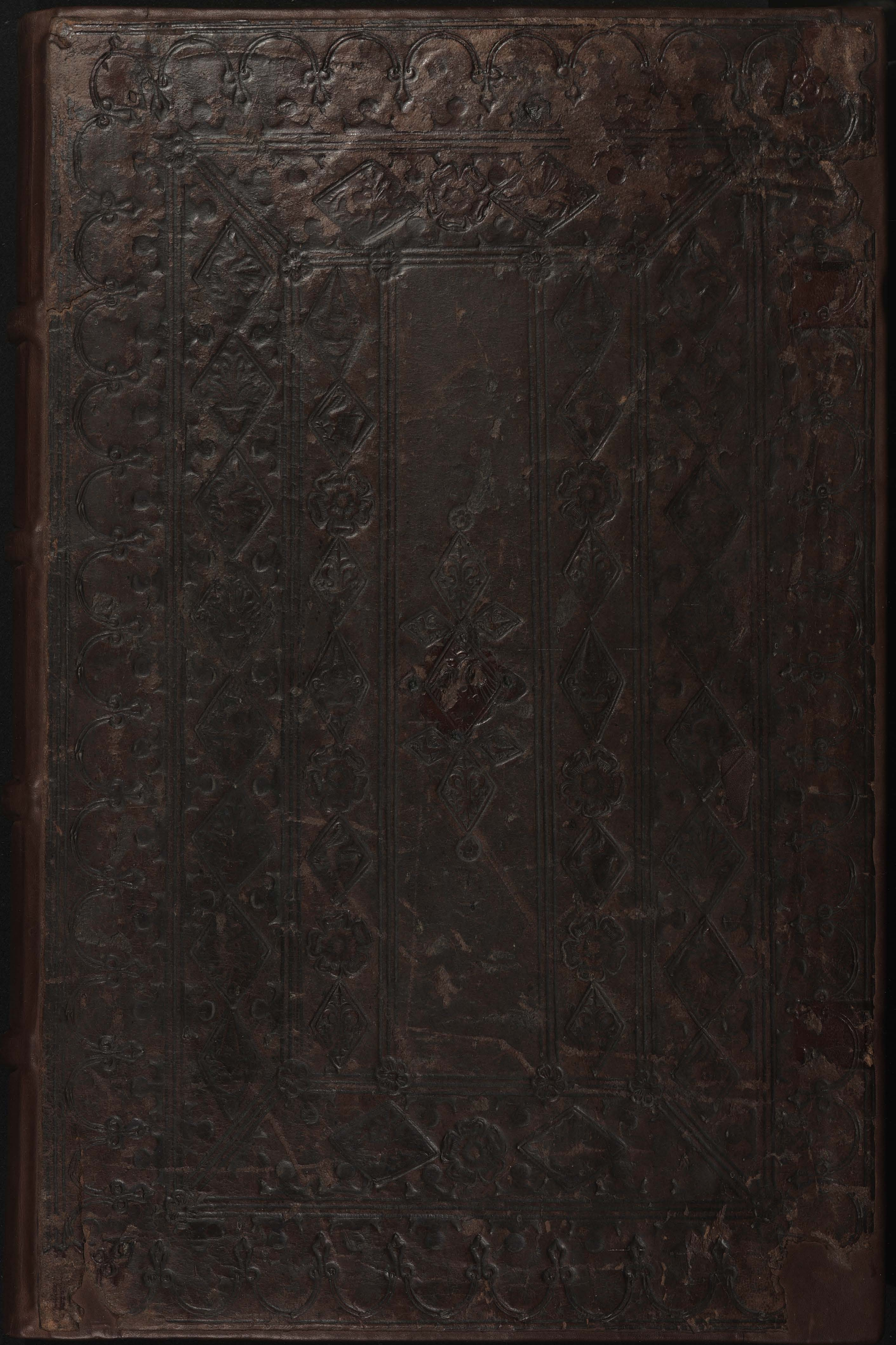

Liber iste constat esse pro libraria facultatis artium de pecunia communi eiusdem facultatis

Inc. 1776

G.XII.23

1523

Incun. 1776

Hain, 7458

Joannes Jandunus
in 3 Lib. de Aia

Tabula q̄stionū dn̄i Johis de Janduno sup tres libros de anima Aristotelis. Et p̄ p̄mi libri.

1 Vtr de Anima possit esse scientia.
2 Vtr scientia de anima sit naturalis.
3 Vtr aīa sit subm in hac scīa.uel corp⁹ aīatū.
4 Vtr scientie speculatiue sint de numero bonorum honorabilium.
5 Vtr ista scīa sit utilis ad alias scientias.
6 Vtr ista scīa sit difficillima.
7 Vtr sit una cois method⁹ inuestigādi qđ qd ē oīum q̄r qđ qd ē est inuestigandum.
8 Vtr ulia sint poza singulariū uł posteriora
9 Vtr accidens oferat ad cognoscendū subz
10 Vtr aīa habeat aliquā opationē sibi ꝓpām.
11 Vtr logicus diffiniat p̄ formam.
12 Vtr naturał diffiniat p̄ materiā sensibilem.

¶ Questiones secūdi libri.

1 Vtr anima sit substantia.
2 Vtr aīa sit forma substantialis.
3 Vtr diffinitio aīe sit bn̄ assignata.
4 Vtr ex aīa ⁊ corpore fiat unū p̄ se.
5 Vtr ois aīa sit actus p̄mus corporis.
6 Vtr ī ptibz aīał anulosi decisi remaneat aīa.
7 Vtr tota aīa sit in q̄libet pte corpis aīati.
8 Vtr potentie aīe distinguant̄ p̄ act⁹ suos.
9 Vtr potētie aīe sint idē eēntiał cū ipa aīa.
10 Vtr potentie aīe fluant ab eēntia aīe.
11 Vtr generare sibi sile sit op⁹ naturalissimuz uiuentibus.
12 Vtr generare sibi simile ⁊ nutriri ⁊ augeri sint ab anima.
13 Vtr potentia generatīa ⁊ augmentatīa sint diuerse potentie.
14 Vtr sensus sit uirtus passiua.
15 Vtr sensibile ēducat sensū ꝺ potētia ad actū
16 Vtr in aīa sensitīa sit aliqs sensus agens.
17 Vtr sensus particulaŕ possit decipi circa suū sensibile proprium.
18 Vtr sensibilia coīa sint sensibilia p̄ se.
19 Vtr lux conferat colori formam uł habituz p̄ quam uel p̄ quē moueat mediū ⁊ uisuz.
20 Vtr lumen sit corpus.
21 Vtr color sit ꝓp̄um obiectū uisus.
22 Vtr son⁹ sit realit̄ in aere ut in subo.
23 Vtr echo sit idē son⁹ cū primo sono.
24 Vtr odor sit realiter in medio.
25 Vtr hō hēat perfectē odoratū ceteris aīalibz.
26 Vtr aīalia respirantia ⁊ non respirantia habeant eundem odoratum.
27 Vtr tactus sit unus sensus.
28 Vtr tactus indigeat medio extrinseco.
29 Vtr sensibile p̄ītū s̄ sensū faciat sensatiōez.
30 Vtr illa ꝓp̄ō sit uera omnis sensus ē susceptiuus speciez sine materia.
31 Vtr spēs rei sensibilis recepta ī sensu sit idē cum ipso sentire.
32 Vtr sensus sint quinq; ⁊ nō plures.
33 Vtr sensus pticulaŕ cognoscat suam ꝓp̄am operationem.
34 Vtr sensibile agat in sensum.
35 Vtr excellēs sensibile corrūpat sensum.
36 Vtr sensus coīs sit un⁹ sensus.
37 Vtr fantasia sit idem cū sensu.

¶ Questiones tertij libri.

1 Vtr naturalis phs debeat ꝺsiderare ꝺ ītellcū.
2 Vtr ītellect⁹ sit ôtus passiua ab ītelligibili.
3 Vtr potētia aīe ītellectīe ad spēz intelligibilē uel ad ītelligē sit idē eēnaliť cū suba aīe.
4 Vtr ad hꝺ q̄ ītellect⁹ ītelligat aliqđ ītelligibile oporteat ipm eē denudatū ab illo.
5 Vtr aīa intellectiua sit forma substantialis corporis humani.
6 Vtr ītellcūs possibilis sit aliqđ ens actu ꝺ se aut sit ens in pura potentia receptīa.
7 Vtr intellectus sit unus numero ī omnibz hominibus.
8 Vtr potētia ītellectīa sit potentia organica.
9 Vtr cognitio intellectus possibilis sit necessaria ad cognitionem multitudinis ī forīs abstractis.
10 Vtr intellectiones quibus diuersi hoīes intelligunt unū sensibile sint una numero uel plures.
11 Vtr ex intellcū ⁊ spē intelligibili fiat magis unum q̄ ex materia ⁊ forma.
12 Vtr aīa sensitīa ⁊ ītellectīa sint una ⁊ eadez suba in hoīe aut sint diuerse forē subales.
13 Vtr intellectus possibilis possit ītelligē suā intellectionem existentem in eo.
14 Vtr spēs intelligibilis differat realiť ab ītellectione seu intelligere.
15 Vtr fantasma sit principiū actiuum speciei intelligibilis.
16 Vtr spēs ītelligibilis remaneat in ītellectu cessante oī intellectione
17 Vtr spēs intelligibilis sit principiū actiuuz intellectionis.
18 Vtr scīa sit idē qđ spēs ītelligibiľ rei scite.
19 Vtr qdditas sit p̄mum obm intellectus.
20 Vtr intellectus nr̄ intelligat suam materialem p̄ spēm eius ꝓpriam.
21 Vtr aīa cogitatiua possit cognoscere substātias materiales.
22 Vtr intellectus possit intelligere singulare seu indiuiduum sensibile.
23 Vtr necessariū sit eē intellcm̄ agentem.
24 Sonunt̄ dubitatiōes dcta positionem.
25 Vtr intellectus agens sit principiū actiuuz speciei intelligibilis.
26 Vtr ītellcūs agēs sit aliqd aīe nr̄e hūane.
27 Vtr intellect⁹ possibiľ hūan⁹ sit in q̄libz intelligentia que intelligit aliqd extra se.
28 Vtr ītellcūs possibiľ possit ītelligē seipm.
29 Vtr intellectus sit ꝓpetu⁹.
30 Vtr ītellect⁹ intelligat post mortem.
31 Vtr intellectus possibilis semp intelligat ītellcm̄ agentē eadē ītellectiōe numero.
32 Vtr ueritas ⁊ falsitas sint in intellcū.
33 Vtr ītellcūs possit ītelligere plura simul.
34 Vtr non ens possit intelligi.
35 Vtruz aīa humana nequaq̄ sine fantasmate intelligat.
36 Vtr intellectus p̄ticus ⁊ speculatiuus sint diuerse potentie aīe.
37 Vtr ītellectus humanus possit intelligere substātias abstractas a mā ⁊ magnitudīe.
38 Vtr potentie aīe sint īfinite.
39 Vtr intellectus ⁊ appetitus sint diuerse potentie anime.
40 Vtr appetitus ⁊ intellectus practic⁹ sint p̄n cipia motus ꝓcessiui.
41 Vtr uolūtas uel homo per uoluntatē possit nō uelle bonū quod ab ītellectu iudicatur esse bonum simpliciť ꝛc.
42 Vtr uiuens aliq̄n sit in tempore status.
43 Vtr gust⁹ ⁊ tact⁹ sint necessarij oībz aīalibz

Laus Deo.

Nest enim mētibꝫ hominū
Veri boni naturalis inserta
cupiditas. sed ad falsa deuiꝫ
errorꝫ adducit. Boetiꝰ de oso
latiõe in 3°. Dicit phs pmo
ethicorꝫ. Iꝫ bõa triplicit sint
diuisa .s. in bona exteriora cor
poris 7 aīe. tñ bona aīe cuiꝰ
mõi sunt sciētie 7 uirtutes
solū sunt naturā ipsiꝰ hoīs.
Nā unū bonuꝫ hoīs est hõi
appropatum 7 in potestate
hoīs positū. Talia aūt solū sūt bona aīe. n exteriora
neqꝫ corporis. exteriora nõ. qa talia nõ sūt i ptate
hoīs sed fortune q̄ ipsorꝫ ē dña. Et hoc ē quod dic
phus in de bona fortuna. Sine hoīs exterioribus
q̄z dña est fortuna nõ otingit esse felicē. Cui etiaꝫ
dcordat Boetiꝰ 2° de osolatiõe. d. in psona fortūe.
Si tua foret q̄ āmisisse oq̄reri. nullo mõ pdidisses
hõres diuitie ceteqꝫ talia mei sūt iud. famule dñaꝫ
cognoscūt. mecū abeūt. me abeūte discedunt. Nec
etiā bona corporis sūt natura bona hoīs. cū nõ sint
hõi appropata sed multis aliis ihereticis. Sola autez
aīe bona cuiꝰ mõi est ipsa phia sūt i potestate hoīs
posita 7 sibi appropata. Et hoc ē qđ de istis duobꝫ
dicit Seneca in q̄daꝫ epla ad Lucillū ipm. puocās
ad phiam. Si magnus es 7 arbores. si fortis es 7
leones. si pulcher es 7 pauones. si uelox es 7 lepo-
res. si aūt sapiens. tu es unꝰ deus in hūano corpore
latitās. Et in q̄daꝫ alia sic dicēs. Si diues es lauda
fortunā. si fortis es lauda naturā. si aūt bonꝰ lauda
te ipsuꝫ. q̄si bona aīe sint in potestate hoīs posita 7
aīe appropata. Et qa int bona aīe phia ē pncipaliꝰ
iõ p unū bonū i uerb 7 pposit ipa phia ouenient
põt describi. Inest enī ꝛc. In qbꝫ qdē uerb Boetiꝰ
breuit duo tangit. Primo enī tāgit ipsiꝰ ad phiaꝫ
naturalē inclinationē 7 affectū. 2° tangit ipsiꝰ ab
ipa erroneā deuiationē 7 impedimētū. Primū qdē
tangit cū dicit Inest. n. mentibꝫ hominū ueri bõi
naturalit iserta cupiditas. scdm qdē tāgit cū subdit
Sed ad falsa deuiꝰ errorꝫ adducit. Primū enim
nob innotescit ex duobꝫ. prio ex hoīs origiali im-
pfectione. 2° ex ipius cum suo fine ultiata diunc-
tione. Primum qdem istorꝫ notat actus uerbal'
determinatio cū dicit. Mentibꝫ hominū. Secūdū
uero nob insinuat boni naturalit deterticulatio. cum
subdit boni magni. Prio g̃ pmū pz ex hominis
origiali ipfectiõe. Nā uniuscuiusqꝫ naturalis ipfectio
ē naturalit inclinatio 7 affectus ad suā ppriā pfecti-
onem. Et hs est qđ dicit phs i prio phicorꝫ in fine
Exīte enī q̄dam dīno 7 optio 7 appetibili .s. ipsa
forma uel pfectione. aliud qdem huic otrariuꝫ. s.
ipsa puatio. aliud aūt aptū natū eē appetere 7 desi-
derare ipm scdm ipsius naturā .s. ipsa matia ul' pfe
ctibile. Sz hõ est naturalit ipfectus. primo enī est
ipfectus q̄tum ad corpus. 2° quantum ad animā
Quantum ad corpus. Nam nascitur primo sub
impfecta q̄titate. 7 ppt hs data est sibi uirtus aug-
mentatiua ipm producēs ab impfecta q̄titate ad p-
fectam uel ad pfectiorē. 3° nascit indigēs corpoꝝ
ab extrinsecis corrūpentibꝫ defensione. Nā nata
alīs tradidit cornua in sui corporis defensionem
quemadmodū bobꝫ ceruis ꝛc. Alīs dētes quēad
modū porcis. Alīs lanam quēadmodū pecoribꝫ
Doīes oībꝫ his denudatos produxit. Itē q̄tum
ad aīam nascit ipfect. Primo q̄tum ad animaz
sensitiuā. 2° q̄tum ad intellectiuā. Quantū ad sē
sitiuam uel appetitiuā. 7 hs est quod dicit phs pmo
ethicorꝫ. Rō qdem semp deprecat ad optia. Vicet
aūt 7 in his quoddā inatū eē qđ semp aduersatur
7 obuiat rōi. s. appetitus sensitiuus. Et hs etiam dic
3° ethicorꝫ dicēs. Apti. n. sumus ad delectationes.
Vñ difficiliꝰ est resistere cupie q̄ ire. hs enī nob
ex p̄ concomitat. 3° nascit impfectꝰ quantū ad
aīam intellectiuā. 7 hs est qđ dicit phus 3° de aīa. d
Q est in pma sui creatiõe sicut tabula rasa in qua
nihil est depictū uel intra scriptū. Vñ etiam paulo
ante dicit. Neqꝫ nullā naturā hz aīe intellectꝰ scdz
naturā aut hāc qua possibilis uocatus ē 7 nihil ē
actu eorꝫ q̄ sunt ante suū itelligere. Primus autez
actus ē puatio pfectionis 7 iõ est naturalit ipfectus
Sed homo perficit p philosophiaz. perficit enim
quantū ad corpus p phiam p̄ticā fachuā q̄ scdm
Vgonē de sancto Victore sub. 7. artibꝫ mechāicis
otinet. s. lanificiū. armatura. nauigatio. agricultura
uenatio. theatria. medicina. Sed q̄tum ad aīam
sensitiuā uel appetitiuā pficit p phiam practicā ac
tiuam cuiꝰ modi ē moralis. Nam hꝰ mõi negotiū
nõ est speculatiõis grā. sed ut bõi fiamus siue ōtu-
osi ut dicit phs 2° ethicorꝫ. Virtus aūt ē q̄ hōtem
pficit 7 eius opus bonū reddit ut etiam dicit phs
ibidem Quātum aūt ad aīam itellectiuā pficit
p phiam speculatiuā 7 hs ē qđ dicit Cometatorꝫ 3°
de aīa q̄ qñ hō fuerit pfectus in scietiis speculatis
tūc sibi diunget intellectꝰ agēs ut forma. 7 tūc ha
bebit itellectū adeptū. 7 hs est ultīa ꝓspitas quam
sperabāt phantes in hac uita. Doc idē etiam dicit
i plogo octaui phicorꝫ dicēs. q̄ hō dꝰ fere equoce
de hoīe ignorāte 7 pfecto p scietias speculatiuas.
Apparet igit hoīs ad phiaz ex eiꝰ natali ipfectiõe
natalē inclinatio 7 affectꝰ. 4° hs apparz ex hoīs cū
suo fine ultimata diunctiõe qa uniuscuiusqꝫ hoīs ē
naturalis inclinatio 7 affectus ad illud p qđ diun
git suo ultīo fini 7 ppterea q̄ ad talē finē natalit
puenire desiderat. 7 hs est qđ dicit Boe. p̄ de osola-
tione. Dis mortaliū cura quā multipliciū studiorꝫ
labor exercet diuerso qdem calle procedit ad unum
tñ beatitudis finem nitit puenire. hs p phiaz homo
unit ultīo fini sibi appropato. nā ultimꝰ finis hoīs
appropatus est felicitas q̄ consistit in speculatione
scdm pmeuā potētiā q̄ i nob ē respcū nobilissimi
obiecti quod est deus. scdm qđ dicit phus p̄ 7. x°.
ethicorꝫ sic. n. dicit. Aliorꝫ qdem aīaliū nullū felix
est qa neq̄quā pticipat speculatiõe. Inquātū enimꝫ
ptendit speculari 7 felicitas 7 qbꝫ magꝫ inest spe-
culari 7 felices eē ñ p accidēs hs scdm speculationē
hs hō p phiam talē finem acqrit 7 maxīe p illā que
sapīa uocat. Est enī aliaꝫ supma 7 respcū nobilis-
simi obiecti. Et hs est quod dicit de ipa phs. 6°. ethi
corꝫ. Est enī quēadmodū caput hns scīa honora-
biliorꝫ. 7 hs de p̄. 4° 2° dico q̄ in uerb ppositis tāgit
Boetiꝰ a phia erroneā deuiationē 7 impedimentuz
7 ista erronea deuiatio nobis procedit ex tribꝫ. prio
enī ex dsuetudis puitate. 2° ex nature ferocitate.

3° ex instructiõis in logica paucitate. ꝑ dico q̄ erronea deuiatio 7 impedimẽtũ ex ꝺsuetudis ꝓuenit ꝓpter Nam int oĩa q̄ impediũt uirtutẽ ꝺsuetudo est eoꝝ fortissimũ. Et hꝫ ẽ qꝺ dicit phꝫs 2° metha. q̄tam uim habeat qꝺ consuetũ est leges oñdũt in qbꝫ plꝰ ualẽt fabularia 7 puerilia cognoscere ꝓpt ꝺsuetudinem. Est etiã impedimentũ nõ solũ in conclusionibꝫ sed etiã in ꝓncipiis. 7 hꝫ est qꝺ dicit Cõmentator 2° hꝰ q̄ illi q audiunt in puericia sciam loq̄tiuꝫ ꝓpt qꝺ cõsueuerẽt negãt ueꝝ eẽ 7 eẽ ueritatẽ 7 negãt necessariũ 7 ponũt oĩa possibilia esse 7 ad illud impedimẽtũ reducũt uitia cũ uirtutibꝫ. cũ ex cõsuetudine generentur. nam eodẽ modo generant uitia 7 uirtutes. Virtutes aũt generantur ex cõsuetudine 7 hꝫ est qꝺ dicit phꝫs 2° ethicoꝝ. Duplici aũt uirtute exĩte hac qdem intellectuali. hac aũt morali. ea qdem que intellectual' plurimũ qdeꝫ 7 doctrina generationẽ hꝫ 7 augmẽtũ. Moralis ꝺo fit a more. i. cõsuetudine. Istius aũt impedimenti cura ẽ ualde difficilis eo q ꝺsuetudo ẽ altera nata. ut dicit phꝫs in li° de memoria. tm̃ modꝰ curatiõis eiꝰ est se assuefacere in opposito sue cõsuetudis. 7 hoc est in cõtrariũ nos ipꝺ assuefacere oportet. Mltũ enĩ adducẽtes a puncto in mediũ uenimꝰ sicut tortuosa lignoꝝ dirigẽtes faciũt. Secꝺo alia deuiatio ꝓcedit ex nate ferocitate. et ista diuersificat tripl'r Nam qdam ꝑ naturã querũt testimoniũ multorũ. 7 isti hoĩes nõ ꝓnt transire sermones ꝓbabiles 7 demõstratiões. 7 isti cõcedũt ꝓma itellecta 7 nõ concedũt ea nisi iq̄tũ sunt famosa ita q si accideret q ut ꝛtraria eoꝝ sint famosa negabũt ea sicut accidit loquẽtibꝫ qui negant impossibile ex nihilo aliqd esse licet ꝓpõ sit concessa ab oĩbꝫ. Fiat impossibile eẽ magnitudinem ex nõ magnitudine. ita q uidi multos se dãtes ad phꝫam 7 negãt istam propositionẽ esse ꝓmã. 7 negãt formas esse. 7 appropriatas materiis ita q Auicenna cum tota famositate sua dicit in phꝫa. hoĩem generari ex terra eẽ possibile. 7 multa alia q̄ dicũt. Secꝺo qdam propter ferocitatẽ nature q̄runt in oĩ re testimoniũ uerificatoꝝ. 7 isti sũt ut dicit Cõmentator in qbus uirtus imaginatiua dñatur s̃ cogitatiuã uirtutem 7 ideo uidemus istos ñ credere demõstratiõibꝫ nisi imaginatio ꝺcomitet eas. Non enĩ ꝓnt credere plenũ nõ eẽ. aut uacuũ. aut tempus extra mundũ. Neq; ꝓnt credere ibi esse entia non corporea neq; in loco neq; in tempore. Et hꝫ accidit ut dicit Cõmentator. Multũ ꝺsiderantibꝫ in phꝫa Auicẽne multis considerationibꝫ in phꝫa finitis 7 illa attribuunt ei licet nõ sit ueꝝ q eius fuerit. 3° qdam ꝓpt ferocitatẽ nature 7 debilitatẽ intellectus tristãtur ꝓpter sermonẽ ualde pscrutabilẽ. tm̃ hꝫ ut dicit Cõmentator ibidẽ (qa itellect') eoꝝ nõ põt apprehendere 7 retinere ipꝺ. Et de talibꝫ sic tripl'r deuiãtibꝫ oĩc Com. ibidẽ. q̄ impossibile est ut discãt aut ꝓpter seuitiam nature. aut qa assimilãt dispositionẽ mercationi 7 credũt q ꝓterire in sermone ẽ malũ sicut ꝓterire in mercatione. 3° dico q alia deuiatio ꝓuenit ex instructionis in logica paucitate. Nã quidã ꝓpt logice ineruditionẽ ut dicit Com. in oĩ scia querunt demõstrationes in genere demõstrationũ mathematicaꝝ. 7 ꝺtra tales loqtur phꝫs in eodẽ 2° dicẽs. q̄ acribologia mathematica. i. certitudo non est in omnibꝫ expetẽda sic in nõ hñtibꝫ materiã. 7 hꝫ idẽ dicit ꝑ ethicoꝝ. d. Certũ. n. ñ sic in oĩbꝫ sermonibꝫ q̄rendũ quẽadmodũ neq; in cognitis. 7 subdit Disciplinati enĩ est in tm̃ circa unũquodq; genꝰ inquirere certitudinem inquãtum nata rei recipit. ꝑximũ enĩ uidet mathematicũ psuadentẽ acceptare 7 rethoricũ demonstratiões expetẽr. Ad illud aũt impedimẽtũ tollendũ dedit unũ documentum in 2°

metha. d. Oportet enĩ eruditi quomõ singula sint recipiẽda. Absurdũ enĩ est simul q̄rere scientiam 7 modũ sciendi. q̄re ꝛc 7 hꝫ de 2°. Ista autẽ phia sic naturaliter appetita ꝓma sui diuisione sic diuidit a q̄busdã uidelicet phia. alia practica. 7 alia speculatiua. ꝺprehendẽtes phiam organicã sub speculatia. 7 ipam solũ diuidẽtes cõtra practicã q qdẽ modꝰ diuidendi mihi nõ placet qa illud quod diuiditur cõtra practicã 7 speculatiuã nõ debet repi sub speculatia. cũ unũ oppositoꝝ nequeat sub alio poni. ſ phia organica cõtra utrũq; diuidit. qa nõ solum ẽ organica respectu speculatie. ſ etiã respectu ꝑctice quod patet de logica scdm Simpliciũ in ꝓdicamẽtis dicẽtem. q̄ logica ẽ organũ totꝰ phie. Et etiã patet ꝓ phm ꝑ ethicoꝝ q de mõ demrandi in morali phia dubitat utꝝ debeat eẽ a ꝓncipiis ad ꝓncipiata aut ecõuerso. 7 iõ manifestũ ẽ q logica q̄ mõm demõ strãdi cõsiderat nõ solum ẽ organica speculatie. ſ etiã practice 7 iõ cõtra utrãq; debet diuidi. hꝫ etiã patet ꝓ phm ꝑ ethicoꝝ q. ꝓbleuma dialeticum diuidit cõtra ꝓbleuma morale 7 speculatiuũ. 7 ideo etiã scia talia cõsiderãs distiguetur. Et hꝫ etiã dicit Boeti' 7 Albertus in suis cõmtis supꝑ porphirium q dubitãtes cui ptĩ phie logica supponatur utrum practice uel speculatiue. dicit finaliter q nulli eaꝝ. sed organice q̄re ꝛc. Et iõ dico q phie due sunt ptes. .s. organica 7 nõ organica. Organice autẽ due sunt ptes. s. gmatica 7 logica. nã rethorica q̄ tertia solet poni sub logica cõtinetur cũ ipa sit assecutia dialetice ut dr ꝑ rethorice. phie autẽ non organice due sunt ptes. s. practica 7 speculatia. practice aũt tres sunt ptes. s. factiua q̄ determinat de opibꝰ hoĩs in matiã exteriorẽ trãseuntibꝫ. Et actiua q̄ determinat de opatiõibꝫ hoĩs scdm se. Yconomica q̄ determinat de opatiõibꝫ hoĩs ut est ps multitudis domestice. 7 pollitica que determinat de opationibꝫ hoĩs ut ẽ ps multitudis ciuilis. phie aũt speculatie tres sũt ptes scdm q tria sunt entia a nob speculabilia nõ opabilia. nã q̄dam sunt entia motui 7 matie sensibili scdm esse et itellcm̃ cõiuncta. et talia cõsiderat phia naturalis speculatia. Alia sunt ẽtia motui et matie cõiuncta scdm esse. sepata aũt scdm itellectum. et talia ꝺsiderat phia speculatia mathematica. Alia sunt entia sepata scdm esse et intellcm̃ a motu et a matia sensibili et talia cõsiderat ꝓma philosophia Philosophie aũt naturalis due sunt ptes. Nam q̄dam cõsiderat esse mobile scdm se et absolute et ista est scia libri phisicoꝝ. Quedã aũt considerat esse mobile scdm q cõtrahit et istius due sut ptes scdm q eẽ mobile contrahit ad duo. Nã quoddã ẽ mobile ad ubi. et istud ꝺsiderat scia celi et mũdi Aliqd est ens mobile ad formã. et hꝫ dupl'r. qa uel ad formã simplicis. et tale cõsiderat scia de generatiõe. uel ad formã mixti. et tale ẽ duplex. qa ul'im pfecti et tale ꝺsiderat scia methauroꝝ quãtum ad tres ꝓmos libros. ul' pfecti et hꝫ dupl'r. qa ul' iaiati et tale cõsiderat scia de mineralibꝫ quã trãslatã ad huc ñ habemꝰ ſ habemꝰ ipam ab Auic' et Alberto. ul' aiati. et hꝫ dupl'r. qa ul' cõsiderat opationes eius scdm q se tenẽt ex pte aie. et tale cõsiderat scia de aia. uel cõsiderat ut se tenẽt ex pte coꝛporis. et hoc dupl'r. qa uel cõsiderat oẽs operatiões coẽs oĩbus aiatis. et tale ꝺsiderat scia paruoꝝ libroꝝ naturaliũ. ul' cõsiderat operatioẽs ꝓpas cuiꝰ libet spẽi aiatoꝝ et hꝫ dupl'r. qa uel aia uegetatia. et tal' scia ẽ scia de plãt. quã etiã ñ habemꝰ a phꝫo. ſ a Theofrasto eiꝰ discipulo. ut dicit Alexãder in de sensu et sensato. ul' aia sensitia et itellectiua. et tale cõsiderat scia de aialibꝫ. Sed circa hãc diuisionem philosophie sunt duo dubia. Primo circa id qꝺ dictum est ꝺ philosophia ꝓma q cõsiderat entia sepata a motu

eta maria sensibili. ꝑ qa illa scia q̄ cōsiderat subas sensibiles cōsiderat entia ñ sepata a maria sēsibili. ut patet ꝑ celi et mundi. ß methaphisica ē hꝰ modi ut dicit in.7.metha.q̄re ⁊c. ¶ Itē illa scia ñ osiderat absoluta a motu q̄ osiderat aliq̄ quoꝝ cognitō itellectia ñ habet nisi ꝑ motū. ß methaphisica est huiꝰ modi q̄re ⁊c. maioꝛ pꝫ de se. pꝫ etiā minoꝛ. qa osiderat entia sepata quoꝝ cognitio nō habet nisi ꝑ motum ut pꝫ ꝑ Comñ. ꝑ phisicoꝝ otra Auid 7.8. etiā 7.12ꝰ. metha. ¶ Sed̄m dubiū ē. circa id quod dictū est i diuisiōe scie naturalis q̄ scia celi osiderat mobile ad ubi. scia aūt de generatione mobile ad formā qa mobile ad ubi ē mobile ad formā. 7 iō otra ipm distīgui ñ debet. ¶ Ad pmū ūndet Auid dicēs q̄ ꝑ tanto dictū ē q̄ pma phia cōsiderat absoluta a motu 7 a matia ñ qa solū talia cōsiderat. ß qa osiderat eē sc̄m q̄ eē ut pꝫ ex.4ꝰ. metha. ¶ Esse sc̄m q̄ eē nō determinat sibi materiā neq; motuꝫ qa tūc ñ diceret de substātiis sepatis 7 ideo potest dici sepatū a matia 7 motu ¶ Sed ista tñsio ñ ualꝫ. qa sicut eē sc̄m q̄ eē nō determinat sibi eē osūctū cū motu 7 matia sic nec eē sepatuꝫ. 7 iō non magis debet dici sepatū q̄ cōiunctū q̄re ⁊c. ¶ Et ideo aliter pōt dici sc̄m Comñtatoris intentionē. 7. metha. q̄ methaphisica considerat substantias sensibiles. ß ñ facit ꝑncipalit. sed solum osiderat ipas ut ꝑ cognition ē subāꝝ sepataꝝ q̄s osiderat ꝑncipaliter ut idē dicit. 12ꝰ. metha. 7 iō ab ipis tanq̄ a principali osiderato methaphisica accipit denoiationē. quar ⁊c. ¶ Ad aliud dicendū q̄ sube sepate duplici itellectu itelligunt a nob. uno mō itellcū simplici 7 icōpleto 7 respectiō sicut qñ itelligūt ut mouētes. alio mō itelligunt itellectu dpleto 7 pfecto sc̄m q̄ nobis ē possibile ut qñ itelligunt sc̄m suā qditatē. mō dico q̄ methaphisica ñ dicit cōsiderat absoluta a motu 7 a materia qa osiderat aliq̄ absoluta a motu sc̄m pmū modū intellēdi. 7 ideo nō uidem⁹ Comñtatoꝛē dicere subas sepatas esse absolutas a motu sc̄m itellectū. ß semp sc̄m eē 7 diffinitionē sicut appꝫ in ꝑ de aīa 7.6ꝰ. metha. q̄re ⁊c. ¶ Ad sc̄m dubiū dico q̄ ꝑ ens mobile ad formā possum⁹ duo itelligere. Vno mō subiectum qđ i se hꝫ potētiā ad motū 7 ad formā q̄liscūq; sit fora 7 tale ens ñ osiderat scia de generatiōe. qa tūc non distīguerꝛ a scia celi 7 mđi sicut ꝓbat tō. Alio mō ꝑ ens mobile ad formā possum⁹ itelligere ens qđ in se hꝫ potentiā ad motū q̄ quidem motus aufert 7 uariat subam 7 eēntiā. sc̄m q̄ forma solꝫ eēntia appellari 7 tale ens osiderat scia de generatiōe 7 in ß distīguit a scia celi 7 mūdi q̄ osiderat ēs mobile ad ubi uł locū qui qdē locꝰ nihil aufert a suba. ut dicit phs. 8. phisicoꝝ. 7 ß ē solꝰ Albꝰ ꝑ de gene.

1 **V**tr anima possit esse mortua

Omissis aūt oibꝫ ꝓtibꝫ phie solū de naturali ē prīs intētio. 7 nō de q̄cunq;. ß de illa q̄ scia de aīa noīat Et ꝑ circa ipam q̄rit. ¶ Vtr de aīa pōt eē scia. ⁊ Et arguit q̄ non ꝑ. Quia de singularibꝫ ñ ē scia. ß aīa ē huiꝰ q̄re ⁊c. maioꝛ patꝫ ꝑ posterioꝝ 7.7. metha. minoꝛ pꝫ qa aīa ē forma coꝛporis aīati qđ ē singulare talꝫ aūt forma ē singulaꝛ ut dicit phs. 7. metha. 7. x°. ca°. Coꝝ aūt q̄ fiūt oīs autē matiaꝫ spēs i his carnibꝫ 7 ossibꝫ calias 7 socrates diuersa ꝓpter materiā q̄re ⁊c. ¶ Itē de coꝛruptibilibꝫ nō ē scia. ß aīa ē huiꝰ g ⁊c. maioꝛ pꝫ ꝑ posterioꝝ 7 ꝑ Boetiū in ꝑ sue arismettice. minoꝛ pꝫ qa coꝛpꝰ aīatū cuiꝰ forma ē aīa ē coꝛruptibile ut pꝫ 2° huiꝰ cū sit cōpositū ex matia 7 forma. dpositū aūt sic coꝛrūpit. qa coꝛruptio tangit eeñam forme licet nō materie. 7 satis pꝫ ꝑ phisicoꝝ 7.7°. metha. q̄re ⁊c. ¶ Itē de ñ itelligibili nō est scia. ß aīa ē huiꝰ q̄re ⁊c. maiō pꝫ qa scia ē hītus itellectꝰ ut dic phs. 6°. ethicoꝛū. 7 iō scibile debet eē itelligibile ꝑ locū a coniugatis. minō pꝫ triplr. ꝑ quia ñ est sensibiliꝫ cū aīa sit suba. 7 sensus ñ se ꝓfundat usq; ad subaꝫ rei ut dic dm. 2° huiꝰ. mō itellectꝰ nihil itelligit eoꝝ q̄ sūt extra suū sensum ut dicit phs i de sensu 7 sensato. 7 etiā ß° huiꝰ q̄re ⁊c. 2° qa itellectꝰ debet eē denudatꝰ ab eo qđ intelligit ut dnt phs 7 dm. 3° huiꝰ. modo aīa ñ pōt denudari a seipa q̄re ⁊c. 3° si sic sequet q̄ idez eēt moues 7 motum. dns ē falsū. g 7 ans. falsitas dntis pꝫ qa ꝓplicat ctradictionē ut dicit dmen. 9° metha. dna est mānifesta. quia aīa mouet ab eo qđ itelligit ut dicit dm. 3° huiꝰ. 7 ideo si aīa intelligit seipam mouebit seipam q̄re ⁊c. ¶ Itē de nō ente nō ē scia. ß aīa ē huiꝰ mōi g ⁊c. maior pꝫ ꝑ posterioꝝ. minoꝛ ꝓbat quia oē ens uel ē in aīa uł extra aīam ut pꝫ 5° metha. ß aīa non ē ens i aīa. quia nihil ē in seipo ut pꝫ ꝑ phꝫ 4° phicoꝝ. neq; ē ēs extra aīam quia nihil ē ens extra seipm q̄re ⁊c. ¶ Itē si de aīa eēt scia. seqret q̄ eius scia eēt eadē cum eius suba. dns ē falsū. g 7 ans. falsitas dntis pꝫ quia aīa ē de genere sube. 7 scia de genere qualitatis. 7 ista sunt ipmixta ut pꝫ ꝑ posterioꝝ. dīa declarat. quia an separatis a materia eadē sūt scia 7 scibile ut dicūt phs 7 dm. 3° huiꝰ 7 12ꝰ metha. phꝫ. ß aīa admiñ intellectia ē separata a matia ut ꝓbāt phs 7 dm. 3° hꝰ. q̄re ⁊c. ¶ In oppositū ē phs 7 dm. 7 themistius 7 auic. 7 oēs qui nob tradūt sciam de aīa. quare ⁊c. ¶ Ad istā q̄stionez omissis opinionibꝫ ctradictoꝝ 7 ꝓpōnis dicēdū q̄ de aīa pōt eē scia. quia de eo pōt eē scia qđ est ens itelligibile ułe 7 hꝫ ptes 7 passiones 7 ꝓpria ꝑ q̄ passiones de ipo 7 suis partibꝫ possunt ꝓbari. ß aīa est huiꝰ modi q̄re ⁊c. maioꝛ pꝫ quia iste sunt ꝓpetates eiꝰ de q̄ pōt eē scia ut pꝫ per phꝫ ꝑ posterioꝝ. ß ex oībꝫ ꝓpetatibꝫ rei colligitur descriptio rei ut dicit dm. 4° phisicoꝝ. 7 cui dpetit descriptio 7 descriptū ut dic ꝓpe. 2° thopicoꝝ. minor pꝫ. Est. n. ens aīa quia aīa ē actꝰ 7 forma ut pꝫ 2° huiꝰ. Mō cū ēs 7 unū multiplr dicat qđ uere ē ē actus ut dicit phs ibidē q̄re ⁊c. Est etiā itelligibilis quia itellectꝰ possibilr ē oīa fieri ut pꝫ 3° huiꝰ. ß aīa ē de numero oīum ut ꝓbatū ē paulo pus q̄r ⁊c. ¶ Habet etiā ptes. quia aīa ē quid ułe ad uegetatiuā sensitiuā 7 itellectiuā ut pꝫ 2° huius. ß ułe otinet multa ut ptes sicut dic phs ꝑ phicoꝝ q̄r ⁊c. ¶ Habet etiā passiones sc̄m suas opatiōes. s. uegē sentire 7 itelligere. ¶ Habet etiā ꝑncipia ꝑ que iste passiones possunt de ipa 7 suis ptibꝫ demōrari quia ꝑncipiū demōrationis accidētiuꝫ ē qđ quid est siue diffinitio ut pꝫ in ꝓhēio hꝰ. 7 aīa hꝫ diffinitionem non solū comunē ß speālē sc̄m unāquāq; partem suā ut pꝫ 2° hꝰ q̄re ⁊c. ¶ Itē de illo pōt esse sciā de q̄ pōt hīi certificatio q̄stionis scientifice. ß aīa ē hꝰ. q̄re ⁊c. maioꝛ pꝫ qa q̄stiones sūt eq̄les numero his q̄cunq; uere scibꝫ ut dicit phs 2° posterioꝝ. minō pꝫ qa q̄stiones scientifice sūt quattuoꝛ. ut dicit phs ibidē. s. si ē. qd est. qa ē. ꝓpt qd. 7 rōnes iste de aīa ꝑnt certificari. Certificat. n. si est ꝑ hꝰ q̄ ē ꝑncipiū uiuendi ut pꝫ ex 2° hꝰ. cū uiuere uiuentibꝫ est eē ut etiā pꝫ ibidem q̄re ⁊c. Certificat etiā qd est. quia quid est scit ꝑ diffinitionem cū diffinitio sit sermo certificatiuus quidditatis 7 eeñe ut dicit dmen. 7° metha phꝫ. ß diffinitio habet de aīa non solū in cōi ß etiā in speciali ut patet ex 2° hꝰ. Certificat etiam quia est. quia q a est certificat pꝫ q̄ scit inherentia passionis. mīte aūt sunt passiones q̄ sciunt ieē aīe. ut esse ꝑncipiū uiuendi sensitiuē di 7 hꝰi cum phꝫ differt aīatū ab inaīato ut patet i 2oꝝ ibꝫ hꝰ. Scit insup ꝓpt quid. quia ꝓpter qd scit cū scit cā inherentie passionis ad subiectum. talꝫ aūt causa scitur

4.

p diffinitionē ut pz 2° posterioꝝ 7 ī ꝓhemio hꝰ 7 4° phicoꝝ p phm 7 om. qre ꝛc. sed ē intelligendum ꝓpt solutiones qꝝdam tonum ꝙ aliqd ē sēsibile duplr. uno mō p se. alio mō p accidēs. p se sūt sensibilia ꝓpria 7 coīa 7 isto mō aīa nō est sensibilis cū sit suba. alio mō aliqd ē sensibile p accidēs sicut qn̄ est subiectū alicui accidētis sensibil uel causa alicui opationis sensibilis. 7 isto mō aīa uegetatiua ē sensibilis 7 etiā sensitiua qa eius opationes sūt sensibiles. s. nutrire augm ētare 7 sentire. aīa aūt intellectiua nec p se nec p accidēs uidet sensibilis e ē cū nec scdm se nec scdm opationes suas apprehēdat a sensu nisi forte uellem⁹ uocare sēsibile p accidēs qd hꝫ hītudinē ad aliqd p se sēsibile. sicut octauus celū dicim⁹ locari p accidēs qa habet habitudinē ad centꝝ qd p se locat ut patꝫ 4° phicoꝝ. 7 isto mō aīa ītellectiua posset dici sensibil cū habeat habitudinē ad fantasmata ut pz 3° hꝰ qre ꝛc. ¶ Sed dubitaret aliqs circa dicta ꝙ sicut aliqd eēt sensibile ita eēt ītelligibile. ß aīa est sensibil p accidēs. g intelligibilis p accidēs. qd ē falsum qa si solū eēt intelligibilis p accidēs tūc de ipsa solū eēt scientia p accidēs qd est manifeste falsū. maior patet p om. 2° hꝰ ca° de odore. ¶ Ad hꝫ dico ꝙ de aīa est scīa et cū dicit. ē intelligibilis p accidēs. dico ꝙ aliqd ītelligi p accidēs pōt ītelligi duplr. Vno mō qa intelligat in alio sicut ptes in toto uel oppositū ī oppōito uel simile in sili 7 nō in ꝓpria spē. 7 de tali ītelligibili nō est scīa p se ß p accidēs. Aliud est intelligibile p accidens qd n̄ itelligit ꝓ ꝓpriā ſpeciem. ß ītelligit ex ītellectiōe alterius qd ītelligit in ꝓpria forma 7 de tali est bene scīa p se. mō dico ꝙ aīa nō est ītelligibilis p accidēs p mō. ß 2°°. ¶ Et tūc ad probationē q uadit directe dicta uerba com. sicut aliqd est sensibile ꝛc. ¶ Dico ꝙ hꝫ ꝓpō com. solum ueritatē habet quātū ad bonitatē uel malitiā ut sit sensus. ꝙ illud qd est bene uel male sensibile sit bene uel male ītelligibile. sed n̄ habet ueritatē quātum ad p se 7 accidēs qre ꝛc. ¶ Per hꝫ ad rōes ī oppositum ¶ Ad pmā cū dicit de singularibꝫ ꝛc. uel ē ut singularia sunt 7 singularit̄ accepta. de singularibꝫ uo uliter acceptis bene pōt. cū de talibꝫ possit eē diffinitio ut dicit com. in ꝓhemio hꝰ dicēs. ꝙ diffinitiones sūt rei ꝓticulariū extra materiā existentiū. ß ītellect⁹ est q agit uliter ī eis. 7 cū dicit aīa est hꝰ mōi. uel est hꝫ uel illa. tm̄ aīa uliter accepta nō. qre ꝛc. ¶ Ad aliā de corruptibilibꝫ ꝛc. uel est de corruptibilibꝫ p se. de corruptibilibꝫ aūt p accidēs pōt. 7 cū dicit. aīa est hꝰ mōi. dico ꝙ uel est sed ualde p accidens qa aīa in uli nō corrūpit̄ nisi ad corruptionē suoꝝ suppositoꝝ q qdem corrūpunt̄ p accidēs cū generatio 7 corruptō sint soli⁹ oppositi p se. ut dicit phs 8° methaph. qre ꝛc. ¶ Ad aliā de nō ītelligibili ꝛc dico ꝙ uel est. 7 cū dicit aīa est hꝰ mōi. falsum est 7 cū pbat̄ triplr dico ꝓintelligendo ꝙ aliqd intelligit duplr. uno modo aliqd ītelligit p. sicut quod habet ꝓpriū fantasma mediāte q pōt fantasiari. 7 de tali ꝓcedūt oēs tres ꝓbationes. alio mō aliqd ītelligit nō p. ß ex ītellectiōe alterius qd p ītelligit 7 de tali nō ꝓcedūt ꝓbationes. mō aīa nō est ītelligibilis p mō admin⁹ ītellectiua. sed solū 2° mō ut patet tertio hꝰ qre ꝛc. ¶ Ad aliā de nō ente ꝛc. uel est 7 cū dicit. aīa est huiꝰmōi. dico ꝙ falsum ē 7 cū pbat̄. ꝙ uel esset ens in aīa uel extra aīam. o° ꝙ est extra. 7 cū dicit. uel est extra ꝛc. dico ꝙ aliqd esse extra aīam pōt ītelligi duplr. ¶ Uno° dicit̄ esse extra animā omne illud qd est diuersum ab aīa 7 isto mō aīa non est extra se ipsā. Alio mō dicit̄ aliquid esse extra aīam qd in suo esse ab opatiōe aīe nō dependet. 7 isto mō aīam esse extra seipam non est ī conueniens qre ꝛc. ¶ Ad aliā. si de aīa ꝛc. dico ꝙ falsum est. 7 cū pbat̄ qa in sepatis ꝛc. ¶ Aliq dicūt ꝙ uer est in sepatis q p̄ cognoscūt se. 7 alia ex cōsequenti sicut ī deo 7 ītelligentiis. ß in aliis n̄ mō aīa non est hꝰ mōi qre ꝛc. ¶ Sed istud n̄ ualet. ¶ Prīo qa seqret ꝙ scīa duodecimi methaph. q est de deo 7 ītelligentiis esset eadem cū ipo qd est falsū. ¶ 2° quia scdm istā solutionē seqret ꝙ admin⁹ scīa q est de aīa ītellectiua agente esset eadē cū ipa quod ē falsū. 7 pbatur dna quia ītellect⁹ agens est suba sepata in actu q semp ītelligit se 7 p. sicut alie intelligentie ut dicit com. tertio hꝰ qre ꝛc. ¶ Et iō alii dicūt ꝙ ī sepatis ꝛc. qd uer est ī sepatis q sunt in actu. sed nō in illis q sunt ī potentia. c⁹ mōi est ītellect⁹ ut patet tertio hꝰ. ¶ Sed istud n̄ ualet. ꝓpt ītellcm agentē qui est suba actus ens ut dicit phs tertio hꝰ ¶ Et iō alit dico exponendo illā auctoritatem sic ī sepad a matia ꝛc. uer est de scīa quā habēt de seipsis 7 ß solū in illis q p⁹ cognoscūt se q̄ alia sed de scīa quā nos habem⁹ de ipsis nō est uer mō aīa est hꝰ mōi qre ꝛc. ¶ Alio mō pōt dici ꝙ uer est ī separatā totalit. s. quātum ad suba 7 opationem ei⁹ pmā sed in sepatis solū q̄ ad suba 7 nō opationem. o° ꝙ nō oportet mō ītellect⁹ nō est sepatus totaliter quia sua pma opatio q̄ est ītelligere nō est sine corpore ut patet p̄ 7 2° huiꝰ. ¶ Et si dicatur ꝙ ītellect⁹ agens sepatus est totalit 7 qnātū ad suba 7 q̄tū ad eius pmā opationem q̄ est ītelligere cum nihil ītelligat eoꝝ q̄ sunt hic ut dicit com. tertio hꝰ. ¶ Dico ꝙ ītellectus agēs non ē totalit sepatus quantum ad istā opationē. quia licet nō diungatur corpori quātum ad istā opationē in p̄ acquisitiōis sciarū. tm̄ nob coniūgitur in postremo post acquisitionē ītellectoꝝ speculatiuoꝝ ut dicit com. tertō hꝰ q̄r ꝛc

Vtrū scīa de anima sit naturalis. 2

Quesequent q̄ritur. ¶ Utrū scīa de aīa sit naturalis. ¶ Et arguitur ꝙ n. quia scīa naturalis debet eē de ente mobili. sed aīa n̄ ē hꝰ mōi qre ꝛc. maior patet p phm p̄ phicoꝝ. minor ē euidēs p eundē 7 exto phisicoꝝ quia oē mobile ē corpus ut ꝓbatur 2° hꝰ qre ꝛc. ¶ Ite scīa naturalis nō ē de his que mouent nisi mota. sed ista ē hꝰ mōi q̄r ꝛc. maior patet 2° phisicoꝝ. minor pz quia aīa mouet ut patet tertō hꝰ ca° de mouēte. sed nō ē mota sut ꝓbatur ꝑus quare ꝛc ¶ Ite illa scīa nō ē naturalis q ē d sepatis a matia scdm eē 7 ītellcm. sed ista scīa est hꝰ mōi quare ꝛc. maior patet sexto methath. minor p com. tertio hꝰ qre ꝛc. ¶ Ite ps scie naturalis debet eē de pte ētis mobilis. sed aīa n̄ est hꝰ mōi qre ꝛc. maior pz quia sicut totū ad totū ita ps ad ptem ut dr 2° huiꝰ 7 in de ptibꝫ aīaliū. minor pz de se. ¶ Ite de eo n̄ ē scīa naturalis qd ptinet ad methaphisicū. ß aīa ē hꝰ mōi qre ꝛc. maior pz qa scīe secāt quēadmodū tes de qbꝫ sunt. minor pz quia methaphisica ē de sepad a matia ut pz 6° methaph. 7 aīa ē hꝰ mōi ut pz 3° hꝰ. ¶ Oppositū patet p phm 7 com. actheristicum in isto loco. Ite p auic. 6° naturaliū. ¶ Ad euidētiā q̄stionis ē sciendū ꝙ sicut cōit dr aīa est triplex. s. uegetatiua. sensitiua. 7 ītellectiua. ita ꝙ aīa dīdit uel pōt diuidi in istas uel tāq in ptes subiectiuas. ut. s. si cōsideret scdm ꝙ sunt ī diuersis uiuētibꝫ uel tāq in ptes potentiales si cōsideretur scdm ꝙ sūt in uno īdiuiduo. ¶ Tūc dico ad q̄stionē duo. p̄ ꝙ ꝺ aīa uegetatiua 7 sensitiua ē scīētia naturalis p̄mum sic ꝓbatur. qa de forma que est pfectō materie est scīa naturalis. sed aīa uegetatiua 7 sensitiua ē hꝰ mōi. qre ꝛc. maior apparet 2° phicoꝝ. minor pz p phm 7 com. 2° hꝰ. ¶ Ite scīa de natura ē naturalis. sed aīa uegetatiua 7 sensitiua ē hꝰ mōi qre ꝛc. maior apparet 2° phicorum. minor pz p phm 7 Cōmen. 2° huius

qa natura dr̄ d materi a 7 forma. ß aīa ē forma q̄re
ꝛc. ¶ Ītē eadē ē scīa que ꝺsiderat de aliq̄ toto 7 de
ptibꝰ suis. ß scīa naturalis ē de corpore animato cuius
ps est aīa uegetatīa 7 sensitiua q̄re ꝛc. maior patet
p̄ posteriꝰ. minor p3 p ꝺm̄. in p̄ncipio ustius scd̄i
¶ scd̄m declarat̄ qa d eo qd̄ ē fora corpis natalis ē
scīa naturalis. ß aīa ītellectīa ē hm̄oi g̃ ꝛc. maior
apparet z° phicoꝝ minor apparet qa forma sepat 7
distinguit ut p3 7° methaph. ß p aīam intellectiuā
differt hō ab alijs ut dicit ꝺm̄. q̄re ꝛc. ¶ Ītē de eo ē
scīa naturalꝫ qd̄ est p̄ncipiū motuū 7 opationum ī
corpore naturali. ß intellcūs ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior
apparet p phm̄ in p̄ celi 7 mūdi. minor p3 p tertiuꝫ
hm̄ ꝛc. ¶ Sed ē itelligendū scd̄m aliq̄s q aīa ītel-
lectiua potꝫ accipi dupliciter. ¶ Uno mō scd̄m se 7 absolute
7 qa ut sic ē q̄dam ītelligentia de ipa ut sic nō
ē scīa naturalis ß magis spectat ad methaphīsicū. ¶ Alio
mō potꝫ ꝺsiderari ut ē p̄ncipiū motuū 7 opationuꝫ
in corpore hūano 7 isto mō de ipa ē scīa naturalis 7
sic ē sicut dr̄ d ipa 7 motoribꝰ corporis celestium
qa si ꝺsideret scd̄m se 7 absolute ptinet ad methaphīsicū.
ꝺsidera te tn̄ ut motrices ptinet ad naturalez
ut dicit ꝺm̄. z° phicoꝝ ¶ Ex ista distīctione conāt
soluere rōes. ß in ueritate credo q ista distinctio n̄
sit bona 7 qa si sic eēt sequeret q ꝛ. in methaphica
fuisset īsufficiēs. ons ē falsū. g̃ 7 ans. falsitas ontis
p3 p ꝺm̄. 3° hm̄. ona p3 7 qa in methaphica ubi tractat
de subn̄s sepatis nullā mentionē facit de ipsa. īmo
q plus ē ubi ꝓbat numeꝝ ipsaꝝ ꝓbat q nulla est
suba sepata que nō moueat aliq̄ stellā 7 p3 q ītel-
lectus nō est hm̄oi q̄re ꝛc. ¶ Item z° illud scd̄m
se 7 absolute ꝺsideratū ptinet ad naturalē cuius
finitio īuestigat̄ a naturali. ß ītellect ē hm̄oi q̄re
ꝛc. maior p3 qa cognitio diffinitīa ē cognitio abso
luta cū diffinitio sit sermo significatiuꝰ quidditat
7 eēne ut dic ꝺm̄. 7° methaph. minō p3 p ꝺm̄. ī 3°
hm̄ 7 in p̄ncipio magne digressionis q̄re ꝛc. ¶ Ītē
ꝺsiderate ens naturale scd̄z se 7 absolute ptinz ad
naturalē. ß aīa intellectīa est ens naturale q̄re ꝛc.
maior apparet de se. minor p3 p ꝺm̄. 3° hm̄ super illo
uerbo. ¶ m̄ sicut ī oī natura. ontem q aīa est unū
entiū naturaliū 7 loqtur de ītellectīa 7 p3 etiam p
phm̄ qa alit̄ sua demratio de ītellectu n̄ ualeret. cū
dicit. ¶ m̄ sicut in oī natura nisi sub illa maiore su
meret q aīa est ens natale sicut sumit ꝺm̄. 7 ꝓbat
minor. qa ens transmutabile de potentia ad actū ē
ens naturale scd̄m se. ß aīa rōnalis ē hm̄oi q̄re ꝛc
maior p3. qa tale ēs ē mobile. mior p3 p phm̄ 3° hm̄
7 ꝺm̄. q̄re ꝛc. ¶ Et rō dico q aīa ītellectiua scd̄m se 7
absolute 7 scd̄m q ē p̄ncipiū motuū 7 opationū ī
hoīe ptinet ad naturalē 7 nō ad methaphīsicū q so-
lū ꝺsideratꝫ totalit̄ sepata. totalit̄ ꝺo sepata sunt illa
q nō indigēt corpore nec sibi approp̄ant nec quātū
ad subam nec quātū ad opationes eoꝝ p̄mas sicut
sube sepate q nō indigēt corpore celesti nec quātū
ad suas subas nec quātū ad suas opationes p̄mas
q sunt ītelligere 7 uelle 3 indigeant corpore celesti
quantū ad suā opationē scd̄am que ē mouere aīa
aūt intellectīa nō ē talꝫ. qa licet quātū ad suā suba3
n̄ indigeat corpore quātū tn̄ ad suā opationē p̄mā
q ē intelligere indiget corpore 7 sibi approp̄atur ut
p3 z° hm̄. ¶ Et si dicat̄ otra 3 ꝺ ītellcū agēte qui nec
quātū ad suā subam indiget corpore cū sit sepatus
a corpore nec quantū ad suā opationē p̄mā que ē
ītelligere cū nihil ītelligat eoꝝ q̄ sunt hic ut dicit
ꝺm̄. 3° hm̄ q̄re ꝛc. ¶ Possumus ad 3 dicere q ītellect
agēs q̄tū ad opationē suā p̄mā q̄ est intelligere 7
quātum ad scd̄am que ē abstrahere approp̄at cor
pori hūano ß differenti. qa quātum ad scd̄am opa
tionē ꝺtinuat̄ nob in p̄ncipio ß quātum ad p̄ma3
ꝺtinuat̄ nob in postremo cū pfecti fuerim̄ p scīas
speculatiuas ut dicit ꝺm̄ 3° hm̄ q̄re ꝛc. ¶ Ad rōnes
Ad p̄mā scīa naturalꝫ ꝛc ꝺ q q ueꝝ ē per se loquendo
de motu ꝓpe dicto q ē motus īperfecti tn̄ per acci-
dens ē mobilis ad motū corporis. ¶ Ad aliaꝫ scīa
naturalꝫ ꝛc. soluūt aliq scd̄m distinctionē p̄hītam
q ē ueꝝ scd̄m se quātum ad suas qdditates ß scdz
q sūt p̄ncipia motuū 7 operationū in re natali bn̄
pōt. ¶ Sed soluo alit̄ cū dicit scīa naturalꝫ ꝛc dico q
ueꝝ ē si nullo mō moueant nec per se nec per acci-
dens nec motu ꝓpe dicto nec ī ꝓpe dicto sicut est
de ītelligentijs q̄ mouētes n̄ mouēt nec per se nec
per accidēs. quia tūc motus nō eēt eternꝰ ut ꝓbat
phs 8° phicoꝝ. nec etiā mouent motu ī ꝓpe dicto
cū idem semper ītelligant 7 appetāt ut p3 per ꝺm̄.
12° methaph. Et cū dr̄ aīa ꝛc. dico q falsum ē quia
aīa uegetatīa 7 sensitīa mouēt per accidēs ad mo-
tum corporis. aīa etiā ītellectīa mouet mota ut di
cit phs in 8s ca° de mouēte. licet forte n̄ moueatur
motu ꝓpe dicto q est actus īperfecti. mouet tamē
motu q est actꝰ perfecti q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā soluunt
aliqui sicut pꝰ. ¶ Sed soluo alit̄ cū dr̄ scīa naturalis
n̄ ē ꝛc. Dico q ueꝝ est de separatis a materia secūd
substātias 7 operatões p̄mas qa talia dicūtur sim
plicia 7 separata sicut deus 7 ītelligētie. ß de aliis n̄
ē ueꝝ. Et cū dicitur aīa ꝛc. dico q anima ītellectīa
licet sit separata q̄tū ad suā subam n̄ tn̄ quātū ad
operatōnē p̄mā q̄re ꝛc. Ad aliam pars scīe ꝛc. dico
q ueꝝ ē aliq̄ mō uel subiectiua uel eēntialꝫ. 7 cū dr̄
anima nō ē hm̄oi ueꝝ est subiectīa q̄tū ad uege-
tatiuā 7 sensitiuā sed bn̄ est pars eēntialis. sed aīa
ītellectiua licet n̄ sit ps essentialis scd̄m ītentōnez
ꝺm̄tatoris. ē tn̄ ps subiectīa accipiendo ēs mobile
in cōi. s. ad mobile motu ꝓpe dicto q est actꝰ ipfcī
7 ad mobile motu ī ꝓpe dcō q ē actꝰ pfecti q̄re ꝛc.
¶ Ad aliā cū dicitur ꝺ eo qd̄ pertinz ꝛc. dcedo 7 cū
dicit q aīa ē hm̄oi. dico q ē falsū ī ꝓpa fora. licet
forte si ꝺsideratꝫ scd̄m q ē suba ad ipz pertīeat sicut
alie sube naturales. Aliq tn̄ soluunt scd̄m distīctio
nē p̄dictā quare ꝛc. *V. anima sit subm in hac scientia uel corpꝰ animatꝰ*

Queritꝫ ꝺsequenꝫ utꝝ aīa sit subm
in hac scīetia uel corpus animatum.
Et arguitur p° q aīa nō sit h subiectū 7 h sic qa subiectū in scīa ꝺz
eē unꝰ rōis. sed aīa nō ē hujꝰ hm̄oi
q̄re ꝛc. maior app3 per phm̄ p̄mo
posteriꝰ. minor patet per ꝺm̄tatorē z° hujꝰ 7 3°
dicētē q anima dicitur fere pure equiuoce ꝺ rōali
7 alijs ptibꝰ aīe. ¶ Ītez subiectum in scīētia debet
hre partes. ß anima nō ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior p3 p̄
posteriꝰ. minor ꝓbatꝫ qa si hēret partes. uel hēz
ptes q̄titatiuas uel eēnales. ß n̄ hz q̄titatiuas
qa tūc eēt quāta. qd̄ ē falsū. cū sit natura spūalis ut
dicit auic. 6° naturaliū. 7 alexāder in de sensu. nec
partes eēnales q a tales partes sūt materia 7 fora.
ut p3 7° methaph. mō aīa cū sit forma tales partes
nō hz. qa tūc forme eēt forma 7 eēt ꝓcessus in infi
nitū ut ꝓbatur 7° methaph. qd̄ ē incōueniēs q̄re
ꝛc. ¶ Ītē subiectū in scīētia debet eē p̄ notū. ß aīa
nō ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior p3 qa subiectū ꝺparatur
ad scīētiā sicut obiectū ad potētiā. 7 obiectū est p̄
notū int omnia cognita a potētia q̄re ꝛc. 7 qa subz
int omnia p̄cognita ē maxime p̄cognitū. cū de ipo
p̄cognosciť qd ē. 7 qa ē. ut p3 p posteriꝰ. ß maxi-
mū in unoq̄q genere ē p̄mus omniū aliorum ut
p3 x° methaph. minō p3 p auic 6° naturaliū dīntē
q corpus aīatum subiacitur sensui. anima uero rōi
¶ Ītē subiectū in scīētia debet hre ꝓpas passiões
sed anima n ō ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior apparet p̄ po-
steriꝰ. minor p3 per phz in isto ꝓhemio 7 in erro
ribꝰ. Manifestū est igitur q aīa n̄ est hic subiectuz

¶ In cōtrariū arguitur auctoritatibꝫ 7 rōnibus. ꝑ auctoritate ꝓbi dicētis ꝙ ꝑꝓt utraq; ħ historiaꝫ de aīa ꝑ ponem⁹. ¶ Item post cū dr̄ uidet aūt ogm° ipius. s. aīe ꝛc. ¶ Itē post qn dicit ī trim⁹ āt ꝺsideratā cognoscer̄ natutā ipi⁹ 7 subaꝫ. ¶ Itē p⁹ ubi dicit ꝺo aūt penit⁹ difficillimoꝫ ē accipe aliq; fidem de ipa .s. aīa. ¶ Itē ħ idem ꝓꝫ ꝙ ꝓbm in ꝓn° huius secūdi 7 ī ꝓncipio libri de sensu 7 sensato ſ ħ idē patet per ꝺm̄. ī z° h⁹ in ca° potentiaꝫ aūt ꝛc. ubi dicit ꝙ aꝫ accepit potētias aīe p solā diuisionē sine oī demratione qa null⁹ attificis ē stabilire suū subm uel ꝓmas ptes sui subi qre ꝛc. ¶ Istud idē ꝓꝫ rōibus qa illud uidet eē in ista scīa subm gra cui⁹ oīa cōsiderata in scīa attribuunt. sed aīa ē h⁹ mōi quare ꝛc. maioꝫ ꝓꝫ de se. mīoꝫ ꝓꝫ qa determinata ī isto libro sūt uirtutes 7 opationes q̄ oīo ꝺsiderāt gra aīe ꝛc. ¶ Itē nisi aīa eēt hic subm ista scīa ñ eēt nobiliō aliis ptib⁹ ꝓbie naturaľ. ons ē falsum. ġ 7 ons falsitas ontis ꝓbat ꝑ ꝓbm 7 ġm̄. ī ꝓncipio hui⁹ ons ꝓbatur ꝑ ꝓbm. qa ꝺsiderat coꝛpus aīatū qꝺ est generabile 7 coꝛruptibile cū in libro celi 7 mūdi ꝺsideretur etiā coꝛp⁹ aīatum ī generabile 7 īcoꝛruptibile. s. celeste. 7 cū coꝛpus aīatum īcoꝛruptibile sit nobili⁹ coꝛruptibili illa scīa eēt nobilior ista quar̄ ꝛc. ¶ De questiōe illa sunt opiniōes. ¶ Quam ē una opīo fratris Alb̄ti 7 suoꝫ seq̄tiū ꝙ coꝛ⁹ aīatuꝫ sit h subm. 7 uidet ħ significate tribꝫ rōibꝫ. ¶ Prima ħ ē. Illud ē hic subm cui⁹ passiones sūt h inqsite. sed coꝛ⁹ aīatum ē h⁹ mōi q̄re ꝛc. maioꝫ ꝓꝫ ꝑ posterioꝫ minoꝫ ꝓꝫ qa passiones h inqsite sūt potētie 7 opationes q̄ qdem sūt totius ꝺiūcti ut dicit ꝓbs ī ꝓmo hēio h⁹ q̄re ꝛc. ¶ Itē subm ī ista scīa que ē ps scīe naturalis debet eē ps entis mobilis. ħ coꝛp⁹ aīatū est h⁹ mōi 7 nō aīa q̄re ꝛc. maioꝫ ꝓꝫ z° hui⁹ minoꝫ de se ē euidēs q̄re ꝛc. ¶ Itē illud ē h subꝫ gra cui⁹ oīa hic tradita ꝺsiderant. sed coꝛ⁹ aīatum ē h⁹ mōi q̄re ꝛc. maioꝫ de se appꝫ. minō ꝓꝫ qa oīa determīata sunt potentie 7 opationes q̄ hnt attributioneꝫ ad aīaꝫ. 7 aīa ad coꝛ⁹ sicut ps ad suū totū 7 ñ econuerso q̄re ꝛc. ¶ Sed salua pace sic dn̄tiū ista opīo uidetur eē ꝺcta ꝓbm 7 ꝺm̄. ī locis ꝑdictis 7 iō ī ꝓꝫ ad pns non credo eē uerā. 7 ī ꝓbatio istius opionis erit ꝓbatio nre pōnis. ¶ Alī aūt sūt ontes ꝙ scīa de aīa ē una cū scīa puoꝫ naturaliū 7 ꝙ subm in tota ista scīa ē coꝛpus aīatum licet ī hac pte nō determinet de coꝛpore aīato sed solū de aīa. sed ī pus libris incipit determinare de ipo qa sicut in libro ꝓbicoꝛuꝫ subm ē ens mobile 7 de ipo tn̄ nō determinatur p totū. sed solū de ipso a 6° ī antea. ī qnq; libris ꝓxi bus agit de ꝓncipiis coꝛpoꝫ sicut maīa 7 fora ꝛc sic in tota ista subm ē coꝛp⁹ aīatum. sed de ipo determinat ꝑ in libris pus. in toto aūt determinatur ꝺ ꝓncipiis eius sicut aīa ꝛc. 7 rōes ist⁹ sūt rōes ꝑcedentes. ¶ Sed ħ ista opīo sit apparēs 7 difficilis ad īprobādū tn̄ sicut credo nō ē uera cū dicat istā scientiā nō eē distīctā a scīa puoꝫ naturaliū cū ꝺtratiū appꝫ ꝑ ꝓbm in ꝓncipio libri de sensu 7 sensato. ubi dicit. Que igit dicta sūt de aīa subiciant. ꝺ reliquis aūt dicamus. mō non consueuit ar. dicere ꝙ illa que dicunt in una pte eiusdē scīe supponāt eis que dicunt ī alia pte eiusdē scīe q̄re ꝛc. ¶ Itē Alexander in ꝺmento dicit theoꝛicā de aīa eē diuersam a theoꝛica puoꝫ lib°ꝫ q̄re ꝛc. ¶ Itē phs 3° h⁹ ꝺsus finez illi⁹ capituli de mouente dicit ꝙ de ꝑ organo motus cōsiderādū ē in cōibꝫ opationibꝫ aīe 7 coꝛporis. ġ uidet ꝑ ipm ꝙ illa ps sit distīcta ab ista. ¶ Qꝺ exponēs ꝺm̄. dicit. ¶ In cōibꝫ opationibꝫ aīe 7 coꝛporis. i. in illa pte scīe naturalis in qua loqtur ꝺ istis locutionibꝫ ut de somno 7 uigilia q̄re ꝛc. ¶ Et iō dico ad questionē ꝙ aīa ē hic subm 7 nō coꝛp⁹ aīatum. qꝺ ꝓbat ꝺupl̄t. ¶ Primo sic. ¶ Illud qꝺ est ꝑ notuꝫ in scīa 7 de q̄ 7 cui⁹ ptibꝫ 7 passionibꝫ determinat in scīa ē subm in illa. sed aīa ē h⁹ mōi q̄re ꝛc. maioꝫ appꝫ ꝑ posterioꝫ. minō ꝓꝫ ꝺiscurrēdo p libꝫ q̄re ꝛc. ¶ Et ꝑ oppositū cū ħ nō determinet de ptibꝫ coꝛporis aīati 7 eadē ē scīa totius 7 ꝓmaꝫ ptiū ut ꝓꝫ ꝑ posterioꝫ. igit coꝛpus aīatum nō pōt esse hic subm q̄re ꝛc. ¶ Itē illud uidet eē subm in ista scīa qꝺ in sui generalitate ꝺiuidit 7 diffinit. sed aīa ē h⁹ mōi 7 nō coꝛp⁹ aīatum q̄re ꝛc. maiō ꝑbatur qa solū tres ꝑcognitiones sūt in scīa demōstratiua .s. subm. passio. 7 dignitas. ut ꝓꝫ ꝑ posterioꝫ. mō dignitas in sui generalitate nō diffinit nec diuidit. qa in sua cōitate in scīa nō cōsideratur. ħ solū quantū sufficiēs ē generi subo ut dr̄ ꝑ posterioꝫ. ¶ Nec etiā passio in sua cōitate diffinitur. qa passiōis in scīa ñ ē diffinitio. ħ solū demonstratio ut patꝫ ꝑ ꝓbm z° ꝓtioꝫ q̄re ꝛc. mīoꝫ ꝓꝫ ꝑ ꝓbm in toto z°. ¶ Potest etiā ista pō cōfirmari ꝑ auctoritates 7 rōes factas in oppositū questiōis q̄re ꝛc. ¶ Ꝙ ē intelligēdū ꝙ artifex cōsiderās de forma alic⁹ coꝛporis ꝓncipaliť debet cōsiderare de illa 7 ex ontī de coꝛpe 7 matīa que subicitur tali foꝛe ut ꝓꝫ z° ꝓbicoꝛuꝫ ultī. 7 in z° h⁹ spāliť ubi ꝓbs increpat antiqs adaptantes aīaꝫ coꝛpi nihil diffiniētes in q̄ 7 in q̄li debet eē q̄re ꝛc. ¶ Ad rōes factas ī oppositū. ¶ Ad ꝓmam cū dicit subm ꝛc. dico ꝙ uez ē uel unius rōis uniuoce uel analogice. 7 cū dr̄ aīa ꝛc. dico ꝙ uerū ē uniuoce. tn̄ bn̄ ē uni⁹ analogice. cū ꝑ ꝓius dicat nr̄ de rōnali q̄ de alīs q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā cū dicit subm debet ꝛc. dico ꝙ uez ē subiectiua 7 nō alias necessario ut credo 7 cū dicitur aīa ꝛc nego. 7 cū ꝓbatur. ꝙ ñ ꝺz ptes quātitatiuas. qa tūc eēt quāta. dico ꝙ uez ē de rōnali. de alīs aūt nō est uez admin⁹ paccidēs. 7 cū dr̄ nec eēntiales. dico ꝙ uez ē de uegetatīa 7 sensitiua. nō tn̄ de rōali q̄ ē cōpositā ex itellcū possibili 7 agēte ut ꝑ ꝺm̄. patet z° h⁹ 7 iz° methaph. q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā subꝫ debet eē ꝛc. dico ꝙ uez ē int appꝛopꝛiata scīe 7 nō simplr̄. qa tūc ens eēt subꝫ ī omni scīa cū sit ꝑ notū simplr̄ qꝺ ē falsū. 7 cū dr̄ aīa non ē h⁹ mōi sed coꝛ⁹ aīatū. dico ꝙ coꝛ⁹ aīatū nō appꝛopꝛiatur ist scīe sed cōsideratur etiā ī scīa puoꝫ naturaliū. 7 iō non ualet. 7 ē sile de ħ sicut de scdis intentiōibꝫ cōsideratꝫ ī logica 7 rebꝫ eis subiectis. qa res sunt notioꝛes nob q̄; intētiones cum notitia intētionū sumatur a rebꝫ ut dicit Sīplici⁹ in ꝑdicamētis. qa tn̄ res nō appꝛopꝛiātur logice ideo nō dicūtur subm in logica ħ magis intētiones quar̄ ꝛc. ¶ Ad aliā cū dr̄ subm in scīa ꝛc. dr̄ cōcedendo ꝛc. 7 cū dr̄ aīa nō ē h⁹ mōi. dico ꝙ licet passiones aīe ut sūt uirtutes 7 opationes absolute cōsiderate non appꝛopꝛiētur sibi. ut tn̄ ꝺsiderate sūt ī ista scīa sibi appꝛopꝛiātur qa in ista scīetia cōsiderant ut habēt oꝛtū ab aliq̄ ꝓncⁱ 7 isto mō nō appꝛopꝛiāt coꝛpi aīato ħ anime ꝛc. ¶ Tūc ad rōes alteri⁹ opinionis. Ad ꝓmā qa id ꝛc. dico ꝙ uez ē sub illa rōe sub q̄ cōsideratꝫ in scīetia. cū dr̄ coꝛp⁹ ꝛc. dico ꝙ passiones inqsite hic absolute cōsiderate sūt coꝛpis animati. cōsiderate tn̄ ut ꝓncipaliť oriūtur ab aliquo sunt ipsi⁹ aīe q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā subm in ista scientia ꝛc. cōcedo. 7 cū dr̄. aīa nō ē h⁹ mōi. dico ꝙ uez ē subiectiua. bn̄ tn̄ ē ps eēntiaľ. ¶ Et istud sufficit sicut subꝫ in logica ē mod⁹ sciēdi 7 tam̄ in lib° ꝑdicam̄ totuꝫ subm nō ē ps subiectiua mōi sciēdi. s. dicibile incōplexū sed soluꝫ ps intelligibiľ q̄re ꝛc. ¶ Ad aliam illud ē ħ subm ꝛc. ista posset negari. cōcedat tn̄ ad pns. 7 cū dr̄ coꝛ⁹ aīatū ꝛc. dico ꝙ falsuꝫ ē imo aīa.

v. Scīetie speculatiue sit ꝺ nūo boꝛ hoza ; lin

¶ Consequēr q̄ritur. in spāli 7 ꝓmo. ¶ Utꝛ scīetie speculatiue sint de numero bonoꝫ honorabiliū. ¶ Et ꝑ arguit ꝙ n sint ꝺ nūero bonoꝫ

Gob.ª

ſic.qa bonū ⁊ malū ſūt in rebꝫ.ß ſcīe ſpeculatiue nō ſunt in rebꝫ ſed in ītellectu q̄re ⁊c.maiꝰ appaꝛ 6° methaphꝫ. minꝰ pꝫ 6° ethicoꝝ q̄re ⁊c. ¶ Itē ſi ſcīe ſpeculatiue eēnt de numero bonoꝝ. tūc maxīe ſcīe eēnt maxīe bone.ons ē falſū.g ⁊ ans . fallitas ont appꝫ qa maxīe ſcīe ſūt ſcīe mathematice ut dīc om 2° methaphꝫ.ſed iſte nō ſunt bone cū in mathematicis nō ſunt finis neq; bonū neq; efficiēs ut dicūt om.⁊ phꝫs 3° methaphꝫ . ß ona pꝫ qa ſicut ſimplicit ad ſimplr ⁊ magis ad magis ⁊ maxīe ad maxime. ut dicit phꝫs 2° thopicoꝝ q̄re ⁊c. ¶ Itē qd augmētat malitiā nō eſt de numero bonoꝝ.ß ſcīe ſpeculatiue ſunt hꝰmōi q̄re ⁊c. maiꝰ de ſe appꝫ.⁊ minꝰ p phꝫ p̄ pollitice ontem q̄ ſeuiſſimū eſt in iuſtitia ferens arma.ſ.ſcīaꝫ ⁊ prudētiā q̄re ⁊c. ¶ Itē qd ꝓhibet in pollicia bñ ordinata nō ē de numero bonoꝝ.ß aliq̄ ſcīe ſpeculatiue ſunt hꝰmōi q̄re ⁊c. maiꝰ appꝫ qa finis pollicie ē bonꝫ ut dicit om.2° methaphꝫ. minꝰ pꝫ p phm ⁊ ſuſtratiū p° ethicoꝝ quare ⁊c ¶ Itē qd ordīat ad malū finē nō ē de numero bonoꝝ.ß aliq̄ ſcīe ſpeculatīe ſūt hꝰmōi q̄re ⁊c . maiꝰ appꝫ p Boe. 2° thopicoꝝ ſuoꝝ ont̄.cuiꝰ finis malꝰ ē ipm quoq; malū ē. minꝰ pꝫ qa ſcīa ſophiſtica ē ſpeculatiua ⁊ ordinat ad malū qa ad deape q̄re ⁊c ¶ Deind arguit q̄ nō ſit de numero bonoꝝ honorabiliū.qa bonū honorabile ē ꝓpter ſe . ſed ſcīētie ſpeculatiue nō ſūt ꝓpter ſe q̄re ⁊c. maiō apparet p ethicoꝝ.minō apparet p Alga zelē p ſue methaphꝫ. ont̄ē q̄ oēs ſcīe ordinant ad methaphiſicā quare ⁊c. ¶ Itē bonū utile ñ eſt bonū honorabile . ß ſcīa ſpeculatīa eſt hꝰmōi q̄re ⁊c.maiꝰ appꝫ p ethicorū minꝰ pꝫ qa iſta ſcīa ē ps ſcīe ſpeculatīe ut pꝫ ſex° methaphꝫ.ß ipa ē utilis ut pꝫ in ꝓhemio quare ⁊c. ¶ Oppoſitū pꝫ p phm i lra ⁊ om. Et ꝓbat qa ens ⁊ bonū ouertunt.ß ſcīe ſpeculatīe ſunt de numero bonoꝝ entiū q̄re ⁊c.maiꝰ pꝫ p ethicoꝝ minꝰ pꝫ p om.3° hꝰ. ¶ Ad euidētiā queſtiōis ē ſciendū q̄ de numero ſcīaꝝ q̄dam ſūt ſpeculatiue q̄dā p̄ctice. Et iſte adinuicē ordīnt penes tria . ¶ Primo.n.ordīnt penes materiā de q̄ ſūt.qa p̄ctice ſūt de rebꝫ opatis a nobꝭ ⁊ maxīe p intellm̄ practicū.ſed ſpeculatīe ſunt uel de rebꝫ opatis a natura a nobꝭ ſolū ſpeculabilibꝫ uel de opatis a nobꝭ p intellm̄ ſpeculatiuū . qd dico ꝓpt iſtā ſcīam in 3° hꝰ q̄ conſiderat de opationibꝫ intellectus ⁊ ītellectis ſpeculatis q̄ redacta ſunt ad nr̄am uolūtatē ut dicit om.3° hꝰ ¶ 2° ordīnt penes fines ad q̄s ſunt.qa finis ſcīe practice ē opꝰ. ſed ſpeculatiue ē ueritas ut dicit phꝫs 2° methaphꝫ. ¶ 3° ordīnt penes ſubiecta ī qbꝫ ſūt. qa ſcīe ſpeculatīe ſunt in ītellectu ſpeculatiuo . p̄ctice uero ī intellectu practico. Licet etiā ſcdm aliq̄s ſcīe practice ſunt in ſpeculatīo. Quid tn̄ ſit ſup hꝫ tenendū ad pns non diſcutio.p qd etiā iſte ſcīe eēntialiꝫ diſtīguant uel p materiā ⁊ obm de q̄ ſunt uel penes finē ad pſens non determino.qa de hꝫ ē plurima difficultas. ¶ Et notandū ē q̄ bonū eſt duplex. qa qdā eſt bonꝫ laudabile uel utile. aliud eſt bonum honorabile.⁊ iſtoꝝ eſt talꝫ differētia . qa bonū laudabile uꝫ utile ē bonū ad aliud ordinatum tanq̄ ad finē ſicut laudam̄ equū q ſuauit defert aſcenſorē. ß bonū honorabile ē ꝓpter ſe ⁊ nō ꝓpter aliud ⁊ ꝓpter hꝫ de⁊ nō laudam̄ ß honoram̄ ſicut dicit phꝫs p ethicoꝝ q̄re ⁊c. ¶ Hoc uiſo dico ad queſtionē duo . p° q̄ oīs ſcīa ē de numero bonoꝝ 2° q̄ ē de numero bonoꝝ honorabiliū ¶ Primū ꝓbo duplr.p ſic. Illud ē de numero bonoꝝ qd ē pfectio ītellectꝰ . ſed oīs ſcīa eſt huiꝰmōi q̄re ⁊c . maior appꝫ qa finis ⁊ pfectio ſunt idē ut dicit om.2° hꝰ.⁊ ꝓbat qa pfectio uel ē ꝓma ⁊ ſic ē id qd fora ⁊ p ons finis generationiſ uꝫ ſcda ⁊ ſic ē id qd opatō ⁊ p ons id qd finis rei generate ut dicit om.2° phicoꝝ.minꝰ ꝓbat quia illud ē pfectio ītellectꝰ qd intellectꝰ habēs ē perfectus.ß ſcīa ſpeculatiua ē hꝰmōi ut dicit om.3° huiꝰ dicēs q̄ cū ītellectꝰ naturalis fuerit pfectuſ p oēs ſcīas ſpeculatiuas diunget ei ītellectꝰ agēs ut fora q̄re ⁊c ¶ Itē dicit in ꝓlogo octaui phicoꝝ q̄ hō dr equoce de hoīe ignorāte ⁊ hoīe pfcō p ſcias ſpeculatiuas q̄re ⁊c ¶ Itē id ē de numero bonoꝝ quod ē naturaꝫ ab aliq̄ appetibile.ß oīs ſcīa ſpeculatīa ē hꝰmōi q̄re ⁊c.maiꝰ appꝫ qa ſicut dicit om.primo phicoꝝ duplex ē appetitꝰ naturalis ⁊ aīalis . ont aūt qa aīalis cōſequtur cognitionē ipſiꝰ aīalis ī qua qdem pōt decipi ⁊ iō qd appetit tali appetitu non oꝛ ſemp eē bonū ueꝝ ſed pōt eē bonū apparens ut dicit phꝫs 3° huiꝰ ⁊ in li° de motibꝫ aīaliū.ß appetitꝰ naturaꝫ cōſeqt naturā que qdē licet nō cognoſcat dirigit tam̄ a cognoſcēte in q̄ qdem nō cadit errō neq; deceptio.ſ. deo ⁊ itelligentiis ut dicit om. 12° methaphꝫ.⁊ iō qd ē appetibile appetitu naturali d necessitate ē bonū.minor pꝫ p phm in ꝓhemio methaphꝫ. Oēs hoīes natura ſcire deſiderat. ſz ꝓbat qa ille ſcīe ſūt de numero bonoꝝ honorabiliū que appetunt ꝓpt ſe ⁊ nō ꝓpt utilitatē extrīſecā.ß ſcīe ſpeculatiue ſunt hꝰmōi q̄re ⁊c . maior appꝫ p̄ ethꝫ. ⁊ ex iam dictis.minꝰ pꝫ p phm in ꝓhemio methaphꝫ. dicentē q̄ inuētis oīb artib q̄ ſunt ad uoluptatē ⁊ introductionē gens ſacerdotū apud egiptū pmo uacare dimiſſa ē q̄re ⁊c. ¶ Eſt tam̄ intelligendū q̄ licet oēs ſcīe ſpeculatiue ſint de numero bonoꝝ honorabiliū una tam̄ excedit aliā in nobilitate ⁊ honorabilitate. qa licet oēs alie ſpeculatīe ſcīētie ſint nobiles in ſe. tn̄ methaphica ē nobiliꝰ ⁊ dignioꝰ oīb alīs ut dicit phꝫs ī ꝓhemio methaphꝫ. quare ⁊c ¶ Ad p̄ma q̄ dr.bonū ⁊ malū ⁊c aliq̄ ſic dicūt q̄ ueꝝ ē nō abſolute.ſed in ordine ad appetitū.⁊ cū dr ſcīa ⁊c.dicūt q̄ ueꝝ ē foraliꝫ.ſunt tamē ī rebꝫ effectiue ut dicit om.3° hꝰ q̄re ⁊c.quaꝫ rō nō ualet. Sed iſta dicta nō ſoluūt rōnē.p enim qd oūt ī maiori.nā capiēdo maiorē ut ipi decdūt ſumēdo ſub ipſa minorē adhuc ſequtur ꝺcluſio q̄re ⁊c. ſicut uerbi gra bonū ⁊ malū ſūt in rebꝫ ī ordie ad appetitū. ß ſcīe ſpeculatīe nō ſūt in rebꝫ ī ordie ad appetitū q̄re ⁊c. ¶ Ideꝫ qd dicūt in minori non ſoluit.qa cū dicim̄ q̄ bonū ⁊ malū ſunt ī rebꝫ nos loqmur de eē in aliq̄ formaliꝫ. ſed ſcīe ſpeculatīe ñ ſunt in rebꝫ formaliꝫ.q̄re adhuc ſequtur ꝺcluſio q̄re ⁊c. ¶ Alii dicūt q̄ aīa p̄ capi duplr. Uno° ut ē q̄daꝫ naturalis fora ⁊ ſic ē uera res . ⁊ qd ſic ē ī ipſa pōt eē bonū ⁊ malū. Alio° ut ē cognoſcēs.⁊ ut ſic qd ē in ipſa nō ē bonū uel malū.ß ueruꝫ uel falſum. mō ſcīe ſunt in anima p̄ mō q̄re ⁊c. ¶ Sz iſtud nō ualꝫ qa ſciētie ſi eēnt in anima ut ē q̄dam fora naturaꝫ tūc ſciētie poſſent eē in quacūq; fora naturali qd ē falſum. ¶ Item ſciētia eſt habitꝰ uerus ut pꝫ 6° ethꝫ. ⁊ ideo ſub illa rōe debet eē in aīa ſub q̄ uerum uel falſū. ſed ueruꝫ ⁊ falſum ſunt in aia ut cognoſcens ſcdm ipſos ⁊c ¶ Alii dicūt aliꝫ.ſ.q̄ res pōt capi duplicit. Uno° ꝓpe ſcdm famoſitatē uocabuli ⁊ iſto mō dr de rebꝫ coꝛpalibꝫ. ¶ Alio° large magis ⁊ iſto mō nō ſolum dr de rebꝫ coꝛpalibꝫ ß incoꝛporalibꝫ ſicut ſunt res anime.mō dicunt q̄ bonꝫ ⁊ malum ſunt in rebꝫ 2°° ⁊ nō primo° q̄re ⁊c. ¶ Sed iſtud dictum nō ualet qa ſic exponere auctoritatē phi eſt ire expſſe cōtra auctoritatē phi 6° methaphꝫ.phus enim uult ponere differētiam int bonꝫ ⁊ malꝫ et ueruꝫ ⁊ falſū et dicit q̄ bonum et malꝫ ſunt ī rebꝫ et ueruꝫ et falſuꝫ in anima . mō ſi acciꝑet ibi res ut ſe extenderēt ad res anime certū ē q̄ uerū et falſū eēnt in rebꝫ q̄re nō differrēt iō ⁊c. ¶ Etiā iſtud eſt ꝺcta intentionē om.ibidem dicētis q̄ nata primoꝝ oppoſitoꝝ intellectꝰ.ſ.ueri ⁊ falſi nō ē nata primoꝝ oppoſitoruꝫ extra animā.ſ.boni ⁊ mali.uerū enim

7 fm̄ sūt ī cognitiõe 7 bonū 7 malū ī nat̄a q̄re ꝛc. Et iõ dico aliꝫ cū dr̄ bonū ꝛc. dico q̄ uer̄ ẽ quantū ad bonū p̄pe 7 scd̄m famositatẽ uocabuli quod ẽ bonū naturale. qa bonū dr̄ eq̄liꝫ enti p̄ ethicor̄. 7 cū dr̄. scīe non sūt in rebꝰ. dico q̄ minor ñ debet sic sumi si ꝺclusio debet seq. qa bonū 7 malū sūt ī rebꝰ formaliꝫ. sed dato q̄ aliq̄d nõ sit in rebꝰ tāc̄ aliq̄d formaliꝫ cognoscens dūmõ sit res in se adhuc potest eẽ bonū. ß debet sic sumi scīe speculatiue nõ sūt res qa uer̄ ẽ extra aīam 7 ideo nõ sūt bone accipiẽdo bonū scd̄z famositatẽ uocabuli. accipiẽdo tñ bonū scd̄m rei ueritatẽ bene sunt bone sicut bona aīe sūt uertꝫ bona q̄ bona corpis uel fortune ut dicit p̄hs p̄ ethicor̄. Et p̄ot dici q̄ scīe speculatīe sūt res qa sunt unū entiū in mūdo ut dic̄ om̄. 3° de aīa q̄re ꝛc.

¶ Ad aliā si scīe speculatiue ꝛc. dcedo. 7 cū dr̄ ꝰ ẽ falsum nego. 7 cū p̄bat. qa scīe mathematice sunt maxīe scīe. dico q̄ uer̄ ẽ quantū ad certitudinẽ de mõstrationis quo ad nos 7 sic ītellexit om̄. 2° methaph̄. ß simplr̄ quātū ad nobilitatẽ subi 7 quātū ad certitudinem demõstratiõis simplr̄ nõ ẽ uerū. īmo methaphica que ẽ de subȭ sepatis quantum ad subm hꝫ demõstrationes certissimas simplr̄ cū ipsa ꝺsideret ultimū. ppt̄ qd simplr̄ ut pꝫ in phẽio methaph̄. 7 sic ista scīa ẽ maior scīa alīs scientiīs

Et p̄ot dici cū dr̄ q̄ tales nõ sunt bone qa ī mathematicis ꝛc. dicūt q̄dam q̄ bonū 7 finis sūt idem 7 ideo duplex ẽ bonū sicut duplex ẽ finis. quoddaꝫ acqsitū p motū 7 tale nõ ẽ in mathematicis qa abstrahūt a motu. aliud ẽ bonū qd̄ pexistit motui 7 nõ acqsitū p motū 7 tale ẽ ī mathematicis. ß istud nõ ualet qa si in mathematicis ẽ tale bonū ul̄ finis tūc in mathematicis deberet eẽ demõstratio p tale bonū uel finẽ. sed ꝰ ẽ falsū q̄re ꝛc. falsitas ꝺntis est nota p phm̄ 3° methaph̄. 7 om̄. ꝺña pꝫ qa demr̄atõ ẽ eoꝝ quoꝝ ẽ altera cā ut pꝫ 2° posterioꝝ ꝛc. 7 pꝫ ī simili qa in sepatis a materia nõ ẽ finis acqsitus p motū sed soluꝫ pexñs motui ut dicit p̄hs 12° methaph̄. 7 tñ fit demõstratio p talẽ unū finẽ. Vnde Aꝝ. 12° methaph̄. p talẽ finẽ demonstrat q̄ unꝰ est pnceps cū dicit entia nolūt ꝺisponi male nec bonū pluralitas pncipatuū. unꝰ ğ pnceps. ūde etiā om̄. p̄ phicoꝝ scīa ꝺina demõstrat p tres cās. s. formaꝫ. efficiẽs. 7 finẽ. ğ eodẽ mõ si in mathematicis esset tale bonū uel finis demõstratio fieret p ipm̄ quod ẽ falsū q̄re ꝛc.

¶ Et iõ dico aliꝫ cū dr̄ q̄ in mathematicis ñ ẽ bonū ꝛc. Dico q̄ p li mathematicd possunt intelligi entia mathematica 7 sic ẽ uer̄. a°° p li mathematicd pñt ītelligi scīe mathematice 7 ꝺ talibꝰ nõ intellexit p̄hs q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā qd̄ augmẽtat ꝛc. dico q̄ uer̄ ẽ si faciat ꝰ p se. si tñ p accidẽs ñ oꝝ. 7 cū dr̄ scīe sunt hꝰmõi. dico q̄ uer̄ est p accidens ppter p̄uitatẽ appetitus sensitiui ß p se nõ ẽ uerū. qa tales sunt in intellectu 7 rõe. rõ aūt semp dꝛecat ad optia p̄ ethicor̄ q̄re ꝛc. ¶ Ad aliaꝫ qd̄ phibet ꝛc. dico q̄ ꝰ uer̄ ẽ si ꝰ ẽ p se. si uero p accidẽs nõ oꝝ. 7 cū dr̄ alique scīe speculatīe ꝛc. dico q̄ uer̄ ẽ sed nõ est ppter malū quod sit in ipsis p se sed p accidẽs. s. ppter p̄uum appetitū male utẽtẽ q̄re ꝛc. Vel possumꝰ dicere q̄ nõ sunt scīe. qa nõ tradūt̄ p modū sciẽdi q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā qd̄ oꝝdinat̄ ꝛc. dico q̄ uer̄ ẽ si ẽ p se. si tñ p accidẽs ñ oꝝ. 7 cū dr̄ sophistica ꝛc. ꝺ scd̄m Alexãdꝝ q̄ sophistica oꝝdinat p se ad bonū. s. ad euitandā deceptionẽ sed p accidẽs p ipsaꝫ p̄ot fieri deceptio. Vel p̄ot dici q̄ sophistica nõ ẽ scīa speculatīa qa est ps logice sq̄ nõ est speculatiua nec practica sed organica q̄re ꝛc. ¶ Ad aliaſ rõnes p q̄s p̄bat̄ q̄ scīe speculatīe nõ sūt ꝺ numero honorabiliū. ¶ Ad pmā cū dr̄ bonū honorabile ꝛc. uer̄ ẽ. 7 cū dr̄ scīe ꝛc. ꝺ q̄ aliq̄d queri 7 appeti ppt̄ alter̄ p̄ot eẽ duplr̄. ¶ Vno mõ sic q̄ p se nõ q̄rit̄ nec appetit̄. ß tale nõ ẽ honorable. Alio° aliq̄d q̄rit̄ ppt̄ alter̄ sic q̄ ꝺato q̄ illud nõ eẽt quereret 7 appeteret. 7 tale bñ ẽ honorabile mõ scīe speculatīe sunt hꝰmõi q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā bonū utile ꝛc. ꝺicendum sicut ꝺicit Auic. in p° tractatu sue methaph̄. q̄ duplex ẽ utilitas. quedā seruilis 7 qꝺ tali utilitate ẽ utile nõ ẽ honorabile. alia ẽ utilitas p̄ncipalitaꝺ q̄ idẽ est qꝺ p̄fectio 7 qꝺ tali utilitate ẽ utile ul̄ p̄ficuū est honorabile. 7 cum ꝺicitur scīētie ꝛc. dico q̄ uer̄ ẽ 2°° 7 non p̄mo mõ quare ꝛc.

V. stia anime sit utilis ad alias scias; .5.

Consequent querit̄. Vtr̄ ista scīa sit utilis ad alias scīas. Et uidet̄ q̄ nõ. qa illa scīa que ẽ speculatīa nõ ẽ utilis ad alias scīētias. ß ista ẽ hꝰmõi q̄re ꝛc. maiõ apparꝫ quia scīa speculatiua queritꝰ ppt̄ se 7 ñ ppter aliud ut ꝺicit p̄hs in phẽio methaph̄. minõ pꝫ ꝺupliciter. ¶ Primo qa totū 7 ps sunt eiusdẽ rõnis ut ꝺicit p̄hs 4° phicoꝝ 7 p̄ celi 7 mūdi. mõ scīa naturalis ẽ speculatīa ut ꝺicit p̄hs 6° methaph̄. 7 ista ẽ ps scīe naturalis ut ꝺicit Auic. 6° naturaliū 7 om̄. in phẽio q̄re ꝛc. ¶ 2° qa illa scīa ẽ speculatiua cuiꝰ finis ẽ ueritas ut pꝫ 2° methaph̄. finis autẽ istiꝰ scientie ẽ ueritas 7 nõ opus q̄re ꝛc. ¶ Itẽ illa scīa q̄ ẽ nobilis 7 honorabiliꝰ nõ ẽ utilis. sed ista ẽ hꝰmõi q̄re ꝛc. maiꝛ pꝫ qa bonū utile 7 honorabile ex opposito admittẽ distinguūt̄ ut pꝫ hic p Albtum. 7 ẽ nstratium p̄ ethicorū. minor pꝫ p phm̄ in littera q̄re ꝛc. ¶ Itẽ si scīa ꝺ aīa eẽt utilis ad alias scīas tūc oẽs alie scīe eẽnt insufficiẽtes. ꝺñs est falsum. ğ 7 añs. falsitas ꝺntis ꝺclarat̄ qa pfectum 7 sufficiens sunt idẽ p̄ eth̄. scīe autẽ alie sunt pfecte cum scd̄m ipsas ꝺicat̄ aliqs pfect̄ ut pꝫ p phm̄ 6° methaph̄. ca° de pfecto. ꝺña pꝫ qa illud nõ ẽ sufficiẽs sed insufficiẽs qꝺ alio indiget mõ sic ẽ de alīs scīētiis si ista scīa eẽt utilis ad ipsas q̄re ꝛc. ¶ Item si ista scīētia eẽt utilis ad alias scīas tunc ꝺtingeret demr̄antem ꝺescendere de genere ī genꝰ. ꝺñs ẽ falsum. ğ 7 añs falsitas ꝺntis appꝫ p̄ posteriorū. ꝺña ꝺclarat. quia si eẽt utilis ad alias scīas cum scīa sit hꝰ ꝺclusiõis demr̄ate in qua p̄bat̄ sua passio de subo tunc ꝺ suo genere ꝺescenderet ad demr̄anꝺ passiões ī alīs qꝺ erat ꝺclarādum. ¶ Item illa scīa q̄ q̄rit̄ ppt̄ se nõ ẽ utilis ad alias scīas. sed ista ẽ hꝰmõi quar̄ ꝛc. maiꝛ appꝫ qa bonꝫ utile q̄rit̄ ppt̄ aliud 7 ñ ppt̄ se ut ꝺictum ẽ p̄us. minor pꝫ de se. nõ enī queritur ppt̄ aliquā utilitatẽ extrīsecā q̄re ꝛc. ¶ Oppoitꝫ pꝫ p Aꝝ. Themistiꝫ om̄. 7 Auic. ¶ Ad euidẽtiaꝫ q̄stionis sciendum ẽ q̄ utile dcnoīatiue dr̄ ab utilitate 7 ideo q̄t modis dr̄ utilitas tot 7 utile. Vtilitas autẽ dr̄ ꝺupliciter ut ꝺicit Auic p̄ tractatu sue methaphisice. ¶ Vno° ppe 7 ẽ utilitas seruilis 7 utile tali utilitate ñ queritꝰ ppt̄ se sed p̄opt̄ aliud 7 bonum suum ẽ bonꝫ alterius 7 sic seruꝰ ẽ utilis dño ut ꝺicit Aꝝ. p̄ pollitice 7 yconomice q̄ seruus ẽ organum aīatum dñi sui. Alio mõ dr̄ utilitas minus ppe 7 magis large 7 ẽ utilitas p̄ncipalitaꝺ. s. ut oẽ id ꝺicat̄ utile tali utilitate qꝺ ẽ p̄ficuum. 7 isto° p̄ot dñs seruo eẽ utilis nl̄ p̄ficuꝰ qa ipm̄ regit 7 gubernat. ¶ His uisis ꝺico ad q̄stionẽ duo. ¶ Primo q̄ ista scīa nõ ẽ utilis ad alias p̄ mõ. 2° q̄ ẽ utilis 2°°. ¶ Primum ꝺclarat̄ qa illa scīa que ẽ speculatīa nõ ẽ utilis ad alias scīas p̄ mõ utilitatis. sed ista ẽ hꝰmõi q̄re ꝛc. maiꝛ 7 minor ꝺclarate sunt in arguẽdo q̄re ꝛc. ¶ Itẽ scīa q̄ est honorabilis non ẽ utilis p̄ mõ. sed ista ẽ hꝰmõi q̄re ꝛc. maiꝛ 7 minõ etiā patent superꝰ q̄re ꝛc. ¶ 2° ꝺclarat̄ sic illa scīa ẽ utilis ad alias 2°° utilitatis sq̄ plurimis scientiis tradit plura p̄ncipia. sed ista ẽ hꝰmõi q̄re ꝛc. maiõ appꝫ qa scīa hẽtur p̄ p̄ncipia p̄ posteriꝰ. minõ pꝫ

p oñ. in isto phēio oñtem. sicut moral' suscipit ab hac scīa ultimū finē hoīs scd̄z q̄ hō 7 scīaz sue subē diuin9 etiā suscipit ab hac scīa ultimuz finem hoīs scd̄m subam sui subi que sit q̄re ꝛc. ¶ Itē illa scīa ē utilis ad alias scīas q̄ facit ofirmatōnē ī pmis prīcipijs. ß ista ē h9. q̄re ꝛc. maiō az qa ognitō pmoz pncipioz ē nccīa ad scīas cū sine ipis sit īpossībile pbari ut dicit oñ. 4° methaph. minor pz qa cognitio alicui9 p suā cām ē magis firma q̄z cognitō siñ cā tm̄ ut dicit oñ. in isto phēio. ista aūt scīa tradit cognitionē cāz p̄z pncipioz. s. intellect9 possibilis 7 agentis 7 intētionū imaginataz. q̄ oīa sūt causē ipoz ut pz p pbm 7 oñ. 2° 7 3° h9 q̄re ꝛc. ¶ Doc etiā pz rōibz Albti. Primo sic. cognitio subi ē utilis ad cognitionē accidētis. ß ista scīa ē cogni° subi oīum scīaz q̄re ꝛc. maior appz 7° methaph. minor pz per oñ. 3° h9 q̄re ꝛc. ¶ Itē scīa illi9 qd̄ ē metr̄z 7 mensura oīum ītelligibiliū est utilis ad alias scīas. sed ista est h9moī q̄re ꝛc. maior appz qa qd̄ est mēsura 7 metrū in aliq̄ genere ē pncipiū cognoscēdi ea q̄ sunt in illo genere ut pz x° methaph. minor patet qa ista scīa ē scīa ītellect9 agētis. ītellect9 aūt agēs ē metr̄z 7 mēsura oīum ītelligibiliū. qa id oī magis ītelligibile qd̄ ē magis receptibile illius lud. 7 illud ē minus qd̄ ē min9 ut dicit Liconiēsis p̄ posteriorz q̄re ꝛc. 7 ß etiā pz auctoritatibz 7 p̄ oñ. dicētis in isto phēio q̄ iuuamētū ist9 scīe ad alias ē scd̄z tres modos. q̄z unus ē scd̄m q̄ ē ps ist9 scīe quaz disp̄oem hz cū scīa natali. ali9 ē scd̄m q̄ dat pluribz scīēt ns plura pncipia ut moali 7 dīne. ttiū ē cōe scd̄m q̄ facit ofirmationē in pmis pncipijs 7 ppositionibz. quā disp̄oem cū oībz scientijs hz q̄re ꝛc. ¶ Doc etiā dicit h9 Themist9 in oñto dicēs sigdem de aliq̄ alio addiscimus ōitatē ñ erit nobis ueritas hec ad alia ꝓmotiua. si uero aliq̄z ueritatē d̄ anima ītellexerim9 ualde magnū ītroductoriū erit nob ad oēm ueritatē. Et subdit. ad oēs enī ptes phie īsignes dat occasiones. quantū ad p̄ticas qdez qa uirtutes 7 opationes sic utiq̄ facilius instruemur ist9 si subam p9us didicerim9. ad speculationē aūt de natura qa finis 7 pncipiū oīs motus ē aīa/ forte qdem 7 in oīb9 corpib9/ maxīe aūt in his q̄ aīaliū 7 plantaz. 7 subdit. aīa qdem nō cognoscēs seip̄az digna fide/ 7 de alīs nota 7 de se decepta de q̄ utiq̄z alio dscia putabit̄. ¶ Si dicat d̄ nullo. 7 subdit. opoz tunitas enī tanta ē. p̄posite speculatiōis. attamē ñ facillimū ē op9. ¶ Appz igit̄ qa ista scīa ē util' q̄re ꝛc. ¶ Sed circa alias pmas rōes scd̄i mēbri que sunt oñ. sūt dubia. ¶ Primo circa illud qd̄ dicit ī pma qa moalis suscipit ab hac scīa ultimuz finem hoīs scd̄z q̄ hō. qa finis hoīs quē suscipit moal' ab ista scīa ē qui cōsistit in diunctiōe ītellect9 agentis cuz ītellectū possibili sicut dicit oñ. 3° h9. sed iste finis ñ ē hoīs scd̄m q̄ hō. qd̄ enī inest hōi scd̄m q̄ hō inest hōi scd̄m q̄ ipsū. sed qd̄ inest hōi scd̄m q̄ ipz inest hōi semp 7 ut̄iter ut pz p̄ posteriorz. sed iste finis ñ inest hōi ut̄iter ut de se pz. nec īē semp alicui ß soluz in fine uite ut dicit oñ. 2° h9. 7 Az. 2° de aīa dicēs q̄ pluri tēpori ꝓficit aīa ī ignorātia q̄ ī scīa q̄r ꝛc. ¶ Aliud dubiū ē circa scd̄am rōem in q̄ dī q̄ h9 scīa tradit cognitionē cāz p̄moz p̄ncipioz. qa si p̄ma pncipia hr̄ent cās iā eēnt demōstrabilia. oñs ē falsum. g̊ 7 añs. falsitas oñtis est nota p̄ posteriorū 7 4° methaph. oña pz qa demōstratio ē eoz quorū ē altera cā ut pz 2° posterioz q̄re ꝛc. ¶ Ad euidentiaz p̄mi dubij sciendū ē scd̄z q̄ dicit oñ. ī ꝓlogo p̄mi phicoz q̄ homo dī equoce de hoīe pfecto p scientias speculatiuas 7 de alīs hōib9. Aliud ē q̄ rdupli catio semp cadit sup forali9 7 pncipali9 ut dīc phs p̄ poz mō dico q̄ si ītelligam9 p ultimū finē hoīs illā cōiunctionē ītellcūs agētis cū ītellcū possibili deberet sic exponi q̄ iste ē finis hoīs scd̄z q̄ homo .i. finis hoīs q est pfectus p scīas. qa hō pricipali9 dī de hoīe pfecto p scīas speculatiuas ut pz ex p̄mo p̄suppositō. 7 iō hec reduplicatio scd̄m q̄ hō debet cadere s̄ ipsuz ut pz ex 2° p̄suppositō. 7 sic iste finis ineſt ut̄iter qa cuilibz pfecto p tales scīas. 7 sēp. qa in quocunq; tempore sit pfect9 q̄re ꝛc. ¶ Alio modo possum9 dicere q̄ p talē finē intelligit speculatioēz in q̄ dsistit felicitas ut pz p pbm x° ethicoz dicētez alioz enī aīaliū nullū felix ē qa nequaq̄z pticipat speculatiōe. inquantū enī ꝓtendit speculari 7 felicitas 7 qbus magis ineſt speculari 7 felices eē nō scd̄m accidēs ß scd̄m speculationē. mō iste finis īē semp 7 ut̄iter. qbusdam tm̄ inē maxīe. s. pfectis per scīas speculatiuas. qbusdā min9. s. pfectis p aliqs. qbusdaz mīme. s. pfectis p ītellecta matialia a qbz denudat sicut eē dcōzsum ē finis guis scd̄z q̄ gue. ¶ Iste tm̄ qbusdā guibz maxīe ineſt sicut existentibz ꝓpe centrū. qbusdā min9 sicut exīntibz ī medio īt cētrū 7 supficiē. qbusdā uero mīme sicut exīntibz ī supficie q̄re ꝛc. ¶ Ad aliud dico q̄ p̄ma pncipia sunt concept9 oplexi. cū ueritas seqtur cōp̄oem ut pz p̄ piarmenias. isti aūt cōceptus p̄nt cōsiderari dupl̄r. Uno° scd̄m q̄ sūt quedā sīlitudines rerum extra aīam exīntiū. Alio° ut sūt q̄dam speculabilia in se 7 istā distīctionē ponit Az. in entibz aīe in li° de memoria 7 ipsam īnuit oñ. ut credo 3° h9 cum dicit q̄ entia speculabilia habēt duplex subz. unuz p qd̄ sunt unū entiū in mūdo. 7 isto mō cōsiderāt ut quoddā speculū. aliud p qd̄ sūt necessaria 7 isto mō cōsiderāt ut similitudines 7 talibz entibz uno istoz mōrū debēt aliq̄ q̄ ñ debēt eis scd̄m alium modū cōsideratis ut pz p pbm in libro de mēoria mō dico q̄ si ist9 primi cōceptus cōplexi cōsiderāt ut sūt q̄daz speculabilia sic etiā sūt ī intellectu possibili ut i subo 7 cāe īexīntie iporū ī ipo sūt ītellcūs agens 7 ītentiones imaginate. 7 q̄m demōstratio ē eoz q̄rum sue existētie ī alio ē altera cā iō ista ut sic possunt demōstrari. 7 sic de istis ñ ītellexit phs ī locis q̄re ꝛc. ¶ Per hoc ad rōes. ¶ Ad primā cū dī scīa speculatiua ꝛc. dico q̄ uerū ē q̄ nō ē util' utilitate p̄ mō dicta. bene tamē pōt eē utilis utilitate 2° mō dicta q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā illa scīa q̄ ꝛc. uerū ē util' p̄ mō ß 2°° non o; credere q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā si ista scīa ꝛc. d° q̄ sufficiēs sicut 7 pfectibile ē duplex. quoddā ē sufficiens simpl̄r aliud ē sufficiēs ī genere. mō d° q̄ bene seq̄t nulla aliarū ē sufficiēs simpl̄r qa tale ē unū solū. i. deus 7 tale n° a° īdiget. tm̄ unaq̄q; aliaz ē sufficiēs ī genē 7 istud sufficit 7 tale pōt īdigere a° ꝛc. ¶ Ad aliam si ista scīa ꝛc. dico q̄ unā scīam eē utilē ad aliā pōt ītelligi dupl̄r. Uno° sic q̄ p demōstrata ī ipa descē dat ad demōstrādū passiones de subo alteri9 quod nō ē idē cuz suo subo uel simpl̄r ul' sic sicut q̄ una spēs sit in natura spēi oppposite ut dīc Liconiēsis p posteriorū 7 sic unā scīam eē utilē ad aliā ē icōueniēs. A°° pōt ītelligi unā scīam eē utilē sic q̄ p cōsiderata ī ipa hēat̄ pfecta cognitō aliquoz requisitoz ad aliā scīam 7 isto mō scīam eē utilē nō ē iconueniens nec sic cōtīgit descēdere de genere in genus q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā illa scīa q̄ ꝛc. d° q̄ uez ē utilitate p°° dicta ß utilitate 2°° dicta ñ ē icōueniēs q̄re ꝛc.

Vtrū de anima sit difficillia. 6.

Verit̄. Utr̄z ista scīa sit difficillīa. Et arguit p̄ q̄ nō qa methaphica ē difficillia. ß ista nō ē methaphisica g̊ nō ē difficillia. maior appar

p̄ 7 z° methaph̄.minor appz qa ista est ps scientie
nalis que distincta ē a methaphica ut pz 6° me-
thaph̄.q̄re ꝛc. ¶ Itē illa scia nō ē difficillia que ē
de ꝓpinqs sensib⁹.sed ista est h⁹moi q̄re ꝛc.maior
appz qa talia sūt facillia ad cognoscēdū cū nra cog-
nitio ortū habeat ex sensatis ut pz 3° h⁹.minor pz
qa in ista scia diderant passiones aie uegetatie 7
sensitiue iste aūt sūt sensibiles ut pz z° h⁹ in ca° d
sensu cōi q̄re ꝛc. Itē illa scia nō ē difficillia que
ē de inseparabilib⁹ a matia. sed ista ē h⁹moi q̄re ꝛc.
maior appz z° methaph̄. minō declarat qa ista scia
ē de aia que est act⁹ corpis.actus aūt cuz sit finis 7
complementū ei⁹ nō ē separabilis a corpe ut dicit dn̄.
z° h⁹ q̄re ꝛc. Itē illa scia que ē certissima nō est
difficillia.sed ista ē h⁹moi q̄re ꝛc.maior appz de se.
minor pz p phm in isto ꝓhemio q̄re ꝛc. ¶ Item illa
scia in qua scibile ē semp p̄ns cognoscenti nō ē dif-
ficillima.sed ista ē h⁹moi q̄re ꝛc. maior appz qa ex
diderationē cognoscēti circa cognoscibile frequēti
causat facilitas in scia qa cātur habitus ut pz z° ethi-
corꝫ.minor pz qa aia que ē cognoscibile istius scie
ē maxie p̄ns sibi ipsi q̄re ꝛc. ¶ Oppositū patet per
phm in lra 7 p Themistiū.7 arguit sōe qa illa scia
que ē de reb⁹ mirabilissimis ē difficillia. sed ista ē
h⁹moi q̄re ꝛc.maior appz qa mirabilia sūt nob⁹ dif-
ficillima ad cognoscendū. qa cū sint ultra oēs sēs⁹
hois ut pz in ꝓhemio methaph̄.minor pz p phm hic
7 Themistiū dntem. Nulla enī res ē aia fere p oia
entia trāsit eius natura īchoantib⁹ ab ultia de natu
rali usq; ad p̄mā. ¶ Ad euidētiā ist⁹ questionis ē
sciendū sicut dicit phs z° methaph̄. difficultas in
nra cognitiōe ꝓuenit duob⁹ modis. Uno mō enī
ꝓuenit ex nro mō cognoscēdi. Alio mō ex pte rei
cognite. ex pte nostri moi cognoscēdi nob ꝓueit
difficultas.qa sicut pz in 3° h⁹ intellect⁹ nr intelligit
ex sensatis 7 imaginatis 7 iō que sunt male sēsata
7 imaginata sūt nobis male cognoscibilia licet de
se sint bene cognoscibilia. ¶ Ad istam intētionem
dicit phs z° methaph̄. q̄ sicut se het oculus noctue
ad lucē diei sic aie nostre intellect⁹ ad nature oīum
manifestissima qd qdez dictū scdm silitudinez nō
notat īpossibilitatē sed solū difficultatē ut dic dn̄
ibidē. Et ex pte rei cognoscēde ꝓuenit nobis diffi
cultas.qa oē qd intelligit intelligit scdm q̄ ē in actu
ut pz 9° methaph̄. 7 iō que sunt debilis actualitad
a nobis debiliter cognoscunt sicut matia prima ut
pz p̄ phicorꝫ sicut etiā motus 7 tēpus ut pz p dn̄.
4° phicorꝫ. ¶ Sciēdū ē etiā z° q̄ aia ē triplex q̄tū
spectat ad ꝓpositū.s.uegetatīa.sensitīa. 7 intellectīa
siue iste sint sub aia sicut species siū sint analogata
sub analogizante ut uidet dicere dn̄.z° 7 3° hui⁹.
Huic dico duo ad qōnem.p̄ q̄ scia de aia uegetatīa
7 sensitiua nō ē difficillia. z° q̄ scia de aia intellec-
tiua ē difficillia. Primū pz 7 ꝓbat sic. illa scia que
est de his que exntia magne entitatis sunt ꝓpinq
sensui nō ē difficillia imo ē ualde facil cognitiōis
sed scia de aia uegetatīa 7 sensitīa ē h⁹moi. maior
appz ex declarad in positione.minō pz qa sūt magne
entitatis. 7 qa sunt forme 7 cū ens 7 unū mltiplr
dicant qd uere ē act⁹ ē ut pz z° h⁹.sūt etiā ꝓpīqua
sensui qa sūt pncipium sensibiliū opationū ut nu-
trire 7 sentire imo uidet dicere dn̄. in pncipio h⁹
scdi q̄ aia deprehēdat sensu q̄re ꝛc. ¶ Scdm decla-
rat qa illa scia uidet difficillia in qua cōtingit dif-
ficultas tā ex pte rei q̄ ex pte nri moi cognoscēdi
sed scia de aia intellectīa ē h⁹moi q̄re ꝛc.maiō appz
ex dictis. minō pz. ē enī difficultas p̄ ex pte rei co
gnite qa est ens in pura potētia ut pz 3° h⁹. Est etiaz
ibi difficultas ex pte nra qa ipa nō cadit sub sensu
nec scdm se qa nec ē corpus nec uirt⁹ in corpe ut
dicit dn̄ 3° h⁹ nec scdm suas opationes q̄ sūt ualde
abstracte ut intelligere 7 uelle q̄re ꝛc. Sciēdū tam
q̄ scia pōt capi uno° ꝓpe ut distinguit contra sapiaz
7 isto mō dico q̄ ista scietia ē difficillima. alio mō
large ut se extendit ad sapiētiā 7 isto mō non est
difficillima sed bene ē de numero difficillimorum
sicut dicit phs q̄re ꝛc. ¶ Sed circa dicta sūt dubia
Primū q̄ scietia de materia prima.s.primus phicoꝝ
uidet ē difficilior ista qa materia prima ē ēs in pura
potētia a p̄ principio actus maxime remota. intelle
ctus aūt solū ē ultim⁹ in genere abstractoꝝ ut dic
dn̄.3° h⁹.sed materia nō ē sensibil sicut nec anima
intellectīa q̄re ꝛc. ¶ Scdm dubiū ē qa ur q̄ ista scia
ē difficilio q̄ metaphica qa illa scietia ē difficilio
in q̄ ē difficultas tā ex pte rei cognite q̄ ex pte nri
moi cognoscēdi q̄ in qua solū ē difficultas ex pte
nostri moi cognoscēdi 7 nō ex pte rei cognite.sed
ista ē h⁹moi q̄re ꝛc.maior appz ex determinatis in
pone.minor pz qa ista scietia de anima intellectiua
ē utroq; mō difficil ut determinatū ē p̄us.ß in me-
taphica ē solū difficultas ex pte nra 7 nō ex pte
rei cognite ut pz z° methaph̄.q̄re ꝛc. ¶ Ad p̄mū
dicendū q̄ ista scietia ē difficilior scietia de matia
prima qa anima intellectiua possibilis ē in pura po-
tentia in genere intelligibiliū sicut matia prima ī
genere sensibiliū. Vñ sicut dicit dn̄.3° h⁹.opinan-
dum ē q̄ istud ē q̄rtū genus cāe.quēadmodū enīz
eē sensibile diuidit in formā 7 materiam sic intel-
ligibile eē oz diuidi in dsitia his duob⁹.s. in aliqd
eē sīle forme.7 in aliqd eē sīle materie ꝛc. ido ista
scietia ē ita difficil ex pte rei cognite sicut illa. Sed
ex pte nri moi cognoscendi ista ē difficilioz q̄ illa
qa nec aia intellectiua nec sue opatiōes cadūt sub
sensu ut dem ratū ē in p̄oe. matia aūt prima lz scdz se
nō cadat sub sensu sua tam opatio cadit.sua.n.pro
pria opatio ē trāsmutatio scdm subaz ut dicit dn̄.
p̄ celi.7 iō ipa arguit materiā sicut opatō formam
ut ipe dicit 4° methaph̄.7 p̄ phicoꝝ.transmutatio
aūt ē sensibilis q̄re ꝛc. ¶ Ad scdm dicendū q̄ ratio
bn̄ ocluderet si difficultas q̄ ē ex pte nri moi cog-
noscendi eēt eqlis in utraq; scietia sed nō ē ita imo
in methaphica ē tanta difficultas ex pte nri modi
cognoscendi q̄ superminet utriq; difficultati ot in-
geti in scietia de anima. Ad cui⁹ euidētiā ē sciēdū
q̄ de substīs separatis ē duplex scietia.una ē scietia d
ipis scdm q̄ sunt motrices orbiū 7 ista ē natural
ut pz p phz 7 dn̄.4° phicoꝝ 7 qa ut sic hz opatōnē
p se sensibilē.s.motū.iō ista scietia ē difficilioz illa
alia ē scia ipaꝝ q̄tū ad suas qdditates scdz se 7 su-
as p̄mas opones q̄ sūt itelligē 7 uelle 7 ista ē scia
diuina 7 illa ē lōge difficiliō q̄ ista.p̄ qa iste sube
secūdū qdditates suas magis sūt remote a sensib⁹
q̄ intellect⁹ cū sit infimus in ordine abstractoruz
ut dicit dn̄.3° h⁹. z° qa sue opatiōes p̄me n̄ sunt
sensibiles nec p se nec p accns qa nō hnt attributōz
necessariā ad aliquod sensibile.nō enī intelligētie
appropiant orbib⁹ ut intelligāt sicut nobis intelle
ctus appropriat q̄re ꝛc. Hz opationes nri intellcūs
admin⁹ sūt sensibiles p accidēs qa hnt attributōz
ad fantasmata necessariā.ut pz 3° h⁹. 7 ista sunt per
se sensibilia ut patet z° h⁹. unde sicut octauū celuz
dicit ee in loco p accidens qa hēt habitudinē ne-
cessariam ad aliqd quod ē in loco p se.s. ad centruz
ut dicit dn̄.4° phicoꝝ.sic pōt dici de intelligere in
tellectus nri. q̄re ista scientia erit difficilior illa ut
dictū fuit p̄ius. ¶ Per hec ad rōnes. Ad p̄mā me-
thaphisica ꝛc.istā rōnem ocedo 7 nō ē otra me qa
methaphisica ꝓprie nō ē scientia ut pz 6° ethicoꝝ
Nō dcm est in p̄oe q̄ nos intelligim⁹ q̄ ista scien
tia est difficillima int oēs scientias ꝓprie dcās q̄r
ꝛc. ¶ Ad aliā illa scietia q̄ est ꝛc.dico q̄ uer est ut
sic.7 cū or ista ē h⁹moi. dico q̄ uer ē q̄ ad illā ptē

que ē de uegetatīa ⁊ sensitiua. ℔ nō quantū ad illā ptem que ē de aīa ītellectiua q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā illa scīa ⁊c. dcedo ut sic. ⁊ cū dr̄ ista ē ⁊c. dico q̄ uer; ē quātū ad uegetatiuā ⁊ sensitiuā ⁊ de talib⁹ tractat ōm̄. z° h⁹. sed nō quantū ad aīam ītellectiuā ut p; p ōm̄. 3° h⁹ q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā illa scīa ⁊c. qdā dicūt q̄ duplex pōt eē ꝓcessus in scīa. un⁹ enī ē a pozib⁹ in eē ad posterioza in eē. ali⁹ ē a posterioribus ad pora ut dicit ōm̄. in isto ꝓhēio. mō dicūt cū dr̄ illa scientia ⁊c. q̄ uer; ē ut sic. ⁊ cū dr̄ ista ē h⁹ mōi dicunt q̄ uer; ē quantū ad modū ꝓcedēdi a posterioribus ad pora ⁊ sic ñ ē difficillīa ⁊ sic ītellexit pb̄s q̄r ⁊c. ¶ Sed istud nō ualet qa quantū ad illū modū ꝓcedēdi q ē non usitat⁹ in ista scīa ista scīa nō debet iudicari difficillīa. ℔ modus ꝓcedēdi a prioribus ad posterioza ē h⁹ mōi q̄re ⁊c. maioz de se p;. ⁊ minoz p; p pb̄m in z° h⁹ in illo ca°. Ōm̄ aūt ex incertis ⁊ p ōm̄. ibidē ⁊c. Alij aūt dicūt alit dcedēdo maiorē ⁊ ad minorē dicūt q̄ ista scīa pōt ōsiderari dupl'r. Uno° quantū ad suū fieri ⁊ acqri ⁊ ut sic ē difficillīa. Alio° quātū ad suū factū eē ⁊ ut sic ē certissima ⁊ sic ītellexit pb̄s. ¶ Alio° pōt dici scd̄m dicta ī pōe cū dr̄ illa scīa ⁊c. dcedo ut sic ⁊c. ⁊ cū dr̄ ista ē hui⁹ mōi. dico q̄ uer; ē quātū ad uegetatiuā ⁊ sensitiuā ⁊ ut sic nō ē difficillīa ut dictū fuit in pōe. ℔ q̄tum ad aīam rōalē nō ē certissima. ⁊ maxīe certitudine q̄ ad nos ut Albtus dicit. l; possit eē certissima certitudine simpl'r oīb⁹ ptet methaph̄ica que resolut rē in ultimū ꝓpter qd ⁊ ōsiderat tot⁹ nate bonu; ut in ꝓhēio methaph̄. a;. ⁊ h⁹ ē qa aīa ītellectiua ē absoluta ⁊ ut sic itelligit pb̄s ut dic Albr⁹ q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā illa scīa ⁊c. o° q̄ uer; ē si cognoscibile sēp sit sub illa disp̄oe sub q̄ ē natū actualit cognosci ab illo cognoscēte. si aūt ñ sit sub illa disp̄oe nō op;. ⁊ cū dr̄. ista ē. dico q̄ l; aīa semp sit pns sibi ipi realit qa realit nō ē absens a se ipa tn̄ nō ē semp pns sibi ipi sub illa disp̄oe sub q̄ ē nata actualit cognosci qa ē apta cognosci cū cognouerit alia ut p;3° h⁹ ⁊ talia non semper cognouit ⁊c.

Consequent q̄r. Uer; sit una coīs methodus inuestigādi qd̄ qd est oīu; quotū ē qd̄ qd ē īuestigādū Arguit p̄ q̄ sic. qa de q̄ minus ur̄ ineē ⁊ inē ⁊ de q̄ magis. sed min⁹ ur̄ q̄ sit una coīs methodus oīu; accidentiū coīum q̄; oīum qd̄ qd ē ⁊ tn̄ ē quar ⁊c maioz p; qa ē maxia. minoz p; quātū ad primam ptē qa illa q̄ insūt alicui p accidēs sūt multo plura q̄; illa que īsunt alicui scd̄m se ut p; p̄ phicoz. q̄tū ad scd̄am ptem minoz p; z° thopicoz. ī q̄ traditur ars coīs ad īuestigandū accidētia coīa ut p; ī fine tertij thopicoz q̄re ⁊c. ¶ Itē eoz q̄z est una q̄stio uidet eē una method⁹ terminādi. ℔ oīum qd̄ qd ē ē una quest̄io q̄re ⁊c. maioz a;. qa q̄stiones sunt eq̄les numero his q̄cūq; uere scim⁹ ut dr̄ z° posterioz. minō p; z° posterioz q̄re ⁊c. ¶ Itē oīu; eoz que sunt un⁹ tōis ur̄ eē una method⁹ ⁊ mod⁹ un⁹ cognoscēdi. ℔ oīa qd̄ qd ē sunt h⁹ mōi q̄re ⁊c. maiō a;. z° posterioz. ⁊ 4° methaph̄. minoz p; 7° methaph̄. ubi o ē qd̄ qd ē dr̄ p ꝑus ⁊ posteri⁹ de suba ⁊ accidētib⁹ sicut ens q̄re ⁊c. ¶ Itē sicut ē de accidentib⁹ ꝓpis sic ē de ipis qd̄ qd ē. ℔ una ē cōmuis method⁹ īuestigandi oīa accidētia ꝓpa quare ⁊c. maioz a;. qa accidētia ꝓpa ōsequunt qdditatem minoz a; p Ar. p̄ ⁊ z° posterioz. q̄re ⁊c. Idem p; p pb̄onē. q dixit q̄ methodus īuestigādi qd̄ qd ē ē diuisio. Idē p; p Porcratē ōntem q̄ tal' method⁹ ē demīratio. Idē uult pb̄s. d. q̄ talis method⁹ ē uia ōpōita ex diuisione ⁊ demīratione ut dicit hic ōm̄. q̄re ⁊c. ¶ Oppositū arguit qa qd̄ qd ē un⁹ cuiusq; ōstituit ex ꝓpis ꝓncipijs ℑ uni⁹cui⁹q;. sed nō ē una method⁹ īuestigādi ⁊ cognoscēdi ꝑma principia uni⁹cui⁹q; q̄re ⁊c. maioz a;. p ōm̄. ī ꝓhēio. minō de se ē euidēs q̄re ⁊c. ¶ Itē si eēt aliq̄ method⁹ aut eēt diuisio aut demīratio aut ōpōitio. ℔ nulla istarū pōt eē q̄re ⁊c. maioz a;. p diōnē sufficientē. null⁹ .n. unq; posuit aliā uiā ut p; p ōm̄. h⁹. minō declarat nō. n. pōt eē diuisio nec demīratio qa ī istis omittit petitio ꝓncipij ut p; z° posterioz q̄re ⁊c. nec uia cōpōita qa neutra q; uia sufficit q̄re nec aggregatū ex illis qa totū nihil aliud ē q̄ sue ptes ut dicit ōm̄. p pb̄icoz q̄re ⁊c. ¶ Et cōfirmat rōe ōm̄. in ꝓhēio qa si talis modus inuestigādi qd̄ qd ē sufficeret tunc logica sufficeret ī cognitiōe alia; scīa;. ons ē falsū ℔. ⁊ añs. falsitas ontis ē nota de se. ona p; qa logica talē modū īuestigandi tradit ut p; z° posteriorū q̄re ⁊c. ¶ Ad euidētiam q̄stionis ē itelligendu; q̄ unā eē methodū inuestigandi qd̄ qd ē oīum quoz qd̄ qd ē est īuestigandū pōt itelligi dupl'r. Uno° sic q̄ p ipsā habentes canones ⁊ regule īuestigādi ul'es qd̄ qd ē īuestigandū. Alio° q̄ sit aliq̄ talis methodus cois īuestigādi unūqd̄q; qd̄ qd ē. ⁊ p talē methodū cognoscerent oīa ꝓncipia ꝓpa oīu; q̄rū qd̄ qd ē est inuestigādū. Cūc dico duo ad q̄stiōes ꝑ q̄ si quest̄io q̄rat p mō sic o° q̄ sic. si uero qō q̄rat z°° dico q̄ nō. Primū ꝓbat sic. qa oīum q̄rum ē una quest̄io cois pōt eē ⁊ una method⁹ cois tradens regulā ul'em talē q̄stionē terminādi. ℔ oīum eoz q̄z qd̄ qd ē est īuestigādū ē una cois qō circa qd̄ qd ē q̄re ⁊c. maioz a;. z° posterioz. minō etiā p; ibidē q̄re ⁊c. ¶ Itez istud posset ꝓbari fere p oēs rōes adductas in arguēdo. Itē scd̄m declarat qa si eēt aliq̄ talis cois method⁹ īuestigādi unūqd̄q; qd̄ qd ē p ipa; cognoscerēt ꝓpa ꝓncipia uni⁹c⁹q; tūc aut eēt scīa cois aut spāl'. ℔ nec sic nec sic q̄re ⁊c maiō a;. p sufficientē diōnem. minoz p;. non enī pōt eē scīa cois qa uel eēt logica uel methaph̄ica. ℔ neutra ē qa neutra tradit cognitionē entiū spāliu; sub ꝓpis rōib⁹ sed solū ut cōueniūt in rōib⁹ ul'ib⁹ ut p; 4° methaph̄. ⁊ ꝑ thopicoz q̄re ⁊c. nec tal' scīa pōt eē spālis. qa qua rōe h⁹ facer; una eadē rōe alia cū in h⁹ sint eiusdē rōis. aut oēs faciēt qd̄ ñ pōt esse qa tunc idē inutilit eēt mltoties repetitū aut aliq̄ sic et aliq̄ non. qd̄ nō pōt eē ut determinatū ē. ergo relinq̄t q̄ nulla q̄re ⁊c. ¶ Itē si eēt aliq̄ tal' method⁹ oēs alie scīe supfluerēt. ons ē falsum. ℔. ⁊ añs. falsitas ontis p;. ona declarat qa scīe alie tradēt cognitionē ꝑ ꝓncipioz ⁊ passionū ⁊ subor. mō si eēt talis methodus que traderet cognitionē uni⁹c⁹q; traderet etiaz cognitionē subi ⁊ ꝑma passionū q̄ ex cognitiōe taliū ꝓncipioz dependēt q̄re ⁊c. ¶ Sed circa dicta sūt dubia. ꝑ° qa ē dictum q̄ uia īuestigādi qd̄ qd ē ē una. dubitat q̄ unitate ē una. z° ad quā scīam ptinet. 3° que sit illa uia utrū diuisio uel demīratio uel ōpō. 4° cū sint diuerse uie īuestigādi qd̄ qd ē/que scīa tradit illas. ¶ Ad ꝑmū dicēdu; q̄ talis uia ñ ē una unitate uniuoca. ℔ solū est una unitate analogica qa cū talis uia sit hītus. unitate; ⁊ entitate; capiet ex obiecto circa qd̄ uersat. ut p; 3° h⁹. mō obm circa qd̄ uersat. s. qd̄ qd ē nō ē unū unitate uniuoca. ℔ analogica ut p; 7° methaph̄. in ꝑ ca°. Et dicemus ꝑ de eo logice ⁊c. ¶ Itē silē est de uia cognoscendi qd̄ qd est ⁊ de uia cognoscendi ꝓpria accidentia qa talia sequūt qdditatem ut dicit porphirius. mō uia cognoscendi accidentia ꝓpria est solū una unitate analogica cū demīratō p̄ dicat de demīratione ꝓpter qd q̄; de demīratione qa ut p; ꝑ posterioz q̄re ⁊c. ¶ Ad scd̄m dubiū dicendū q̄ ad logicā ⁊ methaphicā. diffinitio. n. ē sermo significatiuus quidditatis ⁊ essentie ut dicit ōm̄. 7° methaph̄. mō ōsiderare d diffinitiōib⁹ est cōe logice

7 ꝓhie ꝑme ut dicit ꝺm̄.in eodē 7°. 7 ꝑ discurrēti p septimū.inuestigat enī que ptes īgrediāt diffinitionē qa ptes forme 7 spēi nō materie ut ꝑ in illo ca°. Qm̄ uero diffinitio. inuestigat insup quomodo diffinitū ē unū cū sua diffinitōe.ptes aūt 7 mediū hm̄di tales ptes ꝺclarat ut patz in illo ca°. Dicam⁹ aūt inquantū.q̄re ꝺsiderate diffinitiones ptinet ad methaphicam.ptinet etiā ad logicā qa ad illā sciētiā ptinet tradere cognitionē diffinitiōis 7 quod qd ē que tradit cognitionē īstrumēti ꝺueniēdi ꝺ cognito ad ignoti notitiā siue mōi sciēdi cū diffinitio sit un⁹ mod⁹ sciēdi.ꝫ hm̄ ptinet ad logicā ut patz ꝑ Auic.7 Algazelē 7 ꝑ Aꝛ. 7° methaph.7 ꝑ ꝺm̄. q̄re ꝛc. Ꝫ itelligendū ꝙ licet ꝺsiderare diffinitiones sit cōe logico 7 phō ꝑ.tam̄ hm̄ est ꝺrsis modis ut dicit ꝺm̄.7° methaph.i ca°. Qūc aūt. qa logicus ꝺsiderat ꝺ diffinitiōibꝫ scdm ꝙ sūt īstrm qꝺ ducit ītellectū ad itelligere rei qdditatē. phs aūt ꝓim⁹ scdm ꝙ significāt natas rez q̄re ꝛc. Intelligendū ē etiā ꝙ uia īuestigandi diffinitionē siue qꝺ quid ē tradita in logica ē duplex.una qdē ē ꝑ quā inuestigat diffinitio ꝑ mōm q̄ ē oratio diffinitīa explicans subam diffiniti 7 ista ē ualde ꝓpa 7 tradit īn 7° posterioꝛ ut dicit Lincoñ.ibidē.alia ē uia inuestigandi diffinitionē que tradita ē in libꝛo 6° thopicoꝛ 7 hm̄ nō ꝺmīrat diffinitionē scdm ꝙ ē oratio diffinitiua explicās qd ē diffinitū. ꝫ cōcludit tales oīones aīal tōale 7 moꝛtale ē diffinitio hoīs 7 hm̄ ē ꝺclusio cōposita ex scdis intētiōibꝫ 7 nō ē oīo diffinitiua solū explicās qd ē hō.ꝫ ē ꝺclusio ꝑdicatiua scde intētiōis ꝺe hac diffinitiōe aīal tōale mōtale. ut dicit Lincoñ.2° posterioꝛ 7 hm̄ ē longe alia a pze dicta ut ipemet dicit in ꝓncipio scdi q̄re ꝛc. Ad tertiū ꝺubiū ꝺicendū ꝙ talis uia nō ē diuisio ꝑ se nec ꝺmīratio ꝑ se/qa in istis fit petitio pncipiī ut ꝑ 2° posterioꝛ.sed talis uia ut dicit ꝺm̄.ꝫ 7 phus 2° posterioꝛ ē uia cōpōita ex diuisiōe 7 ꝺmōstratione/nō accipiēdo ꝺmōstrationē ꝓpe ꝙa talis ē solū accidentiū īmediatoꝛ ut patz ꝑ posterioꝛ.sed accipiēdo ꝺmōstrationē ꝓ q̄cunq; rōcinatiōe faciente fidē ut ꝺr 2° posterioꝛ. 7 ista uia cōposita est uia pfecta 7 ꝺirecta īuestigandi qꝺ qd ē.sed alie ī ꝺirecte 7 impfecte pūt noīari sicut uia a ꝺttario 7 uia īductiua ut dicit ꝺm̄.4° phicoꝛ. Ad quartū ꝺubiū ꝺico ꝙ ille ꝺiuersē uie īuestigandi qꝺ qd ē nō ptinēt ad unā sciam sed ad oēs scias. quelibet enī scia cōsiderat ꝓpa ꝓncipia sui subi. 7 iō q̄libet scia hz suā uiā īuestigādi qꝺ qd ē ꝓpium quar ꝛc. Ꝑ hm̄ ad rōes. Ad ꝓmam ꝺcedo maiorē 7 ad minorē ꝺ⁹ ꝙ uez ē ꝙ ē una method⁹ coīs 7 ñ ꝓpa Et isto mō etiā ꝺico ꝺ medio īuestigādi qꝺ qd ē q̄re ꝛc. Ad aliā cū ꝺr eoꝝ ꝛc. ꝺico ꝙ uez ē ꝑ mō ꝺicto ī ꝓe ꝫ 2°° nō ꝺz q̄re ꝛc. Ad aliā eodē mō ꝺr cū ꝺr oīuz eoꝝ ꝛc. ꝺico ꝙ uerū est p°° ꝫ 2°° ñ ꝺz q̄re ꝛc. Ad aliā cū ꝺr sicut ē ꝛc. ꝺce°. 7 cū ꝺr ē una ꝺico ꝙ uez ē coīs tradēs regulas coēs īuestigādi ꝓpa accidētia nō aūt ē aliq̄ sic coīs que ꝺet cognitionē ꝑum ꝓncipioꝝ uni⁹cuiq; ꝓꝑ accidētis 7 ita ē ꝺe methodo īuestigandi qꝺ qd ē ut dictum ē in ꝓe q̄re ꝛc. Ad auctoritates oēs cōcedo ꝙ est una uia coīs ꝑ mō 7 nō 2°°. Quidā tn̄ ꝺicūt uiam impfectā sicut ꝺntes diuisionē 7 ꝺmīrationē.qdā pfectā sicut ꝺntes cōpoem. Ad alias rōes ī oppositū. Ad ꝓmā cū ꝺr quod qd ē ꝛc. ꝺcedo. 7 cū dicit nō ē una uia ꝛc. cōcedo ꝙ non ē una uia coīs sic ꝙ ꝑ eā sciant un⁹cuiq; ꝓꝑa ꝓncipia qꝺ qd ē inuestigandi.sed ꝙ non sit coīs alio mō nō ꝺcludit quar ꝛc. Ad aliā si eēt ꝛc. cōcedo 7 ad maiorē ꝺico ꝙ nec diuisio nec ꝺmīratio ut ꝓbat rō.ꝫ ꝺico ꝙ ē cōpositio. 7 cū ꝺr neutra ꝛc. ꝺico ꝙ nō sequtur. 7 cum ꝺr totū ꝛc. ꝺico ꝙ ꝺm̄. intelligit ꝙ totū nihil aliud ē q̄ sue ptes simul sūpte materialit nō aūt formaliter q̄re ꝛc. Rōnez ꝺm̄.cōcedo qa nō ē cōtra me si hm̄ intelligat ꝛc.

Queritᵉ. Utꝛ uⁿia sint ꝓza singulatibꝫ aut posteriora. Et arguit ꝑ ꝙ sint ꝓza ꝑ sic. Quia illud ē ꝑius a quo nō cōuertit subsistēdi ꝺna hm̄ hr̄ ī ꝑdicam̄tis 7 ī 5° methaph sed ab uⁿi ad ꝓticulare nō ꝺuertit subsistēdi ꝺna ut manifestū ē.hm̄ enī seqt̄ soꝛtes ē ğ hō est.sed nō ecōuerso ut oēs cōcedūt. Ꝑ illud ad qꝺ alterꝝ se hz p additionē ē pr⁹ illo ut patet ꝑ posterioꝛ ca° 1°. Certioꝛ aūt ē scia. sed spēs q̄ ē singularis respcū generis ut ꝑ ꝑ phicoꝛ ꝑ ꝺm̄. se hz p additionē ad gen⁹.nā ꝺria ē qua spēs abundata genere ut dicit poꝛphiri⁹. Ꝑ illud quod ponit̄ in diffinitione alic⁹ ē pr⁹ illo hm̄ ꝑ ex 6° thopicoꝛ qa diffinitio ē ex pr⁹iozibꝫ sed uⁿe ponit̄ in diffinitiōe singularis seu min⁹ uⁿis ut gen⁹ ī diffinitione spēi sicut ꝑ 7° methaph.7 2° posterioꝛ. Ꝑ ꝓpetuum pr⁹ ē coꝛruptibili ut ꝑ 8° phicoꝛ.ꝫ uⁿe ē ꝓpetuz ut ꝑ ꝑ posterioꝛ 7 singulat ē coꝛruptibile ut patz ad sensū. Ꝑ eadē sūt ꝓncipia eēndi 7 cognoscēdi ut capit̄ 2° methaph.sed uⁿia sūt pr⁹icipia cognoscendi suoꝝ inferioꝝ ut oēs ꝺcedūt.ğ sūt pr⁹icipia eēndi ipsoꝝ.sed pr⁹icipiū pr⁹ ē pr⁹icipiato ut ē manifestū q̄re ꝛc. Oppositū arguit auctoꝛitate Aꝛ. q ꝺicit hic.uⁿe aut nihil ē aut posteri⁹.ꝫ ñ ē ꝺicēdū ꝙ sit nihil qa oīs scia est ꝺ uⁿi ut patz ex ꝑ posteriozū 7 7° methaph. 7 sic oīs scia eēt ꝺ nullo quod ē absurdū. Ad euidentiā q̄stionis est ītelligendū ꝙ opīo Platonis ꝺ uⁿibꝫ fuit alia ab opinione Aꝛ. Opīo.n Platonis ꝺr fuisse ꝙ uⁿia.ſ.genus 7 spēs īdiduozū sensibiliū sūt sepata in re extra aīaz a singulatibꝫ sensibilibꝫ.7 hm̄oi qdditates uⁿes a singulatibꝫ sepatas ipe uocauit ideas.ꝺbi ğtia pr⁹iuniozibꝫ ipe ponebat unā qdditatē 7 ideam hoīs sepatā extra intellectm̄ ab oībꝫ singulatibꝫ hoībꝫ 7 sⁱmiliter unā qdditatē asini 7 eq 7 sic ꝺ ceteris spēbꝫ q̄rū idiuidua nō hnt ozdinez ad inuicez scdm pr⁹ 7 posteri⁹. Et hm̄ ipe ꝓbat mⁱtis rōnibꝫ 7 subtilibꝫ ꝫ ad pns recitabūt ttes uⁿ q̄tuoꝝ ꝓpt exercitatiōz iuuenū qa magꝝ hz hm̄ perscrutatio locū sup 7° methaph. Una ei⁹ rō fuit qa sic est in essendo sicut ē in itelligendo cū intellect⁹ nr̄ moueat̄ a rebꝫ. nūc aūt in itelligendo sic est ꝙ qdditas spēi intelligit̄ ꝑter indīdua. 7 qdditas generis ꝑter spēs. ut possumus itelligere hoīem nō itelligendo soꝛtez neq; plonez. 7 possum⁹ itelligere aīal nō itelligendo hominez neq; asinū 7 sic ꝺ alīs. Ꝑsi qdditates non essent sepate ab ipsis singulatibꝫ coꝛruptibilibus tūc ꝺ ipsis qdditatibꝫ nō posset esse scia. ꝫ hoc est īconueniens ut notū est.s.ꝙ ꝺ qdditatibꝫ rerum natalīū nō sit scia.ꝺna oñdet̄ qa ꝺ coꝛruptibilibꝫ nō est scia īmo ꝺ ꝓpetuis ut etiā cōcessit Aꝛ. īmo si ꝓꝓrie qdditates genetū 7 spērū sūt cōiūcte singulatibꝫ tūc sūt coꝛruptibiles sicut 7 ipa singlaria 7 sic ꝺ ipsis nō erit scia quod ē absurdū. Item supponebat Plo ꝙ q̄libet suba q̄ generat̄ generat a sibi uniuoco scdm spēm uel scdm gen⁹ 7 hm̄ recipiebat ꝑ manifesto. Item supponebat plo ꝙ nulla forma matialis agit īmediate nec generat.cū hm̄ uⁿ uelle Aꝛ. in ꝺ sensu 7 sensato ubi ꝺicit ꝙ ignis ñ agit ī quantū ignis sⁱlr aq̄ inquātū aq̄ 7 sic ꝺ alīs. Tūc ꝓcedit ulter⁹ ponat̄ ꝙ generet ignis.aut generabit̄ ab ipo igne ꝑexīte aut ab ipa forꝛa 7 qdditate ignis sepata a sensibilibꝫ 7 pticularibꝫ.nō ē dicendū ꝙ ab igne ꝑexīte pticulari 7 sensibili qa ille aut ageret īmediate ꝑ suā qualitatē actiuā aut ꝑ suā formā subalem.nō ꝑ suā qualitatem actiuaz

qa tūc ignis generat⁹ nō fieret a sibi uniuoco nec
scd̄m spēm nec scd̄m gen⁹ cū ipsa q̄litas ignis non
sit nec de spē nec de genere ignis nec ē ondū ꝙ ipe
ignis sensibil⁹ pexīns genez īmediate p suā fozmā
subalē materialē qa hoc ē otra scd̄am suppōem q̄re
relinqtur ꝙ ignis n̄ generat̄ īmediate nisi a qdi-
tate uel fozma sepata a materia s⁹ ꝓpt generatiōez
indīduoꝝ subē generabiliuz necesse ē ponere ulīa
sepata a singularib⁹ siue ē tn ꝙ om̄. aliquātulū alt
deducit ista rōnem pus applicādo ad generationē
q̄ꝺdam aīaliū ⁊ plātaꝝ in qb⁹ nulluz appz generās
cozpozeū ei⁹dē genez nec ei⁹dē spēi cuz generato.
Dē aūt qd̄ existit in potētia nō existit in actu nisi
pexīte in aliq̄ qd̄ eēt sui generis uel sue spēi īactu
un̄ relinqt̄ ꝙ generatiōes taliū aīaliū uel plātarū
sunt a fozmis sepatis. ⁊ ē maiō rō que attribuitur
plōni ⁊ post statī ponit rōem pus tactā. Propter
aliq ofirmāt sic. suba pfecta que generat̄ p omixti
onē seminū indiget ad sui generationē aliq̄ gene-
rāte p se ꝓpinq̄ ⁊ īmediato ⁊ uniuoco. s. ei⁹dē spēi
specialissime cū suba q̄ generat̄. ȳ recipit ꝙ mānifesta
⁊ satis pz inspiciēdo i ꝓpositis particulis. requrit. n
agēs p se qa agēs p accidēs n̄ ageret nisi eēt aliq̄d
agens per se prius eo ut patet z° phicoꝝ. ⁊ requrit
agēs ꝓpi quū ⁊ īmediatū qa agēs remotū nihil ꝙ
ducit nisi mediāte agēte ꝓpiq̄ ut hētur 8° phicoꝝ
Ite requrit generās uniuocū qa in ȳ differt suba p
fecte q̄ generant p omixtionē seminū ab alīs que
sūt īpfecte q̄ generāt̄ p putrefactionē qa suba per-
fecte id igēt generāte uniuoco ⁊ alie nō ut etiā de-
mōst rat om̄. in 8° phicoꝝ. Appaz igit ꝙ ista ꝓpō
suba pfecta īdigz ad sui generationē generāte per
se ꝓpinq̄ ⁊ īmediato ⁊ uniuoco ē uera. ꝙ ȳ nō con
tingeret nisi eēt q̄ddas spēi taliū indīduoꝝ sepa-
rata a sensibilib⁹ ğ ẽt. ꝓbatio. generet̄ sortes. tunc
generās p se ꝓpinquū ⁊ īmediatū ⁊ uniuocū non
erit ipsū seme ī aīali. qa id n̄ erit ei⁹dē spēi cū sorte
generato ut cuilibz ē manifestū nec erit pr̄. s. homo
pticularis a q̄ dcisum fuit seme qa ille non pōt esse
generās ⁊ agēs p se. nā agēs p se necessario ē simⁱ
cū effectu uel in fieri solū uel ī oservari ut patet z°
phicoꝝ. nūc ille hō pticularis nō necessario ē qn̄ ge
nerat̄ sor. imo post q̄ seme receptū ē ī mattice con
tingit ipso pre mortuo generationē fieri. ğ relīq̄t̄
ꝙ generās ꝓpinquū p se ⁊ īmediatū ⁊ uniuocū ī
generatiōe sortis nō ē nisi qddas hois sepata ab
oīb⁹ singularib⁹ hōib⁹. Ex his ⁊ osimilib⁹ ur̄ ouī-
ci ꝙ ulīa sint sepata a singularib⁹ extra ītellcm̄. ⁊ ȳ
qdem fuit opīo plōnis ut ei attribuit̄. dicebat aūt
ipe ꝙ ille forme sepate sūt ei⁹dē spēi cuz ipis fortis
singularīū. Pāc aūt opīonē destruit Aꝝ. multi-
plr. Un̄ rō ei⁹ ē. Illud qd̄ p̄dicat̄ de aliq̄ eentialr ⁊
in qd nō ē sepatū ab eo scd̄m eē extra aīam. hec ur̄
eē satis manifesta. sed res q̄ or̄ gen⁹ p̄dicat̄ eēnalr
in qd de suis spēb⁹ ut aīal de hoīe ⁊ eq̄ ⁊ sic de alīs.
Silr res q̄ or̄ spēs spāliss̄ima p̄dicat̄ eēnalr o suis
īdīduis ut hō de sor. ⁊ plone ⁊ sic de ceteris. q̄re ur̄
ꝙ hmōi res q̄ dicunt̄ genera ⁊ spēs nō sūt sepata
scd̄z eē extra aīaz a singularib⁹ suis. i. ab īferioribz
otentis sub eis. Ite generās debet eē ei⁹dē spēi cū
generato scd̄m plōnē. ȳ forma sepata si eēt nō esset
ei⁹dē spēi cū generato. ꝓbatio qa forma indiuidui
generati nō fit p se. i. scd̄m se subsistēs. ȳ opositū ē
id qd̄ fit tali mō. s. ēs subsistēs. mō ostat ꝙ forma
sepata a matia nō ē ei⁹dē spēi cū toto opōito ex ma
teria ⁊ forma ⁊ sic talis forma sepata non posset eē
pncipiū agēs in generatiōe subē sensibil⁹. cui⁹ oppo
sitū putauit plō imo illa fuit maiō rō ei⁹ ut saluaꝝ
ꝙ generationes aīaliū ⁊ plātaꝝ sūt a sibi sili scd̄m
spēm ulr scd̄m gen⁹ ut dicit om̄. 7° methaph⁹. ut ui-
sum ē pus. Et hāc rōem tāgit phs 7° metha. Vtꝝ
autē scd̄m rei ueritatē forma subalis fiat p se ⁊ p°
uel p aggregatum ad pns nō ē discutiēduz. sufficit
autē ȳ scire ꝙ cum generatuz p se subsistēs sit cō-
posituz ex materia ⁊ forma necesse ē ipm ꝓpiquuz
generās si debet eē ei⁹dē spēi uel generis cuz gene
rato eē opositum ex matia ⁊ forma ⁊ sic ad genera
tionē iutilis eēt qddas sepata. ⁊ ȳ qdē rō ē ualō
otraria plōni ut manifestuz ē cuilibz exercitato in
phia. Et pōt ofirmari sic si qddas seu fōra sepata
eēt agēs i generatiōe necessario seqret̄ ꝙ sola fōra
fieret sicut idiuiduuz subsistēs ⁊ nō in alio. ȳ ȳ est
īpossibile. qa oē qd̄ sic fit ē opositum ex matia ut
demr̄atū ē 7° methaph⁹. ⁊ hētur ex p phicoꝝ. ona
pz qa cuz forma generās debeat eē eiusdē spēi cum
forma generata ut dicebat ⁊ ipa forma sepata eēt p se subsis-
tēs necesse eēt ut forma sepata eēt p se subsistēs. nā si eēt īhertēs subo ⁊ pticiēs nō eēt ei⁹dez
spēi cum forma p se subsistēte. ȳ enī ē ita itelligēr
ꝙ forma subsistēs ⁊ fōra inhertēs ⁊ dās eē matie
sint ei⁹dez spēi spāliss̄ime. Propter arguit Aꝝ. x°
methaph⁹. uersus finē. corruptibile ⁊ īcorruptibile
nō sūt ei⁹dem spēi imo nec ei⁹dē generis ꝓpr̄ie. ȳ
qddas seu forma sepata a matia ē īcorruptibilis
ut dixit plō ⁊ ipm īdīduū sensibile ē corruptibile
ut manifestū ē ⁊ ipe etiā docessit q̄re sequr ꝙ qddi
tas sepata a singularib⁹ nō ē ei⁹dē spēi cū ipis cui⁹
oppositū dixit plō. Ex oīb⁹ his rōib⁹ ⁊ sīlib⁹ ꝛpro
bat̄ illa opīo plōnis qua posuit ulīa realr sepata a
suis singularib⁹ ⁊ ad illā rōem dicit Aꝝ. īcidēt alir
in isto phēio. Aīal ulē aut nihil ē aut posteri⁹. Silr
aūt ⁊ si aliqd aliud ulē cōe uliter p̄dicet. Et ȳ qdē
ꝓpō uera ē ꝙ pma pte. s. aīal ulē qd̄ posuit plō se-
patū realr nihil ē. Addit tn̄ aut posteri⁹ qa si esset
tale ulē non eēt ꝓpe pus ipsis singularib⁹ sicut cā
eoꝝ ut dicit om̄. qa si eēt cā singulariū tūc substā-
tie ipsoꝝ nō possent pfecte cognosci sine tali ulī ut
dicit om̄. sicut ē dispō sub alīs causis q̄. s. cāta nō
pfecte cognoscunt̄ sine cāꝝ cognitiōe ut pz ꝑ phi-
coꝝ. ons aūt falsum ē imo si eent talia ulīa adhuc
sube singulariū possent cognosci sine illis quia tle
ulē si eēt nō eēt pus singularib⁹ ȳ posteri⁹. ⁊ iō dic
Aꝝ. ulē aut nihil est aut posteri⁹. ⁊ qa p ȳ inuit ꝙ
ad pns nō tractat quōcūq̄z sit de entitate uliuz oū-
mō ostet ꝙ ulē sepatū a singularib⁹ qd̄ posuit plō
nō ē pus diffiniendū q̄ dcet diffinitio cois omnib⁹
īdiuiduis diffiniti. Et in z° hi ca°. Potentiaꝝ aūt
aīe dicit ꝙ ridiculū ē ī his. s. aīalib⁹ ⁊ in alīs diffi
nitionib⁹ q̄rere coēm rōem ⁊ diffinitionē q̄ nulli
spāliū aīaliū cōueīat. Et ꝓpter ȳ etiā dicit ȳ om̄.
om̄to 8° ꝙ Aꝝ. demr̄at p ȳ diffinitiones geneꝝ ⁊
speꝝ nō eē diffinitiōes teꝝ ulīum exīntiū extra in
tellcm̄ sepataꝝ a singularib⁹ ȳ teꝝ pticularīū. i. qd-
ditatū q̄ pticularīt̄ exīnt ⁊ ītellect⁹ ē q agit ulītatez
in ipsis. ⁊ sic ad plenū pz intentio ist⁹ pticule. aīal
ulē ẽt. quā iō hic īduxit qa nōnulli expositoꝝ ui-
dent̄ ab expōe Aꝝ. ⁊ Auerrois aliq̄lr dcuiare. patz
igit̄ ex his ꝙ geneta ⁊ spēs singulariū sensibiliuz
nō sūt sepata realr a suis singularib⁹. Hoc iteruz
pulcre arguūt aliq 4° ⁊ ȳ sic. si qddas plāte aut
lapidis eēt sepata extra ītellcm̄ a singularib⁹ suis
seq̄t̄ ꝙ esset forma itelligēs ⁊ intellecta. nā forme
sepate a matia ⁊ a magnitudīe sūt itelligētes ⁊ in
tellecte scd̄z Aꝝ. doctrinā in 3° h⁹ ⁊ in z° methaph⁹.
unde in 3° h⁹ dicit ꝙ in sepatis a matia idē ē intel-
ligēs ⁊ qd̄ intelligit̄. ons aūt ē absurdū ⁊ ridiculū
ꝙ qddas lapidis sit itelligēs ⁊ itellcā. Similiter
aūt ⁊ in alīs rebus īaīatis ⁊ nō cognoscibilib⁹. Et
ad illā īentionē dicit om̄. in 3° h⁹ ꝙ si uniuersalia
eēnt sepata actu extra aīam a singularib⁹ nō indi-
geremus intellcū agēte uel ē ad faciēdū ea itelligi-
bilia ⁊ itellecta sicut et alie forme abstracte que n̄

fiūt ītellecte p nr̄m ītellcm̄ agentē et idē dicit sup scd̄m methaph̄. ¶ Nūc soluēde sūt rōes platonis Ad pmā qn̄ dr̄. sicut ē in intelligēdo ⁊c. possumus negare illā qa uidem̄ in sensu uisus q ē debilioris uirtutis ī cognoscēdo q̄z ītellect̄ q ipe pōt cognoscere aliqd obm cōiunctū in eē cū alto nō cognoscendo illud altez ut uisus uidet albedinē pomi ⁊ nō cognoscit eī dulcedinē cui ipa albedo ē diūcta nō ꝓpter hoc̄ seqtur q ipa albedo sit sepata a subo. Sicut aūt in ītellcū pōt dingere q ipe ītelligat aliqd ītelligibile diunctū cū alio ⁊ n̄ intelligat illud aliud. quāuis ḡ ītellcūs accipiat qdditatē generis ꝓter qdditates ꝑpas ⁊ formas spēz nō seqtur ex hoc̄ q ipsa qdditas generis sit sepata scd̄m subsistētiā ab ipsis qdditatibz spēz. ꝫ bn̄ oz q aliq̄z diuersitatē habeat ab eis uel scd̄z se ipaz uel scd̄z ꝑpetatē aliq̄z. Sicut si ītelligat̄ qdditas spēi sine singularibz sub ꝑpis rōibz eoz nō seqt̄ ex hoc̄ q ipa qdditas sit sepata scd̄m eē subsistētie ab ipsis singularibz. sed bn̄ seqt̄ q ipa aliq̄lit̄ sit diuersa ab ipis singularibz uel scd̄m se uel scd̄m aliq̄z ꝑpetatē ⁊ modum ita q ipsa qdditas spēi hēat aliq̄z dr̄sitatē a rōibz et ꝑpetatibz a qbus sumunt̄ rōes spāles. Sed d hoc̄ plus uidebit̄ in pōe sequēti. sufficit aūt ad pntem rōem q ex sepatiōe qdditatū a singularibz scd̄z ītellectū nō sufficient̄ arguit̄ eaz eē reale. ¶ Non enī ad hoc̄ q ītellect̄ sit uer̄ aut falsū requrit̄ q ipe ītelligat oīa q̄cunq; sūt diuncta in eē cū re quā intelligit. ⁊ si intellectus hz ītelligere hoīem nō ē necessariū q ītelligat crispitudinē ei diunctā sicut aūt in alijs mltis. poterit ḡ ītelligere qdditatē generis ⁊ spēi nō ītelligendo singularia eoz sub ꝑpis rōibz. ⁊ nō seqt̄ ex hoc̄ q sint realit̄ sepate ab eis scd̄m eē ut iā dictū ē ⁊ iō rō non ualet. ¶ Ad aliā cū dr̄ q tūc de eis n̄ eēt scīa ⁊c. nego ōnam. ⁊ ad ꝓbationē cū dr̄. q de corruptibilibz n̄ ē scīa uez ē sub rōibz singularibz ut de hoc̄ corruptibili qd ē for. uel plo. ⁊ sic de alijs. ꝫ sub rōibz uniuersalibz ⁊ abstractis bn̄ ē scīa de qditatibz corruptibilibz ⁊ sic erit de istis q̄re rō non ualet. et cū addit̄ q scīa ē d incorruptibilibz. dico q uez ē de eternis uel sub idēptitate numerali ut sūt corpa celestia ⁊ eoz motores. uel scd̄m idēptitatē specificā ut sūt ista entia natalia ut patz ex z° de generatiōe ⁊ corruptiōe. mō qdditates singularium sensibiliū ⁊ corruptibiliū lz nō sint etne scd̄z idēptitatē numeralē. qa ipossibile ē aliquod corruptibiliū unū numero ꝑmanēr. tn̄ ꝑpetuant̄ scd̄z idēptitatē specificā p ōtinuationē generatiōis ⁊ corruptionis. ¶ Alit̄ pōt tn̄deri ⁊ credo satis opetenter cū dr̄ scīa ē de eternis uez ē sic ītelligēdo q ea d qbz est scīa nunq̄z corrūpunt̄ simul quantū ad oēs sui ptes. q tn̄ illud de q̄ ē scīa sit incorruptibile ꝑmit̄ ⁊ etnum nō ē uez. mō sic ē in ꝓposito. quāuis enī q̄libet qdditas singularis corrūpat̄ aliqn̄ tn̄ qdditas alic̄ spēi nunq̄z corrūpit̄ tota quo ad oēs ptes subiectiuas īmo nō ē aliqd temp̄ in q̄ n̄ sit aliqd indīduū cuī libet spēi ptinētis ad pfectionē uniuersi ut docet om̄. Lincoū. sup pmū posterioz ⁊ sic ītelligit̄ uniuersalia de qbz ē scīa eē etna ⁊ incorruptibilia. ¶ Utz aūt qdditas singularis exūs ī materia signata p se corrūpat̄ aut pure p accidēs bōa inqsitio ē ⁊ de hoc alias fuit aliqd ordinatū. posset ḡ dici p distinctionē ꝓpter iuuenes cū dr̄. illud de quo ē scīa ē ꝑpetuū ⁊ incorruptibile. d° q illud pōt intelligi duplicit̄. uno° qd illud de q̄ est scīa nullo° corrūpat̄ nec scd̄m totū nec scd̄m ptem nec simul nec successiue sic eēt falsū ⁊ ipossibile. alio° q nūq̄z corrūpat̄ totū simul q̄ ad oēs eī ptes subiectiuas ⁊ sic bn̄ uez ē. sic aūt se habēt qdditates spēz ⁊ genez idiuiduoz materialiū q̄re ⁊c. ¶ Ite alit̄ dicūt aliq ⁊ multū subtiliť ut mihi uř. q illud de quo est scīa ē ꝑpetuū et incorruptibile sic ē ītelligendū nō q res q̄ subicit̄ passioni speculate sit oīo eterna nec similit̄ ipa passio speculata. sic. n. de rebz naturalibz n̄ eēt uere scīa. ꝫ sic q oclusio que demōstratur ⁊ scitur eēt ꝑpetue ueritatis ita q q̄tienscunq; ē talis conclusio ipa ē uera ⁊ ītellect̄ speculās ipam ē uerus. ⁊ semp hz uerā cognitionē ⁊ nō q̄nq; uerā ⁊ q̄nq; falsam. ⁊ sic īdubitant̄ illud qd scit uel de q̄ ē scīa ē eternū ⁊ ꝑpetuū. s. q oclusio demōstrata semp ē uera ⁊ quotienscūq; ipsa speculat̄ ab ītellectu ipa habet uerā speculationē ⁊ hoc̄ etiā tāgit Lincoñ sup pmuz posteriorz. uerbi ḡtia quāuis oīs homo sit corruptibilis ⁊ corrūpat̄ successiue. tn̄ hoc̄ oclusio ē ꝑpetue ueritat̄ hō ē risibilis ⁊ nūq̄z intellect̄ ītelliges illā oclusionē ē falsus. similit̄ aūt ⁊ ī alijs oclusionibz naturalibz̄ astronomicis ⁊ hoc̄ sufficit. ¶ Ad aliā de generatiōe ignis cū dr̄ a q̄ generat̄ h ignis dicetet Lincoñ. ⁊ Aueř. q pōt generari ab igne materiali pre exnte. ⁊ cū arguit̄ cōtra hoc̄ q ignis ptic̄lar uel materialis ꝑexns an ageret īmediate ⁊c. aliq dicūt q ageret īmediate p suā q̄litatē actiuā uirtute tamē forē subalis ignis. ⁊ cuz dr̄ q unūqdq; fit a suo siř scd̄m spēm uel scd̄z genz̄ dicūt qd uez ē uł ab aliq̄ alio uirtute alic̄ qd ē de genere uel de spē ipi̇̄ generati ⁊ sic ē ī ꝓposito q ipa q̄litas ignis ꝑexistēs generabit ignē ⁊ īmediate nō qdem uirtute ꝓpa ꝫ uirtute forme subalis ꝑcedētis. ⁊ hoc̄ ē etiā quod dr̄ ad illā ꝓpōem. Nihil agit ultra suā spēm uez ē uirtute ꝓpa ꝫ uirtute altī bene. Dec tn̄ responsio mihi uidet̄ dubia qa si caliditas preexnte ignis generat ipsum ignē uirtute forme subalis illa uirtus aut ē suba aut accidēs hoc̄ ē sufficiēs diuisio. Si suba tūc hēt̄ q ipsa q̄litas agit ⁊ generat mediāte suba ⁊ tūc ista suba ē īmediatū generās. tūc q̄ritur que sit ista suba q̄ caliditas generat ignē. Utz sit suba abstracta. uel matia. uel forma materialis. Si suba abstracta hētur ītētū. Si matia hoc̄ ē absurdū quia materie nō est agere neq; generare. Si dicat q sit forma matialis tūc ocederetur q forā materialis sit īmediatū agēs ⁊ generans. nā io mediāte q̄ aliqd agit ē īmediatū pncipiū actiuū ut manifestū ē Et forte dicetur hoc̄ q caliditas n̄ agit mediāte forā subali ignis ꝫ magz econuerso forā subalis ignis agit mediāte caliditate. īmediatū ḡ generās est caliditas nō tam̄ uirtute ꝓpa ⁊ sibi ipsi relicte. ꝫ uirtute forme subalis a q̄ dirigit̄ in agendo ⁊ hoc̄ placz mlt̄. ¶ Aliť pōt dici q in tali generatiōe ignis cū generat ignem īmediatuz generās tōe ꝓpe dicta q̄ est eductio forme subalis de potentia materie est ipsa forma subalis ꝑexistens. et cū dr̄ forā subalis non est īmediatū pncipiū actiuū. uez est nisi ꝑcesserit actio q̄litatis actīe ita q materia cū fuerit disp̄ita p eā tūc. n. nihil est incōueniens forāz subalez ageř īmediate et extrahere formaz sibi simile ī specie uel in genere de potentia ad actū. Diceret̄ ḡ scd̄z hoc̄ q iguis appropīq̄t̄ obustibili n̄ statī educit forāz subalem suā nisi p̄ p caliditatez ipsuz disponat calefaciendo et rarefaciendo et tunc in ultīo īstāti alterationis illi̇̄ cum matia est bene disp̄ita forma subalis preexistens īducit simile formā īmediate sine aliq̄ alio agēte ꝓpinqoz. Nec uideo q ad hoc̄ seq̄t̄ icōueniēs ad ꝑsens. qd ḡ Auz. dixit q ignis nō agit scd̄m q ignis ⁊c. uez est nisi precedat uel ocomitetur actio q̄litatis actīe. unde si esset forma ignis sepata a forā actīa nō ageret īmediate ī materiā ut dicit om̄. in 7° methaph̄. Et possum̄ exponere illud dictuz Auz. sicut ipm̄ ītelligit Alexāder q ignis nō agit scd̄m q ignis nō qa nihil agat per suā formā subalē ꝫ qa nō agit p suā materiā q̄ est ps eī et iō nō agit scd̄m q ignis. i. p̄ neq; ottariat̄ aq̄ p̄ qo. n. opetit alicui p̄ opetit cuilibz pti eī p se.

¶ Dancaũt expõem reputo pulcrã ⁊ subtilẽ. non enĩ uideo necessitatẽ aliq̃ q̃re cũ materia ẽ summe dispõita ad recipiendũ formã subalẽ ignis q̃ fora ignis subalis materie approp̃quata nõ efficit ⁊ generet formã subalem ignis sibi silẽm imediate .s. sine agẽte ꝓpinquo. ¶ Et alias mihi appet dr̃e a°°. ¶ Ad aliã dr̃e generatiõe aĩaliũ ⁊ plãtaꝝ ĩtelligẽdo q̃ dn̄s. Auerrois ĩ 7° metha. dn̄s. 31° ⁊ in 12° dn̄s. 60°. mltũ ĩsistit ĩ solutiõe hr̃ rõis qa ista fuit maiõ rõ plonis ut dicit. ¶ Est ãt sũma sñie dn̄s. ut mihi uꝝ q̃ in semĩbꝫ aĩaliũ pfectoꝝ ⁊ plãtaꝝ que generãt ex mixtione seminũ sũt qdaꝫ uirtutes actiẽ ꝓpe q̃s uocat Auꝝ. formatiuas in orĩs semĩbꝫ diuerse ⁊ distincte. Istas aũt uirtutes magnificauit Auꝝ. ut dicit dn̄s. uocãdo eas uirtutes dĩnas. ¶ Et Galienus dubitauit an illa uirtꝰ eẽt creator an nõ. ꝓ tãto ꝺo dicũtur uirtutes ille dĩne. qa q̊dãmõ sũt similes ĩtellectui in opando. sicut enĩ ĩtellectꝰ ĩ ĩtelligẽdo nõ utit̃ ad ꝺ aliq̊ organo corꝑali in quo sit ipm in telligere ut dr̃ 3° hr̃. sic uirtꝰ formatiua exñs ĩ seie ctiso a masculo nõ opat̃ ꝓ aliq̃ ptem corꝑis dcise neq; ꝓ aliq̊ mẽbꝝ cterminatũ ut uisus ꝓ oculuꝫ ⁊ auditꝰ ꝓ aurẽ uel ꝓ aliq̊d aliud cĩmĩatũ mẽbꝝ cui coĩcat̃ opõ. ⁊ hãc sñitudinẽ tangit breuit dn̄s. 7° methaph̃. ¶ Sũt etiã quedã alie sñitudines notabiles que hñt cclarati sup dr̃ generatiõe aĩalium ⁊ alias collegi eas in q̃stionibꝫ dr̃ formatiõe cõpis hũani ⁊ sic in generatiõe aĩaliũ pfectoꝝ sunt tales uirtutes agẽtes ꝓpe ⁊ diuerse ⁊ sic ad generatiõeꝫ aĩaliũ ꝓ putrefactionẽ opant̃ quedã opationes ꝓ porcionabiles p̃dcis. ¶ Circa qꝺ ꝺsiderãdũ diligent̃ q̃ sicut hꝫ uideri in dr̃ generatiõe aĩaliũ ⁊ in 4° methauroꝝ aĩal qꝺ fit ꝓ putrefactionẽ generat̃ ex q̊dã corꝑe hũido qꝺ ꝓ putrefactionẽ separat̃ a corꝑe qꝺ putrefit. illiꝰ aũt corꝑis hũidi una ps est hũidioꝝ ⁊ passibilioꝝ ⁊ in potẽtia receptiua ad formã aĩal' generãdi ⁊ ꝓporcionat̃ semĩ femelle. alia uero ps ẽ calidioꝝ ⁊ magis actiã ⁊ ꝓporcionat̃ semini masculi ⁊ hꝫ uirtutẽ actiuã ⁊ formatiuã aĩal' generãdi quẽadmodũ spma hꝫ uirtutẽ formatiuã aĩalis qꝺ generat̃ ex semĩe nisi qa oriã est ut docet dn̄s. in 12° methaph̃. qa uirtꝰ formatiua exñs in seie fit ab hñte semẽ. i. ab illo a q̃ decidit̃ semẽ ⁊ a sole. i a corꝑe celesti. ¶ Etiã ad ꝺ dicit dn̄s. 2° phicoꝝ q̃ hõ generat hoiem ex materia ⁊ sol. ꝺ uirtꝰ q̃ ẽ ĩ putrefactione. i. ĩ hũido abstracto a putrefacto fit a sole tm̃. i. a corꝑibꝫ celestibꝫ ⁊ nõ ab aliq̊ sili in spẽ uel ĩ genere ꝓpinq̊ ⁊ sicut ad generationẽ altius aĩalis pfecti ocurrit alia ⁊ alia uirtꝰ formatiua. unde semẽ eq nõ generat asinũ nec ecõuerso. silr ad generationẽ alterꝰ ꝓ putrefactionẽ ocurrit alia uirtꝰ ꝓuẽiens a celo ⁊ diffusa in otinẽte in q̊ fit generatõ. uñ dn̄s. in 12° methaph̃. dicit q̃ calor solis ⁊ stellaꝝ diffusus in aere generat aĩalia ex putrefactione nata ⁊ silr oĩa q̃ fiũt nõ ex seie. imaginat̃ g̊ q̃ ĩ generatione cuilibet aĩalis ⁊ plãte agẽs ꝓpinquũ ẽ ipꝭ semĩ uel corꝑi ꝓporcionabile semĩ hñs uirtutẽ actiuaꝫ ꝓpe tal' aĩal' uel plãte ⁊ illꝺ corꝑi ꝓporcõabile ꝫ ñ sit eiꝺẽ spẽi spẽalissime nec eiꝺẽ generis ꝓpiq cũ aĩali aut plãta tñ sic ẽ generatiuũ talis aĩal' q̃ ñ alterꝰ eiꝺ forma ẽ actu ñ q̃ foral' ẽ ĩ actu ꝫ ĩ potẽtia. ut dicit dn̄s. 3° methaph̃. ¶ Per ꝺ ad formã rõis cuꝫ dr̃ nihil educit̃ nisi ab aliq̊ sui generis uel sue spẽi. uꝝ mihi q̃ oꝫ dicere scm dn̄s. q̃ ueꝝ ẽ ꝺ aliq̊ eiꝺẽ generis uel spẽi foral' ⁊ in actu uel uirtual' ⁊ ĩ potentia actiã ⁊ ĩtelligim̃ aliqd eẽ dr̃ genere alicꝰ ul' spẽ formalit̃ uel scm actũ cũ hꝫ formã generalem uel specificã cõsilẽm forme illiꝰ. uirtual' aũt aliqd dr̃ eẽ eiꝺẽ generis cũ aliq̊ cũ hꝫ formã eiꝰ ĩ ꝟtute ꝓpa actiua ⁊ p se. mõ licet ĩ generatiõe animal' aut plãte p putrefactionẽ nõ appareat aliqꝺ generans matiale eiꝺẽ spẽi uel generis formalit̃. tñ necesse ẽ ibi ẽe generãs ptical' ul' matiale qꝺ ẽ eiꝺ generꝺ uirtual' cũ ipo generato hñs in se uirtutẽ ꝓpriam ⁊ ꝓpe talis generat. ¶ Vnde ⁊ dn̄s. in 12° methaph̃. dicit. ¶ Dẽ extrahẽs aliqꝺ dr̃ potentia ad actũ. nccẽ ẽ ut in eo sit aliq̊ mõ illud qꝺ extrahit nõ q̃ sit ipꝫ met scm oẽs modos. s. formaliṫ ⁊ scm actũ. ũde subdit. ¶ Virtutes g̊ q̃ sunt in semĩbꝫ q̃ fiũt aĩata nõ sũt aĩe in actu ꝫ in potẽtia. ¶ Silr uirtutes q̃ sũt ĩ corꝑibꝫ ꝓporcõabilibꝫ semĩbꝫ ut dictũ ẽ ⁊ sic ñ oꝫ ad generationẽ taliũ aĩaliũ eẽ qꝺditatẽ illius spẽi abstractã ⁊ ĩmaterialẽ. Q; aũt ad generationẽ cꝰlibꝫ aĩalis ⁊ plãte ꝑ puttrefactionẽ sit aliqꝺ particular agẽs ꝓpium hñs pcise uirtutẽ actiuã ⁊ generatiuã tal' aĩalis signũ põt eẽ qa ex diuersis aĩalibꝫ ꝑ putrefactioneꝫ fiũt diuersa aĩalia ut dicit dn̄s. 12° methaph̃. ¶ Vespe. n. nident fieri ex corꝑibꝫ eq̊q mortuoꝝ. ⁊ apes ex corꝑibꝫ uaccaꝝ mortuaꝝ. ⁊ tane ex putrefactiõe tre. muscilẽtes ex uino corrupto qꝺ nõ uꝝ otingere nisi qa ex diuersis corꝑoribus putrefactis extrahũt̃ diuersa hũida ĩ qbꝫ sũt dr̃se ꝟtutes generatiue. dr̃sitas. n. materie sola ñ sufficerꝫ ad tantã spẽm diuersitatẽ. ¶ Sic g̊ ut ꝑdictũ ẽ nulla ẽ necessitas ponendi tales qꝺditates sepatas ĩmo si eẽnt ĩutiles eẽnt ad generationẽ ĩdiduoꝝ ut dcm̃ ẽ ⁊ ꝓpter hꝰ dicit dn̄s. in 7° methaph̃. dmẽto 31°. q̃ necesse ẽ ut oẽ mixtũ cũ materia generet̃ a mixto cũ matia tanq̃a generãte ꝓpinq̊ hñ tñ cõcedẽdũ ẽ q̃ motores corꝑoꝝ celestiũ sũt generãtia ĩmota illoꝝ generabiliũ ut dicit dn̄s. in 12° methaph̃. sed nõ sũt generabilia ꝓpinq̃. nec qꝺditates iporꝝ ĩdiduoꝝ sũt eiꝺem spẽi cũ ipsis ut manifestũ ẽ cuilibet ĩtelligẽti ⁊ ꝓbatũ ẽ ꝑ. Ad ꝺfirmationẽ cũ dr̃ suba pfecta ꝛc. mihi uꝝ q̃ ista ꝓpõ põt hr̃e duplicẽ ĩtellcm̃. ¶ Vno° põt ĩtelligi ita q̃ oẽs cõditiões uidlicet uniuocatio pseitas ⁊ propĩqtas seu ĩmediatõ sint uniꝰ ⁊ eiꝺẽ agentis scm numeꝝ ita q̃ aliqꝺ agẽs unũ ⁊ idẽ numero sit agẽs p se ⁊ aliqꝺ aliud agens ĩmediatũ ⁊ aliquod agens eiꝺẽ spẽi cũ suba generata ⁊ sic ẽ ueꝝ ũde in generatiõe sor. ĩuenit̃ aliqꝺ agẽs ĩmediatũ. s. semẽ dcisũ ab aliq̊ ꝓcedẽte ⁊ illud ẽ agẽs p se. i. p sui natam aptuꝫ agere ⁊ ĩuenit̃ aliquod generãs uniuocũ cuꝫ ipso sorte. s. hõ pticularis a q̃ dcisum ẽ semẽ. ꝺ illud nõ ẽ oĩo p se cã generationis sor. cum ipo mortuo postq̃ emisit semẽ põt fieri generatio sor. ⁊ generatio ñ põt eẽ sine p se generãte ut manifestuꝫ ẽ p se ⁊ hẽt 2° phicoꝝ. Aliꝫ dicunt aliq q̃ licet semẽ nõ sit uniuocuꝫ cuꝫ sor. q generat ita q̃ formaliṫ ⁊ scm actum sit eiꝺẽ spẽi cum ipo sor. tamẽ ẽ eiꝺẽ spẽi uirtual' ⁊ ista uniuocatõ sufficit ĩ generãte ĩmediato. ¶ Ueꝝ ẽ tam̃ sine dubio q̃ ꝓter illud generans oꝫ eẽ uel ꝓfuisse agẽs ꝑticular eiꝺẽ spẽi formal' a q̊ ipsum semẽ fuerit dcisuꝫ ut probat dn̄s. in 8° phicoꝝ otra Auic. ¶ Visa g̊ opĩõe plonis ⁊ ĩprobata solutis q̃ rõibꝫ eã fulcãtibꝫ remanet dicere ad q̃stionẽ propositã in q̃ q̃riṫ. Vtꝝ ule sit ꝑ singularibꝫ uel posteriꝰ. Et ẽ ꝺsiderãduꝫ ad euidentiã q̃stionis q̃ ule põt accipi duobꝫ modis ut cõit dr̃. uno mõ põt capi pro ĩtentiõe. alio° pro re q̃ cnoiat̃ ulis sicut ꝰ nomen album potest teneri p ro ipsa albedine q̃ formaliṫ aliqd cnoiat̃ album uel pro re q̃ cnoiat̃ alba. ¶ Ule qdem pro ĩtentione dr̃ eẽ cõceptꝰ ĩtellectualis q̊ aliq̃ qꝺditas intelligit̃ ut ẽ apta nata uel ut ei nõ repugnat esse ĩ mltis ⁊ onĩ aliq q̃ vltra illum cõceptum oꝫ eẽ respm̃ ad pla supadditum. ¶ Ule ꝓ re ẽ qꝺditas apta nata uel cui non repugnat esse ĩ mltis ut hẽtur 7°

methaph. 7 qa mltitudo aut ē rex dr̃ntiū secūdus formā. aut rex drñtiū scdm quātitatē ut dicit om̃. 2° phisicorum om̃to 6°. ita est duplex multitudo solū ad quā ois multitudo reducit. s. mltitudo secundū formā 7 spēm 7 multitudo scdm numerus 7 ē multitudo indīduox eiusdē spēi. Ho ulē qd est qdditas ē duplex. s. qdditas repibil' in multis differentibus forma 7 ista ē genus. 7 qdditas repibilis in multis scdm quantitatē dr̃ntibus. s. in multis numero diuersis 7 hec dr̃ spes spālissima. utrum autem sint plura ulia q̃ ista ono bona pscrutatio ē. sed ad pns nō discutio qa solū de istis duobus ulibus ad ppositā qōnē. Tūc dico tria. p̄ q ulē ꝑ intētiōe ē posteri singlaribus. 2° q ulē ꝑ re 7 qdditate apta nata repiri i mltis spēbus. s. ulē ꝑ re q̃ dnoiat gē ē p̄ realr ipis spēbus q̃tū ad suā formā generalē ut aial quātū ad suā formā ē pri realit hoīe 7 asino 7 sic de alīs foris specificis. 3° dico q ulē ꝑ re q̃ denominat spes spālissima nō ē pus ipis eentijs suorum singlariū ut qdditas hois nō ē pus realit qdditatibus sor. 7 aliox singlariū suox. similr aūt 7 i alijs. Primū ꝓbat' duit sic. illud qd ē creatū ab aliq bus ē posteri eisdē ut sic. cā enī nata ꝑ dr̃ ipo causato ut p̄z in p̄dicamētis. sed ulē ꝑ intentiōe ē qd cātū a rebus singlaribus. ceptus. n. itellectuales nr̃i causantur a rebus mediantibus fantasmatibus uel cogitationibus eox ut p̄z in 3° h̄. ulē aūt ꝑ intētione q̃ aliqd denoiat ulē ē cōceptus itellectualis qdditatis multiplicis ut oēs dicūt. 7 ad illam intentionem possum dicere dictū om̃. in 2° methaph. om̃to 4° ubi dicit q uniuersalia apud Aū. i. scdm opinionē Aū. sunt collecta ex singlaribus ab intellcū q consideratur 7 accipit similitudinē int ea 7 facit ea itentionē unā. in q̃ dicto ualde notandū ē q om̃. ubi breuiter tangit cās ipsi uniuersalis ꝑ intentiōe. Cām. n. receptiuā tangit cū dicit ab itellcū q accipit considerādo int ea similitudinē. i. q cōsiderat ea considerātiōe accepta a ꝓpetate in q̃ assimilāt. ille enim intellect q cōsiderat ē itellect possibilis in q̃ tāq̃ in subo recipiūt ipe cōsideratiōes uniuersales. un Aū. in 3° h̄ de intellcū possibili dixit. dico aūt itellectū q̃ opinat' aīa 7 itelligit. p̄ aūt q dicit 7 facit ea intentionē unā tangit agēs cōpletiuū ipi uīs 7 ē intellect agēs q facit ex potētia itellectis actu itellecta ut p̄z in 3° h̄. 7 p̄ q dicit ex pticularibus uel singlaribus tangit agēs dispositiuū qd dispoit itellectū ad receptionē cōcept uīs ut declarat' in 3° h̄. cū g̃ uniuersalia q̃ sūt intentiones sint cāta a singlaribus manifestū ē q sunt eis posteriora saltē uia generatiōis. Utr aūt sint posteriora uia pfectionis sicut aliq tenēt. s. aliq ponētes q itellectō rei materialis ē qd nobili simplicit 7 digni re materiali ut itellectio auri ē nobili ens q̃ ipm aur. sed de h̄ ē nobilis pscrutatio ꝑ nō ad pns. Tūc ondet' scda cōclusio. s. q fōa rei q̃ denoiat gen ē realiter ꝑ aliq mō ipsis formis ipax spēx 7 ꝓpis ut aīal' forma ē ꝑ forma hois 7 eq 7 sic de alīs quia illa forma ē ꝑ forma spēx mediāte q̃ materia prima recipit ipas formas spēx. hāc reputo manifestā qa nihil recipit' in materia mediāte aliq qd ē oio posteri ipso. ꝑ materia ꝑma recipit p̄ formas generales 7 mediātibus illis recipit alias formas specificas usq; ad īdīduales. hāc scribit ex̄ esse om̃. sup ꝑmū methaph. in ca° de erroribus quar̃ 2c. Ꝑ illa forma q̃ ē potētialis respcū fore spēi ē ꝑ illa fōa spēi saltē uia generatiōis. nā potentia ut sic p̄cedit actū ut hētur i 9° methaph. ꝑ forma generalis est potentialis respcū fore spēi ita q ipsum genus est in potentia ad formas spēx q̃re 2c. maior patet ut dictū ē. minor declarat' qa Aū. in 7° methaph. i ca° Nūc aūt in quantū analeticis de diffinitiōe dictū ē dicit q cā q̃te diffinitio cōpōita ex genere 7 dr̃a ē qd unū ē qa una ps eius. s. ipm genus ē i potētia. 7 dr̃a ultra ē act 7 ex talibus fit unū. aut g̃ recipit ibi gen ꝑ cōceptu generali. aut ꝑ ipa re. nō ē dicēdū ꝑ cōceptu qa tūc diffinitio nō daret cām unitatis diffinitiōis q̃ ē idē eēnalit' cū diffinito qd̄ diffinit' p gen 7 differētiā. nā ipsi cōcept genetis 7 dr̃e nō sūt idē eēnalit' cū spē diffinita ut notū ē. 7 sic n assignaret cām unitatis diffinitiōis q̃ est qdditas spēi diffinite cui opositū uoluit ibi om̃. g̃ relīqt q ipe intellexit de genere ꝑ re q̃ denoiat genus q ipa ē potentialis sicut materia respcū dr̃e 7 dr̃a ē act 7 fōa 7 iō diffinitio hz unitatē ab ipa ultīa di fferētia q̃ ē act pfect 7 ultim actus nō exūs i potentia ad actū alīū eēnalē spēi diffinite. Et sic seq̃t ulteri necessatio q fōa generis ē ꝑ forma spēi saltē uia ipfectiōis 7 generatiōis. propt' h̄ dic Aū. q gen nō ē ꝑter generis spēs aut si aliqd ē ut materia ē. s. ens in potētia respcū dr̃e. ex potētia aūt 7 actu fit unū q̃re 2c. Et q h̄ sit intentio Aū. patet inspicienti om̃tum ibidē. p̄ illa forma q̃ conseqũt aliqd accidēs reale tali mō reali q̃ nō cōseqũt fōa hois nec asini nec alic altius spēi nec simul oēs illas ē diuersa realit' ab oibus istis foris. hāc recipio pro manifesta. si. n. eēt eadē cū oibus istis tūc oē accidēs reale qd aliq̃ mō reali cōsequtur eā etiā cōsequeret eas eodē mō reali scdm fōam aīalis. unde aīal cōseqũt aliqd accidēs reale tali mō reali q̃ n cōsequit' forma hois nec forma asini nec alic alterius speciei nec oēs simul. ut sensus cōseqũt p se p̄ fōam aīalis un aīal ut oēs ocedūt p naturā aīalis inest cuicūq; 7 nō inē p aliqd aliud cui ꝑus insit. nec cōsequtur p se forma hois ut homo. qa tūc ineēt p fōam hois cuicunq; ineēt qd ē absurdū. similr nō cōseqũt per se p̄ forma asini p eandē rōem. similr nō cōsequtur p se p̄ oēs foras propas aliax spēx p eandē rōnes qa tūc cuicūq; ineēt sensus h̄ eēt p naturā oīus forma x ꝓpax ipis spēbus qd ē ridicl g̃ ur q fōa aīal' scdm q aīal est diuersa realit' a bus formis propis suax spēx. aut g̃ ē ꝑ aut oio posteriō ipsis. n ē dicendū q sit posterior ipsis. qa tūc n poneretur ꝑus in diffinitiōe qd ē falsū. etiā qa semp min ꝓfecta sūt posteriora posteriozitate matie ad fōam 7 q̃si uia generatiōis ut oēs ocedūt. ꝑ ostat q fōa generis si ē diuersa a fōa spēi ē min ꝓfecta q̃ fōa spēi ut forma aīalis scdm q aīal inuenit' i omnibus aialibus ē min ꝓfecta q̃ forma hois 7 asini 7 sic de alīs q̃re 2c. Dz g̃ ex oibus istis q forma rei que dr̃ genus ut fōa aīalis ē realit' ꝑ formis spēx eius 7 h̄ fuit scda ocluso. Tūc ondetur tertia. s. q fōa rei q̃ dicitur spēs spālissima nō ē realit' ꝑ formis singlariū eēntialibus ut forma subalis hois nō est ꝑ realiter forma subali sor. aut platonis 7 sic de alijs. qa si forma subalis spēi spālissime eēt ꝑ re aliter formis subalibus īdiuiduox tūc ipa spēs non eēt tota eēntia 7 suba īdiuiduox. sed h̄ ē falsū scdm Boe. in diuisiōibus suis ubi uoluit q spēs ē totum eē. i. tota suba indīduorū 7 h̄ q̃si oēs cōcedūt. oña p̄z qa post q̃ forma subalis hois eēt ꝑ realit' fōa sor. 7 platonis cū nihil realit' sit scdm se ꝑus se ipo oporteret q forma hois ut hō eēt alia realit' a foris propis subalibus hoīnum pticulariū. 7 sic species n esset tota essentia indīduorū. Indīduū enī n abundat s̄ speciem in forma subali q̃ admōm species nō abundat a genere in dr̃a specifica ut dicit porphirius. Cū si forma subalis speciei spālissime esset alia a formis ꝓpis subalibus īdiuiduorum tūc unum īdiuiduus esset in diuersis speciebus spālissimis qd̄ est manifeste inconueniens 7 probatur oña qa constat q hō est q̃dā species spālissima. si autem forma hois ut hō exns in sor. 7 platone esset alia realiter

a forma subali ꝓpa for. 7 plonis ita ꝙ for. haberet
unā foram subalem ꝓpam sibi 7 sit plo unā aliaz
ꝑter foraz hois ut hō tūc ille fore ꝓpe 7 singulares
sūt ī aliq̄ mō eēndi diuerso a mō eēndi conseqnte
foraz hois ut hō 7 ab illo sumeret una tō spēi ōrsa
a rōe hois ut hō qđ ē absurdū 7 ridiculū. ¶ Et si ille
rōes ñ sufficiāt q̄te alias. ¶ Scio bñ ꝙ ñnulli ponūt
ī indiduo foram subalē indīdualē realit diuersaz a
forma spēi 7 ōnt ꝙ p ipsam īdiuiduū ē indīduū 7
distinguit ab alīs indīduis. ß te h̄ nil plus ad pre
sentē q̄stionē. ¶ Ad cōtra scđaz cōclusionem sunt
multe difficultates q̄s nō ē bonū silentio ptrāsire.
¶ Prima ē h̄ ꝙ si forma generi ē por realit formis
spēz tūc in subīs erit ordo. nā pus 7 posteri sunt
ordie ordīs ut p̄z ex z° methaph. sed oñs ē falsū ut
ūr uelle Aūz. z° methaph. ca° ii. Tūc aūt īquantum ī
analetid ⁊c. ubi dicit expsse ꝙ in suba nō ē ordo 7
subdit q̄mō h̄ tebet itelligi. Hoc qdem pus h̄ aūt
posteri. q̄re ista positio plane ostradicit Aūz. ¶ Ꝑ si
fora generis eēt diuersa realit a forma spēi tūc ge-
nus realit nō ꝑdicaret ꝑ se de spē 7 in eo qđ qd est
oñs ē falsum. oña p̄z qa illud cui fora realit ē ōsa
a fora alteri nō ꝑdicat de illo p se ut manifestū ē.
¶ Ꝑ si sic tūc unū ens eēt pluta ētia qđ ē absurdū.
ꝓbatō oñe. qa unū 7 idē indiduū ē hō 7 aīal si aūt
fora aīalis ē diuersa a fora hois 7 ecōuerso tūc hō
7 aīal sunt ōrsa ētia. 7 sic cū for. sit hō 7 aīal seqt ꝙ
unū 7 idē indiuiduū erit diuersa entia. ¶ Ꝑ si for-
ma subalis aīalis eēt diuersa a fora subali hois. se-
qtur ꝙ forma subalis hois sit accidens qa aduenit
enti in actu s. toti aggregato ex matia 7 fora sub-
stātiali aīal. talis aūt fora ē accidēs cui ē subm cō-
positū ex materia 7 fora ut ult ōm. in pnc° scđi h̄
subm enī forme subalis ñ p̄z eē ens ī actu. ß ī pura
potentia. Ꝑ forma subal nō uniret imediate ꝓme
materie sed mediāte alia fora scđm tōem primam
illi pōnis qđ reputat oīo īconuenīēs 7 absurduz
¶ Ꝑ ōm. dicit ī suo tractatu de suba ozb ꝙ unū subz
bre nisi unā formā ē possībile 7 nō plures saltem
simul. mō sic ponēdo unū subm simul h̄z diuersas
formas subales. materia enī for. simul hēt formaz
hois 7 formā aīalis 7 formā corpis. ¶ Multe aūt
alie rōes 7 multe auctoritates difficiles sunt cōtra
illā cōclusionē. s. oēs iste qbo īprobat pluralitas 7
ḡdus formaz. ß nimis eēt longū eas hic ponere. 7
alias diligenti ꝓsecute fuerūt. ꝓp̄ qđ ad presens
dimitto. ¶ Ad pmū dubiū pōt dici ꝙ in suba que
ē forma ultia 7 actꝰ ultimꝰ nō ē ordo. 7 sic intelle-
xit Aūz. illa enī nō ē nisi una in uno diffinito. sed ñ
seqtur ꝙ nullo mō sit ordo int ptes sube q̄ ponūt
in diffinitiōe ꝯposita ex genere 7 ōria. 7 iō nō ualz
illa dubitatio. ¶ Itē possumꝰ dicere ꝙ in suba diffi-
niti nō ē ordo ptiū ꝑ se subsistentiū seorsuz 7 dīsiz
sicut subsistūt diuersa indīdua eiꝰdē spēi uel diuer
saz spēz. qa tal ordo diuersoz ꝑ se 7 seōsū subsistē
tium in actu īpedit unitatē aggregataz ex talibus
ordinatis. uel nō stat simul cum unitate specifica 7
numerali ꝓprie dicta. ¶ Itē ī suba rei diffinite pōt
eē ordo diuersaz ptiū q̄z una ē potentialit respectu
alteriꝰ. 7 q̄z una ñ subsistit seorsuz 7 diuisiz ab alia
sic aūt ē in ꝓposito. nam quāuis forma generis sit
realit diuersa a forma spēi tñ ipsa ē potentialit respe
ctu forme spēi intm ꝙ mediāte ea matia ꝑma recī-
pit foras specificas ut dicit ōm. 7 cū h̄ ipa fora ge-
neris nunq̄ sepata est scđm subsistētiam a formis
spēz. nunq̄ enī ē aliqđ aīal ꝑ formā aīalis qn hēat
formā ꝓpam alicui spēi. 7 ad illā intētionem dixit
Aūz. 7° methaph. ī ca° ꝑallegato ꝙ genꝰ ñ ē simplit
ꝑter generi spes aut si qd ē sicut materia ē. 7 illud
uez ē ꝙ utraq̄ pte debito mō itelligēdo. nam ipm
genꝰ nō ē aliqđ sepatū scđm eē subsistētie a spēbo
suis licet sit diuersū realit quantū ad suaz formam
a formis spēz. 7 quāuis sit realit 7 eētialit diuersū
a formis spēz. tñ ē sicut materia respcū eaz. ē enīz
forma generis īpfecta potētialis respcū formaruz
spēz 7 nūq̄ pōt pficere materiā nisi cū aliq̄ forma
specifica pfectioz. ¶ Sed aliq insistāt. qa ōm. dicit ín
ꝑ phicoz ꝙ si materia hēat aliq̄ formā ꝓpriā sibi
nō recipet aliq̄ aliā formā subalē io ille oēs eēnt
accidentia. 7 generatio eēt altatio. 7 tñ ōstat si ma
teria haberet aliq̄ formā sibi ꝓpriā illa eēt īperfe
ctissima 7 potētialis. ḡ sit nō obstāte ꝙ forma ge
neris sit mlt̄ū īperfecta 7 potētialit respectu forme
spēi tñ exns sub illa fora nullā formā recipet nisi
accītalē. ¶ Ad h̄ facile ē tñdere ut mihi uī. uerū ē
.n. ꝙ si in materia ꝑma eēt aliq̄ forma uel haberz
aliq̄ formā q̄ eēt de eiꝰ eētia 7 qdditate tunc ipa
materia nō recipet aliq̄ formā aliā nisi accidētalez
qa h̄ posito cū materia recipiat formā ꝑ sui natam
seqtur ꝙ materia recipet quācunq̄ formam rōe q̄
eēt ēs actu qa ipa realit recipit formā subalē prin
cipalit rōe q̄ materia ē. si ḡ ipa materia scđm ꝙ ma-
teria ē hēret de sui eētia aliq̄ formā tūc rōne illiꝰ
actꝰ 7 forme pncipalit recipet quācunq̄ formam
ita ꝙ forma 7 actꝰ eēt ei pncipalit rō recipiendi. 7
cū oīs forma q̄ recipit in ente actu scđm ꝙ ēs actu
7 cui substat ens actu scđm ꝙ ens actu sit accītal
tūc oīs forma q̄ recipet in materia eēt accidentalis
ß nō sic erit in ꝓposito. qa quātumcūq̄ forma ge-
neralis ponat in materiā añ formā specificā ipa tñ
forma nō ē eētia nec de eētia materie prie. 7 iō
matia pria nō recipet formā spēi rōe forme gene-
ralis ꝑ 7 pncipalit imo rōe sue eētie q̄ ē ens ꝺ se
pure potētie tñ bñ uez ē ꝙ forma generalis ē tāq̄
disꝑo 7 ꝓparatio matie prie ad formā inferiorē q̄
mediāte matia pria recipit alias formas ut dictuz
fuit prius. ¶ Ad aliā difficultatē cū ōr ꝙ tūc genus
⁊c. dico ꝙ nō seqt. 7 ad ꝓbationē cū dicit. illꝺ qđ
h̄z formā ⁊c. dico ꝙ uez ē si ista forma nō ordine-
tur ad formā spēi recipiēdā nec sit ps sube spēi sed
si ordinet ad formā spēi recipiendā 7 sit ps sube
spēi tūc hñs illā formā poterit eētialit ꝑdicari de
ista spē 7 sic ē in ꝓposito. nā h̄z forma generi sit di-
uersa realit 7 scđm suā subam a forma ꝓpria spēi.
tñ ordinat ad eā 7 est ps sube spēi. q̄re tō nō ualet
¶ Sed logici hic litigāt. qa ps eētialit nō ꝑdicat de
toto ꝑdicatiōe dicente h̄ ē hoc 7 in recto. male enī
diceret aīal est aīa sicut dicit ōm. in 7° methaph. ß
genꝰ ꝑdicat ꝺ spē predicatiōe oīte h̄ ē h̄ 7 ī recto
ut bene dicit hō ē aīal 7 sic de aliis. ¶ Ad istā q̄sti-
onem multiplit respōsum est in q̄stiōe de compōe
speciei siue de pluralitate 7 ḡdibo formaz. Sed ad
pōns dico breuit ꝙ ps nō predicat de suo toto in
abstracto. unde male diceret hō ē animalitas. ß ps
bene predicatur de suo toto in q̄dam ordetiōe ī q̄n-
tum distincte intelligitur suū totū 7 sic ē cū genus
predicatur de sua spē uerbi ḡtia ut hō est aīal idez
est ac si diceretur hō est habens aīalitatem. sīlit aūt
7 in aliis nō ualet. ¶ Ad q̄c solutionez ponit Robꝰ
in quodā suo tractatu de ortu sciaz 7 ipse fuit ma
gnus defensor hꝰ opīonis ꝙ forme generales nō
sūt eedem cū formis spālissimis. ¶ Item alit pōt
dici ꝙ genus solū et cū pcisiōe ōrie uel forme spe-
cifice nō predicaretur predicatiōe dicēte hoc ē hoc
de specie ß totū aggregatū ex forma generali 7 for
ma specifica sub rōe tam cōi sūpta a forma cōi pre
dicatur de specie et tūc dicitur esse predicatio gene
ris ꝺ specie ut ōndo hō est aīal ibi predicatur ꝺ ho
mine totū aggregatuz ex forma hois et ex forma
aīalis cū sua matia sub rōe tam forme cois. Unde
sicut illi q tenent ꝙ forma generis non est subalis
diuersa a forma speciei. dicūt ꝙ ipsuz nom generis

ſignificat totū aggregatū ex fōra ⁊ matia ſub tōe q̄ ſumpta ē ab apparēte cōi ⁊ illud totū p̄dicaret̄ d̄ ſpē ita ꝙ dicere hō ē aīal idē ē ſicut dicere hō eſt hō ut ſenſitiuū. Etiā ſic nos poſſum⁹ dicere ꝙ nomen generis ſig̃t totū aggregatū ex matia ⁊ fōra generali ⁊ fōra ultīa ñ qdem ſub tōe ꝓpa fōrē ultime. ſ ſpecifice nec ſub tōibꝫ ꝓpis fōrarꝫ ſpecificarꝫ. ß ſub tōe forme cōis uel apparētis cōis uel oūtis fōram generalē ⁊ ſic cū aīal p̄dicat̄ de hoīe ñ p̄dicat̄ ps de toto ß totū de toto ſub tōe tñ ſūpta a pte ⁊ ſ̄ nihil ē īconueniēs. ß ſi nom̄ generis ſignificaret p̄ciſe ꝯpoſitū ex materia generali ⁊ gen⁹ p̄dicaret̄ d̄ ſpē in recto tūc ſine dubio ps p̄dicaret̄ de toto quod ē īconueniēs. nūc aūt nō ē ita īmo nomē gener⁹ ſig̃t totū ꝯpoſitum ex natā cōi ⁊ natā ſpāli ſub tōne tñ cōi. ¶ Ad aliud cū d̄r ꝙ unū ens ꝛc. poſſum⁹ dicer̄ ꝙ unū ens eē multa entia multitudīe oppōita ſue unitati ē īpoſſibile ut ſi ē unū numero per unā fōrm̄ īdīdualē ꝙ ſic ſit plura entia numero p plres fōras īdīduales ſ̄ ē īpoſſibile ſit. Et ſi qdē ē unus ens ſpē p unā fōrmā ſpecificā ꝙ ſit plura entia per plures fōras ſpecificas. ſ̄ aūt ⁊ in alīs. nunq̄. n. ēs unū aliq̄ unitate ē plura pluralitate oppōita illi unitati. Sed nō ē rem otū qn aliqd̄ ens unū uno⁹ ſit multa alio mō ut ꝙ ens unū in actu ſit multa in potentia. īmo ſ̄ eſt bene poſſibile ut p⁹ p̄ phicor⁹ Cū g̃ indīduū ſubē ſit unū numero p unā fōrmā⁹ indīdualē ⁊ ultimā p uiā generatiōis concedo ꝙ ſimul nō p̄ōt eē plura indiuidua numero p plures ⁊ d̄r̄ſas fōras indīduales ⁊ ultimas. ſed poterit eē multa ⁊ plura p diuerſas fōras generales et coēs q̄ꝫ una ordinat̄ ad aliā ⁊ recipit̄ in matīa mediāte illa ⁊ ſic for. ē aīal p unā fōrmā ſubalē ⁊ ē hō p aliā ⁊ p aliā corp⁹. ⁊ tñ ē unū ens numero p unā fōrā⁹ indīdualē ultimā ⁊ pficientē. ¶ Itē indīduū ſubē ꝯpoſite ut for. ē unū p ſe ſubſiſtēs diſtinctus ſcd̄m eē ab oī alia ſuba q̄ nō eſt ps ei⁹. ⁊ ſ̄ mō non ſunt plura entia pluralitate oppoſita illi unitati. aīal. n. qd̄ p̄dicat̄ de for. ñ ē aliqd̄ ens ſubſiſtēs diſtim ab hoīe ⁊ ab alīs p̄dicatis ſubalibꝫ que dicunt̄ d̄ for. nec eꝯ. Et ſic ut ſit ad unū dicere unū ens ñ ē pla entia nec multa mlt̄itudīe oppōita illi unitati. ſed mlt̄itudīe ⁊ pluralitate alia nō oppōita illi unitati. ⁊ ſ̄ nullū ē īconueniēs. ¶ Aliꝫ p̄ōt dici ſcd̄z illd̄ qd̄ p̄ōitū fuit in ſolutiōe p̄cedentis dubitatiōis ꝙ unū ens nō ē plura entia. ⁊ cū d̄r ꝙ for. ē hō ⁊ ē aīal. ⁊ illa ſūt diuerſa p d̄r̄ſas formas. dico ꝙ cuꝫ d̄r for. ē aīal ibi aīal nō p̄dicat aliqd̄ diuerſuꝫ ab hoīe nec corpore. ß p̄dicat̄ totū ꝯpoſitū ex materia ⁊ formis oīb⁹ ſubalibꝫ q̄ ſūt in for. ſub tōe tñ accepta ab una illaꝫ forarꝫ uel a mō eēndi oñte unā illaꝫ forarꝫ .s. aīam ſenſitiuā. unde ⁊ in ꝯ hm dictū ē ꝙ aīal ē aīal p ſenſū. Sicꝫ cuꝫ dicim⁹ for. ē corp⁹ ibi p̄dicat̄ totū ꝯpoſitum ex mā ⁊ oīb⁹ formis ſubalibꝫ q̄ ſūt in for. ſub tōe tñ cōi ſūpta a mō eēndi oñte formā ſubalem corporis. ⁊ nō p̄dicant̄ ibi plura entia de uno ente. ß unū ſub diuerſis tōib⁹. cū g̃ d̄r̄ ī ꝓpōe cōi ꝙ gen⁹ p̄dicat̄ de ſua ſpē p̄dicatione oñte ſ̄ ē ſ̄ dico ꝙ ſ̄ nō ē ſic intelligendū ꝙ ꝯpoſituꝫ ex mā ⁊ forma generali ſine aliꝭ formis p̄dicat̄ de ſua ſpē in recto. ß ꝙ iſtm totū cōpoſitū ex mā ⁊ foris oīb⁹ ſubalibꝫ ſpēi ſub tōe cōi accepta a mō eēndi repta in oīb⁹ ſpēb⁹ predicat̄ de ipſa ſpē. ⁊ ſic p oīa illa geneta nō p̄dicant̄ niſi unū ſub diuerſis tñ tōib⁹ quē admōm etiā dicūt illi q negāt pluralitatē formarꝫ in una ſpē niſi ꝙ intm̄ differim⁹ ab ipſis ꝙ in nro cōpoſito ponim⁹ plures fōras ſubales ordinatas mō predicto. Ipſi uero ponūt unā ſolā formaꝫ in illo ꝯpoſito ⁊ mōs accñtales diuerſos. Quod aūt hoꝝ teneri dicat̄ uī ꝙ ſp noīe gñis īportat̄ totū ꝯpoſitū ex mā ⁊ foris oīb⁹ eēntialit̄ ptinētib⁹ ad illā ſpēm de q̄ p̄dicat̄ ⁊ illud totū p̄dicat̄ de ſpē in q̄libꝫ p̄dicatiōe p̄dicāte genus de ſpē. ⁊ ſic multa entia nō p̄dicant̄ d̄ uno. nec unū ens erit ſimplr multa. s. entia ß unuꝫ ꝯpoſitū ex multis qd̄ nullū reputo īcōueniēs. Et iſta ſolutio multū ē mihi ꝓbabilis ⁊ forte ſi bene ītelligerē īuenirē neceſſaria. Sed dicetes uniuſ rei ē unū eē actu ⁊ p oñs etiā una fōra ſubalis ⁊ ñ ples. Dico ꝙ uni⁹ rei unicū ē eē pfectiſſimū ⁊ oīo actuale ⁊ finale. uni⁹ trī rei bene p̄nt eē plia eē q̄ꝫ unū ē eē oīnutum ⁊ īpfectū ⁊ ordiatū ad aliud. ⁊ alterꝫ ē pfectū ⁊ opletū ad qd̄ alia ordinant̄. et ſic erit in ꝓpoſito. nā eē ſpecificū ē eē pfectū et ſimplr actuale et finale. eē vo generale ē impfectū et potē tiale et ordinat̄ ad eē ſpecificū ſicut potētia ad actū q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā difficultatē cū d̄r ꝙ forma ſubal' hoīs eēt accidēs. nego oñam. et cū ꝓbat̄ ꝙ aduēit⁹ enti in actu. s. ꝯpoſito ex mā et forma generali. o° ꝙ ſ̄ differt aliqd aduenire ēti ī actu ſcd̄m ꝙ ī actu et aduenire enti in actu nō ſcd̄m ꝙ in actu ß ſcd̄m ꝙ ī potentia. Forma. n. cui⁹ ſubm ē ens actu ſcd̄m ꝙ ē ens actu et cui p̄ncipalit̄ ſubicit̄ ēs actu ſcd̄m ꝙ ens actu bene ē accidētalis. ß ſi aduenit ul' unit̄ enti in actu nō ſcd̄m ꝙ ī actu ſed ſcd̄m ꝙ ī potētia nō ⁹ ꝙ ſit accidēs. ¶ Nō dico ꝙ quāuis ꝯpoſitus ex mā ⁊ fōra generali ſit ens actu aliq̄ mō tam̄ forma ſpēi nō unitur ei tōe q̄ ens actu. nec ille act⁹. s. forma generalis ē p̄ncipalis tō recipiēdi formam ꝓpam ſpēi. ß ſolū ē mediū diſpōitiuuꝫ. ipſa autem eēntia matie q̄ ē ī ipo ꝯpoſito ē p̄ncipale ſubiectū receptiuū illi⁹ fore ſubalis ſpēi et ſubz p̄mū et p̄ncipale et ſ̄ ſufficit. Et ad illā ītentionē dixit oñ. ī ꝯ hm ꝓpe p̄ncipiū oñto 4°. ꝙ ſubm forme ſubal' ſcd̄m ꝙ ē ſubm ei⁹ nō ē aliqd actu niſi p illā fōraz. et p illā reduplicationez dedit intelligere ꝙ ſubm uni⁹ fore ſubalis p̄ōt eē aliq̄ mō ens actu p aliquā formā. ß nō erit ſubm in tōe forme ſubal' p̄ncipal' nec hēbit illā formā ſubalē ſcd̄m ꝙ ſubm p̄muꝫ ⁊ p̄ncipale ita ꝙ illa forma ſit tō p̄ncipal' recipiendi formā ſubalē ſed magꝭ eꝯ ſua natura pure potentialis erit ſubm p̄mū et p̄ncipale ipi⁹ forme ſubal' c⁹cunq̄ quāuis una illaꝫ ſit diſpō et p̄parato ad recipiendū aliā ut dictū ē pri⁹. ¶ Ad aliā cū dicit̄ ꝙ tūc forma ſubſtātialis nō unirēt ꝛc. dicendū ꝙ formā ſubſtātialez uniri īmediate matie p̄me p̄ōt ītelligi dupl'r. Eꝯ° p ꝓuationē oīs medii p̄ncipalis et diſpoſitiui et ſ̄ ē falſū et impoſſibile. forma aūt ſubſtātialis nō unit̄ materie p̄me niſi mediantib⁹ diſpōib⁹ aliq̄b⁹. ūde Arꝫ. ī ꝯ hm dic. q̄ act⁹ uni⁹ c⁹q̄ in potētia exiſtēte determinate diſpōita et in ꝓpa mā apt⁹ ē nat⁹ fieri et ſic forma ſubſtātial' nō unit̄ īmediate matie p̄me q̄uis nulle diſpoēs p̄cedant q̄ remanēt ea aduenientē. Alio mō p̄ōt intelligi ꝙ forma ſubſtātialis īmediate uniat̄ matie p̄me per ꝓuationē eſſe et medii p̄ncipaliorꝫ ita. s. ꝙ nō ſit aliqd̄ medium cui p̄ncipali⁹ uniat̄ forma ſubſtantial' q̄ matie p̄me et qd̄ p̄rincipali⁹ ſubiciat̄ forme ſubſtantiali q̄ mā p̄ria et ſ̄ ē uer. Mā. n. ē p̄rincipiuꝫ p̄rimuꝫ ⁊ p̄rīcipale ſubm forme ſubſtātialis. et ē p̄rimuꝫ et p̄rīcipale pfectibile. mō q̄uis forma ſubſtātialis generis ſit p̄rior ī materia q̄ fōra ſpecifica. tñ ipſa forma generalis nō ē p̄rīcipale ſubz forme ſpecifice. īmo forma ſubſtantialis ſpecifica unit̄ materie ſine aliq̄ medio p̄rīcipaliori cui p̄rincipali⁹ cōiūgatur et qd̄ p̄rincipali⁹ ſubſtet ei et ꝙ p̄rīcipali⁹ ſit pfectibile p eā et ſic ītelligēda ē īmediatio uni⁹ forme ſubſtātialis a mā ꝙ ſ̄ vis p illā īmediationē ītelligere p̄riuationez oīs medii diſpoſitiui ſ̄ ē otra Arꝫ. et oñm. et otra vitatē ⁊ naturā rei ut puto p̄ciſe ſcd̄z illā doctrinā q̄ ponit oīmē ſiones ſcd̄m ſuas eēntias manere eaſdez numero ſub forma generati q̄ fuerunt ſub forma corrupti

7 eis mediātibꝫ foras ſubales unitī materie ꝑme
ut docet ꝯm.in ſuo tractatu de ſuba ozb ꝛc. ¶ Ad
auctozitatē ꝯm.cū dicit ꝙ ī poſſibile ē unū ꝛc.dico
ꝙ illa auctozitas nō debet itelligi ſicut uerba ꝑmo
aſpectu ſonāt ꝙ in una mā nō pñt eē dīſe fore ſiſ
ſubales qa ſtatī ꝛ repugnat ei qđ ipe determīauit in
3° celi 7 mūdi ꝙ fore ſubales elemtoꝝ remanēt in
mixto remiſſe 7 refracte 7 inuit ꝛ in ꝑma phia 7 ī
multis alīs locis.ꝫ debet ſic itelligi ꝙ unū ſnōm nō
pōt ſimul hre niſi unā foraꝝ ſubalē ſuppoīto ꝙ ipa
fora ſubalis eēt eēntia uel de eſſentia matie hoc.n.
ſuppoīto.s.ꝙ forma aliqua eēt eēntia matie ſcđꝫ ꝙ
mā tūc nullā aliā foram ſubalem poſſet recipe. qa
oēs alias foras recipet ꝑ ipſam foram ſubalē ꝑnci-
palit q ponit eius eēntia ſcđm ꝙ mā. 7 ſic oēs fore
qs recipet eēnt accidētales . nā oīs fora cuī ſubm
ē ens actu ſcđm ꝙ ens actu ē accidētalis ut ſuppo-
nitur. ſic igit unū ſubm nō poſſet hre niſi unā for-
mā ſubalē ſi aliq fora eēt eius eēntia. ꝫ ſimplicit 7
abſolute nullū ē incōueniens unū ſubm ſimł hre
diuerſas foras ordinatas ſic ꝙ unā recipiat medi-
ante alia uel mediātibꝫ alīs 7 ꝙ q̄dam ſūt diſpōeſ
ad alias. ¶ t ꝙ illa ſit intētio ꝯm.in illo loco ꝑ dili-
gent inſpiciēti cuī oñſionē relinq̄ iudicio fidel ex
poſitoris illī tractatus 7 aliozꝫ dictoꝝ ꝯm. ¶ Aliaꝫ
ꝟo rōnum 7 auctozitatū ſolutiōes req̄rat cui cura
fuerit in q̄ſtione de pluralitate foraꝝ ſubaliū ſpērū
7 geneꝝ. ¶ Ad rōes in ꝑncipio q̄ſtionis ſatis patꝫ
ex dictis. Ad ꝑmā cū dicit.illud eſt ꝑus ꝛc . poſſꝫ
ocedi ꝙ illud ē ꝑus uel ſcđm rē uel ſcđm rōem 7
mōm.ꝫ nō oꝫ ſemꝑ illud eē ꝑus ſcđm rē quātū ad
ſubam.7 cū dicit ꝙ ab uli ꝛc.ueꝝ ē 7 ī ule ul ē ꝑ
ſcđm rē ſuis inferiozibꝫ ſicut dictū ē de forma ge-
nerali ad foras ſpēꝝ.uel ē ꝑus ſcđm rōem ſicut eſt
de ſpē ad eēntias indīduoꝝ. ipa.n.ſpēs quantū ad
ſubam ſuā nō ē ꝑoꝛ ſcđm ſe ſubīs idīduoꝝ ut di-
ctū ē ꝑus.tñ bñ ē ꝑoꝛ ſcđm rōem qa cōioꝛ ē ratio
ſpēi q̄ rō ſingularis 7 ꝑꝑi idiuidui. ¶ q̄ aūt rali ut
a ꝑꝑo ꝑncipio ſumat ꝑꝑ) oceptus idiuiduoꝝ ut
ſoꝛ.ꝫ ē q̄rere de ꝑncipio indīdui.ꝫ nō ꝫ hic locuꝫ.
ſufficit aūt ad pñs ſcire ꝙ ſpēs ē ꝑoꝛ ſcđm rōem in
diuiduo 7 ꝫ ſufficit ut ab ipa ad indīduū nō ouer
tat ſubſiſtēdi oña. ¶ Si qs aūt iſta rōe mot) diceret
ꝙ fora ſubalis ſoꝛ.ut ē ſoꝛ.s.fora indīdualis ē po-
ſteriꝛ forma hoīs ut hō ſicuti forma hoīs ꝑꝑia ē
poſteriꝛ ad formā aīalis.uel tūc oporteret eū di-
cere ꝙ forma indīdual ſoꝛ.eēt pfectioꝛ 7 nobilioꝛ
forma hoīs ut hō.ſicut etiā forma hoīs ē pfectiō q̄;
forma aīalis ut aīal 7 ſilt d alīs.ꝫ aūt uidet incon
ueniēs. qa ſcđm ꝫ oporteret ꝙ forma īdiuidualis
ſoꝛ.eēt etiā ꝑncipiū alic) opationis nobilioris 7 p
fectioris q̄; q̄cunq; opatio q̄ pōt cōuenire ꝑ forma
hoīs ut hō.7 ſic etiā oporteret ꝙ hret ꝑ ſuā formaꝫ
indīdualē aliq; uirtutē pfectioꝛē q; ſit uirt) pfecti
ſſima debita naturaliter hōi ut hō .uirt) aūt pfectiſſima
debita naturaliter hōi ſcđm ꝙ hō ē uirtus cogitatīa
uel intellectīa 7 ſic oporteret ſoꝛ.ꝑ ſuā formā indi
uidualē hre uirtutē pfectioꝛē ſimplr q; ſit intelle-
ctus uel uirt) cogitatīa qđ ē abſurdū 7 ridiculum
¶ Ex q̄ ꝑ ꝙ nō ē aliq̄ forma ſubalis ſoꝛ.ut ſoꝛ. alia
realit ab illa forma ſubali q̄ ē hō. ¶ Si qs aūt fanta-
ſtice mot) uel cauillare uolēs diceret ꝙ iſta forma
ſubalis īdiuidual ſoꝛ.non ē forma hoīs ut homo ꝫ
min) pfecta tūc iſta debeꝝ eē ꝑoꝛ uia generatiōis
qa min) pfecta ꝑcedūt uia generatiōis ut ſatꝫ hēt
in 7° methaph. 7 ſic ſoꝛ.ꝑus generaret q; hō. 7 ſic
ſeq̄ret ꝙ forma ꝑꝑa indīdualis indīdui eēt ꝑꝑin
qoꝛ forme generali q; forma ſpēi ſpāliſſime. 7 alia
multa incōueniētia accideret huic pōni.nā a foris
illis īdīdualibus ſoꝛ.7 plonis poſſet abſtrahi una
ſpēs ſpāliſſima diuerſa 7 alia a ſpē hoīs ut hō 7 ne-
ceſſe eēt dicere uel ꝙ hō nō eēt ſpēs ſpāliſſima uł ꝙ
unū īdiuiduum eēt ſub duabꝫ ſpēbꝫ ſpecialiſſimis
eq̄libꝫ ī ſuppoītis uł ꝙ forme ſubales īdiuiduales
ſoꝛ.7 platonis in nullo uno dueniūt niſi ī illo in q̄
dueniūt forme qbus ipi ſunt hoīes q̄ oīa iſta ſunt
abſurda 7 īpoſſibilia . ¶ t ſi qs fingeꝝ illas formas
.ſ.formā ſoꝛ.īdiuidualē 7 eī) formā ꝑ quā ē homo
oīo eē diuerſas 7 eq̄lis pfectiōis tūc eēt maīfeſtuꝫ
īdueniens ꝙ in una mā ſimul eēnt diuerſe forme
ſubales eq̄ pfecte.7 una ñ.eēt alia nec diſpō ad aliā
qđ ē frīuolū. ¶ Ad aliā rōnem ꝑncipalē cū arguit
illud ad qđ allegaꝝ ꝛc.ueꝝ ē aliq̄ mō ꝑus.7 cū dr ꝙ
ſingulare ſe hēt ꝑ additōnem ad ule ſuū. uerum ē
aliq̄ mō ꝫ diuerſimode.ī ſpē reſpcū generis.7 ī īdi
uiduo reſpectu ſpeciei ſpecialiſſime. ¶ Nā ſpecies ad-
dit ſuꝑ genī) formā q̄ ē de ſuba ſpeciei diuerſā realit
7 ſcđm ſe a forma generi.i.a forma a q̄ ſuīt cōcept)
generalis ut ꝑꝫ ex ꝑdeclaratis . ſed ipm īdiuiduuꝫ
ſupra ſpeciē nō addit aliquā formā ſubalē realit 7
ſcđm eē diuerſaꝫ a fora ſubali ſpeciei ut ſ ꝓbatū ē.
tñ bene addit aliqs formas accidētales q̄ nō ſunt
de ſuba īdiuidui qđ unū īdiuiduū diſtinguit ab
alio 7 dr 7 ꝫ ſentit. ¶ Ad ī z° poſterioꝝ ubi dixit ꝙ
multe ſūt dīe ī eade ſpecie ſed ñ ſcđm ſubaꝫ neq;
ꝑ ſe. Ad aliud cū dicit ꝙ illud qđ poīt ꝛc.ocedo ſi
ſit ꝑꝑa diffinitō 7 ī neſcio negaī genī) ueꝝ 7 ꝑꝑe
dictuꝫ eē ꝑius ſpecie q̄tū ad ſuā formā a q̄ ſumit
ocept) generalis. Ad aliā cū dr ꝑꝑetuū ꝛc.ocedo
7 cū dicit ꝙ ule ē ꝑꝑetuū.ueꝝ ē ſcđm idemptitatē
ſpecifică ñ idē numero 7 de tali ꝑꝑetuo ueꝝ ē ñ āt
de alio. ¶ Ad aliā cū dr eadem ſūt ꝑncipia ꝛc dico
ꝙ iſta ꝓpo oꝫ ſic itelligi ꝙ q̄ ſunt ꝑncipia ognoſcē-
di ſaltē ognitōe pfecta ut ꝑꝫ ꝑ phicoꝝ. ꝫ ñ ouertit
multa.n. ſunt ꝑncipia ognoſcēdi q̄ nō ſunt ꝑncī-
pia eſſendi rei cognite ſaltem quo ad eſſe ꝑmum
ſimplicit ut mot) 7 pluralitas entiū ſunt ꝑncipia
doctrine ī nālibꝫ 7 nō ſunt principia eēndi ut ꝯm.
tāgit ī 5° phicoꝝ ocmēto 8°. q̄uis g ulīa ſint princi-
pia cognoſcēdi ñ ſeq̄t ex iſto abſolute ꝙ ſint ꝑncī-
pia eēndi 7 ſic iſta rō ꝫ ad uerā ognitionē tēdat
nō tñ ſufficiēt demōrat. Alit poſſet dici cū dr eadē
ſunt ꝑncipia ꝛc . ueꝝ ē q̄ ſuut ꝑncipia cognoſcēdi
ognitiōe pfecta 7 a ꝑioꝛi. 7 ī dicit Lincoñ.in z°
poſterioꝝ ꝙ ueriſſime diffinitiones ſūnt q̄ ſunt ex
generibꝫ 7 differētiis. 7 ī bñ ocedo ꝙ ule ꝓꝑie
ꝑi) ē ſuo ſingulari. qa ꝑ ipm diffinit 7 ſic ſe habꝫ
gen) ad ſpēm. q̄uis.n.ſpecies nō ſit ſingulare ſim-
plicit tñ ē ſingulare ī reſpectu.ſ. reſpcū ſui generis
ut dicit ſ ꝑrimū phicoꝝ ocmēto 5° q̄re nō ualet.
Ad auctozitatē ¶ z.cū dicit ule aut nihil ē aut p)te
rius.ueꝝ ē ule qđ poſuit plato ſepatū ſcđꝫ eē extra
aīam a ſingularibꝫ ſuis illud ī reꝝ natura nihil eſt
7 ſi eēt nō eēt ꝓꝑie ꝑi) ſingularibꝫ ut ocm fuit
Exponūt et aliq ꝙ ule ꝑ ītentōe q̄ ē ocept) ītelli-
gibilis qdditatis cui nō repugnat eē ī pluribꝫ eſt
poſteri) ſingularibꝫ. 7 ꝫ ſit ueꝝ nō tñ credo hoc
¶ z.ītendiſſe ſed ꝑ mō ut uiſum ē ꝑius.

¶ Conſeq̄nt q̄rit. Utꝝ ulīa ſint ꝑoꝛa
ſingularibꝫ uel poſterioꝛa.7 ut ꝑ
ꝙ ſint ꝑioꝛa. ꝑio ſic qa quod ē
noti) ſingularibꝫ ē ꝑi) eis.ꝫ ulīa
ſunt h) mōi ḡ.maiō ꝑꝫ 5° metha.
a° de ꝑioꝛi. minoꝛ ꝑꝫ ibidē 7 ꝑ
phicoꝝ. ¶ tē illud ē ꝑius a q̄ nō ouertit ſubſiſtē-
di oña.ſed ab ulibꝫ ad ſingularia nō ouertit ſubſi-
ſtēdi oña ḡ ꝛc.maiō ꝑꝫ ī p) ꝑdicamtis 7 5° metha.
mīoꝛ patꝫ.qa ſeq̄t hō ē ḡ aīal ē 7 nō ecōuerſo ḡ ꝛc.
¶ tē illud qđ ē ps diffinitōnis ē ꝑi) ſingularibꝫ
ſed ulīa ſunt h) mōi ḡ.maiō ꝑꝫ.qa diffinitōnes ſūt
reꝝ ꝑticulariū.ut dicit ꝯm. ī ꝑheio 7 4° metha. 7

ptes diffinitiõis sunt priores toto ut pz 7° metha. ğ.minor pz p phm 6° ethicor 7 z° posteriorꝝ 7 5° methaph. ğ zc. ¶ Itẽ illd ẽ pri⁹ singularibus qđ pri⁹ pducit in eẽ ipis. ß ulia sũt h⁹moi ğ.maior pz đ se.minõ pz ī 6° de aialibꝫ.d.q. ℭ Embrio prio uita plãte uiuit.postea uita aialis.p⁹ea uita hois.etiam pz p om̃.ī erroribꝫ 6° methaph.d. ℳã prio recipit formã ul'em.postea mediante forã ul' recipit alias usqz ad foras indiuiduales. ¶ Oppositũ pz p phm ī lra. ¶ Ad euidentiã qstionis ẽ sciendũ sicut dicit cõit 7 bñ. ℚ ul'e põt capi dupl'r. Vno° ꝑ intẽtione Alio° ꝑ re. Si p mõ 7 ß dupl'r.aut ꝑ itentiõe prima q ẽ pma rei cogni° absolute rem itelligẽdo. aut ꝑ scda intentiõe q ẽ scda 7 q ẽ rei cognitio accidentalis ut rõ q itelligit aliqd eẽ in pluribꝫ. 7 ß ẽ ul'e illud ut dic porphiri⁹ diuidẽs in qnqz ulia. Tunc dico ad qstionẽ ꝙ si ul'e capit ꝑ itẽtione siue prima siue scda semp ẽ posteri⁹ suis singularibꝫ.ꝑbat qa illud qđ ẽ cãtum a singularibꝫ ẽ posteri⁹ ipsis.sed ul'e ꝑ intentiõe ẽ h⁹moi ğ zc.maiõ pz p posteriorꝝ minõ etiã pz p om̃.1z° methaph.d. Vlia apud Az. sũt collecta ex singularibꝫ ab intellcũ q accipit int ea silitudinẽ 7 facit eam intẽtionẽ unã. 7 ß est qđ dicit đ genere. Theⁱ dicẽs. Gen⁹ ẽ ocept⁹ qdã siue ypostasis ex tenui silitudie singlariũ collect⁹ ğ zc. ¶ Itẽ illd qđ ẽ accns singularibꝫ ẽ p⁹teri⁹ eis. ß ul'e ꝑ intentiõe ẽ h⁹moi ğ zc.maior patz 7° methaph. minor pz qa rebꝫ singularibꝫ accidit ꝙ intelligant intellcũ p uel z° ğ zc. Si vo capiat ul'e z°°.i.ꝑ re ß põt eẽ tripl'r.p mõ scdz se 7 absolute.z°° ut stat sub intentiõe.z°° ut stat sub ꝑpetate a qua rõ ulis sũt si capiat p mõ dico ꝙ nec ẽ pus nec posteri⁹. ꝑbat qñ aliq duo sũt idẽ unũ nõ ẽ pri⁹ alio. ß uniuersale ꝑ re absolute circũscribẽdo oẽm mõm 7 oẽm itentionẽ ẽ h⁹moi ğ zc.maior pz de se.minor etiam pz alit.n.nõ ꝓret eẽnalit 7 in qd de singularibꝫ ğ zc. Si uero z°° accipiat.s.ꝑ re ut stat actualit sub itẽtione sic d° ꝙ ẽ posteri⁹.qa cãtũ posteri⁹ est sua cã ß uniuersale isto° ẽ cãtum a singularibꝫ ğ zc.maiõ pz ex dict.minor pz qa uniuersale isto° nihil aliud ẽ q⁹ ceptus uel collectio formalit accipiẽdo. talis aũt collectio ẽ cãta a singularibꝫ ğ zc. Si vo capiatur ꝑ re ut stat sub ꝑpetate a q sumit rõ uniuersalis 7 singulari. 7 isto° dico ꝙ uniuersale ẽ p⁹ singularibꝫ. qa illud ẽ pus a q nõ ouertit eẽndi cõna. pz aũt ß in p⁹dicamentis 7 5° methaph. ß ul'e est h⁹moi ğ zc.qa bñ seqtur homo ẽ ergo aial ẽ. ß nõ eo. ¶ Sed ulteri⁹ ẽ sciendũ ꝙ duplex ẽ pri⁹.qđdã ẽ pri⁹ uia ipfectionis potentie 7 matie 7 isto° uniuersale ẽ pri⁹ cũ hẽat mõm indeterminatũ respcũ singulariũ. qđdã aũt ẽ prius uia pfectionis 7 forie 7 sic singulare ẽ prius. qa hz mõm determiatũ sicut forma ergo zc. Est etiã notãdũ ꝙ uniuersale scdz ꝙ dicit rez itentionẽ siue aggregatũ ex utroq; tũc dr nõ uniuoce de istis ß analogice sicut idẽ ñ dicit de mã 7 forma ergo zc. ¶ Et tõ ad rões. Et ꝑmo ad ꝑmã cũ dr illud qđ ẽ noti⁹ zc.ocedo uia ipfectionis siue uia generatiõis. ß nõ oz uia pfectionis 7 sic ẽ đ ul'i ut dictũ ẽ ī põne. ¶ Ad aliã cũ dr illud a q zc.ocedo uia ipfectiõis. ß uia pfectionis ñ oz. ¶ Ad aliã illud qđ ẽ ps zc. sil'r dr ꝙ uerꝝ ẽ uia ipfectionis ut ß qre zc. ¶ Ad aliã cũ dicit illud qđ p⁹ pdutit in eẽ zc.dico ꝙ uerꝝ ẽ ut sic. 7 cũ dicebatur ul'e ẽ h⁹moi.d° ꝙ si capiat ꝑ re absolute sic ꝙ ñ sit ğd⁹ foraz unũ nõ pri⁹ pducit q; reliquũ cũ dicat oio eandẽ eẽntiaz ut ẽ dictũ in põe. si aũt ul'e accipiatur ꝑ re ut stat sub ꝑpetate a q sumit rõ ulis sic dico ꝙ pri⁹ pducit ī eẽ 7 ut sic dico ꝙ ẽ pri⁹ ut dictũ ẽ in põe.7 sic itelligit phs cũ dicit ꝙ embrio p uiuit zc. ẽbrio p⁹ hz operationẽ uegetatiuã q; sensitiuã 7 sensitiuã q; intellectiuã qđ pz qa q;to aliq operatio ẽ ipfectiõ tãto fora pauciores dispões requirit in mã ad hõ ꝙ sit principiũ illi⁹ operatiõis. ß uegetatiuũ ẽ impfecti⁹ sensitiuo.7 sensitiuũ intellectiuo ergo.sic etiã intelligit om̃.in erroribꝫ methaphice cũ dicit ꝙ mã ꝑ recipit formã ul'ez zc . qa mã prio recipit formã ul'em.i.formã sub illo eẽ sub quo ẽ principiũ operationis a q sumit rõ ul'is.deinde recipit foram min⁹ ul'ez usqz ad formas idiuiduales. ℭ Et ad auctoritatez phi in oppositum dico ꝙ intelligit de uniuersali ꝑ itentiõe uel pro re ut stat sub itentiõe 7 non de alio quare zc.

Qonseqnter qrit. Vtz accns confe rat ad cognoscenduz subam. Et arguit ꝙ non. qa nihil agit ultra suã spẽm ß recipit ꝑ manifesta 7 attribuit platoni. ß cogni° accntis ẽ extra spẽm cognitiõis substantie sicut 7 accidẽs ẽ extra spẽm sube. Intelliger.n. diuersificatur scdm diuersitatẽ nature rei itellecte ut dicit om̃.in 3° h⁹. ¶ ꝑ illud qđ ẽ principiũ notifi cãdi accns ñ notificat p ipm accns qa sic eẽt notifi catõ circularis. ß suba ẽ principiũ cognoscẽdi accns ut dic om̃ .7 Az.in lra.dic.n.ꝙ oĩs demõstratiõis principiũ ẽ qđ qđ ẽ.qđ qđ ẽ aũt ꝑ ẽ subẽ ut patz 6° methaph. ¶ ꝑ cuz aliq cogñscũtur a diuersis uirtutibꝫ unũ nõ offert ad cognitionẽ altius ꝑ se sicut uidem⁹ ꝙ sonus q cognoscit ab auditu nõ cognoscit ad cognitionẽ coloris nec ecõuerso. similit aũt 7 ī alijs.mõ suba 7 accns cognoscũtur a diuersis ỏtutibꝫ.accns.n.cognoscitur a sensu.suba aũt ab intellectu ut capitur 3° h⁹ q̃re zc. ¶ ꝑ eadẽ sũt principia eẽndi 7 cognoscẽdi z° methaph. ß accns nõ ẽ principiũ eẽndi subẽ imo magꝫ eo° ut patz in 7° 7 ī iz° methaph. ¶ ꝑ si accns offert ad cognitionẽ substãtie tũc accns pri⁹ cognosceretur q; suba. nihil eniz ĩducit ī cognitionẽ alteri⁹ nisi sit pri⁹ notũ ut satis pz in p posteriorꝝ. ß h⁹ ẽ iconuenies 7 otra phm 7° methaph.ubi uult ꝙ suba ẽ prioz accidẽte noticia tẽpore 7 diffinitiõe. q̃re zc. ¶ Oppositũ arguit auctoritate Az.q dicit ꝙ accidẽtia magnã ptẽ offerũt ad cognoscendũ qđ qd ẽ. 7 idẽ uoluit om̃. Alꝺ. 7 oẽs alĩ expositores Az. ¶ De ista qstiõe non est magna difficultas quantũ ad qstionẽ in se. ß q;tuz ad mõm q accidẽs cõfert ad cognitionẽ sube bene ẽ dubitatio 7 diffsitas int doctores. ¶ Ad itelligẽd aũt qstionẽ ẽ cõsiderãdũ ꝙ duplicia sũt accidẽtia ut cõiter dr.q̃dam sũt accntia proprie 7 eẽntialia. 7 q̃dam coia 7 illa uocat Themist⁹ remota 7 extranea. Accns qdez ꝓpriũ ẽ qđ ꝑcise 7 determinate cõsequtur aliq; spẽz ita ꝙ nõ aliã ut risibilitas naturã hũanam 7 hĩmbile naturã eq 7 sic de alijs. Cõe aũt accidẽs est qđ inuenit in diuersis generibꝫ et spẽbꝫ ut albedo 7 nigredo 7 linea 7 numer⁹ 7 similia. Mõ de accntibꝫ cõibꝫ dr ꝙ nõ cõferũt magnã ptem ad cognitionem alicuius determinate speciei subẽ.cuius rõ est qa illud quod de se ẽ determiatũ et idiuiduis ad drsas spẽs subẽ nõ cõfert magnaz ptez ad cognitionẽ uni⁹ istaz. ß est manifesta de se. sed accns cõe ẽ h⁹moi q̃re zc. 7 ß etiã dixit Themist⁹ ī cõmento s illã ptem sic. Remota qdẽ accidentia 7 q̃ ualde extra naturã nihil nob⁹ proderũt ad inuentionẽ diffinitionũ sicut si quis uolẽs diffinire deũ accipiat pro genere ꝙ are deoz sũt hostia 7 tẽpla 7 simulachra 7 similia. ualde.n.remota sũt ab esse de oz. ¶ Sedo dicendum ꝙ accidens proprium subẽ cõfert ad cognitionẽ ipi⁹ subẽ cui⁹ ẽ accidens 7 ß cõit probatur sic. Effect⁹ ꝓpri⁹ uel cãtũ ꝑ ꝑtũ cõfert ad cognitionez sue cãe ß est manifesta ꝑ se. 7 proprium cãtum hz hitudinem ꝑ se 7 proprią ad ad suã cãm. mõ tale accidens proprium est causatiz

proprie subē cuiꝰ est uel sicut cause agentꝭ uel sicut cause subiectīe et mālis in q̄ uel in utroq;. modo ℔ est etiā manifestuꝫ et cōcessum ab omnib⁹ q̄re ⁊c. ℙ Per hāc tam̄ tōez cōuincit q; accidēs ꝓprīū ofert ad cognitionez respectiuā subē.s. inquantuꝫ est cā sed nō hētur ex ℔ q; cōferat ad cognitionem subē absolutā et iō ℔ uidebitur i dādo mōm cōferēdi. ¶ ℙ aliq sic probāt illud quod ponit in diffinitione loco drīe prope alicuꝰ et p ipm circūscribitur differentia propria cōfert ad cognitionem illius. ℔ est euidens. ℌ accidētia propria propinq̄ et essentialia .i. eēntiam īmediate cōsequntia ponūtur et accipiūtur loco drīaꝝ propriaꝝ et p ea circūscribūtur proprie drīe ut uoluit Aꝝ. 7° methaph̄. et īuit ī 8° et ōm. sil'. ¶ Et iō cōit dicūt logici q; descriptio ē ex genere ⁊ drīa uel aliq̄ sibi ꝓportionabili. ¶ ℙ principia doctrine de subīs nālib⁹ ofert ad cognitionē substantiaꝝ nāliū ℔ ē manifesta. sed quedā accidētia ꝓpa sunt pncipia doctrine d̄ reb⁹ nālib⁹ ⁊ d̄ subīs natalib⁹. Motꝰ.u. ⁊ pluralitas entiū sunt principia doctrine in scīa nāli in qua cōsiderātur subē nāles opōite ⁊ simplices ut uoluit ōm. ī p̄ phīcoꝝ ōm to 8° ⁊ Aꝝ. īuit ibidē. Vñ ⁊ nata q̄ ē subā reꝝ nāliū diffinitur p motū ⁊ qtē ut p; z° phīcoꝝ. motꝰ.n. ⁊ pluralitas entiū sunt quedam accīntia ut manifestū ē q̄re ⁊c. Sed notandū scd̄m ōm. q; accidēs nō cōfert ad cognitionē subē ꝓpe nisi fuerit accīs ꝓpinquū ⁊ īmediatū ⁊ eēntiale. i. de ꝓpe ⁊ quasi īmediate ōns eēntiam ⁊ nisi fuerit accīs qđ manifestū sit existere in re. ⁊ ꝓpt̄ ℔ dixit Aꝝ. Cū enim hūerimꝰ tradere scd̄m fantasiā ⁊ scd̄m euidētiam ⁊ apparētiā manifestā de accīntib⁹ aut oīb⁹ aut plurib⁹. Nūc uidendꝰ ē mōus scd̄m quē accīs iuuat ⁊ cōfert ad cognitionez subē. Quidā aūt uolētes mōm ondere supponūt duo. Primū q; intellectus nr̄ possībilis nihil ītelligit uisi ad eiꝰ intellectionē moueat̄ a fantasmate aliq̄ uel ab ītētiōe imagīatīa Vnde Aꝝ. dicit q; ītelligere uī ē fantasia uel nō est sine fantasia. ⁊ in 3° hꝰ dicit q; ītelligentē quēcūq; necesse ē simul fantasma aliqđ speculari ⁊ alia talia multa ad eandē sīaꝝ. 2° ipi supponūt q; fantastica uirtꝰ alicuꝰ oū actu mouet ītellectꝰ uel īmutatur nō fantasiat̄ nisi accīntia ⁊ nō subas ut ipi affirmāt fantasie enī actus ē motus factꝰ a sensu scd̄m actuꝫ ut p; in z° hꝰ. sensus aūt non cognoscit nisi accīntia ut dicūt ⁊ ℔ ur̄ intēdere ōm. z° hꝰ ca°. ¶ Dicendum aūt scd̄m unūquēq; sensuꝫ de sensibilib⁹. ubi ꝑmo arguit q; Aꝝ. nō intēdit q; sensus p̄ ophendat qdditates reꝝ. ℔ n. ē alteriꝰ potētie q̄ d̄ intellectus. Tūc dicūt q; modꝰ q̄ accidēs cōfert ad cognitiōez subē ē q; accīs ꝓpium alicuꝰ subē fantasiat ⁊ ab eiꝰ fantasmate mouet intellectꝰ ad intellectionē subē cuiꝰ ē accidēs. Vñ sic p̄ōt idē argui. illud cōfert ad cognitōnē alicuꝰ subē a cuiꝰ fantasmate mouetur ⁊ ducit̄ intellcūs ad cognitionē ipiꝰ subē ℔ ē euidēs ex dictis ℌ a fantasmate accīntis deducit̄ intellectꝰ ad subē ītellectionē uel cognitionē qđ etiam patꝫ ex dictis. oꝫ. n. ipm intellcm̄ si debet ītelligeī subaꝫ moueri ab aliquo fantasmate ut supponebāt ⁊ nō mouet̄ a fantasmate ipiꝰ subē. qa fantasia n̄ ꝑcipit subam ut dictū ē. g̃ relinqtur q; a fantasmate ipsiꝰ accīntis q̄re ⁊c. ⁊ ℔ ur̄ p̄ aspectu sentire lra Aꝝ. Cuꝫ .n. hūerimꝰ scd̄m fantasiā ⁊c. Sed salua reuerētia sic ōntiū ur̄ mihi q; h ē defectꝰ p̄ in ℔ qđ supponūt q; uirtus q̄ īmediate mīstrat intellectui sit illa fantasia q̄ nō cognoscit nisi accīntia sensibilia. ℔ enim nō ur̄ rōable. qa uirtꝰ pfectissima aīe sensitīe debet eē ista q̄ īmediate mīstrat ītellectui. ℔ ē manifesta ℌ uirtus cogitatīa que cognoscit ītentiones indiui duales oīum. x. p̄ntoꝝ ut docet ōm. in z° hꝰ ē pfectioꝝ q̄ ꝑ ista uirtꝰ aīe sensitīe q̄ solū cog̃scit accīntia sensibilia ut manifestū ē de se. Vñ ⁊ ōm. in z° huiꝰ dicit de ipa uirtute cogitatīa q; ipa ē q̄dam tō. s. rei ptīcularis qa rōcinat̄ de intentionib⁹ ptīcularibus sicut ītellectus abstractꝰ ab ulīb⁹. g̃ uirtꝰ cogitatīa que cognoscit subas indīduales debet eē illa a cuiꝰ formis magis īmediate īmutat̄ ītellectꝰ. ⁊ sic illa positio supponit falsū cū dicit q; ītellcūs nō īmutat ad actū intelligēdi nisi a fantasmatib⁹ accidentiuꝫ sensibiliū. Quod autē dicit ōm. sensus nō cog̃scit qdditates reꝝ uel ē ulēs nec sub rōib⁹ ulīb⁹. ℌ per ℔ nō hēt q; nulla uirtus aīe sensitīe cog̃scat subaꝫ īdīduale īmo ℔ eēt ōtra ōm. ibidē. de ℔ aūt pleniꝰ ingrendū ē in 3°. ¶ Itē q̄rat̄ ab illis q; ponūt istum mōm utꝝ cognitio fantastica accidētis causet īmediate cog̃nē ītellectiuā ipiꝰ accīntis aut nō. Q; si sic quo° g̃ cābit īmediate cognitōnē ītellectiuā subē ℔. n. ē ipossibile ⁊ irrōable q; una ⁊ eadē cogniꝰ sē sitīa uel una ⁊ eadē intentio imaginatīa causet ītellectionē subē ⁊ ītellectionē accidētis īmediate ¶ Si uero diceret̄ q; fantasia accidētis nō mouet ītellcm̄ ad cognitionē ītellectiuā accidētiū ipiꝰ. q̄rat̄ a quo īmediate mouebit̄ ad eā cū ad oēm intellectionē debeat mouēri seu īmutari ab aliq̄ ut ont ⁊ nō īuenit̄ q; rōabilit dicatur moueri ab aliq̄ fantasmate. Et iō illū mōm cōferēdi nec ītelligo nec credo q; bene posset saluari sequēdo dcā ōm. ¶ Est aūt aliꝰ modus satis famosus q; tamē fere idē ē cū p̄dicto. dicūt. n. q; cū due uirtutes cognoscitīe sūt adīuicē ordīate sicut supior ⁊ īferior. i. sicut ministrās ⁊ illa cui mīstratur. ontingit q; uirtute īferiōi facta in actu suo respectu sui obiecti ⁊ cognoscēte suū obm uirtꝰ supior fit statī in actu suo rīspcū sui obi ⁊ cognoscit suū obm qđ tam̄ uirtꝰ inferior nō cognoscit. ôbi gra in bruto aīali ouis p suā ôtutez uisiuā cognoscēs colorē lupi ⁊ figurā aut motum aut sonū p auditū statī p supiorē uirtutē. s. p cogitatiuā suā iudicat ⁊ cognoscit īimicitiā ipius lupi quā tn̄ īimicitiā ôtus uisiua nō cognoscit. ⁊ agnꝰ uidēs colorez matris aut sonū eius audiens statiꝫ ognoscit amicitiā ul'adiutoriū ipiꝰ matris ⁊ tam̄ uisus nō cognoscit ipam amicitiā sicut palam ē in hoīe. ¶ Exprimut. n. in nob⁹ q; cū uiderimꝰ colorē alicuiꝰ aut motū eius debilē aut audiuerimꝰ sonum iudicamus ipm eē sanū uel egꝝ uel amicū uel inimicū uel iracundū uel māsuetū ⁊ sic de aliꝭ intentionib⁹ nō sensatis q̄s uirtꝰ cogitatīa elicit ex forīs sensatis ⁊ eas distinguit a forīs sensibilib⁹ cōibus ⁊ ꝓpis ut ōm. tangit ī 3° hꝰ. ostat aūt q; ītellectus ⁊ uirtꝰ fantastica sūt ôtutes cognoscitīe silt se habētes q̄dāmō adīuicē ut sensus ⁊ cogitatīa. i. sicut mīstrās ⁊ subseruiēs ⁊ ista cui subseruit ⁊ mīstrat Vnde Themistius in z° huius dīc q; oēs alie potentie sūt in mīsteriū ītellectus ⁊ inde ē q; cū ôtus fantastica uel cogitatīa ē in actu respectu sui obi. s. cogitando accidens ꝓpriū alicuius subē statiꝫ intellectus fit in actu suo respectu sui obiecti scilꝫ respectu subē ipaꝝ ītelligēdo quānis ipsa uis cogitatīa nō oph̄endat ipam subam cuius ē illd accīs ⁊ iste ē unus modus satis ātiquus ⁊ coīs. ¶ Sed adhuc l'alle modus sit satis apparēs tamē dīo n ur̄ sufficiēs. p̄ qa supponit unū falsum sicut p̄cedēs. s. q; ôtus q̄ īmediate mīstrat ītellectui nullo modo cognoscit ipam subaꝫ. quēadmōm ôtus uisiua nō cognoscit amicitiā aut alias ītētiones nō sensatas ℔ aūt falsum ē ⁊ icōueniēs ut dictū ē. Itē per illa dcā nō ostendit aliq̄ cālitas quā heāt accīs super cognitionē subē nec modus cālitatis ℌ solū ostenditur q̄dam ocomitātia cognitionū illaꝝ. s. cognitiōis subē ⁊ cognitiōis accidētis q̄re nō ur̄ sufficē Et iō ad p̄sens pono aliū mōm quē magꝭ ītelligo. ⁊ mihi ur̄ aliq̄tulū sufficientiō. Ad cuiꝰ euidētiā

p̄mitto ꝑ ꝙ sicut mā ꝑma entiū nāliū ē ens ī pura potentia ad oēs actus īdīduales subales ⁊ accidē tales nullū hn̄s actū in sua eēna ut p̄z ex ꝑ pbico ⁊ 7° methaph̄. Mā.n.ꝑma n̄ ē qd.i. suba ī actu nec quale nec q̄tum nec aliqd alioꝝ p̄ntoꝝ qbo oīsum ē ens ß potētia ad oīa. Et om̄. Aꝝ.ī 7° methaph̄.sic dīc. Intellcūs aīe nr̄e q oia itelligit ⁊ opīat ē ens in potentia receptīa ad oēs spēs itelligibiles ul'es ⁊ abstractas tam subaꝝ q̄ accn̄tiū ⁊ nullū hz actū de se nec p se.⁊ ß plane docuit Aꝝ.in 3° h̄ ubi dicit Quare ipi⁹ naturā neq unā.sed tm̄ hāc q̄ possibil' uocat⁹ ē.⁊ subdit.itaq aīe ītellect⁹.dico aūt intel lectū q opinat aīa ⁊ intelligit nihil ē actu eoꝝ que sunt ante ītelligere. Et tūc accipio ulterius ꝙ sicut mā ꝑma q̄dam ordīe recipit foras indīduales.p° .n.disponit ⁊ ꝑparat foris accn̄talibo ad ß ut recipiat foras subales ut si mā aliq̄ debet recipe formā subalem ignis necesse ē ut sit ꝑus dispositā calidi tate ⁊ siccitate ⁊ sic de alīs. Ñ Aꝝ.dicit in z° huiꝰ ꝙ unusqsq actus in potētia exīte ⁊ ꝑpa materia aptus nat⁹ ē fieri.⁊ om̄.in z° pbico ꝝ dicit.ꝙ gene ratio est termin⁹ alterationis p quā mā disponitur ad formā subalem. Sic tōabile ur̄ in actiōe nostri ītellcūs possibil' ꝙ ad recipiendū spēs ītelligibiles ꝑpas subaꝝ p̄ disponat ꝑ spēs ītelligibiles ipoꝝ accn̄tiū cogitatoꝝ ⁊ sic ipa accn̄tia ꝑpa ⁊ eēntialia cogitata ⁊ fantasticata impmentia intellectui suas spēs ītelligibiles pn̄te ⁊ coopante intellcū agente ut cōiter dr̄ disponūt ⁊ ꝑparāt ītellcm̄ ipsu; ad re cipiendū spēs itelligibiles subaꝝ qbo ipe subē ītel ligunt.ītellcū.n.sic disposito tūc aīa cogitatīa una cū intellcū agēte faciūt spēm ītelligibilē substātie ⁊ sic ītelligit suba. Dic ē un⁹ modus scd̄m quē acci dēs ꝑpum cōfert ad cognitionē subē cui⁹ ē accn̄s sicut agēs dispositiuū cōfert ad actū ad quē disponitur ipm subm receptiuū.⁊ hūc mōm ur̄ īsinuat̄ om̄.om̄°.xi°.h̄ ꝑmi ſ illā ptīculā cū dixit. Nō.n. ꝑparat nob cognitio p cognitionē accn̄tiū nisi cuz fuetīt accn̄tia ꝑpa ⁊ eēntialia. Ad istū autē modū nullū uideo seq īconueniēs.sed cōcordat nat̄e rei ut declaratū ē sufficiēti silitudīe ut ē osuetū ī talibo occultis ⁊ difficillibo ut dīc om̄.in multis locis q̄ uis ille mod⁹ nō sit mltū cōsuet⁹ ⁊ famosus nō tn̄ ē tōabile ipm ꝑpter solū defectū cōsuetudis despi cere nisi rō sit in otrariū ei⁹. Est aūt aduertendu; ad plenioꝝ ē intellcm̄ ueritatis ꝙ ipi⁹ subē duplex pōt eē cognitō.una ē ītuitīa.i.simplex que ab Aꝝ. uocat̄ indīsibilis uel simplex ītellectiua.alia ē disc ursiua q̄ suba cognoscit̄ p rōcinationē aliq̄ facta; de suba.n solū aūt accn̄s ꝑpū ⁊ eēntiale ofert ad co gnitionē ītuitiuā subē mō p̄misso.ß etiā ad cogni tionē discursiua; q̄ p rōcinationez cognoscit̄ suba; eē qd sic ē uidere. Duplices.n.sūt subē.q̄dā māles ⁊ coꝝporee ut aīalia ⁊ plāte ⁊ elem̄ta ⁊ ille sūt sensi biles ⁊ cōcesse ab oīb ut p̄z ī 7° methaph̄. Alie vo sūt subē īmāles ⁊ īcoꝝporales ⁊ ille sunt insensibiles nec sūt nec fuer̄t ab oīb cōcesse eē.ß necesse ē rōci nari ad faciendū fidē de eē eaꝝ. Nō dico ꝙ accidēs cōfert ad cognitionē ītuitiuaz ⁊ discursiuā q̄ cog noscit̄ p rōcinationē suba. z° dico ꝙ etiā ofert ad cognitionē discursiuā qua ognoscit̄ suba sepata ⁊ īmālis eē. ꝑīm sic p̄z. Illud p cui⁹ eē d̄mōstrari pōt subam eē absolute cōfert ad cognoscēdū p rōci nationē substantiā eē.ß ē euidēs. ß p eē accidēs pōt dem̄rari substantiā eē. nā p accidēs ītelligim⁹ ens inhærēs alt̄ri. p substantiā ītelligim⁹ ēs subsi stens uel substās alteri ⁊ nō ihærēs. Tūc arguit sic.si accidēs ē necesse ē eē aliqd substās uel subsi stens.si ē aliqd subsistēs substātia ē. ḡ si accidēs ē substantia ē. maioꝝ ꝓbat̄ qa si ē accn̄s cū accidens sit ens inhærēs alt̄ri enti o; ꝙ sit aliqd ens cui inhæ reat.⁊ tūc q̄rit̄ de illo ente. utꝝ sit subsistēs ul' īhæ rens alt̄ri.si subsistēs hētur ꝓpositū. si alt̄ri inhærēs q̄rat̄ de illo alto ut⁊pus ⁊ sic aut ꝓcederet̄ ī infinitū in entibo p se ordinatis.aut oz devenire ꝙ si accn̄s ē oz ꝙ sit aliqd ei substās uel subsistēs ⁊ sic p̄z maiō minō vo ē euidēs.s.ꝙ si ē aliqd substās simplicit̄ uel subsistēs substātia ē.ḡ seqtur dclusio ꝙ si acci dens ē substātia ē. ß ostat ꝙ accidēs ē ut albedo q̄ inhæret parieti uel inest ⁊ currere soz. ⁊ sic de aliꝭ multis ḡ substātia ē. Ecce q̄mō p eē accn̄tis duīcit̄ substātiā eē p se ⁊ absolute. Sic̄ ostēdit̄ secūdū. qa illud p qd̄ tanq̄ p medium ꝓpium demōrat̄ sub stantia īmatial' ⁊ īcoꝝporea cōfert ad cognitionez discursiuā qua cognoscit̄ substātia īmatial' ⁊ īcoꝝporea eē.hec est manifesta de se.ß p accidens aliqd tanq̄ p ꝓpium medium demōstrat̄ ꝙ suba mālis ⁊ ī coꝝporea est. Nā suba abstracta ⁊ incoꝝporea nō demōrat̄ eē pbice nisi p motū ⁊ etnū ⁊ unifoꝝmē ⁊ cōtinuū ut dicit om̄.in 8° pbicoꝝ.⁊ tangit ī p̄ncio pbicoꝝ.q̄lit̄ aūt demōstratur mot⁹ eē eternꝰ ⁊ per motus eternitatē demōrat̄ substātia īmatialis eē uel saltē motoꝝ sine magnitudīe qd̄ nō ē ad p̄sens declarādū sed supponendū ex 8° pbicoꝝ. Tm̄ ḡ ad p̄ns sit tactū ꝙ p motū etnuz duīcit̄ necessario eē substantiā īmatialē ⁊ īcoꝝporalē oīo.mot⁹ aūt etn⁹ ē accidēs.p̄z ḡ qd̄ accidēs ofert ad cognitionē sub stātie īmatialis qua cognoscit̄ eē. Sic ḡ quasi tria patēt ex dictis. Ꝑīm ꝙ accidēs ꝓpium ⁊ substa tiale ofert ad cognitionē substātie intuitiuā ⁊ sim plicē qa agēs dispons ofert ad actū ad quē dispōit ut illuminās ad uisionē ⁊ sic de talibo. z° ꝙ accn̄s cōfert ad cognitionē discursiuā substātie q̄ substā tia abstracta cognoscit̄ eē eo ꝙ ex eē accidētis de mōrat̄ substātiam eē absolute. ʒ° uisum ē ꝙ acci dens cōfert ad cognitionē demōstratīe substātiaz īcoꝝpoream eē. Et ē ultū⁹ sciendū ꝙ bene rōnabi liter dixit Aꝝ.ꝙ accidētia ofert magnam ptem ad cognoscendū qd̄ qd ē qa nō solū accidēs pōt eē cā ītellectionis substātie nec sufficeret ß requīt intel lect⁹ agēs q facit de potentia ītellectis actu ītellcā ut dicit om̄.in 3° h̄.⁊ requīt intellect⁹ possibil' qui recipiat ītellectionē. Isti sūt mōi qbo accidēs ꝓpū ofert ad ītelligendū substantiā.q̄lit̄ aūt ⁊ a q̄ ꝓnci pio actiuo īmediate fiat intelligere an ab ītellectu agente an a spē ītelligibili remanet pscrutandu;. ß nō h̄ sed in 3° h̄. Ad rōes in otrariū.cū dr̄ nihil agit ultra suā spēm uez ē ī uirtute ꝑpa. ß ī uirtute alteri⁹ pōt agere aliqd ultra suā ꝑpam spēm ut ca liditas ignis uirtute fore substātialis ignis gene rat ignē.⁊ cū dr̄ ꝙ cognitio accidētis ꝛc uerū ē.⁊ iō bene cōcedit̄ ꝙ n̄ agit ad cognitionē ipi⁹ vtute ꝑpa sed uirtute ītellect⁹ agētis ⁊ substātie. Sed mihi ur̄ ꝙ ista solutio nō ualet. ꝑ qa cōcedit nihil agere ultra suā spēm uirtute ꝑpa. Nōne motoꝝ p̄mus sua ꝑpa uirtute agit motū p̄mi mobilis? cō stat aūt ꝙ sic scd̄z intētionē Aꝝ.⁊ om̄.⁊ tam̄ mot⁹ p̄mi mobilis nō ē eiusdē spēi cū ipo motoꝝe p̄mo ītē si cogni° accn̄tis agit cognē substātie vtute ītellect⁹ agentis. q̄rit̄ an intellectus agēs p̄opria uirtute agat ipam ītellectionez substātie aut uirtu te altius.si uirtute ꝑpa ḡ aliqd agit ultra suā spēm uirtute ꝑpa.nā cogni° substātie est ultra ul' extra spēm ītellcūs agentis. si vtute alteri⁹ q̄ro de illo a° an sit ei⁹dem spēi cū cognitiōe substātie an alt̄ius spēi.si eiusdem spēi ß esset ridiculū. nā in aliq̄ hoīe ītelligente cognitio substātie fit a cognitione sub stantie p̄existente ei⁹dem spēi. qa tūc nō esset aliq̄ ītellectio q̄ hic hō ītelligeret substātiā. si sit alteri⁹ spēi tūc q̄rit̄ utꝝ agat ī vtute ꝑpa an ī uirtute al teri⁹ ⁊ ibi in infinitū ul' cōcedetur ꝙ aliqd vtute ꝑpa agit extra suā spēz īmediate.īmo aliqd vtute

sua ꝓpria tanꝯ ĩmediato ꝓncipio actionis agit aliqd pfectionis spẽi ꝯ sit ipz ut spma uiri uirtute ꝓpa tanꝯ ĩmediato ꝓncipio actiõ ⁊ ꝓpinq̃ agit ⁊ generat hoiem q ẽ pfectiõis spẽi ꝯ sit ipm sperma aut uirt⁹.s.formatiã q̃ ẽ ꝓpa spmati qđ ẽ ꝓpĩquũ ⁊ ĩmediatũ agẽs in generatiõe hois. ⁊ ista non est uirtus aĩe subiectiue qa spma nõ ẽ aĩatuz lz sit ⁊tus aĩe effectiue qa fcã fuit ab aĩali a q̃ cecissũ fuit semen ut dic ⁊m.ĩ iz° methaph̃. ⁊ iõ solo nõ ẽ bene tuta. Propter ea alit dico cũ dr nihil agit ultra suã speciẽ põt dici uel ẽ in subijs pfectis q̃ generant ꝑ ꝓpagationẽ ⁊ ⁊mixtionẽ seminũ ut hõ ñ generat nisi hoiez ⁊ equ⁹ nisi equũ uirtute sua ꝓpa ⁊ sic đ alijs sed ĩ alijs accñtibz possibile ẽ ut generent nõ a sibi silẽ scđm spẽz. sed ab aliq̃ alio põt fieri ut dicit ⁊m. plane ĩ tractatu de suba oz̃.nõ.n.ẽ necesse ut oñe qđ facit aliqđ accñs disponat ꝑ aliqđ sile ĩ specie. ut pz in motore ⁊ mobili. ⁊ silit albedo qñq; generat a caliditate. qñq; a frigiditate ut dicit ibi ⁊m. ⁊ caliditas a motu ⁊ a luĩe. Mõ cognitio sube ẽ qđ dã accidẽs intellect⁹ iõ tõ ibi nõ hẽret locũ. Cõcedez tñ q cognitio accñtis nõ efficit p se ⁊ ĩmediate ĩtellectionẽ sube ĩmo ĩtellcũs agẽs. iste.n.facit de potentia ĩtellectis actu ĩtellecta. ⁊ ꝟ ẽ formalit facere ĩtellectionẽ ut uidebit⁹ p⁹.nec iõ putandu; ẽ accidens ofertre ad ĩtellectionẽ sube qa cogni° acci dẽtis ĩmediate generet cognitionẽ sube. ꝟ mõis p dictis. Ad aliã cũ dr illud qđ ẽ ꝓncipiũ ⁊c. uel ẽ eodẽ mõ. sed diuersimode ẽ ĩpossibile. ꝟ cũ dicit q suba ẽ ꝓncipiũ cognoscẽdi accñs. uel ẽ cognitione a ꝓri ⁊ ꝓpter qd ita q si demr̃at suba; eẽ p accidẽs erit demr̃atio qa. ⁊ sic nõ erit notificº circularis simplr. qa nõ ꝓcedit ab eodẽ ĩ idẽ scđm eundẽ mõm. nec uterq; ꝓcessus ẽ demr̃atio simplr eque pfecta. talẽ aũt mõm circulãdi. s. q eadem sit demr̃atio ubiq; ul eq̃ efficax ad scire simplr repro bat Ar. in p posteriox in illo ca°. Mm autẽ oz scire unde dicit ibi. Circulo quoq; q ĩpossibile sit demõ strare simplr manifestũ ẽ. Alit aũt dicũt aliqui q suba nunq; ẽ ꝓncipiũ notificãdi accñs sed econuerso ꝟ tñ uel ẽ q ĩ mathematicis qđ qd ẽ uni⁹ accñtis utile ẽ ad cognoscẽdum cãs alteriusꝫ ut exẽplificat Ar. in lra. Sed illud ẽ apte dtra Ar. in z° metha. ubi uult q eadẽ sũt ꝓncipia eẽndi ⁊ ueritatis. i. ve cognitiõis. uñ cũ suba sit ꝓncipiũ eẽndi accident ⁊ ṽitatis. i. uere cognitiõis q̃re ⁊c. Itẽ dicit phs ĩ 7° methaph̃. q suba ẽ prioz accñte noticia diffinitione ⁊ tẽpore qđ ñ eẽt si suba nullo° eẽt ꝓncipiũ notificãdi accidẽtis. ⁊ m. dicit ibidẽ q ĩ diffinitione ꝓpria accidẽtis debet põi ipa suba cũ sit causa ipsi⁹ accidẽtis ⁊ non eo° ꝓpter qđ dicat ꝑ modo. Ad aliã cũ dr cũ aliq̃ ⁊c. uel ẽ si nõ sũt uirtutes ordinate ad seiuicẽ sicut mĩstrans ⁊ cui mĩstrat ut pz ĩ ex° qđ ponebat ĩ arguẽdo. ĩtellect⁹ aũt ⁊ ṽt⁹ cogitatiꝫ sic sũt ordinate ut dictũ ẽ pri⁹ quare ⁊c. Ad aliã cũ dr eadẽ sũt ⁊c. dr q sic debet ĩtelligi q illa eadẽ que sũt ꝓncipia eẽndi sũt ꝓncipia cognoscẽdi. ꝟ ꝟ nõ ꝺuertit. ⁊ ꝟ sufficit ad intentiõez Ar. ibi. Itẽ põt dici cõcedẽdo maiorẽ. ⁊ cũ dicit q accidẽs nõ ẽ ꝓncipiũ eẽndi. uel ẽ quantum ad eẽ simplr ⁊ primũ. sed bene ẽ ꝓncipiũ eẽndi q̃tuz ad eẽ qđã scđariũ. unde ⁊ accidẽs dr eẽ q̃daz generatio sicut pz in p de generatiõe ⁊ p phico. ⁊ ꝟ sufficit ut sit aliqualr ꝓncipiũ cognoscẽdi. ⁊ lz accidens nõ sit ꝓncipiũ ꝓncipale ⁊ primũ sube. tamẽ bene ẽ ꝓncipiũ sube disꝑsitiuũ ⁊ min⁹ ꝓncipale. ut hz uideri in p phico ⁊ 4° methauroꝝ circa diffinitionẽ generatiõis mixti. Ad aliã cũ dicit. q tũc accidẽs pri⁹ intelligeret posset negari ista ỗa.

nõ.n.ẽ necesse ĩ cognitõe intuitiua q illđ qđ ofert ad eã ⁊ ẽ ei⁹ ꝓncipiũ sit prius notũ ab illa uirtute cognoscẽte ut uidem⁹ q spẽs colozis recepta ĩ uisu ẽ ꝓncipiũ cognitiõis corpis aliq̃ mõ. ⁊ tamẽ nõ oz q uisus cognoscat illã spẽm. ꝟ in cognitione discursiua ꝟ cõcedendũ ẽ. ⁊ cũ dr q suba ꝓri⁹ cognoscitur q̃ accñs. dicez aliqs q uez ẽ noticia simplici ⁊ ĩtuitiua. sed noticia discursiua alit ẽ ut uisum est Alit põt dici q ipm accidẽs pri⁹ cognoscit q̃ substantia simplici cognitiõe sic ĩtelligedo q cognitõ accidẽtis prioz ẽ ĩ ĩtellcũ uia generatiõis q̃ ogm° subę. tamẽ uez ẽ q cognitio subę prioz ẽ uia pfectionis ⁊ nobilitatis ⁊ dignitat ⁊ ꝓcipialitat quẽ admõm suba est prius ens ꝓcipalitate ⁊ nobilitate q̃ accidẽs. ⁊ ad illã ĩtentionem loquebat Ar. in 7° methaph̃. in uerbo ꝑallegato ut satis patet p ⁊m. ibidẽ. dic.n. ⁊m. ꝟ mõ. Et signũ q suba apud nos manifestioz est accidentibz. s. ulia subę q̃ uniuersalia accidentis ẽ q scire indĩduuz subę per sua ulia subalia ẽ pfecti⁹ q̃ scire illđ p ulia accidentiuz ṽbi gra q cũ uoluerim⁹ scire hoiem si sciuerimus eẽ aliq̃ subal ẽ naturã. ṽbi gra ignẽ scire ipm p hoc ꝑdicatũ est pfecti⁹ q̃ ipm scire esse q̃tum aut qlez. aut aliud ꝑdicabiliũ accidentiũ. ⁊ silit ẽ ĩ cognitõe simplici sicut cõposita uel discursiua. semp aũt que sunt prioza uia pfectionis ĩ eodẽ. s. pfectioza sũt posterioza uia generatiõis ut satis hẽt ex 9° metha. ⁊ oẽs cõcedũt iõ nullũ est ĩconueniens q accidẽs sit pri⁹ notũ q̃ sit suba. ⁊ q ei⁹ cogni° sit p⁹ ĩ ĩtellectu q̃ cognitio subę. Et si dicas q nom̃ ens p pri⁹ significat accñs q̃ substantiã. possum dicere q uez est scđm ordinez ĩpositionis ⁊ famositatis. ꝟ scđm ordinez nature rei bene pri⁹ significat ipam subaz. de ꝟ tamẽ est bona discutatio an accidens pri⁹ ĩtelligat q̃ substãtia ⁊ ad ꝑsens nõ dico det mĩnãdo ꝟ solũ recitãdo ⁊ exercitatiõis gra. prĩa. n. solu° sad ur rõabilis ⁊ in ꝟ determinetur q̃stio.

Tz aĩa bẽat aliq̃ opõne sibi ꝓpã Arguitur q sic. qa oĩs substãtia sepata a corpe hz sepatã opatiõez a corpe cũ opatio debeat esse ꝓpõcionata substãtie. sed aliq̃ aĩa est sepata a corpe sicut ĩtellectiua. de ea enĩ dicit Ar. in 3° ḥ⁹ q nihil phibet eã esse sepatã qa nulli⁹ corpis ẽ act⁹. ⁊ alibi dicit q sepatur ab alijs tanꝯ ꝓpetuũ a corruptibili q̃re ⁊c. Itez illa opatio est ꝓpria aĩe q̃ nõ exercetur p aliquod organũ corpale. ꝟ ur satis manifesta. ꝟ aliq̃ est operatio aĩe que nõ exercetur p organũ corporeuz. s. ĩtelligere ut oms ꝺcedũt ⁊ habet ĩ 3° ḥ⁹ quar ⁊c. Item si aĩa nõ haberet opationez sibi ꝓpriam tũc nõ posset esse sepata a corpe qđ falsũ est ꝓ ĩtellectia ⁊ pz ỗa ut dicit Themist⁹ qa si esset sepata ⁊ nõ haberet opationem sibi ꝓpriã esset otiosa qđ est dtra dignitatez nãlez maifestã. s. a natura nihil otiosũ factũ q̃re ⁊c. Oppositũ arguit auctõitate Ar. q uult q aĩa nõ habeat aliquã opationez sibi proprĩã ut cõit ei attribuitur. Item ps existẽs ĩ toto nõ hz opationem sibi propriã qa nihil operatur proprie nisi ens actu ut habetur z° phicorũ ꝟ aĩa est ps aĩati. s. forma ⁊ act⁹ ut ult Ar. ibi q̃re ⁊c. Ad istã q̃stionem ꝑmittendũ est q dr aliquã opationem dependere ab aliq̃ tanꝯ a subiecto ⁊ tãꝯ ab obiecto. nã opatõ dependet ab illo tãꝯ a subiecto in q̃ recipitur et cui scdz se cõiungitur et unit et ipm informat et pficit quemadmõm uidet recipitur ĩ subiecto uirtutis uisiue et ei cõiungit scđm esse et ipm pficit et informat. Unde fore matiales a ⁊m. dicũtur cõstitute in esse p sua subiecta eo q sũt eis unite scđm eẽ cum ipa perfi cũt intrin⁹ ..

7 infozmāt. Sed opatio oī ꝑpe dependere ab aliq̄ ut ab obo a quo mouet 7 īmutat uirtꝰ cuiꝰ ē opatio illa sicut uirtus uisiua cuiꝰ opatio ē uidere immutat ad uidendū a colore uel luīe. 7 iō uisio dicit dependere a colore 7 a luīe tanq̄ ab obo. silr aūt 7 ī aliis. ¶ Vlteriꝰ cōsiderādū ē q̄ licet aīa ītellectiua cōicet cū aliis in hoc q̄ oī actus pmus. tū scdm aliq̄ aliā rōem oī actus ab aliis aīabo. s. uegetatīa 7 sēsitiua. Nā sensitīa aīa ē actus pmus corpis unitus 7 diunctꝰ corpi scdm eē 7 p sui unionē dās eē formaliter ipsi corpi subo. 7 silr aīa uegetatīa. 7 ille aīe sunt fore māles cōstitute ī eē p sua suba scdz oīm. 7 destruūt p corruptionē ꝑpoz subozꝫ. ß aīa intellectiua ꝑpe dicta q̄ ītelligimꝰ ulīa nō ē actꝰ unitꝰ 7 cōiunctus scdm eē corpi ita. s. q̄ p sui unionem ad corpus det formaliter eē ipi corpi 7 cōstituat hoīez in eē specifico subali īmo ē separata scdm subsistentiā ab oī corpe scdm Aug. 7 oīm. Et hoc ad pns possemus supponere qa demōrabit ī 3° q̄stiōe q̄nta ex intentiōe oīm. ꝑpter tū exercitationē īducat rō talis Si aīa ītellectīa eēt unita corpi 7 p sui unionē cōstitueret hoīem in esse specifico subali aut illa unio aīe ad corpꝰ eēt idē subaliter cū ipsa suba aīe aut eēt aliqd accns ipsi sube aīe p sufficientē diōnem. nō ē dicendū q̄ illa unio uel unitū eē sit idē eēnaliter cuz eēntia 7 suba aīe qa tūc cū remouereī 7 destrueret illa unio uel illud unitū eē cū corpe dstrueret substātia aīe 7 corrūperet. ß cū in morte īdīdui remoueatur unio cū ampliꝰ nō sit unita corpi actu seqr̄ q̄ destrueret suba aīe 7 corrūpet qd ē impossibile scdm oēs qa sepatur ab aliis sicut ꝑpetuū a corruptibili. Si aūt illa unio ad corpꝰ eēt accidēs. aut ē accidēs sepabile aut īsepabile hāc diōnē oēs concedunt. si ē accns insepabile g̃ nunq̄ remaneret substantia aīe si ot̄ingat ipam nō eē unitā. g̃ pꝰ mōtē soz. uel nō remaneret aīa eiꝰ ītellectīa qd ē falsum qa ē ꝑpetua uel remaneret unio eiꝰ ad corpꝰ 7 sic r̄maneret suba eiꝰ 7 eē subale soz. qd ē absurdum. si uero dicat q̄ unio aīe ad corpꝰ uel unitū eē ē accidens sepabile. tūc cū ipa nō cōstituat formaliter hoīnem in eē specifico nisi scdm q̄ ipsa eēt actu unita. seqtur q̄ ipa cōstituat hoīem ī sua ꝑpa spē substātiali p accidens sepabile qd ē absurdū oīo. g̃ manifestū ē q̄ aīa ītellectīa nō ē actus corpis unitus scdm eē ipsi corpi dās eē ipsi corpi formaliter. Alīe aūt alie rōes sūt ad istā oclusionem sed dimitto ad tertiū libz. ¶ Vlteriꝰ ē intelligendū q̄ aliq̄ opatiōnē eē ꝑpam aīe pōt dupliciter ītelligi. 1° q̄ ista operatio n̄ dependeat a corpe tāq̄ a subo nec ab aliquo exīte in corpe tanq̄ ab obo. a°° sic q̄ ipsa opatō n̄ dependeat a corpe tanq̄ a subo. 7 scdz hoc respōdo ad q̄stionē duo. Primo q̄ aīa nō habet opationē ꝑpaz p°° approbatiōis. z° q̄ aliq̄ aīa bñ hz opatōnē z°°. Primū ꝓbat rōe Aug. qa si aīa hēret aliq̄ opatōnez sibi ꝑpā tali mō q̄ nō dependeret a corpe tāq̄ a subo nec ab aliquo exīte ī corpe tanq̄ ab obiecto maxīe uideret ītelligere. nā int oēs opatiōes aīati ipm ītelligere maxīe uī minꝰ ī digere corpe. qd ē manifestū sicut oēs ocedūt. ß ītelligere non ē sic ꝑpium qa ītelligere uel ē fantasīa uel nō ē sine fātasīa ut dicit Aug. 7 si ītelligere ē fantasīa constat q̄ dependet a corpe tanq̄ ab obo. nam uirtus fantastica nō mouet ad actū fantasiandi nisi ab aliquo corpe uel ab aliq̄ exīte in corpe. 7 si nō sit sine fātasīa. i. sine actu fantasiādi uel cogitādi uel sine intentiōe imaginatīa cū tñ oīa ista sint in corpe. s. in organo fantasie. manifestū ē q̄ ipm ītelligē dependet ab aliq̄ exīte in corpe tanq̄ ab obo. Imaginatur aūt Aug. q̄ sicut uisus mouet ad actū uidēdi a colore sic ītellectꝰ mouet ad actū ītelligēdi a fantasmate. ¶ Scdm oīdet sic. oīs suba que n̄ ē unita corpi tāq̄ subo cui det eē sed ē subsistēs distincte a corpe hz opationē īmanentē que n̄ dependz a corpe tanquā a subiecto. hāc habeo ꝑ manifesta. sed aīa ē hmōi ut pz ex suppōe secūda q̄te zc. ¶ Itē pōt sic arguī illa opatio que nō existit ī corpoꝛ tāquā ī subiecto ē ꝑpa aīe ß mō approbatiōis. ß intelligē nō existit ī corpe ut in subiecto. qa uel existeret in toto corpoꝛ 7 sic eēt ī mān 7 tūc māꝰ ītelligetz cū oē hns aīam in qua ē ītelligere ītelligat aut ī aliq̄ parte corporis determinata 7 ß īconueniēs est quia nulla rō ē q̄te magꝛ existat in una parte q̄ ī alia cuz potentia ītellectīa nō sit ōganica 7 sic ratio ē bona

Sed aliq dubitāt satis rōabiliter. nam scdm Aug. 7 oīm. ī 3° hꝰ. ītellectꝰ agēs ē pars aīe nre 7 ipe se ipz ītelligit. dstat aūt q̄ operatio ꝑpa eiꝰ nō dependet a corpoze sicut a subo nec tāq̄ ab obiecto. qa nūq̄ mouet a fantasmatibz ad ītelligēdū seipsum. īmo ipse ē pure actu ens. g̃ ur q̄ hūana aīa hēat operationē sibi ꝑpam q̄ n̄ dependeat a corpe aliquo modo ¶ Forte dicendū q̄ illud dictū ē ītelligendū d̄ operationibz acqsitis in aīa que sūt noue generabiles 7 corruptibiles. sic aūt nō ē de ītelligere q̄ ītellcūs seipm ītelligit. istud. n. ītelligere nō ē acqsitum in ītellcū agēte postq̄ nō eēt nec nouū nec generatuz ß perpetuū 7 unū sicut ipse ītellectꝰ agēs. 7 iō non ē ad ꝓpositū. ¶ Itē pōt dici q̄ ista cōclo ītelligēda ē de operatiōe que ē dīsa realiter ab ipsa suba anime hūane. ß ītelligere q̄ intellcūs agēs seipm ītelligit ē idem eēntialiter cū suba eiꝰ ut uidebit ī 3° huius Est tñ ītelligēdū q̄ licet ista dicēnt Aug. 7 oīm. tamē scdm sanctā fidē catholicā 7 ueritatē aliter ē dicēduz 7 sciendū q̄ aīa ītellectīa unita ē corpi hūano scdz esse 7 dat ei formaliter 7 intrīsece eē. 7 p dns ipm ītelligere ē aliqualr ī corpe sicut ī subo licet per accns dico q̄diu aīa intellectiua ē in ipso corpe. cū autē erit separata ab ipo corpe in q̄ fuit hēbit aliū modū intelligēdi. de q̄ hnt inqrere theologi. ¶ Et ad rationē in ottariū cū dicit eē unitū uel unio ipsa zc. dicendū ē q̄ ē accns sepabile qa q̄nq̄ adest 7 q̄nq̄ abest manēte substātia aīe. 7 cū dicit q̄ tūc anima ostitueret hoīem in eē specifico scdm accidēs sepabile. dico q̄ uerꝫ ē nō ꝓncipaliter se dispositiue 7 hoc sufficit scdm illā rōem ita q̄ eē unitū corpori 7 cō iunctū cū corpore dispōit ad eē substātiale qd aīa dat corpori 7 illa dispōe deficiēte nō ampliꝰ dat eē corpori. ¶ Ad rōes. Ad ꝓmā pz ex dictis. ocludit. n. q̄ aīa hz operationem sibi ꝑpam sic q̄ non est ī corpore subiectiue sed nō alioꝰ 7 ß cōcessum est.

Silr aūt secūda idē 7 nō amplius ocludit. intelligere. n. nō est exercere per organū corporale ī quo recipit quāuis dependeat ab aliq̄ existēte in ōgano corporali. s. ab intētione imaginata uel cogitata.

¶ Ad aliā per idē. ꝓbatur. n. animā hāre operatiōez nō unitā corpori ut subiecto sed nō ꝓbatur illam nō dependere ab aliq̄ existēte in corpore. possibile. n est q̄ ut dicit cōmētatoz. q̄ operatō alicuiꝰ existentis in corpore subiectiue supple sit in rebz. i. cāet a rebz existentibz in corpore. 7 ß ē sentētia Aug. de intellectu q̄ ipe scdm eē subsistētie 7 eēntie separatus ē a corpore 7 tamē operatio sua. s. intelligē nouū dependet a rebz existentibz in corpore. ¶ Ad rōem in ottariū cū dicit q̄ pars in toto suo existēs non hz operatiōem snā per se. pōt dici q̄ uerꝫ ē de partibus quātitatiuis 7 d̄ operatiōe q̄ est motꝰ ꝓpe dictꝰ uel cū motu ꝓpe dicto. una. n. parte quātitatiua quāti cōtinui mota mouet alia. qa cōtinua sunt q̄z motus est unꝰ. sed de partibz essentialibus 7 d̄ motu ꝓpe dicto q est mutatio indiuisibiliꝰ 7 salꝰ 7 perfectio nō oz q̄ una pars existens in toto hēat per se 7 p̄ operatiōem quā habet alia. Sora enim existens in mā agit p se 7 p̄ saltē scdz aptitudinez

cuz ipsa posita ponatur aptitudo agendi ⁊ remota remoueat ⁊ nō ineſt ei p alteꝝ ſed alteri p ipſam. Fiat una ps quātitatiua corpis aīati vtinua alteri pōt recipe aliq̄ imutationē quā nulla alia ut oculꝰ recipit ſpēm uiſibilis p ſe quā nulla alia ps recipit nec recipe pōt. fiat aūt ⁊ in aliꝭ multis. Hūc autez aīa eſt ps eēntialis aīati ⁊ nō quātitatīa ⁊ intelligere nec ē motus ꝓpe dictꝰ nec fit cū motu ꝓprie dicto. s. diuiſibili ſed cū mutatiōe indiuiſibili iō rō n̄ ualet. Adhuc aūt diceret ꝙ aīa itellectīa nō eſt ps eēntialis alicuꝰ oppoſiti qđ fit eēntialt unū ⁊ ſim plicit ſicut alie forē māles ꝟſtituūt unū in eſſe cuz ſuis ſubis ⁊ iō nō ualet. ſed ē actus ſicut intrīſecū operās reſpectu alicuꝰ pōt dici actus eius ⁊ hoc manifeſtabitur in tertio huius.

Capitulum XI

Deinde q̄rit. Vtrū logicꝰ diffiniat p foram. Et arguit p ꝙ nō. qa q diffinit p aliqd qđ ꝓdicat eēntialiter de diffinito nō diffinit p formā cū fora nō ꝓdicatur eēntialt de eo cuiꝰ ē fora ſaltem in rcō. nec .n. aīal ē aīa ut dicit cōm. 7° methaphꝫ. ca°. Cm uero diffinitio ē rō ubi ſic dicit. Dicere. n. ꝙ aīal ſit aīa ē falſū. ſed logicꝰ diffinit p talia q̄ ꝓdicant eēntialt ⁊ in recto de diffinito. diffinitio. n. data p genus ⁊ ꝺrīam ꝓdicatur eēntialt de diffinito ⁊ in recto ſiū noīe ꝓncipali ut dicēdo homo ē aīal albedo ē colō. Itē q diffinit p oppoſitū ex mā ⁊ fora nō diffinit p foraz. hꝫ ē notū. qa aggregatū ex mā ⁊ fora nō ē fora nec ecouerſo. ſed logicꝰ diffinit p oppoſituz ex mā ⁊ fora ut ſi diffinit hō logice p aīal ipm aīal eſt qđ cōpoſitū ex mā ⁊ fora. s. ex aīa ⁊ corpe. Ꝑ ſi logicus diffiniret p foram aut hꝫ itelligeret de diffinitiōibꝫ ptinētibꝫ ad ipaz logicā ſicut ē ſillogiſmꝰ ⁊ demra°. ⁊ ſillogiſmꝰ dialeticꝰ. ⁊ hm̄oi entia rationis aut de rebꝫ alīꝭ ptinentibꝫ ad alias ſcias ut homo aſinꝰ albedo ⁊ nigredo linea numerꝰ ⁊ ſic ꝺ ceteris. nō de rebꝫ logicalibꝫ. qa multa diffinibilia logicalia diffiniūtur p ſuā mām in logica ut ſillogiſmus diffinit p ꝓpōes. ⁊ demratio p ꝓncipia ꝓpria ⁊ īmediata ꝛc q̄ ſunt eiꝰ mā. ⁊ ſillogiſmꝰ dialeticus p ꝓpōes ꝓbabiles ut pz in logica. Nec ē intelligendū de rebꝫ alīꝭ qa logicꝰ nō cōſiderat illas ⁊ p oīs nō diffinit. qđ enī ptinet ad logicū cōſiderare hoīem aut equū aut albedinē aut nigredinē ⁊ ſic de ceteris rebꝫ natis. Ꝑ ſi logicus diffinitz p formam tūc diffinitio logice nō eēt uana ad demrandū ⁊ hꝫ ē otra Aꝛ. in lra q uult ꝙ diffinitiones per q̄s nō otingit accītia cognoſcere dialetice et uane ſūt oēs. ⁊ ſic uoluit ꝙ diffinitiōes logice ſūt uane ad demrandū ⁊ nō faciūt cognoſcere accītia diffiniti. ⁊ oña declarat. qa ſi logicus diffinit p formaz ipe diffinit p qdditatē. fora. n. qdditas ē rei ut dic cōm. 7° methaphꝫ. ca° utz aūt idē ul' dīſū. ubi dicit cōm. ꝙ qdditas hoīs ē hō ſcdm formā ⁊ nō ē homo ogregatus ex mā ⁊ fora. Et Aꝛ. dicit in eodem 7°. Ꝓpēm aūt dico qđ qd erat eē. ⁊ in z° hꝰ loquēs de aīa que ē fora ⁊ actꝰ dixit eē hꝰ corpis. ⁊ ſic qcūq̄z diffinit p formā diffinit p qdditatē. mō quidditas ipa ē ꝓncipiū demōſtrationis ut dicit Aꝛ. ī iſto ꝓhemio. Dis. n. demrationis ꝓncipiū ē qđ qd ē. Sic ḡ ſi logicus diffinit p formaz diffinitio logice erit cōueniens ad demrandū ⁊ nō uana cuiꝰ oppoſituz dicit Aꝛ. Ꝑ ſi logicus diffiniret p formā hꝫ eēt p tanto qa diffinit p genꝰ ⁊ ꝺrīam ut cōiter ꝺr. ℞ hoc nō pōt ſtare qa ſic methaphicꝰ diffiniret p formaz cū ipe diffiniat p genꝰ ⁊ ꝺrīaz. ⁊ ſilr mathematicꝰ multa diffinit per genera ⁊ ꝺrīas ut linea ē longitudo ſine latitudīe ꝛc. ⁊ triāgulus ē figura plana tribꝫ lineis otenta ⁊ hm̄oi. Inconueniens autem uī dicere ꝙ methaphicus diffiniat per foraz ⁊ mathematicus q̄re ꝛc. Oppoſitū arguit auctōitate Aꝛ. ⁊ cōm. dicit idem ⁊ oēs alii expoſitores. Ad q̄ſtionē ē intelligēdū ꝙ quātū ſpectat ad ꝓpoſitū fora pōt capi ꝺupliciter ut cōiter ꝺr. Uno mō poteſt capi ꝓ altera parte oppoſiti que ꝺat eē ſubo ⁊ ipſuz pficit ⁊ īformat. Aliō capit fora alicuꝰ p eo qđ ē idez eēntialit cū eo ⁊ intelligit ſub rōe pozi ⁊ notiozi. Tūc dicūt ad qōnē duo. ꝑ ꝙ logicꝰ nō diffinit p formā primo mō dictā. ⁊ hꝫ ſatis ꝓbant ꝓme due rōnes ad hꝫ in ꝓncipio adducte. Itē aliq̄ ſic ꝓbāt ſi logicꝰ diffiniret per foram q̄ ē alta pars cōpoſiti ꝺans eē matie uel ſubo. tūc illa q̄ nō hīt foram ſic dictā nō poſſent logice diffiniri qđ ē falſū. falſitas añtis pz qa ſpēs accītaliū foraz ut albedo ⁊ nigredo ꝺo ⁊ hm̄oi bn̄ diffiniunt logice. s. per genꝰ ⁊ differentiā ut oēs ocedūt. ⁊ tn̄ tales fore nō hīt foraſ perficiētes ſubm qa formе nō eſt forma ut accipit ex 7° metha. ⁊ hꝫ ē uez. qa fore ut fora n̄ ē fora q̄ ſit eius pars qa ſic iretur in īfinitū. Sed utz alicuꝰ forme ut talis poſſit eē aliq̄ forma uel pars eēnaliꝭ formalis bn̄ ē ingrendū ſed nō hꝫ. Tūc oſtendet ſecūdū qđ ille q diffinit per aliq̄ q̄ ꝓdicant de diffinito eſſenatialit ī recto ⁊ notificāt eēntiā diffiniti diffinit per formā z° ſumptā. s. que ē iđ eēntialit cū aliq̄ ⁊ ē notius eo. nā ſi nō eēt idē eēntialit cū eo nō ꝓdicaretur de eo in recto eēntialit cū ꝓdicatio ſumat ab eē ⁊ ſi nō eēt notiꝰ eo non notificaret eum ꝓpe. ℞ logicus diffinit per aliq̄ que ꝓdicātur eēntialit de diffinito in rcō ⁊ q̄ notificāt eēntiā diffiniti. s. per genus ⁊ ꝺrīam ut manifeſtū ē. Itez aliq̄ ſic ꝓbant qcunqz diffinit per ule diffinit p formā z° dictā. ℞ logicꝰ diffinit per ule q̄te ꝛc. maioz pz. qa ule ꝓpe ſumptū ē idē eēntialit cū ſuo īferiōi et ē eo notiꝰ ut pz ꝑ phicoz. et tale qđ dicitur fora z° accipiēdo formā. ſed minoz ē manifeſta. logicꝰ enī diffinit per genꝰ et ꝺrīaz et iſta ſūt ulia quedaz ut manifeſtum ē cuilibz ſciēti. ℞ hꝫ ē aduertēdū ꝙ logicꝰ nō ꝓ tanto dicit diffinire per formā quia per ſe et per hītum ꝓpum q ē logica cōſiderat oēs diffinitiōes tales q̄ ſūt ex genere et ꝺrīa. nō enim logicus per hītū ꝓpū logice per ſe conſiderat aīal ⁊ rōale. īmo magꝭ phus nālis. nec cōſiderat colorem nec diſgregatiuū uiſus per q̄ diffinit albedo. ſimiliter aūt et in aliꝭ generibꝫ et differētiis naturalium rez aut mathematicaz. ſed ꝓ tanto dicitur logicus forte per formā diffinire qa tales diffinitiones ex generibꝫ et differētiis cōſueuerūt uocari diffinitiones logice ꝓpt aliquā cām. et iſta cā nō ē multū exqſita. Dicūt tn̄ aliq ꝙ cā hꝫ ē qa logicꝰ conſiderat intētionē generis et itentionē ꝺrīe q̄ denoīant res poſitas in illis diffinitiōibꝫ ut aīal denomīatur genus et rōale denoīatur ꝺrīa et ſic de ceteris. et ꝓpt illā cām ꝟſuetū ē illas diffinitiones uocari logicas. qa ꝟſtituūtur ex partibꝫ q̄ denoīantur a qbuſdam itentionibꝫ ī logica cōſideratis. Sed hꝫ nō placet aliꝭ. qa ſi pro tāto ille diffinitiones dicerent logice ſilt diffinitio ex mā et fora ꝓpe dicta poſſet dici logica qđ nullꝰ dicit. ⁊ pz. qa ſicut aīal et rōale denominātur a qbuſdā ſecūdis intētionibꝫ q̄s cōſiderat logicus. s. ex genere et ꝺrīa. ſic mā et fora denominatur ab intētione ſecūda quā logicꝰ conſiderat. ſed qa tam mā q̄ forma dicūtur et ſūt cāe et ipe logicꝰ cōſiderat intētionē cāe. alit. n. nō cōſideraret locuz a cā et ab effectu qđ ē ꝺtra oēs logicos. et iſta ratō nō uidetur ſufficiēs. ꝑ aliq dicūt alit ad qđ ē ſciē dum ꝙ una ps logice ē qua ſcitur et docetur modꝰ īueſtigandi diffinitionē qdditatiuā. et hꝫ traditur ī z° poſterioz. illa aūt ſcia ī maioꝛi pte cōſiderat ⁊ īqrit mōm inueſtigādi diffinitionē q̄ ē ex genere ⁊ ꝺrīa et iō tales diffinitiones dicūtur logice. Itē

dicūt alīd alit q hoc ē p tanto qa sicut logica ē scīa coīs ita modꝰ diffiniendi per genꝰ et dr̄iam ē coīs oībꝫ scibilibꝫ ꝓpe diffinibilibꝫ 7 scdm silitudīem dicūt logice. Itē ē alia silitudo. quia sicut logica est coīs scīa scdm applicationē ut scīt in logicalibꝫ sic unū ꝓncipioꝝ talis diffinitiōis ē cōe multis aliis a diffinito. s. ipm genus qđ est cōe oībꝫ suis spēbꝫ nec est remotū illas diffinitiōes dici logicas scdm silitudinē. qa multa dicūtur silitudiarie ut dic phs 8° phicoꝝ. si aūt hꝫ nō sufficiunt ingratur melius.

Ad rōes. prima et secūda solute sunt per dicta.

Ad aliā potest dici q ītelligitur de diffinibilibꝫ ūtusq; hꝫ dr̄nter. qa ipse ꝓpe 7 p se diffinit diffinibilia q ptinēt ad ipsaꝫ logicā. 7 alia diffinit per cās ꝑdictas scdm silitudinē 7 minꝰ ꝓpe. 7 cū dr̄ q ipe logicus nō diffinit entia logicalia per forām. imo p suas mās. dico q imo. qa i eoꝝ diffinitionibꝫ capit genus suū uel aliqd ad mōm generis se hns. ut cū dr̄ Sillogismꝰ ē oro in q̄ qbusdā positis 7 concessis ⁊c. ibi oro p genere ponit 7 p tanto dicitur diffinire p formā. sed inq̄tuꝫ sumit ibi mā non ē p formā. Nihil aūt phibꝫ diffinitionē alicuiꝰ rōe unius sue ptis eē p formā 7 rōe alteriꝰ p materiaꝫ Naꝫ qui i diffinitiōe accipit solā formā 7 dimittit mām dimittit aliqđ necessariū scdm ꝯm. hꝫ Ad aliā dicendū q diffinitiōes que dicūt logice si sūt uere diffinitiōes ex generibꝫ 7 differētijs ꝓpis 7 eētialibꝫ nō sūt uane ad dem̄randū. imo sūt ꝺuenientes ad dem̄randū scdm Lincoñ. ꝓ posteriorū 7 scdm Aꝝ. nā ꝓpter aliud nō ur dare artē i q̄rēdi diffinitionē q̄ ē ex genere 7 dr̄ia nisi qa ista ē mediū dem̄rationis. q si ꝓ alia cā hꝫ facit tamē ad pōs dico q scdm ꝯm. Lincoñ. una diffinitio ex genere 7 dr̄ia ē ꝓncipiū demōstrationis qua dem̄ratur accīs de subo. 7 cū dicit q hꝫ ē otta Aꝝ. in lra q dic q diffinitiones q̄ nō faciūt accītia cognoscere dialetice sunt 7 uane oēs. s. ad certitudinē dem̄ratiōis ut dicit Albtus. dico q ista littera ſ bñ consideret nō ē cōtra nos. Bñ. n. ueꝝ ē q diffinitiōes que nō faciūt cognoscere accidētia ꝓpa sunt uane 7 dialetice. sed nō seqtur ex hꝫ ꝺuersa ulis q oēs diffinitiones logice sūt uane ad dem̄randū. bñ g̃ ꝺcederet q sūt q̄dā diffinitiōes ipropē q̄ qa sūt ex qbusdā cōibꝫ accītibꝫ 7 extraneis sūt uane ad demōstrād 7 ille uocant dialetice forte ꝓpter silitudinē. quia sūt ex cōibꝫ quēadmōm dialetica coīs ē ut pat; ꝓ° thopicoꝝ. 7 qa. s. dialetica utēs nō facit scīam de ꝺclusione ꝺclusa p sillogismū dialeticū. sed solū opinionē. Ad aliā cū dicit q tūc silt methaphisicus ⁊c. posset ꝺcedi qa illud nō ē incōueniēs. imo ipse methaphicus ita bñ diffinit p genꝰ 7 dr̄iam sicut logicus. dr̄nter tñ sicut docet ꝯm. 7° methaph. ca° Nūc aūt i quātū in analeticis ⁊c in ꝓnci°. ubi dicit ꝯm. Q dr̄nter cōsiderat logicꝰ 7 methaphicus de diffinitiōe. nam ipse logicꝰ cōsiderat de diffinitiōe inquantū ē instrumtū ducēs ītellcm ad ītelligere qddates rer̄. ꝓmus aūt phs ꝺsiderat de ea iq̄tū ē qddas rei diffinite. logica g̃ diffinit p genus 7 dr̄iam i quantū ex his constituit instrumentū qđ ducit ītellectū ad ītelligere qddatē rer̄. sed methaphicus diffinit p illa i quantū ptinēt ad ipsaꝫ rei qddatē absolute 7 abstracte. Ex hꝫ tam apparet cuiꝰ diffinitiōis cām unitatis ibi assignat Aꝝ. Nō enī ibi assignat cām unitatis diffinitiōis ꝓ ceptu neq; ꝓ uoce sequēte rē. hꝫ cām unitatis diffinitiōis que ē una rei quidditas. hꝫ aūt unitatis cām dicit eē qa ptes poꝝ sūt potētiales 7 ultīa sola ē actus purus 7 hꝫ dicit ibi ꝯm. in his uerb. Cā. n. in hꝫ ē qa ultīa dr̄ia data in diffinitiōibꝫ ē dr̄ia q̄ otinꝫ foraꝫ ꝓpter quā ens est unū in actu. dr̄ie autē que sunt ante ultimā dr̄iam sūt exītes i diffinito i potētia.

Ex hꝫ ulteriꝰ manifestuꝫ ē q dr̄ie poꝝes 7 ultīe nō sunt pēnitꝰ idem eēntialit cū una eaꝝ sit i actu uel actus 7 alie sint i potētia. nec ualet qđ aliq dixerit q poꝝ dr̄ia quantū ad subam suā nō ē in potentia nec potētialr respcū ultīe. hꝫ quantū ad mōm eēndi q ē potētialr qa cōis 7 impfectꝰ ē. modꝰ aūt eēndi dr̄ie ultīe ē specialis 7 ꝓpus 7 magis pfectꝰ 7 iđo actualis. hꝫ. n. sufficit qa quātūcunq; modus eēndi unꝰ cōioꝝ sit 7 ipfectioꝝ alio 7 potentiale respectu alteriꝰ ut sentire respcū rōcinari. tñ propr hꝫ ex isti nūq; ꝺstituit unū simplr 7 p se. nec ex re sub uno illoꝝ fit unuꝫ 7 idem essentialr cum ipsa re ut stat sub alto illoꝝ. Ridiculū. n. ē dicere q ex sentire 7 rōcinari fiat unū p se 7 eēntialiter uel q ex aīali ut stat sub sentire fiat unū eēntialit cū aīali ut rōnali ut stat sub rōcinari. Vñ si bene cōsideret mihi uidetur ꝛeuitabilit cōcludi scdm ītētionē Aꝝ. 7 ꝯm. q qddītas generis 7 dr̄ie sūt scdm se realr diuerse 7 nō solū scdm diuersū mōm eēndi aut cōceptꝰ intellectuales. In hꝫ. n. incidentalit motus sū plus debito sed hꝫ fecit affectio renouādi pluralitatez et g̃dus formaꝝ generis 7 dr̄ie quā uideo istis temporibꝫ sine rōibꝫ efficacibꝫ abhorreri. ꝺ hꝫ tñ plura ogregaui in q̄stione spāli de hꝫ disputata.

Q XII

Qualis diffiniat p māz sensibilem

Verit. Vtꝝ nālis diffiniat p māz sensibilē. Et arguit p q non. qa natural nō debet diffinire p illud qđ scdꝫ se ē ignotū. hꝫ ē manifestuꝫ qa diffinitō ē causa īnotescēdi 6° thopicoꝝ. sed matia scdꝫ se ē ignota 7° metha. q̄re ⁊c. p si natal diffinirꝫ p māz sensibilē tūc suba natal diffiniret p additamtū qđ ē otta Aꝝ. in 7° methaphꝫ. ut cōiter allegat ubi uoluit q suba ñ diffinit p additamtū. 7 pꝫ oña qa mā sensibil ē sēsibil p accña ut manifestū ē 7 sic ī diffinitōe subē poneret accūs 7 sic eēt diffini° p additamtū. Nā tūc diffinitō dicit eē p additamentū cum ī ea ponit aliqd qđ ē extra genꝰ diffiniti ut dicitur 7° methaphꝫ. Itē si diffinitio nālis eēt p materiam sensibilem tūc illa que nō hnt materiā sensibilem nō possent diffiniri a natali nec diffinitione natali oña ē euidēs. hꝫ oñs ē falsum. qa coꝛpa celestia pnt diffiniri a naturali. qs enī aliꝰ diffiniret ea cū sint entia mobilia 7 sensibilia 7 tñ nō habēt materiam scdm ꝯm. z° 7 8° methaphꝫ. 7 8° phicoꝝ 7 p celi et mūdi 7 ī de suba oꝛb. et p phicoꝝ. Item si naturalis diffiniret p materiā sensibilē aut hꝫ eēt tanq; p pncipiū extrīsecū aut ītrīsecum qdditatis naturalis. hꝫ ē sufficiēs rō ut uoluit ꝯm. 5° methaphꝫ. 7 dicit sup ꝓmū posterioꝝ. hꝫ nō tanq; p pncipiū extrīsecuꝫ qa matia nec ē efficiēs nec finis rei natural ut manifestum ē cuilibꝫ. efficiēs qdem nō ē qa ipsa ē pure potētie receptīe ut pꝫ p phicoꝝ. Oē aūt efficiens 7 agens ē actu ens. semp. n. estimabit spēs aliq; mouēs 3° phicoꝝ. Oē mouēs ē agens p de generatiōe 7 iō oē agens ē ens actu. Vñ 7 ī z° de generatiōe dicit Aꝝ. q forme ē agere. g̃ mā nō ē pncipiū agēs respcū rei natural. Item nec ipa ē finis rei natural qa finis ē nobilioꝝ eis q̄ sunt ad finē ut notū est 7 famosum. Vult. n. finis eē bonū alioꝝ ut habetur ī z° phicoꝝ. mā aut nō ē qd nobilꝰ 7 pfectꝰ ipsa re naturali ut manifestū ē p se. g̃ nullo mō ipsa est pncipium extrīsecū. Item nec ītrīsecum qa nullus pncipium qdditatis debet eē ps ipsiꝰ qdditatis ut uoluit ꝯm. 7° methaphꝫ. ca°. Vtꝝ aūt idē uel dīsuꝫ ibi enī dic ꝯm. q qddītas hois ē hō uno° 7 nō est hō alio mō. ē enī hō scdm formā 7 nō est hō scdm cōgregatū ex matia 7 forma. Item qđ ponitur in diffinitiōe rei naturalis debet eē notiꝰ ipa re naturali. hꝫ ē euidēs qa alit diffini° ñ notificatꝫ diffinitū

sed matia non ē notioz q̄z res cuiꝰ est matia. qa aut eēt notioz simplr 7 scdm naturā uel q̄ ad nos per sufficientē diōnē que hēt ex p̄ phicoꝝ ī prohœio. nō quo ad nos qa ipa ē maxie occulta 7 saltē materia pma 7 nō pōt cognosci nisi p aliud ut patz ex p̄ phicoꝝ. nec ē notioz simplr 7 scdm naturā. quia notiora simplr 7 scdm naturā sūt uerioris ētitatis ⁊ notiora quo ad nos sunt ipfectioris ētitat 7 ignotioris scdm naturā ut pz in p̄ phicoꝝ. 7 tāgitur z° hꝰ ca°. Quoniā aūt ex icertis in pncipio. Matia aūt nō ē maioris aut pfectōris ētitatis q̄z res nālis ut manifestum ē cuilibet itelligēti. 7 p nāl diffinit māz sensibilē qs. n. alius eā diffiniret ⁊ nō diffinit eā p materiā sensibilē qa sic idē diffiniret p se ipm qd ē incōueniēs. qa tūc idē eēt notiꝰ 7 minꝰ notū seipo. q̄re uī q̄ nālis nō hz uiter diffinire p mām sensibilē. 7 p nālis diffinit natam ut manifestū ē ī z° phicoꝝ. sed nō uī eā diffinire p materiā sensibilem q̄re ꝛc. 7 Itē singulare nō ponit ī diffinitione rei nālis qa diffinitio nō ē de singularibꝫ sicut nec scia. p̄ posterioꝝ 7 7° methaph. nec p oēs p singularia. ⁊ materia sensibilis ē singularis ut manifeste uī. qa dicit Boe. q̄ singulare ē ouz sentir. uniuersale aūt oī itelligit. idē uoluit Aꝝ. in p̄ posterioꝝ. 7 p naturalis diffinit motū 3° phicoꝝ 7 nō uī ipm diffinire p materiā sensibilē ut pz ex eiꝰ diffinitione. ē. n. motus actus entis in potētia scdm q̄ in potētia. 7 p naturalis diffinit tēpus 4° phicoꝝ 7 nō p māz sensibilē ut uī. tēpus. n. ē numerꝰ motꝰ scdm pus 7 posterius. 7 p naturalis diffinit locuz 4° phicoꝝ 7 nō ponit in diffinitiōe eiꝰ mā sensibil ē. n. locus terminꝰ cōtinentis locatū īmobil pmū. 7 p naturalis diffinit aīam z° hꝰ 7 quomō apparz ibi matia sensibil? 7 Oppositū arguit auctoritate Aꝝ. in isto phœio. 7 idē uoluit in 3° phicoꝝ. 7 in 7° methaph. Idē dicit cōm. Auer. 7 oēs alii expōitōes Aꝝ. 7 Ad q̄stionē ē intelligendū q̄ p materiā sensibilē possumꝰ itelligere duo. Uno° matia sensibil pōt accipi p materia pma informata q̄litatibꝫ sensibilibꝫ uel scdm aliū mōm loquēdi p matia pma in hītudine ad foram nalē quā cōsequūtur qualitates sensibiles. Alio° pōt capi materia sensibilis p q̄cunq; p se 7 ppo subo diffinibilis nalr hītudine ad motū uel ad getē. 7 hꝫ subm cōueniēt pōt dici materia sensibilis eo q̄ ipe motꝰ ad quem hz hītudinē ē qd p se sensibile ut pz in z° de aīa. 7 cū hꝫ hz modū uel rōem materie inquantū substat diffinibili naturali. 7 Hūc dico ad questionē q̄ ētia naturalia uiter hnt diffiniri p matiam sensibilem p mō sumptā. qa corpa celestia sūt quedā substantie naturales ut pz ex 8° phicoꝝ. 7 p̄ celi 7 mundi. 7 tñ non hnt materiā illo mō sicut in multis locis ꝓbauit cōm. 7 hētur ab Aꝝ. satis in 8° methaph. 7 p̄ celi 7 mūdi. 7 ad pns suppono. 7 Itē uidem? multas diffinitiones naturales p q̄s nō appz talr matia sensibilis sicut argutū ē de multis q̄re ꝛc. z° dico q̄ entia naturalia hñ diffiniūt p materiā sensibilē z°° dictā 7 per subm ꝓpium quod ē pncipiū motꝰ 7 getis sic itelligendo q̄ p diffinitiones taliū apparz aliquo mō hꝰ mōi mā. qa res naturalis debet diffiniri p illud qd ē pncipiū eēndi 7 cognoscēdi eam 7 per quod distinguit ab oib alijs. hꝫ recipit pro manifesta uel saltē qd ē idē cū re nali 7 ē notꝰ ea 7 eā distinguit ab alijs. sed subm qd ē pncipiuz motus 7 getis ē pncipiū eēndi 7 cognoscēdi rem naturalē 7 p ipam distinguit res naturalis a rebꝫ mathematicis 7 oīnis. uel ē idē cū ipa re naturali 7 notius ē ea 7 eā distinguit a rebꝫ pdictis. hoc sic pz. nā subaꝝ nalīū quedā sūt ꝓpetue ut corpora celestia. 7 quedā sūt generabiles 7 corruptibiles. suba g̃ naturalis que ē ꝓpetua. s. corpus celeste est eēntialit idē qd subm hñs simplr hītudinē pncipij recipiui ad motū circulatē. 7 p eē huiꝰmodi subm distinguitur ab oīb rebꝫ oīnis incorpalibꝫ q̄rum nulla ē subm motus. 7 sīlr a formis mathematicis que nullū motū sibi determinat ut uisum fuit in z° phicoꝝ. 7 sic ipsum corpꝰ celeste cōuenienter diffinit naturali diffinitiōe p subm simplex qd ē pncipiū receptiuū motus circularis ꝓpetui. Suba autē generabilis 7 corruptibilis siue sit materia siue forma siue aggregatū debz diffiniri p subiectū qd ē pncipiū motus 7 getis. qa hꝰmōi subz uel ē ps ipsius sube 7 pncipiū intrinsecum. s. sube oppositē. uel ē idem eēntialit cū suba nali trāsmutabili sicut est materia pma. Nā. n. pma eēntialit ē subm qd ē pncipiū motus 7 getis large sumendo motū ad trāsmutationē subalē q̄ ē generatō 7 corruptio. Stoꝝ. n. motuū materia pma ē pncipium receptiuū ut patz ex p̄ phicoꝝ. 7 p̄ de generatiōe. suba. n. cōposita bene diffiniēda ē p hꝰmōi subz cū sit ps intrīseca 7 eēntialis ipsiꝰ sube oppositē 7 prīcipiū eēndi 7 cognoscēdi 7 distinguēdi ipsam ab alijs. 7 Sīlr forma naturalis debet diffiniri nali diffinitione p tale subm ꝓpter eandē rōem. Accītia. n. p se 7 ꝓpria rez naturaliū debent diffiniri p aliquod subm ꝓpriū qd sit prīcipiū motus ul getis naturalis. 7 hꝫ sine dubio obseruat in oībus opleti diffinitionibꝫ naturalibꝫ ut pz īducēti q̄si ī oībus diffinitionibꝫ q̄s ponit Aꝝ. in sua scia naturali. exē plificās. n. de diffinitiōe ire dicit eā eē furoꝝ ē sanguinis accēsum circa coꝝ. ecce q̄ ponit ibi coꝝ qd ē subm quoddā qd hz hītudinē ad motū 7 ad getē. Sīlr diffiniens motū dicit ipsum eē actum entis ī potentia scdm q̄ hꝰmōi. Manifestū aūt ē q̄ ens in potentia ē subm quod est prīcipiū motus. similit aūt 7 in alijs hꝰmōi. 7 Considerandū aūt diligent q̄ sicut dicit Auer. ⁊ scdm phicoꝝ in fine illi? capituli. Q̄z aūt ex necessitate. 7 Albtus magnꝰ exēplificat ibidē p diffinitionē naturalē. appz materia rei diffinite altero ouoꝝ mōꝝ. uno mō scdz exp̄ssiōez. s. scdm q̄ exp̄esse ponit in diffinitiōe tanq̄ pars diffinitiōis ut si dicatur q̄ hō ē qd aggregatuz ex carne 7 ossibꝫ 7 aīa itellectīa. alioꝰ scdm quendam cōsecutionē ita. s. q̄ ex ptibus exp̄essis in diffinitione cōsequtur q̄ talis uel talis debet esse matia diffiniti. nt si dicamꝰ q̄ hō ē aīal rōale. Ex hꝫ. n. q̄ hō ē aīal sequtur q̄ debet esse aggregatū ex mā dispōita ad recipiendū spēs sine materia. aīal. n. est aīal per sensum 7 sensus ē receptiuus spēz sine materia ut hētur ex z° hꝰ. 7 ex hꝫ q̄ est rōnale sequtur q̄ debet esse cōgregatū ex materia nobilissime 7 optīe dispositā. sīlr aūt dīgit 7 ī alijs qbusdā. 7 Est tñ notādū q̄ dīnt multum suba 7 suba naturalis ut naturalr. quia in ratione forali substātie scdz illd quod ipa ē non includitur aliquod accidēs. s. motus uel hītudo ad motū 7 hꝫ est de ītentiōe cōm. apte in 7° metha. ꝓpe prīcipium ubi dicit hꝫ uerba. In phico auditu. i. in scia naturali ē pscrutatio de prīcipijs corpoꝝ scdm q̄ ē naturale. i. scdm q̄ mouet 7 gescit. hꝫ aūt pscrutatio nō est de eis scdm q̄ substantie tantuz. 7 Ecce q̄ cōm. exponit illā reduplicationē scdz quod naturale. i. scdm qd mouet 7 gescit. 7 intelligo uel secūdū actum uel scdm aptitudinem. 7 illa eadem est ītentio Aꝝ. in z° phicoꝝ ca°. Q̄m autem determinatum est quot modis dicit natura ubi sic dicit Fiet aūt utiq; māifestū si qs temptauerit utroꝝq; dicere tmīos. i. diffinitiōes. Impar. n. 7 par. 7 tēm 7 curuum. adhuc autem 7 linea 7 figura sīn motu Caro autē 7 os 7 homo nō adhuc supple diffinitur sine motu. s. non diffiniunt sine subo 7 habitudīe

ad motum. Item idē ult Aū.in 6° methaph. ubi sic dicit. Oīa igit naturalia sicut simo dñtur ut nasꝰ oculus facies caro os aīal foliū radix. nullius enī horum ratio sine motu est sed semp habz materiā 7 in 7° methaphice ca°. Quoniam uero dicit diffinitio Aū. Sensibile quod forsan 7 sine motu non est diffinire. 7 ibidem dñs. dicit. Res naturales sunt econtrario mathematicis. quidditates enim rerum naturaliū non possunt intelligi sine motu 7 sensu .i. sine motu 7 materia sensibili. Ex his itaq; oībus scdm intentionem Aū. 7 dñs. patet q res natural scdm q naturalis est includit motum scdm aptitudinē. 7 ideo bene potest diffiniri p matiam sensibilē. i. p subiectū quod ē prīcipiū motus 7 qetis. 7 hꝰ et apte signauit dñs. ibidem qa dixit q nullus eorum habet diffinitionē absq; eo q illa diffinitio accipiat aliquod transmutabile. trāsmutabile autē ppie ē subm motus. Est etiam notandū ulterius q in diffinitione rei naturalis scdm q naturalis ē materia solum ponit scdm q habet habitudinem ad motum. qꝺ ꝓbo sic qa constat q in diffinitione naturalis rei debet poni natura ut natura ē. i. subtratione qua est natura. aliter enim non esset ppria diffinitio rei naturalis sed materia sensibilis n hēt tōem nature ppe nisi sub illa tōne ut est pncipiuz motus 7 quietis ut patet secundo phisicorum qre ꝛc. ¶ Ad rationes ī contrariū. ¶ Ad primam cum dicit q naturalis nō debet diffinire p illud qꝺ secundum se ꝛc. dicendum q aliquid esse ignotum secundum se potest intelligi duplicitez. uno mō q nulla cognitio habeatur de ipso 7 hoc modo uera est maior. Alio modo aliquid potest intelligi esse ignotum secundum se. i. quod non cognoscit nisi p aliquid aliud. 7 sic maior non est uera. 7 cum dr in minori q materia ꝛc. dico q non primo modo scilicet q nulla cognitio possit haberi de ipsa. quia nullum ens sic est ignotuz naturaliter ut dicit Cō. mentator secundo de generatione. Et ppter hꝰ uoluit Aū. q intellectus possibilis est omnia fieri. s. modo similitudinis 7 receptiōis ut Cōmentator exponit. quia potest recipe similitudines 7 cognitiones omnium entium. Sed bene uerum ē q mā prima est ignota secundo modo scilicet q non pōt cognosci nisi p aliquid aliud ut habet uerī supra primum phisicorum. 7 huiusmodi ens postq; est notum potest esse principium cognitionis pfecte alicuius alterius quare nō ualet. Ad alias oñs rationes factas patet ex dictis Amen.

Explicīt questiones supra primū libz̄ de aīa Aū. Magistri Johis de Janduno.

Incipiūt questiones scdi.

Ve quidem a prioribz tractata sunt ꝛc.

Circa secundū huiꝰ pōt qri tali mō. Utz aīa sit suba. Et arguit q no. na illd qd est suba debet ee subsistens. Sed aīa n ē hꝰmodi quare ꝛc. maior apparz in pdicamentis minō pz qa ens p se subsistēs est ens in actu. aīa aūt n est ens in actu quare ꝛc. ¶ Itē illud quod est in subo n ē suba. Sed aīa ē hꝰ. qre ꝛc. maiō pz. qa cōe ē oī sube in subo n ee ut dicit phūs ī pdicamtis. minō pz p phm in zº hꝰ quare ꝛc. ¶ Itē illud cuiꝰ diffinitio dat p additamtū nō ē suba. sed aīa ē hꝰmodi qre ꝛc. maior apparz p phm in 7° methaph. minor pz p phm in isto zº qre ꝛc. ¶ Itē illud solū ē substātia qd cū sit unū 7 idē numero ē susceptibile contrariorum. sed aīa n ē hꝰmōi qre ꝛc. maior apparet p phm in pdicamtis. minor ꝓbatur qa recipiēs cōtraria est in potentia. aīa aūt nō ē in potētia cū sit actꝰ ut pz zº hꝰ. actus. n. 7 potētia sūt dīe maxīe opposite ut dicit dñs. ī pheio hꝰ qre ꝛc. ¶ Itē si aīa eet suba. aut eet mā aut forma aut cōpositū. sed nullo mō qre ꝛc. maior pz p phm. qa suba diuidit ī ista. ut pz p phm in 7° methaph. 7 zº hꝰ. minor ꝓbatur p. n. q n ē materia neq; opositū qa ista non sunt in subo ut pz zº hꝰ. 7 aīa est in subo qre ꝛc. nec ē suba que ē fora. qa talis fora corrūpit ad corruptionē opositi ut pz 7° methaph. Sed aīa nō corrūpit ad corruptionē opōiti ut pz zº hꝰ. 7 3° 7 12° methaphice. ¶ Oppositū pz p phm 7 dñs. ī pncipio huiꝰ secūdi Et arguit tōe. qa aīa uel ē suba aut accns. sed nō ē accns ḡ ē suba. maior apparz qa oē ens aut ē suba aut accns ut patet 5° 7 7° methaph. minor pz p dñs. h dñtez. Ponere. n. aīam ee accns ē ioplnabile scdm q dat pma cognitio natat. ¶ De ista qstione fuit opinio qrdam loquentiū. q aīa 7 quelibz forma eet accns. Moti aūt fuerūt scdz q dicit dñs. p qdā apparētē silitudinē quā habet aīa 7 qlibet forma subalis cū formis accntalibus. s. q utraq; ē in subo. Sed ista opinio de aīa ē falsa. p. n. expsse ē cōtra Aū. 7 dñs. in pncipio istius secūdi. zº ē otra tōem quia illud qd ē pncipiū aliquaz operationū q non pnt reduci in aliqd accns n ē accns. Sed aīa ē hꝰmōi qre ꝛc. maior pz de se. minō ꝓbat p enī aīa ē cā nutritiōis 7 augmētatiōis ad oēm dīam pōnis ut pz zº hꝰ. iste aūt operatiōes non pnt reduci in aliqd accns sicut nec qlitatē pmā nec secundā imo q plus ē n pnt reduci in foram corporis simplicis nec ī foraz corpis mixti ex mixtiōe cātā qa utraq; ē pncipiū motus ad aliq; ptem pōnis determiatā ut dīc phūs in p celi 7 mūdi 7 dñs. ī zº hꝰ. ¶ Itē aīa ē pncipiū sentiendi 7 itelligēdi. 7 iste opationes nō possūt reduci nec in accns nec ī aliquā foram subalē complexiōalē ut dicit dñs. zº hꝰ otra Alexādz qre ꝛc. Et iō dico breuit q aīa est suba. 7 ꝓbo hꝰ p rōibus dñs. p sic. Illud ē suba qd ē nobiliꝰ oībz accntibus sed aīa ē hꝰmōi qre ꝛc. maior apparet qa qd ē nobilius oībz accntibz nō pōt ee accns ut de se patet. minor pz p dñs. zº hꝰ qre ꝛc. ¶ Itē illud qd ē pars sube ē suba. Sed aīa ē hꝰ. qre ꝛc. maiō patz p phicoz 7 7° methaph. minor patet qa aīa ē ps substātie q cū aufert aufert substantia cōpositi ut dicit hꝰ dñs. qre ꝛc. ¶ Itē qd ē nobiliꝰ oībz substantiis generabilibz 7 corruptibilibz ē substātia. Sed aīa ē hꝰmodi qre ꝛc. maior apparet qa n substātia nō ē nobiliō substantia ut patet 7° methaph. minor ꝓbat quia aīalia sūt nobilissima ps generabiliū 7 corruptibiliū 7 aīa ē nobilior oībz exntibz aīalibz ut dīc dñs. in pheio hꝰ. Illud idē pz tōe Auic. 6° naturaliū qa illud quod ē pmanēs unū 7 idē scdm numez

7 pōt eē suscepti bile cōtrariorū ē substātia. ß aīa ē hm̄oi. maior apparet in p̄dicam̄tis. minor pz qa aīa ē susceptibilis boni 7 mali ôutis 7 uitij 7 ista sunt cōtraria ut pz 6° ethicor q̄re ꝛc ¶ Per hs ad rōes ¶ Ad p̄mā illud qd̄ ꝛc. aliq sic dīnt q̄ p se subsistere pōt itelligi dupl̄r. uel p se cōplete 7 seorsuz. uel īcōplete 7 in alio cui9 ē ps. mō si accipit p̄t se subsistere p̄ mō sic nō cōpetit aīe sed substātie cō posite. si vo itelligat z° sic opetit aīe 7 sic ocedūt q̄ aīa nō est substātia copoita ß ē substātia q̄ ē ps ei9 q̄re ꝛc. Alio mō pōt dici cū or̄ illud qd̄ ē ꝛc. o° q̄ p se subsistēs pōt capi dupl̄r. Uno° put ul'iter distinguit cōtra ens in alio 7 isto mō id quod est substātia ñ oz q̄ sit p se subsistēs. Alio mō potest capi subsistēs put distinguit cōtra ens in alio a q̄ qd̄ ē hēat eē 7 isto mō maior ē uera 7 sic aīa ē p se subsistens qa nō existit in alio a quo hēat eē sicut dicit om̄. in isto z°. nec unq̄ Ax. usus ē isto uerbo subsistens in p̄dicam̄tis sed magis isto non esse in subo. 7 q̄n or̄ i minōi aīa ꝛc. pōt dici q̄ īmo modo sup̄dicto. 7 cū or̄ q̄ aīa nō ē ens i actu. dico q̄ īmo licet isto cōiter nō dicat. 7 pbo qa sicut matia se hz ad potentiā sic fōa ad actuz. ß uere 7 p̄pe pōt dici q̄ mā ē ens in potētia q̄ uere 7 p̄pe pōt dici q̄ forma subalis ē ens in actu. ¶ Itē si de quo min9 ine ē uī 7 inē 7 de q̄ magis. sed min9 ineē uī q̄ fōa accī dentalis possit dici ens in actu q̄ fōa subalis. 7 tñ uere 7 p̄pe or̄ q̄ fōa accītalis ē ens in actu sicut q̄litas ē ens in actu q̄re ꝛc ¶ Itē illud qd̄ ē uerum ens est ens in actu qa ens in potētia nō ē uer ens ß scdz qd. sed fōa subalis ē hm̄oi. qa cū ēs 7 uerū multiplicit dicant qd̄ uere ē est actus ut dicit phs in isto z°. 7 hs ē qd̄ dicit om̄. 3° methaph. om̄to iz° 7 fōa ē ens in actu 7 mā est ens i potētia. ¶ Item illud quod scdm suā eēntiā ē act9 purus ē magis ens in actu q̄ illud qd̄ scdm suā eēntiā est act9 po tentie mixtus. sicut patz de subīs sepatis respectu subaz mālium. sed forma subalis respectu o positi ex matia 7 fōa ē hm̄oi. qa fōa subalis i sua nā nō includit mām tanq̄ ptem sui. o positū aūt īclu dit q̄re ꝛc. Et iō dico q̄ fōa subalis 7 cōpositum sunt ens in actu. sed fōa subalis ē ens in actu p se 7 p̄. sed o positū est ens i actu p se nō p̄. cū solū sit ens in actu p alterā ptem 7 tale ñ ē p̄ ut pz 5° 7 8° phicor q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā illud qd̄ ē ꝛc. dico q̄ aliquid eē i subo cōtingit dupl̄r sicut dicit om̄. z° hs Uno° cōtingit aliqd eē in subo qd̄ ē o positum ex mā 7 fōa 7 ē ens in actu qd̄ in suo eē nō indiget exīti in illo 7 qd̄ sic ē in subo nō ē suba. Alio mō cōtingit aliqd eē in subo in potētia 7 qd̄ in suo eē indiget exīti in illo. 7 quod sic ē in subo potest eē suba. mō tale est aīa quare ꝛc ¶ Ad aliā illud cui9 ꝛc. dicūt aliq q̄ duplex ē suba. qda ē suba o pōita 7 de tali maior hz ueritatē. 7 de tali itellexit phs ut dīnt. alia ē suba simplex 7 d̄ tali maiō ñ hz ōitatē nec de tali itellexit phs 7 talis suba ē aīa ut patz z° hs q̄re ꝛc ¶ Sed ista solutio nō uī eē scdm intenti onē phi 7° methaph. qa in fine secūdi capituli cuz Ax. diuisisset subaz i matiā 7 fōam 7 substātiā cōpositā dicit q̄ de mā 7 suba cōposita nō ult̄ determinare qa sūt manifeste. ß uult determinare d̄ fōa que fuit dubitabilis. 7 in ca° sequēti. 7 p̄ o dicemus de ea logice. dicit auctoritatē p̄dictā. s. q̄ diffinitō sube nō debet dari p additam̄tū. g̃ cū solū intēdat de suba que ē suba simplex. manifestū ē q̄ diffin° sube simplicis nō debet dari p additam̄tū. Et idō dico aliter ad rōem. cū or̄ illud cui9 diffinitō ꝛc. dico q̄ suba que ē fōa de qua intēdit phs in 7° metha. pōt cōsiderari dupl̄r. Uno° ut cōsiderat sub ratiōe simplicis 7 ptis cū mā totū cōstituentis. Alio mō ut cōsiderat sub rōe toti9 7 ut ē illud sub quo tota tes speculat̄ q̄ditatīe ut dīc Lincon̄. z° posterior. Mō dico q̄ maior p̄p̄ solū hz ueritatē z°°. 7 illo° forma corpis aīati nō significat sub hs noīe qd̄ est aīa. sed magis sub noīe spēi uel generis. sed p̄mo° nō hz ueritatē. 7 illo mō talis fōa significat sub hs noīe qd̄ ē aīa. 7 sic hs diffinit. ¶ Ad aliā cū or̄ illud solū ꝛc. dicedo. 7 cū or̄ q̄ aīa ꝛc. dico q̄ falsū ē ut pz in p̄oe. 7 cū or̄ recipiēs ꝛc. dico q̄ uez ē recipiēs p se 7 p̄. sed recipiēs cōtraria ex onti nō oz. 7 tale est aīa q̄re ꝛc. Ad aliā si aīa ꝛc. dicedo. 7 cū or̄ ß nll'o° nego. 7 cū p̄bat̄ ñ ē mā nec opōitū dicedo. ß o° q̄ ē fōa. 7 cū p̄batur q̄ nō qa fōa ꝛc. dico q̄ duplex ē fōa. qa quedā ē fōa dās eē 7 dās operari c°modi ē aīa uegetatīa 7 sensitīa. 7 de tali uez ē q̄ corrum pitur. sed alia ē fōa dās solū operari sicut aīa intelle ctiua ut dicit om̄. 3° hs. 7 de tali p̄p̄ nō hz ôitatez. 7 d̄ tali aīa itelligit z° 7 3° hs necnō iz° methaph.

Consequent̄ q̄rit. Utz aīa sit substantia q̄ ē fōa siue fōa subalis. Et arguit q̄ nō. p̄ sic. Illd qd̄ ē i potētia ñ ē fōa substātial'. ß aīa ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior apparet qa fōa substātialis ē act9. mō i rōe actus nō ē potētia cū sint orīe ualde opposite ut dicit om̄. i pheio hs. Etiā idē dicit om̄. in tractatu d substātia oris. minor pz p phm z° 7 3° hs q̄re ꝛc. ¶ Itē illud qd̄ patitur nō ē fōa substantialis. sed aīa ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior app̄z qa fore ē agere 7 ñ pati īmo matie ut pz z° de generatiōe. minor patz p phm z° 7 3° hs q̄re ꝛc. ¶ Item illud qd̄ aduenit enti in actu nō ē fōa substātialis. sed aīa ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior patet p om̄. in hs z° omento 4° q ponens oriam int̄ foram substātialē 7 accītalē dicit q̄ fōa substātialis ē in subiecto i potentia. 7 accī talis in subiecto in actu. pz etiā maior p phm p̄ de generatiōe. minō pz qa aīa adueīt corpi orgāizato. corp9 aūt organizatū ē ens i actu q̄re ꝛc. ¶ Itez illud post cui9 ablationē corp9 remanet idē nūero qd̄ pus nō ē fōa substātialis. sed aīa ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior pz p phm in hs z° ponentē in hs orīaz int̄ foram corpis nālis 7 artificialis. minor app̄z quia manet idē numero sicut si ponat̄ q̄ corp9 uiuū ca dens de turri dñe nre in medio casus moriat̄ totus ille motus ē idē numero. qa uel unus numero uel plures p̄ sufficiētē dionem. sed nō ē plures nūero qa cū int̄ quoslibet duos motus sit qes media seq retur q̄ corpus illd qd̄ ē g̃ue surs̄ qesceret nec de scenderet aliquo nō ipediēte qd̄ ē impossibile ut pz 4° phicor quar̄ ꝛc. Etiā eadē albedo numero ut sensus iudicat q nō decipit circa p̄p̄um obm ut pz z° hs manet in corpore uiuo 7 mortuo quare ꝛc. ¶ Itē illud p cui9 trāsmutationē subm ñ āmittit nomē neq; diffinitionē nō ē fōa subalis. sed aīa ē hm̄oi quar̄ ꝛc. maiō patet p om̄. p̄ phicor. minō pz. qa subm aīe ē mā p̄ma ut patz p̄ de generatiōe. mō materia p̄ma p trāsmutationē corpis aīati uel aīe nō āmittit nomē īmo uocat̄ semp mā p̄ma nec āmittit diffinitionē īmo semp ē subz ex q̄ p̄mo fit aliqd cū in sit 7 in qd̄ si corrūpat̄ abibit ultimum ut dicit phs p̄ phicor quare ꝛc. ¶ Itē illud quod ē cā efficiens corpis aīati nō ē fōa subalis ei9. sed aīa ē hm̄oi quar̄ ꝛc. maior app̄z qa efficiens 7 fōa non coīcidunt in idē nūero ut pz z° phicor. minō pz p phm z° hs quar̄ ꝛc. ¶ Itē sicut se habēt ptes aīe ad ptes corpis ita se hz tota aīa ad totū corpus ß ptes aīe nō sūt fōe subales ptiū corpis q̄re ꝛc. maior app̄z p om̄. 7 phm in hs z° 7 i de ptibo aīaliū minor p̄bat̄ qa ptes aīe sūt ei9 potētie q̄ sūt accī tia. accīs aūt nō ē suba alicui9 ut pz p̄ phicor 7 8° methaph. quar̄ ꝛc. ¶ Itē qd̄ nō ē accīs nō ē fōa

subalis. ꝑ aīa ē hꝰ. q̄re ꝛc. maior ꝓz ꝑ locū a destru
ctione ōntis ad destructionē aīntis. minor ꝓbatur
qa si esset actꝰ aut ꝑmus aut secūdus. nō secundus
qa secūdus ē opatio. aīa aūt nō ē opatio. nec ꝑmꝰ
qa ꝑmus ē ꝑma rei pfectō a qua nō semp prouenīt
actio que nata ē ꝓuenire ut dicit ōm. in ꝓhemio
hꝰ 7 in lꝺ z°. sed ab aīa semp ꝓuenit actio q̄ nata ē
ꝓuenire qa semp ē ꝑncipiū nutritionis cū cessatio
hꝰ actionis sit morꝭ ut dicit ōm. 8° phicoꝛ. ¶ In
oppositū sūt ōm. Themistiꝰ 7 Auic. ¶ Ad qstiōez
dico ꝙ aīa ē fora subalis. qꝺ ꝓbo sic. id ꝑ qꝺ aīatū
p se 7 eēntialiṫ ab īaīato dr̄t ē fora subalis eiꝰ cuꝫ
aīatum sit suba. sed aīa ē hꝰmōi quare ꝛc. maiō ap
paret qa illud p qꝺ suba opōita dr̄t ē fora ut patet
7° 7 9° methaphꝫ. 7 illud p qꝺ differt p se 7 eēntia-
liter ē subale. cū paccns suba nō differat p se 7 es-
sentialiṫ sed solū accntaliṫ. minor patet qa corpus
aīatum eēntialiṫ dr̄t a corpe īaīato. cū ḡ in corpor
aīato non sint nisi duo. s. aīa 7 corpꝰ aut dr̄t ꝑ corꝓ-
pus aut ꝑ aīam. nō ꝑ corpus qa in corpe cōueniūt
ḡ ꝑ aīam q̄re ꝛc. ¶ Itē illud ꝑ qꝺ corpus aīatum
uiuit ꝑ ē fora subalis eiꝰ. sed aīa ē hꝰmōi quaꝝ ꝛc.
maior apꝑz qa qñ aliqua opatio debēt alicui ꝑ duo
oꝝ ꝙ unū illoꝝ sit fora 7 aliud mā. sed opatio ꝑmo
debet fore 7 z° materie 7 nō cōuertiṫ ut dicit ōm.
z° huiꝰ. s. id cui ꝓmo debetur operatō est forma.
minor patꝫ. qa corpus aīatum nō uiuit ꝑ in eo ꝙ
corpus qa tūc quodlibet corpꝰ uiueret. qꝺ ē falsuꝫ
ḡ uiuit ꝑ in eo ꝙ est hns aīam q̄re ꝛc. ¶ Itē aīa est
suba. aut ḡ ē suba que ē mā aut q̄ est fora aut q̄ est
suba cōposita ꝑ sufficientē dīonem. sed aīa nō est
suba que ē materia nec opositū. qa tales nō sunt in
subo sed magis subm. aīa aūt est in subo ut patꝫ z°
hꝰ q̄re ꝛc. ¶ Item ex corpe 7 aīa fit unū ens ī actu
ḡ oꝝ ꝙ corpus 7 aīa ambo sint in potētia uel ī actu
uel alteꝝ sit potentia 7 alteꝝ sit actus. sed non pñt
ambo eē in potentia qa cū suba opposita sit ēs ī actu
oporteꝫ ꝙ et ī ipsa eēt tertia suba ꝑ quā eēt ī actu
qꝺ ē falsum ut pꝫ ꝑ ōm. 3° methaphꝫ. nec etiam pñt
eē ambo in actu. qa ex duobꝰ exūtibꝰ in actu non
fit unū in actu ut pꝫ 7° methaphꝫ. ḡ oꝝ ꝙ alteruꝫ sit
actus 7 alteꝝ potentia. sed corpus nō pōt se habēr
in rōe actus qa actus sepat 7 distinguit ut patꝫ 7°
7 9° methaphꝫ. corpus aūt nō distinguit. cū in ipso
ueniāt aīatum 7 inaīatum ḡ aīa ē sicut actꝰ 7 for
ma q̄re ꝛc. ¶ Itē arguit rōe Themistiꝰ qa ex aīa
7 corpe fit aīatum. aut ḡ fit ex ipsis sicut totū inte-
grale ex ptibꝰ integlibꝰ. aut sicut mixtū ex ptibus
mixtibilibꝰ. aut sicut opositū ex ptibꝰ eēntialibus
. s. mā 7 fora sicut patet sufficiēti dīone. sed ex cor-
pore 7 aīa nō fit aīatum ꝑ corpus ꝑ mō qa partes
illius opōnis distinguūtur loco 7 subo. ꝑ anima 7
corpus nō sic distīguūtur cū aīa sit in q̄libet parte
corpis alit eēt aliq̄ ps corpis aīati inaīata qꝺ ē in-
ueniēs. nec z°° opōnis qa in mixtiōe mixtibilia
nō remanēt in mixto sed corrūpunt. sed neq; aīa
neq; corpus corrūpiṫ sed sūt actu in aīato q̄re ꝛc.
ḡ relinqtur ꝙ ex ipsis opōnit corpꝰ aīatū sicut ex
ptibꝰ eēntialibꝰ. s. ex mā 7 fora. sed aīa nō pōt esse
materia qa aīa ē in subo ut in mā. ḡ manifeste patꝫ
ꝙ ē actus 7 fora q̄re ꝛc. ¶ Item illud ē fora subal'
corpis aīati q̄ ablato nō remanet idē corpus nisi
equoce. sed aīa ē hꝰmōi q̄re ꝛc. maior apꝑz ꝑ phm
in z° hꝰ ponentē dr̄iam int̄ foram natural' corpis
7 artificialis. minor patet qa unūqꝺq; habet ꝓꝓā
opationē ī quā cū pōt dr̄ illud 7 cū nō pōt non dr̄
illꝺ nisi equoce ut dicit phs 4° methaurorꝝ. modo
ꝓꝓa opatio corpis aīati ē uiuere cū sit uiuentibus
eē ut dicit phs z° hꝰ. sicut deorsum eē ē eē grauis.
ut dicit phs 8° phicoꝛ. ¶ In hāc aūt opationē n̄ pōt
corpꝰ ꝓuatū aīa qa ꝑ ꝑꝑz inē uiuere oībꝰ uiuētibꝰ
ut dicit phs in hoc z° quare ꝛc. ¶ Sed notandū
ꝙ ꝑ foram subalē possumus ītelligere duo. Vno°
ꝑ foram subalem possumus ītelligere foram de ge
nere subē 7 isto mō aīa ē fora subal'iṫ accipiēdo
ipam. Alio mō ꝑ foram subalem possumus intelli-
gere foram dantē qdditatē 7 subam ei cuiꝰ ē fora
7 isto mō aīa uliter accipiēdo ipam nō ē fora sub-
stantialis scd̄m intētionē phi 7 ōm. z° 73° huius.
7 isto mō solū ē fora subalis aīa uegetatia 7 sensi-
tiua nō aūt aīa ītellectīa q̄re ꝛc. ¶ Ꝑ ꝑ lꝺ ad rōes.
¶ Ad ꝑmam cū dr̄ qꝺ ē in potētia ꝛc. dº ꝙ duplex
ē potētia. quedā est. n. potētia ad actū ꝑmuꝫ 7 est
potētia eēntialis. alia ē potētia ad actū secūdū 7 ē
potentia accntalis. Mō dico ꝙ illud qꝺ ē ī potētia
ꝑ mō nō ē fora subalis sed qꝺ ē ī potentia z° mō
bñ pōt eē fora subalis. 7 cū dr̄ actus nō ē ī poten-
tia. dico ꝙ duplex ē actꝰ. qdā ē actus purus a ma-
teria sepatus 7 talis nō ē in potētia nec ad actum
ꝑmū nec ad actū secundū sicut deus 7 ītelligentie
alius ē actus nō purus materie mixtus. 7 talꝫ bñ
ē ī potētia. qm̄ sicut matia ꝑma q̄ de se ē ī pura po
tentia ꝑ phicoꝛ fit in actu ꝑ foram sic nō ē incōue
niens foram pficientē materiā fieri q̄dāmō in po
tentia matiā q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā cū dr̄ illꝺ qꝺ patiṫ
ꝛc. dicūt aliq ꝙ duplex ē passio ut patet ꝑ phm in
isto z°. Quedā ē passio ꝓꝓe dcā. 7 qꝺ tali passiōe
patitur nō ē fora subalis 7 talis passio ē dispositio
corruptīa. Alia ē passio ipropꝰe dicta que est salus
7 pfectio 7 qꝺ tali passione patiṫ bñ ē fora subalis
mō dicūt ꝙ aīa non patiṫ ꝑ mō sed z°° quare ꝛc.
posset tñ dici ꝙ ītelligūt de pati subiue 7 nō termi
natiue. Sed istud nō ualet qa aīa uegetatīa 7 sen
sitiua nō patiunt solū z°° sed etiā ꝑ mō qa qꝺ cor
rumpiṫ patiṫ ꝑ mō passionis. ꝑ aīa uegetatīa 7 sen
sitiua sūt hꝰmōi. qa sūt fore pficientes mā 7 tales
corrūpunt ꝑ accns ad minꝰ ut patet 7° methaphꝫ.
quare ꝛc. ¶ Et iō aliṫ dico cū dicit illud qꝺ patitur
ꝛc. dico ꝙ duplex ē fora quedā est libertata oīno a
materia. talis forma nō pōt eē illud quod patitur
nec passione ꝓꝓe dicta nec passione impꝓꝓie dcā.
alia ē forma materie cōiuncta uel scd̄m eē uł scd̄m
eius ꝑmam opationē 7 talis forma bñ pōt eē illꝺ
qꝺ patitur siue passione ꝓꝓe dicta siue passione ī-
ꝓꝓe dicta. mō talis fora ē aīa quare ꝛc. ¶ Ad alias
cū dicit illud qꝺ aduenit ēti in actu ꝛc. dnt aliqui
ꝙ uerꝫ est illo manente in sua actualitate si tamen
illa actualitas in suo aduentu corrūpit nō oportet
7 cū dicit aīa est hꝰmōi qa aduenit corpi organi-
zato. dicunt ꝙ in aduentu aīe corrūpunt ōms ille
dispōes 7 in eodē instanti silēs ītroducunt q̄re ꝛc.
¶ Sed istud nō pōt stare ꝑ qa si sic esset sequeret ꝙ
motus finitus esset sine termīo ad quez 7 moueri
sine mutato esse. ōns ē falsuꝫ. ḡ 7 aīs. falsitas ōnis
patet ꝑ phm 8° phicoꝛ. ōna declarat. ponamus. n.
ꝙ ī sanguine menstruo debeat ītroduci forma ho.
minis oꝝ ꝙ in toto tempore ꝓcedente istās intro-
ductionis forme hōis ī sanguīe menstruo dispo-
nat sanguis menstruat') calefaciendo 7 exsiccādo
in toto igiṫ tēpore ꝓcedente instās introductiōis
calefit 7 exsiccat 7 in illo calefieri 7 exsiccari non
est aliqd calefactū esse nec exsiccatū esse scd̄m actū
nec etiā in instāti ītroductiōis qa in illo istāti po-
nitur caliditas 7 siccitas acqsita corrūpi quare ꝛc.
Nec ualet si dicat ad istā rōem sicut dicit a qbꝺā
. s. ꝙ termin') istius mot') sūt quasi dispōes q̄ ītro-
ducūt ꝑ foram ī materiā. qa mot') 7 termī') mot')
sūt idē numero differentes solū scd̄m pfectū 7 im
pfectū ut dicit ōm. 3° phicoꝛ. mō dispōes ꝓcedēn-
tes 7 sequentes n̄ sūt eedez scd̄m numeꝝ qa gene-
ratū 7 corrūptū nō sūt idem numero ut patꝫ z° ꝺ
generatiōe 7 ipimet ocedūt q̄re ꝛc. ¶ Itē si dispōes

ille corrumpent aut ℔ eet p se aut p accns. ℊ nullo mō q̄re ⁊c. maior de se appz. minor ꝓbat nō per se. qa quod p se corrūpit a suo ottrario corrūpitur ut phs dicit in libro de causis lōgitudis ⁊ breuitatis uite. mō ḃ nō e aliqd ottrariū. dispões enim forme corrūpende ⁊ si sint ottarie dispōibs introducti tn ipsas nō corrūpunt sed magis eo. introducens et ipsas nō ottrariat qa tūc ipas nō generaret. nec forma introducēda cōttrariat qa scdz istos illa forma opatit se in matia cū dispōibs scdm spēz eisdez. nec sequentes ottrariant qa ottraria ornt spē ut patz 4° methaph. ⁊ dispões pcedētes ⁊ seqntes sunt eedē spē ut ipimet dicūt q̄re ⁊c. nec iste dispões corrumpunt p accns qa sic unūqd q corrūpit sicut ē corruptibile. impossibile. n. est alit corrūpi aliquid q̄ sit aptū natū. sed iste dispões nō sūt corruptibiles scdm accns cū corruptibile ⁊ īcorruptibile sint in suba ut dicit phs 4° methaph. quare ⁊c. ¶ Item si corrūpētur aut ℔ eet in instāti aut ī tēpore. ℊ nllo mō quare ⁊c. maior de se appz. minor ꝓbat. non in tēpore qa ut ī tēpore sequēte instās ītroductiōis fore. qd nō pōt ee qa scdm istos iste dispões nō st ⁊ qd corrūpit ē. cū corrup° sit mutatio de subo ī ñ subm ut p̄z 5° phicoꝝ q̄re ⁊c. nec ī tēpore pcedēte instās. qd nō e qa tūc iste dispões generātur pfici unt ⁊ augmentant q̄re ⁊c. ¶ Nec corrūpunt ī ī instāti qa eodē mō q° aliqd generat ⁊ corrūpit sicut forma subalis que generat in instāti corrūpit ī ī instāti sed iste dispões nō generant in ī instanti ℊ successiue .s. ps post ptem ut dicit ōm. p phicoꝝ. ℊ nec corrūpunt ī instanti sed successiue. s. ps post ptē q̄re ⁊c. ¶ Itē si corrūpētur in ī instanti tūc duo ottradictoria simul ⁊ semel uerificarētur de eodē. ons ē falsum. ℊ ⁊ ans. falsitas onis pz p̄ p piarmenias 7 7° metha. ōna declarat qa corrupto istaꝝ dispōnū ē in ī instāti sed corruptio ē mutatio de ee alic fore in non esse eidē. ℊ cū subz mutatiōis debeat ee sub utroq; termino. manifestū ē q̄ mā que ē subm corrupti onis in eodē instāti erit sub eē istaꝝ dispōnum ⁊ sub ñ eē eaꝝ q̄re ⁊c. ¶ Nec ualet si dicat q̄ iste dispōnes nō corrūpunt in eodē instāti sed sūt in corrupto ee. p̄ qa cuz corruptio scdm q̄ ē mutatio distincta ottra alias mutationes sit de subo in nō subm ⁊ sic in instāti. ℊ materia que ē subm trāsmutatiōis in illo instanti eet sub utroq; termīo. ⁊ isti termī sūt esse fore ⁊ nō ee eidē q̄re ⁊c. ¶ Itē oe corruptū ee p̄cedit aliq̄ corruptio uel alteratio ad corruptiōez sed corruptū ē ī staꝝ dispōnum nō p̄cedit aliq̄ alteratio ad corruptionē qa in toto tēpore p̄cedente pficiunt ⁊ generātur ut dictū ē pus q̄re ⁊c. ¶ Item si iste dispões corrūpent frustra ītroducerēt. ons ē falsum. ℊ ⁊ ans. falsitas onis pz. qa nata nihil facit frustra ut patz p̄ celi ⁊ mūdi 73° de aīa ⁊ 2° methaph. a ōm. ona dclarat qa iste dispões finaliter fiūt in mā ut fora possit introduci. mō si corrūperent ñ possent ītroduci. qa tūc maneret nuda ⁊ indifferēs ad oēs foras, ⁊ tūc uel oēs ītroducerētur quod ē impossibile. uel aliqua sic ⁊ aliqua non quod est etiā īpossibile. nā ex quo eet indoneus ad oēs q̄ rone una introduceret eadē rōe alia. ℊ nulla introduceret. ℊ cū frustra sit qd natū ē inducē aliqd ⁊ non īducit pz p̄dictas dispões ee frustra ⁊ otiosas quare ⁊c. ¶ Nec ualet si diceret sicut dr a qbusdā q̄ ñ ead rōe ītroduceret una sicut alia dato q̄ dispões sint cō rupte. qa illi fore p quā fuerāt dispões ītroducte agens ē pns. sed agētia aliaꝝ foraꝝ nō. ⁊ iō ppter p̄ntiam agentis illa fora ītroduceret ⁊ alia ñ. sicut ur dicere ōm. p̄ phicoꝝ q̄re ⁊c. ¶ Sed ℔ ñ ualz quia sola presentia agētis nō ē cā sufficiēs ītroductiōis fore in mā. qa cū p̄ntia nō solū sit in fine transmutatiōis sed etiā in principio. nō tm ītroduceretur in fine trāsmutatiōis sed etiā ī pncipio. qd ñ ē possibile quare ⁊c. ¶ Item cū actus actiuoꝝ sint in patiente bn dispōito ut dicit phs in ℔ z° actualis ītroduc fore in materia q̄ ē actio agentis nō ē in materia indifferēti qual eet mā si dispões corrūpent q̄re ⁊c. ¶ Nec ē intētio ōm. q mā indifferens ad foras recipiat aliq; eaꝝ ꝓpter p̄ntiam agentis. dic. n. ōm. sic. In materia igit ē appetit nālis ad recipiendū oēs foras. recipit. n. eas altnatī qa qñ fora agēs fuerit pns tūc fit in mā appetitus q nihil aliud ē ut dicit ibidē ōm. nisi illud qd h; mā de motu ad formam silem fore p̄nti ⁊ mediāte illo motu recipit illā formam sic q̄ nō aliā q̄re ⁊c. ¶ Et iō ur mihi q̄ iste dispões ⁊ organizatiōes manēt ⁊ nō corrūpūt. modus aūt p quē manēt pōt ee duplex. q̄z un dueit dispōibs matie ad generationē cuncq; fore mixti siue aīati siue ināīati, secūdus mod dueit dispōibs materie ad generationē cuncq; fore siue simplicis siue mixti siue aīati siue ināīati. ¶ Propt p̄mū modū sciēdū q̄ dispões qbs disponit mā mixti ad generationē fore mixti siue aīati siue ināīati sūt q̄litates ꝓme. s. calidū frigidū hūidum siccū a quibs ē generatio mixti. ¶ Ñ mixtio ē nālis pmutatō abbis uirtutibs cū hēant rōem ex mā subiecta unicuiq; nature. hę aūt sūt dicte uirtutes passiue. s. humidū ⁊ siccū. generāt aūt calidū ⁊ frigidū obtinētia mām ut dicit phs 4° methauroꝝ ponēs p̄dicta ôba. que declarās Albtus ibidē dicit q̄ calidū naturale omiscet ad spēz. ⁊ frigus coagulat ⁊ adunat ptes materie. ⁊ oflare ⁊ pinguescere facit humidū radicale mixti ut possit retinere formā ⁊ figuram mixti. ¶ Iste autem qualitates ꝓme sūt in materia mixti propter elementa sicut calor in mixto ꝓpt ignem ut dicit phs z° methaph. ⁊ iste qualitates sūt accntia ꝓpa elemtoꝝ ut dicit cōit ⁊ uidet uelle ōm. 8° methaph. ⁊ iō manentibs elemētis manere debēt iste q̄litates sicut manēte subo manet ꝓpria passio. ¶ Elemta aūt in mixto manēt scdz suas foras licet sub eē remisso ut dicit ōm. 3° celi ⁊ mūdi. ⁊ cū corrūpitur fora unius mixti in mixto ⁊ ītroducit fora altius elemta manēt in mā utriusq; licet sub a° ⁊ alio eē. sicut cū fora mēstrui corrūpitur ⁊ anima ītroducitur ⁊ iō dispões materie mixti q̄ sūt qualitates elemtoꝝ īcorruptiōe fore unius mixti ⁊ introductione fore alterius mixti cuius sūt dispões ñ corrumpētur sed manebunt licet sub alio eē quare ⁊c. ¶ Et ℔ ē qd ōm. ur ī nuer 5° methaph. ca° d suba in quo de isto mō subo phs dedit exēplū de aīa. d. ⁊ dedit exemplū de aīa qa ē fora in subo in actu ⁊ eo de foris simplicib. ¶ Tenētes aūt istā uiā possum soluere rōes in oppositū cū dicit id qd aduenit ⁊c. dico q̄ uez ē si aduenit ꝑfecto ꝓpleto ⁊ pfecto si tamē aduenit ī pfecto ⁊ remisso ñ oz. ¶ Et cū dr aīa ē hoi. dico scdm itentiōez ōm. in auctoritate allegata q̄ aīa enti in actu sed nō ꝓpleto aduenit qa ī aduētu aie fora mixti corrūpit ⁊ solū manet materia ī q̄ sunt elemta sub eē remisso ⁊ īcompleto sicut ocm ē p̄us q̄re ⁊c. ¶ Propter secundum sciēduz q̄ qualitates disponētes materiā uliter ad generationez cuiuscunq; fore simplicis uel mixti sunt qualitates ꝓme sicut dic ōm 7° phicoꝝ cōtra antiquos ōntes cām generatiōis ee tam ⁊ den sum. iste autē qualitates ꝓme scdm se accepte nullum subm unum secundum spēm sibi determinat nec ab aliq̄ determinatur imo sicut oim ēsiones interminate que oio ñ hnt cōtrarium reperiunt in oib corpib generabilibus ⁊ corruptibilibs sic iste q̄litates unaquaq; secundum se pōt reperiri in q̄cunq; corpe in quo non ē q̄litas cōtraria. ⁊ iō sicut eedē oim ēsiones interminate manēt in generato ⁊ corrupto ⁊ nō corrū punt scdm suā entiam licet corrumpantur scdm

terminos fore corrupte sic iste q̄litates q̄ ñ ottrariantur fore ītroducēde nec dispōibꝫ ad eādē req̄sid manēt eedē in generato 7 corrupto 7 nō corrumpunt quantū ad suā eēntiam ꝫ corrūpant quātuz ad illum gradum sub quo se patiebantur cuz fora corrupta sicut si ex aere generetur ignis caliditas aeris nō corrūpitur in aduentu fore ignis sed pficitur ut dicit ōm.z° d generatiōe.licet humiditas que cōtrariat dispositionibꝫ ignis corrūpat Et ad hāc ītentionē dicit phs.z° de generatiōe.q in habentibꝫ simbolū facilior ē transitus. nō.n.oportet transire nisi unū.s.q̄litatē ottrariā. Qualitates autē disponētes matiaz ad ītroductionē aīe ñ ottrariāt sibi quāz tales manēt 7 nō cōzumpūtur ī aduētu aīe. licet dispositiōes ottrarie sicut dispositiōes mē strui 7 spmatis corrūpant .ut dīc ōm. p phicozuz q̄re ⁊c. Q aūt nulla suba naīalis una scd̄m speciem determiet sibi pmas q̄litates scdz se sicut nec determiat sibi dimēsiōes scdz se qd ī z° mō ponēdi supponit pōt declarari sic. qa si aliq̄ suba naturalis determiaret sibi istas q̄litates tūc sub q̄cunq; gdu seruarētur iste q̄litates saluaret ista suba. osequēs est falsū.g 7 añcedēs.falsitas ōntis pz p phicorū.7 z°.de aīa 7 pz ad sensū. Suba.n. mixti nō saluaret cū caliditate ignis nec suba ignis cū caliditate aeri 7 sic de ceteris. ōna patet qa tūc una q̄q; q̄litas ista rum esset ppria passio illius qua pōita suba illa naturalis poneret q̄re ⁊c. Itē illud qd ē determiatum ad maximū 7 ad minimū non determiat sibi illud qd q̄tū ē de se pōt ire ī infinitum. sed q̄libet suba naīalis determiata ē ad maximū 7 ad minimum .iste aūt q̄litates scd̄m sui naturā pnt itendi ī infinitū quare ⁊c.maioz apparet de se.minoz q̄tū ad pmā ptem pz p phm p phicoz 7 z° de aīa. q̄tū ad scdaz ꝑbat. qa raz 7 densū osequūtur calidū 7 frigidū ut dīc ōm.7° phicoz. sed ista q̄tū ē ex sui natura pnt ire in īfinitū qd pz p ōm.4° phicoz dicentē 7 uī q ita ē de subtilitate 7 spissitudīe sicut ē de dimēsione linee 7 supficiei q̄nā quēadmodū linea scd̄m q linea pōt diuidi in īfinitū qd est impossibile scd̄m q linea trestris aut ignea ita d subtilitate pōt ītelligi ꝓcessus in īfinitū ex sua natura .s.scd̄m q ē subtilitas simplex ß nō scd̄m q ē subtilitas corpis nāīs uel mobilis Et ofirmat quia nisi ita eēt in subtili 7 grosso taro 7 denso ut dictū ē tunc dem̄ratio secūda quā facit Az. 4° phicoz ca° de uacuo ad ꝑbandū uacuū nō eē nō ualez qd ē falsū. Arguit.n.q ocesso ab aduersario q si mobile moueret in uacuo in tēpoze q idē mobile ī tēpoze est si mouebit p spaciū eq̄le in pleno 7 uacuo qd ē īpossibile.ōna declarat qa cū posuerimus mobile moueri p ß duo spacia eq̄lia quoz altez ē ī uacuo 7 altez in pleno aeris ī duobꝫ tēpoꝛibꝫ.manifestū ē q tēpus in quo ptrāsibit spaciū qd ē in uacuo ē bzeuis qa in uacuo nō ē resistētia.ß igit tempus minis hēbit aliquā ꝓpoꝛcionē termīataz ad ß tēpus magnū. 7 mānifestū ē q si imagīati fuerim̄ corpus subtilius aere scd̄m additionē maioris tēporis ad minis tūc idē mobile ptrāsibit in hoc corpoze subtiliori spaciū equale eq̄li tēpoze in q̄ ptrā siuit ipm in uacuo qd erat ꝓbandū. Mō certū ē q ꝓpō dicēs q possibile ē imaginari corpis subtilius aere cuis ꝓpoꝛcio ī subtilitate ad aerez sit sicut proporcio tēporis ī quo ē motus ī pleno.s.in aere aut igne ad tēpus motis in uacuo eēt falsa 7 īpossibilis cū īpossibile sit īuenire aliqd corpis subtilius igne extra aerē nisi subtilitas quantū ē ex pte sue nate posset ꝓcedere ī infinitū ut dicit ōm.ibidē q̄re ⁊c. Et tūc tenētes uiā istā possumis soluere rationes ad rōez cū dī illud qd aduenit enti ī actu ⁊c.dico q duplex est actis.s.subalis 7 accidētalis. Et itez accītalis ē duplex.s.pfectus 7 īperfectis.mō illud qd aduenit enti ī actu subali simplr uel in accītali pfecto nō ē fora subalis 7 sic ītellexit ōm.illud tñ qd aduenit enti in actu nō subali sed actu accītali nō pfecto cuiis mōi sunt dimensiones interminate 7 q̄litates pme scd̄m se nō oz.qa quelibz fora materialis aduenit scd̄m intentionez ōm. in suo tractatu de suba oz̄ materie mediātibꝫ dimēsionibꝫ q̄ sūt actus qdam accītales īpfecti quāz ⁊c. Sed circa istos modos remanendi dispōes sunt duo dubia. Primū ottra pmū modū qa si tales dispōes remanerēt tūc generatio nō eēt trāsmutatio totis ī totū nullo sensibili remanēte.ōns ē falsum.igit 7 añs. falsitas ōntis pz p de generatione.ōna declarat qa iste dispōes remanētes sūt quedā qualitates sensibiles ut dictū fuit ibidē Secundū dubiū ē ottra secundū modū qa ōm.dicit 7° methaph. q non ē aliqd accns qd nō hēat subm eēntiale. dicit.n.sic. Et q̄stio in hoc otingēs ex accītibꝫ que sūt in substantijs paccidēs soluit phs.s.qa q̄n accipiūtur in suis subīs eēntialibꝫ habēt diffinitionez quia tūc hnt noīa que significāt utrūq; ut simitas. Ad primū possumus dicere dupliter.p q phs p de generatione solū ītelligit de generatiōe simplicis corporis pmus aūt modus ouenit generatiōi mixti 7 non corpi simplici quare ⁊c. Vel possumis dicere z° q nō fuit intētio phi p de generatiōe uelle q nullus sensibile remaneat ī generatiōe simplr sed solum q nō maneat ut sub eodez subo. mō dictū ē q ille dispōes que remanēt nō remanēt sub illo eē ī sub iecto generato sub q̄ erāt in subo cōzupto sed sub alio quare ⁊c. Ad aliud dubiū dico q ōm.intellexit d accītibꝫ sub eoꝛ eē opleto cuiis mōi sūt dimēsiones terminate terminis determinate distantibꝫ 7 q̄litates pme sub determiatis gdibꝫ 7 alia accītia coīa.sed nō ītellexit de accītibꝫ sub eē eoꝛ incompleto cuiis mōi sūt dimēsiones interminate 7 qualitates pme scd̄m se de qbꝫ dictū fuit in z°° q̄re ⁊c. Ad aliā rōem pricipalē cuz dī illud post cuis ablatiōez ⁊c.dcdo.7 cum dī aīa ē hiis mōi. nego. 7 cū dicitur manet idē motus numero .nego. qa ad unitatem motis requiritur unitas mobilis actualis ut patet 5° phicoz.7 ista nō ē in corpe moztuo 7 uiuo.7 cum dī.si corpis uiuum caderet ⁊c. tunc aut motus eēt unus aut plures.dico q plures nec segtur ꝓpt ß gue sursum qescere.7 cū ꝑbat q inter duos motis ē qes media.dico q; uez ē int motus ottarios 7 ñ inter alios. Ad aliā ꝓbationē cum dī.manz eadē q̄litas sensibilis.dico q qualitas sensibilis est duplex.quedā pma.7 uoco qualitatē pmam oēm q̄litatē exītem in corpe simplici.alia ē qualitas sensibilis secunda que nō ē nisi ī corpe mixto.modo dico q manet eadē qualitas sensibilis pma scd̄z se qa talis scd̄m se nullus unuz subm scd̄m spēm sibi determinat 7 talis nō arguit unitatē numeralē cōporis.ß nō manet eadē qualitas secunda quia nō manet idē mixtuz.cum eadē sit fora p quā corpus aīatum ē aīatum 7 ē mixtuz.7 cum dī sensus ß iudicat.dico q nō ē credendum sensui de ideptitate accidentis cū nō se ꝓfundat usq; ad qdditatem ut dicit ōm.in ß z° quare ⁊c. Ad aliā ꝓbationē cuz dī.manet eadē cicatrix.ont aliq q falsum ē.7 cum dī.q ibi nō ē aliqd genetās cicatricē. dico q īmo .s.genetās foram qa genetans foram dat ōna forma ut dicit ōm.4° celi 7 mūdi. 7 ista sūt d ōntibꝫ formā q̄re ⁊c. Vel pōt dici q cicatrix manet eadē qa cicatrix ē quedā cauitas detelicta in supficie cōporis uiui.cauitas autē est dimensio in supficie ut dicit ōm.7° methaph.supficies aūt manet eadē in uiuo 7 moztuo 7 iō etiā talis cicatrix pōt manere eadē quāz ⁊c. Ad aliā cum dicitur. illud p cuius

trāsmutationē ꝛc.o° ꝙ duplex ē subz.s.ppinquū 7 remotū.mō maioꝛ hz ueritatē dc subo ppinquo nō aūt d remoto. 7 cū oꝛ aīa ē hᵐmōi.o° ꝙ falsum ē dc ppinq̄. 7 cū oꝛ subm aīe ē mā ꝑma uez ē subz remotū nō aūt ppinquū q̄re ꝛc ¶ Ad aliaz illud qd ē cā efficiēs ꝛc.dico ꝙ uez est eiusdē i numero ꝭ eiusdē in spē ñ oz. qa generās 7 generatū sūt idē spē licet ñ sint idē numero ut pz 7° methaphᵇ. 7 sic ē dc aīa.qa aīa ē cā foralis unⁱ corpis aīati 7 causa efficiens altⁱ corpis aīati numero 7 eiᵈdē spēi q̄re ꝛc ¶ Ad aliā sicut se hz ps ad ptē ꝛc . dico ꝙ silē ē 7 dissimile.silē ē ꝑ tanto qa sicut ibi ē opatō duoz duenientiū in tōe ptis.ita hᵒ ē opatio duoz cōuēientiū in tōe totⁱ, sed dissilē ē in alio qa nō oportz ꝙ si aliqd scᵈm se totū sit fora uel pfectio totius ꝙ ps illius sit pfectio ptis ymo illud qd ē pfectio totius ꝑ ē pfectio cuiuslibz ptis ut ē in toto ex dñti. 7 hᵒ uoluit phᵒs itelligere ibidē.qa dicit si oculⁱ eēt aīal uisⁱ eēt fora subalⁱ eⁱ. q̄si dicat si oculⁱ esset aliquod pfectibile ꝑ quēadmodū aīal ꝛc ¶ Ad aliā cū oꝛ qd nō ē actus.ocedo. 7 cū oꝛ aīa ē huiusmōi. nego. 7 cū oꝛ si aīa eēt actⁱ aut ꝑmus aut secundⁱ. dico ꝙ ꝑmus. 7 cū oꝛ actus ꝑmus ꝛc.possumⁱ dicere ꝙ ista nō ē descriptio ultis ꝑmi actⁱ. sed solum opetit ꝑmo actui possibili separari a z°. 7 hᵒ non esset uez nisi uez eēt qd oꝛ de tamis magnis 7 serpētibz ꝑ totā hyemē nihil thesaurizātibz q̄m illo tēpore non nutriunt. ¶ Vel dicit ocedendo descriptionem 7 cū oꝛ aīa ꝛc.dico ꝙ licet aīa sit semp ꝑncipiū nutritionis nō tm̄ ē semp ꝑncipiū augmēti nec aliarū opationū 7 sufficit hᵒ ad descriptionē quare ꝛc.

¶ III

¶ Uez diffinitio aīe sit bñ assignata. Et arguit ꝑ ꝙ nō.qa in bona diffinitiōe nō debet pōi aliqd quod trāscendit genⁱ diffiniti sicut oꝛ i 6° thopicoꝛ. mō actus trāscēdit genus aīe ut manifestū ē. qa actⁱ 7 potētia sunt in q̄libet ēnto ut dicit Aꝛ.in 5° methaphᵇ.7 oñm.in ꝓhemio hⁱ quare ꝛc. ¶ Item illud nō ē actus ꝑmus añ quē ē aliqs actus . ꝑmū.n.est añ qd nihil ē.sed in corpe aīato ē aliqs actus ante ipam aīam.s.fora ꝑ quā ē suba 7 fora ꝑ quā ē corpus scᵈm ponētes pluralitatē formaꝛ quare ꝛc. ¶ Item otra illā pticulā corpis . qa qd ē actⁱ matie pme nō ē actⁱ corpis.nā mā ꝑma nō ē corpus cuz nō sit suba neq̄ q̄le neq̄ quantū ut pz 7° methaphᵇ mō ipa aīa ē actus materie pme ut uī. Dis.n.fora subalis ē actus materie pme ut hētur a oñm.z° hⁱ. ¶ Item otra illā pticulā phisici. qa actus corpis naturalis ē nā. hᵒ ē euidens.sed aīa nō ē nata ymo ex opposito diffinguūtur.unde 7 appetitⁱ diuiditur i aīalem 7 nālem scᵈm oñm.in ꝑ 7 z° phicoꝛ q̄re ꝛc. ¶ Item otra illā pticulā organici. qa fore simplicis 7 unius oꝛ eē subm simplex 7 uniforme.alit enim subm ñ eēt ꝓporcionatū fore.ꝫ aīa ē fora simplex 7 una ut manifestū ē. corpus aūt organicū non ē subm simplex 7 uniforē.ymo ē cōpositū ex diuersis ptibz oꝛdinatibz figura.opōe.7 situ.7 cōplexione. ut manifestū ē ad sensū. nā alterⁱ figuꝛ 7 oplexiōis 7 compōis 7 situs ē oculus 7 manus 7 sic de aliis q̄re ꝛc. ¶ Item otra ultimā pticulaz q̄ cōiter additur uitā hntis in potētia.illud qd actu uiuit nō ē ī potentia ad uitā . idē.n.nō ē simul in actu 7 ī potētia respectu eiᵈdē.sed corpus cuiⁱ actⁱ ē aīa actu uiuit ꝓbat. ostat.n.ꝙ corpⁱ cuiⁱ actⁱ ē aīa ē aīatū. ꝫ aīatum distinguit ab inaīato ī uiuēdo ut dicit Aꝛ.in lra.nihil aūt distīguit ab alio p illud qd ñ sit actu ut manifestū ē.ḡ corpus cuiⁱ actus ē aīa habz actu uiuere q̄re ꝛc ¶ Oppositū arguit auctoritate Aꝛ. q diligent inquit hāc diffinitionē 7 eam approbat oñm.7 oēs alij expositoꝛes. ¶ Dicendū breuiter ꝙ ista ē bona diffinitō aīe.7 sic pōt oñdi.illa diffinitō ē bona cuiⁱ oēs pticule ueniūt diffinito 7 p eā notificat eēntia diffiniti 7 distinguit 7 sepaꝛ diffinitum ab oībz aliis.hᵒ ē manifesta.sed ista diffinitō ē talis.ꝑ ꝙ sit actus 7 ꝙ sit actus ꝑmus sufficienter ꝓbatū ē pⁱ 7 iō nō resumo nūc. Q aūt sit actⁱ cōporis sic pōt oñdi. Qis suba q̄ nō ē distīcta a coꝛpe loco 7 subo 7 opatio eiⁱ dependet a coꝛpe uᵉl ab aliq̄ exīte in coꝛpe ita ꝙ in approꝑando approꝑat coꝛpoꝛi ē actus ipius corpis. hᵒ ē certa oībz exercitatis in phia Aꝛ.7 ueꝛ. nō solū.n.oꝛ actus coꝛpis illd qd ē coꝛpi diunctū 7 unitū in eē.sicut figura cere. sed etiā illud qd simul ē cū coꝛpe nō distinctuz ab ipso loco 7 subo 7 cū hᵒ opatio eiⁱ dependet a coꝛpe uel ab aliquo exīte in coꝛpe.uñ itelligētes mouētes coꝛpa celestia oñtur actus 7 foꝛe ipoꝛ ut uult oñm.in suo libello de suba oꝛb. nūc aūt oīs anima ē actus nō distinctus a coꝛpe nec distīctⁱ loco 7 subo iecto ut oēs accedūt. 7 cū hᵒ oīs opatio aīe dependet aliq̄liter a coꝛpe tanq̄ a subo uel ab aliq̄ exīte ī cōpoꝛe tāq̄ ab obo mouēte 7 disponēte ad ipaz opationē sicut ē aīa ītellectiua hūana ut uidebit ī 3° hⁱ Q aūt aīa sit actⁱ coꝛpis phici euident sic pat . qa aut ē actus coꝛpis phici aut artificiaⁱ ꝑ sufficientez diōnem. sed nō coꝛpis artificialis ut euidens est . nullus.n.artifex facit ipam aīam ut pz ꝑ iductiōez ¶ Item actus coꝛporis artificialis nō ē ꝓpe nisi ī extremitate materie.ars.n.non agit nisi in superficie 7 extremitate saltē ꝑ instrm̄ artificiale.nūc autē ipa aīa ē in toto coꝛpe aīato 7 nō solū ī extremitatibz ut notū ē cū ubiq̄ sit uiuēs 7 aītum. ¶ Item anima ē actus coꝛporis hntis in seipo ꝑncipiū motⁱ 7 qed ut ē uidere ī aīalibz que mouēt 7 faciūt gescere se ipa . mō coꝛpa artificialia ī quantū hᵒ mōi nō hnt aliqd ꝑncipiū motⁱ aut getis ut dic Aꝛ.in z° phicoꝛ.ḡ relinqtur ꝙ aīa ē actus coꝛpis phici siue naturalis qd idē ē. Q aūt ipsa sit actus coꝛpis oꝛganici ꝓbat Aꝛ.in lra.qa minⁱ uideret oꝛ coꝛporibus plantaꝛ ꝙ eēnt oꝛganica q̄ de coꝛpibz aīaliū eo ꝙ illa sunt minⁱ pfecta 7 minus nobilia istis 7 tam coꝛpa plantaꝛ q̄z actus sūt eaꝛ aīe sunt oꝛganica ptes.n. coꝛpum ipaꝛ plātaꝛ sūt oꝛgana oꝛdinata ad opationes diuersas ut radices ad trahendū nutrimentū 7 folia ad coopiendū 7 oseruādū fructⁱ 7 sic de cetis . ḡ multo foꝛtⁱ coꝛpa aīaliuz debēt eē oꝛganica ¶ Item hᵒ pz ꝑ tōem coꝛpis oꝛganici . nam sicut tangebat in arguēdo coꝛpus oꝛganicū ē coꝛpus opōitum ex diuersis ptibz figura.opōe.oplexione.7 situ.oꝛñtibz.ostat autē ꝙ coꝛpⁱ cuius actus ē aīa ē opositū ex talibz ptibz ut manifestum ē ad sensum q̄re ꝛc ¶ Cām aūt quare oꝛ coꝛpⁱ cuiⁱ actⁱ ē aīa eē oꝛganicū. assignat Albᵗ satis euidenter naz licz aīa in uno aīato sit una 7 simplex scᵈm subam ꝑcipue aīa specifica tm̄ ē plures scᵈm uirtutes ꝑ q̄s ipa ē ꝑncipium diuersaꝛ opationū 7 qa ille opationes adeo diuerse ut uidere audire ambulaꝛ 7 palpare non bñ nec ꝙmode pñt cōpleri ꝑ uuā 7 eandem ptem.iō nata q̄ semp facit qd melius est ꝺ possibilibz ut habet z° phicoꝛ 7 in z° de generatione nec deficit in necessariis ut habet in 3° hⁱ dedit 7 oꝛdinauit ipi aīe corpus hns diuersas ptes ꝺuenientes ad diuersas oa ptiōes ut oculos ad uisiōez 7 aures ad auditionem 7 pedes ad ābulationez 7 sic de aliis. oꝛñt aūt iste opationes q̄busdā ꝓpꝛietatibz accñtalibz.s.figura.opōe.oplexione.7 situ. ut manifestū ē 7 dicebat ī arguendo. scia aūt de hᵒ est in de ptibz aīaliū 7 ī anothomiis . Q aūt coꝛpⁱ cuius actus est aīa sit potentia uitā hns pz.qa hns actū ꝑmū ē in potentia ad actū secundū quantuz est ex pte sua ut hns sciam pōt ꝺsideraꝛ nisi aliqd

ꝓhibeat exteri⁹. nūc ipsa aīa ē act⁹ ꝑmus ut ꝺeclaratū ē ꝫ. 7 uita ē actus secūdus capiēdo uitā ꝑ motibꝫ 7 opationibꝫ uiuētis ut sūt moueri 7 sentire 7 hm̄oī ꝙre ⁊c. Patet igit̄ ꝙ oēs ꝑticule posite in ꝺiffinitiōe ipsius aīe uere ꝺueniūt aīe scm̄ modū aliquē. 7 itez ꝑ istas ꝑticulas notificaī suba aīe cū fora nālis nata sit cognosci ꝑ suū ꝓꝑium subiectuz 7 ꝺeclarati. Itē ꝑ quālibet istaz ꝑticulaz aīa ꝺistīguitur ab aliquo alio qꝺ sic ꝑz ꝫ ꝫ. n. ꝙ ē actus ꝺistinguit ab ente ī pura potētia qꝺ ē mā ut euidēs ē qa mā ꝑma nō ē aliqs actus ut ꝺet̄minatū ē in ꝑ phico. ꝫ ꝫ. n. ꝙ ē ꝑmus ꝺistinguit ab oībꝫ motibus 7 opationibꝫ aīati q sunt act⁹ secūdi 7 ñ ꝑmi ut nutrire augere sentire 7 hm̄oī. ꝑ ꝫ aūt ꝙ ē act⁹ corꝑis ꝺistinguit̄ a multis actibꝫ ꝑmis. q non sūt actus corꝑis sed aīe ut oīs hītus ītellectual⁹. s. sapiētia. scīa. ītellect⁹. ꝓꝺētia. 7 ars. ut ꝑz 6° ethicoꝝ. isti. n. hītus ītellectuales bñ sūt actus ꝑmi sed nō corꝑis ꝫ aīe. sil⁹ aūt intellect⁹ agēs ē ꝑm⁹ act⁹ ītellectus possibilis ut ꝺr̄ cōiter scm̄ om̄. sed ñ ē aīa sed ꝑs aīe. nō. n. ē actus corꝑis ꝑ ꝫ aūt ꝙ ꝺr̄ pḣici. ꝺistinguit̄ aīa ab actibꝫ siue foris corꝑum artificialiū. que q̄ꝺammō sūt actus ꝑmi inquantū sūt forme ꝑsuppōite ad opatiōes ut acuties securis ad secandū 7 sic ꝺe alijs. 7 sūt actus corꝑis. sed ñ corꝑis nālis a natura formati ꝫ ab arte. ꝑ ꝫ aūt ꝙ ꝺr̄ organici ꝺistīguitur aīa ab actibꝫ 7 foris subalibꝫ corꝑoꝝ simpliciū. s. elemētoꝝ. ꝫ. n. sunt corꝑa omogenea 7 nō organica ut manifestū ē in aqua tra 7 aer. 7 sic ꝺe alijs. quoꝝ um⁹ cuius ꝙ ꝑs ē sinonima ꝑs. i. ei⁹ ꝺē ꝺispōis cū alia. ꝑ ꝫ aūt ꝙ ꝺr̄ potētia uitā hñt credo ꝙ aīa ꝺistinguat̄ ab actu corꝑis. qꝺ remanz statī post mortē. illud. n. corꝑus aliq̄liū ē organicū saltē scm̄ siłitudinē. cū ꝺiuersas hēat ꝑtes ꝺifferētes modis ꝑꝺictis. sed illud corꝑus nō hz uitam ī potētia ꝓꝑinq̄. cū non possit nutriri nec augeri ⁊c. iō actus ei⁹ ñ ē aīa. Ecce q̄ rōabiliť 7 pulchre Aꝝ ꝺiffinit aīam qa nulla ꝑticula supflue ponit̄ ꝫ utiliť 7 omode quare ⁊c. Sed ꝺubitaret aliqs qa bōa ꝺiffinitō ꝺebet ee uniuoca ut patz ex 6° thopicoꝝ. nūc aūt ista ꝺiffinitio nō ē uniuoca cū act⁹ ñ ꝺicat uno mō ꝺe aīa ītellectīa 7 ꝺe alijs ut ꝑus ꝺictum ē ꝑsertim qa corꝝuptibili 7 ꝑpetuo nihil ē cōe ut habet ex x° methaph. aut uniuocū. aīa aūt ītellectīa ē incorꝝuptibilis 7 alie sūt corꝝuptibiles ut hētur ex isto z. Dicendū ad ꝫ ꝙ sicut motus 7 natura nō ꝺicūtur ꝑure uniuoce 7 tñ Aꝝ. ꝺiffinit ut patet in z° 73° pḣicoꝝ. nec aliqs ī ꝺescriptiōibꝫ pōt plus facere ipso Aꝝ. s. ꝙ nō pōt melius ꝺescribere q̄ ipe Aꝝ. Sic etiā quāuis aīa ñ ꝺicat oīo uniuoce ꝺe aīa ītellectiua 7 ꝺe alijs. tñ ꝫ ꝺiffinit eā Aꝝ. in cōi qa ñ ꝺr̄ pure equoce sed ꝺr̄ analogice. s. scm̄ ꝑus 7 posteri⁹. ꝺe talibꝫ aūt analogicis bñ pōt ꝺiciť scīa 7 ꝺemōrare ut ꝺicit Lincoñ. in ꝑ posterioꝝ. 7 hētur ab Aꝝ. in 4° methaph. 7 ꝑ oñs tale analoguz bene pōt ꝺiffiniri ꝺūmodo ꝺeterminet ei⁹ ambiguitas in oñtibꝫ sicut fecit Aꝝ. ī hac scīa. hec ē ḡ causa q̄re ꝺiffinit aīam in cōitate sua qa ognitio ulis semper ꝺz ꝑcedere cognitionē ſpālem 7 ꝑticularem 7 hoc ſignificauit Aꝝ. ꝑ suū mom loquēdi cū ꝺixit. Si ḡ aliquid cōe in oī aīa oz ꝺicere. hoc. n. ꝺixit ad innuendū ꝙ non ē aliqꝺ cōe ꝺiffinitū ꝓꝑe 7 pure uniuocū ad oēm aīam ut ꝺicit om̄. Et ꝑ ꝫ Alexander ꝫ ꝑucipiū libz ꝺe sensu 7 sensato recapitulās q̄ꝺā ꝺicta in ista scīa ꝺixit ꝙ Aꝝ. ꝺiffinit ꝫ aīam uliter ut possibile erat ꝺiffinire ea que hñt in ipsis ꝑmuz 7 ꝑfectū 7 secundū impfectum. Dicat ḡ ad ꝺubitationē cū ꝺr̄. bona ꝺiffinio ꝺebet esse uniuoca ⁊c. ꝺicēdū ꝙ uez ē si sit ꝺiffinitio uniuoci sed si ē ꝺiffinitō analogi oz ee analoga. sup analogū. n. ꝺirigiť temōratio 7 scīa ut ꝺicit Lincoñ. ꝓ posterioꝝ. 7 per oñs ꝺiffinitio bñ pōt sibi assignari. mō ipsa aīa nō ē pure uniuoca ad aīam uegetatiuā. sensitiuā. 7 intellectiuā. nec pure equoca. sed scm̄ ꝑus 7 posteriꝰ 7 ꝫ ē ꝙ ꝺicit scm̄ analogiā. 7 tūc rōnabiliter queret iumo 2ꝺe qua aīa ꝺr̄ scm̄ ꝑus 7 ꝺe q̄ scm̄ posteri⁹. Ad. i. ꝺico saluo meliōi iudicio ꝙ aliqꝺ nom̄ ꝺici scm̄ ꝑus 7 posteri⁹ ꝺe aliquo ē ꝺupliciť ut hz uideri sup 5° methaph. ca° ꝺe ꝓncipio spāliť. Uno mō pōt ꝺici ꝺe aliquo ꝑ ꝑus scm̄ impōem 7 usuz 7 famositatē seu ꝺsuetudinē. 7 ꝫ mō ꝺr̄ ꝑ ꝑius ꝺ illo qꝺ ꝑus 7 magꝭ ē notū quo ad nos. qa nob notioribꝫ ꝑus nomē ꝺponim⁹. Alio mō scm̄ ordinez nature rei 7 sic nomē ꝑ ꝑus significat illud qꝺ est ꝺignius int̄ oīa sua significata. mō ꝺicā ꝙ ꝫ nomē aīa scꝺz ordinē impōis 7 famositatē 7 ꝺsuetudinē ꝑus ꝺr̄ ꝺe aīa sensitīa q̄; ꝺe alijs. qa ē notioz q̄ꝺammō quo ad nos. 7 multi nō ītelligūt cōiter ꝑ aīam nisi aīam sensitiuā 7 cū putāt loq ꝺe aīa ītellectīa loquūtur ꝺe aīa sensitiua sicut oēs illi q ꝺicūt aīam ītellectiuā ee corꝑalem 7 hm̄oī. sed scm̄ ordinē nature rei ꝑus ꝺr̄ ꝺe aīa intellectīa cū ista sit nobilioz oībꝫ alijs cū oībꝫ alijs sit quasi finis. unꝺ 7 nā ꝺebit alias ad ministrandū ei. Ad rōes. Ad primā cū ꝺr̄ in bona ꝺiffinitiōe ⁊c. ꝺico ꝙ uez ē si ꝺe trāscēdēs ꝑ qꝺ ꝺiffinit ñ ꝺistīguat̄ ab aliq̄ alio ēte sicut 7 ens 7 unū res 7 aliqd 7 hm̄. sed si sit tale trā scendēs ꝑ qꝺ ꝺistīguit̄ ꝺiffinitū ab alio nō ē ioue niens ipm̄ poni ī ꝺiffinitiōe. sic aūt ē ī ꝓposito. nā actū aīa ꝺistinguit̄ a mā que ē ens in pura potētia iō ⁊c. Alit ꝺicūt aliq ꝙ trāscendēs in sua cōitate sūptum nō ꝺebet poni in ꝺiffinitiōe. ꝫ ꝺtractū uel ꝺetminatū ad unū genus pōt poni. sic aūt ē ī ꝓposito. nā actus ꝑmus accipiť ibi ꝓ suba scꝺz foraz siue ꝓ fora suba 7 ꝫ ꝺat̄ ītelligi ꝑ ꝑcedentia quia ꝺiuisit subaz in materiā ⁊c. Ad aliā cū ꝺr̄. illud nō ē actus ꝑmus ⁊c. pōt ꝺcedi ista scm̄ opinionē cōem. 7 cū ꝺr̄ ꝙ in corꝑe aīato ē aliqs actus añ ⁊c. falsum ē q̄a licet corꝑus cui⁹ actus ē aīa añ aduētū aut receptionē aīe hēz mltas foras. tñ aduenīēte aīa oēs corꝝūpunt̄ 7 fit ꝛsolutio usq; ad mā; ꝑmā 7 sic aīa ē ꝑm⁹ act⁹ matie actuate siue corꝑis actuati ꝑ aīaz. Alit posset ꝺici scm̄ aliā opīonez cū ꝺr̄ illud ante qꝺ ē aliqs actus ⁊c. pōt ꝺici ꝙ uerū ē ꝙ nō ē actus ꝑmus simpliciť ꝑ ꝓpationē oīs alteriꝰ actus ꝑoris. sed pōt ꝺici act⁹ ꝑmus respū aliorum actuū posterioꝝ 7 in tali genere. 7 sic ē in ꝓposito. nā nō est oīo actus ꝑmus matie ꝑ remotionē oīs alteri⁹ actus ꝑioris. ꝫ tm̄ ē actus ꝑimus ī tali genere. s. in genere actuū q sūt ꝓpriī aīatis. oībꝫ enim illis aīa ē ꝑioz 7 respectu oīum alioꝝ actuū aīati. Et ꝫ significauit Aꝝ. ꝑ ea que subdit ogānici uitaz hntis q̄si ꝺicat ꝙ aīa est ꝑriō respū actuū uite ad quas aiatum ē in potētia. Nec ē inconueniēs aliqd ꝺici actū ꝑimū nō simpliciť ꝫ in genere et respū aliq̄ aliorum actuū ꝺeterminatoꝝ quāuis ali⁹ actus precedat in eodē subo ut scīa ꝺr̄ actus ꝑimus ut ꝺicit pḣs in lra. 7 tm̄ ante ipsam ē ali⁹ act⁹ iformās ītellectū possibilē. s. ītellectus agēs ut ꝺr̄ scꝺz Aꝝ. 7 om̄. ꝺr̄ aūt scīa actus ꝑim⁹ in genere actuū qui pnt fieri ī intellcū possibili a rebꝫ scibilibꝫ. ꝑioz. n in eodē generatiōe ē scīa scm̄ Aꝝ. in lra quare rō nō ualet. Uel pōt ꝺici aliť 7 satis rōabiliť ꝙ quāuis aliq alie fore subales precedāt aīam uia generationis tm̄ aīa ē ꝑioz alīs uia pfectionis 7 nobilitatis 7 iō ꝺr̄ actus ꝑim⁹ simpliciť. Ad aliā cū ꝺr̄ qꝺ ē actus matie ꝑime ⁊c. pōt ꝺici ꝙ uez est si sit actus materie ꝑime oīo īmediate. sed si mediante corꝑeitate nō ē necesse ꝙ nō sit act⁹ ꝑim⁹ sic aūt ē in ꝓposito nā aīa que ē fora dās ee ñ unit matie nisi mediāte corꝑeitate sicut 7 oēs alie fore subales ut ꝺocet om̄. in ꝓhēio pḣicoꝝ. 7 ī tractatu

de suba orb. Dubitabit. qa secz istam trnsionez
qlibz fora subalis etiā inaiatū possz dici actꝰ corpis
cū oīs fora subalis uniat materie mediātibz dimē
sionibz. ls aūt uidetur otra om. in 4°. celi 7 mūdi 7
4° pbicoz ubi uult ꝙ lapis oponat ex grauitate 7
mā ꝑma. econtrario de aīalibz que sūt oposita ex aīa
7 corpe. de hac n̄ plꝰ ad pns. Dz possumꝰ aliť dicē
ad rōem cū or. illud qđ ē actꝰ ꝛc. istud pōt negari.
7 cū ꝓbať ꝙ materia nō ē quid ꝛc. dico ꝙ quāuis
mā ꝑma n̄ sit eēntialiť corpeitas nec aliqs aliꝰ actꝰ
ipsa tn̄ nunq̄z denudať a corpeitate seu dimēsione
7 ꝓpť ls fora subalis que uniť ei pōt dici actꝰ pmꝰ
corpis. Sed queres q̄re alie fore nō dicunť actꝰ
corpīs sicut 7 aīa. 7 q̄re nō or aīa actus matie sicut
7 alie fore. dico ad ꝑmū ꝙ ls ē ꝑ tanto. qa materia
q̄ ē subm aliaz foraz uō hz tot pfectiones 7 orga-
nizatiōes ut subm aīe. 7 iō qa corpus plꝰ ꝑportat
q̄z mā ꝑma rōnabilius or aīa actꝰ pmus corporꝭ q̄z
actus matie pme. 7 ꝑ ls ad aliā. Qualiť autē di-
ctū om. ē intelligendū ꝙ lapis cōponit ex ḡuitate
7 mā ꝑma alias uisū fuit. sed iam nimis eēt longū
ad pns declarare. Ad aliā cū or actus corpis na
turalis ꝛc. ocedo. 7 cū or. aīa n̄ ē natura. dico ꝙ na
tura ouplicit sumiť. Uno mō generaliť ꝑ eēntiali
ꝑncipio oīs ētis nālis. 7 ls mō diffinit i 2° pbicoz
ubi or ꝙ natā ē ꝑncipiū 7 cā mouēdi ꝛc. s sic sine
oubio natura 7 aīa nō distīguūť ex opposito. īmo
aīa continetur sub natura sic dicta. cū aīa sit princi
piū 7 cā mouendi 7 qescēdi in illo in q̄ ē ꝑmū 7 p
se 7 nō scom accns. Alio mō sumiť nā magis spāliť
7 stricte ꝑ eo qđ ē ꝑncipiū motus ad unam oziaz
pōnis tm̄ 7 sic aīa nō ē natura sic dicta. nec oportet
ꝙ natura sic dicta sit actus corpis naturalis q̄re ꝛc
Ad aliā cū or forme simplicis. dicendū ꝙ ueruz
ē si ē una 7 simplex scom unitatē sube 7 scom uir-
tutē 7 etiā si hz ǒtutes diuersas quaz secūdi actus
pnt pendē ptem corpis exerceri ut sūt fore elem
toz que licet hēant diuersas uirtutes ut ignis cali
ditatē 7 leuitatē que sūt prīcipia diuersaz actionū
ut leuitas ē ꝑncipiū motus sursū 7 caliditas ē prī-
cipiū calefactiōis. tn̄ actꝰ isti pnt exerceri ꝑ corpus
unifore scom figurā 7 pōnez. uel nō tegrūť diuer
sitatē ptiū in figuris 7 opōib. iō cū nata n̄ abūdat
in superfluis neq̄z deficit in necessariis nō dedit istis
corpa organica. sed si sit actꝰ 7 fora simplex i subā
7 multiplex i ǒtutib que sūt ꝑncipia diuersarum
operationū que nō pnt exerceri ꝑ ptes eodē modo
dispōitas nō oz ꝙ subm eius sit simplex 7 unifore
ꝑ puationē diuersoz organoz modis p̄dictis diffe-
rentiū. sic aūt ē aīa q̄re ꝛc. Ad aliā cū or quod
hz uitā actu ꝛc. ont aliq 7 bn ꝙ uita sumiť dupli-
citer. uno mō ꝑ actu p̄ uiuētis. alio mō ꝑ actu 2° q
ē operatio siue motꝰ uiuētis ut nutrire 7 generare.
Huc ad rōem cū or illud qđ hz ꝛc. ueꝝ ē eo modo
quo habz uitā actu. 7 cū or ꝙ corpus cuiꝰ actus ē
aīa hz actu uitā. ueꝝ ē accipiēdo uitaz ꝑ actu ꝑmo
uiuētis q ē eē subale ipīꝰ 7 ꝑmū. 7 ls inquā modo
corpus cuiꝰ actus ē aīa habet actu uitā. nō actꝰ eiꝰ
ē aīa licet nō hēat eam. tn̄ adls hꝰmōi corpꝰ cuius
actus ē aīa habz i potētia uitā. q̄ ē actus secundus
.s. operatio uiuentis. quēadmōm ḡmaticꝰ hns actu
hītum grāmatice bn pōt eē i potētia ad ꝯsiderate
sicut dictū fuit ꝑus. 7 sic itelligiť corpus cuiꝰ actꝰ
ē aīa hre uitā in potētia. Sed istud nō ur satisfacē
tōni. nā sicut assumebat arguēdo corpus aīatum
distinguiť ab aīato i uiuēdo ut dicit Aū. 7 cōstat
ꝙ ipse accipit ibi uiuere ꝑ actu 2° uiuentis ut pz i
lra statī sequēte ubi dicit. Multipliciť autē uiuere
dico ꝛc. Et subdit ut intellectus 7 motus 7 sensus
7 status scom locū ꝛc. illud aūt p qđ aliqd distīn-
guiť ab alio debet eē i illo actu 7 nō solū i potētia.
ḡ corpus cuiꝰ actus ē aīa debet hre uitā scom actū
7 nō solū in potētia. 7 pōt dici ꝙ īmo aliqd pōt di-
stīngui ab alio p illud qđ hz actu ul i potētia 7 apti
tudine ꝓpinq̄ ab alio qđ nō hz illud nec actu nec i
potētia ꝓpinq̄. 7 sic ē i ꝓposito. nā inaiatū ut lapis
7 hꝰmōi nō hnt uitā nec actu nec in potētia ꝓpīq̄
aīatum aūt habet uitā uel actu uel i potētia ꝓpinq̄
actui ut notū ē. distīnguiť ḡ aīatum ab inaiato in
uuēdo ueꝝ ē uel actu uel potētia ꝓpinq̄ actui. Vl
dicať ꝙ corpus cuiꝰ actus ē aīa bn hz semp alique
actū uite. 7 ꝑ ls distīnguiť ab inaiato. nihilominus
tn̄ ipm aīatum actu hns unū opus ē adhuc i potē
tia ad aliud ut tu nutriēs te actu ex ls nutrimento
es in potētia ad aliā nutritionē ex alio nutrimēto
7 uidēs ls uisibile ē in potentia ad aliud uidenduz
similiť aūt 7 i aliꝭ. 7 sic bn dicit potētia uitā hnti.

Quarto. Onsequenť queriť. Utrū ex aīa
7 corpe fiat unū ꝑ se. Et arguit
ꝑ q n̄. qa ex oppositis no fit unū
simpliciť 7 ꝑ se ut manifestū ē de
se. sed actus 7 potētia sūt oppōita
īmo ualde oppositā scom om. i ꝑ
hemio ls 7 aīa ē actus. corpus aūt potētia ut uult
Aū. in lra Ulterius ex illis q̄z unū ē actus 7 aliud ē
ens in actu simplr nō fit unū ꝑ se ut cōiter ocedit
ꝑ tanto. n. ex suba 7 accnte nō fit unū qa licz accns
sit qdā actus tn̄ suba que ē eius subm est ens actu
simpliciť. mō aīa ē actus ut manifestū ē ex p̄dicti.
corpus aūt cuiꝰ uel i quo ē aīa ē ens actu scoz om.
in 5° methaphꝭ. ca° de suba. ubi ipe dicit ꝙ aīa ē for
ma in ente actu 7 illud nō ē nisi corpꝰ cuiꝰ actus ē
aīa ut manifestū. ē q̄re ꝛc. Ꝑ om. 4° celi 7 mūdi
dicit ꝙ lapis ē opositus ex ḡuitate 7 mā ꝑma ecō-
trario de aīalibz q̄ sūt opōita ex corpe 7 aīa. sed nō
eēt econtrario ls 7 ibi nisi corpus ex quo cū aīa opo
niť aīal hēret aliquē actū aliū uel aliā actualitatez
subalem ꝓter aīam. nā sicut aīal eēt opōitū ex aīa
7 materia dispositā dispōibz accntalibz que nō sūt
de suba aīalis. sic etiā lapis eēt opōitꝰ ex fora sub-
stantiali 7 materia dispōita determiatis dispōibus
accntalibz. uniꝰ cuiusq̄. n. actꝰ in potentia exīte 7 i
ꝓpria mā natꝰ ē fieri ut or in isto 2°. ḡ lapis eēt es
sentialiť opōitus in sui suba sicut aīal qđ uideť esse
otra om̄ q̄re ꝛc. Vltē ad principale. ex eis q̄ nō sūt
nō pōt fieri ens unū ꝑ se. ls ur manifesta. qa q̄ non
sūt entia nō sūt. 7 cū nō sūt entia sūt non entia ut
manifestū ē. mō ostat ꝙ ex nō entibz nō fit ēs nec
uuū. ḡ ex eis que nō sūt nō fit ens unū. sed corpus
7 aīa nō sūt. qa ut cōiter or fora nō ē 7 materia nō
ē. sed totū opositū ē illud qđ ē. sicut fora nō gene-
rať nec mā generať sed totū cōpositū ut allegatur
ex 7° methaphꝭ. ḡ ꝛc. Oppositum arguiť auctōri-
tate Aū. q uult ꝙ ex aīa 7 corpe fiat unū 7 non oz
de ls dubitare nota nata aīe 7 corpis. Idem uult
om̄. 7 oēs aliī expositores Aū. Idē arguiť rōe
illud ē unū ens qđ habet unā p se operationē. hec ē
manifesta. sed aīal qđ ē ex corpe 7 aīa habet unaz
p se operationem qa sentire q̄re ꝛc. Ad q̄stionem
dicēdū ur ꝙ ex aīa 7 corpe fit ens unū 7 p se cuius
cā ē. qa ex actu 7 eo cuiꝰ ē actꝰ fit ens unū. sed aīa
ē actus corpis ut ꝓbatū ē ḡ ꝛc. maioz recipiť pro
manifesta 7 p se nota. nec oz hꝰ aliquā cām intrin-
secā q̄rere principalē. sed solū ex ls ꝙ unū ē actus 7
alteꝝ ē ens i potētia fit ex eis unū. tn̄ Aū. si bn̄ osi-
deret ur ls ofirmare. Ad qđ osiderandū cū ex ali-
qbz entibz diūctis adinuicē nō fit unū simpliciť 7
p se ls ꝑ tanto otingit qa ambo scoz se sumpta sūt
entia 7 unū uel qđlibet eoꝝ scom se ē ꝓprie ens 7
ꝓprie unū ut ex lapidibz sibi iuicē ordinatis siue
diunctis n̄ fit ens simplr 7 ꝓprie unū qa unꝰqsq̄

est ens 7 unū simplicit' 7 actu. g̃ p oppositum cum
aliq̃ sint entia sibi inuicē cōiuncta sic se habētia ꝙ
altex eox nō ē ens ꝓpe nec unū scdz actū 7 aliud
est ens ꝓpe 7 unū tūc ex illo fit qd unū 7 ens uni-
tate 7 entitate illi⁹ qd uere 7 ꝓpe ē ens 7 unum.
Mō materia 7 fōa sic se hnt. matia. n. ñ ē ens simpli-
cit 7 ꝓpe nec unū scdm actū. nō. n. ē qd. i. suba
in actu nec quale nec quantū 7° methaph. fōa vo
subalis ē ꝓpe ens 7 ꝓprie unū scdm Aux. in littera
ubi dr̄ lꝫ. ens. n. 7 unū cū multiplicit' dicantur' qd
ꝓpe ē actus ē. 7 oñ. ibidez dicit. lꝫ noīa. n. s. ens 7
unū cū dicant multis modis tn̄ pma ꝓfectō i oibz
istis. s. fōa magis digna ē ut hēat lꝫ nomē ens. 7
lꝫ nomē unū q̃ aggtegatū ex matia 7 fōa. aggte-
gatū g̃ nō dr̄ unū nisi p unitatē exñtem ī fōa. ma
teria. n. nō dr̄ lꝫ nisi p fōam. g̃ ex materia 7 fozma
fit unū. Et subdit oñ. qd ē valde notabile 7 ad ꝓ-
positū ꝙ si materia 7 fōa eēnt in opposito exñtia ī
actu tūc cōpositū nō eēt unū nisi sicut dr̄ in rebz q̃
sūt unū scdm actū. Nūc aūt qa materia nō est ī
opposito nisi in potētia. 7 opositū nō est ens in actu
nisi p fōam. tūc cōpositū nō dr̄ unū nisi qa fozma
sua ē una. g̃ patet ꝙ ex cozpe 7 aīa fit unū p se 7 lꝫ
multū cōsiderandū ē qd dr̄ ꝙ fōa ꝓpe ē ens 7 ꝓ-
prie unū. Ex lꝫ. n. patz error cuiusdā dicti cōis ꝙ
fōa nō ē ꝓpe ens sed ē illud a q̃ aliqd ē. lꝫ. n. falsū
ē 7 ipossibile imo fōa ꝓpe ē 7 scdz Aux. 7 oñ. 7 ex
lꝫ ipso ꝙ ipa fōa in cōposito sola ē illud qd ꝓpe ē.
7 qd ꝓpe ē unū ouincit' ꝙ ex materia 7 fozma fit
unū simplicit 7 ꝓpe ut pz inspicienti Aux. 7 oñ. hoc
tn̄ uex ē ꝙ ipa fōa nō ē. sicut ens p se subsistēs 7
seozsū distinctū scdz eē a q̃libet alia suba. nec matia
simult ē lꝫ mō ens sepatū scdm eē a q̃libet alia sub
stantia qa nō sepat' a fōa nec ecōuerso. Cōposituz
aūt ē ens isto mō. s. subsistēs 7 distinctū a qualibz
alia suba. ß nō seqtur fōa nō ē p se subsistēs. g̃ nō
ē ens. imo ē fallacia ōntis. Et confirmat lꝫ pō. quia
ista ꝓpō ē uera in p̃ mō dicēdi p se fōa subal' ē ens
ut oēs ocedūt. mō eē 7 ens sūt idē realit' 7 eēntia-
liter uel unū necessario cōsequtur altex p se. uñ idez
ē realit' ꝙ fōa sit 7 ꝙ ipa sit ens. cū g̃ fōa sit ens p
se ipsa etiā p se ē. nō qdem p se. i. solitarie 7 seozsū
sed p se. i. p sui naturā 7 nō p aliud foralit'. opōituz
aūt nō ē ens actu foralit' nisi p fōam. Et confirmo
qa sicut ñ dr̄ realit' hoīem ābulare 7 hoīez ābulā
tē eē ut dicit Aux. z° ptarmenias. 7 in 5° methaph.
ca° d ente dicit ꝙ nihil differt hoc dualescit 7 homo
cōualescēs ē. igit' similit' nihil differt fozma ē ens 7
fōa ē p se. cū igit' fōa sit p se ens qa ipsum ens p̃-
dicat' d unoq̃q; p se. seqt' ꝙ fōa p se ē. 7 iō dcipiūt'
iuuenes q tradicātur ī lꝫ docō pncipio. s. ꝙ fōa pro
prie nō ē nec mā ē. sed opositū ē qd ꝓpissime ē hic
ens ē error ut patet cuilibz sani capitis. Sed ipsi
arguūt ꝙ illud q̃ aliqd ē nō ē. sicut illud q̃ aliqd ē
albū nō est albū. mō fōa subalis ē illd quo aliqd
ē ut manifestū ē qa ē illud quo opositū ē g̃ ꝛc. Ad
lꝫ pōt dici ꝙ illud q̃ aliqd ē nō ē illo mō q̃ aliquid
ē 7 tn̄ nō seqtur ꝙ nullo mō sit. 7 cū dr̄ fōa ē illd
ꝛc. ocedo 7 iō uolo ꝙ ipa ñ sit eo mō quo opōituz
ē. opositū. n. ē p se subsistēs 7 nō alteri inhērens 7
ens actu p ptē. fōa aūt nō ē p se ens subsistēs. s. ñ
inhērēs alteri nec ē ens actu p aliquā suā ptem ut
fōa ē. nō tn̄ seqtur ꝙ nullo° sit imo p se ē. i. p suaz
eēntiam 7 p se ē actus. 7 cū dicit de albo ꝙ illud q̃
aliqd ē albū nō ē albū. nō ē sile qa albedo ē fozma
accñtalis que nō p̃dicat' p se de unoquoq; imo nec
p accñs de quolibet ptut 7 iō nō oz ꝙ ipa sit alba.
quāuis sit illud quo aliqd ē albū. Sed ens 7 esse ē
eēntia cuiꝰcunq; entis uel oñs p se eēntiam. 7 ipos
sibile ē ꝙ aliqd sit illud quo aliqd ē 7 tn̄ nō sit ens
7 nō sit aliq̃ mō 7 iō nō ualet. Sed si obicez aliqs
ꝙ ista questio nō debēt poni. qa dicit Aux. ꝙ nō oz
querere si unū ē aīa 7 corpus. g̃ male queritur. dicen
dum ꝙ queritur nō ad ꝓbandū sed ad confirmandū.
Vel dicendū ꝙ nō oz querer eo mō q̃ antiq quere
bant. s. ut terminaret ad ptem negatiuā. ꝟ ad ptez
affirmatiuā bñ. Ad rōes. Ad pmam cū dr̄. ex
oppositis ꝛc. pōt dici ꝙ uex ē scdm ꝙ opposita sūt.
7 cū dicit ꝙ actus 7 potentia ꝛc. dicendū ꝙ lꝫ po-
tētia scdm ꝙ potētia 7 actus scdz ꝙ actꝰ sint oppo-
sita. sūt. n. otraria telatie. ut dicit oñ 9° methaph.
tn̄ illud qd ē actus 7 illud qd ē potētia uel sub po-
tentia nō sunt sibi iuicē oppoita. sicut lꝫ albū scdm
ꝙ albū opponat' nigro scdm ꝙ nigx. tam̄ illud qd
ē album 7 illud quod est nigrum non opponūtur
mō mā 7 fōa sūt hꝰ mōi. nō. n. mā ē foralit' 7 eēn
tialit' iste respectus q ē potētia sed subz eiꝰ. Similiter
si actualitas ē qdam respectꝰ realis supaddit' fōe
subali ipa fōa nō ē eēntialit' 7 foralit' ille respcūs.
cū g̃ dr̄ ꝙ ex actu 7 potētia fit unū p se itelligēduz
ē ꝙ ex eo qd ē ī potentia 7 ex eo qd ē actꝰ fit unū
ꝟ nō ex potētialitate 7 actualitate ꝗte nō uz. Ad
aliā cū dr̄ ex illis quox ꝛc. ocedo scdz ꝙ illd ē ens
actu. ens. n. actu tōe qua ē ens actu nō subsstat p̃ et
pncipalit' actui subali exquo cū suo subo oz unum
fieri. sed ex aliquo actu subali 7 ex aliquo ēte actu
nō scdm ꝙ ē ens actu sed scdm ꝙ ē ens ī potentia
7 tōe ptis potetialis bñ pōt fieri unū qd p se. 7 cuz
dr̄ ꝙ aīa ē actꝰ. ocedo. 7 cū dr̄ corpꝰ ī q̃ ē aīa ē ens
actu. dico uno mō ꝙ uex ē. ß aīa non unit' ei scdm
ꝙ ē ens actu. ita ꝙ pncipalis tō substandi anime
sit eius actus quē habet. imo unit' ei scdm ꝙ ens ī
potētia. nihil. n. phibet illud qd ē ens actu quodā
mō p unā foram eē in potentia ad aliā. 7 sic intelli
gendū ē dictū oñ. ꝙ aīa ē fōa in ente actu. i. subz
aīe ē ens actu nō qdem scdm ꝙ subm sed scdz ali-
qd aliud. s. scdm foram corpis aut sube aut hꝰ. 7
lꝫ scdm intentionē eiꝰ ī pncipio hꝰ secūdi ut declaratū fuit ꝓpus. ñ. n. dicit oñ. absolute ꝙ subm fōe
subalis nō ē ens actu sed dicit scdm ꝙ ē subm q̃si
dans p lꝫ itelligere ꝙ bñ ē actu scdm aliqd aliꝺ q̃;
p naturā que ē subm. sic enī dicet tenēdo ꝙ corpꝰ
cuius aīa ē actus habet aliā formā subalē prioreꝫ
remanentē aduenīēte aīa. Alii dnt aliq ꝙ corpus
cuiꝰ actus ē aīa nō ē in actu aliquo subali nisi scdz
aīam 7 uidet unū subm nō habere simul nisi unā
formā subalē. Et ad oñ. ipsi dicerēt ꝙ lꝫ fuit opīo
oñ. Sed q̃li exponerēt ipz ibi 7 in 4° celi 7 mūdi
7 in 4° phicoꝝ nō uideo. Similiter ad aliā auctori-
tatem de 4° celi 7 mūdi. alia ē copō aīalis ex corpe
7 aīa q̃ lapidis ex g̃uitate 7 materia ꝓma. quia in
ipo lapide opposito ex forma subali quā seqtur gra
uitas 7 mā ꝓma nō ē aliq̃ uirtꝰ p quā resistat gra-
uitati moueri deorsum. ꝟ in corpe cuiꝰ actus ē aīa
bñ ē aliqua uirtus q̃ resistit motui quo aīa mouet
ipam. illud enī corpus habet grauitatē q̃ inclinat'
ad motū deorsum. aīa uero aīalis aliqñ mouet ipz
motu sursū uel ad latus. et sic alit' se habet de opōe
aīat' ex corpe 7 aīa 7 de opōe lapidis ex g̃uitate 7
mā ꝓma. ꝟ lꝫ plenꝰ hēt ī qōne de plalitate forax
subaliū. Ad aliā pz ex dictis cū dicit' ꝙ ex eis q̃
nō sūt ꝛc. uex ē. 7 cū dicit' corpꝰ 7 aīa nō sūt. falsū
ē. 7 ad dictū oñ. forma nō ē ꝛc. dico ꝙ si hz ēitatē
aliquā debet sic itelligi forma nō ē sicut ens per se
subsistēs 7 seozsū a qualibet alia suba 7 silr̄ matia
sed totū opositū ē sicut ens subsistēs seozsū 7 diffiz
a qualibet alia suba que nō ē ps eius. 7 lꝫ significa
uit Aux. ī 4° metha. ca°. ē aūt suba 7 qd subdit ubi
loquēs de opposito dicit. Et sepabile simplr̄. si autez
arguatur. forma subalis non ē sepabilis p se subsi
sistens. g̃ fōa non est. dico ꝙ non sequitur imo ē
fallacia ōntis ut pz cuilibet exercitato et iō ñ ualet

Utr oīs aīa sit actꝰ ꝑmus cōpis. Et arguit ꝙ nō. qa illud qđ recipit foras nō est actus. sed aīa sensitiua ⁊ ītellectiua recipiūt foras ĝ ⁊c. maior ē manifesta qa recipe ē ⁊trariuz ipi actui ut dicit om̄. ī tractatu đ suba ⁊b. ⁊ minō pz in ⁊° 73° hꝰ. aīa. n. sensitīa r̄cipit foras sensibiles. ⁊ aīa ītellectīa recipit foras ītelligibiles ĝ ⁊c. ¶ Itē illud qđ habet potentiā passiuā nō ē actus. qđlibet. n. ē passiuū a mā scđm ꝙ mā ut patet ꝑ de generatiōe ca° de actuis ⁊ passiuis. ꝧ aīa hz potentiā passiuā ut sensus ⁊ ⁊ ītellectus possibilis que sunt uirtutes passiue ut oñdetur in isto li° q̄re ⁊c. ¶ Itē oīs actus ꝑmus pōt eē sine oī actu ⁊° ut uī ꝑ inductionē. scīa enim pōt eē sine ꝺsideratione ut patet in geometra dormiente ⁊ sīc uirtus moralis sine opatiōe bona actuali ut pz ꝑ ethicoz. ⁊ ⁊°. ꝧ aliq̄ aīa. s. nutritīa nō pōt eē sine actu ⁊°. s. sine nutritiōe uel opatiōe circa nutrimentū ut patet in isto ⁊°. unde etiā dicunt qdam medici ꝙ cessatō aīe nutritīe ab opatiōe sua mors ē q̄re ⁊c. ¶ Itez actus ꝑmus ē minꝰ nobilis actu ⁊°. nobiliꝰ. n. ē ꝺsiderare q̄ scīa eius. cuiꝰ ꝑmo signū ē qa ꝺsiderare pfecte ē posteriꝰ q̄ scīa. poz. n generatiōe scīa ē in eodē scđm pz in lr̄a. mō poza uia generatiōis sūt ī pfectioza scđm naturā ut habet 9° methaph. ¶ Itē hꝰ patet alio signo qa felicitas hūana q̄ ē summū bonū hoīs ⁊ pulcherrimū ⁊ delectabilissimū ut pz ꝑ ethicoz ponit in aliq̄ actu ⁊° ⁊ nō in actu ꝑ. si ĝ aīa eēt actus ꝑmus tūc aliqs actus eēt nobilioz aīa. ⁊ ꝺstat ꝙ omnes alīj actus aīati ꝓter aīam sūt accītia saltē actus secūdi q̄ sunt motus ⁊ opationes. ⁊ om̄. in ꝓhemio hꝰ dicit ꝙ aīa ē dignius ⁊ nobiliꝰ oībz q̄ sunt in aīalibz quār ⁊c. ¶ Itē si oīs aīa eēt actus corpis tūc oīs aīa eēt in corpe ⁊ nulla eēt sepata a corpe. ꝺns ē falsū q̄re ⁊c falsitas ꝺntis appz qa aīa ītellectīa nō ē in corpore īmo ē sepata ⁊ īmixta ut pz ī isto libro. ⁊ ꝺna patz qa pfectio ē ī illo cuiꝰ ē pfectio ut dicit om̄. 4° phi sicoz. ꝓpe ꝓncipiū. actus aūt ⁊ pfectio sūt unum ⁊ idē ⁊ sic oīs actus debet eē in illo cuiꝰ ē actus ⁊ nō sepatus ab ipo q̄re ⁊c. ¶ Itē si oīs aīa eēt actꝰ corpis tūc oīs aīa eēt corruptibilis. actꝰ. n. corrumpunt ad corruptionē eiꝰ cuiꝰ ē actus. sed hꝰ ē falsū qa aīa intellectīa est īcorruptibilis ⁊ ꝑpetua ut pz in ⁊° ⁊ 73° hꝰ q̄re ⁊c. ¶ Itē nulla suba ꝺposita ex diuersis ꝓncipiis quoz unū ē sicut mā ⁊ reliquuz sicut foīa nulla dico talis suba ē actus. hꝰ uī manifesta qa actus ⁊ foīa debet eē natura simplex ut satis pz ex 7° methaph. sed aīa intellectiua ⁊ hūana est suba ꝺpōita ex diuersis ꝓncipiis quoz unū ē sicut matīa. s. ītellectꝰ possībilis. ⁊ reliquū sicut forma. s. ītellcūs agēs sicut uī dicē ꝺm. in 3° hꝰ. ⁊ q̄si oēs attribuūt ei illā snīam quare ⁊c. ¶ Oppositum arguitur auctoritate ⁊ª. ⁊° huiꝰ. ubi ⁊ª. diffiniēdo aīaz ait dicit ꝙ ipa ē actus ꝑmꝰ corpis. ¶ Idē etiā dicit om̄. ⁊ oēs alīj expositores. ¶ Ad questionez dicēda sunt duo. ꝑ ꝙ oīs aīa ē actus. ⁊° ꝙ est actꝰ ꝑmus. deiñ uidebit quomō dr̄ūter dr̄ actus đ aīa ītellectīa ⁊ de alīj scđm ītentionem ⁊ª. ⁊ ꝺm. ¶ Primū oñdendū ē ex rōibz adductis ad secundā ꝺclusionē q̄stionis īmediate ꝓcedētis. ⁊ hꝰ hnt melius locū. ¶ Secundū ꝓbat rōibz sumptis ex lr̄a ⁊ª. qa nescio meliores supponēdo ꝑ ꝙ aīa īexistit aīali tēpore somni ⁊ tēpore uigilie ⁊ hꝰ ē ꝺcessū ab oībz. nō ē. n. dicendū ꝙ aīal ī dormiendo sit mortuū ⁊ sine aīa. ⁊ iō dixit ⁊ª. in lr̄a. īexister. n. aīa in somnis ⁊ uigilia ē. q̄si dicat tā somnꝰ q̄ uigilia requrunt aīam īexistere. ⁊° supponendū ē ꝙ aīal ī somno pōt eē ꝑuatū oībz actibz sensuū ita. s. ꝙ nō uidet nec audit nec imagīatur neq; cogitat. ⁊ hoc ꝺcessū ē ⁊ notū ꝑ experientiā ⁊ hꝰ significauit ⁊ª. ī lr̄a cū dixit. ꝓporcionale aūt uigilia qdem ipi considerare. somnus aūt. i. aīa in somno ipi hr̄e ⁊ non opari. i. hītui sine opatiōe exīti. ita ꝙ sicut in aliq̄ pōt eē hītus scīalis sine actuali ꝺsideratiōe. habēs. n. hītum geometrie nō semp speculat scđm ipsuz sicut ī sensu aīal hz aīam sensitiuā sine oī opatiōe sensus ꝺ aliquotiēs. ex his ĝ possum9 sic rōcinari aīa sensitīa cū sit actus aut ē actus ꝑmus aut secūdus ꝑ sufficientē ꝺfinitionem. diuidit. n. actus actuz ꝑmū q ē foīa quecūq; ꝓiacens ⁊ suppositā opatiōi ⁊ actū secundū q ē opatō. sed aīa sensitīa nō ē actꝰ secūdus qa cū aīal in somno pfecto ⁊ fortissimo nō hēat aliquā opationē sensus seq̄ret si aīa sensitiua eēt actus secundꝰ ꝙ aīal in somno non hēret aīaz sensitiuā cuiꝰ oppositū supponebat ⁊ sic relinq̄t ꝙ aīa sensitīa sit actus ꝑmus. ¶ Idē aūt ē iudicium đ oī alia aīa quantū ad hꝰ qđ ē eē actū ꝑmum uel secundū ut manifestū ē cuilibet. nō. n. ē uerisimile ꝙ una suba aīe eēt actus ꝑmus ⁊ alia pure actꝰ secūdus q̄re ⁊c. ¶ Itez alia rō pōt capi ex uerbꝭ ⁊ª. qa ille actus qui est ꝓporcionabilis scīe ē actꝰ ꝑmus ⁊ hꝰ dicit ⁊ª. in lr̄a. poz aūt generatiōe in eodē scīa ē. sed ipsa aīa ē actus ꝓporcionatus habitui scīe ut etiā ponit ⁊ª. in lr̄a. somnus aūt. i. aīa in somno ꝓporcionabīt ē ipi hr̄e ⁊ nō opari. i. hītui sine opatione ut iam allegabat q̄re ⁊c. ¶ Itē pōt argui ex descriptiōe actꝰ ꝑmi. nā oīs foīa ꝑsupposita opatiōi ē actus ꝑmus ut sic. hāc habeo ꝙ manifesta. ꝧ oīs aīa ē foīa ꝑsupposita opationi ut manifestū ē inducendo. aīa. n. uegetatīa ē ꝓncipiū nutritiōis ⁊ augmentatiōis ut pz in lr̄a. ⁊ ꝑsupponit ad illos motꝰ ⁊ sīc aīa sensitīa ꝑsupponit huic opatiōi que ē sentire et ītellectīa ad ītelligere q̄re ⁊c. ¶ ⁊° pōt dici ꝙ oīs aīa ē actꝰ alicuius corpis. qa oīs opatio aīe dependz ab aliquo corpe uel ab aliquo exīte ī corpe ut patuit ī ꝓhemio. hꝰ aūt nō uī ꝙ alio eē nisi qa oīs aīa ē actus alicuius corpis ĝ ⁊c. ¶ Et hꝰ ē ꝺsiderādū ꝙ aīa ītellectiua nō ē oīo actus ꝑmꝰ corpis sicut aīa sensitiua ⁊ uegetatiua. aīa enī uegetatīa ⁊ sensitīa ē actus ꝑmꝰ dans eē ipsi corpi foralit et extendit scđm extensionē corpis subi ut oēs ꝺcedūt. nō. n. hnt aliqs opationes que nō cōicentur corpori ut subo et de istis ptibz loquens ⁊ª. dicit ꝙ ptes aīe quedā nō sūt sepabiles supple scđm eē a corpe. qa sūt actus intrīseci dantes eē foralit suis subis. aīa aūt intellectiua nō est actus alicui corpi scđm esse nec extendit scđz extensionē corpis hūani ⁊ ꝓpt hoc suboit phs. At uero scđm quasdā supple ptes nihil ꝓhibet ipsam aīam eē sepataz ꝓpter illud ꝙ nullius corpis sūt actus supple īherētes. quāuis ĝ dictū sit ꝙ oīs aīa ē actus. nō tn̄ hētur quomō sit actus utq; sit actus corpis sicut nauta nauis. i. sicut opans intrinsecū ⁊ appropatum corpi hūano ⁊ hꝰ ē uer de aīa intellectīa. īpa. n. ē actus. i. opans intrī secū in opando unite se hns ad corpus ⁊ appropriatuz ex eo ꝙ opatio eiꝰ ꝓpria dependet pcise ⁊ ꝓpe ab aliqbz exītibz in corpe hūano. s. ab ītelligibilibus imaginatis. ¶ Nec aūt aīa ītellectīa nō sit actꝰ corpis ꝺiūctus ei scđm eē ⁊ dās eē foralit apparebit in 3° hꝰ ⁊ ad prīs pōt sic ꝓbari. Si aīa ītellectīa esset actus dās eē corpi ⁊ unitus ipi corpi scđz eē sicut figura cere seq̄tetur ꝙ cū hō ītelligeret manꝰ etiā ītelligeret ita ꝙ hꝰ eēt uera manꝰ intelligit qđ ē absurdum. ꝓbatio ꝺne. qa postq̄ aīa intellectiua eēt foīa dās eē corpi opoꝛteret ipam eē unitam ⁊ ꝺiunctam scđm esse cuilibet pti corpis. nam oīs ptes materie ꝓficiūtur foīa totius. ĝ in manu eēt suba aīe intellectiue. in quocūq; aūt ē suba anime intellectiue in eo ē potētia intellectiua qa ista fundantur immediate in essentia anime intellectiue.

Vnde in quocunq; ē eēntia aīe ītellectiue ī eo est potentia ītellectīa sicut in quocunq; ē supficies in eo ē color.ī manu ḡ erit potētia ītellectiua.sicut in q̄cūq; ē potentia ītellectiua in eo recipit̄ intelligēr̄ sed in quocūq; ē intelligere illud ītelligit.hꝫ ē manifestū ḡ manus ītelligit saltē paccns qꝺ ē oīo impossibile. Ad istā rōem ꝺr̄ scꝺm fidē 7 ueritatem q̄ manꝰ nullo mō ītelligit.7 cū ꝺr̄ q̄ in quocunq; ē potentia ītellectīa illud ītelligit uel recipit intelligere.ueꝝ ē si fantasma sit ei pns.sed fantasma nō ē pns aīe itellectiue scꝺm q̄ ipa ē in manu 7 iō nō ualet. Et tu queres cū aīa itellectīa sit indīsibilis scꝺm quantitatē nec aliqua ps eiꝰ sit in aliqua pte corpis ut ꝺcꝺitur.seqtur cū aliqd ē īdiuisibile oē qꝺ ē ei pns ē ꝑsens ei toti. 7 scꝺm q̄ ē in quacūq; pte. nam ipsa scꝺm q̄ ē in una pte n̄ ꝺiffert a se ipa scꝺm q̄ ē in alia pte nisi ponat extensa scꝺm quantitatē 7 extensionē corpis qꝺ nullꝰ ꝺiceret. Ad cuꝝ aīa intellectīa sit unita corpi ut subo sicut tu ponis ꝺꝝ q̄ ipm ītelligere qꝺ recipit̄ in aīa ītellectīa aut recipiat̄ ī una sola pte corpis aut ī nulla aut ī oībꝫ si in una sola pte corpis subi tūc sine ꝺubio illa ps ꝺebet ꝺici organū ītellcūs ad intelligendū sicut ps corpis ī qua sola recipit̄ uidere ē organū uisus ad uidendū 7 silr̄ in alīs.hꝫ aūt ē itrōabile qa ītellectus nullū habet organū ut oēs cōcedūt. Si aūt ꝺicat̄ q̄ penitus in nulla pte corpis repit̄ ītelligēr̄ sequitur q̄ nullo modo repitur in corpe ut in subiecto nec p se nec p accns qꝺ ē ꝺtra pōem. post q̄.n aīa intellectiua ē ꝺiuncta uel unita corpi ut subiecto ipm informās 7 actuās ītelligibile. uꝝ q̄ ipsū ītelligere qꝺ pficit eā nō recipiat̄ ī corpe tanq̄ in subo.cū uero supficies ī̄existat subē q̄liter aliquid recipiet̄ in supficie qꝺ nullo mō eēt in suba tanq̄ in subo. Si aūt ꝺcꝺat̄ q̄ ītelligere recipit̄ in q̄libꝫ pte corpis.ḡ recipit̄ in manu 7 sic manus ītelligit uel ītelligitur saltē paccns quod ē ridiculū. Ad hoc ꝺicet̄ q̄ q̄ꝺiu aīa intellectiua ē in corpe ipm intelligere recipit̄ in illa pte corpis q̄ ē sufficient̄ ꝑsens fantasmatibꝫ ut aīa intellectiua moueat̄ aut īmutetur ab eis.7 cū ꝺr̄ ḡ illa ps erit organū intellectꝰ ad intelligendū. ꝺico q̄ non seqtur qa accidit ipsi aīe intellectiue ad hꝫ ut recipiat intelligere q̄ sit in tali ꝺeīminata pte 7 oīo q̄ sit in corpe.cuiꝰ signū ē q̄ etiā sepata a corpe intelligit. Ad aūt ꝺicer̄ Aꝝ. ad istā rōem nō plus ad pns. Sed ꝺubiū ē cōe 7 ꝺifficile. qa illud qꝺ aꝺuenit enti in actu nō pōt eē suba scꝺm soram siue sora subalis. hꝫ ē manifesta sed aīa ē hꝰmōi qa ipa aꝺuenit corpi phico 7 organico 7 tale ē ens actu añ aꝺuentū aīe. Rn̄ꝺetur hꝫ q̄ q̄uis ipm corpꝰ cui aꝺuenit aīa sit ens actu āte generationē aīe tn̄ in aꝺuētu ipsius aīe oēs actus subales 7 accn̄tales p̄ce dētes corrūpunt̄ 7 fit resolutio usq; ad materiā p̄mam 7 tūc ī instāti educit̄ aīa ꝺe potentia materie 7 silr̄es ꝺispōes generantur simul cū aīa tn̄ pfectiones. 7 si q̄ritur qꝺ sit corrūpens qꝺ corrūpit illas ꝺispōes p̄cedētes. ꝺr̄ q̄ ipꝫ generās qꝺ generat corrūpit sora substantialem p̄cedentē 7 p oīs alia accidentia corrūpit 7 generat aīam simul cū accn̄tibꝫ silr̄ibꝫ pfectionibꝫ. tam̄ utꝝ sit ueꝝ uel nō ad pns ñ ꝺete rmino. Si tamē uolumꝰ tenēr̄ aliā uiā q̄ ꝺispōes ipe ñ corrūpunt̄ aꝺuenīēte aīa nec sore generales p̄cedētes ꝑ remanent eodē mō 7 numero 7 pficiūtur 7 oplent̄.tūc possumꝰ rn̄ꝺere ad rōes. cū ꝺr̄ illꝺ qꝺ aꝺuenit enti in actu ꝛc. ueꝝ ē si illud aꝺuenit enti in actu scꝺm q̄ in actu 7 rōe qua ens in actu in ipo recipiat̄. ꝑ si aꝺueīt ēti in actu ñ scꝺꝝ q̄ ēs in actu nec scꝺꝝ q̄ ēs actu ipm recipiat p̄ncipaliṫ tūc pōt eē suba. quāuis igit̄ in generatiōe aīati ipꝫ corpus cui aꝺuenit aīa sit actu p formas subales generales ordinatas ad aīam recipiendā 7 hēat ꝺispōes accn̄tales qbus ē phicū 7 organicū qa tn̄ adhuc in tali corpe ē pars potētialis.s. materia p̄ma que ꝺe se nō ē aliqs actꝰ ideo aīa que in eo recipit̄ rōe qua ē in potentia p̄ncipaliṫ erit sora subalis. Cōcederet itaq; q̄ in aduentu aīe remanēt sore p̄cedētes eedē numero 7 mediātibꝫ eis tanq̄ ꝺispōibꝫ 7 p̄parationibꝫ materia recipit aīam. Et ad illā intentionem forte ꝺixit oīm.in 5° methaph̄.ē sora in ente actu.s.in corpoꝝ organico phabēte formam substātialem qua est corpus 7 suba licet illā soram subalem nō habeat scꝺm q̄ ē subm aīe ita q̄ rōe illius actus p̄ncipaliṫ subiciat aīe. 7 adhuc unū uideo incōueniēs sequi si bene 7 sane intelligātur ꝺicta oīm . ꝺe his autem amplius hētur in questiōe ꝺe ḡdibꝫ 7 pluralitate soraꝝ quā ordinaui. Ad rōes cū ꝺr̄. illud quod recipit ꝛc.ueꝝ ē si recipit̄ soras subales tanq̄ per se 7 p̄mū subm eaꝝ.ꝑ si recipiat soras accn̄les pōt eē ens actu simplicit̄ ut ꝺr̄ ꝺe corpe celesti qꝺ ē subm simplicit̄ exns in actu ꝺe se nō p ptem 7 tn̄ ē subm accn̄tium celestiū 7 recipit ꝺiuersa ubi. tn̄ hꝫ ueꝝ ē q̄ oē recipiēs soram ꝺe nouo quecūq; sit ipa hꝫ potentiā ad recipiendū eā.alit̄.n.recipetur ī possibile recipi. tn̄ scꝺꝝ se ipm pōt naturaliṫ pus eē ens actu anteq̄ recipiat.7 p̄ncipalis rō substādi accn̄ti pōt eē ens actu 7 tn̄ habet potentiā receptiuā. mō ipa aīa nō recipit formas subales sed accn̄tales.s.spēs reꝝ sensibiliū 7 cognoscibiliū que oēs ꝺīr eē accn̄tales. Vel ꝺn̄ꝺuꝝ q̄ nō recipit sora cū abiectione contrarii sed simplici receptiōe . 7 ꝺe illa intelligit oīm.7 si aliq̄ ps aīe recipet soras subales ut intellectus possibilis ꝺcꝺeret̄ eē ens pure potentie scꝺꝝ q̄ ē receptiuꝰ eaꝝ.ꝺ hꝫ aūt uidebiṫ in 3° hꝰ ꝺeo uolente. Ad aliā silr̄ pōt ꝺici q̄ ueꝝ ē si habet potētiam passiuā receptiuā soraꝝ subaliū. sed si hꝫ potentiā passiuā soraꝝ accn̄taliū receptiuā pōt eē ens actu.7 sic etiā ꝺr̄ ꝺe ipa anima. ñ.n.habet potentiā passiuā receptiuā soraꝝ subaliū saltē scꝺm eē materiale 7 reale.lapis.n.nō ē in anima sed spēs lapiꝺis ut ꝺicit Aꝝ in 3° hꝰ.ꝑ habet potentiā receptiuaꝝ soraꝝ accn̄taliū. Et si qs ꝺiceret intellcm̄ recipēr̄ soras subales hꝫ tn̄ nō eēt scꝺm esse māle 7 reale. ꝑ scꝺm eē spūale 7 abstractū ut patebit in 3° huius. Rē anima nō recipit cū abiectiōe ctrarii p̄existentis sed sine abiectiōe ctrarii 7 hꝫ ē receptō solū pfectiua talis aūt pōt eē in subo ente actu. 7 cuꝝ ꝺr̄ in ꝓbatiōe maioris q̄ a materia quodlibꝫ ē passiuū ꝛc.ueꝝ ē ꝺe passione que ē receptio fore substantialis 7 realis.sed ꝺ receptiōe fore accn̄tal'aut spūalis non intelligiṫ quare nō ualet. Vel ꝺicat̄ q̄ hn̄s potentiā passiuā nō ē actus illiꝰ cuiꝰ est susceptiuū.sed pōt eē actus respectu alteriꝰ.sed sic est in ꝓpositō nā nō ē actus spēꝝ quas suscipit sed bn̄ ē actus alterius corpis. Ad aliā cū ꝺr̄ omnis actus p̄mus ꝛc.hꝫ ꝺicūt aliq̄ q̄ nō oꝝ.sed sufficit q̄ sit p̄oꝝ scꝺm naturā ipo actu 2°.7 non oꝝ q̄ sit p̄oꝝ tēpore .mō anima nutritiua licet nō sit p̄rioꝝ tēpore q̄ nutritio ut ꝺr̄ immo semp ē in actu nutritionis tn̄ bene ē p̄oꝝ scꝺꝝ naturā sicut cā. est.n.cā p̄ncipaliṫ intrinseca ipsiꝰ nutritiōis ut ꝺocet Aꝝ.in lra.7 tactū fuit p̄us. Aliṫ ꝺicūt aliq̄ q̄ ipa anima nutritiua nō semp ē in actu 2° immo q̄nq; ē sine actu illo.sc̄ .n.quedā animalia ut ꝺicit oīm.q̄ in hyeme absco ꝺuntur in cauernis terre sicut qdam serpētes 7 q̄ꝺam magne rane 7 nichil in estate thesaurizant 7 sic nō nutriūtur 7 sic anima nutritiua pōt esse sine actu 2°. Sed illud nō uꝝ sufficere. qa licet in illis animalibꝫ foꝛtasse in tēpore illo aīa nutritiua ñ nutriat tn̄ in q̄ꝺam alīs uiuētibꝫ ut in hoībus 7 in alīs semp ē in actu 2°.7 nunq; cessat ante moꝛtem. Vñ Aꝝ.ꝺicit in illo ca° Qm̄ autē eaꝺē potētia aīe

usq; ad hs ē quousq; alat. Itē q̄uis aīalia illa in tpe illo non thesaurizēt. tn calor natural' ot̄inue agit ī hūidum quod nō facit sine aīa. 7 hs signū ē. qa cuz exeūt d' cauernis ueniunt maciēta. 7 cā ē ut dicit Albtus ꝓpter osumptionē factā a caloze naturali 7 sic aīa in illis nō ē penitus sine actiōe. unde om̄. ponit illud tanq; sit sufficiēs solutio dubitationis. uidelz qd' dicit ī 8° q nunq; cessat actio calozis naturalis 7 cū cessat tūc ē moꝛs ut patet in ometo.

Et iō dicūt alij aliť q licet aīa uegetatīa nō possit eē sine actu 2° q ē nutrire uel agere in humidu; p calozē. tn pōt eē sine alio actu 2° cuius ipa ē pncipiū ut sine augmētatione 7 generatiōe. ñ. n. semp augmētant uiuentia nec semp generāt 7 hs sufficit. nō enī oz q oīs actꝰ pmus possit eē sine oī actu 2°. ß sufficit q sit sine aliq̄bꝰ actibꝰ secūdis quoꝝ ē pncipiū ut ītellectus agēs q ponit eē actꝰ pmus scd; Aꝛ. 7 om̄. q nō pōt eē sine intelligere quo ītelligit seipm 7 alias subas sepatas. Sed forte illud ītelligere quo ītelligit seipm nō dicēt̄ actus secundꝰ cū sit idē cū sua suba ut pz in 3° hꝰ. tn signat intelligere p mōm actus secūdi. qcqd aūt sit sufficit ad ꝓpositū q aīa sit sine actu 2° cuius ē pncipiū. Item aliť pōt dici ocedēdo maiozē. 7 cū oꝛ q aīa nutriēs nusq; ē sine nutritiōe. dico q quāuis aīa nutritiua nusq; sit sepata ab oī nutritiōe simul. tn ipa successiue sepatur ab oī nutritiōe uel a diuersis nutritionibꝰ ptic̄laribꝰ aut a nutritione quā cāt hodie 7 ab hac nutritiōe ipa erit cras sepata 7 faciet aliaz in alio tēpoze nec semp egit nec semp aget illā nutritionē quā nūc agit 7 sic de alijs. quāuis ḡ ipa nūq; sit sine oī nutritiōe nec sepata simlꝫ 7 semel ab ōni nutritiōe. tn successiue pōt separi ab hac nutritiōe 7 ab illa. sicut licet celū ñ sit sine circulatiōe, nec sit simul sepatus ab oībꝰ circulationibꝰ tn sepať successiue a q̄libet circulatiōe. circulatio. n. hodierna ñ erit cras in ipo celo. uec circulatio crastina est nūc actu in celo 7 filꝫ ē in ꝓposito. 7 iō aīa nutritīa bñ ē actus pmus. Ad aliā cū oꝛ actus pmꝰ ē minꝰ nobilis 2c. dicūt qdā q uez ē in accn̄tibꝰ sicut exē plificabať de uirtute scīa uel alijs actibꝰ eaz. sed ñ oz q actus pmus q ē suba sit minꝰ nobilis simplicit̄ q; actus secūdus. suba aūt ē nobilioꝛ accn̄tibus suis. mō aīa ē suba 7 nō accns. Aliť dicunt aliq q actus pmus pōt osiderari dupliciť. Uno mō scd'm suā subam 7 scd'm illud qd' ē. Alio mō scd'm q oꝛdinať ad actū secundū. nec ē remotū q aliquid sit minus nobile alio scd'm aliquē respm̄ 7 tn sit nobilius scd'm se ut hō scd'm q coloꝛatus ē minꝰ nobilis equo scd; q ognoscēs 7 tn simplť 7 scd; suaz subam nobilioꝛ ē 7 sic de multis alijs. Et si arguatur ulteriꝰ q uliter oꝛdinatū in aliud ut in finem ē minus nobile illo fine. mō oīs actus pmus oꝛdinať ad secundū ut ad finē. Ad hs pōt dici ut prius q uez ē q oꝛdinatū sub illa tōe qua oꝛdinatū est. ē minus nobile illo fine. tn scd'm suā subam nō oz q sit minus nobile simplť. Uel dicať q uez ē de fine pncipali q ē finis grā cuiꝰ 7 pmaria ītentione appetitus. ß d' fine instrumētali 7 scdaria ītentione intēto nō ē uez q sit simplť nobilioꝛ ipo oꝛdīato in finē ut intelligentie que mouent coꝛpa celestia ꝓpter ista īferioꝛa generāda 7 oseruāda. sed hs est scdaria intentiōe. 7 pmaria ītentione agūt ꝓpť se. ut dicit om̄. iz° methaphꝫ. 7 z° phicoꝛ dicit. q hec ē oispō entis eterni 7 actio eiꝰ ē ꝓpter ipm. sic aūt ē in ꝓposito. nā aīa nō oꝛdinať ut ad finē pncipalē 7 p̄ intentū ad motus 7 opationes aīati. ß ad oīnū 7 ꝓpetuū eē. oīa. n. illud appetūt 7 illiꝰ grā agunt q scd'm naturā agūt ut dicit Aꝛ. in lra. Ad aliā pz ex dictis. si enī oīs aīa eēt actus coꝛpis dans ei eē foraliť tūc oīs aīa eēt in coꝛpe ut in subo sed nō sic ē ut dicebať 7 iō non oz q oīs aīa sit in coꝛpe ut in subo 7 pfectibili quāuis etiā aīa intellectiua sit in coꝛpe p appꝛopationē opādi ut uidebiť. Uel dicať ocedēdo q oīs aīa ē in coꝛpe ut in subo. uel scd'm actū uel scd'm aptitudinē. 7 cū oꝛ q aīa ītellectiua nō ē in aliquo coꝛpe pōt expōi scd'm fidē 7 ôitatez q hs nō ē intelligendū de potētia intellectīa. ista. n nō ē in aliqua pte coꝛpis dťminata ut in oꝛgano. sed fundať imediate in suba aīe. ipa tn suba aīe intellectiue bn̄ ē in coꝛpe ut in suo pfectibili cui cōicat suū eē licet etiā possit eē p se 7 existere sine coꝛpoze. s. post moꝛtē. Ad aliā cū oꝛ q tūc oīs aīa eēt coꝛruptibilis. pōt dici q uez ē si oīs aīa eēt actus oās eē coꝛpi 7 unitus scd; eē coꝛpi. sed si nō ē actus oās eē sed oās opari solu; ut dñt aliqui ñ oz q sit coꝛruptibilis. mō aīa ītellectīa nō ē actꝰ oās eē sed oans opari solū ut dicūt aliq iō nō ualz. Aliť pōt dici q aīa ītellectīa ñ ē actꝰ oās eē d' foraliť. ß est actus intrinsece opans ad coꝛpus hūanu; 7 taľ actus nō ē coꝛruptibilis scd'm se sed scd'm suā opationē in qua indiget coꝛpe. Itē oꝛ scd'm fidē 7 ôitatē q duplex ē actus. qdam ē eductus de potētia materie ab agēte pticulari qd' ē agēs coꝛpeū 7 oīs talis actus coꝛrūpiť cū coꝛrūpiť opositū. alꝰ ē actꝰ q nō ē eductus de potentia materie ab agēte pticulari sed ē eductus de foris ab agente uli qd' ē deus 7 iste pōt manere post coꝛruptionē oppositi. manē dico scd'm suā subam licet coꝛrūpať uel deficiat secundū sui diunctionē uel actualē informationem qa nō amplius actu ē cōiunctꝰ coꝛpi nec ipm informans. Ad aliā cū oꝛ nulla suba opōita 2c. ista ui deť mihi eē difficilis. dñt qdam q uez ē de suba opposita coꝛpali. sed de suba opposita sepata a coꝛpoze pōt eē actus nō qdem actꝰ oans eē 7 informans. sed actus. s. opans intrīsecū scd'm opationē 7 sic habz se aīa intellectiua hūana ut multi 7 q̄si oēs dicunt sequētes Aꝛ. 7 om̄. ipa. n. ē suba opposita eēntialiť ex ītellcū possibili 7 ītellcū agente. sed nō ē coꝛpꝰ nec uirtus in coꝛpe ut pz 3° hꝰ. 7 iō pōt dici actꝰ largе loquendo de opante intrinseco 7 appꝛopato ut dicimus in phia ītelligentiā eē actū celi 7 pmā eiꝰ pfectionē sicut 7 hz alibi dclarati. 7 talis actus oꝛ eē foꝛa nō cōstituta in eē p materiā nec unita materie mediātibꝰ dimensionibꝰ scd'm om̄. in d' suba ozb. suba ḡ que ē coꝛpus nō ē actus. sed suba composita que nō ē coꝛpus nec uirtus ī coꝛpe bene est actus mō ꝑdicto. Aliť autē dñt aliq scd'm om̄. et scd'm Aꝛ. q aīa ītellectīa nō ē opposita eēntialiť ex duabꝰ subīs sed ē una suba simplex in eēntia hns duas uirtutes quaz una ē receptīa 7 scd'm eam oꝛ possibilis 7 alia actiua 7 scd'm illā oꝛ agens. de hoc aūt debet inqri in 3° qa nimis eēt longū hꝰ determinare 7 sine pncipijs q̄ dāt̄ in 3° itelligi ñ hnt 2c.

Q. VI

Onsequent queriť. circa illā ptez Utz aūt unūqd'q; hoꝝ ē aīa 2c.

Utz in ptibꝰ aīalis ānulosi dcisi remaneat aīa. uerbi grā. in ptibꝰ anguille aut uermis aut hꝰmodi que habēt coꝛpa q̄si cōpōita ex q busdā ānulis 7 sikť d' ceteris. Et arguiť ꝑ q nō. qa si in illis ptibꝰ eēt aīa. tūc quelibꝫ ps talis eēt aīal cū illa aīa eēt sensitīa. aīal aūt ē aīal p sensū ut hēt ī isto ca°. sed hs ē incōueniēs qa ptes post dcisiōez nō sūt anguille ut uī. Itē si in illis ptibus esset aīa sequeret q illud aīal añ dcisionē eēt plā aīalia sed hs ē magnū incōueniēs. nā anguilla anteq; diuidat nō est nisi unū aīal. 7 ꝓbať ona. si post diuisionē plures aīe sūt in illis plurimis ptibꝰ aut ille aīe ꝑexistebāt in illo animali ante diōnez. aut nō ꝑexistebāt ī illo aīali. si ꝑexistebāt hētur ꝓpositū

q̄ illud aīal eēt pluta aīalia cuz hēret illas aīas q̄s
habent ptes post diuisionē. si non p̄existebāt tūc
p solam diuisionē generant̄ ille aīe in partibus ill'
qđ uidet̄ irrōnabile. qa ipa diuisio non ē nisi q̄dā
segregatio aut discontinuatio ptium 7 pōt fieri ab
arte aut uoluntate. 7 sic fieret aīa ab arte aut uolū-
tate hūana quod uidet̄ ridiculū q̄re ꝛc. Itē si qđ
magis uidet̄ inesse 7 nō inest nec qđ minus. ꝫ ma-
gis uideretur q̄ ī ptibz corpis hūani post diōnem
esset aīa 7 tam̄ non ē ǧ ꝛc. Qz autē magis uideret̄
apparz qa ipsa aīa humana ē pfectioz 7 nobilioz q̄z
aīa talis aīalis ānulosi iō magis deberet salu ari ī p-
tibus sui corpis. 7 tamē nō remanet ut omnes cō
cedūt. non. n. remanet aīa in manu soz. uel pede p̄
diōnem eius a corpe q̄re ꝛc. Oppositum arguit̄
auctoritate Arz. in lra. uult. n. q̄ ī partibz quozdaz
aīalium post diōnem remanet aīa sensitiua. 7 dm̄.
dicit q̄ illud ē in aīalibus ānulosis que Arz. uocat
enthoma .i. sine diōne nō qa sūt indiuisibilia sed qa
p diōnem non pōt faciliter apparere diuersitas par
tiū illoz aīaliū. Et idē dic Albtus 7 oēs alij expo-
sitores Arz. Ad istam questionē dicendū uidet̄
q̄ in aliqbus ptibus aīalis ānulosi post diuisionē
remanet aīa qđ aliqualit̄ declarat Arz. qa sicut con
tingit in ptibz plante decisis. sic etiam in ptibz tal'
aīalis cū ista sint ꝓpinqua sibi in gradu pfectiōis
aut impfectionis. mō sic est q̄ in aliqb⁹ ptib⁹ plā
taz remanet aīa post diōnem 7 uiuūt alique ptes
plantaz postq̄z fūt diuise. sicut manifestū ē de mlt̄is
tamis qui post diōnem cū plantant̄ in terra uiuūt
ita q̄ nutriuntur 7 augentur manifeste 7 sensibi-
liter quare ꝛc. Itē ꝓbatur fortr̄. qa in q̄cunq̄z
subo ē opatio īmanens in illo necessatio ē aīa duz
ibi ē talis opatō. ꝫ est maīfestū. qa opatō īmanēs
nō sepatur ab illo cuius est opatio. ut uisus a uisu
intellectio ab ītellectu. sed in ptibus talis animal'
post diōnem remanet. 7 est opatio aīe īmanens q̄
.s. non ē nata eē p̄ncipaliter nisi in aīa. qđ sic ostē-
detur. tales enī ptes sentiūt. cuī⁹ signū ē qa si pun-
gant̄ aut si apponat̄ eis aliquod nociuū 7 corrupti
uu; cōstringūt se ad fugiendū 7 uitandū illud pū
gens 7 cōtristans seu nociuū euitandū. et si appro
pinquat̄ eis aliquod cōueniens 7 delectabile appli
cant se illi 7 dilatāt se sup illud aliqualit̄ ut patz p
expientiam. ꝫ aūt nō eēt nisi aliqualit̄ sentirent ta
lia sibi appropinquata. 7 iō oz concedere q̄ sentiūt
aliqualit̄. manifestum est aūt q̄ sentire ē opatio
īmanens in aīa nō trāsiens in ipsuz sensibile quia
sic sensibile sentiret. q̄re uidetur q̄ in illis ptibz est
aīa. Sed ē intelligendū q̄ in ptibz talis animalis
post diōnem nō remanet aīa qualit̄cunq̄z diuidat̄
posset. n. diuidi in ptes ita puas q̄ nulla eēt opatio
motus 7 sensus ī eis apparēs. 7 p oīs nō eēt tenē-
dum in eis eē aīam. 7 ratio est qa oēs fore natura-
les dēminatē sūt ad minimū 7 ad maximū ut hz
uideri in p̄ phicoz 7 in isto z°. 7 iō ptes animalis
ānulosi possent eē sic pue q̄ in ipsis aīa post diōnē
saluari non posset. Item si debet saluari ī hui⁹mōi
ptibus oportet q̄ fiat diuisio scd̄z trāsuersū nō aūt
scd̄m longū p mediū spine qa tūc illa ps que est in
illo aīali loco cordis corrumpetur statim 7 defluer-
et 7 sic cum aīa non possit stare nisi in corde ul' p-
porcionabili cordi. iō in illis ptibus nō sic manez
ipsa aīa post diōnem. Item notandū ē q̄ quāuis
in partibz aīalis talis remaneret aīa post diuisiōez
p aliquod tempus debito mō facta diōne. tamē ī
pōt manere p multū magnum tēpus nec ptes ille
possunt ꝓficere ad magnā quantitatē nec fieri ide
aīal pfectū sicut ramus plante tempore debito ab-
scisus 7 alibi in loco conueniēti trāsplantat⁹ uiuit
diu 7 ꝓficit ad maiorem quātitatez in tm̄ q̄ efficit
arboz pfecta. Rō aūt p̄mi ē qa anima illius aīalis
ad sui cōseruationez diuturnā 7 ad hꝫ q̄ nutriat 7
augmētet requrit diuersa organa que recipiāt 7 re-
tineāt nutrimentū 7 hꝫmōi organa ī sufficienter
rmanēt ī ptibz illis pꝫ diōnem. 7 iō ī remanet ibi
aīa post lōgum tempus nec pducūtur ad quanti-
tatem pfectam ut fiāt aīalia perfecta in illa spē. sed
satis cito morīūtur. qa autē ad aliqđ tempꝫ pꝫ diō
nem factā apparet ī eis motus localis 7 sensus qui
sunt actiones aīe īmanentes iō oportet ꝺcedē aīaz
manere p aliquo d tempꝫ. Ad rōes. Ad p̄mam
cū dr̄ q̄ tunc quelibet pars ꝛc. pōt dici. q̄ uez ē q̄
ē aīal impfectum 7 diminutū in illa spē. sed non se
quit̄ q̄ sit aīal pfectū in illa spē aīalis. eo q̄ cuilibz
talī parti deficit aliqua ps requsita ad integritatem
7 cōseruationem naturalē illius aīalis. Ad aliaz
negāda est ōna. 7 cum queritur utz ante diōnē illiꝫ
aīe p̄existebat aīa ꝛc. dico q̄ p̄existebāt plures in
potentia 7 una scd̄m actū 7 per diōnem fiūt actu
plures. sed ī fiūt sube illoz aīatoz ꝺ nouo 7 hꝫ bn̄
significauit phs in lra. oū dixit tanq̄z exīte anima
in his una qdem actu. potētia uero plures. cōcede
rē ǧ q̄ añ diōnem aīalis p̄existebāt aīe ille ī ptibz
eius quātum ad suā subam. alit̄. n. ptes ille ñ eēnt
aīate. sed ñ p̄existebāt actu quātuz ad pluralitatē
sed erāt in potētia ad pluralitatē 7 multitudinem
actualē. 7 sic ē de quolibet alio toto quātitatiuo 7
eius ptibz quātitatiuis. Ad aliā dico q̄ nō magis
uideretur de ptibꝫ hoīs 7 eius aīa. qa eo ipo q̄ aīa
hoīs ē perfectioz requrit multas organizationes 7
dispões in corpe in quo manet 7 ille dispões ñ re-
manēt post diōnem nec īfundunt̄ eis spiritꝫ suffi-
cientes ad uitā qa ñ remanet ī eis coz nec ꝓporcio-
nabile cordi ideo ñ seqtur ī huiꝫmōi ptibz hoīs re
manere foram hoīs seu aīam post diōnem q̄re ꝛc.

q. VII

Utrū tota aīa sit in qualibet parte
corpis aīati. Et arguit̄ p̄ q̄ non
qa si tota aīa eēt ī qualibet parte
corpis aīati/tūc quelibz pars aīal'
eēt aīal qa hēret totā aīam aīalis
hꝫ aūt uidet̄ iconueniēs. manꝫ. n.
hoīs ñ est aliquod aīal' qa nec hō nec aīal aliđ aliqđ
Item corpus ī quo ē aīa debz eē organicū sicut
patet ex diffinitione aīe. sed non quelibet ps cor-
poris aīati ē corpus organicū ut manifestū ē. quā
enī organizationē habet caro aut os aut hꝫmodi
ptes omogenee? q̄re ꝛc. Item diuersoz perfecti
bilī debēt eē diuerse pfectiōes ut p̄z 4° methaph̄
sed totū 7 pars sunt diuersa pfectibilia. 7 similiter
diuerse partes sunt diuersa perfectibilia. ut manꝫ
pes oculus 7 hꝫmōi. q̄re aīa ñ pōt eē ī qualibz pte
corpis aīati. Item si sic tūc oēs uirtutes anime
eēnt in qualibet pte corporis/sed hꝫ uidet̄ multum
iconueniēs/q̄ uirtus uisiua 7 auditiua sint aut ī ma
nu aut in pede 7 sic đ ceteris/7 ꝓbat̄ qa in q̄cunq̄z
ē p̄mum 7 p se subm alicuiꝫ accntis/in illo ē ipsum
accns ut uidet̄ manifestū/mō ipa aīa ē per se 7 p̄ri-
mū subm suaz uirtutū naturaliū sicut declaratum
fuit in p̄ questiōe scda q̄re ꝛc. Itē si aīa tota eēt
ī qualibet parte corpis/tūc destructa aīa que est in
aliqua una parte destrueret̄ tota aīa 7 totum aīal.
qđ ē absurdū/remota. n. manu aut digito ñ oportz
rmoueri totā aīam nec totū hoīem corrūpi ut ma
nifestū est. 7 patet ōna qa postq̄z tota aīa eēt ī qua
libet pte corpis tūc remota illa que ē ī illa parte
remoueret̄ tota aīa q̄re ꝛc. Oppositū aūt arguit̄
qa quelibet pars aīati ē aīata hꝫ ē manifestū. sed hꝫ
ñ eēt nisi ī qualibet parte corpis aīati eēt anima
ǧ ꝛc. aut ǧ ipa tota ē ī qualibet parte corpis/aut
scd̄m u nā sui ptem sine alia. si p̄ mō dēbet ꝓpōitū

si aūt diceret q̄ una pars aīe eēt in aliq̄ pte corpis
sine alia ꝟ uidetur inconueniēs. qa cū ipsa anima
sit quedā fōra. simplex dz eē. 7 sic nō habz partes
diuersas quaz una sit sine alia q̄re ⁊c ¶ Ad istam
questionē dicitur cōiter q̄ aīa ē tota triplici totali
tate. s. totalitate eēntiali. totalitate quātitatīa. 7 to
talitate uirtuali seu potestatiua. 7 scdm ꝟ rndētur
ad questionē tria. ꝑ q̄ aīa tota totalitate essentiali
ē in qualibet pte corpis aīati ⁊z° q̄ non est ibi tota
totalitate quātitatīa ⁊3° q̄ nec totalitate potestatīa
siue uirtuali ¶ Primū ostendet sic. illud cui eēn
tia ē in qualibet pte corpis 7 non ē in aliquo scdm
aliquā sui ptem essentialē sine alia est totum ī qua
libet pte corporis totalitate eēntiali. hec recipit q̄
manifesta. mō eēntia aīe ē ī qualibet parte corpis
aīati sic essentia cuilibet forme materialis est in q̄
libet pte corpis materie 7 non ē ibi una ps eēntie
aīe sine alia qa ipsa est simplicis eēntie ñ compōita
ex ptibus eēntialibus ut manifestū ē. 7 si eēt com-
posita ex ptibus eēntialibus tūc esset ubiq; ul' in q̄
eēt una illaz 7 alia ¶ Item aut essentia aīe tota ē in
qualibet pte corpis aut scdm unam ptem eius eēn-
tialem est ī una pte corpis ī qua ñ est alia ps essen
tialis. aut nichil aīe ē in q̄libet pte corpis sed ultra
duo sunt incōuenientia. s. q̄ una ps eēntialis aīe
sit ī una parte corpis sine alia pte eēntiali. quia sic
decederetur hēre ptes essentiales 7 sepabiles ab in
uicē loco 7 subo quod ē absurdū. 7 sit irrōnabile
eēt q̄ nichil ipsius aīe eēt in qualibet pte corpis qa
sic ptes corpis aīati ñ essent aīate ḡ relinq̄t pmum
. s. q̄ eēntia aīe tota totalitate eēntiali ē in qualibz
pte corpis aīati ¶ Sed anteq̄ pcedam ulteri' mihi
uidetur salua reuerentia sic dīcentium q̄ istud non ē
dīo uez q̄ illud qd ñ habet ptes eēntiales non est
totū totalitate eēntiali. ꝟ ē manifesta cuilibz intel-
ligenti. nam sicut de tōe totū ē hre ptes ut patz in
5° methaph'. ca° de toto 7 dē tōe totū quātitatiui ē
hre ptes quātitatīas ut oēs dicūt sic dē tōe totū
eēntialis ē hre ptes eēntiales sed eēntia aīe intra
rend materie ñ habz ptes eēntiales ut oēs dicūt.
ḡ talis aīa nō ē totum eēntiale qd aūt ñ est totum
eēntiale nec totuz totalitate eēntiali ñ pōt exister ī
aliq̄ uel ī aliqbo totū totalitate eēntiali. ut ē mani-
festum cuilibz itelligenti q̄re ⁊c ¶ Nec ualent tōes
quas adducūt. cū enī pmo dr illud cui eēntia ⁊c.
uerū ē si hz in eēntia sua ptes eēntiales. si uero nō
ñ oportet q̄ sit ibi totū. imo ē ipossibile q̄ sit in eo
totum totalitate eēntiali 7 sic ē in ꝓposito. Quis
enī eēntia aīe sit in qualibz pte corpis aīati 7 non
sit ibi una ps eēntialis sine alia qa ñ hz ptes eēnta-
les ideō ñ est ibi tota totalitate eēnali. eē enī in aliq̄
totū totalitate eēntiali requrit uel ꝑsupponit ipsum
esse totum totalitate eēntiali. sicut eē ens in aliquo
ꝑsupponit eē in se ens. qd. n. nichil ē in se nichil est ī
alio. ¶ Ad aliā dicendū q̄ diuisio ē insufficiēs. qa
ē dare q̄rtum membz. s. q̄ eēntia aīe est ī qualibz
pte corpis nec scdm totū nec scdm ptem loquēdo
de totalitate eēntiali. qa aīa ñ ē totū totalitate eēn-
tiali nec habet ptem eēntialem q̄re ⁊c ¶ Si qs aūt
uellet saluare illud cōe dictuz q̄ tota aīa totalitate
eēntiali ⁊c. forte posset dicere q̄ illud intelligit q̄
ꝓpatiue ñ positiue. 7 ē sensus q̄ eēntia aīe non est
in una pte corpis sine alia pte eēntie. ꝟ ē uez ꝓpt
ꝟ q̄ aīa hī modi ptes ñ habet ꝟ ī prope diceretur. 7
melius ē loqui ꝓpe q̄z ī ꝓpe in rebz manifestis 7 ideō
dicerē q̄ aīa ñ est ī q̄libz pte corpis tota totalitate
eēnali nec scdm ptem eēntialem qa tale genus ptiū
ipa nō hz nec totalitatē talē. ¶ z° dico etiā q̄ ipa ñ
ē tota in qualibet pte totalitate quātitatīa 7 hec ē
satis facile uidere. qa illa fōra cui una ps ē in una
parte subi 7 alia in alia pte ñ ē tota totalitate quā-
titatiua in qualibet parte corpis. hec ē euidēs. sed
sic ē de aīa. nā ꝟ ē cōe oī fōre māli pficienti subz q̄
una quātitatīa eius ps sit in una pte quātitīa subi
7 alia in alia. eo q̄ tales forme sūt unite matie me-
diantibz dimensionibz 7 extense extensiōe matie
ḡ ⁊c. ¶ Itē si aīa tota scdm quantitatē eēt ī q̄libet
pte corporis. tūc pars aīe quantitatīa eēt eq̄lis suo
toto otta dignitatē. Oē. n. totum maius ē sua pte 7
patet dña. postq̄. n. sua quātitas aīe eēt ī pede. tūc
pars aīe quantitatiua exīs in pede nō eēt minor
scdm quantitatē q̄ tota aīa exīs ī toto corpe illo
nec etiā maior. ḡ equalis ¶ Imaginabimur ergo q̄
sicut albedo que est ī superficie nō est tota secundō
quātitatem in q̄libet parte supficiei. imo pars una
eiz ē ī una pte supficiei 7 alia in alia. sic et una ps q̄
titatiua aīe est in una parte corporis aīati 7 alia in
alia. 7 sicut una pars quantitatīa albedis existens
in una parte superficiei pōt cōrūpi remanente alia
sic pars una aīe quantitatiua pōt corrūpi alia rma
nēte. 7 loquor ꝟ d' aīa que dat fōralit eē corpori d'
aīa aūt intellectiua nichil ad ꝓpositū. cū uidet alterum
genus aīe eē 7 separati ab alīs sicut perpetuū a cō
ruptibili ¶ De tertia uero dclusione ē bn dubitatō
dicunt autē multi q̄ aīa nō ē tota in qualibz parte
corporis totalitate uirtuali. qa in quo ñ sūt oēs uir
tutes aīe. in tali nō ē tota tali totalitate. ꝟ ē manife
sta. sed in qualibet parte corporis nō sūt oēs uirtu
tes aīe ut recipiūt ꝓ manifesto. nō. n. uisus ē ī pede
aut manu nec auditus nec odoratus q̄re ⁊c. Et cō-
firmāt qa si ibi eēnt uirtutes ille tūc eēnt otiose 7
frustra. qa ille nunq̄ operātur ī illis partibz sut cer-
tum ē q̄re ⁊c. Alī uero dixerūt q̄ imo ī qualibz pte
corporis aīati sūt omnes uirtutes naturales aīe il-
lius. 7 cum dicit q̄re nō operant. dico q̄ ꝟ ē propt
defectū dispōnum naturaliū q̄ requrunt ad operati
ones. ut qa in pede nō ē organū aptum ad recipiēd
uisibiliū spēs quibz fit uisio. ideo ñ uidet. similit ē
de ceteris. si uero talis dispō eēt in q̄libz parte cor-
poris qua requrit q̄libet aīe operati. tunc in q̄libet
parte uel per quālibz partē operaret quacūq; ope-
ratione 7 ꝟ uidet īuere phs ī isto scdo ca° d' sono
ubi dīc q̄ nō ubiq; audit aīal. nō. n. ubiq; habet ae
rem mouenda pars 7 aīatum. q̄si uellet dicere q̄ ꝟ
est ꝓpter defectū aeris requisiti ad audiendū 7 reci-
piendū spēm soni nō aūt ꝓpt defectū ōtutis audi-
entis ¶ Nec sequtur ex hoc q̄ ille ōtutes sint ibi stu
stra. qa illud ē frustra in aliq̄ qd in ipo ē natū attī-
gere aliquē finez quem non attingit ut habet z°
phicoz. finis aūt aīe est operatio eius. 7 iō ipsa nō ē
frustra in aliquo in q̄ ñ nata ē attingere suam ope-
rationē. mō dicet q̄ in manu uisus non ē natus ui-
dere ꝓpter defectū dispōis necessario requisite. nec
similiter auditus 7 iō nō erūt ibi frustra ¶ Pro q̄
ē aduertendū q̄ scdz Az. in z° hī. Oīa q̄ in nā sub
sistunt. sunt propter aliqd. aut consequentia eoruz
que sūt propt aliqd sicut pilositates ī mēbris qui
busdā forte non sūt ꝓpter aliqd directe 7 per se lz
osequūtur cōplexionē corporis que ē ꝓpt aliqd.
similit forte 7 potentia aīe est in parte corporis q̄
mediāte 7 in qua ñ operatur ñ quidem directe 7 p se
ꝓpt aliquid. sed cōsequit aīam ibi exīntem que ē
ibi ꝓpt aliqd ¶ Huic aūt opinioni ñ uideo aliqd ī
cōueniēs nisi q̄ ñ e famosa 7 cōsueta 7 iō p aspcū
ū falsa 7 absurda q̄ enī cōsueuim' dignamur dici
z° methaph'. 7 ꝓpt ꝟ si placet dicat alio mō q̄ nō
oēs uirtutes aīe sūt in qualibet parte corporis aīati
sed diuerse uirtutes alique sūt in diuersis partibz
corporis ut uisus 7 auditus 7 hī mōi. 7 sic nō tota
aīa totalitate potentiali uel potestatīa erit ī q̄libet
parte aīalis siue corporis aīati. ¶ Ad ꝓmam tōez
dico negando ōnam 7 cū dr. illud ē aīal in quo est

aīa sensitiua.uel ē si est ibi seorsū 7 diuisiz ab alijs tñ si non est non oportet q̄ sit aīal simplicit̄ sed pl aīalis.mō quāuis aīa sensitiua sit ī qualibet parte corpis scd̄m suā substam nō tamen est in ptibz ipis seorsum 7 diuisim actu ab alijs.ptes.n. non sunt ī toto actu dīse 7 distincte sed in potentia ut patet ī p̄ 7 7° phicoꝝ q̄re ꝛc. Alit̄ pōt dici negando oñaz ut pus.7 cum dicitur illud ē aīal ꝛc.uel ē in q̄ est tota totalitate uirtuali. 7 sic non ē in qualibet pte corpis saltem sic q̄ in qualibet pte agat oēs opationes uirtutū ipsius aīe q̄re ꝛc. Ad aliā cuz dr̄. diuersoꝝ pfectibiliuz ꝛc. uel est si sūt diuersa per se 7 p̄.si aūt non sūt diuersa p se 7 p̄ non oportz. 7 sic est h. nam totū nō ē diuersuz p se a ꝑtib̄ pte sua p se 7 p̄ sed rōne alterius ptis ut declarat ī primo phicoꝝ. Itē alit̄ pōt dici cū dr̄ diuersoꝝ ꝛc.uerū ē si sint diuersa actu distincta 7 diuersa ut corp̄ sor. 7 corpus plonis.sed si non sint diuersa actu nō oz. mō quāuis totum 7 ps sint pfectibilia actu diuersa sic q̄ totum nō ē ipsa ps nec ecōuerso.tam̄ nō sūt distincta scd̄m actū quādiu unū ē pars 7 aliud est totum q̄re ꝛc. Alit̄ pōt dici q̄ diuersoꝝ pfectibiliū sūt diuerse pfectiones illo mō q̄ sūt diuersa pfectibilia 7 cum aīa tota totalitate quantitatīa sit perfectio totius corpis sic nō ē pfectio alic̄ ptis tota totalitate quantitatīa sed scd̄m aliquam ptem sui 7 h̄ sufficit.ꝑma 7 secūda solu° satis sūt bone. Ad aliā patet ex dictis.uel pōt dici q̄ nō seqtur qa q̄libuis uirtutes aīe consequūtur aīam p̄ncipaliter 7 p̄. tñ diuerse uirtutes req̄runt diuersas disp̄ones ad suū esse 7 ille diuerse disp̄ones non oēs sūt in q̄libet pte corpis aīati.sed diuerse ī diuersis.cū ergo dr̄ ubicunq; ē p se p̄mum ꝛc.uel ē si ibi ē disposi° necessario req̄sita ad tale accñs .sed si nō.non oz.sic aūt est in ꝓpōito. 7 h̄ etiā oz dicere illos q dicunt q̄ totū opositum ē p̄mum subm uirtutū aīe qa ipi dicunt q̄ licet totū compositum sit p̄mū subiectū eaꝝ h̄ tn ē rōe aīe p̄ncipaliter. unde cū aīa 7 corp̄ sint in qualibet parte corpis uidet̄ q̄ in q̄libet pte corporis ꝛebeat opari. 7 sic ista tō non plus ē otra p̄onem que dicit aīam ee p̄mum subm istaꝝ uirtutum q̄; contra aliā que ponit q̄ corpus aīatum est subm rōe aīe.īmo qcquid diceret̄ in tñsitōe ad illā rōem scd̄m illā opionē dici pōt scd̄m istā uiaz. Si .n.ipsi dicunt q̄ licet in qualibet pte corpis sit corpus 7 aīa.non tamē quelibet ē totum opositū tōlitate quantitatīa. 7 ideo nō oportz q̄ ī qualibz pte corpis sint omnes ⁊tutes aīe sic dicam q̄ aīa tota totalitate quātitatiua nō ē in qualibet pte corpoꝝ aīati iō ꝛc. Et si dicūt q̄ illud ē ꝓpter ꝛefectū disp̄onum igit̄. 7 ego dicam idē 7 iō tō non ualet.

Quid aūt est ꝛe h̄ tenendū an uirtutes oēs nāles aīe sint in qualibet pte corpis aīati nō ꝛetermino ad p̄ns. h̄ tamen firmit̄ credo q̄ aīa ē p̄mum subz p̄ncipale suaꝝ uirtutū naturaliū ut puto ꝛemīasse in questiōe secūda sup ꝓhemiū h̄. Ad aliaz cuz dr̄ corpus in quo ē aīa ꝛebet eē organicū. uerū est in quo ē aīa sicut ī suo p̄ncipali pfectibili distīcto 7 diuerso actu ab alijs .7 sicut pfectō distīcta actu ab alijs.sic enī diffinit Aꝝ.aīam.mō aīa que ē ī pte corpis aīati nō ē in eo tanq̄ pfectio ab alijs distīcta 7 diuisa sed otinua.nec ē in eo sicut in p̄ncipali pfectibili sed sicut in scd̄ario pfectibili inquantuz ipsa ē ps alic̄ totius. Dicem⁹ g̃ q̄ diffinitio aīe intelligenda ē ꝛe aīa q̄ ē pfectio distīcta actu 7 dr̄sa ab alijs 7 sic non ē pars aīe exñs in pte corporis 7 iō non oz q̄ sit actus corpis organici. Alit̄ dicunt aliq q̄ illa diffinitio aīe ꝛat ꝛe aīa tota totalitate potestatiua. h̄ est.n.actus corporis organici 7 iō concedūt q̄ ipsa nō ē tota totalitate potestatīa ī qualibet pte corpis aīati cū tamē quelibet sit ōganica.

Sed piculū est sic dicere qa diffinitio ꝛat d̄ anima scd̄m suā qdditatē 7 eētiā.totalitas aūt potestatiua accidit aīe sicut et sua potētia ē actus eius ut uidebit̄ post. Item otra porem solutionē ē ubitatio qa diffinitio totius omogenei ꝛebz conuenire ptibus eius oīb; .cuilibz enī pti aque cōpetit diffinitio aque.sil̄t aūt 7 in alijs.cū igit̄ aīa sit q̄dam totū omogeneū quelibz.n.ps aīe ē anima ut notū ē.seqtur q̄ cuilibet pti aīe ꝛuenit diffin° aīe si igit̄ in qualibet pte corpis ē aliqua ps anime uidet̄ q̄ quelibet ps corporis in qua ē aīa sit corp̄ organicū. Ad h̄ ultimū pōt dici q̄ duplex ē totuz omogeneū.quoddā ē qd̄ nō habet diuersas opationes req̄rentes diuersitatē ptium corpaliū distīctaz scd̄m complexionē 7 figurā 7 op̄onem ut aqua scd̄m q̄ aqua non habet diuersas opationes per se 7 ꝓprias ad quas req̄rūtur diuerse partes mō p̄dicto.7 ꝛe tali toto omogeneo uel ē qd̄ dr̄ q̄ diffinitio eius ꝛebet ꝛe totū omogeneū qd̄ h; mīt̄as 7 diuersas operatiōes q̄ nō bn pnt exerceri nisi p diuersas partes corporeas 7 distīctas mō predcō 7 ꝛe tali toto nō oz q̄ eius diffinitio cōueniat cuilibet eius parti ꝓprie 7 sic ē ꝛe aīa in h̄ enī aīa excellit in ordine perfectionis alias foras māles qa ipa ē p̄incipium diuersarū operationum naturaliū in corpore cui⁹ ē aīa que non bn pnt ꝛebet ꝛe ꝛe ꝛe

ipsius auditus ⁊ intelligere ipsius intellectus ut dēs
cedūt.et hētur ab Ar. in de somno ⁊ uigilia ubi
dicit ꝙ sentire ⁊ sapere sūt oib⁹ finis quor ē alter
hor.⁊ in 9° methaph⁹.hētur ꝙ actus uliter ē finis
potentie ordinate ad ipm actū ꝙre ꝛc. ¶ Ad que-
stionē est intelligendū ꝙ potentias aie distingui
p suos actus pōt intelligi duplicit. Uno mō q̄tū ad
ēe illor ita.s.ꝙ diuersitas ⁊ distinctio potentiarū
aie ꝺ̄ꝑ deat quantū ad ēe simplicit ex distinctiōe
actuū uel ex ipsis actibus distinctis. Alio° quātuz
ad noticiā nostram ita.s. ꝙ distinctio potentiaruz
aie notificet ⁊ cognoscat ꝑ actus distinctos ⁊ hoc
ē quod solet dici in alijs uerb⁹ ꝙ potentias aie disti
gui p actus pōt intelligi quo ad naturā. uel quo ad
nos. Ulti⁹ ē considerādū ꝙ potētie aie pōt dupl'r
se hre ad actus suos. Uno mō ꝙ actu sint iforate
⁊ pfcē ipis suis actib⁹ ut ꝙ uis⁹ hēat actu uisionē
⁊ auditus auditionē. Alio mō ꝙ ñ hēant i se actu
ipsos actus sed solum in potentia ut in dormiente
Cūc dico ad questionē tria. ꝑ ꝙ potentie aie bene
distinguūtur p actus quantū ad cognitōnē siue q̄
ad nos ita.s.ꝙ distīctio potētiatū aie distinguitur
p distīctos actus aliquo mō. ⁊ ꝟ ꝓbat. p illud qꝺ
ē notius nob q̄ distinctio potentiaꝝ aie ⁊ ex ipso
necessario ꝯcludit distinctio ipaꝝ potentiaꝝ distī-
guūtur potētie aie quo ad cognitionē nostrā ꝟ ē
manifesta. nam uliter illud ē ꝓncipiū notificandi
aliqd ex quo necessario segtur illud alter ⁊ est no
tius quo ad nos illud ut satis hētur ex ꝑ phicor
⁊ ꝑ posterior.sed actus potentiaꝝ aie sūt notiores
nob q̄ ipe potētie ⁊ distīc° actuū ag̃uit distīctiōez
potentiaꝝ ⁊ ex diuersitate eoꝝ necessario cōcludit
distinctio potentiaꝝ aliquo mō.alit.n.qlibz actus
ꝯcederet ꝓcedere a qualibet potētia quod ē falsuz
non.n.uidere ē ab auditu nec audire a uisu ⁊ sic de
ceteris quare ꝛc. Q aūt actus ⁊ opationes sint no
tiores quo ad nos ipsis potentijs ꝟ Ar.testatur i
lra cū dic pores .n. scd̄z rōes gct⁹ ⁊ opatios sūt po
tentijs. 2° dico ꝙ cū potentie sint sine suis actib⁹
ipsi actus nō sunt causa distinctiōis potentiarum
quantū ad ēe reale ipsi⁹ distinctionis ⁊ simplr qa
non ens dum ē nō ens non ē p se ꝓpter causa ētis
ut manifestū ē.sed ipsi actus dū non sūt i potētijs
sūt non entes uel dum nō ꝓcedūt a potentijs.ma
nifestū ē.n.ꝙ uidere nō est ens extra aiam nisi sit
in uisu ⁊ similiter in alijs suo mō. ḡ dū actus potē
tiaꝝ aie non ꝓcedūt ab ipsis potentijs non sūt cā
distinctionis ⁊ diuersitatis realis ipaꝝ potētiaruz
aie.cā dico p se ⁊ ꝓpter.cōstat.n.ꝙ dū potētie na-
turales sūt sine actib⁹ suis secūdis adhuc sūt actu
⁊ simplicit diuerse ut i dormiēte uirtus uisiua nō
ē idem cum auditiua ⁊ nutritiua ⁊ sic d̄ alijs. 3° d°
ꝙ cum actus potentiaꝝ aie sunt actualiter in ipsis
sic sunt cā distinctionis potentiaꝝ aie qa finis pro
pus ⁊ ꝓpinqu⁹ diuersoꝝ ordinatoꝝ in fine est cā
distinctionis ⁊ diuersitatis ipsoꝝ ut manifestuz ē
scd̄m .n. exigentiā finiū or ceteꝛa moderari ut dic
Licon.sup̄ pmū posterioꝝ.mō cum actus potētie
aie actualiter est in ipa aia potentia uel ab ea actu
ꝓcedit tūc est cā finalis. qa sic ē pfectio intrinseca
ipsi⁹ potentie.quod qdem eē pfectū cōpetit alicui
ex attingere suū finē scd̄m Ar. in 5° methaph⁹.ca°
de pfecto.scd̄m.n. hre finē pfecta supple sūt ordīa-
ta in finem ⁊ etiā scd̄m istud eē.s.scd̄m eē actu de
betur ipsi fini eē ultimū ⁊ optimū nō aūt scd̄m eē
in aptitudie uel potētia remota ab actu ut alias oñ
sum est in questione d̄ causalitate finis.actus ergo
potentie aie habēt cālitatem finis respū potētie
dū actu informat ipam potentiā quantū ad potē-
tiā passiuā uel actu ꝓcedit ab ipsa q̄tuz ad potētiā
actiuam ut uisio est finis potētie uisiue dū actualr
ē in ipso uisu.⁊ augmentatio ē finis augmentatiue
uirtutis dū ipsa actualit augmentat. ⁊ similiter in
alijs ⁊ iō tūc habet eē actu cā ipsius distinctionis
potentie ab alijs. De ꝟ tn bn̄ debet eē dsidera° utꝝ
finis sit cā scd̄m eē suū actuale cū iam ē adeptū uel
scd̄m eē suū i potētia añq̄ sit actu ꝓductus. ⁊ utꝝ
scd̄m eē in aia ut dicūt multi i ꝟ uel scd̄m eē extra
aiam actu ut alias oñsum ē. ¶ Ad rōes. Ad pmā
ē intelligendū ꝙ cū dr potētias distingui itelligit
d̄ actib⁹ qui sūt respū ꝑz obor ⁊ p se.n aūt d̄ acti
bus ꝙ sūt respū dr̄sorū obor scd̄arior aut paccīs
uñ cū uidere sit actus uisus respū sui ꝓmi obiecti
.s.uisibilis ⁊ audire sit auditus respū ꝓmi obi .s.
audibilis iō distinguit uisus ab auditu scd̄z distī-
ctionē uisus ab auditione.silr ⁊ i alijs. Ꝟz qa uisio
albedinis ⁊ uisio nigredinis non sunt actus uisus
respectu ꝓmi obi sed respū otētor sub obo ꝓmo.
iō non distinguuntur diuersi uisus respū albi ⁊
nigri ut cōiter dr̄. Ad foram ḡ tōis cū dr̄. ꝙ tunc
uni⁹ potentie ꝛc.uel ē respū oboꝝ ꝓmoꝝ ꝟ respe
ctu alioꝝ bene poterit dstingē ꝙ uni⁹ potētie ꝛc.⁊
sic est in ꝓpōito ¶ Alit dicunt aliq ꝙ uisio albedīs
⁊ uisio nigredīs sūt ei⁹dē spēi spālissime sicut ⁊ ui
sus ⁊ uliter oēs sensationes ei⁹dē sens⁹ sūt eiusdez
spēi spālissime. Sed ꝟ non uī itez mihi tutum.⁊
ꝟ inqret magis in sequentib⁹ capitulis de sensib⁹.
Siqs aūt diceret ꝙ uisus ꝓceptiu⁹ albedīs ē alⁱ⁹
scd̄m spēm spālissimam a uisu cognitio nigredinis
⁊ sic de alijs forte non eēt remotū a natura rei.nec
est dēmratum dctratiū.sed solū ꝟ dr̄ cōiter ꝙ ñ sūt
nisi qnq̄ sensus pticulares.s.uis⁹ audit⁹ ꝛc.⁊ opō
teret ponere satis plures. si sensus distinguerētur
specifice scd̄m specificā distinctionem actuū ⁊ ob-
iector.⁊ tenentes illā uiam dicerēt ꝙ non ē per se
notum sensus pticulares eē solū qnq̄ scd̄m speciez
spālissimam.sed aut indiget dēmratiōe aut falsum
ē i se.⁊ ꝙ Ar.nō distinxit ꝟ spāles sensus hoc fuit
ꝓpt similitudinē ⁊ cōuenientiā ꝓpinquā quā habēt
adinuicem.cōsiliter enim imutatur uisus cognos-
citiuus albi ab albo sicut uisus cognoscitiuus ni-
gri a nigro ⁊ siliter de ceteris suo modo. Unde ad
oēs istos sufficit una generalis doctrina. Et qñ dixit
ꝙ non ē alius sensus pter qnq̄ dico aūt hos ꝛc.d°
sine dubio uel ē.sed non dicit ꝙ unusqsq̄ eoꝝ
sit oīo unus scd̄m spēm spālissimam.sed intēdit ꝙ
qlibet eoꝝ est un⁹ quadā generali unitate habēte
ꝓpinqtatem ad unitatē specificā quemadmodū ⁊
oba ipoꝝ.⁊ ꝟ spāliter uel ē de sensibo alijs a tactu
sed de tactu bene ē dubiū qualiter ē unus ⁊ iqret
post. ¶ Ad alia patet p dicta.cōcludit.n.ꝙ actus ñ
sūt ꝓncipia eēndi simplicit ⁊ uliter respectu distī-
ctionis potentiaꝝ aie sed non remouet quin sunt
ꝓncipia eēndi cū actualiter iformāt ⁊ pficiūt potē
tias ⁊ ꝟ mō ꝺcessuz ē ꝑus. ¶ Ad alia solutū ē.potē
tie qdem bn̄ distīguūt p oba ꝓmaria seu ꝓncipalia
sed non p oba scd̄aria otenta sub primis ⁊ cōibus
obis ⁊ sic capit in argumēto. nam albū ⁊ nigrum
sūt oba scd̄aria respū uisus cōtēta sub uisibili qꝺ
ē obz ꝓmū ¶ Ꝟz dices dubitādo.eodē mō dicaz ꝙ
uisibile ⁊ audibile ñ sūt ꝓma oba uis⁹ ⁊ auditus.ꝟ
conueniūt in uno cōi obo ꝓmario.s.in sensibili qa
utꝝq̄ ē sensibile ⁊ sic uisus ⁊ audit⁹ nō erūt sēsus
diuersi cū hēant unū obm.s.sensibile.diceretur ꝙ
non ē silr d̄ albo ⁊ nigro respū uisus. ⁊ d̄ uisibili
⁊ audibili respū sensus.qa albū ⁊ nigr sunt spēs
spālissime ⁊ iō scd̄m ea ñ ē nat⁹ diuersificari sensus
scd̄m spēm. sed uisibile ⁊ audibile sūt dr̄sa genera
quoꝝ unūqd̄q̄ habet plures spēs sub se ⁊ iō sunt
magis nata diuersificare sensum scd̄m spēz q̄ albū
⁊ nigr quare ꝛc. Sic dr̄ cōiter.sed de ꝟ non dico p
modum determinatiōis.sed gratia exercitationis.

inferi? autem plus inquiretur de isto.

9. IX

Otentiaꝝ añt aīe ꝛc.

Querit ꝟ. Vtr̃ potentie aīe sint idē eēntialit̃ cū ipa aīa. Et arguit̃ p̄ q̄ sic. qa sicut se habet potē tia materie ad mām. sic potentia aīe ad aīam p ꝺueniente similitu ꝺinē. sed potentia materie ē idē eēntialit̃ cū matia ut uī uelle ꝺm̄. in tractatu de suba 02ꝺ. ubi ꝺicit q̄ materia p̄ma substantiat̃ p posse q̃re ꝛc. ¶ Item si potentia aīe eēt accns eius tunc eēnt simul potētie infinite in una aīa. qꝺ ē impossibile. ꝓbo ꝺnam. qa subm est in potentia ad quodlibet suū accns ut ma nifestū est. aliter. n. non posset ipm hre. si igit̃ poten tia aīe est accns aīe tunc aīa erit in potētia ad ipaꝝ potentiā. sed tunc queri? de illa potentia quā habꝫ aīa ad suā potentiā. an illa sit idē eēntialit̃ cum aīa aut aliud. si idē eadē rōe standū fuit in p̄ma poten tia. si aliud tūc aīa habet potentiā ad illā potentiaꝫ 7 queri? de illa potentia 7 sic iterabi? questio in in finitū. aut ꝺicedere q̄ ipa potentia aīe ē idē essen tialiter cū ipa aīa. ¶ Item illud p qꝺ aīatum agit suam opationē ꝓpam est fora aīati ut uī manifestū fore. n. est agere ut p3 2° de generatiōe. sed aīatum agit suā opationem p suā potentiā aīe ut p poten tiam augmentatiuā augmentat 7 p generatiuā ge nerat 7 sic de ceteris. g̃ potentia aīe ē forma ipsius aīati. seꝺ fora aīati ē aīa ut manifestū est quare ꝛc. ¶ Oppōitum arguit̃. illꝺ qꝺ p̄ꝺicatur denoīatiue de aīa nō est idē eēntialit̃ cū ipsa. ꝟ ē manifesta de se. qa nihil ꝺnoīat se ipm. ūde male ꝺiceret̃ albedo ē alba ut ꝺr̃ i 4° thopicoꝝ. sed potentia p̄ꝺicatur denoīatiue de ipsa aīa. ꝺicēdo aīa ē potens quar̃ ꝛc ¶ Ad questionē itelligendū ē breuiter q̄ ꝟ nom̄ potētia aliq̄n sumit̃ p subo potēte. aliq̄n suit̃ p ꝓnci pio imediato opatiōis actio uel passiuo. aliq̄n p̄o respectu 7 ordine ad actū. nec est remotū q̄ una 7 eadem uox ímportet equiuoce omnia ista. quia uox quantū ē de se est indtēs ad quālibꝫ tē signi ficandā. unde q̄uis non omne nomē abstractum significet ꝓpe subiectū ut albedo nō significat p ꝓ prie subiectū albedis ut ꝺr̃. tn̄ nihil ꝓhibet uocem aliq̄ q̄ ipposita ē ad significandū aliq̄ tē i abstracto esse etiaꝫ ipositam ad significādū subiectū eiꝰ scꝺ aliā rōnem. ¶ Et tunc ꝺico ttia ad qōnem. p̄ q̄ si accipit̃ potētia p subo potēte siue qꝺ pōt sic aīa est eēntialr̃ potētia. i. subm qꝺ pōt. qꝺ sic p3. illud enī qꝺ ē ꝓncipale receptiuū actꝰ ē subiectū qꝺ pōt. ꝟ est manifestū. sed aīa ē ꝓncipale receptiuū actuꝰ uel ꝓductiuum ut manifestū ē. Compositū. n. nō recipit ꝓncipalr̃ opatiōes aīe nisi rōne aīe aut etiā nō ꝓducit nec efficit nisi rōe aīe q̃re ꝛc. z° ꝺico q̄ potentia aīe que est imediatū ꝓncipium opatiōis actiuū uel passiuū non ē idē essentialr̃ cū ipa aīa. 7 hoc multiplicit̃ p3. p̄ qa quecūq; sūt i drīsis pntis n sūt eaꝺē eēnr̃ ut patet p̄ posterioꝝ. 7 i xi° metha. ꝟ aīa 7 sua potētia nālis que ē imediatū ꝓncipiū nālis opatiōis sunt huꝰmōi. qa ipa aīa ē i genere subē ut oñsum fuit prius. potētia aūt z° mō ꝺicta ē in genere q̃litatis. qa i scꝺa spē q̃litatis q̄ ē nālis potentia uel ipotentia q̃re ꝛc ¶ Item illa n sūt idē eēntialit̃ quoꝝ unū mltiplicat̃ altero manēte uno. hec uī manifesta. sed potētia aīe multiplicatur aīa exnte una 7 nō multiplicata. cū. n. in uno indīduo non sit nisi una aīa que ē eius fora ultīa. tamē po tentie que sūt imediata ꝓncipia opatiōis actiua uel passiua naturaliter inexntia sūt multe ut uisus audi tus itellectiua generatiua 7 huꝰmōi q̃re ꝛc ¶ Item si potentie aīe eēnt eeꝺem eēntialit̃ cū ipsa aīa tūc essent eeꝺem int̃ se. qa que uni 7 eiꝺē numero sūt essentialiter eadem inter se sunt eadem. sed oñs ē ipossibile. Ridiculū. n. eēt ꝺicere q̄ potētia uisiua eēt idē eēntialit̃ cū nutritīa 7 sic de multis q̃re ꝛc. ¶ Item si sic tunc una potētia aīe nō eēt nobiliō 7 bignioꝝ q̄ alia quod ē absurdū. potentie. n. cog noscitiue sūt nobiliores aliis que nō cognoscunt nec sunt ꝓpinqua ꝓncipia cognoscendi ut manife stum ē cuilibet itelligenti. 7 p3 oña. qa postq̄ oēs potentie eēnt idē eēntialit̃ cū aīa 7 ipa aīa nō ē no bilioꝝ se ipa in uno aīato cū nō sit nisi una secūduꝫ coēm ꝺoctrinā q̃re ꝛc ¶ Item natura n̄ procedit a multum ꝺissimili 7 ꝺiuerso ad multum ꝺiuersum nisi p mediū quod quoꝺāmodo cōuenit cū utroq; extremoꝝ. qa hic ē ordo nature ut manifestū est. mō ipsa aīa 7 eius opatio seu actus sūt multum ꝺi uersa entia. nā aīa est suba 7 est insepabilis ab ipo aīato manēte. opatō ꝺo ē accns eiꝰ 7 ē sepabilis ab ipo aīato remanente 7 iō ē rōabile ista uniri p me ꝺium qꝺ aliquo mō sit ꝺueniēs utriq;. 7 ꝟ ē ipsa potētia naturalis aīe. ipa. n. ē cōueniēs cum aīa i ꝟ q̄ pmanet i aīato q̄ꝺiu uiuit. 7 ꝺuenit cū opatiōe in ꝟ qꝺ ē accns quoꝺdā. 7 iō ex ordine nate ratio nabile ē ꝺicedere potentiā naturalē ꝺrīntem a sub stantia aīe mediāte qua opatur. ¶ Sed ꝺubitaret iuuenis. qa si quod minus uī ineē ineſt 7 magis. mō minus uī ineē q̄ fora accntalis eēt imediatuꝫ p̄ncipiū actiuū opationis q̄ fora subalis cum fora subalis sit pfectioꝝ 7 nobilioꝝ. 7 tamē fora accntal' bn̄ ē imediatum ꝓncipiū actiuū opationis ut calō calefactiōis 7 frigus frigefactiōis qa multo magis fora subal'erit imediatū ꝓncipiū actiuū opatiōis. 7 sic cū aīa sit fora subalis nō ꝺr̃ ꝓpter opationem e ē ali qd aliud ab ea qꝺ sit imediatū ꝛc ¶ ꝺicēdū p interemptionē mioris quātū ad ꝟ q̄ ꝺr̃. qꝺ minꝰ uiꝺet ꝛc. imo magis ē rōabile foram accntalē esse imediatū ꝓncipiū opationis q̄ fora subalis mālis qa eē imediatū ꝓncipiū in istis inferioꝝ ptinet ad cām instrumentalē uel organicā. unde i artibꝰ instrm̄ est ꝓpinqus ꝓncipiū opationis q̄ ars. sed eē ꝓncipiū remotū opationis magis ptinet ad ꝓn cipalem cām. cū igitur fora subalis sit ꝓncipalioꝝ causa motus 7 opatiōis q̄ fora accntalis sicut satis patet ex ꝺiffinitiōe nature 2° phicoꝝ. natura enī ē ꝓncipiū 7 cā mouendi 7 qescēdi ꝓmū p se 7 n̄ scꝺ accns. ecce ꝺicit ꝓmum. i. ꝓncipale 7 non ꝺebet esse imediatū ꝓncipiū opationis. fora uero accidentalr̃ qa nō est ꝓncipale ꝓncipiū opationis sed tantū organicū iō bene pōt eē imediatū p̄ncipiū opatio nis nō mediāte alia uirtute. ¶ Nec ualet qꝺ ꝺicunt aliq̄ q̄ fora accntalis nō est imediatū p̄ncipium opationis sed mediāte alia uirtute. ut caloꝝ nō sit imediatum p̄ncipiū calefactionis. sed mediante aliqua alia uirtute. qa illa uirtꝰ aut ē suba 7 sic sub stantia eēt imediatū p̄ncipiū opatiōis quod ipsi negant. aut eēt accns 7 sic hētur q̄ accns eēt ime ꝺiatius p̄ncipiū opationis qꝺ ipsi negāt. ¶ ꝺicē ꝺum g̃ melius q̄ fora subalis in istis materialibus nō ē imediatū p̄ncipiū actionis uel passionis. 7 ꝟ intelligē uī ꝛc. in de sensu 7 sensato. ubi ꝺicit q̄ ignis non agit iquantū ignis neq; etiā patit̃. neq; aqua scꝺm q̄ aqua. sed inquantū hnt cōtrarietatē. i. p aliquas uirtutes ꝺcontrarietatē hntes aliquo mō 7 silis rō est in alijs subnīs. fora uero accidentalis ē imediatum p̄ncipiū trāsmutatiōis ꝓpter cām p̄ꝺictam. ¶ Vtr̃ aūt suba imaterialis ut itelligētia sit imediatū p̄ncipiū motꝰ celestis aut mediāte uirtute naturali realit̃ ꝺiuersa a sua suba alia q̄stio est. ꝺm̄. tam̄ uī intēdere in xij° methaph̄. q̄ i mltꝫ subnīs nulla sūt accntia 7 sic nō agūt motꝰ p aliq̄s uirtutes realit̃ ꝺiuersas a suis subnīs. sed nō est sic ꝺe foris materialiꝫ que nō solū agunt opationes

ꝫ etiã recipiũt aliq̃ mõ. qđ nõ bñ põt eẽ scđ; eãdez potentiam. 7 agũt diuersas opationes in spẽ quod non bñ fit p uirtutem 7 subam penit? unam. intelligentia. n. sic agit motũ celi q̃ nõ recipit ipm cum sit oĩo ĩmobilis ut patz 8° phĩcoz 7 agit ĩmediate unum motũ uniformẽ 7 eiusdẽ nature quare ꝛc.

Ad pmam rõem neganda ẽ minor. 7 ad auctoritatẽ ofñ. dicendũ q̃ nõ intelligit mãm subari per posse. i. in genere uel in spẽ subẽ reponi p posse. ũde etiã ipse statĩ subdit. q̃ posse quo substantiat hoc subm non ẽ de nã ipi? subi. sed intelligit q̃ subat. i quantũ ad suã subam cognoscit p potentiã. 7 hoc rõabile ẽ nam p potentiã recipit ipaz formã 7 trãsmutationẽ a qua notificata fuit suba materie ut pz p ipz ibidẽ 7 in p̃ phĩcoz. 7 silr potẽtie aĩe ad actũ suũ non erũt idẽ eẽntialit cum suba aĩe cũ sint ĩ diuersis generibz. 7 ex hỹ sic patet tertia ꝺclusio questionis. s. q̃ p ipam potentiã aliqualit notificatur suba aĩe cũ p ipsam potentiã referat ad actionem 7 agere facit scire foram sicut pati materiã q̃re ꝛc.

Ad aliã nego ofñam. 7 cũ dr̃ q̃ aĩa hẽbit potẽtiã ad suã potentiã. dico q̃ duplex ẽ potentia. s. cõiuncta actui que ẽ quedaz nõ ipossibilitas 7 nõ repugnantia hñdi actũ ut si for. ãbulat. dico q̃ põt ambulare qa nõ ẽ ei ipossibile ambulare. alia uero est potentia remota ab actu que ẽ aptitudo habendi actũ cum carẽtia illi? actus. cuz g̃ dr̃ q̃ aĩa habebit potentiã ad suam potentiã. dico q̃ nõ hẽbit potentiã remotam ab actu cũ subm nunq̃ sit sine ꝓprio 7 p se accñte. sed bñ habet potentiã ꝺiunctã actui qa non repugnat ei hre suam potentiã. Et cũ dicit de illa potentia quã habet aĩa ad suã potentiã utrũ sit idẽ cũ aĩa ꝛc. dicũt aliq q̃ ẽ idem cũ ipsa aĩa. ꝫ ñ eadẽ rõe stãdũ ẽ ĩ pma potẽtia qa illa ẽ potẽtia remota ab actu uel ozñs ab actu ut uisus auditus 7 hỹmõi. sed potentia quam habet aĩa ad suã potentiam nõ ẽ potẽtia remota ab actu sed ꝺiũcta actui 7 iõ nõ est sile. Vel forte dicendũ q̃ potentia quã habet aĩa ad suã nãlem potentiã ꝺiunctã actui nõ ẽ aliud eẽntialit q̃z ipa potentia naturalis sicut cuz for. currit potẽtia quã hz ad curlũ nõ ẽ aliud q̃z cursus. cũ. n. currit potẽtia quã habet ad curlũ nõ est idẽ eẽntialiter cũ suba for. qa tũc destructa illa potentia ꝺiuncta actui destrueret for. qđ ẽ falsũ. nec ẽ aliquod accñs reale positiuũ 7 distinctũ a cursu qa tunc for. silr eẽt in potentia ad illud accñs 7 fieret questio de illis ĩ infinitũ. Vnde mihi uidet q̃ potentia cõiuncta actui nõ ẽ accñs reale diuersum ab illo actu 7 sic ẽ in ꝓposito. ꝓpter qđ non itur in infinitum in potẽtiis aĩe. Vel dicat p°° q̃ aĩa habet potentiã ad suã potentiã naturalẽ. i. nõ repugnantiam hñdi foram. 7 isto mõ nõ ẽ ꝓpe distincta potentia ab actu q̃re ꝛc. Ad aliã dicendũ q̃ illd q̃ aĩatũ ꝓncipalit agit ẽ eius fora sed si agit p illd organice 7 scđario ñ oz. sic aũt ẽ in ꝓposito q̃re ꝛc.

Q

Consequent querit. Vtr̃ potẽtie fluant ab eẽntia aie. Et arguit q̃ non qa oẽ qđ fluit ab aliq̃ qnq; ẽ sepatum ab illo ut uinũ cuz fluit a doleo 7 aqua ab ãphora uł fluuio. silr aũt 7 in aliis. sed potẽtia naturalis aĩe nunq̃ ẽ sepata ab aĩa q̃re ꝛc. Item ab uno indiuisibili nõ fluũt diuersa ut uł manifestum nũc aĩa uni? aĩati ẽ una 7 indiuisibilis ut cõcedit. potentie aũt plures ut dictum est quare ꝛc. Item oẽ qđ fluit ab aliquo fit in tẽpore 7 pars post ptem ut cum ignis calefacit aquã caliditas q̃ fluit ab igne fit in tẽpore 7 ps post ptẽ ut cõcedit. sed potentia aĩe non fit ab aĩa ĩ tẽpore nec ps post ptem. ĩmo in eodez instanti in quo generat aĩa fit eius potentia a generãte. Vnde Ar. dicit ĩ isto 2° q̃ sensui ꝑma mutatio fit a generãte. talia aũt que fiũt a generãte cũ fiunt fiũt in instãti quare ꝛc.

Oppositz dr̃ cõiter q̃ potentie aĩe fluũt ab aĩa 7 hoc mõ loquẽdi ꝑcipue utitur Albł? Ad q̃stionem ẽ intelligendũ q̃ fluxus multiplicit sumit. Vno mõ multũ cõiter 7 quasi ĩꝓprie ꝓ quacũq; ꝺpẽdentia alicuius ab aliquo tanq̃; a sua p se cã. Alio mõ ꝓpe. 7 ẽ trãsmutatio successiua 7 ꝺtinua cũ qua ẽ generatio 7 ẽ generatio uni? ptis fozme post aliã. 7 hic fluxus ẽ motus scđm uerioz ẽ opinionẽ ut ꝺicit ofñ. sup 3° phĩcoz. 3° mõ sumit fluxꝰ magis stricte ꝓ motu locali hũidi ut cuz dr̃ q̃ mare fluit 7 refluit 7 sic in aliis multis. Item fluxus ꝓ mõ dictus. s. ꝓ ꝺpẽdentia a cã multiplex est sicut etiã multiplicit dr̃ cã. s. materia. fora. agens. 7 finis. 7 sic aliqd põt ĩtelligi fluere. i. ꝺpẽdere seu cãri ab alio uno mõ sicut a cã materiali. alio mõ sicut a cã forali ꝛc. Et scđm hỹ oz multa dicere ad questionez liz aliqui ualde breuit se expediãt. p̃ 0° q̃ potẽtie aĩe ñ fluũt ab aĩa fluxu 3°° dcõ. 7 hỹ est facile uidẽ qa oẽ qđ mouet motu loli ꝓpe 7 p se ẽ coz p̃. 6° phĩcoz. 7 si fluit fluxu qui est motus local hũidi ꝓpe 7 p se oz q̃ sit coz p̃ hũidum. sed potẽtia aĩe ñ ẽ coz pus qa sic duo corpa simul eẽnt ĩ uno loco cũ corpus aĩatum 7 potentia subalis nãlis aĩe sint sił quare ꝛc. 2° dico q̃ potentia aĩe non fluit ab aĩa fluxu 2° mõ. qa illud qđ fluit ab aliquo tali fluxu q ẽ generatõ ꝺtinua uni? fore ptis post aliã nõ fit in instãti totum nec statim ẽ cũ ẽ illud a quo fluit ut pz intuenti fluxũ calozis ab igne calefactibili. ꝫ potentia naturalis aĩe ẽ tota simul in instãti ĩ quo p̃ ẽ aĩa ut uisiua uirtus stati ẽ tota simul cũ aĩa uisiua. scđm illud Ar. allegatũ ꝑus. sensitiui autẽ ꝛc 7 sic sequitur q̃ potentia nõ sic fluit ab aĩa q̃re ꝛc.

Restat ergo inquirendũ an potentia aĩe fluat ab aĩa. i. ꝺpẽdeat ab aĩa ut a cã. 7 circa hỹ dicam q̃tuoz ꝓrimũ ẽ q̃ potentia naturalis aĩe ꝺpẽdet ab aĩa tanq̃; a cã materiali in qua siue tanq̃; a subo qđ ꝓ eodẽ accipio 7 hỹ fuit satis ꝓbatũ ĩ questiõe tertia de subo hỹ scie. 7 ꝺimitto resumere ꝓpter ꝺuitatẽ. 2° dico q̃ nõ ꝺpẽdet ab aĩa ut a cã forali ꝓprie. qa fore non ẽ fora. nec cã foralis ꝑcipue fora accñtal nõ hẽt subam sibi subiectam ꝓ cã forali sed potentia aĩe ẽ fora accñtalis in aĩa exñs quare ꝛc. 3° dico ad pñs q̃ potentia naturalis aĩe nõ fluit. i. non ꝺpẽdet nec cãtur ab aĩa in qua ẽ tanq̃; ab agente per se. 7 sic ꝓbo. si suba aĩe ageret p se 7 ĩmediate suaz potentiã naturalẽ. uerbi gr̃a. nutritiuã tunc unuz 7 idẽ 7 scđm idẽ simul eẽt ꝓncipiũ actiuũ per se 7 ꝓncipium subiectiuũ seu receptiuũ eiusdẽ. sed hỹ ẽ manifestũ ipossibile ut ad pñs suppono. ꝓbo ofñaz qa ꝺstat q̃ ipsa aĩa ẽ ꝓncipiũ sue potentie naturał 7 ĩmediatũ p ꝓuationẽ medii ꝓncipalis. si igitur ipsa eẽt ꝓncipiũ actiuũ eiusdẽ potentie cũ ipa substantia aĩe sit una idiuisibilis in eẽntia scđz omnes sequtur incõueniens ꝓdictũ. Sed dices q̃ aĩa scđz diuersas uirtutes suas erit ꝓncipiũ actiuũ 7 pricipiũ receptiuũ sue potentie naturalis. hỹ non ualz. qa queram de illis uirtutibz naturalibz. utr̃ efficiantur a b aĩa uel non. si nõ pari rõne nec ꝓma. si sic redit incõueniens ꝓdictum uel erit ꝓcessus in ĩfinitum in uirtutibz nãlibz aĩe ut efficiat unam; mediante alia 7 illã aliã mediãte alia 7 sic in infinituz quod ẽ absurdũ. Nec aũt rõ mihi ad pñs facit fidẽ ꝺ hac questiõe q̃ si solueret sufficienter nõ rẽnuerẽ adhrere sentẽtie saniozi. Sed ẽ unũ ꝺubiũ ꝺtra hỹ. dicit. n. ofñ. 4° celi 7 mꝺi. 7 8° phĩcoz ofñ° xii°. q̃ generans qđ ꝺat foraz ꝺat accña p se ofña formã mediante fora ut generãs foram ignis caliditatez 7 leuitatem 7 sic de aliis. cũ igr̃ potentia naturalis

aīe sit accn̄s p se on̄s ipsam ut manifestū ē. uidetur q̄ generans quod dat aīam dat ipsam naturalem potentiā mediāte aīa qđ non eēt nisi aīa eēt pncipium effectiuū sue potentie naturalis. ¶ Itē cōiter dr̄ q̄ subm se habet ad accn̄s ꝓpium in duplici genere cause. s. mālis 7 efficientis quare ꝛc. ¶ Ad ista duo dico ad pn̄s. ¶ Ad pmum cū dicit om̄. generās ꝛc. dico q̄ illud pōt intelligi dupl̄r. Uno mō sic q̄ fōa sit īmediatius 7 ꝓpinqus efficiens accidētis q̄ generans 7 hō nego ad pn̄s. ¶ Alio mō pōt itelligi mediante fōa qa pus naturalit generat 7 dat fōrmā q̄ accntia ona. 7 hō bene uer̄ est sed non seqtur q̄ si fōa subalis pus naturalit generat q̄ accntia ona. g̊ ipsa fōa ē p se generans uel efficiēs ea. ¶ Et ulteri⁹ est dicendū q̄ ipse itelligit de accntibꝫ que sunt realiter in oseruato mediāte aliqua potentia receptīa sicut sunt motus ad ubi. sed potētia aīe n̄ ē apta recipi in aīa mediāte alia potentia qa ꝓcedetur īnfinitū in hm̄oi potētiis. ¶ Ad aliud nego illud dictū p̄cipue in subn̄is simplicibꝫ que nō hnt ptes diuersas p quaꝫ unā agant 7 p aliā recipiant. Dico ulterius q̄ potentia aīe fluit. i. dep̄det ab aīa ut a sua cā finali qa in eēntialit ordinatis illud qđ ē pncipale 7 nobilius simpl̄r debet eē finis eⁱ⁹ qđ ē minus nobile 7 scd̄arium ut ur̄ manifestuꝫ. sed aīa 7 sua potentia sūt eēntialit ordinata ut notum ē. 7 ipsa aīa ē qd simplicit digni⁹ q̄ sua naturalis potentia. cum ipsa aīa sit suba 7 potentia eius sit accidens q̄re ꝛc. ¶ Et ofirmat̄ qa aut aīa ē causa final⁹ sue potentie aut ecōuerso. tōabile. n. ur̄ q̄ oīa duo que sunt in uno 7 eodē sic se hēant adinuicē. mō potētia non ē finis ꝓpe ipsius aīe cū aīa sit simpliciter nobilioꝫ q̄ sua potentia 7 nobili⁹ nō est ꝓpter uilius pmaria intentiōe ut dicit om̄. xij° methaph̄. quare ꝛc. ¶ Sed ē aduertēdū q̄ duplex ē finis. s. finis quo 7 finis gr̄a cui⁹ ut dicit Aꝛ. in h̄ z°. 7 p finem quo possumus itelligere illud in quo exist̄it ordinatū in finem. sicut aīatum dr̄ finis corporis 7 aīe. aīa. n. 7 corpus sunt ꝓpter aīatum ut dic om̄. uer̄ ē tanq̄ ꝓpter finem in quo. Et sic diceret i ꝓposito q̄ aīa ē finis quo ipius potētie. i. finis i quo existit potentia naturalis tanq̄ in ente nobiliōi 7 digniori ipsa. ¶ Sed quer̄it tūc quomō actus erit finis ipsius potentie aīe. fōrte dicendū ē q̄ finis g̃ tia cui⁹. s. ad quē ordinat̄ ipsa potētia tanq̄ ad suā pfectionē īmediatā 7 hō sufficit. ¶ Itē īstrumentū debet eē ꝓpter pncipale opans tanq̄ ꝓpter finem aliq°°. mō ipa potentia aīe ē sicut organum aīe in opando uel fōra ipius organi ꝓpa. oculus. n. nunq̄ eēt organū aīe ad uidendū nisi hēret uirtutem uisiuam ex uisu 7 pupilla. 7 ꝓpter hoc Aꝛ. dicit in isto z° q̄ sicut aīal ē ex corpe 7 aīa sic oculus ex uisu 7 pupilla quare ꝛc. ¶ Sic g̊ declarate sūt q̄nq̄ conclusiones si bn̄ inspiciat̄. 7 tu recapitules eas si placet.

¶ Ad rōes patet ex dictis. Ad pmam 7 ad tertiā. ꝓcedūt. n. uia sua ut patet ituenti pmissa. ¶ Ad secundā cū dr̄ ab uno indiuisibili ꝛc. uer̄ ē tanq̄ ab agente ꝓpinquo 7 in subo eodē mō dispōito. ß ab uno idiuisibl̄ pōt dep̄dere bn̄ mlta ut a suo subo sicut in simili pūctus unus 7 indiuisibil⁹ oīo ē subz indiuisibilitatis quoquo modo. 7 est subiectum relationis. quia refertur ad alterum ut termin⁹ ad terminatum. 7 est subiectum relatiōis q̄ refertur ad alterum sicut causa ad causatuꝫ 7 sic de silibus. Unitas. n. exn̄s indiuisibilis ē pncipiū numeri et ē mensura 7 ē terminus diuisiōis numeri q̄re ꝛc.

¶ Uel dicat sicut cōiter dr̄ q̄ unū 7 idē indiuisibl̄e non ē pncipiū diuersoꝫ eque p̄ 7 oīo īmediate. ß scd̄o ordinem quendā pōt eē. 7 sic est in ꝓposito. nā potentie aīe n̄ cognoscitīe ut nutritīa augmentatiua generatīa sūt impfectiores cognoscitiuis 7 sunt pores eis uia generatiōis uel ordine ꝓporcionabili ordini generatiōis in quo impfectiōa sūt priora 7 sūt posteriora ordine dignitatis. ¶ Item inter potentias nō cognoscitiuas potentia generatiua dr̄ eē nobiliori. 7 deinde augm̄tatiua. 7 deīde m̄me pfecta ē nutritīa. 7 sic patet ordo eaꝝ. ¶ Et int̄ potentias cognoscitiuas quedā sunt exteriores 7 pticulares ut qnq̄ sensus pticulares. 7 quedam interiores ut sensus cōis. imaginatiua. cogitatiua. 7 memoratiua. 7 inter has nobiliores sūt interiores 7 p̄cipue cogitatīa i hōibꝫ que ē rō pticularis ut dic om̄. in isto z°. 7 sensus exteriores sunt priōes uia generationis qa min⁹ nobiles sunt 7 minus perfecti. Inter eos autē por scd̄m dignitatez ē uisus ut dicit om̄. in isto z°. deīde auditus. postea odoratus postea gustus. 7 ultīo tact⁹. uia aūt generationis. i. ipfectiōis ē ecōuerso. hec aūt oīa certificari n̄ pōt sufficienter sine cognitiōibꝫ istaꝝ uirtutū 7 actuū 7 obꝫ que non hnt h̄ ordīari. sed ex diuersis loc huⁱ⁹ scīe colligi pōt. hō tamen ad presens sufficiant ꝓ solutione rationis.

9 XI

Quare ꝓmo de alimento 7 generatione dicendum ē ꝛc.

Quer̄it hic. Utꝝ generare sibi simile sit opus naturalissimū uiuētibus. ¶ Et arguit⁹ p̄ q̄ non. quia illd ē naturalius uiuentibus qđ pōt ineē oībus uiuentibꝫ q̄ qđ non pōt oībꝫ uiuētibꝫ ouenire. hō ur̄ manifesta cū natura uiuentis sit cōis oībus uiuentibꝫ. sed nutritio 7 augmentatio pōt ineē oībus uiuētibꝫ ut dicit Aꝛ. generare aūt sibi sile non ineſt neq̄ opetit oībꝫ uiuentibꝫ ut p̄z in lr̄a. ¶ Item illud non ē opus naturalissimū uiuentibꝫ ꝓpter quod uiuentia debilitant uel p cui⁹ frequentationē debilitāt plusq̄ p frequentatiōez alterius. sed p generationē frequentē uiuētia precipue aīalia debilitant. ūde aīalia magi coitiua sūt buiozis uite ut tangit in de caulis longitudinis 7 breuitatis uite. p nutritionē aūt sic non debilitant nec p augmentationē sed magis uigorant 7 fortificantur ut manifestū ē q̄re ꝛc. ¶ Item illud opus ē magis nāle qđ ordinat̄ ad pfectiorē finē ut manifestū ē. sed nutritio ordinat̄ ad pfectiorē finē q̄; generatio sibi silis. ꝓbatio qa nutritio ordinat̄ ad obseruationē uiuentis sub idēptitate 7 unitate numerali ita q̄ illud quod nutrit̄ ꝓpe manet 7 cōseruatur idē in numero ut habet uideri in p̄ de generatione. sed generatio ordinat̄ ad obseruationez uiuentis sub idēptitate specifica 7 non numerali ut patet in lr̄a. sic aūt unitas 7 idēptitas numeralis ē pfectior unitate specifica eo q̄ unitas numeralis ē actu extra aīaz. unitas aūt specifica nō ē actu extra aīam ut qdam dicūt. sed obseruatio uiuentis in idē ptitate numerali ē pfectior q̄; obseruatio in idēptitate specifica quare ꝛc. ¶ Item illud ē opus magi naturale qđ ē a natura ꝓpa uiuentis q̄; qđ est a nā cōi. hec ur̄ manifesta. naturalius. n. debet̄ alicui aliquid qđ cōpetit ei p naturā suā ꝓpam q̄; p naturā cōem. mō uiuentibꝫ debētur alia opa p naturas ꝓprias ut aīali sentire 7 hōi itelligere 7 sic de alijs.

¶ Item illud nō ē opus naturalissimū uiuentibꝫ p qđ uel in quo cōicant aīata siue uiuentia cum n̄ uiuentibꝫ. hō ur̄ manifestū. ß p generare sibi sile cōueniūt uiuentia cū nō uiuentibꝫ ut ignis generat sibi sile 7 sic d̄ ceteris. ¶ Item illd̄ opus ē nālius hōi p qđ magis assimilatur p̄ pncipio qđ ē deus. naꝝ ab ipo dependent celū 7 natura ut p̄z p Aꝛ. in xij° methaph̄. sed p itelligere hō assimilatur magis do q̄; p generare sibi sile cū ipe deus se ipm intelligit. ut patet xij° methaph̄. 7 nunq̄ generat sibi sile. cū n

posset eē nisi unus ut p3 xij° methaph. Oppōitū patet auctoritate Aū. in lra. uī. n. uelle q generate sibi sile ē naturalissimū opum que cōueniūt uiuētibus ut aīal generat aīal planta autē plantam.

Ad euidentiā questiōis ē itelligendū q uiuēs pot cōsiderari dupliciter. uno mō scd3 q uiuēs. alio mō scd3m q tale uiuens ut aīal uel hō uel plāta. ⁊ sic de ceteris. siliter alie opationes debētur uiuentibꝰ scd3 q uiuentia sūt ⁊ alie scd3 q talia uiuētia ut nutriī debet uiuētibꝰ scd3 q uiuētia sunt ⁊ sentire debet aīali scd3m q tale uiuēs ⁊ itelligē debet hōi ⁊ sic d ceteris. Intelligendū ē q de numero uiuentium quedā sunt generabilia ⁊ corruptibilia ut aīalia ⁊ plante que sūt hic. alia aūt sūt ppetua ⁊ incorruptibilia ut corpa celestia. hꝫ. n. sunt aīata ut p3 i 2° celi ⁊ mundi ⁊ p oēs uiuentia. ⁊ de istis nihil ad pns. Itē itelligendū ē sicut inuit Aū. in lra. q de nūero uiuētiū quedā sunt impfecta. quedā pfecta i qualibet spē. Impfecta qdem quantū ad ꝓpositū spectat dicunt illa que nō sunt in etate debita ita q ñ hnt mēbra corpis oīa cōuenienter dispōita nec q3 titatem sufficientē hntia ad opationes nāles ut infantes ⁊ pueri. Perfecta uero i suis spēbꝰ hꝫ uocāt que sunt in etate pfecta ⁊ iam corpa eoꝝ sunt sufficienter dispōsita ⁊ magna ad opandū ut uiri ⁊ similia. Item uiuentiū quedā sunt orbata. quedaꝫ non orbata. Orbata sūt illa quibꝰ deficit aliqd ꝑncipiū organicū requisitum ad generationē ut uirga uel testiculi ut sūt eunuchi ⁊ castrati. Hō ōbata sūt illa q bus nullū taliū ꝑncipioꝝ deficit. sed habent ea in sufficienti quātitate ⁊ debita qualitate scd3m naturā. Item de numero uiuentiū quedā habēt generationē spōtaneam. q̄dam ñ. Illa dicunt hre generationē spōtaneam que generātur p putrefactionē ut mures ⁊ apes ⁊ silia. ⁊ dr istoꝝ generatō spontanea p similitudinem quandā. hō. n. dr aliquid sponte generare uel agere cū ad aliqd agendum ñ ꝯpellit uel apꝫ ipsum nō cōpelli ab aliq motiō extrinseco. sed agit ex iclinatiōe ꝑpe uirtutis non coactus ab exteriori motiuo. ⁊ tale opus si sit bonuꝫ ē laudabile. si malū uitupabile ⁊ inhonestū. Sic. n in generatiōe aīalis ex putrefactione ñ apꝫ aliqd pticulare ⁊ extrinsecū agens determinatū p̄cipue qd sit eiusdē spēi cū generato ut dingit cū mures generant i dolio nullo mure preexīte. ⁊ uespe ex corpibus uaccaꝝ mortuarū nulla uespe p̄exīte ut dicit oī. xij° methaph. qualit aūt fiat generatō taliū aīalium bona speculatio est sed nō hꝫ. Cetera vo non dicunt habere generationē spontaneaꝫ i qbꝰ manifestū est p̄existere generās pticulare eiusdeꝫ spēi cū generato ut in hōibus ⁊ i aliꝭ q̄ generant ꝑ ymixtionē seminū. Vlteri9 ē considerandū q aliquod opus dr naturale nō qa ꝓpositū ex mā ⁊ forma. sed qa res opans habet naturalē inclinationē ad ipm p suā naturā ⁊ quanto pfectior ē iclinatio naturalis alic9 rei ad ipm opus. tanto illud opus ē naturali9. iclinatio aūt ad opus tanto pfectior ē. quanto ipm opus ē magis nobile ⁊ pfcm. ⁊ iō de pmo ad ultimū tāto naturali9 ē op9 quāto nobilius ⁊ pfectius ē. His uisis dico ad q̄stionem p̄ q generate sibi sile est opus naturalissimū uiuētibus que nō sunt orbata. nō ipfecta. neq; spontaneā generationē hntia. naturalissimū dico respcū opum que p̄nt ineē oībus spēbus uiuentiū que sūt hic cui9mōi sunt augmētatio ⁊ nutritō. ⁊ hꝫ sic oī detur. qa illud opus ē naturalissimū respcū aliq3 opum quod ē pfectissimū respcū ipoꝝ hꝫ p3 ex dicta sed generare ē hmōi respectu nutritiōis ⁊ augmtationis qa semp illud ē min9 pfectū in talibus a q̄ non conuertit subsistēdi oña ut aīal respectu hoīs ⁊ sic de aliꝭ. mō bene segtur hꝫ uiuēs generat sibi simile igit nutrit uel auget uel ē auctū. ⁊ ñ quertit hꝫ uiuens nutrit ⁊ auget igit generat sibi simile. qa multa uiuentia nutriūtur ⁊ augmentant q̄ nō generāt indīdua sibi silia seorsum ⁊ diuisim ut ipfecta ⁊ orbata ⁊ spōtaneam generationē habentia ut manifestū ē. ⁊ bñ dico q ista nō generāt sibi similia exterius seorsum ⁊ diuisim. qa in nutritiōe bñ est quedā generatio alic9 silis nutrito. cum enī caro nutrit se ex nutrimēto ipa generat i materia nutriti formā sibi silem. ⁊ sic in aliꝭ ptibꝰ nutriti. sed nō generat eam in illa mā seorsum ⁊ diuisiꝫ ab alia materia. imo diuncta ⁊ continuata alti ut Aū. docet in ꝑ de generatiōe ca° de augmēto. Item finis ē nobilior illis que sunt ad finē p̄cipue i illis que sunt unius generis. mō generare sibi simile ē finis aliorꝝ opum naturaliū uiuentibꝰ ut dicit Aū. in lra in tantū q ꝑma aīa. s. uegetatīa diffinit p eē generatiuū silis ut dr in lra. Item illud opus est naturalius p quod uiuēs adipiscit finez nobiliorē hec ē euidēs. nūc aūt p generationē adipiscit ipm uiuens finē nobiliorē q3 p alia opa. qd sic patꝫ. naꝫ p generationē acqrit pticipationē eē diuini ⁊ ꝑpetui ⁊ īmortalis scd3m idemptitatē ⁊ unitatē specifica ut dicit Aū. in lra ubi dicit sic. Quatenꝰ ipo semp ⁊ dīno ⁊ īmortali eē pticipēt scd3m q possūt. oīa aūt illud appetūt ⁊ illius cā agunt oīa quecūq; agūt scd3m natutā. Et in fine uersus dicit loquens d uiuente ⁊ pmanet nō idē. s. idē numero. sed ut idē numero qdem ñ unū. spē aūt unū. Et oī. illic pulchre loqtur. Solicitudo. n. dīna cū non potuit facē. s. ipm uiuēs pmanere scd3m indīduū ꝓpter illud qd nihil corruptibiliū dtīgit idē numero pmanē miserta est ei dando ⁊utem generatiuā qua possunt pmanere idē in spē ⁊ nō ē dubiū in hꝫ. melius est. n. ipm hre ista uirtutē q3 ñ hre. hic igit ē finis quem uiuēs p generationē adipiscit. s. pmanentia etna scd3m idēptitatem specificā. Ut3 aūt ipa unitas specifica sit ens actu extra aīam alia ab unitate numerali bona ⁊ nobilis pscrutatio ē. d hꝫ alias uisuꝫ ē i duobꝰ tractatibus de unitate specifica ordinatis dtra negantes ipam unitatē specificā eē ens actu extra aīam. sed finis q acquirit ex nutritione ē osetuatio uiuentis scd3m idēptitatem ⁊ unitatez numeralē p aliqd temp9 detetminatū solū. non. n dingit aliqd uiuēs p nutritionē ꝑpetuari unum numero ut uideri hꝫ sup ꝑ d generatiōe. finis aūt augmētatiōis ē quātitas pfecta dueniēs ad nāles opationes ut inuit oī. in 8° phicoꝝ. manifestum ē aūt intelligēti cuilibꝫ q finis ē nobilior ordīatis i finem ⁊ etiā melior. cuius etiā signū ponūt aliq q i actu generatiōis ipa aīalia hnt maximā delectationē iter oēs delectatiōes corpales. Est tamē itelligendū q generate sibi sile ñ ē op9 naturalissimum simplr unicuiq; uiuēti scd3m q i tali spē detminata uel i tali genere cuiusmōi sūt homo scd3 q homo ⁊ aīal scd3m q aīal qa hō scd3 q homo habꝫ opationē nobiliorē ⁊ excellētiorē ē q3 generare sibi simile. s. speculationē ⁊itati de pmis itelligibilibꝰ ut patet x° ethicoꝝ. ⁊ aīal scd3m q aīal hꝫ opatiōez nobiliorē. s. sentire qd ē multo nobili9 q3 generāre sibi sile. ūde etiam pōitur finis ipius sentiētis scd3 Aū. i de somno ⁊ uigilia ⁊ siliter sape sapiētis seu itelligere. ūde dicit Aū. ibidē q sentire. n. ⁊ sapere oībus finis ē quoꝝ ē altez horꝝ. optīa. n. hec. finis uero optim9. Debet igit itelligi q generare sibi simile ē op9 naturalissimū uiuētibus ut uiuētia sūt. ñ orbata neq; ipfecta neq; spōtaneam generatiōez hntia. ⁊ hnt istū excessum nobilitatis p̄cipue respectu aliorꝝ opum que sūt cōia oībus uiuentibus. s. nutritionis ⁊ augmētationis ⁊ aliorꝝ annexorū istis. Ad pmam rōem cuz dr illud quod pōt ꝛc.

uez est ceteris paribꝫ.sed si cetera nō sint paria nō oportet.7 sic ē in ꝓposito.nam quāuis uiuentibus oībus insit nutritio 7 augmētatio 7 generatio nō sit in oībus tamē aliud ē qđ recōpensat qa illa qbꝫ inest uel cōtingit generare sūt pfectiora 7 cōpleti ora multis qbus inest nutritio 7 augmētatio sine generatiōe ut manifestū ē ex dictis iō rō nō ualz. Dicam ḡ q illa uiuētia qbus inē nutriti 7 augeri sine generatiōe sūt ipfecta uel orbata uel spōtaneā generationē hntia 7 hꝭ sunt minus nobilia aliis ut notū est. Item aliud ē qđ recōpensat.qa p generationē adipiscit nobiliorē finis q̄; p alia opa quar̄ ꝛc Ad aliā cū dr̄ p qđ debilitat ꝛc. uez ē si hꝭ semp otingeret 7 p se.sed si p accns 7 nō semp nec uliter non or.7 cū dr̄ q p generare sibi sile aīal debilitat. dico q hꝭ non opetit nisi actui generatiōis ul' actui ad hꝭ ordinato puta coitui semp nec uliter nec p se sed paccns.s.ꝓpter excessum 7 abūdantiā coeūdi unde Arz.dicit in libro de morte sua. q qui nimis utitur delectatiōe uenerea suū corp̄ inuetat 7 suā substam maciłentat. Et in de pbleumatibꝫ pticula d uenere dicit. q coitus excessiu' uentrē infrigidat 7 exsiccat.p quē aūt mōm non curo ad pns. sed si sit tempatus 7 moderatus usus coit' 7 loco 7 tempore exerceat̄ pficit ad multa bona. sed mōm non curo ponere ad pns. magr̄.n.spectat ad medicos et ad pticulares libros nāles 7 pcipue ad libz d sanitate 7 egritudine. Ad aliā cū dr̄ qđ ordinat̄ ꝛc. ocedo.7 cū dr̄ nutritio ordinat ad nobiliorē finez dico q non ē uez.7 ad pbationē dicendū breuit. q licet oseruatō uiuentis scdm unitatē numeraleꝫ sit nobilior 7 pfectior q̄; oseruatio ipsi' scdm unitatem specificā absolute.tn̄ oseruatio ipsius uiuēti sub idēptitate specifica p tempus sempitnū ē nobilior q̄; oseruatio eius scdm idēptitatē numeralē p modicū tempus solum.nūc aūt p nutritiōez oseruat in idēptitate numerali p aliqđ puū tēpus scdz q pmittit 7 recipit natura ipius.sed p generatiōez similis conseruat in idēptitate specifica p tempus eternū scdm Arz.in lra quare rō nō ualet Posset etiā dici q unitas specifica nature realis cui' idiuidua sūt extra aīam actu ē actu extra aīam 7 ē pfectior 7 nobiliō unitas aliquo mō q̄; unitas numeralis et accntalis.ß de hꝭ non pl' ad pns. Ad aliđ p̄z ex dictis.bn̄.n.ocludit q aliqđ aliđ op' ē magr̄ naturale uiuēti scdm q tale uiuēs in spē determīata uel in genere.sed nō scdm q uiuēs nō orbatū ꝛc. ut ꝓus dictū ē. Ad aliud cū dr̄ in quo cōicāt ꝛc. uez ē si hꝭ ē uno mō 7 uniuoce.sed si dr̄simod ñ or mō generare sibi sile nō cōicatur inaīatis sili mō 7 uniuoce sicut aīatis īmo multū diuersimode. de hꝭ tamē melius uidebit in questiōe sequenti. Ad aliā dico q bn̄ ocludit aliqđ opus eē naturali' hōi scdz q hō q̄; generare sibi sile.7 hꝭ bn̄ ocederē. sed scdm q uiuēs nō orbatū nec impfectū nō habens generationē spōtaneam sub ista tōe non debet aliquod opus nobili' 7 natalius q̄; sibi sile generare. 7 hꝭ intellexit Arz. Utz aūt hō p eandem formam subalem sit hō 7 uiuens realiter inquet̄ i questiōe de gradibus forarum 7 non hic q̄re ꝛc.

Q. XII

Onsequent querit. Utz generar̄ sibi simile 7 nutriri 7 augeri sint ab aīa.7 arguit̄ p̄ q nō. qa q̄ conueniūt inaīatis nō sunt ab aīa. hꝭ est manifestū.sed ista sūt hꝰmodi multa.n.inaīatoz generāt sibi similia ut ignis ignē 7 aqua aquā. 7 silr̄ iter ignis nutrit̄ ex humido pingui 7 aereo. 7 silr̄ mīta inaīata augmentant̄ ut dr̄ de plūbo cum diu iacet in terra multū augmentat̄.7 cum ex aqua fit aer aut ignis multū sibi maior acquirit̄ quātitas quā ñ uidetur fieri nisi p motū augmētationis. nā augmētatio ē trāsmutatio scdm quantitatē ad quantitatē perfectiorē ut patet ex 5° phicoz ḡ ꝛc. Opponit̄ arguitur auctoritate phi q uult q oīa ista opera sint ab aīa īmo etiā q ē causa oīum motuū qui ꝓprie 7 pase sunt in corpe uiuēte. Et om̄. dicit ibidez q Arz. declarauit aīam eē causam mouentē scdm oēs modos motuū q īueniunt in corpe siue ueros siue existimatos.7 dicit siue existimatos ꝓpter ipsas sensationes q̄ extimabātur ab aliquo esse motus 7 tamē scdm ueritatē nō sunt motus scdz cōem 7 famosam acceptionez cū motꝰ non fiat in instanti et nihilominꝰ aīa ē cā mouēs scdm oēs istos motus Ad questionē buiter dr̄ p̄ q q generare sibi sile ē ab aīa qđ sic p̄z. Opus nālissimū oībus uiuētibus nō orbatis ꝛc.debet eē a natura niuētis.hec ē euidens.alit̄ nō eēt opus naturalissimū. sed generare sibi sile ē naturalissimū oībus uiuentibꝫ nō orbatis ꝛc.igit̄ debet eē a natura ꝓncipali ipsius uiuentis. sed ꝓncipalis natura ipsi' uiuētis ē ipsa aīa ut manifestū ē 7 ocessum q̄re ꝛc. Idem oñdet̄ similit̄ de augmētatiōe 7 nutritiōe q sint ab aīa quia aut nutritio 7 augmentatio ē ab aīa aut a uirtute 7 natura elemētari.hec ē diuisio sufficiens scdz oīuz cōcessionē.oīs.n.motus ut̄ eē ab altero istoz duoruz ꝓncipioz.s.uel a natura elemētari uel ab aīa. 7 tō ē qa oīs motus ul' ē mobilis aīati 7 uiuentis ul' in aīati.hec ē manifesta apud oēs.si ē motꝰ inaīati.aut ē motus corpis simplicis qđ dr̄ elementū 7 tunc cōstat q ē a natura elem̄tari ut motus ignis a natura ignis 7 sic de alīs.aut ē motus mixti inaīati 7 adhuc iste ē a natura elemētari.qa oē mixtum mouetur p naturā 7 uirtutē elemēti ꝓdnāntis in ipso ut patet in ꝓ celi 7 mūdi.7 in oī mixto dñat elem̄tum aliqđ ut patet ī z° de generatiōe.maior dmōstratur in ꝓ d celo.si aūt est motus aīati ut aīatum ē 7 sic ē ab aīa. 7 sine dubio oīs motꝰ uel ē a natā elem̄tari uel ab aīa scdm aliquē mōm. Qualit̄ autem motus ferri ad magnetē sit a natura elem̄tari inqrendū ē sed nō hꝭ. Nutritio ḡ 7 augmentatō ul' sunt ab aīa uel sunt a natura elem̄tari.sed ñ ē dicēdum q sint a natura elemētari.qa cū motꝰ nutritionis 7 augmētationis sit unus. deberet eē ab una natura elemētari.nūc aūt una natura 7 uirtus elemētaris nō est ꝓncipiū motus nisi ad unā orīam pōnis ut natura leuis ad sursum 7 ḡuis ad deorsū 7 hꝭ ē uez in simplicibꝫ 7 īmixtis.nunq̄.n.una natura elemētaris ē simul ꝓncipium motus ad drīsas orīas pōnis uel loci. mō nutritio simul ē ad drīsas orīas pōnis 7 loci ut manifestū ē. 7 silr̄ augm̄tatō non solū.n.aīalia 7 plante nutriunt̄ deorsum ꝫ sursum 7 nō solū ante sed retro 7 hꝭ simul cōtingit.similiter aūt ē 7 augmentant̄ q̄re ꝛc. hec ē rō Arz. in lra Et confirmat̄ qa si nutritio 7 augmentatō eēnt a natura elemētari sic q ptes leues mouerent̄ sursum 7 ḡues deorsum ut dicebat Empedocles tunc aut eēt aliqđ otinēs istas partes 7 detinens ī ipso augmētabili aut nō.sed si nō eēt aliquid detinens 7 ꝓhibēs q̄re igit̄ iste ptes nō distraherent̄ 7 separentur ab inuicē.distraherent.n.si nō eēt cōtinens aliqđ 7 ꝓhibens.si aūt sit aliqđ otinens istas ptes et ꝓhibēs eas separi ne euolēt ad ꝓpas regiones illud nō pōt eē aliqua natura elem̄taris ut manifestū ē.igit̄ relinqtur q illud sit ipsa aīa. et cum ista unio sit diunctio ptium sine separatiōe et ꝓhibitiōe necessario requisita ad augmentationē.si.n.ptes augmentabiles separent̄ ab inuicē nō eēt augmēta' sed destructio ut manifestū ē.sequtur igitur q aīa ē cā augmentationis quare ꝛc. Doc etiā itez spāliť app̄z d augmentatiōe. nam ipsa augmētatio ul' est

ab aīa 7 a nā ꝑpa ipsius aīe uel ab ipso igne 7 a uir
tute eius que ē caliditas. hec diuisio ē ocessa 7 tōa
biliter qa nihil aliud ur ducere ad maiorē quanti
tatem nec extendere nisi uel ipsa aīa uel ignis tate
faciendo. sed nō ē a uirtute ipsi⁹ ignis qa oē uiuēs
habet aliquā quantitatē 7 magnitudinē determi
natam qua maiorē nō pōt hre scōm naturā 7 sub
qua maiori nō pōt saluari sua fōa ut ponit pbus.
unde augmētatio nō debet ꝓcedere ī infinitū. sed
ad determinatū terminū. illud igit nō ē p se 7 pn
cipalis causa augmētatiōis ītrinseca qđ nō īponit
terminū magnitudini 7 augmēto. nā pncipalis cā
um⁹ cuiusq; facti īponit terminū ipsi facto 7 etiam
cāt terminū. 7 nō instrumētalis ut manifestū est ī
his que sunt ab arte. secutis. n. nō īponit terminu
quātitati domus īmo ē de se indiffīs ad faciendum
domū cui⁹cunq; magnitudīs. sed ars 7 docept⁹ do
mificatoris q est pncipaliō cā domus īponit ei ter
minū. tantam. n. domū facit edificator quantā oci
pit 7 appetit. similit aūt 7 ī alijs. certū aūt ē q ignis
7 eius uirtus. s. caliditas relicta nature ꝓpe nō de
terminat ipm uiuēs augmentabile ad suū tminu
magnitudinis īmo quantū ē de se extendere ultra
quantitatē naturalē cui⁹cunq; augmētabilis. 7 ꝟ
uult dicere Arz. cū ait. ignis aūt augmentat ī infini
tum si sibi obustibile apponat. qđ nō ē intelligēdo
sicut aliq imaginant 7 male q natura ignis non hz
aliquē certū terminū magnitudīs. īmo q pōt esse
sub quacunq; quātitate 7 quacūq; quātitate data
adhuc ignis pōt eē sub maiōi si obustibile ī ueīret
ut dicūt. ꝟ aūt ē mēdaciū qa fōa subalis ignis cuz
sit quedā fōa naturalis determīata ē ad maximū
ita q ē aliqua quātitas ita magna q ignis ñ posset
saluari sub maiori. Sed sic ē itelligendū augmtuz
ignis eē in infinitū. i. ultra quācunq; quantitatem
terz uiuentiū ita. s. q ipse 7 sua uirtus nō imponit
certū terminū magnitudini rei uiuētis. sed potest
extendere ad maiorē quantitatē quacūq; magni
tudine uiuentis augmētabilis. augmentū igit nō
ē pncipaliter ab igne nec ab ei⁹ uirtute. q̄re relīqt
q solū est ab aīa ꝑ 7 pncipaliter. Qualit aūt ⁊tus
ipsius ignis uidelicz caliditas deseruiat ad augmē
tationē alibi magis habet locū. s. ī ꝑ 2 generatiōe
7 in de nutrimēto 7 nutribili. Ad pns autez dico
breuiter q ꝟ ē scōm istū mōm qa cū nutrimentū ex
quo debet uiuēs nutriri 7 augeri sit in pnci⁹ mixtuz
dissīle nutrito necesse ē ipm alterari a suis ꝓpriis
disposībus 7 accipe disposēs sīles disposībus nutriti
7 tandē in matia nutrimēti disposita generet fōa
nutriti. hm̄oi aūt assīlatio 7 appriatio nō potest
fieri nisi p decoctionē seu digestionē in qua sepat
puz nutrimti ab īpuro 7 oueniēs ab incōueniēti
sed ista digestio nō fit nisi a calido cui⁹ ē segregar
omogenea. 7 omogenea subtiliar 7 omiscere ut pz
ex 4° methauroz. iō sine dubio nutritio 7 augmē
tatio nō pōt fieri sine calido naturali. sed nō sequit
ꝓpter ꝟ q ipa caliditas naturalis sit pncipal causa
sed magis aīa 7 eius uirtus. 7 ꝓpter ꝟ pulchre di
cit Arz. q ignis nō ē simplr cā augmti ꝟ ocā q̄re ꝛc
Ad rōem cū dr. illa que cōueniūt īaīatis ꝛc uez
ē si eodē mō 7 uniuoce oueniāt eis. si aūt drsimod
tūc pnt eē ab aīa illo° diuersa. sic aūt ē ī ꝓpōito. nā
aliter generat sibi sīle aīatum 7 inaīatum qđ mul
tiplicit appz. ꝑ qa uiuēs generat sibi sīle p extramis
sionem 7 sepationē alicuius subē a suo corpe. s. per
emissionē seminis hntis uirtutē fōratiuā ut dr in
2° de generatiōe aīalium. sed inaīatum ñ generat
sibi sīle p sepationē alic⁹ subē de corpe suo sed trās
mutando matēriā sibi ꝓpinquā đ potetia ad actū
ut cū ignis appropīquat obustibili nō exit aliqua
subā a corpe ignis que īmediate faciat ipm ignem
ꝟ p suā qualitatez trāsmutat matēriā đ potētia ad
actū. cū aūt aīal generat aīal oportet q emittat ex
suo corpe aliquā subam. s. semē hns uirtutē fōra
tiuam. ꝓportionabilit aūt ē in plantis licet ī plātis
non sit tanta distinctio seminū in eadē spē ut habz
uideri in đ plantis. Alia dria ē q ipsū uiuēs ī ge
nerādo utitur quodā sepato scōm eē ab ipo. s. seie
7 in ꝟ quodāmodo assīlatur ītelligētie que ī gene
rando ista inferioza utit celo tanq; suo instrumēto
cui tam nō ē diūcta scōm eē subsistentie ut habet
uideri in 8° phicoz. inaīatum aūt in generādo sibi
simile nō sic utit instrum̄to corpeo sepato ab ipso
ꝟ p suā qualitatē actiuā trāsmutat matēriā donec
recipiat fōram. ut cū ignis generat ignē ex ligno
ñ indiget aliquo īstrumēto corpeo sepato ab ipso
sed p suā caliditatem disponit matēriā donec edu
cat fōram subalem. Tertia dria q anteq; ipsuz ui
uens generet sibi sīle ex aliqua matia nutrimenti
inducit quandā aliā fōram subalem ꝓpinquiorez
aīe. s. fōram seminis ut manifestū ē bn exercitatis
in phia naturali. nō enī uiuēs statī posset ex pane
uel alio nutrimēto generare sibi sīle. sed oz q prī⁹
digeratur 7 ducatur ad fōram seminis que dicitur
eē diuersa spē a forma nutrimēti. sed inaīatum cuz
debet generare sibi sīle ex mā sibi subiecta non oz
q ꝑus faciat in ea aliquā aliā fōram subalē. sed dis
ponit matēriā qua dispōita statī inducit fōra sīlis
forme generātis. ut cū ignis generat ignē ex com
bustibilibꝫ uel ex aere nō oz q ꝑus det ipi materie
unā aliā fōram subalez. sed dispōit matēriā deinđ
generat fōram subalem sīlem sue forme. Quarta
dria ē manifesta. qa in uiuente qđ generat sibi sīle
sunt alique ptes organice deseruiētes generationi
que sūt diuerse ab alijs ptib⁹ corpis aliqua diuer
sitate puta scōm figurā 7 opōem 7 sitū 7 ꝟ etiam
notū ē. sed in ipsis inaīatis nō ē aliq talis distīctio
7 diuersitas ptium ut manifestū ē in igne qui eui
dentius generat sibi sīle q̄; alia inaīata. ī corpore. n.
ipsius ignis nō est aliq ps organica diuersa ab alijs
scōm talez mōm. iō oēs ei⁹ ptes sunt sīles 7 unius
disponis. 7 sic manifesta ē dria inter mōm generā
tionis in uiuētibꝫ 7 in nō uiuentibꝫ. ꝓpt qđ ñ est
mixt si generatio uiuētis sit ab īpa aīa 7 nō ī alijs.
Est etiā dria inter nutritionē uiuētis 7 nō uiuēt.
qa in nutritiōe 7 augmētatione uiuētis nutrimtū
diffundit ad oēs pticulas nutriti 7 q̄libet nutrit 7
auget ut declarat in ꝑ de generatiōe. sed ī nutritiōe
ignis q maxīe ur nutriti int oīa corpa inaīata non
sic cōtingit q aliqđ corpus ingrediat ad singulas
ptes ignis pexīntis 7 quelibz nutriat 7 augeat. sed
solū ex materia ꝓpinqua fit alius ignis 7 otinuat
uel otiguat igni pexīnti scōm ei⁹ supficiē 7 fit unū
inaīatum maius q̄; ꝑus. Et sīlr si plumbū iacens ī
terra auget ut narrāt aliq. ꝟ non ē p hūc modū qa
aliqđ nutrimentū diffundit p spōgositates corpis
eius ut in aīali. sed qa ex aliqua materia sibi appro
pīq̄ta otiunata uł otiguata scdz ei⁹ extremū gene
ratur plumbū 7 sic fit maius q̄; ꝑus erat. Similit
aūt cum ex aqua generat aer 7 fit maior quātitas
ꝟ nō fit p ingressum alicui⁹ corpis ab extrinseco. ꝟ
p eductionē de potētia ad actum ut declarat in 4°
phicoz. 7 sic patet diuersitas nutritiōis 7 augmen
tationis otingentis ī uiuētibꝫ 7 ñ uiuētibꝫ q̄re ꝛc.

Q. XIII

Quoniā aūt eadē potentia aīe ꝛc.
Querit ibi ꝑ. Utz potentia gene
ratiua 7 augmtatiua sint diuerse
potentie aīe. Et arguit q nō. qa
inaīatum p unā 7 eandez potētiā
se nutrit 7 auget 7 generat sibi si
mile ut ignis p caliditatē facit oīa ꝟ. g̃ mīto fortiꝰ

aīatum ꝑ eandē potentiā ꝺebet hr̄e ist̄as opatiões ⁊ patet ꝺn̄a. uiuens nobiliozi mō ꝺebet se habē ad suas opationes q̄; nō uiuens ut manifestū ē. nobiliꝰ aūt uī opari ꝑ unā potētiā q̄; ꝑ plures q̄re ꝛc. ¶ Item ille ⁊tutes sunt eedē quaꝝ est idē o3m. hꝫ ē manifesta ꝑ se. sed istaꝝ ē unū ⁊ idē o3m. s. nutrimentū ut patet in lr̄a g̃ ꝛc. ¶ Item ille ⁊tutes sūt eedē quaꝝ ē eadē opatio seu actus. hꝫ ē manifesta. sed potentie nutritiue ⁊ generatiue est eadē opatō qa potentia nutritīa mēbꝛi cuiuscūq; aīalis generat sibi simile ex matīa nutrimēti ut cū caro nutrit se ex nutrimento o3 q̄ generet forām carnis ī mā nutrimenti scd̄m ar. ī p̄ de generatiōe. ¶ Idē tāgit in isto ca° ubi ult q̄ nutrimentū coctū seu digestū ē simile ei qd̄ nutrit̄ ⁊ sīl̄ uirtus generatiua generat sibi simile q̄re ꝛc. ¶ Itē arguit auctozitate ar. in p̄ncipio hⁱ capituli q dicit q̄ eadē ē potentia aīe generatīa ⁊ augmentatīa quare ꝛc. ¶ Oppositꝰ arguit auctozitate ar. q diuisim ⁊ seozsuꝝ agit ꝺ nutrimēto scd̄m q̄ ꝺgruit potētie generatīe ⁊ augm̃tatiue ⁊ nutritiue ut patet in lr̄a. ¶ Ad questionē ē intelligendū q̄ uiuentia que sūt hic habent uitā suam in calido ⁊ hūido ut hētur in ꝺe causis longitudinis ⁊ brꝛeuitat̄ uite ⁊ in ꝺe morte ⁊ uita ⁊ supponimus ad p̄ns. ip̄m aūt caliduꝝ naturale a p̄nci° uite usq; in finē agit in hūidum radicale ip̄m consumendo aliqualr̄ cozz̄ūpēdo ut etiā patet ibidem ⁊ hꝫ supponūt medici. mō ⁊ āt istⁱ actiōis ⁊ cōrupti onis difficilis ē multū ⁊ indiget pscrutatiōe sed ñ h. cū autē caloꝛ nāl̄is sic agit ī hūidū ip̄m ꝺsumꝺo uita statiꝝ ⁊ cito ꝺeficeret nisi aliq̄ū restaurꝛetur ⁊ restitueret̄. ⁊ iō natura ꝺedit ipsi uiuēti unā uirtutē ꝑ quam restituit humidū ꝺepditum. restituit ꝺico humidū ꝺepditum ꝑ ꝺuersionē nutrimēti in subam nutriti ⁊ hec ē uirtus nutritiua. ¶ Ulteriꝰ ꝺcedendū est q̄ oē uiuens qd̄ ē hic in p̄ncipio sue uite īuenit̄ sub quantitate ꝺiminuta ⁊ ipfecta que non sufficit ad opationes naturales pficiendas. ⁊ istud ꝓuenit ut ꝺicit Albtus in suo libello ꝺe nutrimento ⁊ nutribili ex puritate loci ī quo generatur ⁊ ex paucitate materie ex qua generat̄. ⁊ iō necessario fuit eius una uirtus qua ꝓduceret̄ ad quātitatē pfectā ⁊ hꝫ ē augmentatīa. ¶ Ulteriꝰ ē aduertendū q̄ oē uiuēs hic inferiꝰ exīs ē cozzuptibile. nihil aūt cozzuptibiliū ⁊tingit unū ⁊ idē nūero p manere ut ar. h̄ sumit. iō nullū istoꝝ uiuentium pōt ꝑticipare ꝺiuinū ⁊ ꝑpetuū eē sub idemptitate numerali ꝓpter qd̄ ut ꝑpetuarent̄ scd̄m spēm nccē fuit eis potentia generatīa. ⁊ hꝫ ꝺicit o3m. ut ꝑus allegabat̄. Solicitudo. n. oīna ꝛc. ¶ His p̄missis ꝺicit̄ ad questionē cōiter q̄ uirtus nutritiua augm̃tatīa ⁊ generatīa sūt uirtutes diuerse. qa hn̄t opationes ꝑ se diuersas. s. ꝺuertere nutrimentū in substātiaꝝ uiuentis qd̄ ē opus nutritiue. ⁊ ꝺeducē uiuens ad quantitatē pfectā qd̄ augmētatiue ē opus. ⁊ generate sibi simile qd̄ ꝑtinet ad generatiuā q̄re ꝛc.

¶ Est aūt ꝺiligēter notandū q̄ scd̄m Albtū m̃te sunt ꝺifie inter uirtutē nutritiuā ⁊ augmentatiuā quaꝝ una ē q̄ nutritiua. s. uirtus generat subam. s foram subalem sīl̄em fore nutriti in materia nutrimenti. uirtus aūt augmētatiua generat quātitatē pfectā scd̄m q̄ ꝺuenit illi uiuenti. Itē alia est ꝺifia qa uirtus nutritīa quantuꝝ ē ꝺe se indr̄inter nutrit scd̄m oēm ꝺimensionē coꝛpis. s. scd̄m longū. latuꝝ ⁊ pfundū. augmentatiua uero spāliter augmētat scd̄m longitudinē. In hⁱ. n. spāliter ītelligit ⁊ attē ꝺitur aliquid augeri q̄ longitudo ipsiꝰ sit maioꝛ. Tertia ꝺifia ē qa uirtus augmētatīa utitur fortiōi calido q̄; nutritīa. nam ad augmētationē requirit̄ q̄ mēbꝛa ꝺura ⁊ solida extendant̄ p̄cipue secund̄ longū ut ossa ⁊ cartilagines ⁊ nerui ⁊ q̄ nutrim̃tū ꝺcurrat ad ista mēbꝛa. ad nutritionē aūt sufficit q̄ nutrimentū assīl̄etur nutrito ⁊ tandē fiat sub fora nutriti ꝺiunct̄. ꝺstat aūt q̄ fortioꝛ caloꝛ ē q̄ habet extendere mēbꝛa ꝺura ⁊ facere nutrimentū ꝺecurrere p ea q̄; qui solū hꝫ assimilare nutrimentū ⁊ cō uertere in subam nutriti. ¶ Quarta ꝺifia ē quia cuꝝ finis augmētatiue uirtutis sit quātitas pfecta sufficiens ad naturales opationes uiuentis. habita tali quātitate cessat augmētatiua ab opatione sua ⁊ hꝫ ⁊tingit ante finē uite. sed uirtutis nutritiue finis ē ꝺseruatio indīdui ꝑ restaurationē ꝺepditi ⁊ hoc ne cessariū ē fieri ꝑ totam uitā ⁊ iō nutritiua opat̄ per totā uitam ut uult ar. h̄. ꝓpter qd̄ quidā medici ꝺicūt q̄ cessatio uirtutis nutritiue ab opatione sua moꝛs ē uel saltē ipam ꝺcomitat moꝛs. ¶ Ad p̄mū arguēndū ꝺcedo ꝺn̄s. ⁊ nego ꝺn̄am. ⁊ ad ꝓbatiōē ꝺico q̄ nobilius ē facere ꝑ unā uirtutē q̄; ꝑ plures si eque bn̄ pōt fieri ꝑ unā uirtutē sicut ꝑ plures. hꝫ si nō non o3 ⁊ sic ē in ꝓposito. nam ille operationes ꝺiuerse. s. ꝺuersio nutrimēti in subam nutriti ⁊ ꝓꝺuctio ad maioꝛē quantitatē ⁊ pfectā ⁊ generate sibi simile nō ita bn̄ fieri p̄t ꝑ unā uirtutē sicut ꝑ plures q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā ꝺicendū q̄ oēm istarum uirtutū bn̄ est unū ⁊ idē māliter ⁊ scd̄m subz. sed foraliter ē ꝺiuersū. naz scd̄z q̄ ē in potētia ad subaz nutriti sic ē oēm uirtutis nutritiue. ⁊ scd̄m q̄ est ī potentia ad quantitatē pfectioꝛē sic ē oēm ⁊tutis augmentatīe. scd̄m aūt q̄ ē in potentia ad uirtutez foratiuam quā recipit nutrimentū in uasis genitaliꝰ sic ē oēm uirtutis generatīe que est ī uiuente. ⁊ scd̄m q̄ est in potentia ad foram subalem sīl̄em fore illius a quo ꝺecidit̄ semē sic ē oēm uirtutis generatīe que est ī seīe quā medici uocāt foratiuam uirtutē. ꝺebem⁹. n. intelligere circa istud q̄ cū ⁊tus ꝺigestiua exīs in coꝛde ē satis fortis ⁊ habz copiā nutrimenti ⁊tingit q̄ assimilet ꝺe nutrimēto plus q̄; requirit̄ ad restaurationē ꝺepditi ⁊ augm̃tationē ⁊ illud resiꝺuū uocat̄ supfluū tertie ꝺigōis. istud aūt sic ꝺigestū mittit̄ ad uasa seminātia. s. ad testiculos. aut ꝑtes ꝓꝓoꝛcionabiles in q̄bus ē ipa ⁊tus generatiua ⁊ ibi istud nutrimentū accipit uirtutez quandā actiuā que oꝛ uirtus foratiua q̄ uirtuaⁱ ē ꝺia mēbꝛa facere. post hꝫ aūt īmittit̄ in locū ꝺebitū ad nutritionē uel ad locū ꝓꝓoꝛcionabilē ⁊ appꝛopinquat̄ ei semē passiuū. ⁊ tūc generat uiuens sīl̄e illi a quo fuit semē ꝺecisuꝝ. De ista aūt uirtute foꝛmatiua ⁊ eius opationibꝰ multa pulchꝛa ꝺsideraⁿ in ꝺ generatiōe aīalium. ⁊ ꝺ his aliqua cōgregaui in questionibꝰ ꝺ foꝛmatiōe coꝛpis hūani ī utero.

¶ Ad aliā oꝛ q̄ ꝺiuersimode uirtus nutritiua generat sibi sīl̄e ⁊ generatiua ꝓpe ꝺicta. nā uirtⁱ nutritīa generat sīl̄e īmatia cōiuncta ⁊ ⁊tinuata materie ꝑexistenti ⁊ nō seoꝛsum nec ꝺiuisiꝝ ab eo qd̄ nutrit. uirtus aūt generatīa facit sīl̄e seoꝛsum ⁊ ꝺiuisim exīs ab ipso generāte iō ꝛc. ¶ Sed ꝺubitaꝰ q̄ foꝛa carnis que generat̄ in mā nutrimēti a uirtute nutritiua ē eiusdē spēi cū ista foꝛa carnis q̄ generat̄ in matia semis a uirtute foratiua. sīl̄ aūt ē ⁊ in aliis q̄re uī q̄ generate sibi sīl̄e ē opatio eiusdez spēi que ꝓcedit a uirtute nutritiua ⁊ que ꝓcedit a uirtute generatiua. ⁊ ꝑ ꝺns iste uirtutes sūt una uirtus. nec sufficere uideⁿ ad eaꝝ ꝺiuersitatē essentialē ⁊ ꝑ se q̄ una generat in matia cōiuncta ⁊ alia ī matia sepata ⁊ seoꝛsuꝝ qa hꝫ ē accns ipsi generatiōi ꝑ qd̄ non ꝺiuersificat̄ scd̄m spēm ꝑ se ⁊ essentialit̄.

¶ Cōsiderandū ē circa hꝫ q̄ ꝺ uirtute generatiua ꝓut cōit ꝺistinguit̄ ab aliis uirtutibꝰ aīe possum⁹ loqui ꝺupliciter. uno mō scd̄m q̄ ipsa ē in uiuente spāliter ī parte ꝺetminata. s. in uasis genitalibus que sunt testiculi ⁊ ꝓꝓoꝛcionabilia ⁊ ista uirtus generatiua non generat īmediate aliqd sīl̄e ipi uiuenti

cuius ē talis uirtus. sed generat quandam subam que dr̄ semen dādo ei uirtutē quandā forātiuam qua ip̄m semē uirtualit̄ ē oīa mēbra facere. ⁊ ista uirtus sic exns subiectiue in ipso uiuente dans semini vtutez formatiuā ē alia scd̄m sp̄m a nutritia ⁊ habet aliā opationem ut manifestuz ē qa uirtus nutritiua dat forām subalem nutriti materie nutrimenti. sed ista uirtus generatiua exns spāliter in uasis gēitalibꝫ dat ipsi nutrimēto ultia digestione p̄parato forātiuam uirtutē ⁊ sic multū sūt diuerse Alio mō possum⁹ loqui d̄ uirtute generatia ꝓut ē in ipo semine ⁊ ē illa uirtus forātiua q̄ rcipit sem̄ a uasis uel instrumētis genitalibꝫ ⁊ illa uirtus nō ē uirtus aīe subiectīe. ip̄m.n.nō ē forāliter aīatum scd̄m Aꝟ. ⁊ om̄. sed si ē uirtus aīe hꝫ ē effectīe quia facta ē ab aīa illi⁹ uiuētis cui⁹ ē ip̄m semē. ⁊ efficit aīam silem illi aīe. ⁊ isto mō loqtur Aꝟ. in isto ca° dicit.n.sic. Et generatiōis aūt factiuū supple ē ip̄m nutrimentū inforatum uirtute forātiua nō eius q̄ alitur sed quale id quo alit̄ De hac ḡ vtute remanet dubitatio cū ipsa generet silē scd̄m speciē illi a quo decidit semē ut uirtus forātiua exns in semie equi generat equū. ⁊ sik uirtus nutritia existens in uiuente generat forām nutriti in materia nutrimenti. uidetur ꝙ hnt eandē opationē scd̄m speciē ⁊ p ons eēnt una uirt⁹ ⁊ nō dīse. hꝫ autez fortassis nō eēt magnū incōueniēs imo ⁊ hꝫ ur̄ Aꝟ. itelligē in p̄n° istius capituli ubi exp̄sse dicit. Qm̄ aūt eadē potentia generatiua nutritia ꝛc. cū ḡ cōiter asserit uirtutē generatiuā differre a nutritia forte ē intelligendū de illa uirtute generatia que est in uiuente p quam uiuens dat nutrimēto uirtutē formatiuaz mō pus tacto Et siqs uellet dicē ꝙ uirtus nutritiua dīt a uirtute generatiua quecūqz sit tunc accipienda ē uirtus nutritia ꝓ uirtute digestiua que inducit in materia nutrimēti dispōes accūtales tegsitas ad hꝫ ꝙ fiat sub fōra nutriti. nō aūt ꝓ illa vtute que generat uel īducit forām nutriti in illa matia. Et adhuc eadē uirtus nutritia teneri pōt esse dīsa a generatiua uirtute que ē in seie licet utraqz hēat generare subaz eiusdē spēi ut dicebat. qa tam̄ una istaz est in aīa ⁊ in uiuēte. s. nutritia ⁊ alia nō est in aīa subiue nec in uiuēte sed in seie qd̄ ē inaīatum iō p̄nt eē distincte. nec ur̄ eē necesse ꝙ oēs vtutes que faciūt idē scd̄m spēz sint eedē penit⁹ scdz spēm ut lum̄ē facit calorē ⁊ sik calor. ⁊ tū lum̄ē ⁊ calor sunt diuerse uirtutes scd̄m sp̄m. sik aūt ⁊ in alijs.

¶ Sed quereres ꝓpter qd distingueren̄t iste uirtutes cū nō distinguātur ꝓp̄e p se p opationes eo q̄ utriusqz opatio ē generare subaz alic⁹ ei⁹dē spēi. Forte diceretur ꝙ licet opatō sit eadē in suba ⁊ q̄tū ad id qd̄ ē tam̄ ē diuersa scd̄m forāle mōm ut dicebatur. nam uirt⁹ nutritia generat subam coniūctā ⁊ unitam sube p̄exnti in qua ē ipsa uirt⁹ nutritiua ipsa aūt uirtus forātiua generat subam seorsum ⁊ diuisim subsistentē nō coniūctaz subst̄atie p̄exnti eiusdē spēi. uerbi gr̄a ꝓ iunioribꝫ uirtus nutritiua carnis cū nutrit ipam carnē generat in materia nutrimenti forām carnis nō qdem seorsum ⁊ diuisiz sed diunctā ⁊ unitā carni p̄exnti Virtus aūt formatiua exns in seie equi cū appropinquatū ē semī femelle generat equū seorsum ⁊ diuisim subsistētem nō aūt cōiunctū ⁊ unitū ipsi equo uel alti substantie p̄exnti. ⁊ sic diuersificat̄ opatio formaliter scd̄m ꝙ ē nutritiue uirtutis ⁊ generatiue ⁊ hꝫ sufficere ur̄ ad distinctionē istaz uirtutū Sed adhuc intellectus hoīs nō qescit. qa uirtus uisiua eadem scd̄m spēm habet uidere colorē seorsū ⁊ diuisiz existentē ⁊ colorē coniunctū alteri nec diuersificatur in specie penes istos modos diuisionis. sik uirt⁹ generatiua carnis ⁊ cōiūcte ⁊ diuise non ur̄ dīsificāi scd̄m sp̄m. forte nō eēt simile qa oīs uirt⁹ uisiua que uidet colorē seorsū ⁊ diuisiz uidere p̄t colorē cōiunctū alteri ⁊ unitū ⁊ eᵓ°. sed n̄ oīs uirt⁹ generās carnē seorsum ⁊ diuisiz generaret eā cōiunctaz carni p̄exnti nec eᵓ°. uirtus.n.semis nō nutriret carnē. nec uirtus nutritia carnis generaret aīal seorsum ⁊ diuisim ⁊ sic ē hꝫ maior dīa q̄ in uisu q̄re dici potest ut ꝓpus ꝙ sūt diuerse. Q. si hꝫ tibi nō sufficiunt queras melius ⁊ ꝓfundius qa mihi nō plus ad p̄ns app. Et si teneret̄ alia uia ꝙ uirt⁹ nutritia ⁊ uirtus formatia exns in seie ē una scd̄m speciem quantū ad suā eentiam ⁊ adduceret̄ ad hꝫ lr̄a Aꝟ. non ur̄ mihi eē mortale peccatū Ad auctoritatez Aꝟ. cū ipe dicit ꝙ eadē ꝛc. Tenentes ꝙ nutritia ⁊ generatiua nullo mō sūt eadem uirtus eentialiter nitūt exponere illud uerbū ꝙ eadem est potentia quantū ad obiectum materialiter sumptum. licet formaliter diuersificet̄ Sed obicit̄ dtra hoc quia silr̄ p̄t dici ꝙ uisus ⁊ olfactus sūt eadē potētia q̄tum ad obm materialit̄ sumptū. nā idē corpus est coloratū ⁊ odorifeꝟ. silr̄ aūt ⁊ ī alijs. Dndū ꝙ nō ē sile. qa opō vtutis nutritīe circa nutrim̄tū ordīat̄ ad opationē vtutis generatīe ⁊ iō ꝓpinquores sūt sibi inuicē q̄ uisus ⁊ odoratus aut hꝫ mōi. ⁊ n̄ dnt eadē potentia quantū ad obm. s. nutrimentum ut exponit om̄. q̄re ꝛc. Siqs aūt diceret ꝙ potentia uegetatia est eadē potētia eentialit̄ cum generatia que ē in semie. tūc ista lr̄a eēt ꝓ eo. de hoc autē nō plus ad presens q̄re ꝛc.

XIIII

Eterminatis autez his cōmunit̄ de omni sensu ꝛc.

Dic p̄ querit̄. Vtꝟ sensus sit uirt⁹ passiua. Arguit̄ p̄ ꝙ nō. qa uirt⁹ illa q̄ trāsmutat aliqd̄ exteri⁹ est actiua ⁊ nō passiua. hꝫ ē manifesta sed sensus trāsmutat aliqd̄ extrius ut patet cū mulier mēstruosa ispicit speculū. fit.n. quedā infectio in speculo ad mōm nubecule obscure q̄re ꝛc. Tē illa uirtus ē actīa cui⁹ opatio ē actio. hec est manifesta. sed opatio sensus ē actio. ꝓbat̄. nam operatio sensus ē sentire. sentire aūt ē quedā actio īmanēs ut patet in 9° methaph̄. ⁊ ī libro sex p̄ncipiorum ḡ ꝛc. Item uirtus fore debet eē actīa hoc ur̄ manifestū. nā sicut matie ē pati sic fore ē agere ut p̄z ī z° de generatiōe. unde sicut uirt⁹ materie ē passiua sic uirtus fore debet eē actīa. sed sensus ē uirt⁹ fore ē. n. uirt⁹ aīe que ē fora aīati q̄re ꝛc. Tē si sensus eēt uirtus passiua tūc uirtus nutritia eēt nobilioz q̄ sensus. qd̄ ē absurdū. qa uirt⁹ sensitīa ē uirt⁹ nobilioris fore q̄ sit uirt⁹ nutritīa. nobilioris autem fore debet eē nobilioz uirt⁹. ⁊ ꝓbat̄ oīa qa uirtus actiua debet eē nobilioz passiua ut ult Aꝟ. in 3° h⁹. sed uirtus nutritiua ē actiua ut dcedit̄ quare ꝛc.

Tē si sensus est passiu⁹ a sensibili ⁊ sensibile eēt actiuū ī sensū tūc sensus eēt min⁹ nobilis q̄ sensibile qd̄ ē incōueniens. uisus.n. nō ē min⁹ nobilis imo nobilioz q̄ sit color ⁊ sic de ceteris. ⁊ patz oīa qa passum ē min⁹ nobile agenti ut patz ex 3° d̄ aīa. ḡ ꝛc. Oppōitū arguit̄ auctoritate Aꝟ. ult. n. ꝙ sensus ē in potentia ad sensibilia ⁊ patit̄ ab ipsis. Idē dicit hꝫ om̄. in multis locis. Ad q̄stionē premittenda sūt aliq̄. p̄ ꝙ dīa ē int uirtutē actiuā ⁊ passiuam ut docet om̄. in 3° h⁹. ⁊ accipit̄ ab Aꝟ. in 5° methaph̄. nam uirt⁹ actiua mouet suū obm ut caliditas mouet calefactibile. uirt⁹ aūt passiua mouet̄ ab obo suo. s. respcū cui⁹ ē passiua ut potentia calefactibilis mouet̄ a calefaciēte. sik aūt in alijs. Itez dsiderandū ē ꝙ duplex ē passio ut dicit Aꝟ. in ca° sequenti. Dicendū aūt de potentia ⁊ actu. Quedaz ē passio ꝓp̄e dicta ⁊ ē recep° pfectiōis cū abiectiōe

ɔtrarij 7 oř passio cozzuptīa ut cū ignis appɔpinquat aque ipsa aqua patit ab igne qa ab ipo rcipit aliquā pfectionē.s.caliditatē cū abiectione ɔtrarij .s.frigiditatī.7 de ista passiõe oř 8° thopicoz q oīs passio magis facta abicit a suba . tātū.n.pōt calefieri aqua 7 remoueri sua frigiditas q cozzūpitur . Alia aūt est passio que oř im ꝓpe dicta.s.recep° pfectionis absq; cozzuptiõe ɔtrarij.7 hꝫ oř passio pfectiua 7 que oř salus 7 pfectio ut cū diaphonū illuminat ab aliq̄ cozpe luminoso.ibi.n.est sola receptio pfectionis ab illūiante cozpe absq; abiectiõe ɔtrarie dispōis qa lumini nihil ē ꝓpe contrariū.

¶ Item ēaduertendū diligent q Aꝛ.in quodam ca° pcedente .s. in illo ca°. Quare ꝑ de alimto. oīt aīaz eē cāz cozpis uiuentis trib⁹ modis.s.sicut fora sicut finis . 7 sicut agens seu efficiēs qđ consueuit Aꝛ.uocare uez ꝓncipiū motus.ɔstat aūt q aīa nō ē causa efficiens uiuētis cozpis quantū ad eiꝰ substantiā qa ipsa suba cozpis uiuētis ꝑexistebat anteq; sibi eueniret aīa. ¶ Ñ relinquit q sit cā efficiēs uiuentis quantū ad eius motus prꝓprios . 7 hoc etiam ꝓz manifeste in lra īducēdo oēs motꝰ ꝓpos aīatoꝛ.s.augmentū.7 motū localē. 7 alterationez q̄dā. Et oī.manifeste dicit q Aꝛ. dclarauit aīam eē cām mouentē scd; oes modos motꝰ siue ueros siue extimatos. 7 dicit extimatos ꝓpter ipas sensationes que opinabant ab aliquo eē motus cū ñ sint motus cozpales 7 tamen aīa ē mouēs secundū istos motus ita q agit 7 efficit ipz sentire sicut etiā agit augmentationē 7 motū localē. ¶ Unde etiam Aꝛ.dicit sic. Est aūt alteratio 7 augmentū secundꝫ aīam.7 dclarat de alteratiõe.sensus.n.quedā alteratio eē uī.uult ꝯ Aꝛ.apte 7 uno sermone q augmentū 7 sentire ē scdm aīam.ɔstat aūt q augmtū ē scdm aīam tanq̄ scdm agens.ꝯ 7 sentire scd; Aꝛ ē scdm aīam ut scdm agens.nō.n.ē uerisiłe q ī eodem sermone utat hac prepõe scdm oīo equiuoce. ¶ Nec ē dicendū q ipsa aīa sit cā agens ipm sentire p speciē rei sensibilis solū.qa cū spēs rei sensibił sit accns aduenticiū 7 sepabile ut manifestū ē sequeret q aīa nō eēt actīa ipsius sentire nisi pure 7 oīo accns.qđ ē absurdū 7 oīo cōtra Aꝛ.pcipue si sermones ī dem ratiuis sūt intelligēdi de pse. ¶ Est ꝯ intentio Aꝛ.plane q aīa ē p se causa actiua ipius sentire q ē quedā alteratio spūalis aliquo mō 7 non pōt eē cā actiua ipius opationis p se nisi mediante aliqua sua uirtute naturali ut oēs fere cōcedūt. ex quo patet euident intentionē Aꝛ.fuisse q aīa sensitiua habet uirtutē actiuā ipsiꝰ sentire uł iter inexistentē. Unde cū sermones Aꝛ.sint remotiozes a cōtradictiõe sermonib⁹ oīuz aliozꝫ pbozꝫ ut rcitat oī.ab Alexandro sup z° celi 7 mūdi. Dia q̄cunq; ipse in isto ca° 7 in alīs ntibus dicit de sensibus. debēt tali mō itelligi 7 dicionari ut nō ɔtradicāt illi ueritati pdicte. ¶ Dis pmissis dico ad questiõez q oīs sensus in quo tanq̄ in subo ē ipm sentiū seu sensatio ē uirtus passiua aliquo mō passionis. 7 de isto sensu intellexit Aꝛ.doctrinam que seqtur. qđ sic ꝓbari pōt. illa uirtus ē passiua que imutatur ab obo suo. hꝫ ab oīb⁹ cōcedit . sed sensus ī quo tāq̄ in subo ē sensatio seu sentire mouet ab obo.s.sensibili ipzimente sensui spēm suā ut satis ē maīfestuz 7 cōcessum ab oīb⁹.unde 7 Aꝛ.dixit ī isto z°. q oīs sensus ē susceptiuꝰ spēz sine mā q̄te zc. ¶ Item illa uirtus ē passiua que qnq; ē in actu 7 qnq; non 7 eius actus est īmanens in ipa. 7 nō exit in actū nisi pñte aliquo extrīseco. hꝫ ñ est nisi ꝓpter aliqđ istoz duoz.uel qa actus eius trāsit in aliud extrīsecū ut actus calefactionis trāsit in calefactibile.uł qa illa uirtꝰ indiget moueri ab aliquo extrīseco 7 aliqd recipe ab eo.si ꝯ ē aliq̄ uirtꝰ cuiꝰ opō maneat in illa ita q nō trāseat in aliqd extrinsecum 7 tamñ non sit in actu nisi pñte aliquo extrīseco maīfestū ē q hꝫ erit ꝓ tanto qa indiget moueri aliqualit ab illo extrinseco 7 aliqd recipe ab eo. 7 sic patz maiō q oīs uirtus cuiꝰ opatio ē īmanēs 7 nō exit ī actū suū nisi pñte aliquo extrinseco ē passiua quoquo° 7 si ista ꝓpō negaret nō remaneret uia ꝓbandi aliquam uirtutē eē passiuā. 7 minoꝛ ē manifesta.constat.n.q sentire ē opatio īmanens in ipo sensu q ē subm ipsius 7 nō exit sensus pticularis ī actū suuz q est sentire nisi pñte aliquo extrīseco sensibili ut uisus nō uidet nisi pñte uisibili utputa coloꝛe aut lumine silt aūt 7 in alīs. ¶ Item 7 redit in idē. oīs illa uirtus cuius opatio īmanens in ipsa accidit in quodā pati 7 moueri ē uirtus passiua aliquo mō sensus aūt qui ē subm sensatiōis tal est ut eiꝰ opaº īmanēs.s.sentire accidit ei in quodā pati 7 mouēi ut Aꝛ.docet in ꝓncipio hꝰ capituli. 7 mltū notādꝰ ē modꝰ loquendi Aꝛ.dicit.n.q sentire accidit in q̄dam pati 7 moueri qđ sine dubio uez ē.nō.n.sentire ē foraliter 7 eētialit ipm pati 7 moueri a sensibili.cū enī sensus patiat spūalit 7 mouetur a sensibili recipiēdo eius spēm tūc in hꝰ mōi passione uł spē recepta tanq̄ in ꝓpinqua dispōe fit ipz sentire. Qđ aūt sit agēs p se ꝓpinquuz 7 īmediatum ipsiꝰ sensationis uidebitur in alia questione quare zc. ¶ Ad rōes. Ad ꝓmam cū oř.illa uirtus ē actīa zc dcedo si p se trāsmutat aliqđ extrinsecū. 7 cum oř. q sensus usus trāsmutat zc. dico q nō ē uez p se. 7 cū ꝓbat q mulier mēstruosa inspiciēs speculum inficit ipm. dico q hꝫ ñ agit uirtus passiua uisiua p se. sed hꝫ otingit p istū mōm. qa in ipa muliere mēstruosa resoluūtur quidā spūs subtiles ab hūiditate mēstruosa 7 diffundunt p corpus eiꝰ 7 spālit exeūt 7 egrediunt p oculos eo q oculi int omnes ptes corpis sūt magis porosi. isti igit fumi seu spiritus subtiles egredientes p oculos transmutant 7 inficiūt aerē ꝓpinquū oculis 7 ille aer infectus inficit aliū usq; ad speculū 7 tūc in superficie speculi fit quedā obscuritas 7 infectio ab aere tangēte ipsuz sed uirtus uisiua nihil opatur in hꝫ qa etiā d nocte cū mulier nō uideret speculū adhuc ificeret ipsum dūmodo apiret oculos 7 ei approꝑinquaret approꝑinquatione sufficiēti zc. ¶ Ad aliā cū oř. illa ɔtus cuius opatio zc. dcedo si ꝓma eius opatio ē actio. 7 cū oř q ipsius sensus opatio ē actio. dico q ñ. loquendo de eius ꝓma opatione. ꝓma enī opatō sensus pcedens oēs alias ē receptio spēi sensibilis ab obo. 7 loquoꝛ de sensu q ē subm sensatiōis. hꝰ mōi aūt receptō nō ē actio. sentire aūt nō ē ꝓma opatō ipsius sensus īmo sibi accidit cū illa ꝓma ut dictū ē quare zc. ¶ Ad aliaz cuz oř q uirtus fore zc. pōt dici q cuiꝰ libet fore debet eē aliqua uirtus actiua. sed non oz q oīs uirtus fore mālis sit uirtus actīa bñ igit cōcederē q ipsiꝰ aīe sensitīe sūt aliq̄ uirtutes actiue ut nutritiua 7 augmentatīa 7 generatīa scdm illos q ponūt aīam nutritiuā 7 sensitiuam in aīali eē unā scdm subam 7 tñ poterit stare cuz hoc q aliq̄ uirtutes ipsius aīe sensitiue sūt passiue aliq̄ mō. 7 dico aliq̄ mō qa non sūt passiue a sensibilibꝰ passione ꝓpe dicta que ē cū abiectiõe ɔtrarij . sed passione pfectīa solū que ē receptio fore sine ɔtrarij abiectione. nulla.n. fora ꝑexistit in uisu otraria spēi colozis quā recipit. silt aūt 7 in alīs quare zc.

¶ Sed aliqs argueret sic. sicut se habet materia ad potentiā actiuā. sic se hz fora ad potentiā passiuam p ꝓueniētē situdiēz. ꝙ mā nullā hz potētiā actiuā ut manifestū ē p Aꝛ. quare zc. Dndū ē q non est sile. qa mā ꝓma ē ens īpfectissimū qđ nullū habet actū de sua eētia 7 iō nullā potentiā actiuā potest hre d se. sed nō oīs forma mālis ē ens pfectissimū

īmo alique sūt ímpfecte aliqualit̄ ⁊ iō foꝛe materiali non repugnat hꝝe aliquā potentiā receptiuaꝫ alicuiꝰ pfectiōis licet nō subal'foꝛe. ⁊ hᵒ ītellexit cōm.in de suba ozb.q pati cōtrariū ē ipsi actui ueꝛ ē passione que ē receptō foꝛme subalis. talis enim receptio opetit materie ꝓme. ß nihil ꝓhibꝫ aliquē actū recipe pfectionē accītalē ⁊ hꝝe potentiā receptiuam talis pfectionis. ¶ Ad aliā nego cōam. ⁊ cū dr̄ q uirtus actīa ⁊c. dr̄ hic q ueꝛ ē q uirtꝰ actiua nobilioꝛ ē uirtute passiua sibi cozrei pōdēte. s. ī quam agit ut uirtus actīa caliditatis est nobiliō ⁊tute receptiua ipsius. sed nō oꝫ ꝓpter ß q omnis uirtus actiua sit simplr̄ nobilioꝛ oī uirtute passiua quāuis g̃ potentia nutritiua sit actīa. tam̄ sensus n̄ patit̄ ab ipsa potētia nutritiua. nec ipsa potētia nutritiua agit in sensum sed ī nutrimentū iō nō seq̄t q potentia nutritiua sit nobilioꝛ sensu. ¶ Ad aliaꝫ cū dr̄ q tūc sensibile eēt nobilius ipo sensu. nego cōam. ⁊ cū ꝓbatur. q actiuū ē nobilius passiuo. oᵒ q actiuū ut actiuū bn̄ ē nobilius passiuo ut passiuū. sed nō oꝫ q semp actiuū sit simplr̄ ⁊ scd̄m eēntiam suā nobilius q̄ passiuū. nisi ipm actiuū hēat opationē nobilioꝛē oī opatione q̄ habet passiuuꝫ. ¶ Dicet̄ g̃ q sensibile scd̄m q actiuū ē sensū ē nobilius sensu scd̄m q sensus ē aliqd̄ passiuū. ß tamē ipse sensus nō ē minus nobilis simplr̄ q̄ sensibile qa sensus habet nobiliozꝫ opationez oī opatione ipsius sensibilis. sensus. n. nō solū hꝫ hāc opationē q̄ ē pati a sensibili sed etiā habet illam opationez q̄ ē sentire. ⁊ ß opatio indubitant̄ ē nobilioꝛ oī opatione foꝛe sensibiliꝫ ut uideꝫ qd̄ ē opatio uisus ē qd̄ simplr̄ nobilius q̄ quecunq; opatio colōis. similit̄ aūt ⁊ in alīs. ⁊ quāuis sentire ꝺcomitet̄ passione; sensus a sensibili nō tn̄ ipm sentire ē idē foꝛmaliꝫ ⁊ eēntialiter cū ipo pati a sensibili. ut uidere nō est idē eēntialit̄ cū passione uisus a uisibili. ⁊ odoraꝛ n̄ ē idē eēntialiter cū ipsa passione odoraꝰ ab odoꝛabili sicut patet ex ītentione Aꝝ. in isto cᵒ. ¶ Oportꝫ aūt uliter accipe. ⁊ ß insinuauit Aꝝ. ī suo modo loquendi in ꝓncipio hꝰ capituli cū dixit. ¶ Sentire g̃ ī quodaꝫ pati ⁊ moueri aliqd̄ accidit. ¶ Nō si sentire eēt foraliter ⁊ eēntialit̄ ipm pati a sensibili tūc nō accideret ī pati ⁊ moueri qa nihil ꝓpe accidit in se ipo nec sibi ipsi. ¶ Si aūt illud ītuenit ab Aꝝ. s. q sentire sit pati ⁊ moueri intelligendū ē māliter ⁊ subiectiue. s. q ipm sentire fundat̄ in quadā passione sensus a sensibili tanq̄ in dispōe seu ꝓparatiōe necessario req̄sita ad sentire. ¶ Redeūdo g̃ ad ꝓpositū; dico q sensibile n̄ ē simplicit̄ nobiliꝰ ipo sensu. qa nō habet opationē aliq̄ nobilioꝛē simplr̄ oī opatione ipsius sensus que ē sentire. sed si hꝫ opationez simplr̄ nobilioꝛē oī opatiōe sensus bn̄ ꝺcederē ipꝫ eē simpliciter nobiliꝰ ut uidebit̄ in sequētibꝫ ⁊c.

Q·XV

¶ Onsequent̄ queꝛit̄. Vtꝝ sensibile reducat sensuꝫ de potētia ad actū Et arguit̄ ꝑ q nō. qa si sic eēt tūc ipm sensibile eēt nobilius sensu. cū agens sit ꝑstantiꝰ patiēteꝫ hꝰ sed illud ē incōueniēs. qa sensus ē uirtus cognoscens. sensibile aūt nō ē uirtus cognoscens ut coloꝛ sonꝰ ⁊ hᵐōi. cognoscēs autē est nobilius nō cognoscēte ut dr̄ cōiter q̄re ⁊c. ¶ Oppositū arguit̄ auctoꝛitate Aꝝ. in isto cᵒ. ubi uult q sensibile reducat sensum de potentia ad actū. sensꝰ enī ē talis in potentia q̄le ē sensibile in actu. Et idē dixit cōm. pluries. et Aꝝ. in cᵒ hꝰ dixit sic. Videtur aūt sensibile ex potentia exīte sensitīo actu agens q̄re ⁊c. ¶ Ad questionē ē ītelligendū q ipsiꝰ sensꝰ ē duplex actus. s. ꝓmus actus ⁊ actꝰ secundꝰ. Actꝰ qdem secundus ē eius opatio. s. sentire. ⁊ hoc dixit Aꝝ. in lra sic. Et sentire aūt qdem scd̄m actū simile dr̄ ipsi cōsiderare. s. in ß q utꝝq; ē quidā actus secundus. Actus aūt ꝓmus ē fora exīs in sensu ꝓpe exīs opationi ⁊ ē illa spēs rei sensibilis repsentās ipm sensibile. ⁊ ß significauit Aꝝ. in isto cᵒ ubi dicit in ꝓncipio hꝰ capituli. Qz aūt uliter de oī sensu accipe q̄m ē susceptiuꝰ spēꝝ sine materia. Tūc dico ad questionē ⁊ ꝑ q sensibile reducit sensuꝫ de potentia ad actū ꝓmum. cᵒ q ipm nō rducit sensum ad actū secundū sine nāli uirtute actīa aīe. Primū sic patet. illud qd̄ in sensu generat aliquā foꝛmam pexīntem opationi sensus reducit ipm de potentia ad actū ꝓmum. ß. n. fora ē ipse actus ꝓmus sensus sed ipm sensibile generat in sensu foꝛam aliquam pexīntem opationi sensus. s. spēm repntantē ipsuꝫ sensibile. ut coloꝛ generat in uisu spēm suaꝫ. similit aūt ⁊ ī alīs. ¶ Et cōstat q ipa species necessario preexistit ipi sentire cū sit dispō quedā ipsiꝰ sensus ad sentiendū q̄re ⁊c. ¶ Et ad istā ītentionē dicit Aꝝ. q sensibilis ⁊ sensus ē idem actus. ipa enī spēs repre sentās sensibile ē actus ipius sensus ut subi. ⁊ est actus ipsiꝰ sensibilis ut agētis. cū ipso enī sensibl̄i posito ⁊ appropīquato sensui ponit̄. ⁊ remoto tēouet̄ hᵐōi spēs. ⁊ nō ē subm eius ut manifestuꝫ ē. nec ē fora ꝓpa nec finis. q̄re telinquit̄ q sit cā agēs ipsius spēi sensibilis in sensu. q̄re reducit ⁊c. ¶ Secūdū ꝓbat̄ ad pns sic. si sensibile reduceret sensuꝫ de potentia ad actū sentiendi sine uirtute oī aīe naturali actīa. tunc aīa nō eēt actīa ipsius sensationis pse. ß ē falsum ⁊ cōtra Aꝝ. ut patuit ꝓus. ⁊ exīsse cōtra cōm. ⁊ patet cōa. qa no ē pncipiū effectiuum cuiꝰcunq; opationis aut motus nisi scd̄m aliq̄; uirtutem actiuā ut oēs cōcedunt. nec ē dicendum q ipsa sit cā efficiēs sensationē mediāte spē rei sensibilis solū. qa sic esset agens sensationē pure ꝑ accidens cū ipsa spēs sensibilis sit accūs aīe aduēticiuꝫ ⁊ sepabile g̃ ⁊c. ¶ De hac aūt uirtute nāli aīe actiue sensationis inqret̄ in sequenti questiōe. ¶ Sed dubitaret aliqs cōtra ꝓmam cōclusionē. qa si fora sensibilis efficit intentionē suā seu spēm in sensu. tunc duo accītia eiꝰdē spēi solo numero oꝛītia uel oꝛīsa simul erūt in eodē subo qd̄ uī contra Aꝝ. in 5ᵒ methaphꝫ. cᵒ de diuerso spē. ubi manifeste uult q quecunq; accītia sūt ī eodē subo oꝛīt spē. ⁊ sic duo accidentia eiusdē spēi solo numero oꝛīa nō pnt simul eē in eodē subo scd̄m idē sui. ⁊ cōa patet. qa possibile ē q due albedines eiꝰdē spēi solo numero differentes appropinquant̄ uisui sine oī impedimēto. sic g̃ unaquecq; generat suā spēm in uisu cū ille spēs nō pnt eē diuerse scd̄m spēm ut manifestum ē. nec eadē penitus scd̄m numeꝝ cū oba sint diuersa scd̄; numeꝝ quare ⁊c. ¶ Ad ß diuersi diuersimode rndent. Quidā dicūt q cū due albedines obiciuntur uisui uel medio ītentiones eaꝝ quas generāt ī uisu ⁊ in medio nō sūt diuerse scd̄m numeꝝ sed una Mō ꝓbant auctoꝛitate Aꝝ. prius inducta ⁊ ratiōe qa accīs nō numerat̄ nisi numeratiōe sui subiecti. quomō g̃ in uno subo numero simul ⁊ scd̄m idē; erūt duo accītia eiusdē spēi solo numero oꝛītia. Et cōfirmat̄ dubitatio qa scd̄m cōm. in ꝑ phicoꝛ; multitudo ulꝝ ē reꝝ oꝛītium scd̄m foram. ulꝝ ē reꝝ oꝛītium scd̄m quantitatē. mō cōstat q ille intētiones in eodē subo exīntes n̄ oꝛīt scd̄m quātitatez qa sunt in eodē quāto ⁊ scd̄m idē ipsius ut omnes concedūt imo etiā ī eodē pūcto medij sunt ambe ille intentiones. cuiꝰ magnū signū ē q ꝑ omnem punctuꝫ medij contingit ambas uideri simul. nec etiā oꝛīt scd̄m foras qa sic differrēt ꝑ se ⁊ per cōs differrēt scd̄; spēz ⁊ nō solo nūero. in eadem enim spē sunt multe oꝛītie sed non scd̄m subam. nec per se ut dicit Aꝝ. ī cᵒ posterioꝝ. ¶ Istis rōibꝫ uisis pōt

putari q̄ intentiones duaꝝ albedinū suscepte ī eo dē subō siue in medio siue in uisu nō sunt numero dr̄ntes nec diuerse. ¶ Sed in contrariū ē rō fortis qa illa non sūt unū numero oīo ⁊ indiuisibilit̄ q̄ uno corrupto uel deficiente remanet alterum non corruptū ꝫ uidet̄ satis manifesta quia detur oppositum. tunc unum et idem numero et indiuisibile simul est corruptum et non corruptum. modo sic est q̄ duabus albedinibus obiectis medio ⁊ uisui una earum p̄t corrūpi altera remanente nō corrupta ⁊ cū una illaꝝ corrūpet̄. cōstat q̄ eius intentō non remanebit in medio nec in uisu eadē numero que p̄us. ⁊ altera remanebit. s. alteri⁹ albedīs intentio que nō corrūpetur. quomō g̈ eēnt penit⁹ una ⁊ eadē intentio numero? ¶ Si qs teneret p̄mam uiā posset dicere q̄ cū aliqua sūt eadē numero ⁊ a quo cunq; dependet unū illoꝝ ⁊ reliquū tūc uno corrupto nō remanz reliquū. sed si dependerēt a diuersis generātibꝫ ⁊ seruantibꝫ tūc nō est necesse q̄ uno corrupto corruptū sit reliquū ⁊ sic ē in ꝓpōito q̄re ꝛc. ¶ Sed miꝝ ē si unū ⁊ idē nūero ī diuersis simplicit̄ scd̄m suā subam corruptū sit ⁊ nō corruptū simul. ¶ Et ideo tenēdo aliā uiā. s. q̄ hm̄oi intentiones sint numero diuerse ⁊ una n ē idē numero cū alia diceret̄ ad oppōita. p̄ ad auctoritatē Aꝝ. q̄ ī telligendū ē de accntibus realibꝫ ⁊ corpalibꝫ ⁊ absolutis a termīo ⁊ ab agente ꝓpinquo cōseruante sed non ē intelligendū d̄ accntibꝫ spūalibꝫ ⁊ intentionalibꝫ. nec d̄ accntibus respectiuis siue habeant respectū ad terminū ut relationes. siue habeāt respectū ad agēs ꝓpīquū a quo dependent ī seruari imediate. talia aūt accntia que sūt intentiones duaꝝ aut pluriū albedinū solo numero dr̄ntium dependent in cōseruari ab ipsis albedinibꝫ quaꝝ sunt intentiones ⁊ ab ipsis hnt numeꝝ ⁊ diuersitatē. ¶ Et cū dr̄ accntia numerātur ꝛc. p̄t dici q̄ ueꝝ ē d̄ accidentibꝫ realibus ⁊ hntibꝫ ee fixū in suis subiectis sed de accntibꝫ intētionalibꝫ ⁊ nō hntibus ee fixū in subō sed dependentibꝫ ab aliquo extrīseco cōseruante imediate nō oz q̄ numerent scd̄m numerationē suboꝝ in qbus eēnt. sed numerant̄ scd̄m numerationē agentiū a qbus dependent ⁊ in ee ⁊ ī cōseruari. qa tñ illa agentia realia non numerant̄ nisi numeratiōe suoꝝ suboꝝ iō ista numeratio intentionū reducit̄ ad numerationē suboꝝ nō in qb⁹ exīstunt. sed suboꝝ in qbus sūt eaꝝ agentia ⁊ conseruātia ipas ī ee. ¶ Et p̄ dicerēt ad auctoritatē oīm. q̄ oīs multitudo uel ē reꝝ dr̄ntium scd̄m formas. uel ē reꝝ dr̄ntium scd̄m quantitatē. ueꝝ ē uel scd̄m quantitatē suboꝝ in qbus sūt ipsa dr̄ntia uel scd̄m quantitatē alicui⁹ alteri⁹ a quo dependent ul̄ ad qd̄ habēt hītudinem ⁊ sic ē ī ꝓpōito quare ꝛc. ¶ Item p̄t dici q̄ illa diuisio debet itelligi de illis que differūt penes intrīseca. sed d̄ illis quoꝝ dr̄ntia est ab extra non ē uera ⁊ sic ē in ꝓpōito. Istaꝝ. n. intentionū diuersitas ē ab extra. s. ab agentibꝫ extrīsecis imediatis seruātibꝫ eas ī ee. ¶ Tē intelligendū ē de accntibus absolutis sed nō respectīs. iste uero intentiones sūt accntia respectiua saltē qa semp habēt respcm̄ ⁊ hītudinem ad exti⁹ seruās ꝓpīquuꝫ ⁊ ꝓpū iō numerant̄ scd̄m eoꝝ numerationē. prima aūt solutio satis uř occurrens ut dicat̄ q̄ mltitudo istaꝝ intentionū ē multitudo reꝝ ut foraꝝ dr̄ntiū scd̄m quantitatē. nō qdem scd̄m quantitatē īmtrīsecā. s. subi. sed scd̄m quantitatē extrinsecaꝫ. s. obi. scd̄m enī dr̄iam illā dr̄nt ille albedines obiecte ex quaꝝ diuersitate dependet diuersitas illaꝝ intentionū. ¶ P̄t etiā dici q̄ oīm. loquit̄ d̄ multitudīe ētiuꝫ realiū ꝑut entia realia distinguūtur ꝑtra ītentiones cui⁹ signū ē qd̄ ipe dicit q̄ oīs multitudo uel ē reꝝ ꝛc. ¶ Tē ad auctoritatem p̄t dici q̄ ipse itelligit d̄ accntibus naturalit̄ ⁊ insepabilit̄ exntibus. sed de accidentibꝫ aduenticijs ⁊ sepabilibꝫ nō itellexit. ¶ Sigs aūt instat q̄ accns unū numero nō p̄t esse ī diuersis subis. g̈ diuersa numero accntia n̄ p̄nt ee simul in uno subo. nō ualet. qa inherētia ē essentia accntis. ⁊ īpossibile ē aliqd unū inherē diuersis. ꝫ diuersa bn̄ p̄nt inherere uni numero īmo oīa p̄dicamēta aliqualit̄ inherēt uni subo. ¶ Sed dices quomō unū istoꝝ accntium ē diuersū ab altero. nō per se. qa sic differrēt scd̄z spēm. nec p accidēs qa quereretur qd̄ eēt illud accidēs. ⁊ quomō distingueret̄ ipsum ad agentia sua. ⁊ est multum difficile quia cōstat q̄ nō sunt diuersa scd̄m quantitatē. ⁊ quod cunq; aliud det̄. queret̄ d̄ illo alio quomō ē dr̄sum sicut p̄us. ¶ Forte diceret̄ q̄ ista sūt dr̄sa p accidēs nō intrīsecū eis nec eoꝝ subō. sed extrīsecū. s. p foram agentē que ē alia ⁊ alia. ꝫ aūt ps ꝓbabilioꝛ mihi appz ad p̄sens. sed qd̄ sit d̄ hoc nō finalit̄ determino q̄re ꝛc. ¶ Ad rōes in p̄ncipio q̄stiōis dictuꝫ fuit p̄us. ueꝝ enī ē q̄ actiuū scd̄m q̄ actiuū ē nobilius passiuo sibi correspōdente scd̄m q̄ passiuū est sed nō oz q̄ sit simplr̄ ⁊ absolute nobiliꝫ qa potest otingere q̄ ipm passiuū postq̄ passum ē ab agēte habz aliquā opationē nobiliorē oī opatione illius actiui ⁊ sic rōe illius iudicabit̄ simplr̄ nobilius. sic aūt ē in ꝓposito. nā quāuis sensus recipit speciez a sensibili ut agit in eā. qa tam̄ ultra istā receptionē hz aliam opationē nobiliorē q̄ quecunq; opatō sē sibilis. s. sentire uel cognoscere ipm sensibile ideo ē simplr̄ nobiliō q̄ fora sensibilis que n̄ cognoscit. nobilitas enī uirtutis simplr̄ ⁊ absolute debz considerari ⁊ iudicari ex eius nobilissima opatiōe. uñ si sensus nullā aliā opationē hēret q̄ recipe spēm a sensibli credo firmit̄ q̄ eēt minus nobilis simplr̄ ipso sensibili cū efficere spēm ē opatio nobilioꝛ q̄ recipe eandē ⁊ sic d̄ isto sufficiat ad p̄sens ꝛc.

q. XV

Consequēter querit̄. Vtꝝ p̄t spēm rei sensibilis ī sensu receptā. ⁊ p̄t sensum q ē subm sensatiōis sit aliqua alia uirt⁹ actiua sensatiōis naturalis exīstēs ī aīa sensitiua. Et ꝫ ē querē. Vtꝝ in aīa sensitiua sit aliq̄ sensus agēs. Et arguit p̄ q̄ nō. qa si sic. tunc nō oīs sensus eēt uirtus passiua. qd̄ uř ee otra Aꝝ. ⁊ oñm. ī multis locis hm̄ secūdi. ⁊ patet oña. qa agēs n̄ est passiuū. ⁊ p̄cise in ꝓposito sensus agēs si eēt n eēt passiu⁹ a sensibilibꝫ q̄re ꝛc. ¶ In oppōitum arguit̄ sic. sicut se habet uirtus uel aīa ītellectiua ad itelligibilia. sic aīa sensitiua ad sensibilia p ouenientem sīlitudinem qua Aꝝ. utit̄ in ꝫ° hm̄. ⁊ ē p̄ncipiuꝫ totius pscrutatiōis d̄ itellectu. sed ī aīa ītellectiua p̄ter ītellectum possibilē q̄ ē subm ītellectiōis ē intellectus agēs ut demōratum ē ī ꝫ° hm̄. g̈ in aīa sensitiua p̄ter ipsum sensum passiuū q̄ ē subꝫ sensatiōis ē sensus actiuus q̄ efficit ipsam sensationē. ¶ Istā questionē mouet oīm. sup illud capitulum. ⁊ posita una rōe ad ptē affirmatiuā. dixit ī fine. ⁊ tu debes in hoc considerare qm̄ īdiget pscrutatiōe ita q̄ istā q̄stionē quasi indeterminatam posteriori inqsitioni dimisit. ¶ Quidā aūt modernoꝝ doctoꝝ in phia ī quisiuerūt d̄ ista questiōe ⁊ post mltam disputationē ⁊ cōsiderationē determinauerūt eā ad partez negatiuā. dr̄tes in aīa sensitiua nullū ee sensum actiuū ipsius sensationis. sed oēs uirtutes ipsius aīe sensitiue ee passiuas a sensibilibꝫ ⁊ in hoc concordat magna ps phantium hm̄ tēporis. ¶ Ad hm̄ aūt conclusionis ꝓbationē adduxit unꝫ multas rōes. q̄rū meliores ⁊ fortiores ad p̄ns inducā. Relique aūt cōsiderāde sunt in duobꝫ tractatibꝫ d̄ sensu agēte quos ordinauit cōtra istā p̄oem. Vna g̈ rō hec est.

Si eēt sensus agēs aut ipe eēt cognoscēs.aut ñ cognoscēs.ȝ̄ ē diuisio p ꝺtradictoria.ꝟ ñ ē cognoscēs qa sic supfluerēt sensus passiui. q etiam cognoscūt sensibilia.etiam si eēt cognoscēs.tunc cognitionez sensus passiui p̄cederet aliqua alia sensatio.s.sensatio actīa. actio.n actiui naturalit ꝑ̄oz ē passiōe passiui 7 sic cognitio seu sensatio quā hēret ille sensus actiu⁹ si poneret cognoscēs eēt ꝑ̄oz naturaliter q̄ sensatio sensus passiui qđ ē absurdū.g̃ non est cognoscens. Si g̃ ꝺicat q ipse ē ñ cognoscēs tūc ipse erit minus nobilis sensu passiuo q ē cognoscens 7 sensus passiu⁹ ē nobilioz eo.nā cognoscēs ē nobilius nō cognoscēte ut manifestū ē. Inconueniens aūt eēt ipsū sensum actiuū eē min⁹ nobilē passiuo ut etiā ꝺcedūt ponētes eū q̄re ꝛc. Scda ratō est ista. Qā si eēt sensus agens tūc cōtingeret aīal sentire abnte sensibli ut uidere sine p̄ntia uisibilis.qđ ē falsum 7 ꝺtra Aꝛ.in isto 2°.sensus.n.pticularis ñ pōt sentire nisi p̄nte sensibili exterioꝛi.7 ꝑ oña qa agente naturali appꝛopīquato passo necessario fit actio ut ꝑ ex p̄ ꝺe generatiōe.mō absente sensibli aīal habebit in se uirtutē actiuā sensatiōis 7 ꝟututē receptiuā ut tu ꝺcedis Et si ꝺicat q ista nō sufficiūt ad uisionē.sed requrit spēs rei uisibilis. hoc nō ualet.qa spēs ipsa rei uisibilis clausis oculꝰ remanet ad aliqđ tempus 7 sic clausis oculis ꝺtīgeret uidē qđ ē ridiculū q̄re ꝛc. Tertia rō p̄ncipalis ē ista. Si eēt sensus agēs tūc actō aut passio aut motꝰ haberet agens p se.ꝟ ȝ̄ est ipossibile ut demīratum est in 5° phīcoꝛ.7 probatur oña.qa sensatō ē passio ul motꝰ ut oēs ꝺcedūt.si g̃ ē sensus actiu⁹ p se ipi⁹ sensationis tunc actio uel passio aut motus habebunt agēs p se cuiꝰ oppositū demīratum ē in 5° phīcoꝛum ut ista asserūt. Quarta rō ē ista. Si eēt sens⁹ agēs tūc nō ois sensus eēt susceptiu⁹ spēꝛ sine materia. 7 ȝ̄ ē apte ꝺtra Aꝛ.ī isto 2° ubi ꝺicit. Oportet aūt ultīet accipe de oi sensu qm̄ ē susceptiu⁹ specierum sine mā.oña manifesta ē qa sensus agēs si sit nō recipit spēs sine mā.sed efficit ipam sensationē ut cōcipit spēs sine mā.sed efficit ipam sensationē ut cōcedit g̃ ꝛc. Quīta rō sit hec. si ē uisus agēs tunc ista ꝓpō color ē uisibilis nō ē uera p se in 2°° oñdi p se.qđ ē cōtra Aꝛ.7 om̄.in isto 2°.7 patet oña qa postq̄ ipse uisus actiu⁹ efficeret uisionē coloꝛis tūc ipse color uideret p aliqđ aliud 7 sic nō eēt per se uisibilis q̄re ꝛc. Sexta rō si eēt sensus agēs sensus passiuus ipm cognosceret. qđ ē maifeste falsuz 7 ꝓbatur oña.qa cognitio fit passitatiōnē cognoscentis ad cognitū ut hētur in p̄ hꝰ 7 in 3° 7 5° ethicoꝛ.nūc si eēt sensus agēs sensationē. sens⁹ passiu⁹ hēret eius silitudinē cū effectus assilet̄ sue cause agēti p se 7 sic sensus pticularis cognosceret aliud q̄ sensibile extra qđ ūr incōueniēs Sed 7 alia rō est cui⁹dā posterioꝛis mḡri tenētis illā eandē conclusionē negatiuā.nā si eēt sensus agēs tūc sensitiuū hōs in se ꝟututē sensitiuā eēt in potētia eēntiali ad sentire.ȝ̄ aūt ē incōueniēs.qa sicut graue i actu nō ē in potentia eēntiali ad eē deoꝛsum.sed in potētia accītali sic etiā sensitiuū nō ē in potentia essēntiali ad sentire sed ipm semē ex quo generatū fuit aīal fuit in potentia eēntiali ad ipm sentire 7 reductū fuit ad actū ab ipso generāte nisi aliqd ꝓhibēt aut deficeret.7 ꝑ oña. qa illud ē in potētia eēntiali ad aliquē actū qđ ad illū actū reducit ab agēte per se ut manifestū ē scđm Aꝛ. 7 om̄.i 6° phīcoꝛ 7 4° celi 7 mūdi.si igit ipm sensitiuū eēt subm receptiuū sensationis reduceret ad actū sentiēdi p ꝟutez p se actiuā que ꝺr sensus agēs tūc ipm sensitiuum passiuū eēt i potentia eēntiali ad actū sentiēdi. qđ ē ꝺcueniēs ut ꝺr i isto 2°. In hꝰ g̃ ꝺcueniūt isti 7 sui seq̄ces q nō sit sensus actiu⁹ Ꝛ̄ si queri ab eis. qd sit īmediatū p se p̄ncipiū actiuū sensatiōis.ipsi mūtū ꝺiuersificāt i hꝰ. Dicit.n. un⁹ 7 ꝑ̄oꝛ q̄ species rei sensibilis ē īmediatū p se p̄ncipiū actiuū ipsius sensationis eo mō quo actus secūdus īdiget agēte sicut etiā spēs intellect⁹ ē īmediatū p se p̄ncipium 7 actiuū 7 elicitiuū itellectionis ut ipe ꝺicit i questione ꝺ spē itelligibili ꝛc. Ali⁹ uero 7 posterioꝛ cui⁹ ē ratio ultīo inducta ꝺicit. q postq̄ aīal generatū est ipse sensus nō indiget aliquo agēte per se transmutante uel reducēte ipm ad actū sentiendi. īmo ꝺicit q cū ipse sensus habuit i suo oꝛgano spēciem sensibil⁹ quo ipm tepītat exibit sens⁹ in actū suū de se absq; hꝰ q ad actionē trāsmutet̄ ab aliq̄ p se agente ita q suū actū eliciet ex sua natura 7 recipiet rōe sui oꝛgani 7 ē actus p̄ncipalit forma 7 exōnti materia.7 hꝰ sūt uerba eius. Dicit tn̄ q licet sētire postq̄ aīal generatū ē nō fit ab aliquo agente p se eo q tūc sensus nō ē in potentia eēntiali.ꝟ solū accītali tn̄ ipm sentire ē a generāte sensum sicut a p se motoꝛe quemadmodū 7 uirtus sensitīa est ab ipo generāte. Sed mihi uī salua reuerentia sic ōntium q ambo ꝺicūt ꝺtra intentionē Aꝛ. 7 ꝺtra ueritatē. Primo cōtra Aꝛ.sic. Qā si nō esset aliqua uirtus aīe p se actīa sensatiōis. tūc ipa aīa nō eēt p se cā agens ipam sensationē.hec ē manifesta . qa n pōt eē p se actīa alicui⁹ opationis nisi scđm aliquaz suā naturalē uirtutē ut oēs ꝺcedūt.sed hoc oñs est ꝺtra Aꝛ.ut pus ꝺictū ē. qa plane uolūt Aꝛ.7 om̄. q aīa ē p se cā actiua oium motuū ꝓpoꝛum aīati. Unde etiā om̄.ꝺicit. q Aꝛ.ꝺeclarat aīam esse cām mouentē scđ⁹ oēs modos mot⁹ siue ueros siue existimatos.manifestū aūt ē q ipsa sensatio ē quidaz motus spūalis scđm intentionē Aꝛ.q̄re ꝛc. Et ꝺ ad pñs sicut alias ꝺixi q necesse ē in anima sensitiua eē uirtutē naturalē p se actiuā sensatiōis 7 hec pōt uocari sensus actiu⁹. Qđ ꝓbo ad pñs duabus rōibꝰ p̄ncipalit ad quaꝛ p̄mam suppono q̄tuoꝛ p̄cipia manifesta Primū ē q sensatio seu sentire īdiget aliquo p̄ncipio effectiuo p se 7 īmediato. qđ sic ꝓbo ꝓpter negantes.qa oīs effectus p se intēt⁹ qui recipit̄ in aliqua potētia p se receptīa ipsius indiget aliquo p̄ncipio p se effectiuo īmediato hec ē manifesta cuilibet exercitato in phīa.si enī aliquis effectus nō ꝺpēdet ab agente p se. tunc ñ est per se intentus ab aliquo.sed ipa sensatio ē qdam effect⁹ p se intētus ab aīali 7 recipit̄ in potētia p se receptiua eius.s.in sensu.qđ patet qa finis uniuscuiq; nature ē qd p se intentū ab illa natura.hꝰ ē p se manifestū. mō ipm sentire ē finis ipsius aīalis ut plane ꝺicit Aꝛ.in ꝺ somno 7 uigilia q̄re ꝛc. Item q sēs⁹ sit potentia p se receptīa ipsius sensatiōis. hꝰ ūr manifestū.qa si nō tūc ipsa sensatio nō eēt p se ei⁹ pfectio nec actus intrīsecus qđ ē absurdū.g̃ sensatio necessario indiget aliq̄ p se p̄ncipio actiuo īmediato qa agens mediatū nō agit nisi mediāte agēte īmediato ut notū ē 7 hꝰ sit ꝓma suppō. Scda suppō ē q illud ens ē nobilius alio cui⁹ opatio ꝓpa 7 p se ē nobilioꝛ pfectissima opatione alteri⁹. 7 hoc satis manifestū eē ūr. Confirmatur tn̄ aliqualit qa opatio ꝓpa rei ē eius finis ꝓpus.cuius aūt p se ē finis melioꝛ 7 ipm melius ē 7 nobilio⁹ ut manifestū est.hoc enī satis hētur ex p̄ posterioꝛ ca° ꝺ opatiōe ꝺmōstrationū. Tertia suppō ē q efficere aliqd ē simplicit nobili⁹ q̄ recipe illud idē.7 hꝰ manifestum ē cuilibet itelligenti ut efficere motū ē nobilioꝛ operatio q̄ recipe ipz. Quod si qs pteruēdo negaret pōt ꝓbari.qa illud ē nobili⁹ p qđ magis assilat aliquid enti nobilissimo.sed p efficere aliqd magis assimilat̄ aliqđ enti nobilissimo.s.ipsi p̄ motoꝛi qui ē deus cuius ē efficere ipm motū 7 nō recipe ipsuz uel saltem p efficere assilatur alicui enti nobiliꝛi.i p̄ motoꝛi.7 p recipe illud magis assilat̄ ēti uilissimo

.s.materie ꝑme que ē ꝓncipium receptiuū in reb⁹ natural ib⁹ q̄re ⁊c. ¶ Quarta suppō ē q̄ species rei seu fore sensibilis nō est simplr nobilio⁹ q̄ uirtus aīe sensitiue ⁊ h̄ ꝺcederet qlib⁹ sani capitis. ⁊ ꝓbat̄ qa uirtus ꝓpa fore nobiliozis ē nobilio⁹ accidēte qđ non ē uirtus ꝓpria alic⁹ ꝺetermīate fore. sed potentia sensitiua ē uirtus ꝓpria fore nobiliozis illa fora in qua recipit̄ spēs sensibilis ⁊ ipsa spēs sensibilis ē quoddā accns qđ nō est uirtus ꝓpria alic⁹ ita nobilis sicut aīa. pōt enī spēs rei sensibilis esse ī medio inaīato ut spēs colozis ī aere ⁊ ī aqua ī q⁹ nulla est forma sic nobilis sicut aīa sensitiua quar ⁊c. Et pōt sic silogizari. Virtus ꝓpria aīe cognoscitiue ē res simplicit̄ dignio⁹ accnte quod pōt esse in īaīatis. sed potētia sensitiua ē uirt⁹ ꝓpa aīe cognoscitiue ut manifestū est. ⁊ ipsa spēs rei sensibilis est accns qđ pōt ī uenīri in reb⁹ inaīatis ut manifestū ē q̄re ⁊c. Pāc etiā hēret ꝺcedere ille q negat sensuz agentē q uult q uirtus cognoscēs est nobilio⁹ nō cognoscēte. cōstat aūt q sensus ē cognoscēs ⁊ ipa spēs nō est cognoscens ut manifestū est quare ⁊c. ¶ His p̄missis arguo sic. Si nō eēt sensus actiu⁹ tūc sensatio nō ꝺepēderet ab aliquo ꝓncipio actiuo p se ⁊ īmediato. sed h̄ est otra p̄mam suppōem ḡ ⁊c. ꝓbo ꝺnam qa si sensus agens nō eēt īmediatū ꝓncipiū sensationis. aut erit ille sensus passiu⁹ qui recipit sensationē. ⁊ h̄. est īpossibile qa una ⁊ eadem uirtus nō est ꝓncipiū p se actiuū ⁊ p se receptiuuz ei⁹dem ut manifestū est. aut erit ipm sensibile ⁊ h̄ ē īpossibile. qa agens īmediatū ꝺebet eē simul cuz passo ita q ipsoz nō sit aliqđ mediū neq; plenum neq; uacuū ut patet ex 7° ꝓhicoz. sensibile autem nō sic se h̄z ad sensū ut manifestū ē. aut ḡ erit ipsa suba aīe ⁊ h̄ est īpossibile manifestū. qa suba aīe n̄ est ꝓncipium opationis nisi mediante aliq̄ uirtute supaddita sube ut quasi oēs cōcedūt ⁊ ꝓbatū fuit ꝓ⁹. aut erit ipz cor⁹ qđ ē absurdū. qa sic sentire n̄ eēt ꝓncipaliter ab aīa qđ ē cōtra Aꝛ. 7 cōtra oēm ueritatē. aut erit spēs rei sensibilis ut cōiter ponit. ⁊ h̄ nō pōt eē qa sequeret̄ necessario q ipa spēs rei sensibilis eēt simplr nobilio⁹ sensu. qđ ē otra q̄rtā suppōem. ⁊ ꝓbat̄ ꝺna qa illud ens ē simplr nobil⁹ cui⁹ opatio ē nobilio⁹ pfectissima opatiōe alteriuſ p secundā suppōem. mō nobilio⁹ opatio ē efficere sensationē q̄; recipe eam ut patet ex tertia suppōne si ḡ efficere sensationē ē opatio spēi ⁊ recipe sensationē ē nobilissima opatio ipsius sensus ut tu ponis seqtur q spēs rei sensibilis ē simplr nobil⁹ ens q̄; sit sensus. ¶ Sed aliqs h̄ cauillaret ꝺndo q recipe sensationē n̄ ē nobilissima opatō ipi⁹ sens⁹ passiui qa actio ⁊ passio sunt ī patiēte scd; Aꝛ. 3° ꝓhicoz. quāuis ḡ spēs agat sensationē tn̄ agere sensationez recipit in sensu passiuo ⁊ sic hēbit in se nobiliorez opationē q̄; sit recipe sensationē. Hoc nihil ē. quia quāuis agere ꝺcedat̄ eē in passo subiectiue. tamē null⁹ ꝺiceret q actio seu agere sit opatio ipi⁹ passi. Itē si ꝺcedat̄ q agere sensatiōez sit opa° sens⁹ passiui tā q̄; subi tūc spēs rei sensibil hēbit nobiliorē cālitatē sup ipaz sensationē q̄; ipa potētia sensitia. nobilio⁹. n. ē cālitas agentis q̄; recipiētis respectu eiusdē ꝓducti. ⁊ sic ꝛeuitabilit̄ seqtur q species rei sensibil sit simplr nobilio⁹ ipo sensu qđ ē absurdū. Si enī aliqua duo entia hn̄t opationē nobilissimā unā ⁊ eandē. illud iudicandū ē simplicit̄ nobilius qđ habet nobiliorē cālitatem sup illā opationem. Concesso igit̄ q agere sensationē sit opatio pfectissima spēi ⁊ cū h̄ opatio pfectissima ipsi⁹ sensus. qa tn̄ spēs hēret nobiliorez cālitatem sup eam q̄; ipse sensus oportēt ꝺcedere q spēs simplr ē nobiliō q̄; sit sensus. h̄ tn̄ oīo tenendū est q agere sensatiōez nō est opatio ꝓpria ipsi⁹ sensus passiui. nec ē eius tanq̄; opantis sed solū ut subi. sed recipe ipam sensationē ē eius opatio ꝓpria ⁊ ei ꝺebetur non solū tanq̄; subo sed ut opanti. ¶ Istā aūt rōem conabat̄ soluere ille q tenet spēm eē p se ꝓncipiuz actiuum sensationis. ⁊ ꝺixit q spēs pōt ꝺsideratī ꝺupliciter Uno mō quantū ad suā eēntiam ⁊ sic nō est nobilio⁹. Alio mō quātū ad suā uirtutē ⁊ sic ē nobilio⁹ q̄; sit sens⁹. Et ad h̄ ꝺcedendū fuit cōstrict⁹ p ꝺcā; rōem nr̄am. Sed illud nihil ē p⁹. qa nō tn̄det ad ꝓpositum rōis. ꝓbat. n. rō q spēs sensibilis erit ens simplr nobili⁹ q̄; sens⁹ qa ei⁹ opa° eēt simplr nobiliō optia qpatione sensus. Itez si spēs sensibil est nobilio⁹ sensu quantū ad suā uirtutē tūc oportz q ipsa uirtus spēi sensibilis sit simplr nobilio⁹ q̄; ꝺt⁹ sens⁹ qđ ē absurdū ⁊ otra eū. Ridiculū. n. eēt ꝺicer q uirtus spēi colozis sit nobilio⁹ q̄; uirtus uisiua ⁊ sic ꝺe ceteris. ⁊ p; ꝺna. nihil. n. pōt eē nobilius alio rōe uirtutis alic⁹ nisi ipsa uirtus sit nobilio⁹ illo q° ut manifestū ē. hō enī nō eēt nobilio⁹ asino ratiōe uirtutis ītellectiue nisi ipsa uirt⁹ ītellectia eēt nobilio⁹ asino sic aūt ⁊ in alīs q̄re ⁊c. Item ārguit otra istū hoīem sicut sibi ipsi arguit. nobil⁹ quātū ad uirtutē ē nobil⁹ quantū ad eēntiaz. si igit̄ spēs ē nobilio⁹ sensu quantū ad uirtutē seqtur q sit nobilio⁹ quantū ad eēntiaz. Et tn̄det huic obiectiōi q nobilius quantū ad uirtutē ē nobil⁹ quantum ad eēntiam ut h̄z uirtutē ⁊ nō simplr. Sed hoc sine ꝺubio ē frīuolū ualde ⁊ superficiale qa ille ꝺue reduplicationes. s. quantū ad uirtutē ut h̄z uirtutē sūt unū ⁊ idē realit. nihil enī ꝺiffert ꝺicere hō quantū ad rōnabilitatē ⁊ hō ut habet rōnabilitatē. si ergo ꝺicat̄ nobil⁹ quantū ad uirtutē ē nobil⁹ quantuz ad eēntiam ut h̄z uirtutē idē ē ac si ꝺiceret̄ q nobilius quātū ad uirtutē ē nobil⁹ quantū ad eēntiā quantū ad uirtutē ⁊ h̄ est ridiculosa repetī° ꝺb⁹ū. ¶ Item ens nobilius alio quantū ad suā ꝓpriam uirtutē aut ē nobil⁹ simplr quantū ad eēntiaz suā aut eque nobile. aut min⁹ simplr. ultra ꝺuo sūt oīo irrōnabilia qa nobilitas uirtutuz est ex nobilitate eēntie ut ē manifestū cuilꝫbet ītelligēti. Vnde irrōnabile ē oīo q eēntia simplr min⁹ nobil⁹ hēat nobiliorē uirtutē ⁊ q eēntia eque nobilis nobiliorem habeat uirtutē ꝓpriā. ḡ relinquit q nobilio⁹ ꝺtus ē eēntie simplr nobiliozis. Itē si spēs est nobiliō quantū ad uirtutē suā. querit ꝺe illa uirtute utr⁹ sit idem eēntialiter cū ipsa spē. aut nō. si sit idē. ḡ sicut ē nobilio⁹ sensu sic species quantū ad eēntiā suam erit nobilio⁹ ipso sensu qđ negat. si sit aliud eēntialiter tunc illa uirtus aut repn̄tat ipm sensibile. aut nō. si ipm repn̄tat tunc sine ꝺubio o; qđ ipsa sit q̄ꝺam spēs rei sensibilis. nam oīs fora generata a re sensibili ⁊ ipaz repn̄tans spūalit̄ ē spēs ei⁹ ⁊ sic unī⁹ fore sensibilis simul erūt ꝺue spēs ꝺiuerse ipam re ꝓesentantes in eoꝺē sensu ut unius colozis essent ꝺiuerse species ī uno uisu ipm repn̄tantes qđ ē ridiculū. si aūt ꝺicat̄ q ipa uirtus speciei sensibilis n̄ repn̄tat ipm sensibile nec ei conformat̄. h̄ uidetur absurdū qa tūc ipa species p illā suā uirtutē n̄ produceret cognitionē seu sensationē illius sensibilis plus q̄; alterius. ¶ Item sicut se habet scīa ad consideratē sic species rei sensibilis ad ipm sentire scd̄m ipm. mō scīa ipa ē īmediatū ꝓncipiū actiuū considerationis ītellectualis nō mediante aliq̄ uirtute realiter ꝺiuersa ab ipa sicut ipe ꝺcedit in sua questione ꝺe specie ītelligibili q̄re ⁊c. Quibus ergo istis ꝺsideratis patet q ipe nō pōt soluere illā nostram rōem. Alius uero socioz nr̄oz ꝺe quo tactum ē ꝺixit q sensatio n̄ ꝺiget aliquo p se ꝓncipio actiō ⁊ q ipm sensituū nō est ī potentia eēntiali ad ipz sentire. Cui; salua reuerētia eius mihi uī q ipe peccat qa cū sensatō seu sentire sit finis p se ītent⁹ a nā

aīalis neceſſe ē īpm hr̄e in aīali cām p ſe agentem
qđ ſi non hz cām agentē p ſe neq; hēbit cām rece-
ptiuam p ſe ⁊ ſic a nullo erit p ſe intentū qđ eſt ab
ſurdū. ¶ Itē de actu ſentiendi q eſt in aīali pōt eē
ſcīa ut uī.qđ nō eēt ſi nō hēret cām p ſe.⁊ q̄cūq; p
ſe cauſa ſibi ocedatur neceſſe ē īpm hre cauſam per
ſe agentē.ſi.n.hz cām finalē p ſe cū oīs finis ſit in-
tentus ab aliquo agente ē neceſſe ut hēat agēs per
ſe. ¶ Item ī uerbis iſtius ſi bñ oſideratur ocedit
noſtr̄ ꝓpoſitū.dicit enī ꝙ cū ſenſus habuerit ī or-
gano ſuo ſp̄z repñtantē ipm ſenſibile exibit ſenſ⁹
in actū ſuū de ſe abſq; ꝙ ad actionez trāſmutet ab
aliquo p ſe agēte ita ꝙ ſuū actū eliciet ex ſua nāa.
Nō queo ab eo qđ intelligit p ſ̄ ꝙ dicit exibit in
actū ſuū.p ſ̄ enī oz intelligi alter̄ duor̄. aut ꝙ p-
ducet ⁊ efficiet ſuū actū aut ꝙ recipiet ipm ¶ Si in-
tendit ꝙ efficiet ⁊ ꝓducet ex ſe actū ſuū tūc habeo
ꝙ p ſe agit ipz ſuū actū qa in iſto ſermone ex ſe idē
ē qđ p ſe.nihil aūt p ſe agit actū niſi ſit p ſe actiuz
illius. ſ̄ ē clar̄.g̃ ſenſus ē p ſe actiu⁹ ſui actus.⁊ ſic
habeo ꝙ ſenſatio dep̄edet ab aliquo ꝓncipio actīo
p ſe. ¶ Si aūt intelligit p exire in actū recipe ipſum
actū tūc ocedit ꝙ ipe ſenſus ē p ſe⁊ ex ſe receptiu⁹
ſui act⁹.⁊ ſic neceſſe ē ꝙ ab aliq̄ ꝓpinq̄ per ſe actīo
trāſmutet ad actū.nunq; enī unū ⁊ idē ē p ſe prin
cipium receptiuū ⁊ p ſe ꝓncipium actiuū unius ⁊
eiuſdē ut manifeſtū ē.⁊ ipſe etiā exp̄ſſe concedit ī
ſuo tractatu d̄ ītellectu.g̃ ſi ſenſus ex ſe exit ī actū
ſuū.i.p ſe recipit ipm.neceſſarium ē aliqđ aliud eē
p ſe ꝓncipium actiuū illi⁹ actus.⁊ cū illud ñ ſit ſpe
cies ſenſibilis ut ꝓbatū ē⁊ ille ocedit relinqtur ꝙ
ſit ſenſus actiuus⁊ ſic mihi uī ꝙ ipſe in ſuis uerb̄
īplicite concedit ꝙ exp̄reſſe alibi negare conatur.
¶ Si quis aūt uelit eius v̄ba gloſare ñ facio magnā
uim qa nō uerbor̄ uirtutē ſed ueritatē ꝓncipaliter
appeto manifeſtare. ¶ Item queri⁹ ab iſto que ſit illa
uirtus aīe uel uir⁹ corpis cui p ſe⁊ īmediate unit⁹
ipm ſentire an ſit uirtus aīe an uirtus corpis.⁊ ſi ē
uirtus aīe oſtat ꝙ nō ē niſi ſenſus. g̃ ipi ſenſui per
ſe unit⁹ iſte actus q eſt ſentire.oſtat aūt ꝙ unuſqſq;
actus recipit⁹ in illo cui unit⁹ qa ſua unio⁊ ſua rece-
ptio uel ſunt idē uel inſepabilit⁹ ſe cōſequūtur.illō
aūt cui p ſe unit⁹ ſenſatio uel ſentire ē illud quod p
ſe recipit ſentire ſeu ſentire in illo īmediate recipit⁹
⁊ ſic oportebit alter̄ iſtor̄ ocedere.aut ꝙ ſit idem
ſenſus q ē elicitiu⁹ ſenſatiōis⁊ q ē receptiu⁹ quod
ē otra ipm aperte aut ꝙ ſit ali⁹ ſenſus elicitiuus⁊
receptiu⁹ ipſius⁊ ſ̄ ē qđ uolum⁹ ¶ Si uero dicat
ꝙ uirtus cui p ſe⁊ īmediate unit⁹ ſentire eſt uirtus
corpis ſeqtur ꝙ uirtus corpis p ſe⁊ īmediate ſen-
tit qa uirtus aīati cui p ſe unit⁹ ſentire ſentit ul⁹ ē rō
ſentiendi ut euidēs ē.dicere aūt ꝙ uirtus corporis
p ſe⁊ īmediate ſentit uel ē rō ſentiendi ē omnino
abſurdū. ¶ Nec aūt ſit ꝓma rō illi⁹ oclusionis cum
eius defenſione⁊ cauillationū remotione.⁊ credo
inoubitant ꝙ ſi qs non mouer̄ amore famoſitatis
ſed realitatis.faciliter poterit defendere iſtā rōem
ab oībus rōibus cauillosis quas dialetic⁹ poterit
ꝓteruiēdo īuenire. ¶ Secūda rō ꝓncipalis funda
tur etiam ſup ſuppōnibus ſatis notis, quar̄ ꝓma
ē ꝙ unū⁊ idē ſimplex nō pōt eē īmediatum per ſe
ꝓncipium actiuū⁊ p ſe receptiuū uni⁹⁷ eiuſdem
⁊ ſ̄ ñ puto ꝙ īdigeat ꝓbatiōe apud idoneos ph̄os
nam poteſtas actiua ē ꝓncipium mutādi alterum
inquantū alterū 5° meth̄aph̄ ¶ Z° ſuppono ꝙ ſp̄es
ſenſibilis ē īmediatū p ſe ꝓncipium receptiuū ſen
ſationis ſeu ipſius ſentire. qđ ſic ꝓbo cū ipa ſenſa°
ſit qdam effectus p ſe intent⁹ a natura aīalis neceſ
ſariū ē ꝙ ſicut dep̄edet ab aliquo ꝓncipio receptīo
per ſe⁊ īmediato. ſic etiam dep̄edeat ab aliq̄ ꝓnci°
actiuo p ſe⁊ īmediato.illud igit̄ p ſe ꝓncipium ſen
ſationis receptiuū⁊ īmediatū.aut ē ipe ſenſus aut
ſp̄es ſenſibilis.ſ̄ patet p oīonem ſufficientē. ſed ñ
pōt eē ipe ſenſus.qa unū⁊ idē nō pōt eē p ſe ꝓnci-
piū receptiuū oiuerſor̄ ordinator̄ adinuicē. ſ̄ ē
manifeſtū cuilibet ītelligenti⁊ uī teneri ab Ar̄.in
5° ph̄icor̄ ca° de opatione motuū ubi dicit ꝙ non
ōtingens ē ſuſceptiuuz ōtingētis .i. nō qōlibet eſt
ſuſceptiuū cuiuſcūq; ſed unū ē unius principium.
¶ Sed qa fortaſſis iſtud dictū nō ē ītelligendum
niſi de ſuſceptiuis⁊ ſuſceptis realib⁹⁷ ⁊ corpalibus
unū enī⁷⁸⁹⁰⁷ idē diaphonū bñ ſuſcipit intentiones di
uerſas diuerſor̄ color̄ ut manifeſtū ē.iō illā ꝓp̄ez
ad p̄ns recipio tanq; cōceſſam ab illo q ponit ſp̄em
eē p ſe actiuam ſenſationis .ipe.n.dicit ꝙ unum
⁊ idē nō ē ſuſceptiuū īmediate diuerſor̄ ōntium
ordinē inter ſe .certū aūt ē ꝙ ſp̄es ſenſibilis⁊ ipm
ſentire ōnt ordinē inter ſe⁊ iō ſenſus nō ē īmedi-
ate ſuſceptiu⁹ ſpeciei⁊ ipſius ſentire.q̄re relinquit
ꝙ ipm ſenſitiuū recipit ipam ſenſationē mediante
ſpecie recepta.⁊ ſ̄ uī inuere Ar̄.ī ꝓncipio capituli
ubi dicit. Senſus qdem igit̄ in quodā pati⁊ mo-
ueri accidit.⁊ ſic ipa ſpecies rei ſenſibilis ē īmedi-
atū ꝓncipium p ſe receptiuū ſenſatiōis ſc̄dm illud
eē qđ hz ī ſenſu ¶ Ex his arguo ſic ſi ſpecies ſenſibil⁹
nō ē p ſe ꝓncipium actiuū ſenſationis neceſſe ē ut
ſenſus agens ſit eius actiuū hoc patet ex predictis
nihil enī aliud appz qđ poſſit eē īmediatum per ſe
actiuū eius niſi unū iſtor̄.ſed ſpecies ſenſibilis nō
ē p ſe actiuū ſenſatiōis ut ꝓbat⁹ ex p̄miſſis.qa unū
⁊ idē nō eſt p ſe ꝓncipiū receptiuū alicui⁹⁷ actiuū
p ſe illius ut dicit ꝓma ſuppō. ſpecies aūt ſenſibilis
ē īmediatū ꝓncipiū receptiuū ſenſatiōis ut ꝓbatū
ē g̃ ꝛc. ¶ Et confirmat iſta rō cū enī ſenſus nunq; reci
piat actū ſentiendi ſine ſpecie rei ſenſibilis neceſſe
ē ipam ſpeciē eē ꝓncipiū recipiēdi ſenſationē aliq̄
mō.aut g̃ ē ꝓncipium p ſe.aut pure p accns. ſi p ſe
hēt⁹ ꝓpōitum.ſi p accns tūc cū p accns contingat
nō eē ut uult Ar̄.in 8° ph̄icor̄⁊ in x° methaphice
ōtingeret ipaz ſenſationē recipi ī ſenſu ſine ſpē ſen
ſibili qđ oīo ē īpoſſibile ¶ Sed dices ꝙ paccidens
ē duplex.s.p accns neceſſariū⁊ tale ñ ōtingit ñ eē.
aliud ē p accns ñ neceſſariū⁊ ſ̄ ōtingit nō eē.ſp̄es
aūt ſenſibilis ē īmediatū p ſe ꝓncipiū ſentiēdi per
accns neceſſario. Tñ ſ̄ ñ ꝓficit qa Ar̄.ī ꝑ posterior̄
ca°. ſi g̃ demōratia ſcia ex neccārijs,ꝓbat ꝙ demōrato
eſt ex eis que ſunt per ſe p ſ̄ ꝙ ipa ē ex neceſſarijs
⁊ ſic intendit ꝙ oīa que ſunt neceſſaria ſunt aliq°°
p ſe⁊ nō oīo peraccns. unde⁊ ibidē exp̄ſſe dicit ꝙ
accntia non ſūt neceſſaria⁊ ſ̄ pluries repetit.ſi igit̄
ſpecies ſenſibilis exñs in ſenſu eēt neceſſario rece-
ptiua ſenſationis oz ꝙ ſ̄ cōueniat illi aliquo mō p
ſe⁊ nō pure p accns⁊ ſic redit in idē qđ prius. Q;
aūt nihil qđ ē pure p accns ſit neceſſariū alias pro
batū ē multis auctoritatib⁹ quas ad p̄ns propter
ſuitatē ōmitto. ¶ Iſtis rōibus cōiunctis dico ꝙ
neceſſe ē eē ſenſum agentē mō p̄dicto.s. ꝙ ē īme-
diatū ꝓncipium actiuū ſenſationis ī ſenſu paſſiuo
diſpōita ſpecie rei ſenſibilis a ſenſibl⁹ generata. V̄ñ
bñ ē cōſiderandū ꝙ nō pono ſenſum agentē ſicut
aliq imaginati ſūt.s.ꝙ actio eius trāſeat ad ſenſibi
lia extra aīam⁊ ꝙ uirtute eius ipa ſenſibilia gene
rent ſuas intēctiones ſeu ſpecies ī medijs⁊ ōganis
ſenſuū.ſ̄ enī ē ridiculuz⁊ facile poſſet īprobari ut
hz uideri ſup̄ libz̄ de ſenſu⁊ ſenſato ut dcm̄ fuit ī
tractatu de ſenſu agente. Sed pono uirtutē natalez
oīo effectiuā h⁹ actus q ē ſentire⁊ recipit̄ h⁹ act⁹
in quadā alia uirtute naturali aīe informata⁊ pre
parata ſpecie rei ſenſibilis que ipm ſenſibile repre
ſentat⁊ ſ̄ uirt⁹ actīa bñ pōt dici ſenſus actiu⁹ quē
admodū⁊ uirt⁹ que ē ſubm ipſius ſentire dicitur
ſenſus paſſiu⁹. ¶ Sz otra hāc pōez ſunt difficultates

non pauce quaꝝ una est. ¶ Si est sensus actiuus aut ipse erit unus ad oēs sensationes. aut alius ⁊ alius respectu diuersoꝝ sensibiliū ⁊ sensationū. si dicat ꝙ sit unus sensus actiuꝰ oīum sensationū. ꝟ uidet multū irrōnabile qa nullū agens uebet eē īmediatū ꝓncipium diuersoꝝ actuū scd̄m spēm. ipe autē sensationes sunt diuerse scd̄m spēm ut uisio ⁊ auditio ⁊ hꝰmōi. ꝯ nō erit unꝰ sensus actiuꝰ oīuꝫ istaꝝ. si aūt ille sensus sit alius ⁊ alius ad diuersas sensationes tūc erit aliqs alius sensus ꝓter qnqꝫ. s. ꝓter uisum ⁊ auditū ꝛc. ꝟ aūt ē otra Aꝟ. in isto ꝛ°. ⁊ in illo ca°. ¶ Q aūt non sit aliꝰ ꝛc ¶ Alia difficultas ē qa si eēt sensus actiuꝰ aut ē in eodē oꝛgano cum sensu passiuo. aut in alio. si in eodē ꝟ uī īpossibile ꝙ unū ⁊ idē simul habeat diuersas ꝟtutes quaꝝ una sit actiua altera receptiua eiusdē. qa agens ⁊ patiēs sūt otraria ut patet ex ꝓ̄ d̄ generatiōe. ⁊ ꝯm. accipit in 4° ꝑhicoꝝ ca° de uacuo. ¶ Si uero diceꝝ ꝙ est in alio oꝛgano ab oꝛgano sensus passiui ꝟ ē otra Aꝟ. q n. assignat alia oꝛgana nisi oꝛgana sensuū passiuoꝝ ut satis patet ī isto ꝛ°. ⁊ oporteret assignare illa oꝛgana diuersa ī coꝛpe aīalis qd̄ uī īpossibile nisi fingendo. ¶ Alia ē dubitatio qa aliqd̄ sensibile debꝫ eē obm cuiꝰ libet sensus. ꝟ uī manifestū. ꝟ si eēt sensꝰ agens nullū sensibile eēt eius obm. ꝓbaī. qa si aliqd̄ sensibile eēt eius obm. aut igitꝝ ipse sensꝰ agens ageret in ipm sensibile aut ecōuerso ꝓ diuisionem sufficientē. oīs enim uirtus aut agit in suū obm aut patit ab eo. sed sensus agēs si eēt nō ageret in sensibile. ꝟ ē manifestū ⁊ hoc ocedimꝰ. neqꝫ ipm sensibile ageret in sensū agentē. qa sensibile nō agit ī sensum nisi in sensum passiuū q ē subm sensatiōis ad quaꝫ disponit spēs rei sensibilis. ꝯ nullo mō ē sensꝰ agēs ¶ Et isto mō ofirmaī rō. qa si aliqd̄ sensibile eēt obꝫ sensus actiui. aut eēt illd̄ idē sensibile qd̄ ē obiectū sensus passiui. aut aliud sensibile. si diceret ꝙ aliud ꝟ ē dꝛisoriū qa tūc poneret aliqd̄ sensibile aliud a coloꝛibꝫ ⁊ a somis ꝛc. que sūt oba sensuū passiuoꝝ qd̄ est absurdū ⁊ otra Aꝟ. in isto ꝛ° ¶ Si diceret ꝙ illud idē sensibile qd̄ ē obm sensus passiui eēt obꝫ sensus actiui ꝟ ē incōueniens. qa diuersaꝫ uirtutū non debet eē unū obm sed diuersa ut manifestū uī. ¶ Tūc ipse sensus actiuꝰ erit uirtus diuersa a sensu passiuo ut cōcediī a ponentibꝫ ipm ꝙre ꝛc ¶ Deīn arguiī auctoꝛitatibꝫ multis. ꝓ auctoꝛitate Aꝟ. in isto ꝛ°. ca° ¶ Dicendū aūt de potētia ⁊ actu ꝛc. ubi loquēs d̄ ipso sentire dicit. hꝰmōi opōnis actiua sūt extra uisibile audibile ⁊ reliqua sensibiliū. ¶ Ecce ꝙ apto sermone Aꝟ. dicit ꝙ sensibilia sunt actiua ipi sentire. nō ꝯ sensus agens ¶ Item in ꝓncipio poꝛis capituli dicit Aꝟ. ꝟ ētire qdē igitꝝ ī pati q̄dā ⁊ moueri aliqd accidit. qd̄ nō eēt nisi sensus omnis eēt passiuꝰ a sensibili ꝙre ꝛc. ¶ Item in multis locis hꝰ secūdi dicit Aꝟ. plane ꝙ sensus reducīt a sensibli d̄ potentia ad actū qd̄ nō eēt nisi sensus eēt passiuus a sensibili. ⁊ in 3° hꝰ dicit silr. ¶ Videī aūt sensibile ex potentia exīte sensitiuo actu agens ¶ Itē auctoꝛitatibꝫ ꝯm. exꝑsis. ꝓ qa dicit exponēdo līam Aꝟ. ¶ Necesse enī ē si sensus eēnt uirtutes actiue ut sentirent ex se ⁊ non indigerēt in sentire aliq̄ extrīseco ¶ Item sup ista pte. ¶ Sensitiui aūt ꝓma mutatio ꝛc. ꝙ mouens ꝓmam pfectionē in sensu ⁊ extrahens eam in secundā sūt extrīseca sensata. ⁊ in particula sequēti dicit ꝯm. ꝙ sensus nō mouet motu qui dī ꝯpassio nisi a rebus ꝑticulaꝛibꝫ sensibilibꝫ ⁊ iste sunt extra aīam ¶ Item in 5° ꝑhicoꝝ ca°. ¶ Neqꝫ alteratis neqꝫ alteranti ꝛc. dicit ꝯm. ꝙ sensus sūt a uirtutibꝫ passiuis nō actiuis. ¶ Ex oībus istis uerbꝫ ⁊ similibꝫ uī ē otra intentionē Aꝟ. ⁊ ꝯm. ꝙ sit aliqs sensus actiuꝰ ꝑsertiꝫ qa nō dicit Aꝟ. ī aliqua parte sui libꝛi d̄ aīa. neqꝫ aliogꝫ suoꝝ libꝛoꝝ ꝑhie ueīt docuisse talem uirtutem quare ꝛc. ¶ Item arguiī auctoꝛitate Aꝟ. in d̄ ꝓblematibꝫ ꝑticula. 32. ubi ī multis locis querit. q̄re sensus non sūt meliꝛes ī pte dextra q̄ in sinistra. ⁊ rndet ꝙ ꝟ ē ꝙ tanto. qa dꝛia dextroꝝ ⁊ sinistroꝝ ē in agendo. sensus d̄o passiui. q̄si dicat ꝙ ī pte dextra ⁊ sinistra non dꝛnt uirtutes scd̄z magis ⁊ minꝰ bonū. nisi ꝟtutes actiue sensus aūt sūt passiui q̄re ꝛc ¶ Unde ex ꝟ p̄t ag̃ui sic. si sensus aliq eēnt actiui tūc meliꝛes sensꝰ eēnt in pte dextra q̄ in sinistra. cū oīs actiua uirtꝰ sit meliꝛ ī pte dextra. ⁊ hoc ē incōueniens. nā regularit ⁊ ut in pluribꝫ sensus nō sunt meliꝛes aut foꝛtiores in una pte q̄ in alia q̄te ꝛc. ¶ Ad ꝓmum istoꝝ ndeo. cū oī ꝙ aut eēt unus ꝛc. possum dicē ꝙ sensus actiuꝰ nō ē oīo unꝰ ad oēs sensatiōes. sed ē aliꝰ ad sensatiōes diuersoꝝ geneꝝ sensibiliū. tam̄ p̄t dici ꝙ respectu hꝰ generis sensibiliuꝫ ē unꝰ sensus ad oēs sensationes illoꝝ sensibiliū. ꝓducēdas. ꝟbi gꝛia unus ē sensus actiuꝰ oīum uisionū ⁊ aliꝰ actiuus oīum auditionū silr aūt ⁊ in aliis. ⁊ cum dicīt ꝙ erūt plures sensus q̄ qnqꝫ cuiꝰ oppositū dīc Aꝟ. ¶ Q aūt non sit sensus alius ꝓter qnqꝫ. possumꝰ dicē duīt ꝙ ipe loqīt ibi de sensibꝫ q sunt subiecta sensationū. n aūt sūt plures sensus q sūt subiecta sensationū q̄ illi qnqꝫ ⁊ sic ē ueꝝ. supponit autē ꝙ unicuiq illoꝝ corrndet uirtus actiua illiꝰ sensationis naturalit exīs in aīa. alit enī aīa nō eēt p se cā ⁊ naturalit actiua ipaꝝ sensationū cuiꝰ oppositū determinauerat ꝓus ut pluries recitatū est. ⁊ sic debet ītelligi sermo eius ¶ Item p̄t dici satis rōabilit ꝙ cuꝫ Aꝟ. dixit ꝙ aūt non sit alius sensus ꝓter qnqꝫ. hoc dupl̄ p̄t ītelligi. ¶ Uno mō ꝙ unusq̄sq illoꝝ quos nouit sit in se unus scd̄m spēm spālissimam. ⁊ ꝟ n ē ueꝝ. qa tactus ad minus n est unus scd̄m speciē spālissimam scd̄z ꝙ cōiter tenet. ⁊ plane dicit ꝯm. in ca° de tangibili. ¶ Alio mō ꝙ sint qnqꝫ ita ꝙ qlibꝫ eoꝝ sit unꝰ loco ⁊ subo ⁊ ꝟ ē ueꝝ. uiꝰ. n. actiuꝰ ⁊ receptiuꝰ uisiōis ē unꝰ sensꝰ loco ⁊ subō. ⁊ silr auditꝰ ⁊ sic de aliis. nec plus ocludūt tōes Aꝟ. ut patꝫ ispicienti ¶ Item aliꝫ p̄t dici ꝙ cū Aꝟ. dicit ꝙ autē non sit sensus alius ꝓter qnqꝫ dico aūt hos. ꝙ ī ista enumeratiōe nō accipit unūquemq istoꝝ sēsuꝫ ꝑticulariter ꝓ illo q est subm sensationis ⁊ in q̄ recipiī sensatō. sed cōiter ꝓ utroqꝫ ꝓncipio sensatiōis actiuo. s. ⁊ receptiuo ita ꝙ ꝓ uisum intelligit ꝓncipium uisionis utꝝq naturalit inexīs. silr autē ꝓ auditū ītelligit utꝝq ꝓncipiū auditionis. ⁊ sic de ceteris. ⁊ ꝓter istos sic in sua cōitate acceptos nō ē alius sensus. sic igitꝝ Aꝟ. numerando quīq sensus oputat tactum ꝓ uno nō obstante ꝙ ipse ē plures foꝛmalit scd̄m cōem doctrinā ⁊ scd̄m ꝯm. sic non ē temotū ꝙ unumquēq illoꝝ oputat ꝓ uno q̄uis uteꝝ distinguat in ꝓncipiū actiuū ⁊ receptiū. ¶ Et si dicas ꝙ nō enumerat nisi illos sensus d̄ quibus ꝓus determinauerat ⁊ ipe nō determinauerat d̄ sensibus actiuis. dico ꝙ ꝟ ē falsū imo ipe uno sermōe generali oñderat aīam ꝓus eē cām mouentē scd̄z oēs modos motus. ex quo necessario cōuīcitur ꝙ unicuiq sensui passiuo coꝛrndet uirtus actiua sensationis ut ꝓus deductū est. ¶ Ut igitꝝ nulla sit cōtradictio rōabilit dictū ē ꝓ unūquemq illoꝝ sensuū ꝓter quos dicit nullū aliū sensū eē. ītelligat utrūq ꝓncipiū sensatiōis mō ꝓdicto ¶ Siquis aūt q̄reꝫ cum qlibet istoꝝ sensuū quos enumerat diuidat in duo ꝓncipia ꝓp̄ qd cōputauit quēlibet ꝓ uno in enumeratione sensuū ? similis ē questio sicut d̄ tactu cū ipse sit plures foꝛmalit. q̄te ipm ꝓ uno cō putat in illo sermone. ¶ Et foꝛtassis ꝟ ꝓ tanto est qa tactus uteꝝ ē unus loco ⁊ subō. in quacunq enīꝫ

pte corpis ē tactꝰ cognoscēs calidū 7 frigidū ī eadē
pte corpis ē tactus cognoscēs humidū 7 siccū 7 sic
in ceteris. ꝙ uisus q ē ꝓncipiū uisionis actiuū ī eadē
pte corpis est cum passiuo 7 sic de aliis suo modo.
Ad aliam dubitationē dicendū ꝙ sensus actiuꝰ
ē in eodē organo cū passiuo. 7 ad ī ꝓbationē huius
cū dr ꝙ sic unū 7 idē hēbit ⁊ūtutē actiuam ⁊c. dº ꝙ
duplex ē uirtus actiua q̄tū spectat ad ꝓpositū. una
ē que est ꝓncipiū alicꝰ effectus eiusdē spēi cū ipsa.
ut caliditas ē ꝓncipium actiuū caliditatis 7 talꝰ ⁊ūtꝰ
actiua n ē simul cū potentia passiua sibi corrñdēte
p̄cipue cū potentia remota ab actu. nihil unū enim
7 idē habet simul caliditatē 7 potentiā remotā ab
actu receptiuā caliditatis imo talis uirtus trāsmu
tat aliud a suo subo. Alia ē uirtus actiua que non est
ꝓncipiū effectus eiusdē spēi cū ipsa. sed alterius spēi
aut generis ut uirtus augmentatiua est principiū
augmentationis 7 uirtus motiua secundum locū
ē ꝓncipiū motus localis 7 sic de ceteris. 7 talꝰ uirtꝰ
actiua bñ pōt simul eē in eodē subo cū passiua 7 cō
sequi eandē formā quā consequtur passiua uirtꝰ seu
receptiua sicut uirtus actiua augmentationis 7 re
ceptiua bene sūt in uno 7 eodem subo 7 similit uir
tus actiua motus localis in aīali 7 uirtus receptiua
huius motus bene sunt in eadē pte cōpis aliquoꝰ
sic aūt est in ꝓposito. Constat enī ꝙ uirtus actiua
ipsius sentire seu sensationis nō est aliqd eiusdem
spēi cum ipsa sensatione q̄re ⁊c. Q2 aūt uirtꝰ actiua
sensationis 7 uirtus receptiua ipsiꝰ sint simꝫ ī uno
7 eodē subo. hoc or etiam cōcedere scdm illos q po-
nunt spēm sensibilē eē principiū actiuū sensationis
ipsi enī ponūt hmōi spēm 7 eius uirtutē actiuā sil
eē cum uirtute sensitiua in ōgano ipsiꝰ sensus qui
recipit sensationē. imo qd difficiliꝰ ē ponūt ipsam
spēm 7 eiꝰ uirtutē actiuam eē formā sensus qui re-
cipit sensationē. Similit intellectus agens cōcedit
eē ꝓncipiū actiuū ipsiꝰ ītellectionis 7 spēi intelli-
gibilis 7 tñ iste simul ē in eodē subo cū potentia re
ceptiua ipsiꝰ ītellectionis. s. in ītellectu possibꝫ si-
cut uidebit in 3º hꝰ si deus uoluerit q̄re n ualet ista
rō. Ad aliā pōt dici ꝙ imo sensibile ē obz sensus
actiui. 7 cū queritur utrū sensibile agat in ipm sensuz
aut ecōuerso. dicendū ꝙ sensꝰ actiuus agit in ipm
sensibile sed nō scdm eē reale 7 corporeum ipsiꝰ sē-
sibilis ita. s. ꝙ sensibile scdm eē reale recipiat acti-
onē sensus actiui. sed scdm eē spūale qd hz ī sensu
p suam spēm ipm repntantem. spēs enī sensibꝫ re-
presentās ipm ē imediatū ꝓncipium receptiuum
sensationis quā pficit sensus actiuꝰ 7 sic sensꝰ acti-
uus agit in eam sicut in ꝓncipiū receptiuū sue opa
tionis. hmōi aūt spēs in sensu exns habet eē spiri
tuale seu intentionale ipsiꝰ sensibilis qd repntat 7
ita sensus actiuꝰ aliqualit dr agere in sensibile. mq̄z
tum agit in sensū informatum spē sensibili. 7 hꝰ ē rō-
nabile. qa ipsa spēs sensibilis ē quodāmodo actus
ipsius fore sensibilis saltē tanq̄ agentis ut ubi Ar.
in isto 2º. Et ē q̄si sile argumentū ut si diceret ꝙ si
est intellectꝰ agēs. ītelligibile debet eē eiꝰ obiectū
aut ḡ ītellcūs agēs agit ī ipm ītelligibile aut eº.
non ē dicendū ꝙ ītellectus agens agat ī intelligi-
bile. qa ītelligibile ꝓprie ē qdditas rei. ītellectus
aūt agens nihil agit in ipam qdditatē rei ut uidet
manifestū. nec etiā eº. qdditas enī rei non mouet
intellectū agentē neq; agit in ipm ut etiā cōcedit.
Et si diceret forte ꝙ ītellectꝰ agens agit in intelli-
gibile scdm eē qd habet in aīa ī quantū agit in fan
tasmata hūana scdm unā opīonem uel ī ītellectuz
informatum spē ītelligibili que ē eē spūale ipsiꝰ ītel-
ligibilis. sicut aūt est in ꝓposito ut dictū ē. Et ad cō-
firmationē dicendū buiter ꝙ illud idem sensibile
qd ē obm sensus passiui ē obm sensus actiui scdm
alium mōm ut uisibile ē obm sensus actiui cuiꝰ est
ꝓducē oēs uisiones sicut aūt 7 ī aliis. 7 cū dr ꝙ drsaz
uirtutū n debet eē unū 7 idē obm p diuersa. dndū
ꝙ uez ē de uirtutibꝫ diuersis que nō sūt principia
unius sensationis sed diuersaz ut ē uisus 7 auditꝰ.
sed de diuersis uirtutibꝫ que sūt ꝓncipia sēsationis
unius nō est necessariū ut oīo hēant diuersa sensi-
bilia ꝓ obis. nūc aūt sensus actiuꝰ 7 sensus passiuꝰ
sūt principia unius 7 eiusdē sensationis ut uisus actiuꝰ
7 passiuus sūt principia uisionis sicut 7 in aliis. Et est
similis rō ut si quetat an intellectus agentis idem
intelligibile sit obm qd ē obm intellectus possibil
dicendū enī ꝙ sic qa ambo sunt principia intellecti-
onis 7 tñ ipm sensibile nō ē obm utriusq; sensus
eodē mō. est enī obm sensus passiui sicut agens in
ipm. ē aūt obm actiui sicut ī quod agit sensꝰ actiuꝰ
mō ꝓdicto. nec ē remotū ꝙ sensus agēs dicat agē
in sensibile hmō, 7 ꝓ tanto qa agit in eius speciez
qa ipsa spēs rei sensibilis ē qdam actus ꝓpus fore
sensate dependens ab ipa in eē 7 obseruati. 7 forte nō
differt scdm spēm ab illa fora sensata ut spēs colōis
non ē diuersa scdm spēz a colore 7 sic de ceteris suo
mō ut multi dicūt. 7 forte uez ē sed non determīo
ad pns de hꝰ. Sed dubitat circa ista. Utz sit unꝰ
7 idē sensus actiuꝰ oīum sensationū eiꝰdē generis
ut uisus unus actiuꝰ oīm uisionū 7 sic de ceteris. 7
posset dici ꝙ sic. 7 si dicat ꝙ unū agēs n ē principiuz
imediatū diuersoz scdm spēm. uisio aūt albedinis
ē qd aliud scdm spēz a uisione nigredīs 7 sic d ceteris.
Dic dicit qdam socioz nroz. s. ille q ultīo negauit
sensum actiuū p se sensationis ꝙ istud ē falsū imo
oēs sensationes eiusdē sensus sūt eiꝰdem spēi spā-
lissime. 7 si ita eēt nulla eēt difficultas in ponendo
eē unā ⁊ūtutē actiuā illaz. Q2 si dicat ⁊tratiū. s. istas
sensationes eē diuersas scdm spēm spālissimā. tūc
pōt dici ꝙ unū agens imediatū nō efficit drsa scdz
spēm spālissimam ī subo seu receptiuo eodem mō
pparato 7 dispōito. sed in subo diuersimode dispo-
sito bñ pōt facere diuersa. mō uisus informatus spē
albedinis est aliter dispositus q̄ uisus informatus
spē nigredīs. 7 sicut in aliis. uisus aūt actiuꝰ agit ui-
sionē albedinis ī sensu pparato seu dispōito spē al-
bedinis 7 uisionē nigredinis in sensu preparato 7
dispōito spē nigredīs 7 sic de ceteris qd nō ē incon
uenies. Siqs aūt poneret uirtutes nāles actiuas
sensationū tot eē scdm spēm spālissimaz quot scdz
speciē sunt sensationes nōdum uidi aliquā demon
strationē ⁊tra hꝰ. sicut enī uirtutes speciez sensibi-
liū que ab aliis ponunt ꝓncipalit actiua sensationū
ponunt eē diuersa scdz speciē spālissimam sic nōdū
ē demonstratione remotū uirtutes nātales anime
actiuas sensationū sic multas eē scdm speciē. hꝰ tñ ē
ualde inconsuetū dici. 7 iō cū difficultate creditur.
que enī cōsueuimꝰ dignamur dici ut dr z° metha
ꝓbice. Nec tamē fuit intētio Ar. in 3º hꝰ ca° d potē
tia motiua scdm locū ubi dr expsse. ꝙ potentie aīe
mō quodā infinite uident. i. ualde multe multoq;
plures q̄; famosū sit 7 osuetū dicē eas eē. s. si distī-
guerent ab inuicē scdm distīctionē specificā suarū
opatōnū. nec tñ d qualibz eaz necesse fuit tractatū
diuisum ⁊struere eo ꝙ multū ꝓpinque 7 similes
sunt sibi inuicē. 7 sile est iudiciū d eaz opatiōibus
respectu suoz oboz. sicut enī uisu dispōito p suam
speciē uisibilem statī aīa p suaz naturalē uirtutem
efficit uisionē. sic auditu īformato specie soni statim
aīa efficit 7 ꝓducit auditionē 7 sic d aliis. Unde d
similibus que sunt subiecta sensationū docuit Ar.
uno sermone ꝙ oīs talis ē susceptiuus specierum
sine matia. pus. n. determinauit aīaz eē cāz motiuā
oīum motuū eius q sūt ꝓprīa aīato 7 p ons oīum
sensationū in qbz euident hētur scīa sensuum ī cōi

7 quã cãlitatẽ hñt sup ipm sentire. Si igit Aꝛ.nõ expssit q uirtus naturalis actia uisionis albedinis ẽ alia a uirtute actiua uisionis nigredinis nõ seq̃t ex hs tales uirtutes non eẽ distinctas ab iuicem pcipue qa locus ab auctoritate ñ tenet negatie. nec ẽ diminutus in sua doctrina qa satis hẽtur hs ôitas ex suis uerb ut patet cõsideratis rõnes pmissas. puto tñ ipm istam ôtutez intẽdisse in 3° hꝰ in uerbis pallegatis ubi ingt. Mõ.n. quodã infinite uidetur ꝛc. exponendo ut dictũ est. Aꝛ.igit breuiloquꝰ exñs de oibus istis se breuiter expediuit 7 hs rõnabiliter. qa sicut dicit Lincoñ. sup libꝛo posteriozũ. modus phoꝛ ẽ ponere uerba que magis sunt ad rẽ ptinẽtia ad imitationẽ natã q̃ nõ facit pluribꝰ ĩstrumẽtis qꝺ põt uno. de his tam oportuit nos multiplicare sermonẽ ꝓpter negãtes 7 facilitatẽ doctrine illoꝛ in qbus ꝺ nouo oꝛitur phia. Nũc restat soluere auctoritates que uidentur istã põem reddere improbabilẽ. Ad cuiꝰ euidentiã accipio q sicut cõit oꝛ sup qntum methaphs. 7 secundũ phicoꝛ ouplex ẽ agẽs seu efficiẽs quantũ spectat ad ꝓpositũ. qꝺdã ẽ agens disponẽs 7 ꝓparãs subm ad receptionem actus postremi seu opleti. aliud ẽ agens pficiens 7 oplens. s. q in subo ꝓparato 7 dispõito ĩducit actũ postremũ 7 ultimũ oplemẽtũ 7 ista diuersitas mꝫ totiens oꝛingit in generationibꝫ pfectionũ seu actuũ artificialiũ sicut uidemꝰ q ĩ generatiõe forme nauis pcedit actio artificialis ꝓparãtis 7 disponẽtibus ligna. deinde nauifactor inducit formã nauis aut ueriozi mõ loquendi ipam educit de potentia subiecti ꝓparati. similit in generatiõe intẽtiõis colõis necessario ocurrit unũ agens disponẽs mediuz ad recipiendũ hꝰmõi intentionẽ siue spẽm 7 illud ẽ coꝛpus illuminãs diaphonũ. 7 aliud ẽ agẽs oplẽs 7 pficiens intentionẽ coloꝛis. s. ipsa forma coloꝛis ut hẽtur in isto 2°. hec enĩ distinctio satis euidenter inuit a oñ. 7° phicoꝛ uersus finẽ omento. 37°. ubi soluit quedã rõ Zenonis. dicit enĩ hec uerba. dicebat Zeno q cũ milia milñ cadentia in terra faciũt sonũ necesse ẽ q quodlibet granũ p se faciat sonuz. 7 similiter gutte aque cadẽtes sup lapidem ita q̃ faciant in eo foueã necesse ẽ ut unaqueq; eaꝝ opet in lapidẽ qa si nulla eaꝝ opatur g̃ nec oẽs opant. 7 iste sermo ẽ sophisticus qa nec una ps opatur in actu sed in potentia quẽadmodum unꝰ uir ꝺ tribꝫ non mouet nauẽ solus 7 tamẽ motus eiꝰ diungit cum potentia 7 ꝓparatione pueniẽte a motiõe scꝺi zꝰ mouebit nauẽ neccãrio g̃ unꝰ q̃sq; ꝺ tribꝫ lãgit naui de ꝓparatione ad moueri qꝺ nauis nõ hẽbat pus g̃ illud qꝺ zꝰ largit de ꝓparatiõe ẽ id qꝺ ultimus motoꝛ extrahit in actũ. In qbus uerb maĩfestum ẽ oñ. intẽdere q quoddã ẽ mouens ꝓparãs seu disponẽs mobile ad actũ ĩtentũ. 7 istud ipe uocat mouẽs ĩ potentia ꝓ tanto q eius effectus õdinatur sicut potentia receptiã uel sicut ꝓparatio ad actũ postremũ uel posteriozẽ. aliud ẽ mouens pficiens 7 oplens qꝺ. s. inducit in subo iã preparato actum intentũ. hec ẽ una distinctio maĩfesta 7 ôa.

Considerandũ est ulteriꝰ q qdam antiq̃ phoꝛũ sicut Aꝛ. narrat posuerũt aiam sensitiuã eẽ opõitaz ex rebꝫ sensibilibus 7 in se realiter hñtem sẽsibilia qa dixerũt q ognitõ fit passimilationẽ ognoscẽtis ad cognitũ. unde ad hs q aĩa oĩa sensibilia cognosceret dicebãt ipam eẽ compositã ex oibus sensibilibus ita q terra terrã cognoscimꝰ 7 igne ignem 7 sic de aliis. Ex hs aũt sequebat q cũ aĩa sensitia ad actũ non ĩdigeret moueri a sensibilibꝫ nec aliquid recipe ab eis 7 sic nullã potentiã receptiuã seu passiuam hẽbat respectu sensibiliũ quare relinquitur q solũ hẽret uirtutẽ actiuã respectu ipoꝛ. Cõtra hos phs pulchꝛe arguit 8 multũ buiter. q̃rit. n. ab eis ꝓpt qd ipoꝛ sẽsuũ ñ fit sensus hs. s. supposito q ipsi ponebant. s. ꝓpter qd ipsi sensus non sentiũt se ipsos cũ ipsi sint cognoscitiui sensibiliũ 7 habẽt penes se sensibilia. uñ subdit ĩexñte igne 7 terra 7 aliis quoꝝ ẽ sensus ꝛc. q̃re sine his que sũt extra ñ faciũt sensum. i. quaꝝ nõ faciũt se ipsos sentire sine pñtia exterioꝝ sensibiliũ cũ sint ôtutes pure actie 7 non indigeant aliqd recipe a sensibilibꝫ scꝺz eos quasi dicat q ista duo uidentur seq si eẽt sicut ipsi dicunt 7 iõ reputat incõueniẽs q ipsa aĩa sensitiua sic hẽat in se sensibilia actu 7 nullo mõ sit ĩ potẽtia receptiua respectu ipsoꝝ. 7 iõ ocludit manifestum igit q sensitiuũ non ẽ actu supple solũ sed potentia ad ipsa sensibilia uel ad eoꝝ spẽs recipiẽdas. per hs tamẽ nunq̃ excludit qn ipm sẽsitiuũ hẽat uirtutẽ naturalẽ actiuam sensationis mõ ꝓdicto. Ex his autẽ cõsideratis faciliter patet uerꝰ intellectꝰ diuz auctoritatũ ꝓdictaꝝ 7 q nullo mõ otradicunt illi põni. Cuz. n. ꝑ dicit Aꝛ. q hꝰmõi opatiõis ꝛc. sine dubio ueꝝ ẽ actiua dispositiua 7 ꝓparatiua ipsius sensus. sensibile enĩ pñs sensui generat ĩ potentia suã spẽm ipm repñtantem qua disponit sensus ad recipiendũ actũ sentiendi 7 tunc sensu dispõito 7 ꝓparato uirtus naturalis aĩe efficit in ipo actũ sentiendi. Per hs aũt soluit obiectio cuiꝰdam socii nri q sic obicit. oĩs p se motoꝛ alicuiꝰ potentie ꝑfficit in illa potentia actuz primũ q̃ postremũ. si igit sensus actiuus ẽ p se motõ sensus passiui oꝛ q ꝑfagat in ipso aliquẽ actũ ꝑmum q̃ secundũ. 7 dicit q maioꝛ ẽ ueritas qm̃ potentia in quã agit actiuuz ñ sufficienter dispõsita ẽ ab aliquo agẽte ad recipiẽdum actũ secundũ. 7 ꝑcipue cũ illa potentia ẽ conũcta forme cõtrarie. Sed si potentia fuerit sufficienter dispõsita ad actũ 7 nõ habuerit contrariũ tũc actiuuz poterit agere actũ secundũ nõ agendo ꝑus actum ꝑmum aliũ informantẽ illã potẽtiã ante illũ actũ sicut patet de motoꝛe celi 7 celo 7 de aĩa aĩalis 7 eiꝰ coꝛpe. certũ aũt ẽ q sensus passiuꝰ hñs in se speciez rei sensibilis ẽ sufficienter dispõsitus ad actũ qui est sentire 7 iõ uirtus naturalis aĩe põt ĩmediate efficere in eo hꝰmõi actũ. 7 hs mõ saluabit q anima ẽ ognoscẽs p se. i. p suam naturalẽ uirtutẽ oẽs motꝰ ꝓpos aĩati ut dictũ fuit ꝑus. Et forte ad istã intentionẽ dixit oñ. in rõe sua qua dubitabat an oporteꝛ eẽ sensum agentẽ qa sensibilia nõ mouent sensum nisi scꝺm q sunt ĩtentiones. i. sensationes. 7 extra aĩam non sunt ĩtentiones in actu sed in potẽtia. ñ qdem ĩ potentia receptiua qa hs dicere eẽt oĩo tridiculũ. qa nunq̃ sensibilia extra aĩam recipiunt in se sensatiões neq; ꝓpas spẽs. coloꝛ enĩ nõ recipit uisi onẽ qa tũc coloꝛ uideret. nec etiã spẽm suam. quia ipm spũaliter repñtat hs etiam ẽ manifestũ. Est. n. coloꝛis susceptiuuz qꝺ sine coloꝛe. Sed ꝓ tanto dicit ea eẽ intentiones ĩ potentia qa nõ habẽt nisi uirtutẽ actiuam ut agẽtia dispositiua sensuũ ad sẽsationes 7 tale agẽs osueuit uocare agens potẽtia uel mouẽs. 7 si sic ĩtelligit sensibilia eẽ in potentia sensatiões ĩeuitabiliter ocludit sua rõ q oꝛ esse aliuz motoꝛẽ ad actũ sentiẽdi. nõ enĩ hs solũ põt ꝓcẽire ex pte sensus q est subm 7 materia ĩ qua recipitur sensatio qa diuersitas subi seu materie non est sufficiens cã diuersitatis formaꝝ sed oꝛ eẽ agẽs. cũ igit sensibilia extra aĩam nõ sint intẽtiones 7 ĩ anima sunt ĩtentiones ita q aĩa hꝫ eaꝝ cognitionẽ q̃ tenuit in ipsa aliquo mõ necesse ẽ hs eẽ ab aliq̃ agente qꝺ opleat hũc actũ 7 hs sine dubio nõ ẽ nisi sensus actiuꝰ. Nec ẽ putandũ sicut aliq dicũt q ꝑ intentiones oñ. itelligit spẽs sensibiliũ ipas repsentates ita q sit sensus sensibilia extra aĩam sunt species ĩ potẽtia. cũ. n. sensibilia extra aĩam hẽant sufficiẽtẽ uirtutez agendi suas species in medijs 7 sensibus

nullo mō. ꝑ hoc ocluderet nec uere nec apparenter apparentia sufficiēti ad dubitādū ꝙ oportēt ponēr alium motorē. Unde sine dubio rō ōm. scōm hoc nullam efficaciā haberet neq; eēt digna facere dubitationē alicui paꝛ exercitato in phia. Et tamē ipe qui fuit subtilissimꝰ phs 7 pfectissimꝰ expositor 7 excellentior sup oēs īnuit se dubitare in illa ratiōe qđ patet ex eius uerbis. dicit enī sic. Et tu debes đ hꝫ cōsiderare qa indiget pscrutatiōe. 7 qa aliqlr uidebatur declinare ad ptem affirmatiuā rō ad excusationē Aꝛ. inī posuit hec uerba. sed Aꝛ. tacuit hoc in sensu qa latet 7 apparet ī intellcū. hꝫ aūt dictum reputant aliqui mirabile. nā si latet ī sensu tāto magis indiguit determinatiōe. 7 Aꝛ. non debuit hꝫ tacere. Et ego dico ꝙ illud dictū sic intelligendū ē ꝙ Aꝛ. tacuit hꝫ in sensu ita. s. ꝙ ꝑ hꝫ ꝙ ita sit in sensu nō ꝓbauit nec docuit hꝫ ita eē in ītellectu. qa nō erat tamosius nec notiꝰ ꝙ sic eēt in sensu q̄ in intellectu. 7 ōclaraᵒ dꝛ eē ex notiōibꝫ ꝗ ꝓbauit ꝙ sic ē ī ītellcū qa necesse ē eē uirtutē ītellectualē actiuam intelligibilis. 7 consilr dedit intelligere esse in sensu. īmo etiā rō que ꝓbat intellcm̄ agentē eē si bn̄ deducat duincit sensū agentē sicut onditur in ꝑ tractatu de sensu agente. 7 uidebiť in questiōe de eē ītellectus agētis si deus desserit. hꝫ igiť dicta sūt ad illā auctoritatē Aꝛ. Per idē dicendū ē ad oēs sermones Aꝛ. qbus dicit ꝙ sensibile reducit sensū de potētia ad actū. hꝫ enī uerꝛ ē tanq̄ agens dispositiuū seu ꝑparatiuū. 7 silr ꝙ sensibilis 7 sensus ē unus actus. hꝫ uerꝛ est mō ꝑdicto. Nec est dicēdū ꝓpter hoc ꝙ Aꝛ. solū loquit de agente 7 mouēte p accns. qa licꝛ agens disponēs nō sit agens pficiēs. s. dans actum postremū tn̄ p se ē ordinatū ad talē actū 7 sic non ē agens p accns cū non sit agens casuale nec fortuitum nec agēs remouens ꝓhibēs nec agēs accntale 7 diunctū agēti p se. sic igiť sensibile p se ē motiuū sensus ad actū suū ꝓmū q ē ꝑparatio ad actū secūdū 7 p se ē actiuū talis actus. 7 talis cā agens bene disponat in sciētijs. Unde 7 Aꝛ. in 4° methaurorū diffinit generationē mixti p uirtutes actiuas 7 passiuas que sunt eius ꝓncipia dispōitiua ut hꝫ uideri ibidē. Per idē patet quasi ad oēs auctoritates ōm. cū enī dicit ꝙ extrīseca sensata mouent sensum ad suā secūdā pfectionē. hꝫ sine dubio uerꝛ ē sicut agētia dispositiua. 7 similr qđ ipe dic ꝙ sensꝰ n̄ mouet motu q dꝛ comꝓhensio nisi a rebꝫ ꝑticularibus ꝛc. uerꝛ ē sicut ab agente dispositiō. nō aūt p illud ulr ōm. excludere oē aliud mouēs. qa sic cōtradiceret ei qđ ꝓus dixerat ꝙ Aꝛ. ōclarauit aīam eē causam mouentē scōm oēs motus siue uetos siue existīatos qđ multotiēs allegaui ꝓpter exercitiū iuniorꝝ. Pōt etiā illđ dictū ōm. ītelligi nisi a rebꝫ ꝛc. i. nisi pntibus rebꝰ sensibilibꝫ. i. ꝙ ly nisi excludit oē tēpus aliud ab illo tēpore in quo sensibilia sūt pntia sensui 7 loqtur de sensibilibꝰ ꝑticularibꝫ. 7 hꝫ uidet plane eē intentio eius 7 Aꝛ. sicut patet cōsiderāti serie lre. Sed difficiliꝰ uī qđ dicit ōm. ꝙ si sensus eēnt uirtutes actiē ꝛc. sed uere sine dubio hoc non ē dicta pōem nr̄am. hꝫ enī loqtur ōm. dicta antiquoꝝ dicta quos Aꝛ. arguit ut dicebat ꝓus. 7 est intentō ōm. ꝙ si sensus eēnt solū uirtutes actiue 7 nihil eēt receptiua sicut dixerūt antiq ut sequebat ad eorū pōem tunc sequeret qđ dixit ōm. ꝙ. s. sensus nō īdigerent extrinsecis sensibilibus ad sentiendum. postq̄. n. nihil recipent ab eis nec actus sentiēdi recipentur ab ipsis sensibilibꝫ ad qo indigeret ꝑsentia eoꝝ ! uirtus enī non īdiget ad suam operationē aliquo extrinseco nisi qa uel recipit aliqđ ab eo. ul qa agit in ipm̄ uel in aliqđ cātum ab illo extrīseco Sic aūt n̄ pono sensus eē actiuos ꝙ nullus sit receptiuꝰ a sensibilibꝫ īmo unūquemq; sensuuꝫ q cōit enumerat dico distinctū eē in duo. s. in ꝓncipiuꝫ actiuū. 7 in ꝓncipiū receptiuū hꝰ operationis que ē sentire 7 illud ōm. dictū non ē realit̄ extra me. Qđ ipse etiam dicit in 7° phicoꝝ. sensus sūt de ꝓtutibꝰ ꝛc. hꝫ ē uerꝛ mō ꝓdicto. q nō oēs uirtutes sensitiue sūt actiue mō quo antiqui posuerūt ut dictū ē ꝑius Nec etiā sunt actīe ita ꝙ eaꝝ sensationes trāseant ad sensibilia 7 recipiantur in sensibilibꝫ. ꝗ alio mō ut ōnsum fuit ꝓius Ad auctoritatez autē Aꝛ. in ꝓbleumatibꝫ posset dici ꝙ ipse ponit illā rōez tāq̄ ꝓbabilē non aūt necessariā 7 ulr uerā. sicut etiā multas alias solutiones questionū quas mouet n̄ ponit tanq̄ ōio uetas sed apparētes 7 ꝓbabiles. uī enī ille liber ogregatus fuisse ex diuersis dictis diuersoꝝ ad exercitiū 7 ꝑparationē hoīs ad ꝟitatem illoꝝ ꝓbleumatū pquirendā. o° uno mō ꝙ illa solutio ponit ibi sicut ꝓbabilis solū nō ut necessaria. Cuiꝰ signū ē qa multotiēs iterat ibi ista questio. 7 ponūt quedā alie rōnes forte meliores sicut alias ōnsum fuit de questiōe de quolibet. 7 hꝰ ꝓbabile etiam signū ē ꝙ nō ē manifestū uirtutes que sūt ī dextra 7 q̄ in siniſtra solū eē diuersas ī agēdo īmo una uirtꝰ passiua pōt eē magis passiua 7 idonea ad recipiendū q̄ alia. Item alit̄ posset dici ꝙ sensꝰ ꝗs pono actiuos non agūt actionibꝫ corꝓalibꝫ 7 p motū ꝓpe dictū. ꝗ opōnes eoꝝ sūt spūales 7 īstātanee ut scit̄ ex ista scia. ꝟtutes aūt ī pte dextra sūt meliores q̄ ī siniſtra ꝓ tāto qa sūt actīe ꝓpꝛis actiōibꝫ 7 motibꝫ corꝓalibus ad quos īdigent 7 utuntur calorib 7 spiritibꝫ q diffundūtur ad ptes corꝓis exteriores. 7 qa isti spiritus 7 calores pluries mittūtur ad dextꝛ q̄ ad siniſtꝛ ut patz ex ptibꝫ aīaliū in anothomijs rō meliores uirtutes tales sūt ī pte dextra q̄ ī siniſtra. Ad rōes alioꝝ supꝰ īductas 7 ꝑ ad pmam cū dr. aut eēt cognoscens ꝛc. dico hꝫ sicut dixi alias ꝙ illa uirtꝰ ē nō cognoscēs sic ꝙ sensatio non ē in ea tanq̄ ī subo sed in alia uirtute. 7 cum dr ꝙ tūc eēt minꝰ nobilis sensu passiuo. nego ōnam istā. 7 cū ꝓbatur ꝙ cognoscēs ē nobilius n̄ cognoscēte. dico ꝙ n̄ cognoscēs pōt cōsiderari duplicit. uno mō scōm ꝙ nō cognoscēs. alio mō scoz illud qđ ē 7 quantū ad suā eēntiam. mō bn̄ ē uerū ꝙ nō cognoscēs scōm ꝙ n̄ cognoscēs. s. quantum ad istū dfectū uel negationē cognitionis nō ē nobilius īmo minꝰ nobile cognoscēte ut cognoscens ita ꝙ nō cognoscere ē minus nobile q̄ cognoscere tamē illud qđ ē nō cognoscēs scōm suā eēntiam 7 subam pōt eē nobilius simplr 7 dignꝰ aliquo qđ ē cognoscēs. uerbi ḡtia corꝓus celeste circūscripto motore suo ē n̄ cognoscēs 7 musca ē cognoscēs tn̄ ipsa suba celi ē nobiliō simplr suba musce sicut ulr Aꝛ. z° phicoꝝ ca° de casu 7 fortuna ubi dicit ꝙ de numero manifestoꝝ celū ē diuinꝰ q̄ aīalia 7 plāte Unde hꝫ ꝙ mirabili ꝙ ipm̄ celū sit a fortuna. plāte aūt 7 aīalia non sūt a fortuna nec a cāu ut aliq posuerūt. Et ōm. dicit ibi plane ꝙ ualde ōpinabile ē ꝙ aīalia 7 uegetabilia 7 alia que sūt uilioꝝ corꝓoribꝫ celestibꝫ nō generant̄ nec corrūpuntur a casu. Sed obicit̄ cōtra hꝫ ꝙ cū optimū in aliquo genere sit nobilꝰ 7 simplicꝰ optimo alterius generis tūc illud genꝰ ē nobilius alio genere ut hētur a phoꝰ thopicoꝝ. 7 aꝛꝫ. qa enī optimꝰ hō ē melioꝝ 7 dignioꝝ optio asino dicit̄ totū genus hoīm nobilꝰ eē toto genere asinoꝝ. s. ꝙ oīs homo ē nobilioꝝ oī asino. nūc uero optimū in genere cognoscentium. s. ipse dus ē melioꝝ 7 nobilioꝝ optimo in genere n̄ cognoscentiū ita. s. ꝙ oē cognoscens melius ē oī n̄ cognoscente sed musca ē cognoscens 7 celum preter intelligentiam est non cognoscens ḡ musca est nobilior simplr ipso celo. 7 hec qdem rō ē multuꝫ frīuola 7 inanis. ꝑ eandē. enī pōem ꝓbo ꝙ celum

simplicit nobiliꝰ musca qa cū optimum in aliquo
genere ꝛc.sed optimū in genere subaꝝ eternatum
.s.deus sūmus ē simplr meliꝰ optimo in genere cō
ruptibiliū. Totaliter.n.eoꝝ que in natura optimū
deus in ꝓhēio methaph.g̊ totū genus substātiaꝝ
eternaꝝ ē simplr meliꝰ toto genere corruptibiliuꝫ
Constat aūt scdm auctoritatē Aꝝ.7 Auer. ꝙ ipsuꝫ
celū scdm subam suam ē ppetuū idē numero 7 ige
nerabile 7 icorruptibile ut demōratum est p̄ celi 7
mūdi 7 hētur 8° phicoꝝ 7 z° methaph. 7 musca ē
corrupti bilis q̄re ꝛc. Item arguo ad idem p illā
ppōem cū optimū in unoquoq; genere ꝛc. sed op
timū in genere subaꝝ simpliciū ē melius optimo ī
genere opōitoꝝ. deus enī q est optimū entium est
suba simplex ut patet ex 5° methaph.g̊ totū genꝰ
subaꝝ simpliciū est melius toto genere opositoruꝫ
sed celū circūscripto motore suo est suba simplex.
scdm Aꝝ.7 cōm. ī multis locis p̄cipue scdꝫ cōm.12°
methaph.7 p̄.7 8° phicoꝝ 75° methaph.7 ī d substantia orb 7 in de celo7 mūdo.musca uero ē suba
oposita ex corpe 7 aīa quare ꝛc. Item p illā rōez
ꝓbatur euidēt ꝙ spēs rei sensibilis exns ī sensu
non ē pncipiū actiuū sensationū qa cum optimuꝫ
in aliquo genere ꝛc.sed optimū in genere actuū 7
actiuoꝝ ē simplr meliꝰ optīo in genere potentiatū
passiuaꝝ.deus enī q totalit est optimū ens ē qdam
actus 7 melior ē oī potentia receptiua qcqd sit il
lud.g̊ totū genus actiuoꝝ ē simplr nobiliꝰ toto ge
nere potentiaꝝ passiuaꝝ.7 silr totū genꝰ agentiuꝫ.
si g̊ spēs rei sensibilis ē actus qdam 7 actiuū sensa
tionis.sensus aūt ē potentia receptiua solū. seqtur
necessario ꝙ spēs sensibilis aut eiꝰ uirtus ē simplr
nobilior 7 dignior q̄; sit sensus qd ē īpossible scdꝫ
ist ū.igit spēs rei sensibilis nō est actiuū sensatiōis
cuiꝰ tam ē oppositū uoluit iste mgr. 7 sic pꝫ multi
plex defectus hꝰ opīonis 7 ꝙ nullo mō ē tō demō
stratiua.ueꝝ qa otra arguere nō ē soluere etiam si
ad mille incōueniētia qs deducat.iō dico ad illam
rōem cū dr ꝙ optimū ꝛc.possum dicere ꝙ ueꝝ est
ꝙ totum illud genus cuiꝰ optimū ē meliꝰ optimo
scdm illā ditioue scdm quā cōpantur,optima est
melius toto genere. 7 cū dr ꝙ optimū cognoscens
ē meliꝰ optimo nō cognoscēte ueꝝ ē ut ñ cognos
cens ē sed nō simplr 7 scdm eiꝰ eēntiam ulr opōtꝫ
ipm eē meliꝰ. dcedo g̊ ꝙ musca ut cognoscens est
ē melior celo ut ñ cognoscēs ē cuꝫ q̄ tn stat ꝙ suba
celi scdm se longe nobilior sit q̄; musca simplicit.
sic etiā in ppōsito sensus passiuꝰ ut cognoscēs est
nobilior ē sensu agente ut non cognoscens est.co
gnoscere.n.ē qd nobiliꝰ q̄; nō cognoscere.sicut ulr
affirmatio uel hītꝰ ē nobilior negatiōe ulr ꝓpatiōe
cū hꝫ tamē stat ꝙ sensus actiuꝰ scdm suam subaꝫ ulr
eēntiam ē nobilior q̄; passiuꝰ 7 opatio nobilissima
ipsiꝰ ē nobilior nobilissima opatione sensꝰ passiui.

¶ Aliter possum dicere ꝙ illa ꝓpō ē uera d spēbus
spālissimis eiusdē generis. in talibꝫ enī ueꝝ est ꝙ
si optimū uniꝰ generis ē melius optīo simplr alte
rius tota illa spēs ē simplr nobilior alia sicut exem
plificat d hoīe 7 asino.7 rō ē qa oīa indīdua eiꝰ dē
spēi spālissime sūt equalis pfectiōis quantuꝫ ad ea
q̄ p se ptinēt ad qdditatē spēi. 7 iō si unū īdīduuꝫ
uniꝰ spēi ē nobiliꝰ optimo īdiuiduo alteriꝰ speciei
necesse ē ꝙ oīa indiuidua illiꝰ spēi cuiꝰ indīduuꝫ ē
melius sint meliora oībus indiuiduis altius spēi
.s.cuius optimū est miꝰ bonū.7 ita ista ꝓpositio
ē uera ulr in spēbus spālissimis eiusdē generis ꝑ
non ē uera ulr in oībus equocis aut analogicis
7 sic ē h.ē enī cognoscēs equoce ulr analogice dcm
de do qd ē optimū cognoscēs cognoscentium 7 d
alīs cognoscibilibꝫ. ꝙ aūt in talibus equiuoci aut
analogicis nō teneat simplr.patet qa ostat ꝙ opti
mū in genere actuū ē simplr meliꝰ 7 scdm ꝙ actꝰ
ē q̄; optima potentia passiua ut manifestū ē.7 tn ñ
oꝝ ꝙ oīs actus sit simplr melior oī potētia passiua.
Magnitudo enī que ē qdam actus ñ ē simpliciter
nobilior ītellcū possibili.7 iō non ualet ista ratio.

¶ Ad aliā pncipalē cū dr tunc aīa ꝛc, nego ōnam
7 cū ꝓbat ꝙ absente exteriori sensibili adhuc aīal
hēret uirtutē actiuā ꝛc.dico ꝙ ueꝝ ē sed nō hēret
sensum receptiuū sufficient dispositū ad suscipiēd
sensationē qa non hēret spēm sensibilis ipm sensū
informantē 7 hꝫ utiq; requritur ad hꝫ ꝙ sensus reci
piat actū sentiendi sicut lumē requritur ī diaphono
ad hꝫ ꝙ recipiat intentionē colōris. Sed obicit ab
aliquibꝫ qa dicūt ipsi spēs colōris clausis oculi sufficienter ineēt 7 sic oculis clausis otingeret uidē qd
ē falsum.dico ꝙ illud ꝓcedit otra eos qa si clausis
oculis spēs colōris sufficient remaneret tūc cū ipsa
sit īmediatū p se pncipium uisionis ut dicūt 7 ad
huc remanet pncipium uisiōis receptiuū seqt̄ ne
cessario ꝙ clausis oculis otingeret uidere. Et si di
catur ꝙ clausis oculis spēs uisibilis nō remanꝫ suf
ficiēs ad recipiendū uisionē.dico ꝙ ipsa ñ remanꝫ
ad recipiendū uisionē. Et si dicat ꝙ spēs ad hoc ꝙ
agat uisionē requrit pntia obi sine medio tenebroso
7 ego dico simulit ꝙ ad hꝫ ꝙ recipiat uisionē requrit
pntia obi sine medio opaco intposito. Et breuiter
qcqd ipse dicet tenēdo ꝙ ipsa spēs uisibilis est ac
tuū uisionis.q̄re nō fiat uisio absente uisibli 7 spē
remanēte illd potero dicere ponendo ipaꝫ spēm eē
pncipiū receptiuū uisiōis. nō enī quecūq; dispoī
sufficit ad actū ad quē ē dispō recipiēda sicut agēs
nō qualitercūq; se hns sufficit ad actionē 7 sic ista
opinio ē cōtra suū auctorē. ¶ Ad aliā pncipalē cū
dr ꝙ tūc actio aut passio ꝛc.dico ꝙ hꝫ qdem rō ma
nifeste ꝓcedit cōtra eū uel pōem eiꝰ q ea utit sicut
cōtra ponentē sensū actiuū.ponit enī ille q illā ra
tionē induxit ꝙ spēs rei sensibilis aut eiꝰ uirtus ē
īmediatū p se pncipiū actiuū sensatiōis. Cōtra qd
aperte uadit illa. Si enim spēcies sensibilis est im
mediatum p se pncipiū actiuū sēsatiōis. tūc actio
aut passio aut motus hēbunt agens p se. cuiꝰ oppo
sitū dicit eē demōratum in 5° phicoꝝ.ex quo seqtur
ꝙ sensatō non ē ab aliquo pncipio p se actīo 7 per
ons nec in aliquo pncipio p se receptiuo quod est
absurdū ut demōratum fuit pus. Omnis.n.effectus
p se intentꝰ q recipit in aliq̄ potentia p se receptiua
eius est ab aliquo p se pncipio actīo. Verecūdum
g̊ ē talē rōem addere ad remotionē huiꝰ uerissime
dclusionis. Sed qd dicemꝰ ad hāc rōem.ipe nāq;
debet circa hꝫ sollicitare q eam īduxit 7 eiꝰ pōnez
assumit ut manifestū est. Possumus autē dicere
dcedēdo ons 7 ōnam.s.ꝙ actio p se 7 motus nāliꝫ
p se intentꝰ depēdet a causis agētibꝫ p se. unde ī 5°
methaph.dicit cōm.ꝙ in sepatis a materia idē ē cā
motus scdm agens 7 scdm finē.s. motor celestis.
Ridiculū aūt eēt dicere ꝙ eēt agens solū p accns 7
de hꝫ inqsitum ē alibi seorsum.7 ꝓbatum ē multi
plicit ꝙ motus dpendet a cā agēte p se. Et qd iste
assumit ꝙ hꝫ demōratuꝫ ē 5° phicoꝝ ꝙ actio 7 passio
7 motus nō hnt ꝛc. Salua reuerentia dico ꝙ falla
citer enūtiat.hꝫ enī nō ē ibi dictū ab Aꝝ.nec a cōm.
nec demōratum,sed bene ꝓbat ibi Aꝝ.ꝙ motus nō
ē motus tanq̄; subi p se nec tanq̄; termini. ex q̄ nō
seqtur ꝙ actio 7 motus nō sint a cā agente p se.nā
d rōe eiꝰ qd ē a cā p se nō ē ꝙ sit p se terminꝰ motꝰ
7 ꝙ hꝫ fuit intentio Aꝝ. uidere pōt qlibet ueritatis
amicꝰ 7 inspiciēdo diligēt īraꝫ eiꝰ ibidē. ¶ Ad aliā
rōem cū dr ꝙ tūc sensus nō eēt susceptiuꝰ ꝛc.dico
ꝙ ista ꝓpō oīs sensus ē susceptiuꝰ spēꝝ sine matia
ītelligenda ē de sensu q ē subm sensationis ne con
tradicat illi ueritati supius declarate ꝙ aīa ē agens

oēs ꝑ̄pos motus aīatoꝝ siue ueros siue existīatos ut onsum fuit ꝑus. ītelligendo uero de sensu qui ē subm sensatiōis uera ē ista ꝑp̄ō oīs sensus ꝛc. 7 tō hꝫ est qa idē ē receptiuū ꝑparationis siue dispōnis ad actū 7 eius actꝫ ut cōiter tenet. unde cū species rei sensibilis sit dispō ad recipiendū sensationē idē debet eē susceptiuū sensationis 7 ipsiꝰ spēi sic intelligendo ꝙ oē qd̄ ē receptiuū sensationis ē receptiuū spēi 7 nō eō. ¶ Sed cōtra hꝫ obicit̄ qa ista propositio sensus ē receptiuꝰ spēꝝ sine materia debet esse uera p se 7 p̄. aliter enī erraret ī dicta ꝑp̄e uñ nisi assignaret p̄dicatum suo p̄ subo qd̄ nephas ē dicē de ☽. mō ipsa non ē uera p se p̄ nisi p̄dicatū ineēt oī ꝺtento sub subo ut patet ex p̄ posterioꝝ. igitur oīs sensus ē receptiuꝰ spēꝝ sine materia qd̄ nō eēt si aliqs eēt actiuꝰ ꝙre ꝛc. ¶ Et ego mltū miror ꝺ ista opīone qa si eē susceptiuū spēꝝ sine materia cōpeteret p se 7 p̄ ipsī sensui tanq̄ suo p̄ 7 uñ subo tunc sine dubio nō deberet ꝺpetere alteri nisi p naturaꝝ sensus. ꝓmū enī subm passionis ē cui ñ ieſt passio p aliud subz. 7 cuicunq; ineſt passio ieſt p naturam ꝓmi subi ut dicit ☽. in p̄ posterioꝝ. sic eē susceptiuū spēꝝ sine materia deberet p naturā sensus ineē cuicunq; ineſt 7 hꝫ ē manifeste falsum. qa medium inaīatum recipit spēs sine materia ut aer 7 aqua 7 hꝰmodi diaphona. 7 ē consilis īmutatio medii inaīati 7 organi ab ipsis sensibilibꝫ sicut uoluit Alexander sup libro de sensu 7 sensato 7 ille met capit ad suam rōem ꝙ q̄uis nō eodē mō recipiat mediū inaīatum spēm sicut sensus. ipse enī sensus magis spiritualiter recipit ut uoluit ꝺm. in libello suo de sensu 7 sensato. tñ eē receptiuū spēꝝ sine materia ñ ꝺ pure equoce de medio 7 de sensu ℔ aut uniuoce aut analogice. passionis enī analogice uꝫ ambigue debet assignari subm ambiguū. 7 eēt errō si ꝓmus subm ꝓncipale passionis ambigue assignaretur ei ut euident docet Lincoñ. sup ꝓmum posterioꝝ. ꝓz ḡ ꝙ sensus nō ē ꝓmum subm hꝰ qd̄ ē eē receptm spēꝝ sine materia. ¶ Sed arguit ꝙ tunc ☽. in hꝫ erraut in acceptiōe uīs. dico ꝙ nō segtur quia ad hꝫ ꝙ hō errет in acceptiōe uīs non sufficit ꝙ assignet p̄dicatū ꝺ subo nō p̄ sed oportet ꝙ putꝫ illud qd̄ ñ ē subm ꝓmum eē subm ꝓmum uel ꝙ lateat ipsum illud idē non eē subm ꝓmum. ☽. aūt nō putauit sensū eē ꝓmum subm receptiuū spēꝝ sine materia īmo euident docuit ꝙ etiā ipm mediū recipit spēs sine materia 7 iō non erraut in acceptiōe uīs. sufficit aūt ei quantū ad illud capitulū oñdere illā ꝓpetatem de sensibilibꝫ ad remouendū quendā errorē antiquoꝝ ponentiū sensū realiter habere ī se ipsa sensibilia. Ad cuiꝰ enī erroris exstirpationem sp̄aliter ouertit doctrinā suam ad ipos sensus qui sūt subiecta sensationū. ¶ Est aūt ꝺsiderādū ꝓpt illā auctoritatē 7 silēs ꝙ forte in greco ideomate noīa qd̄ ē loco hꝰ noīs sensus non repīntat nisi uirtutez receptiuā ita ꝙ uirtꝰ naturalis aīe actīa sensationis non noīatur eodē noīe quo sensus qui ē subiectuz sensatiōis. 7 iō ☽. postq̄ docuerat uīter aīam esse cām actiuam oīum motuū 7 actuū uiuentis ut declaratū ē locutus fuit ꝺ sensu q ē subm ipīꝰ sentiē. 7 de ipso uīter 7 simplr enuntiauit ea que dcā sūt .s. ꝙ mouet a sensibilibꝫ 7 ꝙ rducit ad actū ☽. 7 sic sermōes eiꝰ hñt uīter ueritatē. qcqd tamē sit ꝺ nomine non facio uiz dūmō tei ueritas appareat. s. ꝙ ꝑter sensus receptiuos ē uirtꝰ naturalꝫ aīe actīa sensationis 7 hanc latini ꝺsueuerūt uocare sensū agentem licet de esse eiꝰ fuerit dubitatio ut ꝓz ex dictis. ¶ Ad aliam rōnem cū dr ꝙ tūc ista non esset uera color ē per se uisibilis. nego ꝺñam. quia quāuis sit aliqua uirtus naturalis ī existēs actīa uisiōis tāq̄ agens pficiens. tñ ista uirtus nō largit̄ corpi foraz 7 hītum p quē moueat diaphonū īmo ipe color ꝑ sui naturā mouet. i. īmutat ipz diaphonū scdz actuz 7 hꝫ ē de eēntia uel natura eius scdm ꝙ uisibilis ut dicit ☽. 7 ꝺm. 7 sic erit p se uisibilis in z° pfeitaꝫ 7 erit actiuū uisionis sue tanq̄ agens dispositiuuz 7 hꝫ sufficit. ueꝝ ē ḡ ꝙ color nō eēt p se uisibiliꝫ si sensus actiuus cōferret uel largiret ei foraꝫ 7 hītum p quem moueret ipm diaphonū 7 uisū sicut putauerūt aliq ꝺ lumīe. sed nō ē ita īmo ipe color p sui naturā mouet diaphonū 7 uisum. 7 tūc uirtus naīl aīe efficit uisionē in uisu dispōsito p spēm coloris.

¶ Ad aliā rōem cū dr ꝙ sensus passiuꝰ ꝛc. dico ꝙ ista rō est cōtra suū auctorē. ꝓbatur enī p illā rōez ꝙ sensus ꝑticularis cognoscit speciē rei sensibilis exīntem in medio ut uisus cognoscit speciez colōris exīntem in aere. cuiꝰ tñ opposituz cōiter tenet 7 q̄si manifestū ē ad sensum. arguit̄ enī sic. cognitio fit p assimilationē cognoscētis ad illud cuiꝰ habet similitudinem in se. nūc aūt sensus hz in se similitudinē speciei sensibilis. cū sensatō sit qdam effectꝰ illiꝰ speciei. effectꝰ enī hz similitudinē ad suam cāz ꝙre ꝛc. patet ḡ illā rōem nō eē sufficientē qa sic concludit inconueniens ꝺtra illū sicut ꝺtra aliū. dico autez ad hanc rōem negando ꝺñam. uisus enī ñ cognoscit ꝓpe illam uirtutē naturalē aīe que agit uisionem sicut nec ꝓpe cognoscit speciē exīntem in medio. 7 cū ꝓbatur ꝙ cognitō fit p assimilationē ꝛc. dico ꝙ hꝫ ē fallacia ꝺntis. bene enī uerū ē ꝙ ad hꝫ ꝙ anima nīra aliqd cognoscat hz ꝙ eius similitudinem in se hēat quodāmodo. sed non segtur ꝙ ipa cognoscat oē illud cuiꝰ similitudinē hz in se. cū enī sensus sit qdam effectus generantis qd̄ generauit aīal 7 sic habet quandam similitudinē ad ipz sequeretur ꝙ ipse sensus cognoscerz illd̄ generās quod generat aīal 7 sensum qd̄ ē absurdū 7 iō nō ualet rō. ¶ Cum n. ꝺr ꝙ cognitō fit p assimilationē ꝛc. dico ꝙ si nos logmur de cognitiōe quā habet sensus particularꝫ exteriꝰ ista fit p assimilationē sensus ad obiectuz p speciē generatā ab obo mediāte medio 7 ipsum obm repīntantem. mō talis nō ē similitudo quam habet ad sensū actiuū ut manifestū ē. nō enī sensus actiuꝰ generat ī sensu passiuo speciē ipm repīsentantē mediāte aliq° medio qd̄ ꝑus īmutet ab eo. 7 sic patet defectꝰ rōis istius q negat sensū agētem 7 ponit speciē sensibilē ee ꝓncipiū actiuū sēsatiōis uez ē qd̄ ipse adduxit quasdā rōnes alias usq; ad q̄rtam que oēs solute sūt in z° tractatu ꝺ sēsu agēte. sed ꝓpter breuitatē qa in illis aliis rōibꝫ pauca aut nulla ē difficultas ido eas ad pns nolo nattare nec soluere. p ea tñ que hꝫ ꝺgregata sūt quilibz paz exercitatus poterit oīa talia argūmta facilr dissoluere. ¶ Hūc restat dicē ꝺ ultīa rōe quā ponūt qdā socioꝝ nroꝝ. illā enī reputo meliorē oībus aliis 7 firmr credo ꝙ si cōtra illā rōez posset īueniri ratio demīratiua ille īuenisset. cū ḡ ipe dicit ꝙ si eēt sēsus agens tunc ipm sensitiuū eēt in potentia essentiali ad actū qui ē sentire. cōcedo illā ꝺñaz 7 ꝺñs. 7 ipe non demīrauit oppositū sicut patet īspicienti totuz suū op. ibi qdem ipe uī supponere ꝙ sicut graue scdm actū se habet ad ubi deorsum sic sensitiuum se habet ad actū qui ē sentir. mō ipsum ḡue ī actu non ē in potentia eēntiali ad ipm ubi deorsū ℔ solū in potentia accītali ꝓpter qd̄ nō īdiget motore p se. 7 ego dico ꝙ id non est p se notū ꝙ graue scdm actū non mouet seipm nisi paccns īmo ē magna ꝺtrouersia 7 difficultas multiplex ut paz 8° phīsicoꝝ 7 4° celi 7 mūdi 7 sic ultima resolutio ē ad aliqd multū dubiū 7 forte difficiliꝰ ꝓpōsito. 7 hec ñ est natura ꝺmōstrationis sufficientis ut ꝓz p̄ posteriꝰ p̄cipue qa naīalis phīa ē maximā certitudinez querere scdz ꝺm. z° methaph. ¶ Dico tamen ultius

magis appropinquādo solutiōi tōis q̄ duplex est potentia ēntialis ad aliquē actū . una ē que est in subo hñte uirtutē naturalē iclinantē ipm ad actū ottariū ut dicim⁹ q̄ aqua habet potentiā ēntialez ad ubi surſum ⁊ ad motū surſū ⁊ ipa aqua hz actū ottariū ad motū surſum.s.ubi deorſū ⁊ habet naturaliter uirtutē inclinantē ipam ad motū deorſuz sīt aūt ⁊ in alijs.⁊ hec potentia uocat potentia ēntialis a dm̄.p tanto qa puatio actus q̄ ē tōe tal' potentie dsequtur naturalit fozmā ⁊ ēntiā ipi⁹ subi. ut puatio ubi surſum ⁊ motus ad surſū dsequitur naturalit fozmā aque ⁊ terre . alio mō dr potentia ēntial'.i.p ēntiam ⁊ naturā suā ōdinatur ad actū sicut ad suū p se finē ⁊ tñ non ē in subo cōtrarium actū hñtem aut uirtutē naturalē inclinantem ipm ad actū contrariū. Et q̄ hec distinctio sit uera ⁊ necessaria declaro sic. Constat q̄ pmum membrum ē uez. concedit enī ab oībus q̄ subm hns aliquem actū in potētia ēntiali ad actū ottariū ut terra uel aqua que naturalit hz grauitatē.hs uero simplicit. illa uero in respectu dicunt eē in potētia essentiali . ad leuitatē ⁊ ad ubi surſū.sed q̄ aliud membrū sit uez sic patz. Cōstat.n.q̄ cuilibet p se motozi corresspondet aliqua potētia ēntialis receptiua motus ut ille etiā accipit in tōe sua.cū g̃ motoz celi sit p se motoz ipsi⁹ celi ut patet in 8° phicoz. necessariuz ē ut celū hēat potentiā ēntialē ad moueri motu circulari. ⁊ tñ certū ē q̄ ipm celū ñ habet aliquē actū ottariū motui circulari. nec uirtutē aliquā natalit inclinantem ipm ad motū ottariū imo nec ad motū aliū ut patet ex p̄ celi ⁊ mūdi . relinqtur g̃ q̄ hz potentiā ēntialē ad motū illo mō. qa hz potentiaz que p suam ēntiam ⁊ naturā ordinat ad ipm motū recipiendū. Similit patet in alio.nā uirt⁹ augmtatiua ē p se mouēs ipz augmētabile motu augmētatiuo ⁊ sic oz ipm augmentabile habere potentiaz ēntialem ad motū talē.⁊ tñ certū ē q̄ ipm augmtabile non hz aliquem actū cōtrariū motui augmētationis nec aliquā uirtutē naturalē ipz inclinantē ad aliū motū.g̃ oportet q̄ alio mō hēat potentiam ēntialem ad istū motū augmentationis. Itē ipe ītellectus possibilis dr eē i potentia ēntiali ad spēciē ītelligibilē scdm ipz in tractatu de ītellcū agēte ⁊ tamē ītellect⁹ possibilis nullū hz actū contrariuz spēi ītelligibilis nec uirtutē inclinantem ipsum ad ottariū.oz g̃ ipm eē in potentia ēntiali alio mō.s. qa hz potentiā que p suā ēntiam ōdinat ad actū. patet g̃ ex dictis q̄ potentia ēntialis dr multipliciter.ista aūt potentia ēntialis q̄ est in subo ñ habēte ottariū qñq; uocat potentia accntalis nō pro tanto q̄ solum paccns ordinat ad actū.sed p tāto qa puatio actus que ē in subo hñte talē potentiaz non ineſt naturalit illi subo sed uiolent sicut cum gue scdm actū existit surſum ipm ē aptū natum ⁊ potens existere deorſum ⁊ caret ⁊ puatum est ipo ubi deorſum.hec aūt puatio ⁊ carentia non est ipi graui naturalis imo p uiolentiā habet ipsam ⁊ per accns ⁊ iō dr potentia accntalis quantū ad hoc . tñ indubitanter aptitudo eēndi deorſum quā habet gue p ēntiam suā ⁊ naturam ordinat ad actū qui e ubi deorſum. Hac distinctiōe uerificata pz tñsio ad illā tōez cū enī dr q̄ sensitiuū erit in potētia ēntiali ad sentire falsum ē loquendo de potentia ēntiali accepta p̄ mō qa nullū habet ottariū actū sentiendi nec uirtutem iclinantem ipsum ad actū cōtrariū.sed bñ erit in potentia ēntiali z°°.s.in potētia que p suam ēntiam ordinat ad actū qui ē sentire. ⁊ talis potentia requrit uirtutē p se rducituam ad talē actū . dico g̃ q̄ semē ex quo generabat aīal fuit in potentia ēntiali ad actū sentiēdi ⁊ ipz sensitiuū i aīali generato ē in potentia ēntiali ad ipsū actū.sed multū diuersimode .nam semē fuit in potentia ēntiali. qa hēbat fozmā ēntialem subalez contrariā illi fozme cui⁹ ē actus sentiēdi.Fozma.n subalis semis est cōtraria aīe sensitīe saltem scdm dispões nāles.nā ipz sensitiuū nullā habet ottariā fozmaz illi fore quā dsequtur sentire. ⁊ iō rō peccat scdm multiplex. Cuz g̃ ille dcesserit oēs suppōnes pme rōis nre qua p̄bauim⁹ eē sensū actiuū preter pmam que dicit q̄ sensatio dependet ab aliq̄ pncio p se actiuo.⁊ p̄batum ē euidenter qa hs est uerū ⁊ necessariū.⁊ oñsum ē qualiter sensitiuū ē in potentia ēntiali ad hs op⁹ qd ē sentire qd soluz uidebat inqrere iste mgr nō restat nisi dcedere illā conclusionem.s.sensū agentem eē ⁊ hs ē qd uolumus.

¶ Capitulum XVII

Dicendum autem scdm unūquēq; sensum ꝛc.

Primo circa illd capitulū queritur Utrū sensus pticularis possit decipi circa suū p̄pz sensibile. Et arguit p̄ q̄ sic.qa uirtus que iudicat aliquid eē alterius dispōis q̄ ipm sit decipit.hs ē manifestum.sed sēsus pticularis iudicat suū sensibile eē alterius dispōis q̄ sit ut uisus iudicat aliquod colo ratū eē rubeū qd tñ ē albū uł nigz qd apparz cum aliqd uidet mediāte medio rubeo. sīt gust⁹ febri citantis iudicat aliqd eē amarz ⁊ tamen ē dulce ut apparz p experientiam. ¶ Item sicut se habet intellcūs ad ītelligibile sic sensus ad sensibile p cōuenientez tūitudinem ⁊ hētur in 3° hs.ß intellect⁹ errat q̄nq; circa intelligibile p̄pum . qdditas enīz ē p̄opum obm ītellcūs ⁊ pmum. ⁊ tñ intellcūs nr decipitur circa qdditatē cū iudicet qdditatē uni⁹ rei eē qddi tatem alteri⁹ rei ut cū aliq iudicauerūt aīam eē corpus. ⁊ temp⁹ eē ēntialiter ipm motū ⁊ sic d̄ aliis. ¶ Item uirtus cognoscēs aliqd ⁊ non hns cognitionē uerā de illo hz falsam cognitionē d̄ ipso. hec ur manifesta.sed sensus pticularis cognoscit p̄pz sensibile hs ē manifestū.⁊ nō hz d̄ ipso cognitionez uerā.p̄batio qa ueritas ⁊ falsitas cōsistit circa compōem ⁊ dionem scdm ꝛz.p̄ piarmenias ⁊ 8° methaph.⁊ in 3° hs.sensus aūt pticularis nō compōit nec diuidit aliqd cū aliquo ut ur manifestū.hec.n. opatio ē intellcūs.s.oponere ⁊ diuidere 3° hs q̄ ꝛc ¶ Oppositum ur uelle ꝛz.in diffiniendo sensibile p̄pum.dicit enī q̄ sensibile p̄priū est illud quod ñ ctingit altero sensu sentiri ⁊ circa qd non cōtingit errare. ¶ Ad intellcm questionis intelligenduz ē q̄ sensus pticularis aliqñ est in debita ⁊ p̄portionabili distantia ad sensibile p̄pum.aliqñ aūt nō. qa minus distat ⁊ elongatū ē ab ipo aut min⁹ propinquū est ei. ¶ Item diſiderandū ē q̄ oīs sensus ē uirtus organica ut patet in z° ⁊ 3° hs.ipsum aūt organū sensus qñq; ē nāliter dispositū ⁊ p̄pzie ita q̄ nullam hz dispōem ināturalem ⁊ īcompetentez ad actum sens⁹.qñq; ē innaturalit ⁊ īcompetenter dispositum ad ipm actū sensus. ¶ Considerādum etiā q̄ oīs sensus pticularis indiget medio aliquo ad actū suū ⁊ illud mediū aut ē naturalit dispōituz scdm q̄ exigit multiplicatio ⁊ generatio spēi sensibilis.aut est innaturaliter dispositum ⁊ inconuenienter ita q̄ hēat in se aliquam dispōem inconuenientez ⁊ īpropriam ad recipiendū spēciē rei sensibilis ipm sensibile repñtantem. ¶ Intelligendum etiā q̄ sensus pticularis nō ē natus cognoscere aliquod sensibile extrinsecū nisi recipiat spēm illi⁹ ali quo mō.cui⁹ signū ē q̄ cū inter sensibile ⁊ sensum interponit aliqd qd̄ p̄hibet sensibile generare spēciē suam in sensu pticulari ipe sensus pticularis ñ recipit illud sensibile ut cū inter uisum ⁊ colorem interponit aliqd opacū ⁊ tenebrosū p̄hibēs spēciē

generatia colore in uisu ñ uidet. sik autez ⁊ ī alijs.
Ipis ꝑmissis dico ad questionē ꝙ cū sensus pticularis ē in debita ⁊ ꝓporcionata distantia a sensibli ⁊ mediū nullā hz dispōem īconuenientē ⁊ innāle; ad recipiendu; spēm repntantem obm. ⁊ similiter organū est oīo naturaliť ⁊ cōuenient dispositum scom qđ exigiť ad actum sensus tūc sens⁹ pticularis non recipiť circa suū obm seu sensibile ꝓpum. ⁊ hꝫ ē ado mānifestū ⁊ certū ꝙ ñ mltū īdigz tōe ad ꝓbā dum ꝙ ita sit ⁊ forte debet recipi ab itellcū bn dispositō sine tōe dem̄tatiua p solā inductionē. Cum enī uisus ⁊ color sunt sibi inuicē debito mō appropīquata ⁊ mediū puta aer aut aqua fuerit pure diaphona nullā extraneā dispōem hntia. ⁊ sik oculus fuerit oīo sanus ⁊ nulla innaturali ⁊ īconuenīēti dispōe depuatus. tunc uisus nō dcipiť in iudicādo illud qđ uidet eē colōatū aut albū aut nigz aut tu beū ⁊ sic de auditu ⁊ olfactu ⁊ alijs ꝛc. Sed quāuis hꝫ sit satis manifestū. tam nō ē īconueniens hꝫ causā assignare. cognitō enī alic⁹ p suā causam ē pfectior ꝙ suū eē tm̄ ut dicit om̄. sup ꝓhemiū hꝫ ⁊ 8° phicor. Causa aūt hꝫ forte ē ista qa cū sensibile ē sufficienter ꝓpinquū sensui ⁊ cū hꝫ mediū ⁊ organum sūt naturaliť ⁊ oueniēt dispōita tunc sensibile generat in sensu formā ⁊ spēm ipm repntantē uere ⁊ ꝓpe ⁊ pfecte ⁊ sic ipse sensus ē pfecte dispōitus ⁊ ppatatus ad recipiendū uerā cognitionē aut saltē cognitionē non falsam ipsi⁹ sensibilis. Unde posset sic silogizari. positis causis ꝓpinqs ⁊ p se alic⁹ effectus necesse ē eē illū effectū ⁊ ꝑcipue in rebꝫ naturalibꝫ. sed ill̄ tribꝫ accntibꝫ occurrentibꝫ ponunť ꝑncipia ꝓpinqua ⁊ p se cognitiōis pfecte exntis sine deceptiōe ⁊ errore. tūc enī ponit ⁊ existit ꝑncipiū receptiuū ꝓpinquū p se ⁊ pfectū. s. spēs rei sensibil' repntans pfecte ipm sensibile ⁊ ponit ul' existit p pinquū ꝑncipium actiuū talis cognitiōis pfecte ⁊ ideo necesse ē tunc existere cognitionē pfectā qua sensus pticularis nat⁹ ē habere de suo ꝓpo sensibli sine errore ⁊ deceptiōe. cū aūt una illaꝝ cōditionū defecerit cōtingit sensū non habere pfectā cognitionē de sensibli sine errore īmo sensus uel aīal utēs sensu decipietur ⁊ errabit circa tale sensibile ut dicebať arguendo. Et hꝫ etiā manifestū ē experientia si enī digitis cancellatis supponať lapill⁹ rotundus uel pisum aut aliud silē corpus ⁊ circūducat ⁊ tunc apparebit eē duo corpa ita ꝙ si nō eēt alia uirt⁹ cognitiua ⁊ tūc indubitanť putaret eē duo corpa. ⁊ cā hꝫ ē qa mediū ibi non ē sufficienť dispōitum ⁊ naturaliť se hns ⁊ imo un⁹ digitoꝝ. s. q supponiť ⁊ incurvať sup alterꝫ ē in situ īnaturali. ⁊ iō spēs mediante ipso puenies ad uirtutem tactiuā nō oīo sufficienter unit cū spē q̄ puerit p alterꝫ. ⁊ ꝓpter hꝫ tact⁹ iudicat eē duo sed in hꝫ non ē deceptio circa sēsibile ꝓpum sed cōe. Numerus enī ⁊ unitas nō sūt sensibilia ꝓpa sed cōia ut dr in lra. Exemplū autez de errore sensus pticularis circa ꝓpum sensibile ꝓpt indebitā distantiā manifestū est. cū enī corpus albuz multū distat a uisu uidet nigz aut mlto min⁹ albū q̄ sit. Similiť cū son⁹ audiť de longe mlto minor ⁊ ipfectior appz q̄ de ꝓpe. sik aūt ⁊ in alijs. oñt tn̄ aliq ꝙ nunq̄ sensus pticularis decipiť circa ꝓpū sensibile ꝓprie loquēdo đ sensibili ꝓprio. sensibile enī ꝓpriū sensus ē illud qđ ostinet oīa p se ⁊ ꝑcise īmutantia illū sensum. ut color ē sensibile proprius uisus generaliť accipiendo colorē ꝙ quocūq; actu diaphoni ut capit Aꝛ. in libro de sensu ubi dicit ꝙ oīa corpa colore pticipant. ℔ sensibile ꝓpriū uis⁹ n ē albedo neq; nigredo neq; aliud spāle otentū sub colore. mō liz uisus decipiat circa ista spālia. s. circa albū ⁊ nigz tn̄ nunq̄ decipiť circa colorē. nunq̄. n. otingit ꝙ uisus iudicet aliqđ eē colorатū nisi illđ sit aliquo mō colōatū. sik gustus nō iudicat aliqđ eē sapororosū nisi illud sit aliquo mō sapororosū. ⁊ auditus nunq̄ iudicat aliqd eē sonū uel aliqd esse sonās nisi illud sit aliquo mō sonās ut son⁹. ⁊ sic sēs⁹ pticularis non decipiť aliquo mō circa suū sensibile ꝓpe ꝓpum. Et hꝫ uī intendere Aꝛ. in lra ubi dicit ⁊ nō decipiť quoniā color ⁊ qm̄ sonus. Sensū igiť decipi circa aliquod otentū sub suo p obo ꝓpter aliquem defectū mō pdicto non ē ipz decipi circa ꝓpū obm. ⁊ circa sensibile ꝓpum ⁊ ꝓpter hꝫ Aꝛ. absolute dixit ꝙ sensibile ꝓpum ē circa qđ nō otingit errare ꝛc. Et hꝫ osideta qa pulchz uī. si enī intelligimus p sensibile ꝓpriū illud qđ nō sentiť a° sēsu ⁊ p se īmutat sensū ⁊ otinet oīa que ab illo sēsu cognoscunť ꝑcise tūc circa sensibile ꝓpriū hꝫ mō dcm̄ n decipiť ipse sensus ptcularis ut dictū ē ⁊ hꝫ utiq; mō uī Aꝛ. loqui đ sensibili ꝓpo. si vo p sensibile ꝓ priū alic⁹ sensus itelligim⁹ oē illđ qđ p se īmutat illū sensū ⁊ nō pōt alio sensu pticulari sentiri sic sē sus bene decipit circa sensibile ꝓprium ꝓpter cās pdictas ⁊ hꝫ mō cōiter itelligiť. Est aūt ulteri⁹ cōsiderandū ꝙ quāuis sensus pticularis nunq̄ decipiat circa sensibile ꝓpum mō pdicto. nunq̄ enim hoī uel alteri aīali appz p auditū ꝙ audiat sonū qn aliquē sonū audiat nec unq̄ ei appz ꝙ uidat colōez qn uideat colorē aliquo mō tn̄ ipe sensus pticularis uel magis ꝓprie loquendo aīal utēs sensu pticulari aliqn decipiť circa subm sensibilis ⁊ circa locuz uel ubi ipsi⁹. ut si uiso aliquo colorato iudicet aīal qđ sit illud colorатū utz stagnū uel argentū ⁊ ubi sit an supius uel inferi⁹ multoties decipiť. quod nō sic puto contingē ꝙ ipse sensus pticularis iudicet đ illo subo ⁊ ipm cognoscat. sed magis quedā alia uirtus aīe interior ⁊ nobilior sensu pticulari ⁊ hec uirtus ē uirtus cogitatīa in hoībꝫ. hꝫ enī uirt⁹ apre hendit ītentiones indiduales oīum. x. pdicam̄toꝝ ut hāc humanitatē soz. ⁊ hanc pr̄nitatem ⁊ hꝫ ubi sic aūt ⁊ đ alijs. hec aūt ē nobilissima uirtus aīe sēsitiue đ qua multa pulchra docuit om̄. in drīs locis suoꝝ omentoꝝ ⁊ forte uidebiť post. Sic igiť intelligo sensum pticulatē aliquādo decipi circa subm sui ꝓprii sensibilis qđ sit. qa aliqua alia uirt⁹ cuius cognitio ocomitatur cognitionez sensus decipitur circa illud ut uiso aliquo colorato uirtus cogitatīa iudicat ipm eē niuem aut farinā aut stagnum aut plumbū ⁊ sic đ ceteris ⁊ hec ē intētio om̄. in omīto hꝫ ptis. Videret alicui ꝙ sensus pticularis nūq̄ decipiť circa sensibile ꝓpum qa qñcunq; sensus recipit spēm sensibilis eo mō quo sensibile ipam imprimit. tūc uī eē uez iudiciū cū sensus nat⁹ sit sentire ⁊ iudicare p spēm a sensibili sibi impssaz. sed cū sensus sentit semp recipit spēm sensibilis eo modo quo sensibile ipam agit ⁊ natū est agere. Puter. n. alteratum seu passum nunq̄ recipit formā ab agēte nisi quam agēs īducit nec alio mō nisi quo agēs natū est eam īducere. Si enī recipet alio mō q̄ agēs ñ iuduceret ipam qđ eēt agēs illū mōm ⁊ ñ passuz qa ē in potentia ad formā ad oēm mōm recipiēdi icom quē recipit. Et forte dicendū hꝫ ꝙ sensus īnaturaliť dispōitus recipit spēm sensibilis alio modo q̄ ipm sensibile natū sit eam īprimere ⁊ illū mōm efficit dispō īnaturalis exns in sensu. Vel dicatur ꝙ sensus cū sentit semp recipit spēm sensibilis eo⁹ quo sensibile natū ē ipam agere sed non oī eo mō quo natū ē agere. ñ enī semp recipit eam mō pfectissimo ꝓpter indispōem organi sicut calefactibile ñ semp recipit caliditatē ita pfectam sicut ignis natus ē eam facere. s. ꝓpter indispōem. Ad hꝫ autem ꝙ sensus hēat uez iudiciū đ sensibili necesse est ꝙ recipiat eius spēz mō pfectissimo quo sensibile natum ē eam facere. s. ipam ꝓprie repntantem ⁊ hec

ratio tangit 4° methaph.patet g quomō sens pticularis decipit circa ppriū sensibile 7 quomō nō

Ad pmam rōem pz ex dictis.cū or illa uirt zc. uez ē sic se hnte re.7 cū or sensus pticular zc. dici pōt q h ōtingit p accns ppter īnaturalē disp̄nem medii mediū enī quo mediāte debet aliqd uideri debet eē diaphonū pure sine oī uero 7 ppio colōe ōnte mixtionē lucidi cū opaco. 7 cū mediuz habet aliquem talē colorē tūc spēs ī eo recepta assimilat illi aliquo mō. Qd enī recipit ī aliquo recipit scdm mōm recipientis 7 nō scdm modū rei recepte.7 sic illa spēs non ppe 7 pfecte repnīat illud sensibile. Silr autē cū organū sensus habet disp̄em innāle 7 inconueniente. tunc spēs in ipo recepta qdāmō conformat ei 7 nō repnīat sincere 7 pfecte ipsum sensibile. ppter qd fit iudiciū scdm exigentiā illi disp̄is inexnīis 7 sic errat sensus. Si aūt uolumus dicere sensibile ppriū alio mō tūc interimet mior nunq enī uisus iudicat sensibile ppriū eē alterius disp̄is ut coloratū eē non coloratū nec eo. 7 sic n iudicat sensibile ppriū alteri disp̄is q sit nisi ōiū gendo cū eo aliqd sensibile nō ppriū. Ad aliam dedat maiō. 7 cū or q itellcūs bn decipitur circa ppriū itelligibile.s.circa qdditatē.dico q non p se 7 pprie apprehendēdo qdditatem simplici apphensione ītuitiua īmo sic apprehendēs qdditatem p se 7 seorsum apprehensiōe simplici nō decipit intellectus circa ppriū intelligibile uel circa qdditatem aliquā.sed p accns.s.oponendo unā qdditatē cū alia.uel diuidēdo ōtīgit error 7 deceptio respcū qdditatis. Iz qa sēsus pticularis n ē nat p se componē suū ppriū sensibile cū aliq alio qa nihil aliud cognoscere or nisi suū sensibile ppriū uel cōtenta sub eo uel sensibile cōe.iō non cōtingit tal deceptō eē circa sensum p̄dictis conditionibz obseruatis.

Sed queret iunior que uirt facit istam opōem h albū ē stagnū uel h sonās ē argentū 7 sic de similibus. Puto q uirtus cogitatiua īmutata a sensu ut uisu quantū ad cōprehensionē coloris.uel ab auditu quantū ad cognitionē soni 7 sic d ceteris. Ista enī uirtus cognoscit oēs formas sensibiles ppriaf 7 coēs quas sensus pticulares cognoscūt.tamē cognoscit eas mō pfectiori 7 magis spūaliter q sensus ut docet ōm.in 3° h. 7 in suo libello de memoria 7 remīscentia.7 cū h ipsa cognoscit intentiones.i.formas indīduales quas nō cognoscūt sensus particulares 7 tunc ipsa cogitatiua cōponit istas ad īuicem 7 rōcinatur de ipsis pro tanto or rō pticularis scdm ōm.in 3° h. Ad aliā cū or.uirtus q cognoscit zc.aliq negant istā. qa non oīs cognitio ē susceptiua ueritatis aut falsitatis.sed solū cognitio cōposita uel diuisa seu affirmatiua uel negatiua .circa opōem enī 7 diōnem consistit ueritas 7 falsitas ut dicit phus p̄ phatmenias 3° h. falsum enī ī opōe semp ē. Et in pncipio capituli dicit Az. Indiuisibili quidem igit intelligentia in his ē circa que non ē falsum. Ex qbus oībus ur q nō ē necesse uirtutez que non hz uerā cognitionē hre cognitionē falsaz. qa non oīs cognitio ē uera uel falsa. sed solū opōita uel diuisa 7 iō non ualet rō. Sed h trīsio uidetur manifeste ōtradicere Az.in z° huj ca° de fantasia. q ppriorz sensus semp ē uerus aut paucissimū habēs falsū. Et in illo ca°. Qm aūt duabz differentiis sensus igit ppriorz semp ē uerus.7 in 3° huj dicit. q intellcūs ipsi qd qd erat eē semp est uer sicut uisus respectu ppriī uisibilis supple. Et ibidē dicit ōm. q actio intellcūs que ē informatio semper est uera.7 subdit paz post. Qu eadmodū uisiones ppe uisui.s.ophendere colorē sunt uere in maiori pte. Propter concordiā g istaz auctoritatū utenduz ē forte distinctiōe q ueritas p̄t accipi dupl. Uno modo cōiter p quacunq; ofōrmitate ognoscentis ad cognitū.7 sic sine dubio sensus pticularis bn habz ognitionē ueram de suo ppo sensibili 7 intellectu de qdditate. Alio mō sumit ueritas magis stricte p ofōrmitate alicui ptis ōtradictiōis de qua pōt eē dubitatio uel certitudo ad ipam rem 7 sic ipa ueritas solū ōsistit in opōe uel diuisiōe.nam oīs ps cōtradictiōis que pōt eē dubia uel certa ē affirmatiua uel negatiua 7 sic hz opōem uel diōnem circa quaz ōsistit ueritas si ita ē uel falsitas si nō ita sit in re ul eo°.7 de ista ueritate uel falsitate loqtur Az 6° methaph.uersus finē ubi dicit q uez affirmationem habet in opposito.negationem aūt in diuiso.falsum aūt huj ptitiōis ōtradictionē.si igit accipiatur ueritas isto mō p ofōrmitate affirmatiōis uel negationis ad ipsam rē sic semp ē circa opōem 7 diōnem. nam affirmatio requrit opositionē 7 negatio diōnē aliquo mō ut patet in 3° h. 7 h mō non ocedit sensui pticulari q sit uerus respectu ppriī sensibilis eo q non hz ipm oponere uel diuidere cū alio.i.ognoscere opōez aut idemptitatē uel diōnem aut diuersitatem eius ad aliqd aliud. Utz aūt aliqua uirtus aīe sensitiue possit istam diōnez 7 opōem oprehendere non est multum declaratum. sed de hoc uidebitur post quare zc.

Q XVI

Utz sensibilia coīa sint sensibilia p se. Et arguit p q non.qa illud nō ē p se sensibile qd ē accntaliter diunctū sensibili ppo. tale enim or sensibile p accns ut Dyarij filius sicut or ī lra. sed sensibile cōe ē accntaliter diunctū sensibili ppio ut magnitudo ē accntaliter diuncta colori 7 silr figura q̄re zc. Item illud qd nō ē pmum obm alicui uirtutis 7 non ōtinet sub p obo illi uirtutis non est p se cognoscibile ab illa uirtute. h uidet satis rōabile.sed sensibilia coīa non ōtinent sub pmis obis suorz sensuū pticulariū ut manifestū ē inducēdo. pmuz enī obm uisus ē color uel lumē ut or. magnitudo aūt non ōtinetur sub lumīe nec sub colore nec silr figura 7 sic de alijs q̄re zc. Item qd est sensibile p aliqd aliud eēntialiter ab eo non ē sensibile p se. h ē manifesta.qa p se 7 p aliud opponunt precipue p alid eēntialr. sed sensibile cōe ē sensibile p aliqd qd ē aliud eēntialiter ab eo.sensibile enī cōe ē sensibile p sensibile ppriū.ut plane dicit Alexāder super libz de sensu 7 sensato. Coīs enī sensus unicuiq; p ppa 7 cum his . sensibile aūt ppriū est eēntialr aliud a sensibili cōi. ut color ē aliud eēntialr a magnitudine 7 figura ut manifestū est.similr autē 7 in alijs q̄re zc. Item si sensibile cōe eet sensibile p se.aut h eet p se p.aut p se nō p.p diōnem sufficientem.non p se p.qa hoc eet contra ōm. ī cōmento h ptis.si dicat q p se nō p.contra. Illud cui debet uel in est aliqd accns p se non p.ē idem eēntialiter cū eo cui cōpetit p se p.ut sor.cui inest risibilitas per se 7 nō p ē idem eēntialiter cum hoīe cui inest p se 7 p.silr autē 7 in alijs.si igit sensibile cōe eet sensibile p se nō p deberet eē idē eēntialiter cū sensibili p se 7 p.s.cum sensibili ppo. h uero est manifeste falsum.qa ista sunt in diuersis p̄dicamētis q̄re zc.

Item entia mathematica nō sūt p se sensibilia. sunt enī abstracta a sensibilibz ut or ī z° phicorū 7 7° methaph. 7 nihil ē abstractū a se ipo.sed sensibilia coīa saltē aliqua.s.numerus magnitudo 7 figura sunt entia mathematica ut scit ex mathematicis.magnitudo enī ptinet ad geometriā 7 etiam figura.numer aūt ad arismetricā q̄re zc. Item oē sensibile p se debet generare snā formā spūalez seu speciem ipm repnīantem in medio 7 in sensu.

℔ uī eē mānifesta. in ℔ enī differt sensibile p se a sen
sibili p accns. qa a sensibili p accns sensus nihil pa-
titur. i. nihil recipit ut dicit Aū. in lra. sed a sensibili
p se debet sensus aliqd pati. Sentire enī in quoda
pati 7 moueri accidit ut dicit Aū. in lra. sed magni
tudo ñ pōt gignere suā spēm ī medio necī sensu.
ꝓbatio. qa illud qđ hz realiē magnitudinē ñ rcipit
spēm magnitudīs pcipue si hz magnitudinē eiđē
spēi. recipiēs enī debet eē denudatū a recepto saltē
scđm spēz. 7 ista ꝓpōe utiē Aū. ī receptiōe spūali 7
māli ut dicit ōm. in isto z°. Vnde Aū. dicit ī ca° de
uisibili. ē autē susceptiuū coloris qđ sine coloze. so
ni aūt absonū ḡre zc. Item ofirmat ista rō. nam
si magnitudo facēt suam spēm ī medio illa species
aut eēt đ genere q̄litatis. aut đ genere quātitatis.
cū enī eēt ens extra aīam actu necesse ē ipam eē in
aliquo p̄dicam̄to. 7 ñ ē rōabile ipam esse ī alio nisi
ī altero istoꝝ duoꝝ ut pz cuilibet sani capitis. ℔ illa
spēs magnitudīs ñ pōt eē qualitas. sicut enī q̄litas
ñ generat spēm que sit magnitudo sic ñ uidetur q
magnitudo generet spēm que sit qualitas p̄cipue
qa illa spēs debet eē cōformis illi magnitudī ut eaz
repsentet. qualiē aūt qualitas pōt eē cōformis ipsi
magnitudī 7 ipaz magnitudiēm repñtans Nec
est ōndum q illa spēs sit đ genere quātitatis quia
aut eēt eiusdē spēi spālissime cū ipa magnitudīe ut
spēs linee eēt eiđem spēi cū lineꝝ 7 supficiei cū su-
pficie. aut eēt alteriđ spēi. si diceret q spēs linee quā
gignit ī medio sit eiusdē spēi spālissime cum linea
℔ uidet irrōabile qa cū ipm mediū 7 obm habeāt
ī se longitudiēm ñ debet recipe lōgitudinē eiđez
spēi. Nec ē ōndum q sit alteriđ spēi ab ipa magni-
tudine qa sic Aū. non numerasset sufficienē species
quātitatis q̄re zc. Et ofirmaē qa dicit ōm. ī 4° phi
sicoꝝ ca° de uacuo. q quātitates non sūt de ōtutib
actiuis. ḡ ipsa non pōt facere suam spēm ī medio 7
organo q̄re zc. Deinde ꝓbaē spāliē đ motu qa
illud cuius nihil ē extra aīam nisi īdiuisibile ñ uī
eē sensibile p se. nam indiuisibile p se non sentitur.
ut dicit Aū. in de sensu 7 sensato. sed ipsiđ motđ ni-
hil est actu extra aīam nisi indīsibile. Sicut enī de
tempore nihil est actu 7 simul extra aīam nisi nūc
ut patet ex 4°. 7 8°. phisicoꝝ. sic de motu nihil
uidet eē extra aīam nisi mutatū eē. Vnde 7 ōm.
dicit 4° phicoꝝ q motus nō ē demīratus. s. cōgre-
gatus insimul sed mens facit ipm q̄re zc. Item
arguiē de numero. qđ ē oppositū ex nō sensibilibus
non ē sensibile p se. ℔ ē manifesta p Aū. sed nume-
rus ē cōpositus ex non sensibilib. qa ē oppositđ ex
unitatib ut pz 8° 7 x° methaph. unitas autē non ē
sensibilis cū sit simpliē indiuisibilis 7 actu 7 potē-
tia ut patet in 3° phisicoꝝ 7 5° methaphice. ḡ zc.
Deinde arguiē de qete. si qes eēt p se sensibilis.
aut sentiretē p spēm ꝓpam. aut p spēm motđ. p suffi
cientem dīonem. non p spēm ꝓpriā. qa ꝑuatio nō
facit spēm in aliquo. eo q ꝑriuatio nō est ens. non
ens aūt nihil mouet nec efficit. qa semp existīabiē
aliqua spēs mouēs 3° phicoꝝ. nec p spēm motđ. qa
motus ipse sentiē p suā spēm. ḡ p illā nō sentiē qes
Item sensus pticularis nō pōt hre spēm motus
nisi exīte motu. sensus enī pticularis non obseruat
spēs rez in absentia eaꝝ ut cōiter accidit. mō corpe
aliquo qescente nō ē eius motus ut manifestum ē
qa ꝑuatiue oppōita nō sūt simul in uno subo ut dī
in pdicamentis. ḡ dum corpus aliqđ qescit sensus
pticularis non hz spēm motus eius. 7 sic per speciez
motus nō pōt cognoscere qetem alicđ corpis qui-
escentis. nec p spēm ꝓpriam ut ꝓbatum ē. ḡ nullo
mō sensus pticularis pōt cognoscere qetem. Nec ē
dicendū q sensus pticularis cognoscat qetē alicuī
mobilis dum illud mouet 7 dū species motus est
in sensu. qa dū mobile mouet 7 ē pñs sensui sensđ
pcipit eius motū ut manifestū ē ad sensum pcipue
in uisu. 7 sic simul cognosceret qetem 7 motuz. qđ
ē absurdum Item ℔ eēt contra Aū. in ℔ z°. ca° q
aūt non sit sensus zc. dicit. n. ibi Aū. qes cognoscit
in eo q nō mouet. sensus ḡ pticularis non cōḡscit
qetem alicuī mobilis dum illud mouet. qa idem
esset qđ pus Ex oībus istis uī alicui q sensibilia
coīa non sunt p se sensibilia. Oppositū arguitur
auctoritate Aū. in lra. silr auctoritate ōm. 7 oīum
alioꝝ expositoꝝ. Ista questio ē multū difficilis
7 paꝝ inuenio ordinatū pter dicta ōm. contra q̄ sūt
multe auctoritates ut patet ex argumētis īductis
Quidā dixerūt sicut frater Thomas in isto loco q
sensibilia coīa nō sunt sensibilia p accns ꝓpt duas
rōes. ꝑ qa hmōi sensibilia coīa sunt ꝓpria oba se-
sus coīs. sicut sensibilia ꝓpa sunt ꝓpa singularis.
z°. qa sensibilia ꝓpa non pñt eē sine sensibilibz cō
munibz īmo ipa sensibilia coīa sunt subiecta per se
sensibiliū ꝓpozum ut eis īponit. Dicit enim frater
Thomas q utraq; istaꝝ rōnum ē incōpetens. ꝑ qa
falsum ē q ista sensibilia sint obba sensus coīs ꝓpa
supple. q est qdam sensus diuersus a qnq; sensibus
pticularibz. qa iste sensus coīs ē quedā potētia ad
quaz terminant oēs īmutatiōes sensuū pticularīū
ut infra patebit. Vnde īpossibile est q sensus coīs
hēat aliqđ obm ꝓpriū aliud q; hnt sensus ꝓpriī.
Item dato q sensibilia coīa eēnt obm sensus coīs
non excluderetē p ℔ qn eēnt p accns sensibilia resꝑ
pectu sensuū ꝓpoꝝ. sic enim agiē ℔ de sensibilibus
scđm q habēt hītudinem ad sensus ꝓprios. nā po
tentia que ē sensus coīs nondū ē declarata Quod
aūt est obm supioris alicuius potentie ctingit esse
p accidens sensibile ut postē dicet 7 sic ꝑma rō non
ē opetens Item secūda rō ñ ualet. ad ℔ enī q ali-
quod sit sensibile p accns non refert utz illud qđ ē
subm q̄litatis sensibilis sit eius p se subm. uel nō p
se. nullđ enī diceret ignē q ē p se subm calōris eē p
se sensibile tactu. Et ē. sīderandū q hē due rōnes
q̄s recitat frater Thomas 7 īpzobat. uidentē supfi-
cialiē eē rōes ōm. sed nō sūt ut patebit ī seq̄ntibus
7 puto q ipse frat Thomas sumpsit istas duas rō-
nes ex uerb ōm. nō tamē dicit plane eas esse ratiōes
ōm. qa forte dubitauit an eēt intētio ōm. aut sciuit
q ℔ ñ fuit intētio eius Cūc ultenđ dicit iste frat
q iō aliter ē dicendū q sentire cōsistit in quodam
pati 7 alterari ut dictū est s. qcqd ḡ facit dzīam in
ipsa passione uel alteratiōe sensus hz p se hītudinē
ad sensum 7 dī sensibile p se. Qđ aūt nullam facit
dzīam circa īmutationē sensus ē sensibile p accns
Vnde 7 in lra dicit phs q a sensibili p accns nihil
patitur sensus scđm q hmōi. dzīam aūt circa im-
mutationē pōt aliqd facē dupliē. Vno mō quantū
ad ipam spēm agentis 7 sic sensibilia ꝓpa p se faci-
unt dzīam circa īmutationē sensus scđz q ℔ ē colō
illud aūt sonus. 7 illud ē albū illud uero nigz. ipe
enim spēs actiuoꝝ in sensū sunt sensibilia ꝓpria ad
que hēt naturalē hītudinem potentia sensitiua. 7
ꝓpter ℔ p aliquaz dzīam istoꝝ sensibiliū dzsificāt
sensus Quedā uero alia faciūt dzīam in trāsmuta
tione sensuū ñ quantū ad spēm agentis. sed q̄tum
ad modū actiōis. qualitates enī sensibiles mouent
sensuz situaliē 7 corpaliē. unde aliē mouēt sensum
que sūt in maiori uel in minori corpe 7 scđm q sē
in diuerso situ ut ꝓpinquo uel remoto uel eodē uī
diuerso. 7 ℔ mō sensibilia coīa faciūt dzīam circa ī
mutationē sensuū. qa nō hnt hītudinē ad sensum
ut species actiōz iō in ea ñ diuersificāt species po-
tentie sensitiue sed remanēt coīa pluribz potentiis
sensus. Et in his uerb maīfeste uidetē intēdere iste
hō q ista sensibilia coīa nō pro tanto sūt sensibīa

cōmunia qa īpzimāt sensibilibꝫ suas ꝓpzias spēs seu simulacra. sed ꝓ tanto qa sensibilia ꝓpa aliter 7 aliter īmutant scd̄m q alīs 7 alīs sensibilibꝫ cō munibꝫ sunt coniuncta. Qd̄ si sic ītelligit credo q falsum ītelligat. qa color cōiunctꝰ motui aut nihil īpzimit sensui nisi qd̄ īpmit color sine motu. ant aliqd impmit qd̄ non impmit color sine motu. Si nihil pēnitus impmit qualit̄ ḡ diuersificat īmuta tionē ita q sequat̄ alia ognitio ul'iudiciū. Si uero impmit aliqd aliud illud indubitāter nō potest eē aliud nisi species ipsiꝰ motus. qa sensus non ē natꝰ recipe a forma extra aīam p̄ nisi eius spēm seu ka ractarē q̄re ꝛc. Similiter albedo uel aliꝰ color con iunctus figure triangulari. aut īpzimit aliqd uisui qd̄ non impmit ei color figure quadrāgularis uel eo. aut oīo nihil. 7 sic seqtur qd̄ pzi. similiter aūt 7 in alīs. Vnde sine dubio ut̄ q unūquodq; istoꝝ sensibiliū cōium īpzimit sensui pticulari suā ꝓpaꝝ silitudinem p quā cognoscit̄ ab eo. 7 hꝫ uidet̄ iten. Aꝛ. in isto z. ca. Q aūt nō sit sensus alius ꝛc. ubi loquens de sensibilibꝫ cōibus dicit q oīa eniꝫ hec motu sentimꝰ. Et ōm. dicit q oīa hec sentiunt̄ a sē sibꝫ p aliquam motionē uel passionē. sensibl̄e aūt non aliteꝛ mouet sensum nisi generando ī ipo suā spēm. Rursus quer̄at̄ ab ipso 7 ab alīs sic ōntibꝫ si uisus cognoscit colorē 7 magnitudinē figuraꝫ 7 motū. utq; cognoscat hec oīa p speciē coloris. aut p aliā 7 aliā speciē. Si p eandē speciē hꝫ ē difficile. qa sicut iste sūt res diuersē sic eaq; cognitiones debēt eē diuerse. Ridiculū enī eēt dicere q uisio coloris sit idem formaliṫ 7 eēntialiter cū uisiōe figure aut ma gnitudinis aut motꝰ. si ḡ iste sensationes sūt ōrse quomō poterūt cāri ab una 7 eadē spē non bene ē manifestū. Et iō dicendū ē aliter scd̄m intētionem ōm. Ad cuius euidentiam ꝛsiderandū ē q p se 7 accn̄s sunt quodāmodo oppositā ut satis patet ex p̄ posterioꝝ. 7 quia quot modis ōr unū oppositoꝝ tot modis ōr 7 reliquū ut ōr in p̄ thopicoꝝ. ideo p se ōr tot modis quot ōr accn̄s 7 econuerso. mō ali qd ē sensibile accn̄s duobus modis ut īnuit ōm. Vno mō aliqd est sensibile accn̄s ex eo q nō co gnoscit a sensu pticlari nec sensibilia ꝓpa sūt ei ne cessario cōiuncta ex necessitate ꝓpinqua nec rēota 7 sic indīduuꝫ subē ē sensibile accn̄s ut soꝛ. 7 hꝫ. color enī non ē necessario ī soꝛte nec necessitate ꝓpinq̄ nec remota. 7 p oppositū ad hunc modū dice retur aliqd sensibile p se ex hꝫ q cognoscit̄ a sēsu p ticulari 7 sensibilia ꝓpa sunt ei cōiuncta ex necessi tate ꝓpinqua uel remota. Alio mō ōr aliqd sensi bile scd̄m accn̄s ex eo q sensus nō est natus ipsuꝫ cognoscere scd̄m q sensus. i. p naturā cōem oībus sensibꝫ uel pluribꝫ. sed scd̄z q sūt tales sensꝰ. s. hoīs 7 hꝫ etiā mō ozīe subales indiuiduoꝝ subē sūt sen sibiles scd̄m accn̄s. qa licet cognoscātur a pluribus sensibꝫ aliquo mō. tam̄ sensus nō cognoscunt eas scd̄m q sūt sensus sed scd̄m q sunt sensus animal̄ ītelligētis. s. hoīs. ubi gratia licet medicꝰ ad ognoscendū uitā alicuius utit̄ pluribꝫ sensibus. s. uisu 7 au ditu 7 tactu tam̄ isti sensus non deseruiūt ad ognitionē uite scd̄m q sunt sensus. nec p naturā cōem sensui in hoīe 7 in alīs aīalibus sed scd̄m q sūt sē sus hoīs. p se aūt ecōtra scd̄m q ē sensibile a sēsu ut sensus est nō scd̄m q hꝰ aīalis. Quis uisis ōr ad q̄ stionē q sensibilia cōia sūt sensibilia p se p̄ mō. qa sensibilia ꝓpria necessario sūt eis cōiuncta aut ne cessitate ꝓpinqua ut magnitudini 7 figure. aut ne cessitate remota sicut motui aut q̄ti aut nūero aut unitati. Quis enī qualitas sensibilis est ī magnitu dine aliqliter figurata 7 ē cōiūcta motui ul' quieti 7 numero aut unitati. 7 cū ista sensibilia cog̃scant̄ a sensibꝰ pticularibꝫ. q̄te uidet̄ q sūt sensibilia p se p̄ mō. Sunt etiā sensibilia ꝛ. qa sensus ñ sūt nati cognoscē ea scd̄z q sūt tales sensus solū uel talis. s. hoīs. sed scd̄m q sunt sensus p naturā cōes plu ribus sensibꝫ in pluribus aīalibꝫ. non enī solus hō p uisum cognoscit magnitudinē sed etiam queda aliꝫ aīalia. cuius signū p̄t eē qa canis uelocis mouet̄ ad cibū maioris quātitatis ceteris paribꝫ. ut si cani famelico offerant̄ duo frusta carniū quoꝝ unus sit maioris quantitatis q̄ reliquū dūmodo possit ābo accipe citiꝰ ibit ad maius q̄ ad mīꝰ qd̄ nō faceret nisi aliquo mō cognosceret magnitudinē. 7 ueriſi mile ē de alīs sensibꝫ cōibus q aliqualiter ab alīs aīalibus cognoscant̄ 7 p̄cipue de motu aut quiete qa uidemꝰ q canis uidēs dominū suū ambulantē uadit post eum 7 qescente qescit. 7 hꝫ spāliṫ ē uerꝫ ī canibꝫ disciplinatis. silr aūt ē de mīstis alīs q̄te ꝛc. Et istas cōes ītellexit ōm. ut patet inspicienti ꝓba eius. cū enī dixit q ista sunt ꝓpria sensui cōi ñ ac cepit sensū cōem ꝓ illa potentia ad quā t̄mināt̄ oēs īmutationes sensuū ꝓpꝝ. sed ītendit q ipi sensus habēt cognoscere ipsa sensibilia coīa per na turā coēm oībus sensibus aut pluribꝫ non scd̄z q sūt sensus talis aīalis p̄cise. Tria. n. istoꝝ sensibiliū sentiūtur ab oībus sensibꝫ. s. motꝰ. qes. 7 numerꝰ. duo aūt eoꝝ. s. figura 7 magnitudo sūt coīa uisui 7 tactui tm̄ ut dicit ōm. 7 scd̄m hoc intelligēda sūt uerba ōm. in isto ca. ubi dicit sic. Qm̄ autē sensibi lia. s. coīa sunt attributa sensibꝫ essentialiṫ manife stū est. non enī possumꝰ attribuere cōprehensiōes sensuū eiꝰ alio mō ab eo q sūt sensus. hec igitur ē intentio eius 7 qd̄ ē accn̄taliṫ ē oppositū ei quod ē eēntialiṫ. ista enī sūt cōprehensibīa sēsuū scd̄z q sūt sēsꝰ ñ scd̄z q sint aliq sensꝰ. Et p istā r̄duplicatiōem scd̄m q sensus ītelligit ōm. naturā coēm pluribus sensibꝫ pluriū aīalium aut oībus. Consideranduū ē etiam diligent̄ q licet ista sint p se sensibilia modis p̄dictis. tam̄ nō sunt sensibilia p̄. qa si sensibl̄e cōe est sensibile p̄ aut est sensibile p̄ pmitate cōitatis. aut pmitate pncipalitatis. non p̄ mō qa passio que debet̄ alicui p̄ pmitate cōitatis debet oībus alīs q bus inest p naturā illiꝰ ut patet īducendo. tisibili tas enī que ī est hoī p̄ inest oībus alīs p nām hoīs 7 hr̄e tres ꝛc. p naturā triāguli 7 hꝫ ē intentio Aꝛ. p̄ posterioꝝ. mō eē sensibile nō inest sensibꝫ ꝓpo p naturam sensibilis cōis. qa cū sensibile cōmune sit aliud eēntialiṫ a ꝓprio ut manifestū ē. sequeret̄ q sensibile ꝓpriū nō eēt p se sensibile. sed accn̄s qd̄ ē absurdū. nec ē ondū q sēsibīa coīa sint sensi bīa p̄ ordine pncipalitat̄ siue dignitat̄ īmo magꝭ sēsibilia ꝓpa scd̄m coēz doctrinā qa sensus particu laris ñ distinguit̄ scd̄m distinctionē sensibiliū cō munium. sed secundum distīctionem sensibilium proprioꝝ ita q unꝰ qsq; sensus particularis natus ē cognoscē unū genꝰ sensibilis ꝓpi 7 nō aliud. ut ōr ī lra. qd̄ ñ sic ē de sensibilibus cōibus. īmo unꝰ sensus natus ē cognoscere plura sensibilia coīa utq; ex dictis. uel saltē plura sensibilia coīa possunt per uenire ad sensū mediāte uno ōgano particulari ut fi gura 7 motꝰ mediāte ocłō. silr aūt 7 in alīs. credo tm̄ q sicut nō ē idem uidere colorē 7 uidere figurā sic ñ ē idē posse uidē colorē 7 posse uidere figuraꝫ. 7 sic de ceteris suo mō. ꝫ nūq; plā genera sēsibiliuꝫ ꝓpoꝝ faciūt spēs suas in eodē ozgano particulari ut color nō facit suā spēm in aerē uel in aurē onālem auditui. nec sonꝰ ī oculo silr aūt 7 in alīs huiusmōi Vlteriꝰ ē ītelligēdū q q̄uis ista sensibilia coīa sint p se sensibilia ut p̄dictū ē. 7 quāuis etiā faciāt suas intentiones ī sensibus particularibꝫ ut uidetur uelle Aꝛ. in z. hꝰ ubi allegabat̄ ꝑus. tn̄ nō faciunt spēs suas ī sensibus particularibus nisi sint dispositi spēbus sensibiliū ꝓpriorꝝ. cuius manifestū ē signuꝫ

q̄ quāuis aliq̄d cō̄pus moueat̄ 7 sit sufficient̄ p̄ns auditui. si tam̄ nō facit aliquē sonū ī motu suo nō p̄cipit̄ p̄ auditū mot̄ ei⁹. sit aūt ē de ipo uisu. nam q̄uis aliq̄d corpus eēt motū uelocit̄. tam̄ uis⁹ non iudicaret illud moueri nisi illud corpus eēt colō̄atum aut luminosū ita q̄ spēs lumīs aut colōris diſponeret uisum ad recipiēdū spēm mot⁹. ¶ In forte ꝺ̄ ē cā q̄te p̄ uisum non p̄cipim⁹ motū ignis in sua ꝓp̄ria ſpera q̄uis realiter 7 uelocit̄ moueat̄ ibidē ut ꝺr̄ in p̄ methaurorū. ꝺ̄ enī est ꝓ tanto qa ignis ī sua spera non lucet ut dicit ꝺm̄. in suo libro de sēsu 7 sensato. 7 Albꝰ declarat in p̄ methaurorū. nec ē corpus colorat̄ cū sit simplex elementū. ¶ Et si quis dicat q̄ ꝺ̄ non ē cā. sed nimia distantia ignis a uisu ꝺ̄ non uidet̄ rōnabile. qa q̄uis ignis in ocauo celi exīs sit multū distans a nob. tamē ipse ē tante q̄ntitatis q̄ eius distantia nō deberet ip̄m ip̄edire quin uideret̄ si p̄ solū suū motū posset facere spēm ī uisu sine spē colōris. īmo etiā credo q̄ si aliqua magna quātitas ignis puri non lucentis nec colorati esset sufficienter ꝓpinqua uisui 7 moueret̄ sursū ñ tam̄ uisus eam p̄cipet 7 ꝺ̄ patet p̄ experientiam satis. naꝫ multotiens ab aliqbꝫ corpibꝫ resoluūtur fumi subtiles q̄ mouent̄ localit̄. 7 tam̄ uisus non p̄cipit eos sed cōuincitur p̄ rōem certā ita eē ut ap̄ꝫ in multis effectibꝫ nālibus 7 spāliter in exalatiōe que est cā uenti 7 de alīs ḥmōi. ¶ Ad p̄mam rōem cum ꝺr̄ illud q̄ ꝺ̄ est cōiunctū alteri ⁊c. ueꝫ ē si sic ē coniunctum accn̄taliter q̄ nō cognoscat̄ a sensu pticulari. nec sensibilia sunt ei cōiuncta necessario. ꝺ̄ si sunt necessario 7 cū ꝺ̄ cognoscat̄ a sensu pticulari sic p̄t eē p̄ se sensibile 7 sic ē de istis ut dict̄ est. ¶ Ad aliꝫ p̄t dici q̄ obm uisus 7 ꝓp̄riū 7 p̄rimū bn̄ ē color. sed obm simp̄r p̄mum eius p̄mitate cōitatis non ē ꝓp̄rie color sed uisibile. ē aūt uisibile p̄ sui naturā illud q̄ facit suā spēm in uisu. ¶ Vel p̄t dici aliter q̄ illud q̄ ꝺ̄ non ē p̄mum obm ⁊c. ueꝫ ē q̄ tale nō ē sensibile p̄ sed p̄t eē sensibile nō p̄ uel secūdario 7 sic ē de istis. ¶ Vel dicat̄ q̄ nullū istoꝝ sensibiliuꝫ cōium ꝺtinet̄ sub p̄ obo sensus pticularis scd̄m q̄ ē talis sensus pticularis. ꝺ̄ bn̄ cōtinet̄ sub obo ꝺ̄ libet eoꝝ uel pluriū scd̄m q̄ sunt sensus uel scd̄m q̄ cōicant in aliqua cōi natura ipsi⁹ sensus. ubi ḡtia. motus q̄uis non cōtineat̄ sub obo uisus p̄ scd̄ꝫ q̄ uisus. tñ bene cōtinet̄ sub obo uisus scd̄m q̄ est sensus. obm enī p̄muꝫ sensus scd̄m q̄ sensus ē est illud q̄ ꝺ̄ cognoscit̄ ab ipso sensu q̄te ⁊c. ¶ Ad aliā patet ex dictis. q̄ enī sensibile cōe sit sensibile p̄ se sibile ꝓp̄rium nō sic ē intelligendū. q̄ sensibile ꝓp̄rii sit formale p̄ncipiū q̄ sensibile cōe sit sēsibile sed qm̄ ipsum sensibile ꝓp̄riū diſponit sensuꝫ ad recipiendū spēm sensibilis cōis ut p̄us dictū ē. ¶ Ad aliā dicendū q̄ sensibile cōe ē sensibile p̄ se nō p̄. 7 cū arguit̄ contra ꝺ̄ q̄ illud q̄ ꝺ̄ ē tale p̄ se non p̄ ⁊c. p̄t dici q̄ ueꝫ ē. sed sensibile ꝓp̄rium non ē sēsibile p̄ p̄mitate cōitatis nisi respectu sensus pticularis ut talis ē non respectu sensus ut sensus. ¶ Si autem q̄rat̄ qd ē p̄mum sensibile p̄mitate cōitatis respectu ipsi⁹ sensus ut sensus ē. dici p̄t q̄ illud p̄mū obm cui p̄ deb̄et eē sensibile a sensu ut sensus ē nō ē nominatū uno noīe p̄cise sub una rōe absoluta. ꝺ̄ p̄t circūscribi q̄ illud ē forma nata facere spēm in sēsu uel aliquo alio mō. ¶ Ad aliā dicendū q̄ entia mathematica non sūt sensibilia p̄ se p̄ sed bn̄ sūt sensibilia p̄ se nō p̄ nec a talibꝫ sensibilibꝫ sūt abstracta. ¶ Ad aliud p̄t dici negando minorē. 7 cuꝫ ꝺr̄ q̄ recipiens ⁊c. dico q̄ ip̄m mediū 7 organū bn̄ ḥnt magnitudinē scd̄m eē reale. sed ñ ḥnt eam scd̄ꝫ eē intentionale uel spūale. 7 si ḥ eam scd̄m eē spūale sicut cū aliq̄ magnitudo īmutat ip̄m actu. tam̄ illa spēs uel intentio nō ē idem eēntialit̄ cū ipo medio uel organo nec cū eius potentia naturali nec r̄cipit̄ rōe illi⁹ intentiōis quam ḥ in se. sed rōe alteri⁹ potentie naturalis que ē eēntialit̄ alia ab illa ītentiōe. ¶ Si aūt aliqs insteret sic. illud q̄ ḥabet aliquā forām realiter non recipit ip̄am spūalit̄. mō ip̄m mediuꝫ 7 organum sensus ḥnt magnitudinē realit̄ ut manifestū ē q̄re ⁊c. ¶ Forte ē dicendū q̄ illꝺ̄ q̄ ḥabꝫ ⁊c. ueꝫ ē unā 7 eandē formā numero quā realiter habet nō recipit spūaliter sed aliā p̄t recipe ul⁹ saltem spēm alteri⁹. ¶ Vel aliter dicendū ē q̄ illud q̄ ḥabet ⁊c. ueꝫ ē rōe illius forme quā habet realiter nō recipit spēm alteri⁹ eiusdem spēi ita q̄ forā aliq̄ nō ē alicui subo rō recipiēdi intentionē forē eiusdem spēi. sed rōe alteri⁹ potentie p̄t recipe talē intentionē. ueꝫ ē ḡ q̄ ip̄m mediū ḥns realit̄ magnitudinē non recipit spēm magnitudīs ratione ipsi⁹ magnitudīs sed rōe alic⁹ alteri⁹ potentie naturalis 7 ꝺ̄ bene sufficit. ¶ Ad aliā p̄t dici ꝓbabilit̄ q̄ intentio magnitudīs ē eiusdē generis cū ipa magnitudine 7 ei⁹dem spēi cū magnitudīe obi 7 cum ea que ē medij. ip̄m aūt mediū aliter ḥ magnitudiē. añq̄ īmutet̄ ab obo 7 post. nam p̄us hēbat magnitudinē realit̄ siue scd̄m eē reale. 7 postea habet eaꝫ scd̄ꝫ eē spūale. Quale aūt differt eē reale forme ab eē spūali uidebit̄ post. ¶ Sed de intentiōe mot⁹ lōlis si facit intentionē in medio 7 ī organo 7 sensu bn̄ ē dubiū. q̄liter illa sit ei⁹dem spēi cū illo motu. 7 oꝝ q̄ ip̄m mediū īmutatum a motu locali moueatur localit̄. nisi forte diceret̄ q̄ iste forē spūales nō habēt noīare subiecta in q̄bus spūaliter ḥnt eē. ¶ Sed ꝺ̄ ē mirabile q̄ aliqua forma accn̄talis eēt ī aliquo subo 7 non daret ei aliq̄d eē formalit̄. ¶ Dicēt autē aliqs q̄ mediū īmutatum a motu locali uel a cōpe q̄d localit̄ mouet̄ bn̄ mouet̄ motu spūali 7 intētionali 7 ḥ aliud 7 aliud ubi spūale repn̄tans aliud 7 aliud ubi corpis realit̄ moti 7 ḥ fluxū quendaꝫ spūalem repn̄tantes fluxū realē illi⁹ corpis. 7 utinam ego scirem ueritatē hui⁹ scīe demonstratiue. ¶ Ad aliud cū arguit̄ spāliter de motu. p̄t dici q̄ īdiuisibile n̄ sentit̄ tanq̄ p̄ se subsistens seorsum 7 diuisum. sed bene sentit tanq̄ ens ī aliq̄ diuisibili 7 ꝺ̄ non negaret ar. ¶ Vel dicat̄ q̄ quāuis mutatuꝫ eē sit indiuisibile scd̄m mutationē qa mutatū eē nō ē in mobili dū mouet̄ nisi in īstanti tamē nō est in diuisibile scd̄ꝫ magnitudinē sicut nec ip̄m mobile nec actus scd̄m q̄ ē motus sed diuisibile. 7 hoc sufficit ad ꝓpositū. ¶ Ad aliaꝫ de unitate sic⁹ p̄t dici q̄ licet ipsa sit īdiuisibilis tñ non ē p̄ se subsistēs 7 seorsum 7 diuisim. sed in alio. 7 tle indiuisibile nihil ꝓhibet eē p̄ se sensibile. ¶ Vel dicat̄ q̄ unitas est īdiuisibilis quantū ad formale. unde sumit̄ ratio unitatis 7 uni⁹. s. quātum ad ip̄am rōnem. īdiuisio enī ñ recipit diuisionē nec p̄ se nec p̄ accns cū unū oppositoꝝ ñ recipiat alteꝝ. ¶ Sed ipsa unitas q̄tum ad illud q̄ ipsa ē 7 quantū ad illud q̄ significat noīe unitatis bn̄ ē diuisibilis saltē p̄ accns p̄cipue si poneret̄ q̄ unitas eēntialit̄ eēt cōtinuitas 7 īdiuisio sicut uident̄ concedere illi q̄ dicūt q̄ unū subiectū est eēntialiter ꝺtinuū 7 indiuisuꝫ. ¶ Ad aliꝺ̄ q̄ dicit ꝺm̄. q̄ quātitates ⁊c. ueꝫ est actiōe 7 passione reali 7 corruptīa que ē cū abiectione ꝺtrarī ꝺ̄ bene sūt actīe actiōe spūali 7 p̄fectīa. ¶ Ad aliaꝫ de q̄te considerandū ē q̄ qes ꝓput ē p̄uatio motus nō ē p̄ se sensibilis sic q̄ p̄ sui naturā generet aliq̄d in sensu. aliꝫ enī nō ens ageret aliq̄d positm̄ p̄ se. ¶ Sed forte ipa est sensibilis p̄ se. ꝓ tanto qa sensibilia. ꝓp̄ria sunt ei necessario cōiuncta. nō ē enī aliq̄d corpus coloratū aut lucidū aut quacūq̄ qualitate sensibili informatū quī ip̄m q̄escat aliqua q̄te ut celū quāuis semp moueat̄ aliqua circulatiōe tñ cū ē sub una circulatiōe non est sub alia. s. sub futura

7 sic aliquo° quieſcit. Silr aliqđ corpus qđ mouet motu ſurſum 7 poteſt moueri motu ꝛſuz dum mouet ſurſum qeſcit qete oppoſita motui ꝛſum aliquo mō inquantū n mouet illo motu 7 pōt moueri ſic aūt ē in alijs hȳmōi. Sed cum queritur an ipſa qes ſentiat p ſuam ſpēm aut p ſpēm motꝰ. pōt dici q ſentit p ſpēm motus nō qdem p. ſed ſecundario. 7 hꝫ cōtingit cū ipm mobile nō mouet actu ſed fuit motū pus 7 poſt qeſcit. 7 cū or q ſenſꝰ pticularis non hz ſpēm motus poſtq; ceſſauit motus. pōt dici q uez ē p aliquod magnū tēpus. ſ aliquo puo tēpore poſt ipm motū pōt reſeruari ſpēs motꝰ in ſenſu pticulāri 7 tunc cognſcit ipaz qetē. Vel dicat q ſenſus pticularis nō reſeruat ſpēm rei in ogano exteriori ſicut uiſus nō ſeruat nec retinet ſpeciem coloꝛis in oculo ſic aūt 7 in alijs. ſed bene retinz ſpeciem ſui obi interꝰ in orgão ĩteriori 7 radicali ſaltem p aliqđ tempus puum 7 p hȳmōi ſpēm motꝰ inquantū ipſa eſt ſpēs motꝰ ꝓteriti cognoſcit qes oppoſita illi motui. s. negatio eiꝰ in ſubō apto nato ſ iſta n ſufficiūt. qa ipa qes bn ſentit in aliq̄ mag̃ tempore. ſicut uidens lapidē qeſcere p totam diez. Et ē aliter dicendū q uiſus nō cognoſcit qetem p ſpēm motus reſeruatā in ipſo uiſu. pōt tam eam cognoſcere p ſpēm motus factā in ipo reſeruatam p uirtutē imaginatiuā. Aliter dicūt aliq q ſenſꝰ particularis nō pōt cognoſcere qetem que ē negatō motus. ſed cognoſcit qetem p quāto cognoſcit eē alicuius mobilis in aliquo loco uel ubi. cui qdem eē nō eſt cōiunctus fluxus ipſiꝰ mobilis de uno ubi ad aliud. illam tamē negationē fluxus nō cognoſcit ſenſus particularis. ſed ſenſus ĩterioꝛ ſicut cogitatiua in hoīe 7 eſtimatiua in bꝛutis. 7 hoc ē bn ꝓbabile ut mihi uideꝫ. Dec ſūt que potui cōgregare d hac difficili queſtiōe 7 ab alijs parum accepi dclaratum quare ꝛc.

Q. XVIII

Quius qdem ē uiſꝰ hꝫ ē uiſibile ꝛc. Queritꝫ hꝫ p. Utz lux conferat coloꝛi formā uel hītum p quā ulꝫ p quem moueat mediū 7 uiſuz. Et arguit p q ſic qa ſicut ſe habet intellectus agens ad fantaſmata ſic lumē ad coloꝛes. hac ſilitudine utit Aꝛ. in 3° huiꝰ. ſed ĩtellcūs agens cōfert formā 7 hītum quo fantaſmata mouēt intellcm ut dr 3° hꝰ q̄te ꝛc. Itez ꝓbatur p expimentū. nam oculꝰ exns in tenebꝛis uidet coloꝛes exntes ī lumīe ut patet ſi qs exns ī camera obſcura reſpiciat p foramē uidebit ea que ſūt extra manifeſte. ſed oculus exns in lumine nō uidebit ea que ſūt in tenebꝛis ut manifeſtū eſt ad ſenſū. hꝫ aūt nō uideꝫ ottingere p alio niſi quia lux pbet coloꝛi exntī in luce formā que mouet uiſum 7 nō coloꝛi q ē in tenebꝛis q̄te ꝛc. Item lumē ē neceſſariū ad uiſionē coloꝛis ut pz ad ſenſum. aut g. requritur ꝓpter informādos coloꝛes. aut ad diſponendū mediū ad receptionē coloꝛis p ſufficientez dionez. ſi p mō hētur intentio. ſi z°° hꝫ uideꝫ incōueniēs eē qa idē eſt agens uel generās īducēs formā 7 diſponēs materiā ſcdm dn̄. 7° methaph. Si igit coloꝛ p ſuā formā generat intentionē ſuam ī medio. uideꝫ etiā q debet diſponere mediū ad ſue ſpēi receptionē q̄te ꝛc. Oppoſitū ägunt auctōitate dn̄. h. uult enī dn̄. q lumen nō largit coloꝛi hītuz p quem moueat mediū 7 uiſū. Dicenduz breuit q nō. ꝓbatur tōe dn̄. ſic. Si enī lumē daret coloꝛi formā qua mouēt uiſū 7 mediū tunc coloꝛ nō eēt uiſibilis p ſe ſed p accns. hꝫ ē contra Aꝛ. in ꝓncipio hȳ capituli. uult enī plane q color ē p ſe uiſibilis ī z°° dicendi p ſe. 7 dn̄a manifeſta ē. qđ enī debetur alicui p formā ſibi ab extrinſeco ſupuenientem n debeꝫ ei p ſe ſed p accns ꝑcipue ſi illa forma ſit ſeparabilis ab illo. Item poſſet argui p ſile. nā ſicut ſonꝰ ſe hz ad hꝫ q ſit audibilis. ſic colō ad hꝫ q ſit uiſibil mō non ĩueniť aliqđ agens qđ impmat ſono formā aliquā p quā moueat auditū ĩmo ipſe ſonus p ſuā naturā imutat auditū. qđ enī eēt illud mouēs uel agēs? Nō ē dicendū q ſit lumē qa etiā in tenebꝛis audit ſonus q̄te ꝛc. Intelligendū tamē ē q lum̄ neceſſario requritur ad uiſionē coloꝛis quia ad hꝫ q mediū imutet a coloꝛe requritur q ſit determinate pparatū 7 diſpoſitū 7 hȳmōi diſpō ē ipm lumē. Vñ lum̄ exigit ex pte medii 7 orgāni. Quidā vo dubitauerūt cōtra iſtud ut tangit dn̄. nā oē recipiens debet eē denudatū a natura recepti. nūc aūt ipz mediū illuminatū non ē denudatū a coloꝛe qa illuminatio eius ē aliqs coloꝛ ut dixerūt. 7 hꝫ uidetur uelle Aꝛ. in lra. igit ipm mediū illuminatū nō recipit coloꝛē. 7 ſic lum ē non requiritť ex pte medii ut diſpō medii ad recipiendū coloꝛē. Ad iſtud tndz dn̄. decedendo maioꝛē. iſta enī ꝓpōe utit Aꝛ. tam ī receptiōe ſpūali q̄z coꝛpali. nihil enī recipit ſe ipm nec ē cauſa alicui in recipiēdo ſe ipm. Vñ indubitāt recipiens ut recipiēs ē debet eē denudatū ab eo qđ recipit uel eēntialiť ita q eius eēntia nō ſit eadem cū eēntia recepti uel ſcdm ſubſiſtentiā ita q etiam nō hēat ipm receptū ſibi cōiunctū ante receptiōez nec aliqd de ſpē recepti. Et cū dr in mioꝛi q mediū illuīatum nō ē denudatū a coloꝛe. dicendū q imo pōt eē. 7 cū dr q illuīatio eius ē aliqs coloꝛ. hoc negat dn̄. qa licet coloꝛ cauſet a luīe. tn̄ differt ab eo in diffinitiōe 7 eēntialiť. lum̄ enī ē actus diaphoni intermīati. i. nō dmixti cū opaco terreſtri. ſed colō ē actꝰ termīati. i. diaphoni cū opaco terreſtri. ut hz uideri ſup libꝛo de ſenſu 7 ſenſato. nec ē iten° Aꝛ. q lum̄ ſit coloꝛ diaphoni ꝓpe 7 ſtricte loquendo de coloꝛe. ſ ſcdm ſilitudiēz. qa ſicut coloꝛ ē actꝰ diaphoni terminati quo uideť ipz diaphonū. aut quo mediāte imutat ab ipſo coloꝛe ꝓpe dicto ideo nō ualet iſta dubitatio. Ad pmam rōem dr q de intellcū agente ad fantaſmata 7 de lumīe ad coloꝛes. uno mō ē ſile 7 alio° eſt diſſile. ſile ē in hꝫ quia ſicut fantaſmata nō mouēt intellcm ad ītelligendū reꝛ fantaſiatā ſine pntia intellcūs agentis. ſic etiam coloꝛes nō mouēt uiſū ad uidendū ſine pntia lumis Sed in alio ē diſſile qa fantaſmata ſūt res coꝛpales .i. in coꝛpe exntes. ītellcūs aūt eſt icoꝛpeus. ut pz ī 3° hꝫ. 7 iō fantaſmata nō pnt agere ſpeciē aliquā in ītellcū niſi coopante aliquo agente pncipali 7 īmateriali. s. ītellcū agēte. Sed uiſus ē uirtus coꝛpea 7 ulr̄iter oēs ſenſus. 7 iō ad hꝫ q recipiat ſpeciē coloꝛi ab ipſo colōr n exigit aliqd aliđ agēs 7 ipmēs hȳi ſpēm ſed ſolū diſponēs ſubm ad eiꝰ receptionez. 7 qđ accipit ab Aꝛ. in 3° hꝰ q lumē facit potentia coloꝛes actu coloꝛes. dicendū q ipſe dicit hꝫ exēplificando. de exēplo aūt n requiritť uerificatio ſ manifeſtatio ut dicit hꝫ dn̄. 7 de hꝫ plus uidebit in ttio.

Ad aliā dico buiter q oculus exns in loco tenebꝛoſo bn uidet qnqz ea que ſūt in lumīe 7 nō eo°. ſed hoc nō ē ꝓpter illā cām que aſſignata eſt in arguendo ſed ꝓpter iſtā cāz. qa mediū qđ ē ĩter oculū exntem in tenebꝛis 7 coloꝛes exteriōes exiſtētes in lumīe qnqz ē ſufficiens diſpoſitū a coloꝛibuſ uſq; ad uiſū ad hꝫ q a coloꝛibꝰ imutet ſed non eo° Mediū enī qđ ē int obm ulr̄ oculū exntem ī lumīe 7 coloꝛes exntes in tenebꝛis nō ē ſufficiens illuīatum uſq; ad uiſum Unde coloꝛ q ē in tenebꝛa nō pōt generare ſpēm ſuā ī medio ſibi ꝓpīq 7 ottiguo qa nō ē illuminatū ſufficienter 7 p ons nec ī parte medii diſtāte. 7 iō nō uideť. Sed coloꝛ q ē in luīe bn facit ſuas ſpēs in pte medii ſibi cōtigua 7 ī alijs uſq; ad uiſum exntem in tenebꝛa 7 ſic uidetur.

Dubitant tñ aliq satis rõnabilit qa sicut mediũ qđ ẽ iuxta colores exñtes ĩ tenebris nõ ẽ sufficiẽt illuminatũ ad rcipiendũ spẽs colorꝝ sic etiã mediũ qđ ẽ iuxta oculũ exñtem in tenebris non uidetur ee sufficienter illuminatũ ad recipiendũ spẽz colorꝝ q est in lumĩe ꝗre nõ uidebit ipm. Et dicenduz est õio ꝙ illa ps medij que ẽ otigua oculo existenti ĩ tenebra ẽ sufficient illuminata ad recipiendũ intẽ tionẽ colorꝝ ab alia intentiõe iam generata in pte aeris sibi ꝓpinqua dũmodo ipse oculꝰ sit in debita distantia, ꝙ situ respectu colorꝝ q sunt in lumĩe. sed iu tali situ ꝙ distãtia põt ee oculus respectu illorꝝ colorꝝ ꝙ sine dubio nõ uideret eos. ut siqs esset in uno angulo camere tenebrose ꝙ nõ ponerꝝ oculuz ad foramẽ mediãte quo spẽs puenitet ad ipm nõ uideret eos ꝗre ꝛc. Ad aliã cum dr lumẽ ẽ necessariũ ꝛc. uerꝝ ẽ ex pte ipsiꝰ medij. ꝙ cũ arguit cõtra hꝫ ꝙ idem ẽ generãs ꝛc. põt dici ꝙ uerꝝ ẽ in generatione sube ꝙ sic intellexit dñs. ꝙ ca ẽ assignanda ibi. Sed in generatione forme accntalis no semp ẽ necessariũ ꝙ unũ ꝙ idẽ sit generãs inducẽs aliquem actũ ꝙ dispoem requisita ad illũ ut in generatione nauis dr ee quedã ars disponẽs ligna ad generatiõnẽ nauis seu formã ꝙ alia inducẽs ipam formam nauis. Similit aũt ꝙ in mltis alijs rebꝰ artificialibꝰ eodẽ mõ cũ mediũ aliqđ nõ ẽ dispositũ ad recipiẽdum lumẽ p sui grossitiẽ ꝙ densitatẽ põt esse aliqđ agens disponẽs ipm ut calor ratefaciẽs ꝙ aliđ illuminãs ut corpus luminosũ. ꝙ sic erit in proposito. Colores. n. nõ sũt forme sic pfecte ꝙ possint ipsum mediũ sufficient disponere ad recipiendũ suas intentiones. unde requritur aliud agẽs disponẽs ꝙ hꝫ ẽ corpus luminosum ut dr in lra.

QVrit. Vtrũ lumẽ sit corpꝰ. Et arguit ꝙ sic. illud qđ habꝫ ꝓpietates corpis ẽ corpꝰ. hꝫ uidet uera. quia ꝓprietates sequũtur naturaz. sed lumẽ hꝫ ꝓprietates corpis. nam reflecti ꝙ refrangi sunt ꝓpietates corpis ut patet ex 4° methaurorꝝ. lumẽ autẽ dr reflecti ꝙ refrangi ut cõiter dr. ꝙ hꝫtur in pspectiua. ꝙ in 3° methaurorꝝ ꝗre ꝛc. Item qđ mouet localit ẽ corpus. hoc patet in 6° phicorꝝ. sed lumẽ mouet localit. ꝙa dr ꝙ lum solis uenit a sole ad nos quod sine motu locali fieri nõ uidet ꝗre ꝛc. Item qđ hꝫ tres dimẽsiones ẽ corpus 5° methaphꝫ. ꝙ 2° celi ꝙ mũdi. sed lumẽ habet tres dimensiões. s. logitudinẽ. latitudinẽ. ꝙ pfunditatẽ. ꝗre ꝛc. Oppositũ arguit auctoritate Aꝛ. ꝙ dñs. Sꝫ ẽ intelligendum sicut narrat Albꝰ ꝙ qdam ꝓbauerũt lumen esse corpus. ꝙ hꝫ ꝓbauerũt multis rõibꝰ. quaꝛ tres uel due sũt meliores. Vna ẽ. qđ generat corpus ẽ corpus. corpus enĩ nõ generat a nõ corpe ut mãifestuz ẽ. sed lumẽ generat multa corpa ut supponebant. lumẽ enĩ celi generat oĩa ista ĩferiora. ꝙ pz in speculis cõbutentibꝰ iuxta que lumẽ multiplicatuz generat ignẽ ex stuppa. Secũda rõ ẽ ꝙa nihil figurat nisi corpus. hꝫ uidet manifesta. sed lumen figurat. qñq enĩ ẽ triãgulare qñq uero sphericũ. ut patz ad sensũ ꝗre ꝛc. Item oẽ qđ ꝓcedit uel egredit ab aliquo corpe ẽ corpus. sed lumẽ egredit a corpore luminoso uel ꝓcedit ut oẽs dicedũt ꝑ ꝛc. maior ꝓbatur ꝙa qđ egredit a corpe aut ẽ suba aut accidẽs non ẽ dicendũ ꝙ sit accns. ꝙa unũ accns ñ egredit de uno subo ad aliud subm ut cõcedũt oẽs sapientes. igit relinqtur ꝙ sit suba. aut ꝑ ẽ suba corporea. aut ĩcorporea. Nõ ẽ dicendũ ꝙ sit suba incorporea Ridiculũ enĩ eẽt dicere ꝙ a suba cõporea exiꝛz aut egredẽt suba ĩcorpea oĩo. sicut etiã eo° a suba ĩcorporea ñ egredit suba corpea. ꝑ relinqtur ꝙ illud qđ egredit a suba corporea ẽ suba corporea siue cõpus ꝙ sic patet maior ꝗre ꝛc. Verꝝ ẽ ꝙ Albꝰ ñ sic oĩo deducit rõem istam. sed tñ põt sic deduci ꝙ cõpleri. Sed buiter ista positio nõ põt stare. qđ patet rõibꝰ Aꝛ. ꝗs tangit in lra. Si lumẽ eẽt corpus sequ eret ꝙ duo corpa qñq eẽnt simul in eodẽ loco. hꝫ autez ẽ ipossibile ut supponit ex 4° phicorꝝ. ꝙ pbat oñtia qa constat ꝙ lumẽ ꝙ tenebra opponũtur ad inuicẽ puatiue. mõ ꝓpatiue opposita nata sũt fieri ĩ eodez subo. ut uisus ꝙ cecitas auditus ꝙ surditas ut oẽs dicedũt. ꝑ cũ cum tenebra qñq sit in aere ut patet ĩ nocte. seqtur ꝙ ipm lumẽ qñq sit in aere. cũ ꝑ aer sit corpus ut manifestũ ẽ. seqtur si sit corpꝰ ꝙ duo corpa sunt simul in uno ꝙ eodẽ loco. s. in illo loco ĩ quo continet aer illuminatꝰ qđ ẽ ipossibile ꝗre ꝛc. Ideo dicendũ ẽ alit ꝙ lumẽ nõ ẽ corpꝰ. ꝙ pbatur rõe Aꝛ. que melior ẽ inter oẽs. Põt tamẽ alit probari. si lumẽ eẽt corpus aut eẽt corpꝰ qđ ẽ substãtia subiecta trine dimẽsioni aut eẽt corpus quod ẽ ipsa trina dimẽsio de genere quãtitatis ꝓ oĩonem sufficientẽ. nõ ꝑ mõ qa suba ñ cognoscit a sensu pticulari ꝙ extiozi. sic enĩ bruta cognoscerẽt rei substantiã qđ ẽ ridiculũ. lumẽ aũt cognoscit a sensu q ẽ uisus ꝗre ꝛc. Item nulla suba generat ꝓ solaz pñtiam corpis ad aliqd aliud ut manifestũ est. sed lumẽ statĩ fit ꝓ pñtiam corporis luminosi ad diaphonũ ꝗre ꝛc. Si aũt diceret ꝙ lumẽ ẽ corpꝰ qđ ẽ trina dimensio de genere quãtitatis hꝫ esset ualđ dctiozũ ꝙ falsũ. ꝙa cũ oĩa corpa hẽant trinã dimẽsionẽ oĩa utiq; corpa eẽnt illuminata uꝫ luminosa. ꝙ cũ de nocte talis dimensio sit in aere. ut ostat unicuiq;. de nocte aer eẽt illuminatꝰ qđ ẽ ridiculũ ꝗre ꝛc. Item alia rõem inuit Aꝛ. in lra. Si lumen eẽt corpus tũc illuminatio eẽt qdam motꝰ localis. qđ ẽ absurdũ. ꝙa oĩs motus localis fit in tẽpore. illũinatio aũt nõ fit in tẽpore ut illuminatio totius domus a candela ut dicit dñs. 6° phicorꝝ. ꝙ illumina° totius emispern a sole pnte. ꝙ patet dña. postq; enĩ lumẽ eẽt corpus alit nõ illuminaret medium nisi illud corpus moueret ꝑ ipm mediũ pueniẽdo ab una pte medij ad aliã. ꝙ hꝫ ẽ motus localis. ꝑ illuĩatio erit motus localis. uel nõ erit sine motu locali. qđ ur inconueniens ꝗre ꝛc. Sed ad istã rõem respõdebat Empedocles ꝙ illuminatio bñ est motus localis ꝙ fit in tẽpore. sed illud tẽpus latet nos ꝓpt puitatẽ ꝙ iõ rõ non ualet. Contra hꝫ obicit Aꝛ. ꝙa tempus mensurãs motũ factũ in puo spacio põt latere nos ut tẽpus mẽsurãs nutũ oculi. Sed ꝙ tempus mensurãs motũ localẽ factũ ĩ tãto spatõ sicut ẽ ab oriente ĩ occidẽs lateret nos ꝙ nullo mõ ꝑcti ꝑemus successionẽ illius motus hꝫ uidet eẽ ualđ irrõabile ĩ ipossibile ut dicit Aꝛ. ꝗre ꝛc. Sꝫ si lumẽ non sit corpus queriꝝ qđ sit lumẽ. ꝙ quomodo ista orũt lux. ꝙ lumẽ. radius. ꝙ splẽdor. Ad ꝓmũ istorꝝ dicendũ ꝙ lumẽ ꝑ ꝙ ꝓncipalit dictũ ẽ ꝗlitas actiã aut uirtus ꝓmi alterãtis. s. corpis celestis. ipm enĩ corpus celeste totũ ẽ luminosũ aliqualt. sicut ostẽdit dñs. in tractatu suo de suba orb. licet alique partes eius que dicũtur stelle hñt lumen pfectꝰ alijs ꝙ ipm lumẽ agũt corpa celestia in istũ mundum inferiorẽ. Vnde dicit Albꝰ in suo dñto super de somno ꝙ uigilia. ꝙ lumẽ celeste diuersimode figuratũ uebit ad nos oẽs uirtutes orb. lumẽ aũt secũdario dictũ ꝙ scđm posteriꝰ s. put ẽ in istis inferioribus põt describi ꝙ ẽ qualitas sensibilis ꝙ media disponunt ad uisionẽ uisibiliũ. Lumẽ aũt ĩ sua coĩtate sumptũ diffinit ab Aꝛ. hꝫ. ꝙ ẽ actus diaphoni scđm actũ diaphonũ. Ad secundũ dicendũ ꝙ oĩa illa noĩa dicũt unã rẽ aliq; mõ unitatis. sed sub diuersis modis. Nam lux dr illa ꝗlitas scđm ꝙ est ĩ ꝑ ꝙ ꝓncipali subo suo ut in celo ꝙ spãliter ĩ sole a q

omnes alie stelle recipiũt lumẽ ut dicunt astrologi. Et dr̃ lumẽ scdm q̃ ẽ receptũ in aliq̃ diaphono de se non hñte lucẽ ut in aere uel aqua uel aliquo hmõi. Pr̃ aũt radius scdm q̃ generat̃ 7 multiplicat̃ scdz incessum rectũ ad modũ linee recte. Et dr̃ splendõ put multiplicat̃ iuxta corpꝰ aliqd reflangens manifeste 7 sensibilit̃. sicut speculũ magnũ 7 clarꝫ uel iuxta es uł aliud corpus planũ 7 polituz perfecte. tñ his noĩbus utimur mltoties p eodẽ ppt̃ realez idemptitatẽ rei significate. Ad rõnes illius opinionis. Ad primã cũ dr̃. qd̃ generat corpꝰ ẽz. dº q̃ uerꝫ ẽ si generat corpus tanq̃ generãs pncipale sed si generat tanq̃ agẽs ĩstrumentale uel tanquã uirtus agentis pncipalis nõ dz q̃ sit corpus 7 sic ẽ inꝓpósito. lumẽ enĩ appropinquatũ materie rei generabilis non generat tanq̃ agens pncipale motũ imo hmõi generãs 7 mouẽs motũ pmum 7 prĩcipale ẽ ipsum celũ ut patet in 8º phicoꝝ. sed lumẽ generat ut agens instrumentale uel ut uirtus influxa ab agente pzincipali quare ẽz. Ad aliam cũ dr̃. qd̃ figurat̃ ẽz. pot dici q̃ uerꝫ ẽ si p se figurat̃ sed si paccns figurat̃ nõ dz q̃ sit corpꝰ. ut albedo figurat̃ accntalit̃ scdm figurationẽ corpis albi 7 tñ albedo non ẽ corpus. sit aũt 7 in alijs. mõ lumẽ ñ figurat̃ p se tanq̃ ppzium 7 pncipale subm figure ꝫ scdm accns qa scdm figurationẽ corpis cuiꝰ ẽ lumen tanq̃ subi uel tanq̃ agẽtis uł p aliquod aliud accns. Quare aũt lumẽ solis multiplicatũ p forã angulare ẽ figure angularis in pte ppinqua fora mini. ĩ pte aũt remota ẽ figure sperice. ł hz uideri in pspectiua 7 nõ ł. Ad aliã cũ dr̃. qd̃ egreditur uel ꝓcedit ẽz. dico q̃ aliqd egredi uel ꝓcedi a corpore dr̃ uno mõ tanq̃ a suo loco in quo cõtinebat 7 sic oẽ qd̃ egredit̃ a corpe ẽ corpus. alio mõ intelligit̃ aliqd egredi a corpe tanq̃ a sua causa efficiẽte agente. ut dicimꝰ q̃ ab igne ꝓcedit calor uel egreditur in calefactibile. 7 sic nõ oportet q̃ sit corpus sic aũt lumen egredit̃ a corpe luminoso. nõ sicut a loco ĩ quo includit̃ sed sicut a suo agente. eodẽ inº quo ignis p suã caliditatẽ agit caliditatẽ sibi silem ĩ materia calefactibili. sic corpus lumiosum p suaz lucẽ generat lumẽ in diaphono sibi pśente q̃re ẽz. Ad rões pus adductas. Ad pmam cũ dr̃. quod hz ppetates corpis ẽz. uerꝫ ẽ si habet eas ppzie 7 uniuoce. sin aũt im ppzie 7 scdm silitudinẽ nõ dz. 7 cũ dr̃ lumẽ habet ppetates corpis. dr̃ q̃ nõ habz eas ppe 7 uniuoce. sed ipzope 7 scdm silitudinez. sicut enĩ corpus qd̃ frangit̃ diuidit̃ in duas partes aut plures. sic p mediũ altrꝰ nature diuersificat̃ mltitudo lumis 7 incessus. ut patet cũ denarꝰ exns ĩ fundo aque uidet̃ in aere. radꝰ colozis eius diuersimode figurat̃ in aere 7 in aqua. 7 similit̃ lum̃ solꝰ mediãte aere puro 7 mediante nube diuersimode generat̃ ut patet in 3º methaurꝝ caº ð halo 7 iriꝺ 7 sic dr̃ frãgi aut reflecti p silitudinẽ. Sicut. n. cõpꝰ aliqd motũ fortit̃ cũ obuiat alicui obstaclo reuertitur uersus locũ unde ꝓueniebat. ut patet de pila ꝓiecta fortit̃ ad parietẽ 7 tunc dr̃ reflecti. Sic cum lumẽ alicuius corpis luminosi pcipue lumen solis ꝓuenit ad aliqd obstaculũ politũ 7 tersũ tũc impedit̃ eius multitudo in directũ 7 lumẽ receptum ĩ illo obstaculo uł in pte aeris cõtigua illi obstaclo generat lumen in alia pte uersus corpꝰ lumiosum 7 sic uidet̃ illud idẽ lumẽ reuerti 7 reflecti uersus locũ unde ueniebat. attñ nõ ẽ uerꝫ imo nouũ lum̃ generat̃ a lumĩe recepto circa obstaculũ. Ad aliã cũ dr̃. qd̃ mouet̃ localit̃ ẽz. cõcedo maiozẽ. 7 nego minozẽ. 7 cũ dr̃ q̃ lumẽ solis ẽz. dico q̃ non est sic ĩtelligendũ lumẽ solꝰ ꝓuenire a celo ad nos q̃ unuz 7 idẽ lumẽ ꝓueniat huc inde. sicut pila una ꝓuenit a manu ꝓficientis ad parietẽ. sed sic q̃ lumẽ exns in sole generat lumẽ in medio sibi otigũo. 7 illud mediũ hns lumẽ in alio medio 7 sic semp quousq; generatio fiet in medio circa nos 7 iõ rõ ꝓcedit ex falsa imaginatiõe. Ad aliã cũ dr̃. qd̃ hz tres dimsiones ẽz. uerꝫ ẽ si hẽret tres dimensiones p se. sed si paccns non dz. sic enĩ dis forma mãlis eẽt corpꝰ eo q̃ dis talis fora extendit̃ scdm extensionẽ subi sui quodãmõ. mõ lumẽ nõ habet tres dimẽsiones p se. sed solũ paccns ĩquantũ corpus lucidũ uł illuminatũ sic ẽ dimensionatũ q̃re ẽz.

Quarit̃. Utz colos sit ꝓmum obm uisus. Et arguit̃ p q̃ non. qa si sic tunc oẽ qd̃ sentiret a uisu uel eẽt colos uel pticipãs colozẽ. oẽ enĩz qd̃ cognoscit̃ ab aliqua ẽtute cognitiua uel ẽ eius obm uel aliqd pticipans ipm obm ꝓmum. ut oẽ qd̃ intelligit̃ uel est ens uel participans ipm ens. sic est similiter in ꝓpósito. sed dns ẽ falsũ. nam corpꝰ celeste cognoscitur uisu ut oẽs ocedũt. 7 tamẽ celũ non ẽ colos uel participans colozẽ ut concedit̃ ab oĩbus. 7 rõ ẽ. quia colos ẽ quedã qualitas secũda dns mixtionem lucidi cũ opaco 7 diaphono ut hz uideri sup libzũ de sensu. celũ aũt est subm simplex nõ mixtũ ut patz ex pº celi 7 mũdi 7 8º methaphꝫ. q̃re ẽz. Similiter magnitudo figura motus 7 qes 7 numerꝰ cognoscuntur uisu. 7 tamẽ nullũ istoꝝ ẽ colos uel otentus sub colore q̃re ẽz. Item si colos eẽt ꝓmum obz uisus tũc uisꝰ nõ eẽt una ótꝰ scdm spẽm spãlissimã qd̃ reputat̃ incõueniẽs. 7 ꝓbat̃ dns. qa unitas potentie dr̃ eẽ ab unitate obi. 7 ꝓbatur qa potẽtie distinguũtur scdm distinctionẽ actuũ. 7 p dns uniũt scdm unitatẽ actuũ ut uult Auz. in isto zº. Actꝰ aũt distinguũtur scdm distinctionem obozꝝ 7 uniunt̃ scdm unitatẽ obozꝝ scdm q̃ cõiter dr̃. 7 sic de pº ad ultimũ potentie distinguũtur scdm distinctionez obiectozꝝ 7 uniunt̃ scdm unitatem ipsozꝝ. Ex quo sequtur q̃ non debet eẽ maioz unitas in uirtute q̃ in obo. Sed ostat q̃ unitas specifica ẽ pfectiõ unitas q̃ unitas generalis ut oẽs ocedũt. g̃ si obm ẽ unuz solũ scdm genꝰ. potentia nõ debet eẽ una scdm spẽz spãlissimam. mõ colos ẽ unũ scdm genus 7 ñ scdz spẽm in oĩbus colozibo ut hẽtur ex libzo de sensu 7 8º phicoꝝ. g̃ si colos ẽ ꝓmũ obm uisus. ipse uisus nõ ẽ unus scdm spẽm spãlissimã imo plures si potentie distinguũtur p oba. Item si colos eẽt obz uisus aut uisus moueret ipm colozẽ aut colos moueret ipm uisum. oĩs enĩ uirtus aut mouet suũ obiectũ aut mouet ab eo ut hẽtur a dñs. in 3º hꝫ. 7 sat ab Auz. in 5º methaphꝫ. Sed non ẽ dicendũ q̃ uisus moueat colozẽ. sensus enĩ nõ agit in sensibłe scdm doctrinã Auz. in isto zº. 7 in de sensu. nec colõ mouz ipm uisũ. ꝓbatio. qa mouens ẽ nobilioꝰ mobili mobilioꝰ moto. sicut agens patiẽte ut dicit Auz. in 3º hꝫ. mõ colos nõ est nobilioꝰ q̃ uisus ut oẽs ocedũt q̃re ẽz. Oppositũ arguit̃. qa aut colos ẽ ꝓmum obm uisus aut lumẽ p sufficientẽ dionem. sed nõ lumẽ. ꝓbat̃ qa ꝓmuz obz uisus debet eẽ idẽ eẽntialit̃ cũ oĩbus alijs que p se cognoscunt̃ a uisu. nam colos p se ẽ uisibilis. 7 tamẽ lumẽ non est idẽ eẽntialit̃ cũ colore. nec eº. ut dictũ fuit ꝓus q̃re ẽz. Ad euidentiã q̃stionis ẽ intelligendũ q̃ colõ duplicit̃ põt accipi. Uº. ꝓpe 7 stricte p qualitate secũda dns ẽte dmixtionẽ lucidi cũ opaco scdm aliquam ꝓporcionez. 7 ł mõ loqt̃ Auz. h de colore. Alio modo põt accipi colos cõiter 7 large p quocunq; actu diaphoni siue sit diaphonũ terminatũ. s. dmixtũ cũ opaco terrestri. siue sit diaphonũ nõ terminatũ. i. nõ dmixtũ cũ opaco terrestri sicut in diaphonis simplicibo ut sũt aer 7 aqua ignis 7 cõpa celestia. 7 isto loquit̃ Auz. in de sensu

XXI

ꝫ ſenſato ubi dicit ꝙ oĩa coꝛpoꝛa coloꝛe ꝓticipãt.
Vlteriꝰ intelligendũ ẽ ꝙ obꝫ ꝑmum uiſꝰ poteſt
dupliciter ītelligi. Vno mõ ꝑmũ ꝑmitate cõitatiſ. Alio
mõ ꝑmitate ꝓticipalitatis. ꝑmum qdem obm pri
mitate cõitatis ẽ illud qđ cognoſcitur ꝑ ſe a uiſu ꝫ
ꝑdicaꝫ eẽntialr de oĩbus que ꝑ ſe cognoſcuntur a
uiſu. ꝑmũ aũt obm ꝑmitate ꝓticipalitatis ẽ illud
qđ ẽ digniꝰ oĩbus alĩs que uiſu ꝓcipiuntur ꝑ ſe
Cũc aliq dicũt ad qõnem tria. ꝑ ꝙ coloꝛ ꝑꝓie
ꝫ ſtricte ſumptus nullo mõ ẽ obm ꝑmũ uiſꝰ. qa
nec ꝑdicatur eẽntialiter de oĩbus que cognoſcunt
a uiſu. nec ẽ foꝛma nobilioꝛ oĩbus alĩs quas cogſ
cit uiſus ipſe. ĩmo luꝛ celeſtis ẽ longe nobilioꝛ qli
tas q̃ ſit coloꝛ ut manifeſtũ ẽ cuilibet. 2° dicũt ꝙ
coloꝛ cõiter dictus ꝑ actu diaphoni cõcunq; ẽ ꝑ
mũ obꝫ uiſus ꝑmitate cõitatis qa cognoſcit ꝑ ſe
a uiſu ꝫ ꝑdicatur eẽntialiter de oĩbus que ꝑ ſe ꝫ
ꝑciſe cognoſcũtur a uiſu ut manifeſtũ ẽ iducendo.
Dis enĩ coloꝛ ꝓꝓie dictus ẽ quidã actus diaphoi
termiati. ꝫ luꝛ ẽ actꝰ diaphoni nõ termiati q̃re ꝛc
3° dicunt ꝙ luꝛ ẽ ꝑmũ obm uiſus ꝑmitate ꝓn
cipalitatis qa luꝛ ẽ foꝛma ſenſibilis nobilioꝛ ꝫ di
gnioꝛ inter oẽs qualitates q̃s cognoſcit uiſus. cuiꝰ
ſignũ eſt. qa coꝛpa celeſtia agũt ꝑ ſua lumĩa ad ge
nerationẽ oĩuꝫ iſtoꝝ inferioꝝ ut ſcit ex aſtrologia
nullũ aũt coloꝛatum coloꝛe ꝓꝓie dicto ſic agit ad
generationẽ ut manifeſtũ eſt q̃re ꝛc Obꝫ hꝫ poſitõ
licet ſit ſatis curialr tam̃ uidet eẽ dubitabiꝫ quãtuꝫ
ad ſecundã cluſionẽ. Nam ꝑmum obm uiſꝰ ꝑmi
tate cõitatis debet eẽ primũ uiſibile uel ꝑ ſe ꝑmuꝫ
cognoſcibile uiſu ita ꝙ iſta paſſio cognoſcibile uiſu
debeaꝫ obo uiſus tanq̃ ſubo ꝑ ꝑmitate cõitatis. cui
enĩ aliꝫ deberet hꝫ mõ ! Obꝫ coloꝛi cõiter ſũpto non
opetit hec paſſio ꝑ ſe ꝑ ꝑmitate cõitatis. qa cuꝫ aliq̃
paſſio opetit alicui ꝑ ſe ꝑ ꝑmitate cõitatis oportꝫ
ꝙ ꝑ eius naturã ueniat oĩbus his qbus ꝑ ſe ĩeſt
illa paſſio ut ſatis patet ꝑ poſteriꝰ ca° de accepti
one ulis. ita ꝙ ſubm ꝑmuꝫ alicꝰ paſſionis ꝑmitate
cõitatis debet ꝑdicari ulr de illis qbus illa paſſio d
betur ꝑ ſe nõ ꝑ. mõ aliqua ſũt cognoſcibilia a uiſu
non ꝑ naturã coloꝛis cõiter ſumpti. s. ſenſibilia cõ
munia ut magnitudo figuꝛa ꝫ hꝰmõi. Si enĩ hec
eẽnt cognoſcibilia a uiſu ꝑ naturã coloꝛis. cũ colõ
ſit extra eẽntiam iſtoꝝ tunc iſta nõ uideꝛẽtur eſſe
ꝑ ſe uiſibilia. Qđ enĩ ieſt alicui ꝑ aliud eẽntialiter
ab eo nõ ineſt ei ꝑ ſe. hꝫ aũt ẽ incõueniens. nam iſta
ſenſibilia coĩa ſunt ſenſibilia ꝑ ſe cognoſcibilia a
uiſu ꝫ ab alĩs ſenſibus ꝓticulariba ſcđm Aꝝ. ĩ iſto
2° q̃ ꝛc. Ad hꝫ poſſet rndeꝛi tenendo iſtã poſitiõeꝫ
ꝙ ĩmo coloꝛ ẽ ꝑ ſe cognoſcibilis a uiſu ꝫ ꝑ naturã
coloꝛis ẽ cognoſcibile a uiſu oẽ aliud uiſibile. Et cũ
inſtaꝫ de ſenſibilib⁹ cõibus. dicendũ ſicut tãgebaꝫ
ꝓus ꝙ ipſa ſenſibilia coĩa ſunt cognoſcibilia a uiſu
ꝑ naturã coloꝛis ꝓꝓie dicti ut luis Et cũ dicit ꝙ
tunc non ſũt ꝑ ſe ſenſibilia. dico ꝙ ueꝝ ẽ ꝑ ſe ꝑmo
ſed bñ ſunt ſenſibilia ꝑ ſe nõ ꝑ. ꝫ ꝑ ſe qdem nõ im
mediate ſed mediate. Nec uliter oꝛ ꝙ ſubm ꝑmũ
paſſionis ſit idẽ eẽntialiter cum ſubo nõ ꝑ. ſed ſuf
ficit ꝙ ꝑ ſubm ꝑmum illa paſſio inſit alĩs qbꝰ ieſt
ꝑ ſe nõ ꝑ. Et cũ inſtaꝫ ꝙ illud non ineſt alicui ꝑ ſe
qđ ineſt ei ꝑ aliqd aliud eẽntialiꝫ diſtinctũ ab eo.
dictũ fuit ꝓus quomõ hꝫ ſit poſſibile. Ad rõnes
ꝓoꝛes. Ad ꝑmã patet ex dictis. bene enĩ ocedit
ꝙ coloꝛ ꝓꝓe ſumptꝰ nõ ẽ ꝑmũ obm uiſꝰ. ſed coloꝛ
cõiter ſumptus bñ põt eẽ mõ ꝑdicto. Aliter põt
dici ꝓbabiliter ꝙ coloꝛ nullo mõ ſit ꝑmum obꝫ ui
ſus ꝑmitate cõitatis ut ꝓbat rõ. ſed ꝑmũ obꝫ ei
iſto mõ ẽ foꝛma nata facere ſuã ſpẽm in uiſu. ꝫ hoc
cõe ẽ ad coloꝛẽ figuꝛam ꝫ magnitudinẽ. ꝫ hoc põt
haberi ex dictis phi in lra. Vel dicaꝫ ꝙ uiſus põt
conſideraꝛi dupliciꝫ. Vno mõ ſcđm ꝙ uiſus. ꝫ ſic ꝑmũ
obm eius ẽ coloꝛ mõ ꝑmꝰ dicto. ꝫ ſic nõ hẽt cogſ
cere ſenſibilia coĩa. Alio mõ ſcđm ꝙ ſũt ſenſus ꝫ ſic
bñ habet cognoſcere ſenſibilia coĩa ſaltẽ aliqua. bñ
oĩa. ꝫ hꝫ mõ obꝫ eius ꝑmũ nõ erit coloꝛ bñ foꝛma q̃
ẽ nata facẽ ſuã ſpẽm in ſenſu. Ad aliã nego cõaꝫ
ꝫ cũ dr non debet eẽ pfectioꝛ unitas in potentia q̃;
in obo. dicũt aliq ꝙ uerꝫ ẽ de obo ꝑ ꝑmitate ꝓnci
palitatis. nam ab iſtꝰ unitate ꝓncipaliꝫ eſt unitas
uirtutis. Quis g̃ coloꝛ cõiter ſumptꝰ non ſit unus
ſcđm ſpẽm ſpãliſſimam tñ luꝛ ꝓꝓia ẽ una iſto mõ.
ꝑcipue lumẽ ſolis ꝫ hꝫ ſufficit ad unitatẽ uiſꝰ. Sed
hꝫ eſt unũ bonũ dubiũ qa ſcđꝫ hꝫ uidet ꝙ tactus ſit
unus ſenſus foꝛmaliꝫ. qa inter q̃litates tangibiles
ẽ una ꝓꝓia ꝑmitate ꝓticipalitatis. s. caliditas Iſta
enĩ ẽ nobiliſſima inter oẽs q̃litates tãgibiles ut hꝫ
uideꝛi ſup ſecundũ de generatiõe ꝫ q̃ttum methau
roꝝ ꝫ ſic ſi iſta unitas ſpecifica obi ꝓncipaliꝫ ſufficit
ad unitatẽ ſpecificã ſenſus. ſequeꝛeꝫ ꝙ tactus eſſet
unus ſenſus. cuiꝰ oppoſitũ uidet intendere Aꝝ. in
ca° de tactu. Et expſſius dm. determiat ꝙ tactus nõ
ẽ unus ſenſus. g̃ uidet illã rõem nõ ualere. Propt
qđ alĩ dixeꝛũ aliꝫ. ꝙ quãuis unitas uirtutis ſit ex
unitate obi ꝓximi. tñ uirtus põt haberi pfectioꝛeꝫ
unitatẽ q̃ ꝓximũ ſuũ obm Et ſi arguiꝫ otra hꝫ. qa
effectus non debet eẽ pfectius ens q̃ ſit ſua cã. cuꝫ
g̃ unitas uirtutis cauſet aliquo mõ ab unitate obi
mirabile uidet ꝙ unitas uirtutis pfectioꝛ ſit uni
tate obi. Eſt igiꝫ dicendũ ꝙ cã ꝓticipalis agens ꝫ
foꝛma ꝫ finis bñ ẽ pfectioꝛ q̃ cãtum. ſed cauſa nõ
ꝓticipalis non oꝛ ꝙ ſit ſimpliciꝫ nobilioꝛ ipſo cãto
Mõ ipm obm ſenſibile nõ ẽ cã ꝓticipalis ⁊ututis ſẽ
ſitiue. ſed ẽ quaſi cã inſtrumẽtalis ſine qua ſenſꝰ nõ
attingit ſuũ finẽ ꝓticipalẽ quare tõ nõ ualꝫ. Ad
aliã dico buiter ꝙ coloꝛ mouet uiſũ ĩprimendo ei
ſuã ſpẽm. Et cũ dr ꝙ mouẽs ꝛc. põt dici ꝙ ueꝝ ẽ ꝙ
mouens ut mouẽs ẽ eſt nobiliꝰ moto ut motum ẽ
ſed nõ ſeqtur ꝙ ſit ſimpliciꝫ ꝫ oĩo nobiliꝰ ꝫ ſic erit
in ꝓpoſito. Coloꝛ enĩ ſcđm ꝙ mouet uiſũ ẽ qd no
bilius q̃ uiſus ſcđm ꝙ mouet̃ qa mouere ẽ nobliꝰ
q̃ moueri hꝫ tam̃ nõ obſtante uiſꝰ erit nobiliõ ſim
pliciter qa habet opationẽ ꝓꝓiã nobilioꝛẽ q̃cũq;
opatione coloꝛis ꝫ ex iſta debet eiꝰ nobilitas ſim
pliciter iudicari ut dictum fuit in queſtiõe d ſenſu
actiuo q̃re non ualet iſta rõ.

XXII

Vnc aũt ꝑ de ſono ꝛc.
Querit. Vtꝝ ſonꝰ ſit realr in aere
ut in ſubo. Et arguiꝫ ꝑ ꝙ nõ. qa
ſicut ſe habet coloꝛ ad coꝛpus co
loꝛatũ ſic ſonus ad coꝛpꝰ ſonoꝝ
ꝑ ꝺueniẽtẽ ſilitudinem. hꝫ colõ ẽ
in coꝛpe coloꝛato ut in ſubo ut manifeſtũ ẽ ꝫ non
in ipſo aere. g̃ ſimiliꝫ ſonus ẽ in coꝛpe ſonoꝛo ꝫ nõ
in aere ut in ſubo. Item unũ ꝫ idẽ non debꝫ eſſe
ſubiectũ qualitatis ſenſibilis ꝫ mediũ ſentiẽdi eã
ut mãifeſtũ eſt in coloꝛe ꝫ ſapoꝛe ꝫ hꝰi. nũc autez
aer ẽ mediũ audiendi ſonũ ut manifeſtũ ẽ ꝑ phm
in lra q̃re ꝛc. Item illud qđ facit ſonũ n recipit ipꝫ
nec ꝑ ons ẽ ſubm ſoni. ſic enĩ idẽ eẽt in actu ꝫ ĩ po
tentia ſimlr reſpectu eiꝰ dẽ. cũ illud qđ facit aliqd ſit
in actu reſpectu illius. ꝫ recipiẽs in potentia. hꝫ ipſe
aer facit ſonuꝫ ut uideꝫ uelle Aꝝ. in lra ꝓꝓe pnci
piũ capituli u bi oĩc hꝫ uerba. Vocaũt ẽ ipi medĩ
ꝫ auditus ſonũ facere in actu q̃re ꝛc. Oppoſituꝫ
arguiꝫ ꝙ motus aeris ẽ in aere ut in ſubo. hꝫ ẽ eui
dens. ſed ſonus ẽ motꝰ aeris ut dicit Aꝝ. in lra. Cũ
aũt phibeaꝫ fluere hꝰmõi motus ſonꝰ eſt quaꝫ ꝛc
Ad euidentiã queſtionis conſideranda eſt modꝰ
generationis ſoni. Modus aũt generationis ſoni
ſcđm doctrinã Aꝝ. in lra uideꝫ ẽ talis. duo coꝛpa
ſolida. i. firma ꝫ fixa uel dura mouent motu aliq̃liꝫ

ueloci ⁊ fozti ad pcutiendū se inuicē uel saltē unū taliū mouet ad pcutiendū alterz ⁊ ad tangendum ipm sup supficiē alicuius sufficiētis quātitatis ⁊ tūc p hmōi pcussionē ⁊ otactū pcedente motu sufficientis uelocitatis unius cōpis aut duoz expellitur aliqua ps aeris ⁊ extendit uiolent motu uelociōi qz nat sit diuidi aer. ⁊ ī illo aere sic moto ⁊ expulso generat qlitas sensibilis que dr sonus. Q autez duo cozpa faciētia p sui pcussionē sonū debēt esse solida uel firma aliquo mō patet. qa si duo cozpora pcutiant ad inuicē que sunt mollia uel nō dura ⁊ firma aut nullus seqtur sonus aut debilis ⁊ qsi inpceptibilis ut si lana pcutiat ad lanā uel spongia uel pilus ⁊ hmōi aliqd. Q autē illa cozpa debēt uelociter ⁊ fortiter moueri uel saltē nnū illoz ad percutiendū ⁊ tangendū se ad inuicē ꝟ etiā mānifestū ē p signū euidēs. nam si duo cozpa appropinqntur ad inuicē motu tardo uel multū lento licet sint bn dura ⁊ sonora tn nullū generāt sonū ut pz ad sēsuz Q etiā oporteat tangere ea se inuicez ⁊ appropinquari scdm supficies determinate quātitatis ⁊ nō scdm quācunqz supficiē ꝟ etiā est manifestū. qa si duo cozpa se pcuterent ad inuicē scdm duas superficies multū modicas non fieret ibi sonus. ut si obiciatur acus acui ⁊ sic de alijs silibus Qtuz ad primam oditionē dicit Arz. in lra. q oz firmoz fieri pcussionē ad inuicē. Qtū ad secūd dic. oz. n. motū ferientis poccupare fracturā aeris. s. q cozpus pcutiēs uelocius moueat ad pcussum qz aer natus sit cedere ⁊ sic extendunt fortiter. Sed quantū ad tertiā dicit Arz. nō igit sicut dictū ē oē uerberās sonat ⁊ qd uerberat ut si obiciat acus acui. ꝟ oz ꝟberās regulare eē ut aer subito dissiliat ⁊ moueat. qd autē aer expellat ī generatione soni a pcutiēte ⁊ pcusso. ꝟ pz ex multis signis. p qa sicut dicebat. Si unū cozpus molle ⁊ facilit cedēs pcutiat alterz ut lana aut spongia aut pilus nō fit sonus. qd non uidet esse p2o alio nisi qa ibi non expellit aer motu sufficiēti ⁊ uelociter Item sensibilit pcipim q cozpa concaua pcipue metallica multū fortē ⁊ diu sonū faciūt cū iterius pcutiunt ut manifestū ē in cāpana ⁊ hmōi. ⁊ ꝟ p tanto otingit. qa aer in illis inclusus postqz motus ē nō pōt exire statim sed agit ⁊ ppellit de uno latere ad aliud latus. Et ꝟ dicit Arz. ī lra. Cōcaua aūt repcussione faciūt multos ictus post pmum impotenti exire qd motū ē. Item aliud signum ponit Albtus qa metalla que in sui mixtiōe multuz hnt de subtili aereo sūt multū sonora ⁊ diu tenent ul facilit sonū ut auz argentū ⁊ stagnū. Silit pz ī lignis. lignū enī qd ē multū aereū ⁊ solidū ⁊ siccū ut fag multo melius sonat alijs lignis intm q si sit lignū faginū longū ⁊ latū ⁊ fuerint in ipso mlta foramia scdm trāsuersū ⁊ sit supficies eius bene plana desu per si pcutitur sonat ad magnā distantiā sicut campane. ⁊ his greci utunt p cāpanis ut dr. Dis uisis ad questionē dr q sonus ē ī aere tanqz ī subiecto realiter. qd pōt pbari breuiter sic. aut sonus habz eē suū reale in cozpe pcutiente aut in cozpe percusso. aut in aere expulso p ipsam pcussionē, hec diuisio recipitur ut sufficiēs. sed non potest esse in cozpore pcutiente uel pcusso. qa non eēt rō qre eēt sonus ī uno istoz plus qz ī altero pcipue cū ambo mouēt eque fortiter ad pcutiendū se inuicē. cū igitur non possit eē in ambobus simul qa sic unū accns numero simul eēt in diuersis subis numero distinctis. qd ē incōueniens. Relinqtur q in nullo istoz sit sonus subiectiue. qre uidet q sit in aere tanqz ī subiecto. Et confirmatur rō qa si sonus eēt in istis uel ī altero eoz non eēt aliqua rō quare fieret sonus cū ista mouentur ad inuicē uelociter ⁊ nō cū mouent ad tangendū se ad iuicem motu lento aut tardo imo ita debēt generari sonus cū tangunt se inuicē tardo ⁊ lento motu pcedenti sicut pcedente fozti ⁊ uelociter motu. cui opositū manifestū ē ad sensum qre ꝛc. Item si sonus nō eēt realit in aere saltē tanquam ad aliqz ptem aeris tūc pceptio ipsius soni nō deberz ipediri a uento flante in opositā partē. nec deberet magis pcipi uento flante ex pte in qua ē pcutiens ⁊ pcussum. quoz opposita nos uidemus ad sensum. ⁊ patet dña. qa cū aliqd sensibile ē pure spiritualit in medio ⁊ in nulla pte medii ē scdm eē reale non ipeditur neqz iuuatur eius sensatio p ipm uentuz ut ē manifestū ī ipo colore. Silit aūt otingerz d sono quoz opposita nos uidemus ad sensum qz ꝛc. Est etiam siderandū q ille modus generationis soni q pus dictus fuit. s. ex pcussione duoz cozpoz ad inuicē debet itelligi q sic ē regulariter ⁊ ut ī pluribus qd p tanto dico qa aliqn ad generationē soni nō occurrūt duo cozpa firma sed unū cozpus firmum ⁊ aliud non firmū sed fluidū ⁊ facilit mobile. s. aer uel aqua ut otingit qn uirga aut cozigia mouetur fortiter p aerē ibi enī manifeste generat sonus ⁊ tn nō ē ibi nisi unū cōpus solidū. sed ipe aer habz ibi locū unius cozpis solidi ī quantū resistit cozigie aut uirge Similit aūt pōt otingere q aliqd cozpus solidū pcutiens ad aquaz facit sonuz ut patet ad sensum imo due ptes aque sibi inuicē occurrētes fortiter faciūt sonū. Sed ꝟ ulriter ē uerū qa oz aerez aliquem expelli in quo fiat sonus. Vnde etiā scdm Albtum si cozpus solidū ⁊ duz pcutiēs ad fundum aque faciat sonū oportet q illud cozpus hēat aliqz ptem aeris que expellit a pcussione illa. cui signū ipse ponit. qa in supficie aque apparēt quedaz ampulle quod nō uidet fieri nisi p motū illius aeris. Ad pmam rōem dicendū q nō est sile. qa cozpus colozatū non ē effectiuū coloris sui. sed cozpus sonoz ē actiuū soni scdm Arz. in lra ⁊ iō non ē simile Uel siqs diceret q color cātur actiē a cozpe colorato ꝟ tam nō ē p motū aeris ⁊ expulsionē sicut ē in sono igit ꝛc. Ad aliā dicendū q unū ⁊ idem scdm eandē sui ptem nō ē mediū ⁊ subm simul. ꝟ scdm diuersas ptes pōt eē. sic igit etiā ꝟ. Q aliqua ps aeris illa. s. que expellit a cozpe pcutiēte ⁊ percusso ē subz soni. alia aūt ps ē mediū recipiēs ītentionem soni illius qd non est incōueniens. Ad aliā dicendū p expōem illius lre. uult aūt Arz. ibi dicere q facere sonū in actu. i. sonus factus in actu est ipsius medii ⁊ auditus tanqz subi. licz diuersimod nā est ipsius mobilis tanqz subi scdm eē reale eius ⁊ ē ipsius auditus tanqz subi scdm eē spūale. Vel sic ꝟ aūt actu sonare qd debet qbusdā cozpibus solidis ⁊ facere sonū in actu dico ipsius medii tāquaz subi. ⁊ auditus ut uirtutis cognoscētis ipsuz sonuz quare non ualet.

Q XXIII

Consequent quer. Vtruz echon sit idem sonus cū p sono. i. cuz sono pcedēte ipsuz. Arguit pmo q sic breuiter. qa ille sonus ē idē cuz alio q habet eandem figurā cū alio ⁊ dstituit ex eisdē litteris ⁊ sillabis cū ipso. ꝟ ē manifesta p se. sed echon ē sonus habens eandē figuram cū sono pcedente ipm ⁊ dstituitur ex eisdem litteris ⁊ sillab ut manifestū est. unde si sonus pcedēs echon terminat ī ba ⁊ echō similiter semp in ba terminat. silit autem ⁊ de alijs qre ꝛc. Oppositū arguit. Illi soni nō sunt idē sonus inter quoz generationes ē tempus mediū in quo n fit sonus hoc manifestū ē, sed sic ē in ꝓposito. nā inter echon ⁊ pozem sonū intercidit tempus mediū ut pz ad sensū qre ꝛc. Ad questionē intelligendū p. q cū hō loquit in loco ꝓpinquo qbusdam cozpibus

ocauis ⁊ solidis hñtibus aerē inclusum in ipis ab aliquo tēpore longo ut iuxta puteū antiquū ⁊ profundū ⁊ iuxta domos inhītatas contīgit ut ipe audiat quendā sonū oīo silem suo sono ac si aliquis alius responderet ei ⁊ talis sonus uocatur echon. Unde dñs dicit q echon ē iteratio soni obseruando suā figurā. Modus aūt generatiōis talis uidet esse scdm Aū. in lra. Contingit q aer expulsus a corporibus firmis pcutiēte ⁊ pcusso hns in se sonū aliquem ꝓuenit ad corpus aliqđ ocaūum ⁊ solidum quemadmodū uas habens in se aerē ab antiq̄ iclusum ⁊ detentū ⁊ unitū ⁊ ab hs aere uel ab illo cōpe ocauo aerē detinēte repellit aer ille idē ad locū repcussionis. sicut cū pila ꝓiecta occurrit parieti fortiter repcutitur uersus locū a quo mouebat. ⁊ in hmōi aere sic repcusso generat qdam sonꝰ q̄si oīo silis sono ꝓri eo q ille aer idē est ⁊ sit figuratus sicut erat ad generationē ꝓris soni. talia aūt cōpa a qbus sic repcutitur aer maxīe sunt corpa cōcaua ⁊ antiqua ⁊ hñtia aerē diu inclusū in ipsis. sicut sūt putei mlti ꝓfundi ⁊ antiq ⁊ domꝰ inhītate ⁊ ualles quedā ⁊ montes cauernosi ⁊ hmōi. Dāc aūt generationē docuit Aū. buiter in lra cū dixit. Echō aūt fit ab aere uno fracto ꝓpter uas detinēs ⁊ prohibēs diffundi. Itez aer repellit sicut spera. Cūc accipio ulteriꝰ q motus reflexus ñ est unꝰ numero qa necessario inter eius ptes incipitur qes media ⁊ hs suppono ad pns ex 8° phicoꝝ. Cūc dicit buit ad qōez q echō ñ ē idē sonꝰ necessario simplr cuz sono pcedente cui assimilat. ꝓbatur qa illi soni non sunt unus numero quoꝝ unꝰ sequitur ꝓrē ptem motꝰ reflexi ⁊ alius secundā ptem hmōi motus. ⁊ hoc satis pz. qa ipse motus reflexus nō ē unꝰ numero ⁊ iō soni quoꝝ unꝰ sequitur unū illoꝝ ⁊ aliꝰ alium nō sunt unus sonus. sed echon sequitur secundam ptem motus reflexi quo ille aer repcussus ab obstaculo mouet uersus locū repcussionis ꝓme. sonꝰ aūt pcedens echon consequitur ꝓrem ptem motus quo mouet ipse aer usq̄ ad obstaculū. Et ponitur exemplū sile magis manifestū. uidemus. n. q cum lapis ꝓicitur in aquam nō fluentem sed qescentez fiūt circa locū pcussionis qdam pui circuli ⁊ grationes deinde alie maiores in remotiori. ⁊ sic ōtingit q anteq̄ deficiāt gratiōes ꝓuenit aq̄ ad aliqđ obstaculū reflectens ⁊ repcutiens ⁊ tūc ille partes aque reuertūtur uersus locū ꝓme pcussionis. sic igit ōtingit hꝰ q cū duo corpa pcutiūt se ad inuicez aer circūquaq̄ expellit ⁊ generat ibi sonus secūđ quandā circulationē. cuiꝰ signū ē q non solum auditur sonus in una pte iuxta locū pcussionis ꝟ circūquaq̄. ⁊ contīgit q anq̄ deficiat motꝰ alicui ptis illius aeris hñtis in se sonū obuiat alicui corpi mo pdicto ⁊ repcutitur ⁊ fit echon ut dictū ē. Et ē cōsiderandū q ⁊ si echon nō sit sonus idem numero cū sono pcedente. tñ ē multū similis ei ⁊ forte eiusdem spēi spālissime cū eo. cuiꝰ cā uidet ee scdm Albtum q fit in aere eodē numero in quo ꝓrius erat sonus ⁊ similiter figurato. non enī est uerisimile q illud corpus inaīatum. s. obstaculū cōcauuz repcutiens aerē figuraret ipm tali mō ad hñdum sonū sic litteratū ⁊ distinctū quare ⁊c. Ad tōem patz ex dictis cū dr ille sonus ⁊c. uel̄ est si habet figurā eandem numero. sed non ē sic imo figurā eandē i spē ⁊ simlē similitudīe ꝓpinqua ⁊ iō sonꝰ nō ē unus simpliciter scdm numeꝝ sed scdm spēm quare ⁊c. Dicūt aūt nōnulli q echon nō ē eiꝰdem spēi spālissime cū sono pcedente eo q sonus pcedēs est sonꝰ uoc ⁊ sonus q est echon ē sonus nō uoc cū nō fiat ex pcussione corpoꝝ aīatoꝝ ad inuicē. Sonus aūt uoc ⁊ sonus nō uoc sūt differētie diuisiue soni ut dr in tractatibꝰ. ⁊ Albtus inuit hꝰ. ⁊ ideo idem scdz

spēz spālissimā ñ continet sub istis. Pe hs tamē nō facio magnā uim dūmodo non sint idē numeto ⁊ sillitudine ꝓpinquā hēant ad inuicē mō predicto. ⁊ forte ille non sūt drie soni formales ⁊ pse sed materiales ⁊ q̄si p accns. uel ē diuisio totiꝰ in modo in suas ptes. inqte de hs quantū uis ⁊ potes ⁊c.

Q XXIIII

Queritur circa capitulū de odore. Utz odor sit in medio realit. Arguit p q sic. qa illud qđ recipitur i aliq̄ recipit i eo p mōm recipiēd ⁊ ñ scdz mōz rei recepte ut sumit ex libro de causis. mō aqua ⁊ aer que sunt media odorādi ⁊ recipiūt ipsum odorem sunt entia realia ⁊ hñt reale eē ꝟ ⁊c. Item multiplicatio ⁊ pceptio odoris ꝓditur a uēto ut si uētus flat ab oriēte ꝓdit multiplicationē odoꝝ qui sunt uersus occidēs ad illos q sunt magis ad oriēs ⁊ eo. hs aūt nō eēt si odor multiplicaret se solū spiritualit in medio ⁊ nō hēret in ipso eē reale ut uidemus q coloris multiplicatio nullatenꝰ impedit a uentis undecūq̄ ueniant q̄te ⁊c. Item odor mltiplicat se p mediū successiue ut patet ad sensuz. cuz enī aliqđ corpus fetidū incipit fetere ꝓius percipitur ab illo q est ꝓpinqor ⁊ posteriꝰ tēpore a remotiōi hs nō eet si multiplicatio odoris eēt spūalis ⁊ scdm eē spūale imo fieret in instāti ut multiplicatio luminis ⁊ coloris q̄te ⁊c. Oppositū arguit auctōitate dñs. sup isto ca° dmēto 97°. dicit enī q sicut color habet duplex eē. s. eē in corpe colorato ⁊ hoc ē eē corpale. ⁊ eē in diaphono ⁊ hs est eē spūale. ita ⁊ odor habet duplex eē. s. in corpe odorabili ⁊ esse in medio ⁊ hs ē esse corpale ⁊ aliud spūale ⁊ illud ē naturale ⁊ aliud extraneū. De questiōe ē intelligendū sicut recitat dñs. Quidā existimauerūt q odor nō sepatur a corpe odorabili ⁊ q hz nisi unuz eē tm. s. eē corpale. dixerūt enī q a corpe odorabili resoluit qđdam subtile corpus hns in se odorem qđ uocatur fumalis euaporatio ⁊ istud subtile corpus hns in se odorē puenit usq̄ ad sensuz odoratus ⁊ sic sentit odor. ⁊ forte motiuū istoꝝ fuit illud qđ arguti ē ꝓ. Et signū hꝰ posuerūt aliq q māifeste uidemus q odores mltoꝝ corpoꝝ ñ percipiunt nisi postq̄ fuerit resoluta aliqualit in fumū subtilē ab igne aut alio calore ut patet i thure aut alio pergameno aut pilo ⁊ hmōi multis. que anteq̄ combu rātur patz aut nihil percipitur eoꝝ odor. cum autem cōburuntur ⁊ in fumū resoluunt tunc sentit odor manifeste. Panc autē opīonem ipz probat dñs. multum pulchre. quia sicut ipe dicit. uidemus q mlta aīalia p sensum odoris mouent ad suū nutrimētuz p spaciū multaꝝ terraꝝ. sicut apparet i ulturibus ⁊ tigridibꝰ que a. 500. miliaribꝰ dicunt uenisse ad locū plm qđ accidit i terra grecoꝝ sentiētes. s. odores mortuoꝝ siue cadaueꝝ illic exñtiuz. Et iā ponam? dicit dñs. q oē sensibile qđ ꝓprehendit per mediū extraneū debet sentiri ex oībus ptibus eēntialit nisi aliqd impediat. Unde manifestū est q ille odor non solū fuit multiplicatus p. 500. miliaria. ad ptē in qua fuerūt uultures ⁊ tigrides. sed etiā ad partez oppositā p alia. 500. miliaria ad orientē. ⁊ p tot ad occidentē ⁊ eadē tōe per. 500. ad austz ⁊ per tot ad aqlonē ⁊ sic p duo mille miliaria multiplicatꝰ fuit odor. Si ꝟ odor ñ ē nisi cū fumali euaporatiōe tūc oportuit q ab illis corpibus resolueret corpꝰ subtile qđ extēderet ad totū illud spaciū. hs aūt uidet irrōnabile oīo. qa maxīa subtilitas ⁊ raritas quaz pōt habere materia ē raritas ignis ut dicit dñs. mō si illa corpora quoꝝ odor percipiebat per tantaz distantiā fuissent oīo resoluta i ignē adhuc nō potuissent extensa fuisse per tm spaciū, quare nō uidet

q̄ sit neceſſariū odorē eē ſemp cū tali corpe ſubtili reſoluto a cōpe odorifero. Et poſſemus ſillogizari ſic. Si odor non peniret ad odoratum niſi cum fumali euaporatione uel tali corpe ſubtili tunc odō ñ poſſet ſentiri niſi p tantā diſtantiā p quantā diſtēderet̄ 7 diffunderet̄ hm̄oi corpus ſubtile 7 p quā tumcūq; ſpaciū ſentiret̄ odor p tm̄ diffunderet̄ tle corpus ſubtile reſolutū a corpe odorifero. hec oña plana ē oīo. ſed oñs eſt falſum ut p; ex dictis. odō enī alic⁹ corpis p tantam diſtantiā pcipit̄ q̄ ſi totū illud corpus reſolueret̄ in corpus ſubtiliſſimū. ſ. ī ignē non poſſet tm̄ extendi ut ad tanta; magnitudinē peniret 7 hꝫ ē facile uidere in exemplo ꝓpin qoz. Videm⁹ enī q̄ cū oburit̄ modicū d̄ ſulphure odor eius ſentit̄ p totū mediū qd̄ ē in una magna domo. 7 ſi illud reſolueret̄ totū in ignez non foret ſufficiēs ad replendū tm̄ ſpaciū ut manifeſtum eſt cuilibet bn̄ inſpiciēti q̄re ꝛc. Sed aliq nitūtur impedire iſtā talē rōem qa dicūt q̄ nō fuit unū corp⁹ ſubtile otinuū qd̄ ꝓtēderet̄ ab illis corporibꝫ ad aues. Sed aliqua ps ſubtilis illi⁹ euaporatiōis fuit illuc delata a uentis 7 īmutauit odoratū iſtorū aīaliū. Doc aūt ē ualde dubile. qa ſicut ille aues diſtantes p. 500. miliaria pceperūt illū odorē ſic alie ꝓpīqores potuerūt ipſum ſentire 7 adhuc alie propinqores circūquaq;. 7 ſic neceſſario redit q̄ illud ſubtile corp⁹ fuerit p totū illud ſpaciū. aut q̄ odor mꝫtiplicat̄ ī aliqua pte medij ſine hm̄oi corpe. Itez pcipimus manifeſte odorē alic⁹ pui corpis in loco ubi non ē uentus p tantū ſpaciū q̄ illud corpus ſi reſolueret̄ in ignē nō īpleret ipm ut patz ī exēplo ꝓdicto. Si enī una modica pticula ſulphuris comburat̄ feror eius pōt ſentiri p totū ſpacium domus magne 7 tm̄ corpus illud ſi totū fiat ignis ſubtiliſſimus nō occuparet illud ſpaciū totū g̃ ꝛc. Item om̄. ponit aliā rōem ad idē. ſi odor ſemp eēt quz tali ſubtili corpe reſoluto. aut aer intermedi⁹ int odoratū 7 corpus odorabile cederet totus. aut non ceteret illi corpi. q̄ ſi ille totus cederet hꝫ uidet̄ mꝫtū irrōabile. 7 iō om̄. relinqt hꝫ ꝓ incōuenienti. Sed pōt declarari. qa pari rōe cū odor alic⁹ corpis exñs in aqua ſentitur oporteret illā aquā recedere a ſuo loco. cui⁹ oppoſitū uidem⁹ ad ſenſum. uidem⁹ enim q̄ aliquo corpe multū fetido exñte in fundo aque ſentit̄ odor ei⁹ manifeſte abſq; eo q̄ aqua appareat manifeſte moueri localit̄ quare ꝛc. Si uero diceret q̄ aer ñ cedit illi corpi. tūc duo corpa eēnt ſimꝫ ī uno loco ꝓprio. qd̄ ē oīo īpoſſibile q̄° phicoz g̃ ꝛc. Et iō dico aliter ad queſtionē. Ad cui⁹ euidentiam conſiderandū q̄ ſicut dicit om̄. 7 allegabatur ī arguendo. forma ſenſibilis hꝫ duplex eē. unū ē corpale aliud ē ſpūale. 7 inter iſta duo eē diuerſitas cōiter aſſignat. qa eē corpale ſeu reale ē eē extenſū ul' per ſe uel p accñs ita q̄ forma hñs eē corporeū hꝫ ptez extra ptem. ut color exñs in ſuperficie corpis terminati habet ptem unā in una pte ſuperficiei 7 aliam ī alia 7 ſic una eaz ē extra aliā. ſimꝫ aūt 7 in aliis formis ſenſibilibꝫ ſuo mō. Eſſe aūt ſpūale ē eē ñ extēſum nec p ſe nec p accñs ita q̄ forma hñs eē ſpūale ſeu intentionale nō habet unā ptem extra aliam. ſ. tota ē in qualibet pte ſubi ī qua habet eē ſpirituale 7 nō una ps in una pte 7 alia in alia. ut intentio albedinis recepta in aere tota ē in unaquaq; pte illi⁹ aeris quo mediante uidet̄ ſic q̄ una ps eius nō eſt extra aliā 7 ipſa forma hñs eē reale ſeu corpale in aliquo ſubo generat ſpēm ſeu formā intētionalē ī alio ſubo ſcd̄m eē ſpūale. Nec ē querenda aliqua cā agens ꝓpinqua illi⁹ intentiōis niſi forte cā diſpoſitiua ſicut corpus luminoſū diſponit diaphonū ad recipiendū ſpēm coloris. ipa aūt forma ſenſibilis de ſui natā hꝫ habet q̄ gignat ſibi ſimilem in ſuo ſubo diſpoſito. Sed illa diuerſitas inter eē corpale 7 eſſe ſpūale forme ſenſibilis non ē oīo manifeſta. dubiū enī uidet̄ q̄ aliqua forma ſit in aliquo toto ſubo 7 extenſo 7 tm̄ nullo mō ſit extenſa nec p ſe nec p accidens nec hēat ptem extra ptem. Itez recipiam⁹ aliquem aerē mediāte quo uidet̄ aliqua albedo 7 ſignemus unā ptem quantitatiuā illius aeris que ſit a. 7 aliā ptem eius 7 ſit b. manifeſtū ē q̄ in pte a ē intentio illius albedinis. aliter enī non poſſet illa albedo uideri mediāte illa pte aeris. 7 ſimiliter ī pte b. ē intentio albedinis eadē rōe. aut igit̄ illa ītentō albedinis que ē in pte a. ē oīo eadē cū illa intētiōe albedinis que ē in pte b. aut nō ē penitus eadem. Si detur eſſe eadē penitus īdiuiſibiliter nullo mō extra illā tunc ceſſante intentione albedinis exñte in parte a. corrūpetur intentio exñs in pte b. hoc ē falſū. qa ſi aliqd̄ obſtaculū interponatur inter albū 7 ptez aeris a. ſtatī deficiet ſpēs que erat in parte a. 7 remanebit illa que erat ī parte b. cui⁹ ꝓpatio eui dens ē. qa interpoſito obſtaculo. ſ. corpe opaco inter ipm albū 7 partē aeris a. 7 nō inter ipm album 7 ptem aeris b. ñ uidebit̄ albedo mediāte parte a. 7 uidebit̄ mediāte parte b. ſicut manifeſtū ē ad ſēſū Relinqtur g̃ ut uidet̄ q̄ alia ē intentio albedīs exiſtēs ī parte a. ab illa que ē ī parte b. 7 eo°. ſiīt autē ē de aliis partibꝫ aeris. Ex quo uidet̄ q̄ ipſi⁹ intentionis albedinis alia pars ē in una pte aeris 7 alia pars ē in alia pte aeris. ſiīt aūt 7 in ceteris hm̄oi. Vnde q̄ forma ſpūalis recepta ī medio 7 organo nullo modo ſit extenſa nec per ſe nec per accñs 7 q̄ nullo mō hēat partē quantitatiuā extra ptez non ē bn̄ manifeſtū. Et iō dicūt aliqui q̄ ipſa intentō ſeu forma ſpūalis repñtans formā ſenſibilē bn̄ hꝫ partem extra partē ut oñsum ē. ſed tamē unaq; illaz partiū repñtat totam illā formā cuius ē ſpes 7 nō una pars unā 7 alia aliā. ita q̄ intentio albedinis exñs in parte a. repñtat totam illā albedinez 7 ſimiliter exñs in parte b. repñtat totā illā albedinez 7 ſic de ceteris. Cuius ſignū ē qa ſi aliqd̄ magnum albū repñtatur uno paruo foramīe uidebit̄ totus illud albū ſicut uidebit̄ uno magno foramīe mediante. dūmodo oculus ſit in debita diſtantia 7 appōe ad illud albū. Dicat̄ g̃ ſcd̄m hꝫ q̄ eē corporeum ē eē extenſū 7 diuiſibile aliquo mō. tm̄ nō quelibet pars illius forme hñs eē corporeū repñtat totum 7 ſenſus īmutatus ab una illaz partiū non cog̃ſcit totā illā formā ut uiſus īmutatus ab una parte albedinis exñd̄ in folio nō uidet totam albedinē foliī. Sed eē ſpūale ē eſſe generatū a forma habēte eē corporale 7 reale cui⁹ inq; eē uel forme hñtis illud eē ſpūale quelibꝫ pars repñtat totam formā ſenſibilē 7 ſenſus īmutatus ab una parte illius intentionis forme ſpūalis cognoſcit totā formā cuius eſt intentio uel ſpēs. Et ſic forte intelligendū eſt illud dictū q̄ forma ſpūalis nō ē extenſa nec hñs partez extra partē. ſ. quantū ad repſentationez ita q̄ una pars ſolū repñtat unā partē 7 alia aliā. Hꝫ q̄ nullo mō hēat partes quātitatiuas nō bn̄ uideo. forma aūt ſpūalis que recipit̄ in ſubo nō hñte magnitudinē ſicut ſpēs ītelligibilis in intellcū ita bn̄ ē indiuiſibilis 7 penitus inextenſa ſicut ſuū ſubz. q̄ aūt forma ſpūalis exñs in medio quanto 7 extenſo ñ ſit penitus indiuiſibilis 7 inextenſa ſic ꝓbat. Conſtat enī ſcd̄m Aug. in libro d̄ ſenſu 7 ſenſato q̄ cuilibꝫ ſenſibilis forme ē aliqua uirtus finita 7 determinata 7 pōt mouere ſenſum p aliqd̄ determinatū ſpaciū 7 finitū ita q̄ nō ultra terminū ei⁹. ſicut albedo pōt mouere diaphonum determinate 7 finite quātitatis 7 non ultra terminū eius. ſiīt autē 7 in aliis. Recipiam⁹ g̃ illā intentionē illi⁹ albedinis q̄ ē in parte illa in qua terminat̄ mediū quod poteſt

ĩmutari ab albedine hic exñte. quero an illa intenꝰ
sit eque pfecta ⁊ fortis sicut in pte medij ꝓpinqua
ipsi obo aut minus fortis ⁊ minus pfecta. ℟i dicaꝫ
ꝙ sit eque fortis. ḡ ad tantam distantiã poterit im-
mutare mediũ sicut ipm ĩmutabat intentio exñs
in pte medij ꝓpinqua qđ ē falsũ. qa ponam⁹ ꝙ al-
bedo nõ põt uideri ultra terminũ illi⁹ ptis in qua
ē illa intentio. ⁊ si ipa ĩmutaret mediũ ulterius ibi
uideret ut albedo. si ḡ dicatur ꝙ intentio existens
in pte medij ultra quã non uidet albedo sit minus
fortis ⁊ minus pfecta ꝙ illa que ē in pte medij ꝓ-
pinqua albo. tunc seqtur ꝙ hꝰmõi intentio sit par
tibilis ⁊ extensa aliquaꝝ. ℣mpossibile. n. ē ꝙ una ⁊
eadē forma ĩdiuisibilis ⁊ ĩextensa sit fortior ⁊ de-
bilior. ḡ uidet ꝙ ipsa forma spũalis sit aliqualiter
ꝑ accns extensa scđm quantitatẽ medij in quo est
℣nqrendũ est igit đ illo eē spũali qa satis pulchra
speculatio est de ꝛ̃ ¶ Tunc dº ad questionẽ ꝙ odor
hz eē spũale in medio saltẽ quantũ ad aliquas ptes
ipsi⁹ medij. qđ ꝓbatur sic. ℣ut odor ē ĩ toto medio
corpali. s. cũ fumali euaporatiõe. aut ē spiritualit ĩ
aliqbus ptib⁹ ipsius medij ꝑ sufficientem distonem
Odor enim cũ sit qualitas secũda dns omixtionez ñ
põt eē realiter in aere puro aut in aqua pura. unde
necesse ē ꝙ si sit realit in istis mediis ꝙ ꝛ̃ sit ꝑ tãto
qa in corpe subtili resoluto a mixto odorifero. ⁊ si
realiter ē ꝑ totum mediũ oz ꝙ totuz mediũ sit ple-
num tali corpe subtili. ℣ed nõ põt ptingere ꝙ odõ
sit in toto medio cuz subtili illo corpe usqz ad odo-
ratũ qa sic non ꝓueniret ab odorato ut plene repro
batũ est in ꝓbatione illi⁹ põnis ḡ ꝛ̃. ℣ed ē cõsi-
randũ ꝙ quãuis odor non sit scđm eē reale ꝑ totũ
ipm mediũ usqz ad odoratũ. tamẽ nihil ꝓhibet ipz
eē realiter ⁊ cũ fumali euaporatiõe in aliqua parte
medij ꝓpe corpus odorifez. imo etiã sicut prius tan
gebatur quedã sũt corpa quoz odor sentiri ñ põt
saltem manifeste nisi resoluatur ab eis aliqs fum⁹
ꝑ calorẽ ⁊ tunc sentit odor eoz ut manifestũ est in
thure ⁊ pilis ⁊ multis alijs. ℣ec etiã ē causa quare
magis sentiunt odores in estate ꝙz in hieme. quia
. s. calor solis plures fumos resoluit a corpib⁹ odo-
riferis ut manifestũ ē. hec etiam ē cã quare odõ ali
cuius corpis remanet ꝑ aliqđ tempus absente illo
corpe quãuis intentio coloris nõ maneat ĩ medio
in absentia colorati. uidemus enim ꝙ cũ aliqs diu te
nuerit in manu pomũ aut aliud corpus bñ odori-
ferez remanet in manu odor similis absente ipo cor
pore imo etiã cõrupto ita ꝙ siqs ponat manũ quã
appropinqtam tenuit ad illud corpus ꝓpe nasuz ⁊
respiret sentiet odorẽ qsi sikem odori ipsi⁹ pomi aut
alterius corpis bñ odoriferi aut mali odorati dum
mõ sit bñ fortis odor qre ꝛ̃. ℣oc aũt ꝑ tãto uidet
accidere qa in absentia corpis remanz circa manũ
ille fumus subtilis resolutus ab odorifero corpore
cuius signũ uidet eē. ꝙ si manꝰ bñ lauet aut fortit
abstergatur ñ ãplius tetuat illũ odorẽ. ¶ Ad rões
Ad ꝑmam cũ dr. illud qđ recipit ꝛ̃. ꝑ eandẽ rõez
posset argui ꝙ color sit realiter ĩ medio. ℣ed quia
dicta arguere ⁊ multiplicare incõueniens nõ ē solu-
uere. ℣ideo dico aliter ꝙ receptũ ĩ aliquo recipitur
ꝑ mõm recipiẽtis uez ē scđm ꝙ ipm recipiens est
natũ posse recipe. mõ quãuis aer sit qđ corporeũ ⁊
reale. ⁊ sikt aqua tñ non ē natũ recipe ipm odorem
scđm eē reale ⁊ corpeum simplr. sed scđm eē spiri-
tuale. ¶ Aliter dr ꝙ illa ꝓpõ ē intelligenda quãtuz
ad ulitatem ⁊ indiuidualitatẽ sed non quo ad spi-
ritualitatẽ ⁊ realitatem. ℣ põt etiã cõcedi ꝙ aer reci
pit odorẽ realiter. accipiẽdo realiter ꝓut est idem ē
ꝙ ꝑdicamentaliter. odoris enim intentio recepta in
medio bñ ē res ꝑdicamẽtalis cũ sit ens actu extra
aiam ⁊ non solũ ens ꝑ accns nec ens rõis ⁊ recipit
corpaliter sic intelligendo ut expositũ ē. ꝫ nõ eodẽ
mõ realitat ⁊ corpalitat sicut ē in re subiecta. illo
enim eē reale ⁊ corpale ē esse magis fixũ. aliud autẽ
minus fixũ ⁊ minus firmũ ꝙre ꝛ̃. ¶ Ad aliam cũ
dr ꝙ multiplicatio ꝛ̃. dico sicut dicit dñs. ꝙ hec rõ
non cõcludit ꝙ odor sit semp cũ corpe resoluto ab
odorabili. qa similit sonus defert ⁊ etiam impedit
a uentis ⁊ tamẽ nullus dicit ꝙ sonus sit in corpore
resoluto a corpe sonifero. sic enim corpa sonifera cõ-
sumerent ⁊ minorarẽtur ꝑ multiplicationẽ sonan
tium. cuius oppositũ patet ad sensum. ¶ Sed contra
arguere non soluit. ideo dr aliter ꝙ odor ē bñ in me
dio realiter quo ad aliquã ptem ipsi⁹ ⁊ uõ ptingit
ipsum deferri a uentis. sed nõ seqtur ꝙ realit ⁊ cor
poraliter sit ꝑ totũ mediũ qđ ē inter odoratũ ⁊ ipz
corp⁹ odorifez qre ꝛ̃. ¶ Per idẽ ad aliã. dicit
enim odor ē realiter existere in aliqua pte medij. ꝫ
non in toto medio ⁊ ꝫ ē bñ dicendum.

¶ Queratur adhuc circa dictũ Ar. in
principio hⁱ capituli. Utz hõ hẽat
ꝑeiorẽ odoratũ ceteris aialibus.
Arguit ꝑ ꝙ nõ. qa nobiliorꝭ aie
debz eē nobilior potentia. ꝫ ē sad
apparẽs. qa potentia ꝓuenit a sub
stantia. nũc aũt aia humana ē aia nobilior ceteris
aiabus. odoratus aũt hoꝭ ē potentia aie humane
ut manifestũ ē ḡ ꝛ̃. ¶ Item ille odoratus ē meliõ
odoratib⁹ ceteroꝝ aialiũ q ogscit oes spes odoris qs
ogscit odorat⁹ ceteroꝝ aialiũ ⁊ adhuc qsdã alias. hec
uidetur satis manifesta. sed odoratus hoꝭ cogscit
quasdã spes odoris. qs cetera aialia nõ cognoscũt.
ut dicit plane Ar. in de sensu ⁊ sensato. cognoscere
enim odores q sũt delectabiles scdz se ut odores flo-
rũ ⁊ unguentoꝝ ꝓpium ē hoꝭ ⁊ adhuc ipse homo ꝑ
odoratũ cognoscit oes spes odoꝝ quas cognoscũt
ceteri aialia. ꝓbatio. qa siqs diceret ꝙ odoratus ce
teroꝝ aialiũ cogscit aliquã spez odoris quẽ homo
non cognoscit. ¶ Tũc queratur ab eo. utz ipse sic dicẽs
ĩtelligat eam spem odoris an nõ. ⁊ si nullo mõ ĩtel
ligitur ab eo illa spes. tũc nõ põt scire illã dclusiõez
ꝙ illa spes cognoscatur ab alio aiali qa complexio
⁊ affirmatio alic⁹ cũ aliquo ꝑsupponit intelligẽtiaz
utriusqz illoꝝ ut hẽtur ex ꝫ° de aia. ¶ Si aũt ĩtelligat
illam spem odoris tunc necessario seqtur ꝙ cogñit
ꝑ sensum aliqđ indiduum illius spẽi. intellect⁹. n.
nihil ĩtelligit eoꝝ que sũt extra nisi cũ sensu. ut di-
cit Ar. in lib° de sensu ⁊ sensato. ⁊ in ꝑ posteriorz
dr. ꝙ deficiẽte aliquo sensu necessario ē deficẽ scia
de sensibilib⁹ illius sensus dũmõ ille sensus dficiat
a natiuitate. si igit ipsi hoꝭ dio deficit sensus odora-
tus ut ꝓceptiu⁹ ē spẽi alicui⁹ odoris quaz alid aial
cognoscit tunc hõ non poterit intelligere neqz scire
illã spem ꝑcipue. qa intelligentẽ quẽcunqz ne cesse
ē fantasma aliqđ speculari ꝫ° hⁱ. fantasma autẽ fit a
sensu scđm actũ ut dicit Ar. z° hⁱ qre ꝛ̃. ¶ Item ad
ꝓncipale. hõ hz meliorẽ tactũ ceteris aialibus. ḡ ⁊
meliorẽ odoratũ. añs ponit Ar. ĩ lĩa. dña ē apparẽs
ꝑ conuenientẽ similitudinem. ¶ Oppositũ dicit Ar. ĩ
lĩa in ꝓncipio capituli. ⁊ idẽ dicit dñs. ⁊ Albertus.
¶ Ad euidentiã questionis intelligenda sũt qdã.
ꝑ ꝙ sicut ĩuit h Albtus ⁊ hz nideri in de partibus
aialium ⁊ ĩ anothomia. organũ odoratus ē situatũ
circa cerebz ĩ pte antiori ⁊ est sicut duo corpa pua
ad mõm papillaꝝ mamillaꝝ. hõ aũt scđm quãtita-
tem corpis hz magis de cerebro alijs aialibus ut pz
ibidẽ. ¶ Cuius fortasse cã ē maior multitudo ỽtutuz
aialium qbus deseruiũt ptes cerebri ĩ hoie qꝫ ĩ alijs
aialib⁹. ⁊ ipm cerebz ē ps frigidissima ⁊ humidis
sima oĩum ptium corpis. ¶ Cuius signũ ut dicit Al-
btus ē longitudo dormitionis hois. diutius enim

7 frequēti⁹ dormit hō ceteris a ālibꝫ.ita ꝙ medietas tēporis uite hoīs somno deputat sicut dicit Auer.i suo libro de somno. Et sup hᵇ dr in p̄ ethicoꝝ ꝙ secundū dimidiū uite ñ differt felix a misero.s.quātū ad hoc ꝙ p dimidiū tēporis uite utetꝫ ꝑuatur actuali speculatione 7 alīs opationibꝫ aīe rōnalis in qbus uel in quaꝫ nobilissima consistit felicitas hoīs ut oñditur ibidem. Talis aūt longe 7 diutīne dormitiōis cā ur eē fortis frigiditas cerebri rōne cuius ipsum cerebꝫ multū inspissat uapores ascendentes a loco digestionis ad cerebꝫ 7 sic fit long⁹ somnus ut hꝫ uideri ī de somno 7 uigilia. Ulteriꝰ cōsiderandū ē ꝙ cū sentire contingat in quodā pati a sensibili scd̄m Aꝫ.ad bonitatē sensus requrit ꝙ ōganū ipi⁹ seni⁹ sit bn̄ dispositū ut sit bn̄ 7 pfectē imutabile a forma sensibili 7 iō si nō ē bene imutabile 7 faciliter nō sentit bn̄ ut palam est in uisu. non enī uisus bn̄ 7 pfecte cognoscit colorē cū pupilla habet ī se aliqd īnaturale īpediens ipaꝫ bonaꝫ 7 pfectā imutationē a colore.similit autē 7 ī alīs.

Ꝑ notandū ꝙ odor consistit p̄cipue ī calido 7 sicco.cuius signū manifestū ē ꝙ odores multo meli⁹ p̄cipiunt in estate q̄ in hieme ut etiā accipit Alexander in de sensu 7 sensato.7 ideo Aꝫ.etiam dixit. Est autē odor sicci sicut sapor humidi. Sed hic est unū dubiū qa illud qd̄ necessario requritur ad hᵇ ꝙ organū odoratus imutetur ab odore nō īpedit bonitatem odoratus.hec ē manifesta.sed frigiditas 7 humiditas requruntur necessario.ꝓbatio.qa ad hoc ꝙ tactus imutetur ab aliqua q̄litatū p̄maꝝ tangibiliū oportet ꝙ organū eius hēat qualitatē otrariā illi qualitati. Unde Aꝫ.dicit.ꝙ similit calidū 7 frigidum non sentim⁹. Et dr etiā de canibus uenaticis q insequūtur lepores 7 hᵇ cognitione sui odoris quē relinquerūt in uia 7 tamē hō ñ cognoscit hᵇmōi odorē ibi exīntem.iō dr ꝙ homo habet minus bonū odoratū ceteris aīalibꝫ multis 7 hᵇ uult dicere Aꝫ.in lra.praue aūt 7 impfectē odorat homo uel nō odorat supple certitudinaliter 7 perfecte nisi cū letitia 7 tristitia. Alios aūt odores qui non sunt multū delectabiles neq; tristabiles aut ñ odorat aut īperfecte 7 debilit odorat. 7 iō simpliciter enunciat phūs. ꝙ homo habet peiorē odorē .i.minus bonū odoratū multis aīalibꝫ.illa.n.aīalia que hnt minus cerebꝫ 7 ipm hnt siccū uel ñ multum humidū nec frigidū melius discernūt odores 7 a longinquo distantia aprehēdunt. Et hec ē plane intentio Alexādri in de sensu 7 sensato.ca°. Species aūt odorabilis q̄re ⁊c. Ad primā rōem pōt dici. ꝙ maior ē uerta de uirtutibꝫ 7 potentiis ppriis.sed de cōibꝫ non ē necesse.7 sic ē h.nam odoratus nō ē uirtus ppria hoī.sic enī sine dubio nō conueniret aliis aīalibꝫ iō ⁊c. Uel dicat ꝙ uerꝫ ē ex pte aīe. 7 tamē p accīns ꝓpter conditionē instrumēti otingit ꝙ sit minus bonus odoratus ipsi⁹ mō predicto.

Ad aliā patet ex dictis.si enī excessus bonitatis uirtutis cogñitiue supaliā ꝙueniret ex maiori multitudine cognitoꝝ tunc forte ratio concluderet. ß non ē ita ut ur q̄re ⁊c. Ad aliā dixerūt aliqui ꝙ hō non habet optimū tactū īmo aranea. Uñ uerū ficator. precellit aranea tactu. Ꝙꝫ hᵇ reprobat Albtus. Nihil enī spisse pellis 7 frigide coplexionis 7 uiscosam hns humiditatē excellit tactu sed habet tactū q̄si stupidū. cuius signū ē.qa aranea etiā cuꝫ tangitur igne lēto nō cito sentit. Dō aūt adducūt ꝑ signo. ꝙ aranea p̄cipit ōmiculos tangentes fila retis sui ad magnā distantiā. hᵇ nō ē ex sui magna excellentia tactus sed hᵇ est p motū retis qd̄ continuū ē. 7 mota una pte otinui mouet totū cōtinuū. Dicendū igit̄ ꝙ nō ē sile de tactu hoīs 7 de ei⁹ odoratu. nam ipse tactus fundat̄ in coplexione q̄litatū tangibiliū reducta ad quandaꝫ tēperantiā. iō q̄to ipsa coplexio nobilior ē 7 magis ad mediocritatem reducta tanto melior ē ipse tactus. Modo sine ou° hō inter alia aīalia habet coplexionē meliorē 7 nobiliorē sicut 7 opōem.7 iō meliorē habet tactū ceteris aīalibus. Et ex hᵇ etiā ē ꝙ bonitas tactus ē signū bone discretionis 7 īdustrie 7 intim ꝙ etiā intᵉ hoīes magis iudicant̄ īgenios scd̄m hᵇ ꝙ meliorē hnt tactū qa meliorē hnt coplexionē. Signū autē istius bone coplexiōis ut dicit Albt⁹ ē tenuitas unguiū 7 subtilitas capilloꝝ.hᵇ enī iudicāt lucidos 7 subtiles eē spūs cōdis q ad cerebꝫ uenientes optime deseruiūt ōtutibꝫ aīal 7 iō deseruiūt prudētie 7 industrie ex qbꝫ īgenios⁹ 7 prudens efficit̄ hō 7 ad actū prudētie dueret nisi p īertiā dstruat aptitudinē nate.7 modicū añ hᵇ dic pulchre ꝙ īt hoīes qcū q̄ eq̄liore hnt coplne hnt eā ī hᵇ ꝙ magis recedūt a ctrariis.7 illi magis bonū hnt tactū 7 aptiores sⁱ scd̄ꝫ īdustriā ītellcūs ita ꝙ forte tm̄ ad eq̄litatē reducet op° ꝙ uidebūr eē qdā dñ trestres oia q̄ p se ipos ītelligentes 7 hi oēs st molⁱ 7 ñ laxe cānis q̄ molliciei ꝓueīt ex sicco bn̄ omixto cū hu. 7 hᵇ ē bn̄ spūosuꝫ īu btiles generans spiritus q̄re ⁊c.

ℚ XXVI

Circa capm de odorato q̄rit. Vtr aīalia respirātia ⁊ non rspirantia hēant eundē odoratū. Arguitur ꝓ ꝙ nō. qa hnt diuersas opatōes s. odorare p respirationē ⁊ sine respiratōe. Itē hnt diuersa obā. Nā respirātia ut hoīes cognoscūt odores delectabiles scdm se. alia uero nō. Itē sicut se hz sentire p mediū ⁊ sine medio. sic sentire p respirationem ⁊ sine respiratōe. ß sentire p mediū ⁊ sine medio nō hnt unū sensū. g̊ nec sentire p respirationē ⁊ sine respiratiōe. Itē ōtutes organice sunt diuerse q̄tū organa sunt diuersa. uliter. n. diuersa organa sunt diuersaꝝ formatuꝝ. Oppositum arguit. quia alit eēnt plures sensus q̄ qnqz. ß hꝫ tō nō ualet. qa tact⁹ non ē unus sensus. ⁊ hꝫ nō obstāte dr ꝙ nō est al⁹ sensus ꝑter qnqz. Dico ad qōnem ꝙ sic. qa hnt idē obm. s. odorē. Dic ē cōsiderandū ꝙ organum differt in mō formationis. ꝓpone hꝫ dubitationē quā mouz om̄. dicta illā silitudinē. Ad pmā dnt aliq ꝙ uez ē si drsitas ꝓueniat ex drsa hītudīe sensibiť ad sensū. ß hꝫ nihil ē qa pfecte ⁊ distīcte uidē ⁊ impfecte ⁊ īdistincte ꝓueniūt ex drsa hītudine uisibilis ad uisū. s. ex ꝓpīqtate ⁊ distātia ⁊ tn̄ n arguūt drsos uisus. ⁊ iō dico ꝙ uez ē si ꝓueniat ex pte obi sed si ex pte formatiōis organi nō oz. Ad aliam dico ꝙ hnt unū obm scdm gen⁹ hz in ꝓpīedo species drsificent. Ad aliā dico ꝙ nō ē silr qa illud ꝓuenit ex drsa hītudine sensibilis ad sensū. ß nihil ē ut ꝓus. Et iō dico ꝙ nō ē silr. qa ibi non ē unū ⁊ idē obz sicut hꝫ. Ad aliā pōt dici ꝙ uez ē si illa diuersitas organoꝝ ē ꝓpter drsitatē opatiōis. ß si ꝓpt aliā cām. s. ꝓpter nccitatē aliquā que ē in uno ⁊ n in alio nō oz. Et bn nō solutionē dubitatiōis quaz mouet om̄. ⁊ totā istaz qōnem ordina ⁊ pfice diligent⁹ ⁊ hēbis grām a bonis ⁊ etiā a deo. q̄re ꝛc.

ℚ XXVII

Circa capm de tactu q̄ritur. Vtrū tact⁹ sit unus sensus. Arguit ꝙ sic. qa ille sensus ē unus cui⁹ ē unū instrumentū. dic. n. om̄. ī isto ca°. ꝙ unū istrm nō ē nisi unus sens⁹. Vñ dic sic. si caro eēt instrz sapoti nō apphendēt tāgibile. idē. n. sensus idem hz instrm. Ex qbz uerb⁹ ur manifeste uelle ꝙ idē cōpus nō ē instrm drsoꝝ sensuū. Ex q̄ dcludit ꝙ caro nō sit instrm gust⁹ neq; tact⁹ sed solū mediū. ß ipe tactus hz unū instrm ut oēs dcedūt. Retus. n. ponit istrm tact⁹ scdm Ar. ⁊ om̄. in hꝫ capto. ⁊ oīs ps cōpozis q̄ cognoscit calidū ⁊ frigidū cognoscit etiā humidū ⁊ siccū ⁊ eo°. ut manifestū ē ad sensum. ⁊ sic uterq; tact⁹. s. ca. ⁊ fri. hu. ⁊ sicci hēt unū instrm q̄re ꝛc. Itē si tact⁹ eēt plēs sensus tūc sens⁹ eēnt plures q̄; qnqz. sūt. n. alīq̄tuoz. ⁊ sic si tact⁹ eēt pl⁹ q̄ un⁹. s. duo tūc eēnt sex sensus ad min⁹. hoc autē ur ee dicta Ar. dicentē. ꝙ aūt nō sit al⁹ sensus ꝑter qnqz. q̄re ꝛc. Itē si illa sensibilia que min⁹ cōueniūt pcipiūť uno sensu. igit ⁊ illa que pl⁹ dueniūt debent pcipi uno sensu. hꝫ ur manifestū. ß lux ⁊ color min⁹ dueniūt q̄; calidū ⁊ frigidū humidū ⁊ siccū. cū lux celi sit īcorruptibilis ⁊ color sit corruptibiľ. oēs aūt ille q̄litates tāgibiles sūt corruptibles ⁊ sic magꝫ dueniunt int se q̄; color ⁊ lux ⁊ tn̄ color ⁊ lux dg̊scuntur unico sensu. s. uisu q ē un⁹ sensus ut oēs dcedūt. g̊ multo magꝫ oms q̄litates tāgibiles debēt cog̊sci unico tactu. Itē res oīum ꝑdicamē toꝝ pnt cognosci ab una ōtute. ōtus. n. cogitatiua cog̊scit oēs ītentiones. i. foras īdiuiduales oīum. x. ꝑdicamentoꝝ. ut dic om̄. in isto z°. g̊ mlto magis oēs q̄litates tangibiles pnt cognosci uno tactu ut appet. q̄re ꝛc. Oppositū ur determinare Ar. in lra ⁊ expressius om̄. Ad qōnem cōiter dicunt duo. Primū ꝙ tact⁹ nō est un⁹ forālr ⁊ essentialiter īmo plēs sensus. z° ꝙ ipe ē un⁹ mālr. Primū ꝓbat qa oīs sensus un⁹ ē cog̊scitiu⁹ uni⁹ drarietatis ꝑme ß tact⁹ n ē h⁹. g̊ ꝛc. maioz pz īducen° ī aliis sensibz ut uisus albi ⁊ nigri. ⁊ gust⁹ dulci ⁊ amari. ⁊ audit⁹ gūis ⁊ acuti. ⁊ ꝓbat om̄. ꝙ obm uni⁹ sens⁹ debz ee unū ad min⁹ scdm gen⁹. nā si nō nō eēt ibi aliqd p qd ille sens⁹ possit ee un⁹. cū n sufficiat unitas analogie. qa sic multi sensus eēnt un⁹ eo ꝙ obm unius habet analogiā ad obm alteri⁹. debet ee g̊ un⁹ scdm gen⁹. ß uni⁹ generis ē una ꝑma drarietas. ut pz ex ꝑ phicoꝝ. g̊ un⁹ sensus ē uni⁹ ꝑme drarietat. minoz appz. nā tact⁹ ē cog̊scitiu⁹ calidi ⁊ frigidi humidi ⁊ sicci. int hꝫ aūt sūt plures ꝑme drarietates q̄z una nō reducit ad aliā. q̄litates. n. actiue. s. caliditas ⁊ frigiditas nō reducūtur ad passiuas sicut ad eas q̄ ī eis ōtualr drinētur. ut duz reducit ad siccū ⁊ molle ad hūidū. nec passiue ad actiuas. ⁊ sic iste drarietates nō pnt ee uni⁹ generis ꝓpinq. q̄re ꝛc. Et si qs obicēt ꝙ etiā alīs sensus apphendūt plēs drarietates. ut audit⁹ acutū ⁊ gue ⁊ magnitudīez ⁊ puitatē uocis. ⁊ tn̄ audit⁹ ē un⁹. q̄re ꝛc. Ad hoc tndet Ar. ꝙ nō ē silr. qa q̄uis audit⁹ cognoscat plures drias. tn̄ ē unū obm ei⁹ in q̄ ueniūt. s. sonus. ß sic nō ē manifestū qd sit unū obm absolutuz tactus. tāgibile. n. qđ ē qd cōe ad oīa q̄ tactu cognoscūtur nō ē qd unū absolutū ß respectiuū. ⁊ iō nō ē sufficiēs ad hꝫ ꝙ tact⁹ iudicet un⁹ foralr. Cū. n. sensibile sit obm cui⁹libet ptis sensus. silr posset dici ꝙ oēs sūt un⁹ sensus. qđ nō ē uez. Et si quis dicēt ꝙ cōe obm tactus absolutū ē q̄le. hꝫ remouet om̄. qa q̄le non dr uniuoce de istis q̄litatib⁹ supple uniuocatōe sufficiēte ad unitatē sensus. qa quale ⁊ q̄litas ē qd cōe ad oīa oba sensuū ꝓpz. q̄re ꝛc. Et hꝫ qdē tō ē Ar. ⁊ om̄. Considerandū aūt ꝙ ut mihi uidet Ar. nō utit ista rōne tanq; demīatiua ß ut ꝓbabili ⁊ disputatiua. logtur. n. dicta quosdā qui dixerūt ipm tactū ee unū ꝑter hꝫ ꝙ hz unū istrm s. carnē scdm eos. qđ ꝓbāt. qa tāgibile posituz sup carnē statī sentit. qđ nō eēt si caro nō eēt organuz tactus. Posita g̊ rōe ꝑdicta remouet Ar. ista eoꝝ rōem ⁊ dic. ꝙ ipm sensibile sentiri statī cū ponitur sup carnē nō ē bonū signū ad ꝓbandū carnē ee organū tact⁹. qa si qs extendēt ymenē. i. pelliculam subtilē sup corpus aialis tūc statī sentiť poterit tāgibile positū sup illā. ⁊ tn̄ dstat ꝙ hui⁹mōi pellicula nō erit organū tact⁹. ⁊ iō nō ualet tō. Itē Ar. arguit dicta eos rōe sūpta ex tactu q ē in lingua. Si n. tact⁹ duceret sufficiēter ee un⁹ ex unitate carnis ut illi dicebāt. tūc cū in carne līgue nō solū eēt tactus sed etiā gust⁹. cōcluderet silr ꝙ gust⁹ esset un⁹ ⁊ idē sensus cū tactu. qđ tn̄ falsū ē. Vñ manifestū ē ꝙ illa nō ē tō sufficiēs ad ꝓbandū tactū esse unuz foralr. Cū igit ipi nō ponerēt tactū ee unū ꝑt aliud. sequit ꝙ ipi nō būt ipm ponē unū. imo scdm eos demīaret ꝙ nō sit un⁹. arguet. n. sic. si tact⁹ eēt un⁹ hꝫ eēt ꝑpter unitatē carnis. hꝫ hr ab eis. ß tactus nō pōt iudicari un⁹ ex unitate carnis ut ꝓbatū est. ⁊ sic Ar. arguit dicta eos. Vñ mihi ur ꝙ Ar. ī toto illo ꝓbleumate An tactus sit un⁹ aut plēs. nō determinat qd sit tenendū sed disputatiue ꝓcedit. ut pz īspicienti. Cometator tn̄ ur exprsse determiare tactū nō ee unū foralr. ⁊ hꝫ etiā tenet doctrina eois. Tūc dico ut cōiter ponit ꝙ tact⁹ est un⁹ mālr. qa sensus q est in uno organo ⁊ subo ur ee un⁹ mālr. organū. n. seu subm sensus ē ei⁹ mā ī qua. ut manifestū ē. nūc aūt tactus ē in subo uno. Quecūq; n. pscorpis sentit calidū ⁊ frigidū siue illa sit netu⁹ siue aliqd aliud illa eadē sentit humidū ⁊ siccū ⁊ econuerso. ⁊ sic ille tact⁹ q ē cognoscitiu⁹ calidi ⁊ frigidi

nō hz aliud orgānū sibi subsistēs ab illo q ē hūidi
7 sicci 7 eo°. secus aūt or ee in alis sensib. Nā aliud or eē subm uisus 7 aliud audit 7 aliud odorat
Et silr neruꝰ q ē in līgua ē subm gustꝰ q̄uis forte
idē sit organū tactꝰ. tn ñ ois neruꝰ q ē subm tactꝰ
ē subm gustꝰ. 7 iō Aꝛ. dic. nūc aūt duo sūt ppr qd
illd nō duertit. Et forte neruꝰ q ē subm gustꝰ scdz
aliā ꝓporcionē subicit gustui q̄ tactui. sicut hz unū
7 idē corpus sit odorifex 7 saporosū tn scdm aliaz 7
aliā ꝓporcionē subicit odori 7 sapori. ut hz uideri
in de sensu 7 sensato. Ad ꝑmā rōnem cū or. ille
sensus ē unus ꝛc. illa pōt negari. 7 cū ꝓbat p oñ.
dicendū q ipe loqtur ibi otra illos q ponebāt tac-
tū eē unū. ipi. n. būerunt hꝫ ocedē q unū instrm ñ
ē nisi uniꝰ sensus imo sup hꝫ sustētabāt ad ꝓbādū
unitatē tactꝰ. q̄re ñ ualet. Alr oñt aliq q si habet
unū instrm māliter 7 formalr bñ ē unꝰ sensus. mō
tactus calidi 7 frigidi 7 tactꝰ hūidi 7 sicci q̄uis ha-
beat organū mālr unū. unꝰ. n. 7 idē neruꝰ otinuus
7 p totū ē subm amboꝝ tn scdm aliā ꝓporcionē ē
subm uniꝰ 7 altꝰ istoꝝ. 7 sic ē formalr diuersus. 7
istud ur satis rōnabile. Cū. n. ois sensus osistat in
aliqua ꝓporcōe aliquaꝝ q̄litatū. ut dic Aꝛ. in lra.
manifestū ē q alꝰ 7 alꝰ sensus formalr requrit ꝓpō
cionē aliā 7 aliam formalr. Possumꝰ g ymaginari q
unꝰ 7 idē neruꝰ hz in se oplexionē in qua sūt calidi
tas 7 frigiditas scdm aliquā ꝓporcionē. 7 sic ī ipa
fundat tactus ognoscitiuꝰ calidi 7 frigidi 7 alioꝝ
tangibiliū q̄ reducūtur ad ista 7 in eadē oplexione
est humiditas 7 siccitas scdm aliā ꝓporcionē. 7 sic
scdm hꝫ ē subm tactꝰ ognoscitiui hūidi 7 sicci 7 ali-
oꝝ tangibiliū que reducūtur ad humidū 7 siccum
7 sic ad illud. Ad aliā cū dr q tūc sensꝰ ꝛc. dicē-
dū q sicut ꝑus dicebat ī qōne de sensu agēte. sensꝰ
nō debēt itelligi eē qnqꝫ sic q unꝰ qsqꝫ eoꝝ sit unus
scdm spēm. sed unꝰ qsqꝫ eoꝝ ē unꝰ in se aliquo mō
s. māliter 7 subiue. ita tn q p illos qnqꝫ sensus q̄s
enumerat itelligit oīa ꝑncipia ꝓpinq̄ sensationuꝫ
pticulariū. Vel dicendū q nō ē inten° Aꝛ. q pre-
cise sint qnqꝫ sensus nisi sensu tactꝰ oputato ꝓ uno
Et silr dico q nō ē intētio eiꝰ q solū sint qnqꝫ sen-
sus nisi uisus oputet ꝓ uno 7 auditus ꝓ uno q̄uis
sint eēntialr plures. sicut cōputat uisū ꝓ uno q̄uis
distinctꝰ sit formaliter in illū q ē uisionis actiuꝰ 7 il-
lū q ē uisiōis receptiuꝰ. 7 sic de ceteris. Ad aliā pōt
dici q aliq̄ sensibilia magꝭ ouenire adinuicē hꝫ dici
pōt duplr. Uno mō q̄tū ad suas naturas. Alio mō
q̄tum ad īmutationē sensus 7 medii. Et si p modo
magꝭ ouenīūt quedā sensibilia q̄ alia 7 nō z°° non
ē necē q ptineāt ad unū sensū. Mō dico q q̄litates
tāgibiles magꝭ ouenīūt adinuicē scdm suas nās q̄
lux 7 color sicut ꝓbat. tn lux 7 color magꝭ ouenīūt
q̄tum ad īmutationē medii 7 sensus. Qd sic pz. nā
color nō pōt īmutare sensū aut mediū nisi disposi-
ta sint luīe. ut dictū ē ꝑus. ß calidū 7 frigidū nō re
quirūt humidū 7 siccū tanq̄ dispōnes p se necessa-
rias ad recipiendū īmutatiōes ab eis nec eo°. 7 sic
colō 7 lux magꝭ ouenīūt q̄tū ad īmutationē medii
7 sensus q̄ dicte q̄litates tāgibiles. q̄re ꝛc. Verū
ē tn q aliq uolūt alr dicē. s. q color 7 lux scdm su-
as nās magꝭ ouenīūt adinuicē q̄ oms iste q̄litates
tāgibiles. qa ipe colō ē idē eēntialr cū luce 7 dr so
lū scdm accntalē dispōnē. Color. n. ē actꝰ oyaphāi
terminati. lux aūt ē actꝰ oyaphani intīminati. ut di
cit cōm. in isto z° Vñ ymaginātur isti q colō ꝓpe
dictꝰ istoꝝ inferioꝝ corpoꝝ mixtoꝝ ē eēntialr idē
cū luīe. iō nō ualet illa rō. Sed istud nō uidet bn
rōnabile. cū. n. lum sit eiꝰdē spēi spālissime ut oēs
ocedūt. si qlibet color eēt eēntialr ipa lux sequeret
q oēs colores eēnt eiꝰdē spēi spālissime. qd est ab-
surdū. Et ofirmat. qa si albedo eēt eēntialiter ipsa
lux 7 silr rube° lux q̄dā. q̄re utq ī eēntia 7 qddita
te albedis īcludat aliqd alid a luce aut nihil. 7 silr
ī eēntia rubedis. si nihil tūc seqr q cū lux ñ sit nisi
uniꝰ spēi q albedo 7 rubedo scdm suas eēntias ꝓ-
prias sūt eiꝰdē spēi. Si aūt ꝑter lucē aliqd aliud sit
d eēntia rubedis qd distīguat eā ab albedīe 7 eo°.
seqtur q rubedo ē q̄dam eēntia oposita ex drsis re
bus eēntialr qd ē absurdū scdm oēs. 7 iō nō ualet
ista rō. Ad aliā rōem ꝓncipalē. dcedo q una po
tētia ognoscit res oīum. x. pdicamētoꝝ ī diuidualr
tm. sed illa nō est sensus pticularis 7 exterior. sed
vōtus īterior 7 ophensiua de ītus 7 supior scdm or-
dinē dignitatis oīb sensib pticularib. s. uirtꝰ co-
gitatiua q̄ ē ꝓpa hōi. ut dic oñ. in 3° hꝫ. 7 ista uir-
tus ē aliqua rō ut ipe dic. Si g dicat. minꝰ uidetur
q una potētia cognoscet res oīum pdicamentoꝝ q̄
res uniꝰ generis. ueꝝ ē de potētia que ē sensus pti-
cularis 7 exterior 7 cōis oīb aīalib aut mult. Sz
de potētia īteriori 7 cōi 7 que ē ꝓpa hōi nō minus
ur ipam posse cognscē res oīum pdicamentoꝝ q̄ q
sensus pticular unꝰ foralr ognoscat plures pmas
otrarietates. 7 sic otīgit ī ꝓposito. q̄re ꝛc.

XXVII

Tꝝ tactus īdigeat medio extrīseco. Et arguīr p q nō. qa si sic tactꝰ
nō eēt tactꝰ qd ē absurdū. ꝓbat
oña. qa tactus ꝑ tāto dr eē tactus
qa ognscit suū sensibile tāgēdo ut
ur manifestū. Sūc si nccio īdigerz
medio extrīseco īterposito int ipm 7 suū sensibile
tūc nō sentiret tāgendo. Tangētia. n. sūt quoꝝ ñ
ē mediū. ut hr in 5° phicoꝝ. Itē si tactꝰ īdigeret
medio extrīseco tūc tāgibile positū supꝫ carnē non
facet tactū. 7 oppositū plane uult Aꝛ. in lra. posita
aūt sup carnē sentīūt. g ꝛc. Itē si sic unꝰ sensus ī
digeret pluribꝫ mediis. Quilibet. n. tactꝰ īdigz car
ne ut medio extrīseco in sentiēdo. ut pz ex lra. Si g
īdigeret medio extrīseco cū illud non sit caro. tunc
unꝰ sensus īdigēt silr mediis pluribꝫ 7 diuersis. qd
nō ur ueꝝ. Oppositū ur uelle Aꝛ. in lra. 7 silr
oñ. Ad qōnem itelligēdū ꝓpt iuniores q me-
diū extrīsecū ē illud qd nō ē ps aīalis. ut aqua aut
aer aut hꝰmōi. mediū aūt itrinsecū ē illud qd ē ps
aīalis 7 mediāte ipo sensibile mouet sensū. Tunc
ad qōnem ur Aꝛ. dicē. q tactus sp ī sentiēdo habz
mediū extrīsecū ut aerē aut aquā. Ad cuiꝰ ꝓbatō
nē supponēda sūt aliq̄. p q nūq̄ duo corpa se tan-
gunt int que duo ē aliqd corpꝰ mediū. 7 hꝫ sat ma
nifestū ē. 7 hꝫ Aꝛ. ur ofirmare in lra. qa corpꝰ ē trī-
na dimēsio uel trina magnitudo. s. ꝓfunditas. 7 sic
int quecūq̄ duo corpa ē corpꝰ mediū int illa ē ma
gnitudo 7 distātia. 7 talia nō se tangūt. Tangentia
n. sūt int que non est aliqd mediū neq̄ plenū neq̄
uacuū. ut hr in 5° phicoꝝ. Z° supponendū ē q int
duo corpa exntia in aqua nccē ē eē corpꝰ interme-
diū. s. aquā. qd ꝓbat. qa q̄tumcūq̄ duo corpa sibi
inuicē appropīquant in aqua tn extrema eoꝝ non
sunt sicca īmo hūida. humectū aūt nō ē aliqd sine
aqua uel aere. uñ nccē ē int duo corpa exntia in aq̄
eē aquā intermediā. nisi dicēt q extrema eoꝝ eēnt
sicca. qd ē absurdū. 7 sic ur q int duo corpa existē
tia in aqua sit nccio aqua ut corpus mediū. Silr
ē intelligendū de corpib exntib in aere. Nā silr se
hz aer ad ea que sūt in aere sicut aqua ad ea que sūt
in aqua. Ex qbꝫ seqtur q īpossibile ē duo corpora
se tāgere in aere uel in aqua scdm ꝓmā supponem.
Tūc dicetur ad qōnem q tactus īdiget medio ex-
trīseco. ita. s. q int tāgibile 7 tangēs ē mediuz ex-
trinsecū. qd sic ꝓbat. si int tangibile 7 tangēs nul-
lū eēt mediū extrinsecū. tūc duo corpa possent se ī-
uicē tangē in aere uel ī aqua. s. corpus qd tangitur

7 corp9 tangēs. hꝫ aūt ē īpossibile ut oñsum ē. g̊ ꝛc. Et hāc rōem posuit Aꝛ. in lr̄a. Considerandū aūt q̄ ipe Aꝛ. uī adducē istā rōez p mōm dubitatōis 7 nō p mōm dnationis. sic. n. loqtur. Dubitabit aūt aliqs si oē corpus ꝓfundū hz ꝛc. Vñ dicūt aliqui nunq̄ fuisse intentionē phi q̄ semp ad tangēdū ocurrat mediū extrinsecum. hñt. n. ꝓ mirabili īmo ꝓ īpossibili q̄ aqua aut lapis aut lignū ñ possint se iuicē tāgere in aere aut ī aqua. Sed indubitant licet ī pncipio illi9 ptis Aꝛ. īducat rōez quasi dubitando tn̄ in pte sequēte ubi remouet differētiam quā aliq assigbant int̄ tactū 7 alios seusus uī istā oconem affirmare. dicebāt aūt aliqui q̄ sens9 tactus sentit sua sensibilia tāgendo. alij vo non. Et Aꝛ. dic. hꝫ aūt nō ē. hꝫ duꝛ 7 molle p alta sentimus Vñ plane oñdit q̄ tact9 hz mediū extrīsecū. Illd tn̄ mediū multū latet ꝓpter puitatē. ita q̄ tangibile multū ꝓpinquū ē tangēti. in alijs vo sensibꝫ no tū ē 7 manifestū. 7 dñm. silr affirmat ad tactū ocurrere mediū extrīsecū. 7 soluit obiectionē quandaz dicta hꝫ. ut uidebit̄ īfra. Considerandū ē etiaz q̄ si tactus īdiget medio extrīseco ita q̄ sp sit aliqd̄ medium extrīsecū int̄ tangibile 7 tangēs. tn̄ ē dicta īter tactū 7 alios sensus sentientes p mediū extraneū. quia scdm Aꝛ. in lr̄a. extrīseca media alioꝝ sensuū p9 mouēt a sensibilibꝫ 7 ipa mota mouēt nos. Tāgibilia vo nō sentimus moueri a medio extrīseco. nec ipm mediū extrīsecū pus īmutat̄ a tāgibilibꝫ q̄z tactus hꝫ simul. Et exēplificat. ut si qs pcutiat̄ medium clipeo silr pcutit̄ clipe9 ꝛc. Et dñm. optīe exponit dicēs. q̄ debes ītelligē p simlr. nō q̄ in eodē tempore patiat̄ mediū a tangibilibꝫ 7 ipe sensus tact9. 7 in alijs sensibꝫ ī duobꝫ tēporibꝫ. uisus. n. 7 mediū alterant̄ in īstanti 7 ī eodē tpe. sed in alijs sensibus mediū pus cāliter īmutat̄ q̄z sensus. 7 ē cā īmutationis ei9. in tactu vo mediū nō pus cāliter īmutatur a tangibili q̄z tact9. īmo mediū ut dic dñm. nihil facit in hꝫ. sed ē aliqd̄ accns ex necitate 7 nō ꝓpe 7 p se ē cā nre īmutationis. sicut clipeus non ē necessari9 simplr in actiōe pcussionis ita q̄ sit cā ꝓpinqua p se 7 pcutiēs hz sit cā remota. Si. n. nō eēt clipeus nō min9 fieret pcussio īmo meli9. Et p9 modicū cōcludit dñm. ꝓ simul igit̄ debem9 ītelligē ꝓuationem ꝓximitatis 7 p9teriozitatis in cā nō in tpe. Ex qbus oībꝫ uī eē intētio dñm. 7 Aꝛ. q̄ illud mediū extrinsecū nō sit cā ꝓpinq̄ īmutatiōis nre in tactu sicut mediū in alijs ē cā ꝓpinqua īmutationis sensus.

Circa dicta sūt due difficultates bone. Prima ē quā mouet dñm. nā si tactus necessario indiget medio extrīseco tūc nos nō possem9 cog̊scere p tactuz aerē circa nos exīntem 7 alia exīntia ī aqua nō poterūt tangē aquā. qd̄ ē absurdū 7 dicta sensū. Expolia. n. in hyeme corp9 tuū ad aerē 7 bn̄ pcipies aerē. 7 dña pz. nā int̄ ipm aerē 7 corp9 nr̄m nullus ē mediū extrinsecū ut manifestū ē. īmo ipe īmediate nos tangit. q̄re ꝛc. Aliud dubiū ē dicta illā differentiā qua dictum ē q̄ mediū extrinsecū ī tactu nō est cā īmutatiōis nre a tangibilibꝫ. Sed cōtra Mouēs ꝓpīquū ē cā īmutatiōis ipsi9. hꝫ ē manifestū. sed ipm mediū extrinsecū ē ibi mouēs ꝓpinquū qd̄ īmutat carnē. ꝓbatio. q̄ mouens īmediatū aut ē ipm tāgibile. aut ē ipm mediū. nō ē dicendū q̄ tāgibile. q̄ mouēs ꝓpinquū 7 īmediatū debet eē simul cū eo qd̄ mouet̄ sic q̄ eoꝝ non sit mediū neq; plenū neq; uacuū. ut dem̄ratum ē 7° phicoꝛ. cū igit̄ ipm tāgibile non sit simul cū carne ut tu ponis. hꝫ ē mediū extrinsecū. g̊ tāgibile nō ē mouens īmediatū. aut g̊ ibi nullū ē mouēs īmediatuz qd̄ ē īconueniēs. aut oz dicē q̄ illud mediū sit mouēs ꝓpinquū. 7 sic seqtur q̄ sit cā īmutatiōis cānis a tangibili. cui9 oppositū dicebat. Ad ꝓmū dicunt aliq q̄ bn̄ dcludit q̄ tactus nō oīa tāgibilia sentit mediāte medio extrīseco sed solū quedā tangibilia s. solida que nō pñt īmediate tāgē carnē. Aer aut aqua que bn̄ pñt īmediate tangē carnē bn̄ possunt sentiri sine medio extrīseco. 7 hꝫ uī īuenire phs in lr̄a cū dic q̄ duꝛ 7 molle p altera sentim9. 7 nō dicit ulr̄ q̄ oē tangibile sentiat̄ p mediū extrīsecū. Et de talibꝫ corpibꝫ solidis aliq̄tuluz īmixtis duꝛ aut mollibꝫ ꝓcedit rō Aꝛ. q̄ duo corpa nō pñt se tāgē ī aere 7 in aqua. 7 sic expediūt se q̄tū ad hꝫ. Bene g̊ ueꝝ ē q̄ int̄ tactū 7 alios sensus n̄ ē talis dīa. quaz aliq putaueꝛt. s. q̄ tact9 oīa sensibilia sentiat tāgēdo 7 nulla p mediū extrīsecū. īmo duꝛ 7 molle per alta sentim9. i. p media extranea. sed nō ꝓpter hoc uult dicere q̄ oē tangibile sentiat̄ p mediū extraneū. 7 hꝫ uī satis tolerabile scdm Aꝛ. 7 Albtus sic īteligē uī. cōcedit. n. aerē 7 aquā sentiri tactu ab aialibꝫ que sūt in illis. Alr tn̄ tndet dñm. Auerrois tenēdo q̄ nullū tāgibile sentit tactu nisi sit ibi aliqd̄ mediū extrīsecū. Ad cuius euidentiā accipit dñm. q̄ aial uiuēs nāliter ī aere nō sentit aliquam q̄litatē ipsi9 aeris cū ipe aer ē in dispōne 7 simplicitate natali quā debet hre scdm q̄ ē loc9 nālis aialis. 7 silr aial uiuēs in aqua. nō sentit aquā q̄diu est ī sua simplicitate quā debet hre scdm q̄ ē loc9 illius. Et hꝫ ꝓbat dñm. satis subtiliť. ꝑ qa sensibile ut dicit ē dtrariū nob̄ añ passionē 7 loqtur de sensibili tactus. 7 hꝫ hr̄ ab Aꝛ. ꝓus ubi dic. Q̄ silr calidū sicut nos sum9 calidi 7 silr frigidū ut nos sumus frigidi nō sentimus sed scdm excellētias extremoꝝ. Ex q̄ pz q̄ nunq̄ aliqd̄ tāgibile sentit̄ a nobis nisi hēat aliquā dtrarietatē ad nos. nūc aūt ipe aer q̄diu est ī ipa dispōne nālissima quā debet hre scdm q̄ loc9 nāl̄ ē nullā hz dtrarietatē q̄litatū tāgibiliū ad nos īmo ē similis nob. qa loc9 nālis ē silis locato ut declaratū ē in sermōibꝫ ubiꝫ. Vñ dcludit dñm. q̄ aial nō sentit caloꝛē neq; frig9 ī aere nec ī aqua nisi qñ cū eis dmiscētur corpa calida aut frigida. 7 illa sunt dīsa ab aere 7 aqua 7 tūc totū illud dmixtū uel cōiunctū sentit̄ mediāte aere nāli quēadmodū etiam alia tāgibilia. Qd̄ aūt aer nālis ut ē loc9 nālis non hēat qualitatez dtrariā q̄litatibꝫ aialiū cui9 ē locus hꝫ ꝓbat. qa si aer 7 aqua dtinētes aialia hērent dtrariā qualitatē tūc īpediret dpḥensionē q̄litatū dtrariaz ab aialibꝫ. quā dñam ipe ñ declarat. sed forte sic pz. sicut si aliqd̄ mediū ī uicīnēdo hēret colorē cōtrariū colori alicui9 uisibilis īpediret colozis illius dprehēsionē. Vñ cū aliqd̄ albū uideret̄ mediante uitro rubeo uideret̄ eē rubeū. 7 silr in alijs hꝫ modi Cōcludit aūt ulū9 dñm. q̄ ꝓpter hꝫ qd̄ dcm ē nō est oppinādus aquā calefieri dū fuerit aqua pura neq; aerē īfrigidari dum ē aer purus. sed hꝫ accidit ꝓpt corpa admixta cuz eis calida aut frigida. Et hoc sic īteligo q̄ aqua pura. s. illa puritate quā debet hre scdm q̄ ē loc9 alicui9 aialis nō calefit caliditate cognoscibili p tactū illius aialis. 7 silr aer pur9. s. illa puritate quā debet hre scdm q̄ ē loc9 nālis non infrigidat̄ frigiditate sensibili ꝓpe a tactu illi9 aialis sed si dtīgat aeri talis īfrigidatio hꝫ ē p admixtiōez corpoꝝ frigidoꝝ uel p admixtionē uel pñtiam corpalē ut cū uapozes frigidi 7 hūidi includūt̄ ī aere. uel p admixtionē uirtualē sicut cū aliq̄ ostella° uel dfiguratio celestis īfrigidat aerē. Vtr aūt aqua pura simplr in loco suo exns manens pura aqua sine alia suba dīcta ei posset calefieri aut aer pur9 simplr in suo ꝓpo 7 nāli loco posset īfrigidari bona ē dubitatio. Sed de hꝫ nihil ad ꝓpositū. sufficit aūt hꝫ sic īteligē dñm. ut dictū ē. 7 forte sic ipm ītelligendo facilr̄ soluerent̄ q̄dā obiectiōes q̄s aliq latinoꝝ īduxerūt cōtra eū. q̄s ꝓpter puitatē omitto ad pns. Imaginabat̄. n. dñm. ut credo q̄ aer dū ē loc9

nālis aīalis hz q̄litates tangibiles adeo cōueniētes aīali cuiꝰ ē locus nālis q̄ ñ sentit eas. ⁊ hꝫ expimur sensibilit q̄si. nō. n. vicimꝰ nos sentire aerē p tactuz cū aer ē in debita tēpantia. Ei aūt alia corpa. s. aq̄ ⁊ terra sint ipi aeri uapozabilit admixta ⁊ ipm aerez reddāt calidū uꝫ frigidū excellenē hꝫ accidit ei scdz q̄ ē locus aīalis: ⁊ tūc inter illū aerē sic omixtuz uel alteratū ⁊ ipm aīalis corpꝰ intcipit aer nālis q tñ ꝓpter sue q̄titatis puitatē excellentē latet nos. iō putamꝰ tangēdo nos sentire ⁊ nihil eē mediū. ⁊ sic de ꝑ dubio. Ad aliud mihi uī satis difficile cū patū aut nihil exqsituz sit de eiꝰ solutione. dici tñ pōt q̄ illud mediū extrinsecū qđ ē int tāgibile ⁊ corpꝰ aīalis nō est p se necessaria cā imutatiōis tactꝰ a tāgibili ita. s. q̄ sine ipo ñ posset fieri imutaꝰ si abeēt imo sine hꝰmōi medio ipm tāgibile imutatz sicut forte pcutiēs mediāte clipeo bñ pcuteret remoto clipeo. illud tñ mediū occurrit ad tactū ex necessitate corpoꝝ tangentiū quoꝝ extrema nō pnt euadeī qn aliqualt humectētur in aqua ⁊ ī aere ⁊ qm̄ eoꝝ supficieb aliqualit adhereat aliq̄ pticula aeris aut aque. Sed si posset ctingē q̄ ibi nō eēt tale mediuz non minus ouꝝ aut molle facēt suā spēm in tactu mediāte carne imo melꝰ. Eo aūt de medio respcū uisus qa si nō eēt aer aut aq̄ int colozē ⁊ uisū neq̄q̄ imutaret uisus. hꝫ uī sentire Ar. ⁊ oñ. cū dic q̄ illud mediū ibi nihil facit neq; cālt p se se hz ad imutationē tactus. Ad formā igit tōnis. cū dī. mouēs ꝓpinquū ꝛc. ueꝝ ē si sit mouēs p se ⁊ sine q̄ motoz remotꝰ mouē ñ pōt. ꝫ si sit mouēs ꝓpinquū solū p accns nō oz q̄ sit cā p se ⁊ sic ē in ꝓposito. Nō. n. illud mediū ē mouēs p se requsitū ad imutationez expte sensus sed ꝓpter necitatē pdictā. ⁊ sic possz euadi rō. Et forte nō sufficit. oz. n. assignare aliqđ mouēs p se ꝓpinquū qđ imutat carnē ⁊ illud mouēs p se ꝓpinquū non ē ipm tangibile ut pbat. qa. s. ñ ē simul cū carne sed distat ab eo p illud mediū. qđ g̃ relinqtur mouēs p se nisi illđ mediū. Forte diceres q̄ ad oēm motū nō requit mouēs p se ꝓpinquū ⁊ imediatū. sed sufficit mouēs p se remotū cū mouēte ꝓpinq̄ p accns ⁊ sic erit hꝫ. nā tāgibile erit mouēs p se ñ ꝓpinquū ꝫ remotū. ⁊ illđ mediū nō ē mouēs ꝓpīquū sed p accns. Contra. Mouēs remotū mouet p mouēs ꝓpinquū. si g̃ mouēs ꝓpinquū mouet p accns ⁊ mouēs remotū mouz p accns Dī q̄ uꝫ hꝫ nō est ueꝝ. s. q̄ mouēs remotū moueat p mouēs ꝓpinquū imo pōt eē q̄ mouēs remotū q̄tum ē ex se mouet p se ipm. qđ aūt moueat p mouēs ꝓpinquū hoc nō ē p se ⁊ ꝓpe ita q̄ illud requat eiꝰ nā sicut pcutiēs p clipeū nō necessario exigit clipeū ad hoc q̄ pcutiat. sed quantū ē de se ē pcutiēs ꝓpinquū p se. Vñ si clipeꝰ sp eēt int pcutiētem ⁊ pcussū ꝓpter aliquā aliā cām tūc penitꝰ eēt sile de pcutiēte ⁊ de tāgibili. sicut. n. int pcutiens ⁊ pcussū nō eēt tāta distantia nālis q̄ p se requeretur clipeus mediꝰ iter ista ⁊ tñ sp eēt medius ꝓpt aliq̄ aliā necitatē. sic int tāgibile ⁊ carnē nō ē tanta nālꝫ dsitas q̄ ad imutationē uniꝰ ab altero p se requat mediū extrinsecū. qa tñ sp accidit hꝰmōi medium intponi ꝓpter aliā cām ut dictū ē iō sp fit imutatō ipo mediāte. Possumꝰ g̃ dicē ꝓbabilit q̄ in imutatione carnis a tangibili ipm tāgibile nō ē mouēs simplt ꝓpīquū imo ē aliđ mouēs ꝓpīquū intme diū. s. illud mediū extraneū. tñ ipm tāgibile bñ ē mouēs p se ꝓpīquū qa int ipm ⁊ carnē nō ē aliq̄đ mouēs p se sed solū mouēs p accns ⁊ illud accidēs otīgit nō eē q̄tum ē ex pte tāgibilis ut motiuū cānis ⁊ ex pte carnis ut imutabilis a tāgibili. sed nō otīgit ipm nō eē ꝓpter aliā necitatē pdictā. tangibile aūt p suā naturā nō est natū ꝑus impmer suā spēm illi medio q̄ cāni nec caro p sui naturā ē nata imutari ab illo medio imediatꝰ q̄ a tangibili. ⁊ sic pure p accns occurrit illud mediū ad tāgendū q̄tū ē ex pte tangibilis ⁊ carnis ut pdictū ē. ꝓpt quaz cām oz dicē q̄ illud mediū nō sit mouēs ꝓpīquuz p se sed pure p accns. nondū tñ uidi declaratuz de mratiue. hꝫ tñ assetūt Ar. Auerrois ⁊ Albtꝰ. ⁊ oēs pipatetici pteriozes. Et forte ouīceret p hꝫ q̄ unꝰ ⁊ idē sensus nō indigz p se duobz mediis ita diuersis sicut sūt aer ⁊ caro ⁊ aqua. Vñ cū tactꝰ sit unus saltē respcū unīꝰ ocrarietatis nō uī iustū q̄ īdigeat p se duobz mediis oppntibz spē ad ipm. inqte melius ⁊ ego nō scio plꝰ ī hoc. Alt pōt dici q̄ in imutatiōe tactꝰ a tāgibili duro aut molli ipm tangibile ē ꝓpinquū imutans carnē. ⁊ cū dī q̄ int mouēs ꝛc. ueꝝ ē unū mediū qđ sit p se ⁊ necessario requsitū ad illū motū. sed bñ pōt eē ibi mediū aliqđ ꝓpter aliā cām ut dictū ē. Ad rōes. Ad ꝑmā. cū dī q̄ sic tactus nō erit tactꝰ. nego oñaz. ⁊ cū ꝓbat. qa tactus dī tactus eo q̄ tāgit suū sensibile. dico q̄ non ē tactus eo q̄ sentiat suū sensibile tāgendo sine oī medio. sed forte ex eo qa magis de ꝓpe sentit q̄ oēs alīj ⁊ in tñ q̄ latet intermediū ⁊ ꝓpter hꝫ ipositoz nois uocauit ipm tactū ⁊ forte putauit nullū eē extraneū mediū in tāgendo ⁊ iō uocauit ipm tactū. Ad aliā dico q̄ ueꝝ ē si indigēt p se medio extrīseco sed ponimꝰ q̄ solū p accns īdiget q̄tum est de tactu ⁊ tāgibili. ⁊ iō si poneret q̄ lapis īmediate tāgeret manū nihil ꝓhibēt fieri sensū. ⁊ sic ē intelligendū illud. Ad aliā silt. bñ. n. ocludit q̄ unus sensus forālt nō īdiget p se ad suū actum diuersis mediis oīo. sicut ē hꝫ. licet. n. oculꝰ ⁊ aer exteriō sint media uidendi. tñ hꝫ ē rōe uniꝰ q̄litatis coīs. s. rōe dyaphaneitatis. sed nō ē una q̄litas sic coīs aeri ⁊ carni p quā īmutet a tāgibilibz iō aer nō est per se mediū tangēdi. q̄re nō ualet.

Consequēter querit. Vtz sensibile positū sup sensū faciat sensationē. Arguit ꝑ q̄ sic. qa tangibile positū sup neruū facit actū tangendi. qđ pz. cū manꝰ aut aliq̄ ps corpis secat p totū. tūc. n. certū ē q̄ istrīm sectionis ut cultelꝰ uel gladiꝰ tāgit neruū ⁊ ponit īmediate sup ipm. ⁊ cū neruꝰ sit organū tactus ut dcessū ē. seqtur q̄ tangibile positū sup neruū facit sup tactū. ⁊ tñ facit tactū ut manifestū ē. Tāgibile n. ē quoddā sensibile ⁊ tactꝰ ē qdam sensus. g̃ sensibile positū sup sensū ꝛc. Itē agēs nāle q̄to ꝓpīquiꝰ ē passo tāto pfectiꝰ agit ut pz ī igne ⁊ hꝰmōi. sensibile aūt ē agēs nāle qa nō ē agēs artificiale ut manifestū ē. nec casuale aut fortuitū. cū frequēt aut ut in pluribz agat ī sensū. g̃ quāto ꝓpinqus ē sensui tāto pfectiꝰ agit in ipm. sed cū sensibile ē supra sensū tūc ē ei ꝓpinqus q̄ cū distat ab eo ut manifestū ē. q̄re ꝛc. Itē aer illuīatus positꝰ sup uisū facit uidere. sed aer illuīatꝰ ē quoddā sensibile ut manifestū ē ⁊ uisus qdam sensus. g̃ ꝛc. maioz ꝓbatur qa oculꝰ ē mā uisus. ut dī in isto z°. ⁊ sic seqt q̄ uisus ē in ipo oculo ut ī subo. cū g̃ aer illuīatus positus sup oculū facit uidē seqtur q̄ positus sup uisū facit uidere. q̄re ꝛc. Oppositū arguit auctoritate Ar. in lra. pluries. n. dic q̄ sensibile positū sup sensū nō facit sentire ⁊ hoc ē cōe oī sensui ut ibidē dic oñ. Ad qōnem dico duit q̄ sensibile positū immediate sup sensū scdm eē corpale nō facit sensuz. cuiꝰ cām hꝫ tāgit oñ. ⁊ planiꝰ ī li° suo de sensu ⁊ sensato. qa nā nō ꝓcedit ab uno dissimiliū ad alterum multū dissile nisi p mediū qđ ē aliq̄lt dueniens cuz utroq; uel minꝰ dissile. sicut etiā mobile localit nō mouet de uno ubi ad aliud ubi simplt oppositū nisi p mediū. ut hī ex 5° phicoz. Nō eē corpale facit me

in ipa re extra aiam ⁊ ee ei⁹ spuale in aia sut multu dissimilia ee q̃tum ad hoc. qa ee forme sensibil cor pale extra aiam nec e cognitio nec imediatu pncipiu cognitionis. ut ee albedis in pariete nec est uisio nec imediatu pncipiu uisiois ut manifestu est. Sed ee ipsi⁹ colozis in uisu aut est forma ipa uisio aut e imediatu pncipiu uisionis actiu ul recepti uu sicut manifestu e ⁊ oes ocedut. ⁊ io natura no pcedit ab uno istoz in altez nisi mediate aliq esse medio int ea. ⁊ illud ee mediu e ee in medio no cognoscitiuo ut in aere ul aq ⁊ h⁹moi. Ad pma onem dico buit ꝙ si aliqd tagibile ponetur imedia te sup neruu ita ꝙ in nulla pte eet caro inmedia ñ sentiret. hoc aut no otingit cu man⁹ abscindit aut alia ps. Na lz tuc instrm diuisiouis scdm aliq pte attigat neruu sine cane media ut credit. tn sit scdz aliquam pte est caro int ipm ⁊ neruu ⁊ io non est oio imediat⁹ otact⁹. qre zc. Ad alia cu or. agens nale zc. uez e si appropiquat passo disposito ⁊ apto nato recipe ei⁹ actione ⁊ si no no oz. nuc ipe sensus no e passu qd sit aptu natu imediate suscipe a forma sensibili sibi corpalt appropinqta. quare zc. Ad alia cu or. aer illuminat⁹ zc. dico p intemptionem maioris. ⁊ cu pbat. ꝙ oculꝰ e ma uisus zc. dico ꝙ illud Az. no dixit p mom determinatiois ꝟ exepli ficado. Vel dicendu ꝙ ibi loqtur sub oditione. s. supposito ꝙ oculꝰ eet aial aia utiqz esset uisus ipsi⁹. de exeplo aut no hr ofificatio sed manifestatio. ut dicit om. i isto z°. capto de uisibili. qre zc. Vel si qs uellet tene ꝙ ipe uisus e in oculo subiue ut aliqb placet ⁊ ꝙ aer illuiatus posit⁹ supra oculu uideat aut saltem no ꝓhibeat fieri uisione. tn no e ad ppositu. qa lume no e in ipo medio corpalt sed spualt ⁊ itentionalit. cu lume exns in qcunq pticula aeris repntat totu lume corpis luiosi ut manifestu e. cuz aliqs mediate uno puo foramine uidet unu magnu ig ne aut sole aut luna aut aliqd h⁹moi luminosu. ⁊ nos itelligim⁹ ꝙ sensible imediate positu supra sensu scdm ee cpale ꝓut distinguitur a spuali no facit sensu. Et hoc manifestu e qi p se scdm doctrina Az. dicetis. Et hoc qde in ipo positu q̃ sentit i sensibile ee oibꝫ coe e. qre zc.

Oportet aut uniuersaliter de oi sensu accipe zc.

Queritꝫ ꝟ p. Vtrz ista ppo sit uera Ois sensus e receptiu⁹ spez sine ma. Arguit ꝙ no. qa illud qd opet alteri q̃ sensui no debet sensui p. passio. n. no iest nisi suo subo p aut eis que sunt eentialiter ide cu ipo sicut iferioza aut p⁹terioza. ut pz ex p p⁹terioz. sed ee receptiu spez sine ma copetit alicui qd no e ide eentialt cu sensu. opetit. n. itellectui utz ex 3° hui⁹. ubi plane uult Az. q intellectus e susceptiu⁹ spez sine materia. Itē si sens⁹ pmo recipet spem sine ma seqret aut ꝙ no recipet sensatoz aut ꝙ recipet ea mediate spe. ꝟ ona pz. qa unu receptiu no ur recipe duo oria nisi unu mediate alio. mo spes sensibilis ⁊ ipa sensatio sut duo diuersa ut multi ocedut ⁊ uidebit p⁹. ⁊ sic aut sensus no recipet sensatione aut recipet ipam mediate spe. ⁊ hoz pmu e oio ipossibile. in quo. n. recipere sentire nisi in ipo sensu? Potetia. n. in q recipit sentire sentit ⁊ e senties. uel quo aial e sentiens. nihil aut e senties nisi sensus uel aial p sensu. Et silit secundu ur ipossibile. na si sensus recipet sensatoz mediate spe tuc ipa spes no eet pncipiu actiu per se sensatiois. eo ꝙ unu ⁊ ide simplex ⁊ idiuisibile no e p se pncipiu actiu ⁊ p se receptiu ei⁹de act⁹ ons aut reputat incoueies a multis. no. n. aliud e imediatu principiu actiu alicui⁹ sensatiois nisi spes ifozmas sensu ut oes ocedunt. Itē illud qd e coe oi patieti no debet p sensui. ꝟ e manifestuz. ꝟ ee receptiu spez sine ma coe e oi patieti. Qe. n. paties recipit aliqua foram ab agete ut manifestu e. ⁊ ostat ꝙ ipm paties no recipit materia agend ut cu aqua patit ab igne ipa no recipit materia ignis. sikt aute ⁊ in alis. ꝟ satis pz p de generatione. ca° de actiuis ⁊ passiuis. q̃re zc. Oppositu arguit auctozitate Az. i lra q oic ꝙ oes sens⁹ zc. De isto dixit qda doctoz hui⁹ tpis ꝙ sensus e p receptiuu spez sine materia. qd pbauit. qa si no tuc Az. erra uit i acceptioe uis. Error. n. in assignatioe uis e cu passio no assignatur suo subo p ut accipit ex pzimo p⁹terioz. absurdu aut e Az. peccauisse i assignatioe uis. cu ipe docuerit plane atte accipiedi ule. ut pz in p p⁹terioz. g zc. Sz mihi ur salua pace dicentis. ꝙ ꝟ e dictu debile ⁊ falsu. qa si sensus esset pmu subm h⁹ qd e ee receptiu spez sine ma tunc nihil eet receptiu spez sine ma nisi sensus ul hns in se sensu. ꝟ manifestu e. qa passio no e sine pmo suo subo. ut hte tres angulos eqles duob rectis ñ e nisi ubi e triangul⁹. ⁊ risibilitas no e nisi i quo e hanitas uel ho. ꝟ aut e falsu manifestu. na mediu inaiatu est receptiu spez sine ma ut aer aut aqua ut uult Az. i isto z°. ⁊ isti met ocedut imo ocedut ꝙ siis e imuta° medii ⁊ ozgani. ⁊ recipit ab Az. in li° de sensu ⁊ sensato. Et io dico ad onem duo. p ꝙ ois sensus q e subm ipsi⁹ sentire e receptiu⁹ speciez sine ma. 2° ꝙ ꝟ no opetit p sensui. primum app qa ide or ee susceptiu dispois ad aliqe actu ⁊ illi⁹ act⁹ aliq mo. nuc ipa spes sensibilis e dispost ad actu q e sentire ut oes ocedut saltem q ponut spez ee aliud a sentire. qre zc. Itē sensus recipit aliq forma a sensibili quoquo°. alt. n. sensibile no aget in sensu neq reducet ipm ad actu qd e otra doctrina Az. aut igit recipit forma scdz ee male aut scdz ee spuale. no scdm ee male qa sic fora heret ide esse in aia ⁊ extra aiam. mo sicut extra aiam no e oppehesio neq pncipiu ppinquu ophensionis. sic nec i aia qd e absurdu. Et aplius. tuc sequeret ꝙ uisus uides nigz eet niger p⁹q recipet nigredine scdm ee reale. Et aplius. ottraria simul eent in eodem scdm ee matiale cu simul albu ⁊ nigz hnt age in uisu. g relinqtur ꝙ sensus recipit forma a sensibili scdz ee spuale. ⁊ ꝟ or ee spes sensibilis. Secundu ꝓbatur oe pus tacta formado ea alt. Si sensus eet p ⁊ p se receptiu⁹ spez sine ma tuc aer ⁊ aqua eent aiata ⁊ hntia sensu. qd e absurdu. ꝓbo ona. In qcunq e p se ꝑpium accns alicui⁹ subi in illo e illud subm. ꝟ recipio ꝙ manifesto. cu g in aere ⁊ aqua sit ee receptiu spez sine ma. in utroq istoz erit sensus ⁊ p ons aia. qre zc. Et ofirmat qa oe receptiu spez sine materia aut or uniuoce de medio inaiato ⁊ de sensu. aut pure equoce. aut scdm analogiaz. si pure uniuoce tuc sequtur idem qd pus. passio. n. uniuoca i est cuicuq iest p pmu subm utz p p⁹terioz. Si pure equoce ꝟ e incoueies. qa sic no eet ofis imutatio medii ⁊ sensus. cui⁹ oppositu isti uolut. Itē ꝟ eet otra Az. q absolute ⁊ idistincte enuciat ista passione de sensu. Quocu aut no ꝑpe osideratur i scia. ut hetur 4° methaph. Si vo dicetur ꝙ analogice. s. scdm pus ⁊ p⁹teri⁹. tuc etia hoc erit contra Az. na passiois abigue subm debet ee abiguu. scdz Lincon. p p⁹terioz. imo etiaz scdm Az. Si. n. aliq passio abigua in sua coitate supta assignetur d uno illoz scdm pus error e i assignatione uis. ut si putet illud esse subm pmu. g scdm istos Az. errauit i assignatioe assignado ista passione de sensu cum isit multis alis. Sed aliqs cauillaret ꝙ subm pmuz passiois dr duplr. s. pmu pmitate coitatis ⁊ d isto uez e qd argutu e. alid subz e pmitate pncipalitat

7 istud nō oz repiri eēntialr in oīb illis qbz inest passio. Nō sensus sic ē subm ꝑmū huy qđ ē esse receptiuū ꝛc. sed ls nō sufficeret. qa sicut dictū ē passionis ambigue 7 coīs debet assignari subm ābiguuz 7 cōe. 7 nō sufficit ad sufficientē acceptionē uniuersalis accipe solū subm ꝑncipale passiōis. ut pz ex ꝑ pterioꝛ. 7 sic isti scđz dicta sua ñ pnt excusarī Aug. ab īconueniēti. Et itm certū ē q Aug. ls loquit de sensib ꝓticularib. nondū. n. dem̄ rauerat aliū esse seusū. mō sensus ꝓticulaꝛ nō ē ꝑncipale subm qđ ē susceptiuū spēz sine mā imo sensꝰ coīs cū sit spiritualioꝛ ē ꝑncipalius receptiuus eaꝛ 7 nobilioꝛi modo. 7 adhuc ymaginatiua 7 cogitatiua nobilioꝛi 7 ꝑncipalioꝛi mō recipiūt. 7 tandē ītellectus principalissime 7 nobilissime recipit spēs sine mā 7 iō illa pō ē tōnabilis. Et cū oī q Aug. errauit in acceptiōe ulis. Dico q ñ seqt. nā ad ls q aliqs erret ī acceptiōe ulis ñ sufficit ut ipe enūtiet aut scribat ꝓdictū de subo nō ꝑ sed requit q putet illud eē subm ꝑ mū aut q nō cogscat ipm eē nō ꝑmū. ut siqs debz recipi p sillogismū sophisticū nō sufficit q ꝓferat aut scribat hmōi sillogismū ꝟ requit q putet ipm eē bonū 7 q nō cogscat ei defectū. Aug. aūt quāuis sic descripserit sensū eē susceptiuuz spēz sine materia. tn nō putauit ls eē ꝑmū subm īmo bene nouit q alia recipiūt spēs sine mā. nec dedit in ls aliquaz occasionē errādi nisi illis q sūt mlt̄ū ꝓni ad errandū. 7 q nō hnt aptitudinē ꝓferēdi uerba Aug. adinuicē 7 ocordādi ea sufficient. Iō Aug. quo ad pns capm uoluit notificare istā ditionē sensuū. Et ls forte uoluit facē ad remotionē erroꝛis antiquoꝛuz q putauerūt aīam eē ꝛpositā realr ex oīb. ut pz in erroꝛibz in ꝑ hm. Ad tōnes. Ad ꝑmā dicenduz q q̄uis absolute loquēdo ītellectꝰ recipiat spēs sine materia. hoc tn ei ꝛpetit ꝛatr q̄ sensui. nā sensus recipit spēs īdiuidualr ut ls 7 nūc qa ē uirtꝰ coꝛporea. Sed ītellectus qa īmaterialr ē recipit spēs uniuersalr nō ls neq nūc ꝑcise. Ad aliā bn cōcedo q sensus recipit spēs sine mā 7 mediāte spēe r̄cipit sensationē. Ad ñ nō credo q spēs sensibilis sit īmediatū ꝑ se ꝑncipiū sensatiōis. ꝟ alia ꝛtus ut ꝓbatū fuit ꝑus. Ad tertiā dicendū q patiēs coꝛporale inaīatū ralr recipit foꝛam 7 alr sensus. nam recipiēs inaīatū recipit foꝛmā scđm eē coꝛpale uel scđm eē minꝰ pfecte spūalitatis 7 recipit scđz eundē modū eēndi sicut hz eē ī agente dico in multō recipientib sicut oīa recipiētia que recipiūt cū abiectione cōtrarīi. ut cū aqua calefit ab igne ipa recipit caliditatē scđm ꝛsilem modū eēndi scđm quē ē in igne calefaciente ita q foꝛa caliditatis in aqua r̄cepta nō est ꝓpinqus ꝑncipiū cognitionis q̄ que ē in ipo igne. Silr aūt 7 ī alīs. sed foꝛa ī sensu habz eē spūale 7 est ꝑncipiū cognitiōis. ī medio aūt inaīato hz nō sit īmediatū ꝑncipiū cognitiōis tamen ē ibi spūaliter. 7 ē ꝓpinqus ꝑncipiuz cognitiōis q̄ in re extra. 7 istud eē in medio ē quasi mediū ītereē in aīa 7 eē extra aīam. nā eē in re extra aīam est eē coꝛpale 7 nō ē ꝑncipiū cognitiōis nisi multū remotū. eē uero in aīa ē eē spūale 7 ē ꝑncipiū cognitionis īmediatū. eē aūt in medio inaīato ē esse spirituale 7 in hoc ouenit cū eē in aīa 7 differt cū eē ī obo. 7 nō ē ꝓpinquū īmediatū ꝑncipiū cognitōis 7 in hoc ouenit cuz esse ī re extra aīam 7 differt ab eē in aīa. quare tō nō ualet.

Quesequēter q̄ritur. Circa quedaz ꝓdictoꝛ. Utꝛ species rei sensibil recepta in sensu sit idē eēntialiter cū ipo sentire. Arguit ꝑ q sic. qa illud qđ ꝑ recipit in potētia sensitiua ē sentire. ualr. n. qđ ꝑ recipit ī potētia cognitiua uel eē cognitꝰ. ꝟ illđ qđ ꝑ recipit ī sensu ē spēs rei sensibilis ut oēs ocedūt. igitur ꝛc. Oppositū aūt arguit. ꝑncipiū sensatōis non est ipa sensatio. ꝟ species recepta ī sensu ē ꝑncipiū sensationis. ut spēs itelligibilis ē ꝑncipiū itellectiōis. De isto dicūt aliq q ipa species rei sensibilis recepta in sensu ē idē eēntialr cū ipo sentire. qđ sic ꝓbāt sicut arguebat statī. Sed istud nō uř. qa q sūt in diuersis ꝓdicamētis nō sūt unū eēntialr ut suppono ad pns. 7 habet uideri supꝰ ꝓdicamēta. ꝟ spēs rei sensibilis 7 sentire sūt hmōi. nā cū ipe sensus alteret ab ipo sensibili saltē alteratōe pfectiua q ē salus 7 pfectio. ut hř in isto zꝰ 7 in 7° phicoꝛ. manifestū ē q sensus recipit a sensibili aliquā qualitatē saltē spūalē 7 illa nō est nisi species fore sensibilis que ipm sensibile repntat. sentire aūt ē actio quedā uel saltē passio uel uttūq. mō aūt alr o g ꝛc. Itē suppono q foꝛa spūalis recepta in sensu 7 recepta in medio ut aere aut in speculo inaīato ē eidē speciei spālissime scđm se. ut species albedīs ī uisu 7 ī speculo inaīato. Quid. n. faceret diuersitatē specificā inter istas foꝛas? Nō ē dicēdū q diuersitas specifica eaꝛ pueniat ex diꝛsitate subi. qa sicut dicit oñ. in isto zꝰ ometo 6°. diꝛsitas foꝛaꝛ ē cā diꝛsitatis materieꝛ. 7 nō eo°. nec ex diꝛsitate agētis. qa albedo eadē scđz speciē generat ambas. zꝰ suppono q cū aliqua duo sint eidē speciei spālissime oē quod ouenit uni eoꝛ ꝑ se idem scđm speciē ouenit alteri ut soꝛ. 7 pko sūt eidē speciei spālissime. 7 sic soꝛ. est p se risibilis sicut pko. silr aūt 7 in alīs. 7 hoc satis hř a oñ. sup secūdū libꝛ celi 7 mūdi in capko de figura stellaꝛ ubi dic. Necē ē q illud qđ existit in aliquo indīduoꝛ speciei in rebz eēntialibz existat ī oīb indiuiduis eidē speciei. Tūc arguo sic. si species recepta in sensu ē idē eēntialr cū ipo sentire. tunc species que ē in speculo inaīato eēt idē eēntialr cuz ipo sentire. ls aūt ē ī possibile qa sic illud speculum sentiret. nā oē illud ī quo ē sentire ipm sentit. 7 pz oña ꝑ suppōnes. nā species ls 7 illa sūt eidē natū siue speciei spālissime 7 iō qđ ꝓdicatur eēntialr de una eaꝛ ꝓdicat etiā de alia eēntialr. uñ si species in sensu ē sensatio eēntialr 7 alia erit idez qđ sensatio q̄re ꝛc. Alii aūt dicunt alr. q species rei sensibilis scđm se nō ē idē eēntialr cū ipa sensatiōe. tn receꝓ ipa speciei ī sensu ē sentire. 7 substētat spālit super ls qa sentire ē pati a sensibili 7 nō ē aliud pati a sensibili nisi ipa receptio speciei ut eis uř. q̄re ꝛc. Sed nec istud credo eē uez qa si receptio speciei sensibilis in sensu eēt ipa sensatio formalr 7 eēntialr. sequeretur nccio q ipm sensibile esset simplr nobilius q̄ sit sensus. ls aūt ē manifestū ipossibile scđm oñs. uisus. n. ē qd nobilꝰ simplr q̄ coloꝛ. 7 auditꝰ q̄ sonus. 7 ꝓbat oña. qa sicut supꝰ sumebat. illud ē ens simplr nobilꝰ alio cuiꝰ ꝑ se opatio ē nobilioꝛ pfectissima opatiōe alteriꝰ. 7 ls ē manifestū cuilibz sani capitis. mō efficē aliqd ē opatio nobilioꝛ simplr q̄ r̄cipe illud idē. ut efficē motū ē nobilꝰ simpliciter q̄ recipe ipm motū. silr aūt 7 in alīs. 7 ls etiam est notū ꝑ se. 7 declaratū fuit ꝑus ad ofirmādū. si igit sensibile efficit spēz in sensu ita q eiꝰ opatio ꝑ se sit efficere speciē in sensu ut oēs cōcedūt. opatio utiq sensibilis. s. efficē speciē erit simplr nobilioꝛ q̄ recipe ipam. Cū igit receptio speciei ponat eē idez q ipa sensatio segtur q opatio sensibilis ē nobiliō q̄ sit ipa sensatio. ꝟ ostat q sensatio ē nobilissima opatio sensus. g sensibile ē quid nobilius q̄ sensus. Item quidam arguūt sic. Si sentire formaliter 7 essentialiter ē recipe speciez rei sensibilis oportet q sentire sit pati foraliter 7 eēntialr. 7 si sentire est pati eēntialr. segtur q sentiri sit agē. ꝟ agere ē nobilius q̄ pati sibi coꝛrndens ut oēs ocedūt. g segt

q̄ sentiri ē nobiliꝰ q̄ sentire qđ ē absurdū.7 hꝫ tatō mihi uideꝫ pulchꝝ 7 insolubilis scđm ueritatem.

Itē pōt argui tōe ꝺsiłi sicut arguebaꝫ de specie. nā cū species recepta in sensu sit eiꝰdē nature scđm speciē spāliſſimā cū specie recepta in speculo inaīato seqtur q̄ eiꝰ receptio in sensu 7 in speculo inaīato sit eiꝰdē speciei spāliſſime.7 sic si una istaꝝ receptionū sit eēntialr sensatio uī q̄ 7 alia debet esse eēntialr sensatio, cū.n. aliq̄ sūt eiꝰdē speciei spāliſſime nullū p̄dicatū p se debeꝫ uni qn illud ꝺueniat alteri uel possit ꝺuenire.7 hꝫ manifestū, est inductiue in alijs.

Itē illud ē plane ꝺtra ꝺm. in isto z°. capło đ sensu cōi. ubi ꝺic q̄ recipe aliqđ ē aliud a iudicare illud. uñ recipe colorē ē aliud a iudicare colorem. 7 iudicare est ipm cog̃scere q̄re ꝛc. Et hꝫ est contra Aꝝ. q ꝺic. sentiri accidit ī quodā pati 7 moueri. mō si sentire eēt foralr 7 eēntialr ipm pati .s. recipere speciē tūc nō accideret in pati 7 moueri. nihil.n. accidit in se ipo quare ꝛc.

Ad tōez cū ꝺr. illud qđ p̄ recipiꝫ ꝛc. pōt ꝺici q̄ aliqđ p̄ recipi ī potentia sensitiua pōt eē ꝺupler. Vno mō p̄.i. p̄ncipalr ita q̄ ad eiꝰ receptionē ipa potētia ognitiua p̄ncipaliꝫ ordinaꝫ. 7 sic uerū ē q̄ illud debet eē cognitō qđ p̄mo recipiꝫ in tali potētia. Alio mō uia generatōis 7 sic nō ꝺr q̄ p̄ receptū sit ipa cognitio sed aliq̄ ꝺispoſiō seu p̄paratio ad cognitionē 7 sic ē ī ꝓpoſito. speciem.n. rei sensibilis nō ē illud qđ p̄ncipalr recipitur ī potētia sensitiua. ſ ē p̄paratio sensus ad receptionē sensatiōis q̄re ꝛc. Vel ꝺicaꝫ q̄ illud qđ p̄ recipiꝫ in potētia cognitiua debet eē cognitō ul foralr 7 eēntialr uel cāliter. 7 sic ultio mō uera ē q̄ ipa species est cognitio cātiue. in quo tamē genere cause uisum fuit p̄us q̄re ꝛc.

xxxii

Quoniaꝫ autē nō sit sensus aliquis p̄ter quinq̄ ꝛc.

Queriꝫ hꝫ. Vtꝝ sensus sint qnq̄ 7 nō plures neq̄ pauciores. Et arguit p̄ q̄ plures. qa tactꝰ ē pluresꝫ sensꝰ ut ꝓbatū fuit p̄ıꝰ. 7 alij sūt q̄tuor. ḡ ad minꝰ sūt sex. Itē ꝓbatur q̄ uisus nō ē unus. qa ille sensus uō est unꝰ cuiꝰ actꝰ nō ē unꝰ. potētie.n. ꝺistinguūtur p actus ut p̄us apparuit. ſ actus uisus nō ē unus. ꝓbatio. qa actꝰ uisus ē uisu sentire. hꝫ ē manifestū. mō uisu sentire nō est unū. ut ꝺicit Aꝝ. in caꝰ sequēti. ḡ ꝛc. Itē una 7 eadem potētia aīe nō ē cognoscitiua ꝑpetuoꝝ 7 corruptibiliū. p hꝫ. n. ꝓbat Aꝝ. in 6° ethicoꝝ. q̄ scientificuz 7 tōcinatiuū. i. ꝺsiliatiuū sūt ꝺiuerse ptes aīe. ſ uisus ē cognoscitiuꝰ aliquoꝝ ꝑpetuoꝝ. s. luminū coꝛ poꝝ celestiū. 7 aliquoꝝ corruptibiliū. s. istoꝛū coꝛ poꝝ īferioꝝ. ḡ ꝛc.

Oppositū ult Aꝝ. in lra 7 ꝺm.

Dicendū ꝺuiter cū Aꝝ. q̄ sensus exteriores 7 p ticulares nō sūt nisi qnq̄. ꝺico aūt hos. uisuz. auditū. gustū. tactū. 7 olfactū. 7 ꝺicūtur isti qnq̄ sensus exteriores nō q̄ sint solū in extremitatiꝫ coꝛpoꝛ. uisus.n. nō est in extremitate pupille ut ꝺicit Aꝝ. ī de sensu 7 sensato. sed p tāto qa īmutant a sensibi libꝫ exteriozibꝫ 7 nō mediātibꝫ aliqbꝫ alijs sensibꝫ p̄us īmutatis. ut uisus īmmutaꝫ a coloꝛe absq̄ aliq̄ alio sensu p̄us īmutato. 7 sic de alijs. Et hꝫ ꝓbatur rōnibꝫ Aꝝ. in lra scđz doctrinā ꝺm. Et formaꝫ p̄ıa sic. Si eēt aliqs sensus aliꝰ p̄ter qnq̄. aut ille eēt eiꝰ de generis cū sensibꝰ quos hēmus 7 pcipet aliqua sensibilia que nr̄i sensus pcipe ñ pōt eiꝰdē trī generis cū illis sensibilibꝫ q̄ nos sentimꝰ. ut aliqs esset uisus q uideꝫ aliquos coloꝛes quos nr̄ uisus ñ posſet uidere 7 sic de alijs. aut ille aliꝰ sensus eēt ꝺino alius genere ab oībus illis sensibꝰ quos hēmus. s q̄ eēt sextus sensus. hꝫ ē ꝺisio manifesta 7 sufficiēs. pluribꝰ.n. modis nō posſet rōnabiliꝫ ymagināi q̄ eēt aliqs aliꝰ sensus p̄ter qnq̄ sensus q̄s hēmus. ſ nō p̄ mō. qa p tactū nr̄m nos cognoscimꝰ oēs qualitates tāgibiles. 7 siłr de alijs suo mō. Et hoc ē qđ ꝺm. ꝺmēto. i z 8. exponendo lr̄am Aꝝ. ꝺicit in his ꝓbis. Manifestū ē q̄ oē qđ sensus tactus pōt ꝺpre hēdere ex sensibilibꝰ nos possumꝰ ꝺphendere 7 ni hil deficit nob ex eis que nata sūt ꝺphendi ab hoc sensu. 7 siłr de unoquoq̄ sensu .s. q̄ nō deficit nob in aliquo aīali hńte istū sensū aliqđ sensibilium q̄ nata sūt ꝺphendi ab eo ita q̄ nullꝰ pōt ꝺicē q̄ possz īueniri aliqs tactus in aīali q ꝺphendat aliqđ tangibile qđ nō possumꝰ ꝺphendere. Manifestū ē. n. q̄ oēs q̄litates tāgibiles sūt sensibiles a nob 7 ꝺphense p tactū 7 siłr de q̄litatibꝫ audibilibꝫ 7 uisibilibꝫ 7 olfactibilibꝫ. Vult ḡ ꝺm. q̄ nos p odoꝛatuz nr̄m cognoscimꝰ oēs odoꝛes quos aīal pōt ꝺgscer̄ p odoꝛatū. 7 hoc est plane ꝺtra aliqs qui ꝺsueuerūt ꝺicere q̄ alia aīalia ab hoīe sentiūt aliqs odoꝛes q̄s hō non pōt sentire p suū odoꝛatū. sic igiť nō deficit nobis aliqs sensus ꝓpter defectū sensatiōis aliq̄z sensibiliū. 7 hꝫ eāt p̄mꝰ modꝰ. Nec ē ñdū z° mō. s q̄ sit sextus sensus pticularis p̄ter oēs illos quinq̄ sensus. 7 hꝫ ꝓbat Aꝝ. tribꝫ dem̄rationibꝫ. quaꝝ p̄ıa sumiť ex pte medioꝝ 7 īcipit ibi. Et quecunq̄ qdem ipi tāgentes. secūda ex pte oꝛganoꝝ 7 īcipit ibi. Simpliciū aūt. tertia ex pte sensibiliū 7 incipit ibi. Quare si nō alteꝝ ē aliqđ coꝛpꝰ. Prima qdē dem̄ratio ex pte medioꝝ sic pōt colligi ex ꝓbꝫ ꝺm. Oē aīal qđ n̄ est natū sentire tanq̄ p mediū nisi p carnē aut p aerē aut aquā nō ē natū sentire de sensibiliꝫ nisi illa que nata sūt reddi. i. multiplicari p carnē aut p aerē aut p aquā. hꝫ ē manifesta ītelligēti. 7 hāc īnuit Aꝝ. ī lra illa. hńt autē se sic ut si qs p unū ꝛc. ſ oē aīal nō ē natū sentire tanq̄ p mediuz nisi p carnē aut p aerē aut p aquā. i. p oyaphanū. 7 hāc ipe tangit in illis uerbꝫ. Et quecunq̄ qdez ipsi tāgentes sentimꝰ tactu. i. mediāte carne sensibilia sūt ꝛc. Quecūq̄ uero p media supple extranea sentimꝰ ꝛc. ḡ oē aīal nō ē natū sentire de sensibilibus nisi illa que redd̄ūt. i. multiplicanť p carnē aut per aerē aut p aquā. mō ulteriꝰ sumit ꝺm. q̄ oē qđ redꝺit p carnē aut ē tactꝰ aut gustabłe 7 oē qđ reddit p aerē aut p aquā aut utrūq̄ ē sonus aut coloꝛ aut odoꝛ. Oē igitur sentire ē gustare aut tāgere aut olfare aut uidē. Ex quo ulteriꝰ seqtur q̄ oīs sensus aut ē uisus aut auditꝰ ꝛc. hꝫ igiť dem̄ratio quantuz ad p̄mā radicē sūpta ē ex pte medioꝝ. qbꝫ mediātibꝫ sensibłia nata sunt multiplicari ad sensū. ita q̄ maioꝛē ꝓpōnem p̄mi sillogismi huiꝰ dem̄rationis īnuit Aꝝ. in lra seu ī his uerbꝫ. Habēt aūt se sic ꝛc. 7 pōt sic oꝛdinari. sicut se hꝫ supple res q̄ si plura sensibilia exīntia altera ab inuicē generi nata sūt supple reddi p unū mediū. nccē ē hńtem hꝰmōi sensitiuū i. aīal qđ utitur illo medio sentiēdi ad sentiendum utroq̄ sensitiuū eē. ut si ex aere. i. mediāte aere est aīal sensitiuū. i. natū sentiř. 7 aer soni 7 coloꝛ supple redditiuꝰ. aīal iꝑz sentiet coloꝛē 7 sonū. si uero plura supple media sint redditiua eiꝰdē sensibiłr ut aer 7 aq̄ sūt redditiua coloꝛis. utraq̄. n. ꝺyaphana. 7 qđ alteꝝ ipoꝛ ē hńs supple tanq̄ mediū mediāte quo sentit illud qđ p utrūq̄ se multiplicat aut qđ ambobꝫ mediantibꝫ reddit. Ex quo hři pōt q̄ aīal qđ nō est natū sentire ut p mediū nisi p carnez aut aerē aut aquā nō sentit de sensibilibꝫ nisi illa q̄ nata sūt reddi p̄ista media. si ꝺuo ꝺuo. si unū unū. ꝓbationē aūt minoꝛ īnuit ī hac lra. Et quecunq̄ q̄ dem ipi ꝛc. Et pōt ꝓbatio sic foraři. Oē aīal sentit tanq̄ p mediū. aut sentit tanq̄ p mediū ꝺiunctuz 7 sic p carnē qđ ē mediū ꝺiunctū. i. qđ ē ps aīal. aut p mediū extraneū. i. p mediū qđ nō est pars aīalis 7 sic p aerē aut aquam. i. per aerē aut ꝺyaphanum

qđcunq;.7 sic hr̄ q; oē aīal nō ē natū sentire tanq; p mediū nisi p carnē aut p aerē aut p aquā.7 hꝫ fuit minō ꝑme rōnis. Et pōt lr̄a Aug. aīt sic ordinari ut hēatur ītentio ꝑdicta. Et quecūq; que ipi tāgētes .i. p mediū ittīsecū sentim⁹ tactu sensibilia sūt. i. p carnē q̄ ē mediū tact⁹ quā exīstima⁹ hntes. Quecūq; uero p media extranea.7 non ipa tangentes ſ simplicib⁹. dico aūt aerē aut aquam uł supple sentimus. Et sic quecūq; sentim⁹ aut hꝫ ē p mediū intrī secū aut extraneū. ex quo hr̄ illa minō. s. q; oē aīal qđ nō ē natū sentire ꝛc.7 in hꝫ opleť ꝑm⁹ sillogismus quo ocludit q; oē aīal nō ē natū sentire đ sensibilib⁹ nisi illa que reddūtur p carnē p aerem aut aquā.7 p aquā ītelligit qđcūq; oyaphanū q̄ mediante aliqd uideť.7 tūc ułr⁹ ꝓcedēdū ē sicut dicebať q; oē qđ reddit p carnē ꝛc. Secūda qdem demr̄atō sūpta ē ex pte īstrūm to.7 puto q; oz suppone re q; sensus sentiētes p mediū ītraneū seu dūctū nō sunt nisi duo. s. gustus.7 tactus.7 hꝫ manifestū ē p se.7 tūc ꝓbatur q; sensus q sentiūt p media extrīseca solū sūt tres.7 sic hr̄ ꝓpositū arguēdo sic qa tot dēbēt eē organa sensuū q sentiūt p mediū extrīsecū quot modis elementū aliqđ pōt p̄dñari in organo talis sensus. hꝫ recipit ꝓ manifesta. Nam in organo cuiꝫlibꝫ sensus sentiētis p mediū extrinsecū debet dñari aliqđ elementū. qđ manifestū est. Sed hꝫ otingit tribꝫ modis solū. nā aut dñať aqua.7 sic ē oculus. aut aer solū.7 sic ē audit⁹. aut utrūq; in alio.7 alio aīali.7 sic ē odoratus. nam in organo odoratus aīal sentiētis odores in aere dñatur aer.7 ī organo aīalis sentiētis ī aqua dñatur aqua. ut uł uelle Aug.7 cōm. ignis aūt nō dñatur ꝓpe ī aliquo organo ſ oibꝫ coīs ē q̄tum ad ptīcipationē sue q̄litatis. s. caliditatis. nihil. n. sine calore sensitiuū ē ut dīc Aug. in lr̄a. terra aūt aut nullⁱ⁹ supple quātuꝫ ad dominiū. s. siccitatis.7 frigiditatis ē. aut ī tactu maxīe miscet. s. q̄tū ad molē.7 subam qa illud medium aut instrm ī diget ofirmatōe aut ostitutione hꝫ ē firmitate.7 fixiōe.7 iō terra dñatur in eo. s. q̄tuꝫ ad molē.7 subam. licet ī nullo dñetur q̄tū ad suas q̄litates. Vñ Aug. in 3° hⁱ⁹ dīc. capillis.7 ossibꝫ ñ sentim⁹. qa terrea sūt. relinqtur q̄ q; solū aer.7 aqua uł utrūq; pnt in istis organis dñari.7 iō ocludit Aug. Vñ relinqť nullū eē sensitiuū extra aerē aut aquā.7 cōm. dīc q; ipossibile ē īuenire instrm ex igne aq̄.7 terra. sed tm̄ possibile ē aut ex aqua aut aere aut utroq;. si igit eēt sextus sensus otingēt aliud elem̄tum eē. sensus aūt qui sūt ex aere aut aqua sunt ut audit⁹ aut uisus aut nasus. i. odorat⁹ quoꝝ organis dñatur aliqđ istoꝝ aut utrūq;. Et posset demōstra° sūpta ex organis sic formari. Tot dēbēt eē organa sensuū.7 p cōs tot sensus quot modis elementū se hꝫ ad organū uel organa sensus. hꝫ recipiēda ē pro manifesta. ſ elemētū se hꝫ ad organū siue ad organa sensus qnq; modis.7 nō plurib⁹ q̄tum ptinꝫ ad sentire, ꝓbatio. nā aut unū elemētum ē cōe oībus q̄tum ad ptīcipationē sue q̄litat. ut ignis se habꝫ ad oīa organa sicut dictū ē. aut unū elementū dñatur in organo. aut plura elemēta pnt dñari ī orgāo q̄tum ad illa diuersa. Si aūt unū elementū dñať ī uno organo aut illud ē aqua.7 sic ē oculⁱ⁹. Vñ Aug. dīc. pupilla qdem ē aqua. aut ē aer.7 sic ē auditus. Vñ in lr̄a. audit⁹ aūt dñalis ē aeri. aut illud elementuꝫ ē terra.7 sic ē organū tact⁹.7 gustus.7 iō dīc. aut in tactu maxīe miscet. si aūt duplex elementū pōt dñari in orgāo uniⁱ⁹ sensus sic est organū odoratus mō ꝑmisso. Et iō Aug. dīc. olfactus aūt hoꝝ alteriⁱ⁹ ē.7 sic qnq; sūt mōi scđm quos elementū se hꝫ ad organū sensus. q̄re ꝛc. Qđ si sic foraret rō tūc illud qđ Aug. dicit. Vñ relingtur nullū eē sensitiuū extra aerē.7 aquā ītelligendū ē de sensitiuis sensuū q ꝓphendūt per media extrīseca.7 sīł aliud qđ dicit ōm̄. q; ipossibile ē īuenire instrm ꝛc. Tertia demr̄atio ex pte sensibiliū sic ordinari pōt. Si nō ē aliqđ corpⁱ⁹ sensibile ꝑter corpa que hꝫ sūt. s. ī isto mūdo corporeo ī q̄ nos sum⁹ nec aliq̄ q̄litas sensibilis ꝑter q̄litates ī istis corpib⁹ exītes nō debet eē aliqs sensus aliⁱ⁹ ꝑter istos qnq;. ſ nō ē aliqđ corpⁱ⁹ sensibile preter oīa corpa que sūt hꝫ. s. in isto mūdo corpeo. nec aliqua q̄litas sensibilis ꝑter oēs illas que sūt in istis corpib⁹. Ridiculū. n. eēt dicē q; eēnt quedā corpa qualitatib⁹ sensibilib⁹ īformata ꝑter oīa ista. s. cōpa celestia.7 q̄tuor elem̄ta.7 lapides.7 metalla.7 plantas.7 aīalia. q̄re ꝛc. Aīt formatꝫ ōm̄. ſ redit in idem.7 uideat cui placet. Et ē considerandū q; int secūdaꝫ.7 tertiā rōem Aug. intponit quedā uerba ex qbus ōm̄. uł elicē unā aliā rōem sic. Si eēt sextus sensus oportêt q; īueniret in hoīe q ē cōpletissimū aīaliū.7 hꝫ declarat. qa ille sensus eēt necciꝰ ꝓpter melⁱ⁹. Mā. n. multū sollicita ē in dādo aīalibus pfectē ipsos sensus quib⁹ īdigēt ꝓpter melius. cuiⁱ⁹ signū ē quia dedit talpe oculos.7 coopuit eos cute cū nō indigeat eis in maiori pte sue opatiōis. nā talpa nāt uiuit sub terra.7 otīgit ipaꝫ puenire naturalit usqꝫ ad superficiē terre fodēdo.7 iō ingeniauit ei oculos ut peipet qñ ē sup terrā sicut dīc Albertus.7 coopuit eos cute nō pilosa ut ꝑseruarēt a terra.7 sup illā refrāgeret lumē quo peipet se eē extra terrā.7 ideo multo magis nā debuisset dedisse hōi illū sensū si eēt ꝑcipue cū sp faciat de possibilib⁹ qđ melⁱ⁹ ē ut hēt in z° de generatiōe. Ex qb⁹ oībus pꝫ q; nō est aliⁱ⁹ sensus ꝑter qnq;. dico aūt hos uisū ꝛc. Considerādū aūt q; isti sensus nō debēt ītelligi eē qnq; ꝑ tanto sic. s. q; unⁱ⁹q; eoꝝ sit unⁱ⁹ in se scđm spēm spālissimā. sic. n. tactus non eēt plures formalit. sed ꝑ tāto qa q̄libet eoꝝ p se sūptus ē quodāmodo unus scđm subam uel etiā scđm analogiā. nā ambo ꝓncipia uisionis nāliter inexītia. s. actiuū.7 passiuum sūt unⁱ⁹ sensus scđm analogiā. inq̄tū sūt ad unū finē. s. ad uisionē. sīł aūt.7 ī alīs.7 ipe tact⁹ est unⁱ⁹ nāliter ut dictū fuit ꝑus. Sic igit si dictū Aug. dbet eē uer. s. q; nō sit sensus alius ꝑter qnq; oz tactum oputare ꝑ uno.7 oz unūquēq; alioꝝ quos enumerat oputare ꝑ uno. qđ rōnabiliter pōt fieri cā prędicta. Et ē silis modⁱ⁹ loquēdi sicut dī ꝑ ꝓbicoꝝ in ꝓncipio q; ꝓncipia intrīseca rer̄ nāliū nō st nisi tria. s. mā. forma.7 ꝓuatio. nō. n. ītelligit sic q; qđlibet illoꝝ sit unū scđꝫ spēm spālissimā. forma. n. dī ꝑ plurib⁹ formis que nō sūt eiⁱ⁹dē spēi spālissime.7 sīł mā nō ē eiⁱ⁹dē spēi spālissime in istis inferiōib⁹.7 in corpibus celestib⁹. ſ ītelligēda sūt sic eē tria q; qđlibet illoꝝ ē unū scđm analogiā. Ex his. Ad ꝓmā rōem. si. n. ītelligerētur eē qnq; scđm speciez spālissimā tūc rō ocludēt neciꝰ. ſ nō sic ē intelligē dū sed ut dixi. Vel ē dicendū q; in ista enumeratiōe oputat tactū ꝑ uno.7 sic ꝑ alīs. Ad aliā pōt dici q; licet sentire uisu nō sit unū oīo scđm speciez spālissimā. uidē. n. colorē.7 uidere lumē.7 uidere tenebrā nō sūt unicⁱ⁹ actus scđm spēm spālissimaꝫ tm̄ sūt unū scđm genⁱ⁹ ꝓpinquū.7 hꝫ unitas actⁱ⁹ dī sufficere ad unitatē uirtutis. Ad aliā pōt negari maiꝰ.7 cū dī q; ꝑ hꝫ ꝓbat Aug. in 6° ethicoꝝ q; scientificū ꝛc. posset dici q; nō ītelligit scientificū cōsiliatiuū eē uirtutes penitⁱ⁹ diuersas scđm suas eētias.7 scđm res absolutas. sed scđm respectus ita q; alius ē respectus ꝟutis ītellectiue ad scibilia neciа.7 alius ad otingētia possibilia aīt se hr̄e de qbus est cōsiliū. Et sīł alius ē respectⁱ⁹.7 hītudo potētie uisiue ad lumē.7 ad colores. Vel dicerēť q; una potētia nō ē ꝑpetuoꝝ.7 corruptibiliū nisi unū illoꝝ sit ꝓncipiū cognitiōis alterius.7 q; unū eoꝝ īmutet

XXIII

mediãte alio uel ſuo ſiñ. mõ coloꝛ nõ imutat uiſuꝫ niſi mediãte lumine aliquo. q̃re ꝛc.

QUoniã aũt ſentim⁹ qꝺ uidem⁹ ꝛc hic queriꝫ. Vtꝝ ſenſus pticularis ognoſcat ſuã ꝓpam opationẽ. ut uiſus uiſionẽ ⁊ ſic ꝺ ceteꝝ. Arguiꝫ ꝓ q̃ ſic. qa ſicut ſe hꝫ intellect⁹ ad itelligẽ ſic ſenſus ad ſentire ꝓ oue nientẽ ſilitudinẽ. ꝟ intellcũs ognoſcit ſuũ intelligere ut ꝓꝫ in ȝ° huiꝰ. aliter. n. nõ poſſet oñdi⁊ ꝺeclarari q̃ſi fit ipm itelligẽ q̃re ꝛc. Itẽ aut uiſus cognoſcit ipam uiſionẽ aut qdam aliꝰ ſenſus. ꝟ oĩſio uꝝ eẽ ſufficiẽs. cũ. n. ipa uiſio ſit quedã ſentiꝝ ſin gulare ĩ coꝛpe nccẽ eſt ut ab aliq̃ ſenſu ogſcat. aut n. eã cognoſcit uiſus aut aliqs alius ſenſus. ꝟ nõ ẽ dicendũ q ꝓ aliꝰ ſenſus. qa uiſio coloꝛis nõ põt cogſci ſine coloꝛe. g̃ ille aliꝰ ſenſus cognoſcẽt coloꝛem ⁊ ſic duo ſenſus eẽnt cogſcitiui uniꝰ ſenſibilis ꝓpꝛiñ s. coloꝛis qꝺ uidet ĩconueniẽs. ꝟ ã ꝓpꝛiũ ſenſibłe nõ ǫtigit alio ſenſu ſentiri ut dicit in iſto z°. g̃ ꝛc. Itẽ ſi alius ſenſus cognoſcit opationẽ uiſus ille ſenſus hꝫ opationẽ aliquã. hoc ẽ manifeſtuꝫ. aut g̃ cognoſcit eã aut nõ. ſi cognoſcit eã. eadẽ tõe uiſus cogſcit ſuã opationẽ. cũ g̃ oĩs ſenſus ſit ⁘tus oꝛgã nica ⁊ ĩ magnitudine. nõ uidet eẽ tõ q̃re unꝰ cogſcat ſuã opationẽ ⁊ nõ aliꝰ. ſi uero ille ſenſus nõ co gnoſcat ſuã opationẽ oꝛ tũc ꝙ aliꝰ ſenſus eã ogſcat ⁊ reuertet̃ qõ in infinitũ. aut oꝛ ꝺcedẽ ꝙ aliqs ſen ſus cogſcat ſuã opationẽ. q̃re in ꝓncipio hꝫ faciẽdũ. Oppoſitũ arguiꝫ. nulla ⁘tus coꝛpea reflectit ſuꝑ ſe nec ſuꝑ ſuã opationẽ. hꝫ uꝝ eẽ manifeſta ꝓ differẽ tiã int uirtutẽ mãlẽ ⁊ imãlem ut tangiꝫ in libꝛo ꝺ cauſis. ꝟ ſenſus pticularis ẽ uirt⁹ oꝛganica ut mani feſtũ ẽ ex iſto z°. q̃re ꝛc. Iſtã qõnem nõ uidet ꝗ. ꝺetminate in pñti ca°. ꝟ q̃i diſputatiue ꝓcedit. ꝓ ponẽs duas tões ad ptẽ affirmatiuã ⁊ ꝓꝫea poĩt aliã ad ptẽ negatiuã ⁊ illã ſoluit duplr. ut ꝓꝫ inſpi cieti lrã ⁊ omentũ. Sed in li° ꝺe ſompno ⁊ uigi lia ꝺetminate ponit ꝙ ſenſus pticularis nõ cogſcit ſuã opationẽ ꝓpam imo ſenſus coĩs. ⁊ hꝫ hꝫ uerba Eſt aũt quedã potẽtia coĩs q̃ ſeqtur oẽs qa ⁊ quod uidet audit ⁊ ſentit. nõ. n. uiſus qꝺẽ uidet qm̃ ui ꝺet. tõem aũt ꝺemõratiuã nõ uidet ibi inducẽ neq; hꝫ Sed aliq arguũt ꝓ tõem quã ponit. ad quã ſup ponũt duo. Primũ ẽ ꝙ ſentire uiſu ẽ uidẽ. ⁊ hꝫ uiꝺet rõnabile. ſicut ſentire auditu ẽ audire ⁊ cognoſ cere itellcũ eſt itelligere Secũdũ ẽ ꝙ nihil uidet niſi coloꝛ uel hñs coloꝛẽ. ⁊ hꝫ etiã manifeſtũ ẽ ſicut nihil audit niſi ſonꝰ uel hñs ſonũ ⁊ ſic ĩ alĩs. Tũc arguit ſic. ſi uiſus ſentiret uiſionẽ ſeqꝛet̃ ꝙ uiſio uł eẽt coloꝛ uel hñs coloꝛẽ. qꝺ uidet manifeſtũ ĩcon ueniẽs. ⁊ ꝓbatur oña. nã ſentire uiſu ẽ uidẽ ut dic ꝓma ſuppõ. ⁊ nõ uidet niſi coloꝛ aut hñs coloꝛez p ſecundã ſuppõnem. g̃ ꝛc Sed hꝫ ratio nõ ẽ ꝺemõ ratiua ĩmo ad ꝙ. ſoluit eã ꝺupłr. ꝑ qa uiſu ſentire ñ ẽ unũ. i. uno ſolo mõ⁊ uniuoce dictũ. qꝺ ꝺeclarat. qa cũ nos uidem⁹ exteꝛioꝛa ſupple colõata uiſu diſcern im⁹ ⁊ lumẽ ⁊ tenebꝛas ſed nõ ſimplr. Vno g̃ mõ oꝛ uiſus ſentire ꝺe eo qꝺ ẽ cognoſcẽ coloꝛẽ. ⁊ foꝛte hꝫ ẽ uidere ſcꝺm famoſam acceptionẽ Alio modo oꝛ uiſu ſentire. i. diſcernẽ ipm lumẽ ⁊ alio mõ diſ cernere tenebꝛas. ⁊ iõ tõ nõ ocludẽt niſi aliqd ad ꝺeret̃ ulteriꝰ Itẽ aliꝫ ſoluit ad. nã ipe uiſus ꝺum uidet coloꝛez ẽ aliquo mõ coloꝛatꝰ ⁊ uł oĩs ſenſus ꝺũ ſentit ẽ aliquo mõ ipm ſenſibile ſcꝺm ſilitudi nẽ. qꝺ ſic ꝓbat. qa q̃cunq; aliquoꝝ duoꝝ ẽ unus ⁊ idẽ actꝰ illud ĩ q̃ ut in ſubo ẽ ille actꝰ ẽ ſimile alti ⁊ ẽ ſicut alteꝝ. ut cũ aque calefacte ⁊ ignis calefaci entis ẽ unꝰ actꝰ coĩs. s. caliditas que recipiꝫ ĩ aqua ipa utiq; aqua eſt quodãmõ ſilis igni. ſilr aũt ⁊ in aliis hꝰmõi. ſed ipſiꝰ ſenſus actu ſentiẽtis ⁊ ſenſi bilis actu ſenſati ẽ unꝰ actus q recipiꝫ in ſenſu ſub iectiue. uliter. n. agẽtis ⁊ patiẽtis ẽ unꝰ actꝰ. ut ꝓꝫ ĩ ȝ° ꝓhicoꝝ. ⁊ ipe actꝰ nõ recipiꝫ in agẽte ſeu mouẽ te ſed in moto ſeu paſſo ut hꝫ ibidẽ. cũ g̃ ſenſus ſit patiẽs a ſenſibili ⁊ ſenſibile agẽs in ſenſũ ſeqtur ꝙ ipoꝝ ꝺebet eẽ unꝰ actꝰ cũ ipe ſit ĩ ſenſu ſubiue. ⁊ ſic ſeqtur ocło ꝓncipalis ꝙ ipe ſenſus hñs actu ſenſa tionẽ ẽ aliquo mõ ſilis ſenſibili. ⁊ ſic uiſio ẽ quodã mõ coloꝛ uel hñs coloꝛẽ. inquantũ uiſus uidet hꝫ in ſe coloꝛẽ ſcꝺm eẽ ſpuale. ſilr aũt ⁊ in aliis. ⁊ iꝺo uidet̃ ꝙ tõ nõ ẽ ꝺemõratiua Propt̃ qꝺ aliꝫ nituntꝰ ꝺemõrate alio mõ. ſi ſenſus pticularis cog̃ſceret ſen ſationẽ ſuã ſeqꝛetur ꝙ in uno ſenſu ſilr eẽnt ſenſati ones aut cognitiões ifinite. qꝺ ẽ manifeſtũ ipoſſi bile. ⁊ ꝓbatur oña. ſi dicas ꝙ uiſus cognoſcat ſuaꝫ uiſionẽ aut ſuũ uidẽ. q̃ro an eodẽ actu cũ ipo uidẽ aut alio. Nõ ẽ dicendũ ꝙ eodẽ. qa obm cognituꝫ ñ ẽ eẽntialiter idẽ cũ ipa ognitiõe pcipue cũ ſit eius effectꝰ aliquo mõ. Et iim. ſi ipa cognitio uiſionis eẽt ipa met uiſio eẽntialr tũc cũ uiſio ſit cogni° co loꝛis. ſeqtur ꝙ cognitõ uiſiõis eẽt cognitõ coloꝛis qꝺ ẽ abſurꝺũ. ſi g̃ ꝺẽt ꝙ cognitõ uiſiõis ẽ aliꝰ actꝰ ab ipa uiſiõe tũc ſilr erũt apud uiſũ ipſa uiſio ⁊ ille actꝰ. ⁊ tũc q̃ratur ꝺ illo actu an cognoſcat a uiſu an nõ. ſi nõ eadẽ tõe nec ipa uiſio. ſi ſic. q̃ro an eodem actu uel alio. nõ eodẽ ſicut ꝓus. ſi alio. q̃ratur ꝺ illo alio ſicut ꝓus ⁊ ꝓcedet̃ ĩ ifinitũ. imo ſimlr eẽt actu cognitiões infinite in uno uiſu. qꝺ ẽ ĩpoſſibile. ꝟ q̃uis hꝫ tõ ſit pulchꝛa ⁊ ſubtilis. tñ nõ eſt oĩo tutuꝫ ei credẽ. qa eodẽ mõ ꝓbaret̃ ꝙ intellcũs non poſſet itelligere ſuã itellectionẽ qa oꝛtẽt ifinitas eẽ intellectiões ſilr ĩ intellcũ ut ꝓꝫ ꝺſiderãti. Quomodo aũt ſoluẽtur hꝫ tõ uidendũ ẽ in ȝ Et foꝛte ꝺiceret ꝙ nõ ẽ ſilr ꝺe itellectiõe ⁊ ſenſatiõe. qa intellectio ẽ opatio abſtracta ⁊ imãlis. ⁊ iõ ipa intelligiꝫ eadẽ itellectiõe cũ ipa. ꝟ ſenſatio ẽ opatio coꝛpalis. ⁊ iõ nccẽ ẽ ut eiꝰ cognitio ſit ꝺiſa ab ipa. ualeat q̃tũ ua lere põt. Alr põt argui ad oclonẽ. ſupponẽdo ꝓ ꝙ nihil unũ ⁊ idẽ põt ſilr eẽ in eodẽ ſpualiter ⁊ realr. Z° ꝙ ſenſus pticularis nihil ſentit niſi hẽat ipſum ſpualr in ſe. Tũc arguo ſic. ſi ſenſus pticularis co gnoſcẽt ſuã opationẽ hẽret eã ſpualr ⁊ intentõnalr. hoc ſeqtur ex ſecũda ſuppõe. ꝟ hꝫ ẽ ĩpoſſibile. qa ipe ſenſus hꝫ ſuã opationẽ realr apud ſe ut manife ſtũ ẽ. ⁊ nihil unũ ⁊ idẽ hꝫ ꝛc. ut dic ꝓma ſuppõ. ꝟ ꝓ iſtã rõem uideret̃ ꝓbari ꝙ nulla uirtꝰ ſenſitiua co gnoſcit ſuã opationẽ. qa nulla uis ſenſitiua cogſcit aliqd niſi hẽat eiꝰ ſpẽm ſeu foꝛmã ſpualẽ. ⁊ oĩs ⁘tꝰ ſenſitiua hꝫ in ſe ſuã opationẽ realr ⁊ ſic nõ ſpualr q̃re ꝛc Dicẽtur ad hꝫ ꝙ nõ eſt ſilr ꝺe ſenſibꝫ interi oꝛibꝫ ⁊ exteꝛioꝛibꝫ. qa ſenſus iteꝛioꝛes ſunt magiſ ſpuales ⁊ pfectioꝛes ⁊ iõ magi pñt aliqd cognoſcẽ ſine ſpẽ q̃ faciat ſenſus pticularis. ⁊ ſi hꝫ nõ ſufficit q̃re meliꝰ. Quidã ſic arguũt. Oẽ qꝺ cognoſcit a uiſu ꝺebet aliqd agere ĩ uiſum. cũ ſentire ꝺſiſtat in quodã pati a ſenſibili. ꝟ uiſio nihil põt agẽ ĩ uiſuꝫ. qa actus nõ agit in ſuũ ꝓpꝛiũ ſubm ut dicũt. uiſio aũt ẽ actꝰ uiſus q̃re ꝛc Itẽ aliꝫ ſic arguũt. ſenſus pticularis nõ ognoſcit niſi ſenſibilia ꝓpa aut coĩa dico p ſe. hꝫ ẽ manifeſta ex iſto z°. ꝟ uidere non eſt aliqꝺ ſenſibiliũ coĩum ut manifeſtuꝫ ẽ. nec ẽ ſenſi bile ꝓpꝛiũ. qa ſenſibile ꝓpꝛiũ ẽ ꝺe genere q̃litatis. ut uidet ĩducẽꝺo. uidere aũt eſt actio uel paſſio ut oẽs ꝺcedũt Ad ꝓmam tõem ꝺico ꝙ ſilr eſt ĩ hoc qa ſicut ſentire ẽ opatio ſenſus. ſic itelligere ẽ opa° itellectꝰ uel actꝰ itellcũs. Sed ẽ ꝺiſſilr. qa intellcũs ẽ incoꝛpeus ⁊ imãlis. ⁊ iõ magis põt reꝺire ſuꝑ ſe ⁊ ſuũ actũ. ſenſus uero pticularis ẽ ⁘tus mãlis ⁊ in magnitudine. iõ nõ põt reflcti ſup ſe ipam nec ſup ſuã opationẽ cognoſcẽꝺo eã. ⁊ ꝺe ſenſu iteꝛioꝛi uꝝ

eadē rō eo q ē uirt⁹ organica. Vñ dicunt multi q uirtus cogitatiua que ē nobilissima uirtutū mäliū cognoscitiuaꝝ nō ognoscit suū actū q ē cogitare. ß ītellcūs ipm ognoscit. Quid aūt sit dē ß mihi ē dubiū sed nō plus ad pñs. Ad aliā dr q uisus non cognoscit suā opationē sed qdaꝝ ali⁹ sensus. s. coīs scdm q dic Aꝝ. in li° de sompno 7 uigilia. 7 simil⁹ opationē illi⁹ cognoscit alia uirt⁹ supior. s. cogitatiua. ipaꝝ aūt opationē cogitatiue ꝟtutis cognoscit intellcūs ppe dictus 7 ibi est stat⁹. s. q ītellcūs cognoscit suū actū. 7 meli⁹ forte uidebit. Sꝫ qñ arguit ōtra hoc. qa tūc ille ali⁹ sensus cognoscēt colorē. ocedo. 7 cū dr q duplex sensus erit ognoscitiu⁹ uni⁹ sensibilis. s. coloris. ocedo. ß un⁹ istoꝝ ē sens⁹ coīs 7 ali⁹ pticularis. q̄uis aūt unū sensibile ppuꝫ nō cognoscat a diuersis sensibus tñ a diuersis sensib⁹ quoꝝ un⁹ ē coīs 7 alt ppus pōt. uirt⁹. n. supiō pōt qcqd pōt īferior 7 adhuc pl⁹ q̄re ꝛc. Ad aliā pōt dici q nō ꝓcedet in infinitū ī uirtutib⁹ cognitiuis. qa ipe ītellectus erit ognoscitiu⁹ oīum inferioꝝ ꝟtutū 7 opationū suarū. 7 ipe ppriā opatōeꝫ ognoscit cū sit īmālis q̄re nō ualet. Si qs autem teneret aliā uiā posset īniti huic rōi. qa sensus pticularis ognoscit puationē ogscendo se nō īmutari a sensibili ut uisus ogscit tenebrā ognoscēdo se nō īmutari a luīe. 7 audit⁹ ognoscit silentiū ognoscendo se nō īmutari a sono 7 sīlr ī alijs. cuius signū ponūt aliq q si aliqs hō hns oculos clausos ducat ad locū tenebrosū ipe q̄diu tenebit oculos clausos ñ cognoscet an sit ī tenebris uel ī luīe. 7 statī si apiet oculos ꝓcipiet se eē ī tenebris. quod nō uidet fieri nisi qa uisus cognoscit tenebrā ognoscēdo se non īmutari a luīe. se aūt nō īmutari a lumine ognoscēdo nō pōt nisi cogscat aut ognouerit se īmutatū fuisse q̄ negatio nō cognoscit nisi p affirmationē aliquo mō. 7 sic cū īmutari a lumine sit opatio uisus seqt q uisus cogscit suā opationē. non tñ ex ß seqtur q ognoscat suā sensationē. s. uisionē. qa uisio luminis nō ē formalt 7 eentialt ipa īmutatio uisus a lumine ut satis pꝫ ex ꝓcedentib⁹ q̄re ꝛc.

XXXIIII

Actiui. n. 7 motiui actus fit in patiente ꝛc.

Querit ß. Vtꝫ sensible agat ī sensum. Arguit p q nō. qa agēs 7 patiēs debet eē ōtraria ut hētur p de generatiōe. nūc aūt ipm sensible nō ē ōtrariū sensui ut manifestū ē q̄re ꝛc. Oppositū uult Aꝝ. plane in isto ca°. uult. n. q sensibil⁹ 7 sensus ē un⁹ 7 idē act⁹. qa sensibile agit in sensum. actiui aūt 7 passiui un⁹ ē act⁹ ut dic q̄re ꝛc. Qui dā socioꝝ nroꝝ uidet ītendē ī ope suo de sensu. q sensibile nō agit p se in sensū p istā rōem. qa agēs 7 patiēs referūtur ad inuicē diuersis relationibus ut hr ex 5° methaph. ca° d adaliqd. ß sensibile 7 sensus nō referūtur ad inuicē diuersis relatiōib⁹. sensibile. n. nō refert ad sensū nisi qa sensus refert ad sensibile. sicut ītelligere nō refert ad ītellectū nisi qa ītellectus refert ad ītelligibile ut dr ibidē. q̄re ꝛc. Sꝫ ß uidet ōtradicē Aꝝ. ꝰ in hoc ca° 7 ī multis locis sicut dictū ē. ex alio. n. nō ouīcit q sensibilis 7 sensus sit un⁹ 7 idē act⁹ nisi qa sensus patit a sensibili. 7 agētis 7 patiētis un⁹ ē actus. Itē in 2° h⁹ dic dm. q sentire accidit in quodā pati 7 moueri. qd nō uidet nisi sensus pticularis patiat a sensibili. Itē ipe uult in sequēti capto. q h⁹ opatōis. s. sentire actiua sūt extra. s. uisibile audibile 7 reliqua sensibiliū. qd nō eēt nisi sensibile ageret in ipsum sensū. Itē in capto de uisibili dic. Ppatiēte. n. aliquo sensitiuo fit ipm sentire. nō aūt ītelligit sensū pati nisi a sensibili. Itē in 3° h⁹ dic sic. Videt aūt sensibile ex potētia agēte sensitiuo actu agēs. Et si dicat q oīa ista sūt pncipia uera p accns. s. quia sensibile agit in organū sensus 7 ipm organū sensus in quo ē sensus hꝫ quandā potentiā receptiuā a sensibili coēm sibi 7 mediis inaīatis. Cōtra ß arguit un⁹ alter. qa sermones ī dem ratiuis sūt ītelligēdi de p se nisi determinent. 7 iō cū Aꝝ. absolute dicat sensibile agere in sensū 7 sensū pati a sensibili. hoc uidet eē uerꝫ p se scdm ītentionē Aꝝ. Et ß magꝭ puto uerꝫ q̄uis in ꝰ tractatu de sensu agēte quē ordinaui. dixerī illā rōem grā exercitatiōis 7 inqsitionis sicut q̄sdam alias q̄s ibidē posui. illud n. fuit primū op⁹ qd ordinaui. 7 ī illo ppter drsoꝝ doctoꝝ reuerentiā drsas uias tetigi qb⁹ ad aliquas rōes rnderi pōt. nec oēs tñ asserebā uetas ß ppabiles 7 ad exercitationē eas posui. Dico g nūc ad qōnem q sensibile est p se actiuū in sensū. qa illud qd p sui nām reducit aliqd ad suū actū p se ē actiuū in ipm. ß ur eē manifesta ex intētione dm. 7 in 2° methaph. 7 eam attribuit Aꝝ. di. q agens uerꝫ apud Aꝝ. nō ogregat int drsa sed extrahit illd qd erat in potētia ad actū. ß ipm sensibile extrahit sensū de potētia ad actū sicut agēs dispositiuū ipime do ei suā spēm q̄ ppar ad sensationē ut pr⁹ dictū fuit ꝛc. Et h⁹ manifestū signū ur eē q sensus ptcularis nō pōt sentire nisi pnte sensibili exteriori. qd p alio ōtingē nō ur. nisi qa recipit ab ipo aliqd necessariū ad sentire. nō. n. īdiget ipo ut actio ei⁹ recipiatur ī eo. qa ostat scdm Aꝝ. q actio sensus ē īmanens 7 nō trāsiens in sensibile scdm eē qd hꝫ extra aīam q̄re ꝛc. Ad rōem ist⁹ pōt rnderi breuiter q sensibile 7 sensus pnt osiderari dupl. Vno modo in q̄tū sensibile ē actu sensatū 7 sensus actu sentiēs 7 sic sensus 7 sensibile nō referūtur ad inuicē drsis relationib⁹ exīs in eis. sicut. n. nō ē alia sensatō q̄ sensibile dr sensibile 7 sensatū 7 alia qua sensus ē sentiēs. īmo eadē sensatiōe nūero qua sensus est sentiēs ipm sensibile ē sensatū. nec sensibile ē sensatū nisi qa sensus ē sentiēs. sicut nō ē alia relatio sensibilis ut sensatū ē 7 sensus ut sentiens ē. Alio mō pōt osiderari sensibile ut agēs 7 sensus ut patiens 7 ß mō bñ pōt eē alia 7 alia relatio ipoꝝ ad inuicē. sicut. n. actio qua foraliter agēs denoīatur agens ē aliqd eēntialiter aliud a passiōe qua formalt aliqd denoīatur patiēs. sic pōt eē alia relatio sensibilis ut agēs ē ad ipm sensū 7 sensus ut patiēs ē ab ipo sensibili. nisi dicat cā q̄re nō. Alt dicūt aliq q illud dictū Aꝝ. ē intelligēdū q agēte qd agit realt 7 corpalt 7 de patiēte qd recipit corpalt 7 mäliter. Sens⁹ aūt recipit a sensibili spūalit 7 īmäliter quoquo mō scdm illud Aꝝ. Oportet aūt ult de oī sensu accipere q̄m ē susceptiu⁹ spēꝝ sine mā. Ad poē rōem dicendū q maior ē uera de patiēte passiōe corruptiua sed de passiōe pfectiua solū sine abiectiōe ōtrarij ñ ē uera. 7 sic ē ī ꝓpōsito ut patuit pr⁹. q̄re nō ualet.

XXXV

Consequēt q̄rit. Vtꝫ excellēs sensibile corūpat sensū. Arguit p q nō. qa sicut se hꝫ ītellect⁹ ad ītelligibile sic sens⁹ ad sensibile. 7 sicut ītelligibile ad ītellcm sic sensibile ad sēsū p dueientē silitudiē. 3° h⁹ ß excellēs ītelligibile nō corrūpit intellcm. ut in 3° h⁹. īmo intellcūs cū ītellexerit aliqd ualde excellēs intelligibile nō min⁹ ītelligit īima ß magꝭ. Itē illud qd agit spūalt ī aliqd nō corrūpit ipm. ß ur maīfestū. nā corruptio ē effect⁹ realis 7 nō spūalis nūc ipm sensibile agit spūalt in sensū. ut maīfestuꝫ ē in isto 2°. q̄re ꝛc. Itē fora non corrūpitur sicut neqꝫ generatur ß ꝓpositū 7° methaph. ß sensus ē q̄dā forma. s. organi corpalis ut in isto 2°. q̄re ꝛc.

Oppositum dicit Aug. in lra 7 dm. 7 omnes alii.
Dicendū q excellēs sensibile corrūpit sensum. aut simplr 7 totalr aut ī pte ipm debilitādo. Cuius rōnem assignat Aug. in lra. 7 pōt sic sillogizari. Ois uirt9 dsistens ī ppoꝛcōe detminata corrūpitur ab illo qd dissoluit illā ppoꝛcionē. hꝫ ē maīfesta. sicut sanitas que dsistit in detminata ppoꝛcōe calidoꝛū frigidoꝛ huīdoꝛ 7 siccoꝛ corrūpit ab illo qd dissoluit ista ppoꝛcionata sibi inuicē ut manifestū ē. Et silr ī rebo artificialibo pz. ôt9. n. faciēdi simphoniā. i. dsonantiā delectabilē exns ī coꝛdis psalterij 7 cithare aut uiole ppoꝛcionē quandā hītibo corrūpitur ab illo qd corrūpit illā ppoꝛcionē. 7 hꝫ est qd Aug. dic q simphonia 7 ton9 corrūpit percussis foꝛtit coꝛdis. ß ipe sensus dsistit in q̄dā ppoꝛcione detminata tanq̄; ī dispōne nccīo req̄sita ad eius exi stentiā in oꝛgano. ut tact9 dsistit ī detminata complexiōe ppoꝛcionata q̄litatū tangibiliū. 7 silr existimandū ē in alīs sensib9. l; ppoꝛciōes in qb9 alij sensus exist̄t nō sint notate nec multū note. De his aūt spālius ē ingrendū in de ptib9 aīaliū. 7 in anothomijs. 7 ī de sensu 7 sensato. Ut iō Aug. dic hꝫ. q sensus ē rō. i. uirt9 quedā in rōe. i. in ppoꝛcione fundata. cui9 signū ē q sensus delectat in sensibili ppoꝛcionato sicut maīfestū ē ad sensū. 7 etiā Aug. inuit ī lra. hꝫ aūt nō uī dtingē ppter aliud nisi qa sensus ipe ē quedā ppoꝛcio uel ôtus fundata in p poꝛciōe aliq̄. Excellēs aūt sensibile corrūpit illā ppoꝛcionē faciēdo unā q̄litatū nimis excellē ut ē ui dere ī q̄litatib9 tāgibilib9 spālr. cū. n. foꝛtis caloꝛ 7 nimis excellēs agit ī oꝛganū tact9 facit ī eo foꝛtioꝛez caliditatē q̄; pmittat ôtus tactiua. 7 sic de ceteris silr mō. nisi q ī hꝫ drīt tangibilia ab alijs sensibilibus. qa excellētia tangibilia nō solū corrūpūt tactū ß etiā corrūpunt aīal. ut uult Aug. in isto ȝ°. 7 ī d sensu 7 sensato. 7 dic ibi Alexāder q onsuz ē ī fine tertij de aīa. q aīalia puata tactu silr eē desinūt. me dietatis. n. 7 dmēsuratiōis coꝛpis in q̄ aīalis est eē corruptio tact9 ē corruptio. alia uero sensibilia nō sp alios sensus corrūpendo corrūpunt aīal. pōt. n. excellēs uisibile ut ualde fulgidū. ôbi gra lumē so lis corrūpe uisū 7 nō destrueret ipm aīal. silr aūt 7 in alijs. Ad pma rōem dico q nō ē silr. qa intel lect9 nō ē uirt9 in coꝛpe ß īmālis 7 sepatus 7 iō nō corrūpit. Sensus aūt ē ôtus ī coꝛpe detminato 7 detminate dispositio iō ꝛc. Ad alia cū dr. illud qd agit spūalr ꝛc. uez ē si agit solū spūalr. 7 cū dr q sensibile agit ꝛc. dico q sensibile tēpatū uel nō excellēs solū spūalr agit in sensū. ß sensibile excel lens nō solū agit spūalr ī sensū ß agit realr in oꝛga nū ipm īdispōnēdo iō ꝛc. Ad alia cū dr. forma nō corrūpit ꝛc. dico coīter q bn uez ē p se sed bn corrūpit p accns. s. ad corruptionē ppoꝛciōis quā req̄rit ad suū eē ī oꝛgano coꝛpali. Ad; otra hoc ē. qa sermones ī demratiuis itelligendi sūt p̄cise. mō Aug. dic sensū corrūpi a sensibilib9 excellētib9. 7 iō dr q fora nō corrūpit p se. i. seoꝛsū 7 diuisiz a oppo sito sicut nec generat̄ p se diuisiz 7 seoꝛsū a oppo sito 7 a mā. ß bn generat̄ p se ī alio 7 silr ī alio corrūpit̄ s. ī mā. 7 hꝫ uocat Aug. generari p accīs p oppositu; ad p se 7 solitāie 7 nō p oppositū ad p sui nām imo p sui naturā generat̄ 7 corrūpit̄ ut alibi declaratū ē quare non ualet.

XXXVI

Unusq̄; quidem sensus subiecti sensibilis est ꝛc.
Querit̄ hꝫ. Utz sens9 coīs sit un9 sensus. Arguit̄ p q nō. qa ois sen sus un9 ē unius otrarietat̄. ut dic Aug. in isto ȝ°. ca° de tāgibili. ß sen sus coīs nō ē solū un9 otrarietatis. imo oiu; otra rietatū q̄ sūt in sensibilib9 oium sensuū quare ꝛc.
Ite una uirt9 nō pōt simul moueri motib9 otra trijs. hꝫ ē euidēs. ß sensus coīs pōt simlr moueri mo tib9 otrarijs. pōt. n. simul moueri ab albo 7 nigro. 7 hꝫ sūt cōtraria 7 similit̄ mot9 q̄s faciūt sūt otrarij g̃ ꝛc. Ite unū passiuū nō pōt silr pati a diuersis actiuis genere dist̄ctis sicut plura passiua nō pati unt̄ ab uno agēte. mō sensus coīs patit̄ ab agētib9 genere diuersis. s. a colorib9 7 sonis 7 saporibus ut pz in lra q̄re ꝛc. Ite si sensus coīs eēt un9 tūc nā facet̄ p plura qd pōt p unū. ß hꝫ ē falsū. qa sp nā fa cit qd melī9 ē de possibilib9. ut dic Aug. in z° de generatiōe. melī9 aūt ē facē p unū q̄; p plura illd qd pōt fieri p unū ut dr in 8° phicoꝛ. 7 pz dīa. qa natura dat aīali q̄q; sensus pticulares ad cognoscen dū sensibilia. si igit̄ sensus coīs q ea cognoscit esset un9 sensus tūc facet̄ p plura qd pōt facere p unum qd ē incōueniēs. Oppositū uult Aug. in lra. Ad euidentiā qōnis ē dsiderandū q un9 sensus pticu laris nō cognoscit ppium sensibile alteri9. ut uisus nō cognoscit sonū nec audit9 colorē 7 silr in alijs. 7 hꝫ manifestū ē p se. Idē 7 Aug. in isto z°. ca°. Dicen dū aūt scdm unūquēq; sensuū. dic. q sensibile ppriū ē illud qd nō otīgit altero sensu sentiri. Alteri9 ē itelligendū q nulla ôtus pōt cogscere differentiā int̄ aliq̄ duo nisi cognoscat utrūq; illoꝛ. 7 hꝫ etiā manifestū ē q̄i p se. ß Aug. declarat in silr. Si. n. un9 hō cognoscet albū 7 ignaret dulce 7 alij cogscere t dulce 7 ignaret albū. l; realr eēt dīa int̄ albuz 7 dulce tn null9 eoꝛ cognoscet dīam. sic ē in ppōito qa aīa nihil cognoscit nisi mediante aliq̄ uirtute co gnoscitiua. si una ôtus cogsceret albū 7 penit9 igno raret dulce. 7 alia eo°. nō cognosceret̄ dīa iut̄ ista.
Alteri9 accipio q dīa seu dīsitas int̄ albū 7 dul ce 7 sonū ē sensibil̄. s. cognoscibilis ab aīa sensitiva. qa dīa sensibiliū uī eē sensibilis aliquo modo sicut dīa itelligibiliū ē itelligibil̄. ß albū 7 dulce 7 son9 sūt sensibilia q̄re ꝛc. Huic dico ad q̄; duo. p̄ q p̄ter q̄q; sensus pticulares de qb9 hītum ē nccē ē quedā aliū sensū eē. z° dico q iste sensus ē un9 cognoscitiu9 oium sensibiliū ppoꝛ 7 coīum. Primū p̄bat̄. qa si nō eēt alius sensus p̄ter q̄q; sens9 pticulares tūc dīsitas int̄ albū 7 dulce ñ eēt nō per sensum. ß hꝫ ē iconueniēs ut pz ex pma suppōe. 7 p bat̄ dīa. qa dstat q uisus lz sentiat albū non sentit dulce. nec gust9 eo°. p pmā suppositionē. g̃ p secun dā suppōnem nec uisus nec gustus cognoscit dīaz int̄ ista. 7 dstat q nec ali9 pticulariū sensuū. si igit̄ p̄ter oēs istos nō eēt ali9 sensus manifestū ē q hec dīa n° sensu cogsceret̄. 7 sic eēt aliqd sensibile qd nūq̄; sentiret qd ē ipossibile. q̄re oz p̄ter q̄q; sens9 pticulares eē sensū coēm cogscētem ista sensibilia 7 alietates int̄ ea. Dr aūt iste sens9 coīs ñ qd coītate p̄dicatiōis. qa ñ p̄dicat̄ ēentialr d sensib9 pticlarib9. ß coītate īmutatōis qa ab oīb9 sensibilib9 q̄q; sensuū pticulariū coīter īmutat̄ q̄re ꝛc. Secūduz p̄bat qa ôtus cogscēs dīam iter aliq̄ duo debet eē cogscitiua illoꝛ duoꝛ. 7 silr pluriū. hꝫ pz ex dictis. ß sensus coīs ē cogscēs dīam int̄ sensibilia quecūq; sensuū pticulariū. ut pz ex dictis q̄re ꝛc. Sed est aduertendū scdm Aug. in lra. q sensus coīs licet sit un9 scdm se 7 ēentialr. 7 loquoꝛ de illo sensu cōi q cogscit dīam uel dīās sensibiliū diuersoꝛ generū. tn ñ est un9 penit9 scdm eē ß aliquo mō diuersificatus. qa recipit dīsas foras spūales a diuersis sensibilib9. aliā. n. spēm recipit a coloꝛe 7 aliā a saporе 7 sic dīsificat̄ scdm eē spūale p hītudinē ad dīsa sensibilia. Et qa istud fuit difficile itelligere iō Aug. i duxit sermonē ī uia exēpli ut dic dm. Videmus. n q p̄ctus ī medio circuli exns ē un9 scdm se 7 tam scdz q ē termin9 alteri9 7 alteri9 linee ducte ab ipo

ad circūfetētiam dr̄sificatur. aliud. n. ē ip̄m eē terminū hȝ linee ⁊ aliud ē ipsuȝ eē terminū alterius. ꝓporcionabilr̄ aūt ē ī ꝓpoīto, nā ille sensus coīs ē una uirtꝫ scd̄m suā eētiā ꝑ dr̄t scd̄m diuersa eē q̄ recipit a dr̄sis sensibilibꝫ q̄ꝫ īmutatiōes pueniūt ad ip̄m ⁊ scd̄m ꝙ ē aliꝫ ⁊ aliꝫ ogſcit illa dr̄sa sensibilia ut p formā albi ogſcit albū. ⁊ p formā dulcē. scd̄m aūt ꝙ ē unꝫ ⁊ īformatus spē dr̄sitatis sic ogſcit dr̄iam inter illa duo ut ulr̄t Aꝛ. ī lr̄a. ⁊ ī 5° ethicoꝝ ¶ Est etiā itelligēdū scd̄z om̄. ꝙ q̄uis ista ꝛtꝫ sit una scd̄m formā tn̄ ipa ē multiplicata īstrumētis eoꝝ que copulātur cū ea. i. cū instr̄o eiꝫ ⁊ ut sit ad unū dicē instr̄m eiꝫ ē copulatū cū īstrumētis oium q̄nq̄ sensuū pticulariū. qa alr̄ ñ posset īmutari ab ipis sensibilibꝫ pticulariū sensuuȝ nisi suū instr̄m q̄dam ꝛmixtionē hēret cū īstrumend sensuū q̄ ꝑ sūt nata īmutari ab illis. ¶ Et ꝓpt̄ hȝ melius ē dicē om̄. ut uirtꝫ ꝑmi sentiētis dicat eē una scd̄m forā; ⁊ mlta īstrumētis copulat̄ cū ea p que trāseūt motus sensibiliū quousq̄ copulētur cū ea q̄ dicē ipa; unū scd̄m subm ⁊ mlta scd̄m formā. ¶ Itē notandū diligēter scd̄m om̄. ꝙ ista uirtꝫ pōt duplr̄ consi derari. 1° scd̄m ꝙ ē recipiēs. Alio modo scd̄z ꝙ ē iudicās dr̄sa eē dr̄sa. ¶ Et in q̄tū ipa ē recipiēs nccē ē eē multiplicatā īstrumētis aliquo modo. in q̄tuȝ aūt est iudicās dr̄sitatē int̄ aliq̄ sic oꝛ eē unā scd̄m formā quoqūo. qa nisi ponerem⁹ eā eē unā scd̄m formā nō possem⁹ īuenire aliqd ꝑ qđ aīa sensitiua iudicet dr̄sa eē diuersa. Nec ē miꝝ ꝙ sic distinguim⁹ de ista ꝟtute. qa recipe aliqd ē aliud a iudicare illud ⁊ iō debēt īueniri in aliquo duobꝫ modis diuersis. ꝓ igitr̄ ꝙ sensus coīs ē una ꝟtꝫ quoq̄ modo ⁊ plēs ⁊ q̄ꝛ una. ¶ Ad ꝓmā rōem dr̄ coīt ꝙ maioꝛ hȝ itelligi de sensibꝫ pticularibꝫ. ꝓ eo. n. dicūt sensus pticulares qa unꝫq̄sq̄ eoꝝ ē determinatus ⁊ limitatus ad aliqđ determinatū genꝫ cogſcendū ut uisus ad colorē ⁊ auditꝫ ad sonū ⁊ sic de aliis. unꝫ aūt generis ē una ꝑma ottarietas iō oꝛ quemlibet sensū pticularē ⁊ ꝓpriū eē alicuⁱ unⁱ ottarietatis ut uisus albi ⁊ nigri oppēden° sub albo oē uisibile qđ ē albedo uel sile albedini sicut ē luꝛ clara q̄ putat̄ eē albedo ⁊ silr̄ in ceteris suo mō. ꝑ de sensu coī nō oꝛ q̄re ꝛc. ¶ Alr̄ dicūt aliq ꝙ īmo etiā ipe sensꝫ coīs ē unⁱ ottarietatis. s. dr̄sitatis ⁊ idēptitatis sensibiliū. ista. n. sensibilia solū sūt dr̄sa foralr̄ ꝑ sunt eadē mālr̄. i. scd̄m subm ut albū ⁊ dulce ⁊ hȝ cognoscit sensus coīs ut dicūt. ¶ Sed hȝ nō uidet̄ bn̄ dictū. ꝓ qa dr̄sitas foralis sensibiliū dr̄soꝝ sensuuȝ ⁊ eoꝝ idēptitas mālis nō sūt ottraria īmo sūt simr̄ in eodē ut manifestū ē. ¶ Itē Aꝛ. in isto 2°. capło 9 nūero sensuū dic. ꝙ alteriꝫ ꝟtutis nō ē cogſcere ꝙ ābo sint unū. ⁊ loqtur de sensibili p se ⁊ de sensibili p accns q̄ uelit dicē ꝙ ad unā ꝟtutē p se nō ptinet dicē ꝙ ābo ista sint unū. s. rubeū ⁊ dulce 9 qbꝫ exemplificat. cuiꝫ rō assignat̄ ibidē. qa ista sunt unū scd̄m accns ⁊ respcū eiꝫ qđ ē p accns nō oꝛ eē aliq̄ ꝟtutē ꝓpam ⁊ iō melius dr̄ ꝑ mō. ¶ Ad aliā dicitur breuiter ꝙ licet albū ⁊ nigꝝ eēnt ottraria tn̄ motꝫ spirituales quos faciūt nullā hnt ottrarietatē sed sunt dispati ⁊ iō recipi pnt ī ꝟtute que ē eētialr̄ una lꝫ sit multa aliq̄lr̄ ut dictū ē. si tn̄ istī motꝫ eēnt ottrarii ut aliq̄ ocedē uident̄ tūc nunq̄ possent recipi in uno sensu simul. q̄uis ipe eēt aliꝫ ⁊ aliꝫ scd̄z eētiaȝ dūmō eēt unꝫ in subo. nā licet unū subm sit simul in potentia ad contraria tn̄ nūq̄ simul ⁊ scd̄m idē habet actu cōtraria ut dr̄ in lr̄a. ¶ Ad aliā cū dicit unū passiuū ꝛc. pōt dici ꝙ uerꝫ ē passiōe corpali sed passiōe spūali pōt ut unꝫ aer patir̄ ab odore ⁊ sono ⁊ colore. nec itelligo ꝙ unꝫ aer scd̄m eandē potentiā nāleȝ recipiat ab istis sed scd̄z dr̄sas ut a colore scd̄m ꝙ oyaphanuȝ ⁊ a sono scd̄z ꝙ facilr̄ mobilis aut scd̄m aliqd hȝmōi ⁊ ab odore scd̄m ꝙ est laudabilis euthimie ⁊ siccitatis ut dr̄ ī de sensu ⁊ sensato. ¶ Alr̄ pōt dici ꝙ unū passiuū ꝓpū nō recipit a diuersis actiuis. Sed unū passiuū cōe bn̄ pōt recipe a diuersis agētibꝫ corruptibilibꝫ. mō sensꝫ coīs ē unū passiuū cōe nō ꝓpriū ⁊ nō recipit nisi mediantibꝫ dr̄sis passiuis ꝓpis. s. mediātibꝫ dr̄sis sensibus ꝓpis. ¶ Ad aliā nego oñam. ⁊ cū dr̄ ꝙ natura dedit aīalibꝫ qnq̄ sensus ꝛc. uerꝫ ē. ꝑ sensus ille coīs nō pōt īmutari ab ipis sensibilibꝫ nisi mediātibus sensibus ꝓpriis. Vn̄ ꝓ illū mōm non potuit nā facē que facit p plura. Verꝫ ē igitr̄. ꝙ si sensꝫ cōmunis posset īmutari a sensibilibꝫ ꝓpis īmediate supꝛuenret sensus pticulares sed nō ita ē. Et si quis q̄reret que sit cā ꝙ sensus coīs ñ pōt īmutari a sensibilibꝫ nisi mediantibꝫ ꝓpis sensibus. Dicēdum ꝙ hȝ ē ex ordine graduū abstractiōis fore sensibilr̄. nā adeo pfectā abstractionē seu spūalitatē hȝ fora in sensu coī ꝙ nā fore nō potuit generare eam nisi mediante spē recepta in sensu qa natura nō ꝓcedit ab uno dissimiliū ad altꝛꝫ nisi p mediū iō ꝛc.

XXXVI

Deinde q̄r̄ circa capłm d̄ fantasia Vtꝛ fantasia sit idem cum sensu. Arguit̄ ꝑ ꝙ sic. qa oīs ꝟtus cogſcitiua organica ur̄ eē sensus. ī hoc n. differt sensus ab ītellcū. ut pz ī ista scīa. ꝑ fantasia ē ꝟtus cognoscitiua organica ut manifestū ē p Aꝛ. in isto 2° ⁊ in 3°. ¶ Itē ille ꝟtutes sūt eedē que hnt idē obm. hec ur̄ manifesta. nā ꝟtutes distīguūtur p actus. ⁊ actus p obā ut coīter dr̄. ꝑ fantasia habet idē obm cū sensu. nā sicut uisus pōt uidē colorē sic fantasia pōt ip̄m fantasiari. ⁊ silr̄ est de aliis sensibus quare ꝛc. ¶ Itē fantasia aut ē sensus. aut ē motꝫ factꝫ a sensu scd̄z actū. hȝ ur̄ diuisio sufficiēs scd̄m Aꝛ. qa fantasia nō pōt eē scīa nec opīo nec ītellcūs nec oppositū ex opīone ⁊ scīa ut satis oñdit Aꝛ. in lr̄a. Vn̄ sine dubio relinqtur ip̄am eē uel sensū uel motū factum a sensu scd̄m actū. ꝑ nō pōt eē motꝫ factꝫ a sensu scd̄z actū. ꝓbatio. qa motꝫ nō remanet deficiēte mouēte. hȝ ē manifesta p se. ⁊ hr̄ ex 3° ⁊ 7° ⁊ 8° phicoꝝ. mō deficiēte sensu scd̄m actū adhuc remanet fantasia. ut pz ī dormiēte somniāte. in ipo. n. nō ē aliqs sensus pticularis ī actu sentiēdi. ut pz ex d̄ sompno ⁊ uigilia. ⁊ si in ipo ē sensus coīs ī actu ipe ñ mouꝫ fantasiā ꝑ magis mouet̄ ab ymaginatiua p spēm ī ea reseruatā. ut hȝ uideri ī de sompno ⁊ uigilia ꝙ ꝛc. ¶ Oppositū uult Aꝛ. in lr̄a. ¶ Ad euidentiā questionis ꝓmittēda sūt aliq̄. ꝓ q ꝟtutes aīe sensitiue scd̄m Albtū sūt dr̄soꝝ genꝛ. quedā sūt apprehensiue d̄ foris ⁊ iste dicūtur sensus pticulares exteriores. s. uisus auditꝫ ꝛc. ⁊ dicūtur exteriores nō qa solū sint ī extremitatibꝫ corpis ꝑ qa īmutant a sensibilibꝫ exterioribꝫ non mediātibꝫ alīs uirtutibꝫ aīe ꝓpius īmutatis ut uisus īmutat̄ a colore sine aliq̄ sensu intꝛmedio ⁊ auditꝫ a sono ⁊ sic de ceteris. Et dicūtur pticulares qa unꝫq̄sq̄ eoꝝ determinatꝫ est ad aliqđ genꝫ sensibiliū ⁊ aliud nō cogſcit ut uisus ad colores ⁊ auditꝫ ad sonos. Alie uero sūt ꝟtutes apprehēsiue de intꝫ ⁊ hȝ coīter uocātur sensꝫ interiores. qui nō īmutāt̄ a rebꝫ exterioribꝫ nisi mediantibus aliis sensibus ⁊ isti sūt q̄nq̄ scd̄m Albtuȝ. s. sensus coīs. ymaginatiua. cogitatiua. fantasia. ⁊ memoratiua. q̄ꝛ nccitatē ⁊ distinctionē sic docet Albtus. Ad cuiꝫ euidentiā ꝓmitto duo. ꝓ q ī idiuiduis subaꝛ ⁊ ꝑcipue in hoībus nō solū sūt accidētia sensibilia ꝓpa ⁊ coīa sed etiā in eis sūt quedam ꝓpetates q̄s nō cognoscūt sensus pticulares. sicut ī forte ē bonitas uel malitia uel pnitas uel filiatio ⁊ māsuetudo uel iracūdia uel sanitas uel egritudo

ꝫ qñ ꝫ ubi ꝫ hm̄oi forme q̄s null⁹ pticulariū sens⁹ cognoscit. ꝫ iō dicūtur ītentiones nō sensate. ꝫ hoc satis īsinuat ōm̄. in suo libello de memoria ꝫ reminiscētia. Alteri⁹ p̄mitto q̄ nō ē uni⁹ ꝫ ei⁹dē ôtuti aīe bn̄ recipe species ꝫ bn̄ retinē seu ꝺseruare. Cui⁹ rō est scd̄m Albtū ꝫ accipit a ōm̄. in suo lib° de memoria ꝫ reminiscētia. qa ad h̄ q̄ uirt⁹ sit bn̄ receptiua req̄rit dominiū hūiditatis sup siccū in oplexione sui ꝺorgani. hūidi. n. ē bn̄ recipe īpressiones ut manifestū ē in aere ꝫ aqua q̄uis nō bn̄ retineant. ꝫ ad bonā retentionē req̄rit magnū dominiū siccitatis. siccū. n. licet cū difficultate recipiat tn̄ cū recepit bn̄ retinet ꝫ ꝺseruat utꝫ in lapidib⁹ ꝫ lignis. His p̄intellectis ꝺico q̄ nos expimur ī nob⁹ q̄ ognoscim⁹ diuersitatē ꝺrsoꝝ sensibiliū. ꝫ ad hoc spālit deseruit sensus coīs ut declaratum fuit. ꝫ iō ptrās eo. Deinde nos etiā expimur in nobis q̄ in absentia sensibilium tam cōmuniū q̄ ꝓpriorum nos reseruamus species ipsoꝝ ꝫ tenemus. ut absente patiete tu habes apud te spēm colorⁱs eius ꝫ figure ꝫ h⁹. simūt aūt ꝫ in alijs. ꝫ hoc ē p uirtutem ymaginatiuā. quā etiā qdā uocauerūt thesauꝝ seu archā formaꝝ sensibiliū. ꝫ hoc bn̄ oportuit fieri p aliā ôtutē a sensu cōi ꝓpter rōem p̄tactā. qa nō est uni⁹ ôtus penitus bn̄ retinē ꝫ bn̄ recipe. Itē nos expimur ī nob⁹ q̄ nos cognoscim⁹ ꝓpetates indīduoꝝ nō sensatas ut ognoscim⁹ hāc p̄nitatē ꝫ hāc filiationem hāc amicitiā ꝫ hāc inimicitiā ꝫ h⁹moi. ꝫ ad h̄ ponit uirt⁹ cogitatiua. De hac aūt uirtute mlta pulcra ꝫ p utilia docet ōm̄. Auerrois in diuersis locis h⁹ libri. ꝫ ego nūc onectā ea ꝓpter bn̄ eē ut melius ꝫ clarius potero. Ꝑ qdē de ista uirtute ꝺīc ōm̄. ī 2° h⁹. q̄ ipa cognoscit ītentiōes. i. formas indiuiduales ꝺium. x. p̄dicamentoꝝ. ut formā indīdualē h⁹ hoīs scd̄m q̄ h̄ hōc ꝫ hāc lineā ꝫ hāc albedinē ꝫ hāc p̄nitatē ꝫ hāc calefactionē ꝫ h⁹moi plā, ita q̄ nō solū cognoscit accīntia sensibilia coīa ꝫ ꝓpa sed intentionē nō sensatā ꝫ expoliat eā ab eis q̄ fuerūt ei diuīcta de sensibilib⁹ coīb⁹ ꝫ ꝓpis. Spoliat ꝺico. i districte ꝫ diuisim cognoscit. Vñ p tuā uirtutē cogitatiuā tu ognoscis q̄ h̄ aīa nō est idē cū h̄ corpe ꝫ h̄ manifestū ē. ꝫ etiā q̄ h̄ amicitia non ē idē cuꝫ h̄ colore uel cū hac magnitudine uel motu ul h⁹moi ꝫ ipam intentionē reponit cogitatiua ī uirtute memoratiua ut ꝺīc ōm̄. Itē de ista cogitatiua ꝺīc idē ōm̄. in 3° de aīa. q̄ qdā crediderūt eā eē intellectū ꝫ h̄ spālit attribuit Galieno cui⁹ rō fuit. qa ista uirt⁹ ē ꝓpa hoī ꝫ intellect⁹ ē ꝓpus hoī. g̃ zō. Sed h̄ non ē uerꝝ qa intellect⁹ ē uirt⁹ īmālis ꝫ sine corpe subo ꝫ cog̃scit qdditatē ul ꝫ abstracte. ꝫ cogitatiua ē de genere exntiū ī corpe ꝫ hoc manifestū ē ꝺ ea. quia hꝫ instrīm ꝺterminatū. s. mediū uētriculū cerebri ꝫ ē uirt⁹ indīdualis ꝫ indīdualit distincta. nec ualꝫ rō Galieni qa ꝓcedit ex duab⁹ affirmatiuis ī secūda figura. Ꝓptea ꝺīc ōm̄. in eodē 3°. q̄ ipa est de genere uirtutū sensibiliū. ꝫ subdit q̄ ymaginatiua ꝫ cogitatiua ꝫ memoratiua nō sunt nisi ad p̄tanoū in loco uirtutū sensibiliū ꝫ iō non indiget eis nisi in absentia sensibilis. qꝺ quō sit ītelligendū uidebit ī 3° deo uolēte. Rursus ꝺīc ōm̄. de ista uirtute in eodē 3°. q̄ ista uirt⁹ ē aliqua rō. ꝫ ipm ītelligo sic q̄ sicut rō abstracta rōcinat de reb⁹ ul apphē sis. sic ista nobilis uirt⁹ rōcinat de reb⁹ indiuidualit apphēsis ꝫ discurrit de uno in aliud ad cognitōez ignoti. ꝫ ex h̄ segtur eā eē ꝓpriā hoī qa solus hō rōcinat. ꝫ ꝺīc h̄ ōm̄. q̄ ei⁹ una actio nihil aliud est q̄ ponē intētionē forme ymaginatiōis cū suo ydolo apud rememorationē. ut cū aliqs memoratur se uidisse albū uirtus cogitatiua componit quodām̄ uisionem que est quedam intentio non sensata cuꝫ albedine que est forma sensata ita q̄ in isto actu cū aliqs iudicat se uidisse albū ôt⁹ ymagīatiua p̄n tat idolū albedinis ꝫ uirt⁹ memoratiua p̄sentat uisionē p̄teritā ꝫ ôtus cogitatiua cōponit illa ad inuicē ꝫ sic forte ītellexit ōm̄. q̄ cogitatiua cōponit intentionem forme cum ydolo apud rememorationem ꝫ addit ꝫ distinguit eaꝫ. s. intentionē ab eo. s. ydolo apud formationē. i. apud ītelligere. Ad hoc. n. q̄ intellectus distincte ītelligat aliquam huiⁿoi intentionē non sensatam oportet q̄ uirtus cogitatīa distincte cogitet eam indiuidualiter ut patebit ex 3° huⁱ. Amplius de cogitatiua inquit ōm̄. in eodem 3°. q̄ cum ipsa fuerit adiuta per memoratiuā ꝫ ymaginatiuā ipa p̄ntabit aliq̄n indiuiduū aliq̄ꝺ. i accipiet aliquam cognitionē indiuidui qꝺ nō fuit sensatum ab illo homine cogitante utpote cognitō nem alicuius futuri aut alicuius p̄teriti. uerbi gr̄a. sic intelligendo. Cum aliquis bonus medicus per suam uirtutē cogitatiuā cognoscit hāc egritudinē huⁱ hominis ꝫ eius causam ꝫ oplexionem ꝫ etatē ꝫ locū ꝫ hⁿoi pticulaīa. ꝫ p ôtutē mēoratiuā memoratur se uidisse seu cog̃uisse ex tali egritudine ꝫ ꝺsimili sequtam fuisse mortem ꝫ p uirtutem ymaginatiuam ymaginatur mortem istius hoīs. tūc cōtingit q̄ ipe iudicat uero iudicio hunc eē morituꝝ ac si p̄sentialiter sentiret ipsum mori. Similit aūt cū aliqs bonus nālis methalogic⁹ cogitat de grandine futura in estate ꝫ p uirtutem suam memoratiuam memoratur se uidisse post talem calorem estiuū ꝫ post talem nubē frequenter sequtā fuisse grādinem ꝫ per ymaginatiuam ymaginat descensum grandinis. tunc p cogitatiuaꝝ iudicat uero ꝫ recto iudicio grandinem eē cito futuram ac si uidēt eam actu cadentem. Et posset poni exemplū ī humanis agibilib⁹. sed qa illa sūt minus certa ꝫ sunt a libero arbitrio iō nolo exēplificare. h̄ igit ē qꝺ ōm̄. subiūgit. ꝫ intentio cogitatōis supple negotiātis circa p̄teritа aut futura aut p̄sentia que tamen ī mota sūt a sensu nihil aliud ē q̄ hoc. s. q̄ uirtus cogitatiua ponit rem absentem a sensu quasi rem sensatā. Vnde subdit. Et ideo cōprehensibilia hūana diuiduntur in hec duo. s. in cōprehēsibile cui⁹ p̄incipiū ē sensus ꝫ ī cōprehēsibile cuius p̄incipiū est cogitatō. oprehensibile qdem cuius p̄incipiū est sensus ē illud qꝺ est p̄esens sensui. ꝫ cōprehensibile cuius p̄incipium est cogitatio ē illud qꝺ ē absens ꝫ p̄cipue aut p̄teriti aut futuꝝ. Et adhuc ꝺīc ōm̄. ꝺ hac ôtute. Et non debet aliquis dicere q̄ uirtus cogitatiua ponit ītellecta singularia. i. ītellecta que s. seorsum ꝫ diuisim fuerunt ītellecta. ꝫ iam declarū est q̄ intellectus īmaterialis ponit ea supple sub rōnibus uniuersalib⁹. cogitatō aūt non est respectu absentiū supple nisi distinguēdo indiuidua illoꝝ ītelligibilium ꝫ p̄esentare ea in actu q̄i eēnt apud sensum. ꝫ ideo q̄n fuerunt in p̄esentia apud sensum tūc cadet cogitatō ꝫ remanebit actio intellectus in eis. i. respectu eoꝝ. Et hoc ultimū ꝺictū ē bene ꝺubium. qa scd̄m h̄ uidetur uelle ōm̄. q̄ ītellectus p̄nte idiuiduo rei intelligibilis ad sensū nō indiget cogitatiua ad intelligendū. qꝺ uidet multum incōueniens. qa Aꝝ. ꝺicit. q̄ intelligentē quē cūq; necesse ē fantasma aliqꝺ specularī. fantasia aūt que īmediate ministrat ipi intellectui uidetur esse ipa cogitatiua ꝫ h̄ uidebitur in 3° huⁱ. Deinde ꝺīc ōm̄. q̄ homo nō est generabilis ꝫ corruptibilis nisi p istam uirtutem. i. per formā quā ꝺsequit ista uirtus. intellectus. n. ꝫ scd̄m Aꝝ. est p̄petuus ꝫ iō scd̄m ipsum hō nō est corruptibilis. Hec sunt que docet ōm̄. ꝺ uirtute cogitatiua ꝫ sunt ita bona sicut tu uides. ꝫ forte h̄ est illa uirt⁹ aīe humane quam Aꝝ. distinguit ꝺtra scientificū ꝫ uocat eam rōcinatiuū uel cōsiliatiuū in 6°. ethicoꝝ. Segtur uidere

de uirtute fantastica scdm Albtum.dicit.n.Albtus
7 hoc est uerum. ꝙ nos expimur in nobis ꝙ nos
oponim9 ad iuicē formas cū formis 7 intentiões
cū intentionibus 7 intentiones cuz formis 7 eo°.
7 possumus exemplificare ꝓpter illos in qbus inci
pit oriri phia. Nos iudicam9 hꝫ oulce eē albū. 7 hꝫ
ē cōponere formā cū forma. ꝑ formaz. n. intelligit
sensibile ꝓpriū aut cōe. Similiter nos iudicamus
hunc patrē esse amicū. 7 hꝫ est oponere intentionez
cū intentione. nā per intentionē hic intelligit pro-
prietatē non sensatam. Et rursus iudicamus hꝫ oul
ce esse delectabile uel oueniens. 7 hꝫ est componere
intentionē cū forma. similiter 7 in alijs huj9modi.
7 hanc cōpositionem facit quarta uirtus. s. fantasti
ca ut ipe dicit. 7 quedam alia ogregat de ea. sed hoc
ad presens mihi sufficit. Deinde expimur ī nob
ꝙ in absentia sensibilium nos reseruam9 ipas intē
tiones. i. ꝓprietates non sensatas. 7 ñ est ab eadem
potentia tenere bene 7 bñ recipere. 7 iō illa uirt9 re
tentiua debet eē alia a cogitatiua que cognoscit eas
7 bene recipit. nec est eadez uirtus reseruatiua que
tenet formas sensatas 7 intentiones non sensatas
eo ꝙ altioris gradus 7 abstractionis est intentō q̄
forma ut dicit. 7 ideo cogimur ponere aliā uirtutē
que tenet intentiones elicitas hoc est distincte co-
gnitas a ꝟtute cogitatia. 7 hꝫ uocaf memoratia cōi
noiatione. uocatur aūt a qbusdam thesaurus intē-
tionū. sicut ymaginatiua dr thesaurus formaz. est
igitur hꝫ doctrina illi9 uiri. Et quāuis bene 7 realr
loquatur in maiori parte tamen aliqualiter uidef
recedere ab Auerroi. Nam ipe non ponit uirtutes
illas interiores nisi quatuor sicut apparet in tertio
huius. 7 hic allegat Aꝛ. dicens sic. ꝙ Aꝛ. posuit
uirtutes distinctas īdiuiduales in q̄tuor ordinib9
In primo posuit sensum coēm. deinde ymaginati-
uam. deide cogitatiuā. 7 postea memoratiuā. 7 ad
dit oñ. 7 posuit rememoratiuaz magis spiritualem.
deide cogitatiuā. deide ymaginatiuā. 7 post sensuz
coēm. Et puto ꝙ illā uirtutem quā Albert9 uocat
fantasiā. oñ. dicit eaz eē cogitatiuā. 7 hoc rōnabr
quia oportet ꝙ uirtus cogitatiua oꝑhendens opo
sita 7 simplicia sit eadē ut ipse met dicit in 3° huj9.
capko Indiuisibiliū qdem intelligibilia. Vnde cū
uirtus cogitatiua cognoscat itentiones 7 foas ne-
cesse est ut ipsa eadem sit oppositiua 7 diuisiua eatū
Vnde nō oportet ꝙ aliqua alia uirtus ea cōponat
aut diuidat ꝑcipue. quia natura non facit ꝑ plura
qd potest per unū. Q. n. uirtus cogitatiua cognos-
cat formas sensatas nō debet esse dubiū qa uirtus
cogitatiua superioz cognoscit illa que cognoscit in
ferioz mō tamen pfectioz. ideo magis credo oñ.
Organa aūt istaꝝ uirtutū ponūtur coīter. x. ut acci
pitur ab Alberto 7 oñ. ꝙ sensus coīs ē in anterioz
pte ꝑme cellule cerebri in loco ubi occurrunt netui
sensitiui. s. sensuū particulariū. postea in pte poste
rioz illi9 ꝑme cellule est uirtus ymagīatiua scdm
Albertū. in ꝑma uero pte medie cellule que calida
ē ex motu multi spūs ad ipsam ponit uirtutē cogi
tatiuā. in medio autē ipsi9 medie cellule ponit fan-
tasiam tanq̄ centrū inter ymaginatiuā 7 memora
tiuā. memoria. n. est in p9terioz pte cerebri. cuius
signū est qa lesa illa pte ledit memōia 7 illud simi
liter est signū ad organa ceteroz. Comentator autez
parū aliter loquitur sed fere in idē redit. supponēs
n. ꝙ sensus coīs sit in āterioz parte ꝑme cellule ce
rebri aut forte in cor de scdm ꝙ uidetur uelle Aꝛ.
in de sompno 7 uigilia aut utroq; mō aut alio dicit
ꝙ uirt9 ymaginatiua est in anterioz pte cerebri. 7
hoc est intelligendū scdm Albtū quantū ad poste-
riorē partē prie cellule. Cogitatiua autē est in me-
dio 7 rememoratiua in p9terioz. Dubitatões aūt
q̄ sunt circa istas uirtutes debent tractari in paruis
libris naturalib9 ꝑcipue in de sompno 7 uigilia 7 ī
de memoria 7 reminiscentia. Et est aduertenduz
ꝙ Aꝛ. in isto z° nō expsse loquitur nisi de duabus
istaꝝ uirtutū. s. de fantasia 7 sensu coī. 7 puto ꝙ ꝑ
fantasiā q̄nq; intelligit ymaginatiuā 7 q̄nq; cogi-
tatiuā. dicit. n. ꝙ fantasia ꝛseruat species sensibiliū
7 hoc cōpetit ymaginatīe. 7 dicit ꝙ aīalia mꝛa ope
rātur scdm illā. qd nō est alio mō nisi qa aīalia ap-
petūt fugeꝛ aut ꝑsequi illd qd fantasia iudicat aut
bonū aut malū. 7 hoc indubitanter oenit illi uir-
tuti quā oñ. uocat cogitatiuā. Et in 3° de aīa dicit
Aꝛ. ꝙ fantasia quedā est cōnalis. s. que ratiocinat
de rebo indiuidualibus. qd etiā est cogitare. Vnde
per fantasiā q̄nq; intelligit cogitatiuā ubi dicit. Et
quoniā īmanēt supple species sensibiliū facte a sen
sibilibus scdm actum in uirtute ymaginatiua. mꝛ
ta scdm ipam operātur aīalia 7 agūt 7 patiuntur.
de memoria uero 7 reminiscēcia seoz sū tractat ī li-
bello de memoria 7 reminiscētia 7 ibidē declaratū
ē ꝙ reminiscētia nō est aliud subaliter a cogitatīa.
Dis uisis dicendū ad qōnem ꝙ fantasia non est
idem cū sensu particulari exteriōi. 7 de isto loqtur
Aꝛ. in lra. quod ꝓbat multiplr. Sed accipio solum
unā rationē ad hoc. Si fantasia esset sensus exteriō
aut eēt sensus in potentia aut sensus in actu p suffi-
cientē diuisionē. sed non pōt esse sensus in potētia
qa maxīe uideretur eē uisus. nūc aūt aliquis carēt
uisu habet fantasiam ut patet de ceco qui fantasiat
in sompnis. 7 sic uidetur ꝙ fantasia non est idē cuz
uisu. 7 tamen maxīe uidet. qa fantasia sumpsit no-
men a lumīe. qd pertinet ad uisum. eo ꝙ ipe uisus
est maxīe sensus 7 plurīū reꝛ cognitaꝛ uisu reser-
uamus fantasmata q̄ ab alijs sensib9. 7 ideo maxīe
uideretur ꝙ eēt uisus q̄ qcunq; alius sensus partī-
cularis. Itē oē aīal habet potentiā sensitiuaz ut
notū est. unde aīal est aīal p sensū. sed quedam nō
habēt fantasiam ut formica 7 apes. sicut exemplifi-
catur in lra. Sed ut dicit Albtus illud exemplu
oīo falsū est. apes. n. artificiose opantur casas. 7 for
mica sibi ꝓuidet ī futuꝝ. qd sine ymaginatiōe aut
fantasia facē ñ possent. Vñ oñ. uidet uelle ꝙ apes
7 formica habēt ymaginatiuam. apes qdem per ar
tificiū. i. ꝓpter hoc. quia opātur similiter arti. 7 for
mica ꝓpter depositum. i. qa deponit nutrimentum
suum in loco determinato 7 tēpore determinato. Et
Albertus putat hoc ꝓuenisse non ex uitio phi. sed
ex uitio translatoris. quia translator non intellexit
nomina aīalium q̄ dicit Aꝛ. fantasiam non habere
7 loco eorum posuit formicas 7 apes. Vel si uolū9
saluare illam lram 7 bonitatem translationis pos-
sumus legere illud exemplū affirmatiue. ut sit sen
sus ꝙ fantasia non uidetur ineesse aīalib9 sicut ineest
formice 7 api. 7 hoc est ueꝝ. istis enī ineest fantasia
determinata. s. que pōt esse in actu suo in absentia
sensatorum. De apibus aūt dicit oñ. in z°. huj9
ca° de odore ꝙ apes mouent ad nutrimētum ex lo-
co remotissimo. quia ī quacūq; regione fuerint in
quodam tēpore singulis annis petunt litus matis
ut ex limo uigoꝛē sui nutrimēti ꝓcipiāt. formica si
militꝛ ꝓcedit de uno loco ad aliū quasi ymaginans
suum nutrimentū distans 7 redit ad locum deter-
minatū ubi cōgregat ī estate d quo uiuat ī hyeme
Vnde ī quadā scriptura dr. Surge miser usq; quo
dormis ? uade ad formicaz 7 considera uias eius. q̄
cum nō hēat oductoꝛē ogregat in estate d quo ui-
uat in hyeme ꝛc. patet igit ꝙ fantasia nō est sensus
in potentia. Et pidem colligitur ꝙ non sit sensus
in actu. quia iste ineest omnib9 aīalib9. fantasia aūt
non omnib9. Sed considerandum ꝙ scdm oñ.
in isto z°. 7 innuit Aꝛ. 3° huj9. Fantasia est duplex

Quedaz est fantasia ipfecta7 diminuta.7 ē illa q̄ non ē in actu suo nisi in pōtia rei sensibilis. 7 istaz habent aīalia quecunqz impfecta.nam aliť non cognoscerent intentionez conuenientis7 nociui. nec fugerent nociuū.nec ꝓsequerētur conueniēs. cuiꝰ oppositum uidemus ī impfectissimis.s.quibꝰ tactus solus inest.ut Aꝛ.dicit in 3° huiꝰ.ista enim cuz punguntur aut eis apponitur aliquod disconueni ens retrahunt se.qđ nō facerent nisi iudicarēt illđ sibi nociuū.7 cum apponitur eis aliquod cōueniēs dilatant se supꝛ illud ut pōt. quod nequaquā agerent nisi cognoscerent illud sibi conueniens.nociuz autē7 conueniens seu ꝓficuum sunt intentiones nō sensate.quas nō cognoscit aliquis sensus exterioꝛ. Vnde relinquitur ꝙ habent uirtutem interiozem cognoscitiuam istarū ꝓpꝛietatum licet multum diminute cognoscant.7 solū cognoscant re ꝑsente.

Cuius signū manifestū est.quia nunq̄ moueret se se de uno loco ad alium locum distantem. Istis igitur concedebatur fantasia indeterminata.i.impfecta7 diminuta. Fantasia uero determinata ē illa que fantasiatur aliquid ī absentia ipsius.7 hāc habent aīalia mobilia de loco ad locum. Itē ꝙ fantasia non sit sensus scđm actum est manifestum ex alio.quia dormientibꝰ contingunt fantastice apparitiones in quibus tamē nullus est sensus particularis in actu sentiendi ut ꝓbatur ī de somno7 uigilia.ģ fantasia nullo modo est sensus particularis. Et est notandum ꝙ fantasia aliqñ sumitur ꝓ potentia naturali aīe sensitiue.aliquando ꝓ actu illius uirtutis 7 ꝓ potentia.aliqñ sumiť ꝓ ōtute reseruatiua spēz sensibiliū 7 sic est ymaginatiua 7 qñq̄ sumiť ꝓ potentia cognoscitiua ipsoꝛ sensibiliū in absentia eoꝛ 7 cognoscitiua etiam intentionū nō sensataꝛ.7 sic est cogitatiua scđm rei ueritatē scđm ōm.3° huiꝰ. Primo quidem mō uī Aꝛ. sumere fantasiaz cum dicit ꝙ in ipsa maneant spēci es sensibiliū similes sensibilibus. Et 2° modo cum ipse dicit.ꝙ fantasia quedaz est rationalis.ut tangebatur ꝓius.7 etiam cū ipse dicit fantasiaz esse ꝓncipiuz motus una cū appetitu.ibi sumit fantasiaz ꝓ cogitatiua. Illa enī uirtus que cū appetitu est ꝓncipiū motus.ꝺbet cognoscere illud ad qđ ē motus tanq̄ bonū ad ꝓsequendū . Vnde Aꝛ.in hoc ꝓbat intellectum speculatiuū non esse ꝓncipiū motus.quia nihil dicit de ꝓsequibili aut fugibili.7 in illo ca°. Videtur aūt sensibile ex potentia existēte ꝛc.dicit. Cū autē delectabile aut tristabile affirmat aut negat.aut fugit.aut sequitur. non enī appetitꝰ appetit ꝓsequi nisi illud qđ cognitum est sub ratione boni.neq̄ fugere nisi qđ cognitum est ut malz. Et hoc etiā manifestuz est in de motibus aīaliū 7 ex 3° ethicoꝛ. Virtus aūt fantastica quaz Aꝛ.ponit esse ꝓncipiū motus cū appetitu nō est illa uirtus que solū reseruat ymagines aut species. sed est uirtus cogitatiua modo predicto, 7 illa est cogitatiua uirtus in hominibus 7 estimatiua in bꝛutis. Et sic manifeste apparet ꝙ Aꝛ.accipit fantasiaz ꝓ cogitatiua 7 estimatiua. Ad hoc cum ipse dicit ꝙ intelligentez quēcūq̄ necesse est fantasma aliquod speculari.puto ꝙ per fantasiaz intelligat actū cogitatiue. Et similiter in alijs uerbis in quibꝰ assignat uirtutez ministrantem intellectui. Sed hoc magis manifestabitur in 3°. Ad primaz rationē dico.ꝙ concludit fantasiaz esse aliquē sensum coīter dicto sensu ꝓ interiozi 7 exterioꝛi.sed nō ꝓbat ꝙ sit sensus ꝓticularis exterioꝛ. Ad aliā cum dicitur ōtutes que habent idem obiectū ꝛc. dico ꝙ ueruz est nisi sint uirtutes oꝛdinate ad īuicem sic ꝙ una īmutaretur ab alia . Sed si sūt oꝛdinate isto modo possūt habere quodāmodo idem obiectum . modo fantasia 7 sensus sunt oꝛdinate uirtutes quia fantasia non īmutatur a rebus exterioꝛibus nisi mediante sensu.7 ideo possunt habere idem obiectum. uisus aūt 7 auditus sūt diuerse uirtutes quarū una non īmutatur ab alia.7 sic non habēt unū obiectū sed diuersa. Ad aliā dico.ꝙ īmo fantasia ꝓ actu predicte uirtutis est motus factus a sensu actu sili illi ut dīc Aꝛ.7 ōm.7 cū oī.ꝙ moťꝰ nō remanz ꝛc. Potest dici ꝙ sicut in motu ōtinuo est cōsiderare ipsam pfectionem que recipiť.7 ipsam receptionē quā ōm.uocat trāsmutationez cōiunctā cū tēpoꝛe in 5° phicoꝛ.sic in alteratione spūali 7 instantanea ē ꝺsiderare qualitatē spūalem q̄ recipitur ī uirtute aliqua. 7 ipsam actualem transmutationē qua denominatur transmutata.uel receptionez qua dicit recipiens in actu. Et siquidem sumaťꝰ moťꝰ spūalꝰ ꝓ illa qualitate spirituali que recipitur in aliquo subo spūaliter īmutato.ille moťꝰ utiq̄ remanē pōt absente uel deficiēte motoꝛe q illam foꝛmā impssit ut ꝺficiēte uel absente igne calefaciēte aquā pōt remanē illa caliditas quā generauit ignis. similiter autem 7 in alijs multis. Sed si sumat moťꝰ ꝓ ipsa trāsmutatione actuali qua foꝛaliter aliqd dicit trāsmutari 7 est de genere transmutatōis scđm ōm.in 5° phicoꝛꝛ 7 in 3°.sic ueꝛ est ꝙ motus nō remanz de ficiēte motoꝛe.absente.n.igne calefaciēte amplius aqua ñ trāsmutatur ad caliditatem. Et est ītelligēda diffinitio quam ponit Aꝛ.ꝙ fantasia est motus factus a sensu scđm actū.i.quedā foꝛma uel q̄litas spūal' impꝛessa alicui uirtuti ab ipso sensu actuato specie sensibili. 7 illa multū bñ remanet in uirtute reseruatiua. Vnde sine dubio Aꝛ. uidetur ibi capere fantasiaz ꝓ actu uirtutis ymaginatiue quez recipit a sensu actuato 7 ideo ñ ualet rō. Dixerīt aūt aliq ꝙ diffinitio sic intelligi debet fantasia ē motus ꝛc. i.uirtꝰ nata moueri a sensu scđz actuz ita ꝙ ibi Aꝛ. accipit accidens ꝓ subo ad ipsuz notificandū. ideo non ualet ratio.

Explicīt questiōes supꝛa secūdū libꝛ de aīa Aꝛ. Magistri Johis ꝺ Janduno.

Incipiūt questiōes tertii.

Ē pte aūt aīe qua ⁊c̄.
Volo ogregare q̄dam d̄ aīa
itellectia aliq̄ ex dictis Ar.
aliqua ex dictis om̄.aliq̄ ex
q̄busd̄ sollempnib⁹ docto-
ribus. nōnulla autē q̄ mihi
doctor ueritatis p diligentē
sollicitudinē prebuit intelli
gere. Proceda aūt mō disputatiuo ut dubitatōes
tollātur⁊ ueritas manifestet iussu dei. Prima g̃ sit
questio. Utr⁊ naturalis phs debeat ōsiderare de
intellcū. Et arguit p q nō.qa dicit om̄.⁊° phicorū
om̄to ⁊8°.q ōsiderato d̄ diſpoib⁹ formar abstrac
tar scd̄m q̄ sūt abstracte⁊ de qdditatib⁹ ear ppū
ē pme phie 7 nō nālis scie.sed intellect⁹ est forma
abstracta ut uult⁊ demonstrat Ar.in isto 3°.g̃ ⁊c̄.
Itē nālis nō ōsiderat nisi de ill̄ que mouet mo-
ta.quecūq; aūt mouēt nō mota.nō sūt ampli⁹ phi
sice ōsiderationis scd̄m Ar.in ⁊° phicor⁊ in illo ca°
Sed mōr⁊ cār.sed itellcūs ē mouēs non motus.
scd̄m Ar.in isto 3°.ca°. Oīo qdē g̃ sicut p̄dictū est
inq̄tū appetitiuū aīal ⁊c̄. ubi dicit i fine.q opinio
ulīs aut nō mouet aut mouet nō mota⁊ sic itellec-
tus nō mouet scd̄m motū corpis qd̄ mouet.q̄te ⁊c̄
Itē entia que ptinēt ad phm nālē debēt diffini-
ri p mām sensibilē.ut in phēo huj⁹ pz.⁊ in 7° me-
thaph.ca°. Quantū vo diffinitō ē rō.⁊ ⁊° phisicor⁊
ca°. Qm̄ aūt determinatū ē quot modis dr nā.ꝺ in
tellectus nō debet diffiniri p mām sensibilē cuj⁹ sit
vrus imaterialis⁊ icorporea 3° huj⁹ uersus prīci-
piū. Opposituꝫ pz p Ar.in isto 3°.⁊ sīlr p om̄. Et
arguit rōe.qa nālis hz determinate de oīb⁹ formis
mālib⁹ ut uult om̄.⁊ Ar.⁊° phicor⁊.ca°. Qm̄ autē
nā duplr dr ⁊c̄.sed itellcūs ē forma materialis. qa
fora illius qd̄ generat a generāte māli ē materiāl.
hs uidet manifesta.ꝺ hō generat ab agēte materiali
homo.n.generat hoiem ex mā⁊ sol ut ibidem dicit
Ar.g̃ ⁊c̄. Et om̄tator sup istū tertiū om̄to 19° dīc
q hs nomē intellcūs i hs li° sumit q̄tuō mōis.dr .n
de intellcū māli⁊ ē itellcūs q uocat possibilis.de q̄
dicit Ar.q nullā hz naturā nisi q possibilis uocat⁹
ē.quē alīj uocāt intellcm speculatiuū.dr etiā de in-
tellectu agēte.⁊ de intellcū in hītu⁊ ille ē intellcūs
informat⁹ spē itelligibili p quā itelligit qñ ulr nisi
aliqd phibeat.hs.n.ē diffinitio supple itelligibil̄ ut
hns hītum itelligat p ipm illud qd̄ ē ei ppr̄ium.i.
obm ppr̄iū ex se⁊ qñ uult absq; hs q idigeat i hoc
aliquo extrīseco ut dīc om̄.om̄to 17°. Et de uirtute
ymaginatīa.i.de uirtute cogitatiua.ōsuetudo.n.ē
attribuere itellectui uirtutē cogitatiuā ut dicitur i
isto 3°.ista.n.uirtus.s.cogitatiua ē aliq̄ rō ut etiaz
ipe met dicit om̄to 19°. Et de hac mlta ogregata sūt
in qōne ultīa sup secundū hs.⁊ de itellcū agēte ⁊c̄.
Dico ad qōnem q̄tuor. P q nālis debet ōsidē-
rare de itellcū 4° mō dicto.qa eiusdē phi ē ōsiderare
formā aliquā⁊ eiusd̄ ppam uirtutē.cū uirtus p̄opa
sit accns ppium ut pz ex dictis in 2° hs.eiusdē autem
scie ē ōsiderare subm⁊ accns ppium p p̄teriorꝫ. ß
uirtus cogitatiua ē uirtus fore hūane ppa hōi ut ulr
om̄.in isto 3°.om̄to 19°. Et ōstat q nālis phs habet
ōsiderare formā ppam hōis ut pz ex 2° phicor⁊.ca°
Qm̄ aūt nā duplr dr ⁊c̄.g̃ ⁊c̄. ⁊° dico q nālis hz
ōsiderare itellectū materialē.i.itellcm possibilem.
qd̄ ꝓbat Buiter.qa nālis phs hz ōsiderare omnem
subam que mouet ab aliq̄ exīte in mā.ut sad patet
ex 6° methaph.ca° p.sed itellcūs possibil mouet.i.
imutat ab aliquo exīte in mā.i.ab ipsis fantasma
tibus humanis scd̄m Ar.in 3° hs. ca°. Videt autē
sensibile ex potentia existēte sensitiuo actu agens.
ubi dicit. Intellectiue aūt anime fantasmata sūt sic
sicut sensibilia sensui. ōstat aūt q p fantasmata sunt
tes exīntes in mā.s.i corpe hūano igit ⁊c̄. C° dico
q ipe phs bn̄ habet ōsiderare de itellcū in hītu.qa
ipe cōsiderat oēs spēs rer⁊ generabiliu⁊ 7 corruptī-
bilium.ut satis patet ex 6° methaph.ca°.pmo. mō
intellectus in habitu ē generabilis 7 corruptibilis
Species enim intelligibilis que est forma intellec-
tus i hītu ē generabil̄ 7 cōruptibil̄ scd̄; generatō;
7 corruptionē itentionū ymaginatar⁊.ut plane do-
cet om̄.in isto 3° 7 uidebit̄ p⁹. Un̄ dīc om̄.omēto
3°.q itellecta ulīa sūt colligata cū ymaginib⁹ 7 cor
rupta p corruptionē ear⁊.⁊ itelligo colligata eo mō
quo effectus cause agētis ē colligat⁹ cū cā. Itē di-
co 4° q nālis debet ōsiderare intellcm agentē de q̄
etiā dr hoc nomē intellcūs.qa nālis debet ōsiderar
de eo qd̄ ē imediatū aut ppinquū pncipiū opatio
nis nālis que dependet ab aliquo exīte in mā.ß itel
lectus agēs ē h⁹mōi.g̃ ⁊c̄. maior pz qa de tali opa-
tione nāli que dependet ab aliquo exīte in corpe ulr
in mā ōsiderat phs nālis. ut manifestū ē.qs.n.alī⁹
eā ōsiderat⁊ p ons debet cōsiderare d̄ eo qd̄ est p
se pncipiū imediatū aut ppinquū h⁹ opatiōis. cū
cognitō pncipiati nō possit hr̄i sufficienter sine ogni
tiōe pncipij utr⁊ p phicor⁊ i pn°.⁊ p p⁹teriorū.maior
ꝓpz. nā itellcūs agēs ē pncipiū intellectiōis forte
imediatū ut uidebit̄ p⁹ deo dāte.uel saltē ppīquū
nō remotū oīo.ipe.n.ē q facit de potētia intellectūs
actu itellecta ut dīc om̄.in isto 3° om̄to 18°.⁊ plura
es alibi. itelligē aūt ē opatio nāl.ut satis pz ex isto
3°.⁊ dependet cū hs ab aliquo exīte in mā.s.a fantas
mate scd̄m Ar.in isto 3°.ca°. Videt aūt sensibile ex
potētia exīte.ubi dīc. spēs qdem igit intellectuū
i fantasmatib⁹ itelligit.⁊ i fine illi⁹ capli. Nūc aūt
de aīa ocā ī capitulātes.dīc. q pmi itellect⁹.i.pmi
actus itelligēdi nō sūt fantasmata ß nō sūt sine fan
tasmatib⁹ g̃ ⁊c̄. Possum g̃ itelligere scd̄; Ar.q nā-
lis phs hz ōsiderare totā aīam itellectiuā hūanam
sicut quoddā ens hns nām q̄dāmodo oppositam ex
itellcū possibili⁊ itellcū agēte.ex possibili quidem
sicut ex nā que ē mā aut ad modū materie.ex agēte
aūt sicut ex nā que ē fora aut silr fore. Utr⁊ autē ex
istis duob⁹ fiat suba p se una scd̄m eē subale unum
uidendū ē ex ontib⁹. Et ad hs subē ōsiderationem
tanq̄ ad ultimā terminat ōsidera° phi nālis de for-
mis quar⁊ ōsiderat qdditates ita q p aliā formam
nobiliorē nō ōsiderat qdditatē explicite. sed solus
ōsiderat alias foras abstractas q̄tum ad esse scd̄m
om̄.⁊° phicor⁊ ptim i pncipio⁊ ultīo om̄to eius.
Ad primā rōem cū dr ōsideratō ⁊c̄.dico q om̄.
itelligit de illis formis abstractis que oīo sūt itrās
mutabiles neq; etiā sūt pncipia imediata opatiōis
nālis noue 7 dependētis ab aliquo exīte i materia
sicut sūt itelligētie mouentes corpa celestia.iste.n.
sūt oīo ītransmutabiles 7 p se 7 p accns 7 non sunt
imediata pncipia alicuj⁹ opatōis noue dependentis
a mā nisi mediāte motu etno. ut hr̄ ex 8° phicor⁊ 7
p celi 7 mūdi. Ad aliā pōr dici q q̄uis itellectus
nō moueat motu locali neq; alijs motib⁹ cōpalib⁹
tñ imutat spūalr ab itentionib⁹ ymaginatis siue a
fantasmatib⁹ hūanis.7 ē in potētia eēntiali aliquo
mō ut uidebit̄ in sequentib⁹. Ad aliā pōt dici q
īmo itellcūs hūanus bn̄ est diffiniēdus p materiaz
sensibilē.s.corpus hūanū a cuj⁹ fantasmatib⁹ i ipo
exītibus mouet ad actum suū itelligēdi.7 sic dice
retur colligendo ex dictis Ar.⁊ om̄.q intellectus
hūan⁹ ē suba īmālis cuj⁹ opa° dependet aliq̄ mō ex
itentionib⁹ ymagīat exītib⁹ i corpe hūano ulr aliq̄
tali mō.7 cū patet q n̄.qa ē uirtus īmālis 7 icorpea
ut uidebit̄ p⁹. uer⁊ ē q ipe itellcūs hūan⁹ ē uirtus
īmālis.qa nō unit⁹ ē matie nec corpi nccio scd̄; eē.
tñ in opādo dependet ab aliq̄ exīte i corpe.s. ab in-
tentiōe ymagīata. Quo aūt opatio itellcūs hūani

dependet ex his duobꝫ .s. ex fantasmatibꝫ ⁊ intellcū agēte pꝫteriꝫ pscrutandū ē. ⁊ sic de isto sufficiat.

Sigit intelligē ē sicut sentire ꝛc. Querit hic. Utr ītellcūs sit ⁊tus passiua ab ītelligibili. Arguit ꝑ ꝙ nō. ga agēs ⁊ patiēs coīcant ī mā ꝑ de generatione. ca° de actiuis ⁊ passiuis. sed intellcūs nō coīcat in mā cū intelligibili. ut hī ex isto 3°. est. n. sepatus ⁊ īmixtus igit ꝛc. Itez uirtus actiua ē nobilioꝛ ꝙ passiua 3° huiꝰ. ca°. Nm aūt sicut in oī. ß uirtus ipiꝰ ītelligibilis ut lapidis aut ligni nō est nobiliō ipo ītellcū ꝙ ꝛc. Itē omne qd patit mouet. actio. n. ⁊ passio nō sūt sine motu 3° phicoꝛ. ß ītellcūs nō mouet. qa oē qd mouet ē corpꝫ 6° phicoꝛ. Oppositū arguit auctoritate Ar. q uult ꝙ ītelligere ul est pati uel aliqd hꝫ. alterꝫ. qd nō eēt si ītellcūs nō eēt uirtus passiua ꝙ ꝛc. Idē dic om. plane. Ad euidentiā istiꝰ qōnis reducēda ē ad memoriā distinc° ipsiꝰ pati quā ponit Ar. 2° huiꝰ. ca°. Diuidendum aūt de potētia ⁊ actu. ⁊ fuit declarata in 2°. Est aūt talis distinctio Buiter. q dam ē pati qd ē recipere formā cū corruptione ⁊tri ꝓexīntis ī passo. ⁊ talis passio pōt dici passio corruptiua. ⁊ aliud est pati qd ē receptio pfectionis ab aliq̄ ente actu in ente ī potētia absq; cōuꝑne alicꝰ ⁊tr̄ie disꝑsionis ꝓexīd ī passo. Utrꝰ ē ītelligēdū hꝫ scdz om. om̄to 4°. q differentia ē inter actiuā ⁊ passiuā uirtutē. nam uirtus actiua mouet illud cui attribuit. i. suū obm ut caliditas cale factibile. ⁊ uirtus passiua mouetur ab eo cui attribuit. i. a suo obo sicut uisus a colore. Et hanc distinctionē potuit sumē a mgr̄o phoꝛ 5° methaphꝫ. ca° de ptāte. ubi posuit unā potentiam q ē ꝓncipiū trāsmutādi alterꝫ inq̄tum alterꝫ. ⁊ hec ē actiua. aliā que est principiū trāsmutādi ab altero ī quātū ab altero. ⁊ hꝫ ē passiua scdm oēs exponentes. Tūc dico Buiter ad qōnem. q ī aīa intellectiua hūana ē quedā uirtꝰ seu potētia passiua. ⁊ hec oꝛ intellcūs possibilis. s. q subicit actui ītelligendi ⁊ spēi ītelligibili. ⁊ pōt ꝓbari ex ꝓmissis. nā oīs illa uirtꝰ est passiua que mouet ab aliquo extrīseco ab ea. sed ī aīa ītellectiua hūana ē hꝰmōi potētia que mouet ab aliq̄ extrinseco. s. a fantasmatibꝫ humanis. nunq̄. n. aīa hūana ītelligeret nisi ꝑnte fantasmate ī actu. qd non est ꝓpter aliud nisi qa fantasmata mouēt ipaz ad actū ītelligēdi ut uī maīfestū. Et confirmat rō. qa uirtus cuiꝰ opatio manet ī ipa ⁊ non ē in aliquo nisi ꝑnte aliquo extrīseco est passiua ⁊ mouet ab illo. ꝓ alio. n. nō pōt accidē ꝙ aliq̄ uirtus nō sit ī suo ꝓꝓo actu sine extrīseco ꝑnte nisi qa uel actio seu opatio eiꝰ recipit in illo extrinseco sicut opatō caliditatis ī calefactibili. uel qa illa uirtus indiget recipe ab illo extrīseco ut sit ī suo actu. si igit alicuiꝰ uirtutis opatio non recipit in aliq̄ extrinseco sed remanet in ipa uirtute ⁊ tn̄ indiget extrinseco ad suū actū indubitātet hꝫ est ꝓ eo qa indiget aliqd recipe ab ipso extrinseco ⁊ ꝓ oīs pati ab eo. qd si negatet. ipossibile eēt dem̄rate aliquā uirtutē eē passiuā. ß sic est in ꝓposito. nā aīa ītellectiua nr̄a ad ītelligere idiget fantasmate hūano ⁊ opatō que ē intelligē remanet in aliq̄ potētia aīe ⁊ nō recipit in fantasmate qa sic fantasmata intelligerent. q̄re seqtur in aīa nr̄a ītellectiua esse aliquā uirtutē passiuā. Utr aūt in ipa sit aliqua uirtꝰ actiua poster⁊ius pscrutandū erit. nec ītelligo ītellectuz pati ab ītelligibili mediāte fantasmate passiōe corruptiua sed passione pfectiua q̄ ē receptio spēi intelligibilis ipam qdditatē repntantis. Et hoc docuit Ar. in lra sic. ipassibilē ꝙ oꝛ eē supple passiōe corruptiua suscep⁊iuū aūt spēi ꝛc. Ad primā rōem patet tn̄sio ꝓ dictā distinctionem. maioꝛ. n. ē uera de patiente ꝓ mō. non aūt 2° mō. Ad aliud dicūt aliq ꝙ maioꝛ ē uera de agēte ꝓncipali sed nō de agēte instrumētali. ut semē nō ē nobiliꝰ hoīe generato a semīe. ē. n. semē agēs instrumētale. mō fantasma est agēs instrumētale ad ītelligere. ⁊ intellectꝰ ē agens ꝓncipale. Sed hꝫ nō satisfacit. ꝓ qa instrumētali agēti non assimilatur effectꝰ neq; diuersificat scdm diuersitatē eiꝰ. ut securi nō assimilatur domꝰ nec hō semini. nūc aūt ītelligē ⁊ spēs ītelligibilis bn̄ assimilant fantasmati ⁊ diuersificant scdm or̄sitatē ipius fantasmatis. ut patet in isto 3°. Itē ꝙis agens instrumētale nō sit nobiliꝰ suo effectu. tn̄ ē nobiliꝰ ꝙ potentia receptiua fore quā facit. ut uirtꝰ informatiua exīs in semīe masculi licet nō sit nobilioꝛ hoīe generato tn̄ ipa indubitanter ē nobilioꝛ simplr̄ ꝙ sit potētia passiua exīs in semīe femelle. Et ꝺuincet quedāmō hꝫ a qbusdā ex suo ꝺcesso. nā ipi utūtur ista ꝓpone. cū optimū in aliq̄ genere ē melius simplicit optimo in aliq̄ alio genere tūc totū illd genꝰ cuiꝰ optimū est meliꝰ optimo alteriꝰ generis scdm illā ꝺditionē qua ꝺpatur ad optimuz alteriꝰ generis ē digniꝰ ⁊ nobilius toto illo genere alio. ß optimuz in genere actuū ē simplr̄ nobiliꝰ optio in genē potentiaz passiuaz. ꝺus. n. ꝙ ē optimꝰ actus uel ens actu ē nobilioꝛ oī potentia passiua. Totalr̄. n. optimū eoz que in nā sūt ꝺus ē. sicut dr̄ in ꝓhemio methaphꝫ. g̃ totū genꝰ actuū ē meliꝰ toto genere potētiaz passiuaz. si igit fantasma ē actꝰ qdam agens ī intellectū ⁊ ītellectꝰ est potētia passiua ab eo. seqt incōueniēs ꝑdictū. Hāc aūt obiectionē soluere nō posset qcunq; utit illa ꝓpone ī tota sua ulitate ⁊ cōitate mō ꝑdicto. Sed qūo ꝺbet solui scdm ueritatē uisū fuit ī tractatu de sensu agēte. Sed dicūt aliq ad rōem illā. cū dr̄. agēs est nobiliꝰ patiēte ꝛc. uez ē si ē agēs uirtute ꝓꝓa. ß si nō agit ⁊tute ꝓꝓa ñ oꝛ. mō fantasma nō agit in intellectū uirtute ꝓꝓa. sed uirtute ītellcūs agētis. ⁊ adhuc illud nō sufficit. qa si solū hꝫ ē uez ꝺ agēte qd agit uirtute ꝓꝓa tūc cuz nō sit nisi unū agens uirtute ꝓꝓa. s. ꝓmū ꝓncipiū. oīa. n. alia agūt uirtute illiꝰ ut satis hr̄ 8° phicoꝛū. sequeret ꝙ nō ꝺporteret aliqd agēs ee nobiliꝰ suo patiēte nisi ꝓmū ꝓncipiū qd est ꝺus. ⁊ sic Ar. per illā ꝓpōnem sp agēs ē ꝑstantiꝰ patiēte nō ꝓbauit aliqd de ītellcū agēte nisi dicat ꝙ intellectus agēs ē ipse ꝺus qd ē impossibile. Et iō alr̄ dicūt alii ꝙ ꝓpō Ar. ē intelligēda ꝺpando agēs ⁊ patiēs eiusdē ordinis. s. quoz utrūq; ē māle uel utrūq; ē imāle. ß si cōpant ad inuicē agens ⁊ patiēs diuersoz ordinū. s. agēs materiale uel exīs in materia ⁊ patiēs incorpale uel īmateriale tūc nō oꝛ ꝙ oē tale agens sit nobilius oī suo patiēte. ⁊ sic ē in ꝓposito. Nā fantasma ē agens materiale. i. exīs aliq̄ mō in materia. ⁊ ītellcūs est patiēs īcorpoꝛeū ⁊ īmatiale iō ꝛc. Itē aliter pōt dici ꝙ agēs scdz ꝙ ē agēs ꝺbz ee nobilius patiēte scdm ꝙ ē patiēs. nō tn̄ ex hꝫ sequit ꝙ agēs ulr̄ sit nobiliꝰ simplr̄ eo qd ē patiens. qa licet aliqd patiat ab aliquo alio tn̄ pōt hr̄e opationē pfectioꝛē ⁊ nobilioꝛē opatiōe quacūq; illius agētis. ut q̄is hō patiat ab igne tn̄ hō hz nobiliorē opationē q̄ sit opatio ignis. ⁊ iō iudicaret homo simplr̄ ⁊ absolute nobiliꝰ ens q̄ sit ignis. qa nobilitas rei simplr̄ attenditꝰ ex eiꝰ nobilissima opatione. Sic ī ꝓposito q̄is ītellcūs patiat ab ipo fantasmate quoq̄mō. ⁊ in hꝫ sit minꝰ nobilis ipo fantasmate ut agēs ē. qa tn̄ intelligē qd ē opatio intellcūs est nobilius q̄ quecūq; opa° fantasmatis ut fantasma ē. ideo simplr̄ ⁊ absolute ītellcūs ē nobilioꝛ fantasmate. si igit ipe ītellcūs nulla aliā hēret opationez ꝓpriā nisi ipm recipe spēs a fantasmatibꝫ tunc sine ꝺubio sequeretur intellcm̄ ee minus nobilez ipsis

fantasmatibꝫ sed hꝫ aliã nobiliozẽ ut dictũ ẽ. Qualiter autẽ fiat ipm itelligẽ ab itellcũ agẽte⁊ fantasmate uidebit pᵒ.⁊ iõ simplr nobiliõ ẽ intellectᵒ q̃ꝫ fantasma. ¶ Ad aliud cũ dr.oẽ qꝺ patit ꝛc. uel ẽ si patiat passiõe corruptiua mouet motu ꝓpe ocõ q ẽ actus ipfectus cũ fluxu otinuo ad pfectionem. ß si patit passiõe pfectiua solũ sic mouet motu impꝓprie dicto q ẽ indiuisibilis⁊ instãtanea mutatio⁊ receptio spẽi.⁊ sic est in ꝓposito. Nec.n.ẽ intellectũ nõ moueri motu otinuo q ẽ actᵒ impfectᵒ cũ fluxu ad ultimũ oplementũ.sic.n.oẽ qꝺ mouetur ẽ corpᵒ ut ꝺemõstratũ ẽ 6° phicoꝝ. tñ bñ mouet motu equoce dicto.s.indiuisibili mutatiõe recipiẽdo aliquã formã ad quã fuit in potẽtia receptiua⁊ ß manifestũ ẽ ex isto 3°. q̃re nõ ualet.

¶ Quæstio III.

Consequent querit. Utꝝ potentia aie intellectiue ad spẽm intelligibilẽ uel ad itelligẽ sit idẽ eẽntialr cũ suba aie. Arguit ꝓ q sic.qa nisi potẽtia illa eẽt idẽ eẽntialr cũ substantia aie.tunc sequereꝫ q aliqꝺ indiuisibile posset ee quale. ß ẽ otra Aꝝ.ꝓ phicoꝝ ca°. Principiũ aũt maxie ꝓprium.ubi uult q idiuisibile nõ põt ee q̃le.⁊ ꝓbatur ona.qa si potẽtia illa sit aliud eẽntialr a suba aie nõ põt ee nisi in genere q̃litatis.potentia.n.passiua ẽ in genere q̃litat.⁊ sic itellcus hns hꝰmõi potentiã erit q̃lis.⁊ ipse itellectus ẽ qꝺ idiuisibile ut manifestũ ẽ ex isto 3°. g̃ ꝛc. ¶ Et si dicat ß q ipa potẽtia est qꝺã respectᵒ ad actũ otra ß ẽ.qa ois rela° fundat imediate sup aliqꝺ accidẽs absolutuꝫ.ut ur uelle Aꝝ.5° methaph. ca° de adaliqd⁊ coiter allegat.mõ iste respectᵒ nõ potest fundari sup aliud accns absolutũ nisi sup aliquam q̃litatẽ q ẽ ydoneitas naturalr aie itellectie ad suũ actũ recipiẽꝺ.utꝝ inspiciẽti i qualibꝫ actiõe⁊ passione⁊ hꝰmõi.g̃ adhuc relinqtur intellcm hre qualitatẽ.qꝺ est idẽ qꝺ ꝓpus. ¶ Oppositũ arguit.sicut se hꝫ materia corpalis ad foras corpales idiuiduales sic aia intellectiua hũana ad spẽs⁊ foras spũales⁊ ules seu abstractas p ouenientẽ similitudinẽ quaꝫ ur ocedere oñ.in isto 3°.oñto 5°⁊ etiã in 2°.sed potẽtia materie ad foras indiduales⁊ corpales non est idẽ cũ ipa suba materie ut ꝺemõrat oñ.in ꝓ phicoꝝ oñto 7° g̃ ꝛc. ¶ De ista qõne nõ multũ ẽ osiderãꝺ i ꝓpa fora.hꝫ i suo silr.s.ꝺ potẽtia mãe ꝓme magna sit alicatio. ¶ Et ego dico buiter ad pns saluo meliozi iudicio q potẽtia receptiua que ẽ in substãtia aie intellectiue nõ est idẽ penitᵒ subalit cũ ipa substãtia aie.qꝺ ꝓbo ad pns ouplicit uel triplr ꝓ sic sicut se hꝫ aia sensitiua ad spẽs sensibiliũ indidualr repntantes.sic aia itellectiua ad spẽs intelligibiliuꝫ ules.i.ulr repntantes.ß silitudo uidet bñ tõnabilis.ß suba aie sensitiue nõ ẽ idẽ eẽntialr cũ potentijs qbꝫ põt recipe spẽs sensibiliũ ut uisũ fuit z° hꝰ qõne octaua.⁊ ẽ q̃ famosũ. qs.n.ꝺicerꝫ q uirtus uisiua⁊ auditiua sũt eaꝺẽ eẽntialr cũ suba aie? ⁊ si qs ß ꝺiceret seq̃retur ex hoc istas uirtutes sibi eẽntialiter ee easdẽ.qa q̃ uni⁊ eidẽ sũt eẽntialiꝛ eaꝺeꝫ inter se sũt eaꝺẽ g̃ ꝛc. ¶ Itẽ arguo sic.potẽtie ꝺistinguũtur pactus z° hꝰ.ca°. Qm aũt ex icertis. ß actᵒ itellectᵒ sũt ꝺrsi.itelligẽ.n.ꝺrsificat scꝺm ꝺrsitatẽ nature rei itellecte ut ꝺic oñ.in isto 3° oñto 34°. g̃ potẽtie ad itellig ẽꝺũ sũt ꝺrse.⁊ tñ suba aie intellectiue recipiẽtis ẽ una nũero saltẽ in uno hoĩe. talia n.nõ sũt penitᵒ unũ eẽntialr quoꝝ unũ multiplicatũ ẽ alio exñte uno igit ꝛc. ¶ Et ofirmat rõ quia ꝺic Aꝝ.i 3° phicoꝝ in ca°. ꝺe diffinitiõe motᵒ.q si posse sanari⁊ posse ifirmari eẽnt unũ⁊ idẽ tũc infirmari⁊ sanari eẽnt idẽ. Silr ꝺico q si posse itelligẽ hoĩeꝫ⁊ posse itelligere lineã eẽnt unũ⁊ idẽ tũc itelligẽ hoĩem⁊ intelligẽ lineã eẽnt idẽ qꝺ ẽ absurdum.g̃ posse itelligere hoĩem⁊ posse itelligere lineã sũt ꝺiuersa.⁊ p oñs ꝺiuerse sũt potẽtie ad istos actᵒ.⁊ tñ suba aie itellectiue ẽ una g̃ ꝛc. ¶ Itẽ si potentia aie itellectie ad intelligendũ eẽt idẽ eẽntialr cum ipsa aia intellectiua pari rõe potentia ipsiꝰ ad uolendũ s.uolũtas eẽt idẽ eẽntialr cũ suba aie. non.n.uidet eẽ aliq̃ ratio ꝺiuersitatis. ¶ Et si potẽtia uolitiua⁊ itellectiua eẽnt idẽ eẽntialr cũ suba aie.sequeretur q eẽnt unũ⁊ idẽ int se.qa quecũqꝫ uni⁊ eidẽ numero eẽntialr sũt eaꝺẽ int se sũt eaꝺẽ.ß aũt ur multũ inconueniẽs q potẽtia itellectiua sit idẽ eẽntialr cũ uolũtate⁊ eᵒ°.ß sicut coiter ꝺr.uolũtas nõ ẽ potẽtia ognoscitiua.itellectᵒ aũt ẽ potẽtia cogscitiua.⁊ ꝺe hꝫ forte inqretur pᵒ in isto 3° g̃ ꝛc. ¶ Sed aliqs ꝺubitaret otra pdicta.qa Aꝝ.ꝺicit in isto 3° prope pncipiũ. q intellcus q opinat aia⁊ itelligit nullaꝫ hꝫ naturã nisi q possibilis uocatᵒ ẽ.mõ si sua potẽtia eẽt aliqd aliud a sua suba tũc bene hẽret aliã naturã.s.naturã subẽ subiectã possibilitati seu potẽtie.g̃ otra Aꝝ.ur ee qꝺ dictũ ẽ. ¶ Ad hꝫ põt ꝺici exponẽꝺo illã lram q ps aie intellectie i qua recipit intelligere⁊ opiari nullã hꝫ naturã.i.nullã hꝫ potẽtiã naturalẽ aliã ad itelligere nisi q possibilis est.i nisi illã potentiã que ꝺr posse recipe⁊ hꝫ bñ ẽ ueruꝫ qa illa eaꝺẽ ps aie intellectiue in qua recipit intelligere uel spẽs intelligibilis nõ est pncipiũ actiuuꝫ ipiꝰ intelligere uel spẽi sed aliud qꝺ pᵒterꝰ ꝺeclarabitur.Sic igit intelligendũ ẽ dictũ Aꝝ.q illa pars aie qua cognoscit aia⁊ sapit ut ꝺixerat in pncipio hꝰ tertij.⁊ qua opinat⁊ itelligit nõ habet aliã potẽtiã naturalẽ ad itelligere⁊ opiari nisi potentiã receptiuã. iõ ꝺicebat pus.ipassibile g̃ oꝝ eẽ.susceptiuũ aũt spẽi⁊ potẽtia hꝰ sed nõ hꝫ.nõ tñ p hꝫ uult ꝺicere q illa ps aie sit solũ⁊ eẽntialr potẽtia receptiua ¶ Et silr itelligere ꝺebes oñ.qui sic loqtur ibidem Illꝺ igit examia qꝺ ꝺr. itellectᵒ mãlis nullã habꝫ nãm⁊ eẽntiam q ostituat scꝺm q ẽ mãlis nisi naturã possibilitatis.i.nisi nãm que ẽ subm possibilitatis. ¶ Et hꝫ nã que ẽ subm possibilitatis ẽ q̃ꝺã suba imãlis scꝺm q uideb pᵒterꝰ. ¶ Et q oñ.sic intelligat manifestũ ẽ paꝫ pᵒ inspiciẽti ubi sic ꝺic. Ipossibile igit intellectᵒ mãlis ẽ illud qꝺ ẽ i potẽtia ad oẽs intẽtiones foraꝫ mãliũ ulr ꝛc. ¶ Ecce q ipse ꝺicit q itellcus mãlis ẽ i potẽtia⁊ nõ ꝺic q ipe sit ipa met potẽtia⁊ hoc ẽ ueꝝ qa ipse ẽ subm hꝰ potẽtie ad ulr foraꝫ mãliũ ¶ Vel ꝺicat buiter ꝺicendᵒ q ista ps aie bñ hꝫ aliã naturã q̃ nãm possibilitatẽ neq illud negat Aꝝ.sed ꝺic eũ nõ hre aliã naturaꝫ nisi q possibilᵉ uocatᵒ ẽ.i.nãm subiectã possibilitati⁊ in hoc multũ ꝺifferꝫ ut pꝫ cuilibet itelligẽti.possibilitas.n.ẽ abstractũ⁊ possibile ocretũ. ¶ Itẽ illꝺ uerbũ Aꝝ. Quare neq ipsiꝰ ẽ nãm neq unã ß aut hanc q possibilis uocatus ẽ.sic põt intelligi⁊ puto ꝺuenient. Ad cuiꝰ euidentiã ꝺsiderandũ q quiꝺã antiquoꝝ phoꝝ putauerꝫ aiaꝫ eẽ ꝺpositã ex oĩbus entibus ut oĩa ipa ognoscerꝫ p eoꝝ simlia exñtia in ipa.unde ꝺixerꝫ q terra terrã ognoscimus⁊ igne ignẽ⁊ hꝰmõi. Cõtra quos Aꝝ.loquẽs ꝺixit.q necesse ẽ itaq; qm̃ oĩa itelligit imixtũ eẽ.⁊ subꝺit. Intus.n.apparẽs phibꝫ extraneũ⁊ obstruet.s.si i eiꝰ suba eẽt aliqd ꝺe nã rez exteriꝝ phiberet recepti onẽ aliꝝ⁊ obstruẽt ne cogsceret aliud. q̃re ipsiꝰ ẽ nãm neq unã supple entiũ exriꝝ eẽ i ipo nisi solũ potẽtia receptiua spẽi.⁊ hoc subꝺit.sed aut hãc nãꝫ hꝫ q possibilis uocatᵒ ẽ.i.hoc mõ habet nãs⁊ foras entiũ qa ẽ possibilis recipe eas spũalr.⁊ ꝓpter hoc ꝺixit ipe pus.susceptiuũ aũt spẽi⁊ potẽtia sed non hꝫ ꝛc. ¶ Si qs aũt ꝺiceret q suba aie i qua ẽ itelligẽ sit idẽ eẽntialr oĩo cũ eius potẽtia ad intelligere ulr ad spẽm tũc iustũ est ut soluat rões in contrarium

7 demõstret illã idẽptitatẽ que ad pñs mihi possibilia eẽ nõ uidenť. ¶ Ad rationem ocedo q̃ indiuisibile p se unũ bñ ẽ q̃le scd̃m secundã spẽm qualitatis que ẽ nãlis potẽtia receptiua 7 cũ hoc bene ẽ q̃le scd̃m primã spẽm q̃litatis que ẽ habit̃. Oẽs.n hñt intellcũales quos detminat Aꝛ.in 6° ethicoꝝ ponũť ĩ intellcũ possibili subiue. 7 cũ dixit phs ĩ p̃ phisicoꝝ. q̃ indiuisibile ꝛc. ĩtelligit q̃ nõ sit q̃le de tertia spẽ q̃litatis. s. q̃litate sensibili. ut declaratum fuit supꝝ p̃mũ phicoꝝ. 7 hꝫ sufficit ad intentõẽ; Aꝛ. ibidẽ. uult.n. ibi ondẽ q̃ totũ ens nõ ẽ unũ idiuisibilitate 7 unitate ĩdiuisibilitad. qa sic sequeret q̃ nullũ ens eẽt q̃le q̃litate sensibili cũ idiuisibile nõ possit eẽ quale tali qualitate. hoc aũt est impossibile ḡ ꝛc. 7 sic nõ ualet illa rõ. bñ ḡ ocederẽ q̃ ps aĩe qua cog̃scit aĩa 7 sapit 7 qua opinať 7 ĩtelligit hꝫ ĩ se quandã qualitatẽ nãlem de secũda spẽ qualitatis que ẽ potentia receptiua q̃ oꝛ potẽs recipe spẽs. Et sup ista nãlem idẽptitatẽ fundať qdam respectus ad ipm actũ ĩtellectualẽ. illa tñ potẽtia 7 ille respectus sũt realiter 7 eẽntialiť entia diuersa ab illa substantia aĩe ut p̃batũ ẽ p̃ius.

Deesse itaq̃ qm̃ oĩa ĩtelligit ꝛc. Querit̃ h. Vtꝝ ad hꝫ q̃ ĩtellect̃ intelligat aliqd̃ ĩtelligibile opꝫteat ipm eẽ dnudatũ ab illo ĩtelligibili. Et arguiť p̃ q̃ nõ. qa sicut se hꝫ tact̃ ad tangibile sic intellect̃ ad ĩtelligibile p̃ ouenientẽ silitudinẽ. ꝫ nõ oꝛ tactũ eẽ dnudatũ a tãgibili qd̃ tãgit. tact̃.n. dsistit ĩ q̃daꝫ medietate q̃litatũ tangibiliũ scd̃m Aꝛ.in 2° hꝰ. 7 ĩ isto 3°. 7 sic ñ ẽ dnudat̃ a q̃litatibꝫ oĩbꝰ tãgibilibꝫ q̃te ꝛc. Itẽ sicut se habet uisus ad uisibile sic ĩtellectus ad ĩtelligibile p̃ ouenientẽ silitudinẽ. ꝫ uis̃ nõ est dnudat̃. i. separatus ab oĩbꝫ uisibilibꝫ ad hoc q̃ uideat. p̃batio. qa uisus ẽ ĩ aliquo coꝛpe mixto. q̃libet.n. ps aĩalis ẽ mixta. 7 ulr̃ quelibet ps mixti ẽ mixta. ex 2° d̃ generatiõe. mõ oẽ mixtũ hẽt aliquẽ colorẽ ut satis pꝫ in de sensu 7 sensato 7 in lib° de coloribꝫ. 7 Buiter in de sensu 7 sensato oĩc Aꝛ. q̃ oĩa coꝛpa coloꝛe pticipãt. 7 sic uisus p̃pe nõ ẽ dnudatus ab oĩ uisibili. ḡ silr̃ nõ oꝛ ĩtellcm̃ eẽ denudatũ ab oĩbꝫ intelligibilibus ad hoc ut oĩa intelligat. Itẽ recipiẽs nõ oꝛ eẽ denudatũ nisi ab illo quod recipit. hꝫ uꝛ eẽ manifesta. sed ĩtellectus dũ intelligit aliqd̃ ĩtelligibile nõ recipit illud sed eiꝰ speciẽ. Lapis.n. non ẽ in aĩa sed spẽs lapidis ut oĩc om̃. in isto 3°. ḡ ꝛc. Itẽ intellcũs possibilis sp intelligit intellcm̃ agentẽ scd̃m om̃. ĩ isto 3°. omẽto 19°. 7 tñ ñ ẽ denudat̃ ab ipo ut manifestũ ẽ in eodẽ omẽto 7 ĩ multis alĩs. Itẽ si oꝛ intellectũ ad hꝫ q̃ aliquod intelligibile ĩtelligat eẽ denudatũ ab illo segtur q̃ ĩtellcũs nõ erit aliqua foꝛa mãlis. qa ipse intelligit oẽs foꝛas mãles 7 sic ẽ denudat̃ ab oĩbꝫ foꝛis materialibꝫ 7 hꝫ uꝛ falsũ. qa ipe ẽ foꝛa subalis coꝛpoꝛis hũani ꝛc. Oppositũ arguiť auctoritate Aꝛ. ĩ ista pte. uult. n. q̃ oꝛ ĩtellectũ ut oĩa ĩtelligat ĩmixtum eẽ. i. denudatũ ab oĩbꝫ ĩtelligibilibꝫ ut coĩter exponiť. Ad euidẽtiã qõnis ẽ ĩtelligẽdũ q̃ sicut narrat Aꝛ.in p̃ huiꝰ. quidam antiquoꝝ phoꝝ nãlium q̃ dsideraueꝛt naturã aĩe p cognitionẽ quã hab̃ d̃ oĩbus entibꝫ posuerũt ipam aĩaꝫ eẽ dpositã ex p̃ncipñs entiũ. ad qd̃ dicendũ cogebãtur ex hꝫ. qa res cognoscũť ex suis p̃ncipñs sicut 7 hñt eẽ. 7 hꝫ etiã accipit Aꝛ. ĩ p̃ phicoꝝ. Vltiꝰ accipiebãt. q̃ qa cognitio fit p silitudinẽ cognoscẽtis ad cognitum. oꝛ ḡ illud qd̃ cognoscat p̃ncipia entiũ hre silitudinẽ cũ ipsis. unde cũ aĩa cognoscat p̃ncipia entiũ 7 ipa entia p sua p̃ncipia. oꝛ ipaꝫ eẽ silem p̃ncipñs entiũ. mõ non poterãt uidẽ qũo aĩa posset hre silitudinẽ cũ p̃ncipñs nisi ipa hẽret in se p̃ncipia. sicut nihil põt eẽ sile albo nisi hẽat albedinẽ. ppter qd̃ coacti fuerũt dicere aĩam eẽ dpositã ex p̃ncipñs ut ex eis cognosceret p̃ncipia rer̃. unde dixerũt. terra terram cognoscimus 7 igne ignẽ 7 aere aerẽ. 7 sic d̃ ceteris Vlteriꝰ dsiderandũ ẽ q̃ q̃uis apud antiq̃s phos de q̃bus Aꝛ. mentionẽ facit nõ fuerit notũ ens incoꝛpeũ 7 imãle eẽ imo solũ nouerũt coꝛpa 7 res ĩ cõpoꝛibꝫ exñtes ut uidet̃ scd̃m recitationẽ Aꝛ. tñ p̃ ipsiꝰ Aꝛ. doctrinã fuit notũ 7 ẽ famosũ q̃ entia sũt duplicia. s. mãlia seu coꝛpea uel coꝛpalia. 7 imaterialia seu icoꝛpalia. Vñ etiã p̃phiriꝰ ponit ĩ tractatibꝫ dionem sube in subam coꝛpoꝛeã 7 incoꝛpoꝛeã. 7 istã dionẽ docuit Aꝛ. in isto 3°. ca°. Nũc aũt de aĩa dicta recapitulãtes. ubi sic dic̃. Aut.n. sensibilia sũt que sũt aut ĩtelligibilia. nõ.n. accipit intelligibilia p̃ eis que ĩtellectu cog̃scũtur. qa ut sic nõ distinguũť a sensibilibꝫ. eo q̃ sensibilia cog̃scũtur intellcũ 7 nãlia 7 mathematica. ꝫ p̃ illis q̃ sũt imãlia 7 icoꝛpalia. hec dicũtur intelligibilia p̃ eo q̃ solo ĩtellcũ cog̃scũtur. hꝫ aũt genꝰ entiũ demr̃atum ẽ in 8° phicoꝝ. ptinet. n. demr̃atio hꝰ ad p̃hm nãlẽ 7 nõ ad methaphicũ scd̃m om̃. omẽto ultiõ 7 omẽto 26°. secũdi phicoꝝ. ut alias declaratũ fuit. Vlteriꝰ ẽ dsiderãdũ q̃ sicut accipit hꝫ om̃. omẽto 4° 7 2° hꝰ. omẽto 65° ex Aꝛ. intentiõe. q̃ recipiẽs debet esse denudatũ a natura recepti. ita. s. q̃ ipm recipiẽs non sit idẽ eẽntialr̃ cũ ipo recepto 7 hꝫ manifestũ ẽ p se Si aũt aliqd eẽt receptiuũ sui ipsiꝰ cũ recipiẽs sit ĩ potẽtia ad receptũ tũc idẽ eẽt in actu 7 in potentia respectu eiꝰdẽ 7 scd̃m idẽ p̃ q̃ idẽ eẽntialr̃ esset recipiẽs 7 receptũ. ꝫ oñs ẽ manifestũ ipossibile. quia iplicat ctradictionẽ. Itẽ si aliqd nãr̃ reciperet se ipm unũ 7 idẽ 7 scd̃m idẽ eẽt pfectio 7 pfectibile. qd̃ ẽ manifestũ ipossibile. pꝫ oña. qa receptũ ẽ pfectio recipiẽtis aliquo mõ pfectiõis. ut manifestuꝫ ẽ inducẽdo in oĩbus. foꝛa. n. subalis que recipitur in mã ẽ eius p̃ma pfectio subalis. 7 foꝛa accñtalis ẽ pfectio accñtalis. Sicut aũt nihil recipit se ipm. sic nihil recipit spẽm sui ipsiꝰ ita q̃ recipiẽs debet esse denudatũ eẽntialr̃ a natura recepti 7 a spẽ ipius recepti ipm repñtante. 7 hꝫ manifestuꝫ ẽ inducendo. Coloꝛ.n. exns in pariete nõ recipit spẽm sui ipsius ipm repñtantẽ. 7 silr̃ odoꝛ nõ recipit spẽm odoꝛis. silr̃ aũt 7 in alĩs. Et p̃batur rõe. qa si aliqd recipet spẽm sui ipsiꝰ ipm repñtantẽ tunc sequeret q̃ unũ 7 idẽ scd̃m idẽ eẽt mouẽs 7 motũ ad idẽ. qd̃ ẽ oĩo ipossibile. 7 p̃batur oña. qa ostat q̃ recipiẽs speciẽ alicuiꝰ repñtantẽ illud mouet̃ ab illo cuiꝰ ẽ illa species. ut recipiẽs spẽm albedinis mouet̃ ab ipa albedine ad illã speciẽ. 7 hoc notũ ẽ cuilibet sani capitis Quid.n. aliud moueret ad spẽm albedinis nisi albedo ipa! silr̃ aũt 7 in alĩs. si igiť aliqd recipet speciẽ sui ipsiꝰ ipm repñtantẽ tunc sine dubio illud esset mouẽs 7 motũ silr̃ 7 scd̃m idẽ 7 ad idẽ. s. ad ipsam spẽm qd̃ nullꝰ idoneꝰ ocederet. Nõ solũ ḡ recipiẽs aliqd̃ ens debet eẽ denudatũ ab illo ente qd̃ recipiť. ꝫ etiã recipiẽs spẽm alicuiꝰ entis debet eẽ dnudatũ ab illo ente cuiꝰ spẽm recipit. 7 istas rões inuit om̃. ĩ isto 3°. Post hꝫ aũt accipiẽdũ ẽ q̃ de nã ĩtellectꝰ est recipe ulr̃ 7 nõ indiuidualiť 7 signate. 7 hoc est ocessum ab oĩbꝫ ĩtelligentibꝫ. Nulla. n. posset assignari differẽtia int̃ receptionẽ sensus 7 receptionẽ intellcũs nisi ista ocederet q̃ intellectꝰ recipit ulr̃ 7 abstracte. sensus vo indiuidualiť 7 signate ita q̃ receptio intellcũs nõ ẽ oꝛdeꝫta in aliquo loco determinato nec ĩclusa ut possit dici receptio speciei lapidis in ĩtellcũ ẽ hic 7 nõ ibi. receptio uero sensus est signata in loco p̃po 7 determinato oclusa. ita q̃ uerũ ẽ dicere receptio hꝰ albedinis in sensu soꝛ. ẽ hꝰ 7 nõ alibi. silr̃ aũt 7 in alĩs. His uisis dicendũ est ad

qōnem scd̄m Aug. 7 oī. q̄ oz intellcm̄ eē denudatū ab oī itelligibili qd̄ ē corp9 aut ens i corpe. z° dicendū q̄ nō oz ipm eē denudatū ab oī intelligibili imāli 7 icorpeo oīo. Primū ꝓbat̄ qa recipiēs debet eē dnudatū eentialr a recepto 7 ab ei9 specie ut dicit una suppō. ß intellcūs rcipit oē itelligibile qd̄ ē corpus aut res in corpe. uel saltē ei9 speciē. ꝓ alio n. nō ur̄ eē necessariū itellectui fantasma rei ad itelligendū nisi ut ab eo recipiat speciem rei fantasiate ipam ulr repntantē ut tangebat̄ pus 7 forte magl declarabit̄ ḡ ꝛc. Itē si intellcūs eēt corp9 aut res i corpe tūc nō recipet nisi idiuidualr. sicut. n. corp9 nō exist̄it nisi idiuidualr 7 sigte. 7 silr res exns i cō poze sic receptio ei9 eēt indiuidual̄ 7 signata. ß ons ē ipossibile ut dict̄ū est. ḡ oz intellcm̄ ꝓpe dict̄ū n eē corpus neq; tē in corpe ita. s. q̄ sit diūctus corpori i subsistētia. 7 ad hāc intentionem dixit Aug. Necesse ita q; qm̄ oīa itelligit. s. corpa 7 res i corpoꝛib9 exntes imixtū eē. i. nō multū unitū neq; diūctū eē rebꝫ corpalibꝫ nec ex eis ostitutū. 7 in ꝟ ipse destruit errorē illoꝝ antiquoꝝ q putauer̄t itellcm̄ ad ꝟ q̄ oēs res itelligēt eē opositū 7 mixtū ex ipsis rebꝫ ut dicebat̄. Qualr aūt aīa itelligat res que sūt corpa aut in corpibꝫ cū nullā earū in se hēat docuit Aug. modicū añ ubi dixit q̄ oz intellectū eē ipassibilē susceptiuū aūt speciei 7 potētia h9 sed nō ꝟ. i. nō corpus neq; uirtutē in corpe ut glosat oīm. Fuer̄t aūt decepti isti antiq otra quos iuehit Aug. quia n uiderunt diuersitatē int̄ eē corpale 7 eē spūale. nec inter assimilationē alicui9 ad aliud scd̄m spūale eē 7 scd̄m eē corpeū. qd̄ si uidissent sufficient nō posuissent ipam aīam eē opositaꝫ ex reꝫ pncipiis 7 hoc de p. Nūc dico de z° q̄ nō ē necē intellcm̄ eē denudatū ab oī intelligibili qd̄ ē ens imāle 7 icorporeū. qa sicut nihil recipit se ipm sic nihil ē denudatū a se ipo. hoc ē manifestū oīo. ß itellcūs ē aliquod itelligibile imateriale 7 icorporeum. ut satis pz ex dictis. cū. n. ens sufficient diuidat̄ p imāle 7 māle ut dcm̄ est. 7 idē accipit oīm. in errorib9 methaph. ubi dicit q̄ notū est p se q̄ nulla nā ē media int̄ abstractū 7 materiale. ß itellcūs ē aliq̄ nā sed n mere mālis. qa eēt corp9 aut res in corpe. Relinqtur ḡ q̄ uel nihil sit qd̄ ē absurdū p se. uel q̄ sit ens imateriale seu abstractū qd̄ ꝓ eodē hēo ꝟ. Qē aūt ens ē intelligibile ut pz ex isto 3°. Et oīm. dicit i suo libello de generatōe q̄ nullū ens ē ignotū nāl̄r. ḡ itellcūs nō est denudat̄ ab oī intelligibili imateriali. Qualiter aūt intellcūs possibil̄ itelligat se bona difficultas ē 7 oz de hoc facere spālem qōnem. Sicut igit̄ Anaxagoras nō posuit intellcm̄ eē denudatū ab oī ente ut ipareꝫ. i. ut impio suo oīa moueret. ß ab oībus entib9 que sūt corpa aut ōtutes i corpibus. sic Aug. non uoluit itellcm̄ eē denudatū ab oī intelligibili quocūq; mō ß mō ꝓdicto. Dicūt aūt multi q̄ oz intellcm̄ possibilē d̄ quo loq̄mur eē denudatum ab oī intelligibili qd̄ ē p se ipm̄ itelligibile tā māli q̄ imāli. nec seqtur ex hoc ipm eē denudatuz a se ipo qa nō est itelligibilis p se ipm cū sit ens i puta potētia d̄ se 7 nullū ens actu d̄ se formal̄r ut dicūt. Sed qa hoc idiget ꝺsideratōe seoꝛsū 7 distincte 7 est multū dubitabile. iō nō accipio ꝟ ut pncipiū. sufficit aūt mihi ipm itellectū eē aliqd̄ itelligibile aliqualr. 7 iō nō oz eē denudatū ab oī itelligibili oīo. licet forte sit denudatus ab oī itelligibili qd̄ ē ens actu uel act9 7 hoc uidebit̄ p9 deo uolēte. Sed cōtra dicta ē difficultas nō pua. nā ꝓ pmā rōem qua fere oēs utūtur scd̄m intētionē Aug. 7 oīm. ur̄ ꝓbari q̄ aīa cogitatiua hūana nō ē aliq̄ fora mālis. cuius tn oppositū uult Aug. in isto 3°. ubi dic q̄ intellectus passiu9 ē corruptibilis. 7 itelligit p intellcm̄ passiuū ut dicit oīm. ipsam uirtutē cogitatiuā ꝓpriam homini. ḡ uult uirtutē cogitatiuā eē corruptibilē. 7 p ons aīa cui9 est ista uirt9 ē corruptibilis. quod nō eēt nisi eēt fora mālis. Ītē oīm. dicit in 3° hui9 oīm to 33°. q̄ hō non ē generabilis neq; corruptibil̄ nisi p ōtutē illā. 7 loq̄t̄ de cogitatīa. 7 ꝓbatur ona. qa ipa aīa cogitatiua recipit oēs foras materiales. dic. n. oīm. in z° h9 oīm to 36°. q̄ ipa oprhendit intētiones idiuiduales oium. x. ꝓdicamentoꝝ. 7 sic ur̄ q̄ ipa cogscat oēs foras materiales q̄re ꝛc. Ad ꝟ dicūt aliq q̄ ipa aīa cogitatiua nullo mō cognoscit se ipam neq; suā uirtutē. qa si ipa cogsceret se ipaz aut cognosceret se p suaz subam aut p speciē repzesentantē ipam. ß nō p suā subam qa tūc sp ognosceret se ipam qd̄ ē incōueniens. nec p suā speciem repntantē ipam qa sic ipa eēt in actu 7 in potentia simul ad suā speciē. Illud. n. cui9 ē aliqua species repntatiua mouꝫ recipiēs ad illā spēm. ut albedo mouet uisū ad speciē repntantē albedinē. silr autē 7 in alīs. igit̄ si aīa cogitatiua cognosceret se ipaz p suaz speciē ꝓpriā quā recipet tūc unū 7 idē. s. ipa aīa cogitatiua eēt mouēs 7 motū silr respectu ei9dē 7 sic ī actu 7 in potētia. qd̄ ē unū ipossibiliū. Et iō uidet̄ ꝓbabile q̄ aīa cogitatiua nō cognoscat se ipam. sed intellcūs ē uirt9 cui9 ē eā 7 ei9 actū ognoscē. Neq; dixit oīm. q̄ ipa aīa cogitatiua cognoscat oēs foras materiales ut pz inspicienti oīm̄tū. sed q̄ cognoscat ītentiones idiuiduales oīum. x. ꝓdicamentoꝝ sed nō oēs. Et q̄ dic oīm. exēplificādo q̄ aīa cogitatīa cognoscit intētionē indiuidualē h9 hoīs 7 illi9 nō ur̄ eē nisi fora ei9 singularis 7 ꝟ ē aīa cogitatīa scd̄z eū. Forte dicendū q̄ de exēplo nō requīt uerificaº sed manifestatio ut ipe met dīc oīm to z°. Vel itelligit q̄ aīa cogitatiua oprhendit intentionē indiuidualē h9 hoīs scd̄m q̄ ē ꝟ aīal uel hoc corp9 7 non scd̄m q̄ ē ꝟ hō p aīam cogitatiuā. Aliter pōt dici q̄ aīa cogitatiua uni9 hoīs ut sortis cogscit animā cogitatiuā alti9 ut platonis. Vel dicendū q̄ p spēs aliaꝫ formaꝫ p trāsmutationē que fit in ea cum sit uirt9 cogitatiua cognoscit se ipam q̄uis ipa sit māl̄ unde cū dicitur. aut ognoscit se p speciem ꝓpriam aut p suam substantiam. dico q̄ neutro modo. sed p speciē alioꝝ mō quo dictum est. Dicunt tn aliq q̄ aīa cogitatīa cognoscit se ipam q̄uis ipa sit fora mālis. Et dicūt q̄ nō fuit intentō Aug. neq; oīm. demīrare q̄ aīa non sit aliq̄ fora mālis p ꝟ q̄ oēs formas materiales recipit absolute sed p modū alium receptiōis. s. qa recipit uliter. 7 sic nō hz locū ī aīa cogitatiua. qa ipa nō recipit uliter sed idiuidualiṫ. Sed sine dubio ꝟ ur̄ plane eē otra oīm. Accipit. n ista ꝓpōnes. s. q̄ iste itellcūs material̄ recipit oēs foras materiales. recipiēs. n. oē neccē est ut sit denudatū a natura recepti 7 ut sua suba nō sit suba recepti in specie. ecce q̄ simpl̄r 7 absolute ex receptōne foraꝫ materialiū 7 nō ex mō recipiēdi. s. ul̄r. ocludit oīm. q̄ iste itellcūs q dī materialis nullā habet in se de formis materialib9. Et scd̄m hoc ur̄ oportē ꝺceder̄ q̄ aīa cogitatīa aut nō sit fora matialis aut q̄ nō ognoscat se ipam p receptionē speciei. Quicqd̄. n. diceret̄ ponēdo ipam cogitatiuā eē formam materialē 7 cū ꝟ recipe oēs foras materiales diceret̄ ex pte itellcūs. Ꝓpt̄ qd̄ ad pns mihi ur̄ probabile q̄ aīa cogitatiua nō cognoscat se ipam sicut nec uisus ognoscit se ipm. Quicunq; n. uirt9 cogitatiua sit multo nobilioꝝ oīb9 pticularib9 sensibus 7 sensu coī 7 forte oīb9 uirtutib9 organicis aīe hūane. tn in hoc ꝺuenit cū sensu pticulari q̄ ipa ē organica. s. in corpe dēminato ex ns subiue. 7 talis uirt9 nō cognoscit se ipam nec suū actū. In hui9 aūt rei testimoniū īduco Albtū in suo oīm to sup istū ttiuz ca° iz° 7 ei9 rōez ubi sic dīc. Nulla ōtutū organicaꝫ oprhendit se ul̄ suū instrm. q̄m ymaginatīa neq; se

neq; suū instrm ymaginatur. ⁊ sic ē de omib; alijs potētijs organicis ⁊ huj; cāz dixim⁹ supi⁹. qm̄ forma put ē diūcta materie sue p eē materiale nō mouet aliquā uirtutē aīe. Et qa figure organoꝝ ⁊ uires aīe que sūt subales forme organoꝝ diungūtur aīe p eē naturale ⁊ mäle iō nullo mō pñt eas appēdere. Et hꝰ sunt uerba istj; hois in qb; manifeste testat̄ ⁊ pbat q; nulla uirt⁹ organica cog̃scit se ipaz ⁊ sīlr aīa organica eadē rōe se ipam nō ognoscit. ⁊ hoc d illo dubio. Propter solutiōes quarūdā rōnū ē cōsiderandū q; aliqd eē denudatū ab aliq̄ itelligit̄ dupl̄r. Uno mō scd̄m eē. ut dicim⁹ q; sortes ē sepatus a platone. ⁊ ulr sic se hñt illa quoz unū nō ē diunctū scd̄m subsistentiā cū alio. Alio mō intelligit̄ aliqd eē denudatū ab alio scd̄m qdditatez seu eēntiam sicut cū qdditas uni⁹ nō ē qdditas ⁊ eēntia alteri⁹ q̄uis sint cōiuncta scd̄m subsistentiaz ut dicim⁹ q; materia pma est denudata ab oī actu seu forā nō q; scd̄m subsistentiā sit sepata ab oī forma ꝫ qa qdditas ⁊ eēntia materie pme nō est qdditas nec eēntia alicui⁹ forē ut pz ex p̄ phico⁹. ⁊ sic est in multis alijs. sīlr. possibile. n. ē q; aliq̄ duo sint sibi inuicē cōiuncta scd̄m eē ita q; sint in eodē loco ⁊ in eodē subo. ⁊ tñ eēntia uni⁹ orsa ē ab eēntia alteri⁹ ut sciūt paz exercitati ī phia Aug. Tūc ad tōnes. Ad primā cū or. sicut se hz tactus ad tangibile ꝛc posset dedi. ⁊ cuz or. q; tactus nō ē denudat⁹ ab oī tangibili. pōt dici q; uez ē scd̄m eē subsistētie sicut bñ pbabat. tñ ipa uirtus tactiua ē denudata eēntialiter ab oī q̄litate tāgibili. sic. s. q; eēntia ipsi⁹ nō ē aliq̄ q̄litas tāgibilis. sed ē ōtus aīe nālis fundata ī organo hñte quandā medietatē ⁊ ꝓpozcionē oīuz q̄litatū tangibiliū. ⁊ sic sīlr intellect⁹ ē eēntialiter denudat⁹ ab oībus formis mälib; ⁊ eaz spēbus q̄uis sit diūctus scd̄m eē cū mixtis ⁊ forte oīb; spēb; itelligibilib; forāz materialiū. ⁊ sic nō ualet tatō illa. Aliter pōt dici ad rōem dedendo maiorē. ⁊ ad minorē cū or. q; tact⁹ nō est denudat⁹ ab oīb; q̄litatib; tangibilib;. possum⁹ dicē q; imo tact⁹ qlibet etiā est denudat⁹ scd̄m eē ab oīb; q̄litatib; tangibilibus q̄s cognoscit. ⁊ si tact⁹ ē diūctus aliqbus q̄litatib⁹ tāgibilib⁹. s. illis que sūt ī suo organo. dico q; illas nō ognoscit sed alias q̄ se hñt sicut excellentes aut diminute. Ut tact⁹ sordi nūq̄ cognoscit q̄litates tāgibiles que sūt in organo tactus sor. imo etiā qualitates sensibiles tāgibiles que eēnt oīo similes eis nō sentiret. Ūñ Aug. z° h⁹. dic q; sīlr caliditū ⁊ frigiditū aut duz ⁊ molle nō sentim⁹. Sed aliqs dubitaret rōnabilr. qa si tact⁹ ñ ognoscit oēs q̄litates tāgibiles que sūt in suo organo tunc ē dare aliq̄s q̄litates tāgibiles q̄s null⁹ tact⁹ pōt sentire cui⁹ oppositū uult phs ī z° h⁹. ca°. Qm̄ aūt ñ sit aliq̄ sensus pter qnq;. ubi dic ꝓpe pncipiū. Oēs. n. tangibiles inq̄tuz tāgibiles passiōes nob tactu manifeste sūt. Ad hꝰ dicendū p̄ itelligēdo q; q̄uis tact⁹ dsistat in quadā ꝓpozciōe q̄litatū tangibilium illa ꝓpozcio nō est dio pūctualis ⁊ idiuisibilis imo habet multā latitudinē. nō. n. ē eadē ꝓpozcio q̄litatū tangibiliū in corpe hois ⁊ in corpe leonis nec eo°. ⁊ sic in alijs. imo etiā nō est penit⁹ eadē ꝓpozcio q̄litatū tangibiliū in corpe uni⁹ hois ⁊ alteri⁹. sed in uno magis accedit ad eq̄litatē ⁊ tēpamentū q̄; ī alio. ⁊ ꝓpter hꝰ un⁹ habet meliorē tactū q̄; ali⁹. Qualitates. n. tāgibiles que sūt ꝓpozcionate uni aīali sunt excellētes uel defectiue alteri aīali. ut illud qd ē tēpate caliditū respcū dplexionis leonis eēt frigidum respcū dplexiōis hois. ⁊ sic d aljs. Et iō dicit dico q; licet tact⁹ quilibet nō cognoscat q̄litates tāgibiles corpis in quo ē tñ ali⁹ tact⁹ eas cognoscit. ⁊ tactus exns in una pte cognoscē pōt q̄litates tāgibiles exntes in alia pte. ut tact⁹ sortis sentit q̄litates tangibiles corpis pl̄onis. ⁊ tact⁹ pl̄onis exñs in manu cognoscit q̄litates tāgibiles cordis aut pectoris. ⁊ sic nō ualet. Silr dicēt ad illā de uisibili ⁊ uisu. uisus. n. nō est sepatus scd̄m eē ab oīb; coloribus sicut bñ arguebat̄ tñ alia ē qdditas uisus ab oī colore ⁊ sic denudat⁹ ē scd̄m eēntiā licet nō scd̄m subsistentiā. Et ursus qlibet uisus nō ognoscit colorē sui organi in q̄ existit q̄uis forte uisus unius aīalis possit cognoscere colorē organi uisus alteri⁹ aīalis. Ad aliā p; ex dictis. ꝓbatū. n. ē qd recipiēs aliqd nō debet eē illud neq; ei⁹ spēs qa si spēs alicuius entis ipm repñtans recipet illud ens ut spēs coloris recipet colorē tūc effectus recipet suū agens. quod ē manifestū ipossibile. ⁊ patet ona. qa spēs repsentans aliqd cātur ab illo cui⁹ ē spēs ut species albedinis ab albedine. sīlr aūt ⁊ in aljs igit̄ ꝛc. ⁊ tō tāgebat ꝑus in ōtute licet nō in ꝓpa fora. Ad aliam cū or. q; itellcūs possibilis nō ē denudat⁹ ab agēte. pōt dici ad pñs q; uez ē scd̄m subsistentiā ut poīt coīter scd̄m Aug. ⁊ om̄. ꝫ scd̄m eēntiam bñ est denudat⁹. alia. n. ē eēntia itellcūs agētis ⁊ alia intellect⁹ possibilis ut manifestū ē ī isto 3° q̄re ꝛc. Ad aliā cū or. q; tūc itellcūs ꝛc. d hꝰ oz facere qōnem spālē qm̄ in isto sunt difficultates non pauce sed magne ⁊ sic de isto ꝛc.

Unc g̃ statim ꝛc.

Querit̄ h onē. Utz aīa itellectiua sit fora subal' cōpis hūani. Arguit̄ p̄ q; sic. qa illud p qd hō distīguit̄ ab oībus aljs ē eius fora subalis Actus. n. distīguit ⁊ sepat 7° methaph. ꝫ hō p aīam intellectiuā distinguit̄ ab oīb; aljs g̃ ꝛc. Itē illud ē fora subalis hois a quo sumit̄ ozīa specifica. hꝰ ē manifesta. ꝫ ab aīa itellectīa sumit̄ ozīa specifica hois. s. rōnale ut manifestū ē. q̄re ꝛc. Itē aīa itellectiua ē quedā suba. hoc est manifestū cuilibet itelligēti. aut g̃ ē suba que ē corpus seu mā. aut suba cōposita ex corpe ⁊ fora aliq̄. aut suba que ē fora p dionem sufficientē. ꝫ non est suba q̄ ē corp⁹ ut oēs dedūt. neq; suba dposita ex mā corpali ⁊ fora aliq̄ ut etiā cōcedit̄ ab oīb;. ⁊ pz ex isto 3° scd̄m om̄. relinqtur g̃ q; sit suba q̄ ē fora. ⁊ nō est fora alicui⁹ alteri⁹ entis nisi hois ut manifestū ē g̃ ꝛc. Itē illud ē fora subalis hois ī cuius opatōne nobilissima dsistit hūana felicitas. hec est manifesta. nā sūmū bonū vniuscuiusq; dsistit ī opatiōe optīa sue fore. felicitas aūt ē maximū bonuz hois p ethicoꝝ ⁊ x°. ꝫ felicitas hois dsistit in nobilissima opatōe itellcūs. ut inqsitū ē in p̄ ethicoꝝ. ⁊ x°. Itē Aug. dic 8° ⁊ x° ethicoꝝ. q; hō uel ē intellectus uel maxīe itellectiu⁹. hꝰ aūt nō esset nisi itellectus eēt fora subalis hois ut manifestū est g̃ ꝛc. Oppositū arguit auctoritate Aug. in isto li°. uult n. q; aīam scd̄m q̄sdā sui ptes nihil pbibet separari. ꝓpter qd nulli⁹ corpis ē act⁹. ⁊ nō habet hꝰ ōitatē nisi de aīa itellectīa ut oēs dedūt g̃ ꝛc. De ista qōne ē intelligendu⁹ q; sicut recitat om̄. Auerrois. Opinio Alexādri fuit q; aīa itellectiua ē fora subalis dās eē forālr corpi hūano ⁊ ē ei unita scd̄m esse sicut figura cere. Et hꝰ ipe pbauit p diffintiōez cōez quā Aug. inqsiuit in z° hui⁹. aīa. n. ē actus pm⁹ ꝛc. dixit. n. istā diffinitōz coēm dueīre oī aīe uniuoce g̃ ꝛc. q̄. Dicebat tñ iste hō ut possum⁹ colligē ex tōe om̄. ⁊ Alb̄ti. q; ipsa aīa hūana ē forma nobilissima respcū oīuz forāz mäliū sicut etiā hūanū corp⁹ est corpus nobilissimū respcū oīum corpoꝝ istoꝝ iferioꝝ ⁊ hz nobilissimā dpōnem ⁊ dplexionē respcū oīum ceteroꝝ corpoꝝ. ⁊ ꝓpter hꝰ p̄cepit in pncipio sui libri de aīa. q; dsiderans de aīa itellectiua debet scire mirabilia dpōnis corpis hūani. qa cū aliquis

cognouerit diuersitatē opōnis ⁊ oplexiōis corpoꝝ
hūani a opōnib⁹ ⁊ oplexionib⁹ alioꝝ ⁊ nouerit ex-
cellentiā dignitatis ei⁹ sup alias opōnes ⁊ oplexi-
ones poterit ei ostare q aīa hūana multū diuersa ē
ab aīab⁹ alioꝝ aīaliū ⁊ lōge nobilioꝝ eis. nec est re-
motū q dīsitas opōnis ⁊ oplexiōis cōpis humani
sit cā diuersitatis ⁊ nobilitatis aīe humane ad alias
aīas. qa uidem⁹ q pua diuersitas obinationū qua-
litatū tangibiliuꝝ in mā ē cā magne diuersitatis in
elemētis in tm̄ q unū elemētuꝝ ē ignis. s. qđ habz
caliditatē ⁊ siccitatē. ⁊ aliud ē aer qui ē calid⁹ ⁊ hu
midus. silr aūt ⁊ in alijs. ¶ Sic igit cū opō ⁊ oplexio
elementoꝝ in corpe hūano sit multuꝝ dīsa ab alijs
nō ē irrōnable q ex h⁹moi opone uel oplexiōe p-
ueniat talis fōa mirabilis ⁊ nobilis. s. intellectus.
¶ Dicebat ultio⁹ iste Alexāder. q ista aīa ītellectia hz
quandā ꝓparationē ad recipiendū ītellecta q etiā
uocat hoc noīe intellcūs. ⁊ de ista ꝓparatōe ipe ex-
posuit q̄i oēs sermones Aꝝ. s. cū dixit Aꝝ. q intel-
lectus nulli⁹ corpis ē act⁹. ⁊ q ē imixt⁹ ⁊ sepatus. ⁊
q nō hz organū. s. aliquā ptē determinatā in cōpe
sibi appropatā ⁊ in h̄ differt ab alijs uirtutib⁹ aīe q̄
hnt organa ꝓpa. ⁊ q nō est corp⁹ neq; fōa ī cōpe
sed aliqd ons ipam fozmā exntem in corpe. s. ido
neitas ad ītelligibilia recipiēda. ⁊ h̄ sūt q̄ a om̄. ha-
bem⁹ ꝺ opīone Alexādri ꝺ ītellcū possibli. ¶ Cōtra
que om̄. multiplr opponit ⁊ qdam p⁹terioꝝ subti-
liter osiderātes naturā ītellcūs. ¶ Adiungā igitur h̄
multas rōes destruētes istū errozē uilissimū. ñ so-
lū. n nāle desideriū ies̄t hoi ad sciendū ueritatē. ut
dīc Aꝝ. in ꝓhēio methaph̄. sed etiam nāl appetit
ofutare errozes ꝑcipue illoꝝ ⁊ taliū quoꝝ solēpni
tas ⁊ auctozitas facit ꝓbabilitatez aut fidē nisi re-
darguātur rōib⁹. Quolibet uero ꝓferēte cōtraria
opīonib⁹ sollicitū eē stultū est. ut dīc Aꝝ. in p̄ tho-
picoꝝ. Quia igit iste Alexāder fuit de magnis ⁊ fa
mosis expositoribꝰ Aꝝ. in tm̄ q aliquotiēs non re-
putabat pḣs nisi Alexādrin⁹ ut narrat om̄. ī isto ȝ°
om̄to ij°. iō ne ei⁹ auctōitas det spēciē ueritati huic
erronee falsitati conabor ex p se notis hanc pōnem
exterminare quantū ad h̄ qđ segtur ex ea. s. aīam
intellectiuā eē generabilē ⁊ corruptibilem sicut ⁊
alie fōre māles sunt generabiles ⁊ corruptibiles.
¶ Qđ aūt seq̄tuꝝ ad hāc pōnem aīam ītellectiuam
eē corruptibilē ⁊ corrūpi necessāio ad corruptiōez
oposiri sic oñdo. ¶ Dis fōa que ad sui exñtiā in mā
requrit determinatas dispōnes corrūpit illis corrupd.
h̄ p ȝ iductiue. colo⁹. n. requrit in subo determinataz
ꝓporcionē lucidi cū opaco ⁊ corrūpitur ad corru-
ptionē ist⁹ ꝓporciōis. ⁊ fōa ignis requrit ī materia
determinatā caliditatē ⁊ siccitatē. uñ corrūpit cor-
ruptis istis dispōnib⁹ nālib⁹. silr aūt ⁊ in alijs. mō
dis fozma mālis. s. dans eē matie requrit in sua mā
determinatas dispōnes ⁊ ꝓpas ut manifestū est ꝺ se
⁊ h̄ testat Aꝝ. in z° huj⁹. ubi dicit. q vniuscuiusq;
act⁹ in potētia exñte ⁊ in ꝓpa mā apt⁹ nat⁹ ē fieri.
g̃ ⁊c. ¶ Itē confirmat. ¶ Si aīa ītellectia ē unita corpi
scdm eē ⁊ dat ipi corpi hūano eē subale specificum
tūc illud eē unitū seu diūctum aut ē ipsa met suba
aīe ⁊ eēntia aīe. aut qđdā accns ipsi⁹ aīe. si dicat q
sit suba ⁊ eēntia aīe. g̃ cū non ē diuncta neq; unita
corpi nō est ampli⁹ suba aīe. ¶ Cōstat aūt q p⁹ mor
tē hoīs aīa intellectiua nō est ampli⁹ unita corpori
scdm eē neq; diūcta. g̃ corrupta ē tūc suba aīe. si vo
dicat q eē diunctū seu unitū aīe ē accns. aut ē acci-
dens ꝓpum ⁊ īsepabile. aut ē accns sepabile. si est
accns insepabile. g̃ si remanet suba aīe p⁹ mortem
remanebit ei⁹ unio ad corpus. si nō manebit eius
unio ad corp⁹ nō remanebit suba. qa nō remanet
suba remoto accnte insepabili. ¶ Si aūt dicat q ipsa
unio aīe ad corp⁹ ē accns sepabile ab ipsa aīa tunc
aīa ostituet hoīem in eē subali specifico scdm accns
sepabile qđ ē absurdū. ⁊ p ȝ ona. qa aīa nō ostituit
hoīem in eē subali specifico nisi scdm q ē unita cō-
pori ut oēs ocedūt. ¶ Itē si hō singularis corrum-
pit̄ ⁊ tn̄ pncipia ei⁹ subalia manēt. s. mā pma q̄ est
īcorruptibilis ut p⁹ p̄ phicoꝝ. ⁊ etiā suba aīe manz
tūc sine dubio corruptio hoīs nō est nisi trāsmuta°
accntalis cuz ibi nulla suba corrūpat. ¶ Sed dices
q illa unio aīe ad corp⁹ ē quedā suba uel eē subale
⁊ sic corruptio hoīs erit trāsmutatio scdm subaz. h̄
ē figmentū. qa si unio aīe ad corp⁹ est eē substan-
tiale hoīs. ⁊ illa unio deficit aīa remanēte ⁊ subsis-
tente. tūc q̄ro de illo eē aīe qđ ipa hz p⁹ corruptōez
utꝝ illud idē eē hēbat cū erat diūcta corpi. uel nō.
si habuit idē eē tunc in hoīe erūt duo eē subalia. s.
unio aīe ad corp⁹. ⁊ illud eē subale qđ hz aīa subsi-
stens p⁹ mortē qđ ē absurdum. ¶ Si vo dicas q aīa
cū est unita corpi nō hz idē eē subsistētie qđ habet
p⁹ mortē h̄ ē de risoriū. qa oportēt assignare qd dat
ipi aīe illud eē subsistēs qđ hz p⁹ mortē ⁊ pus nō
habuit. ⁊ nō ē assignare etiā fingē uolēti. ¶ Dzetea
q una ⁊ eadē fōa qñq; sit inhers ul̄ unita subiec-
to scdz eē nō hns eē p se subsistēs. ⁊ qñq; sit per se
subsistēs h̄ est ficticiū ⁊ ē mirabile. ¶ Itez ꝓbatur
ona pncipalis. s. q si aīa ē fōa dans eē corpi fōa-
liť ipa corrūpit̄ cū opositū corrūpit̄. qa alia est ratō
eēndi fōre mālis ⁊ opositi. nā rō eēndi opositi ē eē
p se subsistēs ⁊ sepatū nō unitū alteri subē p se. rō
vo eēndi fōre mālis dantis eē est q ipa sit illd quo
aliqd ē sicut rō eēndi figur̄ ē q sit illud q̄ aliquid ē
figuratū. silr aūt ⁊ ī alijs suo mō. ¶ Et tūc arguit. ces-
sante rōe eēndi alicui⁹ illud ampli⁹ nō est ens īmo
ē corruptū. h̄ rō fōre dātis eē cessat cū corrūpit̄ cō-
positū. qa illa fōa non ē ampli⁹ illud q̄ aliqd est. g̃
tūc cessat illa fōa mālis dans eē. si itaq; aīa est fozma materialis tūc cū ipa non ē illud q̄ aliqd ē. s. p⁹
mortē ipsa ampli⁹ nō est ens. ⁊ sic p ȝ ona que pone
bat. ¶ Sed qa Alexāder nō hz illud p impossibili. s.
q aīa ītellectiua sit corruptibilis ⁊ corrūpatur cuz
individuū corrūpit̄. iō adduco alias rōes ocra eius
pōnem. ¶ Si aīa ītellectiua eēt fōa mālis. ipa nō re-
cipet oēs fōas māles nec spēs oīum fōaꝝ māliū.
qa nihil recipit se ipm nec spēm sui ipsi⁹. ut ꝓbatū
fuit ꝑus. sed ons ē incōueniēs. qa intellcūs recipit
oēs fōas māles q̄tū ad eaꝝ spēs. alr. n. nō intelli-
geret eas de nouo q̄re ⁊c. ¶ Itē si ītellcūs eēt fōa
mālis eo mō quo ipe ponit. seq̄ret q ipe eēt exten
sus saltē p accns ad extensionē corpis ⁊ hēret ptes
extra ptē qđ ē otra nām ītellectus. ⁊ ꝓbatur ona
suppōnēdo p̄ q nihil pōt eē figuratū neq; p se neq;
p accns nisi sit extensū saltē p accns. ⁊ h̄ ē manife-
stū cuilib; bñ dispōsito. ¶ Iz° suppono q mā pma ñ
pōt eē subz ꝓpū alic⁹ accntis ꝓpij ⁊ determinati. neq;
p ons pōt eē subm ꝓpū figur̄ hoīs. ⁊ h̄ etiā ocedūt
oēs recte sentiētes scdm phiaz Aꝝ. ⁊ hr̄a om̄. in de
suba oz bis. ¶ Iº suppono q ī hoīe non pnt eē plures
fōre subales quaꝝ q̄libet sit ꝓpria ⁊ det eē substan-
tiale specificū. ⁊ h̄ ē manifestū q̄i p se. ¶ Tūc arguo
sic. si aīa intellectiua ē fōa hoīs ostituēs ipm fōa-
liter in sua spē ꝓpa. aut ipa eēt aliquo mō subiectū
ꝓpū figure hoīs aut nullo mō. ¶ Si dicas q aliq mō
sit subm. g̃ aliquo mō ē figurata. cū oē subm figur̄
sit figuratū. oē aūt figuratū ē quantū ⁊ extensum.
ut dīc pma ypotesis. ¶ Si nullo mō aīa intellectiua ē
subm ꝓpū figure hoīs. tunc quer̄ qd sit subm ei⁹
ꝓpum. si dicat q materia pma. h̄ ē otra secundam
suppōnem. si dicat q opositū ex materia ⁊ quada
alia fōa subali. hoc erit otra tertiā suppōnem. ⁊ sic
oz ocedere q uel aīa ē extēsa extēsione corpis subi
aut q ipa nō sit fōa mālis. ¶ Sed aliqs cauillaret
q subm ꝓpriū figure hoīs ē opositum ex mā pma

7 foꝝ generali. ꝟ nihil ē. qa hoc qđ ē indifferens 7 indeterminatū ad figurā hoīs 7 asini 7 sic đ aliꝭ nō ē subm ꝓpū figure hoīs. ꝟ ē manifestū. mō ipm cō positū ex mā ꝑma 7 foꝝ generali ē indifferēs de se ad oēs figuras ꝓpas spēz. sicut aīal aut corpꝰ ģ ꝛc.

Et si qs cauillādo diceret q mā ꝑma cū qbusdaꝫ dispōnibꝫ ꝓpis hoīs ē subm ꝓpū figure hoīs. tunc reuertit̄ qō sup illas dispōnes. ꝓpas qd sit eaꝫ subꝫ ꝓpum. oīne. n. accns ꝓpum alicuiꝰ spēi 7 nāle qđ ieſt soli ipi spēi 7 oībꝫ indīduis eiꝰ uł hr̄e subiectū ꝓpum de genere sube. 7 ꝟ rō est multū forte iudicio meo.

Itē si aīa ītellectiua est foꝝ dans eē corpi hūano 7 nō est extēsa p accns ad extensionē corpis. neq; ē alia foꝝ substātialis in corpe hūano ꝓpa hōi. tūc seqtur q unū 7 idē 7 nō scđm aliud 7 aliud sui simul mouebit̄ 7 quiesceꝫ. qđ ē impossibile 7 otra ꝑmā dignitatē. ꝓbat̄ oña. qa ponat̄ q māꝰ moueat̄ motu suo ꝓpo 7 alie ptes corpis qescāt ut ē bn̄ possibile. tūc oꝫ q aīa ītellectīa moueatur per accns scđm motū ipsiꝰ man?. qd. n. eēt subiectū ꝓ ꝑmū illiꝰ motus ꝓpꝛ̄ nisi cōpositū ex corpe manꝰ 7 aīa eiꝰ ! 7 aīa intellectiua exīs ī manu mouebit̄ 7 ipa eadē 7 nō scđm aliqd sui exīs ī pede nō mouebit̄. 7 sic seqtur incōueniēs ꝑdictū. patet igit̄ q si aīa ītellectiua sit foꝝ dans eē corpi oꝫ ipaꝫ eē extensam p accns. 7 hr̄e ptem extra partē qđ uidetur īpossibile p se.

Itē arguit̄ ad ꝓncipale. qa si aīa ītellectiua ꝛc. seqretur q nō recipet nisi indīdualit̄ 7 nō uł 7 abstracte. ꝟ oña ē manifesta. qa foꝝ mālis nō recipit nisi īdiuidualt̄. ꝟ oñs ē manifestū im possibile. qa sic nō ītelligeret.

Et si dicas q aīa intellectiua licet sit foꝝ dās eē cōpi tn̄ eius ꝑparatio quā hꝫ ad r̄cipiendū ītelligibilia nullū hꝫ organuꝫ in hūano corpe 7 iō recipit uł. imo ista ꝑparaᵒ fūdatur īmediate in substātia aīe ītellectiue. Hoc nihil ꝓficit. qa si ꝑ tāto aīa recipet uł 7 abstracte qa nō hꝫ organū detminatū in corpe hūano tunc paritꝛ̄ potētia foꝛe elementaris ut aeris aut aque recipet uł. qa illa potētia nullū hꝫ organū in corpe elemēti cū corpꝰ elemēti nō sit organicū ut manifestuꝫ ē. ꝟ aūt dtisoriū.

Et si dices q aīa ītellectiua recipit uł qa nō est extēsa extēsione subiecti. ꝟ remotū ē efficaciter. 7 iō non ualet illud.

Itē si aīa ītellectiua ꝛc. tūc ipa eēt ītellecta ī potētia. oīs. n. foꝝ mālis ē ītellecta ī potētia. sed ꝟ est īconueniēs. qa intellectū in potētia mouet aīam ītellectiuā. utꝫ in isto ꝫ°. 7 sic aīa ītellectiua mouēt se ipam. qđ ē detisoriū. 7 ꝟ ē uia oñm. q̄re ꝛc.

Itē si aīa intellectiua ꝛc. sequeret̄ q manꝰ ītelligēt. qđ ē absurdū. 7 ꝓbo oñam. qa potētia ītellectīa fundat̄ in substātia aīe īmediate scđm istā pōnem 7 obicūq; ē substantia aīe ītellectiue in illo ē potētia seu ꝑparatō ad ītelligere. cū igit̄ substātia aīe ītellectiue sit ī manu ģ erit ibi potētia ītellectiua. ꝟ ī quocūq; ē potentia ītellectiua in eo recipit̄ ītelligē. oū hō ītelligit. ģ in telligere q̄nq; existit ī manu 7 sic manꝰ ītelligeret. nā ī quocūq; ē intelligere illud ītelligit.

Ꝫ dices q nō seqtur. qa fantasmata nō sunt p̄ntia aīe intellectiue scđm q ē in manu. ꝟ sūt ei p̄ntia scđm q est ī organo fantasie.

Contra. q̄cunq; aliq̄ duo sunt eadē realt̄ 7 īdiuisibilt̄ oē qđ ē p̄s uni ē etiā p̄s alteri. ꝟ ē manifestū p se. ꝟ aīa intellectīa scđm q ē in manu 7 scđm q ē in organo cogitatiue ꝟtutis uł fantasie ē unū 7 idez realt̄ 7 indiuisibilit̄. cū ipsa sit penitꝰ īdiuisibilis 7 īptibilis simplt̄ 7 suuꝫ eē simpliciť debet eē indiuisibile q̄re ꝛc.

Ex his ita q; 7 sillibꝫ rōnibꝫ pꝫ pōnem Alexādri eē īpossibilē 7 cōtra fundamēta phie.

Qđ aūt dixit Alexādet sequmones Aꝛ. debere intelligi de illa ꝑparatiōe quaꝫ hꝫ aīa ītellectiua ad receptionē ītelligibiliū. hoc remouet oñm. efficaciť. ꝑ qa si Aꝛ. loqtur de ꝑparatiōe intellectꝰ ad ītelligibilia. aut intēdit de ea scđꝫ q ē ꝑparatio absolute. aut scđm q ē talis ꝑparatio detminata. s. aīe hūane ad ipa intelligibilia.

Si ꝑ mō ꝟ ē inconueniens. qa scđm ꝟ doctrina Aꝛ. n̄ eīt ꝓpe de ītellcū sed coīs ad oēm ꝑparationē. quod ē ualde absurdū. hoc. n. qđ Aꝛ. attribuit ītellectui. s nō eē corpus neq; uirtutē in corpe nō dr̄ đ oī preparatiōe.

Itē si loqtur de ꝑparatiōe ꝓpa aīe ītellectiue ista nō pōt sufficiēt notificare neq; detminar̄ nisi p nām eiꝰ cuiꝰ est ꝑparatio. Nā ꝑparatio ꝓpa alicui ē eiꝰ accns ꝓpriū 7 iō diuersificāt̄ ꝑparatōnes ꝓpe ī unoq; ente scđm dr̄sitatē nāꝫ ꝑparaꝫ. 7 sic pparatio ꝓpa alicui enti currit cursu pfectionis 7 foꝛe ex eo.

Postea ỽo oñm. multū subtilt̄ arguit q Aꝛ. loqtur de subа aīe ītellectiue cū dīc ītellectū non eē corpꝰ neq; uirtutē in corpe exīteꝫ. qa eodē mō ītelligēda ē dcta quō seqtur ex ꝑmissis. ꝟ seqtur ex ꝑmissis ueris 7 necessariis subam ītellectus nō eē corpꝰ neq; uirtutē in corpe.

Nā demra° substentat sup ꝟ q recipiēs non debet eē ipm receptū. ostat aūt q ipa suba ītellectual ē p̄ncipale recipiēs qđ recipit ipas foꝝas aut eaꝫ spēs 7 nō ipsa ꝑparatio. qđ ꝓbat. qa cū fuerit receptio nō erit ꝑparatio 7 remanebit recipiēs.

Hoc aūt dictū oñm. aliqualt̄ ē obscuꝫ. bn̄. n. ueꝫ ē q cū ē receptio 7 forma recipit̄ remanet recipiēs. qa receptō non ē sine recipiēte. Sed qđ dīc. q cū est r̄ceptio nō ē ꝑparaᵒ dubiū ur̄. cū. n. aliqđ subm recipit actū aliquem remanet ꝑparatū ad recipiendū ipꝫ. ut cū dyaphanū illuīatū recipit intentionē colozis adhuc remanet illuminatū. sicť aūt 7 ī aliis.

Et forte diceretur q oñm. sic ītelligit ꝑparationē nō manē cū est recepᵒ. sicut in ꝑ phicoꝝ ītelligit potentiā cozzūpi cū foꝝa generata ē. potentiā aūt cōzūpi in aduentu forme forte ueꝫ ē q̄tum ad ipam ꝓuationē 7 remotionē ab actu 7 nō q̄tū ad ipam q̄litatē 7 idoneitateꝫ seu habilitatē positiuā que ꝑexistebat.

Diceretur ģ q ī intellcū ꝑparato ad recipiendū ītelligere ē duo cōsiderare. s. ꝓuationē illiꝰ pfectionis que debet recipi 7 q̄tū ad ꝟ cessat ꝑparatio. 7 ipam aptitudinē recipiēdi 7 quo ad hoc remanet aliquo modo. ꝑ. n. mō ueꝫ erit q nulla ꝑparatio ē corpꝰ neq; uirtus ī corpe. 7 uł de oī ꝑparatōe ē ueꝫ q non ē ipm corpus ꝑparatū neq; foꝝa in corpe. foꝝa dico ad quā ē pparatio imo ī ea nihil ē actu ex eis que recipit ut dīc oñm.

Redeūdo ģ ad ꝓpositū dico q cū est ꝑparatio actu remanet subm 7 nō manet ipa ꝑparatio mō ꝑdicto. s. ut ꝓuata. 7 sic pꝫ q ꝑparatio ad recipiendū ītellecta nō ē illud qđ r̄cipit đ nouo. q̄re Aꝛ. nō ocludit de ꝑparatōe. ꝟ de suba ꝑparata.

Ꝫ manifestū est Alexandꝛ dfecisse ab intentiōe Aꝛ. q̄re ꝛc. Dec aūt sufficiāt ad īprobationē illiꝰ opīonis.

Alīi ỽo dicūt 7 assertūt hāc fuisse intētionez Aꝛ. 7 oñm. q aīa ītellectiua n̄ est foꝝa corpis hūani ad qđ īponendū Aꝛ. mouent̄ ex qbusdā uerbꝭ eius qa dicit q ītellcūs nullius corpis ē actus neq; foꝝa. 7 hoc dicit in z° hꝫ. ca° de diffinitiōe cōi aīe.

Itez in isto ꝫ° dīc ipm eē īmixtū. i. nō diunctū corpi. 7 n̄ hr̄e nāz nisi q possibilt̄ uocatꝰ ē. 7 nihil eē actu eoꝝ que sūt añ ītelligere. 7 q sepatꝰ ē. que oīa nō netificatēt̄ de ītellcū si eēt forma corpis hūani.

Sed indubitant̄ isti mirabilt̄ peccāt otra honorē Aꝛ. 7 oñm. quoꝝ tn̄ phia ē gl̄osa 7 sp fuit 7 erit deo uolēte. Cū. n. Aꝛ. posuit coīssimaz diffinitōz aīe dixit ipaz eē actū ꝑmū corpis ꝛc. 7 ab ista coītate nō excipit aīa ītellectiua. utz inspiciēti l̄ram Aꝛ. 7 oñm. iō Aꝛ. in fine capli de diffinitōe aīe dīc q aīa nō est corpꝰ corpis aūt aliqd ē 7 ꝟ uł ueꝫ ē đ oī aīa. 7 q̄o aīa ītellectiua ē aliqd corpis nisi sit actꝰ eiꝰ 7 forma ! 7 q ꝟ sit eiꝰ intētio manifestū ē ī oñm l̄ra. reddēs. n. cām q̄re detmīata aīa ē in detminato corpoze 7 nō

in quocūq; cōtingent dicit. Vniuscuiusq;.n.actus in potētia exīte 7 in ꝑpa mā aptus natus est fieri. Vult igit ul'r aīam eē actū corpis. 7 ꝙ hꝰ fuit īten° ōm. maīfestū ē ispiciēti ōmentū eiꝰ ibidē supꝰ diffinitionē aīe coēm 7 in 3° li° ōm̄to 18°. ubi sic dicit. Et cū iuenimꝰ nos agere p has duas vtutes cuꝫ uoluerimꝰ 7 nihil agit nisi p suā foram iō nccē fuerit attribuē nob has duas vtutes ītellcūs.s.tanq; uirtutes fore nre. Verecūdū ē g̃ sic absolute dicere ꝙ intētio Aꝝ. 7 Auerois fuit aīam ītellectiuā nō esse foram subalē hois. Propt hoc g̃ alr ē dicendum ad qōnem scd̄m ītentionē Aꝝ. 7 ōm. Ad euidētiā qōnis cōsiderandū est diligent ꝙ in phia Aꝝ. fora corpis accipit duplr q̃tū spectat ad ꝓpositu. Vno mō forma corpis dr quecūq; pfectio dās eē corpi 7 unita corpi scd̄m eē sic ꝙ eē ipsiꝰ corporis sit actuale sicut eē illiꝰ pfectionis 7 hoc mō cōiter 7 famose sumit forma. unde ꝙ sic accipiat fora dcla tatiōe nō indiget. Alio mō sumit fora corpis pro opante intrīseco appropato corpi. dico aūt ꝙ opās intrinsecū appropatū cōpi ē illud opans qd nō est distinctū a corpe loco 7 subo 7 cuiꝰ act ꝓpus ꝓpe 7 p̄cise dependet ab illo corpe ul'r ab aliquo exīte in illo corpe ita ꝙ opans intrinsecū 7 illud corpꝰ licet nō sint unū ī eē ita ꝙ eē uniꝰ sit eē alteriꝰ sūt tamē unū in uno ope ꝓpo qd ab utroq; dependet īmediate. 7 hꝰ mō ītelligētia mouēs celū dicit eē fora eiꝰ. nō ꝙ det ei eē formalr ut demōstratū ē in 8° phicorū. & qa ipa ē mouēs intrinsecū appropatū tali corpi. nō n.ē diuisa ab ipo loco 7 subo eo ꝙ incorpalis exīns nec locū occupat nec subm. Et act ꝓprius ipsiꝰ ītelligētie. s. motꝰ ꝓpe 7 p̄cise dependet a celo. q̃libz .n. ītelligētia mouet aliqd corpus celeste ꝓpe 7 īmediate 7 aliqd nō mouet ut hz uideri in 2° celi 7 mū di. 7 sic actus eiꝰ dependet a corpe hꝰ mō saltem ut a subo in quo recipit. Qd aūt isto mō sumat forma siue actus corpis pz ī libris Aꝝ. 7 ōm. Dic.n. Aꝝ. in 2° hꝰ. ca° d diffinitōe aīe cōi. ꝙ ex pus dictis nō ē manifestū si aīa ītellectiua ē actꝰ corpis sicut nauta nauis. Pōt g̃ ītelligi aīam ītellectiuā eē actum corpis sicut nauta nauis qd non est alr eē actū nisi sicut motor appropatꝰ dr actꝰ ꝓprius corpis. Itē Aꝝ. in 2° hꝰ. 7 in 8° 7 ī 7° methaphꝰ. diuisit subam ī mām 7 foram 7 opositū. 7 si ipe ibi ꝓpe accipet formā p pfectione dstituta in eē p suū subm 7 dante eē subo. diuisio nō eēt sufficiēs. cū sint aliq̃ sube. s. ītelligētie mouētes cōpa celestia q̃ nō sūt mā neq; opositū ex mā 7 fora. ut maīfestū ē ꝑ phicoꝝ ome to ultīo ꝓpe finē. nec fore dātes eē subis. Relinq̃t igit si dīo debet eē sufficiēs ꝙ ipe accipiat formam coīter ꝓ fora dāte eē 7 ꝓ fora dāte opationē 7 nō eē. Intētio aūt ōm. dstat eē ꝙ sic sumat forma ut manifestū ē ex ꝑ phicoꝝ ꝓpe finē ultīo ōm̄to. ubi dicit ꝙ fore aut sūt ī materiis aut n̄ sūt in materiis Et iō dsideratio de formis ē duaꝝ scīaꝝ. q̃ꝝ una. s. nālis dsiderat de formis mālibz. secūda aūt de formis simplicibz abstractis a mā. Idē pz ex 8° phi sicoꝝ ōm̄to illiꝰ ptis. Qd aūt nccē ē hꝰ iptibile esse. ubi dīc sic. Ex hoc g̃ appz cōpꝰ celeste non oponi ex mā 7 fora 7 ipm eē simplex 7 ꝙ fora eiꝰ nō hz subsistere p ipm qd ē ipam nō uniri corpi celesti scd̄z subsistentiā & scd̄m appropationē mouēdi. 7 ideo subdit. Et ꝙ ipa ē que mouet ipm. Itē dīc ōm. iz° methaphꝰ. ōm̄to 35°. Palā ꝙ foraꝝ quedā sunt subales quedā nō. subaliū aūt quedā sūt matiales 7 quedā nō. Et in suo tractatu de suba dr pluries accipit foram isto mō. Dec aūt distinctio latet q̃sdaz q solū dsiderāt in qbusdā q̃ternis quozūdaz festinantiū 7 nō in libris Aꝝ. 7 ōm. Si qs aūt querat quō dr fora d istis. puto ꝙ scd̄z analogiā. 7 de quo scd̄m ꝓpus. Dico ꝙ scd̄m famositatē 7 usū dr ꝓpus de fora dāte eē qa notior ē nobis. & scd̄m ordinem nature reiq; ꝓpus 7 ꝓncipalr dr de fora 2° dcā sicut accidit in mixtis analogi ut dr supꝰ qntū methaphꝰ. 7 si qs neget tibi istā distinctionē aut eā nō acceptet. scias ipm magi īniti famositati 7 dsuetudini coīter loquentiū q̃ nature rei 7 q̃ vbis Aꝝ. 7 ōm. Dis premissis dicerent Aꝝ. 7 ōm. ꝑ. ꝙ aīa ītellectiua non ē fora subalis corpis hūani ꝑ mō. s. dans esse subale specificum foralit. 2° ꝙ ē fora cōpis hūani 2°m. Primū ꝓbaret rōnibz qbz ipobata fuit opinio Alexādri 7 tu dsidera in illis 7 eas pficias si sit opus. Secundū aūt ꝓbat facilr. qa ois suba q̃ est opans intrinsecū appropatū alicui corpi mō pdcō ē suba illiꝰ corpis scd̄m foram hꝰ mō 2° hꝰ. n. intelligo noīe fore scd̄m illā acceptionē. Quōcaūt aīa ītellectiua hūana ē hꝰmōi suba que ē opans intrīsecū appropatū hūano corpi in opando. eiꝰ. n. opatō dependet ꝓprie ab aliquo exīte in corpe hūano. s. ab intentiōe ymaginata scd̄m mōm loquēdi ōm. uel a fantasmate hūano scd̄m mōm loquēdi coēm. 7 p hꝰ totū ītelligo actū cogitatiue uirtutis que ē ꝓpa hōi. ista. n. uirtꝰ ē q̃ imediate deseruit ītellectui ad intelligendū pntando ei spēs rez a qbz mouet ad suū actū intelligēdi 7 hꝰ īferius ꝓbabit de eo dicendē te. ꝑ quē etiā mōm ītellectꝰ moueat a fantasmatibus seu ab intētionibz exīntibz in vtute cogitatiua una cū ītellcū agēte pterius pscrutādū ē. 7 ꝙ hec sit intentio Aꝝ. patere pōt ex mixtis suis dictis. ꝑ ex diffinitiōe cōi aīe quā iuestigauit 2° hꝰ. in q̃ hr ꝙ aīa ulr ē actus primꝰ corpis q̃re ꝛc. Si igit sub ista diffinitōe cōprehendit aīa intellectiua ut ur uelle Aꝝ. in pticula sequēti ubi dīc sic. Vniversalr igit dictū ē qd sit aīa ꝛc. Et ꝙ aīa ītellectiua nō est fora dās eē corpi ut oīsum ē. Relinqtur ipam eē actū scd̄m aliū mōm. 7 hꝰ sigūit Aꝝ. p suū mōm loquēdi sub dditiōe cū dixit. Si aūt aliqd cōe ē oī aīe ꝛc. p hꝰ. n ddit ītelligē ꝙ illud nō est cōe uniuocū penitꝰ oīo s. eē actū ipsiꝰ corpis. nō. n. dr de aīa ītellectiua ea intentiōe q̃ dr de alīs aīabz ut dīc ibi ōm. Et ideo etiā Aꝝ. paꝝ pꝰ dīc. ꝙ aīa ītellectiua nulliꝰ corporis ē actus supple dās eē corpi. & si dcedat eē actꝰ corporis nondū hr quō sit actus. utrū sit sicut nauta nauis ꝛc. sufficit igit ad illā coēm notificationē ꝙ aīa sit actus primꝰ ꝛc. ꝓprea in eodē 2° i fine illiꝰ capli Quoniā aūt ex in certis loquens ōmētatoꝝ de aīa dicit ꝙ aīa nō est sine corpe. qa ipa ē aliqd corpis. Verū est autē ipam nō esse sine oī corpe quantum ad suū actuz receptum 7 est aliqd corpis. s. actus aliquo mō. Pzetea in iz° methaphꝰ. ca°. Dubitabit aūt aliqs. dīc. ꝙ in qbusdā nihil ꝓhibet formā manē pꝰ corruptionē sui opositi. ut ē intellectus. Nō aūt putādū ē Aꝝ. dicē ꝙ fora que ē unita materie scd̄m eē 7 dās eē foralr remanebit pꝰ corruptionē cōpositi sicut pz ex rōnibz supiꝰ inductis. Itē pz ꝑ eiꝰ vba in 2° ethicoꝝ. ubi pluries uult ꝙ hō ul' intellcūs ē uel maxīe ītelligit qd nullo mō uerū ē si ītellectꝰ nō eēt actꝰ 7 fora bois ꝛc. Ex dicta istā pōnem Aꝝ. 7 ōm. ē unū dubiū cōe. qa dstat ꝙ hō foralr ītelligit. qd si qs negat ñ eēt cū eo disputādū. g̃ oz ꝙ ītellcūs sit eiꝰ fora dans ei eē subale specificū. nihil. n. opatur suā ꝓpriā opationē īmanētem p aliqd extrinsecū ab eo. Et dstruit qa oē intelligēs uel ē purꝰ ītellcūs uel hz intellcm ptez sui. cū g̃ hō ītelligat seqtur ꝙ aut sit ītellcūs purꝰ qd ē absurdū. aut ꝙ hz ītellcm ptem sui. 7 sic idē ē qd prius. Pzetea. Si aīa intellectiua nō eēt fora substātialis dās eē corpi hūano oportēt aliā eē formā subalē dantē eē subale 7 que ē illa fora ? miꝛ urꝰ 7 īpossibile eē aliā formā nisi aīam ītellectiuā. Ad primū istoꝝ dicūt aliq intentionē ōm. fuisse ꝙ q̃ꝝ uis suba aīe ītellectīe sit sepata scd̄m eē ab hūano

corpe tñ hoi attribuit intelligere ꝓpter istã causã; qa spēs itelligibilis informãs intellectũ cãtur a fantasmate hũano 7 ē quedã similitudo ipsi9. 7 sic homo itelligit. ¶ Sed indubitãter salua pace illoꝝ nũcꝫ illud dixit dñs. nec fuit ei9 intenc°. sicut pz scientibꝫ dñta ei9. ¶ Ex ꝟ. n. solo qꝺ spēs itelligibilis cãtur a fantasmate nr̃o nõ sequtur nos eē itelligẽtes. ß forte ex hoc bñ sequeret qꝺ fantasma eẽt intellectũ ul' res ipa fantasiata sicut p ꝟ qꝺ spēs que ē in uisu ē similitudo colo9 nõ sequtur ipm colorẽ eē uidentẽ ß qꝺ ur̃. ¶ñ dico qꝺ ista nõ fuit intẽtio dñi. 7 gñiter peccãt q hoc ei ponũr. ¶ Alĩ vo imponũt ei aliud mirabile. s. qꝺ eadẽ nũero spēs itelligibilis informat intellectũ possibilẽ 7 fantasiã hũanã. 7 cũ ipa spēs itelligibilis sit ĩmediatũ ꝓncipiũ itellectiõis 7 act9 itellectus sequtur ut dicũt qꝺ hõ itelligit qa hz in se ꝓncipiũ ipsi9 itelligẽ sibi inexñs. ¶ Ad hoc aũt imponendũ dñm. moti fuerũt ex qbusdã uerbꝭ dñi. q̃ scti psit in ꝓma digressione ubi dic. qꝺ intellecta speculatiua. i. spēs itelligibiles dstituũtur in eẽ ꝑt duo subꝺ q̃z unũ ē itellectus mãl' 7 aliꝺ ē itẽtio ymagiata. i. fantasma. ¶ Ex q̃ festinãt ad ponendũ illi bono uiro qꝺ scm eũ eadẽ spēs itelligibilis nũero informat intellectũ 7 fantasiã 7 sic hõ itelligit p spẽm itelligibilẽ sibi unitã. ¶ Sed sine dubio isti mirabiliter iiuste se hñt ad dñm. ponẽdo ei talia mirabilia que ipe nõ itellexit. bñ. n. sciuit dñs. qꝺ una 7 eadẽ forma nũero nõ repñtat ul' 7 indiuidual'. fora autẽ abstracta que ē in itellectũ repñtat ul'. 7 fora que est ĩ fantasia indiuidual'. ¶ ꝓterea. una fora nũero ñ ē in corpe 7 sine corpe. mõ ois fora pficiẽs fantasiã est ĩ cõpe cũ fantasia sit ꝺtus organica. 7 ois forma apud itellectũ ē ꝺtus sine corpe subiue cũ itellectus nec sit corp9 nec ꝺt9 ĩ corpe. ¶ t si dicat ad oĩa ista 7 silia qꝺ illa species licet sit una nũero tñ est alia scꝺz eẽ. aliud. n. eẽ hz ĩ intellectũ 7 aliud ĩ fantasia. ꝟ implicat ꝺtradictionẽ qa unitas nũeralis fore nõ stat cũ diuersis eẽ simul oueniẽtibꝫ ipi fore. 7 amplius ¶ si hz aliud eẽ in fantasia 7 ĩ intellectũ dstat qꝺ in fantasia habet eẽ indiuidual' 7 nõ abstractũ seu abstracte. scm aũt qꝺ indiuidual' existit nõ ē ꝓncipium itelligẽdi. g̃ scm qꝺ est ĩ hoc nõ est ꝓncipiũ itelligẽdi 7 sic hõ non itelligẽt p eã. 7 iõ nunqꝺ ꝟ fuit ĩtentio dñi. ¶ Qꝺ aũt dñs. dixit qꝺ aĩa intellectiua speculatiua ꝛc. Dr̃ qꝺ istud ꝺcipit eos p fallaciã equocatiõis in ꝟ noie subm. nã dñs. 7 Aug. aliqñ accipiũt subiectũ ꝓ fundamẽto cui aliqd ieſt 7 ĩhęret 7 aliqñ ꝓ obo sicut pz in z° h?. ca°. ꝺ sensu cõi. ubi Aug. dicit. ¶ Unusqsq; igit sensus subi sensibilis est 7 discernit subi sensibilis ꝺrias. Manifestũ est igit qꝺ ipe accipit ibi subm ꝓ obo 7 in mltis aliis locis. accipit etiã ꝓ subo ꝓpe cui res accñs ĩhęret 7 sic loqtur dñs. h. h. n. accipit subm ꝓ subo cui species inhęret cũ dixit intellectũ mãlẽ eẽ unũ ꝺ illis subis 7 accipit subm ꝓ obo cũ dicit intentionẽ ymagiatam eẽ subm p qꝺ ē uel q̃. s. species ei dformat. ¶ t qꝺ hec fuit ei9 intẽtio manifestũ ē inspicienti sequẽtia ꝛc. dicit. n. dñs. manifestãdo suã intentiõez qꝺ fore ꝓ intellectũ. i. itelligẽ uel act9 intellectus ē sicut ꝯphendere p sensũ. cõprehẽdere aũt p sensuz pficit p duo subiecta quoꝝ unũ ē subm p qꝺ sens9 fit uerus 7 ē sensatũ extra aĩam. aliud ē subm p qꝺ sensus ē fora exñs 7 ē ꝓma pfectio sentiẽtis. i. uis sensitiua. 7 sic manifestũ ē qꝺ scm dñs. sensatũ extra aĩam ē subm ipsi9 sentire. ¶ Nõ quis eẽt ita ꝺtractor 7 mẽdax qꝺ dñs. ponere qꝺ sensatũ eẽt subm ipsius sentire in quo qdẽ subo sit foral' 7 inhęrẽt ipa sensatio. ꝟ eẽt ualde iconueniẽs ꝺ tãto pho. ꝑcipue cũ ipse dicat in z° h?. qꝺ sensibilia extra aĩam nõ sũt itentiones nisi in potẽtia. non g̃ uult dicere dñs. qꝺ fantasia sit subm speciei intelligibilis ĩ quo recipiat ipa spēs 7 iformet ipm. q̃re icõueniẽt itelligũt dñs. Quid g̃ dicendũ ẽ ad illã rõem ¶ Consideradũ ē igit qꝺ intellectus sicut supi9 dicebat ē opetans intrinsecũ in opando unite se hñs ad corpus humanũ scm nãm. opatio aũt opantis intrinseci 7 appropati attribuit toti opposito ex corpe 7 ipo intrinseco opante. ut dicim9 celũ mouẽ se cũ tñ mouere corpus celeste sit opatio ꝺtminata ipi9 intelligẽtie que nõ dat foral' eẽ corpi celesti. ¶ Silr dicẽdum qꝺ opositũ ex itellectũ 7 hoie corpali itelligit. 7 hoc uez ē tõe ptis in q̃ est itelligẽ. sicut exẽplificat Aug. in 4° phicoꝝ qꝺ hõ rõcinat' qa aĩa rõcinat'. 7 sic tõe ptis hõ itelligit. neq; ē necẽ cũ aliq̃ opatio attribuitur alicui tõe ptis qꝺ illa ps sit fora aliaꝝ ptiuz. dstat. n. qꝺ uisio ē ĩ solo uisu uel organo hñte ĩ se uisum 7 dicim9 hoiem uidere. 7 tñ uisus aut eius organũ non pficit alias ptes corpis ut manifestũ ē p se. ¶ Sed ad formã rõis cũ arguit. illud quo foral' hõ opatur ē fora hois. dico qꝺ uez ē uel fora dãs eẽ uel intrinsecũ opans mõ ꝑexposito 7 sic ē hic. ¶ Bz oppones adhuc difficilio9. qa nihil agit nisi scm qꝺ est ĩ actu. g̃ illud p quod hõ agit ē ens actu. si igit hõ agit p intellectũ requit qꝺ p illud ē ens actu 7 sic ē fora dãs eẽ. ¶ ꝓterea tu dicis qꝺ hõ tõe ptis intelligit 7 iõ ꝟ ē uera hõ tõe ptis itelligit. Cõtra opatõ non ē nisi entis 7 uni9. ꝟ ē manifesta. mõ si aĩa ĩtellectiua ē sepata scm eẽ ab hoie tũc totũ opositum ex ipa aĩa 7 hoie corruptibili nõ ē qd unũ cũ ex diuersis subsistentibꝫ nõ dstituat aliqd unũ simpl'. ¶ Hic ĩdubitant est maior difficultas h9 ꝓpositi 7 scio qꝺ ꝟ ē ultimũ posse illoꝝ q̃ destruũt phiam dñm 7 Aug. ¶ Dicamus igit eis qꝺ uez est nihil agẽ nisi scm qꝺ ē ens actu. 7 qꝺ oẽ illud p qꝺ aliqꝺ opositũ foraliter agit ē ens actu. ß opositũ eẽ ens actu p aliqd ē oupl'. ¶ no mõ qꝺ illud eẽ actuale recipiatur in alia pte opositi 7 ꝟ mõ opositũ ē ens actu per formã mãlem q̃. s. ipm eẽ actuale recipit in mã subiecta. 7 iõ tales foras uocat dñs. dstitutas in eẽ p sua subiecta. qa eẽ suũ ꝺpẽdet a mã tanq̃ a subo ĩ quo recipit. Alio mõ opositũ dr̃ eẽ ens actu p ptẽ eo qꝺ illa ps est ens actu. illꝺ tñ eẽ actu nõ recipit in reliqua pte opositi ut in subo. ¶ Sed ē in pte illa q̃ dicit opositũ ens actu. uerbi gra. ꝓpter illos in qbus de nouo oritur phia dicim9 qꝺ hõ ē crispus nõ qꝺ crispitu do recipiat in alia pte q̃ ĩ capite sed solũ recipit uel existit in capite 7 tñ absolute dicim9 qꝺ hõ ē crisp9. ꝓporcionabilit aliqꝺ opositũ ex corpe 7 aliq̃ opante intrinseco dr̃ ens actu tõe ptis que ē ens actu nõ tñ qꝺ illud eẽ recipiat in corpe subiue 7 hoc nullum ē incõueniens. ¶ t si accipes istã ulẽm ꝓpõnem qꝺ oẽ illud p qꝺ opositũ agit est actu ens ita qꝺ illꝺ eẽ recipit in subo. dico qꝺ ꝟ nõ est ꝺa nisi ĩ opositis ex mã 7 foris mãlibꝫ q̃ dstituũtur ĩ eẽ p sua subꝺa. sed non ē uera in opositis ex corpibꝫ 7 formis ĩmãlibꝫ 7 ppetuis cui9mõi ē aĩa intellectiua scm Aug. ¶ Dicã g̃ buiter qꝺ opositũ ex aĩa itellectiua 7 corpe humano intelligit tõe ptis in q̃ sola ē ipm intelligere subiue. s. tõe aĩe intellectiue 7 istud aggregatuz ē ens actu p aĩam itellectiuã uel tõe aĩe intellectiue eo qꝺ ipa ē ens actu. illud tñ eẽ ñ recipit ĩ corpe humano subiue. ¶ Sed tu ꝓteruiẽdo infestab. quare cõpositũ ex aĩa itellectiua 7 corpe asini nõ diceretur ens actu tõe aĩe cũ tñ eẽ aĩe nõ recipiat in corpore asini. ¶ Dico qꝺ ꝟ ē ꝓ tãto. qa aĩa itellectiua p sui nãm nõ est apta nata ꝺpẽdere ex corpe asini ĩ operatõe sua ꝓpa. nec aĩa asini dãs eẽ corpi asini ē eius fora ꝓpinq̃ in nã ad aĩam itellectiuã. ß aĩa intellectiua p sui naturã nata ē moueri ad actũ suũ ab aliq̃ exñte in hoie. qa ipa aĩa dãs eẽ foral' corpi hũano ē fora ꝓpinq̃ aĩe itellectiue int' oẽs foras mãles. s aĩa cogitatiua 7 in tantũ qꝺ osuetudo fuerit ipsam

uocare ītellcm̄.7 Aug.met noīat eā ītellcm̄ passiuū. ista.n.aīa rōcinat̄ de reb⁹ indiuidualr 7 pticularit̄ apprehēsis.sicut intellcūs abstract⁹ de ulīb⁹. 7 hec etiā ē cā q̄re hoī attribuit̄ intelligē mō p̄dicto 7 n̄ asino aut equo aut alt̄i aīali. qa.s.ei⁹ aīa nō est ita ꝓpinq̄ scd̄m nām aīe ītellectiue ut forme rez exn̄tes in ea sint sufficiētis spūalitatis ad mouendum aīam intellectiuā ad suū actū.7 in hac solutōe gaudebit aīus me⁹ cū dei laude. Sed qd̄ obicitur q̄ opatio nō ē nisi entis 7 uni⁹.7 illud ꝯpositū nō est unū scd̄m eē. Dico q̄ aliqd̄ ꝯpositū eē unū scd̄m eē p̄t intelligi dupl̄r. Uno mō q̄ eē unius sit idez eēntialr cū eē alteri⁹ 7 nullo mō diuersa eē. 7 sic ē ꝯpositū ex mā 7 forā māli. Alio mō ītelligit̄ ꝯpositū eē unū scd̄m eē eo q̄ eē uni⁹ ptis nō ē distinctū loco 7 subo ab eē alteri⁹ 7 cū hꝫ actus uni⁹ illoꝝ ꝓprie 7 īmediate dependet ex alio.7 hoc mō ꝯpositus ex corpe 7 opante intrīseco īcorporeo dr̄ unū scd̄z eē.7 hoc apte docuit dn̄s.supl̄ secundū celi 7 mūdi. ubi loquēs de forā mouēte celū.dīc sic. Recipiens aūt istā forām 7 adunatū cū ea ē corpus celeste ad qd̄ cōsequūtur dimēsiones corpales 7 alia accīntia que in eo īueniūtur 7 iō forā 7 formatum sūt īeo idē nūero.sed scd̄m dispōnem magꝫ diminutam q̄ sit adunatio recipiētis 7 recepti in forā abstracta. Ecce q̄ in corpe celesti forā 7 formatū sūt idē nūero.sīl̄r aūt 7 in ꝓposito. Compositū.n.ex aīa intellectiua 7 corpe cōruptibili ē unū isto mō.7 hꝫ multū bn̄ sufficit ad hꝫ q̄ dicat̄ opari. Propt̄ ignorātiā aūt hui⁹ distīctionis qdam in tn̄ deducti sūt ut dicerēt aīam ītellectiuā eē unitā corpi hūano scd̄m eē sic q̄ eē eius recipit̄ in ipo corpe hūano 7 ihez ipi Ex quo seqtur q̄ ītelligere qd̄ recipit̄ ī intellcū recipit̄ in corpe hūano ut ī subo saltē paccns. qcqd n.recipit̄ in aliquo diūcto corpi scd̄m eē recipitur nccio ī corpe.7 sic ītelligere ē in corpe sicut tāgere qd̄ ē gr̄uissimū īcōueniēs 7 otta oēm phiam. Hꝫ obiciūt p dictū Aug. in erroribꝫ hui⁹ libri ubi dicit. q̄ melī⁹ ē dicere aīam nō ītelligē sed hoīem aīa.g̃ ult̄ q̄ aīa nō ītelligit. Dico q̄ hꝫ ipe dīc ſpositā opinione antiquoꝝ q̄ ponebāt aīam ītellectiuā eē organicā ut pz ibidē.scd̄m.n.hꝫ uez est q̄ aīa intellectiua nō ītelligit ut ſpositū p se subsistēs ꝟ homo paīam.7 q̄ hꝫ sit ei⁹ ītentio p̄t qlibet uidē cōsidrādo ibidē. Cōcedo g̃ q̄ hō nō ītelligit p se sed tōe partis.7 hꝫ ē uerissimū.illa aūt ps nō ē forā rcepta subīue in corpore hūano per se unita ei scd̄z eē actu qa si sic nunq̄ separet̄ ab eo nisi corrūpetur. Et dico ulteri⁹.q̄ p ītellectū hō ē hō.s.nā ītellectual̄ seu rōnalis.sed illud eē hoīem nō est eē receptū in mā subīue.qa nulla nā ītellectualis nec entitas recipit in mā corpali.7 hoc eē hoīem.s.eē rōnale ē esse diuinū7 ꝑpetuū scd̄m Aug. Ad aliā ofirmationē cū dr̄.oē ītelligēs uel ē ītellcūs ꝛc.iā dictū ē q̄ homo ē hns intellcm̄ tāq̄ partē sui 7 p quē mōm. Et debes scire q̄ istā solutionē hꝫ rōis qualr̄ hō ītelligit q̄tū ad aliqd posuit Reuerēdus doctor phie Mgr Remigi⁹ d Brabātia in quodā suo tractatu d ītellcū q sic īcipit. Cū aīa sit alioꝝ cognoscitiua. ꝟ post hūc qdam īimici opīonis Aug.7 dn̄. posuerūt p̄dictas obiectiones q̄s tēptaui solue scd̄m dicta phoꝝ p̄dictoꝝ 7 in hꝫ dei gr̄a nō modicū gr̄ulabar. Ad aliā difficultatē cū dr̄.q̄ oportēt aliā eē forāz. dico q̄ hꝫ ē uez scd̄m opīonē Aug.7 dn̄.nā illa ē aīa cogitatiua q̄ est nobilissima forāꝝ māliū.7 p eā hō ē generabilis 7 corruptibilis.ut dicit dn̄.in isto 3°. dn̄to 32°. Nec ē aliqd̄ incōueniēs q̄ ipsi⁹ hoīs sit duplex forā ꝓpa q̄ꝫ una det ei⁹ cōpoī eē subale.7 alia eē intrinsecuꝫ opans a qua denoīat intelligens mō supd̄icto p̄cipue qa hō ē ens nobili⁹7 pfectius oīum que sūt h̄. De hꝫ tn̄ ingret̄ inferi⁹ seorsū 7 di-

uisim ubi queret̄.an aīa sensitiua7 ītellectiua ī homine sint una sola subā aīe an diuerse. Sed attendendū ē q̄ licet ista fuerit determinatio Aug.7 dn̄.p̄cipue:7 hꝫ nō reuoco in dubiū. tn̄ dico7 firmit̄ alr̄ eē dicendū assero.s.q̄ ipa aīa ītellectīa ē forā subalis dans eē 7 unita scd̄m eē corpi hūano.7 ē talr̄ forma subalis que hꝫ initiū eēndi nō qdē ab aliq̄ agēte pticulari educēte eā de potētia materie.ꝟ ab agēte ulī qd̄ ē cā totiꝫ eē.s.a dō supn̄mo ꝓducente eā simplici ꝓductōe sine motu7 trāsmutatōe ex nllo subo.sicut7 oīa alia creauit.7 ista qdē subā uirtute dīna ꝑpetuabit̄ in futuꝝ q̄uis sit adnihilabil̄ d se. Dico etiā 7 teneo firmit̄ hās subam hre uirtutes q̄sdā nāles que nō sūt actus aliquoꝝ corpaliuꝫ organoꝝ sed fundātur īmediate in eēntia aīe.7 sunt ītellcūs possibilis.7 agens.7 uolūtas. Iste qdē uirtutes sūt eleuate supn̄ mām 7 capacitatē matie corpalis supexcellūt 7 facultatē ei⁹ supgrediūtur tōe subē aīe quā ꝯsequūtur que nō p̄t totalr̄ īcludi a mā.7 q̄uis ipa sit in mā tn̄ remanet ei aliqua actio in q̄ mā corpalis non coīcat.7 oīa talia attributa ei scd̄m fidem nr̄am uerissima sūt simplr̄7 oīo. Et q̄ ipa pati p̄t ab igne corpali 7 reuniri corpi p⁹ mortē iussu creatoris dei. Doꝝ aūt dem̄rationē inducē nō intēdo neq̄ scio eē possibile ꝟ simplici fide hec puto eē credēda ut 7 alia mlta q̄ credēda sunt sine tōe demr̄atiua.sola auctoritate sacre scripte7 diuinis miraculis approbata.7 sic recipiendo talia nos meremur. Dicūt tn̄ doctores Fidē nō hre meritu⁹ ubi hūana rō p̄bet expimentū. Rōes aūt phice que otra istā uiā eē uidētur soluēde sunt scd̄z premissa. Qēs.n.pcedūt si ponētur aīam rōnalem esse factā a generante pticulari 7 p extractionē de potentia māe. Sed qa nō est ita īmo ipsa est creata a deo īmediate. iō mlta p̄t hre que alie forē māles hre nō p̄nt.s. q̄ ipa remaneat p⁹ mortē scd̄m suā substantiā nō aūt inq̄tu⁹ forā.7 q̄ ipa non sit extensa scd̄m extensionē corpis.7 q̄ recipiat n̄ individualiter sed ult̄.7 q̄ sit ītellectiua p se.7 q̄ possit recipe spēs ītelligibiles 7 ītelligere 7 tn̄ ipm corpⁱ nō recipiet istos act⁹ neq̄ etiā aliq̄ ps corpis.7 oīa talia Q si alicui p̄ aspcū nō uideretur sufficē ad solutiones rōnuꝫ nō tn̄ ꝓpter hꝫ debet oturbari.qa certū ē q̄ auctoritas dīna maiorē fidē debz facē q̄ q̄cunq̄ rō hūanitus inuēta.sicut auctoritas uni⁹ phi ꝑualer uni debili rōni quā aliqs puer īducēt. Rōes aūt que sūt otra sn̄iaꝝ Aug.supn̄ posita de leui soluūt uisis p̄dictis. Ad pmā p̄t dici q̄ hō distīguitur ab alīs p intellcm̄ ꝓpe dictū tanq̄ p opans intrīsecū qd̄ in opando unite se hz ad corpⁱ scd̄m nām. 7 p aīam cogitatiuā distinguit̄ ab alīs sicut p formā dstituentē ipm̄ ī eē subali specifico.7 sic utraq̄ ē eius forā dr̄simode ut pz. Et de ista forā hoīs.s.q̄ ipm̄ dstituit in eē subali ītellexit dn̄.qd̄ dicit ī 2° phicoꝝ dmēto 26°.q̄ oꝝ nālem p suā dsiderationē pueniret ad formā abstractā.s.ultimā scd̄m eē ei⁹ in mā anq̄ pueniat ad dsiderationē d forā hoīs.q̄i dicat q̄ nālis anq̄ pueniat ad dsiderationē de ītellectu q ē forma hoīs nobilissima debet dsiderare d forā abstracta ultīa supple uia generatōis cuius tn̄ eē ē in mā.7 hec indubitāter ē aīa cogitatiua. que ꝑ tāto dr̄ abstracta qa multū spūalr̄ recipit 7 cogn̄scit sup oēs forās māles. Et iō uidem⁹ Aug. ī isto li° anq̄ dsideraverit de ītellcū īmāli dsiderasse d fantasia sub qua dn̄ hēdit cogitatiā hoīs ut ꝑius declaratū fuit.de forā vo hoīs que ē opans intrīsecum ītelligit dn̄.qd̄ dīc in fine illi⁹ dn̄ti. Scīa igit̄ nālis dsiderat de eē forāꝝ q̄usq̄ pueniat ad ultimam forāꝝ māliū.s.aīam cogitatiuā 7 ꝑmā abstractaꝝ s.ītellectiuā hūanā.aut qd̄ idē ē ut puto ad forās ꝑmas forāꝝ q̄ sūt medie ī eē intꝫ illas sicut existīat

de forma hoīs ultīa.s. ītellectiua. Qēs sequentes rōes ꝓbant aīam ītellectiuā eē forām ꝓpām hoīs sed nō seqtur. g̃ ē fora vans eē. īmo eēt fallacia equocatōis aut ōntis. Cōsequētes auctoritates Aꝛ. in oppositū ⁊ ōm. solute sūt p distinctionē positaꝫ ꝓius quare ꝛc.

QVare neq; ipsius ē ꝛc.
Hic queritᵭ. Vtꝛ ītellcūs possibil' sit aliqd ens actu de se. aut sit ens in pura potentia receptiua. Et arguit̄ ꝑ ꝙ non ē ens in pura potētia. qa nullus actus ē ens in pura potētia. hꝫ ē euidens. ꝫ intellcūs possibilis ē quidaꝫ actus ut uī. cū sit aīa ⁊ suba sepata g̃ ꝛc. Itez si intellcūs eēt ens in pura potētia tūc nō distingueret a mā ꝓma. hꝫ aūt ē īpossibile manifestū. qa cū mā ꝓma sit ī oīb⁹ subīs generabilib⁹ ⁊ cōruptibilib⁹ oēs hērent intellcm̄. ⁊ ꝓbatur ōna. qa oīs distinc ē pactū. ut uult Aꝛ. 7° methaph̄. cū g̃ matia ꝓma sit ens in pura potētia. si similiter intellectus esset ens in pura potētia nō distīguerent ab inuicē. Et si qs dicat ꝙ distīguūtur pactus ad quos hīnt habitudinē ⁊ quos recipiūt. Contra. sīt posseꝫ dicē ꝙ mā hoīs ⁊ mā asīni distīguerent uel eēnt distincte pactus. cū actus ōrsos recipiāt. Itē nihil distinguit̄ ab aliquo p aliqd qd̄ ē extra suā eēntiam. actus aūt ē extra eēntiam potētie pure. Item si intellcūs possibilis eēt ens in pura potētia. aut eēt eiusdem perfectionis cum matia ꝓma. aut esset īpfectioꝛ ⁊ magꝭ accedēs ad nō ens. aut eēt magis perfectus ⁊ magis appꝛopinquat ad ens actu. hec est diuisio sufficiēs. cum. n. mā ꝓma sit medīū ītet nō ens oīo ⁊ ens actu scd̄m ōm̄. in ꝑ phicoꝛ ōmto 7°. nccē ē ꝙ alteto istoꝛ mōꝛ ītellcūs possibilis se hēat ad ipām mām ꝓmā. Et si dicat̄ ꝙ sit eq̄lis perfectionis tūc īdubitāter eiᵭ dē nature ē ⁊ spēi sicut in talib⁹ ocīgit accipe idēptitatē. Si aūt diceret̄ ꝙ ītellcūs possibilis eēt īpfectionis entitatis q̄ matia ꝓma hꝫ statī eēt absurdū. qa ītellcūs possibilis ē res ⁊ suba abstracta ⁊ oīna. Et si dicat̄ ꝙ ē maioꝛis pfectionis ⁊ magꝭ appꝛopīquat ad ens actu. quō tūc ē ens pure potētie! hꝫ uī īpossibile oīo. Sicut. n. exꝑte nō entis nihil recedit a mā ꝓma. s. magꝭ appꝛopinquādo nō enti qn ipm̄ sit nō ens ita ꝙ int mām ꝓmaꝫ ⁊ ipm̄ nō ens nō est g̃dus entitatis medius sic inter ipam materiā pīmā ⁊ ens actu non uideī esse medius gradus entitatis. quā relinquitur ꝙ intellectus possibilis uel sit actus uel materia ꝓma uel non ens oīo. Arguit̄ 3° ad pīcipale. naꝫ si intellcūs possibilis eēt ens ī pura potentia scd̄z se sequeret̄ ꝙ spēs intelligibilis eēt eius forma subalis qd̄ uī īpossibile cū spēs ītelligibilis sit de genere q̄litatis ut uī. ⁊ diuerse spēs ītelligibiles pnt eē sil' ī intellcū ⁊ nō diuerse fore subales specifice q̄re ꝛc. Et ꝓbatur ōna. qa illud qd̄ p̄ recipit̄ in ente pure ī potētia ē fora subalis ut uī d̄ mā ꝓma ex p̄ phicoꝛ spēs aūt ītelligibil' ponit̄ illd̄ qd̄ p̄ recipit̄ ī ītellcū possibili g̃ ꝛc. Oppositū arguit̄ auctoritate Aꝛ. ī ista ptīcla. ubi plane oīc ꝙ ipi⁹ ītellcūs possibil' n ē aliq̄ nā nisi ꝙ possibil' uocat⁹ ē. Et paud ītpolit̄ oīc ꝙ intellcūs quo opinat̄ aīa ⁊ ītelligit nihil est actu eoꝛ que sūt añ intelligē. ⁊ sic ē pura potētia. ⁊ ibi dē uī illud intendē ōm̄. De isto dicūt aliq ꝙ sententia Aꝛ. ⁊ ōm̄. fuit intellcm̄ possibilē. s. in q̄ recipit̄ ītelligē nō esse aliqd̄ ens actu de se. ꝫ solū subaꝫ pure in potētia ⁊ hoc ꝓbaueīt sic. Illud qd̄ recipit de se oīa entia actu non ē aliqd̄ ens actu qa sic recipet se ipm̄ qd̄ ē īpossibile. ꝫ ītellcūs possibilis recipit oīa entia actu. qd̄ ꝓbāt. qa ītelligē fit p īceptōz ut pz h. ⁊ sic cum intellcūs hēat nāle desideriū ītelligēdi oīa hz recipe oīa entia actu. alr. n. nō intelligeret oīa p receptionē. ⁊ dicūt hāc eē rem̄rationez Aꝛ. h. Itē hꝫ ꝓbant ex alio forti⁹. Si intellectus eēt aliqd̄ ens actu aut eēt ens sensibile aut ītellectuale actu scd̄m se. hꝫ oīo ē sufficiens sicut hr̄ a ōm̄. in erroribꝫ methaph̄. ubi dicit. ꝙ notū ē p se ꝙ nulla nā ē int abstractū ⁊ māle. sed nō ē nā sensibilis. qm̄ hꝫ nō recipit ul'es ⁊ abstractas foras. Sicut. n. recipiēs foras māles ē potentia mālis. sic recipiens foras abstractas debet eē potētia abstracta. qa recipiēs ⁊ receptū ꝓpoꝛcionāt̄. ītellcūs aūt recipit foꝛmas abstractas ut ocedūt oēs. g̃ nō est nā sensibil' ⁊ in hᵭmōi ꝓbatōe nō oꝛ diuti⁹ īmoꝛari. nec etiam ē nā ītellectualis actu. sic. n. eēt intelligēs quocūq; alio circūscripto. Aliqd. n. nō idiget alio ī opatiōe nisi uel qa ē pura potētia passiua. uel qa eiᵭ actō trā sit in mām exterioꝛē. sed hꝫ mō intellcūs nō eēt in potētia pure passiua cū hēret actū. nec actus ītellectus transiēs ē ut manifestū ē ⁊ hr̄ in 9° methaph̄ sequtur g̃ ꝙ ītelligēt q̄cunq; alio circūscripto qd̄ est īpossibile. Expimur. n. ꝙ nō ē intelligē sine fantasmate ut hr̄ in isto 3°. Et iā ens actu scit̄ p opationē. Vn ōm̄. dicit ī 9° methaph̄. ꝙ opa° facit scire actuꝫ ⁊ formā. Opatio aūt nature ītellectualis ē ītelligē ⁊ hāc de se non hz ītellcūs mālis sed fit actu intelligēs a fantasmate ⁊ intellcū agēte utz ex isto 3° g̃ ꝛc. Alīn vo alias rōes adducūt ad istā ocl'onē. Ꝑ qa si intellectᵭ possibilis de sui nā eēt aliqs actus uel aliqd̄ ens actu d̄ se foraīt. tūc nō posset aliqd educi d̄ eiᵭ potētia qd̄ ē falsū. qa spēs ītelligibilis educit̄ de potētia intellcūs ut dicūt. ⁊ pz ōna. qa de potentia ent̄ qd̄ ī sui suba nō hz subaꝫ pure potētialē nō pōt aliqd educi. Et ofirmāt. qa cū spēs intelligibil' educatur de eēntia intellcūs ut dicūt si ipa educitur de potētia ītellcūs seqtur ꝙ ipa eēntia ītellcūs sit potentia. ⁊ sic īplicat otradictionē ꝙ spēs intelligibil' educat̄ de potētia intellcūs. ⁊ ꝙ ipe ītellcūs sit ens actu aut actus. seqtur. n. ex hꝫ ꝙ actus sit potentia. Et pōt ofirmari. qa recipe otrariū ē oppositū ipi actui. scd̄m ꝙ docet ōm̄. in tractatu de suba oꝛb. hꝫ. n. ē pati qd̄ ē otrariū ipsi actui. cū igitur ītellcūs recipiat spēs ītelligibiles īpossibile ē ꝙ sit aliqs actus scd̄m se. unde relinqtur ꝙ sit ens pure potētiale ut assertū. Itē arguit sic. Illud qd̄ ostituit unuꝫ p se cū actu puro illud in sui nā ē potētia. hꝫ. n. est cāre ex mā ⁊ fora fit unū. qa hꝫ ē potentia ⁊ hꝫ ē actᵭ ut pz in z° hᵭ ⁊ 8° methaph̄. sed ex ītellcū possibili cum actu quodam puro. s. cum intellcū agente fit unū ens p se. s. aīa ītellectiua hūana et dicunt esse intentionē ōm̄. in isto 3° ⁊ ī plurib⁹ locis. Vult. n. ī ꝓma magna disgressione ꝙ respcūs ītellcūs agētis ad intellcm̄ mālē est sicut respcūs lucis ad diaphanū. sicut. n. lumē uel luxē pfectio diaphani sic ītellcūs agens ē pfectio intellcūs mālis quare ꝛc. Dicūt etiā indubitāter istā fuisse sniam Aꝛ. ⁊ eius determinationē. ipe. n. loquēs de suba intellcūs possibilis oīc ꝙ nullā hz nām nisi ꝙ possibilis uocat⁹ ē Et paꝛ pᵭ oīc ꝙ nihil ē actu eoꝛ que sūt añ intelligere. Et in ca° sequēti Dubitabit aūt aliquis dicit. Om̄ potētia aīe quodāmō ē ītelligibilia ītelligēs. ꝫ actu nihil añq; ītelligat. Et in ca°. Indiuisibiliuꝫ qdem g̃ ītelligibilia dīc. Oportet aūt eē potētia cognoscēs. ⁊ ōm̄. sup illā ptē. q̄re neq; ipᵭ nāz ꝛc. dicit. ꝙ ītellcūs mālis nullā hz nām ⁊ eēntiam qua ostituat̄ scd̄m ꝙ ē mālis nisi nām possibilitad cum denudet̄ ab oīb⁹ formis mālib⁹ ⁊ ītelligibilibus. Propter hꝫ ⁊ similia credūt multi fuisse intentōnē Aꝛ. ⁊ ōm̄. ꝙ intellcūs possibilis sit ens pure potentiale nullā actualitatē ex se hīs nec sensibilē nec ītellectualē ⁊ sic opinātes nitūt rndere rōnib⁹ ī cōtrariū. Ad ꝓmā dicunt ꝙ ipe intellcūs possibilis

scdm se nō est aliqs actꝰ ꝟ ē quedaz ps eentiaꝝ aīe
hūane ex q̄ cū itellcū agēte cōstituit una substātia
abstracta. s. aīa rōnalis hūana. nec ipse intellectus
possibilis scdz istos ē aliqua aīa ꝟ ps aīe. 7 hꝫ uidet
sentire Aꝛ. in pncipio hꝰ tertij ubi oīc sic. De pāte
aūt aīe ⁊c. Et sic uult apte q̄ itellcūs possibilis est
ps aīe qua aīa cognoscit 7 sapit. Quid aliā dicerent
negādo onām. 7 cū dr. q̄ ois distinctio est pactuz.
forte dicerēt uez ē distinctio actuū 7 distinctio apo
sitoz. actus. n. distinguūtur p se ipos 7 nō p aliqd
aliud foraīt. 7 apposita etiā distinguūtur p suos ac-
tus magl q̄ p mām in q̄ coīcant. ꝟ distinctio potenti
aꝛ uel entiū potētialiū nō oz q̄ sit p actꝰ foraliter 7
intrīsece ꝟ in se ipsis pnt distīgui eentiaīt. Vez est
tn̄ q̄ in noticiā distīctionis potentiaꝛ 7 entiuz po-
tentialiū nō ducimur p̄ nisi p distinctionē actuuz.
Et pōt dici nihilominꝰ q̄ mā pma 7 itellcūs distī-
guūtur realt 7 cāīt p suos actꝰ ꝓpos. qa mā prima
recipit actꝰ istos. i. idiuiduales 7 hꝫ exītes 7 nūc 7
hītes otratiū quoqūo. Sz itellcūs possibilis rcipit
actus ulos 7 abstractos nō exītes hꝫ 7 nūc neq; cō-
tratiū hītes p se. Et hoc assignauit Aꝛ. in isto 3°. 7
onm. explicauit orsitatē receptiōis in itellcu 7 i mā
in illo capto. Dubitabit aūt aliqs. Et cū dr. q̄ scdz
hꝫ mā hois 7 mā eq tebēt eē oīse. qa fora hois 7 for
ma eq sūt diuersi actꝰ. Dico q̄ nō est sīle. qa nullꝰ
istoz actuū ē ꝓpus matie pme 7 iō p istos n distī-
guīt mā pma corpalis. Sed actꝰ abstractꝰ ē ꝓpus
itellectui possibili 7 actꝰ indīduatꝰ ē ꝓpus materie
pme cōpali 7 iō bn̄ distinguūt scdm istoz actuum
distīctionē. 7 p̄cipue n̄ ē sīle ꝓpt aliud. qa mā pma
hois ē i potētia ad foraz asini 7 equi. 7 iō distīguūt
māe pme istoz p se. Sz mā cōpalis nullo mō est in
potētia ad actus ulos abstractos. nec ens i potētia
incorporeū. s. intellcūs possibīl ē i potētia ad foras
īdīduales. 7 iō nō ualet rō. Et istā solutōez uidentꝫ
hre a onm. i pma magna disgressiōe. ubi oīc. q̄ orsi
tas natē recepti arguit orsitatem natē recipiētis. 7
idē apparz i ca°. pallegato. 7 forte dicet pꝰ. 7 cū dicit
ultꝰ q̄ nihil distīguit ab alio p aliqd qd est extra
suā eentiā. uez ē tanq̄ p pncipiū forale. qa fora nō
est de eentia eiꝰ cuiꝰ ē forma. ꝟ bn̄ distīguit ab alio
tanq̄ p cāz finalē. 7 sic ē hꝫ. nā actꝰ ē quodām mō finis
potentie ⁊c. Ad aliā confirmatōez dicerēt. q̄ intel
lectꝰ possibīl ē i alio gradu ētitatis a mā pma. 7 ē no
bilioris ordis simplr. sicut itelligē ē opatio nobili
oz alijs opatiōibꝫ. nec seqtur ꝓpt hꝫ q̄ ipse sit actus
qa i potētia pura pōt eē gdꝰ ita. s. q̄ unū ens pure
potētie scdm se sit simplr honorabiliꝰ alio. sicut ui-
demꝰ q̄ i puro actu. s. q̄ i eentia sua nullaz īcludit
subaz potētialē ē ordo. fora. n. specifica hois ē lōge
nobiliō q̄ fora ignis. 7 fora ignis q̄ fora terre. 7 tn̄
ostat q̄ nlla illaꝛ foraꝛ ē opōita ex diuersis subijs
quare simplr i ente pure potētie receptiue pōt esse
gradꝰ mō p̄dicto. Ad aliā dicēt. q̄ spēs itelligi
lis n̄ unīt itellectui possibili sine itellcū agēte imo
ordīe nate ꝑus unīt itellcūs agēs intellectui possi-
bili q̄ spēs itelligibīl. 7 iō itellcūs agēs erit forma
pma subal itellcūs possibīl. spēs aūt rei itelligibilis
erit fora accntal. qa p̄suppoīt ens actu. q̄te nō vz rō
Et hꝫ opīo īdubitāt mltū ꝓbabīl ē. 7 scio q̄ multi
eoz q̄ osiderauerūt i phia Aꝛ. 7 onm. istā receperūt
ut ueram. Cōtra hꝫ tn̄ sūt difficultates nō pauce.
Vna ē. qa si iste itellcūs possibīl ē suba pur potētia
lis 7 nullꝰ actꝰ nec actu ens. sequit q̄ aīa itellectīa
hois ē corruptibīl qd ē otra Aꝛ. i isto 3°. 7 in z° hꝰ.
7 ꝓbat onā. qa cū ens pur potētiale n̄ possit exīstē i
actu sīn actu sibi īhēnte ipz pficiēte ut oēs ordīt
7 pz i p̄ phicoz a onm. oportebit scdz istā pōz q̄ itel-
lcūs pꝰ hēat in se aliquē actū pmū subalez īhertē
sibi 7 oātē sibi eē actu 7 hꝫ iā ordīt isti. vz ex pre-
dictis. Ois aūt suba opōita ex duobꝫ pncipijs est
sentialibꝫ quoz unū ē suba i potētia 7 aliud ē actꝰ
ē corruptibīl. vtz ex p̄ phicoz. 7 sat i 8°. methaph.
Adhuc aūt pnt isti cauillare. q̄ hꝫ uerū ē de suba
cōpōita ex mā pma 7 fora subali īhertē. ꝟ itellcūs
possibīl nō ē mā pma ꝟ altꝰ rōis. g̃ ⁊c. Cōtra hꝫ
ē. qa onm. ult i 8° phicoz. 7 8°. methaph. 7 i de suba
orb. q̄ si celū eēt suba opōita ex mā 7 fora optet q̄
eēt corruptibile. mō scdm rōez p̄dictā posset dici q̄
mā celi nō ē eiꝰdē rōnis cū mā pma istoz iferioz.
Et iō q̄uis celū sit opositū ex duabꝫ subnjs q̄z una
ē pura potētia 7 alia ē fora īhertēs. nō tn̄ sequit q̄
ē corruptibīl sicut tu dicis. qd nō seqtur i aīa itellec-
tīa. Et ulter ois tō q̄ adducit otra ponētē celū eē
suaz cōpositā ducēdo ad hꝫ inconueniēs. q̄ eēt cor-
ruptibile. ualebit otra ponētez q̄ aīa itellectiua sit
suba opōita. 7 sicut soluerēt ꝺ itellcū sic ꝺ celo. qd
tn̄ uidet eē cōtra onm. q̄ specialīt 7 radicalīt fundat
sup illā rōez ad dicendū q̄ celū ē suba 7 subm sim-
plex. Sed adhuc qdā putant euadē p hꝫ qa sicut di
cūt nō ē sīle de aīa itellectīa 7 de celo. nā corpale 7
ipūale differūt genere. ut oīc onm. sup tertiū de aīa
iō n̄ potuit eē ut pncipia eoz eēnt ead. ꝟ solū ꝓpor
tionabilia. sensibilia vo 7 cōpalia cū magl conueniāt
7 sint unīꝰ generis nccē ē ut si aliqd illius generis fue
rit opōitū ex potētia 7 actu ut illa pncipia sint eiꝰdē
modi 7 unīꝰ rōis seu uniuoca. q̄ ꝓpt̄ seqt̄ q̄ si cōpꝰ
celeste sit opositū ex matia 7 fora ut sint eiꝰdē rōis
7 p onīs generabile 7 corruptibile. Nec aūt psua
sio paꝛ ꝓficit. qa bn̄ uez ē q̄ cū celū sit aliq̄lt eiꝰdē
generis cū istis inferioribꝫ mālibꝫ. mā tn̄ eiꝰ si māz
hret eēt eiꝰdē rōis generalis ulscdm analogiā cuz
mā istoz inferioz. ꝟ nō sequit ex hꝫ q̄ ipa sit unius
rōis scdm spēm specialissimā sicut nec eiꝰ fora q̄ nō
hētz otratiū eēt eiꝰdē spēi cū istis foris iferioribꝫ.
Dicet g̃ q̄ celū ē opositū ex mā q̄ ē suba pur po
tētie de se 7 fora īhertē. illa tn̄ mā nō ē eiꝰdē nate
scdm se cū mā istoz īferioz. sicut neq; itellcūs pos-
sibilis ē eiꝰdē nate cū mā ista, bn̄ tn̄ uez ē q̄ magl
conueīt ista mā celi cū mā istoz inferioz q̄ intellcūs
possibīl. ꝟ nō seq̄t ꝓpt hꝫ q̄ sit penitꝰ eiꝰdē nate cū
ea. uidet g̃ sīle iudiciuz de aīa itellectīa si ponat esse
opōita ex duabꝫ subnjs quaz una ē potētia pura 7
alia est actꝰ. 7 de celo si ponat opōitū ex duabꝫ tali
bus natis. ita q̄ si sequeret celū eē cōruptibile seq̄
ret aīaz eē corruptibilē. Et si nō sequet aīam itel-
lectiuā eē cōruptibilē. nec seq̄tet celū eē corrupti-
bile. g̃ oportet dicē illā rōem onm. nō ualere de celo
ut oportet ocedere q̄ aīa itellectiua nō sit cōpositā
mō p̄dicto. Preterea qd plꝰ cogit. Si aīa itellec-
tiua duīceret eē ens pure potētie sic q̄ nō sit aliqs
actus ꝺ se nec ens actu. hꝫ maxīe uidet eē ꝓpt̄ rcep
tionē q̄ ei attribuīt sicut ē maīfestū ex ꝓcessu Aꝛ.
i isto 3°. nā ꝓpt̄ hꝫ q̄ aīa oīa itelligit p receptionez
ocludit eiꝰ potētialitatē 7 nō p aliud mediū. ꝟ pter
eiꝰ receptionem nō pōt dici q̄ sit ens pure potētie
qa nō recipit īmediate nisi foras accntales. s. spēs i
telligibiles. fora aūt accntalꝰ nō rcipit īmediate in
ente pure potentie sicut nec trāsmutatō accntalꝰ.
Et confirmat hꝫ tō sic. oē subz qd īmediate recipit
formā accntalē determīataz ē ens actu ulꝰ actus. hāc
hn̄t p pncipio. qa i hoc differt subm pncipale fore
subalis 7 accntalis. qa subm fore subalis pncipale
ē ens pure potentie ꝟ subm pncipale fore accntalis
ē actꝰ ulꝰ ens actu scdm q̄ ens actu. uñ ens pure po
tentie si ponēt sepatuz scdm eē ab actu nō eēt subz
alicuiꝰ accntis. p̄cipue accntis īmīati. Oē g̃ subm
qd īmediate recipit foram accntalē determīatā ē ens
actu ꝺ se ulꝰ actꝰ. ꝟ ipe intellcūs possibīl recipit īme
diate foras accntales. s. spēs itelligibles. īmediate
dico p negatōez medij p se receptiui. hꝫ ē uidē sic

Aut enĩ recipit eas ĩmediate ſine aliquo medio p ſe receptiuo.aut mediãte intellcũ agẽte p dionem ſufficientẽ ſcd̃m dceſſionẽ diũm. Sed nõ ẽ dicẽdũ q̃ recipiat eas mediãte ĩtellcũ agẽte. ꝑ qa ſi ĩtellectus poſſibilis recipet ſpẽs intelligibiles mediante ĩtellcũ agẽte oportẽt q̃ recipet ipſas intellectiões mediãte intellcũ agente. dſtat.n. q̃ ĩtellectiones nõ recipit niſi mediãte ſpẽ intelligibili aliq̃ũ mediationis.recipet g̃ ĩtellectiões mediãte intellcũ agẽte ſubiue ⁊ ſic intellcũs agẽs ĩmediatius hẽret ĩ ſe ĩtellectionẽ q̃ intellcũs poſſibilis. Dis aũt ſuba in qua ẽ intelligẽ ĩtelligit ut manifeſtũ ẽ de ſe.g̃ intelcũs agens ĩtelligit iſta ĩferiora quor ĩtellectioneſ hz in ſe ĩmediate.qd̃ ẽ dcta dm̃. manifeſte in iſto 3° Et dfirmat iſta rõ.qa ipm̃ ĩtelligẽ aut recipit ĩmediate ĩ intellcũ poſſibili.aut mediãte intellcũ agente.aut mediãte ſpẽ ĩtelligibili.ſi ꝑ mõ hr̃ ꝓpoſitus ut declaratũ ẽ.ſi 2° ſequtur incõueniẽs ꝓdcm̃.ſi 3°: s.mediãte ſpẽ tũc q̃rit̃ de receptõe ſpẽi.ut⁊. s.ĩtellcũs poſſibilis recipiat ſpẽm ĩmediate aut mediãte ĩtellcũ agente. ſi ĩmediate hr̃ ꝓpoſitũ ut deductus ẽ.ſi mediãte intellcũ agẽte. tũc ſeq̃t̃ q̃ intellectiõs ricipit mediãte intellcũ agẽte ⁊ ſic idẽ qd̃ ꝓus.oz g̃ dcedere q̃ intellcũs poſſibilis ſit aliq̃d ens actu ul̃ actus.uel q̃ recipit ĩtellectionẽ mediãte intellectu agẽte ſubiue. ⁊ ſic intellcũs agẽs ĩtelligẽt illd̃ cuĩ intellectionẽ recipet p eũ ĩtellcũs poſſibilis qd̃ eſt ĩpoſſibile.⁊ itm ꝓbabit̃ inferi q̃ intellcũs agens ẽ ĩmediatũ ꝓncipiũ p ſe actiuũ intellectionis. Qñ igit̃ eẽt ĩmediatũ p ſe ꝓncipiũ receptiuũ aut rõ ricipiẽdi nõ appz. Itẽ aliq ſic arguũt. Si intellectus agẽs ⁊ poſſibilis ſtituerẽt unã ſubam incorporeã s.aĩam intellectiuã hũanã.tũc intellcũs agẽs a ꝓncipio nob̃ unirẽt ut fora. ⁊ pz dña.qa in ꝑ inſtanti ꝓductiõis hois intellcũs mãlis nobis diũgitur ut fora ⁊ pfectõ nãa ĩ actu.utz p dm̃. ꝑ dm̃to hr̃ tertiũ q dicit nos p iſtũ intellcm̃ ab aliis ſpẽb̃ diſtingui. Si igit̃ intellcũs agẽs ⁊ poſſibilis ſtituerẽt unam ſubam.tũc ſiũ intellcũs agẽs ĩmor ueri ĩ ꝓncipio nob̃ diũgeret̃ ut fora. hꝫ aũt ẽ dcta dm̃. in mltã loc. dicit.n.in iſto 3° dm̃to 36°.q̃ intellcũs agens nõ ẽ ĩ nobis ut forma in actu in ꝓncipio ꝫ ſolũ in fine qñ dpleta ẽ generatõ intellcũs in hĩtu. Vult etiã ĩ eodem dm̃to q̃ añ generatõz intellcũs ſpeculatiui in nobis non unit̃ intellcũs agẽs ut fora niſi in potentia q̃re ꝛc. Vtz aũt hec rõ bñ demr̃et ꝓpoſitũ uidebit̃ ꝑ. Itẽ ĩpi arguũt ſic.nõ eſt de intentõe dm̃. q̃ in nob̃ ſit duplex potẽtia dgnoſcitiua abſtracta. ꝫ ſi intellcũs agens eẽt fora intellcũs poſſibilis hoc ſequeret̃ ſcd̃m illã põnem. qa utq; illoz ĩtellectuũ ẽ potẽtia abſtracta cõgſcitiua ſcdz dm̃ Itẽ ãguũt ſic. Nulla fora informãs aliquã mãm agit in illam mãm quã informat ex qua ⁊ ipa fit unũ ens per ſe reducẽdo ipam ex potẽtia eẽntiali in actũ.utz ĩductiue.ñ fora ignis nõ agit in mãm ꝓpam.ſilit̃ nec lumẽ inhẽrẽs medio agit in illud mediũ ſed ſoluz illud lumẽ agit cãndo ipm̃. Et ad hãc intentionez dixit dm̃.in 8° phicoz.q̃ agẽs ⁊ patiẽs ſũt ad inuicẽ dtigua nõ dtinua.cũ g̃ intellcũs agẽs ſe habeat ad intellcm̃ poſſibilẽ ut agẽs ad mãm.ſequtur q̃ intellcũs agẽs nõ eſt fora pficiẽs intellcm̃ poſſibilez. Qtũ aũt dcludãt hec rões fortaſſis uidebit̃ ĩ dñtibus.ſufficit aũt mihi ad pñs qbuſdã medijs oñdẽ q̃ intellcũs poſſibilis non ſit ens pure potẽtiale potentia receptiua ita q̃ nõ ſit aliquod ens actu de ſe. Itẽ ſi intellcũs poſſibilis eẽt ſuba intellectualis pure potẽtie ⁊ pficeret̃ p intellcm̃ agentẽ ſibi inhẽrentẽ.ſequeret̃ q̃ oĩs act̃ intellectualis pficeret ĩhẽrẽter ipm̃ intellcm̃ poſſibilẽ.ſicut oĩs fora ſenſibilis ⁊ mãl̃ pficit inhẽrent̃ ipam mãm ꝓmã que ẽ ſuba pure potẽtie ad oẽs actus ſenſibiles.⁊ ſic ĩtelligẽtie mouẽtes corpa celeſtia q̃ ſũt qdã act̃ ĩtellectuales inhẽrẽt nr̃o ĩtellectui.⁊ eẽt nr̃ ĩtellectus poſſibilis ps eẽntial̃ cuiuſlibet motõis celeſtis.qd̃ uĩ ualde abſurdũ. Qualt aũt ĩtelligit h dm̃. q̃ hꝫ gen̻ entis.s.intellcũz mãlẽ nccẽ eſt eẽ in qualibet ĩtelligentia abſtracta que ĩtelligit aliqd extra ſe.⁊ q̃re ſine ipo nõ poſſem̻ intelligẽ mltitudinẽ ĩ formis abſtractis forte inqreẽ p̻ diuiſim ⁊ p ſe.hꝫ.n. multũ indiget declaratiõe. Propt̃ has g̃ rões ⁊ ſiles dicũt aliq ad qõnem ꝓncipalẽ.q̃ intellectus poſſibilis nõ eſt actu aliq̃ fora mãlis.s.p ſe ĩhẽrẽs materie Zo dicũt q̃ ipa aĩa intellectiua bñ eſt aliqua ſuba intellectualis actu ſubſiſtẽs per ſe 3° dicũt q̃ iſta ſuba intellectualis hz potentiã rceptiuaz cuiuſlibz ſpẽi ĩtelligibil̃. Primũ ꝓbatũ fuit ſupr̻ multis rõnib̃.⁊ põt ſic ꝓbari ad pñs. Si aĩa intellectiua q̃ intelligũt̃ qdditates ophensionib̃ ulib̻ eẽt forma inhẽrens alicui corpi. aut ipa tota eẽt in qlibet pte cõpis.aut una ei̻ ps eẽt ĩ una pte corporis.⁊ alia in alia. Si ꝑ mõ g̃ tota ſuba aĩe intellectĩe inhẽret manui. ꝓbonam̻ g̃ q̃ man̻ abſcindat̃.qro utz ĩmaneat in ipa aĩa intellectiua que inhẽrebat ei.aut nõ remaneat. Si remanet.g̃ man̻ abſciſa adhuc ẽ aĩata ⁊ uiuit.qd̃ ẽ abſurdũ. Si nõ ĩmanz illa aĩa in manu que ei inhẽrebat.q̃ritur utz illa corrũpatur aut nõ. Si corrũpit̃ hꝫ ẽ dcta oẽm ueritatẽ.qa aĩa intellectiua ẽ incorruptibil̃ ſcd̃m oñs phos ⁊ ſcd̃m oẽs leges. Si dicẽtur q̃ inhẽreat alicui corpi s.reſiduo corpis remanẽt.queri̻ utz pri̻ inhẽrebat illi corpi aut nõ.ſi nõ.g̃ eadẽ fora nũero informat ſucceſſiue dſas mãs inhẽrẽter qd̃ ẽ abſurdũ. Si dicat̃ q̃ illa eadẽ aĩa intellectiua tota que prius ĩhẽrebat manui inhẽret reſiduo corpis.tũc queritur que ſuba ẽ corrupta in abſciſiõe man̻ Certuz n.ẽ q̃ mã nõ eſt corrupta cũ ipa nõ ſit corruptibil̃ ut ꝓbatũ ẽ ꝑ phicoz. Si vo dicat̃ q̃ ibi ẽ corrupta alia fora ſubalis.s.ſenſitiua que ĩformabat manũ hoc ſaltẽ eſt dcta opinionẽ coẽm que nõ poĩt in homine aliã foram ſubalẽ niſi aĩam intellectiuã Et ſi dicat̃ q̃ illa aĩa que inforabat manũ remanz ſine oĩ corpe.⁊ tñ in reſiduo corpis remanet aĩa intellectiua.tũc illa aĩa nõ erat tota aĩa illi̻ corpis. Si aũt dicat aliq̃s q̃ aĩa intellectiua ẽ extenſa ſcd̃m extenſionẽ corpis. hꝫ ẽ ipoſſibile manifeſtũ Sz qa aliq̃ nõ hñt ꝓ inconuenienti q̃ in hoĩe ſint dĩſe aĩe inhẽrentes corpi hũano quaz una ẽ cõruptibil̃.s.ſenſitiua alia incorruptibil̃.s.intellectiua. Et iõ adduco aliaz rõem coẽm dcta quãcunq; uiã ponentẽ aĩam intellectiuã eẽ formã inhẽrentẽ corpi ꝑ ſe. Nã ſi aĩa intellectiua daret eſſe indiuiduo hũano ⁊ inhẽrẽt ei̻ corpi ut ſorti. tũc ſeq̃ret̃ q̃ mõtuo indiduo hũano ut ſorte adhuc remanẽt illud indiuiduuz numero qd̃ ẽ impoſſibile manifeſtũ.⁊ ꝓbo dñam.qa remanẽte oĩ eo qd̃ dſtituit eẽntiã ⁊ qdditatẽ alicui̻ rei remanet illa res eadẽ nũero. Q̃.n.aliq̃ res nõ manet hꝫ nõ uĩ eẽ niſi ꝓpter defectũ alicui̻ ꝓncipĩ cõſtitutiui.ſed ſorte mortuo adhuc manet totũ quod dſtituit ipm̃ ſorte ſubalt̃ ⁊ intrinſece.s.aĩa intellectiua ⁊ corp̻ ei̻.uel ſaltẽ manebit ei̻ fora ꝓpria ⁊ ſingularis.⁊ ſic ipe idẽ nũero manebit Sz dices q̃ ſorte mortuo nõ manebit unio aĩe intellectiue ad corp̻ ſor.⁊ hꝫ unio neceſſario requĩt̃ ad cõſtitutionẽ ſor. Cõtra hꝫ ẽ.qa uel illa unio ẽ res penit̻ eadẽ cũ aĩa ⁊ corpe. ⁊ ſic ipis remanentib̃ ĩmanet illa unio.uel eſt res dſa ab utroq; iſtoz neceſſario tñ requĩta ad eſſe.⁊ ſic aut erit ꝓncipiũ intrinſecum ſube ſor. aut erit aliqd̃ extrinſecũ a ſuba ipſi̻. Nõ põt dici q̃ ſit aliqd̃ extrĩſecũ.qa cũ iſta unio neceſſario requĩt̃ ad eẽ ſor.ut tu ponis.oz ſi ipa eſt aliqd̃ extrinſecũ a ſuba ſor.q̃ ſequtur aliqd̃ intrinſecum ipi ſorti tanq̃ ſuã cãm ad quã cõſequat̃. Oẽ enim

posteri⁹ aliq̄ nccio tñ ꝺcomitãs iꝑm ꝑus hz in iꝑo ꝑozi cãm rõe cui⁹ nccio ꝺseqtur. Et sup ista regula fundaꝫ nã ꝺemr̃atiõis ꝓpt̃ qd. g̃ si illa unio ẽ aliqd extrinsecũ homini 7 p oñs p⁹terius qdditate hoīs necessaio erit aliq̄ cã ꝑoz in soz. p quã cãz illa unio nccio ꝺseqtur iꝑm sozte. ℣; cã illa nõ est aĩa ĩtellectiua p se neq; coꝛpus. qa ista mañet qñ nõ est illa unio. ℣ Vel si ꝺiceres q aliqꝺ istoꝛũ p se esset cã unionis h⁹. g̃ istis remanentib⁹ nccio remanet illa unio. 7 sic idẽ qꝺ ꝑus. Sed ꝺices q illa unio con seqtur aĩam intellectiuã soz. unitaz ꝯozpi ei⁹. ita q aĩa intellectiua soz. unita coꝛpi ẽ cã unionis illius. Cõtra hoc ẽ. qa queret̃ ꝺe illa unione sicut ꝺe ꝑozi 7 ibit̃ in infinitũ in unionib⁹ talib⁹. qꝺ ẽ absurdũ g̃ nõ uꝛ q illa unio sit aliqꝺ extrinsecũ a suba soz. d necessatio ꝺcomitãs eã Si ꝺo ꝺicaꝫ q ipsa unio aĩe intellectiue soz. sit alia res ab iꝑa aĩa 7 coꝛpoze soz. 7 sit aliquid intrinsecũ iꝑi sube soz. hoc est ꝺio absurdũ. 7 ꝑcipue ꝺtra illos q nõ ponũt in substãtia 7 qdditate soz. aliquã r̃ẽ nisi mãm ei⁹ 7 suã aĩaz intellectiuã Et ꝺfirmaꝫ h̄ rõ. qa si aĩa intellectia soz. ẽ foꝛa inh̄erẽs ei⁹ maꝛie. tũc ꝺstat q ad ꝺstitutionẽ substãtie soz. nccio req̄runtur ista tria. s. mã soꝛtis. 7 aĩa intellectiua soz. 7 unio actual' aĩe intel lectiue ipsius soz. 7 cũ h̄ tria fuerint actu erit suba soz. 7 iꝑe soz. erit. Tũc queriꝫ. utꝝ ista unio actual' aĩe soz. ad mãm ei⁹ sit idẽ penit⁹ 7 realr̃ cũ aĩa ei⁹ 7 coꝛpe uel cum alt̃o istoꝝ. aut sit res alia ab utroq; istoꝝ. Si ꝺicaꝫ q sit idẽ realr̃ penit⁹ cũ ambob⁹ hiꝫ ul' cũ alt̃o eoꝝ. seqtur cũ h̄ ambo remaneãt q ĩma nebit h̄ unio moꝛtuo soz. 7 sic remanebit soz. idez nũero penit⁹ Si ꝺo illa unio actual' sit aliꝺ ab aĩa soz. 7 ab ei⁹ coꝛpe aut ẽ suba uel accñs. Si est suba aut ẽ mã qꝺ ẽ absurdũ. aut ẽ foꝛa 7 sic soz. habebit ꝺuas foꝛas indĩduales subales ĩh̄erẽtes. qa certũ ẽ q si illa unio ẽ foꝛa subal' erit foꝛa ĩh̄erẽs 7 ĩdiui ꝺualis qꝺ ẽ absurdũ. aut erit illa unio substãtia cõ posita 7 sic cũ illa unio ponaꝫ eẽ ꝑncipiũ substãtie soz. seqtur q substãtia ꝺposita erit ꝑncipiũ substã tie soz. qꝺ ẽ absurdũ. Si aũt illa ẽ accñs inseparabile tũc remanet remanẽte aĩa. 7 sic idẽ qꝺ ꝑus. Sed fozte ꝺicẽtur q aĩa soz. ꝺstituit iꝑm in esse suo substan tiali scꝺm accñs seꝑabile non qdẽ simpl'r̃ ß ꝺispositiue. Et tũc arguẽtur ut ꝑus querẽdo tõe cui⁹ ista unio ꝺseqtur iꝑm soz. 7 mozari in h̄ est supfluum. Nũc ꝺclarãdũ ẽ secũdũ ꝓpositũ. s. q intellect⁹ possibilis ẽ aliq̄ substãtia intellectualis actu. 7 hoc pōt ꝓbari ex ꝺictis. qa intellcũs possibil' aut ẽ sub stantia intellectualis ens actu aut ens intellcũale pure in potẽtia. h̄ ꝺiuisio ꝺcedit̃ ab oīb⁹ intelligenti bus. sed nõ pōt eẽ ens intellectuale pure potentie ut satis ꝓbatũ fuit ꝺtra illos q h̄ ponũt. g̃ relinqt̃ q sit suba intellcũalis actu. Qualr̃ aũt ista suba sit intelligibil' 7 ĩtelligit se iꝑam. 7 q̄l'r̃ se hz ad intelle ctũ agentẽ inqret̃ p⁹ Sed ꝺclarandũ ẽ tertiũ. s. q ista suba hz potentiã receptiuã spẽz intelligibi liũ. 7 pōt ꝓbari bꝛeuit̃ sicut facit Az. qa sicut sensi tiuũ se hz ad sensibilia sic intellectiuũ ad intelligi bilia. h̄ ꝓpõ ẽ q̄i manifesta p se ut ꝓ̄ic oñ. 7 appaꝛz Nã sicut sensitiuũ qñq; sentit 7 qñq; nõ. sic ĩtellec tiuũ qñq; ĩtelligit 7 qñq; nõ saltẽ respcũ uni⁹ indi uidui 7 hoc sufficit. ß sensitiuũ ẽ receptiuũ sensibi liũ spẽz ut maiestũ ẽ p se. 7 hoc ueꝛ ẽ ꝺe sensitiuo in quo recipiꝫ iꝑm sentire. g̃ silr̃ intellectiuũ ĩ quo ẽ intelligẽ ẽ receptiuũ spẽz intelligibiliũ. Et h̄ ap te ꝺocet Az. in lr̃a ut ꝓz ꝺsiderãti. Tũc ad rõnes alteri⁹ opĩonis Ad p̄mã cũ ꝺr̃. illꝺ qꝺ r̃cipit oĩa entia actu ẽ. ꝺcedo. 7 cũ ꝺr̃. q intellcũs r̃cipit oĩa entia falsũ ẽ. 7 cũ ꝓbat̃ q intelligẽ intellcũs possi bilis fit p receptionẽ alicui⁹ ĩtelligibilis. possuz ꝺi cere q ueꝛ ẽ p receptionẽ alicui⁹. ß nõ oꝛ q oẽ ĩtel ligẽ ipsi⁹ fiat p r̃ceptõz ipsi⁹ met ĩtelligibil'. seu illi⁹ qꝺ intelligiẽ. h̄ sufficit q fiat p receptionẽ ipi⁹ ĩtel ligibil' aut alicui⁹ alteri⁹ ad qꝺ hz hĩtudinẽ per se 7 hoc mõ fit intellectio ipi⁹ intellcũs possibilis. s. p receptionẽ alic⁹ alti⁹ Dicem⁹ itaq; q ĩtellcũs possibilis ĩtelligit oẽs nãs coꝛpales p receptionem eaꝛ uel suaꝛ spẽz. 7 iõ uolo q ipse nõ est actu aliq̄ nã coꝛpalis neq; aliq̄ spẽs nat̃e coꝛpalis. sed ẽ in po tẽtia ad oẽs. ß nõ oꝛ q oẽm nãm intelligibilẽ ĩtel ligat p receptionẽ illi⁹ uel spẽi ꝓpe ei⁹. se iꝑm. n. ñ ĩtelligit p receptionẽ sui nec sue ꝓpe spẽi ipm repsentãtis. sed alio mõ ut uidebit̃ ꝺeo uolẽte Ad aliã ꝺico q intellcũs possibilis est nã intellectualis actu ꝺe se foꝛal'r̃. 7 cũ ꝺcludit̃ ex h̄ q sic intelligeret quocũq; alio circũscripto. ꝺico q nõ seqtur. 7 ad p bationẽ cũ ꝺr̃. q aliqd nõ indiget alio in opatione nisi qa opatio ei⁹ trãsit in mãm exteriozẽ uel quia ẽ pura potẽtia passiua. ꝺico q ista est una ꝺignitas irrõnabilis ĩmo unũ falsũ 7 ipossibile. qa certũ est q coꝛp⁹ celeste in suo moueri ĩdiget aliq̄ alio. s. in telligentia 7 tñ iꝑm coꝛp⁹ celeste nõ est pura potẽ tia passiua ꝺ suba sua ĩmo ẽ suba actu ens. nec iꝑm moueri coꝛpis celestis transit in mãm exteriozem ĩmo remanet ĩ ipo Itẽ aĩa sensitiua ĩ sentiẽdo nccio indiget aliquo alio 7 ipsuz sentire nõ transit in exteriozẽ mãm 7 tñ aĩa sensitiua nõ ẽ suba puꝛ potẽtie ĩmo ẽ qꝺam act⁹ scꝺm se 7 silr̃ ẽ in ꝓpoito qa hz intellcũs possibilis ĩdigeat in intelligẽdo aliq̄ alio 7 ei⁹ opatio sit ĩmanẽs nõ seqtur ex h̄ q iꝑe sit suba pure in potẽtia 7 nullo mõ ens in actu neq; ac tus. ß bñ ꝺuincit̃ ex hoc q h̄eat aliquã potentiã pas siuã seu receptiuã. Qualr̃ aũt intellcũs possibil' sit intelligibilis inqrendũ ẽ in sequẽtib⁹ Ad aliaz negãda ẽ oña. ĩmo eo ipo q ex potẽtia intellectus educit̃ spẽs ĩtelligibil' que ẽ accñs qꝺã. seqtur q iꝑe intellcũs est ens aliq̄ mõ. nã foꝛa accñtalis non educit̃ nisi ꝺe potẽtia entis actu simpl'r̃. Et cũ assu mit̃ q ꝺe potẽtia act⁹ puri nõ pōt aliqd educi. ꝺico q ꝺe potẽtia act⁹ puri ut ẽ actus nõ educit̃ aliqd ß ut est in potẽtia ad aliqd aliud sic ex ipso pōt aliqd educi. i. in ipo aliqd generari. 7 cũ ulteri⁹ ꝺr̃. speciel ĩtelligibilis educit̃ ꝺe potentia intellcũs. 7 sic educ it̃ ꝺe potẽtia eẽntia intellcũs. seqtur q eẽntia ĩtel lectus ẽ potẽtia. ꝺico q spẽs ĩtelligibilis educitur ꝺe essentia intellcũs ꝑncipal'r̃. i. ĩ iꝑa eẽntia ĩtellec tus ꝑncipaliꝫ recipit̃ 7 generat̃. in iꝑa ꝺo potentia ĩtellcũs ꝓut potẽtia ĩtellcũs ꝺiffert ab ei⁹ suba nõ recipit̃ ꝑncipal'r̃ neq; generat̃. sed scꝺario inq̄tum recipitur in suba potẽte Vel ꝺicaꝫ q spẽs intelli gibilis educit̃ ꝺe potẽtia intellcũs accipiẽdo poten tiã ꝓ subo qꝺ pōt. 7 ista bñ ẽ suba ipsi⁹ intellectus Sed si accipiat̃ potẽtia intellcũs ꝓ respcũ ad actuz sic in potẽtia intellcũs nõ recipit̃ ꝑncipal'r̃ iꝑa spẽs Et silr̃ si accipiat̃ potẽtia ꝓ q̄litate nãli in q̄ fundat̃ talis respcũs sic ex ista potẽtia ꝓpe 7 ꝑncipaliꝫ nõ educit̃ spẽs ĩtelligibilis neq; ĩ ea generat̃ ut ĩ subo ꝑncipali. ß sicut in ꝺispõne necessaria ad recipiẽdũ 7 sic nõ seqtur ex ista eductiõe q suba intellectus possibilis ñ sit aliqꝺ ens actu simpl'r̃ Sz plus appz auctozitas oñ. in ꝺe suba oꝛbis ubi iꝑe aptẽ ꝺicit. q subm simplex nõ potest accipe actũ q est pati. pati aũt ꝺtrariũ ẽ ipi actui. Et ego ꝺico q illud in nullo ẽ ad ꝓpositũ. Vult. n. ꝺicere oñ. q subz sim plex non pōt recipe accidentia ꝺtraria. s. quoꝝm altez sit nãle alicui sube 7 nceſſariũ. qa talia ñ pñt recipi sine passiõe coꝛꝛuptiua. passio aũt coꝛꝛuptia repugt actui simplici p se subsistẽti. qa oīs coꝛup°

III

ſube ē ī mā. ⁊ ſic ſubm ſimplex exiſtens actu non
pōt recipe ottaria accītia nec accītia oſequētia cō
ttaria neceſſario. qa ſi ſic optēt ipm corrūpi corru
pto ſuo accīte nāli. ſicut oz aquā corrūpi corrupta
frigiditate ⁊ ignē corrūpi corrupta caliditate. ⁊ ſic
d cetis ſubīs q̄z diſpōnes nāles ottariāt diſpōni
bus aliaz. ⁊ de iſta paſſiōe dictū ē illud. q oīs paſ
ſio magis facta abicit a ſuba 6° ethicoz q̄re ⁊c. Est
g̊ intentio ōm. ut ſit ad unū dicē. q nullū ſubiectū
ſimplex pōt recipe accītia ottaria uel accītia q̄ui
rentia ottarietatē. quoz alterz eſt ꝑpa diſpō ipſius
ſube recipiētis. qa oē tale recipiēs neceſſario eſt cō
ruptibile qđ repugnat actui ſimplici p ſe ſubſiſtē
ti. ſed nō ē eius ītentō q nullꝰ actꝰ ſimplex poſſit
accipe accītia ſpūalia ⁊ nullā ottarietatē habentia
īmo etiā uidet ītendē q celū eſt ſubz oīo ſimplex
in ſuba ⁊ tñ recipit accītia. s. motū ⁊ ītinos mo
tus ⁊ hmōi. ut pz in 8° methaph. ⁊ in de ſubſtan
tia orb. ſed de hꝫ nō curo ad pñs. ſufficit. n. mihi q
ſuba ſimplex exīs in actu pōt recipe aliq̄ acciden
tia que nō ſūt ottaria ad q̄z corruptionē non ſeq̄t
neciō cōrupº ſube recipiētis q̄re ⁊c. Ad aliā cū
or. illud ex quo fit unū p ſe cū actu puro ⁊c. uez ē
ſi ille actꝰ ē ei inhērēs. ſed ſi nō ē inhērēs ei ꝫ ſubſi
ſtens nō oz q ſit ens pure potētie ⁊ nullo mō ens
actu. ſicut ex aīa intellectīa cū opoſito ex corpore ⁊
aīa cogitatiua fit ens unū. s. hō ut iſti ofitent. ⁊ tñ
opoſitū ex corpe hūano ⁊ aīa cogitatiua nō eſt ens
pure potētie. Mō diceret q ex intellcū poſſibili ⁊
intellcū agēte nō fit ens unū p ſe tanq̄ ex actu ībe
tēte ⁊ unito ſcd̄m ſubam ſed alio mō ſicut uidebi
tur poſt in qōne de ītellcū agēte. Ad auctoritatē
ōm. tñdebitur in illa qōne. Sed ad ôba Aug. dico
ad pñs. q ipe loqtur ottra Empedoclē ⁊ ottra quoſ
dā alios q poſuert q cognitō fit p aſſimilationē co
gnoſcētis ad cognitū. ⁊ ītellexit aſſiſtationē realem
⁊ corpalē. qa nondū cog̃uerat aſſiſtationē ſpūalem.
⁊ iō ut aīa cog̃ſcēt oīa poſuerūt eā eē opoſitam ex
ꝓncipiis oīum entiū. s. ex q̄tuoz elemtis que dice
bāt eē ꝓncipia oīuz rez. Vñ putauert q terra traz
cognoſcim⁹ ⁊ igne ignē. ſiłr aūt ⁊ in aliis ſuo mō.
¶ Contra iſtū errōrē loqtur Aug. dicēs. q ecōtrārio
ncce ē intellcm ut oīa talia entia corpalia ītelligat
eē īmixtū. i. nō opoſitū ex talibꝫ naturł. Et addit. q
ipe ītellcūs quo opinatur aīa ⁊ ītelligit nō hz ali
quā nām. s. de illis naturł ex qbꝫ antiq dicebāt eſſe
opoſitā niſi q poſſibilis uocatꝰ ē. i. q hz potentias
receptiuas ipaz uel ſuaz ſpēz. Et p hꝫ dicit q non
ē actu aliqđ eoz que ſūt añ ītelligē. uez ē illoz
entiū que antiq ponebāt illū eē. ⁊ nō ſeqtur ex hoc
q nō ſit aliqua ſuba īmālis actu ſubſiſtēs. ⁊ hꝫ ē ôa
expō illoz ôboz Aug. cuiꝰ latētia fecit multos errāt
in hac mā. ⁊ forte hoc ꝓuenit ex inaduertētia illoz
que dicta fuert ab Aug. in p̄ hꝫ in caº de erroribus.
illud. n. capłm ſolet coītēr ptmitti. ⁊ ſic ſcīt minus
intentio ôboz Aug. in oñtibꝫ ubi loqt ottra illos an
tiquos. hꝫ aūt expō mihi p lumē ueri doctoīs appa
ruit ⁊ pꝰ modū pcepi quendā doctorez theologum
iſtā eandē expōnem ponē. d quo multū gaudebat
aīus meꝰ cū laude dei. Per idē tñdet auctōitatibꝫ
Aug. ⁊ ōm. qbꝫ uidentꝫ dicē q intellcūs poſſibilis ñ
ē aliqđ ens actu. hꝫ. n. uez ē de entibꝫ ſenſibilibus
quoz cognitiōes recipit. ꝫ ſolū ē in potētia oīa tñia
fieri mō ſiłitudīs ⁊ receptiōis. ut dic ōm. in iſto 3°.
caº de intellectu agente.

VII

Conſequēter querit. Utz ītellcūs
ſit unꝰ nūero in oībꝫ hoībꝫ. Et ar
guit ꝑ q nō. qa illa ſūt unū nūe
ro quoz mā ē una 5° methaph. ꝫ
intellcūs nō hz mām utz in iſto 3°
q̄re ⁊c. Oppoſitū arguit aucto-

ritate Auerois. q intellcūs nō eſt pluriſicatꝰ nume
raliť in diuerſis hoībꝫ. ſed ē unꝰ ſcd̄m ſuā ſubam p
quā oēs hoīes intelligūt. ⁊ hꝫ multiplicť ꝓbat. Et
ꝑ ſic. Oīs forma ſubalis que ē multiplicata numera-
liť ē pfectio inhērēs mātie ⁊ extēſa extēſione mātie
ſed hꝫ repugnat ītellcūi. g̊ ⁊c. maioz ꝓpō ē manife
ſta. multitudo. n. nūeralis indīduoz ſube ſub ea
dem ſpē nō ē niſi p mām diuiſam ⁊ nūeratā. ut ipe
dicit in 7° methaph. ōm̄to 28°. Vñ oz q oīs forma
ſubalis que multiplicat nūeraliť manēs eadē ſcd̄z
ſpeciē inhereat mātie diuiſe. ⁊ p oñs extendat ſcd̄m
eiꝰ extenſionē. ⁊ ſic pz maioz. ⁊ mīoz ꝓpus demſtrata
eſt ſcd̄m intentionē ōm. Preterea. ſi intellcūs eēt
actu nūeratus ⁊ multiplicatꝰ in diſis hoībꝫ. ſequere
tur q intellcūs uniꝰ hoīs nō eēt eiꝰdē ſpeciei cū in
tellcū alteriꝰ qđ ē abſurdū. ⁊ ꝓbat oña. qa ſi intel
lcūs ē nūeratus ⁊ indīduatꝰ. aut erit nūeratus p ſe
ipm aut p corpa. nō p corpa. qa forma q̄ ſubſiſtit nā
liter añq̄ uniat corpi nō indīduat indiuiduatione
corpis ſed ſe ipa ē idiuidua. Vtia. n. nō ſubſiſtunt
niſi indīdualiť. ꝫ intellcūs ſubſiſtit nāliť ꝓus q̄ uni
atur corpi ut manifeſtū ē ſcd̄m oēs. g̊ nō ē indiui
duatꝰ p corpꝰ nec p oñs nūeratꝰ nūeratōe corpoz.
g̊ relinq̄t q ſit nūeratus p ſe. ⁊ ſic ſeqtur q non ſit
unꝰ ſcd̄m ſpeciē. qa in eadē ſpecie pñt eē młte dīe
ſed nō ſcd̄m ſubam neq; p ſe ut docet Aug. z° poſte
rioz. ¶ Itē ſi intellcūs eēt nūeratꝰ ſcd̄m numera
tionē corpoz hūanoz ſeq̄reť q ipe eēt aliqd in po
tētia intellcm̄ ſolū ⁊ p oñs motiuū ipiꝰ intellectus
⁊ ſic idē eēt moues ⁊ motū que ſūt oīo īpoſſibilia
⁊ pz oña. qa oīs forma mālis ē extēſa extēſione māe
⁊ ē intellecta in potētia. vñ intellcm̄ in potētia eſt
motiuū ipſiꝰ intellcūs poſſibilis. ⁊ ſic intellcūs ipe
eſt motiuus ſui ipſiꝰ qđ ē abſurdū. Ītē arguit
ōm. q ſi intellcūs mālis numeraretť ad numeratōz
corpum. idē recipet ſe ipm. ⁊ hanc oñam aliqui ſic
declarāt. qa ītellcūs mālis ē receptiuꝰ cognitionis
cuiꝰlibet forē mālis. ⁊ tu ponis q ipe ē forma mālis.
g̊ ē receptiuꝰ cognitiōis ſui ipſius. ſed ubi cognoſ
cens ⁊ cognitū ſūt idē. cognitō media ē idē cū ex
tremis. g̊ eo ipo q recipiet cognitionē ſui ipſiꝰ ipe
recipet ſe ipm. Sed hꝫ declaraº nō uī oīo tuta. qa
p eundū mōm ꝓbaretť ottra ōm. q ītellcūs īmālis
nō ē aliqua forma īmālis qa ipe recipit cognitionem
cuiuſlibet forē īmālis. ⁊ ſic recipet cognitionez ſui
ipſiꝰ. ⁊ ſic idē qđ ꝓus Propt qđ alr ītelligo dic
tū ōm. q idē recipet ſe ipm. i. ſpeciē ſui ipſiꝰ. ⁊ hꝫ ſe
qtur. qa oīs forma mālis ītelligibiłr ē p ſui ſpem rece
ptā in ītellcū māli. Nō. n. ē tō q̄re una forma mālis
ītelligať p ſui ſpeciē ⁊ alia nō. ſi g̊ intellcūs poſſibiłr
eēt forma mālis oportēt q ipe recipet ſpem ſui ipius
qđ uī īpoſſibile ut ꝓus onſuz fuit. Ītē ſequeretť
q intellcūs nō recipet niſi indīdualiť. ⁊ ſic nō oiſtī
gueret a ſenſu. qa oīs cognitio q̄ recipiť hꝫ ⁊ nūc p
tinet ad ſenſū. ¶ Ītē ſi intellcūs eēt nūeratꝰ ī oīſi
hoībꝫ ſequeret q in ſpēbꝫ intelligibilibꝫ abſtrahen
dꝫ ſpeciē a ſpē eēt ꝓceſſus in īfinitū qđ ē īpoſſibile
⁊ īplicās ottradictionē. qa ordini repugt īfinitas.
oña ꝓbať. qa tūc ſpēs in ītellcū meo ⁊ in intellectu
tuo differret nūero ⁊ ouenirēt ſpē. g̊ otingeret ab
ſtrahē unā ſpeciē ab illis ouabꝫ ſpēbꝫ. ⁊ illa ſpecies
abſtracta p intellcm̄ meū ⁊ tuū p eandē rōez ē alia
⁊ alia qa in alio ⁊ alio intellcū. g̊ ab illis ouabꝫ con
tīgit abſtrahere unā ſpeciē ut pus. ⁊ ſic in infinituz
¶ Sed ottra iſtā rōem ē una difficultas nō parua.
qa p eandē rōnē ꝓbaretť q ītellectio eēt eadē nūe
ro qua ītelligit ſoz. ⁊ plo. qa ſi nō eſt una numero
ſed alia ⁊ alia otingēt abſtrahē unā intellectionez
coēm. ⁊ ſic in infinitū ſicut de ſpeciebꝫ. ⁊ ſic p iſtam
rōem ſi ualēt ouīceret q nō eſt alia intellectō qua
ſoz. ītelligit ab illa q̄ plo ītelligit. qđ uī abſurduz.

Ad ꝟ dicūt aliq ꝙ iſtd nouꝫ otra oī. nā oī. n ponēt intellectionē aliā 7 aliā ſcd̄m ſubaz ī itellcū ſoz. 7 pꝟonis ſed eandē. 7 tn̄ nō ſequtur intellectō lapidis ē in itellcū ſoz. g̊ ſoz. itelligit lapidē. qa ad ꝟ ꝙ ſoz. cenoīet intelligēs nō ſufficit ꝙ intellecꝰ ſit ī itellcū ſuo. ꝟ cū hoc requīt ꝙ uirtꝰ fantaſtica ſoz. ſit in actu o g̊ſcēdi lapidē. Vn dicūt iſti ſicut nos ponim⁹ ꝙ eadē ſpecies fozmata ī intellcū nr̄o aliqn̄ ē ꝓncipiuz cog̊ſcendi rem extra ſcd̄m actuz puta qn̄ uirtꝰ fantaſtica reſpcū eiuſdē obiecti eſt in actu. 7 qn̄qz nō. qn̄. s. ōtus fantaſtica nō eſt ī actu r̄ſpectu eiꝰdē obi. ita eadē itellectio nūc exns̄ ī itellcū meo copulata mihi p fantaſmata exn̄tia ī me ē mihi fozmal' rō itelligēdi obm extra. eadē aūt itellecꝰ n̄ copulata itellectui māli p fantaſmata mea ꝟ alterius ē foralis rō intelligēdi illi cui p ſua fantaſmata copulat ꝟ n̄ mihi. Sed iſtud mihi uī ualde difficile ꝙ intellectio ſoz. 7 pꝟonis reſpcū uniꝰ obi ſit ſcd̄m ſuā ſubam una 7 eadē nūero. 7 ꝓꝑ ꝟ te iſto faciā qōnem ſpālē. 7 etiā ibi uidebit g̊ſt rō oī. hz effica tiā ſcd̄m eiꝰ pōem. Itē arguit ad ꝓncipale. Si ītellcūs poſſibilis eēt nūeratꝰ ſequeret̄ ꝙ ſcīa eēt q̄litas actiua uel ꝙ diſcipulꝰ nō adiſcēt a mgr̄o. qtuz uttūqz falſū ē. 7 pz oña. qa q̄litas exn̄s ī uno ſuppoſito ſeu indīduo nō pōt facē ſibi ſilem ī alio ſuppoſito diſtīcto loco 7 ſubo niſi illa q̄litas ſit ōꝰ actīa. ut ignis nō generaret caliditatē in aliq̄ alio ſuppoſito niſi hēret uirtutē actiuā. ſi igit̄ intellcūs meus ē diſtinctꝰ loco 7 ſubo ab ītellcū tuo ſicut ſeqt̄ ponēdo eos eē nūeratos. qūo g̊ p ſcīaz meam potero generare ſcīam in ītellcū tuo niſi ſcīa mea ſit uirtꝰ actiua. Iſtis. n. 7 ſiīb⁹ rōib⁹ motus fuit oī. ad ponendū intellcm̄ eē unū nūero cozn̄dere oī hoī. Et modꝰ ponēdi fuit iſte. poſuit. n. iſtū intellectuz ſicut quālibet aliā ſubaz īmālē nō hr̄e aliquā intētionē ſupadditā ſpēi ꝟ p idē eē intelligentiā 7 hāc ita ꝙ ſua hecceitas ē ſua qdditas nō ſupaddita qdditati. hūc aūt intellcm̄ poſuit hr̄e nālē inclinatiōz quandā ad coꝛpꝰ organicū pfectū potētijs ſenſitiuis hoīs q̄s poſuit alteriꝰ ſpēi a potentijs alioꝝ aīaliū ſaltē quantū ad uirtutē cogitatiuā ꝓpriā hoī. 7 fuit ymaginatō ipſiꝰ ꝙ intellcūs p nām ſuā ē actꝰ 7 pfectō nat̄e hūane mō ꝓpus expoſito. nature dico hūane tanq̄z ſui ꝓzimi pfectibilis ꝟ hꝰ hoīs 7 illius ſolū ex oñti 7 ſcd̄ario. Contra hāc pōnez ſūt mlt̄e difficultates. Vna ē quā etiā mouet oī. cōtra ſe ipm. qa intellcūs ē ꝓma pfectō hoīs. utz p diffinitionē coēm oī aīe datā in z° hꝰ. itelligē aūt ē ſecūda pfectio. Cū igit̄ ſecūda pfectō ſit alia 7 alia ī alio hoīe ſequtur ꝙ ꝓma pfectio debet eē alia 7 alia. Itē uideret̄ur ſeq mlta incōueniētia otra iſtā pōnem. Vnū ē ꝙ ego eēm p eē tui 7 tu p eē mei. qd̄ est abſurdū. 7 pz oña. qa intellcūs eſt ꝓma pfectō. i. fōa ſubalis cuiꝰlibz hoīs. 7 ſic ſi eēt unꝰ nūero ego 7 tu hēremꝰ foam ſubalē unā nūero 7 p oñs unū eē. 7 ſic ego eēm p eſſe tui 7 tu p eē mei. Itē ſequeret̄ ꝙ ſoz. fuit añq̄ eēt generatꝰ. ꝓbatō. qa cū ē fozma rei tes illa ē. ꝟ intellcūs cū ſit eternꝰ fuit añq̄ ſoztes fuerit generatꝰ. g̊ cū ipe ſit fōa cuiꝰlibet hoīs seqt̄ ꝙ ſoz. fuit añq̄ eēt. Itē ſequit̄ ꝙ ſoz. n ē cozn̄uptibilis in q̄tū hō. qa ipe ē hō p intellcm̄ q ē icozn̄uptibilis q̄re ꝛc. Itē ſeqret̄ ꝙ ego acqrerē ſcīam quaz tu acqris 7 eꝯ ego pderē ſcīam quā tu pdis cū ſcīa nō acqrat̄ niſi ī itellcū nec pdat̄ niſi ī itellcū. ꝓſſibile ē aūt idē ſcd̄m idē acqrere ſcīam 7 ſilt̄ perder̄ q̄re ꝛc. Itē aliq ſic arguūt otra oī. Si intellcūs ē unꝰ in oīb⁹ hoīb⁹ ſequtur ꝙ otraria ſūt ſilt̄ in eodez ſubo nūero qd̄ uī ꝓſſibile. ꝓbat̄ oña. qa certuz ē ꝙ opiniōes otrariozꝝ ſūt otrarie. ut vult Aꝝ. in z° piarmenias 7 4° methaph̄. ꝟ otīgit unū hoīem hr̄e opīonē in ſuo intellcū de vno otradictoriozꝝ 7 aliū aliā opīonē de alio ſilt̄. 7 ſic in ipo intellcū ſimlt̄er ūt contraria q̄re ꝛc. Item aliqui arguūt. Vnicuiq̄ pfectioni que eſt fozma īmaterialis 7 ſepata ei nō cōz̄ndet niſi unū pfectibile. utz ī motōib⁹ celeſtib⁹ in qb⁹ uni motoꝛi nō cozn̄det niſi mobile unū numero 7 unꝰ nauta nō utīt̄ ſilt̄ niſi una naui. Cū igit̄ intellectꝰ ſit pfectō īmālis ſeqtur ſi ē unꝰ nūero ꝙ ei cozn̄det niſi pfectibile unū nūero. 7 ſic ſimlt̄ nō erit niſi hō unꝰ nūero qd̄ ē ridiculū. 7 iſtā rōez etiā tāgit oī. Itē Albtus arguit otra iſtā opīonem q̄tuoꝛ rōib⁹. ꝓzia ē iſta De poſitū ē hoc aliquid p ſuā fozmā ſubalē que ē ſua ꝓma pfectio. ſi g̊ hō ē ꝟ aliqd. s. ſingularis hō diſtīctus nūero ab aꝰ hoīe g̊ fōa eiꝰ ē diſtīcta a fōa alteriꝰ ſimplr̄. fōa autez eiꝰ eſt itellcūs q̄re ꝛc. Decūda rō ſtat in ꝟ. pticulariū ꝓncipia ſūt pticularia. utz p Aꝝ. 7° methaph̄. otra pꝟonē. cū g̊ itellcūs ſit foꝛale pncipiū hꝰ hoīs oꝛꝙ ſit ſingularis 7 diſtīctus ī ꝟ 7 in illo. Tertia rō ē ultia rō quā tāgit oī. otra ſe. Quarta rō ei⁹ ē hec. cū aīalitas in hoīe indīduet̄ 7 nūeret̄ in oīſis ſuppoſitis hoīs. hūanitas aūt nō indīduat̄. Nam ſi intellcūs mālis p quē hō ē hō ē unꝰ nūero in oībus hoīb⁹ ſequeret̄ ꝙ nā generalis hoīs indīduaretur 7 oīa remanēt ulīs 7 nō īdīduata 7 ſequeretur ꝙ ſpēs oponêtur ex indīduato ſcd̄m eē 7 ex nō idiuduato. ſilt̄ oponêtur ex cozn̄uptibili 7 icozn̄uptibilī que oīa ſūt abſurda. Itē aliq obiciūt. Si itellcūs ē unꝰ nūero ſeqtur ꝙ uniꝰ ōtutis nūero reſpcū eiꝰdē obi et̄ūt diuerſi actꝰ. qd̄ uī oīo ī poſſibile. Qd̄. n uirtꝰ uiſiua una nūero ſilt̄ hēat plures uiſiōes r̄ſpcū uniꝰ uiſibilis ꝟ eēt abſurdū. 7 pz oña. qa poſſibl'e ē ꝙ ſoz. 7 pꝟo ſilt̄ itelligāt aliqd̄ itelligibile unū nūero ſicut lapidē aut hꝰ mōi. ſeqtur igit̄ qd̄ dictū eſt. Itē aliq obloquūtur otra oī. ōntes hoc eē ficticiū ꝙ aliqd p ſe ſubſiſtēs 7 ſepatū ſit fōa 7 pfectio alicuiꝰ qd̄ ē unū p ſe. nā ex aliqb⁹ duob⁹ fit unū p ſe eo ꝙ unū illoꝝ ē actꝰ 7 teliquū potētia. ut pz ī z° hꝰ. 7 8° methaph̄ q̄re ꝛc. Dzetea uī eē ficticiū ꝙ aliqd p ſe ſubſiſtēs copulet̄ tot coꝛpib⁹ loco 7 tem poze diſtantib⁹ 7 diſtīctis. Dzetea ī poſſibile ē aliqd unū nūero īueniri in oīſis ſnpoſitis. cuiꝰ oppoſitū oīc oī. Dzetea. q̄ eſt cā efficiēs ſiue effectiua illiꝰ uniōis uel copulatiōis intellcūs mālis cū cōpe ſoz. ul' pꝟonis? Nō ē dicendū ꝙ intellcūs agēs. qa itellcūs mālis ꝓpus copulat nob⁹ q̄ agēs ut dic oī. ī oīto z°. nec aliq̄ alia ſuba etna pōt eē cā hꝰ copulatiōis. qm̄ ꝟ copulatio ē noua 7 ab etno 7 īmutabili nō pōt ꝓcedē aliquis actꝰ nouꝰ ſcd̄m oī. Nec ē dicendū ꝙ ipm generās ſit cā effectiua hꝰ copulatiōis. nā cū generās ſit coꝛpeū eiꝰ actꝰ debet tmiari ſolū ad fozmā coꝛpeā. Nec itellcūs mālis copl'at ſe ipm cū coꝛpe qm̄ nulla fōa copulata māe ē cā effectiua copulatōis ꝓpe cū alio. igit̄ hꝰ mōi copulatō nō ē niſi ficticiū. quia dictū ſine oī rōe. Et ſi qs arguat ſic. remanente fōa p quā ſoz. fuit hō remanet ſoz. Dici poſſet ei ꝙ iſtud argumentū eſt otra fidē catholicā 7 tu ſcis 7 pz ex p̄dictis. Et dicēt oī. ꝙ ſi remanet fōa p quā ſoz. ſufficient fuit hō 7 eo mō uez ē ſed pꝰ moztē ſoz. nō remanet aīa ītellectiua ſilt̄ cū cogitatiua īmo cozn̄upit̄ cogitatiua ſcd̄m Aꝝ ut uidebit̄ pꝰ 7 iſta fuit ꝓncipiū eēntiale ſoz. ī eēndo hoīem q̄re ꝛc. Ad pmū dicēt oī. ꝙ q̄uis bn̄ ſeq̄tur ſi ꝓma pfectio ē nūerata g̊ ſecūda ē nūerata quia ſecūda pfectio fundat̄ in ꝓma. nō tn̄ ſequit̄ ꝙ ſi ſecūda pfectio ē nūerata ꝙ etiā ꝓma ſit nūerata īmo ī una 7 eadē ꝓma pfectiōe pnt ſilt̄ eē plures ſe cūde pfectiōes. s. plēs actꝰ ītellndi 7 ꝓcipue r̄ſpcū diſſoꝝ hoīum 7 fozte reſpcū uniꝰ hoīs. 7 hꝰ mōi plu talitas 7 diſtinctio actuū intelligendi in intellectu eodē ſcd̄z nūez ꝓuenit aliqualt̄ ex diſſis fantaſmatib⁹ hoīuz ul' cogitatiōib⁹. Ad aliud dico buiter

q̄ bñ ꝺcludẽt si intellcūs cū ſ̄ q̄ ẽ unꝰ nūero eſſet etiã foꝛa inhærẽs coꝛpi 7 ꝺās eẽ foꝛaꝝ ipi. ℟ ꝺm. ꝺicẽt q̄ nõ ẽ ita. q̄ſt aũt ſit foꝛa uiſũ eſt ꝓbus. ¶ Ad aliud p idẽ. cũ. n. aliqd ẽ foꝛa alicuiꝰ oꝛ illud eẽ ẓc̃ uez ẽ ſi ẽ foꝛa inhærẽs ſue mãe 7 ꝺās ei eẽ ſuũ foꝛa lit. ſ̄ ſi eſt foꝛa. i. opans intrinſecũ ſubſiſtẽs p ſe nõ oꝛ. 7 ſic ẽ ſ̄. ¶ Ad aliud ꝺicendũ q̄ idẽ argumentũ poſſet fieri ꝺtra põnem catholicã. qa ſcꝺm eã intellcũs ſoꝛ. p quẽ ipſe ẽ hõ ẽ incoꝛꝛuptibilis 7 ſic ſoꝛ. erit icoꝛꝛuptibilis ſcꝺm q̄ hõ. ¶ Et ꝺicũt aliq ſubſtinẽtes opĩonẽ ꝺm. q̄ licet foꝛa q̄ ſoꝛ. ẽ hõ ſit incoꝛꝛuptibilis. tñ hõ noĩat ꝓpoſitũ ex ipa aĩa ĩtellectiua 7 coꝛpe hoĩs 7 illud ẽ coꝛꝛuptibile tõe aĩe cogitatiẽ ut ꝺĩc ꝺm. licet igit aĩa intellectiua ſit icoꝛꝛuptibil' qa tñ indiuiduuꝫ hoĩs nõ oꝛ hõ ſcꝺm intellcm̃ niſi ſimul in eiꝰ coꝛpe ſit aĩa cogitatiua 7 ſ̄ ẽ coꝛꝛuptibilis iõ indiuiduũ hũanũ nõ ſolum ẽ coꝛꝛuptibile ſcꝺm q̄ aĩal. i. q̄tũ ad ſuã aĩalitatẽ ĩmo etiã ſcꝺꝫ q̄ hõ. i. q̄tũ ad ſuã hũanitatẽ. aĩa. n. cogitatiua ẽ ꝓpa hoĩ q̄ poſita ponit' hõ 7 q̄ remota remouet'. Qualit' aũt unũ indiuiduũ. s. humanũ hẽat tales ꝺuas foꝛmas uidebit' pꝰ magꝫ pfecte. ¶ Ad aliã cũ ꝺicit' q̄ ego acqrerẽ ẓc̃. ꝓpter ſoĩonẽ hꝰ rõnis cõſideranda ſũt aliq̄ ſicut etiã pmittit ꝺm. ꝑ ꝺſiderandũ ẽ q̄ ſicut ex mã 7 foꝛa fit aliqꝺ unũ. ſic ex intellcũ mãli 7 ſuo actu q̄ ẽ ſpẽs ĩtelligibilis 7 actꝰ ĩtelligẽdi fit aliqꝺ unũ. 7 magꝫ fit unũ ex his q̄ ex mã 7 foꝛa qa illud qꝺ ꝺponit ex eis nõ ẽ aliqꝺ aliud ꝺpoſitũ ab eis ſicut ꝺe aliꝭ ꝺpoſitis ex mã 7 foꝛa qꝺ q̄ſt' ſit intelligendũ foꝛte uidebit' poſt. ¶ Alteriꝰ ẽ cõſideranꝺũ ſicut ꝺcet ꝺm. q̄ hõ nõ ẽ ĩtelligẽs actu niſi p ꝺtinuationẽ intellcũs cũ eo actu. qꝺ ſic ĩtelligo. hõ. n. nõ intelligit actu niſi cũ actu ꝓducit actum ipſiꝰ intellcũs ſicut aliqd nõ eſt ꝺbutẽs uel igniẽs actu niſi cũ actu ꝓducit actũ ipſiꝰ ignis 7 ſ̄ ẽ manifeſtũ. ¶ Cũ igit' ex intellcũ 7 ſuo actu fiat unũ ut premiſſuꝫ ẽ nccẽ ẽ ſi hõ cõtinuat' cũ actu intellectns q̄ ꝓducat actũ intellcũs aut q̄ ꝓducat ipm met intellectũ. aut q̄ ſoluꝫ ꝓducat 7 eliciat eiꝰ actũ. ſ̄ ĩpoſſibile ẽ q̄ idẽ hõ ꝓducat ipaꝫ ſubam intellcũs qa ipe ẽ ppetuꝰ 7 ĩgenerabilis 7 icoꝛꝛuptibilis. vñ req̄rit' q̄ hõ ꝓducat ipm actũ ipiꝰ intelligibil' mãlis. 7 ſ̄ ẽ qꝺ uoluit ꝺicẽ ꝺm. in his ꝟbis. ¶ Cõtinuaꝰ igit' intellcũs cũ hoĩe ĩpoſſibile ẽ ut ſit niſi p ꝺtinuationẽ alteriꝰ ouaꝝ ptiũ cũ eo. s. ptis q̄ eſt ꝺe eo q̄i mã. aut ptis. s. que ẽ ꝺe eo q̄i foꝛa. 7 ꝺclaratũ ẽ in prędict' ꝺubitationib' q̄ ĩpoſſibile ẽ ut ĩtellcũs ꝺtinuet' cũ hoĩb' 7 numeret' p nũerationẽ eoꝝ p ptẽ que ẽ ꝺe eo q̄i mã. s. p ĩtellcm̃ mãlẽ. ſmanꝫ g̃ ut ꝺtinuaꝰ ĩtellcũs cũ nobis hoĩb' ſit p cõtinuationeꝫ intentiõis ĩtellectiue. i. ipſiꝰ actꝰ intellcũs. 7 ſunt intentiones ymagĩate ſupple q̄b' ꝓducimꝰ 7 elicimꝰ ipm actuꝫ intellectus. 7 iõ ꝺcludit ꝺm. mſtũ ſubtilit'. q̄ puez eẽ intelligentẽ ĩ potẽtia põt ĩtelligi ꝺuplicitet ſiue ꝺuob' modis. ¶ Uno mõ q̄ foꝛme ymaginate q̄ ſũt in eo ſũt ĩtellecte ĩ potẽtia. i. mouẽt ĩtellcm̃ ĩ potẽtia. intentiões ꝺico ymaginate que ſũt ĩ eo ĩ potẽtia. ¶ Alio mõ q̄ intellcũs mãlis q̄ ẽ natꝰ recipe intẽtionẽ illiꝰ foꝛe ymaginate. s. ſpẽm intelligibilẽ uel actũ ĩtelligẽdi ꝺfoꝛmẽ illi intentiõi ymaginate ſit ĩcipiẽs ĩ potẽtia 7 ꝺtinuet' nobiſcũ ĩ potẽtia. ymaginat' g̃ iſte hõ q̄ hõ p iſtuꝫ mõm ĩtelligit. qa totuꝫ aggregatũ ex intellcũ 7 hoĩe hñte uirtutẽ cogitatiuã ꝓducit in ſe ipꝫ actũ ĩtelligẽdi 7 ſ̄ ẽ ipm intellectũ nob' ꝺtinuari ita tñ q̄ ipm actũ ĩtelligẽdi elicit 7 recipit tõe alteriꝰ 7 alteriꝰ ꝑncipij. ¶ Nã ratiõe ipiꝰ ĩtellcũs mãlis recipit. 7 tõe aĩe 7 uirtutis cogitatiue actualit' cogitãtis pñte ĩtellcũ agẽte ꝓducit ſeu efficit hũc actũ 7 ſic ĩtelligit. Qualiter aũt iſta ꝺuo ꝺcurrãt ad faciendũ ĩtelligẽ. s. intellcũs agẽs 7 fantaſia ſeu cogitatio uidebit' inferi. ¶ Tunc ad ꝓpoſitũ ꝺico q̄ q̄tũcunq; ſit unꝰ nũero intellectuſ quo oẽs hoĩes ĩtelligũt tñ ñ ſequit'. ſi ego acquiro aliquẽ actũ intellcũs. s. ſciam uel ſpẽm uel intellectionẽ q̄ tu acqras illã eandẽ. qa poſſibile ẽ q̄ fantaſia mea ſiue cogitatiua ſit in ꝑparatõe ꝑpa 7 ꝺebita ad ꝓducendũ actũ intellcũs. s. q̄ actu cogitabit 7 ſic ego acqro illũ actũ. 7 tua cogitatiua nõ ſic erit in ꝺebita ꝑparatõe 7 ꝓpinq̄ ut ſit mouẽs 7 ſic tu nõ acqres neq; elicies talẽ actũ. neq; intellectus tuꝰ ex tuo fantaſmate recipiet talẽ actũ. 7 ſic tu nõ eris intelligẽs ſicut ego aut eo°. ¶ Ex ſ̄ euidenter ꝑ ſolutio qõnis quã ſolẽt facẽ aliq nõ bñ exercitati in põne ꝺm. querũt. n. qũo ſoꝛ. intelligit paliqd ſepatũ ſcꝺm ſubſiſtentiã ab eo ſicut ẽ ĩtellcũs ſcꝺꝫ ꝺm. 7 reputant qõnem ĩſolubilẽ. ¶ Et mihi uidet' utiq; q̄ ſolutio bñ leuis ẽ paꝝ exercitatis. nõ. n. ꝺicẽt ꝺm. q̄ ſoꝛ. intelligit foꝛaliꝝ put ſoꝛ. ꝺic ſolũ ꝺpoſitũ ex coꝛpe 7 aĩa cogitatiua ĩhærente. ſed ꝓput ꝺic totũ ꝺpoſitũ ex aĩa intellcũa 7 ꝑdicto ꝺpoſito. hoc aũt totũ ꝺpoſitũ ẽ qꝺ unũ ſufficiẽter ꝓput req̄rit' ad talẽ opationẽ eliciendã. nã ipe intellcũs ĩcoꝛpoꝛeiꝰ exñs nõ ẽ diſtinctꝰ loco 7 ſubo ab ipo ſorte cogitãte. 7 cũ ſ̄ hꝫ nãlẽ inclinationẽ 7 ꝓmptitudineꝫ ut ex ſpẽbꝰ exntib' in aĩa cogitatiua hoĩs moueat' ad ſimilitudinẽ rei ognoſcẽde. 7 ſic ẽ opans ĩtrinſecũ 7 aꝑꝛopatũ hoĩ ut uidebit' pꝰ. 7 iõ ex ipo cuꝫ hoĩe ſufficiẽter fit ens unũ unitate req̄ſita ad talẽ actuꝫ ſicut ẽ intelligẽ. Iſte. n. actꝰ q̄ ẽ intelligẽ cũ ſit ſine cõpe ſubo ita nec p ſe nec p accñs ĩdiuiduat' ĩdiuiduatõe magnitudis coꝛpal'. ĩmo ñ req̄rit nec pmittit q̄ foꝛa in q̄ recipit' ſit indĩduata ĩdiuiduatione magnitudis coꝛpal'. vñ ſufficit illã foꝛaꝫ eẽ opans intrinſecũ p nãm. q̄uis non ſit indĩduata. ſicut ad iſtã opationẽ celi q̄ ẽ mouẽ ſe ipꝫ bñ ſeq̄t' q̄ motoꝛ eiꝰ ſit pfectio eiꝰ nõ indĩduata neq; extẽſa ſcꝺm extenſionẽ eiꝰ. ſ̄ ſubſiſtẽs aꝑꝛopatũ p ſui nãꝫ ad ipꝫ mouenduꝫ utꝫ ex 8° phĩcoꝝ. ¶ Et ſi qs aſſerat q̄ ad ſ̄ q̄ ſoꝛ. ĩtelligat neceſſariũ ẽ q̄ ex foꝛa ex q̄ recipit' i. in qua recipit' ĩtelligẽ fiat unuꝫ in eẽ ſubſiſtentie cũ coꝛpe ſoꝛ. 7 q̄ ſit nũerata ſcꝺm nũerationẽ ſoꝛ. i. diſtĩcta ab aliꝭ foꝛis eiꝰ dẽ ſpẽi. ſcias ipm nõ bñ uidẽ nãm opatiõis ipſius intellcũs p ꝺctrinã Aꝝ. Nec ẽ incõueniẽs q̄ ꝟtutis unius ſil' reſpcũ vnꝰ obi uel eiꝰ dẽ ſint ꝺiuerſi actꝰ ꝺmõ illud obm ñ ſit ꝓpriũ motiuũ illiꝰ ꝟtutis. ¶ Conſtat aũt q̄ qꝺditas q̄ intelligit' nõ eſt ĩmediatũ motiuũ intellcũs ad ſuũ actũ ſed mouet mediãte fantaſmate qꝺ ẽ aliꝺ 7 aliud in ꝺrſis hoĩb'. ¶ Ad aliã põt ꝺici q̄ nõ ſequit' ꝺtraria ſil' eẽ in eodẽ ſubo ſcꝺꝫ nũeꝝ. ¶ Opiones. n. ꝺe ꝺtradictoꝛiis nõ ſũt ꝺtrarie niſi ſint reſpcũ eiuſdẽ hoĩs ita q̄ ideꝫ hõ eas hẽat p ſua fantaſmata 7 ſ̄ nõ ꝺtigit ſcꝺm ueritatẽ. ut q̄ ſoꝛ. opinet' idẽ ſimul eẽ 7 nõ eẽ aut hꝰmõi aliqd. ¶ Dicẽtur g̃ q̄ intellectꝰ quo ſoꝛ. opinat' põt hr̃e opĩonẽ ꝺe vno ꝺtradictoꝛium ꝑt fantaſmata ſoꝛtis. 7 ille idem intellectꝰ numero habꝫ opinionẽ ſimul ꝺ aliquo ꝺtradictoꝛioꝝ p fantaſmata pñonis. 7 iſte opiones nullaꝫ ad inuicẽ hñt ꝺtrarietatẽ. ſ̄ ſi opiones ꝺe duob' ꝺtradictoꝛiis ꝓcederẽt ex fantaſmatib' uniꝰ 7 eiuſdem indĩdui tũc eẽnt ꝺtrarie 7 ſic intelligẽtur ꝺcm̃ Aꝝ. ¶ Alii ꝺicũt alit' q̄ opiones ꝺtradictoꝛioꝝ bñ ſunt ꝺtrarie q̄ſtcunq; ꝺtigat. ſ̄ nõ ẽ ipoſſibile q̄ ꝺtraria ſint in eodẽ ſubo ſil' reſpcũ oꝛſoꝝ 7 a oꝛſis mouentib'. ut ſi alicui calefactibili aꝑꝛopinquet' ignis potens ipm calefacẽ p totũ. 7 ſi eidẽ aꝑꝛopinq̄tur aliqd ualde frigidũ. uꝝ q̄ illud calefactibile aliqualit' recipiat ꝺtraria ab illis oꝛſis mouẽtib' 7 ſic erit in ꝓpoſito. ¶ Alit' põt ꝺici ſaꝺ ꝓbabiliꝝ q̄ ſicut ſpẽs ſenſibiliũ ꝺtrarioꝝ albi 7 nigri ſũt ꝺtrarie 7 pñt eẽ ſil' in eodẽ ſcꝺm idẽ. ſic ſil' opiones ꝺe ꝺtradictoꝛiis non ſũt ꝟe ꝺtrarie ſed diſpate 7 multum diuerſe.

Et ad auctoritatē Arr. i 2° phisicorum. d° q̄ n̄ itēdit absolute q̄ tales opiones sint ꝑpe ontrarie. ℔ itēdit istā additionalē q̄ si aliq̄ opiones sūt ontrarie ille sūt opiones d ontradictorijs 7 nulle alie sicut ibi ꝓbat. Et ℔ additionalis bn̄ ē ꝺa. q̄uis añs eiꝰ falsū sit. Et ꝑpt̄ ℔ Arr. in 4° methaph̄. arguēdo ontra illos qui negabāt pmū pncipiū ducit eos ad illud incōueniēs q̄ si opiones ontradictorioꝝ eēnt ontrarie tunc scd̄m eos hꝰmōi ontraria simul eēnt. s. hꝰmōi opiones ontradictorioꝝ q̄s ipi ponebāt sil'eē i intellcū. 7 ℔ ē incōueniēs. qa si iste opiones eēnt ontrarie cōtingēt eas simil'eē. qd̄ tn̄ sequeret̄ ad pōnem. ut ꝓz ibidē. Wn̄ sic intelligā rōem Arr. ontra illos. Si aliqs opinat̄ q̄ ontigat idē sil'eē 7 nō eē tūc si opiones ontradictorioꝝ sint ontrarie ontiget eas sil'ineē eidē ℔ ℔ ē ipossibile q̄re ⁊c. falsitas oñtis ē manifesta. nā siue opiones ontradictorioꝝ sint ontrarie siue nō. tn̄ ℔ additionalis ē falsa 7 ipossibilis. q̄ si sint cōtrarie ontiget illas sil'eē in eodē 7 iō oē illud debet reputāi falsū ex quo sequeret̄ istā eē uerā. ℔ oña ē manifesta. Nā si qs opiatur q̄ ontingit idē sil'eē 7 nō eē scd̄m idē ipe hz opiones ontradictorioꝝ sil'. ℔ ē manifestū g̃ si iste opiones sint ontrarie sequeret̄ q̄ sil'haberet opiones ontrarias. Uel posset dici q̄ Arr. ibi ꝓcedit ex ocessiōe illoꝝ. ipi. n. hūert̄ ocedē q̄ opiniones ontradictorioꝝ sūt ontrarie. pꝰq̄ dicebāt q̄ d aliquo pōt esse vera affirmatō 7 negatio sil' 7 scd̄z idē ⁊c. eadē rōe de q̄libet. vñ sequtur q̄ opiones de contradictorijs sūt ontrarie 7 nō sūt ontrarie. 7 sic cōcluderet̄ illud incōueniēs ontra illos. s. q̄ ontrarie opiones sūt simil'. Ite alr̄ pōt dici q̄ scd̄m lram quam oñ. exponit ibidē nō inuenit Arr. accipe q̄ opiniones ontradictorioꝝ sint ontrarie ℔ solū ducit ad ℔ inconueniēs q̄ ontraria sil'eēt. s. calidū 7 frigidū qa sūt minꝰ opposita q̄ ontradictoria. 7 uide expōnem oñ in illa pte 7 nihil inuenies ontra istud. Ad aliā cuz dr̄. q̄ uni pfectiōi ⁊c. pōt dici q̄ ℔ ē uerū in ill' q̄ruz pfectibilia sūt eēna sicut i corpib̄ celestib̄ 7 i illis pfectionib̄ que nō pñt eē in diuersis pfectibilib̄ simil' neq; in eis uel p ea sufficiēter opari simul sicut unꝰ nauta nō pōt sil'opari p dr̄sas naues sufficiēter. Sz ubi pfectibile alicuiꝰ pfectiōis sepate ē generabile 7 corruptibile 7 illa pfectio pōt sil'eē cū diuersis 7 in plurib̄ pfectibilib̄ 7 opari p ea 7 i eis nullū ē incōueniēs eiꝰdē pfectiōis plura eē pfectibilia 7 sic ē ℔. Nā q̄libet hō pticularis cuiꝰ pfectio est intellcūs possibil'ē corruptibil'. 7 unꝰ intellcūs pōt pfectissime opari in plurib̄ talib̄ uel p ea q̄re ⁊c. Alr̄ pōt dici q̄ illa ꝓpō ē ꝺa qñ ꝑma pfectio opatur suo ꝑ pfectibil'. 7 alr̄ nō. nūc aūt nullū indiduū hoīs ē pmū pfectibile p intellcm̄ sed tota spēs humana corrūdet ei sicut unñ ꝑmum pfectibile 7 ex oñti indiuiduū hūanū ℔ uel illud. 7 ex ℔ otīgit q̄ intellcūs hūanꝰ nūq̄ ē sine corpe humano 7 nūq̄ oīo denudatꝰ ab actu. lz̄. n. nō operē nec itelligit ex fantasmatib̄ hꝰ hoīs tn̄ ē pfectꝰ p fantasmata altiꝰ 7 sic sp ē pfectꝰ respcū spēi hūane ut dic oñ. lz̄ ñ sp sit pfectꝰ respcū hꝰ indīdui. Ex ℔. n. ozit̄ dubitatō difficilis contra sniam oñ. Cum. n. intellectus sit ab eterno 7 ab eterno fuit hūana spēs 7 intellcūs rēcipit suas pfectiōes a fantasmatib̄ hoīum. uī q̄ ipse ē iā oīo pfectus 7 plenꝰ spēb̄ intelligibilib̄ precipue qa scd̄m eū phia ē eterna respcū spēi hūane 7 sp ē pfecta in maiozi pte sui subi. cū g̃ recipiens debet eē denudatū ab eo qd̄ recipit uī q̄ ulteriꝰ intellcūs nullā spēm recipiet 7 sic nullꝰ hō icipiet intelligē cū nō posset recipe intelligē de nouo nisi intellectꝰ recipiat spēm de nouo. ut uī eē manifestū de intentiōe Arr. Et ad ℔ pōt dici q̄ q̄uis intellcūs hēret i se species intelligibiles oīuz rez intelligibiliū. tn̄ possibl'ē eēt q̄ ipe recipet aliquā spēm intelligibilē de nouo a fantasmatib̄ hꝰ hoīs uel illiꝰ dtute intellcūs agēt. 7 cū dr̄ q̄ recipiēs debet eē denudatus a nā recepti saltē scd̄m spēm ut dic oñ. in isto 3°. Dico q̄ aliqd eē denudatuz ab aliq̄ pōt intelligi dupl'r. Uno mō scd̄m qdditatē 7 eēntiā. s. q̄ eēntia eiꝰ nō sit eēntia alteriꝰ. sicut nos dicimꝰ q̄ linea ē lōgitudo sine latitudīe. s. eēntialr̄ q̄ eēntia linee nō ē eēntia latitudīs. Alio ītell'r aliqd eē denudatū ab alio scd̄z eē subsistētie. 7 sic aliq̄ sūt denudata ab inuicē qñ unū illoꝝ nō ē diūctū alti scd̄m eē nec eo°. sicut oculus cecī ē denudatꝰ a uisiōe. sil'r aūt 7 in mītis alijs. Mō cū dic oñ. 7 Arr. q̄ recipiēs debet eē denudatū a recepto sine dubio uez ē uel scd̄m subsistentiam uel scd̄m eēntiam 7 ℔ sufficit. nihil. n. recipit se ipsuz. Mō dico q̄ q̄ntūcūq; itellcūs hēret in se spēs itelligibiles oīum qdditatū sibi inhērētes. nō tn̄ ē idez eēntialr̄ cū eis imo ē aliud eēntialr̄ ab oīb̄ eis. 7 iō nihil ꝓhibet qn alias recipiat. nec seq̄t̄ q̄ aliqd recipiat se ipm nec scd̄m spēm nec scd̄m nūez qa ipe intellcūs nō ē aliq̄ illaz speciez. Sed dices si intellcūs hīs spēm lapidis recipit a fantasmate alteriꝰ spēm lapidis seqtur q̄ duo accītia absoluta differētia nūero 7 eiꝰdē spēi erūt sil'in eodē subo. huiꝰmōi. n. spēs itelligibiles sunt accītia absoluta de ꝑma spē q̄litatis ut cōiter dr̄. ℔ aūt ur̄ incōueniēs 7 cōtra Arr. 5° methaph̄. Dicēdū breuiter ad pñs q̄ illud dictū Arr. ē intelligendū de accītijs absolutis 7 a tmino 7 ab obo. Iste aūt species nō sūt accītia absoluta ab obo īmo nccio dependēt in esse 7 oseruari ab obo uel ab agēte ꝓpinq̄. s. fantasmate hūano. vñ oñ. i isto 3° dic. q̄ itelligibilia ulia sūt colligata cū intentionib̄ ymaginatis 7 corrupta p corruptionē eaz. Ex ℔ etiā appz q̄ q̄uis intellcūs fuerit ab eīno 7 acqsiuerit spēs intelligibiles a fantasmatib̄ hoīuz ꝓcedentiuz nō sequtur q̄ nūc hēat i se illas oēs. qa corrupto aliquo indīduo corrūpūtur eiꝰ fantasmata. 7 p oñs species dependētes ab illis. 7 ℔ ē cā q̄re nō reminiscit pꝰ mortē ut expsse dicit Arr. Ad pmā rōem Albti dico breuit̄. q̄ cōposituz est ℔ aliqd p suā formā inherentez sue māe. sed nō oz q̄ sit ℔ aliqd p formā subsistentē 7 sic ē itellcūs in hoīe. Ad aliā cū dr̄. pncipia pticularia ⁊c. dicē dū q̄ Arr. loqtur ibi ontra pponē q ponebat qddītates singulariū eē sepatas 7 subsistētes 7 esse pncipia generatiōis 7 scie. cōtra quē loqtur Arr. q̄ pncipia pticulariuz sūt pticularia accipiendo pticulare ꝓut distinguit cōtra illud qd̄ est ule pponis. ℔ non oz q̄ pncipia pticulariū sint pticularia. i. cōprehensa 7 cōtenta in mā pticulari 7 loco pticulari 7 ℔ precipue nō ē necessariū in hoīe q ē cōpositū maliū 7 imaliū compositū ex nā corruptibili corpali. 7 natura spūali icorruptibili. 7 iō nec̄ē est ut eius pncipia nō hēant oīo conformitatē ad inuicē quaz hñt pncipia alioꝝ cōpositoꝝ ex forā educta d potentia māe 7 mā. Uel dicat q̄ illa ꝓpō Arr. pncipia particulariū sūt pticularia. ueta ē de pncipio maliū 7 agēte ꝓpinq̄ 7 forā inhērēte. 7 ℔ ē contra pponē q ponebat genetās ꝓpinquū 7 formā inhērentē subē pticlar̄ eē qd ule. ℔ nō oz q̄ pncipiū rei pticlar̄ qd̄ ē eiꝰ forā subsistēs sit pticulare nūeratū 7 distīctū numeralr̄. Si. n. forā subsistēs distīgueret̄ nūeralr̄ tūc distinguēt̄nt p se ipam cuz nō distīgueret̄ scd̄z distinctionē corpis seu matie. Et si distingueretur p se ipam distīgueret̄ scd̄m spēm. Sed si dices q̄ forā subsistēs distīguit p hītudinez ad aliꝺ 7 aliꝺ corpꝰ. Cōtra. Oblibz corpꝰ ꝓpriū indiuidui ē cōzuptibl'ē saltē q̄tū ad dispēsq̄ bo appropiat̄ huic indīduo. g̃ corruptis dr̄sis corpib̄ ꝓprijs dr̄sorū indīduoꝝ corrūpit̄ hītudo ad illa corpa. 7 sic ille forē nō eēt distīcte. Itē si illa hītudo itellectꝰ ad ipm corpꝰ ē subalr̄ 7 eēntialr̄ idem cū ipo intellcū

tūc si distingueret̄ p hītudinē ad corp⁹ distingueret̄ p se. Si vo illa hītudo ē accn̄s. s. qdā rēspcūs tūc arguo sic. Qn̄cunq; suba 7 accn̄s respectiuū sūt distincta. distīctio subi nāl̄t p̄cedit distinctiōz illius accn̄tis. Ridiculū. n. eēt dicē q; distīctio p̄nitat̄ in dīrsis hoībz exn̄s sit p̄or nāl̄t q; distinctio illoz hominū. g̊ sil̄t ī ꝓposito distīctio intellectuū nāliter p̄cedit distinctionē suarū hītudinū. 7 sic nō distinguūtur p hītudines. Q̄ Preterea. cū ītellcūs sit suba q̄l̄t in ipo fundabit̄ ista relatio. s. hītudo ad corp⁹ nisi mediāte q̄titate uel q̄litate ul' actōe ul' passiōe uel aliq̄ alio accn̄te absoluto ! 7 tunc erit qō de illo accn̄te absoluto q̄l̄t distinguet̄. 7 totū ꝫ ur̄ īmanifestū 7 īdemr̄abile q̄re ⁊c. Ad aliā rōnem dr̄ q; bn̄ ē incōueniēs q; nā generēt idiuiduet̄. 7 nō indiuiduet nā dr̄ie q̄ sūitur a fora inhrēte. ß nā dr̄ie q̄ sumit̄ a fora sepata 7 subsistēte necessario remanet nō indīduata indīduatōe māe corpal'. si. n. sic indiuiduaret indīduatōe māe cōpal' nō recipet nisi indiuidualit̄. Dices q; ꝫ ē ꝓ tāto. qa hz potentiā n̄ organicā Contra. sil̄t fora ek'tu hz potentiā nō organicā 7 sic recipiet nō īdīdual'. Si. n. hr̄e potētiam organicā ē cā ꝓpa receptiōis indīdual'. g̊ nō habē potentiā organicā debet eē cā nō receptōis indiuidualis. dicēt itaq; om̄. Auerois q; hō ē ꝓpositus ex nā indīduata 7 nā nō indīduata iudīduatiōe māe corpalis. 7 q; ꝫ necessario accidit in hoīe ꝓpt̄ ordinē uniuersi q̄ requrit q; ī aliq̄ mālia 7 īmālia uniāt̄ s. in hoīe. ꝓpt̄ qđ or q; ꝓncipiū forale in hoīe qđ ē de nūero īmāliuz retineat ꝺditionē īmāliū 7 īcorruptibiliū que ē nō nūerati in eadē spē. ꝓncipium aūt māle nūeratū ē. Ad rōem sequentē dicunt aliq; q; cū duo aut plures hoīes intelligūt sil'unum ītelligibile ꝫ nō ē p dr̄sas ītellectōes nūero distinctas. ß ē intellectō una nūero. pōt tn̄ ꝺtingē q; unꝰ desinat intelligē alio adhuc ītelligēte. qa pōt esse q; unꝰ desinat cogitare uel fantasiare. 7 sic intellectō n̄ copl'at̄ cū eo nz ītelligat. aliꝰ aūt ꝺtinuat cogitatiōz 7 ītelligat. Sed hoc ē mihi dubiū 7 inqrer pꝰ an sit uez. Et ad pn̄s pōt al'r euadi rō. 7 ꝺ° q; unā uirtutē ī possibl'e ē hr̄e dr̄sos actꝰ respcū unꝰ obi 7 respcū eiusdē motiui ꝓpinq. ß si motiua ꝓpinq̄ sunt dr̄sa 7 distīcta nullū ē incōueniēs. Nūc aūt si cor. 7 pl'o intelligāt unū ītelligibile motiuū ꝓpinquū n̄ ē unū 7 idē. ß aliud 7 aliđ. s. fantasma cor. 7 pl'onis aut intentō ymagīata aut cogita° aut q̄l̄t uolueris appellare Cūc dicendū ē ad illa q̄ aliq obiciūt cōtra om̄. cū ipsi dicūt q; ꝫ est fictīciū q; aliqđ subsistens 7 sepatuz sit fora alicuiꝰ qđ sit p se unū Dicendū q; aliqđ subsistēs eē sepatū ab aliq̄ ē dupl'r. Uno mō q; sit sepatū loco 7 subo ut cor. a pl'one. 7 sic nō pōt eē fora 7 pfectō alicuiꝰ corpis ꝓpe 7 simpl'r. Aliꝰ q; sit sepatū scđm subsistentiā. s. nō inhrens p se corpi nō tn̄ distinctū loco 7 subo. 7 tale sepatū bn̄ pōt eē fora 7 pfectio ex q̄ cū corpe fiat qđ unū dūmō sit appropatū corpi in opando. 7 precipue si tale sepatū p sui nām hz inclinationē 7 ordinē ad corpꝰ 7 nō possit eē sine corpe. i. nō exn̄te cōpe. 7 sic se hz aīa intellectiua hūana ad corpꝰ humanū. nō. n. ē distīcta ab eo loco 7 subo cū ipa sit īcorporea 7 appropat̄ ei in opando 7 nō pōt existē nisi sit aliqđ corpꝰ hūanū. vn̄ hz cor. mōtuo nō sit pfecꝰ corpis cor. tn̄ erit pfectio alterius corpoꝝ. 7 si poneret nullū indīduū hoīs existē nō existēt aīa intellectiua hūana. 7 ꝫ debet ei p suā nām. 7 qn̄ accipit̄ q; ꝓncipia opositi sūt potētia 7 actꝰ. ocedo. sed non or q; actꝰ ille sit īhrens potētie. ꝫ etiā nō p̄nt dicē catholici de aīa intellectīa cū p se subsistē 7 inhrer̄ p nām sint opposita circa idē. Dicūt g̊ catholici qūo ex aīa ītellectiua nō obstāte q; sit subsistēs 7 hūano corpore fit unū. 7 sil'em modū īmo uerioz potit assīgre om̄. dico uerioz̄ qa uerioꝛi mō fit unū ex fora q̄ nō pōt oīo eē sine corpe 7 ex ipo corpe q̄ ex forma q̄ pōt existere sine oī corpe. Nūc aūt scđz catholicos aīa cor. pōt eē etnal't sine oī cōpe. 7 etnal'r existēt sine cōpe nisi accideret miraculū ualde magnū ad ꝫ q; uniat̄. s. resurrectio. Sz scđm om̄. aīa ītellectiua nō posset eē si nullū corpꝰ humanū esset qm̄ scđm eū ultimꝰ finis intellcūs hūani ē ognitō subaz sepataz. 7 hāc cognitionē hr̄e nō pōt nisi cū termīata ē 7 opleta ē generatō ītellcūs in habitu. opleta aūt generaᵒ ītellcūs ī hītu nō pōt eē sīn̄ fantasmate hūano. 7 fantasma nō ē sine corpe. iō intellcūs humanꝰ nō eēt nō exn̄te corpe. qa nullā hērz opationē respcū entiū mālīū. Quis igit̄ difficile sit intelligē qūo ex mā 7 fora subsistēte nō inhrente fiat unū. tn̄ mlto difficiliꝰ ē ꝫ intelligē de aīa ītellectiua 7 hūano corpe scđm pōnem catholicā q̄; scđz pōnem om̄. fit aūt unū ex istis ꝓ tāto qa nō sūt distincta loco 7 subo 7 cū hoc unū istoz p se ꝓprie 7 īmediate ordinat̄ ad actū alterius. Cōpositū. n. ex cōpore 7 aīa cogitatiua p se 7 ꝓpe 7 īmediate ordinat̄ ad actū ītellcūs. īmediate dico. i. sine aliq̄ suba media. 7 ostat q; aīa intellectiua nō ē distīcta loco 7 subo a p̄dicta mā. 7 indubitāter ista unitas bene sufficit ad talē actū. s. intelligē ꝓducendū a tl̄i cōposito. Vn̄ sicut īpossibile ē aliqđ opositū mouē se ipm̄ motu ꝓpetuo nisi eiꝰ fora q̄ mouet se ipm̄ eēt subsistēs 7 nō inhrēs alt̄i corpi. ut pz ex 8° phisi cor. ita dicēt phs q; īpossibile ē aliqđ opositū ex cōpore 7 aīa ītellectiua ītelligē nisi eiꝰ aīa ꝓ quā recipit ītelligē sit subsistēs. Et ut sit ad unū dicē. ratio q̄re aliq putāt ꝺuincē aīam intellectiuā inhrēē cōpozi hūano petit ottariū. ăgunt. n. sic. illud per qđ hō ītelligit debet eē fora eiꝰ inhrēs suo corpi. ītellcūs ē hꝰmōi igit̄ ⁊c. Et dico q; maiō hꝰ rōis ē tota falsa scđm Auz. nā si illud in quo recipit̄ intelligere eēt fora inhrēs cōpozi neciō ipm̄ ītelligē rcipereť ī corpore. q̄l't. n. pōt ītelligi q; superficies inhēt parieti 7 aliqđ recipit̄ ī superficie qđ nō recipit̄ ī pariete ! Ex ꝫ g̊ ipo q; hō ītelligit ꝓ ītellcm̄ tanq̄; ꝓ illđ in quo recipit̄ ītelligere ꝺcludēt phs q; intelligē n̄ īhret corpori Sz dices q; ītelligē nō recipietur ī corpore nisi p accn̄s. 7 ego dico q; sil't sentire nō rcipit̄ in corpore nisi p accn̄s. Nā ita bn̄ recipit̄ intelligē ī corpore p accn̄s sicut sentire qđ ē ridiculum. Sed dices q; differt̄ sentire 7 ītelligē. qa sentit̄ recipit̄ in orgāno determinato. ītelligē aūt in toto corpore cui inhēt intellcūs. ꝫ aūt ē determinū. qa oīs receptio ī corpore siue ī toto siue ī orgāno ē receptō indīdualis 7 sic intellcūs recipet indiuidual't. Nec refert ad indīdualitatē receptōis. utq; fora recipiens 7 inhrens inhereat p se aut p accn̄s. q̄l't cunq; aūt aliqđ recipiat̄ in fora inhrēte corpi nccē ē illđ recipi in corpe 7 illā eē receptionē indīdualē. s. in loco determinato 7 tēpore determinato 7 in cōpore determinato q̄ oīa repugnāt receptōi intellcūali. Ad aliud qđ dr̄ ottra om̄. q; ficticiuz ē unā nūero subaz copulari tot corpib⁹. dicēt Auerois q; ꝫ multo rōnabiliꝰ ē 7 ꝺueniēti⁹ q̄; sit modꝰ quē ponūt alii. Nā ordo 7 ordex° ptiū uniuersi ꝫ exigit. cū entia superioza sint īmālia et̄na 7 nō multiplicabilia ī eadē spē. 7 īferioza sunt mālia 7 corruptibilia 7 plura in eadē spē. Rōnabile g̊ ē q; sit aliq̄ spēs uniuersi opposita ꝺphendēs in se intrīsece utrāq; nām in q̄ ꝺiungāt̄ superioza īferioribꝰ. sicut etiā mediū ostituit̄ ex extremis 7 illa spēs media ē nūerabilis scđz ordīas corpales īnumerabil'aūt scđm formā īmālē. De ꝫ aūt qđ addit̄ q; unit̄ distātibꝰ 7 distīctī loco 7 subo dicēt q; hoc nō ē incōueniēs. naz ex quo eiꝰ unitas ē unitas specifica 7 nō indīdualis ꝓ ut indiuiduuz aliquā intētiōez addit sup̄ spēz nullū ē incōueniēs

ipm uniri diuersis 7 multū loco 7 subo distīctis q̄
tū sūt eiꝰ pfectibilia scdario 7 ex ōnti imo ē mirtuz
rōnabile. Et dicēt ōm. ꝟ rōnabiliꝰ eē q̄z unā foraz
totā 7 totaliter pficere drsas ptes eiusdē indidui. qm
si tota aīa intellectīa pficit sil'manū 7 caput digit
idē sil'moueri 7 qescere saltē paccns. nā mota ma-
nu nccē ē moueri aīam que pficit eā. 7 qescente ca
pite nccē ē qescere aīam q̄ ipm pficit 7 sic unum 7
idē scdm idē sui. s. aīa intellectiua sil'mouebit 7 q
escit saltē paccns qd ē satis mirable. Ex pone vo
ōm. nō seqt. qa nō ponit aīam intellectiuā īherere
corpi sicut nec motorem celi ipi celo 7 Preterea. ex
pone catholica dcedit q deꝰ imediate agit in cōpus
humanū de nouo 7 creat aīam itellectiuā d nihilo
7 q eo ipo q aliqd agens pticulare aliquā disponē
iducit in mā pactū defozmē 7 nō placentē deo cre
at de nouo aīam infundēdo eā corpi. 7 oīa ista dicit
ōm. ficta. qa nō sūt p se nota nec pnt sufficienter de
mrati. 7 iō sine dubio paz pnt gllari dducēdo ōm.
ad incōueniētia cōtra pbiam. qa ad multo plura 7
maiora deducerētur q̄ in pbia incōuenientia repu
tātur 7 que solū tanq̄ mirabilia recipiunt ut uera
Ad aliā cū q̄rit. s. de cā illiꝰ copulatōis. diceret
ōm. q cā finalis ē diūctio debita ptiū uniuersi que
exigit ut sit aliqd mediū int corpalia 7 incorpalia
mō supdicto. Sed d cā effectiua huiꝰ diūctōis cre
do q nō ē aliq̄ cā actiua nisi paccns. Sicut. n. ignis
q̄tū ē ex pte sua sp ardēt. q aūt ñ ardet mō ꝟ obu-
stibile 7 pea ardeat. hꝰ nō ē cā effectiua nisi pac-
idēs. s. respcū hꝰ q obustibile apponit igni. ꝟ sic ē
ꝟ. nāt. n. intellcūs pficit corpꝰ hūanū suo mō ita
q ex pte sua nihil deficit qn sp qdcunq̄ corpꝰ hūa
nū pficēt. qa tn nō pōt cōpꝰ pficē nisi existat i actu
iō generās corpꝰ sor. ē cā paccns istiꝰ copulatiōis
7 nō ē hꝰ q̄tenda alia cā agēs. sicut approximans
obustibile igni ē cā obustiōis suo mō. Quart autē
drsimode copulet nob intellcūs agens 7 possibilis
uidebit i sequentib. Sic rndēt ōm. rōi bo cōtra
suā pōnem. Et ad roz in pncipio qōnis positaz
cū dr. illa sūt unū numero quoz mā ē una. potest
dici q ꝟ regula tenet in rebo mālibo. ꝟ i rebo imate
rialibo nō oz q unitas nūeralis sit a mā ꝟ se ipsa res
īmālis ē ens 7 unū ens 7 nō ē ibi realis drsitas int
indīduū 7 qdditatē q̄re ꝛc. Et pōt dici q illa sunt
unū nūero q̄z mā ē una. uez ē de vno qd ē princi-
piū nūeri accītalis de genere q̄titatis. ꝟ si est prīci
piū nūeri eēntialit nō oz. sic dicēt ōm. de qōne ista.
Sed q̄uis ꝟ opīo sit ōm. 7 Aug. 7 q̄uis etiam hec
opīo nō possit remoueri rōibo demratiuis. tn ego
dico alit. 7 dico q intellcūs nō ē unꝰ nūero i oībus
hoibo imo ipe ē nūeratꝰ in drsis scdm nūerationez
corpum hūanoz 7 pfectio dās eē simplit. ꝟ aūt nō
pbo aliq̄ rōne demratiua. qa ꝟ nō scio eē possibile
7 si qs ꝟ sciat gaudeat. Istā autē ocꝛonē assero sim-
plit eē uerā 7 indubitant teneo sola fide. Et ad
rōnes ctra istā opīonē rnderē dupliciter dcedēdo tanq̄
possibilia apud deū oīa illa ad que ille rōnes deduc
cūt tanq̄ ad īpossibilia. Q. n. aliq̄ fora dans eē mā
papue sin q̄cūq̄ alia fora subali nō sit extēsa scdm
extensionez corpis ꝟ nō uideo nisi ex solo miracło
diuino dīgê posse. 7 q aliq̄ fora īdīduata indīdua-
tiōe matie cōpalis recipiat dpreheōnē ulez diuer
sam a dpheōne sensitīa. hoc ñ uideo possibile nisi
solū p dīnū miraculū 7 hꝰmōi silia. Sn scdm ean
dē tradicē q̄ teneo ocꝛonē. teneo oīa illa que ad illā
ocꝛonē necessario dsequūtur 7 nō alit. īmo si ex illa
pōne vtute argumētatōis necessario aliqs ctradic
toria ocludēt adhuc magis uellē ea ocedē q̄ istam
pōnez negare. Et puto q qui p aliū modū nitit solu-
uere rōes q̄sdā ctra istā pōnem ipe ex īsufficientia
solonis magi reddēt hāc pōn ēi probabilē q̄ iusti-

neat eandē. 7 iō nō plus de isto ad pns. q̄re ꝛc.

Vnc neq; misceri est rōnabile ipi
corpori ꝛc.

Queritꝰ ꝟ. Vtrū potētia itellectiua
sit potētia organica. Et arguitur p
q sic. qa vtus cogitatiua ē organi-
ca ut dcedit ꝟ ōm. 7 organuz eius
ē mediꝰ uētriculus cerebri. ꝟ vtus cogitatīa est po-
tētia itellectiua. pbatio. qa uirtꝰ intellectīa ē ppa
hōi. ut manifestū ē oībo. 7 uirtꝰ cogitatiua ē ppria
hōi. q̄re ur q potētia cogitatiua ē itellcīua Et cō-
firmat. qa oīs rō ē intellcūs. ꝟ ur manifesta. sed co
gitatiua ē aliq̄ rō scdm ōm. i isto 3° ōm to iꝰ. q̄re ꝛc
Itē oīs vtus aīe q̄ ē actꝰ corpis organici debz eē
organica. ꝟ ur manifesta. qa uirtꝰ ñ debet eē magi
abstracta q̄z suba quā osequtur. Sn si aliq̄ aīa ē actꝰ
corpis organici ur q eiꝰ potētia debet eē actꝰ cōpo-
tis organici 7 p ōns organica. ꝟ potētia itellectiua
ē potētia aīe que ē actus corpis organici. utz ex 2°
hꝰ q̄re ꝛc. Itē oīs potētia cuiꝰ actꝰ īpedit ex īpe-
dimento organi 7 destruit ad destructionē organi
ur eē organica. Nō. n. ur eē aliq̄ alia cā q̄re actꝰ ali
cuiꝰ potētie īpediat aut deficiat ex īpedimento aut
defectu organi nisi qa illa ē potētia organica. ꝟ actꝰ
itellcūs īpedit ex impedimēto 7 indispōne organi
corpalis ut manifestū ē p expientiā in egtantibus
7 ebriis. 7 corrūpit ad corruptiōez hꝰ organi. vñ 7
Aug. dicit 2° hꝰ. q itelligē corrūpit quodā interius
corrupto q̄re ꝛc Oppositū ārguit auctōitate Aug
in lra 7 p ōm. 7 oēs alios. oēs. n. dcedūt potentiam
itellectiuā nō eē actū alicuiꝰ organi corpalis Ad
ꝟ dicēdū duiter q potētia itellcīua qua itelligim⁹
ult nō est potētia organica. 7 ꝟ pbat p sic. Si poten
tia intellectīa eēt organica nō recipet nisi indīdua
lit qd ē absurdū. qa sic ñ fieret itelligere qd requit
receptionē ulem 7 abstractā. ōna ē manifesta. vtꝰ
n. in hetēs corpi nō recipit nisi indīdualiter 7 situaliter
s. ꝟ. ita q nō alibi. ut manifestū ē cuilibet intelligē
ti. Et p eandē uiā ouicitur scdm Aug. 7 ōm. q suba
aīe intellcīue nō ē indīduata indīduatiōe corpoꝛl.
qa sic recipet indīdualiter. principalius. n. recipit suba
aīe q̄z eiꝰ potētia supposito q potētia sit actꝰ eiꝰ. Sz
aliq̄ rndent ꝟ. q ꝛz eēt aīa intellectiua sic indīdua-
ta. tn hz potentiā abstractā. Sz ꝟ ē mirabile. qa po
tētia aīe uel ē idē cū sua suba uel fundat in ea 7 siue
sic siue nō sic si aīa ē indīduata segtur q sua potē-
tia ē indīduata. Ad ꝟ dicūt aliq q aīa intellectīa
pōt cōsiderari dupliciter. Uno mō ut actꝰ corpis. Alio°
ut supgredit mām. p mō recipit mālit 7 sic in ipsa
nō fundat potētia intellectiua. alio° nō idiuiduat
7 sic fūdat in ea potentia intellectiua. Sed ꝟ est fri
uolū 7 ficticiū. Si. n. potētia q̄ hō imediate intelli-
git nō fundat in aīa hōis ut ē eiꝰ actꝰ 7 pfectō sed
scdm q aīa supgredit. segtur q nullus intelligit i-
q̄tū hō. qa hō dstituit p aīam intellectiuā ñ inq̄tū
supgredit cōpꝰ hūanū ꝟ inq̄tū ex his fit unū sicut
ex actu 7 potētia. Preterea. querat ab istis qd in-
telligūt p istā supgressionē. aut. n. itelligūt aliquē
excessum pfectiōis tōe eꝰ nō ē ppoꝛcio int ipsam 7
mām. ul qa nō hz dditiōes corpis q̄s hnt alie fore
s. corruptibilitatē 7 extensionē. ul qa ipa ē p se sub
sistēs nō diūcta corpi scdm subsistentiā. Non est
dicendū pmū. qa ex ipa 7 corpe fit unū ut asserunt
isti 7 sic ē ei ppoꝛcionata. Nec pōt dici q scdz ptez
ē actus 7 scdm ptez nō. cū sit indiuisibil'. 7 sic tota
ppoꝛcionat māe ut sit eiꝰ pfectō. Si vo itelligāt 2°
mō ex ꝟ nō hr q nō sit indīduata. Quis. n. prima
mā sit īcorruptibil' tn ē indīduata. vñ ex ꝟ q aīa
itellectiua scdm se ē īcorruptibil' nō debit q non
sit indīduata. Itē pūctus 7 unitas nūeralis ñ ē

aliqd extēsibile nec p se nec p accīs 7 tñ ls sūt indi
uiduata. ut manifestū ē cuilibz sani capitis. Si igit̄
ista supgtessio aīe itellectiue sic itelligat̄ solus ex ls
q ē incozzuptibilis 7 inext̄esa nō hr̄ ex ls q nō sit
indīduata ut manifestū ē. Si aūt itelligūt z° mō. s.
q nō ē unita cozpi scd̄m subsistentiā tūc īplicatur
ozradictō. qa nullū separū scd̄m subsistētiā ab ali-
quo dat ei eē forāt sicut actꝰ eiꝰ pmꝰ inhærēs. 7 ls
ē manifestū p se. Ite; arguit̄ ad principale, Si po-
tētia itellciua eēt organica oportēt q ipse eēt sextꝰ
sensus pticularis. aut q eēt aliq̄ uirtus que se hēt;
ad sextū sensū sicut uirtꝰ ymaginatiua se hz ad sen
sū coēm. s. q sicut ymaginatiua īmutat̄ a sensu cōi
sic intellcūs īmutaret̄ a sexto sensu. 6 ls ē īpossibile
q̄re zc. Hāc oām ponit ōm. 6 nō ē oīo clara nec
ipe declarat eā. 7 iō uolo incipe declaratōz hꝰ tōis.
Et dico p̄ q falsitas ontis satis pz ex z° hꝰ. ubi on-
sū ē q nō est aliqs sensus pticular̄ pter qnq;. Vñ
intellcūs nō pōt eē sextꝰ sensus pticularis. 7 ex hoc
seqtur q nō pōt eē aliq̄ uirtꝰ q̄ se hēat ad sextū sen-
sū sicut uirtꝰ ymaginatiua ad sensū cōem. Nam ad
illud qd̄ ñ ē. nulla ôtus hz ꝓpozcionē. vñ cū nullꝰ
sit sextꝰ sensus seqtur q ipe nō pōt īmutare aliquā
ôtutē silī mō sicut sensus cōis īmutat ymagīatiuā
7 sic pz falsitas ontis. Nūc pbo oām. nā si itellec-
tus eēt uirtꝰ aīalis in cozpe. i. uirtus organica. aut
eēt aliqs de qnq; sensibz pticularibz aut sensꝰ cōis
aut ymaginatiua aut memozatīa aut cogitatīa aut
sextꝰ sensus aut aliq̄ ôtus sic se hns ad sextū sensuz
sicut ymaginatiua ad sensū coēm. ls oīo ur̄ multuz
sufficiēs. 7 nō pōt pluribz modis ymaginari etiaz si
fingēdi det̄ licētia. Sed nō est dicendū q intellec
tus sit aliqs sensus pticularis. p̄. qa aīalia irrōna-
lia aliq̄ hnt omēs sensus pticulares 7 sic hērent in-
tellcm̄ qd̄ ē absurdū. Itē qlibet sensus pticular̄
ē determinatꝰ ad aliqd̄ determinatū genꝰ sensibilīū co
gnoscendū. ut uīsus ad colozes 7 auditꝰ ad sonos.
intellcūs aūt nō est limitatꝰ ad aliqd̄ genꝰ sensibi-
liū sed oīa pōt cogscere. Nec ē dicendū q intellcūs
sit sensus cōis. qa iste ñ cogscit nisi sensibilia 7 dif-
ferētias ipoz ad inuicē pcipue oū sūt pntia. intel-
lectꝰ aūt cognoscit mlta alia. s. subas 7 relatiōes 7
hꝰmōi que nō sūt p se sensibilia nec ꝓpa nec coīa.
Itē nō est ôtus ymaginatiua nec memozatiua.
qa iste insunt alīs aīalibz. ut ult Aꝛ. in phēio me-
thaph. ubi dīc q alia aīalia multa ymaginationibz
7 memozijs uiuūt. 7 in z° hꝰ. Itē uirtꝰ ymagina
tiua 7 memozatiua scd̄m coēm doctrinā nō sūt uir
tutes cogscitiue sed solū reseruatiue. ut tactū fuit ī
z° hꝰ ôsus finē. intellcūs aūt ē potētia cognoscitīa
Itē memozatiua ē solū ptez itoz. ut uult Aꝛ. in
de memozia 7 reminiscētia. intellcūs aūt cognoscit
7 ptez ita 7 pntia 7 futura q̄re zc. Nec ē putandū
q intellcūs quo intelligit̄ ult̄ sit ôtus cogitatiua ꝺ
qua magꝭ ur̄. qa ôtus cogitatiua nō distīguit nisi ī
diuiduale 7 nō ult̄ 7 abstracte. ut ôtus cogitatiua
cogscit ls aīal 7 hāc relationē. 6 nō cogscit qdditā-
tes eoz ulī opēsiōe q̄re zc. Relinqtur g̃ q si itel-
lectꝰ ē uirtꝰ organica q sit sextꝰ sensus uel aliquid
hꝰmōi. Et sic pōt itelligi oña om̄. q̄re zc. Et est h
notandū q scd̄m om̄. ex isto fundamēto. s. qa itel-
lectus nō hz organū. ocludit ipe Aꝛ. q intellectus
nō ē uirtꝰ in cozpe ut pz īspiciēti ormentū. Si. n. eēt
ôtus ī cozpe oportēt q hēret aliqd̄ organū. Itez
ex alio ꝓbat om̄. itellcūz ñ eē ôtntē icōpe. 7 arguit
sic. Si intellcūs eēt ôtus ī cozpe oportēt q eēt aliq̄
dispō aut aliq̄ q̄litas 7 illa q̄litas aut attribue-
ret̄ oplexiōi scd̄m q oplex°. aut eēt q̄litas in opla-
xiōe addita tñ oplexiōi. 7 utrūq; istoz ē īpossib ile
Nā si eēt uirtꝰ addita oplexiōi necessario hēret or-
ganū. 7 iā onsum ē q nō hz organū. 7 pz oña pri-
ma scd̄m eū. declaratū est. n. q oīs uirtꝰ ī cozpe aut
attribuit̄ pmis q̄litatibz. s. fore oplexionis. aut est
ôtus exns in fora oplexiōis. 7 sic necessatio erit aīa
organica 7 ls ē īpossibile. qa declaratū ē q nulluz ē
īstrm supple sensus pticularis aliꝺ ab instīs qnq;
sensuū. Qꝺ aūt intellcūs nō sit uirtꝰ attributa co
plexiōi manifestū ē ex pdictis. qm̄ cū aīa sensibilis
nō sit ôtus attributa oplexiōi q̄to magꝭ intellcūs.
Itē si eēt ôtus attributa oplexiōi. tūc sicut dicit
Aꝛ. eē lapidis in aīa eēt idē cū eē eiꝰ extra aīam 7
sic lapis eēt oprehendens 7 alia mlta otingētia huic
pōni. ls sūt ôba om̄. que nō oīo sūt manifesta hoībz
inexercitatis 7 pcipue q̄tum ad illā ultimā oñam
quā ponit. Ad intellectū g̃ istoz ôboz om̄. ppt
iuniões accipio qd̄ itelligat p oplexionē. 7 p ôtutē
attributam oplexioni in eo q oplexio. 7 p uirtutez
additā oplexioni. 7 his intellectis pōt facilt intel-
ligi oñe sue. Cōplex° ut sat̄ hr̄ ab Aueroi ī suo libꝰ
de medicina q uocat̄ colliget. Cōplex° est q̄dā qua
litas ꝓueniēs ex actōe mutua 7 passiōe q̄litatū tā-
gibiliū pmaz exntiū in ektis q̄ quidē q̄litates tāgi
gibiles pme sūt caliditas frigiditas hūiditas 7 sic-
citas. ut declaratū ē ibi 7 in z° de generatōe. Et ista
descriptio expssius hr̄ ab Auicē ī p canonis. Quali
tas aūt attributa oplexiōi in eo q oplex° est q̄litas
ex qua ꝓuenit oīs oplex° p eiꝰ actionē 7 passionē.
cuiꝰmōi sūt ille q̄litates q̄tuoz que dicte sūt. qlibz
n. eaz ē pncipiū aliqd̄ oplexiōis cuiuscunq;. ita q
oīs oplex° requrit oēs illas q̄tuoz q̄litates. Cōplex°
n. ꝓpe nō est nisi in mixtis. 7 oē mixtū ē ostitutuz
ex q̄tuoz elemētis. ut demōstratū ē in z° ꝺ generatōe
Vñ p q̄litates attributas oplexiōi in eo q oplex°
puto q om̄. intelligat illas q̄tuoz q̄litates tangibi-
les pmas. Et rōnabilt dicūtur attribute oplexiōi
sicut suo fini. Nā sicut ekta ordināt̄ ad mixta ut ad
finē. ekta. n. sūt mā mixtoz ut pz in z° celi 7 mūdi.
7 z° de generatōe. mā aūt ē ꝓpt finē. z° phicoz. sic
q̄litates tāgibiles ektoz sūt ꝓpt oplexiones q̄ sunt
q̄litates mixtoz qbz mā disponit ad foras eoz. ôtꝰ
aūt addita oplexiōi a om̄. intelligit fora substātiale
mixti que recipit̄ in mā oplexionata. uel intelligit̄
uirtꝰ ons hꝰmōi forma receptā in mā oplexionata
7 ls ôtus ē realt̄ orsa ab ipa oplexiōe 7 qlibz qualī-
tatū oplexionaliū. Et credo q ls uirtus supaddita
oplexiōi. s. uirtꝰ ons foram mixti ē illa uirtꝰ quaz
medici uocāt a tota spē. 7 ls ē rōnabile. nā ipa fora
uocat̄ spēs rei scd̄m Aꝛ. in mltis locis. 7 hꝰmōi spe
cies 7 fora rei ē cōis oībz indīduis eiꝰdē spēi. 7 talꝭ
uirtꝰ addita oplexiōi ē pncipiū opatōis que ñ pōt
eē a oplexiōe illiꝰ rei, ppe nec ab aliq̄ q̄tuoz q̄litatū
7 hac multū utūtur medici in reddēdo cās opatō
nū medicinaliū 7 ptiū aīaliū. q̄ncunq;. n. uidēt ali-
quē effectū quē nō pnt reducē ad calidū aut frigi-
dū nec ad humidū nec ad siccū ī aliq̄ gradu nec ad
oplexionē in qua oñatur aliq̄ istaz dicūt illā opa-
tionē eē a tota spē uel a ôtute totius spēi. Visō g̃
qd̄ itelligit om̄. p oplexionē. 7 qd̄ p ôtutē attribu-
tā oplexiōi. 7 qd̄ p uirtutē additā oplexiōi. dico q
intentō om̄. ē. q si itellcūs ē uirtꝰ in cozpe tōnabile
eēt q eēt uirtꝰ attributa oplexiōi uel ipa cōplexio
supple uel uirtꝰ addita oplexiōi. Nō. n. eēt tōnabi-
le q ipe eēt q̄litas uisibilis q̄ ē lumē. qa nullꝰ unq;
uidit intellcm̄. 7 adhuc inaīata hērent itellcm̄. nec
eēt etiā tōnabile q eēt aliq̄ q̄litas subē cozporalꝭ ꝺ
secūda spē q̄litatis puta nālis potētia uel īpotentia
subē cozpalis. qa quelibet suba nālis p suā poten-
tiā nālē cozpeā uel īpotentiā ñ agit nec patit nisi ī
diuiduale 7 b 7 nūc. sed itellcūs recipit 7 abstrahit
ult̄. Nec eēt tōnabile q ipse eēt aliq̄ q̄litas de q̄rta
spē q̄litatis ut puta figura uel fora circa q̄titatē. qa
talis q̄litas ē p se sensibilis nec ē pncipiū recipiēdi

ulr. Vñ relinq̃tet magr q̃ eet aliq̃ q̃litas tagibilis aut aliq̃ q̃litas ons omixtione tagibiliu q̃litatuz 7 supaddita oplexioi. Q2 aut no sit q̃litas supaddita oplexioi ꝓbat. qa ois talis q̃litas si e uirtꝰ aie e organica. ut ipe supponit tacꝫ manifestu ex diffinitone aie. na aia e actus corpis phisici organici. 7 otutes aie sine oubio sut actus qda organoz corpaliu ex qbo costituit corpꝰ organicu. aut sut uirtutes qbus talia organa deseruiut ad opatiões suas qs habet in aliqbo organis. Sed q intellcus no sit uirtꝰ attributa oplexioi oupl'r ꝓbat. p. qa magr uideret de aia sensitiua q eet otus attributa oplexioi q̃ de aia intellectiua. qd pz. qa aia sensitiua no solu inuenit i hoibo 6 etia i alijs aialibo q̃ sut ꝓpiqora natis elozu q̃ sut iste q̃litates. qa sut minꝰ pfcã. 7 sic aie eoz ul' otutes magr vnt ee q̃litates eltoz q̃ aia hois itellectiua q̃ loge nobilioz e. 7 tn aia sensitiua 7 eiꝰ uirtꝰ no e uirtꝰ attributa oplexioi. s. q̃litas aliq̃ coplexionalis. qd pot ꝓbari p illud qd subiungit om qa tuc ee lapidis in aia eet ide cu ee eiꝰ extra aiam. qd sic itelligo. qa pistas q̃litates tagibiles nihil ꝑparat ad recipiendu aliqua forma nisi scom ee reale 7 corpale. ut p calidu 7 siccu disponit aliqd ad recipiendu formã ignis. 7 p humidu 7 calidu ad formã aeris 7 sic de alijs. Silr si potetia intellciua uel sensitiua eet aliq̃ istaz q̃litatu oplexionaliu aia per ea no haberet recipe alia formã nisi scom suu ee rale 7 corpale sicut recipit in mã corpali. q̃re sequet q si cut aia recipies formã lapidis aliq̃ mo ophendit. i cogscit. sic mã lapidis recipies formã lapidis esset oprehẽdes. i. cogscẽs. pq̃ lapis. i. fora lapidis haberet ide e i aia 7 extra aiaz. Otẽ om. ponit aliã roem ad ꝓbandu q intellcus no e uirtꝰ in corpore 7 p ons nec organica. 7 pot sic sillogizari. Nulla uirtus indiuidualis cognoscit res infinitas numero. 6 intellcus cognoscit res ifinitas i nũero sicut pz in ꝓpone ulr. g̃ zc. 7 itelligo q cognoscit res ifinitas uel iudicat no qdẽ sub tonibo ppzis oiuz illaz. qa sic e ipossibile cogscere ifinita. utz ex 2° methaph. 6 sub tone una 7 ulr q̃ se hz indrnter ad repntatoez infinitoz. Vel pot sic forari ro om. Quelibz otus indidualis cognoscit res finitas solu. 6 itellcus no iudicat solu res finitas imo ifinitas mo pdco quar zc. Ad pma roem nego minoẽ. 7 ad ꝓbatioez dico. q peccat p fallacia ont ex duabo affirmatiuis in secuda figura. ut om. h inuit. 7 cu additur ad ofirmandu. qa ois ro zc. dico. q ois ro ulis e itellcus quo ulr ognoscim. 6 ro pticular. i. uirtꝰ cogitatia que rocinat de tebo pticularit 7 indiduale appzehẽsis no e intellcus q̃ ulr 7 abstracte cogscimꝰ qdditates. Et cu or. q cogitatia hois e aliq̃ ro. uez e particularis. s. indiduale cogscẽs 7 distinguens. ut dicit om. auctoritate Aug. in de sensu 7 sensato. 7 forte p libz de sensu 7 sensato itelligit tota illa ptem phie nalis in q̃ Aug. dsiderauit de coibo passionibo corpis 7 aie sensitiue. s. libz quẽ nos uocamus de sensu 7 sensato 7 eu quẽ uocamꝰ de memoria 7 teminiscentia. ibi. n. s. i de memoria 7 teminiscẽtia ꝓbat Aug. q teminiscẽtia e passio corpalis. 7 p teminiscentia itelligit quenda actu otutis cogitatiue ꝓpe hoi ut hz uideri ibidẽ. Ad alia dico q va e maioz de potẽtia que e actꝰ oas ee siue ostituꝰ in ee p subm. 6 si sit potẽtia aie que e actꝰ. i. pncipiu ittrinsecu opationis appzopatu cõpi no tn exns i corpe subiue n oz q talis potẽtia sit organica. 7 sic e in ꝓposito utz ex dicti. Ad alia cu or ois potẽtia zc. dicũt aliq q uez e si ipediat p se 7 oirce. sed si p accns 7 indirce no oz ut sit organica 7 sic e i ꝓposito. actꝰ. n. itellectus ipedit p accns ꝓpt indispõnem organi corpal' uirtutis cogitatiue aut fantastice. 6 non p se q̃re zc. Vel pot dici magr manifestãdo q actu alicuiꝰ uirtutis ipediri aut corrũpi ꝓpt impedimentu alicuius organi corpalis pot otingẽ dupl'r. Uno mo ꝓ tato. qa ille actꝰ natꝰ e recipi in corpe ut i subo. 7 sic e uez q uirtꝰ cuiꝰ actꝰ zc. Alio mo pot otingere q actꝰ alicuiꝰ uirtutis impediat aut deficiat ꝓpt impedimentu aut defectu organi corpal' no qa ille actꝰ ꝛci pi debeat in aliq̃ organo corpali. sed qa depẽdet ab aliq̃ exnte in organo tanq̃ a mouẽte qd mouet potentiã ad illu actu. 7 hoc mo n oz q uirtꝰ illa sit organica sic aut e in ꝓposito. nã actꝰ intellcus hz no sit i corpe subiue tn necessario dependet ab aliq̃ exnte in corpe hũano. s. fantasmate seu itentioe ymaginata 7 ꝓpt hoc dic Aug. i ꝑ hꝰ. q intelligẽ uel e fantasia ul' non e sine fantasia. 7 hoc ur uez ꝓ ultia pte. Et om. dicit ibi q itelligẽ q̃uis n sit in corpe. s. subiue tn e in rebo exntibo in corpe. i. dependet a rebo exntibo i corpe. ut ipe met exponit ibidẽ. s. ab intentionibus ymaginat. 7 ad istã intentionẽ dic Aug. in isto 3°. q nequaq̃ sine fantasmate itelligit aia hũana. Et alibi in eodẽ 3° Intelligentẽ quecunq̃ neccẽ sit fantasma aliqd speculari. Et in eodẽ 3°. Species qdẽ itelligibiliu i fantasmatibo itelligit zc. Et ad istã itentoz intelligendu e qd Aug. dic ꝑ de aia de errozibo antiquoz i illo ca°. Nobilꝰ aut dubitabit aliqs. q aia intellciua no intelligit 6 ho ꝓ aiaz no ꝓ tato q ipm intelligẽ coicet corpi ut subo nec toti nec pti nec p se nec p accns. sed ꝓ tato. qa aia sola sine eo q moueret ab aliq̃ exnte in corpe hũano no intelligeret 7 io ho itelligit ita q totu aggregatu ex hoie cozuptibili 7 aia intellectiua cat ipm intelligẽ 7 ricipit ipm roe unꝰ sue ptis 7 ꝓducit rone alteriꝰ ut pus dictu fuit. 7 in hoc differt intellcus hũanus ab intellcu dino. s. dei 7 intelligẽtiaz mouẽtiu corpa celestia. qa intelligẽ eoz no e in corpe subiue nec dependet a rebo exntibo in corpe. Et ad istã intentionẽ dixit om. in ꝓhemio hꝰ. q possibile e ut actio alicuiꝰ ñ coicantis corpi sit no exns in aliq̃ eoz q̃ sut in corpore. i. no dependens ab aliq̃ exnte in corpe. s. actõ intelligibil' q̃ se ipam intelligit 7 alia oia. 6 intelligẽ hũanuz dependet a rebo exntibo in corpe ut mltoties dictu e. 7 hoc e intelligendu de intelligẽ qd cõtingit intellectui añ statu adeptois. s. añq̃ intellcus ages sit unitꝰ possibili ut fora Sz utz sit possibilis talis adeptio ut intellcus intelligat aliq̃ no ꝓ fantasmata 7 ꝓ que modu uidebit in ordibo si deꝰ dederit. 7 qd additur in roe. q intelligẽ cõpit zc. sine oubio e uez ꝓ tato. qa ipm intelligẽ dependet a fantasmate hũano 7 in ee 7 i oservari tanq̃ a motiuo qd mouet ipm intellcm ad intelligendu aliq̃ mo motionis. Et ꝓpt hoc etia oic om. in isto 3°. om. to 18°. q intellcã speculatiua sunt colligata cu intentionibus ymaginat 7 corrupta p corruptoz eaz.

Commẽtatoz in pma disgressione 7 e omtuz qntu in solutone ronis Theophrasti dicit. q si non eet hoc genꝰ entiu qd scimꝰ in scia aie no possemꝰ intelligẽ multitudinez in rebus abstractis. i. intelligentiis sepatis. vñ paz añ dicit. q hoc nccẽ e in oi intelligẽtia abstracta que intelligit aliud. s. q in ea sit possibilis intellcus aliquo modo. nulla. n. intelligẽtia e liberata totalr a mã nisi pma intelligẽtia que nihil intelligit extra se. Ideo pot queri. Utz cognitõ intellcus possibilis sit neccia ad intelligendu multitudinẽ in formis abstractis. Et arguit ꝑ q no. qa ad intelligendum multitudinem in talibo formis abstractis no e necessaria cognitio illiꝰ qd nec est cã illiꝰ multitudis neq; effectꝰ ꝓpinquꝰ, ꝓpt alteꝫ. n. istoz ur eẽ necessaria cognitio unius end absoluti ad noticiã altiꝰ ut satis pz i logica. mo ipe intellcus

possibilis nō ē cā mltitudīs subſtātiaꝝ ſepataꝝ ut manifeſtū ē īducendo in q̄libet genere cauſe. nec ē effect⁹ illi⁹ mltitudīs ut etiā manifeſtū uī. in q̄. n. genere hēret mltitudo ītelligentiaꝝ cālitatē ad intellcm̄ possibilē ꝫ ꝛc. ¶ Oppositū ārguit̄ buit̄ auctoritate o3m̄. Et arguit̄ tōe. qa sicut se h3 mltitudo foraꝝ māliū ad mām. sic multitudo subaꝝ īmāliuꝫ ad intellcm̄ possibilē cū ipe sit īpfectissim⁹ rīspectu formaꝝ īmāliū sicut mā respcū subaꝝ māliuꝫ ut p3 ex isto 3°. sed mltitudo foraꝝ māliū non posset ītelligi sine mā. nā alia 7 alia fora ē in alia 7 alia materia saltē ꝑpa ut p3 ex 8° methaph. 7 2° phicoꝝ q̄re ꝛc. ¶ Ad euidentiā qōnis o3ideranda sūt aliq̄. p̄ cōsiderandū ē q̄ intellcūs possibilis int̄ oēs subas intellectuales ē minime pfectionis 7 nobilitat̄ ꝫ ipe sit nobilioꝝ oī fora māli. ¶ Vn ipe quodāmodo medi⁹ ē int̄ foras māles 7 alias foras sepatas ut īnuit o3m̄. in 8° phicoꝝ. 7 h3 idē docet o3m̄. in isto 3° o3mto 18° ubi sic oīc. ¶ Opinandū ē scd̄m aliꝗ. q̄ ultimus ī ordine abstractoꝝ intelligentiū ē iste. 7 cōnē eius assignat qm̄ actio ei⁹ ē diminuta ab actione illoꝝ. cū actio. i. opatio ei⁹ magis uideat̄ eē passio q̄ actio. Et h3 ē bn̄ notādū modus scd̄z quē o3m̄. ꝓbat diminutionē ītellcūs possibil' respcū alioꝝ intellectuuꝫ 7 h3 sit ꝓmuꝫ. ¶ Vlterius accipio q̄ oīa duo q̄. ꝑpe ordinat̄ scd̄m spēm se hnt ad inuicē sicut magis pfectuꝫ 7 minus pfectū ita q̄ impossibile ē duas spēs eiusdē generis eē eq̄l' pfectas. 7 h3 bn̄ ocederet̄ oēs intelligēte s. 7 accipitur ī 3° metha. 7 p̄t ꝓbari. qa sicut eq̄le ī q̄titate est idē scd̄m q̄titatē. ut p3 in 5° methaph. sic eq̄le scd̄m pfectionē uī. eē unū 7 idē scd̄z pfectionē. unū aūt scd̄m pfectionē ē unū scd̄m speciē qa spēs 7 pfectio sūt unū 7 idē. ¶ Vn manifestuꝫ uī. q̄ que sūt eq̄lis pfectionis sūt uni⁹ 7 ei⁹dē pfectionis 7 p oēs uni⁹ spēi. oꝝ igit̄ si aliq̄ duo sūt diuersa scd̄m spēm q̄ unū sit magis pfectū alio. ¶ Vtꝫ autē hoc cōuertatur uīt̄. s. q̄ oīa que ordnt̄ scd̄m magis pfectū 7 minus pfectū differant specie ingrendum est in 5° phicoꝝ. sed q̄tum spectat ad ꝓpositū sufficit qd dictū ē de h3. ¶ Vlteri⁹ accipio q̄ sicut priuſ in aliquo genere ñ p̄t eē sine aliq̄ poꝛi 7 p⁹terius ī aliq̄ genere nō p̄t eē sine aliq̄ postremo. ut p3 ex 5° methaph. sic pfecti⁹ in aliq̄ ordīe nō p̄t eē nisi in ordine ad aliqd pfectissimū 7 min⁹ pfectū ī ordine ad aliqd ipfectissimū uī minime pfectū ita. s. q̄ pfecti⁹ ē illud qd ē ꝓpinqus pfectissimo 7 īmotius ab ipfectissimo. 7 min⁹ pfectū eo°. 7 h3 oīa sūt manifesta hoīb⁹ bn̄ dispositis paꝝ etiā exercitatis in phia. ¶ Vlteri⁹ accipio q̄ in subīs sepatis a mā cōpali nō ē mltitudo nūeralis indiduoꝝ eiusdem spēi 7 h3 suppono ex p̄ celi 7 mdi 7 satis p3 ex iz° methaph. Vn relinqtur q̄ si in eis ē multitudo q̄ illa sit spēꝝ p̄cipue qa oīs mltitudo uel ē reꝝ ordntium scd̄m formā uel ē reꝝ ordntiū scd̄m q̄titatē ut dicit o3m̄. in p̄ phicoꝝ. ¶ His uisis dico ad qōnē duo. p̄ q̄ si nō eēt intellcūs possibilis nō eēt multitudo in subīs sepatis. 2° q̄ h⁹mōi mltitudo nō p̄t intelligi pfecte sine cognitōe ipsius intellcūs possibilis. Primū ꝓbat̄ ex p̄missis. qa sube abstracte nō p̄nt eē multe 7 ordīe scd̄m spēm nisi una eatū posset esse pfectioꝝ alia ut p3 ex secūda suppōne. sed una eatuꝫ nō posset eē pfectioꝝ alia nisi eēt int̄ eas aliqua minime pfecta ut dīc alia suppō. 7 int̄ eas minime pfecta ē intellcūs possibilis ut etiā supponebat̄ ꝫ ītelligēte nō p̄nt eē mlte 7 diuerse scd̄m spēm nisi eēt intellcūs possibilis. 7 nō p̄nt alt̄ eē multe nisi scd̄m spēm q̄re ꝛc. Secundū sīlt̄ p3 ex dictis. nā multitudo specifica taliū subaꝝ nō p̄t pfecte 7 oplete ītelligi eē in eis nisi cogn̄scat̄ q̄ una ē min⁹ nobil' 7 minus pfecta q̄ alia. h3. n. ē necessaria oditio ad hoc q̄ sint multe. sed nō p̄t cogn̄sci q̄ una sit min⁹ pfcā q̄ alia nisi cognoscat̄ eē aliq̄ minime pfcā. 7 h3 nō est nisi ītellcūs possibilis ut dictū ē q̄re ꝛc. Et ī hac declaratiōis ordinatōe gaudebat aīus me⁹ cuꝫ laude dei. qa a nullo doctoꝛe extrīseco nec sonāte nec scriptura eā suscepi. ꝫa uero doctoꝛe q̄ mentē illuminat 7 ueritatē oñdit. q̄ si h3 declaratio nō ē cōpleta erit aliꝭ p̄ncipiū pscrutādi. ¶ Sed ē aduertenduꝫ q̄ q̄uis ad pfecte cogn̄scendū multitudinē eē de rebus abstractis necessaria sit cognitio intellcūs possibilis ut dictū ē. tn̄ ad h⁹ multitudīs cognitōz cōpletā etiā ꝓut ē possibile hōi nō sufficit cogni° ītellcūs possibilis īmo cū h3 necessariū ē cogn̄scere multitudinē actionū eaꝝ. s. motuū celestiū q̄s ꝓducūt 7 h3 plane docet o3m̄. in isto 3° in o3mto 18°. ubi sic loqtur. ¶ Om̄ quē admodū nō scim⁹ multitudinē ītellectuū abstractoꝝ nisi p ordīsitatē suarum actionū ita etiaꝫ nō scimus ordīsitatem ipsi⁹ intellcūs mālis ab agēte nisi p diuersitatē suaꝝ actionū. ¶ Qualiter aūt iste intellcūs inueniat̄ in oī intelligētia que intelligit aliqd extra se h3 ē multū obscurū. ꝫ h3 infetius apiet̄ q̄n inqret̄ vtꝫ aīa ītellcīua būana sit cōposita ex intellcū possibili 7 agēte 7 p quē modu⁹. ¶ Ad rōem in ottariū p̄t dici ad maioꝛē p intemptionē. qa sufficit q̄ mltitudo ītelligētiaꝝ 7 diuersitas hēat hītudinē ad ipm intellcm̄ possibilē 7 sic erit h3 utꝫ ex dictis. Nō. n. p̄nt eē ordīse scd̄m spēciez nisi una sit pfectiō alia 7 una ñ p̄t min⁹ eē pfcā q̄ alia nisi sit ꝑpinqoꝛ minime pfecte q̄ ē intellectus possibil'. sic igit̄ ipe ītelligētie in q̄tū sūt ordīse scd̄m spēm hnt quandā hītudinē necessariā ad ītellectū possibilē. 7 h3 sufficit ad ꝓpositū. s. ad h3 ut ītelligāt̄ eē ordīse scd̄m spēm nisi cognoscat̄ intellcūs possibil' Intelligo igit̄ sic. multitudo intelligentiaꝝ uel est idē qd̄ eaꝝ ordīsitas specifica uī sine illa ītelligi non p̄t. ordīsitas aūt specifica eaꝝ uī ē idē qd̄ maiꝰ 7 minoꝛ pfectio eaꝝ ad inuicē uel nō p̄t ītelligi sine ea Vnā aūt ītelligētiā eē min⁹ pfcāꝫ alia idē ē qd̄ eaꝫ ꝑpinqoꝛē minime pfecte ī suo ordine aut saltez illud nō p̄t ītelligi sine isto. Et unā eē pfectiozem alia ē ipaꝫ eē remotioꝛē ab ipfectissima 7 minime pfecta 7 ꝑpinqoꝛē pfectissime uī sine h3 ītelligi nō p̄t. cuꝫ igit̄ nullus possit intelligere unam intelligentiā eē ꝑpinqoꝛē ipfectissime intelligētie aut remotioꝛē ab ea nisi cognoscat pfectissimā ītelligentiā ad quā ē ista hītudo. seqtur q̄ null⁹ p̄t ītelligē unā intelligentiā eē min⁹ pfecta alia sine ognitōe ei⁹ q̄ minime pfecta ē. s. ītellectus possibil'. 7 ulteri⁹ nisi cognoscat̄ vnā eē min⁹ pfectā q̄ aliaꝫ ñ p̄t cognosci q̄ una sit ordīsa scd̄m spēm ab alia. nec ulteri⁹ p̄t ītelligi q̄ sint mlte nisi intelligātur eē diuerse scd̄m spēm q̄re ꝛc. 7 sic p3 solutō rōnis ¶ Vl' p̄t dici q̄ īmo ipa multitudo subaꝝ sepataꝝ ē quodāmō cā final' ipi⁹ intellcūs possibilis. s. grā cui⁹ aliq̄l' ē ipe intellcūs possibilis. sicut etiā mltitudo formaꝝ māliū ē aliq̄l' finis ipsi⁹ māe corpal' ut potest hrī ex 2° phicoꝝ. Et si dicat q̄ finis debet eē nobiliō eo qd̄ ē ad finē p̄cipue finis grā cui⁹. mltitudo aūt h⁹mōi subaꝝ ut eē qd̄dā accns qd̄ nō est nobilius suba ītellcūs possibilis ¶ Dicendū q̄ multitudo subaꝝ sepataꝝ nō ē nūer⁹ accntal' de genere q̄titatis. sed ē nūerus eēntiaꝝ q̄ ē idē eēntial' cū ipsis eēntīs nūeratis ut coīter ordīsup q̄rtū methaph. 7 si ocederetur esse accidens forte non eēt remotum qn esset nobilius simpliciter q̄ intellcūs possibilis Suba. n. bene est nobilioꝛ accidentibꝰ que sunt in ea sed non seqtur q̄ quelibet suba sit simplicit̄ nobilioꝛ quolibet accnte oībꝰ modis. inquire diligēt̄ 7 pfice quod deficit 7 hoc melius est q̄ nihil.

In q̄stione de vnitate intellcūs relinquebat unū dubiū.s. Utr̄ intellectiones q̄b diuersi hoīes ītelligūt vnū intelligibile sint diuerse nūero aut vna nūero. Et ārguit̄ q̄ sint una nūero.qa accns numerat̄ nūeratiōe subi ut coīter accipit̄ ex p̄ thopicoꝝ. sed ītellectiones iste sūt quedaꝫ accntia intellect̄. 7 intellcūs ē unus numero ut ꝓbatū ē ꝑus. ḡ ⁊c.

Oppositū arguit̄.qa sicut se hꝫ sensus ad sensibile sic intellcūs ad ītelligibile ut ꝓz in isto 3°. ß sensationes q̄b diūsi hoīes sentiūt unū sensibile nō sunt una nūero ß diūse q̄re ⁊c. De isto diūsi sūt aliq̄ credere q̄ cū diūsi hoīes intelligūt unū intelligibile sil̄ ītellectiones eoꝝ nō sūt diūse nūero ß una 7 eadē 7 hūerūt aliq̄ motiua.p̄ qa sil̄e uī ē iudiciū de spēb̄ ītelligibilib̄ 7 de intellectiōib̄ respcū uni⁹ obi. ß spēs ītelligibiles q̄b sor. ītelligit lapidē sūt eedeꝫ nūero cū illa q̄ p̄ho ītelligit lapidē. ut uī uelle oīm. p̄ ß q̄ ꝓbat intellcm̄ ē unū nūero q̄re ⁊c. Et diffirmatur tōe oīm.nā si spēs ītelligibil̄ī me 7 ī te ē alia nūero tūc ab istis poterit abstrahi spēs ītelligibil̄ una coīs. Dīa.n.duo que ueniūt in spē 7 diūnt numero nō̄t unā spēm abstractā ab eis.tunc ḡ q̄rit̄ d illa spē abstracta.aut ē una nūero ī me 7 in te.aut alia 7 alia.si una nūero.eadē tōe eāt standū ī p̄mis si alia 7 alia tūc ab illis abstrahet̄ aliq̄ spēs ut ꝑus. 7 sic queret̄ de illa usq̄ in īfinituꝫ.aut oꝫ ocedere q̄ spēs intelligibilis lapidis ē una 7 eadē nūero ī me 7 ī te.7 eadē tō ē de ipa ītellectiōe q̄re ⁊c. Item aliq̄ sic arguūt. Si ītellectio lapidis ē diūsa in sor. 7 p̄one.aut ē diūsa p se.aut p subm.aut p aliq̄d accns nō p se qa tūc differret scdꝫ spēꝫ q̄d ē absurdū. uni⁹ n. ītelligibilis scdm speciē nō debet eē nisi una species.nec p subm. qa subm ē unū .s. intellcūs ī quo solo tanq̄ in subo ē ipa spēs 7 ītellectio.nec uī esse diūsa p aliq̄d accns.qa illud maxime uideret̄ eē respcūs ad obm uel ad fantasma obi. 7 tūc queret̄ de illo respcū an sit uni⁹ nūero aut ali⁹ 7 ali⁹. si uni⁹ eadē tōe fuit de ītellectiōe.si ali⁹ 7 ali⁹ tūc q̄ret̄ p qd uni⁹ istoꝝ respectuū differt ab alt̄o.aut p se ipm aut p subm aut p aliq̄d accns. Si p se ipm hoc esset īconueniēs.qa tūc differrēt scdm spēm.q̄d ē īpossibile eo q̄ hnt eundē terminuꝫ scdm speciē.nec per subm.qa illud ē unū nūero.nec p aliq̄d accns.qa q̄ret̄ de illo accnte ut ꝑus 7 sic in īfinitū. Itē ponam⁹ q̄ sor. nūc ītelligat lapidē 7 p̄ho nō ītelligat deinde manēte ītellectōe sor.p̄ho īcipiat ītelligē lapidē.q̄to utꝫ in ītellcū p̄mis recipiat intellec° de nouo alīa ab illa quaꝫ hēbat sor. aut nulla. si nulla tūc eadē ē intellectio qua utq̄ ītelligit. si aliq̄ ītellectio recipiat ibi d nouo. Cōtra. recipiēs debz eē denudatū ab illo q̄d recipit saltē scdꝫ speciē hz non scdm gen⁹. ut dīc oīm. in z° 7 ī 3°. cū igit̄ ītellectus hēret in se ītellectionē lapidis añq̄ p̄ho ītelligeret s. sor. ītelligēte q̄ret recipiat nouā ītellectionē hec uī absurdū. Propt̄ istas tōnes 7 dsiles possz alicui uideri 7 aliqb̄ uisū ē.q̄ cū plures hoīes intelligūt unū ītelligibile siue sil̄ īcipiāt ītelligē siue nō sed uni⁹ ꝑus q̄ ali⁹ dū tm̄ sil̄ ītelligāt ītellectio scdꝫ se ē unica scdm numeꝝ.7 dicūt q̄ q̄uis ita sit tm̄ n seq̄t̄ q̄ si uni⁹ illoꝝ dsinat ītelligē q̄ etiā ali⁹ dsinat ītelligē.qa possibile erit q̄ uni⁹ coꝝ otinuabit actū fantasiādi.7 sic ab illa ītellectōe d noīabit̄ ītelligēs 7 alius desinet cogitare uel fantasiari 7 sic illa intellectio nō copulabit̄ cū eo nec denoīabit ip̄m intelligentē. Et q̄uis iste rōes pulchre sint 7 subtiles tm̄ mihi nō uident demōstratiue 7 sil̄ dco licet sit ꝓbabilis non tm̄ uī mihi eē necessaria. Ad pns uī mihi ꝓbabil⁹ eē ottariū. Ad cui⁹ euidentiaꝫ p̄mitto aliq̄. p̄ accipio a oīm.q̄ nlla ītellec° cuiuscūq; rei generabilis 7 cōruptibilis est eterna eadē nūero simpl̄r. 7 ß ꝓbat oīm.in oīmto 5°. nā si intellcūs speculatiu⁹.i.intellcūs actual̄r ītelligēs eēt eternus sequeret̄ q̄ fore sensibiles eēnt ītellcē actu extra aīam 7 īmāles.7 ß ē otra hoc q̄d iuenit̄ in istis formis mixtis.ß ē tō oīm.ibidē. Sed reuera hec oña ē multū mirabilis 7 occulta 7 nō accepi declarationē ei⁹ ab aliquo doctoꝝ exteriorū. ß forte p̄t sic ītelligi. Si ītellectio lapidis eadē nūero simpl̄r esset eterna tūc lapis aut fieret intellcūs p actionez ītellcūs agētis solū sine fantasmate lapidis aut fieret intellcūs p actionē intellcūs agētis una cuꝫ fantasmate ei⁹. Si p̄ mō ß eēt otra ea que apparent ad sensū. manifestū.n.ē unicuiq̄ q̄ ipe nō potest ītelligere lapidē sine ei⁹ fantasmate. Sil̄ aūt ē de quolibet alio sensibili. ß aūt nō uidetur nisi fantasma coagēt ad ꝓductionē ipsi⁹ ītelligē.q̄re relinquitur secundū.s.q̄ lapis fiēt actu intellcūs p actionē intellcūs agēs coopāte fantasmate. cū igit̄ fantasma sit generabile 7 cozruptibile īpossibile ē intellectō nē eē eternā eādē nūero. nā ridiculū eēt dicē q̄ aliq̄d eternū dependēt effectiue ab aliq̄ cozruptibili. 7 sic oīm. ocludit ulteri⁹ q̄ si intentiones q̄s apprehēdit intellcūs ex intentionib̄ ymagīatis eēnt eterne i. si intellectiōes aut species ītelligibiles eēnt eterne eedē nūero tūc ītellectiones uirtutū ymaginataꝝ eēnt etne.s. qa ītellectiōes dependēnt ex ītentiōib̄ ymagīatis sicut sensatiōes ex sensibilib̄ ut dīc oīm sequeret̄ ulteri⁹ q̄ sensatiōes eēnt etne ut dīc. quia sensationes sūt cāe ītentionū ymaginataꝝ seu fantasmatū quoqūo scdm illud Aug. fantasia ē mot⁹ factus a sensu scdm actū. 7 ulteri⁹ si sensatiōes essent etne fore sensate seu sensibiles eēnt etne cū sensatō dependeat ex fora q̄ sentit̄ tanq̄ ab agēte ut ꝓz in 3° hui⁹. Et ex ß ulteri⁹ sequeret̄ q̄ fore sensibiles extra aīam eēnt īmāles. qa nulla fora mālis specifica ē īcozruptibilis. 7 ul̄t. nulla fora mālis ē simpl̄r in cozruptibil̄. fore ḡ sensibiles eēnt īmāles 7 p oīs eēnt ītellcē actu extra aīam. Nā oīs fora īmālis extra aīaꝫ exīs ē actu ītellecta 7 intelligēs ut dīc Aug in isto 3° 7 sic p̄ōt declarāi oña oīm. ꝛ adhuc possz aliqs cauillare dicēdo q̄ ītellectio lapidis eadē numero ē etna sed nō cātur ab ītellcū agēte solū. nec ab eo cū fantasmate nec a fora lapidis sed ē coetna ipsi ītellectui possibili sicut alīs ītelligētīs sūt coeterne cognitiōes eoꝝ que cognoscūt.ß remouebit ꝑ ea que dicētur. Accipio ulteri⁹ q̄ hō non debet dici eē actu ītelligēs nisi actual̄r ꝓducat actū intelligēdi. nec de nouo ītelligens nisi de nouo ꝓducat actū intellcūs. Et ß ꝑz in sil̄i. sicut ignis nō dī actu ignīēs nisi actu ꝓducat actū ignis.s. ignite seu cōburē. sil̄ aūt 7 ī alīs sil̄ib̄. Et ß etiā ꝓbo auctōitate oīm. dīc.n. oīm. in oīmto 5° ī solutiōe secūde difficultatis.q̄ hō nō ē ītelligēs actu nisi ꝑ otinuatōz intellcūs cū eo actu. aut igit̄ ꝑ istā otinuatōz intellcūs cū hoīe ītelligit copl̄atōz ipsoꝝ ad aliquē tminū coēz. aut ītelligit otinuatōz ipsoꝝ.s. q̄ hēant ultima eoꝝ sil̄. aut ītelligit dependētiā ipsi⁹ act⁹ ab hoīe uel ab aliq̄ exīte in hoīe.s. a fantasmate. Nō ē dicē dū p̄ mō. qa talis otinua° solū debet ptib̄ otinuis s. copulatis ad unū tminū cōez. Nec ē dicendū 2° qa talis otinua° ē solū int cozpa. ut ꝑz ex 5° phicoꝝ intellcūs aūt nō ē cozp⁹ neq; uirt⁹ in cozpe ut ostē sū ē ꝑus. ḡ relinq̄t̄ 3° mō ut.s. sit sensus q̄ hō non ē actu ītelligēs nisi ꝑ ß q̄ act⁹ intellcūs dependet ab ipo ꝑ aliq̄d exīs in eo actu.s. p fantasma. ostat aūt q̄ act⁹ intellcūs nō dependet a fantasmate tanq̄ a fine nec tanq̄ a fora nec ut a subo.qa sic eēt in cōpe in quo ē fantasma. q̄re relinq̄tur q̄ dependet a fantasmate hoīs ītelligētis tanq̄ ab agēte quoq̄modo Dic igit̄ aliqs hō non pōt actu intelligē nisi per suū

fantasma ꝓducat intellectionē ī se ipō. vnde ꝓpe loquēdo totū opositū ex intellcū 7 hoīe cogitante seu fantasmate ītelligit ut tāgebaṫ ꝑus. ¶ His uisis dico ad qōnem q ītellectiōes qbo sor. 7 plo intelligūt lapidē nō sūt intellectio una nūero per se 7 simplr. qđ ꝓbo ꝑ sic. effect? un? nūero simplr non dependet a causis drsis in eodē genere cause 7 eodē mō cālitatis se hntibo ad ipm q̄rū quelibet sufficit sine alia ad cāndū illū effectū cū quadā alia cā. hec ē manifesta cuilibet ītelligēti. sed intellectio q̄ sor. ītelligit lapidē 7 ītellectio q̄ plo ītelligit lapidē dependet a drsis caīs ī eođ genē cāe 7 eodē mō cālitatis q̄ quelibet cū aliq̄ alia. s. cā sufficit ad ꝓducendū ipaz. nā intellectio quā hz sor. uel qua sor. dr intelligēs dependet a fantasmate sor. una cū ītellcū agēte. 7 iste due cause sufficiēter pnt facē illā ītellectiōz sine fantasmate plonis ut manifestū ē. 7 intellectō q̄ plo ītelligit dependz a fantasmate ipsi? plonis sine fantasmate sor. ut pz ex dictis. 7 sic iste intellectōes dependerēt a drsis causis in eodē genere cause 7 eodē mō se hntibo q̄z una nō agit ꝟtute alteri? 7 potest agere sine alia. q̄r g eēt ītellectō penit? una nūero p se? ¶ Itē ponam? sicut ē possibile q sor. 7 plo ici piāt d nouo ītelligē lapidē cū ꝑus nō ītellexissent aut intellectio lapidis ē una nūero scđm suā subaz qua utq̄z ītelligit aut alia nūero. Si una nūero aut illa intellectio sp fuit ī ītellcū eadē nūero. aut ñ sp fuit in ītellcū sed icepit eē de nouo in aliq̄ instanti. Nō ē dare ꝑmū. qa demōratū est otrariū scđm oīm qa nulla ītellectio rei generabilis 7 corruptibilis ē una numero eternalr ī intellcū. Si vo ītellectō aliqñ icepit eē in ītellcū de nouo. s. in aliq̄ instāti manifestū ē q ipa fuit cāta a fantasmate alicui? hoīs q icipiebat ītelligē scđm illā ītellectionē. ponam? g q in aliquo īstanti plures hoīes incipiāt intelligē lapidē. q̄to utq̄z illa intellectio cābit ab uno fantasmate alicui? illoz hoīum. aut ab oībo. aut a nullo. Nō ē dare istud ultimū. qa oīs ītellectio rei generabilis dependet ab aliquo fantasmate. Nec ab uno solo. qa nulla tō pōt eē q̄te fieret a fantasmate uni? plus q̄ a fantasmate alteri? p? q̄; ipi sil oēs ītelligūt de nouo illud ītelligibile. Si g illa ītellectio causet a fantasmatibo oīum illoz hoīum q ponūtur īcipe d nouo ītelligē ī instāti ꝑ ꝓductiōis ei? seq̄t q nō pōt eē una 7 eadē ītellectio. qa una ītellectio ñ dbz dependere a plurib fantasmatibo uni? 7 eiusdez rei equalr 7 eodē mō se hntibo ad intellcm. relinqtur g satis euident q talr ītellec° nō est penit? una 7 eadē nūero sed alia 7 alia aliq̄ mō. ¶ Considerandū tn q ītellectōes eiusdē obi nūero sil exntes in ītellcū sūt una ītellectio scđz accns p quāto sūt ī uno subiecto. sed nō seqtur q sint penit? 7 īdīsibiliṫ aliqd unū nūero. ¶ Notandū etiā q iste intellectōes q̄tū ē ex pte ītelligibilis bn sūt una nūero saltē puatiue. s. qa ex pte ipsi? ītelligibilis nullā hnt drsitatē ad inuicē eo qđ ipm ē unū scđm se sed numerāt tōe fantasmatū drsoz a qbo dependent in eē 7 cōseruari 7 in eēndo. ¶ Itē pōt ꝓbari dcto ꝓncipalr. qa ostat q intellectio q̄ aliqs hō ītelligit lapidē debet eē dformis fantasmati illi? hoīs. vnde 7 oīm. ulr q fantasmata sūt suba. i. ꝓncipia p que ītellecta speculatiua sūt va. Si g duo hoīes sil intelligūt unū lapidē. q̄to utq̄z sit dformitas ītellectōis ad fantasmata eoz una nūero penit? an drsa. si dicaṫ q sit penitus una nūero dformitas 7 nullo mō drsa. seq̄t q corrupta ulr deficiēte dformitate ad fantasma uni? deficit dformitas ad fantasma alteri? 7 sic cū un? illoz desinit ītelligē ali? necessario sil desinit ve ītelligeṙ. qđ ē iconueniēs. si dicaṫ q illa dformitas nō ē una nūero sed alia 7 alia tūc otra bn eēt tō q̄ aliq̄ putāt ꝓbare intentionē suaz. s. q ꝓcederet in ifinitum ī abstractionib. nā ab illr duab dformitatib drsis nūero 7 duenientib spē abstraheret spēs coīs 7 q̄ reret de illa spē an sit una numero an alia 7 diuersa Si una nūero. eadē rōne standū fuit ī ꝓmis. si alia aut drsa tūc q̄ritur ut ꝑus. ¶ Est etiā dsiderandū q hz ītellectio eadē nūero nō possit eē etna in intellectu 7 q̄uis etiā ītellectō nlr mō sit ppetua īspcū uni? indīdui determinati. tn scđm intentionē dm. intellectio quelibet uel spēs ītelligibilr sp ē ī intellcū respcū speciei hūane eađ scđm spēm ita q nō ē aliqđ tēpus in quo ītellcūs nō hēat speciē cuiuslibet rei ītelligibilr sumptā a fantasmate alicui? hoīs. un dm. dicit in isto ȝ°. q phia sp ē pfecta in maiori pte sui subi qđ nō sic credo eē intelligendū q maiō pt hoīum hēat phiaz pfectā ita q qlibet hō illi? maiori ptis hēat pfectā phiam. ¶ Sic. n. eēt sensus q hoies quoz qlibet hz phiam pfectā scđm se sint ī maiori nūero q̄ illi q nō hnt phiam pfectā sicut hoies hntes digitos. 5. sūt in maiori nūero q̄ illi q ñ hnt. 5. digitos. B. n. uī mltū ĩcredibr 7 īopīabr qa q̄uis hīta° hoīs sit plr ī pte meridiōali sicut ī septētōali 7 q̄uis ocedētur ibi exerceri phiam. tn īdubitāt b 7 ibi hoīes q nō sūt pfecti in phia q̄i incōparabiliter sūt ī maiori nūero q̄ illi quoz unusqsq; habz totā phiam īmo ꝓ uno q hēret pfectā phiam inuenirēt mille quoz null? hēret eā pfectā. 7 adhuc qđ plus ē. raro īuenit un? sol? q hēat totā phiam. Nō g sic ītelligo phiam sp eē pfectā ī maiori pte sui subi sic q hoies quoz qlibet hz totā phiaz sint in maiōi numero q̄ illi quoz neut hz illā pfectā. Sed sic intelligo q in maiori pte hoīum phia ē pfecta. ita q qlibet illoz hz aliquā ptē phie un? unā 7 ali? alia ali? unā aut plures 7 sic in oīb illis sil sūptis phia ē pfecta 7 illi sūt maior ps hoīum. pauci. n. sūt hoies q penit? nullā hēant ptē phie nec hītū ꝓncipioz nec ocōnū. sed plures sūt q hnt aliqs ptes phie. Un? n. habet sciam nālē 7 ali? mathematicā ali? oīnam ali? logicā 7 sic de ceīs. aliq hnt plures istaz. Et sic in oīb istis diūctiz 7 nō ī unoq̄z diuisiz phia īuenit pfecta. 7 q̄uis nō sit pfecta forte ī hoīb q sunt b in pte. s. septētrionali tn in istis cū illis q sunt in pte meridionali bn ē pfcā. Sicut. n. tota habitabil terra ñ caret artificiis nec artib nālib uel mālib? i. ātificialib tebo quaz fore sūt ī mā nāli ut domo uestimēto 7 h?moi. sic rōnabile est q nunq̄ totuz gen? hoīum ī oī climate 7 ī oī pte hītata sit puatuz phia. Et b ē tō sufficiēs ut dicit oīm. 7 faciēs aiam qescentē. s. aiam bn dispositā ad ocedendū 7 īcipiendū ueritatē. ¶ Sed ego iā uidi mltos qbo ista tō nō sufficit. 7 puto q illi nō sūt bn idonei ad phiam Nō plr d b. b sūt dcā ad ītētionē oīm. q̄ ꝓ q̄to sūt dtra fidē ponētē nihil eē etnū nisi solū ꝓmū ꝓncipiū qđ ē de? falsa sūt 7 erronea. q̄z tn falsitas ñ pōt p rōem nālē ouīci. ¶ Ad rōes alteri? ptis ¶ Ad ꝓmā nego q spēs intelligibil sit penit? una numero a fantasmate meo 7 tuo. Et ad auctoritatē oīm. o° q ipe intelligit illā spēm eē eandē scđm subm ita q nō ē drsa nec alia loco 7 subo. 7 p b uoluit ꝓbaṙ ꝓpositū ꝓncipale. s. q intellcūs cū sit subz illi? spēi 7 illa ē una subo q ītellcūs ē un? nūero. ¶ Ad rōnē oīm. cū dr. si illa spēs eēt alia 7 alia nūero 7 una scđm spēm tūc ab illis posset abstrahi ꝛc. uez est si eēt alia 7 alia numero loco 7 subo. sicut fora sor. 7 plonis. tales. n. fore uel res q̄cunq̄ drse nūero scđz locū 7 subm sūt māles 7 nō pnt ītelligi intellectu cōi nisi p spēm abstractā ab eis. Sed si sūt diuerse nūero nō qdē loco 7 subo b qa una nō ē penit? idē indīdualr cuz alia ñ oz q ab eis abstrahaṫ aliq̄ spēs coīs alia ab utraq̄. uel si abstrahaṫ aliq̄ spēs coīs p quā sor. 7 plo ītelligāt. illa spēs nō erit penitus una nūero b alia 7 alia sicut 7 ꝓcedētes. nec ē icōueniēs

q̄ sit ꝓcessus in infinitum ī talibꝫ entibus aīe p accidēs ordinatis 7 successiue exīntibꝫ 7 nō sīt. Vel pōt ꝟ̄ dici q̄ spēs ē alia 7 alia ut p̄dictū est. Et ad auctoritatē dm̄. 7 eiꝰ rōem pōt dici. q̄ ipe n̄ ponit ꝟ̄ assertiue sed disputatiue 7 dubitādo. nec illā rōnem recipit tanq̄ demōstratiuā sicut pz diligent in spiciēti vba eiꝰ. Alīt dicūt aliq q̄ a spē lapidis exīte ī ītellcū meo 7 tuo pōt abstrahi spēs lapidū n̄ cōsiderādo ipam ut ē ab ꝟ̄ fantasmate uel ab illo. 7 illa spēs abstracta ē in intellcū 7 ē singularis in eēndo sicut ītellcūs 7 ulis in repsentādo. sed n̄ est singularis alia singularitate q̄ spēs a qbꝫ abstrahitur. nec ulis alia ulitate q̄ ille spēs. Sed istud nihil est. qa sicut spēs lapidis ē aliud a lapide sic si a spēbꝰ qbꝰ ōrsī ītelligūt lapidē abstrahīt spēs oz illā eē ōrsaz ab illꝰ 7 singlaritatē eiꝰ aliam a singularitatibꝰ eaz q̄uis sint in eodē subo. 7 iō meliꝰ ē dicere ut ꝓus.

Ad aliā dicendū q̄ illa spēs ē alia 7 alia p accn̄s nō qdē p aliqd accn̄s sibi inexn̄s sed p aliqd accn̄s extrinsecū ad qđ hz hītudinē 7 a quo dependet 7 cō seruat. s. p fantasma aliud 7 aliud nūero. nec oz q̄ sp illud a quo uel p qđ aliqd ōrsificat sit intrīsecū illi qđ ōrsificat 7 ꝟ̄ in rebꝰ q̄ dependēt 7 oseruātur ab aliqbꝰ extrīsecis. Sed aliqs instaret ulterius sic. Nihil ē ōrsum ab aliquo nec p se nec p accn̄s p aliqd extrinsecū ab eo. ꝟ̄ ur ualde manifestū. cum igit ipm fantasma sit aliqd extrīsecū ab ipa spē. ur q̄ ipsa spēs nō debet eē denudatū zc. dicūt aliq q̄ uez ē uel scd̄m genꝰ uel scd̄m spēm. uel scd̄m nūeruz 7 sic ē in ꝓposito. Est n. intellcūs hn̄s unā ītellectū denudatꝰ ab alia scd̄m nūez licet nō scd̄m spēm 7 ꝟ̄ dicūt sufficē ī respectiuis. Vel dicat ut puto melius q̄ recipiēs debet eē denudatū a recepto ulī scd̄z eēntiā uel scd̄m subsistentiā ut ꝓus expositū fuit. sed nō oz ulī q̄ recipiēs sit denudatū scd̄z eē exīntie a tō spē recepti 7 sic ē in ꝓposito. q̄uis. n. intellcūs actu ītelligēs ītelligibile hēat ī se ītellectionē illiꝰ tn̄ adhuc eēntia ipsiꝰ intellcūs ē alia ab eēntia ītellectiōis. 7 sic ē denudatꝰ eēntialī ab oī ītellectiōe 7 ꝟ̄ sufficit ad ꝓpositū.

Ad rōem ī ꝓncipio positaz dicendum. q̄ illa ꝓpō sic debet ītelligi. accn̄s nūerat nūeratōe subi. qa ī subo nūerato alio 7 alio nō pōt eē accn̄s idē scd̄m numez. ꝟ̄ nō ē ulī intelligendū q̄ oē accn̄s numeratū sit ī subo nūerato 7 nlīo mō vno. Vel dicaī q̄ illud uez ē de accn̄tibꝰ q̄ nālī ī existunt subiectis 7 inseparabiliter ut color qui ī existit naturalit 7 inseparabilī cuilibet mixto n̄ pōt eē aliꝰ 7 aliꝰ nūero in vno subo scd̄m nūez. silī aūt 7 in alīs. Sed accn̄tia aduēticia q̄. s. īducuntur ab extrīseco 7 nō insūt separabilī sed ad pn̄tiā aliquoz agentiū que de necessitate nāe hn̄t ea ꝓducere 7 deficiūt p absentiā taliū agentiū talia bn̄ pn̄t eē plura silī in vno subo uel scd̄m idē. sic aūt se hz ī ꝓposito. nulla. n. ītellectō rei sensibilī ē nālis ītellectui sic q̄ insit ei necessario 7 īseparabilit sed aduenit ab extrīseco agente pn̄te ītellectu. s. fantasmate hūano cuz intellcū agēte ut uidebitur post.

Consequēter pōt q̄ri de quodā dcō dm̄. ī isto dm̄to. dicit. n. dm̄. q̄ ex spē ītelligibili 7 ītellcū mālī magl fit unuz q̄ ex mā 7 fōa. iō queritꝰ vtz ꝟ̄ sit uerū. Est itaq; qō. Vtrū ex ītellectu 7 spē intelligibili fiat magl unū q̄ ex mā 7 fōa. Arguit q̄ non. qa ex illis magis fit unū ex qbꝫ fit unū p se q̄ ex qbꝫ fit unuz p accn̄s. ꝟ̄ ē euidēs. ꝟ̄ ex mā 7 fōa fit unū p se ut pz ex z° h̄ 7 8° methaph̄. 7 5°. ex ītellcū vo 7 spē ītelligibili fit unū p accn̄s 7 nō p se cū sint in ōrsis p̄dicamētis ut manifestū ē q̄re zc. Item ex suba 7 accidēte nō fit magl unū q̄ ex duabꝰ subīs q̄rū vna pficit aliā. ꝟ̄ ē manifesta. ꝟ̄ intellcūs mālis ē suba. 7 species ītelligibilis ē accn̄s. mā aūt 7 fōa sūt sube ut pz in z° h̄ 7 7° 8° methaph̄. q̄re zc. Item nihil pōt eē vī unū q̄ qđ ē unū nūero p se 7 simpliciter. vnitas. n. nūeralis 7 eēntialis ur eē pfectissima unitas ut hz uideri in 5° methaph̄. sed ex mā 7 fōa fit unū nūero simplī 7 p se. g̃ nihil pōt eē magis unū nūero q̄ ex mā 7 fōa q̄re zc. Oppositū ur uelle dm̄. in isto 3° dm̄to 5° ubi dicit sic. Et manifestū ē q̄ mā 7 fōa copulāt eēntialī ad inuicē. i. uniūtur ad inuicē ita q̄ aggregatū ex eis fit unū 7 maxīe intellcūs mālis 7 intētio intellcā ī actu. Sed n. ponit ex eis nō est aliqd tertiū ꝓpositū ex eis sicut ē de alīs ꝓpositis ex mā 7 fōa. Ad ꝟ̄ ē intelligendū q̄ istud dcm̄ dm̄. multū ē obscuz. Et sic aliq intelligūt. q̄ intellcūs nō recipit fōas 7 intellectiōes cū trāsmutatōe sicut facit mā. ꝟ̄ sine ou° ex ꝟ̄ nō hr̄ q̄ ex intellcū 7 spē ītelligibili magl fiat unū q̄ ex mā 7 fōa. qa ꝺyaphanū recipit lumē sīne trāsmutatōe que fit cū abiectōe ꝺtrariꝰ. 7 tn̄ ex ꝟ̄ n̄ seqtur q̄ ex ꝺyaphano 7 lumīe magl fiat unū q̄ ex mā 7 fōa. Quarta ex ꝟ̄ nō seqt̄. q̄ ex intellectu 7 specie intelligibili nō resultet aliqđ tertiū. Alīj sic exponūt. q̄ ex intellcū 7 spē intelligibili nō rsultat aliquod unū tertiuz quod sit ens absoluturz sicut ex mā 7 fōa. posuit. n. dm̄. ut dicūt isti q̄ hītus intellectuales sūt eēntialī rlatōes utz ex 7° phicoz 7 5° methaph̄. Sed adhuc istud nō sufficit. p̄. qa ex ꝟ̄ nō hr̄ q̄ maxīe fiat unū ex istis. qa nō fit magl unū ex subo 7 relatōe q̄; ex mā 7 fōa. Item nō ē manifestū nec forte uez q̄ hītus ītellcūales sint eēntialiter relatōes cū sint de ꝑma spē q̄litatis utz ex p̄dicamētis. q̄ aūt ad ipsos nō ē motꝰ ꝟ̄ ē p tāto. quia ꝺsequūtur īmediate q̄; dā relationē seu hītudinez s. pn̄tiam fantasmatis ad intellectū. sicut lumen in ꝺyaphano ꝺseqt̄ hītudinē cōpis luminosi ad ꝺyaphanū ut hz declarari ibidē. Item q̄uis hīt̄ intellectualis eēt relatio eēntialī. tn̄ adhuc nō est manifestū quo ex intellcū 7 spē nō resultet aliqđ unum tertiū hītuatū. Et iō alīj dicūt alī 7 sat ꝓbabiliť q̄ ex istis fit unū magl q̄; ex mā 7 fōa subali p tāto. qa forma subalis nō unit māe nisi mediantibꝰ

dimēsionibꝫ ut dīc dm̄.in ꝺ ſuba orb. Species aūt intelligibilis unit̄ ītellectui poſſibili īmediate ⁊ ſic magis fit unū.i.magis īmediate ex iſtis q̄ ex illis. ¶ Sed adhuc nō appꝫ q̄ ex iſtis non reſultet aliqꝺ tertiū niſi dicet̄ q̄ nō reſultet aliqꝺ tertiū dimēſionatū uel q̄tū. ¶ Alt̄ tn̄ dico ſaluo meliori iudicō ad qꝺ p̄mitto aliq̄ ¶ p̄ q̄ ſpēs ītelligibil̄ recepta p̄ in ītellcū nō ē p ſe p̄ncipiū effectiuū intellectiōis. ſed ſolū p̄ncipiū receptiuū ⁊ diſpoſitiuū. ⁊ hꝫ infertius ꝓbabo deo uolēte. ¶ z° accipio q̄ qlibꝫ forma ſubal̄ ſpecifica recepta ī mā ē p̄ncipiū actiuū alic⁹ opatōis ſicut pꝫ īducēdo ī oīb⁹ foris. fora.n. ſubal̄ ignis ē p̄ncipiū calefaciēdi uel igniēdi. ⁊ aīa nutritiua ē p̄ncipiū nutritiōis ⁊ augmētatiōis. ⁊ aīa ſenſitīa ē p̄ncipiū actm̄ ſenſatiōis aliq̄ mō. ſilt̄ aūt ⁊ ī aliis. ꝑn̄ Arꝫ. dīc ī z° ꝺ generatiōe. q̄ moueri ⁊ pati ē mat̄ie. alteri⁹ aūt p̄ncipiū ē facere ⁊ mouē. s. fore. ¶ z° accipio q̄ ex ſpē intelligibili ⁊ intellcū fieri magis unū q̄ ex mā ⁊ fora poſſet oupl̄t ītelligi. Vno mō q̄ ex eis magis fiat unū q̄tū ad eēntiam Alio mō q̄tū ad gen⁹ cālitatis ſup opationē. ¶ Tuc dico q̄ ex intellcū ⁊ ſpē ītelligibili nō fit aliquod maxīe unū uel magis q̄tū ad eēntiā ꝺſtitutā q̄ ex mā ⁊ fora ⁊ hꝫ ꝓbant rōnes p̄inducte. ¶ z° dico q̄ ex eis magis fit unū z° mō. s. q̄tū ad cālitatem reſpectu opationis. qa ꝺpoſitū ex ītellcū ⁊ ſpē nō eſt cā ipſi⁹ ītellectiōis niſi receptiua. ſ ꝺpoſituꝫ ex mā ⁊ fora ē cā opatiōis actiua tōe fore ⁊ r̄ceptīa tōne māe. ¶ Ex hꝫ p̄ot ſillogizari ſic. ¶ Ex illis magis fit unuꝫ q̄tū ad cālitatē que hnt eandē cālitatē reſpcū opationis q̄ ex illis que nō hnt eandē cālitatē. qa tlia ſūt magis īdiuiſa ī cāndo. onū aūt ſumit̄ ab īdiuiſione 5° metaph̄. ⁊ ex hꝫ manifeſtū ē quō ex ſpē ītelligibili ⁊ ītellcū nō fit nec reſultat aliqꝺ tertiū. uer ē qꝺ hēat aliud gen⁹ cālitatis ſup actū intelligēdi q̄ alter ꝺponentiū. ¶ Ex mā aūt ⁊ fora ſubſtātiali bn̄ fit aliqꝺ tertiū hꝫ mō. nā hꝫ mōi ꝺpoſitū hꝫ cālitatē aliā reſpcū opatiōis q̄ ipſa mā p̄ma utꝫ ex dictis. ¶ Sed aliqs q̄reret ulteri⁹ de ipō intellcū ⁊ ītellectiōe q̄t ex eis fiat unū. p̄ot dici quit̄ q̄ ex eis fit unū ſicut ex ſubo ⁊ actu īmanente. ⁊ hꝫ ꝺpoſiti vnitas n̄ ē vnitas alic⁹ tertij reſultāt qꝺ ſit cā alic⁹ alt̄⁹ opatiōis p ſe. ſ qꝺ ē ꝺpoſitū ex mā ⁊ fora ē cā alic⁹ opōnis p ſe. ⁊ iſtꝺ ꝺpoītū q̄dāmō magꝭ ē unū i. magis pfectū ⁊ cōpletū in ſuo genere q̄ ꝺpoſitū ex mā ⁊ fora que ordinant̄ ulteri⁹ ad aliquē actū. ⁊ adhuc p̄ot ītelligi q̄ ꝺpoſitū ex ītellcū ⁊ ſpē intelligibili ꝓ tāto magꝭ ē unū q̄ ꝺpoſitū ex mā ⁊ fora corpali. qa iſtud ꝺpoſitū nō ē diuerſū nec plurificatū nūerat̄ q̄tū ad māle qꝺ ē in eo. intellcūs. n. poſſibilis nō ē niſi un⁹ nūero ſubo cū ſpē ⁊ actu ītelligēdi ſcd̄z dm̄. ſ ꝺpoſitū ex mā ⁊ fora corpali bene ē nūeratū ⁊ diſum q̄tū ad mām que ē in eo alia ⁊ alia nūero in alio ⁊ alio ꝺpoſito ſaltē p accns ⁊ q̄tū ad formā. ſilt̄ aūt utrūq; illoꝝ ꝺpoſitoꝝ. s. ex ſpē intelligibili ⁊ ītellcū. ⁊ ex intellcū ⁊ actu intelligēdi nō ē aliqꝺ tertiū ab ambob⁹. ver ē q̄tū ad repſentationē rei ītellecte. totū. n. illud ꝺpoſitū nō r̄peſentat aliud q̄ illud qꝺ repnt̄at ſpēs ⁊ actus ītelligēdi. ſ totū ꝺpoſitū ex mā corpali ⁊ fora ē aliꝺ tertiū ab ambob⁹ iſtis p̄ncipijs q̄tū ad modū eſſendi aliqd. qa neutꝝ illoꝝ ē ſuba ſbſiſtēs p ſe actu ſicut ē ꝺpoſitū. ¶ Et totū ꝺpoſitū ex mā ⁊ fora corpali eſt aliud q̄tū ad ītelligi ⁊ repnt̄ari. alia. n. ē intellectō ꝺpoſiti ut ꝺpoſitū ē ab ītellectōe māe ⁊ ab intellectiōe ipſi⁹ fore. ¶ Ex dictis pꝫ ſolu° rōnū. bn̄. n. ꝓbāt q̄ ꝺpoſitū ex intellcū ⁊ ei⁹ actu nō ē magꝭ unū q̄tū ad eēntiā q̄ ſit ꝺpoſitū ex mā ⁊ fora. ſ bn̄ ē magis unū quo ad quedā alia ut pꝫ ex dictis ⁊ p̄cipue magis unū q̄tum ad cālitatē ſuper ipm̄ intelligere ut dictū eſt p̄ius.

XII

Ensitiuū. n. nō ſine corpe ē ⁊c. Queri⁹ hꝫ. Vtꝝ aīa ſenſitiua ⁊ ītellectīa ſint una ⁊ eadez ſuba ī hoīe aut ſint oīſe fore ſubales. Arguit̄ p̄ q̄ ſint una ſuba ⁊ fora. qa uniuſq; rei unū ē eē. hꝫ ē p ſe nota. ſ homo ē una res ut manifeſtū ē ⁊ ꝺceſſū ab oīb⁹. ḡ ipſius hoīs ē unū eē ſubale. ⁊ p onēs una ſola fora ſubalis ¶ Itē ſi aīa ſenſitiua ⁊ intellcīua ī hoīe eēnt diuerſe aīe tūc hō eēt pluta aīata. nā plures aīe ꝺſtituūt pluta aīata ſicut una aīa unū aīatū. ſ onēs ē falſum q̄re ⁊c. Itē q̄to aliqd ē pfect⁹ tāto ſimplicius. vn̄ p̄mū p̄ncipiū oīuꝫ qꝺ ē pfectiſſimū ē ſimpliciſſimū. ſ hō ē ſpēs pfectior int̄ oēs ſpēs hꝫ inferi⁹ exīntes. ḡ ꝺbet eē ſimplicior. qꝺ nō eēt ſi aīa intellcīua ⁊ ſenſitiua in ipſo eēnt oīſe ſube. ¶ Itē nā nunq̄ facit p pluta qꝺ p̄ot p pauciora. vn̄ meli⁹ ē ponere p̄ncipia finita q̄ infinita ut dīc Arꝫ. in p̄ phicoꝝ ⁊ p̄ poſteriorꝝ. ſ p una ſubaꝫ aīe p̄nt ſaluari oīa accīntia hoīs. Nā una ⁊ eadē ſuba aīe hoīs p̄ot hr̄e ⁊tutes organicas qbꝫ erit p̄ncipiuꝫ ſentiēdi ⁊ ⁊tutes non organicas qbus erit p̄ncipiū ītelligendi quare ⁊c. Oppoſitū arguitur auctoritate Arꝫ. vult. n. q̄ aīa ſenſitiua ē organica. intellcūs aūt ſepat⁹. ⁊ hic dīc ⁊ loqtur de ſuba aīe ītellectiue. tlia aūt nō ſūt una ſuba ḡ ⁊c. ¶ Itē aīa ſenſitiua ē generabilis. utꝝ ex z° huī⁹. Senſitiui qdē p̄ma mutatio fit a generāte ītellcūs aūt ē ꝑpetu⁹ ut pꝫ ex 3° hꝫ q̄re ⁊c. Ad euidentiā qōnis p̄mitto aliq̄ ¶ Primū ē q̄ in mā corporis hūani nccē ē eē aliquā foram indīdualē ꝑp̄am hoī ⁊ inherentē ipi māe. ⁊ hoc ꝓbo ſic. In mā cuiꝫlibet rei generabilis ⁊ corruptibil̄ oꝝ eē aliquaꝫ formā ſubalē indīdualē ꝑp̄am illi rei inherentem ipſi materie. ſ hō ē res generabilis ⁊ corruptibilis ut manifeſtū ē. ⁊ teſtat̄ Arꝫ. z° p̄hicoꝝ. ubi dīc plane q̄ hō generat hoīez ex mā ⁊ ſol ḡ ⁊c. maiō ꝓp̄ō apꝫ qa niſi in mā rei generabil̄ exiſtēt aliq̄ fora ſubalis indīdual̄ ꝑp̄a illi⁹ rei tūc mā nō hēret eē ꝑp̄ū ſubſtātiale illi⁹ rei receptū in ipa ut in ſubo ⁊ ſic n̄ poſſet trāſmutari ad illud eē ⁊ p onēs illa res nō poſſet generari ex mā. cū generatō ſit trāſmutatio de non eē ad eē 5° p̄hicoꝝ. ⁊ ſic eēt generabilis ⁊ nō generabilis qꝺ ē īpoſſibile. ⁊ pꝫ onā. qa mā non recipit aliqꝺ eē ſubale nec pficit p ipm̄ niſi a fora ſibi īherente. īmo ipm̄ eē ſubale ꝑp̄um rei uel ē ei⁹ forma ſubalis uel ꝺſequtur ipam formā ſubalē ꝑp̄am ⁊ ſic pꝫ maior ⁊ minor ut dictū ē. ḡ ſequtur q̄ oꝝ materiaꝫ hoīs hr̄e aliquā formā ſubalē indīdualē ꝑp̄aꝫ hoī inherentē ipi māe. ¶ Vel p̄ot alt̄ forari rō ducendo ad īpoſſibile. Si mā hoīs nō hēret ī ſe aliquā foraꝫ ſubalē ꝑp̄iā hoī ſibi īherentē tūc nō hēret ī ſe aliqꝺ eē ſubale ꝑp̄iū hoī in ipa r̄ceptū. hꝫ onā eſt oīo manifeſta. ¶ Et ſi mā hoīs nō hēret in ſe aliqꝺ eē ſubſtātiale ꝑp̄iū hoī in ipa receptū. tūc hō nō eēt res generabilis ⁊ corruptibil̄. qa generaᵒ cuiuſlibet rei ē ad eē ſubale ꝑp̄um illi⁹ rei receptū in mā. Idē. n debet eē ſubm trāſmutatiōis ⁊ termini eius utꝝ 5° p̄hicoꝝ. Iñ cū mā hoīs ſit ſubm p̄ncipale generationis ꝑp̄e hoī ipa debet eē ſubm p̄ncipale ipſi⁹ eē ſubalis ꝑp̄iū hoī qꝺ qdē eē ē terminus ad quē generationis hoīs. Seqtur ḡ de p̄ ad ultimū q̄ ſi materia hoīs nō hēret aliquā formā ſubalē ꝑp̄am hoī ſibi inherentē homo nō eēt generabilis nec p onēs corruptibilis. qꝺ ridiculū ē dīo. ⁊ hꝫ ſit p̄ma ſuppō.

z° ſuppono q̄ aīa ītellectiua q̄ ap̄hendim⁹ qdditates ap̄henſiōe uli nō ē fora inhrēs māe corpis hūani. ⁊ hꝫ licet ſatis ꝺclaratū ſit in p̄cedentibꝫ tn̄ itm̄ ꝓbatur ſic. Oīs fora ſubalis indīdual̄ inhrēs māe ē corruptibilis ſcd̄m mām. ſ aīa intellectīa n̄ ē corruptibilis q̄re ⁊c. maior ꝓp̄ō apꝫ ex hoc. quia oīs fora hn̄s ottarium ſiue p ſe ſiue p accns ſcd̄m

suas ꝓpas diſpões ẽ corruptibilis.utꝫ ex ꝑ de generatõe.oĩs.n.fora ſubalis indiuidualis inhærẽs materie hꝫ ottariũ ſaltẽ ꝑ accñs.s.ſcd̃m diſpões suas ꝓpas. nã mã nõ recipit aliquã talẽ formã ſubalez niſi ſit apꝛoꝑata 7 diſpoſita diſpõnibꝫ ꝓpꝛijs. Vñ 7 Aꝛ.in z° hꝰ dĩc.q vniuſcuiuſqꝫ actꝰ ĩ ſubo apto nato 7 potẽtia exñte aptꝰ natꝰ ẽ fieri. hꝰmõi añt diſpões ĩdubitãter hñt ottariũ. uel ſicut unũ extremoꝫ ottariat alteri extremo.uel ſicut extremũ cõtrariat medio.uel ſicut unũ mediũ ẽ ottariuz alteri medio ut docet om̃.in ꝑ celi 7 mundi. diſpões.n. formaꝫ ſubaliũ ekꝋꝫ ſũt ottarie ſibi inuicem ſicut unũ extremũ ottariat alti ut caliditas frigiditati. ſiꝫ añt 7 in alĩs. 7 diſpões foraꝫ mixtoꝫ ſũt ſibi inuicẽ ottarie ſicut unũ mediũ ẽ ottariũ alteri medio.nã q̃litas mixti ẽ media int̃ q̃litates ekꝋrũ utꝫ ĩ z° d generatõe. Itẽ põt hꝫ ꝓbari ſic. Si aĩa ĩtellectĩa eẽt fora ſubal̃ inhærẽs cõpi hũano.ſeqũet q unũ 7 idẽ ſiꝫ poſſet moueri 7 qeſcẽ ab eodẽ motu ſcd̃m idẽ ſui qd̃ uꝝ multũ mirabile.7 pꝫ dña.qa cõſtat ſcd̃m oẽs q aĩa ĩtellectiua ñ ẽ extẽſa p accidẽs extẽſione corpis.qa ſi eẽt extẽſa tũc corrupta manu q̃tat̃ an corrũpet illa ps aĩe que erat in ea aut ñ Si corrũpet̃ hꝫ ẽ otra naturã aĩe ĩtellectiue. ſi manꝫ q̃riꝫ an ĩformet aliã mãz 7 hꝫ ẽ abſurdũ.aut nullã. 7 ſic vna aĩa ĩtellectĩa hoĩs erit ſine corpe 7 alia eĩt unita corpi.s.corpi remanẽti qd̃ ẽ mirabile.g̃ nõ ẽ extẽſa.ſed erit tota ĩ toto 7 tota ĩ q̃libet pte. Ponat̃ g̃ q manꝰ moueat̃ pede qeſcẽte ſicut bñ ẽ poſſibile 7 pꝫ ad ſenſũ.tunc ſine dubio aĩa que ẽ in manu mouet̃ ſaltẽ p accñs.7 aĩa que ẽ in pede qeſcit ſaltẽ p accñs 7 illa ẽ eadẽ indiſibiliꝫ 7 oĩo ſcd̃m ſubam. Cꝫ accipio q ſi in hoĩe ẽ aliqua fora ſubalis ĩdiuidualis 7 ꝓpa hõi ꝑter intellectñ oꝫ q illa ſit aĩa ſenſitiua.ꝓbo ſic. Qccẽ ẽ ut fora indiuidual̃ ꝓpa hoĩs ſit aĩa cognoſcitiua.hꝫ manifeſtũ ẽ 7 ꝺceſſũ ab oĩbus. ſed nõ põt eſſe alia aĩa cog̃ſcitiua ꝑter intellectñ niſi ſenſitiua ut etiã oẽs ꝺcedunt 7 hĩ ex li° de ſenſu 7 ſenſato g̃ ꝛc. Tũc ꝺicẽtur ad q̃nem ſcd̃m ĩtentõꝫ Aꝛ.7 om̃.q aĩa ſenſitiua 7 ĩtellectiua in hoĩe ſunt diuerſe ſubẽ.qd̃ ꝓbat̃ ſic. Si aĩa intellectiua hõis 7 aĩa ſenſitiua nõ eẽnt dr̃ſe ſubẽ ſeq̃retur q in matia corpis hũani nõ eẽt aliq̃ fora ſubalis indiuidualis 7 ꝓpa hõi inhærẽs ipſi mãe hoĩs.ſed hꝫ nõ ẽ poſſibile ſcd̃m ꝑmã ſuppõnẽ. 7 ꝓbat̃ dña.qa aĩa ĩtellectiua nõ põt eẽ hꝰmõi fora ut ꝓbatũ ẽ.nec põt eẽ alia forma niſi aĩa ſenſitiua ut oñſũ ẽ.g̃ teliq̃t q ſit aĩa ſenſitiua ꝺiuerſa ab aĩa ĩtellectiua. Vel formet̃ ratio oñſiue ſic. Ille aĩe ſũt dr̃ſe ſubẽ quaꝫ una ẽ forma mãlis 7 alia nõ.ſed aĩa intellectiua nõ ẽ fora inhærẽs corpi ut ꝓbatũ ẽ.aĩa añt ſenſitiua ẽ fora ĩhærẽs corpi hũano ut etiã ꝓbatũ ẽ q̃re ꝛc. Itẽ oẽ agẽs vniuocũ ꝓducit ſibi ſiḿle in ſpecie.hꝫ ẽ manifeſtũ . ß hõ ẽ agẽs uniuocuz.cũ hõ generat hoĩem ex matia 7 ſol ex z° phicoꝫ.g̃ ꝓducit foram p quã hõ generatꝰ ẽ hõ.ſed nõ ꝓducit aĩam intellectiuã ſed ſenſitiuã q̃re ꝛc.hꝫ tõ nõ poſſet bñ ſolui ſuppoſitis prĩcipijs Aꝛ.7 om̃. Sed ẽ notandũ q ſicut ꝺictũ ẽ pꝰ aĩa ĩtellectiua alio mõ ẽ fora hoĩs 7 alio mõ aĩa ſenſitiua. nã aĩa intellectiua ẽ fora.i. ꝑncipiũ opatõis apꝛoꝑatuz corpi ut ꝺeclaratũ ẽ pus. ß aĩa ſenſitiua ẽ fora inhærẽs ipi corpi hũano 7 extẽſa ſcd̃m eꝰ extenſionẽ p accñs 7 hꝫ vtutes organicas dr̃ſas q̃ ſũt actus dr̃ſaꝫ ptiũ corpis 7 int̃ illas vtutes nobiliſſima ẽ vtus cogitatĩa.de q̃ dĩc om̃.q ipa ẽ aliq̃ ratio ꝑ q̃to rõcinat̃ de rebꝫ indiuidual̃ apꝛehẽſis ſicut ĩtellcũs de rebꝫ uꝝ apꝛehẽſis.7 de iſta dĩc om̃. q ꝑ eã hõ ẽ generabilis 7 corruptibilis.s.p aĩam quaꝫ ꝺſequtur iſta vtus ꝓpa hõi. hꝫ añt vtus cogitatĩa ut reputo ẽ illa vtus q̃ ĩmediate ꝺeſeruit ĩtellectui.de q̃ Aꝛ.ꝺicit q intellcũs paſſiuꝰ ẽ corruptibiliꝫ 7 ſine hꝫ nihil ĩtelligit.s.intellcũs uꝝ apꝛehẽdens.7 ſic pꝫ qũo homo hꝫ duas dr̃ſas pfectões ſubales.s.aĩam ĩtellectiuã 7 aĩam cogitatiuã.7 hꝰ uñ mꝝtũ rõnabꝝle ꝓpt̃ onexionẽ ptiũ vniuerſi in aliq̃ uno ente ſicut tangebat̃ pus. Cũ.n.ſũt aliq̃ ſubẽ in vniuerſo q̃ ſũt ꝑpetue ſcd̃m oẽs ſuas pfectões ſubales.s.ſubſtãtie ĩmãles.7 quedã ſubẽ ſint generabiles 7 corruptibiles q̃tũ ad ſuas pfectiões ſubales ꝓpas ſicut oẽs ſubẽ ĩferiozes hõi in ordĩe pfectõis ut elemta 7 mineralia 7 plãte 7 aĩalia. Rõnabile ẽ q aliq̃ ſit ſuba cuiꝰ una pfectio ſubaꝝ ſit ꝑpetua 7 nõ nũerabilis ſub vna ſpẽ ſicut ẽ in ſupiozibꝫ.7 alia generabilis 7 corruptibilis 7 nũerabilis ſub una ſpẽ. Bic n.erũt unita ſupioza 7 inferioza ĩ aliq̃ una natura qd̃ uꝝ multũ conueniẽs ordini vniuerſi quare ꝛc Preterea queraꝫ ab iſtis q ponũt in hoĩe nullã eẽ formã ſubalẽ niſi intellectiuã qũo fit nutriꝰ hoĩs. Cũ.n.in va nutritõe fora ſubalis nutriti ꝺebeat generari in mã nutriti ut vult Aꝛ.in ꝑ de generatĩõe ponat̃ g̃ q corpꝰ hoĩs nutriat̃ oportebit q in matia nutrimẽti generet̃ fora ſubalis hoĩs ꝓpa hõi.s.aĩa ĩtellectiua. 7 illa nõ ẽ eadẽ cũ aĩa ĩtellectĩa ꝑexñte nec ẽ ps q̃titatiua totius aĩe hũane cũ intellcũs ſit indiſibilis ſcd̃m q̃titatẽ ſcd̃m iſtos 7 ſcd̃m vitatez 7 ſic homo hẽbit dr̃ſas aĩas ĩtellectiuas quaꝫ vna nõ ẽ alia nec ſũt dr̃ſe ptes q̃titatiue eiꝰdez aĩe Qz ſi qs ꝺicat q in mã nutrimẽti nõ generabit̃ aĩa ĩtellectiua noua ſed aĩa que ꝑexiſtebat inforabit illaz mãm nutrimẽti.miꝫ uꝝ quõ una 7 eadẽ fora indiuiſibilis oĩo ĩformet ſucceſſiue dr̃ſas mãs 7 ãpliuſ ibi nulla erit generaꝰ cũ nulla ſuba de nouo ꝓducet̃. Sed q̃uis Aꝛ.7 om̃.ſic ꝺiceret 7 nõ poſſent aliud ponere ſcd̃m ꝑncipia cognoſcentia rebꝫ ſenſatis tñ ego ꝺico alr̃.s.q aĩa ĩtellcĩua hoĩs ẽ fora coĩcãs eẽ ſuũ corpi hũano 7 indiſibiliꝫ oĩo 7 inextẽſa 7 p ſe 7 p accñs 7 pficit totũ corpꝰ hũanuz 7 oẽs eiꝰ ptes ſine oĩ alia fora ſubali inhærẽte mãe 7 iſta aĩa intellectiua ĩcepit eẽ ꝺ nouo pꝰq̃ nõ erat.nõ qdẽ p generatõez.ß p creationẽ ex nihilo.7 iſta ꝑpetuabit a pte pꝰ uolũtate dĩna.7 oĩa tĩa q̃ ꝺicũt fideles catholici ego ꝺico ſimpl̃r eẽ va ſiñ oĩ ꝺubitatõe.ß ꝺmãre neſcio.gaudeãt q hꝫ ſciũt.ß ſola fide teneo 7 ꝺfiteoꝛ. Rõnem in oppoſitũ ꝺiſſoluo ſcd̃m eandez uiã.q̃uis.n.oĩs fora inhærẽs mãe eẽt corruptibil̃. tñ ꝺ° q ꝺeꝰ põt eã ꝑpetuare 7 ꝑſeruare a corruptõe ĩ etnũ.modũ tñ neſcio.deꝰ ſcit. Ad tões otra ꝺcãz põnẽ põt tñderi. Ad ꝑmã cũ dr̃.vniꝰ rei unũ ẽ eẽ uez ẽ eẽ ſubale ꝓpũ 7 ĩdiuiduatũ ꝺiũctũ mãe 7 ĩ matia receptũ.7 iõ bñ uolũt q ipſiꝰ hoĩs nõ eſt niſi una forma indiuidualis ꝓpa inhærẽs ſue materie. ß hꝫ nõ obſtãte pñt ipſiꝰ eẽ dr̃ſe fore ſubales quatuz una ꝺet eẽ p ſui inhærentiã ad cõrpꝰ et alia nõ inhæret ſed p ſe ſubſiſtit.ita tñ q p ſuã nãm hꝫ inclinationẽ ad corpꝰ hũanũ tanq̃ ad ſuũ pfectibꝝle a quo ꝺepẽꝺet eiꝰ opaꝰ mõ ꝑꝰ ꝺcõ. Ad aliã nego oñaz qa aĩatũ ñ ſolũ ſiq̃t ipam aĩam ß ſubm aĩe. et quia ibi nõ ſũt plura ſubiecta aĩe ſed unũ.s.in hoĩe uno iõ nõ erũt plura aĩata ß unũ aĩatuz eo q una illarũ aĩaꝫ ẽ ꝓpter aliã ſicut ꝓpt̃ finẽ et pfectiõz.q̃re nõ ualet. Et cũ accipitur q plures aĩe ꝺſtituũt plura aĩata.ueꝛ ẽ plures aĩe q̃ꝫ una nõ ordinat̃ ad aliaz ſicut ad ſuã pfectõz ad quã diſponit.7 ueꝛ ẽ in ꝺiuerſis corpibꝫ ſed nõ in uno corpe. Ad aliã cuz dr̃.q q̃to aliqd ẽ pfectiꝰ tãto ſimplicioꝰ.iſta põt negari.qa certũ eſt q fora ſubalis ignis ẽ nobilioz q̃ fora ſubal̃ terre et tñ ipa fora ignis nõ ẽ ſimplicioz q̃ fora terre imo fora ſubalis terre ẽ eque ſimplex ſuba p ꝓpuatõz opõnis ex ptibꝫ eẽntialibꝫ ſicut fora ignis.ſiꝫ añt et in aliis mꝝtis.Siꝫ in opoſitis nõ ẽ uez.qa ignis ẽ pfectioz q̃ terra et tñ eque opoſita ẽ hꝫ ſicut ille q̃re nõ ualet.Siꝫ in ſubiis ĩmatialibꝫ

nō ē nccē. qa ostat q intelligētia saturni ē pfectior q̄ intelligētia lune 7 tñ nō or q intelligētia lune sit magis 7 ex pluribꝫ cōposita q̄ intelligētia saturni imo eque simplex ē intelligētia lune sicut saturni. Et si qs ocedet q intelligētia mouēs orbē lune ē magis oposita q̄ intelligētia mouēs orbē saturni tūc or cōcedere q vniuscuiꝰq; istaꝝ eēt aliq̄ ps pfectissima 7 nobilissima. 7 tūc querētur de pte pfectissima ex q̄ oponit intelligētia lune vtꝝ sit eque simplex ut intelligētia mouēs orbē saturni aut nō. si ē eque simplex 7 tñ ostat q intelligentia saturni ē pfectior q̄ ps nobilissima intelligētie lune. g̃ nō ē verꝝ q q̄to aliqd ē pfectiꝰ tāto sit simpliciꝰ. si aūt dicat q pars pfectissima intelligētie lune ē cōposita or adhuc q ipsiꝰ aliq̄ ps sit pfectior 7 pfectissima 7 queretur d illa 7 sic in īfinitū. aut or nccio ocedē q duoꝝ eque simpliciū in suis subiis unū ē equalr pfectum sicut reliquum q̄re ꝛc.

q. XIII

Cum aūt sic singula fiant ꝛc. Querit h. Utꝝ intellcus possibil possit intelligē suā intellectionez exntē in eo. Arguit p q nō. quia sicut se hz sensus ad sensationē sic intellcus ad intellectionē p ouenientē sititudinē. b sen sus nō pōt sentire suā sensationez. ut plane dic Aꝝ. in de sompno 7 uigilia. 7 om. in d suba orb. Nō. n. uisu uidet aliqs qm uidz sil aūt 7 in aliis q̄re ꝛc. Itē illud qd nō ē sensibile nō ē intelligibile. cū aīa nihil intelligat sine fantasmate ut dic Aꝝ ī isto. fantasma aūt n ē nisi rei sensibilis. ut pz ex z. h 7. b ipa itellectio nō ē sensibil ut manifestū ē q̄re ꝛc. Itē oē qd itelligit agit ī intellcm. cū intelligē sit qdā pati ab intelligibili aut aliqd hꝰmōi alterꝝ. s. ons passionē. sed itellectio nō agit aliqd in intellcm. qa accns n agit in suū subm. 7 ultr fora nō agit in suā mām in q̄ existit q̄re ꝛc. Itē si intellcus intelligēt intellectō nē exntē in eo. ubi gra intellectionē lapidis. sequeret q sil intelligēt orsa itelligibilia. qd reputatur īpossibile scdm Aꝝ. metaph. ubi dic. q q unū nō itelligit nihil itelligit. 7 pbat ona. qa cū intellectio lapidis sit in itellcū or q intellcus intelligat lapidē. sicut cū uisio coloris ē in uisu nccē tunc q uisus uideat colorē. si igit intellcus intelligēt intellectionē lapidis exntē ī ipo oū ē in ipo. cū ipsa intellectō lapidis sit aliud a lapide. seqret icōueniēs pdictū q̄re ꝛc. Oppositū ārguit auctoritate Aꝝ. ī isto ca. vbi dic q itellectus itelligit se p suū actū qd nō otingēt nisi posset intelligē suū actū ut manifestū ē. Ad qōnem dico duit q intellcus bene pōt intelligē suā intellectionē 7 ultr suū actū qcūq; sit siue pmus siue z. 7 pbat. qa intellcus pōt itelligere oē ens. b act ipsiꝰ intellcus ē aliqd ens. g̃ ꝛc maior ē manifesta ex isto. cū intellcus sit in potētia oia fieri. 7 om. dic in suo li de generatōe. q nullū ens ē ignotū nātr. 7 minor sil appz de se q̄re ꝛc. Sed de modo scdm quem intellcus itelligit intellectionē exntē in ipo ē magna difficultas. Si. n. intellcus cognoscit intellectionē lapidis exntē in ipo q̄ro vtꝝ intellectio illa qua itelligit intellectionē lapidis sit p se eadē cū ipa intellectōe lapidis aut orsa. Si dicat q sit eadē. h ultr eē falsū. qa intelligē diuersificat scdm naturā rei intellecte ut dic plane om. in isto. om to. cū g̃ lapis sit alia nā a sua intellectōe 7 eo. quo pōt eē unū 7 idē intelligē quo itelligit utrūq;. si aūt illa itellectō sit alia ab itellectione lapidis seq̄t unū iconueniēs manifestū. s. q itellcus sil pōt intelligē infinita sub tōibꝰ suis proprijs. qa q tōe intellcus itelligit intellectionē lapidis exntē in eo intellectōe alia ab ipa. eadē tōe intelligē poterit iutellectionē illiꝰ intellectōis p aliā itellectionē 7 illā p aliā 7 sic ī infinitū. 7 unāquāq; istaꝝ intellectionū sil intelligēt intellcus scdz tōez suā ppam sicut sil ponit intelligē lapidē 7 intellectionē lapidis exntem ī eo scdm tōem suā ppam. lr aūt ultr oio absurdū. s. q intellcus itelligat infinita actu. qa infinitū ē ignotū scdm Aꝝ. p phicoꝝ 7 z° methaph. q̄re incōueniēs ultr q intellcus itelligat intellectionē exntem ī eo intellectiōe orsa ab illa. Qualr g̃ itelliget eā? Et ad istā difficultatem soluendā iuenio paucos laborasse manifeste. Vñ ad pns sufficit mihi, pbabiliter transire salua mihi libtate alr ondi alias si mihi melius appebit. Possem ita q̄ dicē q intellcus itelligit itellectionē lapidis exntē actu in eo sed nō alia intellectōe simpliciter sed eadē. ita q intellectio lapidis exns ī intellectu ē intellectio lapidis 7 intellectio sui ipsiꝰ 7 intellectus ista itellectiōe denoīat itelligēs lapidē 7 ipam met intellectionē. Et ē quodāmō sile sicut albedo ñ or alba p aliā albedinē supadditā sibi. b or alba eo mō q̄ pōt dici alba p se ipam. qa ipa ē illud quo foralr aliqd ē albū. sic intellectio lapidis or intellecta nō qdē p aliā intellectionē sed p se ipam īq̄tū ē id quo aliqd or intellcm 7 intelligēs. Et si qs q̄rēt q̄re itellectio lapidis ē aliud a lapide 7 itellectio itellectōis lapidis nō ē aliud ab ipa. Forte cā hꝰ ē. qa lapis ē res mālis 7 nō abstracta 7 talia nō sūt de se actu intellcā nec intellectōes ut dic Aꝝ. in isto. In hntibꝰ aūt māz potētia ē unūqdq; itelligibiliū. b ipa itellectō ē res abstracta a mā. s. actꝰ ulis. oīs aūt talis actꝰ ē d se intellcus. 7 hns huiusmōi actū in se ē actu itelligēs q̄re ꝛc. Et ad auctoritatē om. cū or. intelligē orsificat scdm orsitatem natē intellcē. possū dicē q verꝝ ē si ille res sint eiusdē ordis. ubi gra. Intellectōes duaꝝ foraꝝ māliuz sūt orse. 7 sil itellectōes duoꝝ orsoꝝ actuū imāliū sūt orse. b si intelligibilia sūt orsoꝝ ordinum. s. q unū illoꝝ sit māle 7 aliud abstractū ab illo māli sic nō or q eoꝝ sint orse intellectōes 7 sic ē in pposito nā intellectō lapidis ē in alio ordīe entiū a lapide 7 eo. lapis. n. ē res mālis. 7 eiꝰ itellectio ē qd immāle 7 abstractū 7 cātū ab ipo lapide quoquo. s mediāte suo fantasmate una cū intellcū agēte q̄re nō ualet. Ad pmā rōem dico q est sile de sensu 7 intellcū quo ad h. qa sicut sensus ē subm sensatōnis sic intellcus intellectōis. b ē dissile in h. qa sensus ē ôtus organica 7 corpea 7 iō nō ē nata cognoscē suū actū. b itellcus ē ôtus abstracta 7 incorpea 7 iō pōt cognoscē suū actū. Ad alia cū or. qd nō est sensibile ꝛc. pōt dici q verꝝ ē qd nec ē sensibile nec hz hitudinē ad aliqd sensibile. sed si hz hitudinez p se ad aliqd sensibile sic pōt intelligi. mō licet itellectio nō sit sensibilis p se. tñ hz hitudinē ad sensibile p se. s. ad illud a quo cātur in intellcū q̄quo. sicut cātū hz hitudinē ad suā cām 7 h or sufficere. qñ. n. alr possemꝰ intelligē subas sepatas nisi quia hnt hitudinē ad aliq̄ sensibilia. s. ad motꝰ celestes. Ad alia pōt ocedi rōnabilr q itellcus bñ potest sil intelligē orsa saltē una intellectōe 7 sic erit ī ppposito. intellcus. n. intelligit lapidē 7 intellectōez lapidis unica intellectōe. Et cū dic Aꝝ. q q unū ñ intelligit ꝛc. pōt dici sicut coīter exponit q q unuz nō intelligit scdm unā intellectiōz nihil intelligit. Utrū aūt possint itelligi plia orsis intellectiōibꝰ sil ab eodē indiuiduo bona difficultas ē b magis hz locū alibi. s. ī 4° methaph. 7 sic de isto.

q. XIIII

Quesent pōt q̄ri. Utꝝ species itelligibilis differat realr ab itellectiōe seu itelligē. Arguit p q ñ. qa nihil recipit in potētia passiua nisi illud ad qd ē ipm in potentia

qa nō recipit ipossibile recipi. ß intellcūs ē solus in potētia ad intelligē cū sit potētia cognoscitiua. 7 talis est solū potentia ad cognitionē. ¶ Et cōfirmat quasi p idē. Illud qđ p recipit in potētia cognoscitiua ē cognitio. sed spēs itelligibilis recipit in potētia cog̃scitiua. s. in itellcū. g̃ spēs itelligibilis est cognitō. maior p3. nam ex eo dr potētia cog̃scitiua qa recipit p ognitō3 ut ur. minor p3 etiā scdm oēs qa spēs itelligibilis p 7 imediate recipit in itellcū g̃ spēs recepta ē ipa cognitio. sed nō ē cognitio sensitiua ut manifestū ē. g̃ relinq̃t q̃ sit cogni° itellectiua 7 ß ē intelligē siue itellectō q̃re ꝛc. ¶ Item si spēs intelligibilis eēt drsa realr ab itellectōe. tunc intellcūs an q̃ intelligēt eēt ens actu qđ ē otra Ar q oic q intellcūs quo opinat aīa 7 itelligit nihil ē actu eor q̃ sūt an intelligē. 7 ona p3. qa spēs q̃ ē realiter drsa simplr ab itelligē p̄cedit itelligere sicut ei9 pncipiū q̃quo° g̃ ꝛc. ¶ Itē si spēs itelligibilis ꝛc. sequeret q ipa pus intelligētur q̃ ei9 qdditas cui9 ē spēs. qđ ur impossibile. qa intellcūs pus itelligit qdditatē rei q̃ ei9 spēm intelligibilē. utz ex isto 3°. ona pbat. qa h9moi spēs poneret drsa ab intelligere ut ducēt in tellcm ad cognoscendū rē cuius ē spēs. ignotū aūt nō ducit in cognitionē alicui9 q̃re ꝛc. ¶ Et p3 iēm falsitas ontis. qa silitudo alicui9 n cognoscit nisi pus cognoscat illud cuius ē silitudo ut silitudo Cesaris non cog̃scit nisi Cesar fuisset p not9 q̃re ꝛc. ¶ Oppositū arguit. qa act9 pmus drr ab actu 2° ut manifestū ē. ß spēs intelligibil ē actus pm9 sicut hit9 qdā. 7 itelligē ē act9 2° ut oēs cōceptūs q̃re ꝛc. ¶ Itē spē itelligibili manente una respcū drsor. s. respcū entis 7 nō entis intelligē multiplicat. qa nō ē eadē intellectō entis 7 nō entis ut supponit tanq̃ manifestū. 7 tn eadē spēs intelligibilis ducit in cognitionē entis 7 nō entis ut supponit 7 accipit ex 9° methaph. 7 p de aīa. ca° de ertoribo q̃re ꝛc. ¶ Itē spēs intelligibilis remanet i intellcū deficiēte itellectōe ut dr. qa alr intellcūs eēt eque i potētia p9 intellectō3 sicut an. mō itelligere nō manet p9 q̃ desinit intelligē aliqd g̃ nō sūt idez realr. ¶ De isto dixerūt aliq q spēs intelligibil n differt realr ab itellectōe sed solū scd3 modū. qa ea dē fora abstracta dr intellectio p opationē ad itellcm. 7 dr spēs p opationē ad rē quā repntat. 7 hoc pbauerūt tōibo pinducd spāliter. qdā illor initebāt sup pmā tōem. Et qdā illor dixerūt q ipm itelligere 7 spēs intelligibil fiūt imediate tanq̃ ab agēte ppinq̃ a fantasmate rei 7 pncipalr ab intellectu agēte. ¶ Sed otra ß pōt sufficiēter argui. qa oīs ac° 7 passio requrūt in subo recipiente aliquā formā q̃ realr ē drsa ab utroq̃. ß satis hr 3° phicor. nā scd3 ß agētis 7 patiētis un9 ē act9. qa eadē fora que pceđit ab agēte recipit i passo. mō ipm itelligē ul est actio uel passio ut oms cōcedūt 7 Ar. vult in lra. 7 om. plane dicit q ē passio. g̃ requrit in subo patiēte s. in itellcū aliquā formā realr drsam ab ipo 7 illa fora sine dubio nō ē nisi spēs itelligibilis q̃ repsentat ipam rē. ¶ Et ofirmat ß rō. qa sicut se hz actio 7 passio realis 7 corpalis ad foram realē. sic actio 7 passio spūalis ad foram spūalē p oueniente silitudinē. ß ostat q actio 7 passio realis requrit formam realr drsam ab eis ut calefacere 7 calefieri caliditatē. silr aūt 7 in aliis. g̃ silr actio 7 passio spūalis 7 incorpalis nccio requrit formā spūalē 7 incorpalē. nec posset assignri cā dissilitudis sufficiēs etiā si fingēdi daret licētia. Et ista rō ē dicē otra illos q ponūt q intelligere imediate dpēdet a fantasmate 7 tn ipm itelligere ē idē realit cū spē itelligibili. Et ad ista3 intentionē. s. opponēdo otra istā pōnē adduxi istā rōez i q̃dā tractatu quē ordinaui de spē itelligibili 7 ea q̃ adduxi in declaratōe h9 rōis defendi in q̃dā opusculo in quo trndebā ad obones hoīs quem tu scis. Sed ppter brietatē nolo h illa dcā congregare Sufficit. n. mihi ad pns q qcūq; dic fantasma pducere imediate intellectionē hz ocedē q spēs intelligibilis sit aliqd realr ab itelligē. 7 sic recipiēda sūt inquā illa q̃ ibi posui q̃tū ad illā rōem. Quid aūt efficiat imediate actū itelligēdi uidebit i seqntibo ¶ Alii dicūt q ipa spēs intelligibilis realr ē aliđ ab intelligē. 7 h ꝓbāt mltis rōnibo sed fortior istarū 7 pncipalior ē ista. Illud qđ imediate reducit itellectū ad actū itelligēdi ē aliud realr ab itelligē. hec ē manifesta p se. ß spēs itelligibil reducit ipm itellectū ad actū itelligēdi sicut mouēs ppiquū. h ꝓbat qa illud qđ mouet imediate itellcm ad itelligē n ē ipe itellcūs possibil. qa ille ē in pura potētia passiua ad itelligē. utz ex h 3°. nec pōt eē itellcūs agēs sicut ppiquū pncipiū mouēs itellcm ad itelligē. qa itellcūs agēs ē motō ulis ad itelligēdū. 7 iō eqlr se hz q̃tū ē de se ad oēz itellectōz. Aut g̃ sil cābit oēz itellectōe; qđ ē icōueniēs. qa itellcūs sic itelligeret oīa. aut nlla; imediate. ex q̃ segt q ipa nō ē idē eētialr cū itelligē. nec ē dicēdū q fantasma sit h9moi mouēs imediate ad itelligē. qa h9moi mouēs imediate ad itelligē dr eē itellcm i actu. mō itētiones ymaginate siue fantasmata n sūt actu itellecta ß solū i potētia. ut vult om. i isto 3°. ¶ Et ofirmant istā ptē. qm imediatus pncipiū a q̃ ꝓcedit opa° n sicut a puro instrūmto ß sicut ab agente 2° qđ determinat agens pmū debz hre formāl i actu. quēadmodū hō generās determians solē hz geniti foraz actu. fantasma uero si mouet itellcm ad itelligē nō pōt dici q sit puz instrm. qa puro istro nō assilat effect9. ut securi n assilat scāpnū ul dom9. ß artificio. fantasmati aūt assilat itelligere. cū ex alio 7 alio fantasmate fit aliud 7 aliud intelligere. q̃re sequeret q fantasma sic eēt itellcm actu qđ ē impossibl manifestū. Nec potest dici q ipm fantasma sit itellcūs i actu ctuali. qa hns actū ctualē ē nobilior ordis q̃ hns actum formalē. utz p methaur. quēadmodū sol hns caliditatē ctute actiua ē nobilio ignē. fantasma no n ē nobil9 actu itellcūs. ¶ Hz indubitāt qcqd sit de ockone. mihi vr q illa rō nō hēat aliquā efficatiam imo si ualerēt ei9 pncipia p ea pbaret oīo q nulla spēs possz fieri i itellcū. 7 ꝓcederet sic. si aliq spēs itelligibil fieret i itellcū. oporteret q aliqđ mouēs eēt ppiquū 7 imediatū qđ moueret itellcm ad eā. h oīo ē manifestū. ß n posset eē aliqđ tale scdz h ocā q̃re ꝛc. ꝓba°. nō. n. itellcūs possibil possz eē mouēs se ipm imediate ad spēz itelligēdi. cū ipe sit i pura potētia passiua ad eā. nec posset eē itellcūs agēs qa ille est ulis cā actīa oīs spēi intelligibil scdz illos. g̃ nō pōt eē ppiq̃ cā uni9 eaz determiata sin agēte alio determiante. nec potit illud mouēs eē fantasma. patz ex dictis. qa pncipiū ppiquū opatōis n ē puz instrūmtū. ß agēs ppiquū determians actū pmū debz hre foraz i actu ut isti accipiūt. 7 nō solū h ē uez de pncipio opatōis qđ mouet ad actū scdm. ß etiā de eo qđ mouet ad actū pmū. ut hō genetās determians solē hz actu foraz geniti ut isti ofitēt. fantasma vo n hz spēm itelligibilē actu ut manifestū ē. ¶ Et si diceret q imo hz eā actu ctuali. ¶ Contra h aguit scdz dcā illoz. qa hns actū ctualē ē nobiliorē ōdis q̃; habēs actū foralē ut isti accipiūt. 7 sic fantasma eēt nobiliorē ōdis q̃ itellcūs agēs. qđ ē absurdū. ¶ Hz dices q illa ppō hns actū ctualē ꝛc. debet itelligi de agēte pncipali. n ād agēte ppiq̃. 7 sic ē fantasma. Hz sine dubio h n pficit. qa si istā ppōz solū intelligerēt de agēte remoto ul pncipali. tūc p eā n pbassent q fantasma n mouet itellcm ad itelligere tāq̃ mouēs imediatū. cui9 tn oppositū manifestū ē ispicienti ctba illoz 7 ꝓcessū suū. Nam potis ctbis om.

ɔtra illā poītōez statī ɔcludiť.7 sic maīfestuz est ꝙ fantaſma ñ hz actū ꝑ quez poſſit īmediate mouē ītellectū ad intelligē uel cāre ipm. 7 ß etiā manifestū ē ꝑ vba q̄ sequūtur ubi sic dīc. Amplius sic dicēdo.s.ꝙ si fantaſma mouēt īmediate ad intelligere fantaſia 7 ītellcūs ñ differrēt.qa iā hñt idē mouēs īmediatū.7 sic maīfeste pz ꝙ p illā ꝓponez.habēs actū uirtualē ꝛc.uolūt ꝓbare ꝙ fantaſma ñ mouz intellcm̄ īmediate ad ītelligere 7 iō oz ꝙ ītelligāt eā ɗ oī hñte actū virtualē 7 sic ꝓbabiť ꝑ eā ꝙ fantaſma nō mouet īmediate ītellectū ad spē̄m intelligibilē. Quid igiť mouebit eū īmediate ad spē̄m ītelligibilē. Et ex ß euidētissime appz defcūs huiꝰ rōis in q̄ tñ nimis gl'abať hō quē tu scis ꝛc. Qualr autē soluēda sit ß rō q̄ vī ꝓbare ꝙ fantaſma nō mouet īmediate intellectū ad spē̄m intelligibilē uidebiť ī alia q̄one sequenti.ß.n.mihi ad pns sufficit. Q si illa rō ualēt ꝑ eā destrueret spē̄m intelligibilē fieri in ītellcū utz diligent inſpiciēti 7 de ß alias feci tractatū. Dimissa g̃ hac rōe dico buiť ad pns ꝙ spēs ītelligibilis rei mālis ē qd aliud realr ab intellecti one illiꝰ rei.7 ītelligo p spē̄m intelligibilē formam abstractā 7 spūalē ꝓductā ab intellectu repñtātē ipam rē mālē ulr abstracte.7 p ītellcm̄ ītelligo cognitionē quā hz ītellcūs de ipa re sibi pñtata p spē̄z Et istā ɔclonē sic ꝓbo ad pns spāl'r. ß spēs intelligibiľ eēt idē realr cū intelligere tūc illud qđ ē īmediatū ꝓncipiū actiuū spēi intelligibilis eēt īmediatū ꝓncipiū actiuū ītellectōis.ß ē maīfesta ɗ se.oñs ē falsū.qa fantaſma ē ꝓncipiū īmediatū actiuū spēi ītelligibiľ ut ɔcedūt q̄i oēs. sed ipm fantaſma non pōt eē ꝓncipiū p se īmediatū actiuū ipiꝰ intellectōnis pfectm̄ ut ꝓbabiť īferi q̄te ꝛc. Q auēt fantaſma sit ꝓncipiū īmediatū actiuū spēi facile ē ꝓbare Nā īmediatū eiꝰ ꝓncipiū nō ē intellcūs possibilis cū ipse sit in potētia receptiua respcū eiꝰ utz ex isto 3°.nec intellcūs agēs pōt eē hꝰmōi ꝓncipiū propiquū.qa ipe ē ultis cā oium spēz 7 iō nō pōt eē cā īmediata 7 ꝓpa uniꝰ eaz nisi determinet ꝑ aliquod actiuū ꝓncipiū 7 īmediatū.7 qd eēt illud nisi fantaſma.q̄te ꝛc. Itē aliq sic arguūt.ītelligere ē actō ulr passio 7 spēs ītelligibiľ ē q̄litas g̃ Itē sic ꝓbāt qa cessante actu ītellectōis adhuc remanet spēs intelligibiľ 7 remanet scīa ut supponūt tanq̄ maīfestū.7 scīa nō ē aliud q̄ spēs ītelligibiľ. ß ista duo sūt mltū dubia iō de ístis faciā qōnes spāles diuisim. Itē aliq sic arguūt.illa ñ sūt idē realr quoz unū ē ꝓncipiū effectiuū alteriꝰ.ß ē euidēs p se.sed spēs ītelligibiľ ē ꝓncipiū effectiuū ipsiꝰ intelligere ß ꝓbat hō quē scis.qa spēs ītelligibiľ nō ē idē eēntialr cū uirtute ut supponūt licet dicānt scom modū ut dīc.qa vtus intelligibiľ magis ē fixa 7 pmanens ī intellcū q̄ spēs intelligibiľ 7 spēs ē ut diſpō respcū hītus. Mō hītus intellectualr ē ꝓncipiū ɔsideratōnis ut manifestū ē 7 nō ē ꝓncipiū māle.qa ognitō nō hz mām. nec forale.qa fore nō ē fora neq̄ finis īmo magis eō°.opatio.n.ē finis vtutis utz in p ethi coz.g̃ relinq̄t ꝙ hītus intellectualr ē ꝓncipiū actiuū ipsiꝰ cognitōis 7 p oñs spēs intelligibiľ ē prīcipiū huiꝰ.cū sit idē cū hītu intellcūali q̄te ꝛc. Spectō supponit unū dubiū 7 forte ipossibile ut inqreť pꝰ inferiꝰ diuisim.s.utz spēs intelligibiľ sit prīcipiū actiuū ipsiꝰ intellectōis. ꝓma rō facit mihi certā fidē sed oz expectare oplemētū ex oñtbo ubi ꝓbabiť ꝙ fantaſma ē ꝓncipiū actiuū ipsiꝰ intelligeť saltē opletiuū seu effectiuū q̄te ꝛc. Ad ꝓmā rōez in oppositū ocedo maiorē.7 cū dr.ꝙ intellectus est solū in potētia ad intelligere.pōt dici ꝙ nō ē uerū. qa cū intelligere sit qdā actꝰ z nccē ē ꝙ p̄cedat aliqs actꝰ pmꝰ 7 ad determinatū intelligere determinatꝰ actꝰ pmus 7 ille ē spēs intelligibiľ.7 cū dr ꝙ potētia cogſcitiua ē solū ad cognitionē. uerū ē tanq̄ ad actū postremū pfectiorē 7 finalē.sed potētia cogſcitiua bñ pōt eē ad aliqd aliud tanq̄ ad diſpōnem tegſitā ad intelligē sicut dyaphanū ē in potētia nō solū ad intentiones colorū ß etiā ad lumē qđ est eiꝰ diſpō nccia ad receptiōz eaz ut maīfestū ē. sic est in ꝓpoſito. Et cū dr ꝙ potētia cognoscitīa ex eo dr cognoscitiua qa ipa ē in potētia ad cognitionē.uel ē pncipalr sed hoc nō obstāte ipa ē ad aliqd aliud. Vel dicať ꝙ potētia cogſcitiua hñs actū ꝑmum solū ē ī potentia ad cognitionē. sed si nō hz actum ꝑmū bñ ē in potentia aꝙ aliqd aliud.7 cū ɔfirmať illud qđ p recipiť in potentia cogſcitīa ē cognitio. pōt dici ꝙ uel ē in potentia cogſcitiua hñte actum ꝑmū sed nō alr. Vel dicať ꝙ p receptū ī potētia cogſcitiua pōt ītelligi dupl'r. Uno ordīe dignitatiſ 7 sic bñ ē uel ꝙ p receptū in potentia cogſcitīa debet eē cognitio. Alio mō ordine generatōis uel ordine ꝓportionabili ordini generatiōis 7 sic nō oz. mō ipa spēs intelligibilis nō ē receptū ꝑmū ordīe dignitatis īmo ipa intellectio ē nobilior cū sit finis ipiꝰ spēi. ß spēs bñ ē p receptuz uia generatōis ulr ꝓportionabili ordini generatōis.7 ß addo ꝑ tāto qa ibi ꝓpe ñ ē ordo generatōis cū ipa spēs ītelligibiľ nō sit poz tpe nccio q̄ ipm ītelligē. īmo otīgit ß ambo fieri ī eodē instāti tñ ibi ē ordo ꝓpōcionabilis ordini generatōis.qa sicut in ordīe generatōnis poza sūt īpfectioza.sic sine dubio spēs ītelligibiľ ē qd minꝰ pfectū q̄ intelligē.sic etiā spēs coloris ē minꝰ nobiľ q̄ sit uidē uel uisio. Itē alr pōt sic satis rōnabiliť dici ꝙ ꝑmū receptū ī vtute cogſcitīa debet eē cogni° uel foralr uel cālr ita.s.ꝙ sit cā cognitōis aliq̄ mō 7 sic est ī ꝓpoſito.nā spēs intelligibilis licet non sit eēntialr cognitō tñ ipa ē aliq̄ mō cā cognitōis.ß quo sit cā ingrendū ē pꝰ inferiꝰ q̄te ꝛc. Ad aliā cū dr.tūc intellcūs ꝛc.dico ꝙ ītellectus añq̄ ītelligat nō est aliqd actu.s.de se foraliť p suā subam 7 p suā eēntiā scom unā opīonē.tñ bñ pōt eē aliqđ ens actu p aliqd aliud a sua eēntia nāliť ante ītelligē.7 sic ē ī ꝓpoſito q̄uis spēs intelligibilis nāliť sit poz ipo intelligē quodāmō tñ ipa ñ ē de eēntia intellcūs.iō adhuc intellcūs nō ē p suam eēntiā ens actu sed ī potētia q̄tū ē de se.7 forte ad illā intentiōz dīc Az.ꝙ ītellcūs inforaťr actu quodāmō ē ī potētia. Ad aliā nego ɔnam.7 ad ꝓbationē cū dr.igtū ꝛc.uez ē in 3° actu intellcūs q est discursus ab uno ad aliud.ß in p actu intellcūs ñ ē nccē ꝙ illđ qđ cāt cognitionē sit ꝑus ognitū.7 ß ē qđ dr in alīs uerb.illuq̄ qđ ducit ī ognitionē aliꝰ ē ꝑus notū.uez ē de ognitōe discursiua ß de cognitōe ītuitiua 7 simplici nō oz. sicut spēs coloris exīs ī uisu ducit ī cognitōz coloris.tñ nō oz ꝙ sit ꝑus cognita q̄ color q̄te ꝛc.

Queritť. Utz fantaſma sit ꝓncipiū actiuū spēi intelligibiľ. Arguiť ꝑ ꝙ nō.īmāle non pōt fieri ab ente mālī qa illa nō ꝓpoꝛcionat.ß spēs intelligibiľ ē qd īmāle ut manifestū ē.fantaſma vo ē qd māle ita ꝙ ī mā.s.in corpe hūano ut manifestū ē ī isto liť q̄te ꝛc. Itē si fantaſma agēt spē̄m intelligibilē ī actu tūc fantaſma eēt nobiliꝰ intellcū qđ ē manifestū īpossibile.ɔña ꝓbať.qa oē agēs ē nobiliꝰ patiēte ut manifestū ē ī isto 3° q̄te ꝛc. Itē ꝓncipiū ꝓpīquū generatōis qđ nō ē puz instrm sed ē agēs secūdū s.determinās actū ꝑmū debet hre foram effectus in actu, ut hō generās boiez q ē agēs nō puz instrale ß agēs determinās ꝑmū actū hz formā hois in actu. sed fantaſma nō hz spē̄m intelligibilē in actu cuz ñ possit eē puz instrz.qa puro instro nō assilāť effectꝰ

q XV

ut securi nō assimilat̃ domus. fantasmati aūt assimilat̃ spēs itelligibil̃. ut manifestū ē q̃re ꝛc. ¶ Et si dicat̃ q̄ fantasma nō hz spēm intelligibilez actu formali formal̃ sibi inherentē. sed actu ⁊tuali. s. qa habet ⁊tutē actiuā uel ē ⁊tus actiua etc. ¶ Cōtra hoc ag̃uit̃ qa hns actū ⁊tualē ē nobilioꝛ ordinis q̄ hns actū formalē ut sol q hz caliditatē actu ⁊tuali ē nobilioz igne q hz eā formal̃. sed fantasma nō ē nobilꝰ intellcū q̃re ꝛc. ¶ Et confirmat̃ hꝰ dubita° ⁊ redit in idē. hre aliqd in actu ⁊tuali est nobilioꝛi mō habere q̄ hre aliqd in actu formali ut dr̃ i ex° pdcō. si igitur fantasma spēm intelligibilē hēret actu ⁊tuali cū intellcūs hēat eā actu forali tūc nobiliori mō hētz eā fantasma q̄ intellcūs qd̄ ē absurdū q̃re ꝛc. ¶ Oppositū dr̃ coiter ⁊ pbat. qa oz eē pncipiū aliqd̄ speciei intelligibil̃ actiuū cū ipm sit aliqd̄ nouū ⁊ ipm nō pōt eē solꝰ intellcūs possibil̃ cū ipe sit solū in potētia receptiua scd̄m Aꝛ. nec solꝰ intellcūs agēs. qa si sic hō posset intelligē sine fantasmate ut dic om̄. in isto 3° q̃re ꝛc. ¶ Itē intellcūs agēs ē pncipiū ul̃e oium spēꝝ ⁊ tale nō sufficēt ad unā determinatā speciē generandā sine agēte ptculari ⁊ ꝓpinq̄. g̃ relinq̄tur q̄ fantasma sit aliqd̄ agēs ipsiꝰ spēi itelligibil̃ ¶ Ad istā qōz dico buit̃ q̄ fantasma hūanū ē pncipiū actm̄ ꝓpīquū spēi itelligibil̃ p̄ recepte in itellcū ꝛc. qd̄ pbo sic. qn̄ duo accntia absoluta quoꝝ ūnuz nō ē relatiue ad aliud sic se hnt q̄ posito uno ponit̃ reliquū ⁊ remoto remouet̃ ⁊ unū illoꝝ nō est subm ꝓpum alteriꝰ uel trō subsistēdi nec ambo sūt in eodē subo ꝓpo oz q̄ unū illoꝝ sit cā aliq̄ mō alteriꝰ. sed fantasma hūanū ⁊ spēs itelligibil̃ sunt duo accntia absoluta salt̃ sic q̄ unū illoꝝ nō ē eēntialr relatio uel respcūs ad aliud. hꝰ recipio tanq̄ manifestū ad pns. sed posito fantasmate hūano ponit̃ spēs itelligibil̃ ⁊ remoto remouet̃ ut ꝺcedūt oēs. ⁊ constat q̄ unū illoꝝ nō ē subm altriꝰ nec ābo sūt i eodez ꝓpo subo ut manifestū ē. g̃ nccē ē q̄ unū illozū sit aliqualr cā actiua alteriꝰ. ⁊ certū ē q̄ spēs intelligibilis nō est cā actiua fantasmatis. qa fantasma fit a sensu in actu scd̄m Aꝛ. z° hꝰ. g̃ relinq̄t q̄ ipm fantasma ē cā actiua ipsiꝰ spēi intelligibil̃. maioꝝ ꝓpō huiꝰ rōis ē manifesta ispicienti bn̄ oīa. possībile. n ē q̄ duo accntia sint in eodē subo ꝓprio ⁊ uno posito ponat̃ reliquū ⁊ remoto remoueat̃ ⁊ tn̄ unū illorū nō sit effcūs altriꝰ. sicut risibilitas in hoīe ⁊ susceptibilitas disciplīe. possībile ē etiā q̄ unū accns sit subm ꝓprium alteriꝰ uel dispō ꝓpria ad ipm ⁊ uno eoꝝ posito ponat̃ alterꝝ ⁊ remoto remoueat̃ ⁊ tamē unū illoꝝ nō ē effectiuū alteriꝰ. ut superficies dr̃ hre colorē uel aliqd hꝰ mōi. possībile etiā ē q̄ duo accidētia relatiua posito uno ponatur ⁊ reliquum ⁊ remoto remoueat qa sūt respciua ad inuicē ut paternitas ⁊ filia° ⁊ unūqd̄ q̄ illoꝝ taliū nō sit p se principiū actiuū alteriꝰ. ¶ Sed si sūt accntia absoluta sic q̄ unū illoꝝ nō sit eēntialr relatio ad aliud ⁊ nō sunt in uno ꝓprio subo ⁊ unū eoꝝ nō sit subz ꝓprium alteriꝰ nō ur̃ trō q̃re posito uno illoꝝ ponat̃ reliquū ⁊ remoto remoueat̃ nisi qa unū illoꝝ ē cā actiua altriꝰ sicut posito luīe corpis luīosi ponit̃ lumen in dyaphano ⁊ remoto remouet̃ qa lumē corpis luīosi ē cā actiua luīs dyaphani. silr ⁊ aliis. ⁊ sic pz maiō. ⁊ minoꝛ silr ē manifesta paꝝ etiā exercitatis i phia. sicut. n. sensibili appropinq̄to sensui ptculari fit eiꝰ spēs i sensu ⁊ trōto remouet̃. sic posito fantasmate hūano ponit̃ spēs i itellcū ⁊ trōto remouet̃. ⁊ credo q hꝰ uoluit dicē om̄. in isto 3° om̄to z8°. ubi dic sic scd̄m Aꝛ. q intellcā ulia. i. spēs ulis. s. qbus res intelligūtur ul̃r collīgata sūt cū intentōnibz ymaginatis ⁊ corrupta p corruptiōez eaꝝ. ¶ Et si dices q om̄ ibi p intellcā ulia itelligit itellectōes nō spēs. tunc ex hꝰ hēo q itellcūs ponit posito fantasmate ⁊ trōto remoueat̃. ⁊ sic hēo q fantasma sit cā actiua itellectiōis qd̄ nullo mō pōt eē nisi causet spēm intelligibilē cū ipa spēs nccio ꝓcedat ipm intelligere sicut disp̄ō ad intelligendū ut uidebit̃ p⁹. ¶ Ulteriꝰ satis pz q̄ spēs itelligibilis nō ē pura tela° ad fantasma nec eꝰ. īmo sūt quedā q̄litates de ꝓma spē q̄litatū ut ꝺcedūt q̄i oēs ut uidebit̃ p⁹. ¶ Itē certū ē q̄ spēs itelligibil̃ nō ē subm fantasmatis. qa sicut spēs intelligibilis ē in itellcū sic fantasma eēt i intellectu qd̄ ē absurdū. nec silr fantasma ē subm spēi itelligibil̃. qa sic spēs itelligibil̃ eēt i fantasmate qd̄ silr ē absurdū. nec ābo sūt i eod̄ subo ꝓpo ut manifestū ē. ¶ Dec etiā apte ē intentio om̄. in isto 3° om̄to 5°. ⁊ i mltis alīs locis. ubi dic q̄ ppara° exns in ymaginatiua ⁊tute ē ppara° in mouēte ut sit motoꝛ qd̄ nō essz nisi ipm fantasma essz aliq̄ mō principiuz actiuū spēi itelligibil̃. ¶ Sz ad plenioꝛē intellcm̄ dictoꝛ ⁊ dicendoꝛ ē diligent̃ notandū. q̄ in aīa hūana īhrēte cōpi hoīs pter qnq̄ sensus ptculares ⁊ preter sensū coēm dicūtur esse tres ⁊tutes intiores īdiuiduales ⁊ organice. s. ymaginatiua. cogitatiua ⁊ memorativa scd̄m doctrinā om̄. in isto 3° omento 8°. ¶ Virtꝰ qdē ymaginatiua dr̃ reseruare spēs accntiuz sensibiliū ꝓpoꝛ ⁊ coīum ut spēs sonoꝛ coloꝛ magnitudis ⁊ figure ⁊ hꝰ mōi. ¶ Virtꝰ aūt cogitatiua cognoscit ꝓpetates non sensatas. i. nō cognitas p sensus ptculares. sicut ꝺueniēs ⁊ nociuū boītatē ⁊ maliciā ⁊ hāc pīnitatē ⁊ hāc filiatōez. ⁊ ul̃r formas indīduales in oīb̄ pdicamētis ut ꝺcet om̄. ⁊ de ista ⁊tute fuerūt aliq̄ ꝛgregata in fine secundi huiꝰ. ¶ Virtꝰ aūt memorativa dr̃ reseruare ipas intentōes. i. ꝓpetates nō sensatas quēadmodū ymaginatiua seruat foras sensatas. ⁊tꝝ aūt ille uirtutes sint realr dr̃se aut scdz trē absolutā aut nō sed sufficiat una ⁊ eadē ⁊tus ad oēm taliū receptiōz bona ē inqsitio sed hꝰ magis hz locū i de memoria ⁊ reminiscētia. uez ē aūt q̄ aliq addūt ⁊tutē fantasticā q̄ cōponit ad inuicē formas cū formis ⁊ intentiōes cū intētionib̄ ⁊ eꝰ. ¶ Sed sine dubio credo q hꝰ uirtꝰ ē uirtꝰ cogitatiua ⁊ q ipam fantasiā Aꝛ. itellexit cogitatiuā ipam sicut ꝺclaratū fuit in z° hꝰ. Modo ad ꝓpositū de istis tribz ⁊tutibꝰ erit dubiū. q̄ earū mīstret intellectui. i. cuiꝰ actꝰ ē īmediatū pncipiuz actiuū spēi itelligibilis. ur̃. n. ex ⁊bis om̄. in mltis locis q̄ ymaginatiua ē illa que īmediate deseruit intellectui cū dicat intellectū indigē intentōibz ymaginatis ⁊ ab eis moueri utz in mltis locis om̄. ¶ Sz ex alia pte ur̃ q̄ memorativa dēat īmediate deseruire intellectui qa ipa est magis spūalis scd̄m om̄. in isto 3° om̄to 6°. ur̃ etiā q̄ ⁊tꝰ cogitatiua. qa illa ⁊tꝰ ē nobilioꝛ q̄ memorativa. pba° ¶ Nā ⁊tꝰ actiua cognoscitiua nobilioꝛ ē ⁊tute passiua nō cognoscēte. hꝰ recipit̃ p maxīa. sed ⁊tus cogitatiua ē cognoscitiua ut manifestū ē. cogitare. n. nō ē nisi cogn̄scē. memorativa. n nō ē cognoscitiua forālr qa seruare spēm uel intentionē nō ē cognoscē ut manifestū ē. ꝺrīgit. n. aliquē ꝺrmientē seruare spēm ul̃r intentiōz aliquā qui trn actu nihil cognoscit. ¶ De hꝰ trn tractandū ē diffusiꝰ in de memoria ⁊ remīscentia. ¶ Virtꝰ itaq̄ cogitatiua ꝓpa hoī nobilioꝛ ē q̄ memorativa ⁊ sic debet īmediate seruire intellectui ita q̄ eiꝰ actꝰ agat īmediate i intellcm̄ quoq̄ mō. ¶ ⁊tus cogitatiua ur̃ eē ꝓpioꝛ intellectui q̄ memorativa. ꝓpinqoꝛ dico scdz nām ⁊ ordinē pfectōis. qa ⁊tꝰ cogitatiua scdz om̄. ē aliq̄ trō ut ipe dic in isto 3° om̄to z9°. qd̄ expositum fuit sup̄ secundū in ultīa q̄one. ¶ Memorativa ⁊o nō ponit̃ eē aliq̄ trō. q̃re ur̃ q̄ cogitatiua īmediate ministret intellectui. ⁊ utinā ego scirē qd eēt hꝰ dicendū ¶ Supposito trn q̄ spēs intelligibil̃ quā accipit̃ intellcūs ex ⁊tute ⁊gaica soꝛ. nō sit ꝑpetua i itellcū eo q̄ oē generabile ē corruptibile ⁊ oē corruptibile

corrūpet necessatio. 7 adhuc illa eet ociosa in etnū
cū scdm eā non oparet intellcūs. Supposito etiam
q spēs intelligibilis remanet ī intellcū p actualez
intellectionē sicut supponūt qi oēs mihi uī ūisimi-
le q ipsa spēs itelligibilis fit imediate ab ipa spē q
ē in memoratiua uel ymaginatiua uel utraq; ita q
spēs itelligibilis q intelligit ppria ñ sensata fit
ab ea q ē in memoratiua. 7 spēs itelligibil q intelli
git fora sensata fit ab ea q ē in ymaginatiua. qd sic
p. ponat q sor. desinat itelligē albedinē quā pri
itellexit p ei spē 7 illa spēs rmanz ī itellcū p aliqd
tēpus deficiēte intellectōe. qro utz in sor. sit aliqd
agēs ppinquuz ꝺseruās spēm albedīs ī intellectu
aut nullū. si nullū tūc segtur q illa spēs erit ī intel-
lcū etnalr. nō. n. corrūpit corruptōe subi. nec a cō-
tratio qa nullū hz ctrariū. nec a se ipa. nec ppt defe
ctū agētis ppinq ꝺseruātis p q; nullū ē tle. Si ꝺo
ꝺicas q in corpe sor. sit aliqd ꝺseruatiuū illi spēi.
certū ē. n. q illud nō ē actual cogitatō seu act fan-
tasiādi qa ille act deficit deficiēte itellectōe 7 eo.
cū g spēs intelligibilis ponat manē p actualē itel
lectionē segtur etiā q manet p actualē cogitatōez
7 sic nō ꝺseruat totalr p ipm actū cogitādi. Quid
g remanet in ozganicis ūtutib a quo spēs itelligi
bilis dependeat ī ꝺseruari nisi spēs que ē ī memo-
ratiua uel ymaginatīa. si aūt ab istis dependet spēs
itelligibil in ꝺseruari necē ē q illa sint pncipia effec-
tiua ppinqua spēi itelligibilis mō ꝑdicto qre zc.
Dicetur g scdz istā uiā q act ūtutis memoratīe
i. spēs rei exīntis ī ea ē ppinquū pncipiū actiuū spe
ciei itelligibilis in itellcū. 7 silr act ūtutis ymagīa
tiue hūane. s. spēs rei exīs in ea silr ē pncipiū acti
uū spēi itelligibilis. 7 remanētib istis spēb ī istis
uirtutib remanēt spēs itelligibiles ī intellcū qbz
pōt itelligē res q; sūt spēs. Et ad istā intentionem
ꝺic Aug. in z° h. q itelligē ē in nob cū uolum non
q ad actū itelligēdi necessaio oporteat pcedē actū
uolūtatis quo uolum itelligē illā rē. qa pcederet
in īfinitū sed itelligim cū uolum. i. absente re sen
sibili possum. eā itelligē p spēs ei intī reseruatas
7 ille spēs exīntes 7 reseruate in ūtutib ozganic sī
ules quodāmō ut ꝺic Aug. 7 oīm. exponit q sūt ules
ī potētia. nō qd ī potētia receptīa. qa nūq; recipiūt
ulitatē sed in potētia actīa qa agūt aliqlr ipaz spēm
ulem ad itelligendū eā. Un oīm. ꝺic in isto 3° q p-
paratio exīs in itentionib ymaginatis ad rē intel
lectā fiendā ē ppara ī motore ut sit motor 7 mlta
silia inuenies ī mltis cōmētis. Sed qd ꝺicā de actu
ūtutis cogitatiue. Dico saluo meliori iudicio q ille
act quē puto nobilissimū int oēs act ūtutis sensi
tiue agit uel ē pncipiū agēdi imediate ī intellectu
nō qdē actū itelligēdi tanq; pncipiū effectiuū ipi
ut pbabit p q agit aliquā formā abstractā q est ī
mediata ppara uel dispō intellcūs ad itelligē ac
tualr. 7 hꝫ ppara imediata ꝺficit ꝺficiēte actuali co
gitatione 7 iō silr deficit intelligē. 7 q; to aliquis ē
meliozis 7 subtiliozis cogitatōis tāto illa dispō est
melior 7 pfectior itelligit. Et forte ad istā intētiōz
ꝺic Aug. in pdicamētis q hntes hītū qdā sūt melī
aut peī dispositi. Cōcedez g q ad actū q ē itelligeī
rē nō sensatā requīt spēs intelligibil quā imediate
facit spēs exīs ī memoratiua 7 dispositio cāta ab ac
tuali cogitatōe. Quid aūt sit imediatū pncipiū ef-
fectiuū itellectōis in itellcū sic dispōsito uidebitur
p deo oante. Similiter ad actualē intellectionem
rei sensibilis requīt spēs intelligibilis quā impmit
species exīstēs ī uirtute ymaginatiua. quā quidez
spēm uocat oīm. intentionē ymaginatā 7 cū hoc re-
quīt dispō cāta ab actuali cogitatōe illi rei. 7 qa oē
qd intelligit ab actu hūano uel ē cognoscibile per
sensū pticularē uel nō ē cognoscibile p sensū pticu-
larē p se sed p ūtutē cogitatiuā. iō oīm. ꝺic in isto 3°
oīm to. 33°. q apprehēsibilia hūana ꝺiuidūtur ī duo
s. in ꝺprehēsibile cui pncipiū supple cognoscitiuū ē
sensus. 7 ꝺprehēsibile cui pncipiū cognoscitiuuz
ē cogitatiua. Et scdm istā uiā oz ꝺicē q ūtutes iste
in hoīe sūt alteri speciei ab illis que sūt ī alijs aīali
bus. Nā si eent eiusdē spēi qre nō recipet intellcūs
ab actib illaz ūtutū exītib in alijs aīalibz si qs
aūt hꝫ ꝺicta qa ꝺsueta nō sūt nō acceptet. quemad-
modū. n. que cōsueuim dignamur ꝺici ut ꝺic Aug.
in z° methaph. ꝺsidēt q mlta sūt īconsueta q tñ sī
ūa ī se 7 nō sūt otra aliquā dignitatē. Utz aūt spēs
itelligibilis sūpta ab aliquo exīnte in cōpe indīdui
hūani remaneat p actualē itellectōz bona ē pscru-
tatio. q si nō remanēt q sil deficēt deficiēte itellecti
one crederē q actualis cogita uel spēs rei exīs in
ūtute cogitatiua cāret imediate disponē ppinquā
ad intelligē. 7 sic exponetētur oīa ūba oīm. qñ ꝺic
intētiōes ymagīatas mouē intellcm. p intentiōes
ymagīatas itelligit actū ūtutis cogitatīe ppe hoi.
de hꝫ nō plus ad pns. Ad pmā rōez cū ꝺicitur. q
mäle nō facit īmäle zc. ꝺico. q uez est ūtute ppa q
ūtute alicui īmälis bñ 7 sic ē h. nā fantasma ūtute
intellcūs agētis facit spēm in itellcū. 7 de hꝫ oz iqui
rere seorsū qa hꝫ ē bñ occultū qlr facit itellcūs agēs
ad generationē spēi itelligibil. Ad aliā negāda
ē ona. 7 cū ꝺr. q agēs zc. ꝺicūt aliq q hꝫ ē uerz de
agēte pricipali sed de agēte instrali nō ē uez. fan-
tasma aūt nō ē agēs pncipale q instrale ad generā-
tionē spēi itelligibil. Sz hꝫ non sufficit ppt duo. p
qa nō solū ūa ē ppō de agēte pncipali q etiā instrali
videm. n. q semē masculi nō ē agēs in generatōe
aīalis nisi instrale 7 tñ ostat q ipm semē masculi ē
nobili q; sit mā semis femelle. Itē q; quis ppō nō
eēt ūa de agēte qd ē puz instrm tñ agēs qd non ē
pure instrale uel instrm q ē agēs secūdū determinās
agēs remotū debz eē nobili q; mā ī quā agit sicut
hō generās ē nobilioz q; mā ex q fit hō. ostat autez
q fantasma licet nō sit agēs pncipale oīo nō tñ est
puz instrm. qa puro instro nō assilat effect sicut
securi nō assilat dom. nec effect ꝺsificat scdm di-
uersitatē instri. fantasmati aūt assilat spēs 7 cōfor-
mat. oñ 7 oīm. ꝺic q fantasma uel intētio ymagina
ta ē subm p qd intellcūs speculatiu est uer. subm
ꝺico. i. pricipiū psuppositū. 7 iō ista trīsio nō uider
sufficere. Un alr pōt ꝺici cū ꝺr. agēs est nobilius
patiente scdm q patiēs ē. cōcedat hꝫ. q nō oz q illd
qd est agens sit simplr nobili q; illud qd ē patiēs
Cōcederet igit scdm istā uiā q fantasma ut ē agēs
est nobili q; itellcūs inq;tū patiēs. tñ nō segtur q
fantasma sit simplr nobili q; intellcūs 7 q itellec-
tus scdm se 7 simplr sit min nobilis q; fanta sma.
cui tō ē. qa licet intellcūs recipiat a fantasmate tñ
illa receptio nō est nobilissima opa intellect imo
hz aliā nobiliorē 7 pfectiorē opatōz. s. intelligē qd
ē nobili rīspcū oīum opationū fantasmatis. modo
nobilitas rei debz iudicāi ex sua nobilissima opone
ut manifestū ē cuilibet itelligēti. 7 iō nō oz q fantas-
ma sit simplr nobili intellcū. nec est īconueniens
s. q aliqd scdm unā ꝺditōz sit nobili alio 7 tñ nō
sit simplr nobili. sicut asin inq;tū cognoscens est
nobilior hoīe inq;tū niger uel albz q nō simplicit.
Alr pōt ꝺici q illa ppō itelligenda ē in illis q sūt
eiusdē ordīs. s. ubi agens 7 patiens utrūq; est mä
le uel utrūq; est īmäle. q si sint ordīsq; ordinū utpu
ta q ipm agens sit ens in mä. passum aūt sit ens se-
patuz nō oz q agēs sit nobili simplr. nec forte scdz
q agēs 7 sic ē hꝫ qre zc. Ad aliā pōt ꝺcedi maior
7 minō negari. imo ipm fantasma hz bñ spēm itelgi
libilē ī actu ūtuali. i. hz uirtutē seu potentiā acti-
uā ei aliquo. Sic. n. nō fit īpossible fieri. sic ñ agit

uel nō facit ipotens agē uel nō facē. Et cū arguit̄ ōtra ḥ.qa hr̄e aliqd ꝛc. dicūt aliq ꝙ vez̄ ē si agens qđ agit actu ôtuali sit mäle ⁊ sit patiēs ul'si ottūq; ē īmäle. ß si agēs ē mäle ⁊ patiēs īmäle nō oz. Cz illud ē bñ dubiū. qa ōstat ꝙ semē qđ agit in generatōe hoīs hz forma hoīs actu ôtuali sic intelligendo ꝙ hz ôtutē actiuā ipsi9 q̄ oř uirt9 forātiua tn nō uř ꝙ idē semē hēat aīam mō nobiliōi simpl'r q̄; cōpus aīatū qđ hz eā forāl'r ⁊ tn uttūq; illoz ē qd mäle q̄re ꝛc. Propt̄ qđ alij dicūt alr. ꝙ ḥ ꝓpō intelligenda ē de agēte pncipali nō aūt agēte ꝓpinq̄ qđ ē detminās agens pmū. ⁊ sic ē h iō ꝛc. Et scias ꝙ ḥ dubitā ē satis bona. ⁊ p idē ad aliā ōfirmationem pōt tn̄deri q̄re ꝛc.

Onsequenē queriť. Utz spēs ītelligibilis remaneat ī ītellcū cessante oī ītellectōe. ⁊ ītelligo respectu vni9 ⁊ eiusdē indīdui. ôbi gratia. ponam9 ꝙ fantasma sor. causaueīt aliquā spēm ītelligibilē ī intellcū ⁊ ipe sor. desinat ītelligē ita ꝙ nihil penit9 ītelligat sicut cū dormit ⁊ nō sompniat nec ītelligit. utz illa spēs ītelligibilis remaneat in ītellcū. Et arguit̄ ꝑ ꝙ nō. qa si spēs ītelligibil' cāta a fantasmate sor. remaneat in ītellcū sor. nihil ītelligēte tūc sor. nihil ītelligēte ipe ītelligēt qđ ē manifeste īpossibl'e ꝓbo ōnam. qa oē abstractū actu ē actu intellcm̄ ut ꝑz ī isto 3°. ⁊ īnuit ōm̄. ī 2° methaph̄. mō illa spēs ē actu abstracta ut manifestū ē. g̃ ē actu intellcā. ⁊ nō est actu ītellcā nisi ab intellcū sor. nec ei9 intellec° pōt denoīare aliud indīduū nisi ipm sor. ut manifestū ē exercitatis paz̄. g̃ sor. tūc ītelligit. Itē si species ꝛc. seq̄ret ꝙ remanētibꝫ oībꝫ pncipijs p se ꝓpinqs ⁊ īmediatis ipsi9 intelligē nō remanēt ipm intelligere. qđ uř absurdū. qa cā ⁊ cātū sil'sūt ⁊ nō sūt 2° phico4. ⁊ ꝓbař ōna. qa pncipiū actiuū īmediatum ipsi9 intellectōis ē ipe ītellcūs agēs uel spēs intelligibilis uel fantasma. ⁊ pncipiū receptiuū ē ītellcūs possibilis infōrar9 spē. mō oīa illa manē possent deficiēte ītelligē. Cū. n. aliqs dormit ⁊ oīo nihil intelligit manifestū ē ꝙ hz intellcm̄ possibilē ⁊ intellectū agentē ⁊ spēm rei exīntez̄ ī ôtute ymaginatīa ul' memoratiua ⁊ cū ḥ hz spēm intelligibilē ut ponis ⁊ ḥ sūt pncipia ipsi9 ītellectōis sufficiētia quar̄ ꝛc. Itē una ⁊ eadē ôtus nō ē receptiua ⁊ oservatīa eiusdē spēi uel forē. cū g̃ ītellcūs sit una ⁊ eadē ôt9 ⁊ recipit spēm. nō uř ꝙ debeat eā reseruare seu oseruare uel retinē. Itē sicut se hz sensus ad sensibl'e sic ītellcūs ad ītelligibile utz in isto 3°. ß sensus n̄ reseruat spēm deficiēte sensatōe ut manifestū ē inducēdo. visus. n. cū deficit uidē nō hz spēm color. sil'r aūt ⁊ in alijs. Oppositū arguit̄. qa si spēs intelligibil' nō remanēt in ītellcū cessante intellectōe tūc intellcūs p9 q̄; ītellexit eēt eodē mō in potētia sicut añ q̄; intellexisset qđ uř eē ōtra Az. q. dīc. ꝙ intellectus ī actu quodāmō ē in potētia ß nō sicut añ adiscere seu īuenire. ⁊ ꝑz ōña. sicut. n. añ intelligē erat ī potētia remota sic p9 ipm intelligē erit in potētia remota q̄re ꝛc. Ad istud dicūt q̄i oēs doctores ꝙ spēs intelligibilis pōt remanē in intellcū p9 actualē intellectionē. ⁊ ḥ ꝓbāt p tōnem iā inductā. s. ꝙ intellcūs p9 actualē cognitōz ⁊ intellectōz nō esset magis sciēs q̄; ꝑus sed eodē mō in potētia sicut ante ita ꝙ ītellcūs hoīs sciētis p9 q̄; desineret actu intelligere nō eēt magis actuat9 q̄; intellcūs pueri qđ ē absurdum. ⁊ ꝓbari posset tōne. qa remanēte pncipio actiuo spēi ītelligibil' ꝓpinq̄ ⁊ nō īpedito ⁊ ei9 subo ꝓpo remanēte debet remanē ⁊ ipa spēs. ḥ ē euidēs p se. ß p9 actū ītelligēdi pōt remanē pncipiū actiuū ꝓpinquū spēi intelligibilis nō īpeditū ⁊ ei9 ꝓpriū subm actiuū qdē ꝓpinquū. s. spēs reseruata ī memōia hoīs aut ī ôtute ymaginatīa aut utraq;. q̄uis n. hō dormiat ⁊ nihil ītelligat actu tn̄ in ei9 memoria ⁊ ymagīatiua bñ reseruāt spēs rez̄ q̄s habuit ī uigilia. nec hūiditas q̄ ē cā sompni īpedit ipas a cōseruatōe spēi intelligibil' in ītellcū. Cū. n. intellect9 possibil' ē suba īcorpea ita bñ ē pns memorie hoīs ⁊ ymagīatiue qn̄ ī organo istaz̄ ôtutuz ē hūiditas causans sompnū sicut qn̄ nō ē in eis h9 mōi hūiditas. Tn̄ sine dubio hūiditas illa nullo mō pōt īpedire oseruatōz spēi ītelligibil' dependētis a spē exīnte in una istaz̄ ôtutū corpeaz̄ ⁊ sic remanet principiū ꝓpinquū spēi ītelligibil' actiuū nō īpeditū ⁊ remanet subm ꝓpriū. s. intellcūs possibil' q̄re g̃ nō remanēt h9 mōi spēs ! ymaginamur ꝙ sicut lumē remanet in oyaphano q̄diu ē pns ei corp9 luīosū. sic spēs ītelligibilis remanebit ī ītellcū possibili q̄diu remanet spēs in ôtute ymagīatiua hoīs aut memoratiua Ex hoc g̃ pōt ocludi corrolarie ꝙ act9 uitutis cogitatīe ꝓpe nō ē simpl'r ⁊ p se nccīus ad generationē spēi ītelligibilis que ꝑ recepta ē ī ītellcū Nā si ita eēt ille act9 eēt nccīus ad oseruationē ips9 spēi intelligibilis. Cū. n. aliq̄ forā īmediate ꝓducit ab aliquo agēte ⁊ ab eodē īdiget oseruari oē qđ est necessariū agēti ad ꝓductōz alicuius forē ē necessariū ad oseruationē ei9. sicut uidem9 in generatiōe luīs in oyaphano a luīe exīnte ī corpe luīoso. qa oē qđ ē necessariū ad ḥ ꝙ lumē cōpis luīosi genez̄ lumē in oyaphano ē etiā necessariū ad ḥ ꝙ lumē corpis luīosi cōseruet lumē in oyaphano. sil'r aūt ⁊ in alijs. cū g̃ actus cogitandi nō sit nccīus simpl'r ad cōseruationē spēi ītelligibil'. imo pōt spēs īmanere hoīe nihil cogitāte ut dormientibꝫ otigit sequit̄ ꝙ h9 mōi actus nihil facit ad generatiōz spēi intelligibilis. Et si queriť q̄re g̃ iste act9 ad actū ītelligendi requiť. Credo saluo meliori iudicio ꝙ requiť tanq̄ pricipiū oispositiuū qđ inducit ꝓpinqssimā dispositionē requisitā ad actū ītelligendi. ⁊ sic ôtus ymaginatiua ⁊ memoratīa inducūt quandā dispōnē siue ꝓparationē q̄i remotā. Actus aūt cogitādi inducit dispōnem uel ꝓparationē ꝓpinqssimā. ⁊ ḥ uř fuisse intentio ōm̄. in isto 3°. ōm̄to 2°. ubi sic dīc. Iste. n. ôtutes sūt q̄i res q̄ ꝓparāt mām artificij ad recipiēdū actionē artificis. ⁊ in hac auctoritate gauisus est aīus me9 cū dei laude Sed una auctoritas ōm̄. uř otradicē pōni ꝑdicte. dīc. n. ōm̄. in isto 3° ōm̄to 39° ꝙ nccē ē ut forē exīntes sint ī intellcū scdm uelocitatē ⁊ tē uelocioris trāsmutatōis non fixā. ⁊ ꝙ ille eedē forē sint exīntes extra aīaz in rebꝫ sensibilibꝫ scdm ꝙ hītus ōsistit in hīte hītū ⁊ res fixa ī re patiēte. Si aūt spēs ītelligibilis remanēt in ītellectu p9 ōsiderationē actualē tūc nō manēt sicut res uelocis trāsmutatōis nō fixe īmo sicut habit9. ⁊ ḥ qōē auctoritas difficilis ē ad exponendū. ôtinaz ego scirē qđ ipe p ḥ intēdit Forte uult dicē ꝙ ipe forme q̄tū ad intellectōz actualē ⁊ q̄tū ad dispōnem ꝓpinquā ad intelligendū nō sūt fixe ī intellectu. ß q̄tuz ad species primo receptas bñ sūt aliq̄l'r fixe. ⁊ sūt hītus intellcūs Alr dicūt alij ꝙ ḥ ꝓ tanto dīc ōm̄. qa q̄tūcunq; spēs remaneat p9 intellectōz actualē tn̄ sp indiget ad sui oseruatōz fantasmate tanq̄ oseruāte ꝓpinq̄. sicut lumē in oyaphano indigz lumine corpis luīosi ⁊ spēs ī speculo indiget obo cui9 ē spēs. ⁊ talis forā nō mētur dici hītus nec aliquid fixū ß res uelocis trāsmutatōis nō fixa. Hoc autē q̄uis sit dictū subtile tn̄ forte n̄ ē oīo uez̄. qa ōstat ꝙ forē exīntes extra aīaz in sensibilibꝫ sūt ibi p modū hītus ⁊ fixe ut dicit ōm̄. in ôbis p̄dictis ⁊ tn̄ oēs forē oīum istoz inferiorz̄ dependēt in oseruari ab īfluētia celesti in tm̄ ꝙ si nō eēt celū n̄ eēt aliq̄ istaz̄ forāz̄ inferiorz̄ scdm ōm̄. in de suba orb̄. ⁊ Az̄. satis

ĩnuit in ꝑ methaurorꝝ. ubi dicit sic. Est aũt dtigus ex nccitate iste mũdus inferiõ supiozibꝫ lationibꝫ ut oĩs ỏtꝰ ipiꝰ gubneť inde. ¶ ꝑõt ģ dici ad qõz q si p spẽm intelligibilẽ intelligať disꝑõ cãta a forma que ẽ in ỏtute memozatiua uel a fora que ẽ ĩ ỏtute ymaginatiua talis spẽs bñ remanẽt in intellcũ defi ciẽte actuali intellectõe mõ ꝑus dicto. si uero p spẽ ciẽ intelligam⁹ ꝓparatõz cãtã ab actu uirtutis cogi tatiue illa nõ remanet cessante intellectõe sicut nec remanet ipe actꝰ uirtutis cogitatiue. Et uť q scdm ls oz dicẽ q ad intellectõz eiusdẽ qdditatis. vbi gra albedis requiť duplex spẽs intelligibiľ. q̃ꝝ una est cãta a fora albedinis exĩte in ymaginatiua hũana alia vero ẽ cãta ab actu uirtuť cogitatiue ⁊ hec est pfectioz q̃ꝝ ꝑma. sicut cogitatiua ẽ nobilioz ymagi tiua. q aũt ꝓparať facta ab actu uirtutis cogitatiue cozzumpať cessante illo actu ꝑz. qa alť ꝓpetuaret in intellcũ cũ nõ possit aliq̃ mõ cozzũpi nisi ꝑ defectũ illiꝰ actꝰ. Et certũ ẽ q actꝰ uirtutis cogitatiue defi cit siť cũ actuali intellectõe. qa uirtꝰ cogitatiua non ẽ uirtꝰ dseruatiua uel reseruatiua scdm dm̃. q̃re ẽc ¶ Nec ẽ incõueniẽs q uniꝰ rei dŕse sint spẽs intelli gibiles siť in intellcũ q̃ꝝ una ẽ pfectioz q̃ alia. sicut etiã in aĩa sensitiua spẽs albedinis que ẽ in uirtute ymaginatiua ẽ pfectioz ea q̃ ẽ in visu. ⁊ sic de mulꝺ alĩs actionibꝫ. Et in ista qõne locutꝰ sũ ut plures. ¶ Itẽ arguiť ad ꝓncipale. Si nlla sp ẽs intelligibiľ remanẽt in intellcũ pꝰ actualẽ intellectõz q̃ťꝝ pꝰ co gnitõz dpletã intellcũs in habitu ⁊ intellcũs agẽs diũgereť intellcũi possibili ut fora sicut ponit dm̃. in iſtoz°. ⁊ de ls amplꝰ ingreť inferꝰ. nõ. n. uť aliq̃ cã illiꝰ copulatõis seu vnõis tũc plꝰ q̃ ꝑus. ¶ Ad ꝓmã rõnem cũ dŕ. oẽ actu abstractũ ẽc. ꝑõt dici q illud ꝑõt intelligi duplr. Vno mõ q sit actu intelle ctũ q̃tũ ẽ ds se ita. s. q ñ idigeat ad suã intellectiõz alia abstractõe. ⁊ ls bñ ẽ ocedẽdũ. Alio° q sit actu intellcm̃. i. q intellcũs hẽat actu eiꝰ intellectiõz ⁊ ls nõ ẽ necessariũ. Sic aũt dicẽtur ĩ ꝓposito q spẽs in telligibilis exĩs in intellcũ pꝰ actũ intelligẽdi ẽ ac tu intellcã q̃tũ ẽ de se ita. s. q ad eiꝰ intellectõz nõ requiť noua abstractio spẽi intelligibiľ. ß nõ ẽ actu intellcã sic q intellcũs hẽat intellectõz actualẽ ipiꝰ Et ex ls ꝑz falsũ eẽ ls qd aliq dicũt q spẽs intelligi bilis ĩtelligiť intellectõe que ẽ idẽ cũ eiꝰ suba ⁊ ñ paliquã intellectõz aliã ab eiꝰ suba. Si. n. ita esset tũc sine dubio q̃ncunq̃ remanẽt spẽs remanẽt eiꝰ intellectio. ⁊ sic ipa ĩtelligẽtur ab intellcũ in q̃ esset eiꝰ intellectio. ĩpossibile. n. ẽ q ĩ intellcũ exĩstat in tellectio alicuiꝰ q̃n intellcũs intelligat illud. ¶ Alĩ dicũt q ista ꝓpõ. oẽ actu abstractũ ẽc. ẽ vã ds subĩs ⁊ nõ de accñtib⁹. spẽs aũt intelligibiľ ut dicũt nõ ẽ suba sed accñs. ¶ Itẽ aliq dicũt q ista ꝓpõ ẽ vã de illis actu abstractis q̃ nõ ordinãtur ad recipiendũ actũ ĩtelligẽdi. spẽs aũt ĩtelligibiľ ordinať ad reci piendũ intellectõz q̃re ẽc. ¶ Ad aliã buiter potest dici q nõ remanẽt oĩa ꝓncipia ꝓpinq̃ ipiꝰ ĩtelligẽ qa nõ remanet actꝰ cogitatiue ⁊ ille ẽ ꝓncipiũ dis positiuũ qđ ĩducit ꝓpinqssimã ⁊ ultimã dispõnez ad ĩtelligẽ. Ex q̃ etiã manifestũ ẽ falsũ eẽ qđ aliq dsueuerť dicẽ q intellcũs possibilis ds se sũme ẽ dis posit⁹ ad oẽm intellectõz. ls. n. ẽ puꝝ mendacium ĩmo ẽ indispositꝰ ⁊ ĩ potentia remota ⁊ indigz ꝑpa rationibꝫ dŕsis ad hũc actũ recipiendũ q̃ qdẽ ꝑpa ratões ei impmunť a vtutibꝫ organicis ꝓprijs hꝫi Et ls testať pulchre dm̃. ĩ auctozitate ꝑallegata. ille n. vtutes. s. memozatiua ⁊ ymagiatiua sũt res que ꝑparãt mãm artificij ad recipiendũ actõz artificis. Quid aũt sit ĩmediatũ ꝓncipiũ actiuũ ⁊ opletiuz ipsiꝰ intelligẽ iferiꝰ uidebiť. ¶ Ad aliã cũ dŕ. vna ⁊ eadẽ vtus ẽc. ꝑõt dici q illud ueꝝ ẽ in vtutibꝫ or ganicis. qa vtus bñ receptiua requiť aliã dispõnem in organo q̃ꝝ reseruatiua. ut dŕ in de memozia ⁊ re miniscẽtia. vtus qdẽ ŕceptiua ⁊ ñ bñ dseruatiua re quiť magis aliqđ dominiũ hũiditatis. ⁊ reseruatiua requiť dominiũ siccitatis. hũidi. n. ẽ bñ ⁊ faciliter moueri ⁊ recipe lz nec diu nec bñ dseruet. ß siccita tis ẽ diu ⁊ bñ ꝺ seruare lz cũ difficultate recipiat. ⁊ ls ẽ doctrina Auerois in suo li° de mẽozia ⁊ reminis cẽtia. ¶ Ad aliã ꝑõt dici q ñ ẽ silr de sensu pticulãi ad sensibile ⁊ de intellcũ ad ĩtelligibile. qa cessante sensatõe sensus pticularis. s. cũ sensibile ẽ remotũ nõ remanet aliqđ dseruatiuũ spẽi sensibiľ in sensu pticulari. ⁊ iõ nõ remanet illa. ß absente ⁊ deficien te ĩtelligibili ⁊ intellectõe bñ remanet dseruatiuũ ꝓncipiũ spẽi ĩtelligibilis. s. spẽs exñs ĩ memozatia ⁊ cogitatiua ⁊ ymaginatiua. Vñ Aꝝ. dicit in z° huiꝰ q absentibꝫ sensibilibꝫ insũt spẽs ⁊ fantasmata. ⁊ ĩ z° huiꝰ dicit Aꝝ. q nos intelligimꝰ cũ uolumus i. sine ꝑntia intelligibiľ exteriozis nccio requisita. qa s. ulia quodãmõ sũt in aĩa abñtibꝫ sensibilibus ut ꝓus exponebať. Et dm̃. dicit ibidẽ q mouẽtia uir tutẽ ulez sũt entia intra aĩaz hũanã sp ĩ actu. s. pꝰ q̃ sentimꝰ ea ⁊ reseruata sũt in vtutibꝫ interiozibꝫ. ⁊ hoc ĩtelligẽdũ ẽ ptículariť. s. q aliq̃ talia entia mo uẽtia sũt intra aĩam hũanã sp ĩ actu. s. intẽtiones ymagĩate q̃ sũt mouẽtes in potẽtia ad intelligeť ꝑ tãto qa nõ mouẽt nisi ad dispõnem ꝑ quã ĩtellcũs fit in ꝓpinq̃ dispõne siue potẽtia ad intelligẽ quať nõ ualet sicut dictũ ẽ q̃re ẽc.

Queriť. Vtꝝ spẽs intelligibilis sit ꝓncipiũ actiuũ intellectõis. Arguiť ꝑ q sic. qa hĩtus ĩtellectuaľ ẽ ꝓncipiũ actiuũ dsideratõis. sed spẽs ĩtelligibiľ forata ĩ intellcũ ẽ idem cũ hĩtu ĩtellcũali q̃re ẽc. maiõ ꝑ põ ꝓbať. qa ostat q hĩtus intellcũalis informãs intellcm̃ ẽ ꝓncipiũ dsiderationis. ut satis ꝑz ex 6° ethicoꝝ. ⁊ ñ ꝑõt eẽ ꝓncipiũ mãle siue subz. qa illđ ẽ intellcũs. nec forale. qa illud ẽ qdã actꝰ q non hz cãm foralẽ. qa fore non ẽ fora. nec ẽ cã finalis imo magis eo°. hĩtus. n. ordinať ad actũ secundũ tanq̃ ad finẽ utz ꝑ ethicoꝝ q̃re ẽc. minoz recipiť ꝑ mani festa. habitꝰ. n. intellcũalis nõ dŕ eẽ aliud nisi spẽs intelligibilis rei formata in ĩtellcũ ita q hĩtus scie idẽ ẽ q spẽs intelligibilis rei scite ut coĩt dŕ quare ẽc. ¶ Itẽ intellcũs hñs in se spẽm intelligibilem opať ꝑ se ipm̃ ⁊ intelligit. ut ulť Aꝝ. ĩ illa pte. Qm̃ aũt sic singula fiãt. ls nõ dtingẽt nisi spẽs intelligi bilis eẽt ꝓncipiũ effectiuũ intellectõis siue ipiꝰ in telligẽ q̃re ẽc. ¶ Itẽ spẽs intelligibilis aut ẽ ꝓnci piũ effectiuũ intellectõis aut ẽ ꝓncipiũ receptiuuz eiꝰ ꝑ sufficientẽ dĩonẽ. ß nõ ẽ ꝓncipiũ receptiuũ. qa illud in q̃ recipiť intellectio intelligit ut uť manife stũ. ⁊ sic spẽs intelligibiľ intelligẽt sicut illud in q̃ recipiť calefactio calefacit q̃re ẽc. ¶ Itẽ oĩs fora ẽ ꝓncipiũ actiuũ alicuiꝰ opatõis. ls uť eẽ de intẽtiõe Aꝝ. z° de generatõe. ubi dicit q moueri ⁊ pati est mae. alteriꝰ ẽo ꝓncipiũ ẽ mouẽ ⁊ agẽ. s. fore. ß spẽs intelligibilis ẽ q̃dã fora exñs in intellcũ ut manifestũ ẽ. ⁊ ñ uť eẽ ꝓncipiũ actiuũ alicuiꝰ opatõis nisi eiꝰ q̃ ẽ facẽ intellectõz q̃re ẽc. ¶ Oppositũz arguiť. forma inhẽrẽs alicui subo nõ uť agẽ aliquã opatõz in illud subm. ut caliditas in igne nõ uť aliqđ agẽ in ignẽ. silr ⁊ ĩ alĩs. ⁊ sic fora nõ agit in suã mãz ut coĩter dŕ. nũc aũt spẽs intelligibiľ ẽ fora inhẽrens intellectui ut oẽs ocedũt. intelligere aũt nõ recipiť nisi in ĩtellcũ ut coĩter dŕ ⁊ ocessum ẽ ab oĩbꝫ quať ẽc. ¶ Ad istã qõnem dŕ buiter ut mihi uť q spẽs intelligibiľ alicuiꝰ rei nõ ẽ ꝓncipiũ ꝑ se actiuuz seu elicitiuũ intellectõis illiꝰ rei. Et ad ls ꝓbandũ sup pono aliq̃ q̃si ꝑ se nota. ¶ Primũ est. q illud ẽ ens

q. XVII

nobili⁹ simplr cui⁹ opatio ē nobiliō simplr nobilis
sima opatōe alteri⁹. 7 hāc nō curo ꝓbare qa credo
ꝙ null⁹ sani capitis eā negaret. ¶ 2° ꝙ ꝓducē aliqd
opletiue 7 pfectiue ē opatio nobilioꝛ ꝙ illud ideꝫ
recipe. 7 mouē uel agē motū ē nobilioꝛ opa° ꝙ re-
cipe ipm. sic aūt in aliis. Et ꝟ bñ uꝝ intendere oñ.
in isto 3° oñto. 19°. ubi ꝓbat ꝙ opatio intellcūs pos
sibilis ē magꝛ diminuta. i. min⁹ nobil opationibus
alioꝛū intellectuū inferioꝛ p ꝟ ꝙ ei⁹ opa° ē passio.
alioꝛ duo actōes. Agere duo nobili⁹ ē ipso pati scdm
idē. 7 hāc uꝝ Aꝛ. supponere in 3° ethicoꝛ ca° de libe
ralitate. ¶ 3° accipio ꝙ spēs intelligibil rei sensibilis
nō ē aliqd simplr nobili⁹ ꝙ potentia intellectiua q̄
intelligit ipa res 7 ꝟ sic ē bñ ꝺcedēda. potentia. n.
intellectiua aut ē idē eentialr cū suba aīe ītellectīe
aut ē quedā nālis ôtus ipsi⁹ 7 ꝓpinqoꝛ ei⁹ nature
ꝙ spēs intelligibilis q̄ ē qdā accns aduenticiuꝫ 7
sepabile. Itē qs diceret ꝙ spēs intelligibil albe-
dinis sit aliqd simplr nobili⁹ ꝙ potētia ītellcūa q̄
intelligit albedo. 7 ꝺfirmat. qa spēs sensibil nō est
simplr nobilioꝛ 7 digniō ꝙ potētia sensitiua. Quis
n. sane mentis diceret ꝙ spēs nigredīs eēt aliquid
simplr nobili⁹ ꝙ uisus ? g̃ sic spēs ītelligibil nō ē
aliqd simplr nobili⁹ ꝙ intellcūs. Ex his sic arguit
Si spēs ītelligibil eēt p se ꝓncipiū actiuū ītellectio
nis ipsa eēt simplr nobilioꝛ potētia ītellectiua qđ
ē otra tertiā supp̄onem. 7 pꝫ oña ex aliis duobꝫ. nā
illud ens ē nobili⁹ cuius opatio ē nobilioꝛ nobilis-
sima opatōe alteri⁹. nūc aūt opatio spēi intelligibil
eēt nobilioꝛ opatōe pfectissima potētie intellectīe
qa pfectissima opatio intellcūs possibil ē recipe in-
tellectō; ut manifestū ē p se. Ꝟ efficē intellectionē ē
opatio nobilioꝛ ꝙ recipe eā utꝫ ex secūda supp̄one
g̃ ꝛc. Et mihi uꝝ ꝙ ille ꝓpones sūt firme 7 nāl in
tellecte 7 ꝺcesse ab oī ydoneo ad ꝓbiam. ¶ Itez il-
lud qđ ē ꝓncipiū p se receptiuū alicui⁹ act⁹ nō est
ꝓncipiū actiuū illi⁹ eiusdē. hāc aūt sumo ꝓ maīfe-
sta. Ꝟ spēs ītelligibil ē ꝓncipiū receptiu ū intellecti
onis. ꝓbo. qa intellcūs possibil aut recipit ītellectō
nē īmediate aut mediāte spē intelligibili. ꝟ oīo est
bñ sufficiēs. Ꝟ non ē ꝺcendū ꝙ īmediate. qa īmedi
ate recipit spēm ītelligibilē ut oēs ꝺcedūt. cū g̃ spe
cies sit aliud ab intellectōe ut ꝓbatū ē supi⁹ 7 hēat
ꝺdinē ad ipm intelligē ut act⁹ ꝓmus ad secundū;
seqr̄et ꝙ unū 7 idem susceptiuū īmediate reciperet
duo ꝺrsa quoꝝ unū ꝟ ꝺdinē ad aliud. qđ uꝝ esse
absurdū q̄re ꝛc. Itē si spēs intelligibilis eēt per
se ꝓncipiū actiuū intellectōis tūc ipsa facēt de potē
tia intellectis actu intellcā. qđ uꝝ absurdū. qa ꝟ uꝝ
ee opatio intellcūs agētis ut uꝝ uelle oñ. in isto 3°.
¶ Ad ꝓmā rōem nego maioꝛē. 7 ad ꝓbatōz ꝺico
duiter ꝙ hītus ītellcūalis ē pricipiū ꝺsiderationis
in genere cause mālis seu subiue n qdē ꝓncipalis Ꝟ
ꝺspositiue ita ꝙ hītus intellectualis ē q̄daꝫ ꝓpara°
seu ꝺspō intellcūs ad recipiendū ipam intellectōz
nec aliā p se cālitatē hꝫ sup intellectōz ut credo. nec
ē incōueniēs unū accns ee ꝺspositiuū 7 ꝓparatiuū
subi ad aliud accns ut ꝟ uideri 4° methaph. 7 5°.
7 ad minoꝛē cū ꝺr. ꝙ spēs intelligibil ē hītus ītel-
lectualis. de ꝟ sūt dubitatōes nō pauce 7 spāliter
utꝫ scīa sit idē cū spē intelligibili rei scite 7 de hoc
erit spālis qō. Ad aliā cū ꝺr. intellcūs habēs ꝛc.
ꝺico ꝙ Aꝛ. ibi sic loqr̄. Cū autē sic singula fiant ut
sciens ꝟ ꝺr scdm actū. ꝟ aūt ꝺfestī accidit cū possit
opari p se ipm. sic ītelligo. i. cū possit opari p se ipm
ꝟ ē ꝙ possit recipe opatōz suā ita ꝙ hēat potentiaꝫ
ꝓpinquā ad recipiendū eā 7 cū hoc ꝺsonāt uerba
q̄ sequūtur. Est g̃ 7 tūc potētia quodāmō. s. ī potē-
tia ꝓpinq̄ que 7 pri⁹ erat in potētia remota. Unde
oñ. ponit ibi ꝺziam inᵗ potētias ꝓpinqs 7 rēotas
ꝓpinque. n. actui sūt q̄ agūt. i. opant p se. 7 expoit
se ipm. 7 nō indigent extrahēte eas de potentia ad
actū. remote ꝺo indigēt. Et ē bñ notandū ꝟ dictū
oñ. ꝟ. n. ꝺzīa inᵗ potētias ꝓpinqs 7 remotas non
pōt ꝺificari de potētijs actiuis. qa sine dubio potē-
tie actiue nō indigēt extrahēte eas de potētia ad ac
tū. debet igitꝫ ꝟ ꝺzīa ītelligi de potētijs passiuis ita
s. ꝙ potētia passiua rmota idiget aliq̄ extrahēte eā
ad actū quo ꝺisponaꝫ ad rceptiōz ultimi ꝺplemēti
sicut ꝺyaphanū ad ꝟ ꝙ recipiat spēm colorꝭ indi
get luīe quo ꝺisponaꝫ ad receptionē illi⁹. Ꝟ potētie
passiue ꝓpinq̄ nō indigēt ulteri⁹ aliquo extrahēte
eas de potētia ad actū ꝺispositiuū seu ulteriorē ꝺis-
pōnem. q̄uis. n. bñ indigeāt aliq̄ extrahēte ad ulti
mū actū pficientē. ut ꝺyaphanū illuīatū nō idigꝫ
ulteriorī ꝺispōne nec agēte ꝺispositiuo sed bñ indi
get colore ad recipiendū spēm colorꝭ. nūq̄. n. ꝺya-
phanū illuminatū ꝓducēt in se intentionē colorꝭ
q̄tūcunqꝫ sit in potētia ꝓpinqssima. sic aūt matia
pma q̄tūcunqꝫ eēt ꝺispositā ad formā subalem ali-
quā nūq̄ tn eaꝫ recipet Ꝟ idiget aliq̄ agēte. Et uꝝ
ꝺispositio ꝓpinq̄ ad recipiendū aliquē actū nō effi
cit illū actū in illo subo. 7 sic intellcūs possibilis ī-
formaꝫ spē intelligibili 7 ꝺispōe quā accepit a co-
gitatiua ē in potentia passiua ꝓpinq̄ ad recipiendū
intellectionē 7 nō idiget ulteri⁹ aliq̄ ꝺisponēte ex
trīseco de neccitate extrahēte ipꝫ de potētia ad actū
ꝺispositiuū. tn nūq̄ ꝓducēt intellectōz p se ipsum
sed idiget aliquo ꝓncipio actiuo. Quid aūt sit il-
lud posteri⁹ est ingrendū. Si qs aūt ꝺcedēt ꝙ ipe
intellcūs actuat⁹ spē ītelligibili p ipam spēm ꝓdu
cit actū intelligēdi p se. 7 p suā nām ipam recipit
ut coīter ymaginātur mlti. seqr̄et ꝙ spēs intelligi
bilis hēret nobiliorē cālitatē sup intelligē ꝙ intel-
lectus possibilis. cālitas. n. ꝓncipij p se actiui ē no-
bilioꝛ cālitate ꝓncipij receptiui. qđ ē oīo absurdū
Et ē ꝺsiderandū ꝙ potētia passiua rēota ad aliquē
actū 7 potētia ꝓpinq̄ ad illū nō ē penit⁹ una 7 eadē
potētia realr sed multū ꝺrsa sicut etiā potētia ꝓpin
qua actiua 7 remota. Sed de ꝟ magis ꝺiscutienda
ē ueritas sup 5° methaph. 7 in quadā qōne quam
ꝺzdinaui p⁹ tractatū de spē intelligibili sūt aliqua
tractata de ꝟ. Considerandū ē etiā ꝙ in illꝭ tracta
tibꝰ de spē ītelligibili qs ꝺzdinaui aīn ꝺixi spēm in
telligibilē p se ee īmediatū ꝓncipiū receptiuū ītel
lectōis. sed ibi q̄rtū ad ꝟ loqbar scdm illos qui po
nūt ꝙ act⁹ cogitatiue nihil agit in ītellcm qa nihil
ꝺferebat ad ꝓpositū meū. Intendebā. n. ꝓbare ꝙ
ipsa spēs ītelligibilis nō ē p se ꝓncipiū effectiuū in
tellectōis utꝫ inspiciēti ibidē. Et ad ꝟ sufficit ꝙ sit
ꝺispō uel ꝑpara° subi ad recipiendū. ꝟ aūt ueꝫ est
ꝙ spēs ītelligibilis ē ꝺispō īmediata sup illas q̄ re-
manēt p⁹ actū ītelligēdi 7 sic ītelligi pōt illud dic-
tū. Ad aliā ꝺico ꝙ spēs ītelligibil ē ꝑparatio seu
ꝺispō ad recipiendū intellectōz. Et cū arguit ex ꝟ
ꝙ ipsa spēs ītelligibil ꝛc. ꝺico ꝙ nō seqr̄. qa intelli
gere nō recipit in ea tanq̄ in ꝓncipali subo 7 ꝑ sed
ut in ꝺispōne necessatio req̄sita. Et cū ultra accipit
ꝙ oē illud in quo recipit intelligē ītelligit. ueꝫ est
in quo recipit ut in subo ꝓncipali 7 subsistēte sed
alit nō. ôbi gīa. ꝺstat ꝙ uisio nō recipit in aīa uisi-
ua nisi sit ibi magnitudo utꝫ ex 2° de aīa. 7 tn nō se
qtur ex ꝟ ꝙ magnitudo uideat. sic ipsa uisio nūq̄
recipetur in aliquo ꝺzgano nisi ibi eēt ꝺyaphanei
tas 7 luꝫ aliquo mō. 7 tn n seqr̄ ex ꝟ ꝙ ꝺyaphanei
tas uideat uꝝ luꝫ. sic act⁹ tangēdi nūq̄ recipetur ī
aliquo neruo nisi hēret caliditatē uelut quādā ꝺis-
pōnem ad tactū. n tn ꝓpr ꝟ ē ꝺicēdū ꝙ caliditas co
gnoscat tāgibilia. Sed aliqs cauillaret. qa sicut al
bedo nō pōt ee in aliquo subo qn illud ꝺicaꝫ albū.
vñ 7 supficies ꝺr alba q̄uis nō sit subꝫ ꝓncipale al-
bedīs. sic in nullo uꝝ ee intellectio qn illꝺ denoiet

intelligēs. ⁊ sic spēs ītelligibilis eēt ītelligēs quod ē ridiculū. ¶ Dico ꝙ nō ē sīle. qa albedo nō ē accns ꝓpū subē in qua existit iō pōt cognoīare aliqd aliud. ß intelligē ē accns ꝓpu; aīe ⁊ iō ñ pōt cognoīare nisi aīam aut aīatū scdm aīam. ¶ Et forte nō eēt magnū pctm̄ dcedē ꝙ spēs ītelligibilis ītelligit ī prore ⁊ p accns inq̄tū ē in eo qđ ve ītelligit ⁊ ꝓpe. sicut cōce dim⁹ scdm Aug. ꝙ albedo edificat qa accntalr ē coniūcta edificatōi q̄uis ħ nō sit oīo sīle. ꝓma tm̄ solu° ē melior. qa cognoīat aīam ītellectiuā scdm ꝙ distī guit a q̄cunq; alio qđ nō ē aīa intellectiua uel cuⁱ aīa intellectiua nō ē act⁹ uel ps ⁊ iō nō cognoīat spē ciē intelligibilē. ¶ Pōt tm̄ dcedi ꝙ spēs intelligibil' ē illud quo intellcūs ītelligit cū sit illud q̄ recipit ī tellectū. ita ꝙ sicut illud qđ recipit ītellectū ītelligit p̄. sic illud quo aliqd recipit ītellectū ē illud q̄ aliqd ītelligit. ⁊ ħ ē va solutio. ¶ Nō. n. spēs ītelligibilis recipit intellectū sed ē illud q̄ intellcūs recipit intellectū. cū ĝ accipit in argumēto. qcqd recipit intellectū ītelligit. dcedendū ē. ⁊ sīle illud in q̄ recipit intellectio. ⁊ ad minorē. spēs intelligibilis recipit intellectū. certe nō ē uer. ß ē illud quo aliqd recipit intellectionē. nec in spē recipit intellec° ß in alio recipit p ipam spēm q̄re ꝛc. nec alio mō ē ītelligendū ꝙ superficies sit alba nisi qa ē illud q̄ aliqd ē albū subiue. sīle aūt ⁊ ī aliis hmōi. ¶ Ad aliā pōt dici ꝙ illa ꝓpō ē va in formis subalibꝫ sed ī for accntalibꝫ nō or. Si. n. cuiuslibet fore accntalis eēt actio aliq̄ cū actio sit quedā fora accntalis. ⁊ sic actionis eēt actio ⁊ sic in īfinitū ꝓcedētur qđ ē incōueniens. mō spēs intelligibilis ē q̄dā fora accntal' q̄re ꝛc. ¶ Vel pōt negari maior. qa cū or. fore ē agere ⁊ ꝙ oē agere ⁊ mouē ē fore. dcedit ħ. ß ñ segtur ea°. ꝙ oīs fore sit agē qa ꝓcedētur ī īfinitū ut coīt or.

9

XVIII

Consequenter q̄rit. Vtr scīa sit idez qđ spēs ītelligibilis rei scite. ¶ Arguit p ꝙ nō. qa scīa ē cognitō ītellectualis sicut scire ē cognoscere ītellectualr. ß spēs intelligibil' nō ē cognitio ītellectualis utz ex pdicd q̄re ꝛc. ¶ Itē scīa ē effect⁹ demōstratōis utz p p⁹tior sed spēs intelligibilis ñ ē effcūs demōstratōis ut manifestū ē. nā aliqs pōt hre spēm intelligibilē trianguli ⁊ tm̄ nō hz demōstrationē ad ħ. pbandū. s. ꝙ triā gulus hēat tres angulos ꝛc. ¶ Itē si sic eēt tūc stati cū aliqs hēret speciē intelligibilē alicuⁱ rei scibil' in se hēret scīam p⁹q̄ eēt unū ⁊ idē. ons ē falsū. qa in īstanti in quo aliqs intelligit albedinē p̄ hz spēz intelligibilē albedis ⁊ tm̄ nondū hz scīam illius albedis. ¶ Itē hītus ītellectual' cātur ex actibꝫ ut p; ex z° ethicor. sed spēs intelligibilis nō cātur ex actibꝫ dsiderādi imo p̄cedit eos ut manifestū ē quar ꝛc. ¶ Itē si scīa eēt spēs ītelligibil' rei scite. aut eēt spēs subi aut p̄dicati aut utriusq;. ß nllo istor mōr q̄ ꝛc. maior p;. qa scīa ē de dcone demōstratōis ut p; p p⁹terior ⁊ 6° ethicor. ⁊ ipa dcō nō otinet realr nisi subm ⁊ p̄dicatū. inhereīa. n. passiōis ad subm non ē aliud realr ab ipsa passiōe. ⁊ sic p; maior. ⁊ mi nor ꝓbat. p̄ ꝙ scīa nō sit spēs intelligibil' ipⁱ subi. qa scīa ē hītⁱ oplexi alicuⁱ cū sit effcūs demōstratōis que ē instrm notificādi oplexū ut p; z° posterior. ipm aūt subm nō ē aliqd oplexū. ⁊ eade tō ē d spē p̄dicati. nec ē dicendū ꝙ scīa ē aggregatū ex vtraq; spē. qa cū spēs subi ⁊ spēs passiōis sint fore diuerse scdm spēm non pōt ex eis aliqd vnū p se oponi. scīa aūt or ens unū p se. alr. n. nō eēt spēs alicuius generis q̄re ꝛc. ¶ Itē si scīa eēt spēs intelligibil' tūc scīa cāret ab eo qđ est in vtute memoratiua hoⁱs ymagīatiua. ab istis. n. īmediate cātur spēs intelligibilis ut ꝓbatū ē pus. ß ons ur incōueniēs. nullⁱ n. dīc ꝙ spēs exns in memoratiua aut ymagīatiua faciat scīam q̄re ꝛc. ¶ Oppositū or coītet ꝙ scīa nihil aliud ē q̄ spēs intelligibil' rei scite firmate ī ītellcū. ⁊ ur plane intentio frīs Thome sup istū tertiū in illo ca°. Cū aūt sic singula fiāt. Et idē ī 7° phisicor ca°. At vo neq; intellcīua pte aīe. ¶ Ad istā qōnē ur mihi eē dicendū saluo meliori iudicio ꝙ scīa nō ē idē eēntialr cū spē ītelligibili rei scite. ⁊ intelligo ħ p scīam hītuz intellectualē distinctū ab illis q̄tuor habitibꝫ ītellectualibꝫ q sūt sapīa. intellcūs prudētia. ⁊ ars. vbi gra. hītus ītellectual' dī ista cōclusione triāgulⁱ hz tres angulos eq̄les duobⁱ rectis nō ē idē qđ spēs intelligibil' quā hz ipe sciēs de hoc scibili. sīle aūt ⁊ in alīs hmōi. ¶ Et ħ. pbo q busdā rōnibⁱ p̄actis magl declarādo eas. p̄ sic. Illi hītus nō sūt idē quoz unⁱ accipit ac acqrit ex actibⁱ ītellectualibⁱ ⁊ alⁱ nō acqrit ex actibⁱ intellectualibⁱ ħ ē euidēs p se. ß spēs ītelligibilis firmata ī ītellcū nō acqrit ex actibꝫ dsideratōis. īmo possībile est ꝙ cū aliqs semel uiderit triangulū ul' albedinē ꝙ ipe reseruet eiⁱ spēm ī ymagīatiua sua ⁊ in ītellcū p lōgum tēpus absq; actuali cogitatōe ⁊ ītellectōe. sed scīa acqrit ex pluribꝫ actibꝫ dsiderādo inhērentiaz p̄dicati ad subm p⁹ dsideratōz p̄ncipioz ex quibus nccīo segtur illa dcō ut īnuit Aug. in 9° methaph. Cū. n. frequēter dsiderat aliqs triangulū hre ꝛc. nō absolute sed p⁹ dsideratōz p̄ncipioz demōratiuorū ordinatoz ex qbꝫ nccīo segt triangulū hre tres angulos. ⁊ ex illa frequēti dsideratiōe illiⁱ dcōnis p⁹ sua p̄ncipia derelingt intellcūi quedā habilitas actualis ad ꝓmpte dsiderandū talē dcōnē p⁹ sua p̄ncipia. ⁊ idoneitas illa siue habilitas acqsita ē habit⁹ scientificus pficiēs intellcm̄ ad uerā ⁊ certā cognitionē hⁱ dcōnis. ⁊ forte ħ habilitas nō acqrit tota sīle in uno ⁊ eodē instāti sed scdm ptes in dīs istātibꝫ ita ꝙ in p̄ instāti in q̄ aliqs dsiderat triangulū hre tres angulos uel in ꝓmis instātibꝫ acqrit una ps habilitatis ⁊ p⁹ea in alio īstanti alia ⁊ sic dīnter. Vñ exprimur ī nobꝫ ꝙ q̄to frequēti⁹ dsideram⁹ tⁿto dcōnē ex dsideratōe. i. p⁹ dsiderationē suoz prīcipioz tāto ꝓmptiores ⁊ habiliores sum⁹ ad hⁱ hmōi dsiderator. Cuⁱ signū ē ꝙ etiā ꝓmpti⁹ ⁊ uelocius exprimim⁹ uoces dcōnē illā signtes. Et forte dtingit ꝙ p unū actū dsiderādi bn ⁊ diu cōtinuatū qui eqpollet uel equalet multis discōtinuatis acqrit' ista habilitas uel scdm totū uel scdm magnā ptē. ⁊ ad hoc multū pficit bonitas cogitatiue deseruiētis intellcūi. ⁊ puto ꝙ in ipa vtute cogitatiua generat' cōsīlis habilitas. sed differt. qa habilitas generata in vtute cogitatiua pficit eā ad dsideratōz indīduale; huⁱ triāguli uel illiⁱ. habilitas vo generata in ītellectu pficit ipm ad ꝙhensionē ul'em. Et ꝓpter hoc dicit dñs. z° huⁱ. ꝙ scīa ē ul'ium. expiētia vo que p tinet ad cogitatiuā ē singulatiū ut hr ex phīo methaphⁱ. ⁊ possum⁹ declarare in sīli. or. n. scdm doctrinā coēm ꝙ ī appetitu sensitiuo ex frequēti electiōe opatiōis honeste generat' q̄dā habilitas ⁊ ꝓmptitudo ad eligēdū rcē ⁊ delectabilit' q̄ qdē habilitas acqsita uocat vt⁹ morał. vbi gra. ex eo ꝙ aliqs frequenter eligit dationē moderatam. s. dare qn̄ oz ⁊ quibꝫ oz derelinquit' quedā habilitas ad dationem talē eligendā ⁊ agendā q̄ quidez habilitas or liberalitas. sīle aūt ⁊ in aliis. Sic ē in ꝙposito qn̄ ītellectus speculatiu⁹ frequēter speculat triangulū habē tres angulos p̄cedēte speculatōe suoz p̄ncipioz demōratiuorū q̄ debet p̄cedē demōrationē ex illa freq̄nti dsideratōe relīquit' quedā habilitas seu ꝓmptitudo ad dsiderandū talē dcōnē p⁹ eiⁱ p̄ncipia nccīa. ¶ Et ex his si bn dsideret' appz q̄lr ē intelligendū ꝙ scire uel scīa ē effcūs demōrationis ⁊ ꝙ demōratio est fillogism⁹ faciēs scire scdm quē in hdo ipm scim⁹

ut dr̄ in p̄ posterioꝝ. ℔. n. uerū ē silr̄ mō sicut q̄ doc
trina ⁊ disciplina fit ex p̄exñti cognitōe. i. p⁹ p̄exñ-
tem cognitionē. sic scīa otigit ex demr̄atōe. i. p⁹ de
mr̄ationē. s. p⁹ dsiderationē p̄ncipioꝝ ordinatorū
ex quibꝫ nccio sequit̄ ocl̄o. dmr̄atio. n. ē sillogism⁹
faciens scire. i. p⁹ quē scit̄ ⁊ sequit̄ scire ⁊ scīa scdm
quē in hīndo ipm scim⁹. i. scdm quē p⁹ q̄ habuim⁹
ipm scim⁹. ¶ Nō. n. silr̄ cū hō dsiderat p̄ncipia ocl̄oni
ordīata cōsiderat forr̄alr̄ ipaꝫ ocl̄onē cui⁹ ē scīa. ℌ p⁹
⁊ ex hac dsideratōe frequētata ipsi⁹ ocl̄onis p⁹ p̄n
cipia ordīata relinq̄t hītus ītellectualis pficiēs ad
uerā ⁊ certā dsiderationē ocl̄onis. silr̄ aūt ⁊ in alīs
h⁹mōi. ¶ Queret aūt aliqs ꝓpter quā cām oꝫ in ī-
tellcū fieri talē hītū intellectualē. dico q̄ h̄ ē ꝓ tan
to qa intellcūs possibilis q̄tū ē de se ē indet̄minat⁹
ad uerā cognitionē ⁊ ad cognitionē falsa; respectu
cōplexi occulti uel dubitabilis. uel ad cognitionez
certā que ē sine formidine ad oppositū ⁊ ad cogni
tionē incertā que ē cū formidine ad oppositū ⁊ cuz
credulitate q̄ oppositū eius possit eē uer̄. ¶ Et ꝓpter
istā indet̄minatōz tollendā necessariū est generari
hītū p quē necessario det̄minate inclinet̄ ⁊ pficiat
ad cognitionē uerā ⁊ certā que ē certa pfectio ⁊ra
delectabilis. ¶ Et bñ dixi r̄spcū obi complexi occulti uł
dubitabilis qa respcū complexi p se noti ⁊ oīo certi ñ
ē intellcūs indet̄minat⁹ īmo det̄minat⁹ ad uerazꝫ
certā cognitionē cui⁹ mōi sūt p̄ncipia p se nō coīa q̄
dicūtur nālr̄ intellcā scdm cm̄. in isto ℨ°. ut oē totū
ē maiꝫ sua pte ⁊ h⁹mōi silr̄a. ¶ Ad cognitiōz taliū sine
dubio nō oꝫ hr̄e hītū acqsitū ex frequētatis dside-
rationibꝫ aliq̄ꝫ p̄ncipioꝝ. ℌ sufficit hr̄e spēs intelli-
gibiles ⁊ cognitiōes suoꝝ terminoꝝ quibꝫ cognitā
intellcūs statī recipit ꝛitatē eoꝝ sine p̄cedēti tōne.
ut docet ℛ. in p̄ posterioꝝ ⁊ ꝓpter h̄ dic ¶ incoñ.
sup p̄mū posterioꝝ ꝓpe p̄ncipiū. q̄ taliū p̄ncipioꝝ
nō ē doctrina nec disciplina. ¶ Nō. n. docet neq̄ adis-
cit̄ nisi illud qd̄ cū p̄ acipim⁹ ē nob dubiū uel appz
falsū ⁊c. Nec igit̄ sit p̄ma rō p̄ncipal'ad ꝓbandū q̄
scīa nō sit idē eēntialr̄ cū spē ītelligibili rei scite ī q̄
ꝓpter bñ eē ogregata sūt aliq̄ de mō generationis
scīe q̄tū ad ꝓpositū spectat. ¶ Tē alia rō pōt adduci
ad illā ocl̄onē. p̄ supponēdo q̄ ī ocl̄one demr̄atiua
de q̄ ꝓpe ē scīa nō ē aliqd reale nisi res que p̄dicat̄
⁊ res q̄ subicit̄. inhrētia. n. passiōis ad subm ē idē
eēntialr̄ cū passiōe ut ad pñs supponō ex ℨ° metha
ph̄. ꝛbi gr̄a. res hui⁹ ocl̄onis triāgul⁹ hz tres angu
los nō ē nisi subm. s. triāgulus ⁊ hr̄e tres angulos
silr̄ ⁊ in alīs suo mō. ¶ ℨ° suppono. q̄ scīa debet esse
aliqd unū p se. qa alr̄ nō eēt spēs alicui⁹ p̄dicamēti
qd̄ ē otra ℛ. in p̄dicamētis. ⁊ hz oña ex ℨ° metha
ph̄. ubi ens oīdit̄ in. x. p̄dicamēta. ⁊ oēs ocedunt
q̄ spēs q̄ ē p se in uno p̄dicamento debet eē aliquid
unū p se ⁊ nō paccidens. ¶ Tūc arguitur sic. si scīa
est species intelligibilis rei scite aut est species ītel-
ligibilis solius subi aut soli⁹ p̄dicati aut ē cōpositū
ex ambobꝫ. ¶ Nō ē dicendū ℔ ultīo°. qa sic scīa ñ eēt
qd unū simplr̄ p se. q̄r̄. n. ex spē intelligibili trian-
guli ⁊ spē ītelligibili hr̄e tres angulos fit vnū ens
p se nō bñ uideo. ¶ Si ꝛo dicētur q̄ scīa ē spēs ītel-
ligibilis soli⁹ subi firmata in ītellcū. ℔ uł absurdū.
qa scīa ē hītus ocl̄onis demr̄ate. utz p̄ p⁹ terioꝝ ⁊
ℨ° ethicoꝝ ⁊ oēs ocedūt. subm aūt solū nō ē ocl° de
mr̄ata. ¶ Itē si scīa eēt spēs intelligibil' soli⁹ subi
tūc oēs q hērent spēm ītelligibilē alicuius subi fir-
matā in ītellcū suo eēnt pfecte sciētes. qd̄ ē mlr̄tum
absurdū. possibile. n. ē q̄ aliqs hēat spēm trianguli
firmataz ī intellcū suo q̄ tū non ē sciēs neq̄ hz scīaz
de triāgulo. silr̄ ⁊ in alīs h⁹mōi. ⁊ eadē rōe nō ē di
cendū q̄ sola spēs intelligibil' p̄dicati sit scīa. ¶ Sed
dices q̄ scīa ē spēs ītelligibil' subi in ordīe ad p̄dica
tū nō absolute ⁊ scdm se. ¶ Cōtra. tūc subm ī ordi-
ne ad p̄dicatū uel ē idē eēntialr̄ cū subo scdz se ⁊ ni
hil reale addit uel aliqd reale addit. Si nihil addit
cū eadē spēs sit utrobiq̄. si una nō ē scīa nec r̄liqua
Si addit aliquid reale puta ordinē sic spēs eius nō
erit unica ⁊ simplex sed mlr̄tiplex sicut ⁊ res. sic aūt
scīa nō erit qd unū p se. ¶ Dices q̄ scīa ē spēs ītel
ligibilis firmata ī intellcū p discursū dmr̄atiuū p̄-
cedentē. ¶ Contra. possibile ē q̄ añ discursū demon
stratiuū aliqs hēat spēm intelligibilē firmatā in in
tellcū suo ⁊ diutissime oservatā. Adueniente g̃ dis-
cursu demr̄atiuo. aut illi spēi aliqd addit̄ aut nihil.
Si nihil. igit̄ sicut ꝓus illa nō eāt scīa sic nō est nūc
scīa. Si igit̄ aliqd addit̄ illi spēi p discursū demon-
stratiuū. q̄ro qd ē illud additū. aut ē intellectō aut
spēs intelligibilis aut aliqd aliud. Si dicat̄ q̄ ē ītel-
lectio. ℔ ē incōueniēs. qa tūc scīa ꝓ hītu eēt forr̄alr̄
duo act⁹ qd̄ ē drisoriū. si aūt illud additū p discur
sū p̄cedentē sit spēs intelligibil' ℔ ē ridiculū. qa iaz
intellcūs hēbat sufficientē spēm intelligibilē firma
tā in intellcū. ad qd g̃ oporꝫtet addi aliā! ¶ Etiam qa
spēs intelligibil' cātur a fantasmate ⁊ a re fantasiata
discurs⁹ aūt ille demr̄atiu⁹ nullū illoꝝ ē. Si ät dicat̄
q̄ p discursū demr̄atiuū addit̄ ad spēm ītelligibilē
firmatā aliqd aliud qd̄ nec ē spēs ītelligibil' nec ītel-
lectō tūc scīa nō eēt idē cū spē ītelligibili cui⁹ oppo-
sitū ponebat̄. ¶ Et si dicas q̄ ē qd̄dā oppositū ex spē ī-
telligibili firmata in illo supaddito. ℔ ē incōueniēs
qa scdm ℔ scīa non eēt ens p se nec simplex eēntia.
qd̄ ē absurdū. ¶ Ñ scīa nullo mō ē idē cū spē intel-
ligibili firmata in ītellcū. ℌ ē quedā habilitas ułis
ꝓueniēs ex frequēti dsideratōe ocl̄onis p⁹ eiꝰ p̄n-
cipia necessaria ordīata pficiēs intellcm ⁊ iclinans
ad uerā ⁊ certā cognitionē ihrētie p̄dicati ad sub
iectū siue illud p̄dicatū sit ꝓpa passio demr̄ata siue
sit diffinitio mālis q̄ demr̄at de diffinito p diffiniti
onē forr̄alē utz ex p̄ ⁊ ℨ° posterioꝝ. ¶ Sed aliquis
posset dubitāe otra p̄dicta. p̄ otra ocl̄onē. qa si scīa
ē alius hītus a spē ītelligibili ⁊ eo°. tūc eiusdē scdz
eandē tōem eēnt hītus intellcūales orīsi. qd̄ uī esse
incōueniēs. ⁊ ꝓbat̄ oña. qa de triāgulo scdm q̄ tri
angul⁹ pōt hr̄i scīa ut pz p̄ p⁹ terioꝝ. ⁊ silr̄ spēs intel
ligibilis triāguli pōt eē in ītellcū hñte scīam de tri-
angulo silr̄ aūt ⁊ in alīs q̄re ⁊c. ¶ Itē sicut se habet
spēs rei artificialis ad rē artificialē sic res scibilis se
hz ad rē scibilē p cōuenientē silr̄itudinē. mō ars est
idē q̄ spēs rei artificialr̄. ut plane docet ℛ. ī ℨ° me-
thaph̄. ca°. ¶ Eoꝝ aūt q̄ sūt. ¶ Itē ois hītus intelle-
ctualis aut ē sapīa aut scīa aut intellcūs aut prudē-
tia aut ars ℴ° ethicoꝝ. sed spēs ītelligibilis rei scite
ē hītus intellcūalis ut manifestū ē p se. ⁊ nō ē ītel
lectus q̄ ē p se hītus p̄ncipioꝝ oplexoꝝ demr̄atōis
nec ē sapīa. qa sapīa ē ex p̄ncipiis abstractis a mo-
tu ⁊ a mā. nec ē ars nec prudētia. qa illi sūt hītus q̄
sūt de rebꝫ opabilibꝫ a nob. spēs aūt ītelligibilis or
ē de aliquo speculabili qd̄ nō ē opabile a nob. q̄re
relinqtur q̄ h⁹mōi spēs sit scīa. ¶ Itē si talis hītus
eēt in ītellcū orīs ab h⁹mōi spē ītelligibili ⁊ rema-
nēs p⁹ dsiderationē actualē. uī q̄ in ꝓpetuū remaneret in intellcū. qa accīs absolutū nō corr̄ūpitur
nisi ad cōruptōz sui subi uel a otrario suo uł ab ab-
sentia agētis oseruātis ipm in subo. cū g̃ subm ist⁹
hītus sit ꝓpetuū. s. intellcūs possibil' scdz ℛ. ⁊ ista
habilitas ꝓpe nō hz otrariū. qa delectatōi scdm ī-
telligere nō ē aliqd otrariū scdm ℛ. ī ℨ° ethicoꝝ.
nec p oñs hītui intellectuali nec etiā ꝓpt abnītiam
agentis oseruātis ipm. qa illud nō ē nisi spēs exīs
ī ꝛtute ymaginatiua ⁊ memoratiua ⁊ illa cōseruat
spēm intelligibilē ⁊ nō aliud ut uī q̄re ⁊c. ¶ Aliud
dubiū ē. qa dictuz ē q̄ h⁹mōi habilitas que oꝛ scīa
nō generat̄ silr̄ tota sed successiue ps p⁹ ptē. Ex ℔. n
uī seq̄ q̄ ad scīam sit motus p se cū sit trāsmutatio

succeſſiua 7 ſ̄ ē otra Aug.7° phicoꝝ. Itē q̄riť qd ē īmediatū p̄ncipiuꝫ actiuū illi⁹ habilitatꝫ ī itellectu poſſibili. ſ̄. n. uī difficile aſſig̃re. Itē aliq; p̄bant q ī intellcū nō p̄ōt eē hītus p̄p̄e dcūs. qa forma q̄ indiget agente extrīſeco ꝺſeruāte eā 7 quo rēmoto ſtatī remouet illa foꝛa nō ē hītus p̄p̄e dcūs. Null⁹ n. ꝺcedēt q lumē exn̄s in aere eēt p̄p̄e dict⁹ hītus ipſi⁹ aeris qa ſp̄ indiget luīe extrīſeco ꝺſeruāte 7 eo remoto ſtatī remouet lux aeris. Silr nō eēt ꝺicendū ſcꝺ phm q emphaſis. i. ſp̄ēs alicui⁹ obi exn̄s ī ſpeculo eēt hītus ſpeculi p eandē cām. nūc aūt ꝺis foꝛa exn̄s in itellcū nr̄o acq̄ſita indiget h⁹mōi cō-ſeruāte 7 deſtructo eo ſtatī deſtruit illa foꝛa. s. fantaſmate. vñ cū ſoꝛ. itrficit ſtatī peūt oēs foꝛe eius accepte a fantaſmatib⁹ ſoꝛ. q̄lr̄ g̃ eēt hīt⁹ ī intellcū!

Ad p̄mū iſtoꝝ p̄ōt ꝺici negādo oñam. quia licet de triāgulo aut aliq̄ h⁹mōi ſubo poſſit hr̄i ſp̄ēs itel-libilis tn̄ ꝺ ipo triāgulo ſcd̄m ſe 7 ſeoꝛſū nō hr̄ ſcīa p̄p̄e ꝑ hr̄ ſcīa de īhærētia paſſiōis ad ſub̄m una cuꝫ ſubo ad cui⁹ inhærētie ꝺſideratōꝝ uerā 7 firmā p̄r-ficit hītus ſcīētific⁹ 7 diſponit. De inhærētia autem paſſionis ad ſub̄m bñ hr̄ ſp̄ēs ītelligibilis ad ꝺſide tandū eā abſolute 7 ꝺſideratōe nō ꝺīo certa nec p-fecta. 7 iō req̄riť alī⁹ hīt⁹ ad cōſiderandū eā p⁹ ſua p̄ncipia neceſſaria 7 ordīata ꝺſideratōe certa 7 p̄r-fecta 7 illa ē ſcīa. Et tu ꝺices q de uno 7 eodē. s. ꝺ inhærētia paſſiōis ad ſub̄m hr̄ duplex hītus ītellec tualis. s. ſp̄ēs ītelligibilis 7 ſcīa. Et ego ꝺico q ſ̄ nullū ē incōueniēs ꝺr̄ſis modis ut p̄z ex dictis. ſcīa n. ē hītus p̄fic⁹ ēs ītellcm̄ ad ꝺſideratōꝝ certā illi⁹ ī-hærētie in ordine ad ſua p̄ncipia ꝺm̄ratiua. ſp̄ēs vo ītelligibilis ad ꝺſiderādū ipam ſcd̄m ſe. Vñ mani-feſte ꝓcipim⁹ q aliq̄s p̄ōt hr̄e cognitōꝝ alicui⁹ in-hærētie p ſp̄em ei⁹ intelligibilē firmatā in ītellcū q tn̄ nondū eſt ſciens illā inhærentiā ut in ex° p̄miſſo 7 alīs mīs. poſſibile. n. ē q aliq̄s pluries ꝺſideret q ſup ꝺatā lineā ꝺūgit triangulū eqlaterꝫ collocare 7 tn̄ nō hꝫ ſcīam h⁹ ꝺcōnis. qa nō cōſiderat eā ſuffici ent⁹ p⁹ ei⁹ p̄ncipia ꝺm̄ratiua. Aduertendū ē q hꝫ ſp̄ēs ītelligibilis 7 ſcīa quodām̄ō ſint hītus intel lectuales tn̄ lōge uerī⁹ ipſa ſcīa ē hītus intellcūalis q̄ ſp̄ēs. eo q ipſa ſcīa generat̄ ex actib⁹ frequētatis mō ſupdcō. ſp̄ēs aūt intelligibil' nō ſic īmo p̄cedit actū ītelligēdi. 7 ſilr nō ē inconueniēs de eodē eſſe plures ītellectuales hītus ꝺr̄ſimode tn̄. s. q un⁹ ac-q̄rat̄ ex actib⁹ frequentatis alī⁹ aūt nō. Ad aliud p̄ōt ꝺici q ſp̄ēs rei artificiał n̄ p̄ōt eē foꝛał 7 eēntia lit ꝺ q ars. ꝑ tāto ꝺr̄ ars qa ē q̄dā diſpō p̄p̄q̄ ad artē. Ad aliā ꝺr̄ q hīt⁹ ītellcūalis accipit ꝺupłr Uno° coīter p quocūq; actu ītellectus p̄ pficiente ſeu diſponēte ipm ad actū ſecundū ſiue ille act⁹ z⁹ ſit de p̄miſs opationib⁹ intellcūs q̄ ſūt ſine affirma-tiōe 7 negatōe ſiue de ſecūdis actib⁹ intellcūs q ſūt cū affirmatōe 7 negatōe. 7 ſ̄ mō ſp̄ēs intelligibiliſ bñ ē hītus intellcūalis. qa p ipam p̄parat̄ ītellect⁹ ad ꝺſiderandū rē cui⁹ ē ſp̄ēs ꝺſideratōe īcomplexa ſine affirmatōe 7 negatōe. 7 de illo hītu nō loqtur Aug. ī 6° ethicoꝝ. Alio° accipiť hītus intellectualis magł ſtricte ꝑ actu p̄ intellcūs pficiēte ipm ad ꝺſi-deratiōꝝ uerā 7 ꝺplexā cū affirmatōe 7 negatione 7 ſic ſp̄ēs intelligibil' nō ē hītus ītellcūalis 7 ſic lo qtur Aug. in 6° ethicoꝝ. Vel p̄ōt ꝺici q oīs hītuſ intellectual' ē ſcīa uł reducibilis ad aliquē illoꝝ ha-bituū ītellectualiū aliq̄ mō. 7 ſic ē ꝺ. Ad ſp̄ēs intel ligibilis rei ſcite q̄uis foꝛał nō ſit ſcīa tn̄ r̄ducitur ad ſcīam ſicut oꝛdinatū in finē reducit̄ ad ſuū finē ſp̄ēs. n. intelligibil' rei ſcite oꝛdinat̄ ad ꝺſideratiōēꝫ p̄cedentē ſcīaꝫ 7 p oñs ad ſcīam 7 ad ei⁹ ꝺſideratiōnē. Et p oñs ad aliā ꝺubitatōꝝ ꝺico q habilitas q̄ ē ſcīa īdiget ꝺſeruari ab aliquo extrīnſeco. s. ab illo qꝺ ꝺſeruat ſp̄em intelligibilē rei ſcite 7 illa de-ficiēte ſine ꝺubio deficit ſcīa eo q ſp̄ēs intelligibil' ē ſicut diſpō neceſſaria ītellcūi ad illā habilitatē ha bendā 7 ꝺſeruādā. Cōſidera g̃ ordinē iſtoꝝ actuuꝫ 7 hītuū 7 īueīes ueritatē deo dāre. Ad aliꝺ ꝺico ꝺupłr q trāſmutatio intellcūs ad ſcīaꝫ ſiue ipa ge-neratio ſcīe nō ē altera° p̄p̄e dcā. tū qa nō hꝫ p ſe in cipe a termio ꝺtratio. tū qa nō ē ꝺtinua neceſſario. 7 ſ̄ ambo req̄rūtur ad alteratōꝝ uerā. Ad alind q̄ queriť. qd ē p̄ncipiū effectiuū īmediatū illi⁹ ha bilitatis ī intellcū. Forte ꝺicendū q illud idē quod agit illā intellectōꝝ facit iſtā habilitatē ꝺſiderandi Quid aūt ſit illud p⁹ requiret̄. Ad aliā ꝺicūt ali qui p intemptōꝝ maioꝛis. nā foꝛe oms nāles gene tabiles 7 coꝛꝛuptibiles īdigent agēte extrīſeco cō ſeruāte quo remoto ſtatī remouent̄. s. influētia ce leſti. Vñ 7 Aug. ꝺic in p̄ methauroꝝ. q nccē ē hūc mundū eē ꝺtiguū ſupioꝛib⁹ latiōib⁹ ut oīs uirtus ei⁹ gubnet inde. Vñ oñ. in ſuo tractatu de ſubſtā tia oꝛb ꝺic. q ſi deſtrueret mot⁹ celi deſtrueret̄ tot⁹ mūdus 7 tn̄ młte foꝛe generabiliū 7 coꝛꝛuptibiliū ſūt hītus quidā q oſequūtur ipam ſub̄am. Vnde oñ. in iſto ꝫ°. oñto 4° ꝺic. q foꝛe ſūt exn̄tes extra aīam in reb⁹ ſenſibilib⁹ ſcd̄m q hīt⁹ exiſtit ī hñte hītū. Et ſilr p̄ōt ꝺici ī ꝓpoſito. Cuꝫ q̄uis ſ̄ ſit cōue niēter dictū tn̄ ñ oīo qeſcit intellcūs. nō. n. ē ſile de foꝛmis nālib⁹ 7 de iſtis que ī intellcū nr̄o ſūt. qa ñ q̄libet foꝛa nālis īdiget agēte extrīſeco, p̄p̄o conſer uāte ipam ꝑ in oīb⁹ aut młtis ſufficit vnū ꝺſeruās s. ꝺtus celeſtis ꝺiffuſa cū luīe ī iſtis inferioꝛib⁹. vñ Albtus ꝺic in ſuo oñto de ſompno 7 uigilia. q lu mē celeſte ꝺr̄ſimode figuratū uehit ad nos oēs uir tutes oꝛb. ꝑ q̄libet foꝛa exn̄s in ītellcū īdiget p̄p̄o cōſeruante extrīſeco. Aliud. n. ꝺſeruatiuū hꝫ hīt⁹ ꝺ triāgulo 7 aliud hītus de aſino. ſilr 7 ī alīs. 7 ideo ille foꝛe p̄ñt eē hīt⁹. alie vo ñ. Et poſſ⁹ ꝺici ad illꝺ q ſ̄ īfluētia celeſtī ꝺſeruās ſ̄ īferioꝛa l; ſit una ſcꝺ ſub̄m. ī eodē. n. medio p̄ōt eē vtus ꝺſeruatiua hoīs 7 plāte. 7 tn̄ iſte vtutes ſeu influētie ſūt dr̄ſe foꝛał Alia. n. foꝛa ē vt⁹ foꝛał cōſeruatiua frigiditatī ſiue ſiccitatis 7 alia caliditatis. ſilr 7 ī alīs. Si g̃ foꝛme māles ſint hītus rer̄ nō obſtāte q a dr̄ſis ꝺſeruan tib⁹ īdigeāt ꝺſeruari. q̄re etiā foꝛe ītelligibiles nō eēnt hītus q̄uis ꝺſeruet̄ ab extra. s. p obā extrī ſeca. Notandū ē q ſub̄m alicui⁹ foꝛe p̄ōt ſe habē ꝺupłr ad ꝺſeruās extrinſecū illi⁹ foꝛe. Uno mō q ſp̄ ſit ei ſufficiēter p̄ñs. 7 ſic ſe hꝫ intellcūs poſſibiliſ ad fantaſma. ſp. n. ē p̄ñs eis q̄ ſūt ī fantaſia. 7 ſic ille foꝛe bñ p̄ñt ꝺici hītus. Alio mō ꝺtīgit q ſubz foꝛe ꝺſeruate ñ ſp̄ ē ſufficiēter p̄ñs ipi ꝺſeruāti nec eꝺ°. 7 talis foꝛa foꝛte nō eēt hīt⁹ ꝓpe dcūs p̄cipue cū ſ̄ nō generet̄ ex młtis actib⁹. ſicut obm nō ē ſufficiē-ter p̄ñs ſpeculo ad ꝺſeruandū 7 faciendū ſuā ſpēm in eo. 7 iō illa nō ē hītus ſpeculi, ꝓpriſſime ſumen ꝺo hītū. ſilr aūt 7 in alīs hꝫ mōi q̄re ꝛc. Ꝑz aliquiſ q̄ret rōnabiliť. q̄re iſte hītus nō ſp intelligit̄ actua lit̄ q̄diu ē in intellcū cū actiuū intellectōis. s. intel lcūs agēs ſit p̄ñs ītellcūi poſſibili diſpoſito ſufficiē-ter ad ei⁹ intellectiōꝫ. Et ſi ꝺicis q intellcūs poſſi-bilis nō ſufficienter ē ſp diſpoſit⁹ ad intelligenduꝫ illū habitū. q̄riť que diſpō ei deficēt. erit foꝛte ꝺicē ꝺū q hītus nō ē nat⁹ ītelligi actu niſi ꝺū intelligiť tes de q̄ ē hītus. vñ deficiēte intellectōe illi⁹ rei nō intelligit̄ ipe hītus. 7 ſ̄ ualde ꝺifficile ē. niſi conce-ꝺat̄ intellcm̄ ſilr intelligē dr̄ſa. s. hītū intellcūalem 7 rem de qua ē habitus ipe. Et hec ſufficiant ꝺ iſta queſtiōe ꝺ qua ab alīs paꝛ uel nihil accipe potui.

Rōnes p iſta pte ꝺcedo inq̄tum faciunt p⁹ ea q̄ſ ſ̄ dicta ſufficiant 7 accipiant iuuenes ſtudioſi p modū exercitationis. Complementum autem de-clarationis 7 determinationis poſterioꝛib⁹ 7 foꝛtio-ribus relinquitur q̄re ꝛc.

Voniã aũt aliud est magnitudo 7 magnitudinis eẽ ẽc.

Querit̃ h̃ p̃. Vtr̃ qdditas sit pr̃imũ obm intellcũs. Arguit̃ p̃ q̃ nõ. qa si qdditas eẽt p̃mũ obm intellcũs tũc p̃ma qdditas p̃ intelligẽtur. h̃ oña ur̃ satis manifesta. ß oñs ẽ falsũ. qa p̃ma qdditas ẽ qdditas subẽ. ut p̃z ex 7° methaph̃. 7 tñ accñs p̃us intelligit̃ q̃ suba. p̃batio. qa intellcũs intelligẽdo pẽdet ex sensu utr̃ ex isto 3°. mõ constat q̃ accñs magis sensibile ẽ q̃ suba q̃re ẽc. Itez si qdditas eẽt obm intellcũs p̃mũ tũc indiuiduũ qd oitatis siue singulare nõ posset itelligi. cũ ip̃m idiuiduũ qdditatis oriãt a qdditate utr̃ ex isto 3°. 7 oi uersor̃ debẽt eẽ or̃se ôtutes cognoscitiue ut ur̃. qa potẽtie distinguũt p̃ oba. ß oñs ẽ falsũ. qa intellcũs enũciat aliqd de singulari seu de indiuiduo qdditatis ut dicẽdo sor̃. ẽ hõ. g̃ intelligit ipsum q̃re ẽc.

Itẽ si qdditas eẽt p̃mũ obm intellcũs. tunc nõ ens nõ posset itelligi. oñs ẽ falsũ q̃re ẽc. falsitas oñd nõ ẽ. qa coĩt dr̃ q̃ ñ ens põt itelligi ut dr̃ 4° metha 7 p̃bat̃ oña. qa qd̃ nõ ẽ obm p̃mũ alic̃ pot̃ẽtie nec otinet̃ sub p̃ obo nec hz habitudinẽ ad p̃mũ obm nec eo. nõ o g̃scit̃ ab illa ôtute. h̃ ẽ manifesta. ß ñ ens nõ ẽ qdditas nec otinet̃ sub qdditate ut manifestus ẽ nec hz hĩtudinẽ realẽ ad qdditatẽ. qa illa hĩtudo nihil ẽ cui⁹ subm nihil ẽ. sed ip̃m non ens nihil est g̃ habitudo non entis ad ens nihil est. Nec similit̃ illa quidditas põt hr̃e aliquã hĩtudinẽ ad non ens qa hĩtudo ẽ qdã respcũs uel ordo. mõ ille respcũs nihil est cui⁹ terminus nihil ẽ cũ ip̃m nõ ens nihil sit. seqtur q̃ illa hĩtudo erit nihil. s. qdditatis ad ñ ens. 7 sic tõe illi⁹ hĩtudis nõ ens nõ intelligimus.

Itẽ illud qd̃ nõ ẽ sensibile nõ ẽ intelligibile nec p̃ oñs obm p̃mũ intellcũs. ß qdditas nõ ẽ sensibil̃ g̃ ẽc. maiõ p̃z. qa itellcũs nr̃ nihil itelligit sine fantasmate ut dic̃ Ar̃. i isto 3°. fantasma aũt rei sensibil̃ similitudo ẽ utr̃ ex 2° h̃. 7 minor̃ app̃z auctoritate oñ. in 2° h̃. ca°. Dicendũ a ũt scdm vnũquẽq̃ sensum ubi dic̃. q̃ sensus nõ cõprehẽdit qdditates reu q̃re ẽc. Opposituũ coĩtet allegar̃ ab Ar̃. in isto 3°. s. q̃ quidditas rei ẽ p̃mũ obm intellcũs. Ad qõnem dimissis alĩs opĩonibus dico ad pñs q̃ aliquid esse p̃mũ obm intellcũs põt itelligi dupl̃r. Vno mõ q̃ sit p̃mũ in ordie coĩtatis. Alio mõ in ordine p̃incipalitatis. 7 adhuc obm p̃mũ i ordine p̃ncipalitat põt intelligi dupl̃r. Vno mõ opando unũ gen⁹ p̃dicamẽtale ad oĩa alia genera. Alio modo opando unũ intelligibile ad oĩa alia itelligibilia. Tũc dico ad qõnem p̃. q̃ ip̃m ens seu quidditas qd̃ p̃ eodez accipio ẽ p̃mũ obm intellcũs p̃mitate coĩtatis. 7 h̃ statũ p̃batr̃. quia oẽ illud qd̃ ẽ cõe ad oĩa illa q̃ cog̃s cũtur ab itellcũ debet dici p̃mũ obz intellcũs p̃ mõ sed ens seu qdditas ẽ h⁹mõi. oẽ. n. intelligibile est ens aliquo mõ seu qdditas quoq̃ mõ coĩter 7 läge accipiẽdo qdditatẽ g̃ ẽc. Et ẽ osiderandũ circa h̃ q̃ q̃uis ens seu qdditas nõ sit qd unũ scdm speciez nec scdm gen⁹ vniuocũ ut cõiter dr̃ 7 accipit̃ in 4° methaph̃. tñ bñ ẽ unũ scdm analogiã. nã unũ ens ẽ p̃us alĩs. s. suba substãs accñtibz 7 alia attribuũt̃ uni p̃ sicut subo ut docet oñ. i 4° methaph̃. 7 huiⁿ mõi unitas sufficit ad aliquã vnitatẽ potẽtie aie intellectiue. 2° dico q̃ suba ẽ p̃mũ obm intellectus 7 h̃ p̃mitate p̃ncipalitatis opando ad ĩuicẽ genera p̃dicam̃talia. qa illd̃ qd̃ ẽ p̃oris 7 pfectioris entitat̃ debet eẽ p̃mũ obm intellcũs 7 h̃ p̃mitate p̃ncipalitatis. ß suba ẽ p̃oris 7 pfectioris entitatis oĩbz alĩs utr̃ 7° methaph̃. 7 oĩa alia genera nõ sũt entia nisi qa sũt ipsiⁿ subẽ. s. q̃litates subẽ q̃titates aut passiones aut aliqd h⁹mõi q̃re ẽc. maior̃ p̃ põ satis h̃ ex 2° methaph̃. nã vnumqd̃q̃ sicut se hz ut sit sic se hz ad uer̃itatẽ seu ognitionẽ uerã. 7 p oñs ad h̃ q̃ sit p̃mũ obm intellcũs eiusẽ uerã ognitõz hr̃e q̃re ẽc. Sed q̃liter intelligat̃ suba. aut p̃ spẽm. p̃priã aut p̃ spẽm accñtis de h̃ bonũ eẽt ingrẽ seor̃sũ 7 diuisim.

3° dico q̃ p̃mũ obm intellcũs ordie p̃cipalitatis respcũ oĩum alioz intelligibiliũ ẽ p̃mũ p̃rincipium qd̃ ẽ deus. quia illud qd̃ ẽ nobilioris 7 dignior̃ ueritatis 7 entitatis respcũ oĩum intelligibiliũ ẽ primũ obm intellcũs scdm istũ modũ. h̃ ẽ recipienda p̃ manifesta. ß p̃mũ p̃rincipiuz qd̃ ẽ de⁹ ẽ h⁹mõi testãte Ar̃. in p̃ methaph̃. ubi dic̃ q̃ totaliter optimũ eorũ que in nã deus. Et oñ. dic̃ i 2° methaph̃. q̃ si ẽ aliqua cã p̃ma oĩum entiũ ut declaratũ ẽ in scia nãliũ illa ẽ magis dig̃ ĩ eẽ 7 ĩ ôitate q̃ oĩa alia. oĩa. n. entia nõ acquirũt esse 7 ueritatẽ nisi ab illa cã. Et g̃ ẽ tñ ens p̃ se uer̃ 7 unũ p̃ se 7 alia sũt uera entia ppt̃ ôitatẽ illi⁹ q̃re ẽc. Propt̃ solutionẽ vni⁹ rõis cõsiderandũ ẽ q̃ unũ intelligibile eẽ p̃us cognitũ alio ĩtelligibili nihil aliud ẽ q̃ ognitionez uni⁹ p̃oris eẽ cognitõe alteri⁹. cognitionẽ aũt uni⁹ eẽ p̃oris ognitione alteri⁹ h̃ põt itelligi dupl̃r q̃tũ ad p̃positũ spectat. Vno mõ ordie generatõis. Alio mõ ordie p̃fectiõis 7 ex dignitate. Mõ credo saluo meliori iudicio q̃ cogni° accñtis ĩ ĩtellcũ p̃or̃ ẽ cognitõe subẽ uia generatõis. qa sicut accñs ẽ diminute entitatis respcũ subẽ ita sine dubio cognitio accñtis diminuta ẽ 7 ĩpfecta respcũ cognitõis subẽ. sp aũt ĩpfectio ta in eodẽ p̃ora sũt uia generatõis respcũ pfectoruz ul̃ saltẽ ordie p̃põcõabili ut sat̃ hr̃ ex 9° methaph̃. Vñ ymagior̃ q̃ quẽadmod̃ ĩ gnätione for̃az ĩ mã corrupt̃ibili generatio accñt̃ p̃or̃ ẽ generatõe subẽ p̃us. n. or̃ mãm disponi p̃ q̃litates ouenientes anteq̃ recipiat formã ĩ mã. Vñ oñ. dic̃ p̃ p̃hicor̃ q̃ generatio subẽ ẽ termin⁹ alterationis. sic in p̃ductõe cognitõis in ĩtellcũ possibili hũano p̃us fit cogni° accidẽtis quedãmõ q̃ cognitio subẽ. cui⁹ manifestuz signũ ẽ. q̃ motus 7 pluralitas entiũ que sũt accñtia subaz nãliũ sunt p̃ncipia in scia nãli scdm oñ. in p̃ p̃hicor̃. cõstat aũt q̃ p̃ncipia doctrine p̃us cog̃scũt̃ q̃ illa que p̃ ea docent. oĩs. n. doctrina ex p̃exnti fit cognitõe q̃re ẽc. Vñ oñ. dic̃ i 6° methaph̃. oñto p̃. q̃ in rebz nãlibz nõ p̃nt sciri subẽ rerũ nisi ex posteriorib. i. accñtibz. ß subẽ cogni° ẽ p̃or̃ ordine dignitatis 7 pfectõis. cũ ipsa suba sit nobiliorꝭ 7 pfectioris dignitatis 7 entitatis accñtibz. Et ad illã ĩtentionẽ ĩtelligo dictũ oñ. ĩ 7° methaph̃. ubi dic̃ q̃ suba ẽ nobilior̃ 7 p̃or̃ accñte nã diffinitõe 7 tpe. s. q̃ noticia subẽ ẽ p̃or̃ ordie pfectõis 7 nobilitatis nõ q̃ p̃or̃ sit ordie generatõis. h̃ pulchre 7 euidẽt docet oñ. ibidẽ ĩ his uerbis. Cũ narrauit q̃ suba est p̃or̃ accñte cognitõe dedit modũ 7 dic̃. Et nos uidem⁹ ẽc. ita q̃ signũ hoc q̃ suba apud nos manifestiõ ẽ accñtibz. s. ulĩa subẽ q̃ ulĩa accñciũ ẽ. qa scire ĩdiuiduũ subẽ per sua ulĩa subalia est perfectius scire q̃ scire illud p ulĩa accñtiũ. ôbi grã. cũ uolum⁹ scire hoiem si sciuerim⁹ eũ eẽ aliquã nãm subalẽ. ôbi g̃tia. ignẽ. scire ip̃z p̃ h̃ p̃dicatũ subale ẽ pfecti⁹ q̃ scir̃ ip̃m eẽ q̃tũ aut q̃le aut aliqd̃ p̃dicabiliũ accñtiũ. 7 subdit paucis intposĩtis. Et qa scire hãc subam per suas dispões subales ẽ pfecti⁹ q̃ scire ip̃m p dispões accñtales nccẽ ẽ ut dispões subales sint accñtalibz manifestiões. Ecce si bñ inspicit̃ oñ. ñ ocludit subaz eẽ notiorẽ accñte nisi qa ogni° subẽ ẽ pfectiõ cogne accñtis. Ex h̃ aũt q̃ aliqd sit pfecti⁹ a° nõ cõcludit̃ ip̃m eẽ p̃us eo nisi ordie p̃ncipalitatis nobilitatis 7 dignitatis ut manifestũ ẽ intelligẽti quar̃ ẽc. Et h̃ ẽ osiderandũ q̃ q̃uis ponã cognitõz accidẽtis eẽ p̃or̃ ordie generatõis ĩ ĩtellcũ. nõ tñ uolo dicẽ q̃ q̃libet cognitio accñtis cuiuslibz sit p̃or̃ qualibet cognitõe subẽ. ĩmo possibile ẽ q̃ aliq̃ cognitõ subẽ alicui⁹ ofusa p̃cedat aliquã detmĩatã ognitiõz

alicuⁱ accⁿtis . Vñ Aꝛ. in 4° phicoꝛuꝫ tractatu de tpe in illo ca°. Et ſi motⁱ ſp aliud 7 aliud. oīc. q̄ per ipm mobile ogſciť pus 7 poſteriⁱ ī motu Ad cuⁱ meliozē intellcm̄ oſiderādū ē q̄ duplex p̄ot haberi cognitio accⁿtis alicuⁱ. s. cognitio ſimplex 7 intuitiua q̄ dr̄ intelligētia indiſibilis. 7 cognitio oplexa ſcdm affirmationē 7 negationē. Et ſ̄ ītm uel ē īcerta cū fozmidine ad oppoſitū uł ē certa 7 ſine fozmidine ad oppoſitū. Mō dicerē q̄ cognitō accⁿtis ſimplex 7 ītuitiua ſine affirmatōe 7 negatiōe bñ ē poz in ītellcū uia generatōis cognitōis ſube. ß ipoſſibłe ē q̄ cognitōz accⁿtis oplexā 7 certā ſine fozmidīe ad oppoſitū ſcdm affirmatiōez 7 negationē nō p̄cedat aliq̄ cogniº ſube ſicut forte in exº p̄dcō. ps. n. motⁱ iudicat eē poz p quā mobile acqꝛit diſpōnez p̄cedē tē. uel p quā mobile trāſit poꝛē ptē magnitudīs. 7 ps pⁱteriꝛ p quā mobile acqꝛit diſpōnem ſeq̄ntez uel ptrāſit ptē pⁱteriꝛē 7 remotiꝛē a termīo a q̄. Tñ indubitanť cogniº ītuitiua motⁱ p̄cedit cognitionē ſube q̄ mouet uel q̄ ē p̄incipiū motⁱ. cuius ſignū ē qa nā diffinit p motū utz z° phicoꝛ. ſilť 7 in alīs ſuo mō. Et ſ̄ forte ē cā q̄re ſcie mathematice pure ſicut atiſmetrica 7 geometria pⁱ dēnt doceri q̄ alie ptes phie nālis. s. qa oſiderāt de accⁿtibꝫ ſenſibiłibꝫ puta de nūeris 7 magnitudinibꝫ. Ad pⁱmā tōnem pz ex dictis. Ad aliā cū dr̄. q̄ tūc indiuiduū ꝛc. uerū ē eodē mō ſicut qdditas. ß alio mō bñ p̄ot ītelligi. Sed qs ſit ille modⁱ q̄ intellcūs ītelligit īdīduū ſeu ſingulare ſenſibile uidebiť ī qōne ſp̄ali. Ad aliā p̄ot dici q̄ nō ens nō p̄ot intelligi p̄. i. nō p̄cedēte cognitōe alteriⁱ ſed bñ p̄ot ītelligi ſcdario. s. p̄cedēte aliq̄ mō cognitōe entis. Qualiť aūt ſit de ſ̄ fiet ſp̄alis qō. hz. n. difficultates nō paucas. Ad aliam dico q̄ nō ē intētio dm̄. q̄ ſenſus nullo mō cogſcat quidditatē. ß q̄ nō ogſcit qdditatē oplenſiōe uł. ſ̄. n. ē alteriⁱ potētie. s. intellcūs. ut ipe ſubdit ibidē q̄re ꝛc.

Conſequenť q̄riť. Vtz ītellcūs nr̄ ītelligat ſubam mālē p eⁱ ſp̄z ꝓpriā. Arguiť p̄ q̄ nō. qa ſi ita eēt tūc nō oportēt p accⁿtia deuenire in cognitionē ſube. ß ſtatī ſine oī difficultate repⁿtaretť ſuba p ſp̄em ꝓpriā. ſ̄ dīa ur̄ manifeſta. ſed dⁿs ē falſū 7 contra Aꝛ. ut pz ī phēio hⁱ q̄re ꝛc. Itē ſi ſic oportēt illaz ſp̄em eē de genere ſube. nā que ſūt dr̄ſoꝛ generū n ſunt ſibi inuicē ſilia ut q̄litas 7 q̄ntitas 7 hⁱmōi. ſed ſp̄es ītelligibilis ſube nō ē ſuba. cū ipa inhereat ītellectui. 7 ſuba rei nō ē in ītellcū utz ex iſto 3° Itē oē qđ cognoſciť p ſp̄z ꝓpriā diſtīguiť ab alīs ſine errōe. ſicut albū diſtīguiť p uiſū a nigro 7 uiⁱ nūq̄ recipiť iudicādo albedinē eē nigredinē uel eº utz ad ſenſū 7 pz 4° methaph. ß ītellcūs errat circa ſubſtantiā mālē nō diſtīguēdo duā ab alia 7 iudicando unā eaꝛ eē aliā ſicut putamⁱ alīn q̄ ſtagnū ſit aut gētū aut autꝛicalcū eē auꝛ 7 ſic d̄ mⁱtis alīs q̄re ꝛc. Oppoſitū arguiť. qa ſp̄es lapidis ē in aīa ſcdz Aꝛ. ī iſto 3°. 7 tñ ē quedā ſuba ǧ ꝛc. Ad ſ̄ dicūt aliq̄ q̄ ſuba mālis nō ītelligiť p ſp̄em ꝓpriam ſed p ſp̄em accⁿtⁱ. 7 forte tō eoꝛ ē ſ̄. Illd qđ nō gignit aliquā ſp̄em in fantaſia ſeu ymagiatiua nō gignit ſp̄em in ītellcū nr̄o. cū intelligentē quēcunq̄ nccē ē fantaſma aliq̄d ſpeculari ut dīc Aꝛ. in iſto 3°. 7 aīe ītellectiue fantaſmata inſūt ſicut ſenſibilia ſenſui. ß ſuba mālis nullā ſp̄em gignit in fantaſia. qa ſi facēt ſp̄z in fantaſia oportēt q̄ pus facēt ſp̄z ī ſenſu pticulāi cū fantaſia ſit motⁱ hcūs a ſenſu ſcdm actū utz in z° huiⁱ. 7 ſi facēt ſp̄em in ſenſu pticulari tūc ſenſus pticularis cogſcēt ſubaz. vł. n. cogſcitiua cognoſcit illud cuⁱ ſp̄z hz in ſe. ſ̄ aūt ē ridiculū Et ofirmať

ſ̄ tō. qa ſi ſuba facēt aliquā ſp̄z ī intellcū aut facēt eā īmediate aut mediāte ſenſu. Nō ē dicendū q̄ īmediate qa eadē tōe accⁿs facēt ſuā ſp̄z īmediate ī intellcū 7 ſic ītellcūs ad ītelligendū ſuā ītellectōz nō īdigēt fantaſmate hūa°. qđ ē maīfeſte falſū. nec mediāte ſenſu. tūc cū ſenſus ñ īmutet realiť niſi p mediū extⁿſecū ſaltē uiſus audiⁱ 7 odoꝛatⁱ ſeq̄reť q̄ ſuba mālis facēt ſp̄em aliquā in medio ſentiēdi ut in aere uel aqua ul'utroq; 7 qs ſ̄ dicēt ! nulⁱ itaq; ſ̄ dicēt. Credūt ǧ iſti q̄ ſuba mālis nō intelligatur ab intellcū nr̄o p ſp̄em ꝓpriā ß p ſp̄em accⁿtis. 7 ad iſtā intentionē dīc Aꝛ. in phēio hⁱ q̄ accⁿtia magnā ptē oferť ad cogſcendū qđ qđ ē. Sed iſtud ñ uť dīo tutū. qa oſtat q̄ ītellectio uel ē aſſiłatio ītellcūs ad rē ītelligibilē. uel nō fit ſine aſſiłatōe. 7 id'o oꝛ q̄ ad aliā 7 aliā intellectōz hēat aliā 7 aliā ſiłitudinē. oſtat ǧ q̄ ītellectio ſube ē alia ab ītellectione accⁿtis. ītelligē. n. dr̄ſificat ſcdm nām rei ītellecte ut dīc dm̄. in iſto 3°. ǧ debet hr̄e aliā ſp̄em a ſp̄e accⁿtis. ſp̄es. n. accⁿtis nō aſſiłat intellcm̄ ipſi ſube. ß ſolū accⁿti q̄re ꝛc. Ité fora ſubalis uť eē mⁱtū actiuꝛ q̄ accⁿtalis. vñ cū accⁿs ſuā ſp̄em faciat in intellcū dr̄ q̄ mⁱto magꝛ fora ſubalis generabit ſuam ſp̄em. Et ad tōem eoꝛ cū dr̄. q̄ ſuba mālis nullā ſp̄em gignit in fantaſia. dicūt aliq̄ q̄ oīs fora mālis p̄ter ipam aīam cogitatiuā hūanā ipzimit ſuā ſp̄z indīdualť repⁿtantē in aīa cogitatiua 7 pus in oꝛganis ſenſuū. ß nō ſeq̄ť ꝓpť ſ̄ q̄ ipi ſenſus cognoſcāt ſubaz mālē. qa nō ſūt oꝛdīati niſi ad cogſcēduz accⁿtia retū ſenſibiłiū. s. ꝓpa 7 coīa. 7 cū accipiť q̄ oīs potētia cogſcitiua cogſcit illud cuⁱ ſp̄em recipit uez ē ſi ſit oꝛdīata p ſe ad cognitionē illiⁱ. ß ſi nō. ñ oꝛ. mō ſenſus pticularis exteriꝛ nō ē oꝛdīatus ad cognitionē ſube. Vł dicať q̄ oīs potētia cogſcitīa cognoſcit illud cuⁱ ſp̄z recipit. uez ē ſi recipiat illā ſp̄em ita ſpūalť ſicut requiť ad cognitionē rei cuⁱ ē ſp̄es. Mō dicā q̄ ipe ſensus pticular nō recipit ſp̄z ſube ita ſpūalť ſicut exigiť ad cognitōz ſube īmo ſe hz quodāmō ſicut mediū mediāte quo ſuba gignit ſuā ſp̄em ī cogitatiua q̄re ꝛc. Et dicūt q̄ oīs fora ſubalis mālis p̄ter aīam cogitatiuā facit ſuā ſp̄em ī diuiduālē in ipa cogitatiua. qa nō bñ p̄ñt uidere q̄ liť ipſa aīa cogitatiua recipet ſp̄em ꝓpriā ſui ipſius q̄ ſic idē ſaltē ſcdm ſp̄z eēt actiuū 7 receptiuū reſpcū eiuſdē. oſtat. n. ſcdm Aꝛ. 7 dm̄. q̄ illud cuⁱ ē ſp̄es ē actiuū illiⁱ ſp̄ei. ſi ǧ aīa cogitatiua hēret in ſe ſp̄z aīe cogitatiue illa ſp̄es fieret ab aīa cogitatiua 7 ſic aīa cogitatiua eēt actiua 7 receptiua eiuſdē. s. ſp̄ei ipſiⁱ qđ ē ipoſſibile. De ſ̄ tñ nō dēmino ad pñs ß forte faciā qōz ſpālē vtz aīa cogitatiua poſſit cognoſcere ſe ipam. Si tñ ocedat q̄ cogitatiua non recipiat ſpēm ꝓpriā ſui ipſius. tūc dicēt q̄ ipa met cogitatiua īmediate gignit ſuā ſp̄em in ītellectu 7 ſ̄ uť eē bñ poſſibile ꝓpter ꝓpīqtatē ipſiⁱ aīe cogitatiue ad intellectū poſſibilē hūanū. ꝓpinqtatē oº in oꝛdīe pfectōis. ipa. n. aīa cogitatiua int oes foraſ inhertēs māe ē ꝓpinqꝛ intellcūi ſcdm dm̄. ī iſto 3° in tm̄ q̄ ipa ē quedā tō ut ipe dīc in dm̄to z° 7 ē ꝓpa hōi ut ipe dicit in eodē dm̄to. īmo etiā qdā putauerūt eā eē intellcm̄ ut dīc in dm̄to 6°. Ꝑōt ǧ ꝓbabiliť dici ad qōnez q̄ intellcūs nr̄ bñ ītelligit ſubam p̄ ſp̄em ꝓpriā ipſiⁱ ſube. qa aut ītelligit eaz p ſp̄em ꝓpriā ſube aut p ſp̄em accⁿtis p ſufficientē dīonē. Nō p ſp̄z accⁿtis. qa illa repⁿtat accⁿs 7 ñ ſubam ꝓprie 7 p ſe. Itē intellcūs poſſibilis ē potēs oīa fieri ut dꝛ Aꝛ. ī ſ̄ 3°. 7 ſ̄ ē uez mō ſiłitudiſ 7 repⁿtatōis ſcdz q̄ dm̄. exponit ibidē. 7 ſ̄ nō eēt niſi recipet ſpē m ſube mālⁱ ǧ ꝛc. Alie tōnes p̄ñt induci. iſte tñ ſatis uidēť ſufficē. Si qs aūt teneret iſtā opīonē poſſet dicē q̄ quodāmō ſiłe ē dē generatione fōre ſubalis in mā coꝛpali 7 de ꝓductōe ſp̄ei

tepñtantis ſubam mālē ī ītellcū poſſibili. Sicut. n. mā ꝑma non recipit aliquā foꝛam ſubalem niſi ſit ꝓparata accñtibꝰ ꝓpꝛiis illius foꝛe ut ſatis pꝫ ex ꝑ phicoꝝ ꝑ de generatōe. ſic intellcūs poſſibilꝫ nō recipit ſpēm intelligibilē alicuiꝰ ſubē mālis niſi ſit ꝓparatꝰ ī ſoꝛmatꝰ ſpē ītelligibili opatōis ꝓꝑe illiꝰ ſubē. vñ dictū ē ꝙ opatio facit ſcire foꝛmā. Opationes aūt ꝑ ſe ꝛ ꝓꝑie ſubaꝝ mltotiēs ſūt occulte ītellectui nec ſp faciūt ſuas ſpēs ꝓꝑas in ipſo ꝓcipue qa ſubē māles mltotiēs īpediūtur a ſuis ꝑ ſe ꝛ ꝓꝑiis opatōibꝰ q̄ ſūt motꝰ. aliq̄ aūt cū motu. ꝛ ħ cōtīgit aut ꝓpt agēs dīuꝫ obtinēs ꝛ dñans foꝛis mālibꝰ debētibꝰ actōes ꝓꝑas ꝓducē. aut ꝓpt defectuꝫ paſſiui qđ ē natū talē actōꝫ recipe. ut ꝙ ħ herba nō ſanat talē egritudiēꝫ dīgit qa nō appꝛopīquat mō debito coꝛpi ſuſceptiuo. aut qa īpedīt a dꝛtrario agēte aut aliq̄ tali mō. ſilr aūt ꝛ ī alīs. ꝛ tūc latet intellectū ꝙ talis herba hēat facē talē opatōꝫ ꝓꝑiam ꝛ ſic nō ē diſpoſitꝰ ſufficiēt ad recipiendū ſpēm ītelligibilē talis ſubē. Sed cū intellcūs hēbit ſpēm ītelligibilē ꝓꝑiā ꝓꝑie opatōis cātā a fantaſmate talꝫ opatōis ſenſate tūc ſine dubio recipiet ſpēm intelligibilē illiꝰ ſubē. ôbi gīa. cū aliqs cogſcit leuitatē ignis ꝑ eiꝰ ſpēm ꝛ cogſcit motū ſimplr ſurſū ſcđm nām ꝑ eiꝰ ſpēm tūc ītellcūs recipiet ſpēm foꝛe ſubſtātialis ignis quā dſeq̄ talis motꝰ ꝛ ꝑ eā ītelligit foꝛmā illā. ſilr aūt ꝛ ī alīs ſuo°. Et ſcđm iſtū modū intelligit ôbū Aꝝ. ꝙ accñtia magnā ptē dſeruīt ad cognoſcendū qđ qd ē. ħ. n. ꝑ tāto ueꝝ ē. qa opatio ꝓꝑa ſubē q̄ ē qđaꝫ accñs faciēs ī intellcū ſuā ſpēꝫ ꝓparat intellcm̄ ad ſpēm ꝓꝑiā ſubē q̄ ulteriꝰ ꝑfici ī ad cogſcendū ipſam ſubam. ꝛ hoc īnuit Aꝝ. ī ħ qđ dīc magnā ptē dſeruīt ꝛ nō dixit ꝙ faciūt ipſam cognitionē qđ qd ē. nō. n. faciūt diſpōnē totalē ſed ptē diſpōnis utꝫ ex dictis Dis viſis tñdet rōibꝰ in dꝛtriū. Ad ꝑmā dī negādo dñaꝫ. nā ipa ſubа mālis nō ſtatī cū ē pñs ſenſui gignit in ītellcū ſuā ſpēm ꝓꝑam. ſed oꝫ ꝑcedē ſpēm ꝓꝑam opationis. ipa aūt opatio ꝑ ſe ꝛ ꝓꝑa ſubē nō pōt gignē ſuā ſpeciē in ſenſu nec in intellcū niſi cū actualiꝫ exiſtit ꝛ exercet ab ipa ſubа. Contīgit aūt frequent ſubam mālē īpediri ab opatōe ꝛ nō exercē actu ſuā ꝓꝑam opatōꝫ ꝓpter cās ꝑdictas. ꝛ cū exercet ſuā opatiōꝫ ꝑ ſe ꝛ ꝓꝑam alī nō ē ſufficiēt pñs ſenſibꝰ hūanis ad faciendū in eis ſuā ſpēm. ulr ſi ē ꝑſens ſufficiēt tñ ipſi ſenſus ſūt īpediti aliqbꝰ cauſis ut nō ꝛcipiāt ſufficiēter illā ſpēm ut puta ſompno aut motibus foꝛtiozibꝰ aut aliqbꝰ hmōi iō nō vꝫ tō. Ad aliaꝫ inueniūtur aliq ſenſiſſe ꝙ ſpēs ꝛcepta in intellcū bñ ē de genere ſubē. uel nō ē de alio genere q̄ ſubē ſicut etiā ſpēs albedīs nō ē in alio ꝑdicamēto a q̄litate. hꝫ tñ aliū modū eſſendi ī intellcū q̄ in materia ꝑma qa in mā ꝑma foꝛa ſubalis exiſtit coꝛpalit ꝛ ſitualtr ꝛ cū diſpoſitionibꝰ hñtibꝰ dtrariū. ī intellectu aūt exiſtit incoꝛpaltr ꝛ indiſibiltr ꝛ nō ſitualtr. Et ad iſtā intentionē dicit Aꝝ. ꝙ lapis nō ē ī aīa. ſ coꝛpaltr ꝛ ſitualtr cū dtrariis diſponibꝰ ſuis eo mō ꝙ antiq uidebātur ponē. ſed ſpēs lapidis. ſ. foꝛa abſtracta īcoꝛpea ulis ſcđm repñtationē. Nec tñ ītellectꝰ ē idē eēntialtr cū hmōi ſpēbꝰ ħ in potentia ad eas. ꝛ ħ ē ſnīa Aꝝ. in ꝓncipio hꝰ ubi dīc. Impaſſibilē ḡ oꝫ eē. ſ. paſſiōe coꝛꝛuptiua que ē cū abiectōe dtrariī. ſuſceptiuū aūt ſpēi in potētia hꝰ. ſ. receptīa ſed nō ħ. i. nō ē eēntialtr ipa ſpēs nec aliqd eēntialiter oꝑositū ex ea. Nec reputaret incōueniēs ꝙ in intellcū poſſibili ſint ſpēs abſtracte de genere ſubē repñtantes ipſas ſubas que indīdualiꝫ ſubſiſtūt in mā coꝛpali. ꝛ oēs iſte ſubē ſpūales recipiūtur ī ītellectu poſſibili ꝑ ꝛ ꝓncipaltr q ē de ſe ens pure potētie ſcđm opīonē coēm que attribuit Aꝝ. ꝛ oñ. Et iſtud uī oſonaꝛ ôbis gbuſdā coībꝰ ꝛ famoſis gbꝰ dꝛ ꝙ qdditas rei abſtracta a mā ē in intellcū. quod etiā ꝓbant aliq ſic. Illud qđ recipit intellcūs poſſibilis ē illud qđ intellcūs agēs abſtrahit. ħ ē manifeſta de ſe ſcđm oēs. ħ intellcūs agēs abſtrahit qd ditatē rei intellcē ut etiā coītet dī. ꝛ ħ abſtrahere nō ē aliud niſi ꝓducē ſpēꝫ qdditatis ulr repñtātē. Qualr aūt ħ agat ītellcūs agēs una cū ſpē exñte ī fantaſia īqtēdū ē ꝑ Sꝫ h ē unū dubiū. qa ſi ſubа intelligit ꝑ ſpēm ꝓꝑiā cū uniꝰ ſubē poſſint eē plures intellectiones ut homo pōt intelligi ſcđꝫ ꝙ hō ꝛ ſcđm ꝙ aīal ꝛ ſcđm ꝙ aīatuꝫ ꝛ ſcđm ꝙ coꝛpꝰ ꝛ ſcđꝫ ꝙ ſubа. ſequtur ꝙ uniꝰ ſubē ſint plures ſpēs intelligibiles. Et foꝛte dicendū ꝙ uniꝰ ſubē ſcđm unā ſui foꝛmā nō ē niſi una ſpēs intelligibilꝫ. ſed ſcđꝫ dīſas foꝛmas ſubales oꝛdīatas bñ pñt eſſe plures ſpēs ꝛ ſic dicētur ī ꝓpoſito ſcđꝫ ponētes pluralitatē foꝛaꝝ ī eodē indīduo ſubē. Et đ ħ alias uiſū fuit ī qōne đ pluralitate ꝛ oꝛdīe foꝛaꝝ. Alr poſſet aliqs dicē ꝙ uniꝰ ſubē nō erit niſi una ſpēs intelligibilꝫ. ꝛ cū dī. ꝙ uniꝰ ſubē ſūt plures intellectōes. Poſſet dici ꝙ uniꝰ ſubē nō ē niſi una intellectio q̄ intelligit eius qdditas ꝛ eēntia ſcđꝫ ſe. ħ bñ pñt eē ꝑles ſpēs qbꝰ intelligūtur dīſi modi eiuſdē ſubē uel quibꝰ intelligit eadē ſubа ſcđm dīſos modos ſiue ſcđm diuerſa ꝓncipia apparētia. ꝛ ſcđꝫ ħ oꝫ dicē ꝙ ītellectꝰ hoīs ſcđm ꝙ hō ꝛ intellectio hoīs ſcđm ꝙ aīal ꝛ ſcđm ꝙ coꝛpus nō ſūt ītellectiōes dīſe quibꝰ intelligatur eēntia hoīs ſcđm ſe. ſilr aūt ꝛ in alīs ſuo mō Sꝫ iſtud vī ualde difficile ꝙ intellectꝰ hoīs ſcđm ꝙ aīal nō ſit intellectio ſubē hoīs ꝛ ſic de cetis. ꝛ ex hoc ſi bñ inſpicies accipies unā rōem difficilē ad ꝓbā dū ꝙ alia ē foꝛa ſubalis ꝑ quā homo ē hō ꝛ alia ꝑ quaꝫ hō ē aīal. nā intellectio hoīs ſcđm ꝙ aīal aut ē ītellectio accñtis aut ſubē. Non ē dicendū ꝙ ſit ītellectꝰ accñtis. quia ſic aīal ſcđm ꝙ aīal eēt accñs qđ ē abſurdū. Si ḡ ē intellectio ſubē aut ē intellectio hoīs ſcđm ꝙ hō. aut ē intellectio ſoliꝰ māe ꝑſie. aut ītellectio alicuiꝰ foꝛe ſubalis ꝑ quā hō ē aīal ꝛ ñ ꝑ quaꝫ hō ē hō. Sed de ħ nō plꝰ ad pñs. Sed dicamus ad ꝓpoſitū ꝙ ꝓbabile ē ſpēm intelligibilē ꝓꝑiā ſubſtātie mālis eē de genere ſubē aliquo mō. ꝛ tot eſſe ſpēs ſubē in ītellcū poſſibili q̄t ſūt in mā foꝛe ſubales. ꝛ ſic intellcūs poſſibilis ē potēs oīa fieri mō ſili tudīs ꝛ receptōis. ꝛ ſcđm iſtā pōnez faciliꝰ tenetur illa pō ꝙ intellcūs poſſibilis ſit ſubа pure potētie ꝛ nullo° actu de ſe foralr ꝛ iō recipit ſubas ꝛcꝝ ſcđm eē ſpūale ꝛ īmāle. Sed dtra iſtā uiā mlte dubitationes uidēter eē. qa eadē rōe oꝑteꝛet dcedē ꝙ ſpēs ſubē mālis exñs in aīa cogitatiua eēt de genere ſubſtātie qa illa ſpēs ē ſilis ipſi ſubē ꝛ eaꝫ repñtat ſicut ſpēs exñs ī intellcū. cū ḡ aīa cogitatiua ſit qdā actꝰ ſequtur ꝙ actꝰ recipit ꝑ ſe aliqd de genere ſubē. qđ uī multū īconueniēs. Et ꝓpꝛea cū ipſa ſpēs que ē in cogitatiua ſit īmediatū ꝓncipiū actiuū ſpēi que ē in ītellcū ut dictū ē ꝑius ꝛ mlti dcedūt. neceſſariū erit aut ꝙ ſpēs ſubē exñs ī vtute cogitatiua ſit đ genere ſubē aut ꝙ accñs ſit īmediatū ꝓncipiū actiuū ſubē. ꝓpꝛt qđ alīj dicūt altr ꝙ ſpēs ītelligibilis ſubē mālis bñ ē de genē ſubſtātie ꝛ illa nō fit īmediate a ſpē que ē in fantaſia uel in cogitatiua ſed ab ipſa ſubſtātia māli fantaſiata ita ꝙ ipm fantaſma ē illud ſine quo non fieret ſpēs ſubē mālis in ītellcū. licet nō ſit ꝓncipiū actiuū ſicut oñ. dicit in ȝ° celi ꝛ mūdi. ꝙ ḡuitas nō ē ꝓncipiū actiuuꝫ motꝰ de oꝛſuꝫ ſcđm ſe niſi ſit ſurſū ita ꝙ ſurſū eē ē neceſſariū ad ħ ꝙ ḡuitas moueat ipm graue ꝛ tñ eē ſurſū nō ē ꝓncipiū actiuū hꝰ motꝰ ut dīc. ſilr ꝛ in ꝓpoſito. Et iā iſti dicerēt ꝙ in vtute fantaſtica uel cogitatiua hoīs non eſt aliq̄ ſpēs ſubē mālis que ſit de genere ſubē nec fuit intētio oñ. ꝙ aīa cogitatiua cognoſcat foꝛmas indīduales ſubales ſcđm ſe ipas. ħ q̄tū ad aliq̄

accñtia ꝑꝑa 7 opationes ꝑꝑas que pñt facere suas
spēs in aīa cogitatiua. Et ista ꝫ ꝑꝑetatū spēs necessa
rie sūt ad ꝶ ꝙ intellcūs recipiat spēs intelligibiles
subaꝫ mäliū ut ꝓdictū ē. Si qs aūt dicēt ꝙ spēs ī
telligibilis ꝑꝑa subē mälis nō ē de genere subē sed
accñtis tūc posset euadere rōez ī ostratiuz. Cū dicīt.
illa que sūt dīsoꝫ geneꝫ ꝛc. ueꝫ ē nisi unū sit ꝑnci
piū actiuū alterī sed si unū sit ꝑncipiū alterī bñ ē
possībile 7 sic ē ꝶ. Nā ipsa foꝛa mäl'ē ꝑncipiū effec
tiuū sue spēi ī ītellcū ꝑparato spēbꝰ accñtiū ꝑꝑoꝫ
cogitatoꝫ. Nec vī ee remotū qn subа mälis possīt
īmediate agere aliqd accñs. sicut subа īmälis poīt
īmediate agē motū q ē aliqd accñs. Vñ in sepatis
a mā idē ē mouēs scdꝫ agēs 7 scdꝫ finē. ut dꝛ ꝛm.
in iz° methaph. ꝙre ꝛc. Prioꝛ qdē solutio ꝓbabil'
ē 7 secūda. ꝶ necessariū foꝛtioribꝰ relīquat. Item
pōt dici ꝙ subа mäl' nō agit īmediate actōe reali 7
cōpali ꝶ actōe īmäli 7 īcōpali bñ pōt agē īmediate
Vtꝫ aūt ītellcūs agēs coopet ad spēs ītelligibiles
pꝰteriꝰ ingrendū ē. Ad aliā cū dī. oē qd cognos
cit ꝛc. ueꝫ ē cū ipsa potētia cogitatīa hꝫ ī se illā spe
ciē ꝑꝑuā sed nō an. 7 iō ꝛcederez ꝙ cū intellcūs hꝫ
in se spēm ꝑꝑuā argenti 7 spēm ꝑꝑam stagni di
stīguit illas subas sine errore nec recipit putando
unā eaꝫ eē aliā. ꝶ cū ñ hꝫ hꝰmōi spēs ꝑꝑas tūc pōt
errare. Cōtīgit aūt ꝙ pñtibꝰ hꝰmōi subns ītellcūs
nōduꝫ hꝫ spēs eaꝫ ꝑꝑas. qa nondū apparuerīt ꝑꝑe
opōnes eaꝫ nec alia ꝑꝑa accñtia q̄ꝫ spēs ꝑꝑant ītel
lectū ad recipiēdū spēs subaꝫ. 7 iō tūc nō distīguit
eas ꝶ reputat eas easdē ꝑꝑ̄ ꝛuenientiā in accñtibꝰ
coībꝰ iō non ualet rō illa ꝙre ꝛc.

9

XXI.

Gratia quoꝛūdaꝫ ꝓdictoꝫ pōt q̄ri. Vtꝫ aīa cogitatiua possīt ognoscē
subas mäles. Et äguīt ꝑ ꝙ sic auc
toꝛitate ꝛm. 2° hꝰ. ubi dīc. ꝙ sen
sus cū ꝶ ꝙ apꝛehēdit sua sensibi
lia ꝑꝑa apꝛehēdit intētiōes indi
uiduales oīsas in generibꝰ 7 spēbꝰ. oꝑhendit ḡ in
tentionē hꝰ hois indīdualis. 7 ītentōz hꝰ eq indiui
dualis. ostat aūt ꝙ ꝶ hō indīdualis ē subа 7 ꝶ equꝰ
sīt. Aut ḡ ꝑ sensū ītelligit ꝛm. sensū pticularem uł
vtūtē cogitatiuā que ē vtus aīe sensitiue. si sensū p
ticularē. ḡ mꝛto foꝛtiꝰ aīa cogitatiua que ē vtus no
bilioꝛ 7 pfectioꝛ cogſcet talia. 7 si ītelligat aīam co
gitatiuā hī ꝑpositū ḡ ꝛc. Et in sequēti ꝛmto dīc.
ꝙ accidit sensibꝰ apꝛehēdere oīas indīduoꝫ scdꝫ
ꝙ indīdua sūt. nō scdm ꝙ sūt simplices sensus. sed
scdm ꝙ sunt sensus hūani. 7 ꝑcipue oīas subales.
vī. n. ꝙ oꝑhensio intentionū indīdualiū subaꝫ de
qbꝰ ꝛsiderat intellcūs ē ꝑꝑa sensibus hois ꝙre ꝛc.
Itē nisi cogitatiua cogſceret subam mälē intel
lectꝰ nō posset eā cognoscē qd ē absurdū. 7 ꝓbatur
ꝛña. qa actus cogitatiue necessariꝰ ē ad actū intelli
gēdi ꝑcipue ī rebꝰ mälibꝰ ut ūē ex isto 3°. Intelligē
tē. n. nccē ē fantasma aliqd speculari ḡ ꝛc. Oppo
sitū arguīt. qa si aīa cogitatiua cogſcēt foras mäles
eadē rōe cogſcēt se ipam. cū ipsa sīt quedā substan
tia siue foꝛa mälis utꝫ ex dictis ꝑus. ꝶ aūt ūē īpossī
bile. qa foꝛma mälis 7 coꝛpea nō ē reflexiua supra
se ipam. ut coītet accipīt ex li° de causis ꝙre ꝛc. Et
ꝛsirmat. qa aīa cogitatiua nō ē nata ognoscē aliqd
ens actu nisi p eiꝰ spēm ꝑꝑaz. nō. n. ē aliq̄ cā quaē
cogſcat unū ens p spēm ꝑꝑaz 7 aliud sine spē ꝑꝑa.
ꝶ ipa nō pōt recipe spēm ꝑꝑam sui ipīꝰ. qa sic idem
subm. s. coꝛpꝰ hūanū hēret idē scdꝫ eē ꝛeale 7 scdꝫ
eē spūale. s. aīam cogitatiuā qd ē absurdū ꝙre ꝛc.
De isto pñt esse due opīones pꝛobabiles. Una
ꝙ aīa cogitatiua hūana nō cognoscit subas mäles
scdm se 7 foralt. qa aīa cogitatiua nō hꝫ cognoscere
aliqd ꝑꝑe 7 scdm se 7 foralt nisi recipiat eiꝰ speciez
ꝑꝑam. ꝶ supponīt ꝙ maīfesta. sed nō recipit spēm
ꝑꝑuā subē mälis qa illa spēs debet esse suba aliquo
mō ut dictū ē ꝑus. aīa aūt cogitatiua cū sīt quedaꝫ
foꝛa 7 actꝰ nō recipit in se aliqd de genere subē q̄re
ꝛc. Dicētur tñ ꝙ aīa cogitatīa bñ cogſcit aliquas
ꝑꝑetates indīduales exñtes in suba mäli quas nō
oꝑhendit aliqs sensus pticularis. 7 iste dicūtur in
tentiōes nō sensate 7 sūt ille q̄s ꝛm. uocat intentio
nes subaꝫ indīdualiū. vbi gra. sicut ꝶ bonitas hec
malicia ꝶ pñtas ꝶ filiatio ꝶ actio ꝶ passio 7 huiꝰ
mōi ꝑꝑetates alioꝫ ꝓdicamentoꝫ q̄ nō sūt sensibi
lia coīa nec ꝑꝑa 7 sic nō oꝑhendūtur a sensibꝰ par
ticularibꝰ. ꝙ aūt aīa cogitatiua cognoscat hꝰmōi in
tentiōes testant oēs phi q loquti sūt ꝛ distīctione
vtutū aīe hūane. 7 spāl't Auerois 7 Albtus 7 Auic
7 Algazel. Et posset ꝓbari sufficiēt. qa vtus cogi
tatiua cū sit vtus cogſcitiua nobilioꝛ 7 excellentioꝛ
oī sensu pticulari 7 sensu cōi debet aliq̄ cognoscē q̄
nō ogſcūtur ab istis vtutibꝰ 7 illa nō sūt nisi huiꝰ
mōi intētiones q̄re ꝛc. Et ꝛsirmat scdm ꝑdeīmi
nata scdm intentoꝫ Aꝛ. 7 ꝛm. ostat. n. ꝙ aīa hūana
inhērēs coꝛpi hūano ē nobilioꝛ oī alia aīa īhērēte
7 debet hre vtutē aliquā cognoscitiuā nobiliorem
oībꝰ vtutibꝰ alioꝫ aīaliū 7 illa nō ē nisi cogitatīa q̄
tōcinat de rebꝰ pticulariꝫ apprehēsis. 7 iō dī queda
tō scdm ꝛm. in isto 3° q̄re ꝛc. Alia opīo pōt esse ꝙ
cogitatiua cogſcit subas mäles p spēs ꝑꝑas indiui
duales eaꝫ ita tñ ꝙ hꝰmōi spēs recepte ī aīa cogitatiua nō sūt in genere subē sed accñtis puta in genē
q̄litatis. repñtat tñ subas mäles ꝑ tāto qa sūt ꝑꝑuñ
effcūs eaꝫ. nec vī eē incōueniēs ꝙ suba mälis īme
diate efficiat aliqd accñs spūale in subo apto nato.
7 cū agēs ꝑpinquū sīt sic' cū patiēte utꝫ 7° phicoꝛū.
suba aūt mälis non ē sic' cū aīa cogitatiua hūana ut
lapis lignū 7 hꝰmōi. nccē erit ꝛcedē ꝙ hꝰmōi sub
stātia mälis agit suā spēm in medio qd ē int' aīam
cogitatiuā 7 ipam subam mälez 7 eo mediāte agit
in oꝛgano sensuū 7 ulteriꝰ in aīaz cogitatīā. Nec se
qtur ex ꝶ ꝙ sensus pticulares cognoscāt substātiaz
mälē qa nō sūt oꝛdīati ad eiꝰ cognitōz ꝑ se nec reci
piūt spēm subē scdm eē spūale sicut exigīt' ad ognī
tionē subē. 7 vtinā ego scirē qd ē ueꝫ in isto q̄sito.
7 si plꝰ apparuerit mihi alias scribā illud. Rōnes
aūt 7 auctoꝛitates in vtrāq; ptē euadent' scdm pre
dicta. Cū ḡ dīc ꝛm. ꝙ sensus apprehēdit intentiōz
indīdualē hꝰ hois 7 hꝰ equi nō intelligit p ītentiōz
indīdualē ipam foꝛmā subalē hois aut equi. sed ali
quā ꝑꝑetatez nō sensatā ꝑꝑam tali īdiuiduo ut ꝙ
sīt hns hāc pñtatē aut hāc filiatiōz aut hāc risibi
litatē aut hāc habilitatē aut foꝛtitudinē coꝛpalem
aut aptitudinalē ad ambulandū. Sīt qd dīc ulte
riꝰ ꝙ accidit sensibꝰ oꝑhendē oīas indīduoꝫ sub
stātiales. ꝑ oīas indīduoꝫ ītelligit q̄sdā ꝑꝑetates
nō sensatas ꝛntes subaz indīdui. q̄s etiā ꝛm. uocat
intētōes indīduales subaꝫ ꝛ q̄bꝰ ꝛsiderat ītellcūs.
Ad rōez q̄n arguīt. pōt dici ꝙ ut ītellcūs cogſcat
subas mäles sufficit ꝙ vtus cogitatiua cogſcat eas
in suis ꝑꝑiis accñtibꝰ 7 ꝑcipue in suis ꝑ se ꝑꝑiis
opationibꝰ. sicut ad intelligendū subas īmäles nō
ē nccē ꝙ cogitatiua eas ogſcat. īmo ē īpossībile eo ꝙ
vtus mälis 7 oꝛganica nō pōt cognoscē rē spūalem
7 īcoꝛpalē oīno. ꝶ sufficit ꝙ cogitatiua cogitet ꝑꝑos
effectꝰ eaꝫ. s. motꝰ sempitnos 7 vnifoꝛmes ut sad
pꝫ ex 8° phicoꝛ q̄re ꝛc. Sed cū arguīt in ostratiuz.
ꝙ eadē rōne aīa cogſcēt se ipam. difficile ē multū 7
paꝫ exqsitū. Pōt tñ dici ꝙ aīa cogitatiua nō cogſ
cit se ipam scdm se ipam nec p suā spēm, ꝑꝑam siue
illa spēs ponētur de genere subē siue de genere acci
dentis. ꝶ si cognoscit se ꝶ ē solū scdm suā opationē.
ꝙ cogitatiua scit se cogitare qd ē opꝰ eiꝰ ꝑ ꝑuñ 7 ī
trinsecū. 7 sic forte nō cogſcit suā opationē cum sit

ôtus organica 7 corpea. ß ītellcūs eā cognoscit 7 hō
p ītellcū;. ℚ si quis dicat q; ipe expitur se cogitare
7 scit se cogitare. dicêtur ei q; ipe abutit ipo cogitatiõ
īmo dbet dicere q; intellectus intelligit se cogitare
Nescio plus dℏ. qre dsidera 7 tu ꝛc.

Consequent̃ q̃rit̃. Vtr̃ ītellect9 pssit intellige singulare seu īdiui duũ sensibile. Arguit̃ q; non. qa intellectus nihil ītelligit nisi suu; obm. ℏ uñ manifesta. ß obm intellcūs ē ule ut oēs ocedūt. singular̃ aūt nō ē ule ut etiã manifestū ē q̃re ꝛc. ℚ Itē sicut se hz sensus ad ule. sic intellcūs ad singulare. p cõuenientē silitudinē. ß sensus nō cog̃scit ule ut manifestū ē 7 pz in p̊ p9teriorꝛ q̃re ꝛc. ℚ Itē si intellectus uel hō p intellcm cog̃scêt singulare tũc supfluerent sensus qđ ē absurdũ 7 otra dignitatē in nã. utz ī p̊ celi 7 mũdi 73° h9. 7 pbat̃ oña. qa nã ñ facit p plura qđ pōt p unũ. si g̃ intellcūs cog̃sceret singularia sensibilia ad qđ cognoscêt sensus ea? ℚ Itez ôtus q̃ nō ē h7 nũc nō cognoscit illud qđ ē h7 nũc. ß intellcūs nō est h7 nũc. 7 singulare ē h7 nũc q̃re ꝛc. maiorꝛ pz. qa talia nō ꝓportionãtur ad inuicē. s. q̃ꝛ unũ ē hic 7 nũc 7 aliud nō. cognitio. n. fit scz quãdã silitudinẽ cog̃scentis ad cognitũ. utz ex isto libo 7 6° ethicorꝛ. ℚ Oppositu; arguit̃ auctoritate Aug. ℏ. vult. n. q; intellcūs non solũ cog̃scit qđditatẽ sed etiã ididuu; qđditatis lz alio 7 alio mō. 7 idẽ uoluit oñ. 7 oēs expositores. ℚ Ad euidentiã qōnis dsideradũ ē q; q̃tũ ad ꝓpositũ spectat. De numero entiũ duo sũt genera. Quedã. n. entia sũt que hñt formã in mã uel sũt forẽ ī mã. Alia vo sũt entia siñ mã q̃. s. nec hñt formã in mã nec sũt forẽ ī materia Et p̃mũ qdẽ gen9 entis manifestũ ē eẽ 7 ocessũ ab oĩbo. h9modi aũt sũt entia mãlia ut ignis aer aqua terra 7 lapides 7 metalla 7 plãte 7 aĩalia 7 ptes horꝛ oĩa. n. ℏ sũt forẽ in materiis uel hñtia foras in materiis. Et silr entia mathematica sicut linea supficies rectitudo nũerus par ĩpar 7 h9mõi. 7 in istis entibo differt qđditas ab ididuo qđditatis aliq̃ dsitate ita q; ipm ididuũ ē accñtalr diunctũ aliqbus accñtib9 q̃ non sũt ipa qđditas nec ptes qđditatis ut scz. differt aliq̃ mō ab hũanitate qa diũd9 ē quo dãmodo accñtibo q̃ nō sũt hũanitas nec ptes hũanitatis. 7 silr ℏ rectitudo differt a rcitudine aliquo mō qa diũcta existit alicui qđ ē aliud ab ipa qđditate rectitudis. s. otinuo. aut alicui h9mõi. Sicut. n entia nãlia hñt mãz sensibilẽ. sic mathematica habẽt mãm itelligibilẽ ut hr̃ exx° methaph. Sed qđ sit mã entiũ mathematicaliũ alibi pscrutandũ est ß nō h. aliud aũt gen9 entis. s. imãle 7 icorpeũ non ē oĩo manifestũ eẽ ß idiget dẽmrari eẽ. dẽmrat autẽ eẽ in scia nãli ut dic oñ. in suo libo de suba ozb 7 z° phicorꝛ. ß p quẽ modũ nō ē ad pñs dicẽdũ. Mō qō ꝓpsita locũ hz solũ in illis entibo q̃ hñt formas in materiis ut sũt forẽ ī materiis. In istis. n. ut dcm̃ ē differt ididuũ seu singulare qđditad ab ipa qđditate quoq̃ mō. In entibo aũt imãlibo 7 insensibilibo nihil differt realr imo qcqd reale positũ ē ī eis ptinet ad qđditatẽ. 7 ℏ uoluit dicẽ Aug. ī ira ubi dic In gbusdã. n. solũ idẽ ē eẽ carnis 7 carnẽ. i. idiuiduũ qđditad 7 qđditas. ī aliis aũt ē aliud sicut aliđ ē magnitu°. i. singulare magnitudis 7 magnitudis eẽ. i. eẽntia magnitudis seu qđditas 7 ē exẽplu; in mathematicis. 7 silr aqua 7 aque eẽ 7 ē exẽplũ in nãlib9. ℚ De dcone vo h9 qōnis nō ē magꝝ diuersitas int̃ doctores sollẽnes. oēs. n. ocedũt q; ipm īdiuiduũ seu singulare sensibile pōt ītelligi. sed d̃ mō intelligendi sũt difficultates ut uidebit. ℚ autẽ h9mõi singulare pōt ītelligi ꝓbari pōt multiplicit.

ℚ p̃ sic. Illud pōt ītelligi de quo ītellcūs aliqđ enũciat affirmãdo uel negãdo. ℏ satis manifesta ē d̃ se sed intellcūs aliqđ enũciat de singulari sensibili affirmãdo uel negãdo ut etiã manifestũ ē. ut dicẽdo sor. ē hō uel ℏ albedo ē color 7 h9mõi g̃ ꝛc. ℚ Item ôtus q̃ cognoscit oriam inter aliq̃ ognoscit ottũq; illorꝛ. ℏ ē manifesta p se 7 supponit eã Aug. 2° hui9. 7 oñ. expmit eã. sed intellcūs og̃scit diuersitatem int̃ indiduũ 7 qđditatẽ ut etiã manifestũ ē cuilibz intelligẽti. Si. n. intellcūs nō cog̃scêt illã dr̃sitatem que ôtus eã cog̃sceret? ℚ Itẽ intellcūs pōt intelligere oẽ qđ otinet sub suo p̊ obo. sicut visus pōt uidere oẽ illud qđ cõtinet sub suo obo p̊. silr ant 7 in alris. ß ipm singulare qđditatis otinet sub p̊ obo ītellcūs. s. sub ente ut etiã manifestũ ē p se q̃re ꝛc.

Sed de mō scdm quẽ intellcūs cognoscit h9modi singulare sũt dubitatões difficiles. ℚ Una earꝛ ē. Si ītellcūs ītelligit īdiduũ aut ītelligit ipm p spẽz ei9 ꝓpriã aut p spẽz qđditatis p sufficientẽ oionẽ. Nō p spẽm ꝓpam q̃ ē simplr mãlis. qa ôtus abstracta q̃. s. nō ē h7 nũc nō ē nata recipe nisi spẽm abstractã 7 ulr repntantẽ ut manifestũ ē p se. intellcūs aũt ē h9mõi ôtus. g̃ intellcūs nō debet recipe nisi spẽm ulem. s. ulr repntantẽ. 7 talis nō ē spẽs ꝓpa indiui dui ut manifestũ ē. spẽs. n. ꝓpa indiduí repsentat ipm solũ. nec p spẽm qđditatis. qa p spẽz qđditad intelligit̃ ipa qđditas. g̃ p eã nō intelligit̃ indiduũ Nisi dicêtur q; p eandẽ spẽm intelligatur dr̃sa intelligibilia. qđ uñ absurdũ. qa eadẽ rõe p eandẽ spẽm intelligerẽtur oĩa itelligibilia q̃re ꝛc. ℚ Itẽ si intellectus itelligêt indiduũ seu singulare ut sor. scz q; sor. 7 h9mõi. aut intellectio sor. scdm q; sor. ē eadẽ cũ itellectiõe hois scdm q; hõ aut alia 7 dr̃sa. Si eadẽ. ℏ uñ iconueniẽs. qa tũc singulare dircẽ itelligeret̃ qđ uñ ī possibile. qa singulare nō intelligitur dircẽ ß scdm lineã reflexã ut coĩter allegat̃ ex illo ca°. Si aũt dicat̃ q; itellectio sor. scdm q; sor. sit alia ab intellectiõe hois scdm q; hõ tũc sor. scdm q; sor. habet aliqua ī se ꝓter ea que ptinent ad hoiem inq̃tũ hõ. qđ uñ icõueniens. qa sic sor. nō eẽt qd unũ simplicit 7 p se. 7 p oñs nō eẽt in genere p se quar̃ ꝛc. ℚ Itẽ si intellcūs ītelligêt singulare sensibile. aut ꝑus ītelligêt ipm q̃ qđditatẽ aut eo°. Nō ē dicẽdũ q; ꝑus ītelligat ipz q̃ qđditatẽ qa ℏ ē otra cõe ocm̃ dr̃. n. coĩter q; intellcūs ꝑus 7 dircẽ intelligit qđditatẽ ulem 7 scdario q̃l linea reflexa ītelligit indiuiduũ. Si aũt dicêtur q; ꝑus ītelligit qđditatẽ q̃ ĩdiuiduũ. ℏ uñ eẽ falsũ. qa sicut se habz ule oplexũ ad singulare oplexũ. sic ule incõplexũ ad singulare inoplexũ. p ocuenientẽ silitudinẽ. ß ule oplexũ nõ cognoscit nisi ex cognitõe singulariũ oplexorũ. sicut ℏ ꝓpõ oẽ totũ ē maiꝰ sua pte nō og̃scit nisi ꝑus nō hac ꝓpõne. ℏ totũ ē maiꝰ sua pte. 7 silr d̃ alris. ꝑncipia. n. nō ognoscũtur nisi p sensũ 7 expientiã ut pz ex ꝓphẽo methaph. 7 p̊ p9terior. q̃re silr singulare incõplexũ ꝑus intelligit̃ q̃ ule incõplexũ. ut ℏ totũ 7 h̃ hõ q̃ totũ 7 hõ. silr aũt 7 in alris. ℏ etiã uñ intelligere oñ. in 1z° methaph. ubi dic. q; ulia apud Aug. sũt collecta ex singularibo ab ītellcũ q; dsideãt int ea silitudinẽ 7 facit ea intẽtionẽ unã. Qualiter aũt eẽnt collecta ex singlaribo ab ītellcũ q; cõsideãt inter ea silitudinẽ nisi intellcūs ea ꝑus intelligêt?

Ad istã trident aliq dicendo breuiter. q; intellcūs p eandẽ spẽz ītelligit qđditatẽ 7 singulare sed diuersimode. qa p̊ 7 dircẽ intelligit qđditatẽ p spẽm qđditatis. ß postmodũ ipo uolũtad reflectit se ad fantasma in rõne terminãtis nō in rõe agẽtis. 7 sic ītelligit singulare illud cuiꝰ ē fantasma. bñ tñ ē uerꝛ ut isti dicũt q; intellcūs sp reflectit ad fantasma ad intelligendũ. sed q̃nq; reflectit se ad fantasma in rõe agentis solũ 7 nō in rõne terminãtis ut cũ ītelligit

qdditatē.qñq; aūt impio uoluntatis reflectit se ad fantasma pticulare in rōe terminātis ⁊ tūc ītelligit singlār. Et ī hꝫ iueīo aliq̄s eoꝝ scripsisse uł aliq̄ eoꝝ ī his ꝟbis . Dicā ḡ isto mō scd̄m q̄ dꝫ. dīc ⁊ dm̄. q̄ intellcūs p̄ ⁊ dircē nō ītelligit singulare. qm̄ ī hꝫ hnt oēs dueniētiā q̄ scd̄ario ⁊ ex dnti ītelligit singulare. qm̄ in ītellcū r̄cipit spēs q̄ p̄ repn̄tat uł em qdditatē ⁊ ex dnti nata ē repn̄tare aliqd̄ singulare illi⁹. sed q̄tū ē ex sua nā nō pl⁹ repn̄taret unū q̄ ali ud singulare nisi dēterminaret ab aliquo fantasmate pticulari. Dicā ḡ q̄ spēs hꝫs exns in intellectu p̄ ducit in cognitionē qdditatis scd̄m se. ⁊ cū ītellcūs impio uolūtatis se reflectit ad aliqd̄ fantasma particulare mediāte illa spē que ē in intellcū ꝺcipit singulare. Et dico q̄ illud fantasma nō requr̄it in tali ītellectōe in rōe efficientis sed magꝭ in rōe terminātis actū ipsi⁹ intellcūs. Vñ ymaginor q̄ rei quiddi tas mediāte spē exn̄te in intellcū posset cāre ītellec tionē alicui⁹ singularis qdditatis suppposito q̄ intel lect⁹ r̄flectat̄ ad aliqd̄ singulare fantasma qd̄ se ha beat in rōe terminātis illū actū. Et si dicas. q̄ eo. dē mō reflectit̄ qn̄ vult intelligē uł e. dico q̄ bn̄ re flectitur qñq; intellcūs ad aliqd̄ fantasma pticulaṙ sed dico q̄ tūc nō requr̄it fantasma ī rōe terminand actū sed in rōe ꝓducētis spēm uel intellectꝰ uł ad min⁹ nō requr̄it tūc in rōe terminād. Dec. n. sūt uer ba q̄ īueni in q̄terno cuiusdaꝫ socioꝝ nr̄oꝝ otinēte qōnes sup tertiū. Sed mihi uī q̄ ī hꝫmōi dictis sī plura dubia ⁊ forte falsa. p̄ qdē ibi dr̄ q̄ si intel lcūs debet ītelligere singulare p⁹q̄ intelligit uł e oꝫ q̄ īpio uolūtatis se reflectat ad aliqd̄ singulare fan tasma hꝫ uī mirabile. qa īpium uolūtatis nō ē aliud q̄ ipm̄ uelle quo uolūtas vult aliqd ut ꝫ° ethicoꝝ. Vñ dicē q̄ uolūtas impat ītellcū q̄ se reflectat ad fantasma pticulare hꝫ ē dicere q̄ uolūtas vult ītellec tū reflecti ad fantasma illi⁹ singularis. Constat aūt ex ꝫ° ethicoꝝ q̄ uolūtas nō vult aliqd nisi pri⁹ uel sił sit cognitū ab intellcū. ḡ añq; intellcūs ītelligat singulare p⁹ uł e oportebit scd̄m illa ꝟba q̄ ipe ītellect⁹ ꝑus ītelligat se reflecti ad singulare fantasma ał. n. uolūtas hꝫ nō uellet. sed intellcūs nō pōt ītel ligere suā reflexionē ad fantasma singulare nisi in telligat istud fantasma singulare. ut pꝫ cuilibꝫ ītel ligēti. ḡ añq; intellcūs ītelligat singulare qdditatis oꝫ q̄ ꝑus ītelligat fantasma singulaṙ. Et reuertitur qō quo dtīgit intellcm̄ intelligē hꝫmōi singulare ꝟn nō uī in his ꝟbis nisi dmutatio difficultatis cuꝫ quodā falso aut dubio. s. q̄ oporteat ītellectiōꝫ sin gulariuꝫ fieri p impiū uolūtatis īpantis reflexiōeꝫ intellcūs ad fantasma singulare. Ctē bonū eēt scīr qd eēt illa reflexio qua intellcūs reflectit se ad fan tasma singulare. vtꝝ illa reflexio sit ipa suba intel lcūs aut potētia naturalis ei⁹ aut spēs intelligibilis aut intellectio aut respcūs spēi ītelligibilis ad illd̄ fantasma. Nō. n. ē ꝟisile q̄ illa sit nisi alterꝫ illoꝝ. ⁊ qd̄cūq; illoꝝ dēt eē sequtur īconueniēs. Nā si esset ipe intellcūs aut eēt ei⁹ potētia nālis tūc eēt sensus illoꝝ ꝟboꝝ q̄ intellcūs p suā subaꝫ ad fantasma aut p suā potentiā nālē ad fantasma ītelligit singulare qd̄ ē dērisoriū. ⁊ si reflexio ponat eē idē q̄ spēs ītel ligibilis qdditatis tūc eēt sensus illoꝝ ꝟboꝝ q̄ īpio uolūtatis intellcūs p spēm sui ad fantasma singula re ītelligit singulare ⁊ hꝫ nihil ē dicē. Si ꝟo dicet̄ q̄ illa reflexio q̄ intellcūs se reflectit ad fantasma sit respcūs spēi intelligibilis tūc erit sensus q̄ ītellcūs īpio uolūtatis refert se ad fantasma. qd̄ ē absurdū. nā ipse intellcūs nō refert se ipm̄ nec foral⁹ nec ef fectiue. ⁊ si referr̄ ad fantasma mediāte spē ad eius relationē nihil facit īpium uolūtatis. Nā uelit no lit uolūtas adhuc spēs ītelligibilis qdditatis habꝫ quandā ꝺformitatē ad fantasma. Ctē queritur cū

q̄re magꝭ ītellcūs intelligit singulare cū reflectit se ad fantasma ī rōne terminātis q̄ qn̄ reflectit se ad fantasma in rōe efficiētis. ⁊ forte nō poterit assigna ri cā rōnabił etiā si fingēdi dēt licētia. Ex his itaq; apꝑ falsitas ⁊ sufficientia istoꝝ ꝟboꝝ. qa si ꝟa sint ⁊ sufficiētia utinā ego uiderē eoꝝ ꝟitatē ⁊ sufficiētiā Propt̄ qd̄ dico ał ad p̄mā dubitationē. ⁊ dico q̄ ipm̄ singulare sensibile intelligit̄ p spēm ei⁹ qddi tatis. Sed illa spēs hꝫ in se duo. ipa. n. ē repn̄tatiua qdditatis ⁊ sic ē p̄ncipiū intelligēdi qdditatē. ⁊ est ꝺformis alicui fantasmati singulari. ⁊ sic p eā intel ligit̄ indīduū uel singulare. ita q̄ si ītellectio qddi tatis ē alia ab ītellectōe singularis tūc dr̄sificabitur penes dr̄sitatē spēi q̄ disponit ad utrūq; mō p̄dcō. ⁊ si ē eadē real⁹ intellectio utriusq; tūc illa ītellectō dr̄ intellectio qdditatis uno mō. s. inq̄tū p̄ncipiū ei⁹ ē spēs repn̄tatiua qdditatis ⁊ dr̄ intellectio sin gularis inq̄tū p̄ncipiū ei⁹ est spēs ut ꝺformis huic fantasmati. ⁊ forte hꝫ significauit dm̄. dm̄to 9° cum dixit. q̄ intellcūs cog̃scēs qdditatē ⁊ indīduū scd̄z alietatē quā hnt ad inuicē cognoscit formā. i. qddi tatē p se. ⁊ indīduū mediāte sensu cog̃scit. dico qd ditatē p se p tāto. qa spēs qdditatis ītelligibił. i. in formās intellcm̄ scd̄m se ipam̄ ꝑparat ⁊ pficit ad ī telligē qdditatē. ⁊ sic intellcūs informat⁹ hui⁹mōi spē p se recipit op̄hensionē qdditatis. ꝟ op̄hendit īdiuiduū mediāte sensu p tāto. qa nō recipit ītelle ctionē indīdui mediāte spē nisi put illa fuit confor mata spēi exn̄ti in sensu exteriori. ⁊ adhuc illa ꝟba dm̄. pnt ał exponi q̄ cū intellectus op̄hendit alie tatē qdditatis ab indiuiduo tūc cōprehendit formā. i. qdditatē p se. i. nō p̄cedēte op̄hensiōe qdditatis in sensu. qa sensus nō op̄hendit qdditates re tū ut dixi in 2°. ⁊ hꝫ sine dubio uer̄ ē q̄ sensus non op̄hendit qdditatē scd̄m q̄ qdditas qa nō op̄hen dit oēm quidditatē. imo sūt alique quidditates. s īcorpales q̄ nō cognoscūtur a sensu. ꝟ intellcūs cō p̄hendit indīduuꝫ. i. singulare sensibile mediante sensu. i. p̄cedēte op̄hensione ei⁹ indīduali in sensu. qa oē singulare ē cog̃scibile ab aliquo sensu aliquo mō. Et ē notandū hꝫ scd̄m dictū dm̄. q̄ aīa hūana pōt cognoscere qdditatē ⁊ indīduū duobꝫ modis. Uno mō scd̄m alietatē eoꝝ ad inuicē. ⁊ sic cognos cūtur ambo p unā potentiā. s. p intellcm̄. dr̄simode tū. quia op̄hendit quidditatē p se ⁊ indīduū medi ante sensu ut p̄expositū ē. Alio mō pōt aīa ista cog̃s cere singularit. i. seorsū ⁊ diuisim. ⁊ sic cog̃scit ea di uersis ꝺtutibꝫ. ⁊ hꝫ ultimū dictū intelligendū ē de possibili nō de necessario. quia possibile ē q̄ cog̃scāt dr̄sis ꝺtutibꝫ. sed nō ē necessariū. imo etiā qdlibet eoꝝ pōt ītelligi ab intellcū q̄ ē una ꝺtus scd̄m cōes doctrinā. Et uide ꝟba dm̄. que sūt multū pulchra Cū fuerit dēclaratū q̄ entia sensibilia diuidēt̄ ī du plex eē. s. in hꝫ singulare ⁊ in suā formā. i. cuꝫ fuerit dēclaratū q̄ ī rebꝫ sensibilibꝫ ipꝫ singulare hꝫ aliqd̄ eē aliud a sua qdditate inq̄tū ē diunctū aliqbꝫ acci dentibꝫ q̄ nō sūt ipa qdditas ei⁹ nec ptes qdditatis necesse est ut uirtus exprimētatiua. i. uirtus cōpre hensiua op̄hendat ea. aut p duas ꝺtutes. aut p unā sed duabꝫ dispōnibꝫ dr̄sis. cū duabꝫ aūt ꝺtutibꝫ eīt ꝛc. vide residuū qm̄ planū ē. Ad aliā difficł tatē cū q̄rit̄. Vtꝝ intellectio ſor. scd̄m q̄ ſor. sit eadē ꝛc. Pōt dici saluo meliori iudicio q̄ p ſor. scd̄m q̄ ſor. pōt ītelligi suba que indīdualr̄ exist⁹ circūscriptis p ītellcm̄ oībꝫ accn̄tibꝫ suis. Vł pōt ītelligi ipe ſor. una cū aliq̄ suo accn̄te puta cū indīone q̄ ē a se indi uisus uel cū dione q̄ ē diuisus ab alīs. uel cū hac fi gura uel cū hꝫ colore uel cū hac filiatōe ⁊ hꝫmōi. si p̄ mō. sic dico ut mihi uī q̄ ītellectō ſor. scd̄z q̄ ſor. s. circūscriptis p intellcm̄ oībꝫ accn̄tibꝫ eiusdē nō ē intellectio alia real⁹ ab intellectōe ei⁹ scd̄m q̄ hō

qa oportêt necessario q̄ sor. sic acceptꝰ includet aliquā rē quā nō includit hō scd̄m q̄ hō. qa intelligē nō diuersificat̄ nisi scd̄m aliquā dr̄sitatē nature intellecte uel saltē scd̄m se uel scd̄m suos mōs. quid igit̄ erit illud additū in sor. aut suba aut accn̄s. non ē accn̄s. qa iā loqmur de sor. circūscriptis p̄tellcm oībus accn̄tibꝫ. Si vo dicêtur q̄ ē suba. tūc in sorte erit aliq̄ suba p̄ter eā que ē hō 7 q̄ ptinet ad humanitatē qꝺ ē absurdū. qa spēs ē tota suba indiduoꝝ scd̄m Boetiū in Porphirio. Et itm illa suba quaz includêt sor. ultra hoiem aut ē mā qꝺ ē absurdum qa una suba nālis sufficit uui indīduo. aut ē forma subalis qꝺ ē otra cōem doctrinā q̄ nō ponit in vno indīduo nisi unā formā subalē. 7 hꝫ ē otra näz rei ut uī. Mā si illa fora subalis sor. eēt alia a fora q̄ ē hō. aut eēt eque pfecta 7 nobilis sicut fora qua est hō. aut nobilioꝝ aut minꝰ nobil'. p̄mū ē absurdū. q̄ in uno 7 eodē indīduo sint forme subales dr̄se equal' pfectōis. secundū sil'ꝫ ē absurdū. qa fora qua sortes ē hō ē aīa ītellectiua. 7 hꝫ ē nobilissima oīum foraꝝ istoꝝ inferiorꝝ ut oēs ocedūt. Si vo detur tertiū. s. q̄ illa fora ē minꝰ pfecta 7 nobilis q̄ forma q̄ ē hō. hꝫ sil'ꝫ ē incōueniens. qa ī talibꝫ formis dr̄sis p se ordinatis illa q̄ ē coīor ē minꝰ nobilis 7 q̄i potētialis ut si forma hois p̄pa ē dr̄sa realit' a fora p̄pa aīalis ostat q̄ fora aīalis que ē coīor ē minꝰ nobil' q̄ fora p̄pa hois 7 ē q̄i potētialis respcū eiꝰ. Vñ cōm. in iz° methaph. dicit q̄ fore cões ī qbꝫ sūt ulra sūt extra aīam ī potētia. i. potētiales 7 p̄pter hoc scire aliqd in ul'i ē scire ipm in potētia ut dicit. Vñ Lincon. p̄ p̄terioꝝ dīc. q̄ genꝰ uel ē mā foralis uel fora mal'. 7 hoc inuit Aꝝ. 7° methaph. Sic g̃ in p̄posito. fora p̄pria sor. deberet eē pfectior q̄ ei⁹ fora cois q̄ ē hō Itē si fora subal' p̄pa sor. eēt minꝰ pfecta q̄ fora q̄ est hō. sequeret̄ q̄ sor. pus generaret̄ inq̄tū sor. q̄ inq̄tuz hō qꝺ ē absurdū. ona pz. qa ipfectiora in eodē p̄cedūt uia generatōis scd̄m Aꝝ. 9° methaph. Itē que eēt opatio p̄pa illiꝰ fore indīdual' diuersa ab opatione aīe hūane ? Nō posset assignari nisi forte fingêtur Vñ mihi uī q̄ sor. scd̄m q̄ sor. circūscriptis p intellcm oībus accn̄tibus nō includit rem aliquā ultra ea que sibi debent ad hꝫ q̄ sit hō. 7 p̄pt hoc credo q̄ eiꝰ intellectio ut sic nō sit alia realit' ab eiꝰ intellectōe scd̄m q̄ hō. 7 sicut dico ꝺ sor. ita etiā de oībus alijs indīduis 7 spēbus. Et dicerē ulteriꝰ q̄ sor. scd̄m q̄ sor. isto mō sūptus nō ē ī alio ḡdu eēntiali p̄dicamēti q̄ homo. qa n̄ differt re nec oceptu. Nisi forte diceret̄ q̄ oceptꝰ sor. scd̄z q̄ hō nō differt a oceptu plonis scd̄m q̄ hō. sed ē unꝰ scd̄m se. 7 sic ibi eēt p̄dicatio superioris de inferiori quoꝺ mō. nec p dr̄sas formas. Sed dicēs hꝫ. q̄ si oceptꝰ sor. scd̄z q̄ sor. ē idē cū intellcū eiꝰ in q̄tū hō. 7 sil'ꝫ cōceptus plonis scd̄m q̄ plo ē idē cū oceptu hois scd̄m q̄ hō tūc oceptꝰ sor. scd̄m q̄ sor. 7 oceptꝰ plonis scd̄m q̄ plo ē unꝰ 7 idē cū oceptu hois scd̄m q̄ hō. mō que uni 7 eidē sūt eadē inter se sūt eadē. 7 sic conceptꝰ sor. scd̄z q̄ sor. 7 oceptꝰ plonis scd̄ q̄ plo ē s̄t idē oceptꝰ īt se. qꝺ uī absurdū. 7 sic sor. 7 plo erī unū 7 idē Ad hoc pōt dici scd̄m aliq̄s q̄ illa que sūt eadē uni 7 eidē numero p se sūt eadē numero p se. 7 si sunt eaꝺ uni 7 eidē p se scd̄z spēz sūt eadē int̄ se scd̄z spēz. Mō dicêtur q̄ oceptꝰ sor. scd̄m q̄ sor. 7 oceptꝰ plonis scd̄m q̄ plo sūt idē cū oceptu hois ut hō. sed ille oceptus nō est unꝰ numero simplr 7 p se. ß est unꝰ scd̄m spēm. bñ tñ ē unꝰ numero p accn̄s. qa in uno subo. s. in ītellectu. 7 iō nō segtur q̄ illi oceptꝰ sint unꝰ numero simplr 7 p se. sed bñ sūt unꝰ scd̄m spēz 7 sil'ꝫ sor. 7 plo sunt unū scd̄m spēm. Qualt autem unitas scd̄z spēz sit extra aīam alibi oñsū fuit. Vl'o i cat̄ q̄ bñ ē uer q̄ oceptꝰ sor. circūscript' oībus accn̄tibus ē oīo idez cū oceptu plonis circūscript' similit̄ oībus accn̄tibꝫ. nec ex hꝫ pōt cōcludi q̄ sor. 7 plo sūt idē nisi scd̄m spēm. 7 q̄ circūscriptis oībꝫ accn̄tibꝫ nō dr̄ant. 7 hꝫ plane docet Aꝝ. 2° p̄terioꝝ dicens. q̄ sub eadē spē sūt mlte dr̄ie. sed nō scd̄z subaz neq̄ p se. g̃ scd̄m accn̄s. nec ē incōueniēs q̄ diuersa numero eadē scd̄m spēm dcipiātur uno dceptu indiuiduali scd̄m se. sed dr̄sificat̄ scd̄m accn̄s inq̄tuz respiciūt plura indīdua accn̄talt dr̄sa a se. Sz de hꝫ īqte diligēt̄ qa ualꝺ bonū ē. dico g̃ r̄colligēdo q̄ intellecº sor. ut sor. ē circūscriptis oībus accn̄tibꝫ nō ē alia realt ab intellectōe eiꝰ inq̄tū hō. Sed si sumatur sor. p suba que indīdualt existit una cū accidēte aliquo uel cū accn̄tibꝫ sic eiꝰ intellectio realiter ē alia ab intellectiōe inq̄tuz hō. sicut etiā ipe sic sūptus includit aliquā tē essentialt aliā a qdditate. accidēs. n. ē eēntialt aliud a suba in q̄ ē. vbi gra. si intelligam⁹ subam sor. cū eiꝰ indione hoc intelligere erit aliud ab intelligê ipm scd̄m q̄ hō. qa aliud erit intelligere ipm scd̄m q̄ homo. aliud aūt scd̄m q̄ in diuiduū. sil't si accipiam⁹ ipam subam cū tli figura sic ītelligim⁹ ipm ut figuratū 7 sic de alijs. 7 ista accidētia pus cognoscūtur ab ipso sensu. ꝓpt̄ qꝺ ad istā intentionē pōt ītelligi dictū oñ. q̄ ītellectꝰ cō p̄hendit indīduū mediāte sensu. s. op̄hensiōe qua op̄hendit sil'cū suis accn̄tibꝫ. 7 hꝫ significauit Aꝝ. ī lra dicēs. Sensitiuū qꝺ ē igit̄ calidū 7 frigidū iudicat 7 quoꝝ tō quedam cato. i. in quoꝝ p̄porciōe q̄dā dsistit fora carnis. alio aūt supple p̄ncipio cog̃sciti uo aut eodē alit' se hñte. s. sicut linea circūflexa se hz ad se ipam cū ē extēsa carnis eē diścernit. i. qdditatē carnis. Et ē h̄ dsiderandū diligēter q̄ illud exemplū phi de linea rcā 7 circūflexa scd̄m expōnem oñ. nō refert̄ ad modū intelligēdi indīduū ita q̄ p hꝫ uelit Aꝝ. inqtē modū scd̄m quē intellcūs diuersificat̄ iu op̄hendendo singulare a se ipo op̄hendente qdditatē hz hꝫ coīter accipiat̄. sed refert illud exē plū ad diuersū modū scd̄m quē intellcūs intelligit aliquā qdditatē. Mā intellcūs q̄nq̄ intelligit qdditatē aliquā scd̄m rōem 7 formā p̄pam ut carnez scd̄m q̄ caro. aliq̄n ītelligit qdditatē illiꝰ qdditatis 7 hoc ē intelligere illā rē scd̄m aliquā spēm 7 foraz coēm q̄ ptinet ad eiꝰ eēntiā sicut ē si intellcūs intelligat hoiem scd̄m q̄ ē aīatus uel scd̄m q̄ ē corpꝰ ul' suba. 7 tūc intellcūs si sic intelligit quodāmō se habet ad ipm intelligentē qdditatē illā scd̄m p̄pam rōem sicut linea circūflexa se hz ad se ipam extēsaz nā sicut in linea circūflexa quodāmō ē redit⁹ ab eo vē in idē. sic intellcūs cū intelligit qdditatē alicuiꝰ qdditatis redit quodāmō ab eodē in idē. qa qdditas ē quodāmō idē cū illo cuius ē qdditas. 7 sic pōt p̄cedere intellcūs abstrahēdo qdditatē a qdditate quousq̄ pueniat ad qdditatē simplicē que n̄ habet qdditatē hꝫ ē puenire ut puto ad genus generalissimū. Sic g̃ nō vult ibi dicē Aꝝ. q̄ intellectꝰ intelligēs singulare sensibile se hēat ad se ipm ītelligētez qdditatē sicut linea rflexa ad se ipaz extēsaz ut coīt accipit̄. Et dicêtur q̄ intellcūs ītelligit singulare linea reflexa. sed vult dicē q̄ dr̄sis modis attingit intelligere qdditatē ut ē dcm. 7 q̄ hꝫ sit expō oñ. pz ī spicīēti eiꝰ vba. Sz redeūdo ad p̄positū dº q̄ suba īdīd ualt exns sūpta cū suis accn̄tibꝫ itellt ītellcōe alia ab intellectōe soliꝰ qdditatē 7 hꝰ intellectio nō ē simplr una 7 indīdualis sicut nec res q̄ sic intelligit. Vñ Buiter uī mihi q̄ ipm indīduū seu singulare sensibile nūq̄ pōt ītelligi intellectione penitus una 7 simplici sed dr̄sa ab ītellectōe sue spēi ul' qditatis. 7 sicut dico de indīduo sube sic p̄porcionabiliter ē de indīduo accn̄tis. vbi gra. hꝫ albedo si circūscribāt̄ p intellcm oīa qbꝫ ē accn̄talt diūcta nō ītelligit̄ alia intellectōe q̄ albedo. ß ut ē diūcta huic supficiei ul'ī hꝫ loco bñ ē alia ītellecº eius. Vñ si sūt

III

aliq̃ entia indīdualit̃ uel singulariť exñtia q̃ nō sūt
diūcta aliqbus accñtibꝫ nūq̃; dceptꝰ talis īdiuidui
ē aliꝰ a dceptu sue spēi sicut in subīis sepatis a mā ⁊
a magnitudīe. ¶Quid aūt sit ꝓncipiū ꝑ quod īdiui-
duū ē indīduū ꝺ genere subē bona pscrutatio est ⁊
forte alias uidebiť si deus uoluerit. ¶Et cū accipiť in
dubitatione. q; si intellectio sor. ē eadē cū intellec-
tione hois tūc eque dicē intelligẽtur hō ⁊ sor. dico
q; uer̄ ē accipiēdo ipm sor. circūscriptis oīb accñti
bus suis. nec hꝫ inuenio negatū apud Aug. ⁊ oñm. ꝟ si
sumēť sor. scdz q; ē īdiuiduū sic nō eque ꝑ itelligēť
sicut qdditas. nā indīduatio q̃ foŕalť sor. ē īdīduus
ut credo ē q̃dā ꝓuatō. s. ꝓuatio dionis in ptes eiusdē tōis. ꝓuatio aūt nō intelligiť ꝑ ꝟ ex ōnti aliquo
mō. ⁊ sic intelligendū ē q; ipm indīduū nō intelligiť ꝑ. ¶Ad aliā oubitationē cū queriť. q̃ intellec°
ē ꝓor ꝛc. ꝓbōt dici. q; si recipiať indīduū subē pro
suba q̃ substerniť indioni seu indīduatōi circūscriptis ꝓ intellcm̄ oībus accñtibus sic eiꝰ intellectio ñ
ē ꝓor simplr nec pꝰterior intellectiōe qdditatis. qa
sūt una ⁊ eadē intellectio ut ꝓbatū ē. ¶Utr̄ aūt in-
tellectō seu dceptꝰ spēi spālissime sit ꝓor dceptu genet̄ sub qbꝫ ipa ōtinet̃ alia qō ē ⁊ alias fuit dc hꝫ or
dinatum aliquid. ¶Sed si accipiať indīduū substan
tie simul cū suis accñtibꝰ uel accñte sic nihil opinor
ꝓhibere qn intellectio ipsiꝰ indīdui ꝓor sit uia ge-
neratōis q̃; intellectio qdditatis subalis. ut ītellectus ꝓus ītelligit figurā sor. aut eiꝰ filiatiōz aut aliq̃
hꝰmōi q̃; intelligat eiꝰ hūanitatē ⁊ sic in alīs huiꝰmōi. ⁊ si indiuiduū alicuiꝰ accñtis sit diunctū accñtalť alicui accñti qđ sit ꝓpinquius sensui tunc illud
accñs ꝓus ītelligeret q̃; qdditas alteriꝰ accñs. sicut
si hꝫ rectū ē diunctū ōtinuo ulť albo ꝓus intelligiť hꝫ
albū uel ōtinuū q̃; qdditas recti scdm se. hꝫ nullus ē
incōueniēs. ¶Sic igiť appꝛ q̃ ť intellectio singulare ꝑcedit intellectōz qdditatis ⁊ quō nō. ¶Sed ē aduer
tendū ꝓpť auctoritatē oñm. iz° methaph. q; ulť aľr
accipitur ꝑ intentōe uel foŕa qua aliqd oŕ foŕaliter
ulť. ⁊ de illa dīc oñm. q; ulia sūt collcā ex singulāibꝰ
ꝛc. vult dicē q; dceptꝰ ulis sūt collecti. i. silr recepti
ab intellcū. s. possibili q ꝺsiderat inť ea silitudinem
i. q cāt aliqd qđ ē unū ī eis aliquo°. collecta dico ex
singulatibꝰ tanq̃; ex agentibꝰ disponētibꝰ intellcm̄
ad receptionē hꝰmōi dceptuū. ⁊ intellcūs agens facit ea intentionez unā. i. facit dceptū intellectualē
unū q indtr̄ter se hz ad oīa hꝰmōi singularia. ¶Nō
g̃ sic colligūtur ulia ab intellcū q; intellcūs ꝓus cognoscat illa singulāia sensibilia sicut aliq̃ male ymaginabātur. sed colligūtur. i. silr recipiūtur tales ītellectiones q̃s faciūt singularia sensibilia dispositiue
⁊ intellcūs agēs dpletiue ut patebit pꝰ. ¶Sbi gīa. sor
cogitatꝰ ⁊ ymaginatꝰ q̃; tū ad aliqd ī quo duenit cū
pḟone disponit intellcm̄ possibilē ad recipiendū intellectōz qdditatis hoīs ulťm ⁊ intellcūs agēs facit
hꝰmōi intentiōez. i. intellectiōz unā dpletiue. ⁊ ī hꝫ
differt opīo Aug. ab opinione pḟonis. qa scdz pḟonez
ulia sepata a mā ⁊ magnitudīe eēnt actu extra aiaz
⁊ sic eēnt ītellecta ⁊ ītelligibilia dc se. cuiꝰ ōtrariuz
vult Aug. ut dīc ibi oñm. mō ꝓmisso. ¶Et q̃ arguitur
q; sicut ulť dplexum ꝛc. ꝓbōt dici q; non ē oīno silť.
quia dceptꝰ singularis dplexi ē quedāmō ps ipius
dceptꝰ ulis dplexi ut dceptꝰ hꝰ singularis dplexi hꝫ
totū ē maiꝰ sua pte ē quedāmō ps dceptꝰ huiꝰ ulis
dplexi oē totū ē maiꝰ sua pte. ꝟ dceptꝰ singlaťr īcō
plexi ñ ē ps dceptꝰ ulis īcōplexi ut dceptꝰ hꝰ totꝰ
ñ ē ps dceptꝰ totiꝰ. ⁊ sic dceptꝰ hꝰ hoīs ñ ē ps dceptꝰ
hoīs saltē accipiēdo hūc hoīem cū suis accñtibꝰ. bñ
tñ uer̄ ē q; dceptꝰ hoīs inq̃;tū hō non est aliꝰ q̃; dceptꝰ sor. inq̃;tū homo. ⁊ dceptꝰ pḟonis inq̃;tū homo
⁊ hꝰmōi. dceptꝰ aūt sor. ut sor. circūscriptis accñtibus idē ē q; dceptꝰ sor. inq̃;tū hō. ⁊ sic etiā in alīs.

Et ē aduertēdū circa illā auctoritatē oñm. q; q̃;uis
ipse loq̃batť in plurali q; ulia fiunt a singularibꝰ. tñ
nō ē intelligendū qn īdīduuz spēi fantasiatū possit
disponē intellcm̄ ut recipiat intentionē ulem ꝑ intellcm̄ agentē. ꝺbi gīa. cū aliqs ymaginatus fuerit
unuz lapidē poťit ipm ītelligere ītellectiōe ulī. sed
bñ uer̄ ē q; nō cogscet ipam nām lapidis esse ulem
nisi cū ꝺsiderauerit ipam eē repibilē in mltis scdm
quandā unitatē uel idēptitatē. ⁊ hꝫ ē doctrina Lincoñ. ꝑ pꝰterioz in illo ca°. Manifestū aūt q; si aliqs
sensus deficēt ꝛc. multuz. n. differt ītelligere aliqd
intellectiōe ulī ⁊ cogscere affirmatiue ipm eē ulē.
ut pz ex dictis. ¶Ad rōnes. ¶Ad pmā cū oŕ. intellcūs nihil ītelligit ꝛc. uer̄ est qđ nō ōtinet sub suo
obo ꝑ. ⁊ cū oŕ. q; pmū obm ītellcūs ē ulē. ꝺsideran
dū q; ista ꝓpō bn ⁊ male pōt itelligi. Uno mō pōt
sic itelligi q; obm p se intellcūs ē ulē. ita q; ulitas sit
rō foŕalis ꝑ quā aliqd mouet intellcm̄. sicut colō ē
formalis rō qua aliqd mouet uisū. ⁊ hꝫ mō ītelligūt
multi ⁊ credo q; male. qa res ñ ē actu ulis nisi scdz
eē in ītellcū. eē aūt rei in ītellcū nō ē formaľrō obi
ad mouendū ꝑ ipm intellectū. sicut eē colozis ī ui
su nō ē rō foŕalis neq; ꝓncipiū foŕale ad mouēduz
ipm uisū. Alio mō pōt ītelligi q; obm intellcūs est
ulē. i. q; obm intellcūs ꝺpḧenda ť ꝺpḧensiōe ulī ab
intellcū ⁊ hꝫ uerissimū ē. ⁊ ē silis modus loquēdi sicut si diceremus q; obm uisus ē res uisa non q; ipsa
uisio sit ꝓncipium formaliter mouens uisum. sed
q; obiectum uisus cognoscitur cognitōne que est
uisio. ita ī ꝓposito suo mō. ¶Et hꝫ ē qđ dīc Boetius
q; ulē ē cū intelligiť. mō nullū incōueniēs ē q; res
que singulariť exñtit ⁊ corpaľr ꝺpḧendať ulť ꝑ itel
lectū sepatū a mā ⁊ sic q̃;uis singlare ñ sit ulē foŕalť
ut singlare ē. tñ illd qđ ē singlare scdz eē extra aīaz
ītelligiť. ¶Sed si cauillās argueret. oē qđ ītelligiť
ē ulē. sed singulare ut dcessū ē intelligiť. g̃ singulaŕ
ē ulē qđ uŕ ipossibile. Sz dico hꝫ q; oē qđ intelligiť
ē ulē scdm eē qđ hz in intellcū. sed alť nō oz. iō cum
illud qđ ē singulare extra aīam intelligať dcedēdū
ē q; illud qđ ē singulāe exñs extra aīaz sit ulē apud
intellcm̄ ⁊ scdm eē qđ hz in intellcū. hꝫ aūt nō oppo
nūtur q; aliquid sit singulare ⁊ māle scdm unū eē
⁊ ulē scdm aliud eē. ¶Ad aliā dicendū ē q; nō ē simile. qa sensus nō ē ꝺtꝰ ifeŕior ad intellcm̄ scdz ordinē nobilitatis ⁊ pfectionis. ⁊ iō nō oz q; cogscat
illud idē qđ cognoscit ipe intellcūs. ipe aūt intelle
ctus cognoscit illa eadē q̃; cognoscit sensus. qa uirtus supior pōt qcqd pōt ifeŕior ⁊ adhuc plꝰ ⁊ pfectius. ¶Ad aliā nego oñam. ⁊ cū oŕ. q; nā nō facit
ꝛc. uer̄ ē si pōt facer ꝑ illud unū solū sine alīs. mō
q̃;uis intellcūs possit cognoscē singularia sensibilia
hꝫ tñ nō pōt nisi mediantibꝰ sensibꝰ. ¶Ñ deficiente
aliquo sensu a natūtate necē ē nob deficē scīaz ꝺ sensibilibꝰ illiꝰ sensus. ut dīc Aug. ꝑ pꝰterioz. Cā autez
q̃te intellcūs nr̄ nō pōt intelligē res sensibiles nisi
mediantibꝰ sensibꝰ inferiꝰ ē pscrutandū. ¶Ad aliā
qñ oŕ. ꝺtꝰ q̃ non ogscit hꝫ ⁊ nūc ꝛc. pōt dici q; uer̄ ē
nisi dependeat in opatōe sua ab aliquo qđ ē hꝫ ⁊ nūc.
sed si ita sit q; in sua opatōe dependeat ab aliq̃ exñte
hꝫ ⁊ nūc tūc pōt cognoscere tale cogscibile aliq̃ mō ⁊
sic ē in ꝓposito utz ex dictis. ¶Vel dicas q; ꝺtus q̃ ñ
ē hꝫ ⁊ nūc nō cogscit illud qđ ē hꝫ ⁊ nūc cognitiōe q̃
sit hic. i. cognitōe que sit ꝺpḧensa in loco determinato que oŕ ꝺpreh̄ensio indīdualis. sed ꝺpreh̄ensiōe q̃
nō ē hꝫ. i. que nō ē ōtēta nec inclusa in loco determinato pōt cognoscē illud qđ existit hꝫ ⁊ nūc ita q; nihil
ꝓhibet rē que indīdualiť ⁊ corpaľr existit ⁊ situaliť
ꝺpreh̄di ulť ex nā intellcūs q ē abstractꝰ ⁊ īmālis
ēt cū oŕ. q; talia nō ꝓporcionātur ad īuicē. dico q;
ꝺtus que nō ē hic. i. in loco determinato nō ꝓporcionatur q̃;tū ad locū alicui qđ ē in loco. silť ꝺtus q̃ ñ

ē nūc. i. cui⁹ eē nō mēsurat̄ tpe determinato ꝑ ē etna non ꝓportionat̄ q̄tuz ad durationem alicui qđ est nūc. i. alicui quod solum durat ꝑ aliquod tempus determinatū. qa infinite durationis ad finitā nulla ē ꝓportio. tm̄ h⁹mōi ôtus bn̄ ꝓportionat̄ ei qđ ē h⁹ 7 nūc q̄tū ad hꝰ q. ipa ē potētia talis q̄le ē illud i actu quoq̄ mō. 7 hꝰ sufficit ad ꝓpositū.

Dubitabit aūt aligs. Hic posset queri. Utz intellcūs possibil' possit se ipz intelligē. 7 hꝰ qō hz locū sup illā ptē. Cū aūt sic singla fiāt. ubi phs dic. 7 ipse aūt se ipm tūc pōt intelligē. ꝑ comodi⁹ 7 clari⁹ potit expe diri p⁹q̄ uisū fuit de eē intellcūs agēt. 7 qūo intellcūs agēs se hz ad aīam hūanā. iō usq̄ tūc differat̄.

Quoniā aūt in oi nā ꝛc. Hic q̄ritur. Utz necessariū sit esse intellectū agentē. Et arguit ꝓ q̄ nō. qa nō ē nccē eē sensū agentez. g̃ nec intellectuz agentē. ons pz p Aꝛ. qui nō ponit sensū agentē ut coīter allegat̄ i isto li°. ona pz p sil'tudinē. qa sicut uī sensus se hr̄e ad sensibilia 7 sentire sic intellcūs ad intelligibilia 7 intelligē utz i isto 3°. g̃ ꝛc. Oppositū arguit auctoritate Aꝛ. 7 om̄. in isto capło. Sciendū q̄ qdā doctores h⁹ tpis magis theologicis q̄ phicis intendētes i isto ꝓposito Aꝛ. 7 om̄. nō uerētur dtradicē dicētes nullaz eē nccitatē eē in di intellcm̄ agentē in aīa intellectiua hūana. sed qa istoꝝ pō 7 rō mouēs istos sufficiēter narrata ē 7 ꝓbata p quendā socioꝝ nr̄oꝝ in suo tractatu de intellectu agēte q sic incipit. Que circa intellectū sunt plurimas hnt ꝛc. iō ad pns nolo amplⁱ ꝓlongare sermonē ꝑcipue qa ex eis q̄ hꝰ ponētur faciliꝰ apparebit qđ ē dtra illā pōnem. 7 remotio rōnis illi⁹ si alicui fieri dtingēt. Dicā igit̄ buiter q̄tū ad qōnez ꝓpositā q. nccē ē intellcm̄ agentē eē. sed utz sit aliqd aīe nr̄e uel nō de hꝰ fiet qō spālis. Ad ꝑmam rōnem accipio q̄sdā ꝓpōnes que mihi uident̄ euidētes 7 firme. ꝓma ē q. intelligē nr̄m dependz ab aliquo ꝑncipio p se actiuo imediato. ꝑ intelligere ē opus p se intentū qđ recipit̄ in aliqua potētia receptiua g̃ ꝛc. maioꝝ ꝓpō h⁹ sillogismi ē p se manifesta. qa det oppositū. s. q. aliqđ opus p se intentū nō dependeat ab aliquo p se ꝑncipio actiuo. seqtur q. a nullo agēte p se ē intentū. 7 p ons a nullo recipiēte ē p se intentuz. 7 sic a nullo est p se intentū. g̃ ē p se intentū 7 nō p se intentum qđ includit oppositū ꝑme dignitatis. 7 sic pz maiō 7 minoꝝ ē p se manifesta 7 ab oīb⁹ dcessa. qa intelligere cū sit finis hoīs ē qd p se intentū a nā hūana. Ñ etiā oēs hoīes nā scire dsiderāt ut dic phs i ꝓhemio methaph. 7 ipm sentire 7 intelligere ē finis oīum quoꝝ ē alteꝝ hoꝝ ut dīc Aꝛ. in de somno 7 vigilia. Et rursus ipsū intelligē recipit̄ in pōtētia p se receptiua. s. in intellcū possibili q ē ps aīe q̄ cogſcit aīa 7 sapit 7 qua opinat̄ aīa 7 intelligit. seqtur g̃ dcō. s. q. intelligē dependet ab aliquo p se ꝑncipio actiuo imediato. actiuū. n. remotū non agit p se nisi mediāte actiuo ꝓpinq̄ p se. Ité ꝓpter ꝓteruiētes pōt sic argui. Oē op⁹ de quo in scia queritꝰ 7 dsiderat qūo ipm fiat indiget aliq̄ p se ꝑncipio actiuo 7 imediato. ꝑ intelligere ē h⁹modi g̃ ꝛc. maioꝝ ꝓpō ē manifesta. qa scīa est p cās p se 7 ꝓpinq̄s utz p p⁹terioꝝ. 7 minoꝝ ē euidēs auctoritate Aꝛ. i isto 3° ꝓpe ꝑncipiū. s. ubi dīc. De pte aūt aīe ꝛc. Cōsiderād quā hz dīam 7 qūo fiat ipm intelligē. hꝰ. n. sit pma ypotesis quā ut puto nō negabit aliqs m̄te lz forte ôboten⁹ dtīget aliquē dtradicē huic. Nō. n. nccīuz ē q. aliquis dicet hꝰ existimare scom ph'm in 4° methaph'. Secūda ꝓpō ē q. spēs intelligibil' non est ens simplr nobili⁹ q̄ intellcūs possibil'. sicut 7 spēs sensibilis non ē ens simplr nobili⁹ q̄ sit sensus ut oēs dcedūt. Ridiculū. n. eēt dicere q. spēs intelligibilis lapidis eēt ens simpliciter nobili⁹ intellectui hūano. Et posset ꝓbari. qa suba aīe est simplicit nobilioꝝ oībus que sunt in aīalibus ut docet om̄. i ꝓhemio huⁱ⁹ q̄re ꝛc. Tertia ꝓpō sit hꝰ. Illud ens ē simpliciter nobilius cuius opatio est nobilioꝝ opatione nobilissima alteri⁹. 7 hꝰ est maīfesta p se. 7 hr̄ bn̄ ex intentione om̄. in isto 3° omto i 9°. ubi ꝓbat intellcm̄ possibilē eē magis diminutū. i. minus nobilē oīb⁹ alīs intellectibus ꝑ hoc q. eius opatō est magis diminuta opationib⁹ alioꝝ. 7 rō est. qa finis ꝓpinqoꝝ rei ē eius opatio. nūc aūt illud est nobili⁹ cui⁹ finis ꝓpinqu⁹ ē nobilioꝝ q̄ finis ꝓpinquus alterius. 7 hꝰ etiā bn̄ sentit Aꝛ. ꝑ p⁹terioꝝ ca° de opatione demonstrationū. Ité ostat q. illud ens cui⁹ opatio est nobilioꝝ optima opatione alterius nō ē simplr minus nobile illo alio nec eque nobile simpliciter. hꝰ. n. statim eēnt absurda 7 nō osona apparentibus. g̃ relinqtur q. sit nobilius illo. Quarta ꝓpō ē illa. ꝓducere aligd pfectiue 7 opletiue ē nobilioꝝ opatio q̄ recipe illud idem. 7 hec ē p se manifesta. Sed ofirmatur. qa ulr actio ē nobilioꝝ passione sibi correspondēte ut oēs dcedūt. 7 pz auctoritate om̄. in isto 3° omto ꝑdicto ubi declarat q. opa° intellcūs possibilis ē magis diminuta. i. minus nobilis opationib⁹ alioꝝ. qa opatio ipsius est passio. alioꝝ aūt opones sūt actiones. aut g̃ intelligit q. oīs actio sit nobilioꝝ oī passione 7 sic hērez intentū. aut q. actio nobilioꝝ ē passione quā docomitat 7 sic similiter hērem ꝓpositū. Et qs dubitat q. mouere sit nobilius q̄ moueri? 7 p hꝰ etiā ꝓbauit Aꝛ. 4° ethicoꝝ. q. date ē nobilius q̄ recipe uel sumere. qm̄ nō ī manifestū ē q. dationē seqtur bn̄facē 7 bona opari. sumptionē uero pati. Quīta ꝓpō sit ista. species intelligibilis nō est ꝓncipiū p se actiuū ītellectōis. 7 hꝰ seqtur ex dictis nccio. qa si esset ꝓncipiū p se ītellectōis. eēt nobilioꝝ intellcū possibili. qđ ē cōtra secūdā suppositionē. ona pz. qa illud ē nobiliꝰ cui⁹ opatio est nobiliō nobilissima opatōe alteri⁹ p tiā suppositōez. mō opatō spēi intelligibil' ē simplr nobilioꝝ q̄ opatio pfectissima intellectus. Nā efficere aliqd ē nobili⁹ simplr q̄ recipe illud idē. p q̄rtā suppositionē. mō opatio spēi est efficere ītellectōez. 7 opatio nobilissima intellcūs possibil' ē recipe ipaz ītellectōez. Et ofirmat ista rō propt cauillatores qa q̄cunq̄ duo entia dueniūt in uno ope pfectissimo. illud ens qđ nobilioꝝ ē causalitatē hab⁹ simplr sup illđ op⁹ debet iudicari nobili⁹ simplr. Si g̃ spēs intelligibilis 7 intellectus possibilis cōueniūt ī hoc ope qđ ē ꝓducere intellectōem. 7 ipa spēs intelligibilis ē ꝓncipiū actiuū intellectōis. intellect⁹ autez possibilis ꝓncipiū receptiuū. cū cālitas actiui sit longe nobilioꝝ cālitate receptiui respcū eiusdez. actiui dico oplētis 7 pficiētis. seqtur nccio q. spēs intelligibilis sit nobilioꝝ intellcū qđ ē absurdū. Et ofirmat qa spēs intelligibil' si sit ꝓncipiū actiuū ītellectōis aut erit ꝓncipiū solū instrumentale. aut ꝓncipale. aut agens secūdū determinās actū ꝑmū p sufficiētē diuisionē. Non ē agens pure instrumētale. quia puto instrumēto nō assimilat̄ effcūs. ut securi nō assimilat̄ dom⁹. spēi uero intelligibili assimilat̄ intelligere aliquo mō. 7 scom aliā 7 aliā spēm fit aliud 7 aliud intelligere. g̃ relinqtur q. aut sit actiuū ꝓncipale. aut agēs secūdū determinās agens ꝑmū sicut hō ad generationē homīs. 7 qđcūq̄ istoꝝ daret̄ haberet̄ intentū. qa ī omnib⁹ talibus agētibus illud ē

nobilius simplr cuius opatio est nobiliõ operatiõe alteri⁹ opantis. Et ut hoc sit ad unũ dicẽ nullus sane mẽtis dubitat; qn ꝑncipiu; actm̃ p se ⁊ opletm̃ opationis nobilissime alicui⁹ sit nobili⁹ simpliciter q̃ ꝓncipiũ receptiuũ illi⁹ eiusdẽ opatõis. Item unũ ⁊ idẽ simplr idiuisibile nõ põt eẽ ꝑncipiũ p se receptiuũ ĩmediatũ ⁊ ꝑncipiũ p se actiuũ ĩmediatũ respectu eiusdẽ opis. hec ẽ manifesta. sed species intelligibilis ẽ ĩmediatũ p se ꝑncipium receptiuu; intellectionis. qa cũ ipsius intellectõis oporteat eẽ aliqd̃ p se ꝓncipiũ receptiuũ ĩmediatũ ⁊ illud nõ posset eẽ ipe ĩtellcũs possibilis. qa iste ĩmediate recipit formas ut oẽs dicunt. relinqtur g̃ q̃ receptiuũ h⁹mõi sit simpliciter spẽs intelligibilis. nã unũ ⁊ idẽ simul nõ recipit eque ĩmediate duo dr̃sa habentia ordinẽ ad inuicẽ. cũ g̃ species intelligibilis ⁊ intellectio sint diuersa ut dicitur ⁊ ꝓbatũ ẽ ꝓius ⁊ species intelligibilis habeat ordinem ad intellectionẽ sicut q dam actus ꝑmus ad secundũ seqtur q̃ intellcũs possibilis nõ recipiet eque ĩmediate hꝫ ambo. ⁊ sic recipit spẽm mediãte intellectõe ut ꝓz. g̃ relinqtur q̃ recipit intellectionẽ mediante specie tanq̃ mediante ꝓpatione ⁊ disp̃one subi ad recipiendũ hoc opus. q̃te manifestũ ẽ q̃ species intelligibilis nõ ẽ p se ꝓncipiũ actiuũ intellectõis. ⁊ p rõez ꝓcedentez cũ suis ꝺfirmatiõibꝫ ꝓbat sufficienter q̃ fantasma rei seu species exñs in fantasia nõ sit ĩmediatũ ꝓncipiũ actiuũ intellectiõis. nec sit ipsa res mãlis exñs extra intellectũ. Exta ꝓpõ ẽ ista. ĩtellectus possibilis p se nõ ẽ ꝓncipiũ actiuũ intellectõnis. ⁊ hꝫ ẽ ocessa ab oĩbus. ⁊ ꝓbat. qa nulla potẽtia receptiua alicui⁹ opatõis ẽ p se ꝓncipiũ actiuũ ĩmediatũ illius. hꝫ ur̃ maĩfesta 5° methaph̃. qa potestas passiua est principiũ transmutandi ab altero inq̃tũ altez. Certũ aũt ẽ q̃ intellcũs possibilis est potẽtia receptiua ipius intellectõis. ⁊ ꝓpter hꝫ Az. dicit ipm esse ptem aĩe qua cognoscit aĩa ⁊ sapit ⁊ q̃ aĩa opinat. ⁊ intelligit q̃te ꝛc. Itẽ si intellectus possibilis scdm q̃ possibilis efficeret intellectionẽ ĩmediate tũc haberet eã mõ nobiliori ⁊ mõ minus nobili. haberet. n. eam actu ⟨actuali inq̃tũ eẽt p se principiũ actiuũ illius. ⁊ eam haberet actu formali inq̃tum haberet eam actu sibi inherentẽ. habere aũt aliqd actu uirtuali ẽ ipm habere nobiliõi mõ q̃; habere actu formali ꝑcipue cũ ista sint eiusdẽ ordinis ⁊ unum eoz nõ est agens pure instrumẽtale. ita q̃ utrũq; istoz utputa illud qd̃ hz uirtualr ⁊ illud qd̃ habet formaliter sint ĩcorpalia uel ãbo corporalia ⁊ habens aliqd actu uirtuali nõ sit agens pure ĩstrumẽtale sicut semen in generatõe hoĩs. Cõstat aũt q̃ intellectus possibilis si ageret intellectionẽ nõ eẽt agens pure ĩstrumẽtale. qd. n. eẽt agẽs pure ĩstrumẽtale illi⁹ ! ⁊ in hꝫ amplius morari ẽ supfluũ. His ꝑmissis dico q̃ necẽ est esse intellcm̃ agentez. qd̃ sic ꝓbo. qa si nõ esset intellectus agens sequeret q̃ intelligere nõ esset ab aliquo ꝓncipio actiuo ĩmediato ⁊ p se. ⁊ hoc ẽ ꝺtra ꝑmã suppõnem ꝓbatam ꝑius. ꝺña ꝓbat. qa ĩmediatũ ꝓncipiũ actiuũ intellectionis si qd̃ sit ꝑter intellectũ agentẽ. aut erit spẽs intelligibilis aut fantasma aut ipa res intelligibil mãlis aut intellectus possibilis scdm se. hꝫ dico ẽ sufficiens nisi quis uellet fingere. sed nullũ ꝑdictoz põt eẽ h⁹mõi principiũ actiuũ ĩmediatũ ⁊ pfectiuũ ut; ex declaratis. q̃te relinquit aut q̃ nullũ sit tale ꝓncipiu; actiuũ ipsi⁹ intelligere qd̃ ẽ impossibile. aut q̃ sit intellcũs agens aut ei⁹ ⟨otus. ⁊ hꝫ ẽ qd̃ uolum⁹. ꝓbono g̃ intellectũ agentẽ aut ⟨otutẽ eius eẽ ĩmediatũ p se principiũ actiuũ pfectiuũ ipius intelligere seu intellectionis. ⁊ puto q̃ istam rõnem intelligit ph̃s in hꝫ ca°. vnde posset sic argui scdm uerba Az. In oĩ natura supple que q̃q; habet suũ actũ ꝓpiu; ⁊ q̃q; ẽ ĩ potẽtia ad ipm oz eẽ aliquod ꝓncipiũ qd̃ sit potẽtia oĩa fieri q̃ sũt illius geneꝺ. i. q̃ sit ĩ potẽtia receptiua oĩum illoz actuũ. ⁊ aliqd qd̃ sit in potentia oĩa facẽ. i. q̃ sit potens oẽs illos actus ꝓducẽ ita q̃ illud ꝓncipiũ actiuũ se habet quodãmodo ad passiuũ sicut ars ad mãm. sed aĩa intellectiua hũ ana est h⁹mõi. i. q̃ ipa q̃q; ẽ in actu habẽs actual it suũ actũ ⁊ q̃q; in potẽtia. g̃ oz eẽ aliqd in ea qd̃ sit potens oẽs intellectuales actus recipe. ⁊ oz esse aliqd qd̃ sit potens oĩa facẽ ⁊ q̃ sit potentia faciẽs oẽs intellectiones. ⁊ tũc deducat ut ꝑius inqrẽdo quid põt eẽ illud qd̃ hz potentiã actiuã oĩum intellectionũ. ⁊ nõ inuenietur rationabilit aliquid aliud nisi uirtus ĩtellcũs agẽtis. Credo g̃ scdz has ꝓbatões q̃ intellcũs agẽs ẽ ĩmediatũ ꝓncipiũ actiuũ oĩuz ĩtellectionũ quas recipit intellect⁹ possibilis. Et ad istã intentionẽ dicit ꝺm̃. in multis locis hui⁹ tertij q̃ intellectus agens est ille q facit ex potentia intellectis actu intellecta. ꝓprissime aũt sic facit ex potentia intellectis actu intellecta qa pficit ⁊ complet ipm intelligere siue intellectionẽ. Qd̃ ut melius intelligatur applicemus etiã uerba ꝺm̃. ad istã intentionẽ. dicit. n. ꝺm̃. ꝺm̃to 18°. ĩcipit supple Az. ꝺclarare q̃ necesse ẽ tertiũ genus intellcũs esse ⁊ est intelligentia agens que facit intellcm̃ qd̃ est ĩ potentia eẽ intellectũ actu. ⁊ dicit q̃ hꝫ ẽ necessitas ĩ ponẽ do intelligentiã agentẽ in hoc genere entiũ sicut est dispositio in oĩbus rebus naturalibꝫ. Quẽadmodũ n. necesse est in onoquoq; genere rerũ naturalium generabilium ⁊ corruptibiliũ eẽ tria de natura illi⁹ generis ⁊ ei attributa. s. agens. patiẽs. ⁊ opus factũ ita oz in intellectu. s. q̃ in illo sit aliquid in potentia ad oẽs actus nate ĩtellectual ⁊ aliqd̃ ꝓncipiũ actm̃ oĩum illoz actuũ. ⁊ aliqd̃ factum. i. ipse act⁹ seu op⁹ ĩtellcũs. ⁊ pficiendũ est declarando ut dixi. q̃ non põt esse aliqd̃ ꝓncipium actiuũ oĩum illoz actuu; ⁊ ĩmediatũ ⁊ opletiuum oĩum opationũ ĩtellectus nisi intellectus agens. Ut ẽ bñ aduertendũ q̃ alicuius actus põt esse duplex principiũ actiuũ. s. actiuũ uel agens dispositiuũ. ⁊ agens pficiens uel completiuũ qd̃ ducit in subo ꝓparato ultimũ complementũ. i. actũ ad quez sunt ille dispositiones. ⁊ hãc distinctionẽ ponũt expositores coĩter sup̃ secundũ phicoz ⁊ qntum methaph̃. ⁊ Az. ĩnuit. ⁊ possum⁹ declarare in exẽplo manifesto. Intentio. n. uel spẽs albedinis recepta in dyaphano dependet a duplici agente. unũ est agens dispositiuũ. s. ipm corp⁹ luminosum qd̃ dat medio dispositionẽ qua motũ recipit a colore ut docet ꝺm̃. z° hui⁹. ⁊ aliud ẽ actiuũ pficiens uel cõpletiuũ. s. albedo que est in dyaphano illuminato gignit suã speciẽ. Et similiter i rebꝫ artificialibus est uidere. ut forma nauis dependet a nauifactiua tanq̃ ab agente ⁊ pficiente ⁊ complente. ⁊ a dolatiua lignoz tanq̃ ab agente disponente materiã. ⁊ ipsum agens dispositiuũ dicit esse agens in potentia ꝓ tanto. qa eius effectus ordinat ultius ad aliud sicut potentia ad actũ. ⁊ ad istam intẽtõez dixit ꝺm̃. z° hꝫ ꝺm̃to 6°. q̃ sensibilia extra aĩaz sũt dispositiones in potentia. nõ qdem receptiua quia nũq; recipiũt sensationes. sed in potentia actiua ut agens dispositiuũ ut dicebat plen⁹ ĩ z° hui⁹ qõne de sensu agẽte. Ido dico igit q̃ ipsius intelligere sunt aliqua principia actiua disponentia subm̃. s. intellectũ possibilem puta spẽs terz intelligibiliũ exñtes in memoratiua hoĩs ⁊ ymaginatiua uirtute. ⁊ act⁹ cogitandi ut ꝓius tangebat. ⁊ hꝫ pulchre docuit ꝺm̃ in isto 3° ꝺm̃to 12°. ubi dixit q̃ iste ⟨otutes sũt quasi tes que ꝑparant materiã artificij ad recipiendũ actionẽ artificis. ⁊ hoc ꝓprissime sic̃ est ꝓ quãto act⁹ istaz ⟨otutũ inducũt i intellectũ ꝑparatiões ad recipiendũ intellectiones. aliud aũt est agens opletm̃

7 perfectiuū ipsius intelligere. s. q in intellcū possi bili sic ꝑparato inducit actum intelligendi. 7 sic fa cit de potentia intellecto actu intellectum. Nes. n. matialis solum est potentia intellecta ꝑ quāto pōt mediante specie quaz facit in sensu disponē itellcm possibilē ad intelligere actu. 7 hec est apte intentio dm̄. in isto 3° dm̄to 4°. dicēd. Videt q fozme retum extra mentē mouēt hanc ôtutem ita q mens. s. in tellcūs agens aufert eas a materiis. 7 exponit se sta tim. 7 facit eas ō potētia intellectis actu intellectas postq̄ erāt i potētia. 7 isto° uī q ista aīa sit actiua 7 nō passiua. s. aīa humana. scdm g̊ q intellecta mo uent eam est passiua 7 scdm q ea mouet est actiua Constat autē q aīa hūana p suā uirtutē actiuā. s. p intellcm̄ agentem nō mouet intellcā motu qui re cipit̄ in eis scdm suum eē extra aīam uel i fantasia. qd. n. recipit lapis aut fantasma ab intellcū agente cū intellect9 ipsuz lapidem intelligit! sed mouet ea motu. i. actu qui recipit̄ in ipsis q̄tum ad eē eoz in itellcū. s. q̄tum ad spēm itelligibilem quā facit in itellcū ita q itellcūs iforāt9 h9mōi spē mouet. i. actuat̄ p intellectū agentē actu q ē intelligē. pz g̊ ne cessitas eēndi intellectum agentē in qua gauisus ē anim9 meus cum dei laude ꝛc.

Nunc temp9 est mouere dubitatio nes otra ꝑdictam positionē 7 eas soluere scdm posse meum. Quāa dubitatio sit ista. Si intellcūs agēs esset principium actiuū p se intel ligere tūc aīa intellectiua eēt i po tentia eēntiali ad ipm intelligere. sed hoc uidetur i conueniens. qa actus primus nō est in potētia eēn tiali ad actū secundū. ut fozma grauis nunq̄ est in potentia eēntiali ad motum deozsum sed in potētia accidentali ut pz 8° phicoz. cum g̊ aīa intellectiua sit actus ꝑmus hominis ut pz ex diffinitiōe cōi aīe. 7 intelligere ē actus secūdus. uī q aīa intellectiua nō sit in potētia eēntiali ad itellige. dm̄a pz. qa unū qd̄q̄ recipiēs ē in potētia eēntiali ad illū actuz quē hz a ꝑncipio p se actiuo utz. qa potētia p se actiua te qrit potentiā p se passiuā. si igit intellcūs est princi piū p se actiuū ipius intellectionis nccē ē intellcm possibilē q eā recipit eē in potentia eēntiali uel hre potentiā eēntialē ad intellectionē qd̄ ē incōueniēs Aliud ē dubiū. Nulla fora agit in suū, ꝑncipiū ob iectū. hs uī satis nota. ut caliditas ignis non agit in ignē 7 sic de alīs. sed intellcūs agens ē fora itellec tus possibilis ut coīter concedit scdm dm̄. in isto 3° qa sicut lux ē pfectio dyaphani ita intellcūs agēs ē pfectio intellcūs possibilis utz in dm̄to 5°. quar̄ nō agit aliqd i ipm. Itē si itellcūs agēs eēt īmediatū ꝑncipiū actiuū itellectiōis seqret q oēs itellectōes essent eiusdē spēi uel nō orsaz spēz qd̄ uī absurdū 7 otra dm̄. in isto 3° dm̄to 35°. ubi plane dicit q itel ligere orsificatur scdm naturā rei intellecte. dm̄a pz qa unū 7 idē scdm speciē nō ē īmediatū p se ꝑnci piū actiuū orsoz scdm speciē. intellcūs autē agens est unus scdm speciē imo scdm numez ut oēs dce dunt. Itē aliq sic arguūt. actio 7 passio 7 motus nō sunt agens p se 7 dicūt q hec ē demōrata i 5° phi sicoz. sed intelligere ē actio uel passio q̄re ꝛc. Itē aliq arguūt sic. opationis nō ē opatio. sed hs contin geret si intellcūs agens efficēt intellectionē uel ꝑ duceret. nā ipa intellectio ē quedā opatio. 7 siliter ꝑductio intellectōis uel efficē intellectionē eēt ope ratio 7 sic opatōis eēt opatio qd̄ ē ipossibile qa ꝑce deret̄ in ifinitū. 7 ulr opationes nō fiūt ut dicūt eē intentionez phi 5° ethicoz 7 7°. Itē iste mod9 po nēdi uī eē otra dm̄. in illo ca°. ubi dic. q nccē est i aīa hūana eē tres ozīas. s. intellcm̄ possibilē q effi cit om̄e mō silitudīs 7 rceptiōis. 7 intellcm̄ i hītu 7 intellcm̄ agentē. Et de ipo intellcū i hītu dic dm̄ q or̄ intellcūs scdm q facit intellcm̄ possibilē intel ligere in actu. 7 paz p9 subdit. hs ē diffinitio hītus q hns hītum supple intelligibile; intelligit p ipsuz illud qd̄ ē sibi ꝑpriū ex se 7 qn̄ uoluīt. i. suū ꝑpuz obm absq̄ hs q idigeat in hs aliquo extrīseco. ex q bus ôbis uī intelligē dm̄. q hītus intellcūal̄ sit ꝑn cipiū, ꝑpinquū actiuū ipius intelligere 7 iste non ē intellcūs agēs ut paz ibidē. Itē aliq sic arguūt dē debet eē agens disponens ad aliquā fozmaz 7 inducēs illā fozmā ut allegat̄ a dm̄. in 7° methaph otra Auic. cū g̊ fantasma sit disponēs intellcm̄ ad i telligere ut dictū ē seqtur q īducit intelligē qd̄ ē otra dicta Itē si intellcūs agens facit intellectoz 7 intellcūs possibilis recipit eā tūc intellectio n erit opatio seu actio īmanēs in agēte qd̄ ē otra Aug. i 9° methaph 7 otra ueritatē samosam. dm̄a pz. qa itel lectus agens 7 itellcūs possibilis sūt subē orse scdm phm 7 dm̄. in isto 3°. Itē scdm ꝑdictum modum sequeret̄ q idē agens sit agens ꝑpinquū 7 īmedi atū 7 agens remotū respcū eiusdē qd̄ uī absurdū. dm̄a pz. qa intellcūs agens ponit̄ eē īmediatū ꝑnci piū actiuū 7 cū hs erit agens remotū qa facit spe ciē intelligibilē in intellcū possibili. nisi aliqs dicēt q solū fantasma facit eā qd̄ uī absurdū. Item q tendū ē qualr intellcūs se hz ad aīam humanā utz sit aliqd aīe hūane uel nihil. sed de hs erit qō spālis ꝑpter meliozē distinctionē 7 faciliozē intellectum Itē dubitatio est otra ꝑdcm̄ modū ponendi. qa null9 doctoz modnoz posuit istū modū neēitatis i tellcūs agentis 7 ulr null9 expositoz latin9 uidetur sic intelleꝛisse sed oēs dicūt intellcm̄ agentē abstra here spēs a fantasmatibz nō aūt facere intelligē q̄ re iste modus nō ē uer9. Itē aliq dubitāt cōtra de monstrationē phi. uidet̄. n. uelle q in quocunq̄ ge nere sit potentia passiua receptiua alicui9 act9 in eo dē genere oz eē potentiā actiuā reducentē illā potē tiam ad actū. Contra. aut itelligit de genere phi sico aut de genere logico. Nō de genere phico. quia coꝛruptibile 7 icoꝛruptibile nō sūt eiusdē generis phisici utz x° methaph. 7 tn coꝛp9 celeste ꝑpetuum exns agit in ista ifetioza que sūt coꝛruptibilia. hz diceres q mā istoz inferioz ē icoꝛruptibilis sicut 7 sol. 7 sic actm̄ 7 passiuū ꝑmū sūt eiusdē genet phi sici Cōtra ignis agit i aquā 7 tn ꝑncipiū agendi quo agit ignis 7 ꝑncipiuz patiendi quo patit aqua se hnt sicut coꝛruptibile 7 eternū. nā fozma ignis ē coꝛruptibilis 7 materia aque ē ꝑpetua 7 sic nō due niūt scdm genus. Si vo intelligit de genere logico. Contra hs ē. qa ꝑmus motoz. s. deus mouet ꝑmum mobile 7 tn ꝑmus motor q ē deus in nullo genere ē. coꝛpus aūt celeste ē in oī genere coꝛpaliū. 7 sic nō oz q ī genere ꝑncipioz ꝑmi mot9 sit actiuū 7 rece ptiuū. Ad pmū hoz dicūt aliq negādo dm̄am. 7 cū dī. q unūqd̄q̄ recipiēs ꝛc. dicūt q uez ē si mo ueatur ab agēte p se extrīseco. sed si ab agēte intrin seco nō oz 7 sic ē hs. nā intellcūs agēs ē intrinsecus possibili sicut fora suo subo ut dicūt scdm itentiōez Aug. 7 dm̄. in isto 3°. Sed hs nō uī sufficē. qa intel lcūs agēs nō solū ē ꝑncipiū actiuuz intelligē s etiaz qdditas fantasiata. s. que agit suū fantasma i aīa co gitatiua 7 illa ē qd extrīsecū ab itellcū hūano 7 sic id qd̄ ꝑ9. Ad hs uī qdā dicē q ipa qdditas fanta siata que intelligit̄ nullo mō ē ꝑncipiū actiuū ipius intelligere. sed qdditas material̄ bn agit suā spēm in fantasia 7 in itellcū. fantasma aūt uel spēs qddi tatis exns in fantasia ē illud sine quo nō fieret itel ligere sed nō ē aliqua causa ipius ut dicūt. Similit spēs i itellcū nullā cālitatē hz sup intelligē ut dicūt sed solū est illud sine quo nō fieret intelligere ꝛc.

Hz credo q̄ sit otra intētionē Aug. 7 oñ. dicentiū in isto 3°. q̄ intelligere ē sicut sentire. sentire autez fit a specie sensibili aliquo mō ut apte dīc phs 2° huius de sentire scd̄m actū dicens q̄ hoc opationis actiua sūt extra. s. uisibile audibile ꝛc. g̃ silr intelligibile ē aliq̄r actiuū ipsi⁹ intelligere. qdditas aūt q̄ ē extra aīam ē itelligibilis ut manifestū ē. Ite oñ. 2° hoc ca°. Sensitiuū aūt p̄ma mutatio. dīc q̄ mouēs scientē de p̄ma pfectōe in secūdā ēaliqd copulatum cū ipa aīa copulatōe i eē. Et i pte sequēti expōit illud dicēs. q̄ intellcūs mouet ad ultimā intellectōz a rebus ulīb⁹ 7 iste sūt in aīa 7 intelligit plūs intentiōes ymaginatas ut pz in ꝺbis sequentib⁹. Ite oñ. in isto ca° dīc q̄ hūs ē diffiniº hoīs supple itellectual'. s. q̄ hūs hītū intelligit p ipm. mō scd̄m istos spēs intelligibil' ē hītus qdā itellcūalis. g̃ intellcūs p eā itelligit qd̄ nō eēt nisi spēs itelligibil' eēt aliq̄r cā itellectōis. ex quo ulteri⁹ nccio seqtur q̄ illud qd̄ mouet ad spēm itelligibilē ē aliquo mō actiuū intellectionis. Ite oē qd̄ ē extrinsecū ab aliquo subo 7 sine illo non potest eē act⁹ illius subiecti oportet q̄ uel efficiat actum illius subiecti uel q̄ moueat ab illo subo moto. sicut uidem⁹ q̄ lumē aeris non pōt eē sine corpe luīoso. qa lumē corpis luīosi efficit lumē in aere. 7 mot⁹ g̃uis nō pōt eē sine medio ipsū aūt medium mouet a g̃ui. 7 nō iuenies instantiam uerā in rebꝫ. ostat aūt q̄ intelligē nō ē sine fantasmate scd̄z phm i isto 3° dicentē. Propt̄ qd̄ nequaq̄ sine fantasmate itelligit aīa hūana. 7 tñ fantasma ē qd extrinsecū ab intellcū ita. s. q̄ nō ē ei unitū scd̄z eē nec sicut fora utz nec sicut ps. 7 cū itellcūs intelligit nō mouet fantasma ut etiā manifestū ē. ad qd. n moueret ipm? q̄re relinq̄t q̄ fantasma sit aliqualit̄ actiuū ipsi⁹ intelligē. Quid g̃ dicem⁹ nūqd aīa intellectiua ē i potētia eēntiali ad itelligere? Dico ad pñs saluo meliori iudicio q̄ potentia essentialis que ē in subo cui deficit pōt itelligi duplr. Uno mō dr potētia eēntialis que ē in subo cui dficit aliq̄ potētia reqsita ad actū sicut aqua ē i potentia eēntiali ad motū sursū. qa ipsi deficit aliqua potētia reqsita ad illū actū. s. leuitas. Alio mō dr potētia eēntial' q̄ p eēntiā suā ordinat̄ ad talē actū q̄uis nō sit i subo cui deficit eēntia reqsita ad illū actū 7 hūs ē potentia accīntalis scd̄m modū loquendi oñ. cui⁹ cā uidebit statī. Q̄z aūt oporteat aliquā talē eē potentiā eēntialē. ꝓbo. qa cuilibz p se motori corrñdet eēntialis potētia i suo mobili ut oēs ocedūt. ostat aūt q̄ motor celi ē motor eēntialis 7 p se qa nō mouet p accidens. qa sic oportēt aliū esse p se motorē porem cuz sp p se p̄cedat p accīns 7 oē p accīns reducat̄ ad p se. utz 8° phicoꝝ. g̃ celū ē in potētia eēntiali ad motuz. tñ ipsi celo nō deficit aliq̄ fora uel eēntia reqsita ad motū q̄re ꝛc. Dicētur g̃ in potētia eēntiali qa habet potentiā p se ordinatā ad recipiendū motum. Itē potētia eēntialis p mō dcā. s. que ē in subiecto cui deficit aliq̄ eēntia reqsita ad actū est duplex. Una ē in subo hīnte formā ctrariā illi eēntie q̄ dbz introduci 7 quā oseqtur mot⁹ localis sicut aqua ē i potētia eēntiali ad motū sursū. qa cū hūs q̄ deficit ei leuitas hz eēntiā ctrariā fore quā oseq̄t ille act⁹. s. g̃uitatē. 7 silr in aliis. 7 iste modus potentie eēntial' ocessus ē ab oīb⁹. Alia ē que ē in subo hīnte aliquaz eēntiam ctrariā forme quā oseq̄t ille act⁹ sicut corpus aīalis ē in potētia eēntiali ad motū localē ñ qa hēat in se aliquā eēntiā ctrariā illi ꝺtuti quā oseq̄t mot⁹ localis. s. aīe appetitiue actualr appetēti sed qa hz in se potentiā 7 aptitudinē nālē que p suā essentiā ordinat̄ ad talē motū 7 hūs ē potētia eēntialis suo mō. qa alr aīa nō eēt mouēs p se nec mouēs eēntiale respcū corpis cui⁹ oppositū uoluit oñ. 8° phicoꝝ 7 in 5° 7 in 4° celi 7 mūdi 7 silr declarauī 8° phicoꝝ

sic uerū est q̄ aīa intellectiua hūana informata spē intelligibili non est in potentia essentiali ad intelligere scd̄m p̄mū modū potētie eēntial' nec p mō nec 2° illi⁹ potentie. qa nec hz actū ctrariū nec ei deficit aliqua potētia reqsita ad itelligē p⁹q̄ fuerit sufficiēter pparata per ea q̄ sūt in ꝺtutib⁹ organicis aīe cogitatiue mō supdcō. sed bñ ē in potētia eēntiali alioº s. q̄ p suā eēntiā ordinat̄ ad actū q̄ ē intelligē sicut potētia ad suū finē. ppium 7 bonū. 7 huic potētie in dubitāt̄ ē assignare actiuū p se qd̄ p sui nām ducat eā ad istū actū. Queret aūt iumior q̄re p̄or potentia dr potētia eēntialis 7 hūs ultīa dr potētia accīntal'. Et ad hoc euidentiā osiderandū ē q̄ osuetudo Aug. 7 oñ. fuit dicē aliqd esse tale eēntialiter qd̄ est tale p̄ 7 aliqd eē tale accīntalr qd̄ ē tale nō p q̄uis sit tale p suā naturā 7 hūs nō latet hoīes exercitatos in phia Aug. 7 oñ. Rursus apud eos itelligit aliqd eē tale duplr. Uno mō scd̄m impōnez noīs 7 hūs ē scd̄m famositatē 7 osuetudinē. Alio mō scd̄m ordinē rerum 7 ē p magīm notū scd̄m ꝺitatē. Et p oppositū aliquid dr accīntale nō p sed scd̄ario duplr. Uno mō scd̄m noīs ipositionē. Alio mō scd̄m ordinē rez 7 hūs etiā bñ sciūt illi q̄ bñ exercitati sūt in eis que traduntur 5° methaph̄. Mō ad ppositū credo q̄ potētia p mō dcā dr potētia eēntial'. 7 p dico scd̄m ordinē ipōnis noīs 7 scd̄m osuetudinē 7 famositatē. cui⁹ tatō est qa noīa iponunt̄ pus eis q̄ sunt notiora nob. nunc aūt talis potētia in rebus sensibilib⁹ fuit notior ad nos q̄z alia potētia. 7 secūda potētia fuit min⁹ nō ul' scd̄ario cōsiderata 7 iō p̄teri⁹ noīata ꝓpter qd̄ dr potētia accīntalis nō qa nō p eēntiā ordinat̄ ad actū ad quē ē. sed qa scd̄ario itelligit noīe potētie 7 forte scd̄m ordinē nature rei ē eo°. Nā scd̄m ordinez nature rei nomē dr scd̄m pus ꝺ eo qd̄ ē nobilior int̄ sīgta sua sicut hūs nomē p̄ncipiū qd̄ pus dr de causa finali scd̄m oñ. 5° methaph̄. Certū ē. n. q̄ potentie aīatoꝝ ad suos act⁹ 7 potētia celi ad suū actū sūt nobiliores q̄z potētie rez īaīatoꝝ sicut ē potētia aque ad motū sursū 7 sic etiā in aliis. Sic g̃ aīa itellectiua p̄m⁹ act⁹ exīs hz potētiā eēntialē ad suū actū secūdū q̄ ē itelligē 7 idiget ad ipm p̄ncipio actiuo duplici. s. pfectiuo 7 dispositiuo mō pus dcm̄rato. Et ē nōndū q̄ ipsa aīa aut hō scd̄z aīaz itellectiuā añq̄ actualr itelligat n̄ solū ē i potētia eēntiali p tāto qa hz potētiā q̄ p suā eēntiā ordinat̄ ad actuz 8 etiā qa ei deficit aliq̄ fora p se 7 nccio reqsita ad intelligē. s spēs itelligibil' rei 7 ad illā mouet̄ a qdditate fantasiata ut tactū ē p⁹. 7 ē q̄dām mō silr ut cū dicim⁹ aīal eē i potentia eēntiali ad motū localē. pcessiuū nō solū qa hz potentiā eēntialr ordinatā ad hūc actū sed etiā qa pōt sibi ꝺficē aliq̄ eēntia reqsita ad huiusmōi motū. s. spēs rei ad quā dbz moueri 7 ei⁹ cognitō 7 de sideriū. oīa. n. ista nccia sūt ad hūs q̄ sit mot⁹ lōl' pcessiuus 7 hūs nō hz ipm aīal de se sed pōt carē ipis utz ex libro de causis mot⁹ aīaliū 7 satis ex 2° huius. Sic g̃ pz distinctio potētie eēntialis. ꝓpter cui⁹ distinctionis obmissionē iuenti sūt aliq̄ negare oēz per se cālitatē qdditatis sup suū itelligē 7 alia mlta q̄ nō ocordāt doctrine Aug. 7 oñ. Hz otra hāc distīctōz orit unuz dubium difficile. s. q̄ graue in actu exīstens sit in potētia eēntiali ad motū 7 ad ubi deorsū 7 q̄ idigeat motiuo p se saltē intrinseco qd̄ uidetur impossibile. qa si sic eēt motiuū sui ipi⁹ p se qd̄ ē otra Aug. 7 oñ. 8° phicoꝝ 7 4° celi. 7 apz qa illud sequit̄ ex dictis. qa ipm g̃ue in actu bñ hz potentiā que p suā eēntiā ordinat̄ ad actū suū. 7 de hūs aliqd dixi 8° phicoꝝ. 7 q̄tū spectat ad ꝓposituz credo q̄ hūs nō sit otra aliquā dignitatē q̄ ipm g̃ue actu sit p se motiuū sui ipsi⁹ nō de potētia eēntiali scd̄m p̄mū modū aut secūdū. 7 sic sūt itelligēda ꝺba Aug. 7 oñ. 8 ē motiuū sui ipius de potētia eēntiali ultimo° dicta sicut

ī 8° phicoꝝ plenꝰ ꝺeclaraꝫ. Q; ğ ꝺicit oñ. q; graue inaīatum mouet se ipm paccidens intelligo ꝓout mouens paccidēs ꝺistinguiꝫ cōtra mouēs qꝺ mouet ꝺe potētia eētiali ꝑ mō ꝺicta, sed nō ē motiuū sui paccidēs ut paccns ꝺistinguit cōtra ꝓ sui naturā ī mo ꝓ sui naturā habet aptitudineꝫ mouendi se ipm ut ibi ꝓbatū ē. Et hꝫ ꝓbo ad ꝑsens una sola ratione. Ar. ꝑ ꝓteriorꝝ. ca° Si igiꝫ ꝺemōstratiui sciastatī pꝰ ꝓncipiū ponit istā ꝺiuisionē. Oē qꝺ ineſt alicui aut ineſt ei ꝑ se aut scꝺm accidēs. ⁊ īmediate ſubdit. accidētia aūt nō sūt neceſſaria. ğ manifeſte uoluit phs q; nullū paccidēs ꝓut paccidēs ꝺistinguiꝫ ꝺtra ꝑ se ē neceſſariū. ex quo ſeqtur euidenter q; oē neceſſariū ē aliquo mō ꝑ se sic arguendo. Oē qꝺ ꝑ se ineſt īeſt neceſſario sed qꝺ ineſt neceſſario nō ineſt paccidens. ista hꝫa phō in ſua ꝺuerſa. qa qꝺ ineſt paccidens nō ineſt neceſſario. ğ oē illꝺ qꝺ ineſt alicui neceſſario ꝺꝫetit ei ꝑ se. sed graue actu ī aīatum eſt neceſſario ſui ipſius motiuum ita q; eſſe motiuū ſui ꝺꝫetit ei neceſſario ut ꝓz ğ ꝛc. Et utinaꝫ negantes istā ꝺcionem reſponderent huic rationi scꝺm intentionē Ar. ibidem ⁊ 8° phicoꝝ ⁊ x° methaph. sed ꝺe hoc non plus ad pns. Ad ſecunduꝫ ꝺubiū qꝺ etiā fuit ꝺemōſtratio aliqbꝫ. ꝺixerūt aliq; q; intellectus agens non agit ꝓpe intellectionem in intellectu poſſibili nec intellectus poſſibilis ē ꝓpie recipiens. sed totū aggregatū cognoſcit in ꝑsentia fantaſmatis ⁊ intellectus agēs ē ratio agendi. ⁊ intellectus poſſibilis ē ratio recipiendi. hꝫ aūt uidetur mihi eſſe īpoſſibile. qa illuꝫ qꝺ non ꝺꝫet alicui ꝑt aliqd aliud ⁊ cuicūq; ꝺebet hꝫ ē ꝑ naturā eius ⁊ īpo poſito ponit ⁊ remoto remouet ꝑ se ⁊ ꝑ cōꝑtit illi hꝫ uidet Ar. ꝑ ꝓteriorꝝ. ⁊ eſt manifeſta oībus ītelligentibꝫ. sed eſſe actiuū intellectiōis non ꝺebetur ītellectui agenti ꝑ aliqd aliud formaliꝫ ⁊ cuicunq; ꝺꝫetit agere intellectionē uel eē actiuū intellectōis hoc eſt ꝑ naturā ipſi⁹ intellectus agentis ut omneſ ꝺcedunt. eſt. n. tō agendi toti ꝺpoſito. ⁊ poſito intellcū agente ponitur actiuū intellectionis ⁊ remoto remoueꝫ. ğ eſſe actiuū intellectionis nō ſoluꝫ ꝺebetur intellectui agenti ſed ꝑ ꝺebet ei. Qualiter ğ ē uerꝝ q; nō eſt ꝓpie agens. forte sic intelligit. q; nō eſt ꝓpie agens qa non ē agens ꝑ se ſubſiſtens. ponūt. n. isti intellectū agentē eē formā inhērentē intellectui poſſibili ⁊ si sic ē cū non sit ens ꝑ se ſubſiſtens non ē agens ꝑ se ſubſiſtens. sed ſine ꝺubio ex hoc non ſeqtur q; nō sit ꝓpie actiuū uel agens cuꝫ ꝑ ſui naturam hoc ei cōueniat. Item eque ꝺubium ē quomō forma pōt eſſe tō agendi in ſuaꝫ materiaꝫ uel in ꝺpoſitum. uel qūo foꝛa poſſit agē ī ſuā mām uel ī ꝺpoſitū ſicut ī exemplo ſenſibili forma ignis nō ſoluꝫ nō eſt agens ī ſuā materiam sed etiam nō eſt tō agendi in eam ut manifeſtū eſt. Vnde illuꝫ nō eſt niſi ꝺmutatio difficultatis. Propter qꝺ ꝺico aliter ⁊ ꝺico q; ꝺuplex ē actio ut habetur ab Ar. z° huiꝰ. quedā eſt actio cū abiectione ꝺtrarij ꝓexiſtentis in ſubiecto ⁊ ꝺr actō corꝛuptiua. Alia ē actio ſine cōtrarij corꝛuptiōe ut cū luminoſū agit ī mediū ⁊ poteſt ꝺici actio pfectiua ſolum. Rurſus forme ꝺupliciter ſūt actiue. qa quedā ſunt q; agunt effectū ſibi ſimilē in ſpē ut lumen agit lumen ⁊ caliꝺitas caliꝺitatē. Alie ſūt que nō agunt effectuꝫ ſibi ſimilē in ſpē ſed ꝺiuerſū ſicut aīa agit motū localeꝫ aīalis ⁊ augmentatiōis ipſius ⁊ hꝰmōi. Modo ſine ꝺubio uerꝝ ē q; forma nō agit nec ē tō agendi ī ſuā materiā actione corꝛuptiua nec agit ſimiliter in ea effectū ſibi ſimilem in ſpēie nec effectuꝫ neceſſario requirentem effectū ei ſimilem in ſpēie. ⁊ inde eſt q; forma ignis non agit in eiꝰ materiaꝫ puta caliꝺitas ipſa qa caliꝺitas nata ē agere effectū ſue ſpēiei nec pōt īmediate ꝓducere aliquē effectū qn sit agat caliꝺitatē ⁊ sic ē in aliis sīlibꝫ. ß forma que nō ꝓducit effectū ſibi ſiłem scꝺm ſpēm pōt agē in ſuū ſubm ⁊ hꝫ inueniꝰ ī formis ſepatis ſicut intelligētie agūt motꝰ corꝛporū celeſtiū scꝺꝫ q; in eis iꝺ ē mouēs scꝺꝫ agens ⁊ scꝺm finē ut ꝺocet oñ. iz° methaphꝫ. ⁊ in formis inhērentibꝫ aīatoꝝ q; sūt hꝫ. aīa. n. nutritiua agit uel ē tō agēdi augmentationē in ipm corꝛpus aīatum. ⁊ aīa appetitiua agit motū localē ꝓceſſiuū. quā. n. cālitatem hēret appetitꝰ ſuꝑ motū ꝓceſſiuuꝫ niſi cālitatē agētis? ⁊ ita ē ī ꝓpoſito. qa intelligere nō eſt effectus eiuſdē ſpēi cū intellcū agente. qualt aūt intellcūs agēs sit foꝛa poſſibilis pꝰteriꝰ inqreꝝ. Ad aliā ꝺcedūt aliq; q; oēs ītellectōes sūt eiuſdē ſpēi. ⁊ sūt moti ad hꝫ ꝺicēdū qa ꝺicūt q; res intellcā mediāte ſuo fantaſmate nullā ꝑ se cālitatē hꝫ ſuper ſuū intelligē sed ſolū ē illud ſine quo nō fieret ītelligere. ⁊ intellcūs agens exns unꝰ scꝺm ſpēm ē īme ꝺiata tō agendi oēs intellectiōes. ab uno aūt ꝓin° actiuo scꝺꝫ ſpēm nō ꝓcedūt īmediate effectus ꝺrſi scꝺm ſpēm. Sed illud uī ualde abſurduꝫ ꝑ. qa intelligē ꝺrſificaꝫ scꝺm naturā rei ītellecte ut allegabatur a oñ. Itē intelligē lapidē ꝑ se loquēdo plꝰ ꝺrꝛ ab ītelligē aſini q; ītellectiōes ꝺuoꝝ indiꝺuoꝝ eiuſdē ſpēi qꝺ nō eēt uerꝝ niſi ꝺifferrent scꝺꝫ ſpēm. Item cōis ꝺoctrina ꝺic q; act⁹ ꝺiſtinguūtur ꝓba. sed ipſi exponūt hꝫ q; ꝺiſtīguūt. i. cog̃ſcūtur eſſe ꝺiſtincti ꝓba. ⁊ uī mihi q; hꝫ sit ꝺcedē ꝓpoſitū. Naꝫ si act⁹ ꝺgnoſcūtur eē ꝺiſtīcti ꝓba. aut ē ꝺemōſtratiōe ꝓpter qd aut quia. si ē ꝺmonſtratio ꝓpt quid ſequit q; oba sūt cauſe ꝺiſtīctiōis actuū. si ꝺo ꝺemōſtratio quia. aut ē ꝑ cauſam remotaꝫ ⁊ sic adhuc hꝫ q; oba sūt aliquo mō cauſe actuū ⁊ nō niſi ī genere agētis. Si ꝺo ꝺicētur q; ē ꝺmratio ꝑ effectū hoc eſt ridiculū qa act⁹ intelligēꝺi aīe nr̃e non cauſant ꝺiſtinctionē oboꝝ q; sūt extra q; re ꝛc. Propt quod pōt ꝺici aliter negando oñam. ⁊ ad ꝓbationem ꝺicendū ē q; unū agens scꝺꝫ ſpēm nō pōt ꝑ se ꝓducē effectus ꝺtrarios ꝑcipue īmediate ſine aliquo alio agēte. vñ cū generatio ⁊ corꝛuptio ſint ꝺtraria nō potuit eſſe q; unꝰ motus celi ſolus eēt cauſa amboꝝ sed oportuit eſſe aliū motū scꝺm phm z° ꝺe generatione. sed unū agens scꝺm ſpeciez poteſt eſſe unum principiū īmediatū ꝺiuerſoꝝ scꝺm ſpeciem nō habentiū ꝺiuerſitateꝫ in materia aliꝰ ⁊ aliꝰ ꝺiſpoſita ⁊ sic ꝺicētur in ꝓpoſito. nam intellectus agens qui ē una ſubſtantia scꝺm ſpeciem ꝓducit ꝺrſas intellectiones in ītellectu poſſibili aliter ⁊ aliter ꝓparato ⁊ hꝫ ꝺiuerſa ꝑparatō reducit ad ꝺiuerſa agētia ꝑpatantia. s. ad ꝺrſas ſpecies rerū exntes in ꝺrſis ꝺutibus organicis hominis ut ꝑdictū ē. ⁊ sic cauſaliꝫ quodāmodo ꝺrſitas ipſoꝝ intelligē ꝓuenit ex ꝺiuerſitate agentiū ⁊ nō ſoluꝫ ex ꝺiuerſitate ſubiecti Item poſſet ꝺici q; licet intellcūs agens sit unus scꝺm ſuam ſubam tn̄ habet ꝺiuerſas ꝺutes naturales actiuas quibus agit ꝺiuerſa opa sicut etiā poſſibilis ꝺrſas habet potētias īceptiuas ut ꝓbatū fuit ꝓius. ita q; intellectus agens ꝑ ſuā uirtutē actiuaꝫ eſt īmediatum ꝓncipiū actiuū intellectionis ⁊ n̄ eſt aliqua ſuba alia īmediatius actiua. ⁊ si hec ſunt ꝺtra aliquā ꝺignitatē ꝺtinā ego uiderē illā. Ad aliud ꝺubiū ꝺico q; īmo actio ⁊ paſſio ⁊ motꝰ bene habēt agens ꝑ se. i. ꝑ ſui naturā. nec ꝺicēt Ar. oppoſitū. sed bn̄ uerꝝ ē q; motꝰ nō ē ꝑ se terminꝰ motus. nec habet agēs ꝑ se qꝺ ꝓducat ipm ꝑ motū qui terminet ad ipm. ⁊ ſiłt ē ꝺ actōe ⁊ paſſiōe. sed ex hꝫ nō ſequit q; nullo mō ꝺepēdeat a ꝓncipio ꝑ se actiuo ⁊ ꝺe hꝫ plus īueniesin qōnibus ſup 5° ⁊ 8° phicoꝝ. Et si ꝺcederet q; nullū agēs ꝑ se ⁊ ꝓpe agit niſi ꝑ motū. tn̄ nō ſequit q; oēm effectū quē agit agēs ꝓpie agat ꝑ motū īmo aliquē effectū ſuū ꝓducit immediate ⁊ n̄ mediāte motu qui ꝑ se terminetur ad

illū effectū ꝟ mō agit ipm motū. Ad aliud cū dr q opatōis ꝛc. dico q opatōis nō ē opatō sic intelligēdo q ipsa opatio acquirit̄ p motū cui⁹ ipa sit p se tmin⁹. tn tmin⁹ alicui⁹ opatiōis tōe q̄ talis act⁹ bn potest eē. imo necia est aliqua ꝓductō qua formal̄ dicit̄ ꝓduci ab aliquo agēte. Ad istam intentionē dixit Ar. 7° ethicoꝝ 7x°. q delectatōis nō ē generatio. 7 ē sil̄e iudiciū de intellectōe 7 sensatiōe. ꝟ. n sic uerū est q iste operationes non acquirunt̄ p aliquē motū otinuū qui p se terminet̄ ad eas imo ī ꝑ instanti quo aliquis delectatur hz totā delectatiōez nec accipit ptem p⁹ ptem eius. 7 similit̄ in ꝑ instāti quo aliquis uidet hz pfectā uisionē 7 similiter d intellectione 7 sic iste opationes non generant̄ hoc mō. Ex hoc tn non sequit̄ q iste opationes nō pducantur ab aliq̄ agente. Qual̄ uo inquirēt Ar. quo fit ipm itelligē 7 qual̄ dicēt q sensibilia sunt actiua ipsi⁹ opatōis q̄ ē sentire ? hoc etiam sine dubio uer ē q opatōis scdm q opatio nō ē alia opatō nec ꝓductōis ꝓductio quia sic iret̄ in infinitū. nec ipsa ꝓductio ꝓprie ꝓducit̄ sed ē illud quo formal̄ aliquid ꝓducit̄. Nec sil̄ actio ut actio ē agit̄ sed est aliqd q̄ formaliter agit̄. cū ꝟ tn stabit q ꝟ oīa dependeāt a principio actiuo uel agēte p se. nō solū. n. agēs ē cā eius qd agit̄ sed ei⁹ quo formal̄ aliquid agit̄. Et ut sit ad unū dicere credo q ad intelligere seu intellectōz ocurrūt ꝟ tria. s. abstrahere 7 hec ē opa° intellectus agētis. 7 recipe 7 hec ē opatio intellect⁹ possibilis. 7 forma q̄ recipit̄ 7 ꝓducit̄ 7 hec ē q̄dam forma īmālis cui⁹ receptio ē intelligē 7 cui⁹ ꝓduc° dr abstrahē 7 ē illud quod uocam⁹ quidditatē abstractā p intellectū agentē. Ad aliud dico exponē do ꝟba cm̄. q intellcūs in habitu facit intellcm̄ possibilē intelligere ut ꝑius dictū ē. actus. n. ꝑmus intellectus ē ei⁹ ꝓparatio ad actū secundū 7 q̄ diu intellect⁹ possibilis remanet in sua puta potētia remota nō recipet actū qui ē intelligē. iō subdit. Causa. n. ꝓpter quā facit intellcm̄ qui ē in potētia intelligeꝛ in actu. i. ꝓpter quā ꝓparat intellcm̄ possibilē ad intelligere nihil aliud ē nisi q ē in actu. i. qa ē quidā actus. s. ꝑmus ipsi⁹ possibilis intellcūs. Et similiter intelligo qd dr de diffinitōe habitus q p ipm intelligit habns habitū. uel ē dispositiue 7 ꝓparatiue ita q ly p nō dicit ibi circūstantiā cause p se agētis ipz intelligē sed circūstantiā cause subiectiue nō principalis sed dispositiue. Actiuū aūt uel opletiuū ipsi⁹ intelligere ē intellcūs agens 7 ꝟ sigt cm̄. in isto q statiz subdit. 7 q ī ea sit tria potētia que dr intellect⁹ scdz qd facit oē intellectū ī potētia intellectū in actu. s. ꝓducendo intellectionē in itellcū dispositō p habitū. Ad aliud buiter pōt dici q illud dictū cm̄. est intelligendū de agentib⁹ que agūt formas subales sed de illis que ꝓducūt act⁹ accīntales nō oz ut pz de lumine 7 intentiōe colozis in medio cui⁹ agēs dispositiuū. s. corpus luīosum nō ē idem cum agente pficiente ut coloze. Colo. n. nō sufficit ad disponē dū mediū ad recipiendū eius spēm 7 tn cū ē dispositū lumine p aliqd corpus luminosū tūc colo. imprimit suam spēm in mediū illuminatū ut etiā hr a cm̄. z° h⁹. Similiter dico aliā eē artē que præparat materiā rei artificialis 7 que īducit formam in materia præparata ut Ar. īnuit z° phicoꝝ 7 ī phemio methaph. nūc aūt ipm intelligere ē act⁹ qdaz ḡ ꝛc. Itē si qs teneret q intellect⁹ una cū fantasmate causet speciem itelligibilem tunc bene posset respondere ad illam auctoritatē q sic est intelligēda ut illud idē agens qd inducit complementum dispōnit materiam scdm se 7 nō scdm idem sed scdm diſa ut cū ignis generat ignē ex aqua ille idē ignis q inducit formam ignis disponit materiam aque ꝟ scdm aliud 7 aliud. nā ipam materiā disponit mediāte caliditate formam aūt subalem inducit p suā formam subalem. 7 hoc est otra platonē ponentem ideam sepatam generate formā subalem substātie generate. hoc. n. est īpossibile. qa illa non posset disponere materiā cū non habeat aliquā uirtutem actiuā 7 corruptiuam dispōnum otraria. erit igitur idem agens qd dat actū ultimū 7 qd disponit subiectum sed nō scdm idem penit⁹. 7 sic diceret̄ in ꝓposito q intellectus agens q facit intellectionē disponit intellectū mediāte fantasmate rei itelligibil̄ causando spēm intelligibilē ī ipso intellcū possibili ꝓxima tn solutio est uera 7 maifesta. Ad aliud cū dr. q intelligere nō erit actio īmanens. dico breuiter q aliquā actionē eē īmanentem pōt intelligi dupl̄r. Uno mō q remaneat in illo eodē qd ē per se ei⁹ principiū actiuū īmediatū tanq̄ in suo p se subo. Et puto ꝟ esse īpossibile p se. qa uirtus actiua non ē p se principiū transmutādi se ipam ut pz 5° metha ph⁹. 7 ē quasi cōis expositio. Alio mō potest itelligi q aliqua actio sit īmanens in agente ꝓ tāto qa eius principiū actiuū īmediatū ē unitū ipsi principio receptiuo scdm eē. 7 hoc mō bn sunt aliq̄ actōes īmanētes de q̄ nūero ē ipm intelligē. Nā intellcūs agēs ē unit⁹ intellectui possibili scdm eē ut forā suo subiecto aliq̄mō. 7 p oppositū dr actio trāsiēs q̄n subz in quo recipit ē distinctū ab agente scdm eē sicut cū ignis calefacit aquā 7 h⁹mōi. Ad aliā cū dr. q idē erit agens ꝛc. Si qs teneret q intellcūs agens nullā cālitatē hēret sup spēm itelligibilē facilit̄ solueret illā dubitationē. Sed si dicētur q spēs intelligibilis fit ab itellcū agēte una cū fantasmate tunc nō bn posset solui. qa intellcūs agēs nō erit agēs remotū ꝓprie. nā si intellcūs agēs eēt agens remotū tūc int ipm 7 effectū debēt eē aliqd aliud gen⁹ īmediate ꝓducēs ipm effectuz sicut int solē 7 hoīez generatū ē aliqd agēs īmediatū puta subm. nūc aūt inter ipm intellectū agentē 7 itellectiōz nō ē aliud agens īmediatū utz ex dictis. 7 iō q̄uis intellectus agēs ocedētur coagē ad spēm itelligibilē nō tn est agens remotū sed īmediatū. Uel pōt dici q unuz 7 idē pōt eē agēs remotū 7 īmediatū dr simode tn ita q sit agens dispositiuū remotū 7 agēs pfectiuū īmediatū 7 sic dicēt ꝟ. nā itellcūs agēs ē agēs dispositiuū remotū qa nō disponit intellcm̄ nisi mediāte fantasmate ut uidebit p⁹. ꝟ tn ē agēs uel actiuū immediatū pficiēs 7 opletiuū 7 ꝟ nullū ē malū. Ad dubitationē otra dem̄atoz phi aliq dicūt satis opetenter q Ar. itelligit de genere analogo 7 non uniuoco. pm⁹ aūt motoꝝ 7 q̄uis nō sit in eodē genere uniuoco cū mobili tn ē ī eodē genē analogo. s. end uel sube. utrūq. n. istoꝝ ē ens 7 suba. Uel dicat̄ alt̄ q Ar. accipit ibi gen⁹ ꝓ tōe cōsiderādi una unitate analogie ita q uult dicere q ad eundem scientez ptinet cōsiderare ambo pncipia actus cuiusq. s. actiuū 7 receptiuū. Un ad eundē. s. naturalē phm pertinet considerare corpus primum mobile 7 primū motorem q est deus. Et similit̄ ad eundē phm ptinet cōsiderare intellcm̄ possibilē scdm q est receptiuus act⁹ naturalis q ē itelligē 7 de intellcū agente inq̄tū est agens 7 mouēs talē potentiā ad suum actū. sed scdm istā ultimā uiā nō ꝓbaret Ar. eē intellcm̄ agentē sed solū q naturalis phs hz cōsiderar̄ de ipo. iō puto q ꝑor expō sit melior. Uel dr q ꝓpō Ar. ē itelligēda ī agēte qd ē q̄nq; ī actu q̄nq; ī potētia ad suū actū. 7 ꝟ sigt cm̄. ibid q dic exponēdo q nccē ē ī unoquoq; genē rez naturaliū generabiliuz 7 cōruptibiliū eē tria ex nata illi⁹ generis ꝛc. Et in istis uerū ē q ipm actm̄ ē ī eodē genere logico cū receptiuo. ut semē masculi qd ē actiuū forme hūane ē in eodē genere logico cū seīe femelle qd ē receptiuū. Similit̄ aūt intellcūs possibilis ē in eodē genere

logico cū agēte ⁊ eo⁹. qa ābo sūt ī eodē genere substantie sicut ꝓncipia uni⁹ actus. ℞ qd addit ultra ius d̄ expositoribus latinis. posset dici q locus ab auctoritate negatiue nō tenet. Vel dicam⁹ expositores latinos nō exp̄ssisse hūc modū necessitatis intellectus agētis qd̄ nō ꝓuenit ex ignorantia nec ex eo q ipsi nō crediderūt illū eē unū entiū. sed ꝫ otigit multis ex eo q ipsi in sua senectute magis fuerunt intēti circa theologica q̄ circa philosophica. ⁊ ideo multas oc̄ones ꝓhie nālis pretmiserūt sine sufficienti declaratōe. Credo etiā q mlti eo⁹ q cōsumauerūt dies suos ī studio ꝓhie intellexerī istā pōnez sed alīs occupationib⁹ ipediti nō scripserunt eā exp̄sse. Et iō dns Auerrois om̄. q fuit pfectissim⁹ ⁊ glorioſissim⁹ philosophice ṽitatis aīcus ⁊ defensor intrepid⁹ togabat frēs scribere suas dubitationes. Quicqd aūt sit d̄ ꝫ scio q nata ꝓhi ē maximā certitudinē q̄reī scd̄m om̄. iz° methaph̄. vnde licet hec positō nō sit osueta nec famosa apud modernos tn̄ hoīes bone īclīatōis ad ꝓhiaz nō renuūt eā nisi ꝓncipia p se nota cozrūpent q̄d credo nō eē possibile p naturā. Ad rōem in ꝓncipio qōnis adductā nego añs. īmo dico necessariū eē q in aīa sensitiua sit uirtus naturalis actiua sensatōis ⁊ ꝫ ꝓbatū ē ⁊ defensum z° hui⁹.

9 · xxv

Vnc restat inqrē. Vtr intellectus agēs sit ꝓncipiū actiuū spēi ītelligibilis. Et arguit p̄ q nō. qa nihil habet in se ꝓncipiū actiuū illi⁹ ad qd̄ ē in potētia eētiali. qa potētia eētialī digeret moueri ab extrīseco utz 8° phicoz ⁊ 4° celi. sed intellcūs possibilē ē ī potētia eētiali ad spēciē ītelligibilē ut oēs ocedūt ⁊ hz in se intellcm agentē ut formā utz p om̄. ī isto 3°. Itē p̄t argui sicut ꝓus q nulla fōra agit ī suā materiā. Itē si intellcūs agēs efficēt spēm ītelligibilē aut facēt eaz īmediate aut mediāte fantasmate p sufficientē diōnē. Nō īmediate. qa q̄ tōe ageret unā eadē tōe agēt aliā ⁊ p dns oēs. Et nō ē dicēdū q īmediate ꝓducat oēs spēs ītelligibiles qa cū ipe sit uni⁹ scd̄z spēz seq̄ret q oēs spēs ītelligibiles eēnt ei⁹dē spēi qd̄ ē absurdū. Et itm si īmediate ageret oēs spēs tūc fantasma ul' qdditas fantasiata n̄ agēt aliq̄ mō suā spēm qa nō agēt eā īmediate p⁹q̄ ītellcūs agēs agēt eā īmediate qa uni⁹ effcūs nō st̄ plures cause agētes p se ⁊ īmediate. nec mediate tanq̄ agēs r̄motū. qa sic eēt nobili⁹ ītellcū agēte. semp. n agēs remotū ī eētialī ordīat ē nobili⁹ agēte ꝓpiq̄ si ṽo dicēt q ītellcūs agēs ꝓducit spēm ītelligibilē mediāte fantasmate ꝫ ur̄ ipossibile. qa agēs ꝓpiquū debz aliqd recipe ab agēte tēoto ul' eē ꝓductuz ab eo sicut secūd recipit motū ab artifice ⁊ semē fit ab hoīe. mō ipm fantasma nō recipit ab ītellcū agēte utz nec ab ipo recipit ut oēs ocedūt. Itē q̄ tōe intellcūs agēs cāret spēm ītelligibilē mediāte fantasmate uni⁹ īdīdui eadē tōe mediāte fantasmate alteri⁹. ponam⁹ g̃ q ī intellcū sit fcā spēs ītelligibil' lapidis mediāte fantasmate uni⁹ indīdui lapidis ⁊ occurrat ali⁹ lapis fiet alia spēs ītelligibil' ipi⁹ lapidis ⁊ sic ītellcūs possibil' sil' hēbit plēs spēs ītelligibiles ei⁹dē rei respcū ei⁹dē hoīs p̄cipue suppoīto q spēs ītelligibilis r̄maneat remanēte fantasmate ut coīt̄ or̄. ꝫ aūt ur̄ oīo irrōnabile. qa talis pluralitas supfluēt ⁊ nā nō facit p plā qd̄ p̄t facē p paucioza ut ax. īnuit p̄ p⁹terioz. Oppositum arguit p cōe dcm̄. s. q intellcūs agēs abstrahit spēs ītelligibiles a fantasmatib⁹. De ista qōne dicūt coīter expositores latini q intellcūs agēs ē cā actiua spēi ītelligibil' ita q ipm fantasma nō sufficit sine intellectu agēte ꝓpo hoī. Et rōnes meliozes uident eē iste. Nulla res exīs ī cōpe p̄t agē tē icorpeā nisi ṽtute agētis incorporalis. ꝫ ipm fantasma ē res ī corpe ⁊ spēs ītelligibil' ē qd icorpeū ⁊ īmāle q̄te z̄c. maioz ꝓpō ꝓbat. qa agēs ⁊ patiēs debēt eē sufficienter ꝓporciōata. ⁊ sil' agēs ⁊ effcūs ei⁹. nūc aūt res exīs ī corpe nō p̄t eē sufficienter ꝓporcionata rei īmāli ⁊ ī cōpali q̄te z̄c. Itē dicūt istā eē snīaz Ax. ī isto ca° q intellcūs agēs ē potēs oīa facē q̄ ītellect⁹ possibil' p̄t recipe. nūc aūt ītellcūs possibil' ē potēs oīa fieri scd̄z eor̄ spēs. s. r̄cipiēdo spēs ipor̄. g̃ ītellcūs agēs p̄t facē oēs spēs. Dicūt etiā ꝫ fuisse ītentōz om̄. apte. qa om̄. ī isto om̄to īgt. cū ī uenim⁹ id̄ trāsferri ī suo eē de ordie ī ordinē scd̄m ītentōes ymagīatas dixim⁹ q nccē ē ut sic sit a cā agēte ⁊ recipiēte recipiēs g̃ ē māl' ⁊ agēs ē efficiēs. q̄si dicēt om̄. Cuz ī uenim⁹ unā ⁊ eandē formā repn̄tari oīsis spēbus ordīatis. ꝫ ē qd̄ uoluit ītelligē p hoc qd̄ oīc trāsferri de ordie in ordinē nccīo. ⁊ sic ē manifestū q ītellcūs agēs agit spēm ītelligibilem. Itē om̄. 7° methaph̄. dīc. q sicut oē mixtū cū mā fit a mixto cum mā ita nccē ē ut nō mixtū cū mā fiat a nō mixto cū mā. spēs aūt ītelligibilis ē qd ī māle g̃ z̄c. Qualit aūt intellcūs agēs abstrahit a fantasmatib⁹ spēm ītelligibilē ꝫ reputāt m̄tū difficile. Nō. n. putādū ē q spēs ītelligibil' pus existat ī fantasmatib⁹ ⁊ intellcūs agēs eā īmoueat a fantasmatib⁹ ⁊ ponat in ītellcū possibil'. ista. n. ymagīatio eē nimis falsa. qa unū accns nūero n̄ trāsfert d̄ uno subo ī aliud subz. Sz dicūt aliq q ipe ītellcūs agēs ꝓus dat fantasmatib⁹ q̄sdā disp̄ones spūales q̄s scd̄m se nō hūerunt q̄b ꝓpatōib⁹ p̄nt īmutar ītellcm̄ cū ꝓus n̄ possent. Et forte ꝫ ymagīatio huīt ordīū ex ṽb om̄. qa om̄. om̄to 5° dīc. q ꝓpa° exīs ī ītentiōib⁹ ymagīatis ē ꝓpatō ī motōe ut sit motō. Itē om̄. dīc q ītellcūs agēs facit de potētia motore actu motorē nō autez facit de potētia mouēs actu mouēs nisi īprimendo ei aliqd ut puta motū ul' aliquā formā quā non hz utz īducēdo. Sz ꝫ pō ab aliq⁹ īprobat. qa nihil ur̄ recipi ī ṽtute aīe sensitiue nisi spēs rei sensibilis uel ei⁹ cogni°. cū g̃ fantasma sit ṽtus aīe sensitiue si recipiet aliqd ab intellcū agente illud debet eē spēs rei ul' ei⁹ cognitō q̄z utrūq; ē absurdū. Nā sine actiōe ītellcūs agētis fantasma hz spēm rei ⁊ eius cognitionē. Itē aliq sic arguūt. Nulla ṽtus exīs extra magnitudinē p̄t hre principium īmediatum alteratōis. sed intellectus agēs ē hui⁹mōi g̃ z̄c. maioz ꝓpositio licet sit ex p se notis tam ꝓbari p̄t ut dicunt. qa nulla alteratio p̄t fieri nisi p qualitatem. cū g̃ talis suba nō habeat qualitatem non p̄t esse īmediatum principiū alterationis aut motionis ad qualitatem. Sed mihi uidetur siue illa positio sit uera siue nō q iste rationes non sunt multū efficaces contra eā. Posset. n. dici ad pmā q ṽt⁹ aīe sensitiue tōe q̄ ē ṽt⁹ aīe sensitiue n̄ recipit spēz nisi spēz rei uel ei⁹ cognitionē ꝫ rōne q̄ talis uirt⁹ ē īmediate seruiēs intellectui potest recipe aliquaz ꝓparationē spiritualem que ꝓprie non ē species rei nec cognitio nisi causaliter quia ipsa ē uirtus immediate actiua speciei intelligibilis ⁊ sic erit hic.

Ad aliud cōcedendum est q omne receptum in singulari est singulare. sed d̄ numero singularium nihil ꝓhibet unū eē magis spūale ⁊ ꝓpīquus īmālitati q̄ alterū ut pz ī ṽtutib⁹ sensitiuis scd̄m doctrinā om̄. ī isto 3°. q̄uis preparatio recepta in fantasmate ab intellectu agente sit qd singulare ⁊ īdiuiduū tn̄ ē magis spūal' ⁊ ꝓpīquor īmālitati scd̄z nāz q̄ soluz fantasma cātum a re materiali. ideo fantasma inforatū tali ṽtute potīt aliqd qd̄ non posset sine ea.

Ad aliud ꝓ̄t dici. q; nulla uirtus incorporea est ꝑncipiū ī mediatuz alterationis corruptīe q̄ est cū abiectōe ꝺtrarij. qa neq; talē q̄litatem hēt ꝫ ꝓ̄t esse ꝑncipiū ī mediatū alr̄ationis ſpūalis ꝑfectīe solum sine corruptōe ꝺtrarij. ⁊ hm̄oi q̄litatē nihil ꝓhibet eē in intellcū agente. Et breuit mihi uī si qs uoluīt tenere istā ꝓ̄nem. q; intellectus agēs sit ꝑ se agens remotū ſpeciei ītelligibil'. q; iste modꝰ ē bn̄ ꝓbabil'. Impossibile. n. uidet q; agēs remotū distinctū scd; eē ab agente ꝓpinquo agat mediante illo nisi aliqd ei ipzimat uel aliqualr̄ trās mutet ipm. Bn̄ tn̄ uez ē q; agēs ꝑncipale hns in se agēs īstrumētale sibi cōiunctū scd̄m eē ꝓ̄t agere mediāte illo ñ ipzimēdo ei aliq; uirtutem aliā. ut fora ignis ē agēs mediāte caliditate. ⁊ tn̄ nihil ipzimit caliditati. Fiat aūt ⁊ in alijs hm̄oi. Sed nunq; īuenies exemplū ubi agēs ꝑncipale sit sepatum scd̄m eē ab agente ꝓpinquiōi qn̄ moueat aliqualr̄ ipm. ut ītelligentia non ageret mediāte celo nisi ipm moueret. ⁊ domificatoz non ageret mediāte securi nisi ipam moueret. fiat autē ⁊ in alijs. g̃ ut ī ꝓposito q; ītellcūs agens nunq; faciet ſpēm intelligibilem abstractā mediāte fantasmate nisi transmutet aliqualr̄ ipm fantasma. Dicz dices q; nō ē file. qa intellcūs possibilis est ſp ⁊ sufficienter ꝓ̄s fantasmati exīti ī fantasia ⁊ iō nō indiget fantasma trās mutari ab ītellectu agēte. ꝫ stella nō sufficienter est ꝓ̄s materie generatōnis. iō oz q; ꝑ motuz appropīquet. Sed ꝺtra ꝫ ē. qa si securis eēt appropinq̄ta matie dom̄ nunq; ageret domū nisi mouēt ab artifice. g̃ illa ꝓ̄tia ītellcūs ñ sufficit. Itē q̄uis aer eēt ꝓ̄s alicui calefcībili nunq; tn̄ calefacēt ignis mediante aere nisi aere calefacto. ut est manifestū. Itē q̄uis ꝓ̄tia intellectus ad fantasma sufficiat ad ꝫ q; ītellcūs agēt mediāte fantasmate sine eo q; moueret ipm foralit. tamē ꝫ nō sufficit ad ꝫ q; agat mediāte eo sine oī alr̄atione. ūde ut sit ad unū dicē credo q; ītellcūs agēs nō posset agē ſpez ītelligibilez mediāte fantasmate nisi ipm fantasma rēcipiat aliq; uirtutē actiuā ab ītellectu agente. Et qcūq; ocedit fantasma nullā ⁊tutem recipe ab intellectu agente nccio hēt ocedere q; ītellcūs agens nō ꝓducit ſpēm mediāte fantasmate. Alij dixerūt aliter. ⁊ uoluerūt q; intellcūs agens nihil ipzimit fantasmati. sed suo ꝺtactu uirtuali ꝺtingit q; qdditas c̄ ydolum est in fantasia cū ſpē bo accidētiuz īmutat ītellcm̄ absq; eo q; accidētia ipm īmutarēt ⁊ facit q̄daz abstractionē scd̄m modū tanq; remouēs ꝓhibēs. tn̄ nō facit aliq; sepationē realē. Et dicūt q; ꝫ est in nā talis obiecti singlaris siue fantasmat. sicut ꝺtingit ab intellectu agente. s. q; ꝑcise īmutat ītellcm̄ possibilē q̄ntuz ad illud qđ ꝑcise ptinet ad ipam qdditatē. ⁊ hm̄ ponūt exemplū. dulce ⁊ albū sunt scd̄m eē ꝺiuncta ī uno subo. cū lumine p̄nte medio album sic facit suā ſpē q; nō facit dulce. ⁊ tn̄ talis abstractō non est realis sepatio. ꝫ scd̄m īmutatōez solū. sic ꝺtigit circa ītellectū mō ꝑdicto. Sed ꝫ nō uī sufficere sicut alij arguūt ſpecialit̄ ꝓpt̄ duo. Primo qa nullū agens remouens ꝓhibēs facit actionē passi per se secūduz q; hm̄. sicut rimonēs colūpnam facit motū g̃uis solū p accns. ut pz ex 8° phicoz. ꝫ ītellectus agēs ī generē suo assilat istī agēti. Scd̄m istos g̃ nō eēt cā p se ipoz ītellectoz uel ipoz ītelligibiliū. Et ñ ē ⁊tisile q; Az. ītellexeīt ⁊ docuerit solū talem cām ſpeciez. qa de causis p accns nō est cura atti. est. n. dem̄ratio ex his que sūt p se. Itē oē agens p modū remouentis ꝓhibēs facit actōem aliq; positiuaz aliam ab actione q̄ ꝺsequit̄ remotōez ꝓhibētis sicut apiens fenestrā facit aliā opationem q̄ illuīationē que consequit̄ remotōz fenestre. facit. n. motū ipsi⁹ fenestre uel aliqd hm̄. ꝫ ītellcūs agēs nullā aliā facit actionē aliam ab ea q̄ est circa ītellcm̄ ut istī ocedūt. g̃ non agit ad modū remouēt ꝓhibēs. Item arguo sic Quilibz agens ꝑ se est aliqs effectus ꝑ se īmediat̄. ꝫ patet īducendo. ꝫ istī nō assignāt aliquē effectū ꝑ se ⁊ īmediatū ītellectus agent̄. nec ꝓ̄t assignari per istū modū ut manifestū est īspicienti. Unus autē socioz nostroz q; multa īuenit̄ scripsisse de intellcū agente ī suo tractatu q; sic incipit. Que circa ītellcūz ꝛc. ꝓ̄t unū modū ītellcūs agēt ⁊ ꝺc sic. Nos aūt dicim⁹ scd̄m p̄missam sniam. q; ītellectus agens c̄ eē ꝑus fuit ostensū. est cā ultis. s. cālitate oīum ītellectoz. sicut quodđā artificiū generale. non tamen sufficit ad cāndum ītellectōem. qa tūc intellectus possibil' nō īdigeret īspicē foras sensibiles. nec etiā ymagines solitarie ad ꝫ sufficiūt. qa tūc nō eēt ꝺtia int ulē ⁊ īdiuiduū. Et manifestaº istiº ītētioīs ē scd̄z q; dicim⁹. q; ītellectus agēs ⁊ possibilis in corpales exītes simul sūt cum ⁊tute ymaginatīa ⁊ non distī guūt̄ loco ⁊ subo. ⁊ ideo cum fantasia fuerit ꝑpata ꝑpatione q̄ est ī motoze ꝑ ītentiones ymagīatas. ⁊ distincte fuerīt intentōnes ab ydolo ⁊ ab iuicem. ⁊ uoluerim⁹ unā ꝑter alias q̄bz ꝺiūgit̄ cōsiderare tūc ⁊tute ītellect⁹ agent̄ fiet īmutatō una cū hac ītenti one īdiuiduali ī possibilē ītellcm̄. ⁊ tūc fiet ītellcūs cui⁹ ꝺprehēsio erit absq; ꝺprehēsione eoz q̄bz ꝺiungebat. q̄ uocari solēt ꝺditōnes īdiuiduātes ⁊ ꝫ est ualde rōnabile ut dicit. qa illa intentio īdiuidualis alijs solū accn̄talit̄ ꝺiungit̄. ⁊ iō cū fuerit ibi agens simul cui⁹ ⁊tute absq; alijs potit īmutare uirtutem sine mā exītem īnatam recipe foras non mixtas ī q̄ ꝺffert a mā ꝓ̄ma ⁊ ab alijs uirtutibus corporeis q̄ foras mixtas ex necessitate recipiunt. ꝓueniet inde forma abstracta cui⁹. s. eē īnatum ē repiti ī diuersis materijs eo q; ipa ꝺprehensa ⁊ abstracta nullā matie determinatōez īcludit ꝑcipue īdiuidualē dicet ultis. Et ꝫ possum⁹ declarare ī exemplo sensibili ꝓpt̄ illos in quibz de nouo ozit̄ phia. qa si agens nāle formas quas ī mā ꝓducit faceret uolūtarie ita q; ī ei⁹ ptāte eēt īducere unā nō īducendo aliā sicut ī ptāte nra est ꝺprehēdere unā ītentionē ꝺstinguēdo eam ab alia cui ꝺiungit̄ in ydolo sensato aut ymagīato. Et itez posset argui. si mā esset talis nature q; posset recipe unā sine alia tūc nulli dubiū qn̄ agēs possz agere formā hoīs absq; ulla determīatōne īdiuidui. quam formā ymaginat⁹ ē ꝓ̄o realit̄ existere ꝑter īdīdua. Cū g̃ in ptāte nra sit unā formā aut unā ītentionez ymaginataz in ydolo alijs ꝺiunctaz ꝺstinguēdo ⁊ ibi sit agens ⁊ recipiēs ī quoz nā est. hm̄ qdem facere. illius uero recipe īmutatōez ab hoc. scd̄m se fiet ibi cognitō abstracta absq; alia determīatione matie. Et ꝓpt̄ ꝫ dicit ꝺm̄. ī 3° d aīa ꝺm̄to 18°. Hec due actōes rducte sunt ad uolūtatē nr̄am. s. ītelligere ⁊ abstra here. ⁊ iō cū inuenim⁹ idē trās ferri de ordine in ordinē. s. ymagīati ad ītellectū dicim⁹ q; necesse ē ut ꝫ sit a cā agente ⁊ recipiēte. recipiens g̃ est māle. ⁊ agens est efficiens. Et cuz īuenim⁹ nos agere p has duas ⁊tutes cū uolum⁹. s. q; ymagīamur cū uolumus. ⁊ nihil agit nisi ꝑ suā formā. necesse fuit nob attribuere istas duas ⁊tutes. ꝫ qdem sūt ⁊ba ꝓpria hm̄ socī. Et qbusdā intpositis redit ad declarandum suā ītentionē dicēs. Qui uellet ī ꝫ exēplū sensibile s. qualit̄ intellectus agens p̄ns est fantasmatibz ad īmutāduz ītellcm̄ possibilē absq; ꝫ q; ipzimat aliqd fantasmatibz. ymaginet ꝑfectōem qua locus ꝑficit locatū. q̄ qdem ꝑfectio est ī corpe locāte subiectiue ⁊ tn̄ ꝑficit locatū ꝑ solū ꝺtactum. ⁊ scd̄m totū cōpis locati ꝓfunditatē. qđ nō eēt si uirtus corpis locand nō eēt corpea. qa tūc ꝺmēsiōes nihil ꝓhiberēt qn̄ simul eēnt. Sic ymaginandū est de agēte ītelligentia cum ipa sit ꝑfectō ⁊ uirtus ꝑficiens ymagīatōez nr̄am. nō q; ipa ⁊tutē aliquā ipzimat ꝫ q; ipa sit illa cui⁹ ꝑtia ⁊ ꝑfectione ꝓ̄t ymagīatō qđ ex se ñ possz

7 tanto melioꝛ q̃nto ſuba eſt nobilioꝛ accidente. Et iſto° caloꝛ celeſtis ſi eēt ſuba incoꝛpea pficēt ſeīales ⁊tutes. utꝫ ⅁° d̃ aīalibꝫ c° 2°. nō q̄ caloꝛ exñs ſubiectiue ī eis uirtutē aliq̃ cauſet ī ſeībus. ß ipe met eſt uirtus eoꝛ 7 tñ eſt dēt̄mīatus ad uirtutes aīe q̃ ſūt in ſeībus. ſicut aīa in oꝛganis alīs alias 7 alias ſpēs ꝓducit aīaliū ſcd̃ꝫ q̄ alia 7 alia fuerīt ſeīa ut dr̄ ibidē Sed ꝫ uerba q̃uis ſint pulchra 7 ſubtilia tam̄ mihi uident īpoſſibilia ſignificare. quoꝛ unū ē q̄ ymagināto uni⁹ qdditat̄ ſeu ſpēs exñs ī fantaſia ⁊tute ītellectus agentis poſſet īmutare ītellcm̄ poſſibilē ſine alia ſpē ſiue ymagine. maīfeſtū eſt. n. q̄ oīs qdditas c⁹ ſpēs eſt in fantaſia eſt intelligibilis 7 habere pōt ſpēm ī intellectu ſiue illa qdditas ſit ſuba ſiū q̃litas ſiue q̃ntitas aut ad aliqd. 7 ē maīfeſtū q̄ nulla ſpēs exñs in fantaſia pōt īmutare intellcm̄ poſſibilez niſi uirtute ītellectus agentis. 7 q̄ uirtute eius oīs talis ſpēs nata eſt īmutare. quēadmodū oīs caloꝛ nat⁹ ē īmutare ī pn̄tia luīs. ¶ Ex his arguo ſic. Uirtute illius nō īmutat una ſpēs p̄ter aliā uirtute cuius oīs ſpēs nata ē īmutar̄ 7 ſiñ c⁹ ⁊tute nulla ſpēs īmutatz ſicut unus caloꝛ nō īmutaret p̄ter aliū ⁊tute lumīs ß uirtute luīs oīs caloꝛ īmutatz. ꝫ. n. ē oīo maīfeſta. ß ītellect⁹ agens eſt ille in cui⁹ uirtute oīs ſpēs exñs ī fantaſia nata ē īmutare ītellcm̄ poſſibilē. 7 ꝫ etiā ē maīfeſta. aliꝫ. n. qdditas aliq̃ nō itelligēt̄ ab ītellcū poſſibili niſi fantaſma eiuſdē p uirtutem ītellectus agentꝫ īmutaret ītellectum poſſibilē. g̃ uirtute intellectus agentꝫ nō ⁊tingit q̄ una intentio ſeu ſpēs ſeu ſimulacꝝ ſeu ymago ſiue ydolum īmutet ſine alia. Quis g̃ ꝺcederet̄ q̄ aliqua intentio exñs in fantaſia īmutaret ītellcm̄ poſſibilē uirtute ītellect⁹ agentis. ſine aliq̃ īpꝛeſſo ipi fantaſmati. uꝝ ī poſſibile q̄ ⁊tute ei⁹ ⁊tīgat tal̄ ſepa° ſeu abſtractio q̄ una īmutet ſine alia. eo q̄ p ipm̄ 7 p eius uirtutē oēs nate ſunt īmutare. 7 ita bn̄ pn̄s ē uni ſicut alteri. eo q̄ oīo eſt ſine magnitudīe niſi fortē fingeret̄ fantaſtice q̄ ipſe pn̄s uni ymagīatōni ꝺeſtruit aliā 7 ſic facit illā cui ē pn̄s īmutare p̄ter aliā quā corꝛūpit. ⅁ꝫ ꝫ ē adeo ſtultū q̄ nō eſt ꝓpt̄ īpoſſibilia q̃ ad ꝫ ſequerent̄ exꝓrimē. Sed forte dicēs q̄ iſta ſepatō nō ꝓueniret oīo ex pte ītellcūs agentis ß ex pte uolūtatis nr̄e. ⅁ta q̄ cū uolum⁹ uolūtas uel hō p uolūtatē appetit ītelligere aliq̃ qdditatē tunc fantaſma ei⁹ uirtute intellectus agentꝫ īmutat ītellcm̄ poſſibilē ſine alia qdditate uel p̄ter aliā qdditatē 7 ꝫ etiā apparet apte ī uerbꝭ p̄miſſis ubi dr̄ ſic. Cū fantaſia fueīt p̄pata p nāz p̄patiōe q̃ ē in motoꝛe p ītentiones ymaginatas 7 diſtincte fuerīt intentiōes ab īuicē 7 ab ydolo. Et ſi uoluerimus unā p̄eꝺ alias qbus ꝺiungīt̄ ꝺſiderare tūc uirtute agētis ⁊c. Ecce q̄ ꝺicit. cū uoluerim⁹ ꝺſiderar̄. ⅁ Itē ſignat ī ⁊bis ſeq̃ntibꝫ ubi ponit exemplū ſic. qa agens nāle formas q̃s in mā ꝓducit facēt uolūtarie. ſicut ī uolūtate nr̄a ē ꝺſiderare. Et iſtud uꝝ eē ītentio ⅁m. ī iſto ⅁° ⅁mto. 18°. ubi ꝺicit q̄ ille opationes ſūt reꝺucte ad uolūtatem nr̄am. s. abſtrahere 7 intelligere. Et paꝛ p⁹ ſubdit. qa cuz īuenim⁹ nos agere p has duas ⁊tutes cū uoluerim⁹. Et mihi uꝝ q̄ ꝫ ſcd̃m modū ſermoīs maīfeſtū ē addere īpoſſibile. Certū ē. n. q̄ uolūtas nunq̃ uult aliqd niſi illud ſit cognitū ab ītellectu. 7 ꝫ oēs ꝺcedunt 7 patet ex ⅁° ethicoꝛ. unde uolūtas uel hō p uolūtatem nō pōt uelle cōſiderare aliquā qdditatē niſi ītellectus p⁹ ītelligat illā ꝺſideratōem qdditat̄. Intellectus aūt nō pōt ītelligere ꝺſideratōez alicui⁹ qdditat̄ ſiñ illa qdditate. g̃ uolūtas nō pōt uelle ꝺſiderare qdditatē aliq̃ niſi p̄us eā ītelligat. Si g̃ ad ꝫ q̄ ītellcūs agens abſtraheret faciēdo unā ītentionē īmutare ſiñ alia. oꝓrtēt q̄ uolūtas uellet p̄us ꝺſiderare illā. ſicut ꝫ ⁊ba maīfeſte ſonāt. 7 tūc ſeq̃reꝫ q̄ ītellcūs ītelligēt illā qdditatē anteq̃ intellcūs agens eā abſtraheret mō p̄dicto. qꝺ ē īpoſſibile. 7 ⁊tra ⅁m. plane ī iſto ⅁° ubi ꝺicit. Actus ītellcūs q ē abſtrahē p̄cedit actū ītellect⁹ q eſt ītelligere. pōt g̃ argui ſic. Si abſtractō p ītellcm̄ agentē eēt uolūtaria. ita. s. q̄ ītellcūs agēs nō facēt unā ītentionē īmutare ſine altera niſi uolūtas p̄us uellet ꝺſiderare illā qdditatē. ſequēt̄ nccīo q̄ ītelligere aliquā qdditatez eſſet p̄us q̃ abſtrahēr illā. qꝺ ē ⁊tra ⅁m. 7 ueritatē. 7 ona ex dictis ē manifeſta. Ad ⁊ba illa ⅁m. pōt ꝺici uno°. q̄ non ſunt ītelligenda ult̄ 7 nccīo. s. q̄ ſemp 7 nccīo anteq̃ abſtrahamꝰ aliqꝺ intellcm̄ oꝓrteat nos uelle ꝺſiderare illud ītellectū. qa ſeq̃reꝫ icōueniēs p̄dictuz. Et ſeq̃reꝫ ꝓceſſus ī infinitū ī abſtractōibus. eo q̄ nulla qdditas rei mālis ītelligīt niſi p abſtractionē ītellectus agētis. Unde etiā ⅁m. in fine ꝫ ⅁mēti ꝺicit. q̄ oīa ꝺcā Aꝛ. ī ꝫ ſermōe ꝺe ītellcū agēte ſūt illa. Ex ult̄ia nullū hn̄t eē extra aīaz qꝺ ītēdit p̄ꝺo. s. q̄ extra aīaz nō ſūt actu abſtracta. ß p ītellcm̄ agentē abſtrahētem fiunt ex potētia ītellectis actu ītellecta. Si g̃ ad ꝫ q̄ ītellcūs agēs abſtrahēt aliq̃ qdditatē p̄ius ītelligēt. ſicut ſeq̃reꝫ ſi oꝓrtēt p̄us uelle ꝺſiderare illā qdditatē. ut oſtenſuz ē. qa ītelligere illā qddita tem nō fit niſi p abſtractionem. ſeq̃reꝫ q̄ illa qdditas eſſet abſtracta anteq̃ eēt abſtracta 7 ſic ī infinitū Nō igīt illa ⁊ba ⅁m. ſunt ītelligēda ult̄ 7 neceſſāio ſuppoſito q̄ ipe accipiat uolūtatez ꝓꝑe ꝓ appetitu intellectuali q mouet̄ ab obo cognito p ītellcm̄. Sz ſūt telligēda ꝓtēꝺarit 7 ꝺ poſſibili. ꝫ. n. bn̄ ē poſſibile. q̄ ītellcūs ꝺſideret aliquā qdditatē 7 cōſideret ꝺſideratiōnē illius qdditat̄ tanq̃ bonū ſuum 7 pfectum 7 tūc uolūtas uelit illā ꝺſideratōez 7 ꝺelectat̄ in ea. Et rurſus ſi ītellcūs impio uolūtatis ꝺſiderabit illā qdditatē forte pficietur ꝺſideratō ꝓpt̄ ꝺelectationē ſcd̃m ꝺoctrinā Aꝛ. ī 4° ethicoꝛ. ubi ꝺicit ſic. Cōiūget autē ꝺelectatiōez ꝓpriam opatō. magl. n. ſingula iudicant 7 certius exqrunt cū ꝺelcātione opantes. Alit etiā poſſunt exponi ⁊ba ⅁m. ut uidebit ſtatim. Sz q̃ret iunioꝛ. unde g̃ ꝓcedit q̄ una ītentō īmutat ītellcm̄ p̄ter aliā ſibi ꝺiunctā. p⁹q̃ nō ⁊tingit ex pte ītellectus agētis neq; uolūtat̄. Forte ꝺicēꝺū ē q̄ ꝫ ꝓuenit ex aīa cogitatīa q̃ cogitat unū īꝺiuiduū uni⁹ qdditat̄ ſiñ īꝺiduo altⁱ⁹. Cogitat o° uel ſcd̃z ſe uel ī ſuo accidēte uel ī ſuo effectu ꝓpo. Et ſi queras ulterius q̃re aīa cogitatiua cogitat p⁹ īꝺiuiduū h⁹ qdditat̄ 7 nō illius. utinā ſcitē cām h⁹ quā ignoro. Sz ſcio iſtā eē ig̃tātiam nō ꝓpriam mihi. nā mlti eoꝛ qui ita bn̄ tenent ſcire. ⅁fitent ſe ignorare. ꝫ tamen nō ē remotū. qn celū cū ſuo motoꝛe ſit cā h⁹. Et hoc aſſimilat̄ illi ꝺicto homeri. talis eſt ītellcūs ī ſtenis hoīb⁹ q̃lem ꝺucit inoie p̄r ꝺeoꝛ uiroꝛq; niſi q̄ iſte hō nō intellexit ꝺrīam int̄ ſenſuz 7 intellectū ut ei ī ponit Aꝛ.. Sed Aꝛ. bn̄ uidit ꝺrīam illā utz ex ꝺicā. Et forte illi ꝺceſſerūt q̄ actus nr̄i ītellect⁹ neceſſāio eueniēt. Et ſiſt actus uolūtatis. uñ 7 Empedocles ꝺicit. q̄ ad p̄ns uolūtas auget̄ ī hoīb⁹. ūde eis ſemp ſape altera pſtant ſupple coꝛpa celeſtia. i. ad agēdū nccītant ſcd̃m diſpōnem hoꝛe p̄ntis. Nos autem ꝺicim⁹ iſtos actus eē liberos 7 a nullo agēte nos neceſſitari ad eos. licet a coꝛpibus celeſtib⁹ contingat nos aliqualit̄ ad ꝫ ult̄ illud uolendū uel ītelligendū ⁊clinari. Et ꝓpt̄ ꝫ Aꝛ. ꝺicit ī 8°. phicoꝛ. Nihil ergo ꝓhibet magl aut forſan nccīum ī coꝛpe multos fieri mot⁹ a ꝺitōe. hoꝛ aūt quoſdā ītellcm̄ aut appetitū mouere. Et huic bn̄ ꝺcoꝛdat ꝺictum ⅁m. ī 2° celi 7 mūdi c° ⅁ regl̄aritate mot⁹. ubi ꝺicit q̄ cā ꝺiuerſitat̄ 7 ꝺeſideriꝰ 7 ymaginationis ē ꝺiuerſitas ꝺuenientiſ ab extrinſeco 7 ꝺiuerſitas paſſionū coꝛporis ab eis. Sed tu ꝺices q̄ ꝫ nō eſt niſi cā coīs 7 ult̄is oīum effectiuū nāliū. s. celū cum ſuis motoꝛibus. Et ego ꝺico q̄ meli⁹ ē ſcire tm̄ q̃ nihil. Redeūꝺo tamē ad ꝓpoſitū ꝺico q̄ aīa cogitatiua cogitat unū īꝺiuiduū

unius qdditatis ꝑter ĩdiuiduũ alterius quidditatiſ
7 diſponit ĩtellcm̃ poſſibilẽ ad ĩtelligere illius qddi
tatis. iõ ĩtellcũs agẽs facit ĩtelligẽ illã qdditatẽ ſine
alia. Et forte ad iſtã ĩtentionẽ dic dm̃. q nos abſtra
him9 7 intelligim9 cũ uolueĩm9. i. cũ cogitauĩm9. 7
iſti act9 ſũt r̃ducti ad uolũtatẽ nr̃am. i. ad nr̃am co-
gitationẽ 7 ꝫ puto uer. q ſi ꝫ mõ ĩtellexit ſoci9 nr̃
uerba ꝑinducta dcõdes ſum9. ꝫ ñ appz mihi q ſic in
tellexerit. Sufficit. n. mihi dtra illũ ĩtellcm̃ quẽ pu-
to eẽ falſum diſputaſſe. ¶ Jtẽ ĩ ꝓdicto ſermone nõ
ſatis apparz modus cãlitatis ĩtellcũs agentis ſup actũ
ĩtellectus poſſibil. s. an ſit cã remota an cã ꝓpinqua
Si. n. dicat q ſit cã ꝓpinqor 7 ĩmediatior q; fantaſ-
ma. ꝫ eſt icõueniẽs. qa cã remota hẽt ulteriorẽ cãlitatẽ
ſup effectũ quã ꝓpinq̃. 7 ſic fantaſma eẽt ulterioris cã-
litatis ſup ſpẽm ĩtelligibilẽ quã ĩtellectus agẽs qd
eſt abſurdũ. Et ſi cõcedat ipm eẽ cãm remotam
7 fantaſma cauſam ꝓpinquorẽ. dicat ipe quo° agens
ĩmotũ diſtinctũ ſcdm eſſe ab agente ꝓpinquor agit
mediãte illo nihil ĩpedimẽdo. Et h9 nullũ ĩueĩt exẽ-
plũ qd sciaz. 7 utinã placẽt iſti ſocio 7 alĩs fratribz
ſoluere iſtas dubitatões ſi eſſet poſſibile. eſſet enim
magnũ auxiliũ ad noticiã h9 nobilis vtut. Ꝓ ĩb9
g̃ cõſideratis dfiteor ad pñs me neſcire aliquã neceſ
ſitatẽ h9 dcluſionis q ĩtellcũs agens efficiat ſpeciem
ĩtelligibilẽ mediãte fantaſmate. 7 uere nõ apparet
mihi q ĩtellectus agens hẽat aliquẽ modũ cãlitatis
agentẽ ſup h9mõi ſpẽm una cũ fantaſmate. Nõ. n. ẽ
fingendũ q ꝫ ambo agãt ſpẽm ĩtelligibilem ex eq°
uel ſcdm modũ eundẽ agentis. Sicut duo homines
eque fortes dicerent trahere unã nauez ex eq°. talia
enĩ agentia nõ ſunt inter ſe eẽntialit ordinata. 7 ſũt
eĩdem vtutis ſcdm ſpẽm ut maĩfeſtũ eſt ĩducendo
cuĩ9 oppoĩtũ ꝫ dtrigit ut etiã maĩfeſtũ eſt. utinã ego
uiderẽ modũ cãlitatis efficientis quẽ hẽt ĩtellectus
agẽs ſup ſpẽz ĩtelligibilẽ. quẽ ſi uiderẽ ꝫ ñ obſtãte
tenerem ĩdubitant poſitionẽ ꝓpus dictam. s. q ĩtelle
ctus agens eſt ĩmediatũ p ſe ꝓncipiũ actiuũ ĩtellec-
tiõis mõ pri9 declarato. Sz qa nũc nõ ĩtelligo h9
cãlitatẽ temptabo rñdere rõnib9 7 auctoĩtatib9 qbz
ur̃ ꝓbari. Suſtinẽ° itaq; cã exercitatiõis q fantaſma
agit ĩmediate ſpẽm intelligibilẽ nihil coagẽte ad ꝫ
ĩtellectu agente ꝓꝑo homĩ. Rñdeo. Ad primam
rõnem in dtrariũ cũ dr̃. nulla res uel uirtus exñs in
corpe ꝛc. poſſuz negare iſtã. eo mõ quo accipit. ĩmo
ſicut uirtus exñs ſine corpe põt immediate ꝓducere
aliqd ĩ aliqd corpus ut motor celi ĩmediate ꝓducit
motũ in celo. ſic aliqua uirtus exñs in corpe ꝓcipue
nobiliſſimo põt aliquid ĩmediate efficere ĩ aliquod
ĩcorporeũ ſine uirtute ĩmãli ꝓꝑa illi corpi aut illi in
corporeo ĩ qd agit. unde dr̃ q ipm fantaſma exiſtẽs
in hũano corpe agit ĩmediate ĩ intellectũ poſſibilez
ſine coopatione agentis ĩ mãlis qd ſit ꝓꝑium homĩ.
bñ tamẽ cõcederẽ q ipm fantaſma nõ obſeruaret in
eẽn° nec in cãndo niſi eẽt aliqd agẽs ſepatũ 7 ĩmãle
ut puta motor celi. Et cuz ulterius dr̃ q iſta ñ ꝓpor-
tionant ad ĩuicez. s. tes ĩcorporea 7 tes exñs ĩ corpe
Dico q nõ hẽnt ꝓportionẽ ſcdm magnitudinez. qa
tes incorporea nullã hẽt magnitudinẽ. nec habent
ꝓportionẽ ſcdm dutatõem tẽpis. qa ſiba ĩcorporea
ẽ dutatõis infinite. tes aũt exns in corpe generabili
7 cõruptibili ẽ dutatiõis finite. finiti aũt ad ĩfinituz
nulla ẽ ꝓportio. ꝫ bñ ꝓportionãt ſic q unũ ẽ actu tale
q̃le ẽ altez ĩ potẽtia 7 ꝫ ſufficit ad hãc intellectionis
actõnem q̃ntum ad ꝓportõnez. fantaſma. n. hũanuz
ẽ uirtualit tale q̃le eſt ĩtellectus ĩ potẽtia receptiua.
unde dm̃. dicit ĩ iſto 3°. dm̃to 3z. 7 5z. q ꝑpatio que
ẽ ĩ intentionib9 ymaginat ẽ ꝑpatio in motore ut ſit
motor. Sz ꝑpatio que ẽ ĩ intellectu poſſibili ẽ ꝑpatõ
que ẽ in moto ut ſit motũ 7 recipiẽs. Sed dices. g̃
fantaſma nobiliõi mõ hẽt ſpẽm q; intellectus poſſi-
bilis. qa hẽre aliquid actu uirtuali ẽ nobiliori modo
q; hẽre actu formali. poſſuz dicere q hoc ẽ uez ceteris
paribz. ꝫ ſi cetera nõ ſũt paria nõ dz. mõ ꝫ cetera ñ
ſunt paria. qa ĩtellectus poſſibilis hẽt ſpẽm ĩtelligi-
bilẽ icorporaliť dio 7 ĩmãliť. ſed fantaſma hẽt eaz eo°
q̃ habz eã. s. actu uirtuali quodã° corporaliť 7 mãliter
vtus aũt fantaſmatis q̃ forte eſt ipm met fantaſma
exiſtit ĩ corpe utz in 3° h9. Ad aliud cũ dr̃ q ĩtelle-
ctus agens ꝛc. dico q uez ẽ. ꝫ ñ oĩbz illis modis qb9
ĩtellectus poſſibiľ eſt potens oĩa fieri. ĩtellect9 agens
potẽs ẽ oĩa facere. dr̃ g̃ ſcdm hãc uiã q ĩtelllcũs agẽs
ẽ potẽs oĩa facere q̃ntũ ad cognitõem eoz ulem. Et
ꝫ apte docet dm̃. cũ dicit q facit oĩa potẽtia ĩtellecta
actu ĩtellecta. Sz ex ꝫ nõ ſequit q debeat facere oĩa
q̃ntũ ad eoz ſpẽs. ĩmo ipe qdditates mãles cogitate
faciũt ſuas ſpecies ĩ intellectu. Et ad auctoritatez
dm̃. d° q oẽs referende ſũt ad ipm actũ ſcdz ĩtellcũs
qui ẽ ĩtelligere 7 nõ ad actum potem q eſt ſpecies
ĩtelligibilis. Cũ g̃ dicit q ĩuenim9 idẽ trãſferri d or-
dine ĩ ordinẽ intelligit de una cognitõe ĩ aliã cogni
tionẽ ordinatã. s. de cognitõne ſenſitiua 7 ĩdiuidual
ad cognitõem ĩtellectiuã abſtractã. q̃i uelit dicẽ. cũ
unũ 7 idẽ obm cog̃ſcat diuerſis ognitõnib9 ordinat
s. qdditas ymaginata nccẽ eſt ut ꝫ ſit a cã agente 7
recipiẽte ꝛc. Et etiã p idẽ intelligo illud qd ipe dic
in eodem dm̃to paz ante uerba pexpoſita. s. q ſola
intentio ymaginata nõ ſufficit admouendũ ĩtellcũz
s. ad ĩtellectõnem. 7 ſubdit rõnem pulctã. qa ſi ſic ñ
eẽt dzia int ule 7 ĩdiuiduũ. i. int cognitõnem ulem
7 ĩdiuidualẽ. Cuĩ9 dñe ratõ ẽ. qa nunq̃ uirtus indi-
uidualis põt ĩmediate ꝓducẽ cõprehenſionẽ ulem.
unde ſi ymaginatiua aut eius uirtus cãz ĩmediate
ĩtellectõez ſeq̃ret nccio q ĩtellectio eſſet cõphenſio
ſeu cognitõ ĩdiuidualis 7 ſic nulla eẽt dzia int̃ ꝑpre-
hẽſionẽ ulem 7 ĩdiuidualẽ nec p dñs int̃ ule 7 indi-
uiduũ. Sz ſi q̃reres. ꝓꝑ qd uirtus indiuidual põt
cãre ſpẽm ulem 7 nõ põt efficere cognitionẽ ulem.
Ratõ h9 ẽ bona 7 ſufficiẽs ĩtelligentib9. quia cogni°
ulis ẽ op9 pfectiſſimũ uirtutis cog̃ſcentis ulr. und ſi
vtus ĩdiuidual agẽt cognitõz ulem p ſe 7 ĩmediate
ſequeret q eẽt nobilior q; uirtus abſtracta recipiẽs
illã ꝑprehenſionẽ. eo q ſemp ꝓncipiũ actiuũ alicuĩ9
opationis ẽ nobilius receptiuo. Et illud ẽ ſimplicit
nobilius cuĩ9 opatio uel actus eſt ſimplicit nobilior
nobiliſſima opatione alterius. ſi g̃ fantaſma ageret
ĩmediate ipm intelligere eſſet ſimplicit nobilius q;
potentia ĩtellectiua qd ẽ abſurdũ. ꝫ ſpes intelligibil
nõ ẽ actus ultim9 7 finalis potẽtie intellectiue. ĩmo
ẽ eius diſpõ ad ſuũ actum finalẽ. Vnde q̃ntumcũq;
fantaſma agat ſpẽm ĩtelligibilẽ 7 intellcũs poſſibilis
eã recipiat. nõ ſequit ex ꝫ q fantaſma ſit nobilius
ſimplicit intellectu poſſibili. eo q nobilitas potẽtie
iudicat ex ſua opatiõe nobiliori 7 finali. Juſtũ. n. ẽ
a fine oĩa appellari ſcdm 2z. z° h9. Dic tam̃ forte
dcdi poſſet q fantaſma inq̃ntum ẽ actiuũ ſpẽi intel
ligibilis ẽ nobilius q; intellectus poſſibilis inq̃ntũ
ẽ receptiu9 ipſius ſpẽi. niſi uellem9 dicere q ceteta ñ
ſũt paria ſicut ꝓus dicebat 7 forte meli9. ł iſtud ſit
ꝓbabile. Ꝑer idẽ etiã ad aliã auctoritatẽ dm̃. cũ
dr̃. q nccẽ ẽ q nõ mixtũ ꝛc. rñdet q ĩtellexit de tali
mãli qd ẽ opatio finalis potẽtie ĩmãlis ſicut eſt ipm
intelligere. 7 ꝫ ipe ſignificauit ĩ uerb̃ ꝓcedentibus
ibidẽ. n. dicit ſic. Sz mouit 12. ad ponendũ mouẽs
ſepatum a mã in factõne formatiua uirtutũ intelli-
gibiliuz uel intelligentiũ. qa uirtutes intellectuales
apud ipm nõ ſunt mixte cum mã. unde nccẽ eſt ꝛc.
Ecce dm̃. dicit in factõne formatiua uirtutuz intelli-
gentiũ. p forationẽ aũt uirtutis intelligentis dſueuit
dm̃. intelligere ipm intelligere ut appet ĩ multis
locis h9 tertiꝫ ꝓcipue in 2° dm̃to 7 in 3°. 7 in multis
alĩs locis. ubi. n. nos hẽm9 intelligẽ ipe hẽt formare

p ītellectuz 7 ī hac ocordātia fuit mihi gaudiū magnū. Ad tōnes in ꝓncipio qōnis adductas. Ad pmā patz p distinctionē posītā in qōne ꝑcedente in solutiōe pme difficultatis. 7 tu applica ad ꝓpositum qa ꝓpt̄ brevitatē dimitto. Ad aliā sīt pz ex dict. videt̄. n. mihi eē ꝓbabile intellcm̄ agentē nō eē cāz actiuam spēi ītelligibilis nec īmediate nec mediāte fantasmate ꝓpt̄ tōnem ꝓus dictā. hec tn̄ scripsisse ī tendo salua mihi ꝓtestatōne aliť dicēdi si mihi aliaſ melius appareret. Trāsmutari. n. ī talibꝫ difficultatibꝫ ad aliā opīonem ꝓpt̄ meliorē tōnem nō debet imputari incōstātie. Sz adhere re ptinaciter opiniōi ꝓpe 7 tristari ꝓpt̄ dimittē opīones ꝓpam ē homīs agrestē 7 indisciplīati sicut hēt ab Ar. in 7° ethicoꝝ Ad aliā cum dr̄. q ex q̄ tōne ꝛc. Circa hāc tōnem est sciendū. q ꝓpt̄ istā tōnem dixerunt aliqui spēm intelligibilē fieri īmediate ab actu uirtuē cogitatīe 7 dicūt ipam spēm ītelligibilē nō manere ī intellcū p9 actualē dsideratōez q̄ nō manet cessante ītelligē. Nā qua tōe fantasma uni9 īdiuidui albedinis facit speciē ītelligibilē ī intellcū. eadē tōe fantasma alt̄i9 īdiuidui albedinis facit spēm similē in ipo intellcū 7 sic si h9. spēs reseruent ī intellectu p9 actualē dsiderationē 7 p9 cognitionē tūc ītellcūs simul hēbit plēs spēs ītelligibiles ei9dē qdditatē respectu ei9dē indiuidui. Et bn̄ dico plures simul. qa ī diuersis generibus ī diuersis instātibꝫ generatē habet bn̄. 7 hoc ur̄ ualde absurdū. de q̄. n. seruitēt h9 spēs intellgibiles cū una ipaz sufficiat ad ītelligendū qdditatē albedinis. similit̄ aūt 7 ī aliis. Sed tenendo cmunez doctrinā in isto pōt ocedi qđ ocludit. 7 q h9 speciem mīte disponūt ītellcm̄ ad ītelligendū illa īdiuidua albedinis a quoꝝ fantasmatibꝫ cānt̄. Et q̄uis una spēs sufficeret ad ītelligēdū qdditatē albedinis. tn̄ nō sufficēt ad intelligendū oīa īdiuidua illius. 7 hꝫ ē ꝓbabile. Qualit̄ aūt una spēs ꝓficit ad ītelligendū qdditatē 7 īdiuiduū uisum ē ꝓus. Aliť aūt dicūt aliqui q cū fantasma uni9 īdiuidui fecerit spēm ītelligibilē ī intellcū possibili q̄ diu illa manebit nunq̄ fantasma altius īdiuidui ei9dē spēi ī fantasia eiusdē hoīs exīs faciet spēz ītelligibilē ī ipo ītellcū. qa ꝑcedēs īpediet 7 reddet ītellcm̄ īdispositū ad receptōz alterius spēi. cū recipiēs debet eē denudatū a nā recepti siue a recepto scđm spēz. Et forte isti ocederēt q nec fantasma alterius hoīs generat nouā speciez ꝫ oēs ītelligūt p unā spēm cū ipa est actu cōformis fantasmatibꝫ eoꝝ. itaq̄ cū unū īdiuiduū albedinis mediante fantasia sua fecerit spēm intelligibilem ī intellectu. 7 ista manēte plato ymaginet illud indiuiduū albedinis uel aliud nō otinget noua species intelligibilis diuersa a ꝓre. ꝫ plato ītelliget p eādē inq̄ntū hūit q̄ndā ofōrmitatē ad fantasma ipsius. Sicut. n. unū otrariorꝝ exīs ī aliquo subo impedit generatōnem alteri9 ī eodē q̄n illa otraria sūt equefortia. sic forma penitus ei9dē spēi cum alia agens ī subiectū aliqđ impedit ipm simul recipe aliā ei9dez spēi. 7 sīt dicendū eēt de duobꝫ sensibilibꝫ eiusdez spēi p opationē ad mediū 7 ad sensum. utq̄ uerū sit bona est dsideratio.

ꝙ. xxvi.

Restat ulterius īqrendū. Utz ītellect9 agēs sit aliqd aīe nr̄e hūane. 7 ur̄ q nō. qa si eēt aliquid aīe nr̄e hūane. aut eēt potētia seu uirt9 ei9 aut ps eius p sufficientē diuisionez scđm oīum ocessionē. ꝫ nō pōt esse potentia uel uirtus. qa ôtus ē de genere qualitat̄ ut satis pz ī ꝑdicamētis. Intellcūs aūt agens est quedā suba actu ens nobilioꝝ possibili scđm. p. in lra. g̃ nō ē ꝓpe uirtus nālis aīe nr̄e. Si autē dicat̄ q est ps aīe 7 cū nō sit ps q̄ntatiua ut manifestū ē. aut g̃ eēt pars eētialis. aut subiectīa. n̄ subiectīa. qa sic aīa nostra hūana nō eēt una scđm spēm. cui9 opposituz omnes ocedūt. 7 Ar. significauit ī z° h9. ubi dicit. Vltimū aūt 7 minimū scđm tōnez 7 ītellcm̄. nec pōt esse ps eētialis. qa tunc aīa hūana nō esset suba simplex ꝫ oppositā. qđ ur̄ absurduz. quia fora debet eē simplicis eētie scđm auctorē libri. 6. ꝓncipioꝝ. Oppositus arguit̄ auctoritate Ar. di. Q necesse ē in aīa eē has duas drīas. s. ītellcm̄ possibilē 7 ītellectū agentez 7 ostat q nō sunt ī alia aīa nisi in aīa hūana quare ꝛc. In dicta qōne dicūt aliqui snīaz Ar. 7 cm̄. fuisse q ītellectus possibilis ē quedā suba ītellectual̄ simplex ī suba p se subsistēs actu foralit̄ dese 7 non est suba pure ī potētia receptīa. 7 isti ocedūt q ītellcūs agēs nō sit aliqd aīe hūane. īmo ē quedā suba actu subsistēs q̄ facit de potētia ītellectis actu intellecta distincta ab ītellectu possibili. Nec pōt dici q ītellectus agēs sit uirtus uel potētia nālis ei9dē potētie sube. qm̄ sic unū 7 idē simplex 7 īdiuisibile ī suba 7 p se subsistēs hēt̄z potētiā actiuā 7 potētiā passiuā 7 receptiuā respcū ei9dē qđ ē impossibile. Rōnes qbꝫ mouent̄ ad ꝓbandū ꝓpositū uidebunt p9 cū mouebunt dubitatōnes dcta opīonem istā. Sz ista positio ur̄ mīt̄ū dubitabil̄. p aliqui sic arguūt. Illd qđ recipit oēs actus nō dr̄ eē aliqs actus dese formalit̄. qa tunc idē recipet se ipm. ꝫ ītellcūs possibilis recipit oēs actus. qa oīa intelligē pōt de nouo. qđ non ē sine receptiōe eoꝝ saltē q̄ntuz ad eoꝝ spēs. nihil aūt recipit se ipm nec spēm sui ipsius. ut manifestum est q̄re ꝛc. Et istā tōnem ītellexit Ar. ī lra cū dicit. Necē est itaq̄ qm̄ oīa intelligit ꝛc. Item pōt sic argui. Si ītellcūs possibilis eēt suba ītellectual̄ d se actu. sequēt̄ q aliqd recipet ei9dē spēi cuz ipo qđ ur̄ īpossibile. 7 ꝓbo cnam. qa oīs suba ītellcūalis exīs actu de se foralit̄ ē de se intelligēs 7 intellecta. 7 ītellectō est idē cū suba tali q̄ se ipam ītelligit 7 hꝫ significauit Ar. cum dicit. Scīa aūt speculatiua 7 scibile idē ē. s. ī sepatis a mā actu subsistētibꝫ. sic g̃ ītellcūs possibilis scđm istā positōnem erit de se intelligens 7 intellcm̄ ītellectōne que ē sua suba. Cū g̃ ītellect9 possibilis aliq̄n recipiat ītellectōz sue ꝓpe substātie ut qlz ītelligens expit̄ in se ipo. qa ctingit unicuiq̄ ītelligē d nouo subam ꝓpaz sui ītellectus. sequēt̄ur q intellectō sube ītellect9 recipiet intellectōez sube intellcūs. 7 sic idē saltē scđm spēm recipet idē scđm spēm p se 7 ꝓpe. Q autez ītellectus possibilis q̄nq̄ d nouo ītelligat suā ꝓpam subaz scđm se. hꝫ uidetur testificari cm̄. iz° methaph̄. cmēto 18° ī fine ubi dic Q si ītellectus denudet apud pfectōnem humanā a potentia nccē est ut destruat hꝫ actio ab eo q̄ ē alia ab illa q̄ ītelligim9 alia entia. s. mālia. 7 tunc nō ītelligimus oīo p ipm. aut intelligim9 scđm q actō ei9 est suba eius. i. ītellectōne sue sube ꝓpe. ꝫ ī possibile ē ut in aliq̄ hora nō ītelligam9 p ipm. Relinquit̄ g̃ q si intellcūs fuerit denudatus a potētia 7 intelligamus p ipm scđz q actō eius ē suba eius. i. ītellectōe q̄ ītelligat̄ ei9 ꝓpa suba. nō q de nouo otīgat ītellectio q̄ ē idem eētialit̄ cū eius suba. qa sicut ipse nō incipit eē de nouo. sic intellectō q̄ ē idē eētialit̄ cuz eo nō incipit eē de nouo. ꝫ mō ꝑdicto. s. q tūc ītelligimus ipsum scđm ꝓpam subam eius. 7 ipe recipit intellectōnem sue ꝓpe sube de nouo. 7 sic sequitur ī oueniēs ꝑdictum. Sed aliqs cauillaret h9 q q̄uis intellectus possibilis sit suba intellectualis actu exīstēs de se foralit̄. nō tn̄ ipe intelligit se ipm p se ītellectōne q̄ sit ei9 suba. 7 sic nō sequit̄ illud īcōueniēs 7 cū dr̄ q oīs suba ꝛc. Dicēt cauillator q nullus est īcōueniēs de illis substātiis q̄ sunt nate īmutari ab aliq̄ exīte ī corpe. ꝫ intellcūs possibilis q̄uis ponat̄ q sit suba actu ens de se. tn̄ natus ē moueri ad actū suū ab aliquo siue ab aliqbꝫ exīntibꝫ ī materia. s. ab

intētōibꝫ ymagīad. Cōtra iſtud ē Aꝟ. qa ſcd̄z iſtā poſitionē ītellect⁹ poſſibilis ꝑus nāliꝫ ē actu ens de ſe foꝝaliꝫ q̄z moueaꝫ a fantaſmatibꝫ ut maīfeſtū eſt. Qē autē q̄ de ſe eſt ens actu nāliꝫ anteq̄z moueaꝫ ab aliq̄ hēt aliq̄z opationē nāliꝫ ꝑus q̄z moueaꝫ ab illo. ⁊ ſic ītellcūs poſſibilis ꝑus nāliꝫ q̄z moueaꝫ a fantaſmatibꝫ hēbit aliquē actū de ſe. ⁊ qs erit ille act⁹ niſi ītelligere ſuā ſubam nō uī poſſe aſſignari rōnabiliꝫ niſi qs fingat. g̊ idē qd̄ ꝑus. Et ꝺfirmaꝫ. qa oīo uī irrōnabile q̄ ens actu ꝺ ſe nullā opationez hēat niſi ſolā receptionē ⁊ nullā uirtutē niſi receptiuā. Conſtat aūt q̄ intellect⁹ poſſibilis nullā opationem hēt niſi paſſionē ſcd̄m Aꝟ. ⁊ ōm. in iſtoz°. neq; uirtutē niſi receptiuā ſcd̄m eos. quo° g̊ eēt ens actu de ſe foꝝmaliꝫ? Ex his itaq; uī q̄ illa poſitio ſit cōtra tōnem q̄ntum ad ꝟ q̄ dicit ītellcm̄ poſſibilē eē ſubſtātiam exīntez actu de ſe. uī etiā eē ꝺtra uerba Aꝟ. i iſtoz°. ꝑ ꝑe ꝓncipiū. ubi dicit. q̄ ītellectus poſſibilis n̄ hēt nām niſi q̄ poſſibilis uocatus ē. Et paꝟ etiā poſt. q̄ nihil ē actu eoꝝ q̄ ſunt ante intelligere. ueꝟ ē q̄ iſti exponūt iſta ꝟba ſicut dicebat ꝑus referendo ad opinionē ātiq̄ꝟ. q ponebāt aīaz eē ꝺpoītaz ex oībꝫ rebꝫ ut oīa ꝺg̊ſceret. cōtra q̄s dicit Aꝟ. q̄ ītellcūs nihil ē actu eoꝝ q̄ ſūt. s. entiū māliū ex qbꝫ antiq ꝺixerunt ipm eē ꝺpoſitū. ꝟ ſoluz ē i potētia receptiua ſpēꝟ eoꝝ q̄uis de ſe ſit ſuba abſtracta actu. Sz iſtud nō uī ſatisfacē ad ītentionē Aꝟ. q loq̄t uł ſīn aliq̄ reflexione ⁊ determīatōe ad entia mālia ut pz in eius uerbis ⁊ ī uerbis ōm. Itē qa iſti ꝺcedūt ītellcm̄ agentez nō eſſe aliqd aīe nr̄e. uī ualde abſurdū ⁊ ꝺtra Aꝟ. ⁊ ōm. Aꝟ. n. tractat i iſtoz°. de ītellectu poſſibili tanq̄ de pte aīe. ut maīfeſtū ē i ꝓncipio hꝰ ttī ubi dīc. de pte aūt aīe ꝛc. Et ꝺſtat q̄ ītellcūs poſſibil⁹ n̄ ē ps aīe ītellectiue hūane diſtīcta ꝺtra aliā ptē niſi ꝺtra ītellectum agentē. ⁊ ſi dicas q̄ ē ps aīe hūane diſtincta ꝺtra aīam ſenſitiuā. ꝺtra ꝟ ē. qa ī illo ca°. Ōm̄ autē ſicut ī oī nā dicit Aꝟ. q̄ nccē eſt ī aīa nr̄a eē has duaſ ꝺrīas. s. ītellcm̄ agentē ⁊ poſſibilē ⁊ nō ē in alia aīa niſi in aīa hūana. Eſt etiā ꝟ ꝺtra ītentōnē ōm. i mlt̄ locis. dicit. n. ōm. ōm̄to 18°. Q fuit nccē has duas actiones aīe attribuē nobis. s. recipe ītellcm̄ ⁊ facē euz q̄uis agens ⁊ recipiens ſint ſubē etne. ꝑꝑ ꝟ q̄ hee due actōes ſunt reducte ad uolūtatē nr̄am. i. ad cognitionē nr̄az. ut credo. s. abſtrahē ītellecta ⁊ r̄cipe ea. ⁊ paꝟ p⁹ in eodē ōmēto dicit. ⁊ cū nos īuenimuſ agere ꝑ has duas uirtutes cū uoluīm⁹. ⁊ nihil agit niſi ꝑ ſuā foꝝmā. iō nccē fuit attribuē nob⁹ has duas ⁊tutes ītellect⁹. Itē i ōm̄to 4° dicit. q̄ ītellcūs exiſtens ī nobis hēt duas actōes. i. duas paſſiōes. q̄tuz una eſt de genere paſſiōis ⁊ ē ītelligē. ⁊ alia de genē actōis ⁊ ē abſtrahere foꝝas ⁊ denudare eas a mat̄ijs ⁊ alia multa ad iſtā ītentionē. Quidā g̊ tenētes ꝓdictā opīonez q̄ntū ad actualitatē ītellcūs poſſibil⁹ dicūt q̄ ītellectus agēs bn̄ ē aliqd aīe nr̄e. n̄ obſtāte q̄ utq; ſit ſuba actu ſubſiſtēs. nō ſolū. n. ꝑt eē ſuba una ex duabꝫ ſubſtātijs q̄tū una īfoꝝmat aliā ⁊ īheret ei. ueꝟ etiā ex duabꝫ ſubijs actu q̄tū una non eſt diſtincta ab alia loco ⁊ ſubo ⁊ cū ꝟ actus unius ſiue opatio īmediate dependet ab alia ⁊ ꝑꝑe. uī ſcd̄z ōm. ex motoze celi ⁊ ipo celo ē qd unū. ꝑꝑ illā cām. utz ꝑ ōm. z° celi ⁊ mūdi. ⁊ multotiēs ōm. uocat intelligentiā mouentē celū foꝝam ipius. ſicut pz paꝟ exercitatē ī nāli phīa Aꝟ. ⁊ ōm. Auerrois. Silr̄ q̄uis opoſitū ex corpe hūano ⁊ aīa cogitatīa ſit quoddā ens actu ⁊ ſubſiſtēs. ⁊ ſit aīa cog̊ſcitiua ſcd̄m ōm. tn̄ ex his ē una ſuba. s. hō. una ꝺco unitate ſufficiente ad actuz. ꝑꝑz eius q ē ult̄ ꝓxīmē dere ut ꝑus ꝺcm̄ fuit ſcd̄m ōm. Cū g̊ ītellcūs poſſibilis ī opatōe ſua dependeat ab ītellectu agente. ꝑꝑe ⁊ īmediate. utz ex dictā q̄re n̄ ꝓt eē qd unū ex his duabꝫ ſubſtātijs? Nec ē reqrenda talis unitas in rebꝫ hn̄tib⁹ foꝝas īmāles ſicut ī illis quoꝝ foꝝme ſūt māles ⁊ īheretes. hꝰ aūt reputo bn̄ ⁊ ſubtiliꝫ dictuz. tn̄ n̄ uī oīo ſufficere ad ītentōez ōm. ſicut pz ex ſeq̄ntibꝫ. ſi tn̄ ītellect⁹ poſſibil⁹ eēt ſuba actu de ſe. nō uideo qūo ex ipo ⁊ ītellcū agente bn̄ eēt qd unū mō ꝓdicto. ꝟ non credo q̄ ſit ſuba ens actu de ſe foꝝaliꝫ. ut ſtatim patebit. Alij aūt ꝺcūt aliꝫ. q̄ ītellectus poſſibilis: ꝺco aūt ītellectuz q̄ cog̊ſcit aīa ⁊ ſapit ⁊ q̄ opīaꝫ aīa ⁊ ītelligit: nō eſt aliq̄ ſuba intellcūalis actu de ſe foꝝaliꝫ. ꝟ eſt ſuba pure ī potentia ī genere nature ītellcūalis. ſicut mā ꝑma ē pura potētia ī genere nature ſenſibil⁹. ⁊ hꝰ bn̄ ꝓbatū ē ꝑus ꝺcta aliā opīonez. ⁊ ꝺcedūt iſti q̄ ītellectus agens eſt foꝝa ī foꝝans ītellcm̄ poſſibilē ⁊ dant eē ei ſimpliciꝫ actu. ut ſic aīa rōnalis hūana ſit ſuba īcoꝛpea ꝺpoſita eēntialiꝫ ex duobꝫ ꝓncipijs ītrinſecq̄ uoꝝ unū ē de ſe pure ī potētia ⁊ ē ſimile matie. s. ītellcūs poſſibilis. ⁊ aliud ē actus eius ipm pficiens ⁊ ē ſimile foꝝme. s. ītellectus agens. ⁊ q̄ hꝰ ſit ītentio ōm. maīfeſtū ē iſpicienti ꝟba eius ꝑus īducta contra aliā opīonez. Itē ipe dicit ī ōmēto 5°. q̄ tu debes ſcire q̄ ſicut luxꝫ ē pfectō ꝺyaphani. ſic ītellcūs agēs ē pfectō mālis. Item ī ōm̄to z°. ipe dicit. q̄ ītellectus q ē ī nobis ꝺponit ex ītellectu agente ⁊ ītellcū poſſibili. Itē ī eodē ōm̄to. dicit q̄ ītellectus māl⁹ pficit ab agēte. Itē ī ōmento 36°. dicit. q̄ ītellcūs agens eſt foꝝma ī nobis. Dicit etiā ibidē. q̄ ītellectus in nobis ē ꝺpoſit⁹ ex ītellectu agente ⁊ ītellcū ſpeculatīo. ueꝟ eſt tn̄ q̄ aliq uolūt oēs iſtas auctoritates exponere ꝑ hꝰ qd̄ ōm. ꝺſueuit uocare pfectōz ⁊ foꝝam nō ſolū foꝝam q̄ īfoꝝmat ⁊ īheret. ꝟ alio mō. uī ī ōm̄to 4° hꝰ tertij. dicit. q̄ ītelligentie pficiūt ꝑ ſe īuicē. s. īferioꝛ ꝑ ſupioꝛē. Silr̄ ī iz° metaph. ōm̄to 44° dicit. q̄ pfectō vniuſcuiꝰq; mouētiū unūq̄q; ozbiū pficitur ꝑ ꝓmū motoꝛē. ꝟ ꝺſtat q̄ nec ꝓmū nec aliq̄ alia ſuba ſepata eſt pfectō ī foꝝmās aliā ⁊ iō nō ſequit q̄ ītellcūs agens ſit pfectō īfoꝝmās ītellectum poſſibilē. Quo° aūt ītellectus agens ſit foꝝma ⁊ pfectō ītellectus poſſibilis. Dicūt uno°. q̄ ꝑ tanto eſt qa ſicut coloꝛes nō uidēt ī ꝺyaphano niſi ꝑ ſentelumīe. ſic nec ītellectus ītelligit res māles niſi ꝓnte luīe ītellect⁹ agentis. qd̄ lumē eſt ipe ītellcūs agēs. Sz iſtud nullo° ſufficit. qa pati rōne poſſet dici. q̄ fantaſma eſt pfectō ītellcūs mālis. qa nunq̄ ītellcūs poſſibilis ītelligit tē mālem niſi ꝓnte fantaſmate ei⁹

Item quo° ītellectus agens unit poſſibili ut foꝝma ipi dāt aliū modū ī qōne de ītellectu adepto ut uidebiť p⁹ ſi deus uoluerit. ꝟ qa nā phī ē maxīmā certitudinē inqrere ſaltē ſcd̄m q̄ poſſibile eſt in materia ſubiecta. ut docet ōm. in iz° methaph. Nec eſt ſatis ſcientificuz īniti auctoritatibꝫ hoīum niſi ꝑ quanto conſonāt rōni ⁊ ꝓncipijs ꝑ ſe notis. Ideo bonuz uī tēptare illā ꝺclusionē reſoluere ī aliqua ꝑ ſe nō. aut ſaltem ꝺceſſa a multis. Suppono g̊ ꝑ q̄ ītelligere ⁊ abſtrahē ſūt opatōes īmanentes ī ītellectu. ⁊ etiā hꝰ appet maīfeſtū oī ſani capitis ⁊ hēt ab Aꝟ. 9°. methaph⁹. Scdo ſuppono q̄ potētia actīa eſt ꝓncipiuz trāſmutādi alteꝟ inq̄ntū alteꝟ 5° metaph⁹. ex q̄ ſtatim ſeq̄t q̄ nulla opatō eſt īmanēs eo q̄ ideꝫ ſit ꝑ ſe ꝓncipiū actiuū eius īmediatum ⁊ receptiuū ſcd̄m idem. ꝟ ꝑ tanto qa ꝓncipiū actiuū īmediatū ē unitū receptiuo ꝑ ſe ſcd̄m eē. ita. s. q̄ ſūt ī eodeꝫ ſubo aut unū eſt īfoꝝmās alteꝟ. Certō ſuppono q̄ intellcūs agēs ē ꝓncipiū actiuū ꝑ ſe ⁊ īmediatū ipius intelligere. ⁊ hꝰ ꝓbatū ē ꝑ⁹ ſufficienter. Sz adhuc uolo ꝓbare ad pns ad maioꝛez certitudinē. ⁊ ad hꝰ accipio q̄ intellectus agens n̄ eſt īmediatū ꝓncipiū actiuū ſpēi ītelligibil⁹. qa uni⁹ effectus nō pnt eſſe plures cāe ī ī eodē genere cāe ꝑ ſe ⁊ eodē° ut maīfeſtū ē ꝑ ſe īducendo. Altera. n. eaꝟ ſupflueret. ⁊ dignitas eſt ī nā q̄ ī ea n̄ ſit aliqd ocioſuz. ut hr̄ ab Aꝟ. ꝑ celi ⁊ mū. ⁊ 3° hꝰ. ⁊ a ōm. z° methaph. ſi g̊ ītellectus agēs eēt cā

actiua p se imediata spēi tunc fantasma nō eet isto° agēs ei⁹. aut g̃ nullo° erit cā actiua. aut erit cā actīa remota. nō ē dandū pmū. qa ꝓbatū ē ꝓ⁹ oppositū h⁹ s. q̃ fantasma sit aliquo° cā actīa spēi itelligibilis in intellectu. ℞i vo dat secūdū illud ē icōueniens oīo. qa agens remotum hēt uliorem cālitatem q̃ ppinquū ⁊ pluriū est cā ut celū q̃ hō. ℞ilr aūt ⁊ in alijs. ¶Nūc aūt ipm fantasma remtīatū alicui⁹ q̃litatis nō ē uliozis cālitat̄. sup spēm itelligibilem q̃ eēt itellectus agens. qa itellcūs agens si eēt cā alicui⁹ spēi itelligibilis eēt cā oīs spēi. cū nō eēt rō q̃re magis esset cā uni⁹ spēi itelligibilis q̃ alteri⁹. qdz aūt fantasma est cā solū unius spēi. s. illi⁹ qdditat̄ ⁊ indiuiduz ē fantasiatū. remotuz ē g̃ q̃ ipm fantasma sit cā actīa remota spēi itelligibil̄. g̃ relinq̃t q̃ itellectus agens nō sit actiuū imediatū spēi itelligibilis. nec ē fingēdū q̃ ℔ ambo. s. itellcūs agens ⁊ fantasma eq̃liter se hēant ad generandū spēm itelligibilē. ℔. n. remotuz ē i qōne p̄cedenti. ¶Ultius accipio q̃ abstrahere est actō imediate ꝓueniēs ab itellcū agente. s. nō mediante aliq̃ agente sepato ab eo. ⁊ ℔ est maifestū cuilz itelligēti. pōt tn̄ declarari modica declaratōe ꝓpt̄ ꝓtuietes. qa certū est q̃ abstrahē itellecta nō ꝓuenit p se ⁊ imediate a fantasmate. ℞idiculū. n. eēt dicere q̃ fantasma abstrahēt qdditatē a fantasmatibus. ⁊ nullus ℔ dicit. sic. n. fantasma faceret de potētia itellectis actu itellecta cū ℔ sit abstrahē ut i ꝓhē° suit̄. nec etiā spēs itelligibilis ē illō ex q̃ imediate ꝓcedit abstractō seu abstrahē ut etiā maifestū ē. nec itellectus possibil̄. g̃ relinq̃t q̃ abstrahere ē imediate ab itellectu agente. ¶Tūc arguit̄ sic. abstrahē qō imediate ē ab itellcū agente cū sit quoddā agere. aut g̃ est agere spēm itelligibilē. aut est agere ipam itellectōz pmū nō ē uez. qa sic itellectus ageret imediate spēz itelligibilē qō ē remotū. g̃ relinq̃t q̃ abstrahere est agere ipam itellectōz. cū g̃ ab itellectu agēte imediate ꝓcedat ipm abstrahē. ut maifestū ē. alit̄. n. itellectus agens nō bn̄ notificaret̄ p abstrahere. sequit̄ q̃ itellcūs agēs imediate efficit itellectōz. s. p ꝓpatonē altius medie ⁊utis sepate ab ipo itellectu agente. ⁊ ℔ puto oīo ee uez. ¶Ex qbz ãguo sic ad ꝓncipale ℔ intentū. si itellcūs agens nō eēt unitus ⁊ diunctus itellcūi possibili scd̄m ee. tūc itellectō nō esset actio imanēs i aīa intellectīa qō ē absurdum oīo. ⁊ ꝓbo ꝛñam ex dictis. qa itelligere imediate dependet oīo ab itellcū agente. ut ꝓbatū est. cū g̃ opa° non dicat imanēs ex eo q̃ recipiat̄ p se i illo eodē qō ē ꝓncipium p se actiuū eius imediatū. ℌ ex eo q̃ recipit̄ in aliq̃ cui suū actiuū ē diūctū scdz ee. itellectus autez possibilis ē ille i q̃ recipit̄ itellectō subiectiue. ut manifestū ē. q̃re sequit̄ q̃ itellcūs agens ē diunct⁹ possibili. aut g̃ itellcūs agēs ē diunctus possibili scdz ee tanq̃ uirt⁹ illi⁹ ei⁹dē subē c⁹ est potētia receptīa ipi⁹ itellectōis. aut ē ei diunctus tanq̃ suba q̃dam alia q̃ uel c⁹ uirt⁹ ē ꝓncipiū imediatū actiuū itellectōis ℞i dicet̄ ꝓmū. ℔ ē absurdū. qa una suba simplex ⁊ imālis hēret in se ⁊utē actiuā ⁊ receptiuā unius ⁊ ei⁹dē effcūs. ⁊ si qs nō hēret ℔ ꝓ impossibili tūc arguendū eēt alit̄. q̃ cū itellcūs possibil̄ sit suba pure potētia. ut ꝓbatū ē ꝓus. necesse ē q̃ eius pfectō ꝓma sit suba. ⁊ ℔ dubitāt ē itellect⁹ agēs. ¶Per hāc itaq̃ inuestigatōz pōt esse certū. q̃ aīa itellectīa sit opōita eēntialit̄ ex his duabz ptibz. s. itellectu possibili. ut ex subo. ⁊ itellectu agente tanq̃ ex fōra informāte. Ad ℔. n. q̃ intelligere sit actus imanēs nō sufficit q̃ itellectus agēs sit p se subsistens. ⁊ n̄ distinct⁹ loco a possibili ⁊ agetz i ipm. qa mouere n̄ ē act⁹ imanēs i intelligentia mouēte. ⁊ tn̄ itelligētia ē non diuersa subo aut loco a celo ⁊ mouet ipm imediate ⁊ p se. ¶Ez otra istam positionem sunt difficultates non pauce. Una ⁊ ꝓncipalis ē. q̃ scdz ℔ uideret aīa intellectīa eē corruptibilis cū sit opōita ex suba i potētia ⁊ ex suba q̃ ē ipius actus. ℌ ꝓpt̄ istā dubitatōz fiet qō spālis. ¶Alia dubita° ē. qa nullus actus corporis uel fōra debet eē suba opōita. ℌ aīa itellectiua ē fōra ⁊ act⁹. g̃ ꝛc. maior pz. qa suba diuidit̄ p mālz ⁊ fōraz ⁊ opōitaz. ⁊ sic actus nō oz eē suba opōita cū ex opposito distinguāt. utz ex z° h⁹. miōr vo pz ex diffinitiōe cōi aīe q̃ diffini° data ē i z° h⁹. ¶Itē illō q̃d est pure potētia i aliq̃ genet̄ oz eē informatū oīb⁹ actib⁹ illius genet̄. ut ur̄ i mā ꝓma q̃ ē ens pure i potētia i genīte nate sensibilis ⁊ ipa hz i se oēs act⁹ sensibiles generabiles ⁊ corruptibiles. si g̃ intellcūs possibil̄ ē potētia pura i genere nature itellcūalis ipe debet eē informat⁹ oīb⁹ actib⁹ itelligibilib⁹. ⁊ sic itelligentie mouētes corpa celestia i fōrabūt itellcm̄ possibilem hūanū. imo etiā ipe deus sum⁹ uel sup̄m⁹ infōrabit itellcm̄ nr̄m inhērent̄. q̃d ur̄ oīo absurdū. ¶Itē aliq̃ sic arguūt. illud q̃d imediate recipit accidētia n̄ oz eē ens pure potētiale. ℔ ē maifesta q̃ ꝓ se. ℌ itellcūs possibilis imediate recipit accidētia. s. spēs itelligibiles q̃ oīa sūt accidētia ut supponūt q̃re ꝛc. ¶Itez ꝓma pfectō alic⁹ spēi nō est ens pure potētiale. sed itellectus possibilis est ꝓma pfectō hoīs. ut pz per ō̄m. in ꝓma disgressiōe magna ⁊ ē ometuz quintū. ¶Itē si ex itellectu possibili ⁊ agente fiēt una suba p se. tunc itellcūs agens i ꝓnc° unitet̄ nob⁹ ut fōra. sicut itellcūs possibilis. q̃d ur̄ ee otra ō̄m. in isto 3°. ometo 36°. ⁊ pz oña. qa ostat ut dicunt q̃ itellectus possibil̄ unit̄ nobis ut fōra i ꝑ instanti generatōnis hoīs. utz p ō̄m. i ꝑ ometo ubi dicit. q̃ nos p itellcm̄ distinguimur ab alijs spēb⁹ g̃ ꝛc. ¶Itē ō̄m. in iz°. methaph̄. omē. 18° dicit. q̃ itellcūs i potētia ē q̃i vt⁹ uel locus illius intellectus q est in nobis. s. agendi non q̃i matia. ¶Itē n̄ ē iten° ō̄m. q̃ in nob⁹ sit duplex potētia cognoscitīa abstracta. ℌ ℔ otingēt scdz istā positionē. qa certū ē q̃ itellectus agēs ē potētia cogscitiua abstracta utz ex isto 3°. q̃re ꝛc. ¶Itē si itellect⁹ agēs eēt ps aīe hūane. seq̃ret q̃ aīa hēret aliq̃ opatōz oīo sibi ꝓpaz. s. q̃ n̄ dependeret a corpe tanq̃ a subo. nec tanq̃ ab obo. q̃d ur̄ impossibile ⁊ otra Az. i 3° h⁹. ⁊ ꝓhē° h⁹. ⁊ pz oña. qa ostat scdz Az. ⁊ omē. q̃ itellect⁹ agēs itelligit se ipz p suā subam. ⁊ ad ℔ q̃ seipm itelligat nō idiget fantasmate tanq̃ mouēte. q̃ tūc ricipet ab ipo. q̃d ē impossibile. nec idiget corpe tanq̃ subo. ℌ etiā certū ē scd̄m ꝓus ꝓbata q̃re ꝛc. ¶Ad ꝓmū istoz cū dr̄. nullus actus corpis ꝛc. possum⁹ dicere q̃ duplex ē actus. un⁹ ē actus inhērens ⁊ de isto forte uez ē q̃d ℔ assumit̄. alius ē actus subsistens. ⁊ iste bn̄ pōt eē opositus. ⁊ sic ē d⁹ intellectu hūano. utz ex ꝓus dictis. scd̄m Az. ¶Alit̄ pōt dici q̃ nullus actus corpis ē opositus ex mā corpali ⁊ fōra qa sic duo corpa eēnt sil̄ eo q̃ act⁹ simul ē cū eo c⁹ est actus. ℌ aliqs actus talis ⁊ determīatus pōt eē opōit⁹ ex duob⁹ ꝓncipijs abstractis. q̃z unū ē subm ⁊ aliꝺ ē fōra ⁊ pfectō. ⁊ sic ē ℔. ⁊ cū dr̄ hic. q̃ suba dīdit̄ ꝛc. uez ē accipiēdo subam opōitam ex subo māli ⁊ fōra ei inhērente. ⁊ uocat̄ ibi actus oīs suba q̃ n̄ est matia corpalis. nec opositū ex mā corpali. ¶Ad aliud cuz dr̄. q̃d ē pure potētia ꝛc. pōt dici q̃ uez est uel q̃tuz ad ee reale eoz actuū. uel q̃tum ad eoz sil̄itudiuez ⁊ sic ē hic. itellect⁹. n. possibilis ē potēs oīa fieri mō similitudīs ⁊ receptōis. utz ex isto 3°. uel dr̄ q̃ uez ē si illud ens in potentia sit distinctuz p diuersas ptes q̃rū una sit applicabil̄ uel appropabil̄ uni illoz actuū ⁊ altera alteri. ℌ si nō. nō oz. ⁊ sic ē ℔. ¶Intellect⁹ enī possibilis hūan⁹ nō ē diuisus p diuersas ptes nūero uel spē diuersas utz ex p̄dictis. ⁊ iō nō ē applicabil̄ oīb⁹ actib⁹ itellcūalib⁹ q̃ ipm realit̄ debeāt informar̄. ℌ qa infimus ē in genere nature itellcūalis. ut priuꝰ dictū ē. iō detmīat sibi ꝓmo unū actū itellectualem maxīe diminutū ipm subalit̄ ⁊ realit̄ informantem

s. ītellcm̄ agentē q facit de potētia ītellecto actu ītellectum. ⁊ eius actō reducta ē ad cognitōz nr̄am. ꝺ hꝫ tm̄ fiet qō ſpālis. s. utz ītellectus poſſibilis ſit in qlz ītelligētia q̄ ītelligit aliqd extra ſe. Vl̄ dicat̄ q maiō ē uera ſi illi actus nati ſunt qnq; opari ⁊ qnq; n. taleſ enī actus ſunt trāſmutabiles aliquo. ⁊ iō indigent aliq̄ ſubo trāſmutabili. ꝟ ſi ſunt actus q ſemp otinue ⁊ unifozmit̄ opant̄ n̄ oz q ſint ifozmātes aliqd ſubiectū. eo q oīo ſunt ītraſmutabiles ⁊ p ſe ⁊ p accns. ⁊ ſic ē de talibꝫ intellectibꝫ q mouent cozpa celeſtia. utz 8° phicoz. ⁊ 12° methaph̄. Ad aliud cū dr̄. illd qd recipit ꝛc. pōt dici q uerū eſt q nō oz eē tale ens pure potētiale qd nō ſit ps alic⁹ actus. ꝟ ſi ē ps alic⁹ actus tūc pōt recipe īmediate aliq̄ accidētia nō qdez īmediate p abnegatōnez medij finalis. īmo finalis actus ītellectus poſſibilis ē intellcūs agēs. ꝟ p abnegatōnez medij receptiui ⁊ ſic oīt intellcūs agens ab ipis ſpēbꝫ ītelligibilibꝫ q̄uis hꝫ ambo uniāt ītellcūi poſſibili ſine medio receptiuo. qa ītellect⁹ agēs unit̄ ei tanq̄; eius p̄ncipal' act⁹ ⁊ finalis. ꝟ ſpēs ītelligibil' nō ſic. ꝟ tanq̄; diſponēs ad intelligere. Aliť dicūt aliq q ītellectus poſſibilis nō ſolū recipit fozmas accidētales. īmo aliquas ſubas abſtractas ⁊ īmatiales ꝺicūt. n. q ſuba mālis intelligit̄ p ſuā p̄p̄am ſpeciez q̄ ē de genere ſube. aliť. n. nō repn̄taret ipam ſubaz p̄p̄e. nec tn̄ p̄p̄e ſūt i intellectu poſſibili ſicut fozme ſubales qa nō ſūt ad dādū ei eē ſimplicit. ꝟ ad repn̄tandū ipas ſubas māles. Et ſi dicas. oīs ſuba im mālis ⁊ abſtracta ē actu ītelligēs ⁊ ītellecta Cō poſſuz ocedē q iſte ſpēs ſubaz īmāliū ſūt actu ītelligētes nō tanq̄; illd qd ītelligit. ꝟ tanq̄; illud q̄ ītellcūs ītelligit. pficiūt. n. ipm ītellcm poſſibilē ad ītelligē dū ſubas māles q̄s repn̄tant. ſicut fozme māles pficiūt māz cozpalē ad opandū opationes natales uł cozpales. Et tu dices. oīs ſuba īmālis ē eterna. quia abſciſio matie a rebꝫ eſt cā p̄petuitatis. ut dicit ꝺm̄. 2° celi. pōt dici q uez ē ꝺ ſuba māli q̄ n̄ ē repn̄tatiua alic⁹ ſube matialis. ꝟ ſi eſt repn̄tatiua alic⁹ ſube māl' pōt eē generabil' ⁊ cozzuptibil' q̄quo°. Vel dicat̄ q ſuba īmālis q̄ nec ē matia nec ꝺpēdet ab aliq̄ exīte ī matia eſt eterna. ꝟ ſi ſic. pōt eē generabilis ⁊ cōzuptibilis. Et p hꝫ p; ad auctozitatē ꝺm̄. cū dicit. q abſciſio ꝛc. p iſtā. n. auctozitatē p̄baret ſilr q ſpēs accidentis nō eſſet generabilis ī intellectu. qd eſt falſuz ſcd̄m oēs. uñ ꝺditōnanda ē mō p̄dicto. Ad aliud pōt dici. q ītellectus poſſibilis nō ītelligit a ꝺm̄. eē tota p̄ma pfectō hoīs. ꝟ ps p̄me pfectōis, p̄p̄e homī⁹ nobiliſſime, p tanto. n. uocat ipm p̄mā pfectōz quia ipe ē p̄oz q̄ ſcīa ⁊ q̄ intelligere. Ad aliā dico ad pns. q ītellectū agentē nobis uniti ī p̄ncⁱ° ut fozmā pōt ꝺuplicit̄ ītelligi. Vno° ut foraz ſubalez uel ſcd̄m ſe ipm ⁊ ſic ē ueriſſimū. qa ī p̄ncipio ē idiuiſus loco ab hūano cozpe ⁊ eſt natus opari p ipm in q̄tuz ei⁹ actō. s. abſtractō non recipit̄ ī intellcū poſſibili niſi fuerit diſpoſit⁹ p aliqd exns ī cozpe hūano. Alio° pōt ītelligi intellectū agentez uniri nobis q̄tum ad ei⁹ cognitōz ⁊ ſic nō unit̄ nob in p̄ncipio. qa nō ſtatim hēm⁹ ognitōz eius pfectā. īmo adhuc requit̄ cognic° oīuz qꝺditatū abſtrahibiliū q̄s ipe ē apt⁹ nat⁹ facer̄ actu ītellectas. ut melius uidebit̄ ī qōne de intellcū ſepataz de o ocedēte. Ad aliā auctozitatē ꝺm̄. pōt dici uno°. q hꝫ ſic ītelligit ꝺm̄. q ītellectus agēs n̄ ē ꝺpoſitus ex ītellcū poſſibili ut ex pte ſua. ⁊ ſic non ē ei⁹ mā ex q̄. ꝟ tn̄ eſt eius mā in q̄. ⁊ hꝫ uoluit negare. Itē hꝫ etiā p tanto potuit dicere. qa mā p ut accipit̄ famoſe ē p̄ncipiū cozzuptōis rei q̄ eſt ī ea. locus aūt ſcd̄m q locus magł ē oſeruatiu⁹ rei locate. uel ſaltez nō ē cozzuptiu⁹. ſicut un⁹ ozꝺ otinēs aliū nō ē p̄ncipiū cozzuptōis eius. Et ad iſtū ſenſuz dicit ꝺm̄. q intellectus mālis ē ſicut locus agentis nō matia. s. q ſit p̄ncipiū cozzuptōis ei⁹. q tn̄ ſit eius ſubm ⁊ pfci-

bile p ipm uoluit ꝺm̄. negare. Ad aliud dicēdū. q ī nob nō ē ꝺuplex potētia cog̃ſcitīa abſtracta p receptionē a nr̄is fantaſmatibꝫ. ꝟ alio° pōt in nobis eſſe ꝺuplex potētia cog̃ſcitiua abſtracta. ⁊ ſic ītellectus agens nō recipit a fantaſmatibꝫ. ꝟ ſolū poſſibilis. ꝺ p ſe ⁊ directe. Et ad illud qd ſequit̄. q aīa nr̄a hēbit ꝛc. poſſum⁹ dicere q bn̄ hēt ſibi opationē, p̄p̄ā etnā ⁊ q̄ ē eius ſuba uel ꝺns eius ſubaz. ꝟ nullā nouā opationē hz oīo ſibi, p̄p̄ā ſin̄ cozpe ſubo uel motīo. ⁊ ſic ītellexit Az. ⁊ cū dixit. ītelligentē quēcūq; ꝛc. uerū ē ītellectōe noua ⁊ ſupaddita ſue ſube. ꝟ ītellectione ſibi coetna q̄ etiā eſt ſua ſuba uel ꝺns īmediate ſuaz ſubaz; pōt ītelligē ſine fantaſmate. Ad rōz ī p̄nci° qōnis poītam dicet̄ q eſt ps eēntialis mō pus dicto ⁊ ocederet̄ q aīa hūana tota nō ē oīo ſimplex ſuba ꝟ bn̄ ē ſimplex ſimplicitate oppoīta ꝺpōni ex matia cozpali ⁊ fōa cozpali. ⁊ hꝫ ſufficit ī tali fozma ſubſiſtente q̄ hēt qnq; ſuā opationē īmanētez ⁊ qnq; nō. talis. n. ꝺiget p̄ncipio receptīo ⁊ p̄n° actīo ſue opationis. ⁊ p̄pter hoc dicit ꝺm̄. ī ꝺm̄to 12°. q quando qs ītuebitur ītellcm̄ mālez cū intellectu agēte tunc apparebūt eē duo unū uno m°. ⁊ aliud alio°. ſūt enī duo, p̄pt diuerſitatē actionis eoz. Actō. n. iſtius eſt generate. illius ꝺo īfozmati. ſūt aūt unū. qa ītellcūs mālis pficit̄ p ītellcm̄ agentē ⁊ ītelligit ipm. ⁊ hꝫ m° dicim⁹ q ītellect⁹ ꝺtinuat⁹ nobiſcū appet ī eo q ſūt due uirtutes. q̄rū una ē actiua. ⁊ alia ē de genere ꝺtu passiuaz. nec tn̄ putes q iſte due uirtutes ſint uni⁹ ſube ſimplicis actu ſubſiſtentē. ꝟ uni⁹ ſube ꝺpoſite. ſcdz diuerſas ptes ei⁹ eēntiales. q ſi iſtud dicēs multa incōueniētia ſeq̄rēt. utz ex pmiſſis q̄re ꝛc.

Conſeq̄nt̄ q̄rit̄. Vtz intellect⁹ poſſibilis hūan⁹ ſit ī q̄lz ītelligentia que ītelligit aliqd extra ſe. ⁊ arguit̄ p q nō. qa ſi ſic tūc ītellectus poſſibil' eēt ī intellectu agente. qd ē abſurdū. ⁊ p; ꝺna. qa ītellcūs agēs ītelligit aliqd extra ſe. qa intelligit ſubas abſtractas. ut dicit ꝺm̄. ī 12° ꝺm̄to 5°. ubi loq̄ns ꝺ ītellectu poſſibili dicit. q hꝫ nccīo ē ī oī ītelligentia q̄ ītelligit aliqd extra ſe. ⁊ ſi nō tūc nō eēt mltitudo ī fozmis abſtractis. ⁊ iō ꝺclātū ē ī p̄ma p̄hia. q nulla fōa ē lībata a potētia ſimplicit niſi fōa p̄ma q̄ nihil ītelligit extra ſe.

Ad hꝫ ītellectū ē ꝺſiderandū. q ītellcm̄ poſſibilem hūanū eē ī q̄libet ītelligētia q̄ intelligit aliqd extra ſe pōt ītelligi duobꝫ mōis. Vno°. q ē in ea ſcd̄m ſuaz ſubaz ſicut ps eēntialis ei⁹ q̄quo°. alio° q̄tuz ad q̄dā ꝺditionē ſilem ꝺditōi ipius ītellcūs poſſibil'. s. q̄tuz ad ſuā oīnutōz ſeu ipfectōz. Tūc dico duo ad qōz. p q ītellcūs poſſibilis hūan⁹ n̄ repit̄ ī q̄lz ītelligētia q̄ ītelligit aliqd extra ſe ſcdz p̄mū modū. qd p̄bo ſic Si quelz ītelligētia ītelligēs aliqd extra ſe eēt ꝺpoſita ex ītellectu poſſibili hūano ⁊ q̄dā alia ſuba. tunc oīs talis ſuba eēt trāſmutabilis aliquo°. qd uī abſurdū. ⁊ ꝺtra Az. ⁊ ꝺm̄. in 8° phicoz. ⁊ 12° methaph̄. ⁊ p; ꝺna. qa ſcd̄m ꝺm̄. ī 12° methaph̄. oē ꝺpoſitum eſt nouuz. i. traſmutabile aliquo°. uel ſcd̄m ſubam. uel ſcd̄m accūs receptū in eo. Itē ſeq̄ret̄. q q̄lz ītelligentia ītelligens aliqd extra ſe recipet aliqd a fantaſmatibꝫ hūanis eo q ipe ītellcūs poſſibilis hūan⁹ nō ē niſi unus nūero ī q̄cūq; ſcd̄m ītentionem Az. ⁊ ꝺm̄. ⁊ ſic cū ītellectus ipe poſſibil' recipet a fantaſmate ſozꝺ. ītelligentia mouēs ozbē ſtellaz uel ſatni recipet ab eo. qd ē abſurdū. Itē ſi ītellcūs poſſibil' ſcd̄m ſuā ſubam eēt nccīius cuilz ītelligentie q̄ ītelligit aliqd extra ſe. aut hꝫ eēt, p̄pt mouere ſuū ozbem. aut, p̄pt ītelligere aliqd extra ſe. aut, p̄pt mltitudinē ſpecificā int eas. Non p̄mo°. qa intellcūs nr̄ nō uī eē cā motus celi. nec 2°. qa ītellcūs nr̄ agens etiam

ītelligit aliqd extra se ⁊ tñ ipe nō est ꝺpositꝰ ex ītel
lectu mali siue possibili. ¶ Itē ītellcūs possibilis nō
uī eē nccīus alicui ad ītelligendū aliqd extra se nisi
illud qñq; ītelligat ⁊ qñq; nō ¶ Tale .n. idiget ttās-
mutari ad ītelligēdū qꝺ nō ꝺueīt subē tali siū subo
ītellcūal' nature. nūc aūt ītelligētie mouētes coꝛpa
celestia sp ītelligūt ⁊ eodē mō: ⁊ nō qñq; ītelligunt
⁊ qñq; nō. utꝫ iz° methaph. ℔ si uero diceret. q ꝺ oꝛ eē
ītellcm possibilē ī illis ītelligentiis ad ℔ q sint mlte
⁊ ꝺiuersē scꝺ; spē;. ℔ uī incōueniēs. qa possibile est
aliqs subas oīo simplices eē diuersas scꝺm spēm ut
foīa subalis ignis ē eq simplex sicut foīa subalis aq
⁊ eꝰ. ⁊ ℔ ꝺico scꝺm subas suas ⁊ tñ sūt ꝺiuersē scꝺ;
spēm. ¶ Et ꝺfirmat. qa si ītellcūs possibilis hūanus
eēt ī intelligētiis ppt' ℔ ut ꝺiuersificēt scꝺm speciē;.
aut eēt eqlis pfectōis ī oībo scꝺm se. aut eēt mīoꝝ ut'
maioꝝis pfectōis ī ꝺiuersis. ℑ ꝓmo° tūc ex ipo nlla
ꝓueniret ꝺiuersitas ī eis. si z°. ℔ eēt absurdū. quia
sic eēt ꝺiuersus scꝺm spēm ī ꝺiuersis. In talibus enī
subiis īmālibo ꝺiuersitas scꝺm maioꝝē ⁊ mīoꝝē pfe-
ctionē ē ꝺiuersitas specifica. uel nō ē sine ea. Ridicu
lum aūt eēt ꝺicere. q ītellcūs possibilis hūanus esset
plures scꝺ; spēm. uñ nulla appet nccītas q̄re ītellcūs
possibilis scꝺm suā subam ꝓpa; sit ī alīs ītelligētiis
tanq; ps eaꝝ eēntialis. aut tanq; subiectū. nec isto°
ītellexit oñ. ut puto. ¶ z° ꝺico q ītellcūs possibilis
bñ est ī qlibꝫ ītelligētia q̄ ītelligit aliqd extra se z°°
s. q̄tuꝫ ad aliq; ꝺitionē silem ꝺitōni ītellcūs possi
bilis. q̄ qdē ꝺitio ē ꝺefectus pfectōis aliqlis. ⁊ vō
potētia uel potētialitas. ⁊ ℔ ꝺuit ꝓbo sic. ℑ ītelligē-
tie q̄ ītelligūt aliqd extra se nullā īpfectōꝫ hēret tūc
nō eēnt ꝺiuersē scꝺm spēm ab īuicē. nec a ꝓma ītelli
gentia q̄ est ꝺeus qꝺ ē īpossibile. ⁊ ꝓbaī oña. qa que
sūt eqlis pfectōis eēntialis sunt eꝰdē spēi. ⁊ eꝰ. sicut
enī eqlitas scꝺ; qntitatē ē unitas scꝺm q̄titatē; utꝫ
ex 5° methaph. sic rōnabile ē ut eqlitas scꝺ; pfectōꝫ
sit unitas scꝺm spēm. ℑ q̄ alie ītelligētie ꝺebēt eē ꝺi
uerse a ꝓma ⁊ int' se nccē ē ut hēant aliqd īpfectioīs
respectu ipius ꝓmi ⁊ ad īuicē. ista aūt ꝺiuersitas nō
pōt ītelligi pfecte sine intellectu possibili hūano ut
ꝺclaratū fuit ꝓus. ¶ Per hāc q̄ ꝺistinctōꝫ ꝓz solutō
rōnū. Utꝫ āt ītelligētie aīe a ꝓma sint aliquo° ꝺpo
site. s. ex eēntia ⁊ eē uel ex aliq̄ subo potētiali alio tñ
ab ītellcū hūano ad pns nō ꝺetermino q̄re ꝛc.

¶ Nc tēpꝰ ē q̄rendi. Utꝫ ītellectus
possibilis possit ītelligere se ipm. ⁊
arguit' ꝓmo q ꝺ nō. qa sicut se hꝫbet
sensus ad sentire sic intellectus ad
ītelligere ꝓ ꝺueniente silitudinez.
℔ sensus ñ sentit se ipm. īmo nꝫ suā
cognoscit sensatōꝫ. ut uult Aꝝ. ī ꝺe sōpno ⁊ uigilia.
nō. n. uisus sentit se ipm qñ uidet ¶ Itē qꝺ non est
sensibile nō est ītelligibile cū ītelligēr uł sit fantasia
uel ñ ē sine fantasia. ⁊ ītelligentē quēcūq; nccē ē fan
tasma aliqꝺ speculari. ℔ ītellectus possibilis non est
sensibilis. utꝫ ex isto 3° q̄re ꝛc. ¶ Itē si sic tūc idem
esset ī actu ⁊ ī potētia respectu eiꝰdē. qꝺ ē īpossibile.
qa ista sūt ualꝺ oꝑpoīta. utꝫ 9° methaph: ⁊ hēt' a oñ.
ī ꝓmo ℔. ⁊ pꝫ oña. qa intelligere ē actus respectu
ītellectus ītelligentē. ⁊ intellcūs ē ī potentia respcū
ītellcōis. utꝫ ex isto 3° q̄re ꝛc. ¶ Itē si sic aut ītelligēt
seipm p suā eēntiā seu subam. aut p aliqd aliud. per
sufficientē ꝺiuisionē. nō p se ipm. qa intelligibilia ⁊
ītellectus possibilis sūt eiꝰdē tōis. qa alit' intellectus
possibilis ñ eēt potētia una. si g̃ intellcūs possibł' est
ītellectus a se ipo p se ipm. seq̄t' q ꝺ etiaꝫ alia intelligi
bilia eēnt ītelligibilia. p se ipa. ⁊ tūc sicut intellectus
possibilis intelligit se. sic ⁊ alia ītelligerēt. qꝺ est ab
surdū. lapis. n. ⁊ lignū nō ītelligūt. si aūt ipe ītelle-
ctus possibilis est intelligibł' p ītentionē aliā siue p
aliqd aliud. tūc cū alia ītelligibilia. s. ētia mālia sint
intelligibilia p aliqd aliud ⁊ ipsa nō ītelligūt. seq̄t'
q ītellectus possibilis etiā nō ītelligēt. qꝺ ē absurꝺ
⁊ ℔ est tō Aꝝ. ī lra. ¶ Itē qꝺ nō pōt mouere ītellcm
nō pōt ītelligi. ītelligibile. n. mouet ītellectuꝫ sicut
sensibile sensum. ⁊ ꝓpt' ℔ ītelligē ē sicut sentire scꝺ;
Aꝝ. ℔. ℔ intellectus possibilis nō pōt mouē ītellcm
possibilē cū nihil moueat se ipm. ⁊ amplius. sp estīa
bit' spēs aliq̄ mouēs 3° phico. ipe aūt ītellcūs possi-
bilis nō ē spēs aliq̄. īmo ē ens pure potētiale scꝺ; se.
¶ Oppoītuꝫ vult Aꝝ. ī lra ibi. ⁊ ipe aūt se ipm pōt
ītelligē ¶ Ad qōeꝫ ꝓmo ꝺico ꝺuiter. q ītellectus pos
sibilis pōt se ipm ītelligē. z° ostendet q ñ ītelligit
se ipm p se ipm. s. p suā ꝓpaꝫ subaꝫ. ¶ 3° uidebit' mōꝰ
p quē ꝺrigit ei se ipm ītelligē. ¶ ℔zimū ꝺuit' ꝓbāi
pōt. qa ītellectꝰ possibił pōt ītelligē oē illud qꝺ ꝺti
net' sub eius obo p. sicut uisus pōt uidere oē illꝺ qꝺ
ꝺtinet' sub suo obo p. mō intellectꝰ possibilis ꝺtinet'
sub ente qꝺ est ꝓmū obm ītellcūs q̄re ꝛc. ¶ Itē ītel
lectꝰ possibilis enūciat aliq̄ ꝺe se ipo scꝺm affirmati-
onē ⁊ negatōeꝫ ut q ipe sit subа īcoꝛpea ⁊ ē ī potētia
ad ītelligibilia. ⁊ hꝰ multa sicut pꝫ ex ꝓus ꝺictis.

Secūꝺū oñ ꝺit'. qa si ītellectus possibilis eēt ītellcūs
p se ipm sine q̄cūq; ītellectiōe sibi supaꝺꝺita sequēt'
q ī ipo sua ītellecꝰ eēt iꝺ cū sua subа qꝺ uī īpossibłe
¶ Istā rōneꝫ tangit ꝺm. ī ꝺmēto 5° ubi sic ꝺicit. ⁊ si
iste ītellectus eēt intellectus p se ꝺtingēt in scīa spe-
culatīa. q scīa ⁊ scitū eēnt idem qꝺ ē ī possibile. ꝺña
nō est ꝺio maīfesta. nec etiā īpossibilitas ꝺñ'. ⁊ iꝺo
ꝺsideradū ē ī istis. ꝺña itaq; sic maīfestat' a qbusdā
nā mediū est ꝓpīquꝰ extremis q̄ extrema int' se. ℔
bñ maīfestū est. ¶ Cū g̃ ītellectꝰ ⁊ ītelligibile se hēant
sicut extrema ⁊ ītellecꝰ sit sicnt mediū int' ea. seq̄t' q
si ītellectus ⁊ ītelligibile sint oīo unū ⁊ idē cuꝫ eis ⁊
sic si ītellcūs possibilis scꝺm se ipm est ītelligens ⁊
qꝺ ītelligit' necesse est q ītellecꝰ sua sit subа sua ⁊ sic
pꝫ ꝺña. ℔ falsitas hꝰ ꝺñ' pōt sic ꝓbari. nā si ītellectꝰ
possibilis esset sua ītellecꝰ eēntialit' nunq; recipet de
nouo ītellectōꝫ sue ꝓpe subē. nihil. n. ē p se rceptiuū
aliꝰ qꝺ ē eiusdē spēi cū eo. oīs aūt ītellectōꝫ ꝓpa scꝺ;
quā ītelligit' subа ꝓpa intellectus possibilis ē eadē
scꝺm spēm p se loq̄ndo sicut ⁊ ipe est unꝰ scꝺm spēz.
si g̃ ītellectꝰ possibił' eēt sua ītellecꝰ nūq; recipet suā
intellectōeꝫ eo q recipiēs ꝺz esse ꝺenudatū eēntialit'
a tota spē ipius recepti. sicut pulchre ꝺoꝝ ꝺm. ī isto
3° ꝺmēto 5° ⁊ 7° ¶ Ridiculū. n. esset ꝺicere q aliquid
eiusdē spēi cum aliq̄ esset p se receptm illiꝰ ut q ꝺna
albedo eēt p se receptiua altius albedinis. incōueni-
ens aūt uī oīo q ītellectus possibilis nūq; recipiat ꝺ
nouo ītellectionē ꝓpam sue ꝓpe subē. qa qꝫ intelli
gēs expit' ī se ipo se intelligere ꝓpam subam intel-
ectus possibilis ⁊ eius ꝺriam a sua potentia ꝙquoꝰ ⁊
ab ītellectu agente ⁊ a spē ītelligibili recepta ī intel
lectu. g̃ seq̄t' q ītellectus possibilis nō ē intellectus
a se ipo p se ipꝫ. Et ex ℔ seq̄t' unū corꝛelariū q etiā
ꝓus positū est. s. q ītellectus possibł' nō ē subа aliq̄
ītellectual' actu ꝺe se foīalit'. qa oīs talis subа ē ꝺe se
ītelligēs ⁊ ītellcā ītellectōe q̄ ē sua subа scꝺ; doctnā
Aꝝ. ⁊ oñ. ī isto 3° ¶ Sed ꝺicēt aliqs ꝺtra istud corꝛe
lariū. q nō sequit'. ⁊ cū ꝺr oīs subа ītellectualis actu
exns ꝺe se intelligit se ipam ꝛc. ꝺer est si sit tal' subа
actu q̄ nō sit ꝺependens ī opatione sua ab aliq̄ exnte
in mā. s. a fantasmate. ℔ nō ꝓficit. qa scꝺm istā posi-
tionē ipe intellectus possibilis erit subа actu nāliter
ꝓus q̄ moueat' ab aliquo fantasmate hūano ⁊ sic na
turalit' ꝓus hēbit' aliq̄ opatōneꝫ. qꝺ ñ esset. nisi ꝓus
nāliter ītelligēt suā ꝓpam subam. Et ꝺfirmat'. oñe q
ꝺe se foīalit' est ens actu añq; moueat' ⁊ ifoꝛmetur
ab aliquo ꝺe se est intelligibile ab ipo intellectu pos
sibili ꝓus q̄ ab aliq̄ alio moueat'. ¶ Sic g̃ intellectus
possibił' ē subа actu ꝺe se foīalit' añq; ī mutet' ab aliq̄

exñte ī mā. nccīo ꝑus est ītelligibilis siue intellectus a se ipo. q̃re ḡ ꝑus nãlit ītelliget se ipm q̃z moueat a fantasmate cū ibi ē ꝑus ītellcūs ⁊ ītelligibile scd̃m se ipz. ℞z ad ꝟ trñde t̃ ꝟ. q ītellect⁹ possibil' bñ ē actu de se ītellectus nãlit̃ anteq̃z moueat a fantasmate. ꝟ nō ē intellcūs scd̃m se ipm. nec pōt ītelligere se ipm potētiã ꝓpinq̃ nisi cū recepit spēm a fantasmate. quã qdem spē disponit̃ ad recipiendū cognitōz sui ipius ℞z illd nō ē rōnabile oīo. qa p⁹q̃z ītellect⁹ possibil' ēēt suba ens actu de se foralit̃ anteq̃z mouēt ab aliq̃ alio ipe debetz alit̃ ⁊ magis ē dispoītus ad recipiēdū cognitōz sui ipius q̃z ad recipiendum cognitiones alioz ētiū. uñ cū ad recipiēdū cognitōes ētiū nãliū disponat̃ p spēs eorū nō ēēt rōnabile q eisdē speciebus pficeret̃ ad cognitōz sui ipius. q ḡ intellectus possibilis īdigeat ad cognitōz sui ipi⁹ disponi p spēs alioz ꝟ nō ē nisi qa ipe scd̃m se ē ens pure ī potētia receptīa ⁊ ñ actu de se foralit̃. ℞ūc uidēd⁹ ē mō p quē ītellcūs possibilis pueīat ad ītelligẽ se ipsū. ⁊ buit credo q mō⁹ ē q ꝑus ītelligat aliqd ītelligibile p eius spēm receptā qdcūq; sit illud. deinde dsideāt ista spēm ī se receptā de nouo. ⁊ p⁹ modū considerat potētiã receptiuã illi⁹ speciei ⁊ tandē dsiderat subaz subiectã illi potētie ⁊ illi spēi recepte. ℞ec oz dicē q simul ītelligat oīa illa. ꝟ cogni⁹ rei cui⁹ spēs iformat intellectū otinuabit̃ p aliqd temp⁹ ⁊ ī fine illi⁹ tpis īcipiet dsiderare speciē illã receptã ⁊ illa cōsiderato erit p aliqd tēp⁹. deinde ī fine illi⁹ tpis īcipiet ītelligere potentiã susceptiuã illius spēi. ⁊ p⁹ea otīget ut intelligat subam subiectã illi potentie ⁊ speciei ⁊ sic intelliget se ipz. ℭt si qs q̃rat. qd sit ꝓncipiū effectiū illius ītellectiōis q̃ ītellectus possibil' se ipz ītelligit. ℭredo sine dubio q illd sit ītellcūs agēs. ⁊ credo q illa eadē spēs q̃ ꝑus disponit intellcm̃ ad intelligere qdditatē eius cui⁹ ē spēs etiã disponit ipm ad suscipiendū ītellectōz sui ipi⁹ ꝟ diuersimode. nã illa spēs ē dformis qdditati quã repñtat ⁊ ē ei⁹ effcūs q̃quo⁹ ⁊ scd̃m ꝟ dispoīt ⁊ pficit ītellcm̃ possibilē ad ītelligẽ qdditatē illã. ⁊ illa species ē ī intellectu sicut forma ei ihærēs ⁊ ipm pficiēs. ⁊ ē effcūs ipius ītellect⁹ p⁹ tanq̃z subi ⁊ matīe in q̃ ut ꝑus apparuit. ⁊ scd̃m ista cōditionez ipa pficit ītellcm̃ ad ītelligẽdū se ipm. ⁊ ipa etiã ē quoddã ens in se. ⁊ sic pficit ītellcm̃ ad cognitōz sui ipius. s. spēi ītelligibilis. ⁊ credo q ꝟ uoluit dicē dm̃. ī isto 3°. dmēto 8°. ubi dicit. q cū ītellectus fuit ī hac dispōne. s. vbi erit actuat⁹ spē ītelligibili qdditat̃ alic⁹ tūc ītelligit se ipm p qd ipe nō est aliud nisi forme rez inq̃tuz abstrahit eas a matīis. i. scd̃m q ipe ē dispoītus ⁊ pfectus spēbz ītelligibilibz abstractis a mā. cū ḡ intelligit se ipm mō accidētali ut dicit Alexã. i. scd̃m q accidit intellectis terū que fuerūt ipe. i. eēntia ei⁹. ꝟ sunt ꝟba dm̃. q̃ sic ītelligo. q ītellectus ītelligit se ipm mō accidētali. i. dispoīt ad ītelligendū se ipm p aliqd accñs. s. p speciē ītelligibilē receptā ī eo. ⁊ ꝟ ē qd subdit. scd̃z q accidit. i. otīgit ītellect rez. i. spēbz ītelligibilibz rez. q fuerīt ipe. i. eēntia ei⁹. i. q fuerūt recepte ī eēntia eius. nō ḡ ē ītelligendū q ipe ītelligit se ipm p species rez̃ p tanto. qa ille spēs sint idē eēntialit̃ cū suba ipius ītellectus. ꝟ absit. ꝟ qa h⁹ species accidūt ei ⁊ recipiunt ī eius eēntia. bñ tñ verū ē q h⁹mōi spēs sunt eēntia ītellectus possibilis scd̃m q ipe nō ē dispoīt⁹ ⁊ ꝓpatus ad ītelligẽ sine illis. sed tñ ille spēs non sūt idē eēntialit̃ cū suba ītellcūs possibilis absolute. ⁊ ꝟ exposito ꝟ ē dsiderãda. ℭōsiderandū etiã q q̃uis ītellectus possibilis scd̃z cōez doctrinã nō ītelligat se ipz in eodē instanti ī q̃ ītelligit rē cui⁹ species ē apud eū ꝟ ī alio īstanti. ⁊ ī tpe medio otinuat̃ ītellectio illius rei. cū otingit q illud temp⁹ ē multū breue ⁊ puū ⁊ ꝓpt ei⁹ puitatē putat̃ nullū eē. ⁊ iō in eodē instanti credit uterq; ītellectō otingẽ. īmo audiui aliq̃s dicẽ se expiri ī se ipis q ipi ītelligerēt simul rē ⁊ ipm suū intellcm̃. ꝟ aūt ē bñ difficile. ⁊ forte inqrẽt̃ āmodo ī dñtibz. An intellcūs possit sil' ītelligẽ plura ītelligibilia diuersis ītellectōibz. ℭ Nōndū etiã q ītellcūs possibilis nō solū pōt ītelligere se ipm mō ꝓdicto ītellectōe simplici ⁊ intuitiua q̃ ē de ꝓmis ei⁹ opationibz q̃quo⁹. ꝟ etiã ipe pōt se ītelligẽ enūciādo aliq̃ de se ipo scd̃z affirmatōz ⁊ negatōz. ut q ipe sit suba īmālis ⁊ īcoz pea ⁊ receptīa specierū ⁊ alia h⁹ q etiã ꝺ ipso dem̃ratīe cog̃scit. sicut pz ex ista scīa de aīa. ⁊ in hac speculatōe ē delcātio mirabilis ⁊ sincera quã nō capiūt nisi pauci ℭ Ad rōnes ī oppoītuz. ℭ Ad pmã dicendū. q sile ē ī ꝟ. q sicut sentire ē actus ipsi⁹ sensus. ita ītelligere ītellcūs ⁊ ī aliis multis. ꝟ dissile ē ī ꝟ. qa sensus ē uirtus corpea. ⁊ iō nō pōt reflectī se supꝑ se ipsū scd̃m cōem modū loq̃ndi. q̃re ñ cog̃scit se. Intellcūs aūt est īcorporeus. iō pōt redire supꝑ se ipsū se cog̃scendo p⁹q̃z cognouerit alia ℭ Si āt aliqs sibi q̃reret demōrari ista dcōnē. s. q uirtus corpalis nō pōt recipe cognitōz sui ipius. ꝟ eēt difficile. ꝟ dimitto ꝓpt̃ buitatē ⁊ ī libro ꝺ causis debz eē specula° de ꝟ ℭ Ad aliud cū dr. qd nō ē sensibile nō ē ītelligibile ꝛc. dico q uez ē q illud qd nō est sensibile nō ē ītelligibile ꝓmo. i. nō ꝓcedēte cognitōe alic⁹ altius ꝟ qd nō est sensibile pōt eē ītelligibile secūdario. s. ꝓcedēte cognitōe alter⁹ ⁊ sic ē ī ꝓpōito. utz ex modo dicto. ℚ aūt dicit Auz. q ītelligentē quēcūq; necesse est ꝛc. nō sic ē intelligendū q illud fantasma ut̃ sit species īdualit̃ repñtans tē q̃ ītelligit. ꝟ sufficit q sit fantasma alicui⁹ altius ad qd illud qd ītelligitur hēat hītudinē p se. sic aūt ē ī ꝓpposito. nã ītellectus possibilis dū se ipsū ītelligit pōt uti fantasmate alic⁹ rei siue qdditat̃ ad quã se hēt sicut mobile ad motū ita q qdditas fantasiata mouet ītellcm̃ ad suã spēm p quã se ipm ītelligit mō ꝓdicto. ℭ Ad aliud pōt dici. q bñ ocludit ītellcm̃ nō ītelligẽ se p se ipm oīo ꝟ p speciē altius entis. ℭōsiderandū tñ ē. q idem eē in actu ⁊ ī potentia respectu e⁹dē ⁊ scd̃m idē sui. ñ ē possibile. ꝟ scd̃m aliud ⁊ aliꝺ bñ est possibile ut az in aīali mouēte se ipz. dicā ḡ. q aīa intellectīa ītelligẽs se ipaz est ī actu ⁊ ī potentia simul respectu sui ītelligere. ꝟ ꝟ ē tōe diuersoz que sūt ī ea. ℭst. n. ī potentia receptīa tōne sue nature possibilis ⁊ ē ī potentia actiua respectu ītellcūs agentis. ut ꝓus dictum fuit. ℭ Ad aliud dico duit. q ītellcūs ītelligit se ipsū per aliqd aliud. s. p speciē alic⁹ altius mō pus dicto. nō aūt p suã subam ꝓpe. ℭt cū dr. ḡ entia q̃ sūt ītelligibilia p suaz speciē erūt ītelligibilia sicut ītellcūs. dº q nō est simile. qa species rez̃ mālium qbz ītelligunt nō sūt ī eis ī actu subiectiue ⁊ īhærent. ꝟ ī potentia actiua ꝓ q̃to mouēt ītellcm̃ ad suas species. ⁊ iō nō intelligūt scd̃z eas. ꝟ h⁹ species sūt ī intellectu scd̃m actū. i. īhærētes ei foralit̃. ⁊ sic pficiūt eū ad ītelligẽ ⁊ ꝟ ē iten° Auz. ⁊ dm̃. ī lra. dic. n. Auz. q ī hñtibz mãz unūqd̃q; ītelligibiliū ē ī potētia. s. ad spēz ītelligibilē mō ꝓdcō. ⁊ iō ill'. s. rebz mālibz nō īhēt ītellcūs. i. intelligere. ℭt subdit. sine mā. n. ē ītellcūs taliū. i. ītelligẽ taliū ē ī potētia īmāli. s. ī ītellectu ℭ Illud aūt. s. ens māle c⁹ species est ī intellcū ē ītelligibile ⁊ ñ ītelligēs. ⁊ ꝟ etiã uoluit dicē dm̃. ibidez. ubi sic loq̃t̃ ℭ Dissolutō ḡ qōnis ē. q ītentō p quã ītellect⁹ mālis fit ītellectus actu est qm̃ est ītellcm̃ ī actu. i. species intelligibilis p quaz intellcūs mālis fit actu intellectus ē ī ipo ītellcū actu. s. sicut forma ei īhærēs Intentio ꝺo p quã res q̃ sūt extra aīam sūt entia ē qa sūt intellecte ī potētia. i. spēs ītelligibil' p quã res extra aīaz ē ītelligibil' ē ī ipa ī potētia mō ꝓdcō. ℭ sic ītn°. i. foꝛa p quã res extra aīaz ē ītellcā ī potētia. i. ī potētia ad spēz ītelligibilez mō ꝓdcō ⁊ ñ hñs eā ī se foralt̃. ⁊ si hēret eam ī actu tūc eēt ītelligens ut ipse subiungit ibidē. ℭ Ad aliā rōnē pz ex dictis. qa

q xxix

ītellectus nō mouet se ipm ad intellectuz p speciem sui ℔ alterius.

AT ℔ solum īmortale ꝛc.
Queritᵉ ℔. Utꝛ ītellectꝰ sit ppetuꝰ 7 arguit q nō. qa nulla fōa rei generabil' 7 corruptibilis est ppetua Cōruptō. n. tendit ad nō ee. qđ n pōt fieri nec otingē sine puatōe 7 remotiōe foe. nūc aūt ītellectus ē fōa hoīs q ē corruptibil' ut maīfestū ē qte ꝛc. Itē si ītellectus eēt ppetuꝰ seqret q aliq fōa eēt añ suaz māz scdm tēpꝰ qđ ē otra Aꝛ. iz° methaph. 7 pz oña. qa oē ppetuū pcedit tpe id qđ est generable 7 corruptibile. ut manifestū ē de se ℊ ꝛc. Itē nulla suba opōita ex pn° foral' 7 pnci° māli ē eterna. ℔ uī ee de ītentōe om. ī de suba orb. ubi pbat celū ñ ee opōituz ex mā 7 fōa qa sic eēt corruptibile. Et ofirmat p pz om. ī iz° methaph. ubi dicit q oē opositū est nouū. 7 tale non ē eternū. mō ītellectus hūanꝰ ē suba opōita ex talibꝫ duobꝫ pncipiis utz ex pdictis qte ꝛc. Oppositū arguit auctōitate Aꝛ. 7 om. apte ī z° h°. 7 ī 3°. De ista qōne dicūt aliq ītentōz 7 opi. Aꝛ. fuisse q aīa ītellectiua hūana nō sit eterna 7 ppetua a pte ante sed a pte pꝰ. q aūt nō sit etna a pte ante. dicūt Aꝛ. ītellexisse iz° methaph. in auctoritate pallegata. q nulla fōa ē por tpe sua mā ℔ simul. ℔ q sit eterna a pte pꝰ accipiūt ex eius verb ī isto 3°. Ibī dicūt q ī illo om. alit opīatus ē q Aꝛ. mgr eius 7 iō errauit ut dicūt. Sz sine dubio istud ē ualđ supficialit dictuz 7 a parū exercitati ī phia Aꝛ. pōt. n. uideri facilit istā ñ fuisse ītentionē Aꝛ. p̄ qa Aꝛ. pbat ī p̄ đ celo ex ītētōne q oē etnū a pte pꝰ est eternū a pte añ. 7 eo°. Itē Aꝛ. nō poīt aīaz ītellectīaz pduci p generatōz ut isti ocedūt. ℔ ab extra eueire. nec p creatōz. qa pncipiū fuit apud euz 7 apud oms nāles q ex nihilo nihil fit ut onsum ē ī p̄ phico. qte relinqt q scdm eꝰ pncipia ītellectus etnalit pceserit. Itē Aꝛ. poīt. q species hūana ē eterna. si ℊ ītellcūs ꝯz hoīs est eternꝰ a pte pꝰ 7 nūq reuniat alteri corpi scdz eos. nz eidē corpi scdm nūez scdm Aꝛ. qa īpossibile ē q illa q̄q suba deperit redeāt eadē nūero scdm eū z° đ generatōe. Si ℊ ītellectus sorđ pꝰ mortē sorđ eternalit erit sine oī corpe. 7 tn nālit īclinat ad corpus. 7 nālit appetit uniri corpi scdm eos. ℊ appetit etnalit qđ ē īpossibile ipz attingere. s. unionē ad corpꝰ. Et si dicas q eīt resurrectō mortuoꝝ. tu bn scis q ℔ nō accederet Aꝛ. nec accedēt illud qđ sequt ex illo. 7 iō euidēs ē istaz nō fuisse ītentionē Aꝛ. Itē Aꝛ. nō poīt deū īmediate cāre ī isti īferiōibꝫ. ℔ mediātibꝫ causis medīs pticulatibꝫ. ℔ nullū agēs nāle pōt īmediate p ducere aīam ītellectīaz. Propt qđ dicet alit ad qōnem. pmittēdo q̄dā. p̄ q ītellcūs ī ista scīa mltiplr accipitur. Uno° p ōtute cogitatīa 7 de isto nō itelligit qō pns qa certū ē scdm Aꝛ. q illa ē cōruptibil' ad cōruptionē p̄ p̄ aꝛ oīs pōnuz corpi hūano. Alio° accipit p ītellectu possibili. Alio° p intellectu agēte. Alio° p ītellectu speculatīo q ē ītellectus actu ītelligens ut credo. Alio° p ītellcū ī habitu. 7 iste ē ītellcūs īfōratus spē ītelligibili. uel q̄cūq; alio hītu q nō est ipsuz ītelligere. Alio° p ītellcū adepto. ℔ de isto uidebit ī qōne de ītellectōe formaꝝ sepataꝝ. Remanet g ℔ in grē đ ītellectu possibili 7 agēte. 7 ītellcū speculatīo 7 đ ītellectu in hītu. utꝝ illi sint sempiterni scdz idēptitatē nūeralē. Ultius accipio q intellectꝰ possibil' nō ē aliq fōa mālis nec agens simplicit 7 ulit suba aīe hūane ītellectiue nō ē fōa mālis 7 ℔ sat p̄batū est p us qōne quīta. Et ofirmat recolligē°. si ītellcūs scdm suā subam eēt fōa mālis. s. forma īformans corpꝰ hūanū subalit 7 oās ei eē actu foralit seqret q ipe eēt extensus p accns extensiōe corpis. oīs enī talis fōa extensa ē scdm extensionē māe. scdm Aꝛ. ī 8° phicoꝝ. ubi pbat q uirtꝰ ī magnitudīe non pōt mouē p tempꝰ infinitū. In illa. n. dēmratōe suppoīt q oīs vtꝰ ī corpe diuidit. qa totꝰ ē maior vtꝰ q̄ ptis ut maīfestū ē īspicīeti eius ītentōz. si ℊ suba aīe eēt extensa scdm extensionē corpis nccio potētia ītellectiua eēt extēsa saltē p accns. 7 ultꝰ seqt q ītelligē eēt ī corpe sicut sentire. 7 ītelligē nō differtz a sentīr uel saltē ītelligē eēt opēnsio idiuidual'. qđ ē absurd oū. Itē si suba aīe intellectīe eēt forma īformans corpꝰ hūanū. 7 nullo° eēt extensa p accns ℔ idīsibil' sicut punctꝰ seu unitas. seqret q idē. s. aīa ītellectīa sil' mouēt 7 qescēt saltē p accns 7 eodē motu. qđ uī possibile. 7 pbat oña. qa possibile ē q manꝰ moueat capite qescente. Moto āt aliq cōpe nccio mouet forma q̄ dat ei eē simplicit 7 silit qesente qescit. 7 sic aīa ītellectiua qescit 7 mouet. Sed cauillabis q mouebit simul 7 qescet eodē motu ℔ nō eodē°. ℔ alio mō Mouebit. n. inq̄tū pficit manū que mouet. 7 qescit iq̄tū pficit caput qđ qescere pōt. Sz otra pfectō quā hēt manus ab aīa. aut ē pītus una 7 eadē realit cuz pfectōe quā hēt caput ab aīa. aut alia realit. Si p mo° ℊ si mouet scdz q pficit manū mouebit scdz q pficit caput pꝰ q̄q unū 7 idē ē ℔ pficī 7 illd 7 ℔ pficere 7 illd Si vo dicas q est alia 7 alia pfectō. ℔ est absurdū q una fōa oīo indīdual' dat silit diuersas pfectōes loco 7 subo distīctas. Eodē mō arguet q aīa mouet put ē ī manu q̄ mouet 7 qescit. put ē in capite qđ qescit queritᵉ ℊ. utꝝ eē ipius in manu sit idē cū eē in capite 7 loquor de eē simplicit subali aut diuersū. Et tu bn uides qd seqret. ppt ℔ 7 silia nō potuit Aꝛ. uidē q aīa ītellectiua hūana sit fōa īformās corpꝰ hūanuz 7 dās ei eē simplicit 7 foralit. Dis pmissis dicēdū est scdm Aꝛ. 7 om. q suba aīe ītellectiue hūane siū sit ītellectus possibilis siue agens siue opositum ex eis ñ est generabil' nec corruptibil' ℔ ppetua oīo. qđ pz ex dictis. naz oīs fōa generabil' 7 corruptibilis est forma mālis. ℔ aīa ītellectiua nō ē mālis forma igit ꝛc. maiō. ppō ē nota. qa oīs generatō 7 cōruptō ē ī mā. utz p̄ phico. 7 p̄ de generatōe. In eodē aūt oz eē generatō 7 fōa q̄ generat. ut etiā ē maīfestuz p se. 7 mīor pz ex dictis om. igit ꝛc. Sed đ ītellcū speculatīo osiderandū est. utꝝ sit eternus idē scdm nūeꝝ. voco aūt ītellcm speculatm ipm ītellcm actu ītelligentē qđcūq; ītelligibile intelligat scdm actuz pꝰ ttemū. Et aliq uidebant ītēdere q sic. sicut nārat om. ī isto 3° ometo 5°. 7 iō eoꝝ pcsita fuit pꝰ 7 solūta. Cōmētatō āt arguit otra illā solutiōz. qa seqtet res extra aīam eē intellcās 7 īmāles quā onaz supi declarauī ut sciui. Itē si qđz ītelligē eēt eternū idē scdm nūeꝝ ipm ītellgē nullo° depēderet a corpe nec ab aliq exīte ī corpe hūano tanq; ab agente. ℔ oña est maīfesta. qa nullū eternū depēdet ab aliq cōpali sicut ab agēte. ons aūt oīo est absurdū. nō. n. est rō qre hō dr ītelligēs ītellectōe exīstēte ī intellcū possibili nisi qa ipm ītelligē depēdz a fantasmate hūano ut ab agēte q̄ quo°. Sz cauillabis. īmo hō p tanto ē ītelligēs. qa ipz ītelligē ofōrmat fantasmati hūano 7 nō alti. 7 cū hō actu fantasiat tūc ītellectus ē actu ei ofōrmis. iō totū dr intelligēs 7 nō alias. ℔ ℔ ē absurdū. qa scdm ℔ nihil esset aliud foralit intelligere quā de nouo fantasiari aut cogitare uel intellectum referri ad fantasma ul' ad cogitatōz hoīs. 7 ppatio q est ī intentiōibꝫ ymaginat nō eēt ppatō in motore ut sit motor respectu ītellcūs possibilis. 7 mouari in ℔ est superfluū. Ide ītellcū aūt ī habitu q ē opositus ex ītellcū possibili 7 spē ītelligibili nō ē dubiū q̄ tuz ad ptē mālē. s. q̄tuz ad subaz ītellcūs possibil'. ℔ q tū ad ipaz speciē ītelligibilē pōt ē dubiū quo generat ab ipo fantasmate. 7 de ℔ aliqlit uisū fuit pꝰ. 7 posset aūt addi ad p̄cedētia q ītellcūs agēs cū fantasmate

causat spē intelligibilē qdditaꝫ fantasiate. ita tamē q̄ ipe intellectus agēs ē agens remotū 7 ipm fantasma ꝓpinquū. Nec oz q̄ intellcūs agēs aliqd ipzimat ipi fantasmati. qa ipm fantasma dū est i fantasia sufficient ē pns ipi intellectui possibili quidē recipe speciē intelligibilē. Et qd obiciaꝫ p̄ q̄ ignis nō calefaceret mediāte aere nisi ipzimeret aliqd aeri q̄tūcūq; ipse aer eēt pns calefactibili. Dico q̄ nō ē simile. qa ignis ē agens corporeū. 7 tale nō agit in aliqd nisi ipsuz tāgat. ꝓpt̄ qd oz q̄ si agat i aliqd mediāte alio q̄ agat in illud aliud. ß intellcūs agēs est suba incorporea ois ꝓpt̄ qd potit agē mediāte fantasmate nihil agēdo i fantasma. 7 cū obiciaꝫ. q̄ ars nō agēt mediāte securi q̄tūcūq; eēt ꝓpinq̄ matie si nullus moueret aut mouisset ipam securi. Dico q̄ est. p tanto qa matia rei artificiat̄ aliq̄ ars agat in eā hēt aliq̄ dispōez ottrariā illi quā intendit ars inducē mediāte instro. 7 ꝓpt̄ illius remotoz nccē est instrumentū moueri ab artifice 7 cū ß ipe artifex est agens corporeū aliquo°. nā lz ulis ars q̄ est i intellcū practico sit incorporea tñ illa nunq̄ est ꝓncipiū actois nisi cum alia oceptione idiuidualiexīte i corpe hūano. unū 7 Aꝛ. in isto3° dicit q̄ opatō ulis nō mouet sine pticulari. 7 ꝓpt̄ ß necesse ē ut ipsū instrumtū siue sit intrinsecū arti ut manꝰ siue sit extrinsecū. ut securis moueat aliqualit ut ars sit agēs tem artificalē. ß aliud est in ꝓposito ut manifestū est ex dictis. Cū aūt q̄tit exemplū de agēte remoto qd agat mediāte agēte ꝓpinq̄ 7 nihil ei ipzimit. dicendū est q̄ petit ipossibile. ß. n. singlaꝫ inuenit i intellectu agente cū fantasmate. sicut si qs dicēt ut est dicendū. q̄ pmū mouēs nō mouz ꝓpt̄ aliqd aliud nobiliꝰ nullū utiq; posset exemplū uerū ponē. Et silit si qs diceret. q̄ qualitas est nūerꝰ qui nullū hēt nūez ptem sui. vez dicēt. ß nullum aliud exemplū posset ponere. qa ois alius nūerꝰ hēt aliq̄ ptem sui. Sed adhuc restat unū dubiuz. Si fantasma sit agēs ꝓpinquū spēi itelligibil̄ 7 intellcūs agēs est actū remotū cū qdditas fantasiata sit etiā agens remotū eo q̄ ipa est cā fantasmat̄. seq̄ret̄ q̄ spēi intelligibil̄ cā remota eēt intellcūs agēs 7 qdditas fantasiata. qd̄ uī ipossibile. nā cū unꝰ effectꝰ sint diuerse cē remote 7 una ꝓpinq̄. oz q̄ qlz illaꝝ cāꝝ remotarū sit cā agēd ꝓping. sicut hois generati cāe remote sūt intelligētie 7 celū 7 utraq; istaꝝ ē cā actiua ꝓpinq̄. s hois generati ut oēs ocedūt. Oppozebit ḡ q̄ itelle ctꝰ agēs sit cā actia ipiꝰ fantasmat̄. si ita sit q̄ fantasma sit agēs ꝓpinquū 7 qdditas 7 itellcūs agēs cāe remote. q̄ aūt intellcūs agens sit cā fantasmat̄ actia uī absurdū. Et forte dicendū est q̄ nō est simile. qa mā ex q̄ cēbz generati hō nō est sp pns ipi pticulari generāti. nec est simul cū ipo cōpe celesti qd̄ est ibi agens remotū. ß itellcūs possibil̄ in q̄ cēbz fieri spēs intelligibilis sp est pns ipi agenti pticulari. s. fantasmati 7 ipi qdditati fantasiate. ꝓpt̄ qd nō est nccē q̄ intellcūs agens moueat ipaz qdditatē ad generāduz fantasma 7 qd̄ sit actiuū fantasmat̄. Et ß sūt q̄ mihi p diligentē dsideratoz apparuerūt. q̄ si uera sūt tunc iā pueni ad unū qd optauerā. grās deo. Si aūt non sunt uera. aut nō sufficiētia saltē erit alius occasio p qrendi. Sz ß ē unū dubiū ottra fundamētuz ꝓme dcluſiōis. nā si itellectus hūanus eēt suba imatialis seq̄ret̄ qd̄ nō sit plurificabꝰ i eadē spē. ḡ ē unꝰ nūero i oibꝫ hoibꝫ uel alius 7 aliꝰ scdm spēm i diuersis. q̄tū utraq; uī absurdū. 7 pz dicta. qa multitudo idiuiduoꝝ eiꝰdē spēi pcipue i subtis nō pōt eē nisi p mltitudinez 7 diuisionē matie ut satis pz ex p̄ celi 7 mūdi. 7 iz° methaph̄. Ad istud inuenio aliqs dixisse. q̄ itellectꝰ nō ē unꝰ nūero 7 induisus in oibꝫ hoibꝫ nec etiā est plures nūero eiꝰdē spēi. ꝓpt̄ tōnem pdictaz. ß est alius 7 aliꝰ scdm spēm in alio 7 alio hoie. vnus tamē solus in una spē. 7 quot sūt hoies nūc simul exīntes tot sunt intellectus spē diuersi. 7 illi oēs fuerunt ab eterno 7 erūt. 7 ymaginat̄ iste q̄ ē aliqs nūerꝰ determinatꝰ hoiuz sub q̄ maiozi nō possunt eē simul exīntes 7 unicuiq; hoī ē appropatꝰ suus itellectus diuersus spē ab itellectu alterius. 7 cū unꝰ hō uel plures corrūpunt tot hoies uel dsimiles generāt̄ uel generabunt̄ i aliq̄ alio loco. 7 sic eoz sunt itellectꝰ q̄ fuerūt aliozū 7 sic p unū itellcm̄ nūero bn possunt itelligē hoies i finiti nō simul ß successiue. Quicūq; aūt hoiuz exīntiuz hēt suū itellcm̄ q̄ intelligit 7 q̄ est eternus a pte añ 7 a pte pꝰ. 7 cū corrūpit̄ ꝰ hō generat̄ uī generabit̄ alius 7 eo°. 7 sic nunq̄ erit aliqs illoz itellectuū ociosus simplicit̄ p tēpꝰ ifinitū. Adhuc aūt addūt illi ad maiozē colorē sue opīonis. q̄ nūq; duo indiui dua hūana simil̄ exīntia sunt eq̄ nobilis 7 pfecte cōplexiōis. 7 p ois nō hēnt ōtutes organicas eq̄ nobiles. imo sp unꝰ est meliozis cplexiōis 7 meliozis cogitatiue q̄ alius. 7 silit intellectus uniꝰ ē nobiliozꝫ pfectiō i nā quā itellectꝰ altius. Nec seq̄ret̄ ex ß ut dicūt q̄ hoies differāt scdm spēm. qm̄ itellectus nō est fora hois specifica. s. ifozmās corpꝰ hūanū 7 dās ei eē subale specifice itrinsecū. ß hꝰ hēt ab aīa cogitatiua q̄ bn ē una scdm spēm in oibꝫ hoibꝫ. nec etiā est icōueniēs ut dicunt. q̄ idiuidua eiꝰdē spēi bntia diuersas cplexiōes 7 ōtutes differentia scdm magis pfectū 7 miꝰ pfectū dseruiāt subtis imālibꝫ diuersis scdm spēm 7 nām. Rō aūt q̄ mouet eos ꝓncipalit̄ fuit ista. qa uidebat eis q̄ nā facēt frustra tantā mltitudinē hoiuz q̄nta ē mltitudo hoiuz simul exīntiuz ad deseruiendū uni itellectui nūero. Sufficerēt. n. hoies mille uel pauciozes ad ß q̄ itellectus pficeret 7 ad ß q̄ ꝓpetuo itelligēt. Cū ḡ frustra sit p plā qd̄ pōt fieri lōge p paucōza. frustra utiq; eēt tanta mltitudo hoiuz quāta ē. qd̄ uī eē ottra natē dignitatez q̄ nihil facit ociosū. utz ex p̄ celi 7 ex isto3°. Itē non poterāt illi credē q̄ itellectus uniꝰ nūero simil̄ posset itelligē plura. 7 ß maifeste ottingeret. qa ottingit q̄ duo hoies uel dcē simul intelligūt diuersa itelligibilia 7 diuersis itellectoibꝫ. qd̄ n ē nisi scdz unū itellcm̄ ꝓncipalit̄ ut supponit. Dec aūt posito n mltuz apud modernos ē famosa. qd̄ p tāto forte ottigit. qa positois hꝰ iuentō nō multū fuit sollēpnis aut notꝰ aut suā opīoz nō multū dicauit. Expediūt autē aliq se de hꝰ opīonis i pbatōne. qa q̄lz pferente ottraria opīoibꝫ sollicitū eē stultū ē. ut dic Aꝛ. p̄ thopicoꝝ 7 p ß putāt illā opīoz sufficient̄ remoue. ß n sufficit. qa 7 si stultū ē sollicitū esse ottra oēz opīoz i pbabilē tñ ottra positoz apparentē nō ē icōueniēs pmptuz eē ad arguendū aut ad demādū. Sicut. n. hō nāl̄t dsiderat scire ōitatē sic hēt natale dsideriū rmouēdi errozes 7 ofutādi cū facultas adest. unū 7 Aꝛ. in q°. methaph̄. diligent̄ disputat ottra negātes ꝓmū ꝓncipiū 7 tñ longe stultꝰ ē negare ꝓmū ꝓncipiū. qd̄ ē ꝓmū oium dignitatū q̄ ponere positoz pdictā. ꝓpt̄ qd̄ aliq sic obiciūt huic positōni. Nā uidemꝰ sensibilit̄. q̄ aliqn moziunt̄ i una die. x. milia hoiuz uel nō bilis multitudo sicut ottingit i guerris magnis. Absurdū ē aūt dicē q̄ simul alibi tot hoies generēt̄ ß ß opīo nō multū ē efficax. qa sicut aliq̄ ofiguratio uel ostellatō celestis aut planete īducit hoies ad bellandū uī dispōit ita q̄ sequit̄ moz multoꝝ. sic nō ē ē remotū qn alia ostellatō celestis uel ofiguratō respiciēs aliquē aliū locū oueniētē ad hoiuz generationē īducat ad generatoz tot hoiuz. 7 ꝓcipue posset dicere q̄ lz nō simul generēt̄ tot hoies q̄t iterficiūt̄ i bello in una die tamē i seqnti tpe generabunt̄ tot hoies. 7 sic q̄uis itellectus illoz hoiuz sit ocōsus in aliq̄ tpe tñ n remanebūt ociosi tpe eterno. Sz dicēt aliqs. ḡ cū quilz illoz itellectuū sit spēs quedā seq̄t ad minus q̄ aliq̄ spēs erit i aliq̄ tpe ociosa penitꝰ. 7 ß non hēret ꝓincōuenienti de tali spē q̄ in opando

dep̄dz ab aliq̄ corpali. 7 iō im̄ pba° ē īsufficiēs. ꝑpt̄ qd̄ alit̄ pōt āgui otra illā posit̄ accipiēdo fundam̄tuz qd̄ ibi supponit̄. s. q̄ nā nō est aliqd̄ ociosuz p̄cipue ī aliq̄ tota spē 7 h̄ uerissimū ē 7 ocessuz. ¶ Itez accipio q̄ frustra fit ꝑ plures spēs qd̄ pōt fieri p unā solā eq̄ bn̄. 7 h̄ etiā est maīfestū 7 ocessū. ¶ Itē accipio q̄ q̄tūcūq; unus hō sit melioris oplexiōis 7 melioris fantasie q̄ aliꝰ. tn̄ fantasma eiꝰdē rei ī utroq; ē est eiusdē spēi spālissime ut fantasma albedinis ī sorte 7 ī plone ē eiꝰdē spēi spālissime q̄tūcūq; unꝰ illoz sit subtilissimꝰ 7 alius tudissimꝰ. simulit̄ 7 ī alijs.

¶ Ꝓ ea suppono. q̄ si ītellcūs hoīuz eēnt diuersi scdz spēm tūc unꝰ illoz eēt pfectōr int̄ oēs. 7 h̄ maīfestū ē. qa n̄ posset eē ꝓcessus ī infinitū ī h̄ q̄ unꝰ excedēt aliuz ī pfectōe ¶ Deinde accipio. q̄ si intellectus sit suba separata scdz q̄ poīt̄ ab istis 7 a oēs. hō ꝑ tāto dr̄ ītelligēs scdm ītellectuz. qa ipe ītellectus q ē ps q̄d hoīs imutat̄ cum fantasia hoīs uel cum cogitatione utz ī p̄cedētibz. Accipiat̄ g̃ ītellectus pfectissimus int̄ oēs ītellectꝰ hūanos 7 ponat̄ q̄ hō pessime oplexionis ymaginet̄ albedinē aut cogitet. Quero an ille ītellectus possit imutari ab illa ymagiatiōe uel cogitatiōne aut nō. si dicat̄ q̄ sic. g̃ ille hō pōt ītelligē scdz ītellcm illū 7 sic quilz alt̄. g̃ frustra assig̃t̄ unicuiq; ꝑpus ītellectꝰ cū possint ītelligē p unū. Cz cauillab q̄ oēs possūt intelligē p unū ītellectuz 7 nō simul 7 adhuc qlz poīt̄ hēre suū ītellcm ut possit sil̄ ītelligē alio ītelligēte. Cōtra. scdz h̄ seq̄t̄ q̄ unꝰ hō sil̄ ꝓteīt ītelligē ꝑ plēs intellcūs. qd̄ ē absurd̄. ꝓbat̄ oīa. qa pōamꝰ q̄. q. hoīes nūc n̄ ītelligāt 7 vnꝰ ītelligat nō ē tō q̄re ītelligat p suū ītellcm ꝑpū plꝰ q̄ ꝑ alios cū p oēs natꝰ sit ītelligē ut ꝓbatū est. 7 nō uideo h̄ nisi unicā fugā. ¶ posset. n. aliq̄s fingere q̄ fantasma alicuiꝰ rei exñs ī hoīe uno n̄ ē eiꝰdē spēi cū fantasmate eiꝰdē rei exñte ī alio hoīe 7 sic unū illoz potit̄ imutare unū ītellcm 7 nō aliū. Ct dicet̄ q̄ hꝰ fantasmata diuersitas ꝓueīt ex diuersitate recipientiū. qa. s. organū fantasie uel cogitatiue unius ē diuersimōe dispositū ab organo alterius. Cōtra. q̄tūcunq; organum cogitatiue unius sit melius dispoītuz q̄ aliud alterius tamē iste dispōnes nō sunt diuerse ꝑ se scdm̄ speciez sicut nec uirtus cogitatiua. nec aīa cogitatiua est alia scdm̄ spēz. nā ex hꝰ organoz diuersitate non poterit ꝓueīre hꝰ diuersitas specifica ymaginatōuz recepta tum siue fantasmatū ¶ Si q̄s dicet̄ ꝓteruiēdo illas dispōnes. s. oplexiōes organoz eē diuersas scdz spēz spālissimā p se nccio seq̄ret̄ ⁊utes cogitatiuas eē diuersas scdm̄ spēm. qd̄ ē īpossibile. Relīq̄t̄ g̃ ad p̄ns. ¶ posset ita q; ex dictis illiꝰ sic argui. Si ītellectꝰ eēnt diuersi scdm̄ spēm ī diuersis hoībz ī nā eēt aliqd̄ ociosum uel aliq̄ ociosa qd̄ ē otra dignitatē in nā. 7 patz oīa. qa oēs hoīes possūt ītelligē scdm̄ unū ītellectū saltē successiue ut ꝓbatū est. 7 si ponant̄ plures ītellectus ut diuersi hoīes ītelligāt simul. tūc unꝰ potit̄ simul ītelligē p ualde mltos ītellectus. ¶ Itē si ītellectus eēnt diuersi scdm̄ spēm seq̄ret̄ q̄ hoīes essent diuersi scdm̄ spēm ꝓbo oīam. qa cū ītellectus sorīs sit alius scdm̄ speciem ab intellectu plōnis. tūc ītellectus sorīs nō poterit imutari a fantasmate platonis nec eo°. qa dr̄ oppoītū. tunc unꝰ illoz hoīuz poterit ītelligere simł ꝑ diuersos ītellectꝰ. qd̄ est absurduz. Si aūt ītellectꝰ sorīs n̄ pōt imutari a fantasmate plōnis. oz q̄ illa fantasmata sint diuersa scdm̄ spēm. qa dr̄ oppoītū. s. q̄ sint eiꝰdē spēi tūc qd̄ mouet̄ ab uno illoz poterit moueri 7 imutari ab altero. Si aūt fantasma sorīs sit aliud scdm̄ speciē a fantasmate qd̄ ē in platone. cū illa diuersitas nō ꝓueniat ab agēte. qa loquor de fantasmate unius rei. s. albedinis. relinq̄t̄ q̄ illa diuersitas ꝓueīat a recipiēte. 7 sic fantasia sorīs. aut dispōnes organi sui etūt diuerse scdm̄ spēz a dispōne plōnis. 7 p oēs aīa ab aīa. uñ 7 oīa. ī ꝑ hꝰ. ca° de erroribz dicit. q̄ mēbra leonis nō differūt a mēbris cetui nisi quia aīa differt ab aīa sicut coīt̄ allegatur. ¶ Ad rōnes hꝰ opi. dicūt aliq. q̄ ī tota spē nō ē aliqd̄ frustra. uñ ocederēt q̄ tanta mltitu° hoīuz ultra illā q̄ est nccia ad pfectōz ītellectus hūani bn̄ est ociosa. ꝑ illi hoīes sunt īdiuidua spēi 7 nō tota species. ¶ Cz osiderandu; ē circa h̄ q̄ q̄uis ītellectꝰ sit eternꝰ idē nūero scdm̄ suā subaz. tn̄ nō debz eē puatꝰ sua pfcōe p tempꝰ īfinitū. nō pōt aūt p unū soluz hoīez attigē ꝓpetuo suā totā pfectōz. qa nihil otīgit cōzuptibiluz unū 7 idez nūero pmanere ꝓpetuo. iō nccē ē ut sint successiue plures hoīes a quibz ītellectus accipiat pfectōz. 7 ultꝰ. īpossibile ē ut successiue sint plures homines nisi sint plures simł. nō. n. possibile est hoīez generari sicut dr̄ de fenice. ita q̄ añq; unꝰ uiuat alt̄ moriat̄. qa oz fetum hoīs uiuē ī matce aliq̄ tpe añq; exeat ut puta septē mēsibz scdm̄ Arz. ī de generatiōe aialiū. nō. n. possz uiuē ī matce si mulier eēt mōtua 7 sic tegrit̄ ad ꝓpetuatōz hoīs q̄ plures hoīes sint sil̄ 7 p oēs ad pfectōz ītellectus hūani. Cz ulteriꝰ dico q̄ multa possunt otingē hoībz qbz impediunt̄ ab inqsitiōe phie. 7 p̄cipue ab acqsitōe speculatiue 7 h̄ bn dixit Arz. ī ꝓheio methaph. ubi dicit q̄ nā hoīum multiplr̄ ē seruata 7 multī 7 uarijs dispōnibz nccioruz subiecta q̄z remotōe multitu° ī pedit a speculatōe. nec uī eē possibile q̄ ex fantasmatibz unius hoīs soliꝰ ītellectꝰ accipiat totā suā pfectōz. s. totā phiaz p̄ticā 7 speculatiuā. Quis. n. hō ogscit pfce oīa cōpa celestia 7 oēs ⁊utes eoz. 7 oēs motꝰ eoz foīas. magnitudīes 7 motores. 7 adhuc oīa minetalia 7 oēs spēs 7 ⁊utes 7 ꝓpa ꝓncipia lapiduz, 7 metalloz. 7 oīs species ⁊utes 7 ꝓpa ꝓncipia aialiū 7 plantaz 7 oēs species 7 ⁊utes 7 ꝓpa ꝓncipia magnitudiuz 7 nūeroz. Ad huc oīes ⁊irtutes morales 7 ītellectuales 7 eaz actus. 7 oēs spēs tez artificialiū que sunt hoī necessarie ad suā oservatōz bonā 7 cū h̄ oēs modos uel īstrumēta sciendi uel notificādi ignotū 7 sermonem ogtuū 7 pfectuz 7 oīa q̄ sunt p le ipius. Quis ē h̄ 7 laudabimꝰ eū. h̄ aūt oīa nosse ptinet ad pfcōez opletā ītellectus hūani. Ad istū uniq; finē ut ītellectꝰ possibilis recipiat suā totā pfectōz a rebz nccia est tāta mltitudo hoīuz ut n̄ obstātibz oībz impedimēti q̄bz multi ī pediūt a mīstratōe ītellectꝰ. 7 non obstāte q̄ ab uno solo aut a pauci suā nō recepit pfectionē. nihilominꝰ tn̄ potit a mltis suā pfectōz recipe ita. s. q̄ unus hēat unā ptē phie aut aliq̄s 7 alius aliā uel alias plures aut paucōres scdm̄ q̄ unicuiq; datū ē a celo aut a suo motore aut a sua possibilitate 7 puto q̄ sic ītellexit oīs. ī isto 3° omēto 5°. q̄ semp phia ē pfecta ī maiori pte sui subiecti. i. ī maiori pte hoīuz. nō qdē sic q̄ illius ptis maioꝛ q̄z hēat totam phiaz. h̄. n. est īcredibile. cū de centū aut mille n̄ iuenit unꝰ q̄ hēat totā phiaz aut maiorē ptē phie. ꝑ ita q̄ unusq̄sq; hō maioris pd̄ hoīuz hēat aliquā ptez phie Vnꝰ. n. hēt ḡmaticā. alius logicā uel ambas. 7 aliꝰ methaphicā uel eiꝰ ptē. 7 alius nālē totā uel scdm̄ ptē 7 sic de oīsis. 7 sic ī oībz istis phia est pfecta sil̄. ¶ aūt āguit ultiꝰ q̄ ītellectꝰ unꝰ nō pōt ītelligē phā simul. de h̄ uidebit̄ ī oīnibz. h̄. n. forsan ē verꝝ q̄ ītellectꝰ nō pōt simul pluta ītelligē plurib; ītellectōibz cātis a cogitatōibz unius hoīs. ꝑ a cogitatōibz diuersorum hoīuz nō ē remotū. ¶ Ad rōnes. ¶ Ad pmā cuz dr̄. q̄ nulla foīa ⁊c. dico q̄ uerꝝ ē de foīa īhērente 7 īforante māz p̄cipue si sit foīa specifica 7 hīs cōtrariū. ꝑ forma separata 7 subsistēs pōt eē eterna scdm̄ se. Qualit̄ aūt forma subsistēs dr̄ eē forma p̄z ex prius dictis. ¶ Ad aliā cū dr̄. q̄ nulla foīa p̄cedit suā māz verꝝ ē de foīa īhērēte. ꝑ forma subsistēs pōt p̄cedē suā māz ptīculatē. lz nō p̄cedit totā suā mām q̄tum ad oēs eiꝰ ptes 7 sic ē h̄. nā aīa ītellectiua bn̄ p̄cedit tpe hūc hoīem. ꝑ non p̄cedit tpe totā nām hūanaz.

Vel possem⁹ dicẽ 7 melius ꝙ Aug. nõ dicit ibi ꝙ nulla forma
p̃cedit tpe totã suã mãz. ß bñ dicit ꝙ ois cã mouẽs 7
generãs p̃or ẽ re generata. Ipa vo cã q̃ ẽ ut rõ. i. ut
forma rei generate simul ẽ ita. s. ꝙ hꝫ est bñ possibile
ut forma sit siml cũ re c⁹ est forma 7 nõ pus nec p⁹ tpe 7
ihꝫ differt a cã mouẽte q̃ nccio p̃cedit. Et subdit ꝙ
p⁹ est iqrendũ vtr aliq̃ forma p⁹ maneat qa in qb⁹dã
nihil phibz ꝙ forma eoꝝ remaneat p⁹ terius. s. aia
itellectiua 7 idẽ iudiciũ ẽ de ei⁹ pexñtia sicut de eius
remanẽtia. nõ. n. dic phs ꝙ nulla forma sit añ suã mãz
sicut coit allegat 7 male. ß ul't ꝙ forma põt esse simul
cum re cui⁹ ẽ forma 7 ihꝫ differt forma a mouẽte. Cũ hꝫ
tamẽ stat ꝙ forma aliq̃ sit p⁹ tpe sua mã q̃quo. 7 ꝙ
hꝫ sit intentõ Aug. manifestũ est ispicieti ꝟba eius. dic
enĩ sic. mouentes qdã g̃ cause uident pus facte exñ-
tes q̃ sũt ut rõ simul. Si aũt p⁹ aliqd maneat pscru-
tandũ ĩ qbusdã. Ecce ꝙ Aug. nõ dicit ꝙ nulla forma sit
añ suã mãz ß ꝙ cã q̃ ẽ ut rõ. i. forma ẽ simul 7 hꝫ debz
pticlariť itelligi. s. ĩ aliqbz pluribz. 7 ihꝫ differt forma
a mouẽte. qa ul't oẽ mouẽs ẽ pus re generata. Ad
aliã cũ or. ꝙ ois suba opita ẽ corruptibil. põt dici ꝙ
verꝫ est si sit opsita ex mã 7 forma corporalibz 7 ha
bẽtibz otrariũ. ß si nõ. nõ oz. Mõ aia itellectiua nõ ẽ
opita ex p̃ncipiis cõpalibz 7 otrarietatẽ hñtibz q̃re
ẽc. Et ad confirmatõz cũ dicit om. ꝙ oẽ opitum ex
mã ẽ nouũ. credo ꝙ sic ẽ itelligendũ ꝙ opitum sit
nouũ uel q̃tuz ad suã subaz uel q̃tuz ad suũ accidẽs
aliqd sibi d nouo aduenies. uñ ipz celũ cũ sit opitũ
ex suba 7 q̃titate ẽ nouũ q̃tũ ad ubi. Et sic aia itel-
lectiua hũana ẽ noua q̃tũ ad intelligẽ 7 q̃tũ ad spes
q̃s d nouo ricipit q̃s p⁹ easdẽ nũero ñ hẽbat 7 hꝫ suf-
ficit ad itentõz om. ubi arguit otra illos q dixerunt
trinitatẽ 7 opõnem eẽ in ipo deo. qa sic oporteret ꝙ
eẽt aliqd nouũ aliquo. Et ulti⁹ seq̃ret ꝙ idiget aliq̃
inouãte 7 mouẽte nisi diceret aliqd moueri sin ali
quo motore qd ẽ ipossibile. 7 hꝫ ut eẽ itẽtõ om. ubi d
dicit. n. ꝙ oẽ cõpituz ẽ nouũ. i. nouabile ab aliquo
trãsmutante. 7 subdit. nisi dicet aliq̃ opni p se ipa
i. inouata p se opni uel uniri de nouo tũc exirent d
potẽtia ĩ actũ 7 moueret sine motore p se. Sic dicẽt
Ad qõz scdz Aug. 7 om. Ez dico 7 ĩdubitant assero
ꝙ aia itellectiua hũana nõ ẽ eterna a pte añ ß icipit
eẽ de nouo. nõ qdẽ p generatõez ab aliq̃ agẽte pticu
lari. ß p creatõz ab ipo do creatore oiuz. 7 tñ eit etna
ĩ futuꝫ dei uolũtate. 7 tandẽ reuniet corpi eidẽ nu-
mero ĩ q̃ fuit dei uolũtate. ß istas ueritates de mrare
aut uerb aut p̃ncipiis phoꝝ gẽtiliũ ocõdes eẽ oñ dẽ
ñ p̃sumo nec credo eẽ possibile. Meli⁹ ãt rputo dicẽ
eos eẽ dceptos q̃ falso aliqd eis ponẽr cui⁹ otratiũ
itellexerũt. Per se. n. mẽdatiũ p̃uũ est 7 fugiendus
scd'm Aug. 4° ethicoꝝ Idas g̃ ocones assero simplr
eẽ ueras sola fide qa credo potẽtiã dei oĩa posse facer
Et eodẽ p̃ncipio trñderẽ ad oẽs tones qb⁹ otra illaz
ueritatem arguit. Concedo. n. oĩa que ex eis nccio
sequũt eẽ possibilia oĩe potẽtie. Q̃ sigs d mrare sciat
7 p̃ncipiis phoꝝ cõcordare gaudeat in illo 7 ego ei
nõ inuideo. ß eũ dico meã capacitatẽ excellere ẽc.

XXX

Quon teminiscimur ẽc.
Verit' h. Vtr intellcũs itelligat p⁹
mortẽ. Et arguit ꝙ sic. qa qd ẽ actu
ens hẽt opationẽ p̃pã. ß aia itelle-
ctiua hũana p⁹ mortẽ hui⁹ homis
ẽ ens actu cũ ipa sit ppetua a pte p⁹
q̃re ẽc. Oppoitũ arguit' dicit' au-
ctoritate Aug. q dicit. nõ remiscimur p⁹ mortẽ. i. nõ
itelligim⁹ aliqd p⁹ mortẽ. Ad qõez dicẽt Aug. 7
om. ꝙ aia itellectiua hũana p⁹ mortẽ hois h⁹ nõ itel
ligit p spes acceptas a fantasmatibz hui⁹ hois cũ fan
tasmata h⁹ hois sũt corruptibilia 7 cõrupta p⁹ mõtẽ
eius. 7 sic spes q̃ ab ei⁹ fantasmatibz cã bant 7 cõser-
uabant' sũt corrupte. g̃ p illas spes ñ itelligit itellcũs
Itẽ itellcũs nõ intelligit p spes sumptas a fantas-
matibz nisi cũ ille hõ actu cogitat. utz ex p̃dictis 7 ẽ
q̃ manifestũ. uñ 7 dormiẽs nõ itelligit actu q̃uis ha
beat fantasmata intius reseruata 7 spes itelligibiles.
qa. s. actus cogitatiue nõ disponit ad itelligẽ scd'm
actũ. dstat aũt ꝙ p⁹ mortẽ nõ cogitat qa opatõ nõ ẽ
nõ ens. mortuũ aũt ẽ ñ ens. cũ mors sit corrup° ẽt.
Dicẽt tñ Aug. ꝙ aia itellectiua p⁹ mortẽ h⁹ homis
bñ itelligit p spem acceptã a fantasmatibz alti⁹ hois
7 illud itelligẽ attribuit' alteri hoi. qa alit' seq̃ret' ꝙ
itellcũs cũ sit eternus eẽt ociosus p temp⁹ ifinitũ qd
ẽ absurdũ. 7 quilz expit' in se ipo ꝙ ipe itelligit. Est
tñ certũ multos 7 ifinitos hoies pfuisse q itellexerit
nõ. n. ẽ rõ q̃re un⁹ hõ itelligat p itellcm. qn etiã ali⁹
q remanet p⁹ mortẽ itelligat p ipm itellcm. 7 ista ẽ
iten° om. utz ispicieti. Qualit' aũt itelligat itelle-
ctus, ppus sorti ipo mõtuo. suppoito ꝙ ipe hẽat, ppũ
itellcm q nõ ẽ natus moueri a fantasmatibz alteriuꝰ
nõ me itromitto. qa nec puto phice declarate posse.
Et occurrit unũ mirabile si qlz hõ hẽat suũ, ppuz
intellectuz q remanet p⁹ mortẽ cũ sit ĩ corpibus nõ
distĩct⁹ loco 7 subo a fantasmatibz hoĩuz ĩmanẽtiuz
q̃re nõ imutat ab ipis fantasmatibz pcipue cũ fan-
tasmata hoĩuz remanẽtiũ sint ei⁹dẽ spẽi cũ fantasma
tibz ei⁹ q ẽ mortuꝰ uel earũdẽ rez. Et si dicat' ꝙ itel-
lect⁹ hui⁹ hois sit p nãm idiuidualẽ appropat' ad hꝫ
ut recipiat a fantasmatibz h⁹ homis. q̃rat de illa nã
idiuiduali que sit. Vtr sit suba uel accidens. 7 utr
remanet p⁹ mortẽ 7 audies mirabilia trñderi. Itẽ
multi eoꝝ ut frat' Thomas q ponit aiaz itellectiuam
vantẽ eẽ homĩ 7 q multiplicat' 7 nũerat'. psuetũt
q oẽs uirtutes aĩe hũane p̃ter itellcm 7 uoluntatez
sũt ei⁹dẽ spẽi cũ ẽtutibz alioꝝ aĩaliũ. 7 sic fantasmata
7 ul't spes rez ididuales sũt ei⁹d spẽi ĩ hoĩe 7 ĩ boue.
Queratur g̃ ab illis sicut aia itellectiua sorti imuta-
bat' ab albedine exñte ĩ fantasia sorti q̃re nõ imutat'
p⁹ mortẽ sorti a fantasmate albedis exñte ĩ fantasia
bouis. 7 hꝫ ẽ difficile multũ. Itẽ põat' ꝙ p⁹ mõtẽ
sorti p multas trãsmutatiões mã q̃ fuit sub intellcũ
sorti iterꝫ disponat' ad hꝫ q ex ea generet' hõ. q̃re non
reuniret' itellcũs sorti ipi mãe cũ fuerit dispita suf-
ficiẽt. forte hꝫ p tãto ẽ. qa dispões ñ erũt eedẽ nũero
cũ p̃cedẽtibz. ß ĩ resurrectõe cũ itellectus su⁹ reuniť
suo corpi recipiat dispões corpis q̃ fuerãt cõrupte
hꝫ itaq; est oĩo sup̃ nãm 7 nulli p̃nci° phie ocurrens
q corruptũ rdeat id nũero g̃ ẽc. Ad rõz p̃mã pz
ex p̃dictis. Ad auctoritatẽ Aug. oñdũ ẽ scdz p̃missa
q, p tanto dic. nõ remiscimur. qa null⁹ nim post q̃
mortu⁹ ẽ itelliget p itellcm p quẽ itelligit. qa null⁹
nim itelligit p itellcm nisi imutet' a cogitatiua eius
7 hꝫ ẽ corrupto hoĩe mortuo. Et hꝫ ẽ etiã cã q̃re spes
albedinis exñs ĩ ymagiatiua eq nõ imutat itellcm.
illa uero q est ĩ ymaginatiua hois imutat itelllectũ
7 oẽ hõ itelligẽs. qa equ⁹ ñ hz illã nobilẽ ẽtutẽ cogi
tatiuã quã Aug. uocat itellcm passiuũ. Et om. dic q
hꝫ uirtus ẽ aliq̃ rõ. hõ uero hẽt ẽtutẽ cogitatiuaz sibi
p̃paz q̃ mediãte spes exñtes ĩ ymagiatiua itellectuz
imutãt. 7 etiã uirtus ymagiatiua ĩ hoĩe nõ ẽ ei⁹dẽ
spẽi spãlissime cũ ẽtute imagiatiã alti⁹ aĩal', ppt' qd
7 spes ei⁹dẽ rei ñ erũt ei⁹dẽ nãe spãlissime ĩ utraq;.
ß ĩ una ẽ mlto spãlioz q̃ ĩ alia. s. ymagiatiua hois.
Et idẽ dicẽt d mẽoratiua ẽtute q̃ recipit 7 reseruat
itentões nõ sensatas 7 eas mediãte cogitatiua mul-
tiplicat ad itellcm uel imediate. ß ipa est alteri⁹ spẽi
a memoratiua altius aĩalis ẽc.

XXXI

Quon seq̃nt põt queri. Vtr itellect⁹
possibil' sp itelligat itellcm agentẽ
eadẽ itellectõe nũero. 7 ãguit' p ꝙ
nõ. qa si ita eẽt tũc aia hũana hẽret

opatōz oīo sibi ꝑpaz q̄ nō ꝺepēderet a cōpe nec tāq̄ a ſubo nec tāq̄ ab obo. qꝺ uī ipossible ſcꝺz Aꝛ. īꝑhēo hꝫ 7 ī isto3°. oīc. n. ī ꝑhē° hꝫ. Si aūt ē hꝫ. s. ītelligere fantasia quidā aut nō ſine fantasia. nō ꝺtingit itaq; neq; hꝫ ſine cozpe eē. Et ī isto3° ꝺicit q; ītelligē tem quēcūq; nccē est fantasma aliqꝺ ſpeculari. ona p3. qa nihil qꝺ ē eternū 7 unū nūero ꝺepēdz ab aliq̄ cozpe tāq̄ ab agēte nec ab aliq̄ exīte ī cozpe. 7 ostat etiā q; illud ītelligē q̄ intellcūs possibilis ītelligeret agentē nō eēt ī cozpe ut ſubo sicut uī. nullū. n. ītelligē est ī cozpe utz hꝫ g̃ zc̄ Oppoītuz ꝺicit om̄. sup istā pticulā. Sz nō aliqn̄ qdē ītelligit aliqn̄ uero nō ītelligit. ibi. n. ꝺic om̄. q; cū intellcūs fuerit acceptus simplr 7 ſcꝺz q; ītelligit foras abstractas 7 libatas a mā tūc nō īuenit qnq; ītelligēs qnq; nō ß inuenit ī eadē foa. obi gra. ī mō p quē ītelligit ītellcm̄ agētem cuiꝰ ꝓpoztio est ad ipm ut ꝺiximus sicut lucis ad oyaphanū. Ad qōez ꝺico ꝺuit. p̄ q; intellcūs possibilis natus ē ītelligere intellcm̄ agentē. Cꝫ° q; ītelligit ipm sp eadē intellectōe in nūero. pmū ꝓbo tōne om̄. quā tāgit hꝫ. nā minꝰ uī q; ītellcūs possibil sit natus ītelligē formas māles q̄ intellcm̄ agentem qa forme māles nō sūt ꝺe se ītellecte actu. ß potētia sūt ītellecte. fiūt aūt ītellecte p intellcm̄ agentē. ītellectus aūt agēs cū sit ſubā īmālis actu ens est ꝺe se ītellcūs. 7 iō tōnabl̄e ē cū ipe ītellectus possibilis sit natus pfici p foras māles 7 ītelligē eas ut sit natus pfici p ītellcm̄ agentē 7 intelligē ipm. 7 hꝫ tō similit ꝺcludēt. q; ipe natꝰ ē ītelligere alias formas abstractas. 7 tō hꝫ pōt eē. qa illud qꝺ hēt nāle ꝺesiderium ad iferiozē 7 minꝰ nobilē pfectōz alicuiꝰ generꝭ multo magꝭ ꝺebet hr̄e nāle ꝺesideriū ad pfectiōz altiozē. qa nā n ꝺsistit in ipfcō. ostat aūt q; pfectō p foras īmāles lōge nobiliō ē q̄ pfectō p foras māles Secūdū oñdit sic. illud cui sp ē ꝺiuncta uel unita ītellec° alicuiꝰ ītelligibil̄ eadē nūero sp intelligit illud ītelligibile ītellectōe eadē nūero. hꝫ est oīo maīesta. Sz ipi ītellectui possibili semp ē unita intellectō intellectꝰ agentꝭ. qa ipe ītellcūs agēs est sua met ītellectio sui ipius scꝺm Aꝛ. 7 om̄. h. In ipo. n. scīa est eadez rei scite. Cū g̃ intellcūs agens sit semp unicꝰ intellectui possibili sicut pfectō nāl̄ suo pfectibili. utz ex p̄stētis. sequit̄ q; ei semp ē unita intellectō ītellectꝰ agētꝭ 7 p oñs semp ipm ītelligit. Ex hꝫ aūt uī cōzelarie posse ꝺcludi. q; ipe ītellcūs possibilis p se ipm 7 per suā ꝓpaz snbam n̄ intelligit intellcm̄ agentē intellectiōe eadē nūero alia ab illa q̄ ītellcūs agēs ītelligit se ipm. Nā si sic seq̄ret q; unū 7 idez hēret ꝺiuersas intellectōes uniꝰ ītelligibilis simul. qꝺ nō uī possibile p̄cipue qa cū ītellcūs possibil̄ sit ſubā pure īpotētia nō ē bn̄ tōnabile q; ex sui ꝓpa nata hēat aliquē actū sine aliq̄ alio actu. un cū ītelligē intellcm̄ agētē sit qdā actus 7 opatō nō bn̄ uiderē q̄lit̄ intellectus possibilis p se ipm sine alio actu iforante ītelligeret intellcm̄ agentē. Propt̄ qꝺ uī mihi ad pns eē tenendū q; intellcūs possibilis sp intelligit intellectuz agentē mō p̄dicto. s. qa semp est ei unita intellectō ītellectus agentꝭ qua se ipm intelligit. Illa tn̄ intellectō nō ē ſubā nec eēntia ītellectus possibil̄ nec eꝰ Si qs aūt ꝺicēt q; nō solū ītellectus possibil̄ intelligit ītellcm̄ agētē ītellectōe qua ipe intellcūs agēs intelligit se ipm 7 q̄ ē ſubā ītellectus agentꝭ pficiens ītellcm̄ possibilē. ß etiā q̄ꝺaz alia ītellectōe que seq̄t̄ imediate unionē ītellcūs agentꝭ ad possibilē. q̄ qdē intellectio non est ipa ſubā intellcūs agentis. ß oñs uniōez ītellcūs agentꝭ cū possibili. tūc īgrēdū ē q̄ eēt nccītas eēndi hꝫ ītellectiōz cū ītellectꝰ possibilis sufficient intelligat ītellcm̄ agentē p eius ſubaz. hꝫ autē tibi pficiendū relinq̄. Sz ꝺsiderandū ē q; q̄uis intellectus possibilis semp ītelligat intellcm̄ agentem p eiꝰ ſubaz mō p̄dicto. tamē ista ītellectō nō ꝺnoīat aliqꝺ īꝺiuiduū hoīs. ut puto qa n̄ ꝺepēdet a fantasmate alicuiꝰ hoīs nec oīuz. īmo etiā ītellectō similis huic intellectōi. s. qua ītelligit intellcūs agens non ꝺtingit nob̄ pfecte in pnc° generatōis phie. nec in medio ß forte in oplem̄to. 7 ꝺe hꝫ ꝺebz inqri ī oñtibꝰ Ad tōnez ꝺico. q; aīa nr̄a nullā hz opatōz ꝓpā nouam 7 ꝺr̄ntez a tota sua ſubā sine cozpe obo. 7 nc intelligit Aꝛ. Vn̄ intelligeutē quēcūq; ſupple ꝺ nouo necesse est fantasma zc̄. Sz nō negauit Aꝛ. aīaz ītellectiuā hūanā hēre opationē eternā nō p cozpus 7 opationē q̄ nō est aliud realit̄ a sua ſubā 7 hꝰmodi ē ītelligē p̄dictū. nō. n. est realit̄ ꝺiuersū a tota ſubā aīe ītellectiue cū sit ipa ſubā ītellcūs agentꝭ. īmo hꝰ intelligē nō est opatio ꝓpa nisi scꝺm modū ītelligē ꝺi 7 significandi q̄re zc̄.

XXXII

Ndiuisibiliū qdem igit̄ zc̄.

Dic q̄it̄. Vtz ôitas 7 falsitas sint ī ītellcū. Arguit̄ p̄ q; nō. qa boītas 7 malitia sūt ī rebꝰ 7 nō ī mēte. utz 6° methaphꝫ. ß ôitas ē q̄dā boītas cū sit q̄daz pfec°. 7 falsitas ē quedā malitia cū sit quidā ꝺefectus. g̃ zc̄. Itē obm ītellcūs nō ē in ītellcū sicut obm uisus nō ē in uisu. mō ôitas ē obm ītellcūs ut coīt̄ ꝺr̄ g̃ zc̄. Itē veritas 7 falsitas sūt ī illo qꝺ ꝺenoīat ipam ꝓpōez. qa ꝺicimꝰ q; hꝫ ꝓpō est uera illa ôo falsa g̃ zc̄. Ppoītuz uult Aꝛ. hꝫ 7 6° methaphꝫ Ad intellcm̄ qōis ꝺsiderādū ē. q; Aꝛ. ꝺetminat hꝫ ꝺe ꝺuabꝰ opatōibꝰ ītellectꝰ. q̄tū una ꝺicitur indiuisibil̄ intelligentia 7 est illa opatio qua intellcūs ītelligit aliquā unā qꝺditatē seozsum sine alia ut hoīez scꝺm se aut aīal aut hꝰ. alia uero ē opatio scꝺa q; ꝺr̄ opositō uel diuisio. Ad cꝰ euidentiā ꝺsiderandū est. q; cū ītellectus intelligit aliqua seozsū 7 ꝺiuisim uī unū 7 idē successiue ꝺrsis ītellectiōibꝰ ꝺtingit pꝰea q; ītelligit illa ozꝺiate 7 imediate concipit unitatē uī idēptitatē ipoz ad iuicem ut cū ītellcūs p̄ intelligit hoīez seozsū 7 aīal seozsum. pꝰea ītelligit hꝫ ꝺuo ozꝺinate 7 imediate ītelligit unitatē uel idēptitatē hoīs cū aīali q̄ ipoztat p hꝫ uerbū est. 7 sic ītelligit hoiem eē aīal. 7 hꝫ ītellectio qua sic ītelligit ista cū eoz idēptitate vocat̄ opō qua facit ītellectus de re. 7 si res ipe sunt unū 7 idē sibi iuicē tūc illa opō est ofozmis. 7 hꝫ ofozmitas ꝺr̄ ueritas scꝺm unā significatōz hꝰ noīs ueritas. Si vero ipe res sūt diuerse 7 ꝺistincte tūc est ꝺiffozmis. 7 talis ꝺiffozmitas ꝺr̄ falsitas. Fit̄ ītellcūs cū ītelligit diuisim hoīez 7 asinū ꝺtingit pꝰ ut intelligat ea ozꝺiate cum diuersitate uel diuisiōe eoz ab iuicē. ita q; intelligit hoīez nō eē asinū. 7 hꝰ intellectō ꝺr̄ diuisio. 7 si ipe res sūt ab iuicē diuerse 7 ꝺistincte. tunc illa diuisio est ofozmis rei 7 ôa. 7 si nō sint diuerse ß ꝺiuncte tunc illa diuisio ē falsa. 7 hꝫ ꝺuit̄ 7 pulchre siḡuit Aꝛ. 6°. methaphꝫ. uersus finē ꝺicēs. uez qdē affirmatōz hēt in opposito. negatōz uero ī diuiso. falsū autē hꝰ ꝓpōis ꝺtradictōz. Ex his itaq; est accipe q; hꝫ nomē ôitas uno° significat ofozmitatē exīte ī opōne uel oīsiōe quā ītellectꝰ facit ad ipaz rē. 7 sic falsitas diffoītatē 7 ista eadē opō uel oīsio uere siḡat hꝫ noīe ens 7 hoc ôbo ē. utz 6° methaphꝫ. Alio° etiā sūit hꝫ nom̄ ueitas ꝓ q̄cūq; ofozmitate oḡscēt ad cognitū. ut cū ꝺicimꝰ q; sensus ē uerꝰ respectu sui sensibil̄. ut ꝺicit phꝫs z° hꝰ 7 in isto ca° 3°° sumit̄ aliqn̄ veritas p ētitate rei ꝓ ut nata est facere uerā cognitōz sui ipius Et tūc pōt ꝺici ad q̄nē. q; hꝫ mō ueritas nō hēt eē ī ītellcū saltē realit̄ 7 hꝫ nō īdiget ꝓbatōe. qa ostat q; entitas realis lapidis aut ligni nō ē in ītellectu scꝺm Aꝛ. in isto3°. ß similitudo ipius. Intellectꝰ. n. possibilis est potēs oīa fieri mō siḿitudinis 7 receptōis. 7 possz sic argui Nā si entitas rei eēt in aīa sicut ē extra aīaz tūc sicut ī aīa ē cogni° ul̄ p̄ncipiū ꝓpiquū cognitōis

sic ī re extra aīam eēt opēhensio uł ꝑncipiū ꝑpīquū ognitōis. ita ꝙ mā lapidis cogſceret ētitatē lapidis sicut etiā ītellect⁹. qđ est absurdū. ¶ Verū ē tamē ꝙ entitates aliquaꝝ reꝝ sunt ī ipso intellectu. s. entitates spēꝝ 7 reꝝ cognitōes. ¶ 2° pōt dici. ꝙ ueritas ꝑ mō dcā q̄ ē ofozmitas opōnis 7 dīsiōis ad rē ē ī ipso intellectu. 7 similit falsitas que ē diffozmitas opōis 7 diuisiōis ad rē. opōis 7 diuisionis dico quā facit ītellectus. Nā ī quocūq; est opō uel diuisio quā facit intellectus in illo ē ueritas 7 falsitas exns ī h⁹ opōe 7 diuisiōe. dico subiectiue. ß ipa opō 7 diuisio quaz facit intellectus ē in ipso ītellectu 7 nō in re subiectiue. qa talis opō est intellectio qua ītellect⁹ ordinate intelligit aliq̄ 7 cū ß idēptitatē 7 unitatē eozuz ad īuicē. 7 sił diuisio est ītellectō qua ītelligit aliq̄ mediāte eoz diuersitate. ostat autē ꝙ oīs intellectō est in ītellectu subiectiue 7 nō ī re que intelligitur. ¶ Est autez notandum circa istud ꝙ talis ueritas 7 falsitas nō est ī ꝑma opatōe intellect⁹. qa ꝑma opa° intellect⁹ respectu qdditatꝫ nō est opō aut diuisio ß simplex ocep° qđ qd ē. bñ tñ ueꝝ ē ꝙ circa ꝑmā opatiōz ītellect⁹ ē ōitas large sūpta ꝑ q̄cūq; ofozmitate ogſcentꝫ ad ognitū qa q̄ncūq; cogſcēs hēt spēz ꝑpaz tei cognite tunc pōt ipaz ogſcere uera cognitōe. mō intellect⁹ ītelliges aliq; qdditatē hēt ꝑpaz spēz illi⁹ utz. īmo etiā scōz hāc tōz sensus ptidat⁹ oī hīe uerā cognitōz ꝺ suo ꝑ po sensibili. 7 ß dcz bñ phs in isto ca° ubi sic oīc. ß ītellect⁹ q ē scōm qđ qd erat eē oī uer⁹. sicut uidē ꝑpū ueꝝ ē. Et opm. dicit ibi. ꝙ actō q̄ est īforatio semꝑ est uera. ¶ Ifn nōndū ꝙ opatio intellect⁹ ꝑma. s. simplex nunq̄ est falsa. 7 ß etiā oīc phs ī ꝑn° h⁹ capitłi. Indiuisibiliū qdē igr ītelligētia in his ē circa que nō est falsum. Et tō ē. qa ītellectus aut hēt spēm q̄ repsentat qdditatē aut nō hēt h⁹ spēm. 7 siqdē hēt speciē repntantē qdditatē tūc hēt uerā cognitōz de illa uel ī actu uł ī potētia ꝑpiq̄ 7 si nō hēt spēz repntātē illā qdditatē tūc n̄ ītelligit illā. 7 sic habz ītellectōz falsam. ¶ Ad ꝑma tōz cuz oī. boītas ꝛc. posset dici ꝙ ß ꝑpō pōt dupłr intelligi Uno° ꝙ res extra aīam sitołt subm bonitat⁹ 7 malitie 7 nullo° aīa. 7 ß ē falsū 7 impossibile. qa boītas mozał⁹ 7 malitia ē in aīa. Ifn Aꝛ. in 5° methaph. c° de quali. in fine dicit ꝙ maxime sigt quale bonum 7 malū ī aīab 7 hoz in hntib⁹ phensum. i. electiōz. s. ī hoīb⁹, alio° pōt ītelligi ꝙ bonū 7 malū sunt in reb⁹ i. nō sūt in actu appetit⁹. 7 ß ē uez qa boītas qua res actu oī bona n̄ ē in appetitu appetēte illā rē ꝑsequi 7 simił malitia qua appetit⁹ appetit fugē nō ē ī ipo appetitu. ecōtrario aūt est ꝺ ueritate 7 falsitate. nam ueritas qua res oī uerē cognita ē ī ītellectu cogſcēte 7 simił falsitas 7 nō in re. 7 sic tō ꝑcedit ex malo intellectu ¶ Ad aliud pōt dici. ꝙ obz ꝑmatū intellectus. s. qđ ītelligit nō ꝑcedēte intellectōe alteri⁹ nō est in ītellectu. ß obm secundariū qđ intelligit post intellectōz altius pōt eē in ītellectu. 7 sic de ōitate q̄ est ofozmitas opōnis 7 diuisiōis ītellectual. qa ipsa intelligit p⁹ res alias q̄ ītelligūt. ¶ Ad aliud pōt dici ꝙ ueritas 7 falsitas sunt in ꝓpōne significatiue non foralit. ß est ī re intellecta q̄dām̄ effectiue. in ītellectu autē foralit ut ī subo 7 loquoz ꝺ ōitate 7 falsitate mō ꝑus exposito ꝛc.

Q. XXXIII

In qbꝫ aūt falsum iā 7 uez est cōpositō quedā ꝛc.

Quia opō 7 diuisio ꝓpe est pluriū 7 diuersoz. ¶ Iō queritꝫ h. Utrum intellectus possit ītelligē plura sił. ¶ Et arguit ꝑ ꝙ sic. qa una uox pōt significare plura. utz ī equoco qđ dat ītelligē plura significata simul 7 ī ipo ꝑlato ītelligūt plura. ꝙ ipe ītellect⁹ pōt sił plā ītellgē. pz ona. qa uox n̄ maiori potētie ī significādo q̄ intellect⁹ ī ītelligēdo. ¶ Itē intellect⁹ ītelligit simul cozzelatiua. ut ꝑrem 7 filiū utz in ꝑdicamēt. 7 ista sunt diuersa 7 plura q̄re ꝛc. ¶ Itē minō ꝓpō demr̄atōis ītelligit simł cū ocone scōm Aꝛ. ꝑ p⁹teriozꝫ. ß cōstat ꝙ ꝓpō minō ē aliqd aliud 7 diuersuz a oclusiōe q̄re ꝛc. ¶ Itē phs 4° methaph. dicit. ꝙ intelligentē quēcūq; nccē ē ītelligeꝛ ꝑmū ꝑncipiū oplexū. ß ostat ꝙ ꝑmū ꝑncipiuz complexuz ē aliud ab alīs oplexis. s. illud ꝑncipiū. Nō otingit simul idē esse 7 nō esse q̄re ꝛc. ¶ Item sicut se hēt sensus ad sensibilia ita ītellect⁹ ad ītelligibłia ꝑ ouenientē silitudinē. ß sensus pōt sentire diuersa 7 plura sensibilia ut sensus uisus simł uidet albedinem ꝑgameni 7 nigredinez littere. utz ꝑ expientiaz q̄re ꝛc. ¶ Itē uirt⁹ que cogſcit ozīaz int aliqua cognoscit unūqđq; illoꝝ simul. utz 2° hui⁹ ca°. de sensu coī. ß intellect⁹ ognoscit ozīaz int aliq̄ plā 7 diuersa sub ꝓpis rōib⁹ eoꝝ. minō ꝑz ꝑ expientiā. qa quilibz expit se ītelligere ozīaz int albedinē ut albedo est 7 nigredinē ut nigredo ē. qa nō cogſcit ozīaz int albedinē 7 nigredinē sub rōe coī ut sub rōne colorꝫ aut alicui⁹ h⁹. qa scōm talē rōnez nō differūt īmo in ea ueniūt. ¶ Et ofirmat. qa sub illis rōib⁹ ītellectus ītelligit aliq̄ sub quib⁹ rōnib⁹ 7 fozmis cogſcit oīaz int illa. ß ītellectus simul ītelligit ozīaz int albedinez 7 nigredinē sub ꝓpis rōib⁹ eaꝝ. In eodē. n. īstāti cognoscit intellect⁹ oīaz albedinis ut albedo ē a nigredine ut nigredo est. sił 7 ī alīs. ¶ Itē intellectus pōt simul ītelligē māz 7 fozmā. qa alit nō ītelligeret oposituz ex mā 7 fozma. 7 ostat ꝙ mā 7 foꝛa sūt diuerse nate. ¶ Oppositū arguit auctōritate Aꝛ. in 2° thopicoꝝ di. ꝙ otingit scire multa. intelligere aūt unū. Et 4° methaph. dicit. ꝙ q unū nō ītelligit nihil intelligit. ¶ Ad euidētiā q̄oīs ꝺsiderandū est ꝙ sicut īnuit Aꝛ. 6° methaph. uersus finē. intellcm simul ītelligere diuersa 7 plura pōt dupłr intelligi. Uno° ꝓ ut sił oīc simultatē instātis. s. ꝙ intelligit plura sił. i. ī eodē īstanti. Alio° ꝓ ut ly sił dicit onaz īmediatā. ita ꝙ sił ītelligit plā. i. onāt 7 īmediate ut p⁹ intelligere uni⁹ statim 7 sine medio seq̄retꝫ intelligere altius. ut etiā dicim⁹ ꝙ mouēs 7 motū sūt sił i. sine medio diūcto ita ꝙ int ea nō est aliqđ mediū nec plenū nec uacuū. ut hēt uideri 7° phicoꝝ. ¶ Itē est ītelligendū. ꝙ intelligentē simul intelligē plura 7 diuersa 7 in eodē īstanti adhuc pōt eē dupliciter Uno° scōz eādez ītellectōz 7 sub una rōne coī. Alio° drīsis ītellectiōib⁹ 7 sub ꝓpis forīs. ¶ Itē itelligēdū ꝙ ītellectū sił ī uno īstanti ītelligē diuersa diuersis ītellectionib⁹ pōt intelligi dupłr. Uno° ꝙ ītelligat ī uno īstanti diuersa diuersis ītellectōib⁹ sumptis a cogitatōib⁹ uni⁹ hoīs. Alio° diuersis ītellectōnib⁹ sumptis a cogitatōib⁹ diuersoꝝ hoīuz. Mō de aliq⁹ istoꝝ mōꝝ nō ē magnū dubiū nec diuersitas opiōnū. qa oēs bñ ocedūt ꝙ ītellect⁹ pōt ītelligē plura sił. i. onāt īmediate n̄ mediāte tpe meio nec ītellcōe media. ita ꝙ ītellect⁹ pōt ꝑ aliqđ tēp⁹ otinue ītelligē lapidē 7 ī ultio īstāti illi⁹ tpis incipe intelligē hoīem sine tpe medio 7 sine ītellectōe media. 7 ß n̄ multū idiget ꝓbatōe. qa qlibet ē exptus in se ipso. ¶ Cn posset ofirmari ꝑ simile. nā mā pōt recipe trās mutatōes diuersas rei ß mō siłatis ita ꝙ in aliq̄ tpe tota alterat 7 in illo instanti illius tpis recipit generationē subē sine medio q̄re simił ītellectus suo° pōt simul. ß mō pōt ītellcūs simul intelligē plura. ¶ Itē alio°. s. sub una rōne 7 una ītellectōe coī. qa ostat ꝙ aliq̄ intelligibilia que sunt diuersa uno mō ueniūt 7 uniūt in aliq̄. ut hō 7 asinus ī aīali aut in sentire. 7 sic possunt ītelligi una ītellectōe sūpta ab illa una foꝛa coī uel a mō eēndi coī. 7 ꝺ ß nō multū dubitat. ¶ Itē alio° ītellect⁹ pōt intelligē plura sił drīsis ītellectiōib⁹ sumptis a cogitatiōib⁹ diuersoꝝ

hoīuz.qa aliť nō ɔtīgeret plures hoīes simℓ ītelligē
ɔiuersis ītellectōibꝫ.qđ ē absurdū. Et pōt ꝓbari
ꝓpť discipulos.qa ɔtingit ut maīfestū ē ad sensū q
ɔrsi hoīes silℓ docēt ɔrsas ocℓones ɔiuersaz sciētiaz
qđ ñ eēt nisi simul intelligerēt eas. Adhuc ɔtīgit
q ɔiuersi hoīes silℓ opanť ꝓpť ɔrsos fines uel simul
īcipiūt opari ut medicꝰ euacuat ꝓpť sanitatē.faber
malleat ferrū ꝓpť cultellū 7 hꝰ talia.q̄re maīfestū ē
q ɔiuersi hoīes possunt ī eodē tpe 7 in instanti ītelli
gere ɔiuersa 7 ɔiuersis ītellectōibꝫ.7 hꝫ ē maīfestuz
expiētia.qa si q̄rať ab aliq̄ hoīe qd ītelligebat ī aliq̄
tpe ptito 7 tñdebit q ipe ītelligebat lapidē uℓ aliqd
hꝰ.7 unus aliꝰ tñdebit q ītelligebat celuz aut aliqd
aliud q̄re ⁊c. Sz de alio°.s.an ītellcūs possit ī eodē
istāti ītelligē plā ɔiuersis ītellectōibꝫ cātis a fantas
matibꝫ uℓ a cogitatōibꝫ uniꝰ hoīs est bene dubiū 7
ɔiuersitas inter doctores. 7 hꝫ est q̄rere An unus hō
possit intelligere ɔiuersa ɔiuersis ītellectōibꝫ ī uno
instanti. 7 de hꝫ dicūt aliq 7 est opīo famosioz q nō
qđ multipliciter ꝓbať 7 ꝑ sic. Virtus indiuisibiℓ
q ad qđcūq; se ɔuertit totaliť se ɔuertit nō pōt simℓ
ītelligere plura.hꝫ pz. ꝟ intellcūs est hꝰ.ut coīť ɔr 7
accipiť exli° de causis. Itē sicut una certa cera nō
pōt simul figurari ɔiuersis figuris.g̃ sic unꝰ ītellcūs
ñ pōt simul actuari ɔiuersis ītellectōibꝫ. Itē uniꝰ
ôtutis nō debz eē simul nisi unus actꝰ uℓ usus. hꝫ est
maīfesta.ꝟ intellectō ē usꝰ intellectꝰ cū sit eiꝰ opa°.g̃
⁊c. Itē si unꝰ hō posset simul plā ītelligē ɔiuersis
intellectōibꝫ tūc posset simul plura cogitare.7 eadē
rōe posset simℓ cogitare oīa quoz spēs hēt in sua me
moratiua 7 ī sua ymagīatiua.Nō.n.ɔr esse rō quaꝫ
posset simℓ duo cogitare 7 ñ centū uel mille.qđ ē ab
surdū.ona pz.qa ītellcūs nunq̄ actu ītelligit nisi hō
cogitet aliqd actu.utz ex pus dictis. Itē ɔiuerse
spes eiꝰdē generi nō possūt eē simul ī eodē subo scdz
idē sui.ꝟ ītellectōes ɔiuersaz rez scdm spēm sūt ɔi
uerse spes eiꝰdē generis.ut pīnitať 7 filiatōis 7 sic ɔ
alīs q̄re ⁊c. Hāc dicūt eē intentōz Aꝛ.ī auctori
tatibꝫ pallegať. Sz mihi uť quicqd sit de ueritate
qōis q ista argumēta nō ɔuincūt sufficiēť ꝓpositū
nec faciūt alīs fidē bñ ɔsiderātibꝫ. Cū.n.ꝑ ɔr.q in
tellcūs ad qđcunq; se ɔuertit totaliť se cōuertit. pōt
ɔupliť ītelligi. Vno° q ad qđcūq; se ɔuertit totaliť
se ɔuertit.i. nō ɔuertit se scdm unā ptē solū sīn alia
7 hꝫ est uez.qa nō hēt ptes. Alio° q totaliť se ɔuertit
i.sic ad aliqđ unū q nō ad reliquū.7 hꝫ ñ est uez.nā
q̄tūcūq sit indiuisibilis tñ pōt referri ad multa scdz
ɔformitatē qđ ē ipm ɔuerti. sicut punctꝰ in medio
circuli ꝫ sit unꝰ 7 idiuisibiℓ scdz se tñ ē ꝯminꝰ mℓtaz
linearz 7 ad eas referť. Ad aliā dico q nō est simile
de cera ad figuras 7 ɔ ītellcū ad ītellectōes.qa cera
ē quoddā coꝛpꝰ 7 figura ē q̄dā q̄litas coꝛpalis.7 ad
hꝫ ut eadē cera subiciat ɔiuersis figurꝫ oz q eadez ps
eius possit eē ī ɔiuersis locis.qđ nō pōt simul ɔtīgē
utz de se.7 iō una cera nō pōt simℓ hīre mℓtas figuraſ
7 ɔiuersas.ꝟ ītellcūs ē icoꝛpoꝛeꝰ 7 ītellectō siℓť.7 iō
non ē oio siℓe.in hꝫ tñ bñ est siℓe.qa sicut cera recipit
figuras 7 eis subiciť.ita ītellectꝰ recipit intellectōes
7 est subm eaz. Ad aliud cū dr.uniꝰ ôtutis ⁊c.ista
pōt negari.7 si allegať ab Aꝛ.ī de sensu 7 sensato.o°
q ipe ñ accipit ea determinā° ꝟ solū argnē° 7 dubitā°
utz ibi. Vℓ dicať q uniꝰ uirtutis simℓ nō ē nisi unus
usus respcū eiꝰdē.ꝟ respectu ɔiuersoz pōt eē alius 7
alius.sicut uidemꝰ q uniꝰ uirtuꝫ actiue sunt effcūs
plures in ɔiuersis subis.7 una albedo facit uisiōez ī
ī uisu sozꝫ 7 in uisu pℓonis. Vel dicať q hꝫ est uez
de uirtute cuiꝰ actꝰ ē motꝰ coꝛpalis uel cū motu coꝛ
pali.ꝟ de uirtute cꝰ actus ē icoꝛpoꝛeꝰ 7 spūalis 7 ab
stractus nō oz.7 sic ē hꝫ.hoc tamē bñ uez ē q uniuſ
uirtutis q̄cūq; sit illa simul nō est nisi unꝰ actus re
spectu uniꝰ 7 eiusdē obi ꝓpinq.ꝟ respcū ɔiuersoz
pōt eē alius 7 aliꝰ actus.7 sic ē hꝫ.ut manifestū est.
Ad aliud ɔcediť q unꝰ hō pōt simℓ multa cogitaꝛ
utz q̄tū ad expientia. Et cū dr.eadē tōe possz simul
cogitare oīa quoz hz spēs in ymagīatiua 7 memoza
tiua.dico q nō seq̄t.qa possibile ē q due spēs reser
uate ī ymagīatiua aut mēoratiua sufficient pntent
uittuti cogitatiue 7 nō alie simul oēs.7 hꝫ est uideꝛ
in siℓi ī sompno.qa q̄uis doꝛmiēs hēat spēs mℓtaz
rez intius reseruatas tñ ɔtingit q aliq̄ pueniūt ad
uittutē eiꝰ cꝰ est sompniare 7 alie nō.7 sic sompniat
de aliqbꝫ rebꝫ 7 de aliqbꝫ nō. Et si queres cām q̄re
offerunť iste spēs 7 alie nō.dico q eadē qō ē de una
q̄re una offert 7 nō alia.7 ē q̄rere q̄re ꝫ hō cogitat hꝫ
īdiuiduū 7 ñ illud.sicut g̃ possibile ē sensui pticulari
duo sensibilia sufficient eē pntia 7 ea sentire.7 tam
nō seq̄t ex hꝫ q alia simul possint eē sufficient pntia
ipsi sensui.ita ñ ē rēotū q due ymagīatiōes possint
sufficienter offerri uittuti cogitatiue 7 uittus cogi
tatiua cogitabit illa quoꝛum species sunt. 7 tamen
non omnes species interius rīseruate simul possunt
sufficient pntari ipi cogitatiue.7 sic ñ oīa cogitabit
qa forte sensatōes iteriꝰ exntes ñ pntant cogitatiue
ad cogitādū illas res nisi ī qbusdā cōpibꝫ subtilibꝫ
que dicūt spūs aīales.7 nō seq̄reť si duo tℓia aut tria
possūt eē sufficient pntia cogitatiue ut oīa possint ei
esse pntia sufficient. uel q unū tale coꝛpꝰ possit esse
sufficient pns ad oīa ydola pntāda sufficieť ad mo
uēdū cogitatiuā.sicut ɔtīgit in sompniādo q spūs
hntes ī se spēs aliq̄z rez pueniūt actu ad sensum 7
alie nō pueniūt. Ad aliud dicendū ē q p eandem
rōz ꝓbareť q plures scīe nō possunt simul eē in ītel
lectu.qa nō ē dubiū q ɔiuerse scīe sunt spēs eiusdez
generis.s.scīe.7 tñ hꝫ est falsū scdm oēs coīť loquen
tes 7 p̄cipue scdm mℓtos illoz q faciūt hāc rōz. Vñ
soluāt ipi istā rōz ꝑ quāto ē ɔtra eos 7 solueret faci
liter ꝑ q̄to est ɔtra aliā pōnem. Et forte dicendū q
illa ꝓpō ē uera de hntibꝫ ɔtrarietatē 7 ɔiuersitatem
ad iuicē 7 nō de alīs.mℓte aūt ītellectōes ɔiuersaz
spez nō hnt ɔtrarietatē ad iuicē nisi scdm magꝫ pfe
ctuz 7 minꝰ pfcm. Ad auctoritatez Aꝛ. facile est
soluere.cum.n.ipe dicit.q scire cōtingit ⁊c.dico q
hꝫ ē sic ītelligēdū q ipz scire ꝓpe dictuz cū sit cogni°
ocℓonis dem̄rate nccio requit multa intelligibilia.ſ.
subm 7 ꝑdicatū dem̄ratū 7 ꝓncipiū dem̄ratōis.sed
intelligē scdm q ītelligere ē nō nccio requit multa
ītelligibℓia.imo pōt eē respectu uniꝰ ītelligibiℓ solū
7 sic scire ē aliud ab ītelligere.7 hꝫ sufficit ad ītētōez
phi. Ad aliā auctoritatez 4°. methaphꝫ.cū dīc. q q
unū nō intelligit nihil ītelligit.sine dubio hꝫ ē uerū
q q nō intelligit una ītellectōe nihil ītelligit.mō dꝰ
q qcūq; ītelligit simul plā ītelligit unū qđ q; illoz.
7 sic intelligit quid ɔnum non quidem unū solum
cū p̄cisiōe altius.ꝟ ītelligit unū. Nec Aꝛ.dicit. qui
unū soluz nō intelligit nihil intelligit.ꝟ sufficit ei q
qcūq; intelligit ille ītelligit unū. Et siℓť dico q q hz
simul plures ītellectiōes ipe hēt unā ītellectōz ꝟ nō
solū unā nec p̄cise.nec sequiť.iste nō hēt unā solam
ītellectōz.g̃ nō hz unā ītellectionē.sicut nō seq̄ť.iste
nō hēt unū solū ɔnariū. g̃ nō hēt unū ɔnariū.uult
itaq; Aꝛ.ibi tm̄ hīre q nō ɔtingit simℓ ītelligere plā
qa nullo° ītelligať unū 7 una intellectōe imo qcūq;
intelligit plura 7 pluribꝫ intellectionibꝫ ipse intel
ligit unum 7 una intellectione 7 potest quodcūq;
illoz scdm se sine alio ītelligere 7 ei potest imponi
nomē qđ ſignificabit illud unū.7 hꝫ est ītentio Aꝛ.
ibidē. Si qs g̃ rixeť sic.Aꝛ.dicit. q nihil ɔtingit
ītelligere nō ītelligentē unū.ꝟ intelligere plā simul
nō ē intelligere unū g̃ ⁊c. Dico q ītelligere plura
nō ē unū solū.ꝟ est ītelligere unū cū alio. Est itaq;
snīa Aꝛ. q oīs ītellectꝰ ītelligit unū 7 non ɔtingit
ītelligē qn ītelligať unū.qa nihil ītelligit unū solū

7 sic ītelligīt unū. uel ītelligunt plā 7 sic ītelligitur unū cū alio 7 sic unū ītelligīt. ¶ Nō ḡ pōt ot̄ingere q̄ aliqs sil' ītelligat infinita 7 nullo° unū. 7 sil'r ot̄igit ꝺ significare. qa oē nom̄ significat unū 7 hēt unā sīgnificatiōez. ul' qa hz unā solā 7 sic hz unā. ul' plēs 7 sic etiā hz unā cū alia 7 sic hz unā. q̄re pz q̄ illa auctoritas nō facit fidē hꝰ ockonis nec aliq̄ tōuz p̄dictaz. ¶ Propt̄ qꝺ alīi ꝺicūt aliq̄. q̄ unꝰ 7 idez hō bn̄ pōt sil' ītelligere aliq̄ diuersa diuersis ītellectiōibꝫ 7 sic cogitar̄ ꝺ'sis cogitatōibꝫ 7 ul' eē tō fortē. qa ītellectōes mlte 7 ꝺ'se 7 ꝺ'soz ītelligibiliū nullā hnt oppōez īt se. qa ñ opponūt ot̄radcōzie nec ot̄rarie nec puatīe nec rlatiue. ¶ Et adhuc mirable ul' q̄ uisus cui ꝺicit albū 7 nigrū nō uideat illa sil'. ponam̄. n. sicut possibile ē q̄ aliqs in aliq̄ toto tpe ot̄inue uideat aliqꝺ albū sine int'ruptōe uisiōis 7 ī aliq̄ pte illius tēpoꝛ appropinḡt uisui suo aliqꝺ nigz aut rubeū 7 statim āmoueat̄. maīfestū ē q̄ pꝰ illius ablatōz sciet ꝺicere cuius coloꝛis erat illud corpꝰ 7 tn̄ nō uidit ipm̄ nisi ī pte tpis ī quo pōebat̄ uidere albū. ¶ Si ḡ uisꝰ pōt sil' uidere diuersa uisibilia diuersis visiōibꝫ qbꝫ ogscit ꝓpos coloꝛes. q̄re nō poterit ītellcūs simul ītelligē diuersa ītelligibilia ? ¶ Ad ꝟ tndēt aliq̄ q̄ nō ē sīle. qa sensus ē uirtꝰ ī oꝛgano coꝛpali. 7 sic pōt ot̄ingē q̄ uisio unius recipiat̄ ī ona pte oꝛgani 7 alia ī alia pte ꝟ ītellcūs ē īcoꝛporeꝰ. ꝟ aūt nō ur̄ sufficere. qa q̄tūcūq; uisus 7 alius sensus sit ī coꝛpe tn̄ nulla ē tō q̄re duobꝫ coloꝛibꝫ appropinḡtis uisui uisio unīꝰ recipiatur in una pte 7 alterius in altera cū uirtꝰ uisiua sit ibi p totū. 7 pcipue qa spēs duoꝝ sensibiliū ut puta duoꝝ coloꝝ possūt simul sentiri in una pte medii 7 ur̄ eē maīfestū ut ꝺ'r in pspectiua. ¶ Si igit̄ unus uisꝰ pōt uidere sil' duo uisibilia q̄re ītellcūs q ē pfectioꝛ ī cognoscendo nō posset simꝫ ītelligere diuersa ītelligibilia ? ¶ Itē si nūetꝰ nō ē aliud realit̄ q̄ unitates diuerse. 7 sic ot̄ingit aliquē nūerum intelligi. quo° nō erit possibile diuersa simul ītelligi ? ¶ Ꝟ ꝟ ualeat q̄tū ualē pōt. 7 utinā scirē ōitatē hꝰ qōis scīa ꝺemō strativa. ¶ Ad pnās tn̄ ur̄ mihi q̄ sexta rō pꝰ īducta ad ptē affirmatiuā sit ualde sufficiens ꝛc.

XXXIIII

Vnctꝰ aūt 7 oīs diuisio sic īdiuisibile ꝺemr̄at̄ sicut puatio ꝛc.

¶ Quia puatio ē p se nō ens. ut pz p phicoz. Queri t̄ utz nō ens possit ītelligi. ¶ Et arguit̄ p q̄ nō. qa qꝺ ñ ē unū nō pōt ītelligi. ꝟ nō ens nō ē onum ḡ ꝛc. maioꝛ pz ex 4° methaph̄. ubi phs ꝺicit q̄ nō ot̄ingit ītelligere nō ītelligentē unū. mīoꝛ pz qa si nō ens eēt unū cū ens 7 unū ouertunt̄. seq̄t̄ q̄ nō ens sit ens q̄re ꝛc. ¶ Ista rō ofirmat̄. qa ñ vnū ītelligē nihil ē ītelligē 7 p oās nō ītelligē. ꝟ ītelligē nō ens ē nō vnū ītelligere. qa nō ens ē nō vnū. ḡ ñ ens ītelligē nihil est ītelligere 7 p oās nō ē ītelligē 7 sic si ītellectus ītelligeret ñ ens tūc ītelligeret nō ītelligendo. qꝺ ē īpossibile. ¶ Itē ītelligibile ꝺebet mouere ītellcm̄ sicut sensibile mouet sensuz. ꝟ ñ ens nō mouet ītellcm̄. qa semp existimabit̄ aliqua spēs mouēs 3° phicoz. ¶ Ꝟ ꝺices q̄ illud qꝺ ītelligitur p spēm ꝓpaz mouet ītellcm̄. ꝟ qꝺ ītelligit̄ p speciem nō ꝓpam ꝟ alterꝰ nō oz. mō nō ens nō ītelligit̄ per spēm ꝓpaz ꝟ p spēm entis. ¶ Ꝟ ꝺotra. p spēm entis ītelligit̄ ens. ḡ p spēz entis non ītelligit̄ nō ens. ¶ Itē si non ens ītelligēt̄ tūc ītellectio eēt maioꝛis uel ꝺeriozis entitat̄ q̄ ob̄m qꝺ ītelligit̄. qꝺ ur̄ absudum. ꝺña pz. qa oīs ītellectō ē aliqs actus ītellectꝰ. ñ ens aūt nihil ē q̄re ꝛc. ¶ Itē si nō ens ītelligēt̄ tūc non ens eēt ens. qꝺ ē ꝺotra pmā ꝺignitatē. ꝺña ꝓbat̄. qa eē obz ītellcūs siue eē ītelligibile ē eē respectiuū ul' relatm̄. 7 tale suppoīt eē simpl'r 7 absolute. ¶ Et cōfirmat̄. qa oē ītelligibile ē intelligibile añq̄ intelligat̄ saltē nālit̄. si ḡ nō ens ē ītelligibile tūc ē intelligibile añq̄ ītelligat̄. 7 sic eiꝰ ītelligibilitas uel ē in re extra ītellcm̄ ul' ē ī ītellcū. q̄z utz q; ē icōueniēs. nō extra ītellcm̄. qa qꝺ ē ī nō ente nihil ē. nec ī ītellcū qa nālit̄ ē ītelligibile añq̄ sit ī intellectu ut ur̄. ¶ Itē intelligibilis 7 ītellectus ꝺebz eē aliqs unus actus sicut sensibilis 7 sensus. utz 2° hꝰ. ꝟ nō ē aliqs unus actus nō entis 7 ītellcūs ḡ ꝛc. ¶ Oppoītum arguit̄ auctoꝛitate Aug. in isto ca° ubi ꝺicit. q̄ punctꝰ oñdit̄ puatōe ot̄inui. puatō aūt est nō ens ḡ ꝛc. 7 idē ult q̄ 4° methaph̄. ppe ꝓncipiū. s. q̄ nō ens possit ītelligi ¶ Ad qōez ꝺico ꝺuit̄ ad pnās q̄ ñ ens pōt ītelligi. qꝺ ꝓbo sic. ītellectꝰ pōt ītelligere oē illud ꝺe q̄ aliquid enūtiat̄ scm̄ affirmatōz aut negatōz. ꝟ pz ꝺe se. sed ītellcūs enūciat ꝺ nō ēte ut q̄ ñ ēs oppoīt̄ enti 7 q̄ nō ens ñ otīgit scīt̄. 7 q̄ nō ētis ñ sūt spēs nz ꝺoīe 7 hꝰ talia ḡ. ¶ Itē utz q; otradictoīoz pōt ītelligi. ꝟ ē euidēs. qa alit̄ ñ eēt aliqs locꝰ a otradictoꝛis. ꝟ unū otradictoīoz ē pute nō ens ḡ ꝛc. ¶ Ꝟ ꝺ mō q̄ ītelligit̄ non ens ꝺiuersi diuersa ꝺicūt. Quidā. n. ꝺicunt q̄ int̄ ens 7 nō ens ē qdaz ordo ita q̄ ipm̄ ens nālit̄ ē pus ipo nō ente. 7 rōne hꝰ ordinis otingit q̄ cum ītellcūs p̄ ītellexit ens pꝰea ītelligit ipm̄ nō ēs. qa ñ rmanz ita pur̄ ī potētia pꝰ ītellectōz ent̄ sicut pꝰ eāt 7 rōne illiꝰ aliq̄lis actualitatis. 7 sic rōe illiꝰ ordinis ꝺeueīt in cognitōz nō entis. ¶ Ꝟ utinā ego uiderem qd sit hꝰ ordo entis ad nō ens 7 eo°. ur̄. n. q̄ ille respectꝰ nihil sit eꝰ tm̄iꝰ nihil ē. mō ōdo aliꝰ ad aliꝺ ē qdā rspcūs 7 ipz nō ēs nihil ē. ḡ ōdo nō ent̄ ad ēs 7 eo° nihil ē. 7 sic ꝺicere q̄ non ens ītelligit̄ pꝰ ipsuz ens rōe ordinis qui ē int̄ ens 7 nō ens est ꝺicē q̄ nō ens ītelligit̄ rōe ipius nihil qꝺ nihil ē ꝺicere ¶ Sitt si ipm̄ nō ens ē pꝰterius ente ista pꝰteriozitas ē in ñ ente. non ens aūt nihil ē. 7 qꝺ ē ī nō ente nihil est. ḡ illa pꝰtiozitas nihil ē. ḡ ꝓ nihilo relīqt. ¶ Ꝟ ꝺicēs q̄uis nō ens nihil sit realit̄ tamē est aliqꝺ scīn ītellectuz. 7 sic ordo ent̄ ad nō ens erit aliqꝺ. ¶ Cōtra ordo aliq̄z duoꝝ rōe cuiꝰ unū illoz ītelligit̄ pꝰ alto ꝺeb eē pus nālit̄ añq̄ illa intelligant̄. sicut ordo int̄ aīal 7 hoīez rōe cuiꝰ aīal ītelligit̄ pus q̄ hō est realit̄ pꝰ q̄ ītelligāt̄ illa siue sit ōdo istoꝝ scꝫ suas subas siue scꝫ suos mōs eēndi. ¶ Si igit̄ int̄ ens 7 ñ ens est ordo rōe cuiꝰ pus ītelligit ens q̄ nō ens. iste ordo ē pus nālit̄ q̄ intelligat̄ non ens. 7 sic ad saluādū idēptitatē istius ordinis nō sufficit ꝺicere q̄ nō ens sit aliqꝺ scm̄ ītellcm̄. ¶ Alīi īueniūt ꝺixisse. q̄ ñ ens ītelligit̄ p spēm entis 7 ꝟ p istū modū. qa spēs entis p̄ ducit ī cognē entis 7 otinuat̄ ītellectio entis aliq̄ tpe. 7 tūc in ultimo instāti illius tpis ipa spēs entis impio uolūtatis ducit ī cognitōz nō entis. 7 sic ñ sil' intelligit ens 7 non ens. ꝟ successiue. 7 spēs end q̄ ꝺe se ualet ad cognitōz entis 7 nō entis p impiū uolūtatis ꝺetminat̄ ad cāndū cognitōz nō entis 7 alit̄ ñ cāret eā. ¶ Ꝟ mihi ur̄ ꝟ eē inconueniēt̄ ꝺictū. qa ipiū volūtat̄ nō est aliud realit̄ nisi ꝺsideriū uel appetere ipius uolūtatis ¶ Vñ ꝺicere q̄ spēs entis ducat in cognitōz nō entis p impiū uoluntatis ꝟ ē ꝺicē q̄ hꝰ spēs ducat ī cognitōz nō entis p ꝺesideriū uolūtatis aut appetitū. q̄. s. uolūtas appetit aut vult ītellectōz ipiꝰ nō entis. ostat aūt q̄ volūtas ñ vult nec appetit aliqꝺ aut ꝺesiderat aut impat aut quōcūq; uolueīs noīare nisi illud sit cognitū pus ab ītellcū 7 sic añq̄ uoluntas ꝺesideret, uel impet q̄ spēs entis ducat in cognitōz ñ ent̄ 7 nō pōt ītelligi ītellectō ul' ītelligeī non entis nisi intelligat̄ non ens uel simul uel pus 7 sic añq̄ spēs entis ducat ad intellectiōz non entis oportebit ītelligi nō ens. 7 p oās spēs entis ñ ducit ī cognitōz ipius nō entis cuiꝰ oppoītum ipi ꝺicunt.

¶ His ꝺsideraꝫ ꝺico aliū modū scꝫ quē intelligit̄ ñ ens. p̄mittēdo pꝰ q̄ non ens ꝺr̄ tripl'r scm̄ ꝺm̄. iz°. metha ph̄. ꝺm̄to iz°. ¶ Vno° ꝺr̄ ñ ens ꝺ ñ ente simpl'r

qđ nō hēt eē nec ymaginatōz ut dicit. secūdū est nō ens qđ est ī mā. s. ꝑuatō fozmaꝛ. tertiū est ens ī potētia qa ens in potentia dr̄ nō ens. i. non ens actu.

Alteriꝰ accipio. qꝺ sicut ens n̄ ē aliud realit̄ nec scdz tōz nisi suba q̄titas q̄litas ⁊ reliqua entia. qa ens nō hēt tōz unā distinctaz ꝑ a tōe sube ⁊ q̄titatis ⁊ aliozꝝ entiū. utz 4° methaꝑ. ita nō ens non est aliud nisi nō suba nō q̄titas nō q̄litas ⁊ hꝰ. ita qꝺ sicut ens nō est uezꝝ uniuocū ita nō ens qđ ē ottadcōziū entis n ē ꝺe vuniuocū. Et tūc dico qđ nō ens simplr̄ sic ītelligit̄. qa ītelligit aliqđ ens diuersum ab alio ētē de quo qđē ente uerificat̄ ottadcōziū altiꝰ. ꝺbi gra. nō suba ītelligit̄ intelligēdo q̄litatē ut diuersa est a suba. de qua qđē q̄litate uerificat̄ ottadictoziū subē s. nō suba. uel ītelligēdo quodcunqꝫ aliud ens quod nō ē suba. Et ita dico de quocūqꝫ alio nō ente oppo sito alicui enti. s. qꝺ ītelligit̄ ītelligēdo aliud ens diuersū ab illo ente de q̄ ente diuerso verificat̄ ottadictoziū illiꝰ entis. ut nō hō ītelligit̄ ītelligēdo asinuꝫ uel qđcūqꝫ aliud ens de q̄ est uezꝝ dicē qꝺ illud est n̄ hō. ⁊ scdm illū modū nō ens ītelligit̄ ītellectiōe cui cōzespōdz aliqđ ens positm̄ ꝑ obo. hꝰ ät mō ponēdo n̄ ens ītelligi possent saluari oīa que coīt̄ vere dicūt̄ de n̄ ente. dr̄ aūt qꝺ unū ottadictoīozū ē nō ens simplicit̄ siū totalit̄. ⁊ ī hꝰ differt a ꝑuatōe. ⁊ hꝰ qđē uerū ē ꝑ tāto. qa ottadictoziū negatm̄ alicꝰ entis ulr̄ verificat̄ de quolꝫ ente alio ab illo cuiꝰ est ottadictoīū ⁊ nō est determīatū ad aliqđ unū ens ꝑcise. ꝺbi gra. nō hō dr̄ de q̄lꝫ alio ab hoīe siue sit ens ī aīa siū extra aīam. ⁊ sic est ulr̄ nō ens. i. ulr̄ ꝑdicat̄ de quolꝫ qđ n̄ est hō. nō tn̄ sic est non ens qꝺ oīo sibi repugnet oīs entitas. qa iā nō uerificat̄ de aliq̄ ente qđ est falsuꝫ. ß mō ꝑdicto ꝑuatō nō ē nō ens ulr̄. qa nō uerificat̄ de quolꝫ ente alio ab ipo hītu. īmo de aliq̄ determīato ente ut de subo ī q̄ est aptitudo ad illū habitū. ut cecitas nō ꝑt dici de quolꝫ ī quo nō ē uisus uel qđ nō hēt uisū. ß solū de subo qđ ē aptū ad uisum. Vn̄ nō ē uezꝝ dicere lapidē eē cecū. Vnū g̃ ottadictoziū est n̄ ens simplr̄ ⁊ ulr̄. qa ꝑdicat̄ de quolꝫ qđ nō ē illud qꝰ est ottadictoziū ⁊ sic est ītelligendū. Itē de n̄ ētē dicit phs qđ nō ens non otingit scire. ⁊ hꝰ idubitāt sic ē uerū qꝺ ens cuiꝰ ottadictoziū ꝑdicat̄ de aliq̄ nō otingit scire uera scīa de illo. ꝺbi gra. nō hoīem non otingit scire eē hoīez ⁊ silr̄ omēsurabile qđ includit ottadictoziū diametri nō otingit scire de diametro ⁊ ulr̄ non ens aliqđ nō otingit scire de illo ente. sed illud qđ ē nō ens aliqđ ut puta nō suba bn̄ ꝑt scīri de aliq̄ alio ente. Itē dr̄ qꝺ n̄ entis n̄ sūt spēs ⁊ dr̄ie ⁊ hꝰ sine dubio uezꝝ ē. qa entis đ q̄ ꝑdicat̄ ottadictoriū alcius entis ut ītelligēdo q̄litatē ꝑ suā spēz ītelligit n̄ suba ⁊ ꝑcipue ītelligēdo q̄litatē ut ē qđ diuersuꝫ a suba ⁊ sic de alīs multis. Dr̄ aūt multis qꝺ nō ens nō solū ītelligit̄ hꝰ mō. s. ītelligēdo aliqđ aliud ens. uezꝝ etiā ītelligit̄ ītellectōe q̄ n̄ est alicꝰ obi positiui. ß ꝑt oē obm positiuū. qđ posset sic ꝓbari. qa ostat qꝺ ītellectꝰ pōt ītelligē ītellectōez q̄ nō ē alicꝰ obi positiui qđ pz. qa de hꝰ ītellectōe pōt aliqd enūciare ut qꝺ talis intellectio sit opatio ītellcūs. ⁊ qꝺ hꝰ ītellecᵒ non est eadē cū ītellectione obi positiui ⁊ hꝰ multa. tūc arguo sic. Illa ītellecᵒ q̄ nō ē alicuiꝰ obi positiui. aut ē ens aliqđ. aut pure oīo n̄ ens. si ꝑa est oīo non ens g̃ ītellcūs ītelligēs eā ītelligit oīo nō ens ītellectōe q̄ nō ē obi positiui. si illa ītellecᵒ q̄ nō ē alicuius obi positiui ē aliqđ ens. oz qꝺ sit ī ītellectu. ⁊ sic ītellcūs ꝑ eā foralit̄ intelliget ⁊ tn̄ nō ītelliget aliqđ obz. qa ponit̄ qꝺ illa ītellecᵒ non sit alicꝰ obi positiui. pz g̃ qꝺ ītellectus pōt ītelligeꝛ ītellectionē q̄ nō ē alicꝰ ētis uel obi positiui. ⁊ hꝰ ē ītelligere nō ens uel ꝑter qđcunqꝫ ens obm intellectōis. Ꝝ ꝺsiderandū qꝺ hꝰ intellecᵒ simplex nō pōt eē uera. qa ueritas ītellcūaꝫ est eius ꝺfozmitas ad illđ qđ ītelligit̄. ꝺfozmitas āt ē quidā respcūs. ⁊ ille respectꝰ nihil ē cꝰ termin⁹ est nihil. cū g̃ nihil ponat̄ tmin⁹ hꝰ ꝺfozmitatis. qa illa ītellecᵒ n̄ ponit̄ rspcū alicꝰ obi positiui. pz qꝺ illa ꝺfozmitas nihil ē. ⁊ sic si illa ītellecᵒ eēt uera. oportēt qꝺ eēt uera ꝑ nihil. nec etiā pōt eē falsa. qa circa ītellectionē simplicē non ē falsitas. ut uult phs ī isto caᵒ.

Cōsiderandū etiā qꝺ talis ītellectō n̄ fit ab aliq̄ ꝑ spēm illius qđ ītelligit̄. qa oīs spēs ꝑ quā intelligit intellcūs fit ab aliq̄ ente. mō ꝑ illā ītellectionē non pōt ītelligi aliqđ obz ens positiuū. Vnde nō ꝺtīgit ītellecᵒ hꝰ ꝑ spēm illius qđ ītelligit̄. s. nō entis. ß ꝑ spēciē ētis cuiꝰ ottadictoziū ē illud n̄ ens. ita qꝺ eadē spēs pficit ītellcm̄ ad cognitionē entis ⁊ ad cogniti onē nō entis ß diuersimode. qa ꝑ ducit ad cognitōz entis ⁊ deinde cū ipa fuit ꝓncipiū ognitōis ētis erit ꝓncipiū cognitōis n̄ entis si otingat nō ens ītelligi ita qꝺ fuisse ꝓncipiū cognitōis entis ē q̄ disꝑō ipius spēi ad hꝰ ut cāet ītellectionē nō ētis eo mō q̄ pōt eā cāre. Et si q̄rat̄ qđ sit ꝓncipiū actiuū illiꝰ ītellectionis n̄ entis. puto qꝺ sit ꝺtus ītellectꝰ agētis sicut ⁊ aliaꝛ ītellectōz. ut ꝓbatū fuit ꝓus. Queret aūt aliqs ultius q̄re ītellectꝰ agēs ī tpe illo ulr̄ in instāti quo fit ītellecᵒ entis ī intellectu ītorato spē entis nō agit simul ipaꝛ ītellectōz non entis. cū. n. agens est ꝓpiquū passo disꝑō ⁊ nō ē aliqđ ꝑdīmtuz ur̄ qꝺ debz agere suū effcm̄ ꝑcipue si est agēs p nāz. Nec ē dicendū qꝺ requirit̄ uelle. s. qꝺ hꝺ uelit ītelligē ipz n̄ ens añq̄ ītellectꝰ agens agat eiꝰ ītellectōz. hꝰ. n. ē remotū ꝑ⁹ sufficiēt. qa sic opōtēt qꝺ ītellectꝰ ꝑ⁹ ītelligeret nō ens añq̄ ītellectꝰ agēs agēt ītellectionez n̄ ent eo qꝺ uolūtas n̄ refert̄ nisi ī cognitū. Et fozte ē breuit̄ dicendū. qꝺ oū ītellectꝰ possibilis intelligit ipm ens ꝑ eius spēz nō ē oīo sufficiens disꝑsitꝰ ad ītelligere non ens. qa ad hꝰ qꝺ sit sufficiens disꝑsitus ad ītelligendū nō ens requirit̄ qꝺ sit ꝓuatus ītellectiōe entis. ita qꝺ hꝰ ꝓuatio ē disꝑō neciō requisita. sicut ꝓuatio fozme aīal̄ neciō requirit̄ ad foraz cadauerꝭ.

Et hꝰ occurrit unū mirabile qđ ē illud qđ cāt ꝓuationē illā ītellectiōis entis. Qz si dicat̄ eē ītellcūs agēs. hꝰ ē difficile. qa ipe natꝰ ē illā ītellectionē facer̄ ⁊ ꝺseruare. nec spēs entis. similr̄ nec ītellectꝰ possibil nec fantasma entis cābit illā ꝓuationē. utz cuilꝫ ītelligenti. Et idē dubiū ē ottā illos q ponūt ipsam spēm ītelligibilē eē ꝓncipiū actiuū ipius ītellectōis siū hꝰ sit īmeditae siū mediāte uirtute supaddita ut aliqui ꝺsitent. Et fozte dicendū ē qꝺ uirtus ītellectus agentis uel spēi ꝑ quā natus ē facē ītellectōz nō entis est alia ab illa ꝑ quā natꝰ ē facere ītellectōz entis. Et similit̄ diceret̄ de uirtute spēi ītelligibilis ⁊ sic n̄ erit idē actiuū īmediatū ⁊ corruptiuū eiꝰ deꝫ effectꝰ ꝑ eandē ꝺtutē oīo. Et utinā ꝺgscerē quid uezꝝ sit de isto q̄sito difficili. hꝰ tamē possunt illis esse occasio ꝓquirēdi. Ꝝ qs aūt querat q̄lit̄ ītelligit illud nō ens qđ ē ens ī potētia. s. mā. hꝰ est īgrendū

ī ꝑ phicoꝝ nō aūt h. Sed ꝺ nō ente qꝺ ē ꝑuatō foꝛe ī mā puto ꝙ sic pōt ītelligi. ꝙ ītellectꝰ ītelligit aliq̄ foꝛmā que nō pōt eē sil' cū alia ⁊ cuꝫ hꝫ ītelligit aptitudinē subiecti ad illā aliā foꝛmā. ⁊ sic ītelligit puationē. ꝟbi gr̄a. tenebꝛa ītelligit' ītelligēdo aliquez situ coꝛpis illuīantis respectu oyaphani cū q̄ nō pōt stare luꝛ ī oyaphano ⁊ ītelligē aptitudinē oyaphaī ad lucē. ⁊ similit' ꝑuatō foꝛe ignis in mā aque ītelligit' ītelligēdo aptitudinē illius māe ad foꝛaz ignis ⁊ ītelligēdo ipam foꝛaz aque cū qua nō pōt simul eē foꝛma ignis ⁊ sic in alīs sil'ib⁹. ⁊ sic foꝛte ītelligo ꝙ ꝑuatō ītelligit' ꝑ spēm hītus nō quidē ꝑ spēm illius hītus cuiꝰ ē ꝑuatō. hꝫ ꝑ speciē alicuiꝰ alt'ius hītus cū quo nō pōt stare illa foꝛma. Si qs aūt ꝺicat ꝙ in ītellectu ꝑuatōis req̄it' uel accipit' ītellectō aptitudinis ad hītū ⁊ cū hꝫ ītellectō negationis illiꝰ hītus q nō ē ītellecꝰ alicꝰ positiui ꝺbi tūc oꝑtebit ꝺicere mō ꝑꝰ ꝺicto ꝺe ītellectiōe ñ entis Ad ꝑmā cū ꝺr̄. qꝺ ñ ē unū ñ pōt ītelligi. ista pōt negāi. ⁊ ad auctoritatē Aꝝ. ꝺi. ꝙ nihil ꝺtingit ītelligē nō ītelligentē vnū. ueꝝ ē ꝙ qui nō ītelligit unū nō ītelligit unuz nisi ītelligit aliqꝺ ens positm̄. hꝫ bn̄ pōt ītelligē sine eo ꝙ ītelligat unū. i. ens ꝺiuisuz ⁊c. Ad ofirmationē pōt ꝺici p idē. s. ꝙ nō unū ītelligere est nihil ītelligere. i. nō est ītelligere aliqꝺ ens. hꝫ nō seq̄t ꝙ hꝫ nō sit ītelligere. Ad aliā ꝺicēdū sicut ꝺr̄ ibidez ⁊ cū arguit' ꝙ ens ītelligit' ꝑ suā spēm. ueꝝ ē ꝑ. ⁊ iō nō ens nō intelligit' ꝑ ꝑ illā. hꝫ ꝑ mō ꝑus ꝺicto. Sed miꝝ ē cū aliqꝺ ens nullū realē ꝺrdinē hēat ad ipz ñ ens nec ecꝛa ut ꝑus ꝺictuz ē. eo ꝙ respectus nihil ē cuiꝰ termin⁹ nihil est. nō ens aūt nihil ē. q̄re ꝑ spēz alicuiꝰ end magꝫ ītelligit' nō ens ꝑꝰ ītellectionē illiꝰ entis q̄ aliquod ens ? ꝟbi gr̄a. cū hꝺ nullū realē oꝛdinē hēat ad nō hoīez qꝺ ē oīo nō ens. imo nullam realē hītudinē. q̄re ꝑ spēm hoīs ītelligit' nō hꝺ ꝓꝛet qꝺcūq; ens ob̄m magꝫ q̄ lapis uel asinꝰ ? Vellē scire qꝺ hic sit ꝺicendū. si ꝺiceret ꝙ ens opponit' nō enti.

Cōtra. oppositō ē q̄dā hītudo ⁊ hītudo ē respectus ⁊ sic iꝺ qꝺ ꝑꝰ Ad aliā cū ꝺr̄. ꝙ ītellectio eēt maioꝛ entitaꝛ q̄ illud qꝺ ītelligit' ꝺr̄ ꝙ nō ē incōueniens ꝺe illo qꝺ ītelligit' ꝑ spēm alterius ⁊ qꝺ nō ē aliqꝺ positm̄. Ad aliā negeꝛ oña. ⁊ cū ꝺr̄. qꝺ eē ob̄z itellectus ē eē respectiuū ul' relatiuū. ꝺicūt aliq ꝙ uerū est eē ob̄m ī rōe mouētis uel agentis actum. hꝫ esse ob̄m ī rōe terminātis actuz nō est eē respectiuū uel relatiuū. ⁊ sic ipm nō ens ē ob̄z nō qꝺē ut motiuuz uel actiuū sed ut terminatm̄. Sed hꝫ est mirabile ꝙ nihil sit terminꝰ alicuiꝰ entꝺ. nō ens aūt nihil ē Tē esse terminū ul' est eē aliquid. uel nihil. si nihil tunc eē ob̄m ī rōe terminātis uel termī ē eē nihil. ⁊ sic ꝑ nullo relinquat̄. Si uero eē terminū uel termīatiuū ē aliqꝺ ens. uel est ſuba ⁊ sic non ens qꝺ est ob̄m in rōe termīanꝺ uel termī ē ſuba. uel accns ⁊ sic adhuc ipm nō ens ē ens. qa accns ē semꝑ alicuiꝰ entis. utz 7° methaꝑh. Iō ꝺicerēt aliq ꝙ puꝝ nō ens nō est ob̄m ītellectꝰ hꝫ ē negatō ob̄z ⁊ sic ītelligit'. Sed mirabile ē si ipm nō ens nō est ītelligibile. ītelligeꝝ. n. nō ītelligibile. Si uero ē ītelligibile. g̈ est ob̄m ītellectus. Cꝫ ꝺiceret' ꝙ ē ob̄m ītelligēdi nō ꝑ se hꝫ ꝑ accidēs. s. ꝑ spēm entis. ⁊ tñ spēs entis ē oīo sepata a nō ente ⁊ eꝰ. nec spēs entis ē aliqꝺ nō ētis. nec suba nec accns nec ꝑs. ⁊ iste ē mirabilis modus ꝑ accnlitatꝺ. Nō possū ꝑꝰ. imo oꝛ adhuc ꝺcedē si bn̄ ꝺducat' ꝙ ītellectus ītelligit nō suuz ob̄m ꝑmū. nec aliquid ꝺtentū sub suo obo ꝑmo. s. sub ente. nec hns realez hītudinē ad ens. nisi ꝺicas ꝙ ipz nō ens ꝺtinet' sub ente. qa ens etiā significat negatōes ⁊ ꝑuatōes. utz 4° methaꝑh. Ad aliud ꝺr̄. ꝙ ītelligibilis ⁊ ītellectus ē unus actus cū aliqꝺ ītelligit' ꝑ spēm ꝑꝑam ul' tanq̄ motiuū ītellcūs ⁊ alit' nō. ⁊ sic bn̄ posſez soluēr rōz in ꝺtrariū ꝺicēdo ꝙ nunq̄ non ens ītelligit' nisi ītelligēdo aliqꝺ ens mō ꝑdicto. Et cuz ꝺr̄ ꝙ aliqs pōt ītelligere ītellectionē q̄ nō ē aliꝰ entis positiui pōt ꝺici ꝙ nō sit ueꝝ nisi solū uocalit'. s. scꝺm ꝙ pōt ītelligere istā uocē intellectio que nō est aliꝰ entis positiui. nec pōt aliqꝺ enūciare ꝺe hꝰ ītellectiōe nisi sp referendo ad uocē. Et rogo te ut bn̄ ꝺsideres in isto. qa foꝛte audebis asserere illud qꝺ ꝺubito. s. ꝓpt̄ iconsuetudinē ⁊ fecit mihi ānietatē ꝙ q̄lz ītellectio ꝺeb⁹ hr̄e respcm̄ aliquē ad illꝺ qꝺ ꝺr̄ itelligi illa ītellectiōe. s. ad ꝺformitatē. alit'. n. nō eēt tō q̄re ītellectio eēt illiꝰ pꝰ q̄ alteriꝰ. ītellectio g̈ nō entis ꝺeb⁹ hr̄e ꝺio respectū ꝺtermīatū ad ñ ens. respectꝰ aūt nihil ē cꝰ terminꝰ nihil ē. ⁊ ipm nō ens nihil ē. ⁊ sic ipaz ītellectionē nō entis hr̄e respcm̄ ad ñ ens est ipaz hr̄e nihil ad nō ens. Et qualit' hꝫ euaderet' ut ītellectui sufficeret nescio. nisi ꝺicat' ꝙ ꝓma ꝓꝓ est uera ꝺe ītellectiōibꝫ entiū ⁊ nō ꝺ aliis. ita ꝙ itellectio nō entis nullā ꝺformitatē hēt nec ad ens nec ad nō ens. ⁊ sic ꝺr̄a a qualz alia ītellectiōe. Ꝫ quoꝰ ꝺistīgueret' ītellectio nō hoīs ab ītellectōe nō asini foꝛte ꝑ uirtutes agentes ⁊c.

Videtur autē sensibile ⁊c.

Querit' circa istud capitm̄ sup illā pticulā. ꝓpt̄ qꝺ nequaq̄z sīn fantasmate ītelligit aīa. Vtz illud ꝺictū Aꝝ. sit ueꝝ. s. ꝙ aīa hūana nequaq̄z ītelligit sine fantasmate ⁊ sit q̄stio Vtrū aīa hūana possit intelligere sine fantasmate. Arguit' ꝑ ꝙ sic ꝺuabꝫ auctoītatibꝫ ꝺm̄. ī isto 3°. ꝓma est ꝺmēto 7° ubi ponit. ꝙ ymagīatiua memoꝛatiua ⁊ cogitatiua nō sunt nisi ī loco ꝟtutis sensibil'. ⁊ iō nō ꝺigem⁹ eis nisi ī abñtia sensibilis. ⁊ sic uī ītelligere ꝺm̄. ꝙ in pñtia sensibilis pōt res intelligi sine istis uirtutibꝫ. alit'. n. nō solū ꝺigem⁹ eis ī abñtia sensibil'. hꝫ ī pñtia. ⁊ si pōt ītelligi sine istis ꝟtutibꝫ sequit' ꝙ sine fantasmate. qa fantasma nō ē aliꝺ nisi spēs exns ī aliqua haꝝ ꝟtututū. ut patuit ꝑus g̈ ⁊c. Itē ꝺm̄. ꝺmēto 33° ꝺicit. ꝙ cogitatō nō est nisi ī ꝺistinguēdo ꝺiuidua ipoꝝ itelligibiliū ⁊ pñtare ea ī actu q̄ eēnt apud sensū. ⁊ iō qn fuerit pntia apud sensum tūc cadet cogitatō. ⁊ remanebit actō intellectus ī eis. ecce ꝙ actus ītellcūs remanet ꝺficiente cogitatōe. ⁊ tñ magꝫ uī ꝙ cogitatio req̄rat' ad ītelligere q̄ fantasma. qa ꝺtingit aliquē hñtez spēm q̄ ꝺr̄ fantasma nō ītelligere. utz in ꝺoꝛmiēte Itē si itellectus nr̄ nō ītelligeret sine fantasmate seq̄ret' ꝙ ñ posset ītelligē nisi res q̄ꝝ fantasmata sunt. qꝺ uideꝰ falsū. qa ipe ītelligit se ipz ⁊ ītellectuz agentē ⁊ alias subas sepatas q̄ tn̄ ñ faciūt fantasmata. cū fantasma nō sit nisi spēs rei sensibil'. utz 2° hꝰ. Oppoītum ꝺr̄ plane auctoꝛitate Aꝝ. ī isto ca° ⁊ sil'r ꝺm̄. idē hēt' in ꝓhēio hꝰ libꝛi. Ad qō ꝺico ꝺuit' ꝙ ītellectꝰ hūanus nihil ītelligit ꝺe nouo sine fantasmate. i. nisi ad illud ītelligēdū aliq̄l'r ꝺisponat' ab aliq̄ fantasmate hūano. ⁊ accipio ibi fantasma ꝑ spēm existe ī ymaginatiua aut meꝺoꝛatiua uel cogitatiua hoīs. ⁊ hꝫ ꝺcło q̄ maīfesta ē ꝑ expientiā unicuiq; ⁊ ꝓuenientem sil'tudinē. Nā sensus nō sentit aliqꝺ nisi aliqꝺ sensibile sit aut fuerit sibi pñs. ītellectiue aūt aīe fantasmata sūt ut sensibilia sūt sensui. ut scribit Aꝝ. i līa. Itē nō eēt aliq̄ tō q̄re hꝺ nūc ītelligeret scꝺz intellcm̄ ⁊ ñ ꝑꝰ nisi ipe itellcūs īmutaret' ab aliq̄ existe ī hoīe ⁊ nō ꝑus ut manifestū est. cū g̈ quelz ītellectō noua quā ītellcūs nr̄ ītelligit ꝺnoīet ꝓꝑe aliquē hominē. imo etiā ꝺicūt aliq ꝙ ītellectꝰ ꝓꝑe ñ ītelligit hꝺ ꝑ ipm̄ ītellectuz tōalem. ⁊ est foꝛsan necessariū ut ad nouū ītelligere īmutet' ab aliq̄ eoꝝ q̄ sunt in hoīe ꝺ nouo ⁊ qd ē illꝺ nisi fantasma ? Nō. n. ē ꝺicendū ꝙ spēs reꝝ exñtes ī uirtute sensuū ꝑticulariū sufficient īmutarēt ītellectuz ad ītelligere. qa similit'

ſpēs que ſunt ī fantaſmatibꝫ bꝛutoꝝ ipſū īmutarēt cū ſint eiꝰdē ſpēi 7 nāe ut uī. ¶ Pꝛeterea q̄to magis aliqd ē ſpūale tāto magꝭ eſt ꝓpinquus ſcīm nām rei īmāli. ꝺſtat aūt ꝙ fantaſma ē magꝭ ſpūale q̄ ſpēſ q̄ ē ī ſenſu pticulari. 7 iō ꝓpinquus ē ſcīm nām ipi ītellectui īmāli. 7 p ꝺns magꝭ ꝺebꝫ eē motiuū ꝓpiquū ipius ītellectꝰ poſſibilis q̄ ipa ſpēs rei q̄ ē ī ſenſu pticulari. 7 foꝛte ꝫ eſt cā q̄re foꝛme ſenſibiles exiſtēteſ extra aīam nō īmutāt īmediate ītellectū q̄uis ſit eiſ ſufficiēt pns nō diſtīctꝰ ab eis loco 7 ſubo. qa ageſ ꝓpinquū 7 īmediatū ꝺebꝫ eſſe ꝓpinqus ī nā ipſi patienti ſicut ē poſſibile. mō ſpēs taliū foꝛaꝝ exntes ī ꝟtutibꝫ ꝓpꝛiis aīe hūane ſūt ꝓpinqoꝛes ſcīm nām ipi ītellectui poſſibili q̄ ſint ipe met foꝛme ſenſibleſ exntes ī matia. ¶ Dicemꝰ g̊ ꝙ ītellectꝰ nr nō ītelligit ꝺe nouo ſine fantaſmate hūano. i. niſi ad ītelligē īmuteť aut diſpōať aliq̄ťr ab ipo fantaſmate. 7 foꝛte tō hꝰ talis ē. qa ipe ītellectꝰ q̄ ītelligim ꝰ p ſui nām ē actus hoīs aliq̄ mō. 7 cū nō potuit eē actꝰ ĩhærens p ſe oꝛtuit ꝙ eēt actꝰ ſcīm appꝛopatōz. ita. s. ꝙ eiuſ opatio ꝓpꝛia 7 p̄ciſe ꝺependeret ab aliqꝺ exntibꝫ in hoīe 7 ſic ītelligit. ¶ Ad pmā auctoꝛitatē ꝺm. poſſet ꝺici ꝙ nō indiget iſtis uirtutibꝫ niſi in abntia ſenſibilis ex mō quo ī diget eis ī abntia ſenſibiľ. nā ī abſentia ſenſibilis indiget eis. 7 ꝫ mō ꝙ ipm ſenſibile abſens nō cog̊ſceret niſi p eas. nec aīal moueret ad ipſū ſenſibile niſi p eas. ß ī pntia ſenſibilis nō ſic īdiget eis ꝙ nō ognoſceret ſenſibile niſi p eas aliquo. īmo ipm ſenſibile ꝓpius bñ cog̊ſceret ab alia uirtute s. a uirtute pticulari. i. a ſenſu pticulari 7 moueret aīal ad ipz aliq̄ mō. tñ ī pntia rei 7 ī abntia ſp īdigꝫ iſtis uel aliq̄ iſtaꝝ ad ītelligendū ß nō īdiget eis in pntia ſenſibilis ad cog̊ſcendū ipm ſenſibile ꝓpium aut cōe. q̄uis etiā ī pntia īdigeamꝰ ꝟtute cogitatiua ad cog̊ſcēdū aliquas ꝓpetates nō ſenſatas. ut bonū malū utile nociuū 7 hꝰ talia. ¶ Propt expōez 7 ītellectū altius auctoꝛitatis cōſideranduz ē diligenť ꝙ aliqñ uirtus cogitatiua ex aliquibꝫ ſenſatis foris. s pntibꝫ uel futuris elicit aliquā ītentionē. i. foꝛmā ñ ſenſatā quā iudicat eē pntē uel futurā ī poſtez. 7 ꝫ p quandaꝫ ſimilitudinē quā ꝺſideꝛat inteꝛ ipas res pntes 7 ꝓteritas. 7 ꝺingit ꝙ hꝰ mōi iudiciū uirtuꝺ cogitatiue ꝺe aliqua ꝛe nō ſenſata pnti aut futura ē uerū ſicut ſi actu ſentireť. 7 hꝰ pōt haberi exēplum mꝫtiplicit ī rebꝫ nālibꝫ 7 uolūtariis 7 artificialibus. In rebꝫ nālibꝰ q̄ꝺem ꝺingit ꝙ uirtus cogitatiua p ſpēs reſeruatas ī ymagīatiua 7 mēoꝛatiua cogitat ꝙ pꝰ nubē magnā ī hyme apparentē ſolet cadere pluuia. 7 ꝫ freq̄nť fuit uiſū 7 ī mēoꝛatiua reſeruatū eſt. 7 tūc cū appet aliq̄ talꝭ nubes magꝝ ī hyme uirtꝰ cogitatiua cogitat ꝙ cito poſt cadet pluuia. 7 ꝺtīgit eē uez ut iudicat. 7 ſic ꝺ aliis mꝫtis futuris q̄ cogitantť uera cogitatiōe euenire ſibi ī futuro. ¶ Sicť cū aliqs uiꝺet ꝺuos hoīes ꝺuenire ad īuicē enoꝛmiť. 7 ꝺnuz uerꝫ offendere aliū. cogitat ꝙ vnꝰ pcutiet reliquuz 7 eueīet ſicut cogitauit. ſicť ī aliis mꝫtibꝫ. 7 ꝫ voluit ꝺicere ꝺm. ī iſtoz°. ubi ꝺicit ꝙ virtus cogitatiua ſicut ꝺeclaratū ē in li° ꝺe ſenſu 7 ſenſato qñ īuenit ſe cuz ꝟtute foꝛatiua. i. mēoꝛatiua 7 ymagīatiua cogitādo s. aliqua ꝓterita aut pntia p ſpēs reſeruatas in iſtis virtutibꝫ īnata ē pntare. i. pntialiť cogitare ex ymagībꝫ reꝛ aliquā foꝛaz quā nunq̄ ſenſit ī eaꝺ ꝺiſpōe ſcīm quā eēt ſi ſenſiſſet fide 7 īfoꝛatiōe. 7 iſta opatione virtutis cogitatiue mꝫtū utunť artifices ſubtiles q cogitāt aliq̄ artificialia que nūq̄ uiꝺerūt ut coīť ꝺr ꝺ q̄ꝺā fabꝛo ꝺ q̄ mihi narratū ē ꝙ ipſe fecit ex cogitatōe quāꝺā ſeratutā quā nullꝰ ſine fractōe potat apire niſi ipe ulꝫ aliqs ab eo ꝺoctꝰ. 7 nūq̄ uiꝺetat ei ſiłem ß ſolū ꝺictū fuit ei. ꝙ vnꝰ aliꝰ feceāt unā talē. Et ſicť phiſonomi qꝺā ex ſenſibilibꝫ figuꝛis cogitāt ꝺditiōes occłtas p̄teritas aut futuras ulꝫ pntes

Et aſtꝛologi ſimiliť 7 medici iudicāt ꝫ mō p ꝟtutē cogitatiuā ꝺe iudiciis futuris. 7 iō ſubdit ꝺm. ꝙ ītētio cogitatōis. i. cogitātis ꝺe rebꝫ occultis nihil aliꝺ ē q̄ ꝫ. s. ut uirtus cogitatiua ponat tē abntē a ſenſu q̄ tē ſenſatā cogitādo eā. 7 iō ꝺphensibilia. i. cogitabilia hūana ꝺiuiꝺunť ī ꝫ duo. s. in ꝺphensibile & pncipiū ē ſenſus. i. qꝺ cog̊ſcit a ſenſu pticulari. 7 cognoſcibile cuiꝰ pncipiū ē cogitatiua. i. qꝺ cog̊ſcit a cogitatiua. ¶ Dico g̊ ad ꝓpoſitū exponēdo ꝟba ꝺm. ꝙ cū hꝰ īdīdua q̄ ꝟtꝰ cogitat cogitatīa eē futa fuerit pntia ſenſui. tūc cadet. i. ꝺeficiet cogitatō qua. s. cogitabāť eē futura 7 remanebit actio ītellectꝰ ī eis. i reſpectꝰ eoꝝ. s. q̄ ītelligūť. nec tñ ſic ꝺeficit cogitatō ꝙ nullo mō virtus cogitatiua cogitet ea. ß mō p̄dicto. Et ſi tu meliꝰ ītelligēs hꝫ uerba ꝺm. tāto melius ē mihi. tñ uī ꝙ hꝫ ītentio ſit ſaꝺ tōabilis ad ꝓpoſitū. ¶ Ad tōz ſeq̄ntē cū ꝺr. ꝙ tūc ītellcūs nr nō itelligēt niſi ẑc. poſſumꝰ ꝺicē. ꝙ intellcūs hūanꝰ nō ītelligit aliqꝺ ꝺ nouo niſi ſit fantaſiabłe ulꝫ ſcōz ſe ipz ulꝫ q̄tū ad ſuū effcm̄ īmediatū. ulꝫ q̄tū ad aliqd qꝺ coopaťad eiꝰ effectū. mō q̄uis ītelligētia ſepata ñ ſit fantaſiabilis ſcīm ſe ipam. tñ effcūs eiꝰ īmediatꝰ ut puta motus celi bñ ē cogitabiłꝫ uel fantaſiabilis. 7 ꝫ ſufficit ad ꝓpoſitū. ß ītellectus agēs 7 poſſibilis nō hēnt fantaſmata nec eoꝝ actus ꝓpꝛiꝫ. tñ actꝰ iſtaꝝ ꝟtutū aliq̄ mō ꝺepēꝺet ab ipis rebꝫ fantaſiab. qa ītelligere qꝺ eſt actus ītellcūs poſſibilis ut ſubiecti 7 ītellcūs agentis ut efficiētis nō ꝺtingit niſi recepta ſpē ītelligibili ab aliq̄ fantaſmate. Et ut ſit ad unū ꝺicē ñ ē ītelligendū ꝙ fantaſma ſemp ſit neceſſariū ad ītelligeť ſic ꝙ fantaſma rei que ītelligiť ſit neceſſariū ß ita ꝙ ipz fantaſma facit aliqd ad ītellectōz cuiuſcūq; qꝺ ꝺ nouo ītelligiť. utz ꝺſideꝛāti p̄dicta. ¶ Cū. n. ītellectꝰ agens nō cog̊ſcať niſi p ſuā opationē q̄ eſt facere intellectōz qꝺ ñ pōt face niſi ī ītellcū poſſibłī diſpoſito p aliquā ſpēm 7 ipm fantaſma facit aliquā ſpeciem ītelligibilē q̄quo° ut ꝓꝰ apparuit. ſequit ꝙ fantaſma ſit neceſſariū ad ītelligendū ipm ītellectuz agentez q̄uis ītellectꝰ agēs nō hēat fantaſma. ¶ Siłt pōt ꝺici ꝺe ītellectu poſſibili ꝙ ipe nō ītelligit niſi p ſpēm ulꝫ p actum q ē ītelligē ut pus apparuit. Vñ ꝺubitāť fantaſma qꝺ ē neceſſariū ad ſpēm ītelligibilē ē etiaz neceſſariū ad ītellectiōez ītellectꝰ poſſibilis. 7 ſic ꝙ quare 7 quo° nequaq̄ ītelligit ſine fantaſmate aīa humana ẑc.

XXXVI

Toio aūt in actione ẑc.

Hic queriť Vtꝛ ītellectꝰ pꝛacticuſ 7 ſpeculatiuꝰ ſint ꝺiuerſe potentie aīe. Et äguiť ꝓ ꝙ nō. qa ille potētie ſūt eeꝺē quaꝝ actus ſunt idē. ß ſic eſt ꝺe iſtis. nā actꝰ ītellectꝰ ſpeculatiui ē cognitō ꝟa ſine actōe. i. nō oꝛdinata ad ꝓductionē rei ſpeculate. Actus aūt ītellcūs pꝛacticī ē cognitō uera ī actiōe. i. oꝛdīata ad ꝓductōz rei cognite p ītellectuz pꝛacticū 7 utraq; iſtaꝝ eſt ī eoꝺē genere s. ī genere boni. ita ꝙ cognitō uera ſine actione eſt bouū ītellectus ſpeculatiui 7 cognitō ꝟa ī actione ē bonū ītellectꝰ pꝛacticī. Simiłť cognitō falſa ī actōe eſt in eoꝺē genere mali cum cognitōe falſa ſine actione g̊ ẑc. ¶ Oppoſitū arguiť. qa ſicut ſe hēt habitꝰ ſpeculatiuꝰ ad hītum pꝛacticū. ita ītellcūs ſpeculatiuus ad ītellcm̄ p̄cticū p ſueīentē ſiłitudinē. ītellectus. n. ſpeculatiuꝰ eſt ſubiectū hītus ſpeculatiui 7 pꝛacticus pꝛacticī. ß hītus ītellcūalis ſpeculatiuꝰ ñ eſt idē cū hītu pꝛactico. īmo ſunt multū ꝺiuerſi. ut ſatis pz 6° ethicoꝝ 7 6° methaphꝫ. 7 ex oppoſito ꝺiſtinguiť g̊ ẑc. ¶ Ad ītellectū qōis ꝺſideranꝺū eſt qꝺ ſit ens ſpeculabile 7 qꝺ opabile. 7 ex hꝫ faciliter uiꝺebiť ꝓpoſitū. qa actus ꝺiſtinguūť p oba uel cognoſcunt ꝺiſtingui. 7 potentie p actus. ut pz 2° huiꝰ

7 6° ethicoꝝ. ¶Dico ꝙ̄ saluo meliō iudicō. ꝙ ēs ſpe-culabile ꝓprie eſt ens qđ nō ꝓducit ab hoīe nec per actōꝝ nec p factionē nec p eius cognitionē. ß solū cognoſcit ab ipō hoīe ſicut hō pōt cognoſcere celū itelligētias7 hm̄. 7 nō pōt facere ipm celū. 7 ſilit̄ de aliis entib⁹ quoꝝ hō nō eſt factor per ſe ß solū cognitor. 7 de talib⁹ entib⁹ ē pĥia ſpeculatīa. utz 6° methaphi. ¶Z opabile generaliť loq̄ndo ē qđcūq; ēs ꝓducibile ab hoīe p eius cognitōz 7 deſideriū ſiue ꝓducat ab hoīe ꝓductiōe que ē actio īmanēs ī agente ſiue ꝓductōe que ē actio trāſiens ī māz exteriorē ut habet diſtingui 6° ethicoꝝ. ¶Et qa oē ens uel ē ꝓducibile ab hoīe uel nō ē ꝓducibile ab hoīe ß solū cogſcibile iō credo ꝙ oē ens uel eſt ſpeculabile uel opabile. ex q̄ ulti⁹ ſeq̄t. ꝙ oīs ſcīa uel ē de ente ſpeculabili 7 ſic ē ſpeculatiua. uľ ē d ēte opabili 7 ſic ē practica. ꝓpť qđ multū peccāt illi q dicūt logicā nō ee ſpeculatiuā nec practicā. ß de hm̄ alias uidebiť ſi deo placebit. ¶Ulti⁹ accipio ꝙ ſicut dr̄ ens ſpeculabile 7 opabile. ita multū dr̄ itelligē ēs ſpeculabile 7 itelligē ens opabile. ¶Dā itelligē dr̄ſificat̄ p dr̄ſitatē nāe itellecte. ut dic⁹ cm̄. ī iſto3°. Intelligē. n. ens ſpeculabile ē itelligē aliqđ ēs cui⁹ hō nō ē ꝓductor p eius cognitōz 7 deſideriū. ß solū ſpeculator ſicut cgſcē celū aut planetā aut aīal aut hm̄oī. ¶Et ſi unū 7 idē ens ē ꝓducibile ab hoīe p ei⁹ cognitōz 7 ꝓducibile nō p cognitōz ß p uirtutē nālē ſicut dr̄ de ſanitate quā pōt ꝓducē medic⁹ 7 nō ſine medico. tūc illud ens erit opabile inq̄tū ē natū ꝓduci p ſuā cognitōz dirigentē aſpectū 7 appetitum aīales. 7 erit ens ſpeculabile inq̄tū eſt ꝓducibile p uirtutē nālem ſine cognitōe 7 appetitu aīali. Intelligē ẽo ens opabile ē itelligere aliqđ ens ꝙ hō p ei⁹ cognem 7 appetitū hēt facere ꝓpť aliquē finē ut domū. aut nauī. aut demīrationē. aut hm̄oī taliū. 7 hm̄ uľ eē itentio Aꝛ. 6° methaph̄. 7 6° ethicoꝝ. Quo mō aūt dr̄ ens agibile a factibili uidendū ē ß nō h̄.

¶Tūc dico ad qōz. ꝙ potētia que dr̄ itellect⁹ ſpeculatiu⁹ 7 illa q̄ dr̄ itellectus practic⁹ n̄ ſūt una 7 eadē potētia aīe hūane. qa ille potētie ſūt diuerſe q̄rū act⁹ ſūt diuerſi. utz p ph̄m 2° h⁹. ubi dicit ꝙ ſenſitiuū eſt aliud ab opīatiuo ſicut ſentire ab opinari alteꝝ. 7 ī 3° ethicoꝝ dicit. ꝙ poſſe ſanari 7 poſſe īfirmari n̄ ſūt unū. qa ſanari 7 īfirmari nō ſūt unū. mō actus iſtaꝝ potētiaꝝ ſunt multum diuerſi. ¶Quam itelligere ens ſpeculabile nō eſt idez actus cū intelligere ens opabile nec eō° q̄re ꝛc. ſicut ꝙ nō eſt idē itelligere ens ſpeculabile 7 intelligē ens opabile. ſic nō ē idē poſſe itelligē ens ſpeculabile 7 poſſe itelligē ens opabile. qa iſte ſūt diuerſe potētie. ¶Itē diuerſoꝝ ſcd̄m genus nō ē potētia penit⁹ una. nūc iſte potentie ſūt dr̄ſoꝝ ſcd̄m genus. nā itellcūs ſpeculatiu⁹ hz itelligē ētia nccīa 7 oīo ītrāſmutabilia. practicus aūt entia ōtingentia 7 generabilia 7 corruptibilia ab hoīe. Et forte iſtā tōz 7 ocōnē ītendit Aꝛ. ī 6° ethicoꝝ ꝓpe prīcipiū ubi ſic loq̄t. Suppōant duo tōz hñtia. Unū qdē q̄ ſpeculant talia entia quoꝝ p̄ncipia nō ōtīgit aliť se hre. Unū aūt q̄ ōtingentia. ad ea. n. que ſūt alta genere 7 a ſe pticulaī alterū genus ad utrunq; aptum natū ſiqdē ſcd̄m ſiltudinē q̄dā 7 ꝓpetatē cognitō exiſtit ipi. ¶Z dices ad pmā tōz. ꝙ intelligere ens ſpeculabile 7 itelligē ens opabile ꝺueniūt ī hm̄ qđ ē intelligere. 7 ſic nō arguūt potētias diuerſas. hm̄ nihil ē dicere. qa ſimiliť poſſet dici ꝙ ſanari 7 īfirmari ꝺueniūt ī hm̄ qđ eſt trāſmutari ad q̄litatē. 7 ſic n̄ arguūt diuerſas potētias uel diuerſa poſſe qđ eſt ridiculū 7 ōtra ph̄m. Siłt diceret. ꝙ ſentire 7 opīari ꝺueīunt ī hm̄ qđ ē cogſcere. 7 ſic nō arguūt potētias diuerſas. ¶Et ſiłt uidē 7 audire ꝺueīunt ī hm̄ qđ ē ſentire 7 tn̄ āguūt dr̄ſas potētias. ¶Z dicas ſiłt videl albedinē 7 videl nigrediez n̄ ſūt idē. ḡ potētia paſſiua uiſiua n̄ ē una ad iſta qđ tn̄ ē falſuz. ḡ ſiłt q̄uis n̄ ſit id̄ itelligē ens ſpeculabile 7 itelligē ens opabile. nō ſeq̄t ꝙ potētia itellectiua ſit alia 7 alia. ¶Posſet h̄ dici buiť duplr̄. ꝑ ꝙ n̄ ē ſiłe. qa uidē albedinē 7 uidē nigredinē ſūt quedā ſpēs ſpāliſſime q̄uis uiſu ſūt oba uni⁹ geneŕ. ß itelligere ens ſpeculabile 7 itelligere ens opabile n̄ ſūt ſpēs ſpāliſſime ipi⁹ itelligē. imo unūqđq; iſtoꝝ otinet pres ſpēs 7 ſūt reſpectu eiuſdē obi ſcdz vnū gen⁹ utz cuilz itelligēti. ¶Vł n̄ credo ſaluo meliō iudicio ꝙ intellectus practic⁹ 7 ſpeculatiu⁹ ſūt dr̄ſe potētie aīe. ſequiť ꝙ ſūt duo itellcūs agentes 7 duo poſſibiles qđ eſt abſurdū. oña p3. qa oſtat ꝙ itellcūs ſpeculatiu⁹ diſtīguiť p poſſibilē 7 agentē. utz ī iſto3°. ḡ ſiłt itellect⁹ practicus debz diſtingui p iſtos duos. 7 ſic erūt duo itellcūs poſſibiles. un⁹ ſpeculatiu⁹ 7 alius practicus 7 ſimiliť duo itellectus agentes. un⁹ quidē faciens itelligibilia ſpeculatiua actu intellecta. 7 alius q facit itelligibilia opabilia actu itellecta. ¶Itē Aꝛ. 2° methaph̄. dicit. ꝙ practici ſpeculant aliquo° cām ipi⁹ rei artificialis qđ nō eēt niſi itellcūs practicus eēt idez cū itellectu ſpeculatiuo. ¶Ad pmū iſtoꝝ dico buiť ꝙ ſi p itellectuz poſſibilē 7 agentē itelligať ſuba aīe hūane. ſic n̄ ē niſi un⁹ itellcūs poſſibilis. 7 un⁹ agēs. ß ſi p itellectuz poſſibilē itelligant uirtutes nāles q̄ ſūt p̄ncipia itellectiōis. ſic bn̄ ſunt plures tales potētie uľ ẽtutes 7 hm̄ nullū ē icōueniēs ut maīfeſtū ē cuilz bn̄ diſpoſito 7 nō depuato p malā oſuetudinē. ¶Ad ſecūdū dō° ꝙ exponēdo ē ꝙ p̄ctici ſpeculant cās. i. conſiderāt cās 7 itelligūt. 7 hm̄ mō debēt exponi oīa alia ẽba quib⁹ itellectui practico attribuiť ſpeculari. qa ſpeculari ſumiť coīt̄ p conſideratione itellcūali. 7 iſte modus fuit Aꝛ. ꝙ ipe habuit modicā ſollicitudinez de noīb⁹. ut cm̄. dicit p̄ ph̄icoꝝ. ¶Vel dicēdū ꝙ practici bn̄ ſpeculant cās nāles ſuoꝝ factoꝝ nō p itellcm̄ practicū ß p itellcm̄ ſpeculatiuū ut domificatorem p itellectū ſpeculatiuū conſiderat ligna 7 lapides 7 diſpōes eoꝝ ꝺueniētes ad domificādū. ß nō conſiderat hm̄oī cās 7 eaꝝ ꝓpetates ut ubi ſiſtat ß ut agat ex eis tem artificialē q̄n uľ eis bonū 7 hm̄ ſignificauit Aꝛ. ibidē dicēs ſic. Et. n. ſi cām q̄uis ſe hēt intēduntn ō tamē ſcd̄m ſe ß ſcd̄m aliqđ 7 nūc ſpeculant practici. 7 hm̄ ē itentio cm̄. ibidē dicend. ꝙ practici h̄ conſiderāt cām nō ut ſciant ß ut agāt. 7 hm̄ etiā Aꝛ. dicit ī iſto3°. qa dicit ꝙ cognitō uera ī actiōe. i. ordinata ad actionez

7 cognitō ueta sīn actiōe q̄uis sint ī eodē genere.s. bono 7 malo. tn̄ ī eodē simplr differt7 a quodā.i. q̄ cognitō uera sine actiōe uera requirit simplr7 nō ꝓpt aliqd aliud faciēdū p eā. ß cognitō uera ī actōe querit7 ꝺsiderat ꝓpt quoddā.i. ꝓpt opus quod ē ꝓductio rei cognite 7 ab illo ope hēt ipse cognitor bonitatē suā aliquo° uel ab ipa re ꝓducta. ¶ Ad tōz cū ꝺr. q̄ actus ist̄ay potētiay sūt idē ẓc. ꝺico q̄ illa auctoritas Aug. soluit se ipaz. qa non ꝺicit ꝑbs q̄ vez ī actiōe 7 sine actiōe sit opus uel act9 idē scōm spēz. ß q̄ sūt ī eodē genere. s. ī genere bōi qa utrūq; istoz ē quoddā bonū ei9 qꝺ ē. 7 puto q̄ sūt ī eodē genet analogo magl q̄ ī uniuoco. ita q̄ bonū hūanū ꝺicēt analogice ꝺe vera ītellectione entis spēlabilis 7 ꝺe cognitōe ꝺa entis opabilis. ß scōm ordinē īpositōis forte eēt eo°. qa sicut res opabiles ab hoīe sūt ei notiores q̄ res spēlabiles. ita ꝑ ꝑus ꝺiceret ꝺe cogne entis opabilis ẓc. unꝺ Aug. freqnt exemplificat in rebꝫ artificialibꝫ ad ꝺeclarandū aliq̄ nālia ¶ Ita etiaz cognitō quā hēt ītellcūs ꝺe rebꝫ opabilibꝫ est notiō q̄ ad nos q̄ illa quā hz ītellect9 ꝺ rebꝫ spēlabilibꝫ. 7 sic cū noīa fuerīt p9 īposita rebꝫ ꝑus not. forte hoc nomē ītellectio uel ītelligē uel bonū ītellect9 ꝑ ꝑus ꝺr ꝺe actu ītellectus ꝑactici scōm ordinē īpositōis noīs. ¶ Ūn 7 hoīez ꝓudentē q hz cognitōes veras ꝺ rebꝫ agibilibꝫ ꝺicim9 bonū freqntr q̄ hoīem spēla tiuū q hēt cognitōes ueras ꝺe rebꝫ speculabilibꝫ. tn̄ scōm ordinē nāe longe nobilioz ē bonitas ꝺsideratiōis spēlatiue q̄ hoītas ꝺsideratōis opatiue. quia optimū spēlabile. s. ꝺeus supm9 q ē totalr optim9 eoz q̄ sūt ī nā ē honorabil9 quocūq; opabili hūano 7 hꝫ ignorātes qdā ītelices hoīes ꝺicūt scīas opatiaſ eē ꝺigniores spēlatiuis 7 hoīes spēlatios ꝺtēpnūt ß miseria istoz sit uir̄ spēlatiuis sufficiēs. ꝓ uīdcā.

§ XXXVII

Ūtrū autē nō ꝺtingat ẓc.

Hic querīt. Utr ītellect9 hūanus possit intelligē subas abstractas a mā 7 magnitudie ut sūt ille sube que ꝺicunt ītelligētie. Arguit ꝑ q nō. qa ītellect9 hūan9 nihil ītelligit sine fantasmate. ut uult Aug. ī isto 3°. qꝺ ĝ n facit fantasma ī fantasia hoīs n̄ pōt ītelligi ab ītellcū hūano. ß ista icōpea n̄ facit fantasma ul' spēz ī fantasia. qa fantasia ē virt9 cōpea q̄ n̄ ē nata ꝛcipe nisi similitudinē rei cōpalis uel exntis ī coꝛpe. hꝫ ꝺfirmat. qa fantasia est motus fact9 a sensu scōm actū utz 2° hꝫ. vñ qꝺ n̄ ē sensibile uel qꝺ nō facit sensū ī actu nō ur̄ eē fantasiabile. ĝ ẓc. ¶ Itē ītelligible ꝺbz eē ꝓportionatū ītellectui 7 vlt obz potētie. mō subā ꝑma icoꝛpea q̄ est ꝺeus nō ē ꝓportiōata ītellectui nr̄o. qa ipse est ôtutis īfinite utz 8° phicoz. 7 ītellcūs nr̄ est finitus cū sit foꝛa coꝛpis finiti. ß finiti ad infinitū nulla est ꝓportio. ¶ Itē ītellect9 nr̄ nō pōt ītelligē illa entia que sūt maxīe ītelligibilia. ß subē sepate sūt maxīe ītelligibiles. ĝ ẓc. maiō ꝑbat. qa intellcūs aīe nr̄e se hz ad ea q̄ sūt maīfestissima ī nā sicut oculus noctico rad ad lumē solis uel ꝺiei utz 2° methaph. maīfestissima aūt nāe sūt maxīe ītelligibilia. hꝫ ē manifestū. ĝ ītellectus nr̄ nō pōt ītelligē entia maxīe ītelligibilia. cū ad ea se hz sicut oculus nocticoꝛad ul' noctue ad lumē ꝺiei 7 sic pz maiō. 7 mīoꝛ appet. nā subē sepate sūt maxīe entitad respcū alioz entiū 7 sūt act9 puri. 7 sic sūt maxīe ītelligibilia cū onūqꝺq; ē ītelligibile scōm q̄ ens actu ĝ ẓc. ¶ Oppositū arguit. ¶ Nā ītellcūs pot ītelligē oīa illa q̄ ꝺtinēt sb̄ suo obo p̄. sicut usus pōt quidē oīa illa q̄ ꝺtinent sub ei9 obo pmo. ß subē sepate ꝺtinent sub obo p̄ ītellectus. qa sūt entia īmo nobilioza alīs utz 12° methaph. ¶ In ista qōe sic ꝓcedā. ī p̄ recitabo quasdā opiones q̄s ꝺm̄. recitat 7 eaz ꝺfect9 scōz ꝺm̄. ¶ 2° recitabo q̄ꝺā opionē modernoz 7 qd ī ea sit ꝺtra Aug. 7 ꝺm̄. ¶ 3° recitabo opionez ꝺm̄. Aꝺ rois 7 eā maīfestabo scōz posse meū. ¶ 4° mouebo ꝺficultates foꝛtiozes q̄s scio ꝺtra illaz opioz 7 tn̄debo ad eas scōz q̄ ꝺederit mihi ꝺeus. ¶ Et 5° ꝺicā ad rōes adductas ante ī p̄n° qōis. ¶ Opīo ĝ Alexā. ut recitat hꝫ ꝺm̄. fuit q̄ ītellectus nr̄ nō bn̄ pōt ītelligē subas sepatas. qꝺ sic ꝓbauit. oē generatū q̄n ꝓueīt ad finē ī generatiōe 7 ad pfectiōz ita. s. q̄ fuerit pfecta ei9 generatō tūc puenit ad oplementū 7 ad finē in sua actiōe si fuerit ꝺe entibꝫ agentibꝫ. aut ī passiōe si fuerit ꝺe entibꝫ patientibꝫ. aut in utroq; si fuerit utrūq;. ꝺbi gr̄a. hō non uenit ad finē ī actiōe que ē ambulare. i. nō ambulat pfecte 7 oplete nisi q̄n uenerit ad finē ī generatōe. i q̄n ꝺispōes mēbꝛoz requisite ad ābulandū fuerint pfecte generate 7 sic ī aliis silibꝫ. mō ītellcūs ī hītu ē unū entiū generabiliū 7 iō cū fuerit ei9 generatio opleta tūc hēbit cōplete 7 pfecte suā opatiōz. opatō aūt eius est cāre ītellectuz 7 ītelligē ea 7 iō necesse ē cū fuerit ī ultima pfectōe ut hēat has duas opatiōes pfecte. pfectō aūt ī cāndo ītellecta ē facere oīa intellecta ī potētia actu ītellecta. oplemētū aūt ītelligēꝺo ē ītelligere oīa abstracta 7 inabstracta. nccē est igit̄ q̄ ītellect9 ī actu cū uenerit ad oplemētū suum generatiōis hēat has duas opatiōes. ¶ Ꝙz ꝺtra istā rōez sūt mlte ꝺubitatiōes ut ꝺm̄. obicit. ꝑ qa nō ē notū ꝑ se q̄ oplemētū ī opatione. i. opatiōis que ē ītelligere sit ītelligē res abstractas nisi hꝫ nomē qꝺ ē ymagīari. i. ītelligē ꝺiceret̄ ꝺe eis 7 ꝺ rebꝫ mālibꝫ uniuoce. sicut ꝺr hꝫ nomē ābulare ꝺ pfectiozi 7 imꝑfectiozi. q̄ꝺ ꝺicat ꝺm̄. q̄ illa rō Alexā. nō ꝺcludit eui dent ꝓpositū qꝺ ītendit. qa cū ꝺr ī maiozi q̄ oē generatū q̄n sua generatō ē opleta tūc puenit ad oplemētū sue opatōis. uez ē ad opleīn tū illi9 opationis quā ꝑ9 hēbat īcōplete 7 īꝑfecte. qa opatō pfcā ad quā puenit ē uni9 tōis cum opatiōe īꝑfecta quā ꝑ9 hēbat incōplete 7 īꝑfecte 7 alīt non. ꝺbi gr̄a. cum pfecta ē generatō ꝺispōz q̄ teqrunt̄ ad ambulatōz tūc ꝺtingit ābulatō pfecta que unita ē cū ābulatōe īꝑfecta ꝓcedēte. mō ītelligere res abstractas q̄uis sit opatio pfectioz q̄ ītelligē res māles tn̄ ītelligēr nō ur̄ ꝺio uniuoce ꝺe hꝫ ītelligē 7 illo ul' saltē n̄ ꝺrnt solū scōm magl 7 min9 pfectum in eadem spē sicut ambulatio ꝓoz 7 ꝑterioz. ¶ Itē querit ꝺm̄. qualit opatō ꝓꝑa ītellect9 agentꝭ q̄ est facere ītellecta attribuit̄ ītellectui generabili 7 coꝛꝛuptibili. s. ītellectui ī hītu nisi ponet q̄ ītellcūs q ē in hītu sit agēs ꝺpositū cū māli ut ꝺicit Themistius. qꝺ eēt incōueīens utz ex ꝓdictis. qa ītellect9 agēs ē eternus. 7 ītellcūs in hītu ē generabil' 7 coꝛꝛuptibilis. ¶ Ꝙz forte ꝺicēt Alexā. q̄ opatio ītellect9 que ē facere ītellecta non attribuit ītellectui in hītu solū ß ꝺpositō ex ītellcū agēte 7 ītellectu ī hītu ita q̄ foꝛa postrema qua abstrahim9 ītellecta 7 ītelligim9 ea ē ꝺpositā ex intellectu agēte 7 ītellectu in hītu. ¶ Ꝺōtra. hꝫ remanet ꝺubitatō qa ex oplem̄to actiōis que ē cāre ītellecta nō ꝺz ꝺtīgere nisi oplemētū opatiōis que ē ītelligē ea. 7 nō ītelligere res abstractas. qa ītellcūs agens nō facit res abstractas ꝺe potētia ītellectis actu intellectas utz ex isto 3°. 7 ꝺm̄. ꝺicit 2° methaph. unꝺ q̄uis ꝺcederet q̄ opleta generatiōe ī habitu ipe intellect9 agēs faceret oīa que sūt potētia ītellcā actu intellecta. nō tn̄ ex hꝫ appet qūo ītelligerem9 subas sepatas. nec appet qūo ꝺpositū ex ītellectu agente 7 ītellectu possibili uel in hītu hꝫret istā opationē. s. ītelligere res abstractas. qa hꝫ opatio nō pōt attribui alicui generabili 7 coꝛꝛuptibili nisi p accns. Intellcūs aūt ī hītu ē generabil' 7 cōꝛuptibil' sicut obicit ꝺm̄. 7 magl ꝺclarabit̄ ī ꝺntibꝫ. ¶ Itē q̄rit ꝺm̄. qūo eternū ī ꝺiget ī opatione sua aliq̄ generabili 7 coꝛꝛuptibli. 7 ꝺicit ipe q̄ ipe loquet̄ ꝺ hꝫ p9. qa ista positō

ē qđđā fundam̄tū 7 p̄ncipiū ei⁹ qđ ip̄e uult dicē đ possibilitate ɔtinuatiōis cū reb⁹ abstractis. ¶ Sed adhuc obicit ɔm̄. ɔtra op̄. Alexā. qa ip̄e posuit ītellectū possibilē generabilē 7 cōz̄uptibilē ut dic ɔm̄. q̄ ut ei ur̄ null⁹ mod⁹ posset īueniri nālis q̄ possem⁹ ītelligere res abstractas. nā ītellect⁹ deb⁹ eē ītelligibiliū uel ītellcm̄ ī oīb⁹ maxīe ī reb⁹ liberat⁹ a mā Si g̃ eēt possibile q̄ suba generabil' 7 cozruptibilis ītelligeret forās abstractas 7 reuerteret īdē cuz eis tūc possibile eēt ut nā possibilis fieret nccīa. 7 hanc obiectionē posuit ɔm̄. ꝓpe p̄ncipiū h⁹ disgressiōis. ¶ Sz̄ h̄ uerba ɔm̄. multū uident eē ꝑdubia 7 obscura nō. n. ur̄ eē uez̄ q̄ intellcūs sit idez̄ cū ītellecto 7 cū eo qđ ītelligit qa sic ītellect⁹ ītelligēs lapidē eēt id cū lapide 7 ītelligens asinū eēt idē cū asino qđ est ridiculū. 7 si or̄ q̄ ītellect⁹ deb⁹ eē ītellectū q̄ntū ad eius spēm ita q̄ spēs rei que ītelligit recipiat̄ ī intellectu 7 ītellect⁹ sit idē cū ea sicut subm cū suo accīte uel sicut pfectibile cū sua pfectiōe. ¶ Cōtra. mā p̄ma ītelligit̄ 7 tn̄ ipa nō h⁹ spēz̄ utz̄ p̄ phicoz̄. ¶ Item si sic ītelligit dictum ɔm̄. q̄ ītellect⁹ deb⁹ eē idē cū intellecto q̄ntū ad eius spēm tūc nō ur̄ ɔm̄. bñ arguer̄ ɔtra Alex. qa non ē ī possibile q̄ aliqđ generabile 7 cozruptibile recipiat spēz̄ alicuⁱ eterni sicut aliquis uisus recipit spēm lumīs solis 7 etiā spēm magnitudinis aut figure solis. 7 oīa h⁹ sūt eterna scđz̄ phm̄ p̄ celi 7 mūdi. 7 tn̄ uisus est cozruptibil'. ¶ Ad h⁹ sic credo eē dicēdū. q̄ ɔm̄. sic ītellexerit. ītelligēs deb⁹ eē ītellectū ī oīb⁹ q̄ntū ad eius spēm ulem uel ɔpre hēsionē ul'z̄ ita q̄ spēs ul't repñtantes rē q̄ ītelligit uel saltē ipa ɔphēsio uel cognitō ul'is rei sit ī ītellcū 7 sit idez̄ cū eo sicut pfectio cum suo pfectibili. 7 h⁹ est maīfestum. Spēs. n. ul'is 7 cognitō ul'is q̄ ītellectus ītelligit aliqđ ītelligibl'e nō ē in ipo intellectu subiectiue 7 in ītellectu q ītelligit. 7 h⁹ maxīe uez̄ ē ī reb⁹ liberat⁹ a mā qa eaz̄ ɔphensio ul'is ē nobiliоr 7 pfectioz ītellcūs q̄z̄ ɔphensio mālis rei. 7 q̄ntū est de se semp sūt intellecte. 7 ītellectō qua ītelligit se ē ē idē cū eaz̄ suba ut coīt credit. Mō dico ulterius q̄ nulla suba generabil' 7 cozruptibilis p̄ōt recipe spēz̄ aut ɔphensionē ul'z̄ rei eterne nec eē idē cū ea sicut pfectibile cū sua pfectōe qđ sic p̄z̄. Ois. n. suba generabilis 7 cozruptibilis ē cozpea 7 īdiuiduata. 7 sic quicqd r̄cipit̄ ī ea r̄cipit̄ īdiuidualit̄ 7 cōpal'r q̄uo⁹ qđ r̄pugnat ul'itati. vñ maīfestū ē q̄ nulla tal' suba recipit ɔphensionē ulem. 7 mlto fortius nō recipit ɔphensionē ulem rei que đ se est abstracta. si g̃ aliq̄ suba generabilis 7 cozruptibil' recipet ɔphensionē ulem oporteret q̄ ipa suba fieret īmālis 7 incozpea 7 p̄ oīs eterna 7 nccīa. 7 sic nā possibil'. i. generabil' 7 cozruptibil' fieret nccīa qđ ē ipossibile. ¶ Itē ɔm̄. īspectis diuersis uerbis Alexā. 7 eis ɔcordat̄ ut est possibile colligit ītentionē Alexā. fuisse de isto p̄posito q̄ cū ītellcūs mālis. i. intellcūs possibilis fuerit pfect⁹ hītib⁹ speculatiuis sic q̄ ītellcūs in hītu fuerit pfē generat⁹ tūc ītellectus agēs ɔtinuabit̄. i. cōiūget ei ut forā 7 tūc p eū ītelligem⁹ res abstractas ñ ita q̄ ītellcūs ī hītu ītelligit illū ītellcm̄. cū ītellcūs ī hītu sit generabilis 7 cozruptibil'. Iste aūt. s. ītellect⁹ agēs ē īgenerabil' 7 īcōzuptibil'. s. mō p̄dicto. 7 q̄ ītellect⁹ agens uniet̄ ītellectui ī hītu tanq̄ forā 7 sic p eū ītelligem⁹ res abstractas. ¶ Tunc obicit ɔm̄. ɔtra sniam Alexā. Nā q̄ ītellect⁹ agens nūc sit forma ītellcūs ī hītu cū p̄us nō eēt eius forā p̄ueīt ab aliqua dispōe facta de nouo in ītellectu in hītu 7 tunc queri̊t qd sit illa dispō 7 qualit̄ ɔtingat. 7 h⁹ nō declarauit Alexā. 7 iō īsufficient dicit. h⁹ sūt meliōa motiua ɔm̄. que adducit ɔtra Alexā. ī isto ȝ°. ¶ Postea ɔm̄. loquit̄ de opīone Themistij. ꝓbauit autez Themist⁹ q̄ ītellect⁹ nr̄ hēt potētiā abstrahēdi formas māles 7 ītelligēdi eas. q̄nto magⁱ hz potentiaz ītelligēdi rea que sūt denudata a mā. q̄i sic argueret. Si illud qđ ur̄ min⁹ ī eē inest. 7 illud qđ magⁱ. sed minus ur̄ ſineē q̄ ītellcūs nr̄ possit abstrahere forās māles 7 eas ītelligē. q̄z̄ q̄ ip̄e possit ītelligē de se forās abstractas 7 cog̃scere g̃ ꝛc. ¶ Cōmētatoz vero obicit ei. qa aut ip̄e Themist⁹ opīabat̄ ītellcm̄ possibilē eē generabilē 7 cozruptibilē. aut etiā nū. Si opīabat̄ p̄mo°. tūc eius tō ē īsufficiēs. qa sicut nō sequit̄ q̄ illud qđ ē magⁱ uisibile in se ē magⁱ uisibile apud nos. vbi grā. coloz 7 lumē solis. coloz. n. min⁹ hēt de ītentione uisibili q̄z̄ lumen solis cū coloz non sit uisibilis nisi p solē 7 nō possum⁹ ita aspicere solem. sicut colorē 7 h⁹ accidit uisui ꝓpt̄ mixtionē cū matia sic nō sequit̄ ut idē opet̄ magⁱ intelligibile a nob⁹ si ītellect⁹ nr̄ sit res mālis 7 res māles sint generabiles 7 cozruptibiles. īmo eēt ei oīo īpossibile ut dclaratū ē pus. Si aūt ponat̄ q̄ ītellcūs possibilis non sit admixtus māe tūc certe ille sermo erit uer⁹. s. illud qđ ē magis ītelligibile magⁱ ɔphendit̄. i. ad eius cō phensionez hr̄ pfectioz īclinatio nālis q̄z̄ illud quod ɔphendit min⁹ pfectū. đ illis aūt ɔphensiōibz q̄ sūt īmālia ɔphendit pfectius 7 nō ecōtra. suba. n. māt̄ q̄ hz nāle desideriū ad ɔgnoscendū rē min⁹ pfectaz hēt natālē īclinatiōz 7 desideriū nāle ad ɔphēsionez rei nobiliozis 7 pfectōzis eo q̄ cognitō rei pfectōzis 7 nobiliōis ē nobiliоr 7 pfectioz. 7 iō ad eā ē nobiliоr īclinatio 7 pfectius desideriū scđm natam. Sed nō oz q̄ suba q̄ ɔphēdit rē pfectōrez hēat nālē īclinationē uel nāle desideriū ad cō p̄hēsionē rei minus pfecte tanq̄ ad suā pfectionē nālem. ¶ Cōcedēduz est g̃ supposito q̄ ītellcūs nr̄ sit suba īmālis potens nāli potētia 7 appetēs appetitu nāli ītelligere res materiales q̄ ip̄e exīs īmālis hēt nālē aptitudinē aut nālem appetitū ad ītelligē res pfectiozes. s. īmāles. ¶ Sed adhuc remanet qō q̄rē ītellect⁹ possibilis ñ ītelligit h⁹mōi subas ī ꝓnc° sicut ī fine ul' p⁹tetius 7 hāc qōz fortē nō soluit Themist⁹ iō nō dixit sufficient. ¶ Deinde ɔm̄. recitat opīonē Auempace đ q̄ pus dixit q̄ multū pscrutabat̄ ī hac qōe 7 laborabat declarādo hāc ɔtinuatiōz eē possibilē ī sua epla quā uocauit ɔtinuatiōz ītellcūs cū hoīe. 7 ī li° đ aīa 7 ī mltis alijs libris. 7 uidebat̄ q̄ ista qō ñ recesserit ab eius cogitatōe nec p̄ temp⁹ modicū unius oculi. 7 vbū eius in h⁹ ē firmu⁹ uerb⁹ alioz̄. dixit itaq̄ Auempace q̄ ītellcūs nr̄ pōt intelligē subas abstractas. ad cui⁹ ꝓbatōz ip̄e suppoīt aliqua tanq̄ p̄ncipia. q̄ p̄ q̄ ītellecta speculatiua sūt facta. 7 h⁹ ītelligendū est pticularit nō ulit. nā aliqua ītellecta sūt eterna. s. q̄ sūt sube sine mā. deinde posuit q̄ oē factū hz qdditatē. i. oē factū hz formā ī mā. deinde posuit q̄ omne hns qdditatē ītellcūs nr̄ nat⁹ ē abstrahē illā quidditatem 7 ītelligere. i. abstrahere 7 ītelligē. ¶ Ex qb⁹ ɔcludit̄ q̄ ītellect⁹ natus ē abstrahē foras ītellcōz 7 qdditates eoz̄. ¶ Ex qb⁹ suppositō ip̄e īnuebat duas uias. i. duas tōes. quaz̄ p̄ma pōt sic formari. oīs ītellectus q ē natus ītelligē aliqđ ītelligibile cui⁹ intellcm̄ ē unū nūero apud diuersos hoīes ē natus intelligere subam abstractā. 7 intellectus nr̄ ē h⁹mōi. g̃ ꝛc. maioz p̄po appet. qa suba abstracta ē tale ītelligibile cui⁹ intellcm̄ ē unū nūero apud oēs hoīes ut ip̄e supponit. mioz ē vo p̄bat. qa ītellectio alicuⁱ ītelligibilis nō multiplicat̄ nisi scđm multiplicatōez forarū spūaliū cū qb⁹ substinet̄ ī unoq̄q; īdiuiduo i. ītellcm̄. 7 spēs ītelligibiles uel ipm̄ ītelligē ñ multiplicat̄ nisi p multiplicatōz fantasmatū īdiuiduoz̄ a qb⁹ depēdet. cū g̃ ītellcūs possit ītelligere aliqđ ītelligibile cui⁹ nullū fantasma ē. sicut fortē pōt ītelligē suū actum exīntē ī eo q nō ē fantasiabilis. ur̄ ex h⁹ q ip̄e pōt ītelligere tale ītelligibile cui⁹ ītellcm̄ ē unuz 7 idē apud oēs. 7 qa tale ē suba abstracta. g̃ pōt ītelligere subaz abstractā. ¶ Secūda rō sic pōt formari

Ille ītellcūs q̄ pōt ītelligē qdditatē simplicē. s. q̄ n
hz qdditatē pōt ītelligē subam abstractā. ß ītellcūs
nr̄ ē hȳmōi ģ ⁊c. maiorē ꝓpōz habuit ꝓ maīfesta. nā
suba uel forā abstracta ē talis qdditas. ſ. simplex n̄
hns qdditatē. ⁊ mīorē ꝓbauit. qa cū aliq̄ ītelligibi-
lia sint facta ⁊ p oēs hntia qdditates. ītellectus pōt
hȳmōi qdditates abstrahere utz ex p̄missis. aut ģ
abstrahen° qdditatē ab hnte qdditatē ī īfinitū ꝓce
dit uel nō. Si dr̄ q̄ ꝓcedit in īfinitū hs statī ē incōue
niens. qd ꝓbauit. qa sic intelligēs ⁊ abstrahēs facēt
ītellectus. i. actus ītelligēdi īfinitos diuersos ī spē
s. qa aliq illoz magis eēnt liberati a mā. i. magis eloīn-
gati a mā ⁊ dīores q̄ alī. ģ relinq̄t q̄ erit status ab
strahendo qdditatem ab hnte qdditatē. aut ģ erit
status ad aliqd hns qdditatē quā ītellcūs n̄ ē natus
abstrahē. qd ē ipossibile scd̄m p̄missa. aut erit stat⁹
ad aliqd qd nō erit nec hns qdditatē. ⁊ hs ē ipossī-
bile. qa illud ē ꝑuatō. i. nō ens simplr̄. aut erit stat⁹
ad aliquā qdditatē simplicē que nō hēt ulteri⁹ qd-
ditatē abstrahibilē. ⁊ sic hr̄ ꝓpositū. Et ofirmat
hs p illud qd Aug. osueuit dicē ī talib⁹ dēmratiōib⁹.
qm̄ q̄n necesse est abscindere in infinitū melius est
abscindē ī ꝓncipio. vult ģ Auēpace q ītellectus nr̄
abstrahēdo qdditatē a qdditate puenit ad qddita-
tem simplicē q̄ ultī⁹ nō hz qdditatē ⁊ q̄ tale ē suba
abstracta. Ꝫz om̄. otra illā auctoritatē arguit. qa
si qdditas diceret vniuoce de qdditatib⁹ rez māliū
⁊ de qdditate ītelligibiliū abstractoz tūc ꝓpō dicēs
q̄ ītellcūs nat⁹ ē abstrahē qdditates ī eo q̄ sūt qd-
ditates eēt uera. Si autē equoce tūc dēmratō nō eīt
uera quia nō seq̄t si ītellect⁹ ī abstrahēdo pueniat
ad qdditatē simplicē q̄ ꝓpt hs posset ītelligē forāz
abstractā. ⁊ de isto qualit̄ se hēat. i. quo° qdditates
dicunt de qdditatib⁹ rez māliū ⁊ de qdditatib⁹ rez
abstractarū ē ualde difficile. tn̄ maīfestū est p se q̄
nō dr̄ de eis pure equoce quia de eis tūc nō cog̃scēt
vna ps phie qd pz falsū eē ex methaphica q̄ osideāt
de utrisq̄ qdditatib⁹ utz 8° ⁊. io. methaph. nec dicit̄
pure vniuoce. qa qdditas īmālis ē īgenerabilis ⁊
īcorruptibilis. ß qdditas rei mālis ē generabil⁹ ⁊ cō-
ruptibilis ⁊ talib⁹ nō est aliqd cōe uniuocū utz io.
methaph⁹ ⁊ p̄cipue vniuocatōe spēi spālissime. Vtz
aūt dicat̄ mltiplicit̄ scd̄z analogiā qd ē eē mediū īt
pure equocū ⁊ pur̄ uniuocū idigz pscrutatōe. Itē si
ocedit̄ q̄ qdditas dr̄ uniuoce d̄ ill⁹ ⁊ d̄ his adhuc re-
manz qō otra Auēp. quo° cōruptibile ītelligit qd n̄
ē corruptibile. ipe. n. posuit ītellcm̄ eē cōruptibilē.
Et si dicēt q̄ ītellectus ē īcorruptibil⁹ adhuc re-
manetz qō quo° ītelligit ītellectōe noua qd natū ē
sp̄ ītelligere ⁊ in ꝓterito ⁊ ī futuro. Ista sūt dicta
om̄. otra illā secūdā rōz Auēpace. Ꝫz otra ꝑmā n̄
multū exp̄sse loquit̄ nisi q̄ ipe dicit q̄ ille due uie st
q̄ quicinantes se. Et possum⁹ tn̄dere ad illā rōez
intimēdo mīorē ꝓpōz. nunq̄. n. ītellcūs ītelligit ali
qd ītelligibile cui⁹ ītellcm̄ sit idē apud diuersos ac-
cipiēdo ītellectū ꝑ spē ītelligibili uel ꝑ ipo actu in
telligēdi. Et ad ꝓbatōz cū dr̄. q̄ ītelligē n̄ mltipli
cat̄ nisi p mltiplicatōz fantasmatū. dicēdū ē q̄ vez ē
ß al⁹ mltiplicat̄ p mltiplicatōz fantasmatū q̄ st ipa
rez que ītelligunt̄ sicut ītelligē albedinē ⁊ ītelligē
nigredinē ⁊ hȳmōi. Et aliq̄n diuersificat̄ intelligere
p diuersitatem fantasmatū q̄ nō sūt fantasmata eoz
que ītelligunt̄ ꝓpe ß sūt fantasmata aliquoz alioz
a quib⁹ dependent illa q̄ ītelligunt̄. sicut ītelligere q̄
ego ītelligo spēm ītelligibilē lapidis ⁊ illud quo tu
ītelligis ipam spēm lapidis diuersificat̄ scd̄m diuer
sitatē fantasmatū a quib⁹ dependet spēs lapidis. Nā
ītelligē spēz lapidis aut ē idē realit̄ qd ītelligere la-
pidē. ita q̄ lapis ⁊ eius spēs intelligunt̄ eodē actu ⁊
qd diuersificat unū eoz ⁊ reliquū. aut saltē ītelligē
spēm lapidis nō fit nisi p̄cedēte ītellectōe ipius la-
pidis. ⁊ sic idē qd ꝓus. Alit̄ pōt tn̄deri ad illā rōz
negādo maiorē. qa q̄uis ītellcūs possit intelligere
aliqd ītelligibile cui⁹ ītellectuz est unū nūero apud
me ⁊ apud te. tn̄ nō sequit̄ ex hs q̄ possit intelligere
subaz sepatam. qa ītelligibile cui⁹ ītellcm̄ ē unū nu-
mero apud diuersos n̄ dr̄ uniuoce de suba abstracta
⁊ de reliqs. ⁊ iō nō ualet illa rō. Hec sūt q̄ possūt suf
ficere de illis opīonib⁹ q̄s recitat om̄. Opinio vo
quorūdā expositoz latinoz ⁊ p̄cipue fratr̄ Thome
⁊ suoz sequatiū fuit q̄ ītellcūs nr̄ unit⁹ corpi non
pōt intelligē subas sepatas q̄ntū ad eaz qdditates
qd ꝓbare nitit̄ spālit̄ ex uno. dicūt. n. q̄ ītellectus
nr̄ ē forā corpis nr̄i dans ei eē simplr̄. ⁊ dicūt q̄ ipse
intellcūs nr̄ ē īfimus ī genere ītellectualis nāe mi-
nimū ꝑticipans de ꝓtute ītellectiua ī tm̄ q̄ ipe nat⁹
ē moueri ad ītelligēdū a fantasmatib⁹ rez exīntib⁹
ī nobis ⁊ qa illa que sūt nālia sp manēt. iō ītellectus
nr̄ q̄ diu ē unitus corpi nō ītelligit aliqd nisi ad ei⁹
intellectionē posset moueri ab aliq̄ fantasmate. Mō
ad ītelligē qdditatē sube sepate n̄ pōt moueri a fan-
tasmate ut supponūt. Addūt tamē isti q̄ ītellectus
nr̄ diunct⁹ corpi bn̄ pōt ītelligē subas sepatas q̄ntū
ad eē. Vn̄ Aug. dēmrauit eas eē p motū ꝓpetuū utz
8° phicoz. Et addūt q̄ p⁹ sepationē ītellectus a
corpe ipe pōt intelligē qdditates sepatas nō p īmu
tationē a fantasmatib⁹ ß p aliū modū. s. p influētiaz
ab ītelligētia supioz. Ꝫz sine dubio ista positio ur̄
ualde irrōabil̄ ⁊ otraria phie. p̄ qa dicit q̄ ītellect⁹
nr̄ diunctus corpi nō pōt intelligere subas sepatas
q̄tum ad eoz qdditates. Cōtra. nulla forā impe
dit̄ a sua opatiōe nobilissima p onionē ei⁹ ad suam
ꝓpam māz. qa tūc illa unio nō eēt ipsi⁹ forme scd̄m
ei⁹ nām. nec p oēs posset fieri ens nāle simplr̄ unū
⁊ p se ⁊ nālit̄ ex illa forma cū sua ꝓpa mā. quod est
absurdū. ß ītelligere qdditatē sube sepate ē nobilis
sima opatō aīe hūane. ſ. ītelligē qdditatē dei sup̄mi
utz satis p̄ ethicoz ⁊ io. corp⁹ aūt hūanū ē mā ꝓpa
aīe hūane ut oēs ocedūt ģ ⁊c. Ꝫz dicēs q̄ nulla
forma īpedit̄ ꝓpetuo a sua nobilissima opatiōe p sui
unionē ad māz ß p aliqd temp⁹ pōt īpediri. ⁊ sic di-
ceret ī ꝓpositō. nā aīa hūana ꝑ tpe ꝑ q̄ unit̄ corpori
īpedit̄ ab intellectione quidditat̄ sube mālis. ß nō
impedit̄ ꝓpetuo qa q̄n erit sepata poterit ītelligere.
Cōtra. aīa hūana aut est nata ītelligē subaz sepatā
p suā subam. aut p eius spēm formatā ab ea. aut per
aliquā spēm cātam a fantasmate. nō ur̄ alius mod⁹
rōabilis etiā si fingere liceat. Si p suā subaz. tunc cū
unio eius ad corp⁹ nō moueat eius subam sequit̄ q̄
unio ei⁹ ad corp⁹ nō impedit ipam a tali ītellectōe.
⁊ similit̄ si ipa est nata ītelligere p aliquā spēm rece
ptā a fantasmate sequit̄ q̄ eius unio ad corpus non
impedit ipaz īmutari a fantasmate īmo magis iuuat
ad hs. Si uero dr̄ q̄ ipa aīa hūana ē nata ītelligē h⁹
spēm p eius spēm receptā. queret̄ qūo unio aīe ad
corp⁹ impedit aut ꝓhibet aut nō p̄mittit receptiōez
h⁹ spēi. hs nō ur̄ aliquo° esse rōabile. quia generatio
alic⁹ spēi nō īpedit̄ a corpe aliq̄ nisi illud corp⁹ hēat
disp̄oz otrariā illi disp̄oi quā requirit illa spēs. ob
gra. spēs colozis requirit in medio dyaphonitatē in q̄
debz generari ⁊ nunq̄ aliqd corp⁹ īpediret generati-
onē spēi colozis nisi hr̄et opacitatē que est otraria
dyaphonitati ⁊ sic ī alīs. Mō corp⁹ hūanū nullā hz
disp̄oz otrariā disp̄oi quā requirit receptō spēi sube se
pate nisi qs ut discolus p̄ni fingeret aliquā talem
disp̄oz. quia sube īmāles ⁊ eaz spēs nullū hnt otra-
riū nec p se nec scd̄m suas disp̄oes ꝓpas ģ ⁊c. illa rō
ofirmat. qa bonū simplr̄ alicui⁹ nāe nūq̄ īpedit ꝑ
aliqd bonū simplr̄ eiusdē nāe. qd. n. impedit bonū
simplr̄ alicui⁹ ē ei simplr̄ malū utz cuilz n̄ de ꝑpuato.
ß intelligē qdditatē sube sepate est bonū simplicit̄
ītellectui hūano ⁊ unio ei⁹ ad corp⁹ hūanū ē bonuz

simplr ipi ītellectui. ¶ Istē q̄rat ab istis. utr̄ quidditas subē sepate sit idē realit cū ei⁹ eē aut nō. si dicat q̄ sit oīo idē realit m̄r̄ ē q̄ ītellectus unit⁹ corpori intelligat eē tal' subē 7 nō ītelligat eius qdditatem Si uero dicas q̄ qdditas subē sepate sit aliō realiter ab eius eē 7 eō. querit utrū tu cognoscas istā alietatē uel nō. si nō g̃ tu loquer⁹ de eo qō tu nō cog̃scis 7 sic fatue uel solū fantastice tu loqueris 7 nō ē tecū disputandū. Si uero tu cognoscis illā diuersitatē 7 nō p sensu g̃ p ītellectm. ¶ Iō ītellcūs nō pōt ītelligē diuersitatē int aliqua duo nisi ītelligat utrūq; illorū utr̄ 2° hꝫ 7 3°. g̃ intellectus ītelligit qdditatē subē sepate. ¶ Iō dices q̄ uer̄ ē ipfecte 7 nō pfecte. hꝫ non sufficit quia hꝫ nō est tenere pōes illor̄. Dicunt. n. q̄ ītellcūs nr̄ unit⁹ corpi n ītelligit subas sepatas. ex q̄ arguit. qō nō ītelligit subas sepatas nō ītelligit eas aliquo mō p locū a toto ī mō ad suā ptē negatiue. 7 cū nō ītelligat eas aliquo° nō intelligit eas ipfecte p eundē locū. g̃ a pō ad ultimū posset dici q̄ ītellectus nr̄ nō ītelligit subas sepatas q̄ntū ad eē. quia nō intelligit esse eam pfecte. uñ nō erat magl negandum eas intelligi q̄ntū ad qdditatem q̄ quātū ad esse.

¶ Pr̄etea si nō ītelligunt pfecte a nob. aut igit hoc ē uer̄ p tanto quia nō ītelligim⁹ eas ita pfecte sicut ipe ītelligūt se ipas. aut q̄ n ītelligim⁹ eas pfectiōe debita nobis scdz nr̄am nām. Si pmo° hꝫ ē ridiculū qa similit debēt dici q̄ ītelligētia iferior n ītelligēt superiorē eo q̄ nō ītelligit eā ita pfecte sicut illa ītelligit se ipam. ¶ Et adhuc eadē rōe debz dici q̄ nūq; ītellcūs nr̄ ītelligit hꝫ subas pfecte eo q̄ nunq; ītelligit eas ita pfectē sicut ipe seipas ītelligūt. nisi dicēt q̄ ipe ē aliq̄n ita pfecte nāe sicut alie ītelligētie sepate qō ur̄ absurdū. Si vo ītelligas q̄ ītellcūs nr̄ nō ītelligit illas subas sepatas ea pfectōe que ei debēt scdm sui gradū hꝫ ē fictitiū. qa nō ē maifestū p se nec pōt rōe duci scdz phiaz p̄tertz qa sicut dicebat unio aīe ad corpꝫ hūanū nō pōt īpedire hꝫmōi pfectiōz. rō autē q̄ mouet istos soluet inferi⁹ ī oñtibꝫ. ¶ Nūc tēp⁹ ē dicē sniaz oñm. de isto q̄sito. qm̄ sniaz Aur. expssaz nō multū hem⁹ ī aliq̄ libroz qui ad nos puenerit. 7 in isto 3° pmittit de hꝫ alibi desiderate. tñ qd circa hꝫ ur̄ ītellexisse adiūgā ī oñtibꝫ ut potero. Sniā oñm. q̄ int oēs phos p⁹ Aur. pfectior fuit 7 subtilior ē q̄ ītellectus nr̄ nō pōt ītelligē subas sepatas scdm q̄ nobis unit. i. ītellectōe q̄ nob attribuit. 7 p hoc hꝫ 2° methaph. oñm to p p rōz breuē. qa alit nā fecisset aliqd otiose. qō declarat. quia fecisset aliqd nālit ītellcm alīq nō ītellcm ab aliq̄ sicut si fecisset solē nō ophēsū ab aliq̄ uisu. qō est otra dignitatē ī nā. 7 hꝫ tō iferi⁹ declarabit 7 defendet. Et ad uidēdū modū scdz quē dirigit nob ista ītellectio pmittit oñm. q̄dā fūdam̄ta q̄ principia p se nō in ista scia. ¶ Primū fūdam̄tū ē q̄ ītellcūs nr̄ hz duas actiones. i. duas opatiōes q̄ attribuūt nobis ita. s. q̄ denoiant nos hoīes. quar̄ una ē de genere passiōis 7 ē ītelligere. 7 alia ē de genere actionis 7 est abstrahere formas 7 eas denudare a māīs qō nihil aliō ē nisi facere eas ītellectas ī actu p⁹ q̄ erāt intellecte ipotētia. 7 dico q̄ iste due opationes nob attribuūt 7 denoiant nos hoīes. dicimur enī ītelligētes 7 abstrahentes. Et p⁹ illō fūdam̄tuz adiūgit oñm. quedā de opatione istar̄ opationū 7 d opīone Alexā. 7 illa sūt q̄ icidētia 7 sūt sad maifesta iō ptrāseo. ¶ Ultius accipit oñm. q̄ ītellcūs ī nobis duobꝫ modis sumit. aut nālit. aut uolūtarie. nāliter quidē dicūt illa fieri q̄ fiunt sine rōcinatōe p̄cedēte ī quibꝫ ītellcūs nō pōt dissentire cognitis terminis nec uolūtas pōt nō uelle credere eē uera. 7 sūt pme ꝓpōes ō quibꝫ nescim⁹ qñ extiterūt. i. qñ p̄ accepimus cognitōes earz 7 uñ 7 qūo. intellecta aūt uolūtarie. i. p rōcinatōz p̄cedentē ex pmis ꝓpōibꝫ ostitutā. 7 sūt oēs que demīant ī sciētijs. ubi gra. d

pmis. oē totū est maius sua pte. 7 si ab eq̄lib⁹ eq̄lia demas q̄ remanēt sūt equalia. 7 alia hꝫmōi pncipia p se nota q̄ etiā vocant dignitates. int quas est una pma. s. nō otingit idē simul eē 7 nō esse utz 4° methaphꝫ. Iste. n. ꝓpōes dicunt nālit intellcte qa ītellectus p suā nām ē nat⁹ recipe cognitōz earz nō precedente alia rōcinatōe 7 solū p̄cedēte cognitōe terminoz ut etiā pz p posteioz. Intellcā aūt uolūtarie sūt illa q̄ nō stati sūt manifesta ītellectui eē uera sed oz p̄cedere aliquā rōcinatōz ad credēdū ea esse uera ita q̄ ītellcūs nō decidit ea nisi uelit 7 nisi p uolūtatē 7 ex ꝓpōsito rōcinat⁹ fuerit ad ea sufficienter. 7 hꝫmōi sūt oēs dctones q̄ demīant ī phia. q̄rum quedā earū sunt ꝓpīqores pncipijs p se notis q̄ alie ut sciūt expti. ¶ Ultius accipit oñm. q̄ cognitōes pmarz ꝓpositōnū dependent ab ītellcū agēte qō facilit pz exercitato ī ista scia. nā ipe intellcūs agens ē ille q̄ facit ex potētia ītellectis actu intellecta ut pus apparuit. res aūt īportate p termios ex quibꝫ hꝫmōi ꝓpōes ostituūt sūt ītellecte ī potētia ut totū 7 ps 7 alia hꝫmōi 7 istarz rez significata requrunt ad ītelligēdū pmas ꝓpōes. ¶ Ultius accipit oñm. 7 dcludit q̄ intellecta uolūtarie dependēt ab ipo ītellcū agēte 7 a pmis ꝓpositōibꝫ. q̄ uelit dicē. q̄ ītellectiōes dctonū q̄ acq runt⁹ p rōcinatōes cānt ab ītellectu agēte 7 a cogne uel hītu pmarz ꝓpōz. Nō. n. possum⁹ rōabilit dicē q̄ ipe ꝓpōes n hēant ītroitū ī eē ītellcōz acqsitoruz i. nō hēant aliqualit cālitatē supra ipa ītellecta uolūtarie qa maifestū ē unicuiq; p experientiā q̄ ipe non credit firmit hꝫmōi ꝓpōes eē ueras nisi reducāt ad aliqs ꝓpōes maifestas 7 dcessas. 7 ꝓpt hꝫ dictum ē ī p posteriorz. q̄ ois doctrina 7 ois disciplina ītellectiua fit ex p̄exnti cognitōe. s. pncipioz. Nec etiam possum⁹ uere dicere q̄ sole ꝓpōes uere note sufficiāt ad cognitiōes ipar̄ dclusionū. iam. n. declaratū est agēs eē unū 7 eternuz supple qō facit de eē ī potētia ītellecto actu ītellectuz. ¶ Pr̄etea cognitōes pmarz ꝓpositionū dependēt ex ītellectu agente. g̃ etiā cognitōes uolūtarie q̄ dependent ex pmis ꝓpōibꝫ cānt ab intellectu agente aliq̄ mō. qa qō ē cā cause est cā causati. Deinde accipit oñm. q̄ cū aliqua actio dpēdet a duob⁹ agentibꝫ ogregati. necesse est ut unum illor̄ sit q̄si mā uel īstrumentū ad alterū. 7 aliud sit q̄si fora aut quasi agēs pncipale. 7 ex hꝫ dcludit q̄ intellectus ī hītu q̄ est ī nobis. i. hītus 7 cognitō clusiōis dependet ab ītellcū agēte 7 a pmis ꝓpōibꝫ aut ita q̄ ꝓpōes sūt q̄si mā. i. ad modū māe 7 ītellectus agēs ad modū forme. aut ita q̄ ꝓpōes sint q̄si īstrumētū. ītellcūs agēs sit q̄si efficiēs pncipale. diposition. in hꝫ ē quasi dispis. i. q̄si dedit ī idē siue intellectus agens se hēat ad modū forme siue ad modū agentis pncipalis. Et similit non multū differt siue ꝓpōes sint ad modū māe siue ad modū īstrumēti. ¶ Nec aūt ī ista actiōe. s. īductiōe ītellcūs uolūtarij ītellcūs agēs hēat se ad modū forme 7 pme ꝓpōes ad modum māe declarat oñm. ualde subtilit. qa oīa duo q̄ sunt ī eodē subiecto 7 alterū ē pfectiu⁹ altō. necē ē ut respectus pfectionis ad minꝫ pfectū sit sicut respectꝫ forme ad māz. unde dicim⁹ q̄ uirtus ymagiatiua se hēt ad sensū cōez sicut forma ad māz. ¶ Nūc aūt unū 7 idem est subiectū pmarū ꝓpositionū 7 ītellcūs agent. s. ītellectus possibilis qui dphendit hꝫ ambo. sicut dyaphonū unū 7 idē ē subm lumis 7 colozis 7 lux est efficiens colores. i. intētiōes colorū scdm opiones quorūdaz. 7 similit ītellcūs agēs ē efficiens cognes pmarz ꝓpositōnū ut dictū ē pus. Sic igit manifestū est q̄ ītellcūs agēs ī ista actiōe se hēt ad modū forme aut ad modū agent pncipalis. ꝓpositōes aūt prime ad modū māe uel īstrumēti. Et nōdū circa illud q̄ notant dictū est ītellectuz agentē se hre ad modū forme aut agentis pncipalis 7 ꝓpōes ad mōuz māe

uel ad modū īstrumēti nō q̄ sit ī rei ueritate ꝑ ꝑpīs-
sime forma aut agēs ꝓncipale ꝑ ꝑpōes sint v̄e māe
aut v̄ez īstrumētuz. qa nullū generabile ꝑ corruptī
bile ē ꝑpe mā eterni. mō cognitō ꝓmaz ꝓpositiōuz
ē generabl'ꝑ corruptibilis. ꝑ ītellcūs agens ē etn̄
utz ex dictis. ¶ Silr nullū generabl'e ꝑ corruptibl'e
ē īstrumentū īmediatum agentis eterni ꝑ īcorpei.
Celū. n. qđ ē īstrm̄ īmediatū ītelligētie est eternū
scđm suā subaz utz p̄ celi ꝑ mūdi. etiā instrm̄ ꝑpie
dictū mouet ab agēte ꝓncipali ut secuꝝ a domifica-
tore ꝑ celū ab ītelligētia. ꝓme aūt ꝑpōes aut earum
hītus aut cognitō n̄ mouet ab ītellectu agente. iō
ītellcūs agēs ē efficiēs scđm cōez ꝑ famosaz acceptōz
agentis. ſ. ꝑ motū uez ꝑ ꝑpe dictum. ¶ Dis igit fun
damenꝫ ꝓmissis dīc oīm. inuētuz fuisse modū scđm
quē otīgit ut ītellcūs agēs otinuet nob ī postremo
ꝑ cā q̄re nō copl'at. i. nō unit nobis ī ꝓncipio ē ista.
qm̄ cū ītellecta speculatiua copulant nobiscū ꝑ foras
ymagiabiles tūc ītellect̄ agēs copl'at cū ītellect̄ spe
culatiuis. Illud. n. qđ oꝑhendit ea est idē. s. ītelle-
ctus mālis. necesse ē ut intellcūs agens copulet̄ no-
biscū otiuuatōe ītellectoꝝ speclatiuoꝝ. ꝑ cū ītellcā
specl'atiua fuerint existētia ī nobis ī potētia ipe erit
copulat̄ nobiscū ī potētia. ꝑ cū ītellecta speclatiua
fuerīt exīntia ī nobis actu ipe erit tūc copulat̄ nob
ī actu. ꝑ cū quedā fuerīt ī potētia ꝑ quedā ī actu tūc
ipse erit nobis copulatus scđm ptez ꝑ scđm ptez nō
ꝑ tūc dicim̄ moueri ad cognitōz. ꝑ maīfestū ē q̄ cū
iste mot̄ oplebīt tūc statī ipe ītellcūs coplabīt no-
biscū oībz modis. ꝑ tūc ꝓportio eius ad nos in illa
dispōe est sicut ꝓportio ītellectus in actu ad ītellcm̄
ī hītu ꝑ cū ita sit otingit q̄ hō ītelliget ꝑ ītellcm̄ sibi
ꝓpriū alia entia ꝑ ut agat actōe sibi ꝓpa ī oībz ētibz
i. ut exerceat opationez sibi ꝑpam respcū oīuz ētiū
sicut ītelligit ꝑ ītellcm̄ q ē in hītu q̄n fuerīt otinuat̄
cū intētiōibz ymagiatis oīa entia ītellectōe ꝓpa. hō
igit scđm hūc modū ut dicit Themistī assilat̄ do. i
q ē oīa entia q̄quo. ꝑ ꝓntia autem
nihil aliud sūt nisi scīa eī. s. dei. Qđ sic intelligo q
entia scđm q sūt in deo nō sunt aliud nisi scīa eī. ꝑ
scīa eī ē cā ꝓmaꝝ nobilissima oīuz entiuz utz iz° me
thaph̄. ¶ Et silr hō scđm ītellcm̄ ē oīa entia q̄ntuz ad
eoꝝ scīas aut cognitōes ꝑ est cā oīuz entiū q̄ntuz ad
eoꝝ cognitōes ītellectuales. ꝑ q̄ mirabilis est iste
ordo ꝑ q̄ extraneꝰ iste modus ēndi q̄i dicat mīrū.
¶ Et istuz modū ēndi hōis. s. adeptiōz ītellcūs agēd
ꝑ quē ītelligit subas sepatas aut ipaz ītellcōz subaz
sepataz ꝑ intellcm̄ agentē adeptuz posuit oīm. esse
ꝑfectē. i. felicitatē hōis scđz q hō utz iz° metha-
ph̄. ametoz 35° ubi sic logt̄. ¶ Ex h̄ quidē bn̄ appet q
Aꝝ. opinat q foꝛa. i. felicitas hōiuz in eo q hōies ſt
nō est nisi ꝑ otinuatōz eoꝝ cū ītellectu q declaratus
ē li° d aīa ēē ꝓncipiū agēs supple d potētia intellecti
actu ītellecta ꝑ mouēs nos ad intelligē. ¶ Q aūt cō
iunctio nr̄a cū ipo ītellectu agēte sit possibilis ꝓbat
oīm. ibidē. cuz ītelligētie abstracte ī eo q abstracte
sint ꝓncipia illoꝝ q̄tū sunt ꝓncipia supple mouētia
duobz modis. s. scđm q mouentes ꝑ scđm q fines.
intelligētia aūt agēs inq̄tū ē abstracta est ꝓncipiuz
supple mouēs inq̄tuz mouet ītellcm̄ nr̄m possibilē
ad itelligēdum utz ex dictis. nccē est igit q moueat
nos scđm q amatū amās. i. ī tōe finis. ꝑ si oīs motꝰ
necesse ē ut otinuet cuz eo a quo fit scđm finē. i. oīs
motus nālis puenit ad finē ad quē ordinat. nccē ē
ut ī pꝰtremo otinuemur cū h̄ ītellcū abstracto. i. cō
iungamur cū eo ꝑ adipiscamur illū aliquo mō ita q
etim̄ dependētes a tali ꝓncipio a q̄ celū dependz q̄uis
h̄ sit ī nob aliquo tpe. i. q tūc itelligem̄ ꝑ ꝓncipiuz
quodāmō simile principio a quo celum dependet.
sicut enī ꝓncipium a quo celum dependet est cā vlt
oīuz entiū ita ītellcūs agens cui diungemur ꝓpleta
generatōe ītellect̄ ī hītu ē cā oīuz nāz ītellectōuz
¶ Est g̊ ītentō oīm. sic arguere. p oēm motū nālem
dētmīatum acqrīt aliq̄ mō illd qđ ē finis illī motꝰ
h̄ pz. qa alit ille motus eēt frustra. h̄ ītellect̄ agēs ē
finis illī motꝰ spūalis q ē generatō ītellect̄ ī hītu.
qa ītelligētie abstracte sunt cause finales motuuz q
suut ab eis. Ūn z°. pbicoꝝ oīm. dicit q entia eterna
ꝓmaria ītentōe agunt ꝓpt se. g̊ ꝑ generatōz ītellcūs
ī hītu aliqualr acqrīt ita q aliquo° sit foꝛa intellect̄
possibilis. ꝑ qa res opaꝫ ꝑ suā opationē ꝑpam quā
ꝓus nō hēbat iō ꝑ hꝰmōi adeptionē ītellect̄ agētis
nos ītelligim̄ aliqd uel aliq̄ q ꝓus nō itelligebam̄
saltē eodē mō. s. subas abstractas q̄s ipe ītelligit ꝑ se
ipz. ¶ Et fortе ad istā ītētionē dīc oīm. iz° methaph̄.
ametō 16° q cū iste ītellcūs. s. ītellect̄ agens fuerit
denudat̄ a potētia uidelz cū ipe fecerit de oībz potē-
tia ītellectis actu ītellecta ꝑ nō remāserit aliqua po
tentia ꝓuata sua actōe tunc ītelligem̄ ꝑ ipm scđz q
actio eius ē suba eius ꝑ ē ultima ꝑfectas. Intelli-
gemus g̊ ꝑ ipm ea ītelligibilia q̄ ipe ītelligit ꝑ suaz
subaz. s. subas sepatas. ¶ Vez est tn̄ q aliq ītelligūt
illud de intellectu possibili. s. q cū ipe fuerit denu-
datus a potētia. i. a ꝓuatōe. ita q oīs potētia recepti
ua quā hēbat fuerit deducta ad actum ꝑ oīs ꝓuatio
actus q ī uenīt in ꝓncipio sue unīōis ad individuuz
fuerit remota ꝑ acqsitoz illius actus tūc nos ītellige
mus ꝑ ipm scđm q actō eī est suba. i. ītelligem̄ ꝑ
subam eī. ¶ Nunc oz exponē illud q ibi subiūgit
ꝑ h̄ ē ultima ꝑfectas. s. ītelligere subaz ītellectus
possibilis. vez ē respectu oīuz ītellectionū qbz ītelli
gunt illa q̄ sunt de se potētia ītellecta. Nam int̄ oīa
entia q̄ sunt potētialr ītellecta ꝑ q̄ nō sunt actu ītel
lecta de sui nā intellect̄ possibilis ē nobilioꝝ res. ꝑ
iō eius ītellectio ē nobilioꝝ ītellectōibz taliū entiuz
ꝑ oīs in ipa ē magꝝ felicitas ꝑ ꝓpinquoꝝ ē felicitati
oībz illis. nō tn̄ simplr ē felicitas nr̄a ꝑ sic ītelligēt.
De quo aūt ītellectu logt ibi oīm. ñ ē bn̄ maīfestū.
tn̄ de utroq; bn̄ pōt tōnabilit exponi utz ex dictis.
¶ Dec igit est q̄ tota sntia oīm. de isto ꝓpposito q ītel-
lectus nr̄ intelligē pōt subas sepatas scđm q nobis
attribuit. s. ītellectōe noua que d̄noīat nos ꝑ a nob
dependet ꝑ de mō scđm quē h̄ ītellectio otingit. ¶ Ad
maiozē autē euidētiā ꝑ certitudinē ꝑdicte sentētie
mouere uolo aliq̄s difficultates otra dicta ꝑ eas solu-
uere scđm posse meū. Una qdē difficultas est. q̄lit
opleta generatōe ītellect̄ speclatiui aut ītellectus ī
hītu otingit q ītellcūs agens sit foꝛa ītellcūs possi-
bilis alit q̄ ꝓus. Nā ipe ītellcūs agēs aut inhęrz ipi
ītellectui possibili ꝑ ipm ifoꝛmās sicut ei ꝓma pfectō
aut ē q̄dā suba subsistēs p se. ¶ Si ꝓmo. g̊ p generā-
tōz ītellcūs speclatiui ñ fit d nouo foꝛa ītellcūs possi
bilis. Si z°. s. q ipe ītellectus agēs sit suba p se sub
sistens nunq; erit suba p se inhęrens ipi intellectui
possibili nec ipm ifoꝛmās. qa absurdū eēt dicere q
aliq̄ suba q̄ ꝓus erat p se subsistens postea sit ihęrēs
alicui alteri. sicut etiā absurdū ē q aliq̄ suba ihęrēs
subiecto postea sit p se subsistēs. Et adhuc qd esset
qđ destrueret p se subsistētiā ītellcūs agēd ꝑ qđ ei
ihærentiaz nouā efficeret ! Nō ē assignare nisi quis
fingeret. q̄lit g̊ otingit ītellcm̄ agente de nouo posse
uniri ītellectui possibili sicut foꝛa eius p quā ītelli-
git d nouo ! nullo. n. mō adhuc uidēt sufficere cō-
plemētū actuatiōis ītellect̄ possibil'. Nā si ītellcūs
agēs est suba p se subsistēs añ opleméntuz illud ꝑ p̄
oplementū illud remanet subsistēs tūc nō ē magis
foꝛa q̄ ꝓus. ¶ Et auget hanc dubitatōz. qa dictū fuit
ꝓus ītellcm̄ possibilē ēē ens pure ī potētia ꝑ eī ꝑfe-
ctionē intrinsecā ēē ītellcm̄ agentē. sicut. n. sp ītelle-
ctus agēs ē unit̄ possibili ut foꝛa q̄re pęrit tota posi
tio supꝑ dicta. ¶ Alia difficultas ē de illo qđ oīm. dicit
q cū aliq̄ ītellecta speclatiua fuerīt ī potētia ꝑ q̄da-

ī actu tūc ītellect⁹ agēs erit copulat⁹ sc̄ʒ ptē⁊ sc̄ʒ ptē nō.ḃ.n.uī oīo īpossībile qa cū ītellect⁹ agēs sit una ſba īcōpea ſimplex nullas hʒ ptes nec q̄ntitatīas nec eēntiales nec ſubiectīas⁊ ſi hʒ ptes q̄ ſūt v̄tutes ei⁹ ille nō ſepant ab eo nec uniūt ītellectui possībili q̄lit̄cūq; ſit pfectus aut oīsposītus. ¶ Alia dubitatō ē d ḃ qd̄ om̄.oīc illā ītellectōʒ q̄ otingit p ītellectuʒ adeptū eē felicitatē hoīs.p̄ qa felicitas hoīs oſiſtit ī actu ſapiētie utʒ x°ethicoꝝ.maīfestū aūt ē q⁊ h⁹mōi ītellectio nō ē actus ſapiētie ut om̄.ofitet̄ in iſto ʒ° dicēs q⁊ ſua ītellectō n̄ est aliq̄ ſcīaꝝ ſpect̄atiuarum. ¶ Preterea felicitas ē bonū cōe.i.qd̄ pōt otingē cuilʒ ñ ozbato ad virtutē ut ar.docet p̄ ethicoꝝ.talis aūt ītellectō ſubaꝝ ſepataꝝ p intellcm̄ adeptuʒ p̄cedēte opleta generatiōe ītellcūs ſpect̄atiui aut ītellcūs in hītu nō ē bonū tale potēs otingē cuilʒ hoī ñ ozbato īmo ualde pauci aut nulli ſūt hoīes qb⁹ otingit ītelligere oīa ītelligibl̄ia.g̊ uī q⁊ ḃ ñ ſit hūana felicitas. ¶ Itē cū p̄hia p̄actica ſit aliq̄ ps eēntialis p̄hie mirū ē q⁊ om̄.i toto iſto omēto n̄ loq̄t⁹ d ītellect⁹ opabl̄ib⁹ ḃ ſolū d ītellectis ſpect̄atiuis utʒ intuenti omentū. ¶ Itē uī q⁊ tō om̄.q̄ putat posse p̄bar̄ q⁊ ītellect⁹ nī ītelligat ſubas ſepatas n̄ ē efficax.qa frustra ē illud qd̄ ē natū attingē aliquē finē⁊ nō attingit ipʒ sc̄ʒ ar.z° p̄hicoꝝ.mō intellcūs nī⁊ eius ītelligē nō ē finis ſubaꝝ ſepataꝝ ut maīfestū est.qa īferioꝝ ē eis⁊ mīn⁹ nobilis.g̊ ītelligētie ſepate n̄ erūt frustra dato q⁊ nō ītelligant ab ītellecū nr̄o c⁹ oppoſitū vult illa tō om̄.ut dicūt iſti ſic opīantes. ¶ Ad p̄mū iſtoꝝ ctedo eē dicēdū ſaluo meliōi iudicio q⁊ opleta generatiōe ītellcūs ī hītu uel ītellcūs ſpect̄atiui ipe ītellectus agens q̄ntū ad ſuā ſubaʒ nō unit̄ de nouo ipi ītellcūi possībili ut fora.īmo q̄ntū ad ipam ſubaʒ ipe ſp ē unit⁹ ei ut fora ipm īforans.ḃ bn̄ unit̄ ei tūc d nouo q̄ntū ad ei⁹ cognitiōʒ ita q⁊ cognitō ītellectus agēd unit̄ ītellectui possībili ut qdā actus⁊ forma. ¶ Ad c⁹ euidētiā oſiderandū ē.q⁊ ītellcūs possībilis natus ē accipe cog̊nē cuiuſcūq; ſube p eius effcm̄ p ſe⁊ p̄pū.⁊ ḃ ē maīfestū paꝝ exercitat̄ ī ſcīa nāli.cō ſtat aūt q⁊ act⁹ ītellcūales q̄s recipit ītellcūs possībil̄ ſūt effcūs p ſe⁊ p̄pr̄ii ītellectus agētis q facit v̄r de oī potētia ītellecto actu ītellcm̄ ī intellcū possībili⁊ ipe nō ē natus facere īmediate alios effect⁹.vñ ſeq̄t q⁊ ītellcūs possībilis p cog̊nē ſuoꝝ actuū q̄s recipit natus ē recipe cognitōʒ ipius ītellcūs agent̄.⁊ sic intellectus agēs q̄ ad ſuā ſpēm aut cog̊nē unit̄ ītellectui possībili de nouo.⁊ cū ītellectus possībil̄ recipit aliquē actū ītellectualē p̄ductū ab ītellectu agente⁊ ipm cognoſcit tūc otingit ei ītelligē ītellcm̄ agētē q̄ntū ad uirtutē actiuā illius actus.⁊ cū accipit q̄s dā actus⁊ quoſdā ñ tūc cog̊ſcet ītellcm̄ agētē q̄ntū ad aliquā v̄tutē ul̄ cālitatē⁊ q̄ntū ad aliquā ñ.⁊ cū recipit oēs actus intellcūales q̄s nat⁹ ē agē ītellcūs agens⁊ eos cognoueīt tūc accipiet cog̊nē ītellectus agētis q̄ntū ad oēm eius cālitatē⁊ v̄tutē.tūc ultīus ſubaʒ ipius agētis.⁊ ḃ mō ītelligo v̄ba om̄. q⁊ cum ītellecta fuerīt quedā ī potētia⁊ q̄daʒ ī actu tūc eīt coplat⁹.i.unit⁹ aut diunct⁹ ſc̄ʒ ptē ſupple cog̊nis v̄tuti ei⁹.⁊ ſc̄ʒ ptē n̄ g̊ ꝛc. ¶ Dicat̄ g̊ ḃ mō q⁊ cū ītellect⁹ possībil̄ fueīt actuat⁹ oīb⁹ actib⁹ reꝝ intelligibiliū ptinentiū ad pfcōʒ uniuersi q̄s act⁹ p̄ducit ītellectus agēs tūc p cognitōʒ illoꝝ actuū ipe deueniet in cognitiōʒ ſui ipius ut p̄us dictū fuit. ¶ Et ulteri⁹ p cog̊nē iſtoꝝ actuū ducet ad cognitiōʒ ītellcūs agēd a q̄ p̄ducunt̄.⁊ sic unieī ītellectus agēs ītellcūi possībili ut fora⁊ p eū sic unitū otinget ei ītelligē alias ſubas ſepatas. ¶ Sʒ ḃ ſt̄ due qōes. p̄ma ē q̄re pactus ītellcūales q̄s recipit ītellcūs possībilis p⁹ pueīt ad cognitōʒ ſui ipius q̄ ad cog̊nē ītellcūs agētis cū iſti actus dependeāt ab utroq;. ¶ Secūda qō. q̄re⁊ quo° cū ītellectus possībil̄ sic ītellexerit agentē otingit ei p eius ītellectōʒ iforantē ipʒ intelligē ſubas ſepatas

Ad p̄mā dico q⁊ illud p̄ tāto otingit q⁊ h⁹ actus ītellcūales ſiue ſint hītus ſiue cog̊nes q̄dāmō ſūt p̄pinquores ſcd̄m nāʒ ipi ītellectui possībili q̄ agēti cū iforment intellcm̄ possībile⁊ nō agentē p ſe.⁊ iō ītellectus possībilis denoīat̄ ītelligens. ¶ In ar.loquēs de ītellcū possībili dīc ipm ītellectū q opinat̄ aīa⁊ ītelligit eē ptē aīe q̄ cognoſcit⁊ ſapit aīa.ḃ iſti actus intellcūales nō denoīant ītellcm̄ agentē nec in ipſo recipiunt̄.⁊ iō om̄.dicit ī iſto ʒ°.q⁊ ītellectus agens nihil ītelligit ex eis q̄ ſt̄ ḃ.⁊ ī 5° methaph̄.om̄to x° dixit q⁊ illud q⁊ ītellcūs agēs agit ē al̄n ſuba.i.fora ī alio recepta nō ſibi.i.nō recipit̄ ī eo⁊ sic q⁊ t̄les act⁹ ſūt q̄dāmō p̄pinquores ītellectui possībili q̄ agēti in q̄tū ipm iforant⁊ pficiūt.iō scd̄m iſtū respm̄ p̄us ducunt ī cog̊nē ītellcūs possībil̄ q̄ agētis. ¶ Ad aliaʒ q̄ōʒ breuit̄ dico q⁊ mihi uī q⁊ ītellect⁹ agēs ē īfimus p⁹ ītellcm̄ possībilē ī genere nāe ītellectual̄⁊ p oēs oēs alie ſube ſepate ſūt nobiliores.eo q⁊ ſuut fines ipi⁹⁊ ipe ē creatus a qualʒ ſicut a ſuo fine aliquo°. Et p̄pt̄ ḃ cū ītellect⁹ possībilis accepit noticiā pfcāʒ ipius ītellcūs agētis otinget ei ītellectio ſube īmāl̄ p̄pinqſſime ei ī nā⁊ ultī⁹ otinget ei cognitō altius intelligētie ſupiorī⁊ sic ſp aſcendēdo pueīet ad cog̊nem ſube ſupme que ē de⁹ gl̄iosus⁊ ī ḃ est ei delectatō maxīe⁊ felicitas q̄ quo°. ¶ Utꝝ aūt oēs iſte cognitiōes otingāt ei ſimul ī uno inſtāti aut ſucesſiue oſiderādū ē. tn̄ puto ſimpl̄t ueꝝ eē q⁊ cognitō pfcā ītellcūs agent̄ est p̄patio⁊ diſpō ītellcūs possībilis ad recipiendū ītellectōʒ alt̄⁹ ſbe ſepate īmediate ſe hn̄te ad ipʒ⁊ illa ad aliā⁊ sic ſp usq; q̄ pueīat̄ ad cognitōʒ ſube pfcīſſime q̄ est de⁹. ¶ Ad aliā difficl̄tatē possum⁹ dicē q⁊ d ſuba ſupma q̄ ē d⁹ pōt hr̄i duplex cognitō ītellectiua.una qdē ſimplex⁊ ītuitiua ſine affirmatiōe⁊ negatōe.alia enūciatiua ſcd̄ʒ affirmationē⁊ negatōʒ.s.q̄ intelligit deus eē ens p̄muʒ⁊ ſuba p̄ma⁊ actus p̄m⁹⁊ putiſſimus⁊ cā oīuʒ aliorꝝ entiū⁊ ītelligēs⁊ ītellectus⁊ h⁹mōi talia. Modo dicē q⁊ cognitō ſimplex⁊ ītuitiua q̄ditatis diuine pfcīſſima n̄ hr̄ ab ītellcū possībli ſine ītellcū adepto mō p̄us posito.⁊ iſta ītellectio ſimplex⁊ ītuitiua q̄ otingit p ipm ītellcm̄ adeptū ſine dubio ē nobilioꝝ⁊ dignioꝝ oī alia cognitōe ſimplici cuiuſcūq; alter⁹ entis. quēadmodū ipe de⁹ ſupm⁹ est ſuba nobiliſſima⁊ totalit̄ optima eoꝝ que ī nā ſūt. Vñ iſta opatō cū ſit nobiliſſima⁊ pfectiſſima respcū oīuʒ ītellectionū ſimpliciū pōt opetent̄ dici maximū bonū in genere taliū actuū⁊ felicitas hoīs respectu oīuʒ aliorꝝ actuū ſimpliciū.⁊ sic ītelligendū ē dictū om̄.⁊ ḃ uī eē ītentio om̄.9° methaph̄.ſup illo verbo ar.dīſus finē.s.ḃ ignorauit nō q̄lis cecitas. Ibi.n.om̄.habet l̄ram affirmatiuā ī eius expoſitōe dicī sic. Et īnuit p ḃ q⁊ nō ītelligē res abſtractas p ītellectū hūanū est in ītellcū nr̄o ī p̄ncipio ſil̄e cecitati in oculo anteq̄ p̄ficiat ītellectus.ḃ enī.s.ītelligere res abſtractas n̄ ſolū īuenit̄ in hac uirtute ī ſuo p̄ eē ḃ in ſuo ultimo esse⁊ ḃ declarauim⁹ ī alio loco.⁊ declarauim⁹ q⁊ fortuitas maxīa.i.felicitas maxīa respectu oīuʒ ītellectionū ſimpliciū ſupple que ē respicē ītellectū ſepatū ē p potētiā q̄ fit in ītellectu ſpect̄atiuo apud ſuā ultimā pfectōʒ ſimilē potētie q̄ fuit ī uiſu apud aſpectū ad colores ñ p potētiā de mō potētiaꝝ cog̊ſcitiuaꝝ que accipiūt p cognitōes. q̄ dicat. q⁊ cū ītellect⁹ ſpeculatiu⁹ fuerit pfectus tūc hēbit potētiā ītuitiuā p̄pinquā ad oſiderandū ītellectū ſepatū ſicut uiſus ad uidēdū p̄nte ſibi colore generāte in eo ſuā ſpēm hēt potētiā p̄pinquā intuitiuā colorīs.⁊ illa oſideratio quā tūc hēt ītellcūs possībilis de ītellectu ſepato nō est p aliquē hītum acquiſitū ḃ p cognitōʒ.i.tōcinatōʒ ſicut putauit ar.uē pace.ḃ cognitio enūciatiua scd̄m affirmatiōʒ uel negationeʒ de ipſo deo ſupmo

bñ hēt̄ p hītu; sapiētie ⁊ acqrit̄ p dem̄rationē;. i. ex
pncipijs ut hz uidēi iz° methaph. ubi dem̄rat̄ q ipe
deus ē suba ⁊ actus purus ⁊ q intelligit se ipm ⁊ hꝰ
talia. ⁊ hꝫ utiq; noticia pfc̄issima nō hēt̄ nisi p̄cedēte
cognitiōe ītuitiua p̄dcā p ītellcm̄ adeptū. ⁊ ī illa co
gnitiōe dei enūciatiua ponit̄ felicitas hūana simplr
⁊ ultimate. ⁊ ista nō otradicūt si bñ ispiciunt̄. Est
igr̄ ītētio om̄. q illa osideratō uel ītellectō ītuitiua
simplex eēntie dīne que otingit p ītellectū adeptū
ñ p̄cedit īmediate ab aliq̄ hītu spēc̄latiuo acqsito p
dem̄rationē. tñ oseqt̄ q̄dām̄ disciplinā. i. acqsitō;
sciaz; spēc̄latiuaz; inq̄tū p scias spēc̄latiuas disponit̄
intellcūs possibilis ad opletā ⁊ pfcāz cog̃nē ītellcūs
agētis q̄ ultius pficiat̄ ad ītelligēdū alia sepata. ⁊ qa
scie. s. spēc̄lative p̄ficiunt ad istā cog̃nē ut dictū ē. ⁊
hoīes iuuant se ad scias speculatiuas ad iuicē utz ad
sensū ⁊ hēt̄ z° methaph. iō nō ē remotū ex onti qn
hoīes iuuēt̄ se iuicem ad istā nobilez cognitionē ut
dicit om̄. ibi zc̄. Ad aliā ocedo maiorē. ⁊ cū or. q
talis ītellectō zc̄. dico q ē falsū qa nec repugnat hoi
ex pte aīe sue q̄ hz ad hꝫ dsideriū nāle. nec ex pte cor
poris qd̄ nāliter ē p̄pt̄ aīaz ⁊ ei deseruiēs ⁊ ad eiꝰ pfe
ctiōes acqrendas. hꝫ tñ uez est q iste statꝰ aīe ītelle
ctiue multū difficilis est ad acqrendū pfecte scias. ⁊
multa īpedimēta otingūt qbꝫ multi hoīes deficiunt
a oplemēto hꝰ felicitat̄. ⁊ unū illoz ē qa aliq̄ ⁊ mlti
reputāt istā opationē eē sibi īpossibilē. ⁊ iō nō labo
rant ad eius acqsitionē. ꝫ declināt ad p̄secutōz alioz
bonoz īferioz ⁊ qdā ad delectatiōes bestiales. ⁊ forte
hꝫ ē cā q̄te multi hoīes q dediti sūt phie īueniunt̄
corrupti ut īuuit om̄. in isto 3°. omēto p̄. Et puto q
illi q reputāt istā pfcōz īpossibilē hoī ⁊ hꝫ p̄palant ⁊
colorāt oāt multꝫ hoībꝫ occasionē diuertēdi a bono
suo ⁊ declināndi ad īhoneста qa nō possūnt dem̄rare
aliā pfectōz; nobiliorē, p̄pt̄ cuiꝰ adeptōz; hoīes tatōe
uigētes debēt fugē opa īhonesta ⁊ uiuē scōz; ōtutes
ꝫ p̄mittūt talia q̄ nō possūnt tōibꝫ ouīci cū tñ hoīuz
genꝰ atte ⁊ tōe uiuat sicut ī lege machometi ⁊ ī alijs
mītis falsis legibꝫ positis uolūtarie. Si qs aūt mitat
tōibꝫ euidētibꝫ declarare possibilitatē hꝰ pfectionis
multū īdubitant̄ p̄uocabit aīos tōales ad amorem
ōtutis moralis sine q̄ hꝰmōi pfectō nō pōt adipisci.
Vñ ⁊ om̄. 4° phicoz; declarat elegant̄ onexionē uir
tutū cū pfectōe sciaz; speculatiuaz; īmo oēs philoso
phātes erāt uirtuosi aliqbꝫ tpibꝫ oī genere uirtutū
mōaliū utz ibid̄ auctoītate Alexā. ⁊ Auz. ī li°. d mōte
sua dicit q phūs purꝰ ⁊ pfectꝰ mōtificauit oīa deside
ria sua ī omestiōe ī potu in uestitu ī thesauris auri ⁊
argēti ⁊ otempsit oēs delcātiōes q̄ adducūt īpm ad
destructōz aīe ⁊ corpis. Sz dꝫ nō plus ad pns. Ad
aliud pōt dici buit̄. q p tanto magis loqt̄ om̄. de ītel
lectis spēc̄latiuis q̄ opatiuis qa ipa ītelligibilia spe
c̄latiua magis ptinēt ad pfectōz uniuersi q̄ opabilia ab
hoīe. ⁊ silr hītus spēc̄latiui magis ptinēt ad pfectiōez
ītellcūs possibilis q̄ practici. ⁊ hꝫ satis ē rōabile quia
certū est q optimū entiū spēc̄abiliū. s. deus supmꝰ
ē melioꝰ optimo opabiliū hūanoz;. ⁊ similr optimus
hītus ītellcūalis spēc̄latiuꝰ ē melior optimo habitu
practico sicut ē iusticia. nō tñ negat om̄. qn habitꝰ
practici ptineāt ad pfectionē ītellcūs possibilis qui
ppant ad ītellcm̄ adeptū. Vel dicat̄ q om̄. uocat
generaliter ītellcā spēc̄latiua quecūq; uelr op̄hēsa ⁊ sic
distinguit ītellecta spēc̄latiua ab eis q̄ īdiuidualiter
op̄hendunt̄ ⁊ nō ab ītellectis opatiuis. ⁊ hꝫ forte ē
oueniēs. qa certū ē q op̄hēsiōes ⁊ hītus īdiuidua
les nō p̄pant ītellcm̄ possibilē ad intellectū adeptū.
ꝫ hītus ⁊ op̄hensiōes vles q̄ dependēt effectiue ab
ītellectu agēte ut pus dictū ē. Ad illud qd̄ obicit̄
ad tōz om̄. dicēdū ē q p̄cedit ex malo ītellcū vboz;
om̄. nō. n. accipit om̄. q ītellectus nr̄ sit finis subaz;
sepataz;. ꝫ suppoīt q ipe sube sepate q̄ntū ē d se sunt
nate nāliter ītelligi ab ītellectu nr̄o cū ipe otineātur
sub eius obo p̄. s. sub ente. īmo etiā sūt entia nobi
lioza oībꝫ alijs. ⁊ si hꝰmōi sube sūt nate ītelligi ab in
tellectu nr̄o sequit̄ nccio q ītellectꝰ nr̄ natus est eas
ītelligē. nā ītelligibile se hz ut actiuū respectu eiꝰ a
q̄ ē ītelligibile p̄cipue respcū nr̄i ītellectꝰ. nihil aūt
ē nāliter actiuū in aliqd nisi illud sit nāliter natum pati
ab illo utz de se. ⁊ sic oz q ītellectꝰ nr̄ sit natꝰ ītelligē
tales subas. oñ si nunq̄ intelligēt eas manifestū ē q
aptitudo nālis quā hz ad eas intelligēdas esset oīo
ociosa. ⁊ q hꝫ sit eius intentio pz p exēplū qd̄ subdit
sicut si fecisset solē nō op̄hēsū ab aliq̄ uisu q tñ de se
ē aptꝰ natꝰ op̄hēdi ⁊ p oñs aliqs uisus ē natus ipm
op̄hēdē. Alij dicūt aliter q ītelligētie hz nō sint, p̄pt̄
ītellcm̄ nr̄m p̄maria ītentōe tñ secūdario bñ sr, p̄pt̄
ipm ⁊ agūt p̄pt̄ ipm secūdaria ītentōe ut manifestēt
ei se p suos effectus sensibiles. uñ om̄. p̄ celū dīc. q
oē qd̄ agit p̄pt̄ se p̄maria ītentiōe agit p̄pt̄ aliud se
cūdaria ītentiōe nisi eēt aliq̄ nā nō īnata ad ītelligē
dū. ⁊ sic salē seqret̄ si ītellcūs nr̄ nō ītelligēt hꝰmōi
subas q ipe eēnt ociose p defectū finis secūdarie in
tenti qd̄ est absurdū. ⁊ iō rō om̄. est multū efficax ⁊
p̄pinq̄ p̄ncipijs p se notꝫ ī isto genere. p̄pt̄ qd̄ uere
cundet̄ ille q p̄sumpsit dicē talē rōz; eē uerisibilem.
Nullus. n. ī rebꝫ phicis īuentꝰ ē illius subtilē psp̄ica
citatē excedē. īmo nec ei equiparī. q̄uis aliq̄ nescio
qua supbia moti p̄sumpserūt aliq̄s friuolas obiecti
ones scribere otra ipm q̄s pauꝫ exercitatꝰ cōstat pui
aut nullius eē ualoris. Ad p̄mā rōz; ī p̄ncipio qōis
adductā cū or. q ītellcūs nō ītelligit zc̄. dicūt aliq
q hꝫ ē ītelligendū añ statū adeptiōis ⁊ añ oplem̄tuz;
generatiōis ītellcūs in hītu. ꝫ pꝰ hꝰ oplemētuz ⁊ in
statu adeptiōis pōt ītelligē sine fantasmate. Vel
dicat̄ ⁊ forte melius. q aīa nr̄a sp ad ītelligendū in
tellectiōe noua īdigz fantasmate. ꝫ hꝫ pōt otingē du
plicit̄. Vno° q ipm fantasma sit illius rei que ītelli
git̄. ⁊ hꝫ mō īdigz fantasmate ad ītelligēdū res nāles
⁊ sensibiles. Alio° q ipm fantasma sit alicuiꝰ alterī
ad qd̄ illud qd̄ ītelligit̄ hz hītudinē aut scōm se uel
q̄ntū ad suū actū p quē cognoscit̄. mō q̄uis ītelligē
tia nō faciat fantasma ī fantasia tñ effectus p̄pus ⁊
p se ⁊ īmediatꝰ eius. s. motꝰ bñ pōt facere fantasma
suo mō. ⁊ silr q̄uis ītellcūs agēs nō hēat fantasma
tñ eiꝰ effectꝰ p̄pus dependet a fantasmatibꝫ q̄uo° utz
ex dictis. ⁊ ita nccia sūt fantasmata ad cognoscēdum
effectus ītellcūs agentis. ⁊ p oñs ad ītelligendū ītel
lectū agentē. Et p hꝫ satis ouincit̄ error aliquoz; qui
ponūt q fantasma nullā cālitatē hēt̄ sup actū ītelle
ctus ꝫ solū ē illud sine quo nō. Qualit̄ aūt īdigem
fantasmate ad cognoscendū ītellcm̄ agentē cū ītel
lectus agēs nō faciat fantasma nec eius effectus exi
stentes in ītellectu possibili. nec etiā fantasma cātur
ab actibꝫ ītellectus agentis. Vñ sine dubio si fantas
ma nō coagēt̄ aliq̄ mō ītellcūi agenti ad p̄ductiōez
suoz; actuū q̄s p̄ducit in ītellectu possibili difficile
eēt aut ī possibile assignare qualit̄ intellectus agens
ītelligeret̄ de nouo a nob. Dicā g̃ saluo meliori iu
dicio. q semp ītellcūs possibilis ītelligens aliqd de
nouo ⁊ añ statū adeptiōis ⁊ pꝰ utit̄ aliq̄ fantasmate
⁊ sine fantasmate nō intelligit. ꝫ nō seqt̄ ut illd fan
tasma sit spēs rei q̄ ītelligit̄. īmo aliꝰ altiꝰ mō p̄dcō
ōbi gra. ītellectꝰ possibil̄ ītelligit lapidē ītellectiōe
q̄ dependz ex fantasmate lapidis ⁊ intellecto lapide
ītelligit suū ītelligē ⁊ ītelligit ītellcm̄ agentē q facit
illud ītelligere. ⁊ cū ita ītelligit singula ⁊ ītellexerit
pfecte ītellcm̄ agētē tūc ītelliget alias foras abstra
ctas ut dicebat̄ p̄us. iō nō ualet illa rō. Et ē aduer
tendū q si hꝫ rō efficatiā hēret nō solū p̄baret q ītel
lectus nr̄ nō pōt ītelligē subas sepatas q̄ntū ad qd
ditates eaz; ꝫ etiā nō posset ītelligere eas q̄ntum ad
earū esse. qa īdubitant̄ sicut qdditas sube sepate nō

facit spēm ī fantasia p se ita ipm eē talis subē sepate nō facit spēz nec aliqđ fantasma facit p se cū sit īsensibile 7 īmāle 7 īcorporeū. Ad ñ soluūt istī istā tōez p q̄nto est otra eos inq̄ntū ponūt ītellcm nr̄m ītelligere illas subas q̄ntū ad eē. 7 soluta erit p quāto ur̄ eē otra alios q ponūt eas ītelligi q̄ntuz ad qdditates eaz. Ad aliā pōt dici buit q̄ntū ad ītentiōez Az. 7 om̄. 8° phicoz. 7 12° methaph. q ipe deus est īfinitus scđm ouratōz ß nō ē īfinit9 scđz uigorē. Et similit ītellectus hūan9 ē īfinitus scđz ouratōz scđz opionē Az. 7 om̄. de h9 tñ alibi magis pscrutandū est 7 in 8° phicoz dixi qđ mihi uisum fuit. Alij bñ cōcedūt q intellectus ur̄ nō pōt ītelligē qdditatē dei ppt̄ ī pportionē illam 7 forte ocluderet eqlit̄ q nec pōt ītelligē eē eius. qa sicut eius qdditas eēt īfinita ita 7 eē eius. cū h9 sint idem realit̄ 7 eētialit̄ in ipo deo. 7 totū h9 ē pturbatio. Ad aliā negāda ē maiō Et ad pbationē dico buit q sicut om̄. dicit ibidem illud dictum pbi nō denotat īpossibilitatē cogscēdi subas sepatas ß difficultatē. Q aūt Az. uoluerit assignare illā difficultatē pz ex h9 qa ipe ex ītentiōe tractat de istis substantijs 12° methaph. demrando de eis aliq̄ pdicata eētialia ut pz ibidez qđ nō faceret si putaret eē īpossibile nobis ītelligē subas sepatas. Et ī isto 3° ipe dicit q cū ītellectus ītellexerit maxīa ītelligibilia nō min9 ītelligēt infima ß 7 magis. Dec igit̄ ut credo ē snīa om̄. ī ppposita qōe ī qua quecūq; eēnt otra fidē catholicā reputo esse falsa simplicit̄ 7 sic sufficit ꝛc.

XXXVIII

QUoniā autē anima ꝛc.
Dic querit̄. Utz potētie aīe sint īfinite. Et arguit̄ p q nō. qa si eēnt īfinite tūc de eis nō eēt scīa. cū īfinituz sit ignotū scđz Az. p phicoz. oēs ē falsuz. utz p Az. q tractat de potētijs aīe. g ꝛc. Oppositū ārguit̄ auctoritate Az. ī isto ca° ubi dicit loqns de potētijs aīe sic Mō. n. quodā īfinite uident. Ad euidētiā ôtad h9 qōis ē osiderandū. q potentie aīe possunt dupl̄r distingui q̄ntū ad ppositū spectat. Uno° possunt distingui in generali ut ī sensum 7 ītellcm 7 h9. Alio° possunt distingui ī spēs spālissimas. Itē potentias aīe eē īfinitas pōt dupl̄r ītelligi. Uno° q sint īfinite simpliciter 7 scđm se. Alio° scđm qd 7 q̄ ad nos. s. q sint multum de difficili pertransibiles 7 enumerabiles ab intellcū nr̄o. Tunc dico ad qōz q si potentie aīe distinguāt̄ in genere sic nō sūt īfinite. 7 h9 ē dicē q genera potētiaz aīe nō sūt īfinita. h9 ē euidēs ß genera potētiaz aīe sūt h9mōi. qđ sic declarat̄ ad pns. Cuīs potētia aīe uel ē ppa aīe rōali. uel ē coīs aīe hūane 7 alijs aīabz. Si est ppa aīe rōali. aut est necia ad mouendū uel opandū 7 sic est uolūtas q ē quidā appetit9 7 pncipiū mot9. aut ē necessaria ad ītelligēdū. 7 h9 dupl̄r. qa aut ē actiua ītellctōis 7 sic ē ītellcūs agēs. aut ē receptiua 7 sic ē ītellcūs possibil̄. 7 sic st̄ta genera potētiaz aīe rōal̄ scđz doctrīaz cōez. Si vo potētia aīe ē coīs aīe hūane 7 oībz alijs aīabz. 7 h9 ē dupl̄r. qa aut ē coīs aīe hūane 7 oībus alijs aīabz alioz uiuētiū. aut ē coīs ei 7 aīe sensitiue solū. Si pmo°. 7 h dupl̄r. qa aut ē potentia pncipal̄ aut dseruiēs pncipali. Si pncipal̄ sic sūt tria genera s. nutritiua augmētatiua 7 generatiua. de qbz aliq̄ dicta fuerūt pus. Si uero sūt dseruiētes pncipalibz sic sunt q̄tuor. s. attractiua retētiua digestiua 7 expulsiua. ut docet Albtus 2° h9. 7 om̄. in suo colligz. Uez ē tñ q ipe addit ibi distinctiuā ôtutē q̄ sepat nutrimentū puz ab īputo. ß Albtus 7 alī opōnēdūt eā sub digestiua 7 sic sūt septē genera potētiaz aīe coīa aīe hūane 7 oībz alijs aīabz alioz uiuentiū generabiliū. Si uero sūt coēs aīe hūane 7 aīe sensitiue solū. h9 ē dupl̄r. qa aut sunt potētie apprehēsiue. i. ordinate ad opēhensionē. aut sūt potentie motiue. si st potētie apprehensiue. h9 est dupl̄r. aut sūt exteriores aut interiores. Si exteriores sic sunt quīq; genera q̄ sunt sensus pticulares. s. auditus. uisus. odoratus. gustus. 7 tactus. Si uero īteriores. aut sunt cognoscitiue aut retētiue spēz 7 nō cogscentes. Si sunt cognoscitiue sic ē sensus coīs 7 fantasia. sub q̄ fantasia opēhēdunt cogitatiua hūana. 7 extimatiua in bzut Si uero sūt retētiue. 7 h9 ē dupl̄r. qa aut retinēt formas sensatas 7 sic ē ymagīatiua. aut retinēt ppetates seu ītellectiōes nō sensatas 7 sic ē mēoratiua. reminiscitiua aūt uirtus nō ē alia a cogitatiua realiter utz in de mēoria 7 remīscentia. De his aūt ôtutibz aīe sensitiue pus dictū ē in 2° h9 in ultima qōe. 7 sic sunt nouē genera potētiaz aīe sensitiue apprehēsiue Si autē sint potētie motiue. h9 ē dupl̄r. aut ē impans motū 7 sic ē appetit9 sensitiuus. aut agēs ul̄ exeq̄ns motū 7 sic ē uirtus motiua q̄ ē infusa in musculis 7 neruis ut coīt̄ dr̄. 7 sic ī toto q̄ sūt duodecī genera potētiaz aīe sensitiue. Ex qbz appet bñ osideranti q oēs potētie aīe reducūt̄ ad genera. Nā ta st gnā aīe rōal̄. s. ītellcūs agēs. possibil̄. 7 uolūtas. 7. iz. sūt aīe sensitiue. s. auditus. uisus. olfactus. gust9. tact9. sensus coīs. ymagīatiua. fantasia. mēoratiua. appetus sensitiuus. 7 uirtus motiua exns in musculis 7 neruis. Et septē aīe vegetatiue. s. nutritiua. augmtatiua. generatiua. attractiua. retētiua. digestiua. 7 expulsiua. Nō g sūt īfinita genera potētiaz aīe. 2° dico q si potētie aīe distinguūt̄ in spēs spālissimas sic nō sunt īfinite simpl̄r 7 scđm tē. 7 h9 ē dicere q spēs spālissime potētiaz aīe nō sunt simpl̄r 7 realit̄ īfinite. qđ ppbo sic. Si spēs spālissime potētiaz anime essent simplicit̄ infinite nō eēt aliqua eaz pfectissima int̄ oēs qđ est absurdū. qa intellectus agens ē potētia aīe pfectissima 7 nobilissima int̄ oēs uel saltem ī tellectus possibilis aut uoluntas. de h9 nō facio vim quecūq; sit illa. oñaz ppbo. qa semp due spēs eiusdez generis se hnt sicut magis pfectū 7 min9 pfectū pfcōe eētiali 7 p se. cui9 rō ē. qa sp una illaz magis distat scđm nām a p pfecto qđ est de9 q̄ alia. si g eēnt spēs īfinite potētiaz aīe semp quacūq; spē data esset date pfectiorem in īfinitū 7 sic nulla eēt nobilissima aut pfectissima. 7 ultius una eaz nō eēt pfectōr seu nobilioz alia. qa pfectius 7 minus pfectū in quocunq; genere nō intelligunt̄ nisi scđm appropinq̄tionez 7 elongationē a pfectissimo in illo genere. sicut etiaz p9 7 posteri9 ītelligūt̄ respcū pmi utz 5° methaph. Itē si spēs spālissime potētiaz aīe eēnt īfinite simplicit̄ seq̄ret̄ q aliqd esset maius īfinito. qđ est īpossibile. ppbat̄ oña. qa numer9 idiuiduoz potētiaz aīe ē maioz q̄ nūerus spēz. cum sub una spē sint plura idiuidua. 3° dico q spēs spālissime potētiarū aīe sunt īfinite scđm qd 7 q̄ ad nos. ita q sūt d difficili pertāsibiles ab ītellectu nr̄o. qđ breuit ppbat̄ sic. spēs spālissime potētiaz aīe distinguūt̄ 7 nūerant̄ sicut spēs spālissime actuū eius. ß spēs spālissime actuum eius uel aīe sunt de difficili enūerabiles a nobis. g 7 potētie. maiō pz. nā sicut uidere albū 7 uidē nigz nō sunt idē scđz spēm spālissimā. ita posse uidē albū 7 posse uidere nigz nō sūt idē scđz spēm spālissimā. Similiter aūt mō arguēdi utit̄ Az. 2° phicoz. qđ. q posse sanari 7 posse infirmari nō sūt idē sicut sanari 7 īfirmari nō sūt idē 7 sic similit̄ ī alijs h9mōi. 7 sic pz q nūerus potētiaz aīe scđm spēm spālissimā est scđm nūez actuū. Ridiculū. n. ē dicere q uidē albedinē 7 uidere nigredinē sint unus actus scđm spēz. 7 q intelligere deum 7 intelligere lapidē sint idem actus unus scđm speciem spālissimā. q̄re pz maioz. 7 minoz similit̄ apparet. Nam species specialissime actuum aīe sunt distincte scđm species spālissimas

entium respectu quoruz ipa anima opatur. ita q; sicut albedo 7 nigredo sunt entia distincta scdm speciem specialissimaz. sine dubio visio albedinis 7 visio nigrediuis sunt actus diuersi scdm speciem specialissimā. 7 sic in alijs hmōi. 7 sicut hō 7 lapis sunt diuersa scdm speciem specialissimam. ita intellectō lapidis 7 intellectio hominis. quia itelligere diuersificat scdm diuersitatem nature intellecte ut dm. dicit in isto3°. Et eadem ratione sentire diuersificatur scdm diuersitatem rei sensate. sicut ergo species specialissime entium que possunt sentiri intelligi 7 appeti sunt ualde multe 7 de difficili pertransibiles ab itellectu nro 7 sic quodāmodo sunt infinite scdm quid 7 quo ad nos. sic rationabile est intelligere de actibus anime 7 de potentijs eius. 7 hoc significauit Aug. in illis uerbis prealegatis dicens. Modo enim quodam infinite uidentur potētie anime. s. pro ut distinguūtur per species specialissimas Nec fuit necesse d qualibet illarum specierum specialissimarum seorsum 7 diuisim facere tractatum. quia idem aut simile est iudicium de omnibus talibus potentijs que sunt unius generis propinqui. 7 ideo de omnibus talibus potentijs sufficit simul doctrinam tradere generalem. Et forte ad istam intentionem dicit Algazel in methaphisica sua q; anima est quasi tabula breuis otinens sūmam omniū que sunt in mundo in qua inuenitur sicut in speculo exemplum omnis rei 7 per quam sit possibile cognoscere uniuersa. Scias tamen q; multi nolunt acceptare h; q; potentie anime sic distinguantur per species specialissimas scdm distinctionem actuum anime 7 specierum entium. cuius nescio aliam causam nisi consuetudinem. qa. s. consueti sunt audire q; uisus est una potentia. 7 similiter auditus. 7 sic de alijs. sed nō sequitur ex hoc q; sit unus oīo secundum speciem specialissimam imo hoc est impossibile secundum predicta. 7 est simile. quia sicut numerus habilitatum seu potentiaz materie est secundum numerum specierum ut plane docet Commentator. iz° methaphisice. ita numerus potentiarum anime est secundum numerum formarum spiritualiū quas recipit anima. Vel dicas causam quare non. Ad rationem dico breuiter q; bene concludit species potentiarum anime non esse simpliciter infinitas. sed sunt infinite secundū quid modo predicto. s. quia cum difficultate sunt enumerabiles 7 pertransibiles a nobis. 7 sic concessum est in positione ꝛc.

Queritur vtrum intellectus 7 appetitus sint diuerse virtutes.

Quarum autem hec duo mouētia aut appetitus ꝛc.

Querit hic. Vtrum intellectus 7 appetitus sint diuerse uirtutes seu potētie anime nostre. Et arguitur primo q; non. qa ille uirtutes non sunt diuerse quaz idē est obiectum. eo q; potentie distinguunt per actus ut patet z° huj. 7 actus per obiecta. ut pz in eodem. sed idem est obiectum intellectus 7 appetitus. g; ꝛc. ꝓbatur. nā obiectum intellectus est ens ut patet ex prius dictis. obiectuz vo. appetitus ē ipsum bonū 7 hec sunt idē eēntialr. qa ens p̄dicat essentialiter d q̄libet utz 4° methaphice. Item diuerse uirtutes non possunt habere unū 7 eundez actum respectu eiusdem obi. hoc uidetur manifestuz per inductionem. sed intellectus 7 appetitus habent eundem actum respectu eiusdem obiecti. quia intellectus potest intelligere deum. 7 uoluntas potest ipsum uelle ut puta amare ut omnes concednnt. modo isti actus non possunt diuersificari ex parte obiecti. s. ipsius dei. quia in se nullam habet diuersitatem cum sit omnino unus in substantia. Nec est dicendum q; diuersificatur ex pte ipsarum potentiarum quia iste sunt receptiue ipsorum actuum 7 sic se habent ad modum materie. modo effectus non debent diuersificari solum modo ex parte materie sed agentis utz 8° methaph. ergo ꝛc. Item illud quo aliquid appetit est appetitus. hec est manifesta. sed aīa nra appetit p potentiam intellectiuam. s. ipm intelligere 7 scire. p quā n. aliam uirtutem appeteret ipsum ? nō uidet alia. g; ꝛc. Oppositum uidetur intendere Aug. qui dicit. hec duo uidentur mouentia. s. appetitus 7 intellectus. 7 sic innuit q; nō sunt una potentia ꝑ duę. 7 idez dicūt coīt oēs expositores. Ad itellcm qōis dicendū est q; appetitus ē duplex ut dicit dm. p̄ phicoz s. appetitus naturalis 7 appetitus animalis. 7 differunt. quia appetitus naturalis est inclinatio ad aliquaz pfectionē dsequēs naturā rei sine cognitione illius pfectionis existentis in illa re appetente. 7 hoc modo dicimus q; graue natāliter appetit esse deorsum. Appetitus autem aīalis aliquando sumitur p actu. aliquando pro potentia uel uirtute anime. Appetitus quidem animalis pro actu est inclinatio dsequens apprehensionem boni uel mali existentis in animali appetente. Et appetitus qui est uirtus uel potentia est uirtus receptiua huius inclinationis. Cum enim animal iudicat cibum uel aliqd hmōi esse bonum statim appetit illud psequi. huj̄mōi inclinatio dicitur appetitus animalis. 7 ille est duplex quia qdam est appetitus animalis qui consequitur cognitionem intellectiuam 7 ille dicitur uoluntas 7 est in anima rationali scdm Aug. i isto tertio. Alius est appetitus qui consequitur cognitionem scdm sensum 7 iste dicitur appetitus sensitiuus. 7 adhuc iste distinguitur in concupiscibilem 7 irascibilem quorū ogia dicit esse. qa p appetitū ocupiscibilē aīal inclinat ad bonū delectabile scdm sensū sine difficultate 7 laboze 7 arduitate qd̄ qdem bonū delectabile ut nūc nō est uere 7 simplicit bonū. ꝑ p appetitum irascibilē inclinat in bonū arduū 7 difficile 7 laborioſum sicut in pugnam 7 in uindictā 7 acqsitionez magnorum bonorū 7 hmōi talium. Sed q̄rūt aliqui quare appetitus intellectiu? qui dr uoluntas non distinguit p irascibilem 7 cōcupiscibilē sicut 7 sensitiuus ita q; sicut appetitus sensitiu? ocupiscibil inclinat i bonum delectabile scdm sensuz absolute sine arduitate. ita appetitus itellectiu? ocupiscibilis uel aliter denomīat? qualitcunq; inclinaret i bonuz delectabile scdm itellcm sine arduitate 7 difficultate 7 alius appetitus inclinaret ad bonū arduū 7 difficile. Et forte si sic distinguerent nō eēt magnū peccatum. Et diceretur q; Aug. dedit itelligere i intellectiuo appetitu per hō q; expressit in sensitiuo appetitu. Sed aliter dicitur. qa illa que sunt diuersa 7 dispersa in inferioribus sunt unita in superioribus 7 quicquid potest forma inferior per plures uirtutes potest forma superior per unam uirtutē. Certuz autem est q; anima intellectiua est superior ordine pfectionis ad animā sensitiuam. Aliter forte potest dici 7 melius q; omne bonū quod est uere delectabile scdm intellectum habet aliquam arduitatez Nā arduitas boni est quedam conditio ipsi? boni qua aliquod bonum excedit bonū scdm sensum. 7 ideo omnes appetitus intellectuales quodāmodo tendunt in bonum arduū. quare non oportet q; distinguant sicut sensitiuus. Item appetitus sensitiuus consequit sensum qui habet cognoscere particulariter 7 indiuidualiter. Ideo debet distingui secūdū dras dsideratiōes idiuiduales. Appetit? aūt itellectual dsequit itellcm q; dr hēdit ut 7 coīt. q̄ vo sūt dra i practicabo sī eadē 7 unita i uno aliq̄ mō.

His ꝓmissis ꝓt dici ad qōnem. ꝑ q potētia intellectiua bn̄ ē qdam appetit⁹ nālis. s. ille appetitus q̄ aīa ītellectiua nāl̄r desiderat ītelligē & scire qd sic ꝓbari ꝓt. Ille potētie sūt eedē potētie realit quaꝝ sūt idē act⁹ oīo. hoc ē ꝓncipiū in isto genē. sed potē tia ītellectiua & appetit⁹ nālis aīe ītellectiue sūt h⁹. nā sicut potētia intellectiua ordinat ad speciem intelligibilē & actū ītelligēdi & ad hītus intellcūales ita appetit⁹ nālis ē ad oīa ista & non ad alia nec eō. imo ad quoscūq; act⁹ & pfectões ordinat potētia ītellectiua ad eosdez ordinat appetit⁹ nālis utz cuilibet ītelligēti. Itē frustra fit ꝑ plura qd potest fieri ꝑ unū. mō posito q̄ iste potētie sint eadē potentia realit saluātur ea quecūq; saluarent si eēnt dīse utz paz exercitatis ī ista mā. ℣z° dicēdū b⁹ q̄ potentia ītellectiua n ē idē realit cū appetitu sensitiuo & h⁹ facilit appz. qa potētia ītellectiua ē abstracta & īmā lis utz in isto 3°. ℔ appetit⁹ sensitiu⁹ ē potētia mālis & organica sicut sensus utz ex isto 3°. ℣3° dicēt scd̄m coēm doctrinā q̄ potētia ītellectiua non ē oīo eadē cū appetitu ītellectuali q ē uolūtas qa nō hnt penitus unū obm qa obm ītellcūs ē ens sed obm uolū tatis ꝓpe ē bonū acqsibile ab hoīe qd̄ qdē bonū est aliq̄ pfectio quā ꝓt hō acqrē uel ē opatio nālis uel aliqd aliud bonū ꝺueniēs hoī & ista nō sūt penitus unū & idē qa nō oē ens ē bonū qd̄ ꝓt acqri ab ho mine tanq̄ ei⁹ pfectio uel opatio uel aliqd ꝺueniēs hoī. Et si dicetur q̄ oē ens ē bonū cōueniēs hoī. tn̄ ista ꝺnt scd̄m modū ita q̄ aliud ē eē ens & eē bonū ꝺueniēs hoī ut dic om̄. ℣3 ē ꝺsiderādū q̄ sicut aliq dicūt ꝫ pauci q̄ q̄ꝝ potentia ītellcūa n sit penit⁹ eadē cū potentia uolitiua tn̄ potētia ītellcūa q̄ ītell bonū humanū ē eadez cū ipsa uolūtate q̄ appetitur h⁹mōi bonū. eadē dico realit sed ꝺnt scd̄m rōnē qa ista potētia dr̄ ītellectiua scd̄m q ē ôtus nālis subē īmālis & abstracte. ℔ed dr̄ uolūtas inq̄tum ad ei⁹ actū ꝺsequit aliqs mot⁹ q ē ꝓsequtio uł fuga boni uel mali ītellecti. & silit isti act⁹ sūt unus & idē actus realit. s. ītelligē bonū humanū & ipm uelle uel ap petere. sed ꝺnt scd̄m rōem qa dr̄ ītelligē inq̄tuz ē actus z⁹ recept⁹ in potētia abstracta. & dr̄ uelle inq̄tum ad ipm ꝺsequtur mot⁹ ad ꝓsequendū bonuz intellcm̄ uel mot⁹ ad euitandū malū. & h⁹ opinio ꝫ rōem euidentē. qa nūq̄ saluāda sunt ꝑ plura q̄ pnt saluari ꝑ paucioza uel ꝑ unū & eque bene ut satis hr̄ ꝑ ꝓhicoz. sed supposito q̄ sit eadē eēntialit potentia ītellectiua boni & mali hūani & uolūtas saluant eq̄ bn̄ oīa apparētia sicut si eēnt oue ôtutes realiter di stīcte. nam sicut posito q̄ iste oue ôtutes sint dr̄se mot⁹ hoīs ꝓcedit ab eis. sic si eēt una sola ôtus. mo tus. n ꝓcedit ab ea ita q̄ statī cum hō ītelligit aliqd bonū sub rōe boni & possibilis & nō ꝺsiderat aliqd malū qd̄ dēat iñ accidē statī mouet ad illd̄ nisi aliqd ꝓhibeat. & si uolūtas eēt potētia dr̄sa a potentia intellectiua tn̄ cū ipa potētia ītellectiua iudicat det minate aliqd eē bonū & nō iudicat malū qd̄ debeat ꝺtingē ex illo uolūtas ꝑ illo tūc & stāte illo iudicio nō posset nō uelle illud bonū utz 3° ethicoz. & sic si ne dubio h⁹mōi act⁹ uolūtatis nihil facet ad motū exteriorē. & ułt nō ur̄ aliqd apparēs ꝓꝑ qd̄ appare at istas potētias eē dr̄sas realit ut isti dicūt. Et fo rte isti ꝺcedūt silt q̄ appetit⁹ sensitiu⁹ in hoīe & potē tia aīe sensitiue iudicatiue boni & mali sūt una & ea dē potētia nālis realt & ꝺnt solū scd̄m rōem. quia ista potētia scd̄m se dr̄ cognoscitiua inq̄tum ē ôtus aīe receptiua spēi rei & dr̄ appetit⁹ inq̄tū ad ei⁹ actū ꝺsequtur mot⁹ aīalis localis. Et silt idē realit ē actus intrīsec⁹ cogitare bonū aut malū & ipm appetet fu gere aut ꝓseq. sed dr̄ cogitare ꝓut ē a ôtute cogita ua & dr̄ appetere ꝓut ad ipm ꝺsequit motus localis aīalis aut tot⁹ aut alicui⁹ ꝑtis. & h⁹ ur̄ intelligē ꝓbs in illo ca°. Videt aūt sensibile ꝛc. ubi sic loqtur. Et nō altez appetitiuū & fugitiuū neq; ab inuicē neq; a sensitiuo si eē aliqd ē. Ad hāc aūt p̄nem nō uideo ꝺsequi aliqd impossibile realt nec eā eē ꝺtra aliquā dignitatē nec simplt nec ī ista scīa. uerū ē tn̄ q̄ h⁹ pō ē ꝺtra cōe dictū multoz. Nā mlti dicūt q̄ uolūtas ē potētia aīe oīo realt distīcta ab ipsa potētia intellectiua q̄ intelligit bonū uolibile & q̄ bonū co gnitū ꝑ intellcm̄ mouet uoluntatē ad actū suū q ē uelle. Et qdam istoz ponūt ipam uoluntatē ad ac tū suū sic eē liberaz & distīctā a potētia ītellectiua q̄ ipa potest non uelle bonum quod iudicatur esse bonū ab intellcū imo ipsa efficit ī se ipa actum suū uolēdi & pōt ipm nō efficē p̄nte iudicio boni & huj⁹ mōi talia que sūt mirabilia & extranea a ꝓbia & ista hnt discuti abūdātiꝰ 3° ethicoz. Et si obicētur illd̄ q̄ si appetitus sensitiu⁹ ē idē realt cū cogitatiua hūana sequit q̄ ôtutes morales sūt in ipsa cogitatiua que hz discernere bonū & malū in ꝑticulari & supabun dantiā & defectū. & ex h⁹ nō ur̄ sequi q̄ ôtutes mora les nō sūt aliud nisi quedā prudētie ꝑticulares exīn tes in ôtute iudicatiua boni & mali. forte h⁹ non eēt ꝺtra aliquā dignitatē. sed dicūtur prudētie ꝑticula res inq̄tū pficiūt aīam humanā ad uerā cognitiōz agibiliū. & dicūtur ôtutes mōales inq̄tū ordinant ad opatões exteriores uel ad modificationes passi onū & ita intelligit dictū ℔. & om̄. 6° ethicorum. ôbi gr̄a. aīa cogitatiua ꝓꝑa hoī hz quendā habituz acquisitū quo pficit ad ꝺsiderandū & discernendū ꝺatiões pecuniaꝝ & aliozꝝ h⁹mōi bonoꝝ. & ad distī guendū ôe & ꝓpe supabundantiā & defectū & me diū in ꝺationib⁹. iste qdē hītus ꝑticularis ē quedā prudētia & ē quedā ôtus moralis. s. liberalitas. sed dr̄ prudētia talis inq̄tū pficit aīam cogitatiuaz ad recte discernendū & iudicandū de ꝺationib⁹ & idez hītus ē ôtus moralis inq̄tū ordinat ad actualē da tionē & inq̄tū ē nata eē ꝓncipiū h⁹ ꝺatōis. & sic uir tus moralis nō est penit⁹ idē qd̄ prudētia & ita suo mō etiā in alijs. Et ꝺtinā ego scirē an hoc sit contra dignitatē aliquā sed de h⁹ alias ꝛc. ℣ Ad ꝓmā rōez cū dr̄. Ille potētie ꝛc. uez ē si hnt unū & idē obm to talit & ꝺuertibilit. sed si nō nō oz. mō sic ē h⁹. nā licet oē bonū humanū sit ens. tn̄ non oē ens ē bonū hu manū saltē qd̄ sit pfectio inhērēs hoī uł aliqua eius opa°. Et si qs uelit dicē q̄ oē ens ē bonū humanū inq̄tū ē aliqlt uł nālit ꝺueniēs hoī tn̄ in unoquoq; ente bono alia ē rō bonitatis & alia ē rō entitad. ôbi gr̄a. si cibꝰ ē qdā bonū hoī & ē ens puta suba nō ē dubiū qn alia ē rō subē & alia ē rō bonitatis. s. ꝺue niētia q̄ ē ꝺueniēs hoī tanq̄ ꝺseruatiuū aut effecti uū sanitatis hūane aut alicui⁹ pfectōis ei⁹. ℣3 di ces q̄ ad min⁹ potētia intellectiua qua intelligitur h⁹mōi bonitas ē eadē cū potentia q̄ appetit seu ꝺsi derat. Ad h⁹ dicerēt aliq q̄ uez ē sed ꝺnt mō ꝑdi cto. Sed si qs uellet tenere coēm uiā posset adhuc euadere dicēdo q̄ nō sequtur istas potētias eē ean dē potentiā q̄uis sint respcū eiusdē obi qa nō mo uent ab illo obo eodē mō. Naz intellcūs mouet ab ipso bono mediante ôtute cogitatiua ipm aliqualt cogitāte. sed uolūtas mouet ab ipo bono mediāte ītellcū cognoscēte illud bonū. & nūq̄ mouētur ab ipo nisi illud eēt cognitū ab intellcū ita q̄ ipsa cognitō intellcūalis boni ē q̄ motiuū ꝓpinquū uoluntatis ad actū suū q ē uelle bonū utz 3° ethicoz. & iō nō se qtur ex h⁹ q̄ ipsa ītellectio sit id qd̄ ꝑ & dircē cōside tat. sicut licet colō nō moueat uisū nisi mediāte spē quā facit ī medio tn̄ n sequtur q̄ illa spēs coloris sit illud qd̄ dircē ur̄ & ꝑ. ℣ Ad aliā possum⁹ dicē breuiter q̄ act⁹ intellcūs respcū ꝓmi ꝓncipij qd̄ ē deus & act⁹ uolūtatis respcū eiusdē nō ē oīo unus actus qa q̄uis obm sit oīo unū & idē scd̄z se tn̄ iste potētie

nō mouent ab ip̄o eque īmediate ga uolūtas non mouet ad uolēdū ip̄m deū nisi mediāte intellectu cog̃scente ip̄m. ita ꝙ motiuū ꝓpinquū uoluntatis ē cognitio quā hz intellcūs de deo. sed hꝫ cognitō nō ē ꝓpīquū ꝓncipiū mouēs ip̄m intellcm̄ ad cognoscendū deū ꝑ aliquid aliꝺ qcqd sit illud ⁊ sic dicetur scōm unā opīonē. ¶ Ad aliā pōt dici ꝙ bñ dcludit potentiā intellectiuā eē appetitū nālē ⁊ hꝫ ē dcessū ꝑ non dcludit ꝙ sit appetitꝰ aīalis ut satis pz ex pdictis

¶ Onsequenē querit. Vtz appetitus ⁊ intellcūs practicꝰ sint ꝓncipia motꝰ localis ꝓcessiui. Arguitur ꝑ ꝙ nō. qa unꝰ effcūs non fūt plura ꝓncipia ⁊ dīsa in eodē genē cause utz zᵒ phicoz. sed motꝰ localis ꝓcessiuꝰ est unꝰ effcūs utz. ⁊ appetitꝰ ⁊ intellcūs se habent in eodē genē cause utpz. ¶ Itē si intellectus eēt ꝓncipiū motꝰ localis ꝓcessiui tunc aīalia alia ab hoīe nō mouerētur isto motu cuius oppositū pz ad sensū. dña pz. qa alia aīalia nō hñt intellcm̄. ¶ Itē posita cā debz poni cātū zᵒ phicoz. tm̄ posito ītellcū ⁊ appetitu nō ponit̄ sp hꝰmōi motꝰ utz ꝑ experientiā. qa dormiēs hz appetitū ⁊ intellcm̄ ⁊ tm̄ n̄ mouet hꝰmōi motu. ¶ Oppositū arguit̄ auctōitate phi ī lra dicit. n. ꝙ uidētur hꝫ duo mouētia appetitus ⁊ ītellcūs practicꝰ. iꝺ etiā dīc dm̄. ¶ Ad qōnez ē intelligendū ꝙ intellcūs practicus pōt dupl̄ accipi sicut Az. accipit in lra. Vno nō ꝓ potētia abstracta qua ītelligūtur opabilia hūana ul̄ ⁊ abstracte ⁊ de isto uisū fuit ꝓus q̄liter aliqd differt a speculatiuo. Alio mō pōt accipi intellcūs practicꝰ coīter ꝓ q̄cunq; potētia iudicatiua boni ⁊ mali ⁊ talis potētia bene ē ī aīalibꝫ irrōnabilibꝫ. qa hñt ꝟtutē estimatiuā q̄ iudicāt aliqd ut bonum ⁊ aliqd ut malū ⁊ hāc coīter uocamꝰ fantasiā. ¶ Itē cōsiderandū ē ꝙ intellectus practicꝰ q̄nq; ē in actu respcū boni ita. s. ꝙ actu intelligit ip̄m bonū. alīn nō ē in actu. Et sīl̄ appetitus q̄nq; ē in actu zᵒ q̄n. s. appetit aliqd bonū ꝓseq aut fugere malū. ⁊ alīn nō est ī actu ⁊ hꝫ totū ē ꝑ se manifestū. Tūc dico ꝙ appetitꝰ in actu ⁊ intellcūs accipiendo intellcm̄ zᵒ mō fūt ꝓncipia motus local̄ ꝓcessiui ī aīalibꝫ. qa illa st̄ ꝓncipia hꝰ motꝰ qbꝫ positis ponit̄ ⁊ remotis remouet̄ talis motꝰ ꝑ se ⁊ ꝑ. ß appetitus ī actu ⁊ intellcūs practicꝰ in actu fūt hꝰmodi. qa cū aīali ꝓus qescēti offert̄ aliqd bonū qd̄ ꝓus n̄ erat ei pñs ⁊ ip̄m aīal cog̃scit ⁊ iudicat illud eē bonū ⁊ appetit illud tūc statī mouet̄ ad ip̄m nisi aliqd ꝓhibeat ⁊ ꝓus nāl̄ dīgit ītelligere actu ⁊ appetet̄ q̄ motus talis dīgat. cuius signū pōt eē ꝑ hꝫ ꝙ aīal actu ītelligens ⁊ appetēs aliqd bonū pōt ipediri ne moueat se ip̄m sed aīal mouēs se ip̄m nō ipedit̄ ab ītelligē ⁊ appetē bonū ꝓpter qd̄ mouet se ip̄m. ⁊ hꝫ sūt nota unicniq; bñ diſpōsito ꝑ experientiā. ¶ zᵒ pōt dici ꝙ hꝫ sūt ꝓncipia motꝰ ꝓcessiui ī genere cause efficiētis qd̄ pz ꝑ dīonem. qa nō sūt ꝓncipia illiꝰ motus in genē cause mālis ul̄ subi. qa motus local̄ nō fundat̄ ꝓncipal̄ ī intellcū nec ī appetitu. nec sūt cā formal̄ hꝫ. n. ē certū. qa forme nō ē forma alterīꝰ generis. sed motꝰ localis ē alterīꝰ generis ab ītellectu ⁊ appetitu. nec sūt cā finalis. qa ridiculū eēt dicere ꝙ motus aīalis ordinaret̄ final̄ ad hꝫ ꝙ aīa intelligeret ⁊ appetēt illud bonū ad qd̄ mouet̄ p̄cipue qa finis motꝰ ē optimū ⁊ ultimū gra cuiꝰ ipe motus ē. sed actꝰ ītelligēdi ⁊ appetēdi nō ē optimū ⁊ ultimū respcū ipsiꝰ motꝰ q̄re ꝛc. ¶ Ex hꝫ aūt pz error cuiꝰ dā doctoris qui dixit ī suo tractatu de sensu agente ꝙ motꝰ nō hz agēs ꝑ se. hꝫ. n. ē manifeste falsū ⁊ cōtra phm. quia ī isto capło phs assignat ꝑ se cās ipiꝰ motꝰ aīalis dicēs ꝙ hꝫ duo uidētur mouētia appetitus ⁊ ītelligentia practica si quis fantasiā posuerit ut intelligentiā quandā. i. si quis sub intellcū cōprehendat fantasiā. s. ꝟtutem iudicatiuā boni ⁊ mali manifestū aūt ē ꝙ hꝫ duo nō sūt ꝓncipia motꝰ in a° genere cause nisi efficiētis utz ex dictis. ꝑ quē autez modū iste motꝰ ꝓcedit ab isto ꝓncipio uel ist̄is ꝓncipijs cōsiderari debet in li° de causis motꝰ aīalium. ¶ Ad ꝓmā rōem dr̄ ꝙ maiorē ē dā ī eodē genē cause ⁊ eodē mō. sed alio ⁊ alio mō bñ ē possibile ⁊ sic ē hꝫ. nā intellcūs in actu ē cā remota ipsiꝰ motꝰ. ⁊ appetitus ē cā ꝓpinq̄ ⁊ determinās intellcm̄. ¶ Sed hꝫ ur̄ mihi mltū difficile. quia cā remota ī eēntialiter ordinatis pōt manē deficiēte cā ꝓpinq̄ ⁊ īmediata utz inducēdo. Nā mā remota. i. mā ꝓma pōt manē destructa mā ꝓpinq̄ hꝰ mālis. sīl̄ agēs remotuz ut celū remanet destructo hꝫ agēte ꝓpinq̄. similit̄ finis remotꝰ ut deus pōt manere deficiēte hꝫ fine ꝓpinq̄. ⁊ sic ī alijs. si ḡ intelligē hꝫ bonū eēt cā ipsiꝰ motus remota. ⁊ appetere hꝫ bonū eēt cā ꝓpinq̄ tūc possz ī manere hꝫ actus ītelligēdi deficiēte hꝫ actu appetendi. hꝫ aūt ē falsū. qa īpossibile ē ꝙ intellcūs iudicet hꝫ eē bonū ⁊ ꝑsequendū qn sīl̄ appetitꝰ illd̄ appetat ut dr̄ iº ethicoz saltē a mltis doctoribꝫ. nec pōt aliqs dicere ꝙ hꝫ duo. s. ītelligē bonū ꝑsequendū ⁊ appetere sint due cause agētes motū eque ꝓpinq̄ q̄tū tm̄ neutra ē sufficiēs scōm se. sicut dr̄si hoīes trahūt unā nauē quā neut̄ sufficēt ꝑ se trahē. qa talia agētia non sūt ad inuicē eēntialit̄ ordinata ita. s. ꝙ una deficiēte ⁊ corrupta corrūpat̄ alia nccio. sed hꝫ ocurrit in ꝓposito. nā deficiēte actu ītelligēdi bonū ꝑsequibile simul nccio deficit actus appetēdi illd̄ bonū ⁊ forte eo. Et forte dicēt̄ ꝙ obiecº ista ꝑ accipit unū falsū. s. ꝙ posita ⁊ remota ītellectōe ut bonū ē ⁊ ꝑsequendū nō oz ponē nec manē actū appetēdi illud bonū. imo q̄tūcunq; intellcūs practicus iudicat hoc eē bonū ⁊ ꝑsequendū ⁊ nō appareat ei aliqd eē malū qd̄ debet ei ocurrē ex hꝰmōi ꝑsequtōe ⁊ iudicet ꝙ sine hac ꝑsequtōe nō pōt accipi intētio adhuc uolūtas pōt nō uelle illud bonū ⁊ ꝓducere uel nō ꝓducere suā uolitionē ī se ipa. Et ē articulus parisiensis ut dr̄ alibi. ¶ Sed ego puto mirabile ⁊ miraculosuz ⁊ non posset ꝓbari phice nec sustineri nisi miraculose solū ⁊ iō de isto nō plꝰ ad pñs. ¶ Sz adhuc illo dcesso remanēt dubiū difficile. qa sp cā remota pōt eē plurīū effectuū ꝓductiua ⁊ ē cā ultioz q̄ ꝓpinq̄ utz ītuenti. mō intellectio hꝰ boni nō ē cā plurium effectuū ꝓductiua. s. plurium motuū q̄ actꝰ appetēdi illud bonū utz vnicuiq;. Et iō dicūt aliq ꝙ isti actꝰ nō sūt dr̄si eēntialit̄ ꝑ se imo sūt unꝰ actꝰ ꝑ se ⁊ eēntialit̄ dr̄sificatꝰ tm̄ rōe ut ꝓus tāgebat. Et utinaz scirē hāc dignitatē cui ipa pō repugnet. ¶ Ad auctoritatē Az. dico sub copulatiōe ꝙ hꝫ duo uidentur mouētia ꝛc. forte ꝓ tāto dīc ꝙ ītellcūs practicꝰ ꝓprie dictꝰ nō ē idē cū appetitu sensitiuo nec eº uel ꝑ tāto qa hz realit̄ ⁊ eēntialit̄ sint idē actꝰ tm̄ iudicare hꝫ bonū ꝑsequendū ⁊ ip̄m uelle dr̄nt scōm rōnem. qa dr̄ iudicare ul̄ cog̃scere ī opatiōe ad ꝟtutē cog̃scitiuā aīe ⁊ iudicatiuā. ß dr̄ uelle uel appetē in opatiōe ad ip̄m bonū qd̄ ē natū attīgi. s. ꝑ motū sequētē. Hec aūt dicta sūt ꝑ modū exercitatōis ad p̄sens. ¶ Ad aliā pz ex dictis. nō. n. accipit intellcūs practicus ꝓpe ⁊ stricte sed coīter ꝑ quacunq; ꝟtute iudicatiua de bono ꝑsequendo ⁊ de malo fugiendo. ¶ Ad aliā etiā patet per dicta. nam licet dormiens habeat potentiam intellectiuā ⁊ appetitiuam nō tm̄ sensus ītelligit actual̄ illud bonum ꝑsequendum aut appetit. ⁊ si dingit aliqn̄ ipsum iudicare uel appetere aliqd faciendum facit illud sicut phs docet ī de somno ⁊ uigilia ubi dicit ꝙ mouentur quidaz dum dormiunt ⁊ faciunt multa que sunt uigilātiū. i. opa similia opetibus uigilantium ut habet declarari ibidem.

Onsequent q̄riē. Utr u olūtas uł ho p uolūtatē possit non uelle bonū qđ ab intellcū iudicat eē bonū simplr cū intellcūs hz tale iudiciū scđm actū. Et arguit q sic. Naz si nō tūc uolūtas nō eēt libera nec hō p uolūtatē eēt liber p q̄; nccio uellet bonū iudicatū ab intellcū. sed ons ē incōueniēs 7 absurdum qa hō p uolūtatē ē liber 7 ons suoz actuū ut coīter dr 3° ethicoz ğ ẽc. Oppositū pz p expientiaz. qa qlibz expimentatur in se ipo. q cū ipe p intellectū iudicat aliquid eē bonuz simplr 7 nō appz ei eē aliq̄ mala circūstantia in illo nec aliqđ malū q coīt illđ nccio uel ut ī pluribus ipe appetit illud imo etiam psequit illud nisi qd impediat. aut nō appz ei alteruz maiꝰ bonū psequendū cuiꝰ acqsitio posset impediri p illud aliđ miꝰ bonū. Itē si qs iudicat q mltū studere in hac qōne sit bonū simplr 7 nullū malū inde otīgat ex hł nec appz ei maiꝰ bonū cuiꝰ adeptō impediatur p hł studiū statī appetit hł studē 7 studet nisi alqd impediat uel phibeat. sicł in alīs huiꝰmodi. Ad hł ut credo diceret Aug. q cū intellcūs iudicat aliqd bonū eē mō pmisso uolūtas nō pōt p illo tūc uel p illo tpe nō uelle illud bonū 7 hł siue illud bonū sit finis ultimꝰ siue ordinatū ad finē ultimū qđ pōt pbari sic. positis pncipiis ppinqs p se 7 imediatis alicuiꝰ actꝰ 7 nō impeditis sufficiēter sibi inuicez apprōpinq̄tis nccio ponit ille actꝰ 7 nō pōt nō poni p illo tūc. hł ē manifestū cuilibz bñ se hñti scđm intellcm. cuz ăt intellcūs iudicat aliqd eē bonū simplr 7 iudicat etiā malū nō ocomitari illud bonū 7 non ofiderat aliqd aliud maius bonū p illo tūc ponant cause p se imediate actꝰ uolēdi illud bonū nō impedire 7 sibi inuicē sufficienter apprōpinq̄te. nam cā receptiua ipsiꝰ actꝰ ē ipsa uolūtas 7 cā actiua ppīq ē ipm bonū cognitū uel ipa met uolūtas cui presentet illud bonū 7 oīa ista sūt exīte tali iudicio 7 nō sūt impedita utz p se 7 sūt sibi inuicē sufficiēter apprōpinq̄ta. qualiter posset nō accidē actꝰ uolendi illud bonū? Sed ē ofiderandū, ppter solutiōz tōis q finis ī agibilibz ē sicut pncipiū ī speculabilibz utz 2° phicoz 7 3° ethicoz. qa sicut intellcūs speculatiuus ex cognitōe pncipiꝰ puenit ī cognitōz oclōnis ita intellcūs practicꝰ ex cognitōe bonitatis finis peruenit ad ognitōz ordinatoz ad finē. 7 ocludit aliquid eē bonū ex eo q ordinat ad finē bonū. 7 cū ad unuz finē possint eē plura bona ordīata media qbz attīgi pōt ipse finis intellcūs practicꝰ pōt illa media compare fini 7 ex fine ocludē unū illoz eē melius altō illud aūt qđ ē oueniētiꝰ ad bñ 7 ad eē faciliter attīgendū iudicat eē meliꝰ 7 magis eē psequendū ita q ipse finis ē ibi sicut pncipiū 7 mēsura ordinatoz ī finē. 7 hł satis docuit Aug. in isto 3° ī illo ca°. Nō qdē igit sicut appetitiuū qđ ē aīalis. ubi dic. q vtz agē dū sit hł aut hł. s. inqrē iā rōnes est opꝰ 7 nccē ē uno mēsurāe. s. fine. meliꝰ imutat. i. psequit meliꝰ 7 in hł differt hō ab alīs aīalibz q̄ lz cogscāt aliq̄t finē 7 ordinata ad finē tn̄ n̄ ofiderāt hītudinē finis ad ea q̄ sūt ad finē. nec ex bonitate finis rōcinat ad ocludē dū aliqd eē bonū uel meliꝰ hł solū instictu nāli psequūtur sibi oueniētia 7 fugiūt nociua. Sic ğ q̄uis ītellcūs iudicet aliqd eē bonū 7 p illo tūc uolūtas nō possit illud nō uelle tn̄ qa intellcūs practicꝰ pōt rōcinari 7 ocludē p rōem sumptā ex fine aliqd esse bonū uł melius iō nō simpliciter nccitat uoluntas ad illud appetēdū 7 ī hł satis posset ītelligi libertas hūana. Nā ut ad pns appz mihi saluo meliori iudicio libtas hōis radicalr 7 pncipalr ē aptitudo uł idoneitas ipsiꝰ ad rōcinandū 7 ad ocludēdū aliqđ eē bonū psequendū illud vo malū fugiendū p habitudinē ad ipm finē. Ad hł aūt ocomitat q ipa uolūtas possit elicere uł fugere hł uel illud 7 tēptat uł psequi 7 fugere scđz q rō pctica iudicat eē psequē dū uł fugiēdū. Et si ītellcūs practicꝰ 7 uolūtas sunt distincte potētie aīe oīo ut coīter ponit. tūc ītellcūs practicꝰ tāto uolūtate ē nobilioz. 7 tāto scđm ipm ē magis libertas hōis attēdēda 7 pncipaliꝰ. q̄to potētia absoluta cogscitiua 7 rōcinatīa ē excellsiō q̄ potētia nō rōciatiua nec cogscitīa. Sz de hł nō plus ad pns. Ad rōez dico breuiter. q libtas hōis nō cōsistit ī hł q uolūtas possit nō uelle bonū iudicatū ab ītellcū p illo tūc, p q̄ stat tłe iudiciū. 6 in hł qđ homo possit p ītellcm̄ rōcinari 7 ordīatis ī finē 7 p rōz sūptā ex fine pōt ītelligē qd melius sit 7 ordinatius ī finez. Et q̄uis ita diceret Aug. ut credo. tn̄ dico 7 simplr assero q uolūtas hūana sic ē libā q ipsa pōt nō uelle bonū qđ sibi ipi pntat p ītellcm̄ practicuz 7 pntatis maiori 7 minori bonis. adhuc uolūtas p illo tunc pōt uelle miꝰ bonū 7 dimittere maiꝰ bonū oībz circūscriptis sufficiēt. Et hāc oclonez nescio dmrare. 6 simplici fid teneo eē uerā. Ad rōez ī oppositū ē dicēdū. q oībz cāis poīt 7 ī mediat p se alicuiꝰ actꝰ appropīq̄t 7 n̄ impedit p aliqd aliđ adhuc deꝰ pōt facere q nō pducat ille actꝰ sicut psente colore uisui bñ dispositō nec īterueniēte cor pe opaco adhuc ipe possz facē q uisus nō uideret colorē. q̄re nō ualet rō. 7 sic dcm̄ sit ad questionē.

Onsequēter q̄riē. Utrū uiuēs alt sit ī tpe statꝰ ita q nec augeat nec diminuat. Arguit p q nō. qa calō ipiꝰ uiuētis aut ē fortioz q̄ requrat ad restaurādū dpditū aut debiliō. Si ē fortiō tūc ē augmta°. Si debiliōr tūc ē diminutio. 7 qa int ista nō ē mediū. ğ int tpus augmētatōis 7 diminutiōis nō ē mediū ẽc. Oppositū vlt phs ī lra. Occē ē. n. uiuēs qđ generatur augmtū hre 7 statū 7 decremētuz. Ad hł dīt qdā expositoz. s. frat Egidius q nūq̄; uiuēs scđm ueritatē pōt eē ī tpe statꝰ ī quo. s. nec augeat nec diminuat. qđ sic pbat. qa si uiuēs ī aliq̄ tempe staret sub eadem q̄titate oportēt q calor nālis tm̄ posset restaurare q̄tū depdit 7 eq̄lit. sit ğ illud tpus a. 7 quetat tūc. utz ī fine illiꝰ tēpis calor nālis sit equefortis sicut erat ī pncipio aut sit debilioz. si sit equefortis sicut in principio tunc adhuc poteīt durare p eq̄le tēpus ī eadē fortitudīe aut eq̄li 7 sic p totā uitā. Si vo dicētur q ī fine illius tēpis calor nālis est debilioz q̄; pus erat tūc ē diminutō. 7 sic uiuēs non esset ī eodē statu p totū illud tēpus. cuiꝰ oppositum ponebat. 7 iō isti uī q viuēs ī nullo tpe stat sub ea dē quātitate. 6 sp ē augmēta° aut diminutio. Hoc aūt uī eē dtra Aug. apte 7 dtra dm̄. 7 dtra oēs medicos q ponūt q tēpus mēsurās uitā vniuscuiusq; viuētis scđm nām hz unā ptē in q̄ tes augeī 7 aliā in q̄ tes diminuit 7 aliā ī qua tes nec augeī nec diminuit. Et iō mihi uī q alt sit dicendū. qđ pbat sic. Int q̄slibet duos motꝰ oppositos ē ques media ita. s q ī tpe illiꝰ qetis subm nō mouet aliq̄ illoz motuū 6 augmētatio 7 diminutio sūt hꝰmōi motꝰ oppositi ut manifestū ē ğ ẽc. maioz pz 8° phicoz. 7 potest ad pns sic dclāri supponēdo p q tot tmiꝰ ad quē ē motꝰ est ī mobili ī instāti in q̄ tminat 7 cessat ille motꝰ ut caliditas cāta p calefactōz tota ē ī calefacti bili in illo instāti ī q̄ cessat calefac° qđ pz 6° phicoz ubi determinatū est q illđ qđ mutatū ē est in tmino ad quē mutatū ē. 2° suppono q ī illo īstanti in q̄ incipit aliqs motꝰ corruptū ē aliqd de termīo a q̄ incipit motus. vbi gra. ī īstāti ī q̄ incipit aliqd frigefieri qđ eāt calidū corruptū ē aliqd caliditad a q̄ incipit frigefactō. Nā si ī illo īstāti p nihil eēt ablatū de caliditate oporteret q ī alio īstāti p eēt aliqd ablatū de

eo.7 cū int̄ quelibet duo instantia sit temp⁹ mediū
utz 4° 7 6° p̄bicoꝛ. ī illo medio tpe frigefactiōis ni-
hil abiceretur de caliditate nec aliqd adducēt̄ ꝺ frigiditate 7 sic nō eēt aliqs mot⁹ cui⁹ oppositū pone-
bat̄. ℣ 4° accipio q̄ cū duo mot⁹ oppositi sibi īuicem
succedūt in eodē subo oꝛ q̄ idē sit termin⁹ ad quem
mot⁹ p̄cedētis 7 terminus a q̄ motus sequētis 7 q̄
sit idē terminus a quo motus p̄cedentis 7 termin⁹
ad quē motus sequentis. ℣ Ex his arguo sic. si duo
mot⁹ oppositi succedūt sibi īuicē ī eodē instāti mo
bili sine qete media tūc seq̄tet̄ q̄ sil' in eodē instāti
idē eēt 7 nō eēt qꝺ ē otra p̄mā ꝺignitatē. oña p⁊ ex
dict. Nā si frigefactio succedit calefactōi īmediate
tūc in eodē instāti in quo caliditas terminabit mo-
tū calefactōis īcipiet frigefactio 7 sic ī eodē instanti
caliditas tota eēt ī mobili qa ipa poīta ē t̄min⁹ ca-
lefactōis 7 aliqd ei⁹ erit coꝛꝛuptū 7 ñ ens qa ipa po
nitur terminus a quo frigefactōis. 7 sic sil' in alīs
℣ Ꝛ ꝓpter solutionē tōnis ē sciendū q̄ sicut illud
qꝺ generat̄ añq̄ generat̄ ē ñ ens. 7 ī illo īstāti ulti-
mo tēpoꝛis mēsurantis alteratiōꝛ ē ens ita instans
copulās tēpus nō eē ad tēpus ipsius eē ē mēsurās
ipm eē scm doctrinā Aꝛ. 8° p̄bicoꝛ. ℣ Sil't ymagi-
noꝛ q̄ caloꝛ viuētis ī aliq̄ tpe ē ita foꝛtis q̄ potest
restaurare pl⁹ q̄ ꝺepditū ē 7 in tpe illo ē augmēta°
aut pōt eē ꝛꝛtētia ꝓpinq̄ actui. tñ qa agēs nāle ī agē
do repatit̄ ipse caloꝛ ꝺebilitat̄ p passionē ab eo ī qꝺ
agit 7 ī ultīo īstāti illi⁹ tpis ē tm̄ ꝺebilitat⁹ q̄ ñ pōt
restaurare pl⁹ q̄ ꝺpditū ē sed solū restaurat q̄tum
ꝺepditū ē. 7 ꝛ⁊ hāc foꝛtitudinē p aliqꝺ tēpus ī quo
tpe ꝺebilitat̄ ipe caloꝛ p passionē 7 p otra passiōꝛ 7
tandē in ultīo instāti illi⁹ tpis tm̄ ꝺebilitat⁹ ē q̄ nō
pōt restaurare tm̄ q̄tuz ꝺepditū ē ꝑ min⁹ 7 tūc otin
git ꝺiminutō. 7 sic p⁊ ad tōem illi⁹ expositoꝛ. q̄uis
n. in aliq̄ tpe caloꝛ nāl̄is sit foꝛtis ad ꝑ q̄ tm̄ restau-
ret q̄tū ꝺepdituz ē. tñ qa ꝺebilitat̄ p otra passionem
nō oꝛ q̄ ī fine illi⁹ tēpoꝛis sit eq̄liter foꝛtis sicut ꝓ⁹
erat in ꝓncipio īmo erit ꝺebilioꝛ q̄ ꝓ⁹ ut ꝺictū est
℣ Ad tōneꝫ ꝺico q̄ ꝺiuisio nō est sufficiēs īmo pōt
otingē q̄ caloꝛ nāl̄is sit ita foꝛtis q̄ solū sufficiat ad
restaurandū ꝺepditū 7 nō plus neq; min⁹ 7 tunc ē
stat⁹ illi⁹ viuētis ut ꝺictū ē q̄te nō ualet tō.

Utꝛ gustus 7 tactus sint necessarij
oībus aīalib⁹. Et arguit̄ ꝓ ꝺe tac
tu q̄ nō. qa si tact⁹ eēt nccīus oīb⁹
aīalib⁹. aut ꝑ eēt tōe qua aīal ē cō-
pus mixtū aut tōe qua mixtū aīa-
tū. Nō ꝓ mō. qa sic necessari⁹ esset
oī mixto. nec z° mō. qa sic necessarius eēt oī aīato.
qꝺ falsū ē ꝓpter plātas. ℣ Itē arguit̄ ꝺe gustu. qa
si gust⁹ eēt necessari⁹ oī aīali tunc aīal ꝑuatū gustu
eēt necessariū moꝛi. ꝑ oña ē manifesta. ꝑ oñs ē fal-
sū 7 otra p̄hm in isto 3°. ubi loqtur ꝺe tactu ꝺicēs q̄
ꝑ solo sensu aīalia ꝑuata necessariū ē moꝛi. ℣ Item
si gust⁹ eēt necessari⁹ oī aīali tūc oē aīal oꝛtēt ha-
bere gustū. ꝑ ꝑ ē otra Aꝛ. in isto 3°. ubi ꝺic q̄ ad ꝑ
q̄ aliqd sit aīal nō est necessariū ipm hr̄e ꝺe sensib⁹
nisi tactū. ℣ Itē Aꝛ. z° huj⁹ ꝺic. Sicut vegetatiuuz
pōt separari a sensitiuo sic tact⁹ ab oīb⁹ alīs sensibus.
℣ Oppositū ꝺic p̄hs in isto ca°. q̄ gust⁹ 7 tact⁹ sunt
oī aīali necessarij. ℣ ꝺē plane ꝺic ī li° ꝺe sensu 7 sen
sato ꝓpe ꝓncipiū ubi ꝺic. ꝓꝛo ꝓpe autē 7 scm vnū-
qꝺq; tact⁹ 7 gust⁹ inseqt oīa necessario. ℣ Ad evi-
dentiā qōnis ē intelligendū q̄ sicut uita aīalis req-
rit tēpamentū q̄litatū tangibiliuz 7 nō posset stare
cū excellētia illaꝛ utz in libꝛo ꝺe causis longitudis
7 ꝺuitatis uite. ita ad ꝑ q̄ aliqd sit nutrimentū cō-
ueniēs aīali req̄rit̄ aliqꝺ tpamentū h⁹mōi q̄litatū.
qa posset coꝛp⁹ eē ita calidū ul' frigidū aut hūidū ul'
siccū q̄ ñ eēt ī potētia ꝓpinq̄ ad sufficiēt̄ nutriēduz
7 hoc certificatur in libꝛo ꝺe nutrimēto 7 nutribili.
Ex ꝑ aūt p⁊ q̄ nō solū nutrimentū ꝺueniēs pōt ꝺi-
stingui ab incōuenienti p̄nes saporꝛes ꝑ etiā p̄nes
q̄litates tāgibiles. 7 qa qualitates tangibiles ꝺistī-
guūtur p tactū. iō sensus tactus ē aliq̄t ꝺistinctiu⁹
nutrimēti. 7 ꝑ sīguit Aꝛ. z° h⁹ ī illo ca°. Potētiaꝛ
aūt aīe zc̄. ubi ꝺic. Tact⁹. n. alimti sensus ē. siccis. n
7 humidis calidis 7 frigidis alūtur oīa ista uiuen-
tia hoꝛ aūt sensus ē tact⁹. qa cū in pfectioꝛib⁹ 7 plu
tibus aīalib⁹ nutrimētū cōueniēs ꝺistinguitur ab
incōuenienti p saporē q cog̃scitur a gustu iō ipe tac-
tus ut ē ꝺistinctiu⁹ nutrimēti uocat̄ gust⁹. Et ex ꝑ
ꝺsuetū ē q̄ gust⁹ pōt ꝺupl'r accipi. Uno mō ut ē ꝺi-
stinctiu⁹ saporꝛ utputa ꝺulcis 7 amari austeri 7 acu
ti 7 h⁹mōi que sūt sequela ꝺplexiōis. Alio mō ꝓput
ē qꝺā tact⁹ 7 sic nihil ē gust⁹ nisi ipe tactus ꝓput est
ꝺistīctiu⁹ nutrimēti penes illas q̄litates tāgibiles.
℣ His visis ꝺico ꝓ ad qōnem scꝺ⁹ p⁊hm in lr̄a q̄ tac
tus ē necessariꝰ oī aīali. qꝺ sic pōt ꝓbari. Ille sensus
scꝺ⁹ quē ognoscit̄ supabūdantia 7 excessus q̄litatuz
tangibiliū ē necessariꝰ oī aīali. ꝑ tactus ē h⁹modi. g̃
zc̄. maioꝛ ꝓbat̄. qa aīal ē talt̄ ꝺplexionatū q̄ int̄ oīa
mixta facil⁹ ab oīb⁹ q̄litatib⁹ tāgibilib⁹ 7 excellen
tib⁹ patit̄. ꝺico passiōe coꝛꝛuptiua p quaz coꝛꝛūpit̄
ꝓporcio quā req̄rit aīa in coꝛpe aīalis. 7 si nō hēret
vtutē cognoscitiuā taliū q̄litatū statī posset aīal ab
extrīsecis p̄cipue coꝛꝛūpi qa facil⁹ possent ei appro
pinq̄re nisi fugēt. 7 sic p⁊ maiō. 7 minoꝛ ē maīfesta
ꝺe se. ℣ z° pōt ꝺici q̄ gust⁹ ꝓpe ꝺict⁹ q̄ est ꝺistinc
tiu⁹ saporꝛ nō ē necessariꝰ oī aīali q̄tuz ad eē simpl't
qꝺ ꝓbat̄. qa sine ipo posset eē aīal scꝺm Aꝛ. in lr̄a.
Non necessariū. n. ē illud sine q̄ aīal pōt eē. ℣ 3° pōt
ꝺici q̄ gust⁹ q̄ ē qꝺā tact⁹ bñ ē necessariꝰ oī aīali. qa
sine tali gustu nō pōt sufficiēter eē nec uiuē. qa cuz
aīal tā ꝺiu uiuit q̄ ꝺiu pōt nutriri 7 nō ultra utz z°
huj⁹. oz q̄ q̄ ꝺiu uiuit h̄eat potentiā ꝺistinctiuā nu
trimēti ꝺueniētis ab īconueniēti. Nec ē sil'e ꝺ plāt
qa plāte nō sūt ita pfecte 7 nobil' ꝺplexiōis sicut aīa
lia. nec p̄nt eis aduenire nec ī coꝛpe eoꝛ subīgreꝛi
tot coꝛpa ꝺisconueniētia ad nutritōꝛ eoꝛ sicut ī coꝛ-
poꝛe aīaliū. Et ē ꝺsiderandū ut īnuit ꝺm. z° huj⁹
De nūero aīaliū q̄ꝺā sūt affixa terre aut lapidib⁹ 7
tūc a lapidib⁹ attrahūt nutrimentuz p radices suas
7 ista aīalia foꝛte nutriūtur ex rebus terrestrib⁹ ca-
rentib⁹ saporꝛ, ꝓpter qꝺ gust⁹ eoꝛ nō ꝺistīguit nu-
trimentū nisi p calidū zc̄. Alia sunt aīalia nō affixa
terre nec lapidib⁹ nec attrahentia nutrimentū p ra
ꝺices. sed hūtia ptē que ꝺr̄ os. 7 talia foꝛte hñt gu-
stū ꝺistīctiuū saporꝛ. 7 hāc ꝺr̄sitatē īnuit ꝺm. ibidē
℣ Ad tōem ē ꝺicendū q̄ ꝺio nō est sufficiens īmo
aīal indiget tactu scꝺm q̄ ē tale mixtū hñs ꝺplexi-
onē magis reductā ad mediū. ex quo cōtingit ei q̄
faciliter pōt pati a tangibilib⁹ excellentib⁹ appropī
quantib⁹ suo coꝛpi. ita q̄ cito coꝛꝛūperet nisi hēret
virtutē ꝺistinctiuā h⁹mōi tangibiliū 7 nō ueniret
ad terminū sui piodi nāl̄is nec ad finē intentū a nā
7 sic eēt frustra qꝺ ē cōtra ꝺignitatē nature. ℣ Ad
alias p⁊ solutio p ꝺistinctōes positas in coꝛpe qōnis
℣ Dec ita q̄⁊ sufficiant ī p̄nti ꝺe his que supet hunc
libꝛ potui ꝺgregare in q̄bus ea que fides catholica
tefutat falsa esse non ꝺubito. teliqua uero esse uera
aut ꝓbabilia non ꝺiffido ad laꝺez ꝺei beatissimeq;
virginis Marie. Amen.

Expliciunt questiones ꝺñi Johis ꝺe Janduno sup
tres libꝛos ꝺe aīa Aꝛ. īpresse Venetiis p Franciscū
ꝺe Hailbꝛun 7 Nicolaū ꝺe Franckfoꝛꝺia socios.

.M.CCCC.LXXiii.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

94